http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0001
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0002
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0003
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0004
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0005
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0006
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Hain. No 14559.

Iulii Firmici Astronomicorum libri octo integri, & emendati, ex Scythicis oris ad nos nuper allati.

Marci Manilii astronomicorum libri quinque.

Arati Phænomena Germanico Cæsare interprete cum commentariis & imaginibus.

Arati eiusdem phænomenon fragmentum Marco . T. C. interprete.

Arati eiusdem Phænomena Ruffo Festo Auienio paraphraste.

Arati eiusdem Phænomena græce

Theonis commentaria copiosissima in Arati Phænomena græce.

Procli Diadochi Sphæra græce

Procli eiusdem Sphæra, Thoma Linacro Britanno interprete.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0007
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Aldus Manutius Romanus Guido Pheretrio Vrbini Duci S. P. D.

Operæpretiũ mihi uĩ Guide Pheretri Dux ill. ut quæcũq; uolũina formis excudenda curamus, ꝓfatiõe aliq̃, ueluti clypeo quodã munita, exeant in manus hoĩum, & quo ſit illis plus auctoritatis, uiris uel doctrina, uel dignitate, uel utroq; perinſignibus dedicent̃. Quod minime arroganter id a me fieri exiſtimetur uelim. Quãdoq̃dem alienos libros nr̃a cura impreſſos illi uel illi dedicare idcirco mihi licere arbitror, ꝙ eos maximo quæſitos ſtudio tãq̃ ab inferis ad ſuperos reuocemus. Nã ſi potuere quidã latas ab aliis leges ſub ſuo noĩe promulgare, exoleſcente metu antiquiorũ, quẽadmodũ olim de decẽ tabulis factũ conſtat, quarum cũ contemni antiquitas cœpiſſet, eadem illa, quæ iis legibus cauebant̃, in alia legum latorum noĩa tranſierunt, cur ipſe non queã in alicuius clariſſimi ac ſũmi uiri noĩe eos edere libros, q̃ cũ tot ſecula ſqualidi & laceri iacuerint, ſummis meis laboribus reuiuiſcunt? id igitur meo iure facere mihi uideor. Quapropter Iulium Maternum ſub tuo fœlici noĩe ære nr̃o excuſũ publicare uoluimus, tibiq; dono mittere Guide Princeps doctiſſime, rati fore tibi gratiſſimum, ꝙ integer, & abſolutus abuſq; getis in Italiã redeat, ſuoſq; reuiſat, & patriã. Nam qui uagabat̃ prius, ualdeq̃ deprauatus erat, ac mutilus & fere dimidius. Sed quoniã cõtendũt quidã a chriſtiano uiro haudquaquã legendum Firmicum, ꝙ fatis agi humana oĩa, & neceſſario euenire affirmet, ipſius uerba recitare placuit, quibus docet poſſe ununquenq; ſtellarũ reſiſtere poteſtatibus, ſi ſit prudentia. ſic. n. dicit. Inuocemus ſuppliciter deos, & religioſe promiſſa numinibus uota reddamus, ut cõfirmati animi noſtri diuinitate ex aliqua parte, ſtellarũ uiolentis decretorũ poteſtatibus reſiſtamus. Hoc debere nos facere, uir diuinæ ſapientiæ Socrates docuit. Nam cum quidam ei de moribus ſuis, cupiditatibuſque dixiſſet, quas ille ſimili ratione collegerat, Sunt inquit, ut dicis, agnoſco. Confiteor. & uir prudentiſſimus, latentia corporis uitia facili confeſſione detexit. Sed hæc inquit omnia a me prudẽtia, ac uirtutum auctoritate ſuperata ſunt, & quicquid uitii ex praua concretione corpus habuerat, animi bene ſibi conſcia diuinitas temperauit. hinc intelligi datur, ſtellarum quidem eſſe quod patimur, & quod nos incentiuis quibuſdã ſtimulat ignibus, diuinitatis uero eſſe animi, quod repugnamus. Sed hæc & alia in Materno tu ipſe longe melius. Vale, Principum ætatis noſtre decus.

Venetiis decimoſexto Calendas nouem. M. ID.

Univ.-Bibl. Freiburg i. Br.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0008
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Pescennius Franciscus niger, Venetus, doctor. Illustrissimo
Principi, amplissimoque Pontifici Cardinali,
Hippolyto Estési, uirtutis utriusq;
officiosissimo Mecoenati
ti foelicitatem.

*

Iratur curiosa posteritas Hippolyte Estésis, Christianæ religiõis pontifex cardinalis, tam pientissime q̃ humanissime, qđ cuius sniæ, quã inter cæteras diuinã merito uocitãt, effectus, plerunq; dubii appareãt, & incerti, qui potius cum peripatetico ꝑ omnium snia, ĩ primo certitudinis gradu cõstituti esse dicãtur, certissimi quidem, & quo dãmodo necessarii, in mediũ prodire deberent. Adscitus est ille, princi pũ negotiis, ex astrorum moderatione consulturus. nec sine horoscopi trutinatione, aut clauditur bicipitis dei templum, aut hodie reseratur, & ta mé non sic ab ecliptica inconstanter Cyllenius declinat, ut ille ueritatem. Alius genethliaca nititur indagine, mortalium fata dignoscere, huic pau periem, morbos, biothanatũq; minatus interitum, illi opes. diuitias. regnũ imperium, uanis sermonum apotelesmatis applaudés. Alius publico sti pendio cõductus, strepenti contione buccas implet temeraria metaphra si auditorum subsellia complés. Reliqui, quo nihil sane detestabilius, bar baram mathesim, nouis quibusdam appendicibus, audaculisq; nuper in terp̃tationibus maculosam, infoelix ueluti inter fruges lolium, sancta ca racterũ impressione disseminant. Hinc quæ apud priscos diuinitatis ho nore colebatur, nunc obsoleta, sordidaq; infausto sidere, aut habetur ludi brio mathematica, aut a mortali conciliatione, ad cæteras sororculas, uel iam migrauit, uel est propediem migratura. Et quod longe miserabilius est, si Erigonen ibidem, pudicitiamque, in terris Saturno rege morãtem, si pacem, fidem, alethiamque, cum suo quoq; philalethe, fugatam, Incita tissimo quodam odio, mortales in terris persecuti sunt, at postquam ad su peros concessere, earum memoriam saltem, in posteros quietam, tranquil lamq; reliquerunt. Sed huius non bene fuga contenti, in nepotes etiam, memoriam inquietare studuerunt. Hinc apud ruditissimum populum, elato supercilio, in templis ille, diuinam astrorum scientiam, declamato ria uoce prophanat. Ille angulari sacellorum susurramento, credulas ani cularum auris, artis tam sanctæ infamia complet. Alius per publica ciui tatum conciliabula, in cælestes fatorum, arcanosq; sacerdotes, populum armat. Quidam etiam non ĩdocti quidem, sed parum prudentes uiri scri ptis etiam, tam excellentem scientiam incessere non dubitarunt, quod

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0009
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ego profecto iter cætera mirabilia, nequeo satis admirari, cum præcipue huius almæ scientiæ utilitates pensito. Nam si Stagyrite, in cœlo & mundo teste ad Alexandrum, hac potissimum uia eo prima facilius causa dignoscitur, quo cœlestium corporum formas inuestigantes, ad deum propius accedimus. Si hac reprimente, terrenam uenerem, (Nam cœlestem, & platonicam approbo) incontinentiam, auaritiam, reliquaque facinora declinamus, fœlices animas, compellante in fastis Ouidio, quæ & oculis suis distantia sidera fœliciter admouerunt, & sibi subiecto cœlo, ab omni penitus scelere fuere semotæ. Si hoc medio morbi curantur humani dicẽte causarum scriptore. posteriorem causam sine prioris cognitione, penitus ignorari, cum ꝑsertim causa primaria plus influat in suum effectum, q̃ secunda. Si præterea, hac duce, mala possumus futura prænoscere, prænoscendo repellere, testante in floridis Ptolemæo, astronomum mala nõ iudicare, ut eueniant, sed ut facilius euitẽtur. Cum præcipue, ad stipulante in lucæ scribæ euangelica ueritate Gregorio, Minus feriant iacula, quæ præuidentur, & nos tolerabilius mundi mala suscipiamus, si contra ea, ꝑ prouidentiæ clypeum muniamur. Si deniq;, (ut iis respondeam, qui poetica, uel oratoria tantum facultate contenti, & suas se intra soleas continent, & totam iam sibi existimant encyclopædiam aucupatos,) sine astrorum cognitione poetica minime plasmata percipi possunt. unde sicco pede Georgici scopuli. scrupi pharsalici, tolosanaq; uada raduntur, Ecquis est ille, qui diuinam hanc astrorum facultatem audeat improbare? Sed non temere tamen mouentur ii, qui astronomiæ scientiam accusant. Cũ enim a suis effectibus causa cognoscatur, uideantq; quotidie, tam uana, q̃ mendosa astronomorum iudicia circunferri, quid aliud debent, q̃ huiuscemodi pilifacere facultatem? Ast in malos potius artifices, ignaros, experitosq; culpam reiiciant. Sed neq; simpliciter artifices, meo quidem iudicio culpandi sunt. Nam sicut in arte grammatica nuper euenit, in qua primæuam pleriq; ætatem consumentes, id tãtum edidicere, quod ex bonorum librorum mutilatis etiam a gottica immanitate reliquiis decerpere potuerunt multa sane deliramenta probantes quæ nos in triplici grammatica nostra reprobauimus satis aperte. Ita & in astronomica contigit disciplina, quandoquidem recentioribus quibusdam somniis innitẽs ætas nouella, diuinam quidem, sed perdifficilem, Ptholemæi theoricen ꝑtermittens, ut in philosophia pernoscẽda, textus aristotelicos garruli sophistæ praxin tantum, & eam profecto mendosam. mutilam. mancam. præposteram, toto cordis ardore sequũtur. ibique per multos, laboriosos sane, miseros, & infœlices sæpe dies consumunt, eos nimirum absolutissimos

fatosco

fatoscopos existimantes,qui tali fuerint exercitatione perdocti. Sed non
aduertunt miselli.(eorum enim per deum immortalem, fortunam mise
roreo magis,quo rei friuolæ tanto labore innixi,magis decipiuntur, & er
rant)se primum in rerum initio uestigando, quàs dierum,(ut appellant)
aequatiões a proposito tempore deducere deberent,eas potius inconsulta
quadam stoliditate aggerere. Et quod longe deterius est,atq; a ueritate ma
gis alienum,cum præter philosophorum decreta, nona tantum sphæra
motibus,octaua uero influxibus adscita sit,unde nonæ supputatio,iudi-
cia uero octauae addicta sunt, se oĩa ꝑmiscue nonæ tribuere,atq; earũ pe-
nitus inumbrationum,quas græci ἀντισκιάς uocant,& sine quarum
examinatione,nulla possunt recta iudicia in medium prodire,quid loca
decernant,nihil pensi habere. Et quod,omnium pessimum est, supputa-
tionum suarum themata,sex magnis circulis in utroq; polo mundi se ĩ-
tersecantibus,definire. Vnde fit sæpius,ut quod fatorum numen in caco
dæmone,uel anaphora fuerit,id dicant horoscopum occupare. Hæc aũt
& alia permulta,quæ nos in mathematico nostro,& emendauimus, & ad
suam deueximus maiestatem,licet in homine alias studioso, miseratione
digna sunt,non tamen mira uidentur. Perdiscunt enim iuuenes,quæ edo
cent᷑,idq; potius bonoꝝ libroꝝ egestati,institutoribus tẽporũq; uitio dã
dum. Nec tempus quidem temere dixerim. cum enim ex uariis supercœ
lestium corporum inuicem aspectibus,ex iis,quæ in iis inferioribus fiũt.
alia depereant,alia nouentur in dies,ut in diuina hac librorum impres-
sione factum fuisse uidemus,quæ tandiu in tenebris latitans, fœlicissima
tandem hac ultima tempestate, non sine summo studiorum emolumẽto
nuper emersit. taceo priscam illam romanorum ætatem, in qua uno eo-
dẽq; tempore,tot clarissimi uiri floruere,quos nunc nostra desiderat ætas
Ecce cum summo superiorum illorum numinum consensu,e diuerso te
nebricosa diu & mutila,in medium processit mathematica, quam prius
alter astrorum sciæ Camillus,Ioannes de regio monte,splẽdidam nobis,
& integram restituit. Cũq; siderum motus,uetustum iam nobis rediisset ĩ
chaos,hic theoricam illis faciem,deoq; digna membra reddidit. At resta
bant eorum praxim quæ possent in integrum numina reducere. Hinc lu
cidissimum ab orientali horoscopo tuum sidus emersit, Hippolyte fau-
stissime,q̃d sicut olim lucifer Aeneam, ĩ horas hesperias,Cyllenius Per
seum,ad gorgonea litora,Phœbus Cadmum,ĩ hæmonios campos,ita me
barbaros spoliaturum,ad extremam scytharum fecem deuexit. ubi detru
sus in carcerem gottica feritate Firmicus latitabat. ueni. uidi. & uici. me-
cũq; tam ꝓclarum comitem,tuis radiis tutus,in patriam deduxi. Hic ẽ il-
le Firmicus,qui solus latinam astrorum scientiã fecit. Hic ẽ ille,qui oẽm

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0011
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ego profecto iter cætera mirabilia, nequeo ſatis admirari, cum præcipue
huius almæ ſcientiæ utilitates penſito. Nam ſi Stagyrite, in cœlo & mun
do teſte ad Alexandrum, hac potiſſimum uia eo prima facilius cauſa di-
gnoſcitur, quo cœleſtium corporum formas inueſtigantes, ad deum pro-
pius accedimus. Si hac reprimente, terrenam uenerem, (Nam cœleſtem,
& platonicam approbo) incontinentiam, auaritiam, reliquaque facinora
declinamus, fœlices animas, compellante in faſtis Ouidio, quæ & oculis
ſuis diſtantia ſidera fœliciter admouerunt, & ſibi ſubiecto cœlo, ab omni
penitus ſcelere fuere ſemotæ. Si hoc medio morbi curantur humani dicē
te cauſarum ſcriptore. poſteriorem cauſam ſine prioris cognitione, peni-
tus ignorari, cum p̄ſertim cauſa primaria plus influat in ſuum effectum,
q̄ ſecunda. Si præterea, hac duce, mala poſſumus futura prænoſcere, præ-
noſcendo repellere, teſtante in floridis Ptolemæo, aſtronomum mala nō
iudicare, ut eueniant, ſed ut facilius euitētur. Cum præcipue, ad ſtipulan-
te in lucæ ſcribæ euangelica ueritate Gregorio, Minus feriant iacula, quæ
præuidentur, & nos tolerabilius mundi mala ſuſcipiamus, ſi contra ea, p̄
prouidentiæ clypeum muniamur. Si deniq; (ut iis reſpondeam, qui poe-
tica, uel oratoria tantum facultate contenti, & ſuas ſe intra ſoleas conti-
nent, & totam iam ſibi exiſtimant encyclopædiam aucupatos,) ſine aſtro-
rum cognitione poetica minime plaſmata percipi poſſunt. unde ſicco pe
de Georgici ſcopuli. ſcrupi pharſalici, toloſanaq; uada raduntur, Ecquis
eſt ille, qui diuinam hanc aſtrorum facultatem audeat improbare? Sed
non temere tamen mouentur ii, qui aſtronomiæ ſcientiam accuſant. Cū
enim a ſuis effectibus cauſa cognoſcatur, uideantq; quotidie, tam uana, q̄
mendoſa aſtronomorum iudicia circunferri, quid aliud debent, q̄ hu-
iuſcemodi pilifacere facultatem? Aſt in malos potius artifices, ignaros, ex
peritoſq; culpam reiiciant. Sed neq; ſimpliciter artifices, meo quidem iu
dicio culpandi ſunt. Nam ſicut in arte grammatica nuper euenit, in qua
primæuam pleriq; ætatem conſumentes, id tātum edidicere, quod ex bo-
norum librorum mutilatis etiam a gottica immanitate reliquiis decerpe
re potuerunt multa ſane deliramenta probantes quæ nos in triplici gram
matica noſtra reprobauimus ſatis aperte. Ita & in aſtronomica contigit di
ſciplina, quandoquidem recentioribus quibuſdam ſomniis innitēs ætas
nouella, diuinam quidem, ſed perdifficilem, Ptholemæi theoricen p̄ter-
mittens, ut in philoſophia pernoſcēda, textus ariſtotelicos garruli ſophi-
ſtæ praxin tantum, & eam profecto mendoſam. mutilam. mancam. præ
poſteram, toto cordis ardore ſequūtur. ibique per multos, laborioſos ſane,
miſeros, & infœlices ſæpe dies conſumunt, eos nimirum abſolutiſſimos

fatoſco

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0012
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

fatoscopos existimantes, qui tali fuerint exercitatione perdocti. Sed non aduertunt miselli. (eorum enim per deum immortalem, fortunam misereor eo magis, quo rei friuolæ tanto labore innixi, magis decipiuntur, & errant) se primum in rerum initio uestigando, quàs dierum, (ut appellant) aequatiões a proposito tempore deducere deberent, eas potius inconsulta quadam stoliditate aggerere. Et quod longe deterius est, atq; a ueritate magis alienum, cum præter philosophorum decreta, nona tantum sphæra motibus, octaua uero influxibus adscita sit, unde nonæ supputatio, iudicia uero octauae addicta sunt, se oĩa ꝓmiscue nonæ tribuere, atq; earũ penitus inumbrationum, quas græci αὐποσκιάσ uocant, & sine quarum examinatione, nulla possunt recta iudicia in medium prodire, quid loca decernant, nihil pensi habere. Et quod omnium pessimum est, supputationum suarum themata, sex magnis circulis in utroq; polo mundi se ĩtersecantibus, definire. Vnde fit sæpius, ut quod fatorum numen in cacodæmone, uel anaphora fuerit, id dicant horoscopum occupare. Hæc aũt & alia permulta, quæ nos in mathematico nostro, & emendauimus, & ad suam deueximus maiestatem, licet in homine alias studioso, miseratione digna sunt, non tamen mira uidentur. Perdiscunt enim iuuenes, quæ edocent̃, idq; potius bonoꝝ libroꝝ egestati, institutoribus tẽporũq; uitio dãdum. Nec tempus quidem temere dixerim. cum enim ex uariis supercœlestium corporum inuicem aspectibus, ex iis, quæ in iis inferioribus fiũt. alia depereant, alia nouentur in dies, ut in diuina hac librorum impressione factum fuisse uidemus, quæ tandiu in tenebris latitans, fœlicissima tandem hac ultima tempestate, non sine summo studiorum emolumẽto nuper emersit. taceo priscam illam romanorum ætatem, in qua uno eodẽq; tempore, tot clarissimi uiri floruere, quos nunc nostra desiderat ætas Ecce cum summo superiorum illorum numinum consensu, e diuerso tenebricosa diu & mutila, in medium processit mathematica, quam prius alter astrorum sciæ Camillus, Ioannes de regio monte, splẽdidam nobis, & integram restituit. Cũq; siderum motus, uetustum iam nobis rediisset ĩ chaos, hic theoricam illis faciem, deoq; digna membra reddidit. At restabant eorum praxim quæ possent in integrum numina reducere. Hinc lucidissimum ab orientali horoscopo tuum sidus emersit, Hippolyte faustissime, qđ sicut olim lucifer Aeneam, ĩ horas hesperias, Cyllenius Perseum, ad gorgonẽa litora, Phœbus Cadmum, ĩ hæmonios campos, ita me barbaros spoliaturum, ad extremam scytharum fecem deuexit. ubi detrusus in carcerem gottica feritate Firmicus latitabat. ueni. uidi. & uici. mecũq; tam ꝓclarum comitem, tuis radiis tutus, in patriam deduxi. Hic ẽ ille Firmicus, qui solus latinam astrorum scientiã fecit. Hic ẽ ille, qui oẽm

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0013
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

penitus a scholastica turba deinceps errorem eradicabit. Hic est ille, qui doctam ueridicamq; in posterum, astronomorum turbam educet. Hic est ille, qui maledicas tandem populi linguas frenabit, suãq; famã diuinæ restituet astronomiæ. Hic inquam est ille Firmicus Hippolyte fœlicissime, qui te illustrissimis ex utroq; latere prognatum affinibus, dupliciq; tiara, non sine tuo maximo, tuorũq; splendore & gloria decoratum, ad triplex tandem stemma subleuabit. Tibi igitur primum, tuoq; clarissimo nomini dicatum consurgit opus, qđ tanto tibi magis se debere ingenue confitetur, quanto fœlicius tuis auspiciis, in lucem prodire meritũ est. Tibi se totum tradit, tibi se dedit, tibi se commendat, ut cum tuo faciẽte præsidio in hominum manus uenerit q̃ emendatissimũ, Sciãt posteri, tua præsenti ope, astrorum inclinatam sciam, & clementissime restitutam, & nõ minus liberaliter fuisse seruatam. Ego enim Pescennius Franciscus niger, Venetus, literarii huius sacelli nostri tanto minimus, pessimusq; omniũ minister, quanto uos maximi, optimiq; reguli, nõ paruo labore. opera. industria, uaframento. periculo. lucubratione, ad superos deductum ab inferis Firmicũ integrũ, emendatum. tersum, politum. qđ bonum fœlix, faustũq; sit, in sacrã literarii ordinis arã, niueo cæso agno. iuuẽco. boue. Vraniæq; soluta hecatõbe dicatum, cõmuni utilitati, platonicoque usui dedico. At tu fœlicissime Hippolyte, Vale. Ex ferarriano municipio, germanico Erigones occasu. Calendas neronias quarto Calẽ. A conciliata diuinitate uolumine. M.cccc.xcvii.

Iulii Firmici Materni Iunoris Siculi uiri consularis, ad Mauortium Lollianum matheseos librorum octo generalis elenchos.

Firmicæ matheseos libri primi pinacidion.

Primi libri praefatio.		
Matheseos aduersa aemulorum argumenta.	Cap.	.i.
Obiectorum dissolutio generalis.	cap.	ii.
Argumentorum aduersantium confutatio.	cap.	iii.
Obiectorum dissolutio particularis.	cap.	iiii.

Firmicæ matheseos libri secundi pinacidion.

Secundi libri præfatio.		
Zodiaci signorum diuisio, ac naturæ conditio.	cap.	i.
Stellarum domicilia nomina, ac ptätes in signis.	cap.	ii.
Stellarum altitudo deiectioq;, earũq; conditio.	cap.	iii.
Signorum decani, eorũq; domini.	cap.	iiii.
Signorum per tricenas partes diuisio.	cap.	v.
Stellarum fines, in unoquoq; zodiaci signo.	cap.	vi.
Diurna, uel nocturna stellarum gaudia.	Cap.	vii.
Stellarum ortus, & occasus earũq; conditio.	Cap.	viii.
Matutinarum, uespertinarũq; stellarum partes.	Cap.	.ix.
Stellarum omnium erraticarum ducatus.	Cap.	x.
Trigonorum domini, eorũq; qualitates.	Cap.	xi.
Signorum natura, formæ qualitatesq;.	Cap.	xii.
Signorũ ortus, secundum diuersa climata.	Cap.	xiii.
Signorum uentis subiectiones.	Cap.	xiiii.
Signorum duodecatemoria.	Cap.	xv.
circa horoscopum consideranda.	Cap.	xvi.
cardines eorũq; succedentes.	Cap.	xvii.
Geniturae cardines.	Cap.	xviii.
Quatuor loca secunda.	Cap.	xix.
Pigra, deiectaq; figuræ loca.	Cap.	xx.
Locorum figurae ordines.	Cap.	xxi.
Locorum duodecim potestates	Cap.	xxii.
Locorum duodecim nomia apotelesmataq;.	cap.	xxiii.
Geniturarum q̃litates, q̃ nobiles sint, quæue mediæ.	cap.	xxiiii.
Stellarum aspectus omnes.	cap.	.xxv.
Signorum inter se cognatio.	cap.	xxvi.
Super humano corpore signorum dominia.	cap.	xxvii.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0015
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Vitæ humanæ dator. cap. xxviii.
Vitæ humanæ cronocrator. cap. xxviiii.
Temporum diuisio. Cap. xxx.
Annorum per dies diuisio. Cap. xxxi.
Antisciorum apotelesma. Cap. xxxii.
Mathematici conditio. Cap. xxxiii.

Firmicæ matheseos libri tertii pinacidion.

Tertii libri præfatio.
Mundi thema. Cap. i.
Signorum primum Aries. Cap. ii.
Saturni decreta p singulas cœli stationes. Cap. .iii.
Iouis decreta, p singulas cœli stationes. Cap. IIII.
Martis decreta p singulas cœli stationes. Cap. v.
Solis decreta p singulas cœli stationes. Cap. vi.
Veneris decreta, p singulas cœli stationes. Cap. vii.
Mercurii decreta p singulas cœli stationes. Cap. viii.
Mercurius cum sole, p duodenas cœli stationes. Cap. viiii.
Mercurius cum luna per duodenas cœli stationes. Cap. x.
Mercurius cum Saturno, per duodenas cœli stationes. Cap. xi.
Mercurius cum Ioue per duodenas cœli stationes. Cap. xii.
Mercurius cum Marte, per duodenas cœli stationes. Cap. xiii.
Mercurius cũ Venere, p duodenas cœli stationes. Cap. xiiii.
Lunæ decreta, per singulas cœli stationes. Cap. xv.
Lunæ decreta, si in loco fortunæ fuerit inuenta. Cap, xvi.

Firmicæ matheseos libri quarti pinacidion.

Quarti libri præfatio.
Applicatio lunæ ad reliquos planetas, sed primum eius deuectio a ♄ ad cæteras erraticas stellas. Cap. i.
Defluxio lunæ a planetis, ad planetas, & primum lunæ.
Defluxio a Saturno, ad cæteras erraticas stellas. cap. ii.
Lunæ defluxio a Ioue, ad cæteros planetas. cap. iii.
Lunæ defluxio a Marte ad cæteros planetas. cap. iiii.
Lunæ defluxio a sole, ad cæteros planetas. cap. v.
Lunæ defluxio a Venere ad cæteros planetas. cap. vi.
Lunæ defluxio a Mercurio ad cæteros planetas. cap. vii.
Lunæ defluxio ab omnibus planetis ad nullum. cap. viii.
Generalia lunæ decreta theoricaq; notanda. cap. ix.
Platica partilisq; simul fortunæ exploratio. cap. x.

Dæmonis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0016
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Dæmonis locus, partili exploratione repertus. Cap. xi.
Genituræ dominus, eiusq; decreta fatalia. Cap. xii.
Solis, ac lunæ decreta, quum fuerint cum domino
genituræ coniuncti. Cap. xiii.
Generales genituræ dominoꝝ aphorismi. Cap. xiiii.
Planeta, actus uitæ nostræ significans. Cap. xv.
Trigītasex signorum decani, eorūq; decreta. Cap. xvi.
Signoꝝ partes masculinæ, fœmininæq;. Cap. xvii.
Lunæ decreta, cum singulis planetis in cardinibus. Cap. xviii.
Lunæ coniunctionis defluctionisq; theorica. Cap. xix.

Firmicæ matheseos libri quinti pinacidion.

Quinti libri præfatio.
Simplicia cardinū decteta, sine alicuius planetæ testimonio. Cap. i.
Horoscopi decreta, cum oīum planetarum societate. Cap. ii.
Saturni decreta, per singula zodiaci signa. Cap. iii.
Iouis decreta, per singula zodiaci signa. Cap. iiii.
Martis decreta. per singula zodiaci signa. Cap. v.
Solis decreta. per singula zodiaci signa. Cap. vi.
Veneris decreta, per singula zodiaci signa. Cap. vii.
Mercurii decreta per singula zodiaci signa. Cap. viii.
Lunæ derecta, per singula zodiaci signa. Cap. ix.
Planetaꝝ decreta in alioꝝ finibus, & planetaꝝ saturni. Cap. x.
Iouis decreta, in alioꝝ planetaꝝ finibus. Cap. xi.
Martis decreta ī aliorum planetarum finibus. Cap. xii.
Solis decreta ī alioꝝ planetaꝝ finibus. Cap. xiii.
Veneris decreta ī alioꝝ planetarum finibus. Cap. xiiii.
Mercurii decreta in alioꝝ planetaꝝ finibus. Cap. xv.
Lunæ decreta, ī alioꝝ planetarum finibus. Cap. xvi.
Quinti libri huius īstitutiua peroratio. Cap. xvii.

Firmicæ mathescos libri sexti pinacidion.

Sexti libri præfatio.
Regiæ signorum stellæ, earumq; decreta. Cap. i.
Planetarū radiationes, earūq; decreta & primum
planetarum radiatio trigona. Cap. ii.
Saturnus cum cæteris planetis trigonus. Cap. iii.
Iupiter cum cæteris planetis trigonus. Cap. iiii

Mars cum cæteris planetis,trigonus. Caput v
Sol cum Luna sola,trigonus. Cap. vi.
Venus cum Luna sola,trigona. Cap. vii.
Mercurius cum Luna sola,trigonus. Cap. viii.
Planetarum omnium radiatio quadrata. Cap. viiii.
Saturnus cum cæteris planetis,quadratus. Cap. x.
Iupiter,cum cæteris planetis,quadratus. Cap. xi.
Mars cum cæteris planetis,quadratus. Cap. xii.
Sol,cum Luna sola,quadratus. Cap. xiii.
Venus,cum cæteris planetis,quadrata. Cap. xiiii.
Mercurius cum Luna sola quadratus. Cap. xv.
Planetarum omnium diametra radiatio. Cap. xvi.
Saturnus cum cæteris planetis,diameter. Cap. xvii.
Iupiter,cum cæteris planetis diameter. Cap. xviii.
Mars,cum cæteris planetis diameter. Cap. xix.
Sol cum Luna sola,diameter. Cap. xx.
Venus cum Luna sola,diametra. Cap. xxi.
Mercurius cum Luna sola,diameter. Cap. xxii.
Planetarum omnium hexagona radiatio. Cap. xxiii.
Planetarum omnium parilis radiatio. Cap. xxiiii.
Saturnus,cum cæteris planetis,pariter. Cap. xxv.
Iupiter,cum cæteris planetis,pariter. Cap. xxvi.
Mars cum cæteris planetis,pariter. Cap. xxvii.
Sol cum cæteris planetis,pariter. Cap. xxviii.
Venus cum cæteris planetis,pariter. Cap. xxix.
Mercurius,cum luna sola,pariter. Cap. xxx.
Catholica siderum,promiscue positorum,decreta. Cap. xxxi.
Generales cuiusq; genituræ ephodi. Cap. xxxii.
Temporum diuisio chronocratori debita. Cap. xxxiii.
Saturni decreta,quum temporum dominus fuerit. Cap. xxxiiii.
Iouis decreta quum temporum dn̄s fuerit. Cap. xxxv.
Martis decreta,quum temporum dn̄s fuerit. Cap. xxxvi.
Solis decreta,quum temporum dn̄s fuerit. Cap. xxxvii.
Veneris decreta,quum temporum domina fuerit. Cap. xxxviii.
Mercurii decreta,quum temporum dominus fuerit. Cap. xxxix.
Lunæ decreta,quum temporum domina fuerit. Cap. xxxx.

Firmicæ matheseos libri septimi pinacidion.

Septimi libri præfatio.

Expositorum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0018
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Expositorum, uel non nutritorum genituræ. Cap. i
Geminorum genituræ cum suo sexu. Cap. ii.
Seruorum, seu captiuorum genituræ. Cap. iii.
Dominorum numerus, in seruis. Cap. iiii.
Libertinorum, & liberorum genituræ. Cap. v.
Monstrosorum fœtuum genituræ Cap. vi.
Eunuchorum, hermaphroditorumque genituræ. Cap. vii.
Corpore uitiatorum genituræ uariæ. Cap. viii.
Filiorum cum patribus dissidentium, genituræ. Cap. viiii.
Parentum mortis tempus, & conditio. Cap. x.
Orborum filiorum natalia, genituræque. Cap. xi.
Adoptiuorum filiorum genituræ. Cap. xii.
Fratrum cuiusque nati numerus. Cap. xiii.
Incestorum natalia, seu genituræ. Cap. xiiii.
Pædiconum natalia, seu genituræ. Cap. xv.
Cinædorum, impurorum, sterili umque genituræ. Cap. xvi.
Vxorum, maritorumue numerus. Cap. xvii.
Coniugatorum adinuicem affectus. Cap. xviii.
Sponsalium, seu nuptiarum tempora. Cap. xviiii.
Vxorum suarum interfectorum genituræ. Cap. xx.
Literarum expertium genituræ. Cap. xxi.
Gladiatorum, uel athletarum genituræ. Cap. xxii.
Causidicorum, seu oratorum genituræ. Cap. xxiii.
Medicorum podalyriorum genituræ. Cap. xxiiii.
Calliopaeorum musicorum genituræ. Cap. xxv.
Damnatorum fatales genituræ. Cap. xxvi.
Mortalis exitus, uarius, incertusque finis. Cap. xxvii.

Firmicæ matheseos libri octaui pinacidion.

Octaui libri præfatio.
Εννενηκοντά μερος, seu nonagesima pars. Cap. i.
Videntium se, & audientium stellarum theorica. Cap. ii.
Signorum partes, per eorum membra diuisæ. Cap. iii.
Signorum, partiumq; suarũ dimẽsio, & magnitudo. Cap. iiii.
Sphaeræ barbaricæ prima apotelesmata. Cap. v.
Clara sydera, cum. ♈. orientia, occidentiaque Cap. vi.
Clara sydera, cum. ♉. orientia, occidentiaque. Cap. vii.
Clara sydera, cum. ♊. orientia, occidentiaque. Cap. viii.
Clara sydera, cum. ♋. orientia, occidentiaque. Cap. ix.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0019
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

clara sidera cum . ♌ . orientia occidentiaq;. cap.x.
clara sidera, cum ♍ orientia occidentiaq;. cap.xi.
clara sidera cum ♎ orientia occidentiaq;. cap.xii.
clara sidera cum ♏ orientia occidentiaq;. cap.xiii.
clara sidera, cum ♐ orientia occidentiaq;. cap.xiiii.
clara sidera cum ♑ orientia occidentiaq;. cap.xv.
clara sidera cum ♒ orientia occidentiaq;. cap. xvi.
clara sidera cum ♓ orientia occidentiaq;. cap. xvii.
Barbaricae sphaerae apotelesmata secunda cap.xviii.
Partium Arietis myriogenesis. cap . xix.
Partium Tauri myriogenesis cap.xx.
Partium Geminorum myrigonesis. cap. xxi.
Partium Cancri myriogenesis. cap.xxii.
Partium Leonis myriogenesis, cap.xxiii.
Partium Virginis myriogenesis cap.xxiiii.
Partium Librae myriogenesis. cap.xxv.
Partium Scorpionis myriogenesis. cap. xxvi.
Partium Sagittarii myriogenesis. cap.xxvii.
Partium Capricorni myriogenesis cap.xxviii.
Partium Aquarii myriogenesis cap. xxix.
Partium Piscium myriogenesis. cap.xxx.
Sphaerae barbaricae tertia apotelesmata. cap.xxxi.
Generale totius operis apotelesma. cap.xxxii.
Totius operis superioris peroratio cap.xxxiii.

Duodecim Signa Zodiaci.

♈ Aries.	♌ Leo.	♐ Sagittarius.
♉ Taurus.	♍ Virgo.	♑ Capricornus.
♊ Gemini.	♎ Libra.	♒ Aquarius.
♋ Cancer.	♏ Scorpius.	♓ Pisces.

SEPTEM PLANETAE.

♄ Saturnus.	☉ Sol.	☿ Mercurius.
♃ Iupiter.	♀ Venus.	☽ Luna.
♂ Mars.		

Vbicunq; lector inuenies hoc signum ♂ pro Sole, nam sæpe inuenies, sic corrige. ☉

IVLII FIRMICI MATERNI IVNIORIS SICVLI V.C.MATHESEOS LIBER PRIMVS AD MAVORTIVM LOLLIANVM. PRAEFATIO.

OLIM TIBI HOS LIBELLOS,MA-
uorti,decus nostrũ me editurum esse pro-
miseram, uerum sæpius incõstantia uere-
cundiæ retardauit,& ab isto scribendi stu
dio,dubia trepidatiõe reuocauit, cũ præ-
sertim fragilitas ingenii mei, nihil se scire,
tale posse conciperet, quod dignum fore
tuis auribus iudicaret. Cũ enim audacu-
lam nimis, & supra uires meas,pollicita-
tiõem illam recordarer, qua tibi omnem
diuinæ Matheseos disciplinam dicaturum me esse spoponderã, hæsitan-
tem sæpius animum,hinc pallor,hinc rusticus quidam timor inuadebat.
Nam cum esses in Campaniæ prouinciæ fascibus cõstitutus,cuius te ad-
ministrationis merito,maxima honoris dignitate nobilitas,occurreretq;
tibi rigor hyemalium pruinarum,qui te à rebus agendis semotum,ac pro
lixi laborum itineris diuersitate cõfectum, & animum simul,& membra,
aliquantisper relaxare suaderet,ad me primum, in has oras siculas, ad ea
potissimum studia,quibus ab ineunte ætate,uterq; nostrũ deuinctus erat,
suauissime diuertisti. Vbi & languentis, & fatigati corporis mei seniũ eni-
xus es fidis, & religiosissimis amicitiæ releuare fomentis. Cum autem ad
pristinum me statum solatiis, ac medelis tuis, sanitas restituta reuocasset,
recolentes inuicem pristinos actus,& leuioris ætatis illecebras, ad memo-
riam reuocantes,honestas,& uarias sermonum fabulas inuicem cõfereba
mus. Sed posteaq̃ de actibus,& processibus nostris,cõfabulati sumus, scru
tatus à me es (sicut meministi) totius Siciliæ,quã icolo,sitũ,& unde oriũ-
dus sum,& omnia,quæ ueteres fabulæ prodiderunt, cũ ueræ rationis ex-
plicatiõe quæsisti. Quid uelit ex se Scylla, quid ue charybdis, quid cõcur-
rentium in freta fluctuum turbulenta confusio,quos disiuncta,ac separa-
ta maria,certo horarum tempore,ac spatio,contraria undarum collisiõe
coniungunt,quid faciant ignes,qui ex Aetnæ uertice erumpunt,quæ na
tura eorum,quæ ue substãtia,ex qua origine,sine iactura montis,tanta ꝓ-
ficiscantur,& anhelent incendia,qualis sit lacus,qui prope alueum Sime
thi amnis ostenditur,cui Paliscus nomen est, qui semper crassitudine lu-
rida sordidus,liuentibus spumis obatrescit,& strepente cõiugio stridulus,
argutum murmur exsibilat. Cætera etiam omnia mecum recolens, & re-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0021
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

quirens,quæq; tibi à primo ætatis gradu, & atticæ, & Romanæ litteræ, de admirabilibus prouinciæ Siculæ tradiderunt. Ad ultimum ad Archimedis sphæram, sermonem, atq; orationis tuæ ordinem transtulisti, ostendens mihi, diuini ingenii tui prudentiam, atq; doctrinam. Quid nouem illi globi. quid quinq; Zonæ. quæ diuerso naturæ genere colorantur. quid duodecim facerent signa. quid quinq; stellarum sempiternus error operetur. quid solis quotidiani cursus, annuíq; reditus. quid lunæ uelox motus, assiduáq; luminis, uel augumenta, uel damna. Quantis etiam conuersionibus, maior ille, quem ferunt, perficeretur annus, qui quinq; has stellas, lunam etiam, ac solem, locis suis, originibúsq; restituit, qui mille quadringentorum, & sexaginta unius annorum circuitu terminatur. Quæ ratio orbem lacteum faceret, quæ defectionem solis, ac lunæ. cur septentriones, nunquam cœli rotata uertigo, ad occidentem transferat, orientíq; restituat. quæ sit aquiloni pars terræ. quæ uero austro subiecta, quæ ratio, terram ipsam, in media parte compositam, librata æqualitatis moderatione suspendat. Quatenus oceanus, quod Atlanticum aiunt mare, terræ spatium, immodum insulæ, undarum suarum circunfusione concludat. Hæc cum omnia mihi, à te, Mauorti, ornamentum bonorum, facili demonstrationis magisterio traderētur, ausus sum etiam ipse, aliquid, inconsulti sermonis temeritate proferre, ut promitterem, me tibi editurum, quicquid ægyptii ueteres sapientes, ac diuini uiri, Babyloniíq; prudentes, de cui stellarum, ac potestatibus, diuinæ nobis doctrinæ magisterio tradiderunt. Fui itaque, sicut ipse nouisti, in ista promissione temerarius, & me (ut uerum tecum loquar) frequenter seuera obiurgatione reprehendi, cupiebámq;, si permitterer, mutare promissum, Sed trepidationem meam hortatio sermonis tui erexit, coegítq; aggredi, quod frequenter ex desperatione deserui, Nam cum tibi totius orientis gubernacula, Domini, atq; Imperatoris nostri Cōstantini Augusti, serena, atq; uenerabilia iudicia tradidissent, nullum prætermisisti tempus, quo non à nobis exigeres, quod tibi inconsulta pollicitatione promiseramus. Proconsuli itaq; tibi, & ordinario consuli designato, promissa reddimus, orantes, ac ueniam postulantes, ne in istis libris, pondus, & perfectæ gratiam orationis requiras, néue tractatus maximi, aut graues, firmæq; sententiæ, doctrinæue, atq; eloquētiæ monumenta tuo iudicio requirantur. In nobis tenue esse ingenium, & sermo subtilis, & (quod uere confitendum est) Mathesis permodica. Quæ omnia cum nos uaria desperatione turbarent, aggressi sumus tamen scribendi laborem, ne, licet in arduis, ac difficillimis promissionibus constituti, prudentiæ tuæ, Lolliane doctissime, iudicia falleremus. In uestibulo itaque orationis, atq; in ipsis principiorum primordiis

mordiis

mordiis constituti, nihil aliud agere debemus, nisi ut iis respondeamus, qui totam uim Matheseos, multiplici orationum genere, labefactare conantur, qui sententiis, ac disputationibus suis, omnem hanc philosophiam, diuinámq; scientiam, putant se posse, elati sermonis auctoritate, perfringere. Quos, sicut ego iudico, & sicut ipsis rebus probatur, non infirmitas ipsius, falsitásq; doctrinæ, sed contradicentium studia solicitant, ut certis, ac definitis rebus, quas non tantum animo, ac ratione cernimus, sed ipsorum oculorum acie, ac iudicio conspicimus, argumentationis pugnaci licentia resistatur. Si nanque, nimis abditis, ac subtilibus disputationibus suis, ex ipsis primum mathematicorum responsis, quasi per cuniculum quendam, ad labefactandam hanc totam scientiam, ire conantur. Qui quanto uehementius pugnant, quantóq; magis omnes persuadendi uias quærunt, tanto fidem astrologiæ uehementius, fortiúsq; communiunt. Neq; enim esset eius uera substantia, nisi contra eam tantis argumentorum uiribus niterentur. Nec hoc est admiratione dignum, cum sciamus, inter istos, quanta sit de ipsa deorum natura dissensio, quantísq; disputationum argumentis, uim totam diuinitatis conentur euertere, cum alii deos non esse dicant, alii esse quidem, sed nihil procurare definiant, alii, & esse, & rerum nostrarum curam, procurationémq; suscipere, & tanta sint hi omnes in uarietate, & dissensione uersati, ut longum, & alienum sit, hoc præsertim tempore, cum aliud opus aggressi sumus, singulorum enumerare sententias. nam alii, & figuras his pro arbitrio suo tribuunt, & loca assignant, sedes etiam constituunt, & multa de actibus eorum, uitáq; describunt, & omnia, quæ facta, & constituta sunt, ipsorum arbitrio regi, gubernaríq; pronunciant. Alii, nihil moliri, nihil curare, & ab omni administrationis cura, uacuos esse dixerunt, afferúntq; omnes uerisimile quiddam, quod auditorum animos, ad facilitatem credulitatis inuitet. Quæ uero de animæ immortalitate dicta sunt, diuini illius Platonis, & acerrimi, atq; ardentissimi Aristótelis, contraria sibi, ac repugnantia dicta demonstrant. Nam de bono, ac malo, diuersæ inter se, mobilésq; sunt sententiæ, quarum explicationem nunc prætermittendam puto. neq; enim hoc genus disputationis intrauimus, nec ad hæc refutanda, uel confirmanda, animum nostrum, consiliúmq; formauimus, Sed omnia hæc ideo breui oratione perstrinximus, ut contradicentium contentiosa commenta, cunctis hominibus, patefacto sui studio panderentur. Libet itaq; recensere, quæ de Mathesi dicatur, & curæ est omnia, quæ ab illis dicta sunt, breui oratione perstringere, explicaturi enim Ma-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0023
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

theseos, atq; astrologiæ substantiam, non debemus diutius in alienis operibus, immorari.

Matheseos aduersa æmulorum argumenta. Cap. primum.

PRimum itaque de moribus hominum coloribúsq; conueniunt, dicentes. Si stellarum mixturis, mores hominibus, coloresque tribuuntur, & quasi quodam picturæ genere, atque artificio, stellarum cursus, mortalium corporum lineamenta componunt, hoc est, Si ☽ facit candidos. ♂ rubros. ♄ nigros. cur omnes in Aethiopia nigri. in Germania candidi. in Thracia rubri procreantur? quasi ☽, & ♂ in Aethiopia uim suam, uiresque non habeant. & potestatem suam, fingendiq; licentiam, in Germania, ac Thracia, Saturni deserat stella. De moribus uero illud addunt. Si ♄ facit cautos. graues. tardos. auaros. ac tacitos. ♃ maturos. bonos. benignos. ac modestos. ♂ crudeles. perfidos. ac feroces. ☉ religiosos, nobiles, ac superbos. ♀ luxuriosos. uenustos & honesto gratiæ splendore fulgentes. ☿ astutos, callidos, & concitati animi mobilitatibus turbulentos. ☽ acutos. splendidos. elegantes. & popularis splendoris gratia præualentes, Cur quædam gentes sunt sic formatæ, ut propria sint morum quodammodo unitate perspicuæ? Scythæ soli, imani feritatis crudelitate crassantur. Itali fiunt Regali semper nobilitate præfulgidi. Galli stolidi. Leues græci. Aphri subdoli. Auari Syrii. Acuti siculi. Luxuriosi semper Asiani, & uoluptatibus occupati. Hispani elata iactantiæ animositate præposteri. Ergo Scytharum rabiem, nunq̃ mitigat Iupiter. nec Italis aliquando ☉ denegabit imperia. nec leuitati græcorum Saturni stella pondus imponit. nec Asiana lasciuitas, sobria Iouis moderatione corrigitur. nec siculorum acumen, frigido ortu aliquando saturni obtunditur. nec Syriorum auaritia, lasciuis ueneris radiationibus temperatur. nec Aphrorum maliciosa commenta, & bilingues animos salutare Iouis sydus impediet. nec Hispanorum iactantiam, pigrum poterit Saturni lumen hebetare. nec Gallicam stoliditatem, ☿ sapientissimum sydus exacuet. Illa uero ipsorum iterea potētissime & uehementer contra nos posita peroratio est, quod aiunt, Ex istius artis instituto, omnia, ex rebus humanis uirtutum officia tolli. Si temperantia. fortitudo. prudentia. iustitia, stellarum decretis, non nostris tribuuntur uoluntatibus, Iam non ex assidua uirtutum lucubratione, sed ex solis stellarum influxibus pendeamus. At contra, si quis societatis, charitatísque uinculum

lum ruperit, & conciliationis humanæ iura neglexerit, totúmque se feritati, perfidiaéque tradiderit, facinus suum, & animi peruersas cupiditates securus, stellarum iudiciis ascribat. Sit iniquus. sit perfidus. sit maleuolus. sit irreligiosus. quia hæc uitia, mala Mercurii, cum Marte perficit constellatio. Iam non sibi, sed impellentibus stellis uitio tribuat, Cur animum nostrum, fortitudinis studio roboramus? cur erecta mente, sublimi'que constantia, & diuinarum uirtutum magisterio formati, in acerbis casibus constituti, mortem, doloré sque contemnimus? si gloriæ laudem, & potentissimæ dignitatis insignia, nec appetentibus nobis, Sol, Iouis bona coniunctionis societate largitur? Frustra igitur, consilio, ac ratione, errantis animi uitia comprimimus, frustra luxuriosas libidinum illecebras temperamus, frustra grauitatis instinctu æquitatis modestiam, iuraque conquirimus, si ☿ Iouis, ac ☽ bonis radiationibus temperatus, ad desideria nos, & cupiditates istius uirtutis inflammat. Etiam singulos homines, hac disputationis oratione conueniunt. Frustra habes, o bone uir, delectum bonarum rerum, ac malarum fugiendi cupiditatem, si te sentis, ad illas aliunde compulsum. Quid te honestis prouisionibus, ac diligentiæ suffragiis munis. si totum hoc tibi, non scientia, sed aut ♄ præstitit, aut ♃. Contemnamus igitur (si uidetur) deos, & religionum sanctas, uenerabilésque cerimonias, sacrilego desperationis ardore publicemus, si sine ipsorum numine, stellis tantum iuuantibus, omnia consequi possumus. Quid inuocas arator deos? sine cura numinis tui, stellarum tantum influxu, genio segetis, sulcus æquatus est. Tu, qui per aperta iuga, uinearum aciem, distinctis componis ordinibus, frustra deuoues uitium palmites libero tuo, religiosa cum trepidatione cuiusquam, si sine præsidio diuinitatis, stellarum cursu, aut denegantur, aut dantur. Tu, qui promulgas leges, ac iura sancis. tolle scita. refringe tabulas. & istis nos seuerissimis animaduersionibus libera. Illum sacrilegum ☿ (ut mathematici uolūt) illum adulterum ♀ fecit, illum ad neces hominum ♂ sydus armauit, illum mutare tabularum fidem. illum uenena miscere. illum quiescentium securas animas, etiam lethæi fluminis obliuione purgatas, ☿ cogit, nefariis carminibus excitare. Ecce ille incestis inflammatur ardoribus, illum uides puerorum complexibus inhærentem, causam huius tanti mali, marti tribuimus, aut ♀ & ille, te iubente, manu carnificis, sine causa percussus est, in illum perperam dicta sententia est, si non suo studio sed stellarum uitiosa coactus est radiatione peccare. Non habetis, magistratus iustam animaduertendi substantiam, quia scitis, nos ad ista uitia malignis stellarum semper fomitibus incitari. Hæc, atque alia, simili

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0025
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

oratione componunt, quærentes. utrum nam stellas animantes, aut inanimantes esse dicamus, ut istius quæstionis conclusione confusi, difficile animi nostri iudicium, sententiámque promamus. quicquid enim horum dictum fuerit, syllogismorum aculeis in contrarium uertunt, ut ad arbitrium ipsorum constrictus, respondentium sermo consentiat. In quibus rebus, & disputationibus, ingenia quidem nos eorum laudamus, propositum uero institutúmque uitamus, quia nobis fidem suam astrologia, responsionum, apotelesmatúmque diuinis, ac manifestissiimis auctoritatibus comprobauit. Adduntetiam quidam, ut nobis ex alia parte consentiant, & ut eblandito consensu, totam istam scientiam, dubitationis desperatione conturbent, habere quidem doctrinam istam uim maximam, sed ad liquidum propter partium, minutiarúmque breuitatem, ac uelocissimum syderum cursum, cœlíque pronum rotatæ uertiginis lapsum, neminem peruenire posse mortalium, ut ista eorũ uerisimili definitione sermonis, totius scientiæ substantia subruatur. Nos uero, licet sit nobis tenue ingeniũ, & angustæ orationis penè inefficax sermo, cum deberemus ipsius tantum rei ueritate refutare quæ dicunt, & responsionum, apotelesmatúmque constantia, diuinæ istius scientiæ confirmare præcepta, respondebimus tamen, à te, decus nostrum, Lolliane ueniam postulantes, ut in refutationibus omnibus, ueritatis fides, non orationis splendor, ac substantia requiratur.

Obiectorum dissolutio. Cap. secundum.

T primum quidem, uellem, ut profiteretur iste uehemens mathematicorum accusator, qui artem istam, tam elata oratione, persequitur, Vtrum nam ceperit aliquod ipsius scientiæ experimentum, an sciscitanti ei, nemo uera responderit, an uero aspernatus audire, & sperans aures suas, istis responsionibus polluí, seuerus, & uehemens, & totius quodammodo diuinitatis iura perturbans, argumentorum suorum aculeos, licentia exercitati sermonis exacuerit. Si quærenti ei uera responsa sunt, & respondentis sententiam, fides secuta est ueritatis, cur notat, quod admirari debuerat? cur diuinam scientiam, proditoris animo, perfidus accusator impugnat? Si uero, erraticis responsionibus, is, qui Mathesin se scire profitebatur, non potuit implere, quæ dixerat, sed responsa eius, mendacia promissionis immacularunt, imperitia tantum illius, temeritásque, non Mathesis ipsa, pulsanda est, & fallax infamanda promissio. omni enim malo dignus est, quod

per

per illum fiat, ut tam præclaræ artis studium, falsis responsorum mendaciis obumbret, Qui uero quærere aliquid, aut audire noluit, nec iudicium aurium suarum, uera respondentibus commodauit, ueritus scilicet, ne rigidas cogitationes suas, fides ueritatis infringeret, inique facit, si notandum putat, quicquid potuit, uel non potuit, obtusa mentis intentione percipere. Iniusti sunt enim semper (sicut nouimus) iudices, qui de incognitis sibi pronunciant rebus. non habent etiam iudicandi auctoritatem, qui ad statuendum aliquid imperita licentia temeritatis adducuntur, neque ad effectum sententiæ, in exanimatis partis allegationibus, proferuntur. Vnde, si impugnatis, qui à prudentissimo mathematico, & audiuit aliquid, & credidit, & probauit, malicioso mētis instinctu, & pugnaci studio, notabilia cōtradicendi uota cōcepit. Si uero īterroganti ei, iperitus professor falsa respondit, non Mathesis, sed hominis fallax, ac temeraria notetur inscitia. Qui uero, nec audire uoluit, nec iudicare, frustra sibi pronunciandi uendicat partes, quia eius rei, cuius experimentum capere noluit, non est idoneus, ut possit notare substantiam. Quod uero nos, in isto studio quidam, opposita scientiæ eius difficultate, deterrent, libenter amplectimur. Vere enim sunt res arduæ, atque difficiles, & quas non facile possit animus, terrenis sordium laqueis impeditus, licet ipse ignea sit diuinitatis immortalitate formatus, facili inquisitionis ratione percipere. Diuinitas eius, quæ sempiterna agitatione sustentatur, si in terreno corpore fuerit inclusa, iacturam quādā diuinitatis suæ patitur temporalem, cum uis eius, atque substantia, coniunctione, & societate terreni corporis, & assidua dissolutione immortalitatis, hebetetur. Vnde fit, ut omnia, quæ ad inuestigationem diuinarum artium pertineant, difficili semper nobis cognitione tradantur. Quapropter, quia nos libenter, ac facile, in ista parte consensimus, ostendentes, cur diuinæ res, difficili inquisitione cernantur, confiteatur etiam ipse, necesse est, quod animus. qui immortalis est, si à uitiis, ac libidinibus terreni corporis fuerit separatus, ac suæ originis, & seminis constantiam retinens, uim suæ maiestatis agnouerit, omnia, quæ difficilia, atque ardua putantur, facile diuinæ mentis inuestigatione consequatͬ. Dic mihi, quis in cœlo iter maris uidit? quis attritu lapidum, scintillam latentis ignis excussit? quis potestates cognouit herbarum? cui se tota natura diuinitatis, & ostendit, & prodidit? nisi animo, qui ex cœlesti igne profectus, ad regimen, & gubernationem terrenæ fragilitatis, immissus est? Ipe huius scientiæ rationem. ipse computos tradidit. Ipse solis, ac lunæ, & cæterarum stellarum, quæ à nobis errantes,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0027
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

a græcis uero planetæ dicunt, cursus. regressus. stationes. societates. augumenta, ortus, occasúsque monstrauit, & in fragilitate terreni corporis constitutus, breui maiestatis suæ recordatione, hæc omnia, ut traderet, non didicit, sed agnouit. Ecce agnoscitur & inuenitur, quo in signo, saturni gaudeat stella, & quando frigus eius, fomento alieni ardoris, incalescat. Ecce motus, & cursus eius, per dies singulos horásque, colligimus. Prædicimus etiam, quando retrogradus, ad stationem pristinam reuertatur, quando tarditatis eius pigros cursus, regali maiestatis auctoritate uicinum solis numen exagitet, quando profectus ab eo solis ardor, tardæ agitationi quietam tribuat potestatem, post quantum tempus, ad eandem signi partem, unde semel recesserat, pigra rursus molitione perueniat. Hæc & in ♃ stella, eadem ac pari ratione cernuntur, licet enim breuiori temporis spatio, simili tamen etiam ipsa per duodecim signa, agitatione percurrit. ♂ etiam, quem uides, ignitis fulgorum ardoribus, sanguinolentum, & minaci luminis coruscatione terribilem, ecce cum ad saturni humectam uenerit domum, ignes suos, natura alieni frigoris temperat, & licet sint incitatiores huius syderis cursus, eadem tamen, etiam ipsi, ratione cernuntur. Veneris quoque, & ☿, quotidiana nobis obsequia monstrata sunt. Hæ enim stellæ, breui interiecto spatio, circa solis orbem, percurrunt pariter, aut sequuntur, aut una subsequens stella, alteri præeundi concedit obsequia. Scimus quando uespertino, quando matutino ortu, nobis appareant, quando solis orbe absconsæ lateant, quando ex radii eius splendore liberatæ, lucido sui nitore præfulgeant. Quid de lunæ uobis cursu uidetur? quam didicimus, quando supplementis solemnibus, attriti orbis nutriat damna, quando pauperata luminibus, iacturam propriæ maiestatis agnoscat. hæc enim, cum uicina soli, siue crescens, siue deficiens fuerit, radios luminis sui, quasi solem uenerata, submittit ut fraternis ignibus rursus ornata, cum longiores cursus sui fecerit metas? renata fulgidi splendoris, ac renouata luminis ornamenta circunferat. Ecce aliud maius addiscimus, quod cum acciderit, imperitos homines, monstrosa semper timiditate perturbat, Cum ☉, medio diei tempore, lunæ radiis, quasi quibusdam obstaculis impeditus cunctis mortalibus fulgida splendoris sui denegat lumina, quod Optatii, & Paulini consulatu (ut de recétioribus loquar) cunctis hominibus futurum, Mathematicorum sagax prædixit intentio. Quando rursus luna, terrenarum altitudinum adumbrata regionibus, simili ratione deficiat, quod frequenter fieri, lucidæ noctis

dæ noctis serenitate, peruidimus. Hæc oĩa Mathematicorum collegit ingenium, & computatione solerti, diuinæ disputationis secreta perdidicit. Vellem itaque mihi, tu, quicunque es, quærenti ea, respondeas, quid difficilius putas esse, cursus syderum inuenire, quos nunc inuentos exposui, qui modo per altum. modo per latum. modo per demersum ferũtur, qui nunc se austri, nunc aquilonis regionibus, ac flatibus iungunt. nunc decedunt. nunc absconduntur. nunc directo cursu. nunc retrogrado. nunc statiua tarditate subsistunt, & intentionem quærentium, ex ista cursus sui uarietate, confundunt. An inuentis stellarum cursibus, definire postea, quid per omnem terrarum ambitum, mixtura ipsarum, radiatióque perficiat? Qui enim ad consentiendum, ipsa rationis ueritate compelleris, quod cursus hos syderum assiduæ obseruatione computationis inuenimus, consentias necesse est, quod inuento stellarum cursu, facile postea officia ipsarum, potestatésque iudicemus. Difficilia sunt enim semper, & ardua, ad quæ rudes, & indocti, inconstantia trepidationis accedimus. Nec facile possumus consequi ratione, quicquid non præcedentia nobis magisteria tradiderint, si prima litterarum signa, cum quadam fastidii aspernatione cognoscimus. Sic in incognito itinere constituti, in primis uestigiis penè deficimus. Vides, ut primos discentes computos, digitos tarda agitatione deflectant? Ille quem uides natantem, ex crebra submersionis trepidatione deficere, post paululum, assidua brachiorum agitatione firmatus, per summas elapsus undarum spumas, facili se mobilitatis leuitate suspendit. Quoniam hæc omnia, hoc est litteras computum. musicam. cæteráque, quæ discimus, tunc facili ratione percurrimus cum primæ originis uiam, confirmata ingenii conceperit disciplina. Ergo quia constat difficilius fuisse, inuenire stellarum cursus, q̃ definire, quid faciant. de inuento enim earundem cursu, nulla dubitatio est. quem uolentibus discere, primum calculo, deinde ipsa oculorum uisio n monstramus. quid impugnatis scientiam? cuius principiis, ac parti cõsentientes, totam eius substantiam roboratis.

Argumentorum confusio. Cap. tertium.

Equitur ut de coloribus, ac moribus disputemus, & omnem istum calumniosæ quæstionis locum, ueris argumentorum uiribus refutemus, ut discussis omnibus, atque purgatis, securi, ad ipsius scientiæ uenerabilia secreta, ueniamus. Cur in-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0029
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

quit, omnes in Aethiopia sunt nigri? in Germania candidi? si figuras hominibus, & colores, stellarum cursus, diuersa radiationis commixtione largitur? Oportebat nos quidem, in ista quæstionis parte, copiosa oratione pugnare, ut astuta, & calumniosa commenta, adulti sermonis uiribus uincerentur, sed coartauimus omne dicendi studium, solis ueritatis uiribus, ne copiosæ orationis illecebris, affluentiáque sermonis, & argumentationis licentia, captas iudicantium aures, ad falsarum opinionum ineptias transferemus. Et primum quidem uellem, ut is, quærenti mihi respondeat, an in hoc ipso populo, in quo nunc constituti sumus, una sit omnium hominum, similísque forma, licet sit omnium una natura. Opinor, hoc eum esse dicturum, quod ciues nostri omnes, dissimili sint uultus uarietate formati, nec eadem sit omnium, similísque forma. Et si dubitat (quod non opinor) aspiciat, cum in unum se locum, totius populi multitudo collegerit, quod in theatris, uel contionibus fieri consueuit, & oculorum suorum aciem, iudiciúmque, ad formam totius transferat turbæ, & ostendat mihi (si potest) duos saltem aliquos, in tantis millibus hominum, qui iisdem, ac similibus membrorum lineamentis, uideantur esse formati. Prodeant simul patres. liberi. fratres, cum enim sit unico omnium necessitudo sanguine iuncta, diuersa tamen formarum designatio necernuntur. Nec inuenitur aliquis, ita similis, ut non uultus eius, ab alterius uultu, ex aliqua parte dissentiat. Vnde constat, generis quidem nostri substantiam: & ipsam nudi, ac solius corporis formam ex quatuor elementorum commixtione, prouidi numinis artificio esse formatam. Colores uero nobis, ac formas, mores etiam, & instituta, de nulla re alia nisi stellarum perenni cursus agitatione distribui. Habent enim stellæ proprium sensum, diuinámque prudentiam. nam puro diuinitatis animatæ conceptu, summo illi, ac rectori deo, qui omnia perpetuæ legis dispóne composuit, ad perennis procreationis custodiendum ordinem, infatigabilibus consensionibus obsequuntur, Nec enim est aliquis homo, quem tam sacrilego desperatio temeritatis exagitet, ut in terra, ubi omnia uidet esse mortalia, dicat esse prudentiam. Illic uero, ubi omnia immortalitatis perpetuitates ornantur, non prudentiam esse, non rationem, aut prouisionis ordinem, obstinata mentis animositate definiat. Quis dubitat? quod per has stellas, terrenis corporibus, diuinus ille animus, necessitate cuiusdam legis, infundatur? cui descensus, per orbem solis, tribuitur per orbem uero ☽, præparatur ascensus. Mens enim illa diuina, animúsque cœlestis, per omne mundi corpus, in modum circuli

collocatus

collocatus, & nunc intrinsecus, nunc extrinsecus positus, cuncta regit, atque componit, & propria originis generatione conceptus, se ad procreanda, & conseruanda omnia, ignita, ac sempiterna agitatione perpetuat, nec hoc officium aliqua fatigatione deponit ut seipsum, atque mundum, omniáque, quæ intra mundum sunt, perpetua sui, atque infatigabili mobilitate sustentet. Ex hoc animo, hi sempiterni stellarum ignes, qui globosæ rotunditatis specie formati, circulos suos, orbésque, celeri festinatione perficiunt, maiestate diuinæ illius mentis animati, partem animi, ad terrena corpora transferunt, & spiritum ex illis perpetuis animi fomitibus mutuantur. Hac ratione, immortalis animus in nobis, caducam terreni corporis fragilitatem, confidentia suæ maiestatis exornat, ut ipse auctori suo, originíque, ex aliqua parte respondeat. qui diffusus per cunctos animantes, qui terrena conceptione gignuntur, facit, ut diuino animati fomento, perpetua generationis propagatione uigescant. Quare nunc, cum simus, cum stellis, quadam cognatione coniuncti, non debemus eas, sacrilegis disputationibus, propriis priuare potestatibus, quarum quotidianis cursibus, & formamur pariter, & creamur. Vnde, quod tu, per nos fieri posse definis, ut homines, à cultu deorum, religionúmque, profano mentis furore, reuocemus, qui omnes actus nostros, diuinis stellarum dicimus cursibus confici, falleris, & contrarium putas, & à uera nimium ratione dissentis. Nos enim timeri deos, nos coli facimus, nos numen eorum, maiestatémque monstramus. cum omnes actus nostros, diuinis eorum dicimus agitationibus gubernari. Colamus itaque deos, quorum se nobis origo, stellarum perenni agitatione conuinxit, & maiestatem eorum, gens humana, supplici semper ueneratione suscipiat. Inuocemus suppliciter deos, & religiose promissa numinibus uota reddamus, ut cõfirmati animi nostri diuinitate, ex aliqua parte, stellarum uiolentis decretorum potestatibus resistamus. Hoc debere nos facere, uir diuinæ sapiẽtiæ Socrates docuit. nam cum quidá ei, de moribus suis, cupiditatibusq; dixisset, quas ille simili ratione collegerat. Sunt inquit (ut dicis) agnosco, confiteor, & uir prudentissimus, latentia corporis uitia, facili confessione detexit, sed hæc inquit omnia, à me, prudentia, ac uirtutum auctoritate, superata sunt, & quicquid uitii, ex praua cõcretione, corpus habuerat, animi bene sibi conscia diuinitas temperauit. Hinc ĩtelligi datur, stellarũ quidem esse, quod patimur, & q nos ĩcentiuis quibusdã stimulat ignibus. diuinitatis uero eẽ animi, q repugnamus. Nã quod ad leges pertinet, qbus

peccata hominum, seuera correctione plectuntur, eas recte prudentissima constituit antiquitas. Animo enim laborantia, per eas opem tulit, ut per ipsas, uis diuinæ mentis, perniciosa corporis uitia purgaret. Sed iam ei, qui ad istam nos necessitatem quæstionis adduxit, dilata responsione, ea, quæ de moribus, & coloribus parabatur, cuius fundamenta, ex aliqua parte, iacta sunt, ostendamus, etiam leges potestati fatorum, necessitatíque seruire, & hoc eas semper facere, quod fatorum decreuit auctoritas. Quod ut probemus, longiora repetere debemus exempla. Ecce ille iuuenis, integer uiribus. diues. innocens. & modestus. nullo domestici facinoris exagitatus impulsu. nulla timoris trepidatione compulsus. laqueo se suspendit, & perdidit. Alterius iam palpitantis, laqueum rupit inimicus, & qui se ob dedecus uitæ, morti, propria animaduersione dederat, soluto laqueo, iudicantis sententia liberatur, Quis hoc alius, nisi uis fati, necessitásque perficit? ut ministri necis, qui ad exhibendum reum, fuerant destinati, oppressum malis suis hominem, & conscientiæ animaduersione damnatum, ex medio imminentis mortis periculo liberarent? Ille rursus, cui omnes innocentiæ testimonium perhibebãt, stricto gladio, tanq̃ cogeretur, incubuit, & minacem mucronis aciem, costis innocentibus condidit. Ille uir integer. sobrius, ac pudicus, cuius uitam, semper sumus institutúmque mirati, ecce per præcipitia, proiectum corpus, flebili laceratione dispersit. Ille autem iustus, uitam suam, misera mendicatione sustentat. Ille uero, quem famosi sceleris maculauit infamia, fœlicibus subleuatur augumentis, & maximis honorum cumulatur ĩsignibus. Ecce pirata, post infinitas innocentium neces, in cruento sinu, fœlices suscipit filios. Ille autem innocens, & ab omni scelerum contagione semotus, ab omni fœlicitatis munere scelestorum hominum separatur inuidia. Cui hæc tribuis? quis ita fieri permittit? cui tantum de nobis licuit? Da manus, & aliquando istis nos contentionum conflictationibus libera, ut hæc omnia, quæ fragilis, & caduca consueuit ferre mortalitas, fortuitis stellarum cerni cursibus, etiam tua confessione cõfirmes. Quid de honoribus malorum, ac fuga, exiliísque bonorum dicemus? Vides illum, seruilibus maculis infectum, sordes, ac labem generis sui, consularium fascium nobilitate protegere? Ille ingenui sanguinis ornamenta circunferens, honorum debitis est priuatus insignibus. Ille in primo ætatis gradu positus, nulla præferens ornamenta uirtutis omnes honores, præcipiti celeritate continuat. Ille, iam deficientis ætatis senio confectus, & testimonio egregiæ uitæ ornatus cursus nunc

primos, in adeundis honoribus auspicatur. Quæ istum senem ratio retardauit? Aut quod illi omnium honorum ornamenta, uitæ meritum pollicebatur? Quis illum iuuenem ad tantum honorum cumulum, de quo nihil adhuc tale sperare poteramus, cursus repentinæ fœlicitatis īpegit nisi uis illa, quam dicimus fati, quæ stellarum agitatione perficitur. operata est, ut illum cogeret, hunc retardaret? Quid iam de damnationibus loquar malorum. peccatorum. aut criminum? Merito dicebas pauloante, frequenter uidimus huiuscemodi iniurias, omnium consentiente iudicio, innocentibus irrogatas. Prudentissimum illum Atheniensium, & singulis iustitiæ uirum, qui uitæ, atque uirtutum merito, sapientis cognomen acceperat, infamis testulæ iactus exegit. Socrates uero, cuius prudentia, testimonio diuinitatis ornatur, formatis moribus hominum, & diuina institutione compositis, falsis accusationibus obrutus est, & acerbæ delationis oneratus. inuidia indefensus, & proditus. seueræ animaduertentium potestati succubuit. Quoties fortuna Imperatorē Alcibiadem, quoties exulem fecit? Quid de ista sortis uarietate dicemus? Patiebatur hæc Alcibiades, ad ciuilem imperandi modum, Socratis diuinis magisteriis institutus, & cum semper, & ubique, prospere duxisset exercitum, fortunæ tamen contra se sæuientis inuidiam uitare non potuit. Sed illum forsitan (ut quidam uolunt) absit enim, ut hoc nostra oratione firmemus) prauarum cupiditatum desideria ceperant, & incautæ temeritatis fefellit improuisa uis. Vis ergo aliud proferamus exemplum? ut uel sic, ad confessionis angustias coarteris? Platonem cum illis animi uirtutibus, cum illa sapientiæ doctrina, uendidit fatum & illam diuini animi disciplinam, tyrannicis crudelitatibus, ac ludibriosis Dionysii potestatibus tradidit. Si hæc non sufficiunt, ad Pythagoræ naufragia reuertamur, qualis ille uir fuerit, omnibus notum est cuius uirtutem, sapientiam, prudentiámque, & diuini animi commenta. & hominum, & deorum probauere iudicia. Ecce ad summum, cuncta perdidicit, & ne quid deesset eius diuino ingenio, peregrinis etiam magisteriis imbutus, ad omnia sapientiæ secreta penetrauit. Et ut uerius loquar, diuini animi intentione primus, immo potius solus, in ista positus fragilitate terrena, naturam, & originem prouidi numinis, ac diuinæ maiestatis inuenit, salutare enim illum (ut quidam uolunt) & prouidum numen, per dies singulos sequebať, cuius monitis, atq; p̄ceptis, purgatis animi sordib⁹ ad oīa p̄uenit ornamenta uirtutis, extorrē tamē, atq; exulē, ciuiū suo℞ seuerissima decreta fecerūt. Ipse patriā fugiēs, totámq; græciā, ad aliena pri-

mum transiuit imperia, Sybarim, & Crotonam exsul incoluit. Sed nec ibi illum diutius fortuna detinuit, nam nunc per Locros, nunc per Tarentum, & per omnes pene Italiæ oras fugitiuus errauit, ecce ad ultimum flamma sæuiente circundatur, & cum illo pariter miserorum turba, incendio crassante conficitur. Quid ais? etiam nunc derogas fato? & stellarum uim, obstinata animositate contemnis? cum uideas bonorum malos exitus. malorum prosperos actus. & nocentium securitates. cui hæc tribuis? cuius hæc putas fieri decretis? iniqui sumus, si cum hæc omnia nobis fatorum imperia decernant, adhuc rigidæ contradictionis animositatibus repugnamus. In summa tibi respondendum est quia hoc nos facere, præsentia hortantur exempla, & ille qui nocens est, fato cogente seruatur, & ille qui innocens damnatur, fatali necessitate cõpulsus, seueræ animaduersionis sententiam pertulit. Ad te nunc singularem uirum Plotine ueniemus, ut allegationes nostras, recentium exemplorum patrociniis muniamus. Quas ille philosophiæ non attigit partes? cum doctrina eius, uitæ sequeretur insignia? cum id, quod docebat, non alienæ, sed propriæ uirtutis ostenderetur exemplo? cuius ex ore, tan quam ex adyto quodam, diuinæ sententiæ proferebantur. Fuit nanque ille uir, ad omnia uirtutis ornamenta compositus, & omni diuinarum dispositionum studio formatus. iustus. fortis. ꝓuidus. temperatus. & qui se crederet fortunæ impetus, prouidentiæ posse ratione superare. Primum itaque locum sibi quietæ sedis elegit, ut ab omni humanæ conuersationis strepitu separatus, fortunæ se liberaret inuidia, solis diuinæ institutionis uacaturus insignibus, ut contra omnes fortunæ minas, integro se, & incorrupto præsidio uirtutis armaret. Ista itaque confidentia mentis erectus, etiam corporis sui curam, tuitionémque suscepit, utque nihil uacuum, ac nudum relinqueret, ubi se posset licentia fortunæ sæuientis exerere, in salubri se, ac pura regionis parte constituit. Nam ad collocandam sedem, amœnum sibi campaniæ ciuitatis solum, elegisse narratur, ubi semper aeris quieta moderatio, cunctos incolas, salubri uegetatione, sustẽtat, ubi nec uis hyemis est, flagrantis nec solis accessio, sed composita temperies, ex utróque moderatur, ubi ægritudine aliqua laborantibus hominibus ingentium fontium calore, & ferueſcentium aquarum salutari fomento, conciliata sanitas irrigatur. Illic constitutus, honorum primum contempsit insignia, illos ueros honores putans, quoscunque illi diuinũ prudẽtiæ magisteriũ cõtulisset. Nulla illũ diuitiaꝝ desideria ceperãt, sed has putabat eẽ diuitias, q̃bus animus ornatus, auctorẽ possit ꝓpriæ

origīs īuenire. Ecce in quadā parte orōnis suæ (sicut mihi uidet̃) īproui-dus, & incautus, & uim fatalis necessitatis aggreditur, & hoīes fortunæ decreta metuentes, seuera orationis obiurgatione castigat, nihil potestati stellarum tribuens, nihil fatorum necessitatibus reseruans, sed totum dicens, in nostra esse positum potestate. Longum est enumerare, quid de rebus singulis senserit, qua se ratione, fatali sorte subtraxerit, qua uim istam, hoc est stellarum, atq; fati, sententiarum argumentatione turbauerit. Sed hæc adhuc integer, incolumísq; narrabat, nunquā ille ad Socratis finem, Platonís ue exitum, contorsit oculos, uel mentem, utiq;, sicuti suspicari datur, multa illorum mentibus, multa uitiis ascribens. Ecce se illi, ista confidentiæ animositate securo, tota fatorum potestas imposuit, & primum, membra eius frigida, sanguinis torpore riguerunt, & oculorū acies, splendorem paulatim extenuati luminis perdidit. Postea per totam eius cutem, magnis humoribus nutrita pestis, erupit, ut putre corpus, deficientibus membris, corrupti sanguinis morte tabesceret. Per omnes dies, horásq;, serpente morbo, minutæ partes uiscerum defluebant, & quicquid pauloante integrum uideras, statim confecti corporis exulceratio deformabat. Sic corrupta, ac dissipata facie, tota ab illo figura corporis discedebat, & in mortuo (ut ita dicamus) corpore, solus superstes retinebatur animus, ut ista grauis morbi continuatione confectus, & tormentis propriis coactus, ac ueræ rationis auctoritate conuictus, uim fati, potestatémque sentiret, & ut confecti corporis laceratione quassatus, sententiam fortunæ pronunciantis exciperet. Quid nunc de huius famosa dicis morte? cur eum non potuere uirtutes. prudentia. temperantia. fortitudo. iustitia. ab istis fortunæ animaduersionibus liberare? Sensit itaque etiam iste uim fati, & excepit finem, quem illi stellarum ignita iudicia decreuerant, & istius ualitudinis acerbitate confectus, proprio exemplo, non sermonis licentia, cunctos homines docuit uim, potestatémque fatorum, nulla posse ratione contemni. Scis etiam rursus, ut ad antiquiora redeamus exempla, quæ Milciades, post uictoriam passus sit, quæ Themistocles sustinuerit post triumphos, post quiescentiam, erumnarum calamitatibus implicati, ab iis scilicet, quibus per illos, & libertas reddita uidebatur, & patria. Quis contra illos, sæuientis populi rabiem concitauit? quis conflauit inuidiam? quis tam acerbum induxit odium? ut beneficio℞, & redditæ libertatis īmemores, graui furoris īstinctu, & effrenatæ leuitatis erroribus nocētes, ac strenuos uiros, populari aīaduersionis acerbitate pcuterēt, nisi uis, necessitás q; fati, īfatigabili q̃ semp ptāte dn̄atur? Ad romana nūc (si placet) reuertamur exēpla. Ecce ignauus ille uir &

omni infamia, maculationéque pollutus, (Syllam dico, qui à primo ue-
stigio pubescentis ætatis, in scurrarum gremiis, per damna uenundati pu
doris adoleuit), toties prospere duxit exercitum, & ut toties fœlix dicere-
tur, fecerunt Romani innumerabilia Reipu. naufragia. Respice, quoties
laceratis patriæ uisceribus, ciuili sanguine cruentatur, Ecce innumera-
biles proscriptionum tabulas ponit, & cruentarum pecuniarũ parricida
li collatione ditatur. Sed nunc, licet sit omnia facinora eius enumerare
difficile, pauca tamen enumerabimus, ut ex istis, uim fatalis necessitatis
agnoscas. Septem milia ciuium nostrorum, in medio sinu urbis Ro-
mæ, Syllana animaduersione ceciderunt. Mihi crede, nulla uis alia, nul
lum peccatorum meritum. nulla deorum uoluntas, sed fatorum neces-
sitas, istam multitudinem, Syllanis manibus impegit, quod nunc putas
esse iudicium? quem rationis ordinem? ut ille, qui nunquam fuit me-
mor sexus sui, qui ultra commendationem gratiæ puerilis ætatis, senex
exoletus, in aliena ætate, flagitia corporis detinebat, uitiis obsessus, Ro-
mana gubernaret imperia? Nunc sciebamus, in prætura, à præturæ pe
titione deiectum, cui uir grauissimus Censorinus, ueris ac firmis accusa-
tionibus, spoliatæ prouinciæ crimen obiecit, qui legatus, bello Cymbri-
co, degeneris animi timore prostratus, Imperatorem Marium, & Roma-
num reliquit exercitum. Is, cum tantis pollueretur infamiis, Regalis po-
stea maiestatis auctoritate decoratus, exercitum nostrum in dispendia no
stra conuertit. Permitte mihi, longiore oratione, Syllanorum scelerum
replicare discrimina, omnia enim hæc, ad disputationis meæ meritum
conferentur, si plurimis infortuniorum generibus, integre, ac uerissime,
fuerit fatorum necessitas explicata. Iussione Syllana, Sulpitius, tribu-
nus pl. parricidalis præcepti nefanda animaduersione percussus est, quo
flagitio, tyrannica, & scelerata eius cupiditas imbuta, omnia statim, sine
aliqua dubitatione, genera crudelitatis exercuit, ut effrenatas animi sui
cupiditates, per dies singulos, ciuilis sanguinis profusione faciaret. Præ-
torio uiro, minori scilicet Mario, qui iudicio omnium benemeritus de
rep. uidebatur, Syllana iussione, elisa sunt prius crura, deinde deiecta de
statu corporis brachia, humerum tenus dissoluta, ceciderunt, tertio am-
putata lingua, uocem reliquit in faucibus. Ad postremum, omni cor-
poris parte mutilata, oculi, qui fuerunt spectatores, & superstites, egerun-
tur, & in tam angusto corpore, à nefario patriæ carnifice, tot sunt inuen-
ta supplicia, & uix anima tantis uulneribus erogata est, cum hincinde mẽ
bris fluẽtibus, minutatim spiritus carpetur. Sed forsitan circa solos uiros,
talis est feritatis atrocitate crassatus? Ecce in ꝓscriptionũ tabulis. etiam mu-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0036
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

lierum,ac matronarum nomẽ adſcripſit,ut per omne,humanum genus cruentam gladii exereret poteſtatem. Nec dum habet modum,quoniam nec cruenta cupiditate, nec infinita ciuium ſtrage ſaciatur. Romanus il le populus, ſubactis omnibus gentibus, poſt peragratum orbem, atq; poſſeſſum extremum etiam oceani littus, ſeruire compulſus eſt nefario Syllanæ poteſtatis imperio, at ille debilitatis omnium animis metu, & miſerrima horroris trepidatione poſſeſſis,inter leges portias, legéſq; ſem pronias, cum omnium ciuium gemitu,etiam tertiam proſcriptionis tabulam poſuit. Nec hoc contentus malo, ne quod ætatis tempus uacuum a ſceleribus reſeruaret. Lucretium iam priuatus occidit, & depoſita re gia poteſtate, animi tamen in illo perniciosa crudelitas perſeuerat. Vis ne aliquid tibi, quia in Syllanis temporibus immoramur, de lacu ſerui lio referam? in quo multorum ſenatorum capita, ad oſtentationem im maniſſimi facinoris, ſectis ceruicibus pependerunt. Reip. uulnera, inter ipſa deorum puluinaria conſtitutus, inter ſacras etiam cerimonias poſitus, ſemper Sylla ſecurus, ac ſuperbus aſpexit. Quid poteſt crudelius fieri? liberis, & uxoribus miſeras orbitates titulo publicatæ calamitatis ingeſſit, nihil pietati. nihil fidei. nihil fortitudini. nihil prouidentiæ licuit contra Syllam. Vbi nunc ſunt, qui peccata noſtra, humana, ac diuina credunt poſſe lege puniri? ecce Sylla nefariis cædibus paſcitur, ecce tyrannico craſſatur imperio, nec cupiditates eius, poteſtas aliqua diuinitatis impugnat. Quid ſentis? quid iudicas? reſiſtas quod dicimus? Oſtende nobis ordinem rerum. Vbi ſunt leges? ubi iudicia? humano, & diuino ſumus deſtituti iudicio, quia omnia hæc, quæ diximus, Sylla commiſit impune. Ergo facinora eius, cum tantis cædibus paſcerentur, nulla ultricum dearũ flagella caſtigãt, nec eſt, qui dolorẽ ſuum uerbis, ac lachrymis prodat. Defunctis per illum etiam ſupremus ignis eripitur, & hoc non potuit uidere iuſtitia? Dicis peccata ho minum, per dies ſingulos mulctari diis ultricibus? omnia hæc, ſicut uides, ĩpune geſta ſunt, & fecit de his omnibus fortuna, quod uoluit, & quic quid ſingulis fata decreuerant. Syllanæ feritatis animaduerſione comple ta ſunt. Et ut hoc ſcias, nos uera ratione dixiſſe, Ipſum poſt hæc mala, proſper ſectatur euentus. perpetuæ dictaturæ cumulatur ĩſignibus, & pro prio arbitrio deponit imperia. Laceratæ reip. artus, & cruentæ pecuniæ, iuſſu eius, ad ignobiliorum hominum diuitias conferuntur. Poſt hæc mala, quieta ſecuritate fruitur, & abundantia ſcelerum ſaginatus, decreto ampliſſimi ſenatus, & populi, nomine proſperæ, & perpetuæ fœlicitatis ornatur, Vbi nunc ſunt, qui negant, actus noſtros, ſtellarum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0037
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

fortuitis cursibus gubernari. Ille crudelis, perfidus, quem scimus per omnia crudelitatis genera crassatum, securus omnia dignitatis ornamenta consequitur. Marius uero, post triumphum Iugurthæ, cæterarúmq; gentium, quas subegit, posteaq̃ urbem Romam, & externis, & domesticis periculis liberauit, post triumphales purpuras, post pictas, aureásque palmatas, ferreis stringitur uinculis cathenarũ: ecce exsul, in paludibus minturnarum latitat. ecce carceris squalloribus premitur. Vides, ut ad crepidiné dirutæ Carthaginis, fugitiuus accedat? Quis deus, aut exsulem Marium, aut fœlicem fecerat Syllã? Paulus imperator, militi Mario ꝑmittebat imperia, legatus Sylla Romanum deferebat exercitũ, & tamé postea iudicio fortunæ ille exsul factus est, ille fœlix. Nimis longa oratione, uim, necessitatémq; fati, stellarum etiam potestatem, Syllanáeq; dominationis facta crudelia, isto sermone defleuimus. Scipio post tot triumphos, post deletam Carthaginem, Numãtiámq; prostratam, post peragratam Græciam. Asiam. Bithyniam. Syriámq; lustratam, post díctaturæ irreprehensibiles actus, intra priuatos parietes, domesticorum insidiis, acerbo mortis cruciatu, & nefariis frangentium gulam manibus oppressus, priuata quodãmodo animaduersione confectus est? Quid Regulo fides profuit? ut illum uis fati, post miseram captiuitatis infamiam, inter hostiles manus, peruigili crudelitatis atrocitate prosterneret. Quæ uis alia, dissolutis Persarum regibus, cum Romanis fascibus, captiuum tradidit Crassum? & utíq; uir strenuus fuerat, & uirtutes eius, quæ propria ostentatione lucebant, Romanos protegebant exercitus. Pompeii, post quintum consulatum, post tot, & tam insignes triumphos, ad Nili fluminis ripam, ceruices íuictas, & regias, & quas toties purpura triumphalis ambierat, semiuiri hominis gladius, nefario genere mortis incidit. Quis manus in suam necem Catonis armauit? quis impuris, & effœminatis Antonii cupiditatibus, cum lugubri, miseróq; omnium fletu, uenerabilem Ciceronis tradidit sanguinem? Cæsar quos sua indulgentia, ab omni liberauerat metu, ad exitium postea propriæ salutis armauit. Vides, ut semper ubiq; fortuna dominetur. Vides, ut uarii sint hominum, mutabilésq; semper euentus. Fortis ab ignauo superatur. bonum prostrauit inferior. iusto iustitia non profuit. castos prouidentia sæpe decepit. pudicis, ac sobriis, impudicus, ac dissolutus, in honoris petitione prælatus est. iacent strenui. laudantur improbi. & quicquid huic profuit, illum incauta imitatione decepit. Hæc nobis omnia stellarum cursibus conferuntur. his nos fortuna uarietatibus conficit. Vnde tot exemplis, ac tot rõnibus moniti, atq; formati, fatalis necessitatis legé, nõ arguméto ꝑ

licentia,nec uerborum copia,sed ueritatis ꝓbabili,ac recto iudicio com probemus. Sed iam huic nostræ allegationi,etiam ipsi, qui cõtradicebãt, ex aliqua parte,consentiunt,dicentes,esse quidem quandam uim fortunæ, ac fati, quam εἱμαρμένην uocant. Sed huic necessitati, disputationis suæ licentia,quædam tribuit,quædam contradicit lex, necessitasq; fatorum,ut non posse uideatur aliquid,& posse. Hanc nanq; εἱμαρμένην uolunt,naturæ hominum,cæterorumq; animãtium,quadam societate,cõiungi,ut quia sic facti,ac procreati sumus,ut certo uiuẽtes tempore,completo uitæ cursu,ad diuinum illum spiritum, qui nos sustentat, resoluta fragilitate corporis,referamur,subiici nos censeat,ad complẽdum istum finem,fato pariter,ac sorti,ut & nos,& omnes animantes, unus, ac similis dissolutionis terminus,fatalis sciti lege, conficeret. Omnia uero, quæ ad cursum uitæ pertinent,in nostra uoluntate esse posita,ac potestate, ut nostrum sit,quod uiuimus,fati uero,ac sortis,solum uideatur esse, quod morimur. Nescio,quid ista diuersitas conclusionis operetur,nescio, cui possit persuaderi,quod dicitur. Confiteatur si quis esse fatum,& dicat,finem omnium,fatalibus necessitatibus subiacere,& cum disputationibus suis, aliquid ex ista quodammodo confessione præiudicet. Potestatem eius, in mĩoribus is partibus minuit,auget in maioribus,multa,ac potiora cõcedens,ut actus quidem nostros, in nostra dicat esse positos potestate, Finem uero uiuendi, ad fatalis sortis licentiam reuocet, & in tam inepta disputatione, licentia se argumentationis extollat, ut cum fato, animaduertendi quodammodo licentiam tribuat, & totius potestatis concedat imperium,id tamen, quid minus est, ei deneget, regendi scilicet hominis potestatem. Si enim procreatos nos,fatum producit in lucem & ad terrenas conuersationes uenientibus hominibus, uitæ ianuas pandit. Si ipsius est, sicut ipsi confitentur, quicquid à nobis, completo uitæ cursu, necessitate mortis exigitur, Si initium nobis, finemq; uiuendi, fatalis legis necessitas statuit. Quid est aliud, quod non sit in eius positum potestate? cum & initia uitæ, per fatum nascentibus conferantur, & dies mortis, finisq; uiuendi, decretis ipsius,ac iudiciis terminentur. Ecce ille, nondum corporis deformatione completa, in maternis uisceribus, præmatura festinatione præmoritur, illum completa deformatione corporis, etiam maternorum uiscerum angustiis liberatum, uitalis spiritus aura non uegetat. Illum, in primis uitæ incunabilis constitutum, inter initia uagientis infantiæ, fugientis animæ deserit uita. Ille puerili fragilitate deceptus,occumbit. Ille iam pubescentis ætatis, etiam ad omnes uitæ actus, quos pauloante dicebas in nostra positos potestate, integra magisterii institutione compositus, mortis repẽtino

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0039
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

casu subtrahitur. Ille uero, uiuendi prolixitate, omni pene sensu carens, ac uoluptate etiam uergentis ætatis, & uitiosæ senectutis inualidus, inuitus longam, ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Quis est, qui aut illum non natum, aut illum primo natalis die, aut illum post paululum, aut illum iuuenem, aut illum senem applicat morti? Inueniat quæso is aliquid quod sequamur. Inueniat, qđ nos possit instruere, quod laborātibus nobis, rōnem ueritatis ostēdat. Fatū undiq; dicturus ē, & necessitatē mortis hūanæ, q̄ oībus aīantibus, quæ terrena congregatiōe gignuntur, uiuendi tēpus, ꝓpria iudicii dispōne distribuit, ut longiorē uiuendi substātiam, aliis deneget, aliis largiatur. Absurdum est, confitentem necessitatem fati, derogare postea fato. & periniquum est, ut ab eo in sequentibus orationis partibus uitetur, quod præcedenti confessionis professione fuerat roboratum. Quidnam de mortiū uario exitu dicemus? Ille cogente fato, suspēditur laqueo. at ille gladio ꝑcutit᷑. ille mari, fluminibúsq; submergit᷑. ille sæuientibus flammis, igniq; traditus, in cinerem, fauilláq; conuertitur. ille per præcipitia iactatur. Ille cadētium tectorum ruina comprimitur, illius animam pestiferum ueneni uirus exclusit. ille paulatim tardo febrium ardore decoquitur. ille cita ardentium uenarum deflagratione feruescens, uiolentia repentini caloris exæstuat. Illum sæuiētium ferarum īconsulta laniat rabies. ille occasum patitur illæsus. illius uenenati serpentis ictus, omnes uenas stringit in mortem. Hinc mortium uarietatem nobis fata describunt. Hæc sunt illa stellarum decreta, quæ pauloante protulimus. Hinc illi illustrium uirorum miserabiles exitus, malorum, nocentiúmq; fœlices. Hinc uario cursu uita hominum, fortuna semper decernente, transigitur. Hinc constat ortum, finémq; uitæ, actus etiam nostros uniuersos: studia, cupiditatésq;, & quicquid illud est, quod ad humanæ rationis conuersationē pertinet, fatalis necessitatis ineuitabili sententia contineri. Cedamus itaq;, fide ueritatis oppressi, & confiteamur, ueræ rationis secuti iudicia, nihil in nostra, sed totum in fatorum esse positum potestate, ut quicquid, uel facimus, uel patimur, totum hoc, fortunæ nobis iudicio conferatur.

Dissolutio particularis. Cap. quartum.

e Xplicitis his omnibus, atq; tractatis, quæ fati uim, stellarúmq; decernentium leges, ueræ rationis disputatione mōstrarunt, ad illam quæstionem, quam in prima istius orationis reliquimus parte, reuertamur, de coloribus scilicet hominum, ac moribus, ut omnifariam ista quæstione purgata, securi, & constantiæ confidentia roborati, totū tibi, quicquid de isto studio Lolliane, promisimus, explicemus. Qui requirit, cur in quibusdam regiōibus corpora hominum nigro semper colore

colore sordescunt? cur uero alibi puro candoris splendore præniteant? Huic, qui has requirit causas, breui disputationis oratione respondebo, præsertim cum ad istã partem, multorum sapientũ dociles sententiæ proferantur. In omne cœlum, cuius est rotunda formatio, quod terras, maria, cæteráque, quæ intra se sunt, omnia ignei spiritus circunfusione complectitur, quinque Zonarum ipsarum, non una, similísque substantia est, nã quædam ipsarum uniformes sunt, nec alienam habẽt admixtionẽ: quædam uero commixtæ temperationis sunt moderatione compositæ. Harum quæ media est, corusci solis incensa luminibus, & sempiterni ardoris adustione torrida, ignito colore perpetui ruboris ĩficitur. Duæ uero, quæ extremas mundi continent partes, dextris, leuísque lateribus inhærentes, cæruleo colore signatæ, atris semper nubibus inundantur, & concreta glacie sempiternis pruinis, & duratis gelu niuibus obsidentur. Inter has duas frigidas, & illam igneam, quæ per mediam mundi ducitur partem, duæ sunt residuæ constitutæ, quas frigoris, & caloris mixta temperies, clementi moderatione formauit. Hæ sunt duæ Zonæ, quæ omne animantium genus in terræ finibus, ex illa tranquilla cõmixtionis moderatione progenerant, per quas, ad omnium, quæ gignunt͛, ortus, & occasus per omne æuum obliquus signorum ordo conuertitur. In quo sol & luna, quinq; etiam stellæ erraticæ, quæ planetæ à græcis uocãtur, certa, ac definita semper agitatione discurrunt, ut ad harum stellarum cursum, omne animantium genus, perpetua sibi generis propagatione succedat. Istarum quinq; Zonarum uis, atq; natura, quarundam gentium homines, uniformi colore progenerat, tamen ut in ipsa unitatis facie, corpora hominum, quantacunque stellarum radiatione uarientur. Quæcunque igitur gens hominum, illi adiacet Zonæ, quæ sempiterna adustione ignibus ĩcenditur, licet sit sub eius Zonæ partibus collocata, quæ est composita moderatione formata, ad fingendos tamen colores hominum, ignem sibi ex uicinæ societatis cõiunctionibus mutuatur, ut homines ad imitationem inustarum rerum, atri semper forma coloris infuscet. Quæ uero partes glacialibus adiacẽt Zonis, quæ uiduatæ, ac desertæ solis ardoribus, perpetuis pruinarum niuibus opprimuntur, gentes illas hominum, quas in uicino posita Zona progenerat, nitore faciunt omnes splendidi candoris ornari. Sed & in his regionibus, q̃ candidos hoĩes p̃creãt, & in illis rursus, quæ nigros, ad uariandas hominum formas, stellarum plurimum potestas operatur, & unicuique homini, licet coloris sit una substantia, diuersam tamẽ speciem deformationis assignat. Vnde enim sese singuli, propria corporis lineatione cognoscunt, unde filios, fratres, cognatos, unde ciues, peregrinos, uicĩos, amicos, hospites, norunt? si nõ singulis, uarios, diuersósq;

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0041
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uultus,stellarum potestas ascribit? Consideremus itaque conciliationem generis humani,& retractando,inueniemus.q̃ nefaria. q̃ impia. poterant illic scelera committi si cunctorum úna facies,populos illos,æqua similitudís formatiõe cõfunderet. Ad sororé frater deceptus similitudine,quasi maritus intraret,traheréťq; alius,contracti imprudentia alieni iuris uxorem,alii de filio erratici,contentionis conflictatione certarent. alii nescirent,qui essent illi,qui sibi pauloante seruierant. Alter ingenuis natalibus natus,quasi seruus,ex confusa similitudine,obstinati ducentis errore traheretur,nisi uniformé istam colorum similitudinem,maxima uultuum dissimilitudo uariaret,quæ omnia compositis stellarum mixturis, ac rationibus temperantur. Ecce illius candor, ex aliqua parte,nigri coloris tenui adumbratione sordescit, illius nigram faciem, splendor modici candoris illuminat. Quid iam de comarum crinibus dicam? ad quas uarius color latenter irrepit? quid de oculorum acie? qui semper diuersis luminibus colorantur? Ecce corpora ipsa,etiam in illis gentibus, & cæters omnibus. nunc longa. nunc parua sunt. nunc tenui exilitate subtilia. nunc obesa crassitudine latiora. Vnde manifestis rationibus comprobatur,Zonarum quidem esse,quod nigri,uel candidi sunt. stellarum uero, qđ in illa uarietate coloris,dissimilium formarum uarietatibus corporantur. De moribus uero gentium,superuacua disputatio est. nam & asianos plurimos uidemus,immo pené omnes sobrietatis insignia præferentes, & græcorum leuitas,frequéter modæstæ grauitatis pondus accipit,& effrenata scytharum rabies,quandoque humanitatis clementia mitigatur, & in finibus galliarũ, populus sapientiæ prudentia conualescit, aphrorúmque subdolas mentes,honestæ fidei ornamenta condecorant. & á pluri mis hispanis iactantiæ uitia deseruntur,& Syriorum auaritiam mutauit repentina profusio. nec est inter illos acutos siculos,stultos inuenire difficile. & ab Italis frequenter dominationis imperia translata sunt,nec huius rei,longe tibi,aut ex antiquis libris, proferemus exempla. Dominus,& Augustus noster,ac totius orbis Imperator. pius. fœlix. ac prouidus princeps. Constatinus scilicet maximus, Diui Constantini filius,Augustæ, ac uenerandæ memoriæ principis,qui ad liberandum orbem á tyrannicis immoderationibus,& ad comprimenda domestica mala, fauore propitiæ maiestatis electus est,ut per ipsum,seruitutis squallore deterso, securæ nobis libertatis munera redderentur. utque captiuitatis iuga, fatigatis iam,& oppressis ceruicibus,poneremus,quem pro nostra semper libertate pugnantem,incertissima inter casus humanos,nunq̃ belli fortuna decepit. apud Tharsum genitus,á primo ætatis gradu,Imperii gubernacula retinés,quæ prosperis nactus fuerat auspiciis,Romanum orbem, ad peré nis fœlicitatis,

nis fœlicitatis augumentum, salubri gubernationis moderatione susten-tat. Sol igitur optime. maxime, qui mediam cœli possides partem, mens mundi, atq; temperies. dux omnium. princeps que, qui cæterarum stellarum ignes flammiferarum, luminis tui moderatione perpetuas. Tuque luna, quæ in postremis cœli regionibus collocata, ad genitalium seminũ perennitatem, menstruis semper incerta luminibus, solis augusta radiatione fulgescis. Et tu saturne, qui in summo cœli uertice constitutus, radiationem syderis tui, pigro cursu, & tardis agitationibus prouehis. Et tu Iupiter, tarpeiæ rupis habitator, qui mundum, ac terras, salutari semper, ac benigna maiestate lætificas, sed secundi globi possides principatum. Tu uero gradiue ♂, rutilo semper horrore metuende, qui in tertiis cœli regionibus contineris. Vos etiam fidi ♂. comites, Mercuri. & Venus. Constantinum maximum principem, & eius inuictissimos liberos, dominos, & Cæsares nostros, consensu uestræ moderationis, & dei summi obsequente iudicio, perpetuáq; eis imperia decernente, facite etiam nostris posteris, & posterorum nostrorum posteris, infinitis sæculorum cõtinuationibus, imperare, ut omni malorum acerbitate depulsa, humanum genus, quietæ fœlicitatis munera cõsequatur. Nobis uero, tenuem ĩgenii spirate substãtiã, ut uestro præsidio fulti, facile ea, quæ Lolliano promisimus, compleamus. & quicquid ex diuino sapientum magisterio concepimus, ueris sententiarum definitionibus explicemus. Vt autem ad te, me Lolliane conuertam, omnia, quæ hic dicuntur, rigida iudicationis auctoritate discutias, omnis enĩ (sicut nosti) natiuitas, si mollis fuerit, fructum dabit, licet præcocem, sed mox quidem, adulti temporis spatio, mitiorem.

LIBER

IVLII Firmici, Materni, Iunioris Siculi. V. C. Ad Mauortium Lollianum, Matheseos liber secun dus inchoat. Præfatio.

m Atheſeos ſcripturi libros, eos, qui eandem diſcere uolunt, primum inſtituere debemus, ut rectis initiis formati, facilius pronunciandi ſcientiam cõſequantur. Non enim poteſt quis ueram eius ſcientiam cõſequi, niſi fuerit primis inſtitutionibus eruditus. Fronto enĩ noſter, Hipparchi ſecutus antiſcia, ita apoteleſmatum ſententias protulit, tanq̃ cum perfectis iam, & peritis loqueretur, nihil de inſtitutione, nihil de magiſterio præſcribens. Sed nec aliquis penè latinorum, de hac arte, inſtitutionis libros ſcripſit, niſi paucos uerſus Iulius cæſar, & ipſos tamen de alieno opere mutuatus. M. uero Tullius, princeps ac decus romanæ eloquentiæ, ne quid ĩtentatum relinqueret, quod non fuiſſet diuinum eius ingenium aſſecutum, uerſibus Heroicis, etiam ipſe, de inſtitutione, pauca reſpondit. Vnde nos omnia, quæ de iſta arte, ægyptii, babylonii'que dixerunt, docili ſermonis inſtitutione, tranſtulimus, ut ii, qui ad explicanda hominum fata formantur, pedetentim imbuti, omnem diuinitatis ſcientiam conſequantur. Sed quia mentionem antiſciorum fecimus, hunc locum non debemus cum diſſimulatione tranſire. Antiſcia Hipparchi ſecutus eſt Fronto, quæ nullã uim habent, nullámque ſubſtantiam, & ſunt quidem in Frontone, pronunciationis, atq; apoteleſmatum ueræ ſententiæ, antiſciorum uero inefficax ſtudiũ, quod quidem ſecutus eſt, quia rationem ueram non fuerat aſſecutus. Antiſcia enim illa uera ſũt, ſicut & Nauigius noſter probat, quæ Ptolemæus poſterior uera definitionis inquiſitione monſtrauit, quæ qualia ſint, in poſterioribus huius libri partibus oſtendemus, monſtrantes, quæ pars, in quã partem radios mittat. nam apoteleſmata & Fronto ueriſſime ſcripſit, quæ græcorum libris, ac monumentis abundantiſſime continentur. Hac itaque ĩterim diſputatiõe ſepoſita, ad ĩſtitutiõis noſtræ reuertamur exordia.

Zodiaci ſignorum diuiſio, ac naturæ conditio. Cap. primum.

z Odiacus orbis, in quo duodecim ſigna ĩfixa ſunt, per quem planetæ, ☉ etiam, ac ☽, curſus ſuos dirigunt, obliqua ſemper agitatione torquetur. Signa autem ipſa duodecim his nominibus appellantur. ♈. ♉. ♊. ♋. ♌. ♍. ♎. ♏. ♐. ♑. ♒. ♓. Horum ſignorum diuerſa ſunt genera, nanque alia ſunt ex his maſculina, alia fœminina. Maſculina itaque ſunt. ♈. ♊. ♌. ♎. ♐. ♒. Fœminina uero ♉. ♋. ♍. ♏. ♑. & ♓.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0044
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

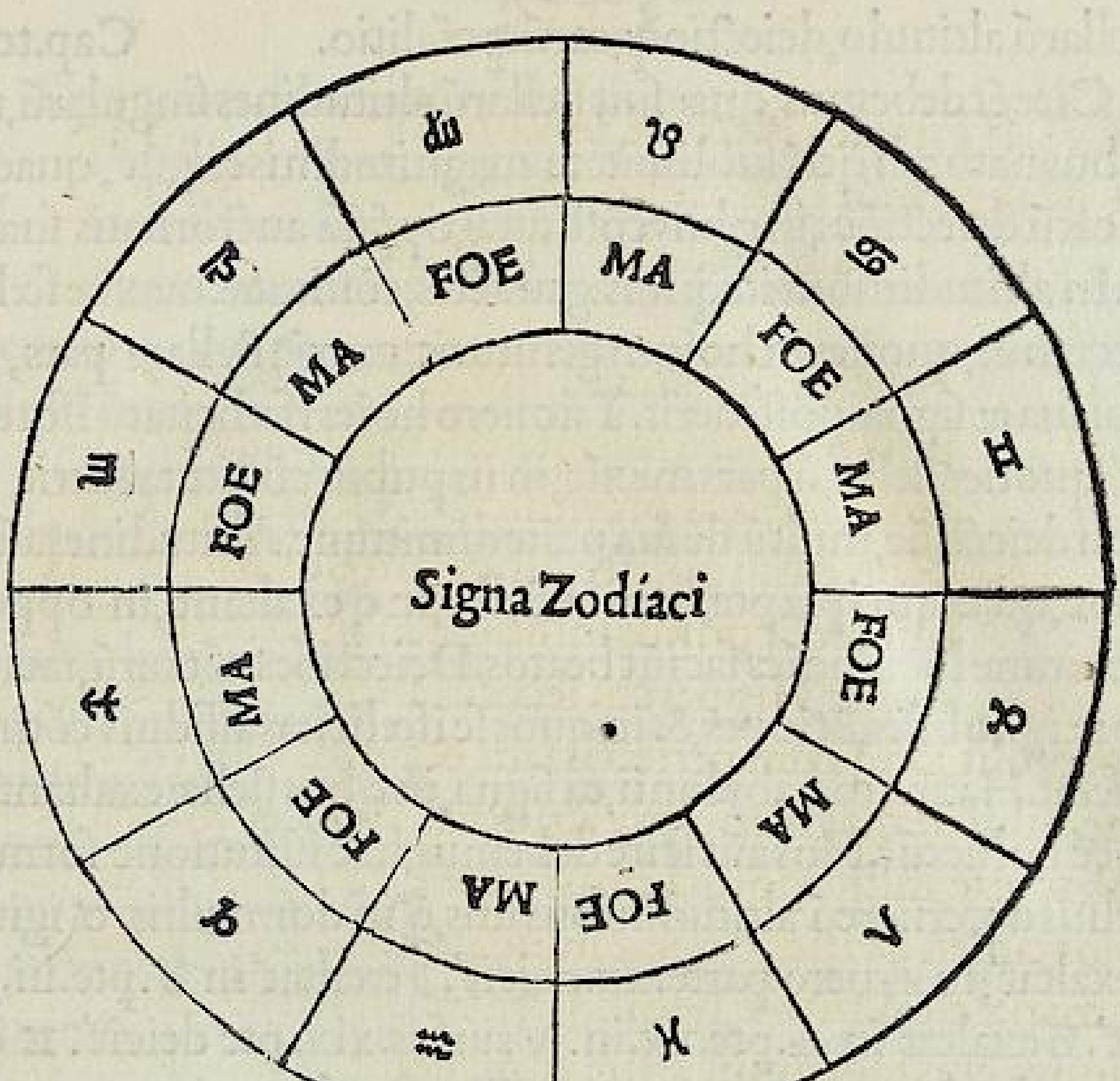

Stellarū domicilia, noīa, & potestates in signis. Cap. secundum.

X his. xii. signis, ☉ quidem, & ☽ singula sunt signa sortiti, cæteri
e uero quinq; planetæ, hoc est ♄. ♃. ♂. ♀. & ☿. bina, in quibus sin
guli imperium habent, ac domiciliū constitutū. Sed has stellas, nō eodem noīe, quo nos, aut græce ægyptii noīant. nā qui à nobis Saturnus dicit᷑, ab ægyptiis, φαίνων uocat᷑, quē nos ♃ uocam⁹, ægyptii φαέθοντα uocant, qui à nobis ♂, ab illis πυρόεις dicit᷑, quæ à nobis ♀, ab illis φωσφόρος uocatur, quē nos ☿ dicimus, illi στίλβοντα uocāt. Est itaq; solis ♌. & in hoc signo habet domiciliū, & potestatē, lunæ. ♋. Vides q̄ apte, q̄ absconse, & masculini quidem signi ☉. dominū esse, fœminini uero ☽. ut pro q̄litate generis sui, similia sibi sexus uterq; sui, domicilia uendicarent. Cæteri uero quinq; planetæ, bina, sicut supius diximus, habent signa, in quibus imperii sui exercēt potestatē. Sed ex ipīs duobus signis, quæ singuli possidēt, unū masculinū est, aliud fœmininū, quod ut manifestius intelligi possit, omnia specialiter explicemus. ♄ habet domiciliū, in ♒, & ♑ ex quibus ♒ mas. est. ♑ fœm. ♃ in ♐. & ♓. habet domiciliū, sed ex his mas. est ♐. fœ. uero ♓, ♂ in ♈, & ♏ domiciliū collocauit, ex quibus mas. est ♈. fœ. uero ♏. ♀ domus sunt ♌, & ♎, ex quibus ♎ ma. signum est, fœ. uero ♉, ☿ domicilium habet in ♊, & ♍, ex quibus ♊ mas. signum est, ♍ uero fœ.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0045
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Stellarũ altitudo,deiectioq́;,earũq́; cõditio. Cap.tertium.

ſ Cire ét debemus,quæ ſint ſtellarũ altitudines ſingularũ,in quibus naturali q̃dã ſublimitate magnitudinis erigũtᷣ, quæue ſint earũ deiectiões,in q̃bus cõſtitutæ,oppſſa auctoritatis ſuæ ptãte, minuũtᷣ.In altitudinibus itaq; ſuis gaudẽtes.cõſtitutæ.maxĩæ fœlicitatis ĩſignia decernũt,quoties in hoĩum genituris, maxĩa ſtellarꝝ pars, ptiliter altitudinũ ſuarꝝ ſigna poſſederit.Tũc uero hoĩes ĩ fœlicitatũ ĩfortũiis opprimuntᷣ,quoties ſtellarũ pars maxĩa,in iis ptibus cõſtituta fuerit, in quibus humili deiectiõe,multũ de ſua ptãte dimittunt.Altitudines aũt dictæ ſunt ob hoc,qđ cũ,in ipſa pte,fuerint ſtellæ,in q̃ exaltantᷣ,in opportunis ſcilicet genituræ locis hoĩes faciũt beatos.Deiectiões aũt earũ,faciũt miſeros.paupes.ignobiles,& ĩopes,& in quos ſe ĩfœlicitas aſſiduis cõtinuationibus cõferat.Hac ex cã babylonii,ea ſigna,in q̃bus ſtellæ exaltantᷣ,domicilia earũ eẽ uoluerũt.Nos aũt ſcire debemus,hac ĩſtitutione formati, oẽs ſtellas melius decernere ĩ altitudinibus ſuis,q̃ in domiciliis.☉ igitᷣ in ♈.pte.xix.exaltatᷣ,in ♎ uero parte.xx.deicitᷣ.☽ exaltatᷣ in ♉.pte.iii.ĩ ♏.iii.pte deicitᷣ.♄ exaltatᷣ in ♎.pte.xx.in.♈ rurſus.xix.pte deicitᷣ.♃ exaltatᷣ in pte.♋.xv.deicitᷣ uero in ♑ parte.xxviii.♂ exaltatur in ♑ parte.xxviii.deicitᷣ uero in ♋ parte.xv.♀.exaltatur in ♓.parte.xxvii.deicitᷣ uero in ♍ parte.xv.☿ exaltatᷣ in ♍ parte.xv.deicitᷣ uero in ♓.parte.xxvii.Hac ex cã babylonii,cũ per hæc ſigna exaltentᷣ ſinguli planetæ,ita etiã domos eorũ eſſe uoluerũt,dicentes quidẽ domiciliũ.♄.eſſe in ♎,♃.in ♋,♂ in ♑,☉ in ♈,♀ in ♓,☿ in ♍,& ☽ in ♉.

Sign.	Al.	Gr.	DE
♈	☉	xix	♄
♉	☽	iii	o
♊	o	o	o
♋	♃	xv	♂
♌	o	o	o
♍	☿	xv	♀
♎	♄	xx	☉
♏	o	iii	☽
♐	o	o	o
♑	♂	xxviii	♃
♒	o	o	o
♓	♀	xxvii	☿

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0046
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Signorum decani, eorúmq; domini. Cap. quartum.

ſ Ingula ſigna, in tres partes diuiduntur, ſingulæ autẽ partes, ſingulos habent decanos, ut ſint in ſingulis ſignis terni decani, quorũ ſinguli, ex. xxx. parte denas poſſident, & dominiũ ſuum, ac poteſtatem, in decem partes exerunt. Sunt autẽ infinitæ poteſtatis, & licentiæ, & qui fata hominum, poteſtatis ſuæ auctoritate, deſignent. Sed & ipſi decani, ſingulis ſtellis deputantur, & cum in ipſo decano ſtella fuerit, licet ſit in alieno domicilio, ſic tamen eſt habẽda, quaſi in ſuo ſit domicilio cõſtituta. Suo enim in decano poſita, hæc eadem perficit, quæ in ſigno ſuo conſtituta decernit, Sic igitur.

♈ primus decanus ♂ eſt.	ſecundus ☉.	tertius ♀.
♉ primus decanus ☿ eſt.	ſecundus ☽.	tertius ♄.
♊ primus decanus ♃ eſt.	ſecundus ♂.	tertius ☉.
♋ primus decanus ♀ eſt.	ſecundus ☿.	tertius ☽.
♌ primus decanus ♄ eſt.	ſecundus ♃.	tertius ♂.
♍ primus decanus ☉ eſt.	ſecundus ♀.	tertius ☿.
♎ primus decanus ☽ eſt.	ſecundus ♄.	tertius ♃.
♏ primus decanus ♂ eſt.	ſecundus ☉.	tertius ♀.
♐ primus decanus ☿ eſt.	ſecundus ☽.	tertius ♄.
♑ primus decanus ♃ eſt.	ſecundus ♂.	tertius ☉.
♒ primus decanus ♀ eſt.	ſecundus ☿.	tertius ☽.
♓ primus decanus ♄ eſt.	ſecundus ♃.	tertius ♂.

Quidam uero, uolentes hunc locum ſubtilius explicare, terna numina decanis ſingulis applicarũt, quos munifices appellandos eſſe uoluerunt. hoc eſt ſynergos, ita ut per ſingula ſigna, nouem poſſint munifices inueniri, ut ternis munificibus, decani ſinguli præferantur. Rurſus nouem munifices, quos in ſingulis ſignis dicunt eſſe conſtitutos, per infinitas diuidunt numinum poteſtates. ab iis enim dicunt, repentinos caſus. dolores. ægritudines. frigora. febrés que decerni. Et quicquid illud eſt, quod ſolet, nec ſperantibus, nec ſciẽtibus euenire. Per hos etiam uolunt, monſtroſos ab hominibus edi partus. Sed hanc nos partem, in iſto inſtitutionis libro, neceſſario præterimus. nam & græci, qui ſecreta iſtius conati ſunt diſputationis attingere, in primis ueſtigiis conſtitutionis, iſtum tractatum, cum quodam diſſimulationis faſtidio reliquerunt. Sed nunc noſtræ inſtitutionis ordo, unde receſſerat, reuertatur.

Signorũ, per tricenas partes diuiſio.

ſ Ingula ſigna. xxx. partes habent, Eſt autem pars in ſigno, tantus locus, quãtũ ☉ aut ☽ orbis in circuitu complectiť, ſed una pars in minuta diuiditur ſexaginta, & ſic deinceps.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0047
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Stellarum fines, in unoquoq; Zodiaci ſigno. Cap. ſextum.

Icet auté ipſum ſignum alienæ cuiuſpiam ſit ptátis, & alicuius planetæ proprium habeat domicilium, partes tamen eius, quaſi ꝓpriæ, ſtellis ſingulis diuiduntur, quæ partes, ſtellarum fines nominantur, hos fines græci ὅρια uocant, ſed hoc ſubtili debemus inquiſitione colligere. nam cum ĩ finibus ſuis, ſtella fuerit inuenta, ſic eſt tanq̃ in ſuo domicilio cōſtituta, quod totũ, ut manifeſtius ĩtelligi poſſit, debemus ſpecialiter explicare, ut ex iſtis finibus, geniturarũ ſecreta noſcantur.

♈ dominus eſt, ſicut diximus ♂, uerum fines eius, ſingulis ſtellis hactenus diuiduntur. A prima uſq; ad. vi. parté poſſidet ♃. à vii. uſq; ad. xii. ♀. à xiii. uſque ad. xx. ☿. á. xxi. uſque ad. xxv. ♂. à xxvi. uſque ad. xxx. ♄. & hæ ſunt arietis partes, tali ratione diuiſæ.

♉ domina é ♀. cuius ſigni fines hactenus diuiduntur, à prima parte uſq; ad. viii. ♀. poſſidet. à. ix. uſq; ad. xiiii. ☿. à. xv. uſq; ad. xxii. ♃. à. xxiii. uſq; ad. xxvii. ♄. à. xxviii. uſq; ad. xxx. ♂. & hos ſtellæ in ♉. poſſidét fines.

♊ ☿ dominus é, cuius ſigni fines hactenus diuidunť. à prima parte uſq; ad. vi. ☿. poſſidet. à. vii. uſq; ad. xii. ♃. à. xiii. uſq; ad. xvii. ♀. à. xviii. uſq; ad xxiiii. ♂. à. xxv. uſq; ad. xxx. ♄. & hi ſunt ♊ fines.

♋ domina

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0048
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

♋ domina est ☽. uerum eius signi fines hactenus diuidũtur. à prima. p. usq; ad. vii. ♂. possidet. ab. viii. usq; ad. xiii. ♀. à. xiiii. usq; ad. xx. ☿. à. xxi. usq; ad. xxvii. ♃. à. xxviii. usq; ad. xxx. ♄. & hi sunt ♋ fines.

♌ dominus est ☉, sed fines eius hactenus diuiduntur. à prima parte usq; ad sextam ♃ possidet. à septima usque ad undecimã ♀. à duodecima usq; ad decimamoctauam ♄. à decimanona usque ad uicesimamquartã ☿. à uicesimaquinta usque ad tricesimã ♂. & hi sunt leonis fines.

♍ ☿ dominus est. uerũ fines eius hactenus diuidũtur. à prima parte usq; ad septimã ☿ possidet. ab octaua usq; ad decimãseptimã ♀. à decimaoctaua usque ad uicesimamprimã ♃. à uicemasecunda usq; ad uicesimãoctauã ♂. à uicesimanona usq; ad tricesimã ♄. & hi sunt ♍ fines.

♎ domina est ♀, sed eius signi fines hactenus diuiduntur. à prima parte usque ad sextam ♄ possidet. à septima usque ad decimãquartam ☿. à decimaquinta usque ad uicesimãprimã ♃, à uicesimasecunda usque ad uicesimãoctauã ♀, à uicesimanona usque ad tricesimã ♂. & hi sunt ♎ fines.

♏ dominus est ♂, sed eius signi fines hactenus diuiduntur. à prima parte usque ad septimã ♂ possidet, ab octaua usque ad undecimã ♀, a duodecima usque ad decimãnonã ☿, a uicesima usq; ad uicesimãquartã ♃, a uicesimaquinta usque ad tricesimã ♄. & hi quidẽ sunt ♏ fines.

♐ dominus est ♃, cuius signi fines hactenus diuidunt᷑, a prima pte usq; ad duodecimã possidet ♃, a decimatertia usque ad decimãseptimam ♀, a decimaoctaua usque ad uicesimãtertiã ☿, a uicesimaq̃rta usque ad uicesimãseptimã ♄, a uicesimaoctaua usq; ad tricesimã ♂, & hi sunt fines ♐,

♑ dominus est ♄, sed eius signi fines hactenus diuiduntur, a prima parte usque ad septimã ☿ possidet, ab octaua usque ad decimãquartã ♃, a decimaquinta usque ad uicesimamsecundã ♀, a uicesimatertia usque ad uicesimãsextã ♄, a uicesimaseptima usque ad tricesimã ♂, & hi sunt fines ♑.

♒ dominus est ♄, sed eius signi fines hactenus diuiduntur, a prima parte usque ad septimã ☿ possidet, ab octaua usque ad decimamtertiã ♀, a decimaquarta usque ad uicesimã ♃, a uicesimaprima usque ad uicesimãq̃ntam ♂. a uicesimasexta usque ad tricesimã ♄. & hi sũt fines ♒.

♓ dominus est ♂, sed eius signi fines hactenus diuiduntur. a prima parte usque ad duodecimam ♀ possidet. a decimatertia usq; ad decimamsextam ♃. a decimaseptima usque ad decimamnonam ☿. a uicesima usque ad uicesimã septimam ♂. a uicesimaoctaua usque ad tricesimã ♄. & hi sunt fines ♓.

STELLARVM OMNIVM FINES IN SIGNIS.

♈	♃	♀	☿	♂	♄
	.6.	.12.	.20.	.25.	.30.
♉	♀	☿	♃	♄	♂
	.8.	.14.	.22.	.27.	.30.
♊	☿	♃	♀	♂	♄
	.6.	.12.	.17.	.24.	.30.
♋	♂	♀	☿	♃	♄
	.7.	.13.	.20.	.27.	.30.
♌	♃	♀	♄	☿	♂
	.6.	.11.	.18.	.24.	.30.
♍	☿	♀	♃	♂	♄
	.7.	.17.	.21.	.28.	.3.0
♎	♄	☿	♃	♀	♂
	.6.	.14.	.21.	.28.	.30.
♏	♂	♀	☿	♃	♄
	.7.	.11.	.19.	.24.	.30.
♐	♃	♀	☿	♄	♂
	.12.	.17.	.23.	.27.	.30.
♑	☿	♃	♀	♄	♂
	.7.	.14.	.22.	.26.	.30.
♒	☿	♀	♃	♂	♄
	.7.	.13.	.20.	.25.	.30.
♓	♀	♃	☿	♂	♄
	.12.	.16.	.19.	.27.	.30.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0050
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Diurna, uel nocturna stellarum gaudia. Cap. septimum.

Xpositis atq; monstratis stellarum finibus, nunc explicare debe
e mus, quæ stellæ per diem gaudeant, & cuius conditioné sequan
tur, quæ uero per noctem gaudétes, cuius pari modo códitioné
imitentur. Per diem igitur gaudent ☉. ♃. & ♄. conditioné itaq; ☉ sequun
tur ♃ & ♄. Ideo in diurnis genituris, in opportunis semp locis positi, ma-
iorem uim habent, ac ut plurimũ bonam fortunam, fœlicitatémq; decer
nunt. Per noctem auté gaudent ☽ ♂ & ♀. códitioné itaq; ☽ sequuntur ♂
& ♀. nam ☿, quoniã ad utranq; naturam, se accómodat, ideo modo diur-
nus est, modo nocturnus, sed orientalis diurnus est, occidentalis uero no-
cturnus. hic fortior, q̃ illic. permixtis tamen stellis, inter utrunq; conce-
dens. Ast superiores stellæ, secundum diuersas inuicem radiationes, quan
doq; fœlicem fortunam, quãdoq; infœlicem, malámq; decernũt. Nam si
deficiétem ☽ ♀ exceperit, aut ♂ in nocturna genitura, tunc prospera oía,
fœliciáq; decernunt. Si uero plena lumine, uel cresens ♀ uel ♂, aliqua se
radiatione coniunxerit, maximas calamitates, maximaq; facit ífortunia
concitari. Sed ideo ♀, crescenti lunæ contraria est, quia naturali quodam
inuidiæ sibi stridore dissentiunt. Hæc nos, in hoc institutionis libro, sum
matim dixisse, sufficiat, omnia enim plenissime, & de ☽, & de cæteris stel-
lis, in sequentibus libris, specialiter explicabimus.

Stellarum ortus, & occasus, earúmq; conditio. Cap. octauum.

Tellæ autem quinq;, scilicet. ♄. ♃. ♂. ♀. & ☿. matutinæ fiũt, aut
f uespertinæ, aut occidentales, seu absconsæ, que à græcis. ἀφανή-
τοι, καὶ συνοδικαὶ dicunt, aut ἀκρονύκτοι. Qua autem ratione, ta-
les fiant, uel qua ex causa, hæc accipiant nomina, nunc explicemus. Ma-
tutinæ sunt in ortu, quæ præcedétes ☉ orbem oriuntur. uespertinæ uero
in ortu q̃ orienté ☉ sequunt̃. absconsæ auté, quas ☉ orbis tegit. ἀκρονύκτοι
quæ tunc oriuntur cũ ☉ occidit. Hæ stellarum figuræ, quando prosint,
& quando noceant, in libris posterioribus explicabimus. neq; enim hoc
a nobis sine causa dictum est. In summa tamen dicendum uidetur, quod
omnibus stellis noceat uicinitas ☉. Quidam uero uolunt ♂ prospere ca-
dere, cum ☉ radiis fuerit oppressus, naturalem enim malitiam, solem ue-
neratus amittit. Scire etiam illud nos oportet, cum quo stellæ matutinæ
gaudeãt, cum quo uespertinæ. Tunc enim proteguntur, quotiescunque
opportuna radiatione, cum ☉ præcesserint. cæteræ nanq; stellæ, in matu
tino ortu cóstitutæ, gaudét, & tũc numé ☉, optía radiatióe ꝓtegit̃, quotiés
cúnq; matutío stellarũ ortu, fuerit ornatũ. Inefficaces uero stellæ fiũt, quo
ties ☉ orbé, uesptino ortu fuerit subsecutæ. In ☽ uero positæ lumíe, eiúsq;
radiatióibꝰ maxíe ꝓtegũt, uel cũ eius orbé, aliq̃ radiatióe ꝑcesserit. Quid

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0051
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

autem stellarum mixtura, in genituris operetur, quando stellæ matutinæ efficiãtur, qñ uespertinæ, ostẽdere etiã debemus, hoc est quod a ☉. p. stellæ recedentes, matutinæ efficiantur,

Matutinarum, uespertinarúmq; stellarũ partes. Cap. nonum.

e Xplicauimus satis, supq;, qua ratione, stellæ uespertinæ, quáue, matutinæ fiant, nunc sciendũ, qđ ♄ stella, cũ à ☉. xii. recesserit partibus, idest cum præcedens orta fuerit, matutina erit. Simili modo etiam. ♃. xi. partibus recedens, matutinũ se facit præcedẽtem, ♀ autem. viii. ♂. etiam præcedens, & in. viii. parte cõstitutus, matutinus efficit ☿ quoq; præcedens, & in. viii. parte cõstitutus, matutinus est. Vespertinæ uero sunt, cũ in ista parte numero cõstitutæ, ☉ subsecutæ fuerint.

Planetarum ortus, & occasus.

♄	DI	MA	xii	VE
♃	DI	MA	xii	VE
♂	NO	MA	viii	VE
☉	DI	MA	o	VE
♀	NO	MA	viii	VE
☽	CON	MA	viii	VE
☽	NO	MA	o	VE

Stellarum omnium erraticarum ducatus. Cap. decimum.

s Tellarum ducatus, nunc tibi Mauorti, decus nostrum, explicabimus, ut nihil, quod ad hãc diuinam Matheseos disciplinã attineat a nobis prætermissum esse uideatur, a ♄ igitur incipientes, quid unusquisque planetarum, ex suo fato decreuerit, breui conabimur sermonis expositione detexere.

♄ quidẽ natura frigidus & siccus, ex accidenti uero quãdoq; humidus. obscurus. asper. grauis. fœtidus. uorax. tenax. multæ cogitatiõis. altaéque memoriæ, cuius significatio ẽ agricultura terrarũ. aquarúmq; habitatio. rerũ dimẽsio, ac pondus, & qcqd ad rẽ rusticã ptinet. Itidẽ quæcũq; ex artificiis manu pficiuntur, ut cemẽtaria. fossoria. carpentaria, atq; id genus. Tum summa egestas, longa uia, & difficilis. exsiliũ. discrimina. doli neqtiæ. proditiones. solitudo. Sed in deliberãdo, acerrimũ ĩgeniũ. sermo certus. stabilis amicitia. lõga prouidẽtia. regaléq; consiliũ. Itẽ uiolentia. captiuitas. dãnatio, ptinacia. pfidia. ira. omnísque odiũ boni. metus. angustia. dolor. pœnitentia. funera. luctus. orbitasq;. Significat quoq; hæreditates antiquas. prauos. senésque tales, sed & seruos. mancipia. mercenarios,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0052
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

eunuchos,uilésq;,ac famosos homines,maleficos.fures.uespillones. pollinctorésque. Significat quoq;,& magicam artem,longas in hoīe cogitationes,sermoné rarū,sed altum intellectum.ac profundam rerū sciam,ex corporis etiā partibus,dextrā auré,splenémq;,ac melancholiā habet.

♃ natura quidé calidus & humidus,sed adeo tēperatus,ut eius ꝓprie uirtus,ad mortalium corpora nutrienda, ac ꝑ multiplices nepotum soboles propaganda,stabili fatorū decreto sit accōmodata. Cuius sane significatio est,formæ dignitas.animi nobilitas. sana sapientia, & intellectus. somniorū interpretatio. Tum iura.leges.statáq; religio. tū pietas.modestia. gratia.fides.& quicquid æquus bene instituti uiri,potest animus concipere. Verum ex accidenti aliquādo, ob nimiā fortasse de se confidentiā,inconsultū significat rerum aggressum,atq; difficilem quādoq;,ex tali causa,operū exitum. Significat etiā patienté animū,sed ultionis auidum,in omníq; ut plurimū contentione uictoré. Significat quoq; pontifices.regulos.duces.tribunos,ac dignissimi cuiusque magistratus auctores. Tū spem.gaudium.continentiam.liberalitaté.hoīum conciliationé.publicū cōmodū.maturū cōsiliū.sermoné graué.iocundū,& festiuū. ac pblico semper emolumento accōmodatum. Ex corporis autem partibus,aurem sinistram,& epar habet.

♂ natura quidem calidus & siccus.iracundus.uehemens. incitata sæpius iracundia præceps. Cuius significatio est proditio.pugna.cædes.audacia.temeritas.elatio.seditio.controuersia.præda.īsidiæ. latrocinia. Tum uulnera.captiuitates.timor.fugæq; difficultas. Tum perfidia.obscænitas. incautus amor.facilis offensio.uaria cogitatio.nullum cōsilium. Significat quoq; uiolentos principes.feros.inhumanos.alienæ semper cædis appetentes.periuros.dolosos.incōstantes.maledicos.incompositos, oīa cōtaminantes. omnia polluentes.diuináq;,ac humana ꝓmiscue habentes. Ingeniosos tamé ad omnésq; conatus suos,mirabili q̄dā uersutia, promptos. Significat etiā deformé.inuerecundū.īgratū.partubus ꝑniciosum. & ꝓpter hoc mulieribus fortasse infensum. Ex artibus aūt, chirurgicam significat,& quicquid cruéti sanguinaria quadā uoluptate perficitur.ex humani uero corporis partibus,epar,cum ♃.narés que,cum ♀, possidet. Ast cum ♄.uel ☿,acerbum notat interitum.

☉ natura siquidem igneus.calidús que & siccus, sed mirū in modū temperatus,ideoq; habitabilis Zonæ medium possidés,cuius significatio est. honorificentissima hominum conciliatio. ambitiosa existimatio.auri. honorūmque cupiditas,inimicorum desiderata uindicta.fortitudo animi.corporís que.honestas.magnificentia.uictoria.ꝑspicua mūdicies.incredibilísque apud omnes expectatio, & quicquid ad regium uidetur

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0053
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

apicem pertinere. Significat quoq; reges, ac principes. non atroces. non difficiles. non iniquos. sed iustos. affabiles. tractabiles, mansuetos. & omni uirtutum genere honestatos, superbiæ tamen pauxillæ spiritu, quandoq; inflatos. Significat etiã graue eloquiũ, maturũ consiliũ, seuerũ iudicium, & splendidam cuiusq; rei, magnificámq; penitus actioné, omnem quoq; nitorem, & claritatem, ac regiũ apparatũ. Ex corporis uero partibus, uniuersalis caput animantis, spũmq;, ac dextrum oculum possidet.

♀ natura siquidem frigida est, & humida. adeo tamen temperata, ut matutino præcipue exortu, roré infundat mortalibus genitalé, quo non animantia solum, ad multimodã accõmodentur generationem, sed uirentia quoq;, in uarios conceptus disponantur. Cuius significatio est, oĩs decor, omnísq; uenustas, ornata uestimẽta, auri subtegmine elaborati cultus, argentíue, aut tyriæ muricis purpura honestati. Tum balnea. fuci. odora tá que opobalsama. gratia. iocus. camœnæ, in chorúmq; locupletatus applausus. Significat quoq; formosas in primis uirgines, earũq; iocosa sponsalia. amores. elegias. amatorias indignationes. insidias. querelas. paces rursus. atq; amo℞ redintegrationes. Significat etiã conuiuia. ientationes. dulciáq; tragemata, siue bellaria, & quicquid sapore dulce, ac uolupe est. tam licitos. q̃ illicitos coitus. stupra. incestus. adulteria, & cætera id genus. Significat etiã mutuã hoĩum dilectioné. pietatem. fidem. credulitaté, summámq; in omnes humanitatem. Ex habitudine tamen corporis, pinguediné potius significat, sed uenusto decore ornatã, debilem auté, & aduersa sæpius ualitudine fatigatam. Ex artibus uero picturã, odorata mercimonia, & quicquid mirabili, atq; subtili artificio exercetur. Sed ex corporis partibus unã cum ♃, nares possidet.

☿ cõmixtæ siquidé est naturæ, atq; ei, cui pariter cõmiscetur, uel aliqua fuerit radiatione coniunctus, promiscuo cõmixtionis assensu, non difficulter adhærens. natura tamen frigidus potius, ac siccus. Cuius significatio est. pueritia. ingeniũ. ratio. facũdia. iocunda deceptio. iocosúmq; furtũ. Tũ enthymemata. syllogismi. sophismata. poetica. musica. astrorũq;. & totius Matheseos pscrutatio. Significat ãt fideles uiros. uates. sortilegos. augures. ac diuina fato℞ interpretatione decoros, mercatores quoq;, legatos. oratores, sed q frauduléta sæpius calliditate decipiát. Significat ét, acutissimæ cuiusq; artis lucubrationé, rerũ occultarũ, ac secreto℞ íuentioné, blandũ sermoné. sanũ consilium. delicias. uoluptates. ambitiones. quæstús q;, ac æraria tributa, & quicquid gloriæ potius, q̃ utilitatis causa conquiritur. Tum simulatam conciliationem, dubium, atque inuolutum affectum, mitem tamen animi commiserationem, ingratam uocis modulationem, sed in omni acuto artis cuiusq; opificio, solerté manum, ac-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0054
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

commodatissimúmq; ingenium, tum ad rerum occultarum miram inuentioné, tum ad ea℞ celerrimã perfectionem. Ex corporis auté partibus, os linguámq;, & orõnis humanæ adiutrices manus possidet.

☽ natura siquidem, frigida & humida, ex accidenti tamé quãdoq;, solis radiis exæstuans, ad aliquã etiã caliditaté declinans. Cuius significatio é. forma. gaudiũ. gloriæ affectatio. debilis tamé sensus. tenuis memoria. mé dacia. delatiões. assentatiões. multa edacitas, sed exigua ueneris tentigo. Significat autem leues rerũ, & aquaticarũ pcipue. negociatores. negociorũ initia, & merita ex eis præmia. facultatũ diuersarũ. honorúmq; cõsecutores, legũ, ac bonarũ artiũ diligentes cultores, ac oĩum rerũ excellentissimarum, dignissimos exploratores. Significat etiã matres. auias & maiores sorores. Tum aqua℞ opera. terræ cultum. principúmq;, ac primatũ negocia, & in prima maxime iuuentute, summã religioné, sed minime constãtem, firmámq; in ea perseuerantiam. Ex corporis autem partibus, rationalis præcipue animantis, sinistrum oculum habet.

Trigonorum domini, eorũq; qualitates. Cap. undecimum.

Nunc tibi Mauorti decus nostrũ, trigonorũ dominos ordinabimus, ut nihil, quod ad harũ stellarũ cõditioné, altitudinéq; pertineat, relictum esse uideatur. Cum enim. xii. signa, quatuor naturas repræsentent per tria ĩterualla deductas, terna siquidem, eiusdem naturæ sint, necesse est. Nã cũ æquilateri trianguli figura, in semet æqua sit, & cõueniés, ac tres circuli limites termĩet signifer, hoc é. ♈. ♋. & ♑. xii. ét sui ptes, in q̃tuor trigonos diuidet. Ex hac igit̃ naturæ cognatiõe, ad stellarũ dignitaté, aliqd accidere licebit. Trigonis siquidé diurnis, & masculinis, diurnæ, & masculinæ stellæ. nocturnis uero & fœmininis nocturnæ & fœmininæ præsidebunt, eo quod maioris, in ea cognitione, conuenientiæ testimonium habent. Ignei igitur trigoni. hoc est. ♈. ♌. & ♐. diurni. masculini, ac septentrionalis. dominorum primus est. in die, ☉. alter ♃ in nocte uero contra, utriusque tamen particeps. ♄. Terrei autem trigoni, hoc est. ♉. ♍ & ♑. nocturni. fœminini, ac meridiõalis, domino℞ primus est, in die ♀. secũdus ☽. in nocte uero contra, utriusq; tñ pticeps ♂. Aerei demũ trigoni, hoc é. ♊. ♎ & ♒. diurni. masculini, ac oriétalis. dñorũ primus est, in die. ♄. alter ☿. in nocte uero contra, utriusq; tñ particeps ♃. Aquatici postremo trigoni, hoc est ♋. ♏ & ♓. nocturni. fœminini, ac occidentalis. dominorum primus est. in die ♀. alter ♂. in nocte uero é cõtrario, utriusque tamé particeps ☽. Hæ autem omnes sunt stellarũ potestates, quas si bene consideratas, inuicem comparaueris, quid in unaquaque genitura, fatali suo decreto statuerint, non obscura sane poteris diuinatione retexere.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0055
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

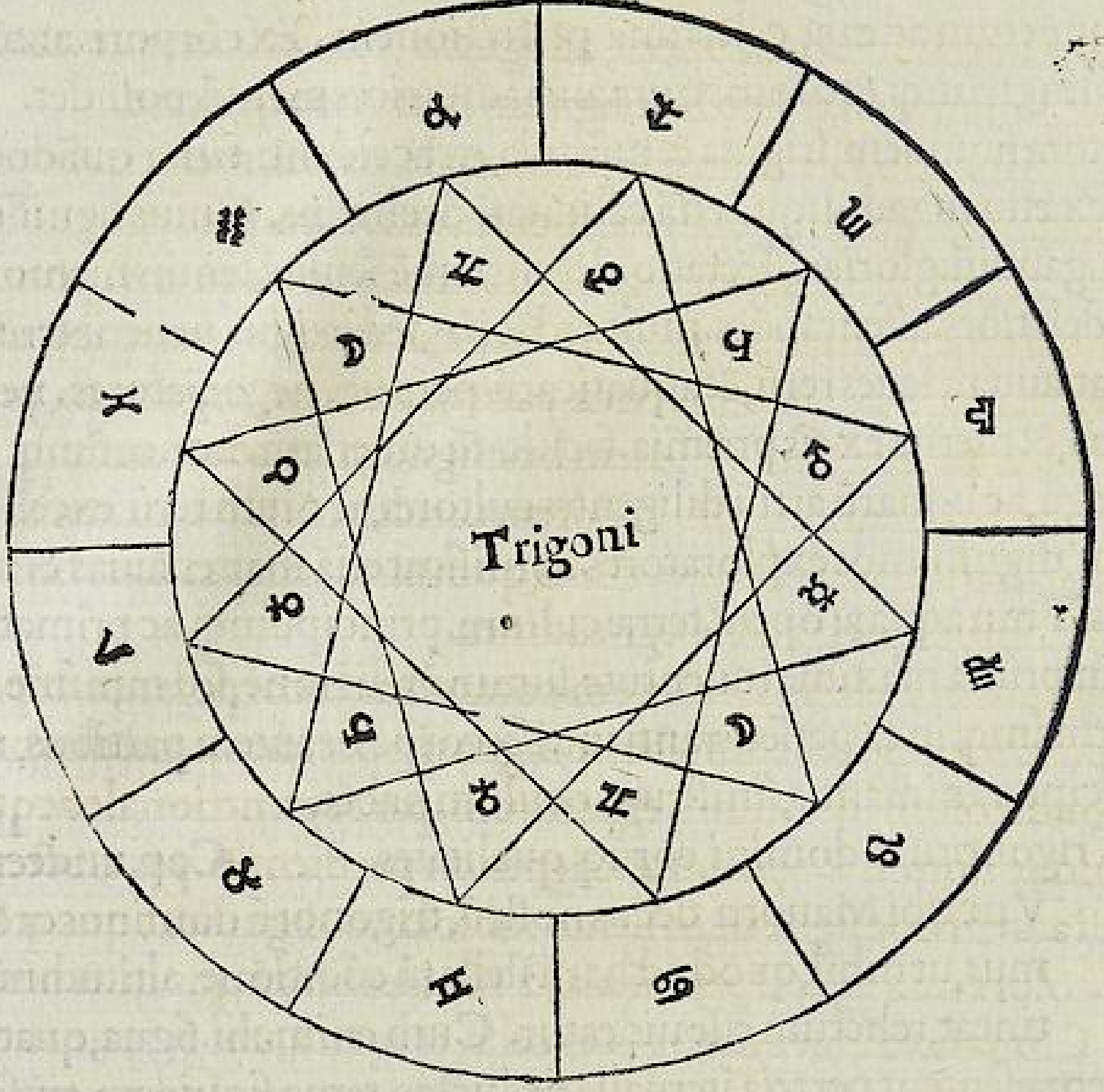

Signorum natura, formæ, qualitatésq;. Cap. duodecimum.

DE signorum fine. & generibus diximus. nunc de ipsorum natura, formis. qualitate. subiectis. anaphoris. explicare debemus, ut totam plenissime huius artis scientiam, tibi manifestissimis expositionibus intimemus.

♈ est signum in cœlo masculinum. equinoctiale. regale. ignitum. forte. ueridicum. quadrupes. semicorporale. oculis languidis. erraticum, quod à græcis κριὸς dicitur. indomitum. consonans. impurum. libidinosum. domus ♂. occasus ♀. altitudo circa partem. xix. deiectio ♄. circa partē. xx. trigonū. per diem ☉. per noctem ♃. Aequinoctiale autē ideo dictum est, quod in hoc signo horas noctis. ac diei ☉. æquata moderatione componit. & ideo à græcis τροπικὸν ἰσημερινὸν appellatum est, cū enim in ♈ ☉ fuerit, diurnas, nocturnásq; horas cōponit æqualiter, ut scilicet dies horas habeat. xii. nox quoq;. xii. κριὸς aūt, ideo à græcis dictum ē, qđ cum in eo ☉ fuerit, inter diem, & noctem, quodāmodo iudicat, qđ κρίνειν dicitur. & quod in eo signo, inter hyemem positus, & æstatem, ipse rursus iudicetur. Tropicum uero, ideo dictum est, quod in eo signo. ☉. cōstitutus, uernū tempus faciat. Verení tunc initiat', cū primam eius signi partē ☉ fuerit ingressus. Ignitum deinde ideo dictum est, quia quicunque,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0056
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

in genituræ horosc. ipsum habuerit, ad ignem, cholericámque naturam declinabit. Positum est autem hoc signum in uento aquilone.

♉ est signũ in cœlo fœmininũ. septẽtrionale. terreũ. melãcholicum. fixũ. unicorporeũ. quadrupes. domesticum. uitiosum. paucorum filiorũ. libidinosum. diminutæ uocis. uigens in meridie. obliquum. ponderosum. unius negocii. impar. irrationale. facile, ac membrorum abscissorũ. domus ♀. occasus ♂. altitudo ☽. circa partem tertiam, trigonum, per diẽ ♀. per noctem ☽. Positum est autem hoc signum in uento australi, significat quoque saporem amarum. colorem uiridem. & albũ. animalia quadrupedia. scissarum ungularum. clima quintum. terras cultas. homines mediocres. omnésque ceruicis ægritudines.

♊ est signum in cœlo masculinum. commune. bicorporeum. bipes. rationale. pulchræ uocis. alatum. sterile. uigens in occidente. medium inter leue & ponderosum. duorum negociorum. par. septentrionale. acquirẽs. euacuánsque. domus ☿. occasus ♃. trigonum per diem ♄. per noctem ☿. Positũ est autem hoc signum in uento subsolano, significat quoq; saporẽ dulcẽ. colorẽ mixtũ, & tẽperatũ. aĩalia rõnalia. simiũ quoq;, & oẽs oscines aues. Clima sextũ, loca uero oĩa excelsa, & aprica, ubi p̃cipue aucupia exercent. Primates ẽt, & astronomos, & oẽs hũero℞ molestas ægritudĩes.

♋ signũ est in cœlo fœmininũ. mobile. semicorporeũ. irrõnale. multipes. siluestre. sine uoce. uitiosum. multorum filiorum. nocturnum. uigens in septentrione. aqueũ. flegmaticũ. unius negocii. mediũ ĩter leue & põderosum. ĩpar. septentrionale solstitiale deiectũ. falsidicũ. debiléq;. domus ☽. occasus ♄. altitudo ♃, circa ptẽ. xv. deiectio ♂. circa ptẽ. xxviii. trigonũ. per diẽ ♀. per noctẽ ♂. Positũ est autẽ hoc signũ in uento aphrico. significat quoq; saporẽ acrẽ, & salsum. colorẽ albũ. & leucotheũ. animalia aquatica. & serpentia. clima septimũ. loca stagnantia. siue fluentia. homines mediocres, & omnes cordis, præcordiorúmque ægritudines.

♌ signũ est in cœlo masculinũ. fixũ, unicorporeũ. quadrupes. irrõnale. mediũ inter domesticũ, & siluestre. libidinosum. uigens in oriente. igneũ. cholericũ. mediæ uocis. leue. unius negotii. par. diurnũ. septẽtrionale. directũ. ueridicũ. forte. domus ☉. occasus ♄. trigonũ. per diẽ ☉, per noctẽ ♃. Positũ est autẽ hoc signũ in uento aquilone. Significat quoq; saporem amarũ & acutũ. colorẽ croceũ. atq; ad rubedinẽ declinãtẽ. aĩalia siluestria, & ferocia. clima quintũ, loca uero omnia digna, laboriosiq; ascensus. castra. prætoria. regias. Principes etiã. duces. potentes, locupletésque uiros. ac omnes pectoris. stomachique ægritudines.

♍ signum est in cœlo. fœmininum. commune. bicorporeũ. rationale. bipes. pulchræ uocis. alatum. sterile. uigens in meridie. ponderosum.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0057
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

duorum negociorum. terreum. melancholicum. impar. septentrionale. honestum. pulchrum. largum. facile. directum. nocturnum. falsidicum. debiléque. domus ☿. occasus ♃. altitudo ☿. circa partem quintamdecimam. deiectio ♀. circa partem uicesimamseptimam, trigonum per diem ♀, per noctem ☽. Positum est aũt hoc signũ, in uẽto australi. Significat quoq; saporẽ stypticũ. colorem albũ. purpureũ. & leucotheum. aĩalia rõnalia. & aues. clima quintũ. loca omnia culta. & florentia. Viros sapientes. ĩdustrios. & ioculatores. ac omnes uẽtris ægritudines, & passiões.

♎ signum est in cœlo masculinũ. mobile. semicorporeũ. rõnale. domesticũ. bipes. pulchræ uocis. paucorũ filiorũ. uigens in occidente. medium inter leue & ponderosum. aereũ. sanguineũ. unius negocii. par. meridionale. æquinoctiale. directum. diurnũ. forte. ueridicumq;. domus ♀. occasus ♂. altitudo ♄. circa partes. xx. deiectio. ☉, circa partes. xix. trigonum, per diẽ ♄, per noctem ☿. Positum est aũt hoc signũ, in uẽto subsolano. Significat quoq; saporem dulcẽ. colorem uiridẽ. & leucotheũ. aĩalia uolitãtia, & magna præcipue, clima quintũ. loca oĩa. in montiũ cacumine seminata, & culta. Mercatores quoq;, ac iudices, diuinos etiam, & obsequiosos homines, & omnes renum, ac uertebrarum ægritudines.

♏ signum est in cœlo, fœmininum. fixum. unicorporeum. irrationale. siluestre. multipes. multorum filiorum. uoce carens. uigens in septentrione. aqueum. flegmaticum. unius negocii. impar. meridionale. directum. nocturnum. ponderosum. falsidicum. debiléque. domus ♂. occasus ♀. deiectio ☽. circa partes tres. trigonum per diem ♀. per noctem ♂. Positũ est autem hoc signum, in uento aphrico. Significat quoq; saporem salsum. & insipidum. colorem uiridem. rubrum. ac leucotheum. animalia reptilia. & uenenosa. marina similiter. & aquea. clima tertium. loca quandóque cepurica, & hortensia, quandóque uero fœtida, & deserta, medicos quoq;, sed fictos, & ĩdoctos, ac mediocres hoĩes, & oẽs ĩguinũ ægritudĩes.

♐ signum est in cœlo, masculinum. cõmune. bicorporeũ, cuius prima pars rationalis, altera irrationalis ẽ, pulchræ uocis. q̃drupes. libidinosum. paucorum filiorum. uigens in oriente, sed pars eius secũda, diminutæ uocis est. leue. igneum. cholericũ. forte. duoꝝ negociorũ. par. meridionale. directum. diurnũ. ueridicũ. domesticum partim, partim siluestre, domus ♃. occasus ☿. trigonum per diem ☉, per noctem ♃. Positum est autẽ hoc signum, in uento aquilone. Significat quoq; saporẽ amarũ. colorem rubrum, uel croceum. aĩalia rõnalia. equos etiam. aues, & serpentes. clima secũdũ. loca oĩa irrigua. mõtes, & hortos, & q̃cq̃d in se aliq̃d amœnitatis cõtinet. Iudices demum. dei cultores. misericordes homines. somniorũ interpretes. uatẽsque, & omnes femorum ægritudines.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0058
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

♑ signum est in cœlo, fœmininum, mobile, semicorporeum. irrationale. quadrupes. domesticum. uitiosum. paucorum filiorum. castum, diminutæ uocis. obliquũ. terreũ. melãcholicũ. uigens in meridie. ponderosum. unius negocii. impar. meridionale. solstitiale. facile. nocturnum. falsidicum. debiléq;. domus ♄, occasus ☽, altitudo ♂, circa partes. xxviii. deiectio ♃, circa partes. xv. trigonum, per diem ♀, per noctem ☽. Positũ autem est hoc signum, in uento australi, significat quoq; saporem amarũ, & stypticũ, colorẽ nigrum, uel leucotheũ, animalia quadrupedia, & partem aquaticorum. clima primum. loca hortensia, & irrigua, fontésque, ac flumina, necnon & pascua, animalium præsepia, obscuræ quoq; gentis domicilia. Homines uero rudes, ac uiles, sed profundi quosdã ingenii, & melancholicos, ac oẽs geniculorũ ægritudíes, & passiones.

♒ signum est in cœlo. masculinum. fixum. unicorporeum. rationale. bipes. pulchræ uocis. paucorũ filiorum. uigens in occidente. mediũ. inter leue, & ponderosum. par. unius negocii. meridionale. obliquum. diurnũ ueridicum. forte. aereum. sanguineúmque, domus ♄. occasus ☉. trigonũ per diem ♄. per noctem ☿. Positum est autẽ hoc signum, in uento subsolano, significat quoq; saporem dulcem. colorem uiridem, citrinum, & leucotheum, animalia rationalia, & aerea. Clima quartum, loca fluentia, atque irrigua. fontes. maria. lacus. montésque. Principes quoq; callidos, dolosos. uersipelles. uates demum. magos. sophistas. mancios etiam, & tabellarios, siue cursores, & q principum negocia nuncient, ac omnes tibiarũ molestas ægritudines, & passiones.

♓ sunt in cœlo, signum fœ. duplex. humidum. aquosum. biforme. fœcundum. squamosum. maculosum. incuruum. mutum. commune. Sed unus ♓ ad austrum fertur, alter ad aquilonem. Est autem domus ♃ occasus ☿, trigonum, per diem ♀, per noctem ♂, altitudo ♀, circa partem uicesimamseptimam deiectio ☿, circa partem decimamquintam. Positum est autem hoc signum, in uento aphrico. Clima septimum loca ruinosa & humida, piscatores etiam & nautas, & omnes pedum ægritudines.

Signoꝝ ortus, secundũ diuersa climata. Cap. decimũtertiũ.

e Xplicatis signoꝝ generibus, ac formis, & natura eoꝝ diligẽti ratione pscripta, sicut nobis prudẽtissimis græcorum magisteriis traditũ est, illud sequẽti loco debemus oñdere, quoto ãno, unũquodq; signum in geniturís oriatur. Hoc autẽ quo proficiat, breui definitione monstramus. Oriuntur autẽ uariis tẽporibus ac diebus, & secundũ climata. Vñ q̃ signa, ĩ qb⁹ climatis. & quo tpe oriant̃, hac rõe mõstramus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0059
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In climate prio, hoc est Aethiopiæ, atq; in climate secūdo, qd' Babylonis ē, in cæterisq; oībus regionibus, q̄ his climatis subiacēt, hoc tēporis cursu oriunt' signa ♈ orit' anno.xx. ♉ uicesimoquarto. ♊ uicesimooctauo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimosexto. ♍ quadragesimo. ♎ similiter quadragesimo. ♏ tricesimosexto. ♐ tricesimosecundo. ♑ uicesimooctauo. ♒ uicesimoquarto. ♓ uicesimo similiter anno.

In climate, quod ē per Alex. cæterásque regiones, quæ huic climati subiacent, orit' ♈ āno decimonono. ♉ uicesimotertio. ♊ uicesimoseptimo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimosexto. ♍ q̄dragesimo. ♎ quadragesimo ♏ tricesimosexto. ♐ .xxxii. ♑ .xxvii. ♒ .xxiii. ♓ xix. similiter anno.

In climate uero athenarū, cæterisq; regionibus, q̄ huic climati subiacēt. oritur ♈ anno decimooctauo. ♉ uicesimotertio. ♊ uicesimoseptimo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimosexto. ♍ quadragesimoprimo. ♎ quadragesimoprimo. ♏ tricesimosexto. ♐ tricesimosecūdo. ♑ uicesimoseptimo ♒ uicesimotertio. ♓ decimooctauo similiter anno.

In climate urbis, aureisque regiōibus, quæ huic climati subiacēt, ♈ oritur anno decimoseptimo. ♉ uicesimosecūdo. ♊ uicesimoseptimo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimoseptimo. ♍ quadragesimosecundo. ♎ similiter quadragesimosecundo. ♏ tricesimoseptimo. ♐ tricesimosecundo. ♑ uicesimoseptimo. ♒ uicesimosecundo. ♓ decimoseptimo.

In climate uero hellesponti, cæterisque regiōibus, quæ huic climati subiacent. oritur ♈ anno decimosexto. ♉ uicesimosecundo. ♊ uicesimoseptimo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimoseptimo. ♍ quadragesimosecūdo. ♎ similiter quadragesimosecundo. ♏ tricesimoseptimo. ♐ tricesimo secundo. ♑ uicesimoseptimo. ♒ uicesimosecundo. ♓ uero.xvi.anno.

In climate septētrionis. cæterisque regionibus, quæ huic climati subiacent. ♈ oritur anno decimoquinto. ♉ uicesimoprimo. ♊ uicesimoseptimo. ♋ tricesimosecundo. ♌ tricesimoseptimo. ♍ quadragesimoprimo, ♎ similiter quadragesimoprimo. ♏ tricesimoseptimo. ♐ tricesimotertio ♑ uicesimoseptimo. ♒ uicesimoprimo. ♓ decimoquinto similiter anno. Hi sunt signorum ortus, quibus stellæ singulæ, ad sui efficaciam p̄mouent'.

Signorum uentis subiectiones. Cap. decimumquartum.

ILlud etiam nos scire conuenit, quæ signa, quibus sint subiecta uentis. hæc enim nobis sciētia, maxime in apotelesmatis, necessaria est. Aquiloni subiacēt signa. ♈. ♌. ♐. Austro. ♉, ♍. ♑. Apeliotæ, quem nos subsolanum dicimus, ♊. ♎, ♒. Aphrico uero, qui à græcis λίψ dicitur. ♋. ♏. ♓.

Signa

.S.	CLIMATA							
.S.	1	2	3	4	5	6	7	Véti
♈	20	20	19	18	17	16	15	Aqui
♉	24	24	23	23	22	22	21	Auſt.
♊	28	28	27	27	27	27	27	Sub.
♋	32	32	32	32	32	32	32	Aph
♌	36	36	36	36	37	37	37	Aqui
♍	40	40	40	41	42	42	41	Auſt.
♎	40	40	40	41	42	42	41	Sub.
♏	36	36	36	36	37	37	37	Aph
♐	32	32	32	32	32	32	32	Aqui
♑	28	28	27	27	27	27	27	Auſt.
♒	24	24	23	23	22	22	21	Sub.
♓	20	20	19	18	17	16	15	Aph

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0061
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Duodecatemoria. Cap.decimumquintum.

n Vnc duodecatemoria qua ratione perquiras, breuiter ostẽdam. Quidã enim ex iis putant,totã se posse genituræ substantiã inuenire,& quicq̃d in decreto cœlat̃,ex duodecatemoriis posse ꝓdi,significãt.Quid aũt sint duodecatemoria,hoc docetur exemplo. Cuius stellæ uolueris duodecatemorion quærere,partẽ eius duodecies computes,& quãtæ fuerit,diuidas,eásq;.30.signis singulis reddas,ab ipso signo ĩcipiens,in quo stella est,cuius duodecatemorion quærit̃,& in quocunq; signo ultimus numerus uenerit,ipse tibi partẽ duodecatemorii ostendet. Sed ut manifestius ĩtelligas etiã exemplum huius rei dicemus.Pone ☉ in ♈ esse.p.5.& mi.5.duodecies.5.faciunt.p.60.Item duodecies.5.mi.faciunt similiter.60.quæ.60.mi.unã faciunt.p.ac per hoc fiunt.p.60.ex quibus da ♈,in quo ☉ esse diximus,30.& ♉,30.Inuenitur ☉ duodecatemorion in.p.prima ♊.Quære itaq; ne ☽ plena,per diẽ in fines ♂,duodecatemorion mittat,ne'ue minuta,hoc ẽ deficiẽs,in saturni,aut ne ♂ in occasu,aut ne ♀ in martis,& ♂ in ♀,& à finibus,& decanis,ac cõditionibus,ut prosint uel noceant,accipiant potestatẽ.Deficit enim ♃ benignitas,cũ infirmitate signi,uel partiũ,uel decani,uel conditionis ĩmutatione,benignitas eius fuerit impedita.Sed & malitia ♄ fortius crescit,cum ex loci qualitate, uel finium,uel decani, uel signi,uel ex horum oĩum conditione prouocata fortiorem ad nocendum,acceperit potestatem. Simili modo etiam cæteræ stellæ.Vnũ tamen sciendũ est,q̃ licet beneuola sit ♃ stella,nihilominus contra impugnationẽ ♂ & ♄,si eam uiolenta radiatione cõstringant, resistere sola non possit. Essent tamẽ ĩmortales hoĩes,si nunq̃ in genituris suis,♃ benignitas uinceretur,sed quia sic artifex deus hoĩem fecit, ut substantia eius,transacto certo uitæ spatio,solueretur,necessum fuit,ut retento ♃,per quẽ uita cõfertur hoĩbus,ac salutare præsidiũ,in extinguẽdo homine,maleuolarũ stellarũ malitiosa,ac ꝑnitiosa ꝑtãs,cũ augumẽto malitiæ ꝑmaneret,ut maleuolis radiatiõib⁹ ĩpugnata,cõpago corpis solueret̃.

Circa horos.consideranda. Cap.sextumdecimum.

n Vnc ad expositionẽ cardinũ,locorũmq; oĩum trãsferatur ĩtentio.nã cũ hæc oĩa à nobis fuerint diligẽter ĩuẽta, debemus deinceps decreta singula hoĩs,per q̃ oĩs uitæ eius substãtia diuidit̃,inuenire,sed ĩterim platice.nã paulo post,cũ ad libros apotelesmatũ ueniremus,ꝑtiliter ostẽdemus rõnẽ,qua possint loca singula,secretis inquisitionibus colligi.Debet enĩ is,qui ĩstituitur,primũ platice ĩstitui, ut his aptioribus,leuioribúsq; cõpositus atq; formatus,secretiora deĩceps genituræ cõfidẽtius cõsequat̃.Cũ.n.locus ipẽ ꝑtiliter fuerit ĩuẽtus,cõsiderãdũ ẽ,qualis sit,in quo signo,& in cuius sit finibus,& q̃ illi stellæ,q̃tenus testimoniũ perhibeant

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0062
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

perhibeant. Illud etiã maxime conſiderãdũ eſt. dominus loci ipſius ſigni, quo in loco ſit poſitus, uel in quali ſigno, uel in quibus finibus ſit quæ res diligentiſſime requirenda eſt, & an beneuolarũ ſtellarũ teſtimoniis adornetur, an uero maleuolarũ impugnatione pulſetur. Nũc ad platicem, locorúmq; definitionem reuertamur, ut ſic ordinem cardinũ, cæterorúmque locorum, explicare poſſimus.

Cardines, eorúmq; ſuccedentes. Cap. decimumſeptimum.

d E octo locis ſolicite legendũ, definitio igit̃ octo locorũ hæc eſt. Platicæ uitæ locus eſt in eo ſigno, in quo eſt horoſcopus cõſtitutus. pecuniæ, uel ſpei, ĩ ſecũdo ab horoſ. ſigno. fratrũ, in tertio. parentũ, in q̃rto. filiorũ, in quinto. ualitudinis, in ſexto. cõiugis, in ſeptimo. mortis, in octauo. quæ omnia initium ab horoſcopo facientes, hac nominum definitione monſtrauimus. uitæ. ſpei. fratrum. parentum. filiorum. ualitudinis. coniugis. mortis. Sed hoc, ſicut ſuperius diximus, platice, ad informanda initia diſcentis, dixiſſe ſufficiant. Poſtea uero, quatenus hæc loca, ſubtili partium definitione monſtrantur, explicare curabimus. Sane illud ſcire debes, quod ea, quæ in uirorum genituris dicimus, hæc eadem & in mulierum genituris operantur, illud ſcientes, quod uxorem ♀, maritum ♂ ſydus oſtendit.

Genituræ cardines. Cap. decimumoctauum.

i N genituris cardines ſunt quatuor. ortus. occaſus. MC. IMC. q̃ loca à græcis ſolent appellari, nominibus his, ἀνατολή. δύσις. μεσουράνημα. ὑπόγειον. Ortus eſt pars horoſcopi, q̃ ĩ oĩs genituræ tpe, ab riẽtali pte primũ emergit, ac p. 30. deíceps. p. educit̃, q̃ à græcis ἀνατολὴ appellat̃. Occaſus aũt ẽ ps cœli, ĩ. 7. ab horoſ. loco ptiliter expoſita, q̃ à græcis διάμετρον δυτικόν dicitur, qđ (ut facilius intelligas) à parte horoſcopi, cõputa, per cætera ſigna. p. 180. & in quocũq; ſigno. 181. p. fuerit inuenta, in ipſo ſigno, uel. p. genituræ, cõſtituatur occaſus. Medium uero cœlum eſt, ab horoſcopo decimum ſignum, ſed ĩterdũ medium cœli etiam in. xi. ab horoſcopo ſigno, partiliter inuenitur, quod ut manifeſtius ĩtelligas, à parte horoſcopi, computa, per cætera ſigna, quæ ſequẽtur. p. cclxx. & in quocunq; ſigno. cclxxi. par. fuerit inuenta. hæc MC. ſortita eſt, quod à græcis μεσουράνημα dicitur. Imum uero cœlũ, quod à græcis ὑπόγειον dicit̃, ĩ quarto ab horoſcopo conſtituitur loco, quod ut facilius intelligas, computa, à parte horoſ. per ordinem. lxxxx. p. & ubi. lxxxxi. p. ceciderit. illic IMC. locus ponitur. hi ſunt geniturarum ac decretorum quatuor cardĩes, quos diligenti ſemper debemus ratione colligere, ut omnem ſubſtantiam fati, ueriſſimis pronunciationibus explicemus.

Quatuor loca ſecunda. Cap.decimumnonum.

Oſt hos q̃tuor cardines,hoc eſt, poſt ortũ. occaſum.MC.IMC.
p alia ſunt,in genituris quatuor loca,quæ ſequenté, & ſecundã ha
bent ptãté. Ideſt dea.deus.bona fortuna,& bonus dæmon,quæ
à græcis hactenus nominãť. θεὸσ.θεὰ.ἀγαθὴ.τύχη.ἀγαθοδαίμων.Dea é tertius
ab horoſ.locus.i.tertiũ ab horoſ.ſignũ . hic locus à græcis, ſicut diximus,
θεὰ dicitur.Deus uero illud ſignũ eſt,quod contra hoc ſignũ,in diametro
fuerit conſtitutũ.i.nonũ ab horoſ.ſignum.hic locus à græcis θεὸς dicitur.
Bona fortũa,in quinto ab horoſ,ſigno collocatur,qui locus à græcis ἀγα-
θὴ τύχη dicitur. Bonus uero dæmon,in diametro huius ſigni collocať.i.
in.xi.ab horoſ.loco.hic locus à græcis ἀγαθοδαίμων dicitur.

Pigra,deiectáque figuræ loca. Cap.uiceſimum.

Eſidua quatuor loca,pigra,& deiecta eſſe dicunť,ob hoc,quod
r nulla cũ horoſ.ſocietate iũgunť.Eſt aũt,ex his reſiduis quatuor
locis,primus,qui in ſecundo ab horoſ.ſigno conſtituiť, qui lo-
cus,ĩferna porta dicitur,uel anaphora.In diametro huius ſigni , qui locus
fuerit.i.ĩ.viii.ab horoſ.ſigno.ἐπικαταφορὰ appellať uel ſupna porta.No-
uiſſima uero loca ſunt,malæ fortunæ,& mali dæmonis.Et mala fortuna,
ĩ ſexto ab horoſ.ſigno conſtituiť. Malus uero dæmon,in.xii.ab horoſ.ſi
gno poniť.Sed malã fortunã græci κακὴν τύχην dicũt, malũ uero dæmo-
né,ideſt locũ,ĩ.xii.ab horoſ.ſigno,græci κακοδαίμονα uocãt.

Locorum figuræ ordines. Cap.uiceſimumprimum.

Vnc ſcire debemus,ex his.xii.locis,quæ p̃cedãt,quǽue ſequan
n tur.i.quæ loca prima ſint,quǽue ſecũda, ut omnia diligẽti poſ
ſimus ratione colligere.Horoſ.præcedet occaſum.MC.IMC.
præponitur.xi.locus.i.bonus dæmon, bonæ fortunæ præferť.ix.i.deus
iii.loco.i.deæ p̃ponit. ἐπικαταφορὰ.i.viii.ab horoſ. locus, anaphoræ p̃po
niť.mala fortuna.i.6.ab horoſ.locus,malo dæmoni.i.12,ab horoſ.loco p̃
poniť.Sciẽda ſunt aũt hæc oĩa,ut cũ ad apoteleſmata uenerimus, cuncta
miſcentes,& temperãtes,ſentẽtias noſtras fideli ueritatis rõne firmemus.

Locorum.xii.poteſtates. Cap.uiceſimumſecundum.

Vnc.12.locoꝝ ſpãliter ſignificatiões explicare debemus, ab ho-
n roſ.ĩcipiẽtes,ut expoſitis per ordiné oĩbus,cõfuſionis obſcuritas
lumineť,& apertius ſequentia cognoſcantur.

Primus é locus.i.illa pars,in qua horoſ.eſt cõſtitutus,in hoc loco, uita
hoĩum,& ſpũs cõtineť,ex hoc loco,totius genituræ fundamẽta noſcun-
tur.Hic locus,ab ea parte,in qua fuerit horoſ.uires ſuas,p reſiduas.p.30.ex
tendit.Et autem cardo primus,& totius genituræ compago , atque ſubſtã
tia,quæ reliquis aditum præbet.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0064
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Secũdus ab horoſ. locus, in ſecũdo loco cõſtituit̃, & accipit initium à 30. horoſ. p. & uires ſuas, p. 30. reſiduas. p. extẽdit. Ex hoc ſigno ſpei, ac poſ ſeſſionis ĩcrementa noſcunt̃. eſt autem piger locus, ab horoſ. alienus. ideo & inferna appellatur porta, quod nulla cum horoſ. radiatione coniungi tur, nec aliquo miſcetur aſpectu.

Tertius locus eſt, q̃ in tertio ab horoſ. ſigno cõſtituit̃, qui à. 60. ab horoſ. p. initiũ accipiẽs, ĩ. 90. deſinit. Ex hoc loco, de fratribus, & amicis cuncta dicemus. Huic loco dea nomẽ ẽ. Eſt aũt pegrinãtis locus, hic primus, cũ horoſ. tenui ſocietate cõiũgit̃, reſpicere enĩ horoſ. de hexagono uidet̃.

Quartus ab horoſ. locus. i. imũ cœlũ, in q̃rto ab horoſ. cõſtituit̃ ſigno cuius initiũ, à. p. 90. pfectũ, uſq; ad. p. cxx. puenit, hic locus oſtẽdit nobis parẽtes. patrimoniũ. ſubſtãtiã. fundamẽta. mobilia, & q̃cq̃d ad latẽtes, uel repoſitas patrimonii ptinet facultates. Eſt aũt hic geniturę cardo, imũ cœ lũ aũt iõ dicit̃, q̃d in diametro MC. cõſtituit̃. Sed hic locus, cũ horoſ. maxima ſocietate cõinngit̃, quia de quadrato horoſ. reſpicit, & per quadratum ab horoſ. uidetur aſpectum, ut patet inueſtiganti.

Quintus ab horoſ. locus, in q̃nto ab horoſ. ſigno cõſtituit̃, q̃a à. cxx. ab horoſ. p. initiũ accipiẽs, uſq; ad. cl. p. extẽdit̃. Ex hoc loco, filio℞ nũerus, & generis æq̃litas ĩuenit̃. Appellat̃ aũt bona fortuna, quia locus eſt ♀ Sed & hic locus, cũ horoſ. maxĩa ſocietate cõiũgit̃, & ĩterdũ in diametro huius ſigni, MC. ps cõſtituit̃. iõ aũt cũ horoſ. maxĩa cõiunctione ſociat̃, quia de trigono ab horoſ. uidetur, eiuſq; radios capit.

Sextus locus, in. 6. ab horoſ. ſigno cõſtituit̃, q̃ à. cl. p. horoſ. initiũ accipiẽs, uſq; ad. 180. extendit̃. In hoc ſigno, cãm uitii, ac ualitudĩs ĩueniemus. qui locus mala fortuna appellat̃, ob hoc, q̃a locus ẽ ♂. Eſt aũt ẽt hic locus piger, q̃a nulla cũ horoſ. ſocietate cõiungit̃, ſed ĩterdũ loci ipſius malitia ſubleuatur, ſi in eo loco ſtella collocata, aliæ ſtellæ, in. x. ab horoſ. loco ĩuẽtæ, proſpera fuerit radiatione coniuncta, quæ illam iuuet.

Septimus locus, in. 7. ab horoſ. ſigno cõſtituit̃, q̃a à. 180. p. pfectus, uſq; ad. 210. extẽdit̃, & illic deſinit. Eſt aũt initiũ eius, ĩ. 180. p. cõſtitutũ. In hoc loco, alius eſt cardo geniturę. Appellat̃ aũt occaſus à nobis, à græcis uero ſicut ſupius diximus, δύσις. q̃ cardo ẽ cõtra horoſ. cardinẽ poſitus. Ex hoc loco, qualitatẽ, & q̃titatẽ quæramus nuptiarũ. ſed & hic locus uiolenta cũ horoſ. ſocietate coniungitur, & de diametro ab horoſ. uidetur.

Octauus locus, in. 8. ab horoſ. ſigno cõſtituit̃, q̃a à. 210. p. ab horoſ. profectus, uſq; ad. 240. p. extẽdit̃ & illic deſinit. Hic locus ἐπικαταφορὰ dicit̃. Eſt autẽ piger locus, quia nec ipſe, aliq̃ cũ horoſ. ſocietate cõiungitur. Ex hoc loco, mortis q̃litas inuenit̃. Scire aũt nos cõuenit, q̃d nulla in hoc lo co gaudeat ſtella, niſi ſola ☽, ſed in nocturnis ſolũmodo genituris. nã ſi in

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0065
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

hoc loco, in nocturna genitura, crescés ☽ fuerit iuéta, & eã, sic positã, sine societate, uel radiatiõe maleuolarũ stellarum, ♃ hexagono, uel trigono respexerit, in domo sua, aut in domo ♀, aut in domo ☿ constitutã, aut in domo ♃, aut in finibus earũ, quas diximus stellarũ, maxías decernit facultates, & ultra modum diuitias, & magnificas potestatum glorias, & nobilitatis ornamenta perspicua pollicetur.

Nonus locus, in. 9. ab horos. signo cõstituit, cuius mésura, à. 240. profecta, usq; ad. 270. p. extenditur. Est autem dici, ac ☉ locus. In hoc loco, hominum sectas inuenimus. est autem de religionibus, & peregrinationibus. & hic locus, cum horos. maxima radiatione coniungitur. de trigono enim ab horoscopo uidetur, eiúsq; radios suscipit.

Decimus locus in. x. ab horos. signo cõstituit, qui à. 270. p. initiũ accipiés, usq; ad. 300. p. extendit, & illic desinit. sed hic locus principalis est, & oíum cardinũ ptáte sublimior. hic locus, à nobis MC, à græcis uero μεσουράνημα appellat. est ení, in media pte totius mũdi cõstitutus. In hoc loco, uitã. spũs. actus ét oés. patriã. domiciliũ. totámq; cõuersationé inuenimus. artes etiam, & quicquid nobis artium suffragio confertur. Ex hoc loco, animi uitia, facili ratione perspicimus. huius loci potestas, cum horosco. societate coniungitur. quoniam de quadrato ab horos. uidetur.

Vndecimus locus, í. 11. ab horos. signo cõstituit, q locus à. 300. p. pfectus, usq; ad. 330. p. cõstituit. appellat át hic locus à nobis, bonus dæmon. uel bonus genius, à græcis uero ἀγαθὸς δαίμων. In hoc loco, MC. frequéter ptiliter íuenit. é át locus ♃, & cũ horos. nõ pua societate cõiũgit. de hexagono ení horos. uidet. & de hexagono ab horos. uidet, eiúsq; radios capit.

Duodecimus locus. í. 12. ab horos. cõstituit signo, q à. 330. p. pfectus, usq; ad. 360. p. cõstituit. hic locus à græcis κακοδαίμων appellat, à nobis át malus dæmon. Ex hoc loco, inimicoꝝ q̃litas, & seruoꝝ substantia, facili nobis significatione monstratur. uitia etiam, in hoc loco, & ægritudines inuenimus. Sed & hic piger locus est, quia nulla cum horos. societate coniungitur. est autem locus ♄. Sane patrem, & in uiri, & mulieris genitura, ♄ ostendit. matrem ☽. uxorem ♀. ♂ uero maritum.

Locoꝝ. 12. nomina, apotelesmatáq;. Cap. uicesimumtertium.

n

Vnc q a. 12. locoꝝ q̃litates, noía substãtiámq; diximus, breui debemus. hæc eadé loca significatõe mõstrare. Initiũ itaq; sit nobis horos. cuius principiũ loca cætera subsequunt. his itaq; noíbus loca hæc appellari cõueniet. Vita. spes. dea. uel frés. parétes. filii. ualitudo. cõiunx. mors religio, uel deus, MC. bonus dæmõ, malus dæmon. Per hæc noía, & p hæc loca, totius genituræ substãtia qrit. q cũ diligéter ispexeris, aío'q; cõcepis, oía'q; cũ ista societate cõiũxeris, aíaduerte, q stellæ loca ipsa

possedeant

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0066
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

possideāt,cōditiões etiā diurnarū,ac nocturnarū stellarū,diligēter inspicies. Sed & qualia,singulis locis,beneuolæ stellæ testimonia perhibeāt,q̄ uero loca,maleuolæ stellæ radiatione pcutiāt,quécūq; eni locū bñuolæ stellæ respexerint,uel in eodē loco cōstitutæ.uel de trigono,uel de hexagono oīa quæ q̄rēda diximus,fœliciter puenīūt. Si uero sine testimonio beneuolarū stellarū,solæ maleuolæ stellæ,uel ibidē cōstitutæ,uel de q̄drato,uel de diametro,hæc eadē īfecerīt loca,pro q̄litate uniuscuiusq; loci,oīa q̄ in supiori orōnis nr̄æ pte tetigimus,ac diximus,in singulis locis,uideri debere,crebris īfortunio℞ calamitatibus cumulāt. Si uero & beneuolæ,& maleuolæ stellæ,pari radiatiōe respexerīt,& fœlicitas minuit̄,& īfortuniū mitigat̄,& tota loci substātia,mediocri æqualitatis rōne cōponit̄, ut à maleuolis nocētibus,beneuolarū stellarū salutari p̄sidio liberent̄. Inspice ēt,q̄ stella,in quo loco cōstituta,cuius stellæ domiciliū,uel fines possideat,& si in aliena domo fuerit cōstituta,inspice dominū ipsius,quē locū genituræ possideat,& an in primis cardinibus sit genituræ,an uero in secūdis locis, an in pigris,& in altitudine sua,an in deiectiōe,& an in quibus gaudeat signis,an in q̄bus naturali quodā dolore tristet̄. Si enī dominus signi bene fuerit collocatus,fœlicitatis ipsius ptē,ēt illa stella,de qua q̄rimus,ex hospitis gaudio,mutuat̄. Si uero dominus ipsius signi aliq̄ sit rōne deiectus,ēt illa stella,de qua q̄rimus,licet sit in opportunis genituræ locis posita,& ad p̄stādū aliq̄d,facili sit rōne firmata,ex deiectiōe illius stellæ, q̄ signi domina ē,pticipatis deiectiōibus īpedit̄,& hoc ex nr̄is actibus,facili potes rōne colligere. Si cuius enī amici tui,uel hospitis,domiciliū,aut domū,hospitii gr̄a fueris īgressus,& dn̄s domus fœlicibus subleuet̄ augumētis, etiā tu pticeps fœlicitatis existes. lætitiæ.n.gaudiū,hospitis tui fœlicitatibus mutuaris. Si uero hospes tuus misero sit squallore deformis,& deiectis īfortunio℞ casibus īplicatus,ēt & te,pticipata doloris,atq; īfortunii tormēta cōficiūt. Sic & stellas,signo℞ dn̄i,cū bene fuerint collocati,subleuant, & ad status sui cōditionē,hītatorē,atq; hospitē domus suæ,cū æquata societatis rōne componunt,& ad sui licētiā,formāt hospitis potestatem.

Quære ēt,si diurna genitura ē,quatenus stellæ,q̄ diurnis genituris gaudēt,positæ sint,& q̄tenus,q̄ nocēt diurnis. Si enī stellæ,q̄ per diē gaudent, in diurna genitura,prīcipales possederīt locos,& ī primis cardinibus fuerint īuētæ,maxīa fœlicitatis īcremēta decernūt. Si uero stellæ,quas per noctē gaudere diximus,in diurna genitura,prīcipalia loca, uel primos genituræ possederint cardines,īfinita īfortunia,cōtinuatis calamitatibus indicāt. Hoc & in nocturnis genituris,obseruare debemus, sed īmutato ordīe ptātis.nā si ī nocturna genitura,stellæ, aut supcœlestiū imaginū formæ, quas diximus gaudere pnoctē,prīcipalia loca,uel primos genituræ posse

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0067
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

derint cardines. simili modo, maxima fœlicitatis auguméta decernũt. Si uero in nocturnis genituris, quas diximus diurna cõuersatione gaudere, principalia loca, uel primos genituræ possederint cardines, totũ fœlicitatis ornatum, caducis faciũt miseriarũ casibus implicari. Hæc omnia, si diligéti rõne fuerint collecta, & si beneuolarũ stellarũ, maleuolarúmq; mixturas, locorũ uim, & signorũ, & partiũ potestates, æquata cõiunctionis cõparatione sociaueris, totum hoíem, à primo, usq; ad nouissimum diem, & omnem eius uitam, ac spem. fratres etiam, parentésque, & filios. ualitudinem. coniugem. mortem. sectam. actus. honores. peregrinationes. domicilium. fundamenta. substantiam. amicorum, ac inimicorum accusationes. periculáque, facili definitionis explicatione designabis. Hæc in hoc institutionis libro, sufficienter interim diximus. uerum cum ad apotelesmata uenerimus, omnia primum platice, deinde subtili interpretatione dicemus, cuncta facili designatione monstrantes, ne pronunciandi scientiam, aliqua trepidatio dubitationis impediat.

Geniturarum qualitates, quæ scilicet nobiles, quæúe mediocres nuncupentur. Cap. uicesimumquartum.

i Llud etiã nos scire cõuenit, qđ mediocris é genitura, q̃ unã stellã p̃ter ☉ & ☽ í domicilio suo cõstitutã, in prícipalibꝰ genituræ locis, habuerit collocatã. Mediis ét fœlicitatibus subleuatᷣ, q̃ duas stellas in domiciliis suis, í opportunis genituræ locis, hũerit positas. Vltra modũ fœlix, ac potens erit, qui tres habuerit, ꝓpe aũt deo ꝓx accedet fœlicitaté, qui quatuor stellas, in domiciliis suis habuerit cõstitutas. ultra hunc numerũ, humani generis substãtia nõ patitᷣ. Qui uero nullam stellam, in domicilio suo habuerit constitutã, ignotus. ignobilis, & miseris erit semper actibus implicatus.

Stellarum aspectus omnes. Cap. uicesimumquintum.

e Tiã imprimis illud docere debemus, qđ sit diametrũ, qđ trigonum. qđ quadratũ. qđ hexagonũ. qđ abiectũ. qđ sit ét trigonũ dextrũ. qđ sinistrũ. qđ hexagonũ dextrũ, qđ sinistrũ. Diametrũ est arietis ♎ & libræ ♈. ♉ diametrũ est ♏, & ♏ ♈, & cætera oía signa, simili mõ. Sed ut nõ solũ oculis hoc, sed & cõputatiõe íuenias, breui docemus exéplo. À signo ad aliud signũ, septimũ qđ fuerit, hoc é diametrum. Sed hæc semp maligna radiatio é, ac míax. trigonũ é à signo, à quo initiamus, signũ q̃ntũ, qđ hoc docetᷣ exéplo. Ab ♈ usq; ad ♌ trigonũ é, & similiter à ♉ usq; ad ♍, & sic ꝑ oía signa, quodcũq; in signo 5 fuerit, hoc é trigonũ. Scire ét debemus, qđ sit dextrũ trigonũ, qđ sinistrũ, dextrũ est, qđ ab eo signo, a quo ícipimus, retro é, sinistrũ uero, qđ añ, utputa ♈ dextrũ trigonũ est ♐, sinistrũ uero ♌. & simili mõ, ♌ dextrũ trigonũ est ♈. sinistrũ uero ♐.

Sagittarii

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0068
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sagittarii uero ♌ dextrū trigonū est. ♈ uero sinistrū.sic & in cæteris oībus signis,trigona quærés.& hæc est ꝓspera fœlixq; radiatio.

Quadratū est,ab eo signo,a quo ichoamus,quod quartū fuerit signū, quod hoc docet exemplo. ♈ quadratū est signū ♋.& ♋ ♎.& ♎ ♑.& ♑ ♈ Sed quod sit quadratum dextrum,quod sinistrum,simili ratione,sicut in trigonis diximus,inuenies.nam quodcunq; retro fuerit,quadratum dextrum est,ut ♈ ♑,sinistrū ♋.sic & in cæteris omnibus quadratis quod retro fuerit,dextrum est.quod autem ante,sinistrum.& hæc minax est radiatio, & malitiosa potestate composita,ac inimicitiæ liuore plena.

Hexagona hoc idem sunt,quod trigona,sed minoris potestatis. hexagonum est itaque,ab eo signo,a quo initiamus,tertium.utputa ♈ sunt hexagoni ♊.quod uero sit hexagonum dextrum,quod sinistrum, sicut cætera inuenies.Sed ne qua sit controuersia,etiam huius rei damus exempla ♈ dextrum hexagonum est ♒.sinistrum uero ♊, sic & in cæteris signis. quod retro fuerit,dextrum est.& sinistrum,quod ante. sed hexagona illa sunt potiora,quæ habent in medio tropica,uel duplicia signa.Inefficacia uero,quæ signis solis diuiduntur.

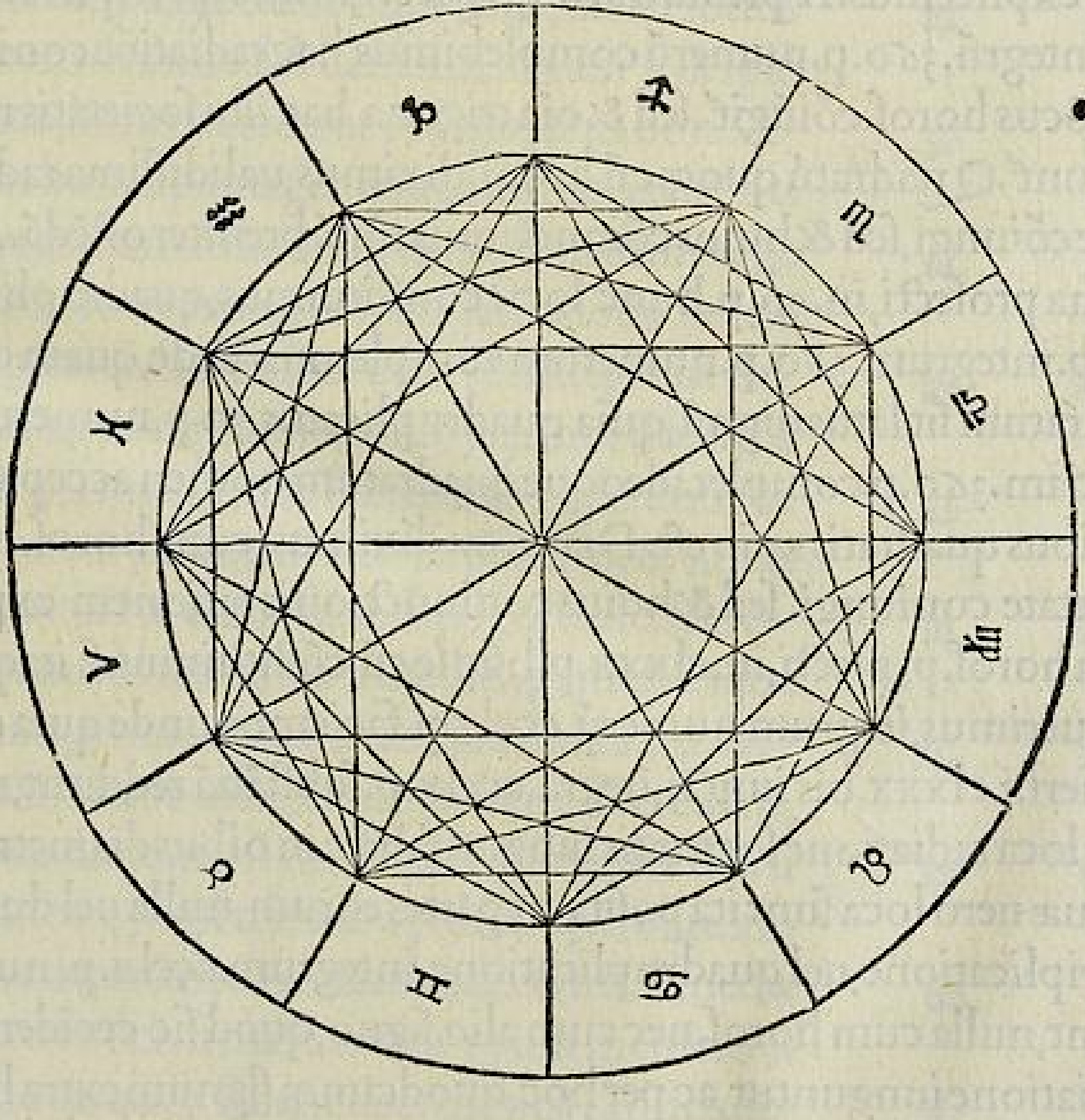

Signorum inter se cognatio. Cap. uicesimumsextum.

qVæ ratio cõiungat horos. trigona, quadrata, diametra, ac hexagona, diximus radiatione, nunc illud breuiter explicandũ est, cur q̃dã loca, cũ horos. mõstrauimus, radiationis societate cõiungi, q̃dã uero auersa esse ab horos. & quodãmõ aliena, quæ non ĩmerito pigra diximus. hæc omnia enim explicare debemus, ut iste ĩstitutiõis liber, plena Matheseos substãtia muniatur. Oĩa signa ĩuicẽ sibi obligata iungunt᷑. cur hoc dixerimus, breuiter addisce. Oĩa signa. 30. hr̃e diximus. p. si itaq; has 30. p. duodecies iũctas, unũ feceris numerũ, pficis. 360. p. quæ per oĩa xii. signorũ corpora diuiduntur. unde oĩa sibi signa, inuicẽ uicinitas coniunctiõis associat. Quæcũq; itaq;, integro. p. numero iuncta. 360. p. fecerint, ipsa sibi æqualitatis, ac societatis radiatiõe iungunt᷑. Hexagonũ. diximus cũ horos. & cũ cæteris radiatiõibus, societate cõiungi, q̃d sit aũt hexagonũ, & ante diximus, & nũc ptiliter ĩtimamus. A parte horos. quæcunq; 60. p. fuerit, ipsa hexagonũ latus demõstrat, si itaq; sexies. 60. miscueris, integrũ. 360. parties numerũ, qui itaq;, integris sex partitionibus iunctis, oẽs 360. p. numeros ĩpleuerit, æquata societate cõiungit᷑. Trigonũ uero. i. q̃ntus ab horos. locus, & à cæteris, siue sit dextrũ trigonũ, siue sinistrũ, maxĩa diximus cũ horos. uel cũ cæteris, societate cõiũgi. sed & hoc qua rõne fiat, breuiter explicemus. A prima horos. p. pfecti, in. 120. p. triplicauerimus. primũ integrũ. 360. p. numerũ complebimus, hac radiatiõe coniunctionis, iste locus horos. cõiũgit᷑. sed & oĩa trigona, hac sibi societatis radiatione iungunt᷑. Quadratũ quoq; cũ horos. diximus, ualidissima radiationis societate cõiungi, sed & huius cõiunctionis rõnẽ breuiter ostẽdã. A. p. horos. prima profecti, in. 90. p. hunc locũ constituimus, quadruplicata itaque. 90. p. integrum. 360. p. numerum complemus. Vide, quam opportune quadratum sit latus dignũ, quia quadruplicatus. 90. p. numerus omnẽ substantiam. 360. p. complet. ideoque quadratum nomen accepit, hæcq; in omnibus quadratis ratio est. Diametra diximus, cum horos. radiationis societate coniungi. sed & huius coniunctionis rationem explicabo. A prima horos. p. pfecti, in. clxxx. p. hũc locũ cõstituimus. si itaq; clxxx. duplicauerimus, ĩtegrum numerũ. ccclx. p. faciemus, unde quia duo integri numeri. i. clxxx. bis iuncti, ĩtegrã. ccclx. p. substãtiã reddunt, maxima sibi hæc loca radiatione societatis iungunt᷑. hæc in oĩbus diametris radiatio est, quæ uero loca sunt ita posita, ut partes eorum, nulla uel duplicatione, uel triplicatione, uel quadruplicatione, integrum. ccclx. p. numerum perficiant, nulla cum horos. nec cum alio signo, quod sic ceciderit societatis radiatione iunguntur, ac per hoc, quodcunq; signum extra hunc numerum fuerit inuentum, pigrum, & abiectum dicitur.

Super

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0070
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sup humano corpore, signoꝝ dominia. Cap.uicesimũseptimũ.

e Xplicare debemus, signa.12.quas partes humani corporis tenean, hoc enim & ad apotelesmata uehementissime proficit, præsertim cum locum ualitudinis, uel uitii, uoluerimus inuenire. Caput hominis, in signo ♈ est. ceruix in ♉. humeri in ♊. cor in ♋. pectus, & stomachus in ♌. uenter in ♍. renes, & uertebræ in ♎. natura in ♏. femora in ♐. genicula in ♑. tibiæ in ♒. pedes in ♓. & sic per hæc signa tota membra hominis diuiduntur.

Vitæ humanæ dator. Cap.uicesimumnonum.

n Vnc illud explicare debemus, quæ stella quot annos, bene locata plures, male uero collocata, pauciores decernat. Cũ datorem uitæ diligenter ĩspexeris, idest dominũ genituræ, & uideris, quo sit in loco positus, & in quali signo, & in quibus. p. sed & dominus signi ipsius, in quo est uitæ dator cõstitutus, simili ratione perspexeris, quo sit in loco, & in quo signo, & in quibus. p. situs. luna quoque, quatenus datorẽ uitæ, & beneuolæ stellæ respiciant, facile totius uitæ poteris definire substantiam. Nam si & ipse dator uitæ, bono in loco sit positus, & in bono signo, & in bonis. p. integer annorum decernit̃ numerus, præsertim si datorem uitæ. ♃ in diurna genitura. ♀ in nocturna, prospera radiatione sustentent. ♄ igitur si dator uitæ fuerit, & integrum decreuerit annorum numerum. 57. annos decernit si medie. 42. mensésque sex. si uero male decreuerit. 30. annos. aut menses. 20. aut dies. 30. & horas 12. decernit. Si ♃ dator uitæ fuerit, & bene decreuerit. 79. annos decernit. si medie. 45. mensésque sex. si male, annos. 12. aut menses. xii. dies. xii. horas, xii. ♂ si dator uitæ fuerit, & bene decreuerit, 66. annos decernit. si medie, 40. & menses sex. si male annos 15. aut menses 15. dies. 15. horas. xii. ☉ si bene decreuerit. 120. annos decernit, si medie 69. & menses sex. si male annos 19. aut menses. 19. dies 19. horas xii. ♀ si bene decreuerit, 82 annos decernit. si medie. 45. & mẽses. 6. si male annos. 8. aut

SIGNORVM MEMBRA

♈	Caput
♉	Ceruix
♊	Humeri
♋	Cor
♌	Pectus
♍	Venter
♎	Renes
♏	Inguina.
♐	Femur
♑	Genua
♒	Tibiæ
♓	Pedes

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0071
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

menses.8.horas.12.☿ si bene decreuerit.76.annos decernit.si medie.48.& menses sex.si male,annos.20.aut menses.20.dies.20.horas.12.☽ si bene decreuerit.108.annos decernit.si medie.66.& mẽses.6.si male annos.29.aut menses.29.dies.29.horas.12.Si itaque dominus uitæ,uel dator uitæ.i.dominus genituræ,in domo sua,uel in altitudine sua,uel in finibus suis fuerit,& conditionis suæ stellæ,bonum ei testimonium perhibeant,idest,bona illum radiatione respiciant,& ipsæ stellæ,quæ testimonium perhibeant,bene sint positæ,maior annorum decernitur numerus.mediam uero ætatem tunc præcipue decernunt,si dator uitæ sit quidẽ,in finibus suis uel in suis domiciliis,aut in ortu,uel dignitate sua,& maleuolis tamen sit radiationibus impeditus,uel in deiecto loco positus,aut nullius stellæ testimonio munitus.

Chronocrator. Cap.uicesimumnonum.

BIOCRATORVM OMNIA TEMPORA.

PLA.	BO,	ME.	MA.
♄	57	42	30
♃	79	45	12
♂	66	40	15
☉	120	69	19
♀	82	45	8
☿	76	48	20
☽	108	66	29

CHronocratorem dixerũt græci,temporum dominum. Sed initium temporum,in diurnis genituris ☉ accipit,& cæteris diuidit,in nocturnis ☽.nec aliam rationem admittas,qa hæc ab omnibus probatur. Cum itaque ☉ dominus temporum fuerit,tenet dominatũ,annos.10.menses.9.Simili modo & ☽,cum domina temporis fuerit,tenebit annos 10.menses.9.In diurna itaque genitura,primum decennium ☉ accipit.secundum,qui in genitura per signorum cursum in secundo loco fuerit inuẽtus.tertium,qui post secũdum fuerit.& simili modo cæteri.quod ut manifestius intelligas,hoc docemus exemplo.Si in diurna genitura,☉ in ♈ fuerit inuentus,ipse erit decennii dominus.sic & in quocũq; alio signo fuerit,quicũq; itaq; ĩ ♉ fuerit,ipse erit in secũ-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0072
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

do loco, qui post ♄ fuerit, ipse erit tertius, sic & in cæteris hoc modo. & etiam in nocturnis genituris, à ☽ inchoantes, faciemus. Sed quicunque decennium sortitus fuerit, licet sit totius temporis dominus, omnibus tamen stellis, totam decennii substantiam diuidit, à se incipiens, & post se illis tradens, qui sunt per ordinem positi, ac primo illi tradens, quicunque in themate secundus fuerit inuentus.

Temporum diuisio. Cap. tricesimum.

Quanta autem sit temporum distributio, breuiter ostendemus. ☉ accipit menses. 19. ☽ 25. ♄. 30. ♃. 12. ♂. 15. ♀. 8. ☿. 20. Quid autem ista temporum distributiõe fiat in libris apotelesmatum dicemus, ostēdentes, quid quæque stella, suscipiens tempus ab alia stella, decernat, Omnia enim, quæ nobis proueniunt, bona, uel mala, ista temporum ratione colligimus, finis etiam uitæ sic inuenitur, & omnis genituræ substātia, & totum quod stellarum ordo decreuerit. annum autem facillimis rationibus inuenimus. nam ab horos. semper sumit exordium, & primus ānus erit, in quo est horos. constitutus. secundus in secundo signo. tertius in tertio. & sic cæteri per ordinem. Alii in diurna genitura, à ☉ hoc idem faciunt, in nocturna uero à ☽, & habet rationem.

☉	10	9
PLA.		MEN.
♄		30
♃		12
♂		12
☉		19
♀		8
☿		20
☽		15
☽	10	9

CHRONOCRATORVM TEMPORA.

Annorum per dies diuisio.
Cap. tricesimumprimum.

DIes etiam totius anni, stellis singulis diuiduntur, quatenus aũt diuidãtur, uel unde initium accipiant, etiam hoc mõstrare curabo, quãdo ægritudines. quando imbecillitates. quãdo lucra. quando damna proueniãt, quando gaudia. quãdo dolores. Nam cũ beneuolæ stellæ dies acceperint, ab omni malo liberamur, cum uero maleuolæ. tunc nos repentini infortuniorum casus impugnant. In quocunque itaque signo annus fuerit, eius signi dominus primos accipit dies, & post ipsum cæteri, prout sunt singuli in genituræ themate constituti. Quæ itaque stella, quot dies sortiatur, hoc etiam docebo. ☉ dies habet quinquagintatres, ☽ septuagintaunum, ♄ octuagintaquinque. ♃ triginta. ♂ trigintasex. ♀ trigintatres. ☿ quinquaginta septem. In hoc dierũ spatio, omnia quæ nobis obueniunt, inuenire possumus. sed prius signorum, ac locorum qualitate perspecta. nam si bene collocata stella fuerit, & aut tempus, aut menses, aut dies. acceperit, & sit beneuola, omnia bona decernit. Si uero maleuola stella, tempus. aut menses, aut dies acceperit, & male sit collocata, infortunia pro locorum qualitate decernit. Omnia itaque prudenti inquisitione pertractans, totam uerissimæ genituræ poteris explicare substantiam.

PROFECTIONIS DOMINI TEMPORA.

SIG.	PLA.	DI.
♈	♂	36
♉	♀	33
♊	☿	57
♋	☽	71
♌	☉	53
♍	☿	57
♎	♀	33
♏	♂	36
♐	♃	30
♑	♄	85
♒	♄	85
♓	♃	30

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0074
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Antisciorum apotelesma. Cap. tricesimumsecundum.

e X istis institutis omnibus, quia tractatum antisciorum pauloan te distulimus, hunc locum nunc explicare debemus, ne quid à nobis, in ista institutione, prætermissum uideatur. Antiscia, græ corum sunt nobis magisterio tradita. nolo enim, aliquis suspicetur, quod non sit apud græcos iste tractatus. nam si Ptholomæus nullam aliam ra- tionem sequitur, nisi antisciorum, & Antiochus, cum dicit, quod Libra Arietem, propter terram, quæ media est, non uideat, quasi per speculum quidem antisciorum rationem attingit. Dorochius uero Sydonius, uir prudentissimus, qui apotelesmata uerissimis, & disertissimis uersibus scri- psit, antisciorum rationem, manifestis sententiis explicauit, in libro scili- cet quarto. Nunc qua ratione colligantur antiscia, breuiter explicabo. In itium antisciorum, aut à ♊ & ♋ est, aut à ♐ & ♑ inchoamus. Itaque nos instituentes, à ♊ & ♋ īcipimus, ♊ in ♋ antiscium mittunt, & ♋ in ♊. ♌ in ♉, & in ♌ ♉. ♍ in ♈, & ♈ in ♍. ♓ in ♎, & ♎ in ♓. ♒ in ♏, & ♏ in ♒. ♐ in ♑, & ♑ in ♐. Si rursus initium à ♐ in ♑ fecerimus, & simili modo in ♊ & ♋ definitur. hæc itaque semper omnia, sagaci debemus īquisitione tra ctare, ne aliquando tam onesta professio, falsis apotelesmatum mendaciis obumbretur. Sed hoc quidem, quod de antisciis diximus, non sufficit, ni si etiam partes explicatæ specialiter fuerīt, quæ in quam partem mittant. & cuius antiscium rursus ipsa suscipiat. Et illud scire, inter cætera, oporret quod in tricesimā partē signi nulla pars mittat̃, & q̃d tricesima pars in nul lam partē mittat antiscium. Hoc itaque exemplum, quod de ♊ & ♋ feci mus, ad omnium signorum antiscia pertinebit. ♊ pars prima in uicesi- mamnonam ♋ partem antiscium mittit. Rursus ♋ uicesimanona pars in primam ♊ partē mittit antiscium. secunda in uicesimāoctauam. uice- simaoctaua in secundam. tertia in uicesimamseptimam. uicesimasepti- ma in tertiam. quarta in uicesimamsextam. uicesimasexta in quartam. qn ta in uicesimamquintam. uicesimaquinta in quintam. sexta in uicesi- mamquartam. uicesimaquarta in sextam. septima in uicesimātertiā. uice simatertia in septimam. octaua in uicesimamsecundam. uicesimasecun- da in octauam. nona in uicesimamprimam. uicesimaprima in nonam. decima in uicesimam. uicesima rursus in decimam. undecima in deci- mamnonam. decimanona rursus in undecimam. duodecima in decimā octauam. decimamoctaua rursus in duodecimam. decimatertia in de- cimamseptimam. decimaseptima rursus in decimātertiam. decimaquar- ta in decimamsextam. decimasexta rursus in decimamquartam. decima

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0075
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

quintam in decimaquinta. rursusq; cõuersim. & hoc modo facias, donec per graduum numerum, numeralem retrogrediens descensum, ad descẽsum perducas. Ita ♊ & ♋ in se mittunt antiscia. nam pars, a qua exceperit antiscium ad se, ad eam rursus mittit antiscium. Sic itaque in semetipsis mittunt ♉ & ♌. sic ♍ & ♈. sic ♎ & ♓. sic ♏ & ♒. sic ♐ & ♑. Vt hoc itaque manifestius intelligi possit, cum scias iam, quod signum, in quod signum antiscium mittat. ipsas partes specialiter scripsi, ut omnibus obscuritas solueretur. In quacunque igitur pars prima antiscium miserit, ab ea suscipit ipsa rursus antiscium. Sic secunda, sic cæteræ. ♊ itaq; & ♋ scripsimus partes, quod exemplum, & in cæteris signorũ partes scrutari conueniat, & eorum scilicet, & signorum, quæque inuicem in se, dicimus antiscium mittere. quorum ut facilior sit intellectus, unicam, ut diximus, signorum duorum tabulam, hic inferius describimus, ex qua nobis, ad cætera inuestiganda, facilior sit intellectus.

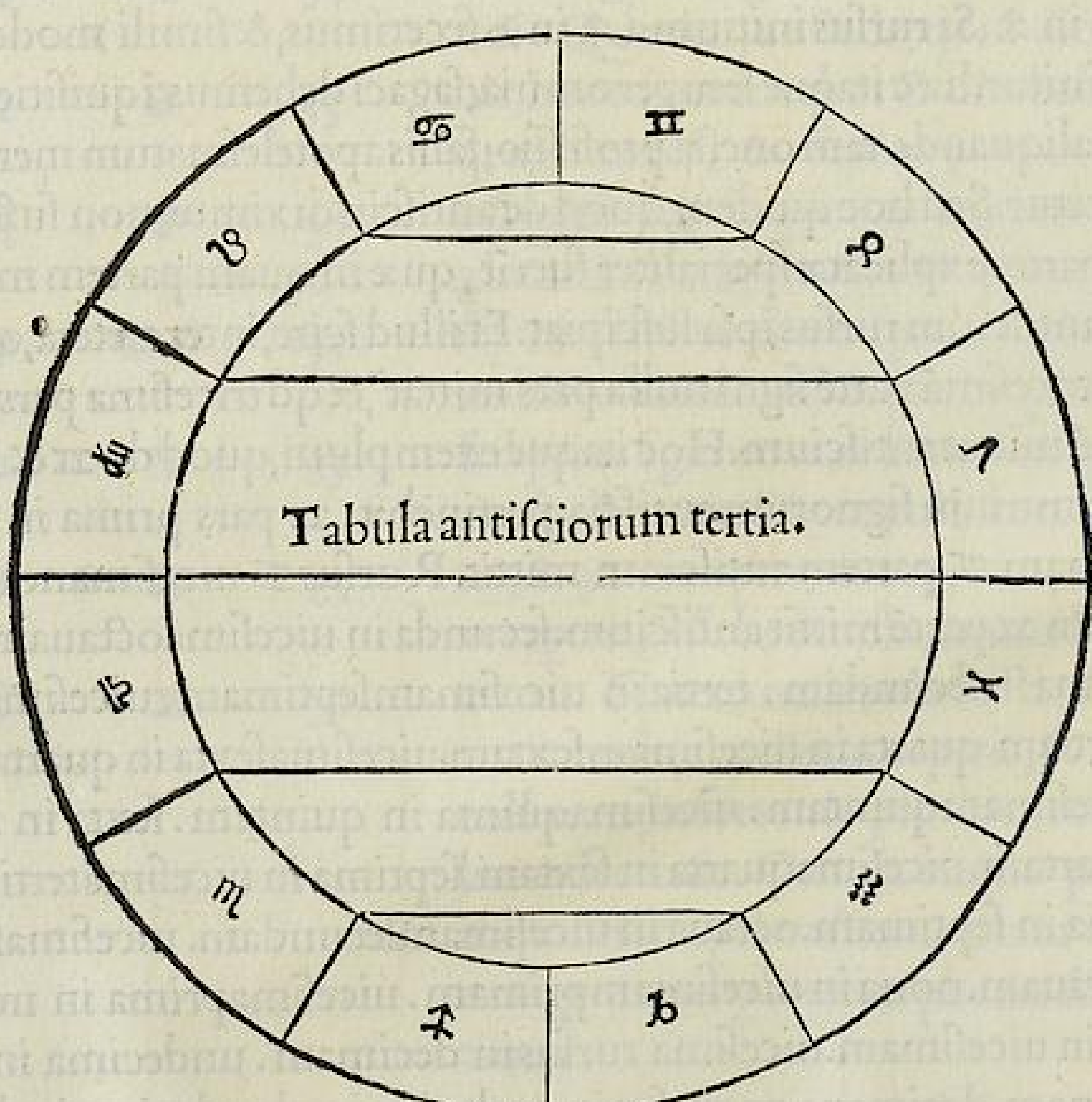

TABVLA ANTISCIORVM PRIMA.

CONTRA VMBRATIONFS PARTIVM.

♊	in	♋
♑	in	♌
♈	in	♍
1	in	29
2	in	28
3	in	27
4	in	26
5	in	25
6	in	24
7	in	23
8	in	22
9	in	21
10	in	20
11	in	19
12	in	18
13	in	17
14	in	16
15	in	15
♓	in	♎
♒	in	♏
♑	in	♐

CONTRA VMBRATIONES PARTIVM.

TABVLA ANTISCIORVM .II.

MINVTORVM VMBRATIONES CONTRA

1	in	59	16	in	44
2	in	58	17	in	43
3	in	57	18	in	42
4	in	56	19	in	41
5	in	55	20	in	40
6	in	54	21	in	39
7	in	53	22	in	38
8	in	52	23	in	37
9	in	51	24	in	36
10	in	50	25	in	35
11	in	49	26	in	34
12	in	48	27	in	33
13	in	47	28	in	32
14	in	46	29	in	31
15	in	45	30	in	30

CONTRA VMBRATIONES MINVTORVM

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0078
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sic ♉ in ♌, sic ♌ rursus in ♉, sic ♈ in ♍, sic ♍ rursus in ♈, sic ♓ in ♎, sic ♎ rursus in ♓, sic ♏ in ♒, sic ♒ in ♏, sic ♐ in ♑, sic ♑ in ♐. Si quæ itaq; stellæ, in ordinatione genituræ, se non uiderint, quærendū est, an sibi per antiscium, sociata radiatiõe iungant᷑. cū enim antiscium sic miserint, ut trigonica se per antisciū, uel quadrata, uel diametra, uel hexagona radiatiõe cõiungant, sic decernunt, quasi sic sint simplici ordinatione compositæ, & sic oĩa ista mixturarū radiatiõe cõplentur, quod cū feceris, oĩa, quæ in fatis hoĩum quærunt᷑, facillime poteris inuenire. Est aūt rō hæc latens, antisciorum naturali firmata consensu, quā alio tempore explicare curabo. Quantū aūt antisciorū uis ualeat, quantūq; eorum ratio operetur, ex hac genitura discere poteris, quā subiicio. Is enim in cuius genitura, ☉ fuit in ♓, ☽ in ♋, ♄ in ♍, ♃ in ♓ in eadem .p. in qua ☉. ♂ in ♒, ♀ in ♉, ☿ in ♒, iisdem cum ♂. p. horos. in ♏, eius genituræ pater, post geminū ordinariū cõsulatū, in exiliū datus est. Sed & ipse, ob adulterii crimē, in exiliū similiter datus, sed demum de exilio raptus, in administrationē campaniæ primū destinatus est. Deinde in achaiæ proconsulatū. post uero ad similē asiæ ꝓcõsulatū deuectus est, ac postremo, ad urbis Romanæ præfecturā omnium patrum est consensu promotus. Fortunáq; prius acerbam, atq; aduersam, in prosperam, secundámq; conuertit.

LOLLIANI GENITVRA

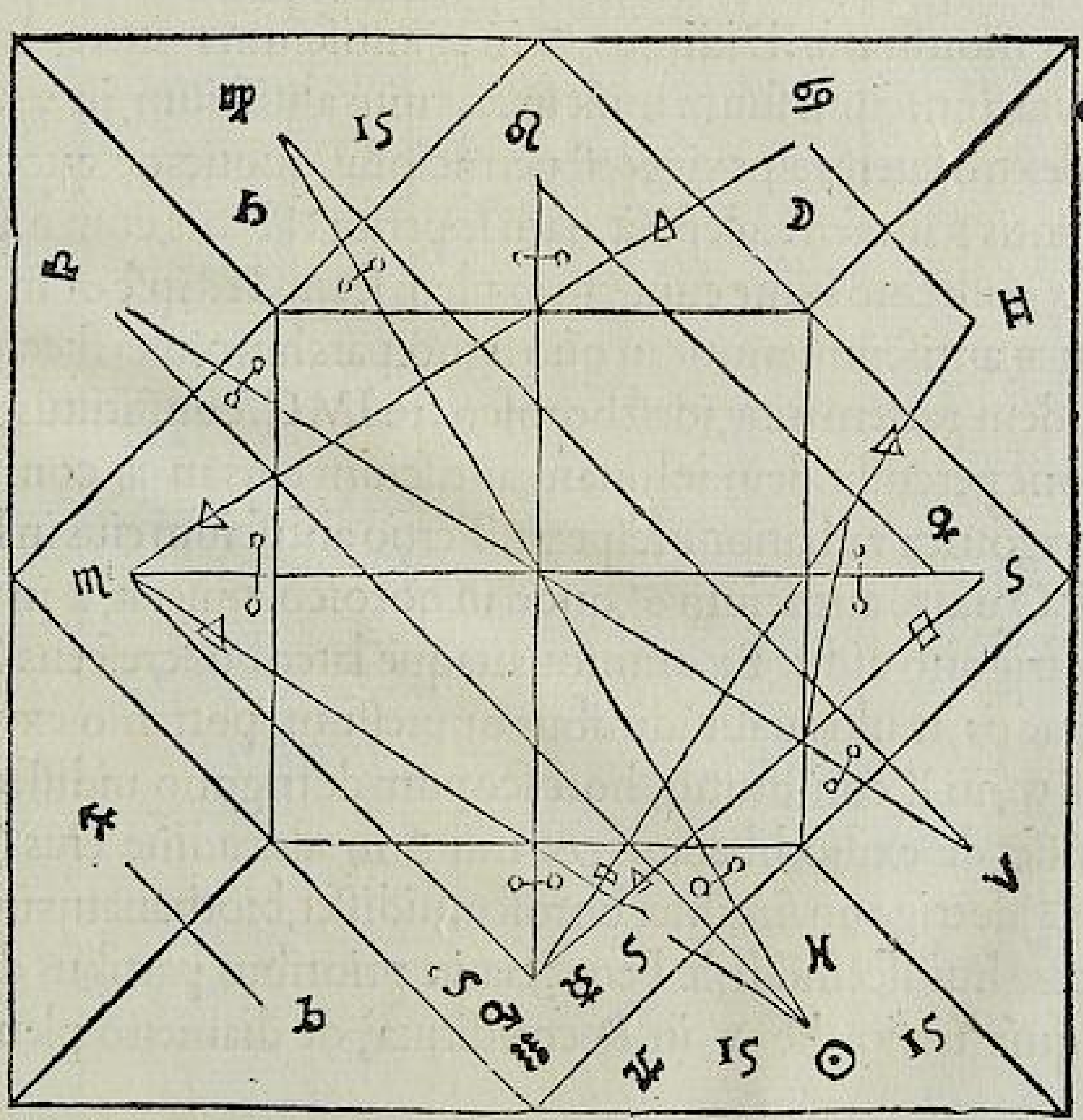

Quicunq; enim hoı̄um, antiſciorum neſciens rationem. ſi ☉ cum ♃ iiſ-
dem. p. in quinto ab horoſ. loco, ideſt in bona fortuna uiderit, patrē bea-
tum. fœlicem. potentem, & cætera de ipſo huiuſcemodi pronunciabit, de
exilio uero eius, & aſſiduis inſidiis, nihil poterit pronunciare, niſi ītentio
nem ſuam, ad antiſciorum rationem tranſtulerit. Meminiſtin, dixiſſe nos
quod ♓ antiſcium in ♎ mittant: & ♎ rurſus in ♓. ☉ itaque & ♃, in ♓ pa-
riter conſtituti. in ♎ mittentes antiſcium, in hoc ſcilicet ſignū, in quo hu
miliat͛, atq; deicit͛, & in. xii. locū genituræ. i. in cacodæmona, paternū ge
nus oſtendit ignobile, & ipſi patri famoſum decernit exiliū. ♃ uero, cuius
uim, ac poteſtatem, antiſcii radius, ex ſigno ♓, ad ♎ tranſtulit ſignum, ac
ſi in duodecimo loco, ideſt in cacodæmone, per antiſcium, fuiſſet conſti
tutus, plurimos & ipſi, & patri eius, excitauit inimicos, & eos ſuperiores eē
perfecit. Ecce etiam aliud, quod patri decreuit exilium. nam in ♍ conſti
tutus ♄, ſolem de diametro uidet, & antiſcium eius ☉ antiſcium, de dia-
metri radiatione reſpexerit. nam in ♍ conſtitutus, antiſcium in ♈ miſit.
Antiſcium itaq; eius, in ♈ conſtitutum, & ☉ antiſcium, quod in ♎ fuit
miſſum, per diametrum ſibi facta contraria, ampliſſimi ordinis decreto,
eum in exilium mitti fecerunt, ob hoc, quod ♄, & ☉ antiſcia, in coſmicis
conſtituta ſyderibus, de diametro ſe uiderunt. Ipſum uero quæ ratio exu-
lem fecerit, uel quæ ratio adulterum (hoc enim illi crimen obiectum eſt)
hac ratione monſtratur. Diximus, ♋ in ♊ antiſcium mittere, In ♋ itaq;
☽ conſtituta, antiſcium ſuum miſit in ♊. cuius antiſcium, in ♒ conſtitu
tus ♂, de dextro latere reſpexit, & eſt pernicioſus, quoties de quocunq; la-
tere, creſcentis ☽ lumen exceperit. nam ſuperior effectus, cum multis cor-
poris uitiis, poſtremo hunc eundem exulem fecit. Sed ipſe ♂ in ♒ con-
ſtitutus, in ♏ antiſcium mittit, in quo ſigno, pars horoſ. ſita fuerat, & pri-
mum quidem partem uitæ, ideſt horoſco. in IMC. conſtitutus, uiolen-
ta radiatione percuſſit. deinde lunam, antiſcium eius in ♏ conſtitutum.
plenam, trigonica radiatione reſpexit. Tertio antiſcium eius in horoſco.
parte ſedit. Quarto antiſcium ♂, quod in horoſco. miſerat, ☽ in ♋ con-
ſtituta, de trigono uidit. Ex omnibus itaque lateribus creſcens ☽, martis
percuſſa radiis, multis ualitudinibus oppreſſum, potremo exulem fe-
cit, & niſi ♃, in ♓ conſtitutus, horoſcopum de trigono uidiſſet, nun-
quam fuiſſet de exilio liberatus, & niſi ☽ in altitudine eius (altitudo
enī ♃ eſt ♋) de trigono ſimiliter horoſco. uidiſſet, biothanatus interiiſſet.
Sed deficere huiuſcemodi ♃ beneficia in prioribus partibus diximus,
ob hoc, quia tertio die ☽, in ♌ conſtituta, de diametro plena lumi-
ne ♂

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0080
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ne, ♂ radiis impegit. Hic enim dies, ideſt tertius, plurimum in modum in geniturisoperat̃. Quæ uero illum radiatio adulterum fecerit, etiam hoc explicare curabo. In ♒ conſtitutus ♂, antiſcium in ♏ miſit. In occaſu itaque geniture, ♀ poſitam, antiſcium ♂ inuenit. Eſt enim miſera ♀, & multis calamitatibus implicata, ſi in occaſu poſita, uiolenta ♂ radiatione pulſetur, & rurſus antiſcium ♀, in ♌ miſſum, ♂ in ♒ conſtitutum, in IMC. de diametro reſpexit. Sed ex imo cœlo ♂, ſine antiſcii ratione, ueneri quadrata radiatione coniungitur. Ex omnibus itaque rationibus per ſemetipſos, & per antiſcia, in principalibus cardinibus genituræ. ♀. & ♂ aut quadratis, aut diametris radiationibus, inimicos ſe genere ſocietatis impugnant. Hæc illum ratio adulterii reum fecit, ☿ uero in ♒ conſtitutus, ſine teſtimonio ♃, ideſt in domo ♄, & ♄ in domo ☿, commutatis inuicem domibus, abſconſarum litterarum, conſcium faciunt. Honorésque illi maximos, in nono loco, in domo ſua, plena lumine, ☽ conſtituta, decernit, præſertim quia in nocturna genitura, conditionis ſuæ ſecuta poteſtatem, in decernendis honoribus, habuit principatum. Doctrinam etiam, & tantam litterarum ſcientiam, ímutatis domibus, ♄ mercuriíq; decernunt, ut oratio eius, ac ſtilus, ueteribus auctoribus conferatur. Quod uero ♀ de ♉ in ♌ miſit antiſcium, ideſt in domum ☉, & in MC. de iſtis criminibus, imperator fecit in illum ſententiam dici. Cuius hæc ſit genitura, Lolliane decus noſtrũ, optime noſti. Tractatis itaque his uniuerſis, inuenies, quanta uis ſit antiſciorum, quam ſiquis diligenti fuerit diſciplina conſecutus, nunq̃ eum tractantem fata hominũ, coniecturæ fallet intentio.

Mathematici conditio. Cap. triceſimumtertium.

n Vnc tu, quicunque hos libros legere conaris, cum omnem diuinitatis acceperis ſcientiam, & cum naturæ ſacris imbutus, atque initiatus ſacrati operis diſciplina fueris, ad imaginem te diuinitatis, ſimilitudinémque forma, ut ſis ſemper præconio ueritatis ornatus. Oportet enim eum, qui quotidie de diis, ac cum diis loquitur, animũ ſuũ ita formare, atque íſtruere, ut ad imitationem diuinitatis ſemper accedat. Quare diſce, & exequere omnia ornamenta uirtutis, & cum te his inſtruxeris, eſto facilis acceſſu, ut ſi quis uoluerit aliquid ſiſcitari à te, cum nullo terrore trepidationis accedat. Eſto pudicus, & inter ſobrios, paruo uictu, paruiſque opibus contentus, ne iſtius diuinæ ſcientiæ gloriam, ignobilis pecuniæ cupiditas infamet. Dato operam, ut inſtituto, ac propoſito tuo, inſtitutum bonorum, ac propoſitum uincas ſacerdotum. Antiſtitem enĩ ☉ ac ☽, & cæterorum deorum, per quos terrena omnia gubernantur, ſic oportet animũ ſuũ ſemp inſtruere, ut dignus eſſe, tantis cærimoniis oĩum teſtimõiis cõprobet̃. Dabis ſane reſpõſa publice, & hoc íterrogaturis ante

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0081
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

prædicito,quod omnia quidem illis,de quibus interrogãt te,clara sis uoce dicturus,ne quid à te tale forte quæratur,quod non liceat,nec interrogare,nec dicere. Caue,ne quãdo de statu reip.uel de uita Romani imperatoris,aliquid interroganti respõdeas.non enim oportet,nec licet,ut de statu reip.aliquid nefaria curiositate dicamus,sed & sceleratus,atq; omni animaduersiõe dignus est,si quis ĩterrogatus,de fato dixerit imperatoris,quia nec dicere poteris de eo aliquid,nec inuenire. Scire enim te conuenit,qđ & haruspices,quotiescũq; à priuatis ĩterrogati de statu ĩperatoris fuerint,& quærenti respondere uoluerint,exta semper quæ ad hoc fuerint destinata,ac uenarum ordines,inuoluta confusione conturbent.Sed nec aliquis mathematicus uerum aliquid de fato imperatoris definire potuit. solus enim imperator,stellarum non subiacet cursibus,& solus est,in cuius fato,stellæ decernendi non habeant potestatem.Cum enim sit totius orbis dominus.fatum eius,dei summi iudicio gubernatur. & quia totius orbis terrenum spatium,imperatoris subiacet potestatibus,etiam ipse in eorum deorum numero constitutus est,quem ad facienda,& cõseruanda omnia diuinitas statuit principalis.Hæc ratio & haruspices turbat,quodcunque enim ab iis inuocatum fuerit numinum,quia minoris est potestatis,maioris potestatis,quæ est in imperatore,non poterit explicare substantiam. Cui enim omnia ingenia.omnes ordines.omnes diuites.omnes nobiles. omnes honores.omnes seruiunt potestates.diuini numinis. & immortalis sortitus licentiæ potestatem,in principalibus deorum ordinibus collocatur.Quare quicunque aliquid de imperatore quæsiuerit,nolo,ut eum truci,ac seuera responsione conturbes,sed ei docili sermone persuade,qđ nullus possit de uita imperatoris aliquid inuenire,ut persuasionibus tuis monitus,istum furorem temeritatis,correcto mentis errore,deponat.Sed nec deferre te uolo,si quis aliquid male quæsierit,ne cum ille,ob illicitas animi cupiditates,capitali fuerit,sententia subiugatus,morti eius causa extitisse uidearis,quod alienum est à proposito sacerdotis. Sit tibi uxor,sit tibi domus,sit honestorum amicorum copia,sit ad publicũ assiduus accessus,esto ab omnibus contentionibus separatus,nulla negocia noxia suscipias,nec te aliquando pecuniæ augumenta solicitent. Esto ab omni crudelitatis ardore sepositus nunquã alienis iurgiis,uel capitalibus,ac pestiferis inimicitiis gaudeas,sed tibi in omni conuersatione,placeat quieta moderatio.Fuge seditiones,fuge semper turbulenta certamina.amiciciæ fidem,fortibus copulationibus stringe.da operã,ut in omnibus actibus,fides tua incorrupta permaneat,nunq̃ cõsciẽtiã tuã,falsis testimoniis polluas,nunq̃ pecuniæ fœnus exerceas,nec alienis in necessitatibus,miserum tibi pecuniæ cõferatur augumẽtum,iusiurandi fidem,nec promittas,nec

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0082
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

tas, nec exigas, præsertim, si propter pecuniã, exactũ fuerit, ne propter eius miseram stipem, diuina numinum præsidia implorata esse uideatur. Errantibus hominibus, præsertim quos tibi amicitiæ necessitudo coniunxit, rectam uiuendi uiam monstra, ut tua institutione formati, præteritis uitæ liberentur erroribus, ut non solum responsis, sed etiam consiliis, perditas hominum possis instituere cupiditates. Nunq̃ nocturnis sacrificiis intersis, siue illa publica, siue priuata dicãtur, nec secrete cum aliquo fabulas conferas, sed palam, sicut superius comprehendi, sub conspectu omnium, istius diuinæ artis exerce disciplinam. Nolo, te uitia hominum, in tractatu geniturarum, manifestius explicare, sed quotiescunque ad hunc locum ueneris, responsum tuum, cum quadam ruboris trepidatione suspéde, ne quod homini malus stellarum decreuit cursus, nõ dicere, sed exprobrare uidearis. Secerne te à spectaculorum semper illecebris, ne quis te fautorem alicuius esse partis existimet. antistites enim deorũ, separatos & alienos esse decet, à prauis illecebris uoluptatum. Cum animum tuum his ornamentis, ac præsidiis uirtutis ornaueris, aggredere hoc opus, & posteriores libros, quos de apotelesmatis scripsimus, secura mẽtis animositate perdisce. Quod si ab his institutis, quæ de moribus diximus, animum tuum ex aliqua parte, transtuleris, uide, ne præposteræ cupiditatis instinctu, aut sacrilego temeritatis ardore, ad huius disciplinæ secreta uenias, nec errantibus animi cupiditatibus, religionis istius arcana cõmittas. non enĩ oportet, perditas mentes hominum, diuinis initiari cærimoniis, sed nec occupato animo, & perdita cupiditate polluto, inhærere aliquando poterit, istius uenerandæ scientiæ disciplina, sed patitur semper iacturam maximam, qui eam, improba professoris uoluntate deturpat, Immaculatus itaque. purus. castús que esto. Quod si te ab omnibus nefariis actibus separasti, qui animum pessundare consueuerunt, & si rectum uiuendi uotum, te ab omni scelerum liberauit inuidia, & si purgatum animum, & memorem diuini seminis, geris, aggredere hoc opus, & posteriores hos libros memoriæ trade, ut integram tibi scientiam diuinitatis tradant, & ut animus tuus, latenter præsagam maiestatem accedat, ac ueram diuinitatis scientiã cõsecutus, in definiendis fatis hominum, & in explicando uitæ cursu, nõ tantum lectionibus, sed propriis mentis iudiciis instruatur, ut plus tibi, diuinitate animi q̃ lectionum magisterio conferatur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0083
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

IVLII Firmici, Materni, Iunioris siculi. V. C. ad Mauortium Lollianum, Matheseos liber Tertius. Præfatio.

m

Atheseos, qui pertinebat, sermo, totus, ad definitioné apotelesmatum, in sententias tráfferatur, ut patefactis omnibus, atq; monstratis, quæ diuini uates ediderunt, studiosis huiuscemodi artis uiris, tota plenissime, per nos insinuetur, huius prudentiæ disciplina. Scire itaq; nos, principe in loco oportet, Lolliane, decus nostrũ, quod ad imaginem speciémque mundi. formam hominis, ac statum totámque substantiã, deus ille, fabricator hominis, natura monstrante, perfecerit. Nam ita corpus hominis, ut mundi, ex quatuor elementorum, cõmixtione composuit. ignis scilicet. aquæ. aeris. & terræ, ut omnium istorum coniunctio temperata. animal. ad formam diuinæ imitationis, ornaret, & ita hominé, artificio diuinæ fabricationis, exposuit, ut in paruo corpore, omnium elementorum uim, atq; substantiam, natura cogente, conferret, ut diuino illi spiritui, qui ad sustentationem mortalis corporis, ex cœlesti mente descendit, licet fragile, simile tamé mũdo, pararet hospitiũ. Hac ex causa, hominem, quasi minorem quédam mundum, stellæ quinque, ☉ etiam, & ☽ ignita, ac sempiterna agitatione sustentát, ut aĩal, quod ad imitationem mundi factum est, simili diuinitatis substantia guberne- tur. Quare illi diuini uiri, atq; omni admiratione digni. Petosyris. Necepsó que, quorum prudentia, ad ipsa secreta diuinitatis accessit, etiam mũdi genituram, diuino nobis scientiæ magisterio, tradiderunt, ut ostenderent, atque monstrarent, hominem ad naturam mundi, similitudinémq; formatum, iisdem principiis, quibus ipse mundus regitur, & continetur, perenniter perpetuitatis sustentari comitibus.

Cap. primum.

Mundi Thema.

m

Vndi itaque genituram hác esse uoluerunt, secuti Aesculapiũ, & Anubium, quibus potétissimum ☿ numen, istius scientiæ secreta commisit. Constituerunt enim ☉, in ♌. p. xv. ☽ in ♋. par. xv. ♄ in ♑ parte decimaquinta. ♃ in ♐ parte decimaquinta. ♂ in ♏ parte decimaquinta. ♀ in ♎ parte decimaquinta. ☿ in ♍ parte decimaqnta. horos. in ♋ parte decimaquinta. Secundum hanc itaque genituram, & secũdum has cõditiões stellarũ, & secundũ testimonia, q̃ huic genituræ perhibent, & secundũ istas rões, etiã hoĩum uolunt fata disponi, sicut in illo libro Aesculapii cõtinet̃, qui μυριογένεσισ appellatur prorsus ut nihil ab ista mundi genitura, in singulis hoĩum genituris, alienum esse uideatur.

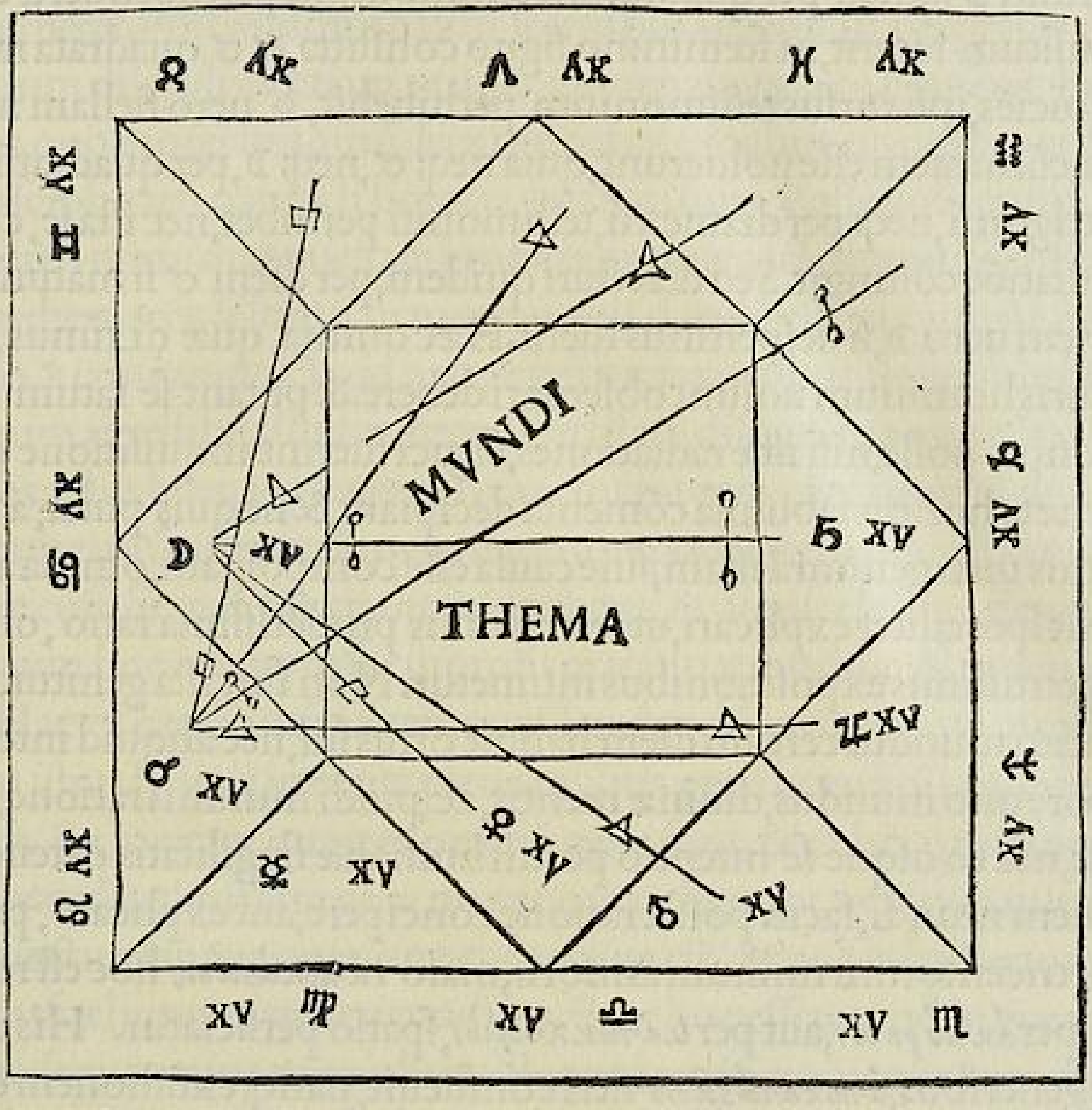

Videamus itaq;, quæ stella luminibus, quatenus, uel qua ratione, radiationis suæ testimonia cõmodarit. Lumina sunt enim ☉ & ☽. ♄ autẽ se primũ ☽ coniungit, nam ☽ est conditionem secutus. Ideo autem cõditionem ☽ sequitur, quia in fœminino signo constitutus, ☽ in fœminino signo constitutæ per diametrum radios excepit. At uero cũ idem ♄ in ista scilicet genitura, ad ♒ signum transitum fecit, ☉ se rursus, simili radiatione cõiunxit, & rursus ad eam, qua ☉ conditionem componitur. nam in masculino constitutus signo, æquabili se testimonio radiationis associat, cum per diametrũ, ☉ simili, qua ☽, radiatione respexerit. hac rõne, etiã ♃, in ♐ cõstitutus est, & per trigonum, testimonium ☉ perhibens, eius se primũ conditioni coniunxit, & ob hoc, in masculino signo constitutus, in eiusdẽ generis signo, cõstituto ☉ associatus, eius primum sequitur potestatem, cum uero ad ♓ transitum fecerit, ☽ se rursus pari conditione cõiunget. nam simili more, per trigonum, in fœminino ipse signo positus, ☽ in eiusdem generis signo constitutã, æquata conditionis radiatione respexerit. Simili modo etiã ♂ stella, in ♏ constituta, quia in fœminino est signo, per trigonũ, ☽ testimoniũ perhibet, cũ uero ad ♈ uenerit ad ☉ testimoniũ, transitũ faciẽs, in masculino signo collocatus, ☉ trigonica se radiatiõe cõiunget. Sed ista rõ, in ♀ cõmutata est. in ♎ enim cõstituta, cum sit ipsum signum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0085
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

maſculinum ☽ tamen per quadratum teſtimonium perhibet.uerū cum
ad ♉ tranſitum fecerit,in fœminino ſigno conſtitta,& ♂ quadrata radia-
tione reſpiciés,ipſi rurſus teſtimonium perhibebit, ☿ uero ſtellam in iſta
genitura,cōmunem eſſe uoluerunt,quia neq; ♂,neq; ☽,per quadratū,ne-
que per trigonū,neq; per diametrū,teſtimoniū perhibet,nec iſta ſe, cū ♂,
aut ☽,radiatiōe cōiungit.Sed delectari quidem,per diem ♂ ſi matutinus,
per noctem uero ☽,ſi ueſpertinus fuerit.Hæc omnia, quæ diximus, etiā
in genituris hominum uolunt obſeruari debere.& putant ſe fatum hoīs
inuenire non poſſe,niſi iſtæ radiationes,ſagaci fuerint inquiſitione colle
ctæ.Sed ne te hoīum fabuloſa cōmenta decipiant,& ne quis putet, á pru-
dentiſſimis uiris genitura iſtam,ſine cauſa eſſe compoſitam,omnia à no-
bis debent ſpecialiter explicari,ut ſecreti iſtius prudētiſſima ratio , omni-
bus diligentiſſimis expoſitionibus intimetur. Non fuit iſta genitura mū
di,nec enim mundus certum diem habuit ortus ſui,nec aliquid interfuit
eo tempore quo mundus,diuinæ mentis, ac ꝓuidi numinis ratione, for-
matus eſt,nec eo uſque ſe intentio potuit humanæ fragilitatis extendere,
ut originem mundi,facili poſſet ratione concipere,aut explicare , præſer
tim cum tricentorum millium annorū,maio rἀποκάστασις hoc eſt redin-
tegratio,per ἐκπύροσιν,aut per κατακλυσμὸν,ſpatio perficiatur. His enim
duobus generibus,ἀποκατάστασισ fieri conſueuit, nanq; exuſtionem dilu-
uium,hoc ē ἐκπύροσιν κατακλυσμὸς ſequitur,nulla enim re alia,exuſtæ res
poterant renaſci,nec ulla re alia,ad priſtnam faciem,formámque reuoca
ri,niſi admixtiones,atque concretus puluis fauillarum,omnium genita-
lium ſeminum collectam cōciperet fœcunditatem,ſed ut eſſet,quod ma-
thematici in genituris hominum,ſequerētur exemplū, ideo hanc quaſi
genituram mundi,diuini uiri,prudenti ratione finxerunt. Libet itaq; di
uinæ iſtius compoſitionis explicare cōmenta,ut coniecturæ iſtius admi-
rabilis ratio,magiſterii ſtudio pandat̃.Voluerūt itaq; ☽ cōſtituere,ut pri-
mum ſe ♄ coniungeret,& quæ temporum traderet principatum. Nec id
quidem immerito.Quia enim prima origo mūdi īculta fuit, & horrida,
& agreſti cōuerſatione effera,& quia rudes homnes,prima & incognita ſi-
bi ueſtigia lucis ingreſſos,poſitæ humanitatis ratio deſerebat, ♄ hoc agre
ſte & horridum tempus eē uoluerūt,ut ad imitationem huius ſyderis,ini-
tiis uitæ,conſtituta qualitas,agreſti ſe conuerſatione,& inhumana ferita-
tis exaſperatiōe duraret.Poſt ♄, ♃ accepit tēporū ꝑtātem.nā huic,ſecūdo
loco,luna cōiungitur,ut deſerto priſtini ſqualloris horrore,& agreſtis cō
uerſationis feritate ſepoſita,cultior uita hominum,purgatis moribus red
deretur.Tertio uero loco ♂ ſe ☽ coniungens ei temporum tradidit pote-
ſtatem,ut rectum uitæ iter ingreſſa,mortalitas etiam inhumanitatis qua-
dam moderatione

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0086
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

dam moderatione composita, omnia artium, ac fabricationum ornamē ta conciperet. Post ♂, dominandi ♀ tempus accepit, ut per gradus, crescēs hominum disciplina, etiam prudentiæ ornamenta conciperet, hoc ideo tempus, quo mores hominū, sermo doctus excoluit, quoq; hoies, singula rum disciplinarū naturali licentia, formati sunt, ♀ esse uoluerunt, ut læti, ac salutaris numinis maiestate protecti, errantes actus, prouidentiæ magi sterio gubernarēt. Vltimū uero tempus ☿ dandū esse putauerūt, cui se no uissimo ☽ coniungit. Quid hac potest iueniri dispositione subtilius: pur gatis enim agrestibus studiis, repertis artibus, disciplinis que cōpositis per diuersos actus humani se generis exacuit intentio, & quia nobile ingeniū in homine unū uitæ cursum seruare non potest, ex uariis institutis moribus que cōfusis, malitiæ creuit improbitas, & uitæ scelerum flagitia, gens hominum hoc tempore, facinorosis machinationibus, & inuenit & tradidit. Hac ex causa, ultimū tempus ☿ tradendū putauerunt, ut ad imitationem istius syderis, inuenta plena malitia, gens hominū conciperet potestatem. Ex his itaq;, quæ per ordinē gesta sunt, & ex his, quicunq; homi num succedentium tempoꝝ mutationem fecerint, genitura mundi diui na coniecturæ interpretatione, composita est, ac nobis hactenus, & origo & cursus humani generis traditur. Et ut hoc esset, quod in genituris ho minum sequeremur exemplum. Ne quid autē à nobis prætermissum esse uideatᷣ, omnia explicanda sunt, quæ probāt, hominem ad imitationem mundi, & similitudinē esse formatum. ἀποκατάστασιν uero per ἐκπύρωσιν & per κατακλυσμὸν fieri, & nos diximus, & ab omnibus comprobatur. Substantia etiā humani corporis completo uitæ cursu, simili ratione dissoluitur. Quotiescunq; enim naturali caloris ardore, corpus hominis ni mis laxatum, humorum inundationibus euaporat, ita semper, aut ignito ardore decoquitur, aut nimia desudatione dissoluitur, nec aliter prudentissimi medicæ artis interpretes, substantiam humani generis, naturali ꝓnunciant fine dissolui, nisi aut humor ignem dissoluerit, aut calore rursus dominā te, extinctus medullitus ignis aruerit. Sic omnifariam ad imi tationem mundi, hominem artifex natura cōposuit, ut quicquid substā tiā mūdi, aut dissoluit, aut format, hoc etiā hoiem & formaret, & solueret.

Signorum primum ♈. Cap. secundum.

Vr autē initium signorum. xii. ab ♈ esse uoluerūt, etiam nunc explicandum est, quod ideo in institutionum libro, non explicauimus, quia questio ista explicari non potuisset, nisi fuisset mundi monstrata genitura, quam in eo libro, explicare non debui, ne ru des discentium animos expositio ista, obscura interpretatione turbaret. Retractans itaque genituram mundi, quam diximus à sapientissimis ui-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0087
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ris prudentissime esse conpositam, inueni MC. genituræ, in ♈ esse positum. ob hoc itaque, quia frequenter, immo semper MC. in omnibus genituris possidet principatum. & quia hic locus supra uerticem primum est. & quia ex hoc loco, totius genituræ fundamenta colligimus. opportune ex hoc signo initium signis omnibus datum est. præsertim cum maxima pars stellarum, sed & ambo lumina, scilicet ☉ & ☽, radios suos, in hoc signum miserint. Inde omnibus gentibus syderum initium ex hoc signo inchoari conuenit. Nunc quia hæc dicta sunt, atque monstrata, definiendum est per singula genituræ loca, quid constitutæ singulæ stellæ decernant. Et quanuis quidam putent, platicam istam dispositionem esse, discentis tamē ingenium, facili institutionis magisterio componit, ne quasi in tenebris constitutus, mathematicus caduca erroris confusione turbet. Sed licet platonice definita, hæc à quibusdam putentur, partiliter tamen in hoc libro multa dicuntur. Tunc enim habebunt efficaciam suā stellæ si in locis suis singulis, partiliter fuerint collocatæ.

Saturni decreta, per singulas cœli stationes. Cap. tertium.

s Aturnus per diem in horos. partiliter constitutus, idest in ea parte in qua est horos. faciet cum summo clamore edi partum. Erit autem iste, qui nascitur maior omnibus fratribus, aut si quis ante eum natus fuerit, à parentibus separabitur.

Semper autem deus iste, per diem in omnibus quatuor cardinibus, facit primos nasci, aut primos nutriri, aut eos fratres, qui ante se nati fuerint, recedere. Facit quoq; inflatos, ac superbiæ spiritu subleuatos. Si uero ♄, per diem in horos. constituto, ♂ alium genituræ possederit cardinem, uel in anaphora cardinis fuerit, multorum malorum significat aduentum. Maxima enim faciet pericula, & labem patrimonii. frequenter uero, si nulla istis beneuola stella in bono genituræ loco posita, se forti radiatione coniunxerit. & si crescentis ☽, ♂ radios exceperit, biothanatos facit. Si uero per noctem ♄ in parte horos. fuerit constitutus, is qui sic eum habuerit, maximis languoribus impeditur, & magno semper labore deprimitur. Quibusdam uero circa aquam dabit actus, sic tamen, ut semper laboriosis conuersationibus atterantur, opprimantúrque.

In secundo loco ab horosco. ♄ constitutus facit ægritudines graues, & euersiones maximas. Vxoris etiam & filiorum interemptor est, & maximarum turbarum frequentiúmq; concitator, sed et paternam, ac maternam substantiam dissipat. Ipsum uero qui natus fuerit tardiorē in oībus actibus facit, quibusdā etiā perpetuas īdicit corpis ualitudines. Si uero sic cōstituto ♄, ♂ in quolibet genituræ cardine fuerit, & ☉ p q̄dratū, uel p diametrū uiderit, aut ☽ crescentē simili rōne respexerit, faciet miseros, paupe

res, ac

res, ac destitutos, & qui corpus suum, quotidianis operibus opponant. Si uero per diem, in hoc loco fuerit, tarde, & gradatim, augumenta patrimonio dabit. Ipsos uero absconsos latentes, & animo pauperes reddit, & habere se aliquid semper negantes. Quibusdã uero ex aquaticis actibus uel ex humidis negociis, uitæ subsidia largitur.

In tertio loco, ♄ ab horosco. constitutus, facit pigros. tardos. & nullam patrimonii substantiam requirentes. Si uero cum ☿, ac ☽, in hoc loco fuerit, facit cum stultitia malitiosos, sacrilega contra diuinitatẽ uerba iactantes perdentes semper patrimonium suum. fures. sed quos in furto, prosper nunq̃ sequatur euentus. Si uero his ita positis, quacunque se ♂ ratione coniunxerit. accusatores. sycophantas. malos. maleuolos. inuidos. maliciosósque faciet, & semper mala morte pereuntes.

In quarto loco, ♄ ab horosco. partiliter constitutus, idest in IMC. si per diem, hunc locum tenuerit, faciet pecuniarum auidos, custodes auri, & argenti. Per noctem uero, si fuerit in hoc loco, paternum patrimoniũ dissipat, & citam patris mortem facit, ægritudines etiam graues & frigidos horrores corporis, & in firma ætate, faciet semper infames. Si uero ☽ de quadrato uel diametro uiderit, aut ipsa in eadem parte fuerit, in qua ipse est constitutus, sterilitatem filiorum faciet, cogítque eum, qui natus fuerit, alienos sibi filios adoptare, aut tutorem pupillorum facit, & ex latentibus doloribus, perpetuæ ualitudinis uitio deformat. Matrem uero eius, qui natus est, cito uiduam reddit. & ex mulieribus, graues ei ualitudines irrogat, ac stomachi facit ꝑpetuis doloribus, angoribúsq; plurimis fatigari.

In quinto loco, ♄ ab horosco. constitutus, si per diem, in isto loco fuerit, reges faciet, ac duces, & maxima largitur insignia potestatis. Si uero sic ♄ posito, ♂ in parte horosco. fuerit inuentus, & coniunctionem ☽ crescentis ♄ exceperit, perpetuas tribuit fœlicitates, & maiorum potestatum ornamenta decernit. Si uero sic ♄ posito, non ♂, sed ♃ in horos. fuerit, faciet minoris loci magistratus, & cui singularum ciuitatum gubernacula credantur, faciétque dominos maximi patrimonii, ita ut ex suis opibus, alios sustentare possint. Si uero neque ♂, neque ♃ in horosco. fuerit, sed coniunctionem tantum ☽ crescentis ♄ exceperit. & sit in quinto loco constitutus, dabit substantiam, & hæreditates, erunt tamen frequenter isti sine uxore, aut indignis sibi matrimoniis copulati. Si uero per noctem, istum genituræ locum ♄ tenuerit, in processu ætatis, quantu locúnque domínio homini partem fœlicitatis assignat, iuuentutem uero eius inconstantem facit tardum etiam in omnibus actibus hominem & pigrũ demonstrat, quosdam aũt, si deficiens se ei ☽ cõiunxerit, facit patrimoniũ amittere. & q̃cq̃d ante quæsitũ fuerit, misera laceratiõe deperdere.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0089
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In sexto loco, ♄ ab horos. constitutus, omne patrimonium dissipat, male enim semper in isto constituitur loco, facit etiam ægritudines. præsertim si deficiens se ei ☽ coniunxerit, uel si eum per diametrum, deficiens respexerit, uel si quadrata ei deficiens fuerit. faciet enim infœlices. ĩfames. & erraticos, qui scilicet in uno nunq̃ possint consistere loco. Si aũt sic cõstitutum ♄, uel de quadrato, uel de diametro ♂ respexerit, uel si cum eo, in ipso signo fuerit, faciet latentes corporis dolores, uel ptisicos, aut dyssente ricos, & si sic eos positos, nullius beneuolæ stellæ radiatio mitigarit, faciet eos, qui nati fuerint, ex istis ualitudinibus, infœliciter deperire.

In septimo loco, ♄ ab horos. cõstitutus, idest in occasu partiliter, si matutinus fuerit. in diurna scilicet genitura. bonus erit. & hominibus maximam decernit substantiam, sed tunc cum fuerint limen senectutis ingressi, maximam enim, sic positus, senectutis largitur ætatem, & pecuniarum custodes facit. latentes uero corporum dolores indicit. facit enim hæmorrhoicos, aut neruorum dolore contractos. Si uero in hoc loco, uespertinus fuerit, fistulas circa podicẽ facit, & simili modo hæmorrhoicos. præsertim si ita eum positum, qualicunque ♂ radiatione respexerit, facit etiã rheumaticos, & quibus frequenter apostemata nascantur, & quos semper uxorum casus graui doloris acerbitate compressos concutiant.

In octauo loco, ♄ ab horos. cõstitutus. Si per diem fuerit hactenus collocatus, ꝓcedente ætatis tempore, augumẽta patrimonii largitur, quibusdam uero si in hoc loco constitutus, in ♂ signo fuerit, uel in ♂ finibus ex alienis mortibus pecunias decernit. Si uero per noctem, in hoc loco fuerit cõstitutus euersionem patrimonii faciet, si ☽ eum quadrata, uel diametra radiatione respexerit, malum etiam si sic constitutum ♄, in eius domo ☽ constituta, præcedentibus radiationibus respexerit. Quod si ☽ sic positam cum ♄, ♂ ex aliqua parte, qualibet radiatione respexerit, biothanatos faciet. Quod si ♂ similiter, & ♃, ☽, & ♄, sic ut diximus collocati, opportuna radiatiõe respexerint, bonos, ac bonæ uitæ, opinionisq; faciet, sed circa affect⁹ uxoris semp ĩstabiles, bona ãt radiatio trigõica ẽ, aut hexagona.

In nono loco, ♄ ab horos. per diem constitutus, magos famosos faciet uel philosophos opinatos, uel sacerdotes templorum, in magica semper opinione clarissimos. facit etiam pro qualitate signorum. haruspices. uates. mathematicos, ac uera semper interpretatione fulgentes, & quorum responsa sic sint, quasi quadam diuinitatis auctoritate prolata. Quosdam autem facit in templorum cultu semper perseuerare, ac præpositos interdum religionum. somniorúmque diuinos reddit interpretes, sed & frequenter facit philosophos capillatos. Si uero per noctem, hoc in loco fuerit constitutus, faciet iras deorum, imperatorum odia, præsertim si ☽

minuto

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0090
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

minuto lumine,ad eum feratur,quacunque ratione.maiora autem à diis uel ab Imperatore ei,qui ſic natus fuerit,decernuntur mala,ſi ſic poſitum cum ☽,♄,♂ ex aliqua parte reſpexerit mitigantur uero,ſi de opportuno loco,♃ ei radius acceſſerit,& ſi in ſuis finibus fuerit,uel in domo ♃,aut ♂ uel in altitudine ſua,ſi tamē ſe trigonica ioui radiatione coniunxerit.

In decimo loco,♄ ab horoſ.cōſtitutus,hoc eſt partiliter in MC.faciet Imperatores.duces.præfectos.prætorios.Si ſic poſito.♄ in his locis ī quibus exaltatur.♂ in horoſ.parte fuerit conſtitutus.♄ autem ſicut ante diximus,in MC.ſi per diem fuerit inuentus.faciet honeſtos,ac honeſtis moribus agricolas,ſed locupletes,& quorum poſſeſſiones,aut mari,aut fluuiis aut ſiluis ſemper adiaceant.Dabit etiam ſubſtantias maximas,magnam gloriam,& à maioribus perſonis hæreditates præſertim ſi ſic ei poſito,♂ nulla ſe radiatione coniunxerit.Quod ſi ♂ eum ſic poſitum,reſpexerit,ualidiſſima coniunctione,hæc quæ diximus,minora præſtabit. Si uero per noctem,in MC.fuerit inuentus,īfœlicitates decernit,ac patrimonii amiſſionem faciet,denegabit nuptias,ac filios præſertim,ſi in malignæ ſtellæ,uel ſigno,uel loco,uel finibus fuerit inuentus. Quod ſi beneuola ſtella,ſic poſitum per noctem ſaltem,♄ bona radiatione reſpexerit,ideſt ♃,aut ♀,ea quæ pauloante diximus denegari,ex aliqua pte largitur. Sed ſpecialiter ♄ ſtella,per noctem in omnibus cardinibus cōſtituta,mala geniture maxima decernit,uxorem enim perimit,filios proſternit,& acerbos dolores orbitatis ſemper indicit. Quod ſi ſic poſitus coniunctionē ☽ deficiētis exceperit,is qui ſic ♄ habuerit,erit paupertatis onere adeo cōfectus,ut & quotidianæ uitæ alimenta uix habeat,præſertim ſi ☽ in fœminino ſigno conſtituta,deficiens lumine ſe ♄ coniunxerit. Quod ſi ſic ♄ poſitus,radios ☽ creſcentis exceperit,inæqualitatem uitæ decernit,ut nō ſit in eo,qui ſic ♄ habuerit,unus uitæ,ſimilíſque curſus,ſed ut ſemper ſe mutabili diuerſitate conuertat.Si uero ſic poſito ♄,☿ ſe ſtella ſociauerit,acumen cordis maximum dabit,& longam uitæ ſubſtantiam,præſertim ſi dominus geniture,uel dator uitæ fuerit. Quod ſi contrarius fuerit ei,qui dominus geniture,ſeu qui dator uitæ fuerit.ex iis annis,qui decreti fuerint,triginta annos ſubtrahit,ſed & potiora mala decernit,quotieſcunque ſit collocatus,contra dominum geniture,quem græci οἰκοδεσπότην uocant.hoc eſt ſi contra datorem uitæ,fuerit conſtitutus,præſertim ſi ♂ eum,quadrata,uel diametra radiatione reſpexerit.faciet enim ſi ſic fuerit collocatus.paralyticos.ridiculos.gibbos.nanos.incuruos.hermaphroditos,& quæcunque his ſunt ſimilia.decernit autem hæc,ſecundum corpora ſignorum,atque ſubſtantiā. Quod ſi ſic ♄ poſito,ab eo recedens ☽,♂ ſe coniunxerit.In nocturnis ſcilicet genituris,faciet inſanos,lunaticos.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0091
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

melancholicos.languidos.Quod ſi ſic ♄ conſtitutus,in nocturna geni-
tura,in extremo cornu deficientis ☽ exierit,ptiſicos faciet.

In undecimo loco ♄ ab horoſ.conſtitutus,mediocria decernit bona,
& quando aliquid malignum fuerit largitus,eum qui natus fuerit,in eo
loco,& in eo ordine collocabit,in quo fuit pater eius ante collocatus,ſed
poſt trigeſimũ ætatis annũ.nam ante illum,quicquid quæſierit,amittet,
nec poterit dignitatem,uel patrimonium conſequi.niſi prima triginta
annorum ſpatia tranſierit.

In duodecimo loco ♄ ab horoſ.conſtitutus,tumultus ſermonis diſcri
mina,uel propter ſeruos,pericula decernit.& diſtringit ſeruitio,qui ſic eũ
in genitura habuerit collocatum,faciet etiam maximas ægritudines,ſed
& ualitudines non modicas,præſertim ſi ſic ♄ poſito,☽ ex aliqua parte,ſe
coniunxerit,& ſi etiam beneuola ſtella,in geniture cardinibus,fuerit col
locata.Nam ſi ſic ♄ poſito,beneuola ſtella,in quocunque geniture car-
dine fuerit inuenta,hæc mala,quæ diximus,ex parte aliqua mitigantur,
quæ omnia mitiora erunt,atque leuiora,ſi per diem ♄ ſic fuerit inuentus,
Fortiora uero & uehementiora,ſi iſtum locum,in nocturna genitura poſ
ſederit.Sed in his omnibus locis ♄ poſito,partem eius diligẽter ĩquire,ut
inuenias in quo loco,& in quibus finibus δυωδεκατημόριον eius ſit collo
catum,ut ex eo,& eius finibus,omnem ♄ inuenias poteſtatem.

Iouis decreta,per ſingulas cœli ſtationes. Cap.quartum.

i V piter ſi in primo cardine partiliter in parte horoſ. fuerit con-
ſtitutus,in iis præſertim ſignis,in quibus gaudet,uel in ſuis do-
miciliis,ac etiam in ſuis finibus,uel in altitudine ſua,faciet no-
biles.glorioſos.ac magnos ſemper.præpoſitos ciuitatum,& pro menſura
genituræ.bonos.uenuſtos.beneuolos.lætos.diuites.præſertim ſi per diẽ,
in horoſco.partibus fuerit inuentus,& ſi nulla maleuola ſtella,ſic eum po
ſita,ex aliqua parte,reſpexerit. Nam ſi ♃ ſic poſitum,maleuolæ ſtellæ,
contraria radiatione reſpexerint,totum quicquid ♃ decreuerit,ex maxi-
ma parte minuitur.Si uero per noctem,in horoſ.parte fuerit inuentus,fa
ciet primum naſci,inter fratres,uel qui ante ipſum natus fuerit,ĩterimet,
uel in longinquis eum ſeparabit,ac conſtituet regionibus,ac locis,ut ipſe
in paterna domo,habeat principatum.Facit autem bene nutriri,& paren
tes in maxima fœlicitate conſtituit. Quod ſi ſic per noctem ♃ poſito,
maleuola ſtella reſtiterit,omnem paternam,ac maternam ſubſtantiam
diſſipat.Semper autem ♃,in cardinibus genituræ collocatus,aut primos
naſci faciet,aut fratres eius maiores interimet,ut ipſe (ſicut ſuperius dixi)
ſolus in domo paterna habeat principatum. Quod ſi per noctem,uel
diem,in horoſco.conſtituto ♃ creſcens ☽,quacunque ſe radiatione con-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0092
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

iunxerit. faciet maximos administratores. rectores ciuitatum. & maximis negociis sæpe præpositos.

In secundo loco, ♃ ab horos. constitutus, extraneas hæreditates decernit, & ab extraneis faciet adoptari. dabit autem magnorũ nobilium, maximarum possessionũ dominia, si sic posito ♃, ☿ & ipse bene positus, bona se radiatione cõiunxerit. Quod si sic positum ♃ in societate ☿ scilicet ♂ uel ♄, ex aliqua pare respexerit, frequenter mutabit statum, & de bonis actibus ad malos transferet. Et erit qui sic ♄ habuerit, semper in omni uita uaria diuersitate mutabilis, ut nũc scilicet abundet diuitiis. nunc paupertatis onere deprimatur.

In tertio loco ♃ ab horos. cõstitutus, nec bonus ẽ, nec malus, sed æquabili semper moderatione componitur, ut interdum talium natorum patrimonia dissipentur. interdum uero illis insperatæ diuitiæ conferantur.

In quarto loco ♃ ab horos. per diem partiliter cõstitutus, idest in MC. maximos facit uiros iuridicos, uel legum latores. aut legum ĩterpretes. ac iuris peritos. Facit etiam iumentorum amatores atque cultores, pro qualitate signorum. nuncios regum. ducum uel iudicum. & quibus primi cursus publici cura, solicitudóq; mandetur, & qui cursu publico iussu principum. uel ducum. uel iudicum. huc atq; illuc frequẽti discursione mittantur. Faciet etiam notos principibus, publicis actibus appositos, & qui deorum se præsidio committant. & à diis remedia postulent. & qui cæteris directum iter, frequenti significatione demonstrent. Plurima aũt, qui sic habuerint ♃, futura prænoscunt, & habent in templis honores frequẽter maximos. Alii autem pro qualitate signorum, thesauros inueniunt. Semper enim sic positus ♃, usque ad mortem fœlicem decernit senectutem. Si uero sic ♃ cõstitutus, in diametro ♂ fuerit collocatus, nobilem patrem facit & gloriosum, sed patrimonium eius, circa medium ætatis tempus dissipabit, & rursus postea colliget. Erit autem is qui sic eum habuerit circa fœminarum coitus & tardior, & à filiorum affectibus separatus. Si uero per noctem, sic fuerit inuentus, mediocres in substantia faciet homines, & processu temporis etiam fœliciores reddet.

In quinto loco, ♃ ab horos. constitutus, magna fœlicitatum augumẽta decernit, facit enim eum, qui sic natus fuerit, in magistratibus publicis honoratum, præsertim si in domiciliis suis, uel in finibus, uel in altitudine sua, uel in domo ♂ fuerit inuentus. Quod si sic posito ♃, ♂ se bona radiatione coniunxerit, faciet duces, qui habeant etiam uitæ, ac necis potestatem. Quod si sine ♂, sic posito ♃, ☿ & ☽, se aliqua parte coniunxerint, faciet procuratores regum rationales. Quod si sine his omnibus, ♀ ei se sola, ex aliqua parte coniunxerit, faciet affluentis decore fœlicitatis ornatos

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0093
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

nam ſi ſicut ſuperius diximus, cum ♂ ſic fuerit conſtitutus, is qui ſic eum habuerit, regali ſemper erit poteſtate perſpicuus, & ſententiæ eius ſic erunt tanq̃ ab eo coniunctis hominibus, diuina documenta proferantur. Erit autem qui ſic eum habuerit, forti corpore, & ualidis oſſibus. Et ſi coniunctionem cum uento ☽ creſcentis exceperit, diuinæ, atq; immortalis penè ſubſtantiæ, homines procreabit. Seruare autem ſemper oportebit, ſi ſic ♃ fuerit collocatus, quo uento currens ☽, ad eum feratur, difficile enim iſta ratio colligitur. nam ſi in aquilone conſtituto ♃, ex auſtro recedens ☽ creſcenti, ac pleno lumine ſe iũxerit, in quinto ſcilicet loco ♃ ab horoſ. conſtituto, & in iis ſignis, in quibus gaudet, uel in domiciliis ſuis, uel in altitudine ſua, per diem dúntaxat, faciet inuictos imperatores, & qui totius orbis gubernacula teneant, præſertim ſi ſic ♃ collocato, in iis ſignis, in quibus gaudet, uel in quibus exaltať, ♂ trigonica ſe radiatione coniunxerit. Gaudet autem per diem ♃, ſolis radiatione adornatus, præſertim ſi in matutino ortu fuerit conſtitutus. Quod ſi ſic poſitus ♃, ſicut diximus, deficiétem exceperit ☽, faciet honeſtis moribus homines, & moderatæ dignitatis gratia ſubleuatos, & quibus nunq̃ ſe onus paupertatis ĩponat. Quod ſi ſic poſito ♃, ſine coniunctione ulla uentorum, quam diximus, creſcés ſe ☽, ſimplici radiatione cõiunxerit, faciet adminiſtratores, conſulares frequéter etiam conſules ordinarios, præſertim ſi diurna genitura fuerit. Si uero ☿ ſe ei ſocietatis radiatione coniunxerit, longos annos, & uitæ maxima ſpatia decernit, dabit etiam utriuſq; ſexus filios, aut geminos, præſertĩ ſi ipſe fuerit dominus genituræ, uel dominus partis horoſ. uel dominus eius ſigni, in quo eſt dominus genituræ collocatus. Quod ſi in nocturna genitura, contra datorem uitæ fuerit collocatus (nõ enim gaudet ♃ in nocturnis genituris) eius ætatis, quæcũq; decreta fuerit duodecim annos auſert. Sed & ſi in nocturna genitura, ♂ ei, uel ♀, uel ☽, cõtrario ſe curſu mõſtrauerint, maximis eum, qui ſic natus fuerit, faciet uitiis implicari, ſecundum naturam ſcilicet ſignorum, atque ſubſtantiam. In humanis enim ſignis, ſic poſitus, faciet libidinoſos, & circa amores ĩſana cupiditate p̃poſteros faciẽtes ea, quæ mulíeres facere conſueuerũt. In quadrupedibus uero ſignis, ſic poſitus uenatores faciet & ferarum amatores, & quos ſemper ſiluarum deſerta delectent, & aſſiduis laboribus implicatos. In terrenis uero herbarios faciet, & plus uolentes ſcire q̃ patiatur humanæ naturæ ſubſtantia. In aquoſis autem, piſcatores, & quibus circa fluuium, uel mare aut paludes ſit uitæ ſubſidium, laborioſos ſane, & ex iſtis artibus ſæpe uiuentes. Quod ſi ſic poſito ♃, in nocturna genitura reſiſtentibus ei iis, quos diximus, ☽ ab eo receſſerit inæqualem uitẽ faciet. nam is qui ſic eum habuerit in frequẽtiores miſerias incidet. Sed ab hoc malo, ex aliqua parte tempe-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0094
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

rabitur, si sic eo posito, recedens ☽, ♀ se oportuna radiatione coniunxerit. Quod si sic posito ♃, recedēs ab eo ☽, nullius stellæ habuerit coniunctionem, maximas infœlicitates. labores. miserias que decernit. Si autem sic posito ♃, recedens ab eo ☽, & quodammodo fugiens, per quadratum, siue diametrum, se radiis ♂ obiecerit, biothanatos faciet, secundum naturalē signi formam, atque substantiam. Si enim per diametrum, sic à ♃ recedētem ☽, ♂ hac, quam diximus, radiatiōe respexerit, in nocturna genitura, faciet rixas. pericula, & magna semper cum īferiore certamina. Vnde per noctem, in hoc signo ♃ frequēter malas decernit erūnas, & calamitates.

In sexto loco, ♃ ab horos. cōstitutus, maxima mala decernit. faciet enī natos frequenter exponi, maxime si in sexto loco constitutus, ipse dominus eius signi fuerit, in quo est horos. uel in quo est MC. cōstitutum, præsertim si in nocturna fuerit genitura, & si per diametrum ♂, ♄, uel ♂ respexerit, & si sic positus, ☽ deficientem, de quadrato uiderit, uel cum eodem ☽, in eodem signo, fuerit deficiens. Quod si sic positus, sine maleuola cuiuspiam stellæ radiatione, crescentis ☽ lumē exceperit, hæc quæ diximus, ex parte aliqua mitigantur, & facit aurifices, aut eos, qui nexo auro, uestes pingunt. facit interdum & argentarios. Sed nihilominus etiam si eas artes fuerit largitus, easdem crebra euersiōe desubitat. Locus enim sextus habet malitiæ propriam prærogatiuam, & quæcūq; stella in ipso loco fuerit, ad decernenda mala, maximas uires, ex loci uitio, semper mutuabitur.

In septimo loco, ♃ ab horos. constitutus, idest in occasu partiliter in diurna scilicet genitura, faciet locupletes, diuitēsq;, & longæ, ac beatæ senectutis spatia decernit, sed filiorum locum, & cōiugis, nocturnus maxime uersat. nam & carissimam, & morigeram uxorem amittāt, necesse est & amati filii, uel filiæ miseram uideant mortē. Si uero per noctem, in eo loco genituræ fuerit inuentus, is qui sic eum habuerit, crescente ætate, augumenta patrimonii consequetur, mediocris uero substantiæ erit, & tantarum facultatum, ut ad bene beatēq; uiuendū, nihil ei desit.

In octauo loco, ♃ ab horos. constitutus. labefactat frequēter patrimonium, & inimicos facit maximos, ac seditiōes frequēter suscitat, ex populo, facītque malitiosis semper ætatibus occupatos. Facit etiam ignobiles, & stulta lætantes animositate præposteros, & quorum etiam furor, ad insaniam usque procedat, præsertim si sic posito ♃, cardinem aliquem genituræ maleuola stella possederit. Quod si in eo loco cōstitutus, uel secum habuerit ☿, uel eum trigonica radiatione respexerit, & ei crescens ☽, se bona radiatione coniunxerit. faciet aut procuratores regum, aut rationales, aut quibus nunciandi potestas concedatur, qui tamen semper, in prima ætate moriuntur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0095
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In nono loco, ♃ ab horos. constitutus, si diurna fuerit genitura, faciet eum, qui natus est, futura quæcũq; dicere, ac reddit deorum semper interpretem. Quidã autẽ & sacerdotia consequuntur, aliis facit de templis cõferri aliquid muneris, sed iterdum facit & dãna, & æstus corporis, & animi. Si uero p noctẽ, in eo loco fuerit cõstitutus, facit semp falsa somnia somniantes, & qui de diis aliqd frequẽter mẽtiant̃, & qui de deorum sortibus, spem sibi aliquã polliceãt̃, seq; ex hoc, uexatos sp, i uita sua, potissimũ existimẽt.

In decimo loco, ♃ ab horos. cõstitutus, idest in MC. partiliter per diẽ, publicorum negociorum faciet prĩcipes, maximorũmq; decẽ primos, & quibus a populo honores maximi conferantur, claros etiam & qui se uelint semper gratia ostẽtationis exerere, sed in uita luxuriosos reddit. Quosdã etiã facit magnorũ uirorũ, aut imperatorũ negocia tractare, alios per totã uitam suam faciet coronatos, sed & maximas fœlicitates decernit, sic positus, si nulla ei maleuola stella, in MC. posita, restiterit. Quod si sic posito ♃, in MC. maleuola stella restiterit, quicquid eis in prima ætate dignitatis honoris. diuitiarum. collocatum fuerit, totum in uita posteriore minuit̃, dissipatur, ac funditus euertitur, nisi occasus, idest septimus ab horos. locus, alterius beneuolæ stellæ fuerit omine munitus. Si uero per noctẽ in decimo loco fuerit cõstitutus, honestos'q dẽ moribus facit, sed qui cito fallant̃, & quorum patrimoniũ, frequẽti, ac cita dissipatiõe depereat, fluatq;.

In undecimo loco, ♃ ab horos. per diem constitutus, maximas decernit fœlicitates, magnásq; diuitias elargit̃, dat etiã clarissimas ptãtes, fascésq;, ac procõsulare decernit imperiũ, si ♂ & ♀ bona se ei radiatiõe cõiungãt. & si ☽, ab austro recedens, ♃ in aquilone constituto, plena se coniunxerit, idest, si tali ad eum cursu feratur, qualem in quinto loco descripsimus. Minuuntur autẽ hæc omnia, & efficaciam suã perdunt, si in nocturna genitura, sic fuerit constitutus. Si uero ♂, ♃ sic cõstituto, fuerit contrarius, in .viii. loco genituræ positus. magnis, ac potentibus fœlicitatibus faciet gaudẽtes, ac maximis diuitiis cultos, sed totũ, quicquid eis honorũ, uel dignitatũ collatũ fuerit, miseriarũ, atq; ifœlicitatis incursione mutabit.

In .xii. loco, ♃ ab horos. cõstitutus, maximas decernit fœlicitates, facit super inimicos potẽtes, & qui eos crebra ptãte deterreant, præsertim si partiliter horos. maleuola stella possederit. Vel si sic ♃ constituto, idest in .xii. loco ab horos. ♂ in occasu genituræ, hoc est in septimo ab horos. loco, fuerit inuẽtus biothanatos. n. sine dubitatione pficiet. Maiora autẽ erunt hæc mala, & fortiori calamitate præualida. si in .xii. loco ♃ constitutũ, per diametrũ ♂ ♄'q; respexerint. Erũt autẽ pauperes, ac erumnosi. si sic ♃ cõstituto, in nocturna genitura, deficiẽs se ☽, per diametrum opposuerit. Si uero neq; ei ♂, neq; ♄ in diametro fuerit, & bona genituræ tamen loca possede

rint, nec deficiente lumine, ♃ se ☽ contulerit, faciet eos, qui sic habuerint ♃, quodam subtili artificio sæpe pollentes, aut aurifices, aut ex auro uestes pingentes, aut inauratores, aut in usu uarios, aut ex argento quædam faciẽtes opera. Appetitur autem atque laudatur, quæcunque ars fuerit. si sic ♃ constituto ♀ se se stella opportuna societate coniunxerit. In ♃ quoque συνδεικατημόριον diligenter inqre, ut eius uires, solerti rõne reperire queas.

Martis decreta, per singulas cœli stationes. Cap. quintum.

m Ars in horosco. partiliter constitutus, in nocturna genitura, & in masculinis signis, faciet militares. matutinus autem si fuerit partiliter in horosco. constitutus, sine radiatione ♃, faciet largiores uiros, plus uolentes donare, q̃ patrimonii ipsorum substantia patiatur, ita ut profusi esse uideantur, sed quorum actus omnes, semper ratione publicentur. Si uero per noctem, horos. in ♂ domicilio sit constitutus, in signo scilicet masculino, & in eodem signo, idest in horosco. ♂ fuerit inuẽtus, & ♃ cum eo sit partiliter in eodem signo, aut solida eum radiatione respexerit, faciet bellorum duces, sed quibus omnis cõmittatur exercitus, & mortis, ac uitæ dominos reddet, quorum aduentum, ciuitates semper, aut prouinciæ, maxime perhorrescant. fœlices. fortes. graues. & quorum iræ, magnis semper indignationibus proferantur. Sed nec coniugem, nec filios, sic positus. charo diligere permittit affectu. Per diem uero, si in horos. partiliter fuerit inuentus. callidos. audaces. furiosos. peregrinos facit. sed in omnibus semper instabiles, qui quicquid ausi fuerint nulla poterũt ratione complere, sed semper de manibus eorum, quicquid nacti fuerint, defluit, patrimonia quoque eorum, qui sic ♂ habuerint, dissipantur. Sed & omnis uitæ substantiam, uxores etiam, ac filios amittunt, nec aliquid illis, de paterna substãtia reseruatur, sed hæc, prima quidẽ ætate depereunt. Quod si sic ♃ depositum ♂, per diem ipse in domicilio suo constitutus. uel in altitudine sua, uel in finibus suis, trigonica radiatiõe respexerit, aut si cum ipso partiliter fuerit, mala eius ex quacunq; parte mitigantur. Sed & ego scio, quod in plurimis genituris inueni, multos ♂ in horos. cõstituto, in exilium datos, bene & strenue res publicas administrasse, dẽque eis benemeritos fuisse.

In secundo loco, ♂ ab horos. constitutus, si per diem, in hoc loco fuerit iuentus, maxima mala, & magna decernit infortunia, præsertĩ si in matutino ortu fuerit cõstitutus. Faciet enim alienari à parentibus, & à domo sua, & in finibus semper errare peregrinis. Quod si sic posito ♂, uel cũ ipso crescens ☽ fuerit, uel in diametro constituta, uel sic quadrata se radiatione coniunxerit, faciet tardos. debiles, & qui uulnera de ferro frequenter accipiant, debilitabit autem à frigore, aut ex quadrupede, uulneratos quosdã

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0097
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

faciet,aut natos exponi,alios facit etiã ſæpe captiuos, aut ex ingenuitate, ad ſeruitutẽ trahi. Erunt autem ſemper tales,in æſtu animi, & in maximis neceſſitatibus conſtituti. Quod ſi ſic poſito ♂, ♃ ſe bona radiatiõe cõiunxerit,conſtitutus ipſe,uel in domo ſua,uel in finibus ſuis,ex oĩbus periculis euadunt,& à captiuitate penitus redimuntur,atq; ex ſeruitute,ad libertatẽ rurſus transferuntur,ſed ea,quæ ſunt uitæ neceſſaria,interdum nõ habebunt. Si uero per noctẽ,ſic fuerit iuẽtus,milites facit,uel athletas, ſed & ipſos cõſueuit,facile periculo℞ cõtinuatione decipere. Aderũt aũt ſimili mõ pericula,ſi ♃,& ♀,ſicut ſupius diximus,bona ſe ei radiatiõe cõiungãt.

In tertio loco,♂ ab horoſ.conſtitutus,decernit quidẽ gloriã,ſed cũ labore maximo. Alienas aũt res,qui ſic ♂ habuerit,deſiderabit, & oĩbus inuidebit,& habebit maximi cuiuſdã facinoris malã conſcientiã. Quod ſi ſic ♂ collocato,in.xi.genituræ loco,♃ fuerit iuentus,uel in ſeptimo,hoc eſt in occaſu,facit ut in publicis adminiſtrationibus conſtitutus,cum magno labore cõſequatur,ſed maximã patrimonii facultatẽ. Sic autem poſitus,in tertio ſcilicet ab horoſ.loco,ſi ſe ♃,ſicut diximus ante, cõiunxerit, maximæ ptãtis,atq; honoris regimẽ,ac dominia largit̃,ita ut omnes,qui ei genere iungunt̃,honoris ipſius nobilitates ſuperent̃. Nam ſi in hoc loco cõſtitutus,in domo fuerit,uel in partibus ſuis,uel in domiciliis, aut in altitudine ſua,& ♃ ſic ei,ut diximus ante iungat̃,faciet præſides riparum duces.uicarios.præfectos prætorio,& q̃bus frequẽter cõmittat̃ imperiũ.

In quarto loco,♂ ab horoſ.ideſt in IMC.partiliter conſtitutus,per noctem,faciet militares.laborioſos.& qui ſemp̃ in deſertis regionibus cõmorent̃,uel ferarũ præpoſitos,ac magiſtros,interdũ etiã curſores imperato℞ uel iudicum,ſecundũ qualitatẽ ſigno℞,parentum uero uitã,ac patrimonium diſſipabit,dabit quoque uulnera uiduitatis, ac ruinæ, filium uero aut unũ dabit,aut nullum.qui ſic enim ♂ habuerit,in omnibus ſemper actibus impediet̃. Quod ſi p̃ diem,ſic fuerit iuẽtus,debilitabit omne corpus,faciet languidos.caducos.& qui ex ferro uulnera frequenter accipiãt reddet inualidos, & quos fœminæ ſemper impugnent, uel qui à fœminis,magnis ſemp̃ moleſtiis deterrãt̃, faciet etiã eos,ſine gratia præſtare,qđ dederint.nã quicunq; aliquid ab ipſis fuerit cõſecutus,ingratus illis ſemp̃ exiſtit. Quod ſi ſic poſitũ ♂,☌ de quadrato, uel diametro reſpexerit, aut cũ eo fuerit,fortiora hæc mala,crebrioráque decernit, frequenter etiã in maximis periculis conſtituit. Faciet quoq; inſanos.lunaticos.ſi ſic ♂ conſtituto,horoſ.in domo ♂ fuerit inuentus,aut ſi locus fortunæ in loco, uel domo ♂ fuerit collocatus,aut ſi locus cupidinis,uel dæmonis,in eadẽ domo fuerit cõſtitutus,ea enĩ,quæ diximus,tunc fortius p̃ficientur.

In quinto loco,♂ ab horoſ.cõſtitutus,ſi per noctẽ fuerit,in domo ſua

uel in domo ♃,aut in finibus ſuis,uel in altitudine ſua,& ſi ♃ cum eo fue
rit uel de trigono, etiã ipſe in domo ſua conſtitutus,eum reſpexerit,faciet
glorias maximas,& patrimonia magna,ac omne genus decernit fœlicita
tis.facit etiã honores à populo decerni eóſque reddit cũ potentibus uiris,
uel cũ maximis adminiſtratoribus,fidelis amicitiæ grã cõiunctos.Quod
ſi ſic poſito ♂,ac ♃,☽ deficiẽs lumine,♂ ſe ſtellæ, opportuna radiatiõe cõ
iunxerit,faciet præpotentes,horribiles duces,& quibus maximis cõmit-
tantur exercitus,qui habeãt etiã uitæ,necíſq; auctoritatẽ,& in magnis ad-
miniſtrationibus iuris gladii decernit ptãtem.Quod ſi ab eo ☽ receſſerit,
♀ uero ſit cũ eo,aut eũ de trigono reſpexerit,faciet fœlices,ac diuites,& q̃ ꝑ
ſemetipſos gloriã cõſequãtur,& qui ſint ſemper uenuſtis corporibus gra-
ti.Si uero per diẽ ♂ in quinto ab horoſ.loco fuerit cõſtitutus,qui ſic eum
habebit,patrimoniũ labefactabit,ac domiciliũ frequẽter mutabit & pro-
pter infortunia,quæ ei accidẽt,ꝑegrinis ſemꝑ regionibus ĩmorabitur.erit
aũt in periculis nõ modicis cõſtitutus. Si uero ſic poſitũ per diem ♂,hæc
mala decernẽtẽ, ♃ aut ♀,uel ſimul cũ eo cõſtituti,uel de trigono,uel hexa
gono,eũ reſpexerint,lucra maxima,ex peregrinationis incõmodo cõſe-
quetur,& cito de peregrinatiõe reuocabit̃ ad patriã.Metuendũ eſt autem
quoties ſic ꝑ diẽ cõſtitutus,in diametro habuerit ☽ creſcẽtẽ lumine, ma-
ximos enĩ labores ĩcitat,ita ut tales actus,ad imitationẽ ſeruitutis accedãt.
nã & ſi fœlix eẽ uiſus fuerit,talis eius erit fœlicitas,ut ſemper alienæ ſubia-
ceat ptãti.Facit etiã aſſeſſores iudicũ maximoꝝ,accuſationes quoq;.ſedi-
tiões.turbas.dãna,ac repẽtina ꝑicula decernit.facitq; ex aliq̃ corporis ꝑte
debiles,ac ĩterdũ inſanias,& langores tales inducit,ut nimio febris ardore
aduſti,ad ĩſaniã trãſferant̃,faciet etiã uincula.carceres.& cuſtodias, niſi re
ſpiciẽs ♃ ☽ in diametro ♂ cõſtitutã,uel ipm̃ ♂,taliũ calamitatũ miſerias
mitigarit.Quotieſcũq;.n.ſic poſitos ♂,ac ☽,♃ bona radiatiõe reſpexerit,
eos qui ſic nati fuerint,in maximis ꝑiculis cõſtitutos, ac oĩum tandẽ auxi
lia deſperãtes,repẽtinis facit tamẽ præſidiis liberari,filios aũt ♂ per diẽ in
hoc loco cõſtitutus,ſine ♃ teſtimõio aliquo,uel aſpectu pẽitꝰ denegabit.

In ſexto loco,♂ ab horoſ.cõſtitutus,multa mala decernit. nam & filiis
nocebit,& inæqualitatẽ uitæ faciet,ac ualitudinis,pro ſignoꝝ ſcilicet ge-
nituræ qualitate. nam in curuis ſignis præmori facit, & interdum clau-
dos,ac gibboſos,quia in hoc loco, omniũ ualitudinum uitia cernuntur.
ſi tamen partiliter ♂,in eo ſigno fuerit conſtitutus.

In ſeptimo loco,♂ ab horoſ.cõſtitutus,ꝑtiliter, ideſt in occaſu, maxĩa
mala,& ĩmenſa ꝑicula decernit.Faciet enĩ laborioſos.homicidas. ſcelera-
tos.reos,facinoꝝ inuẽtoꝝ auctores,uel tortores.aut carnifices.ſeu prodi-
tores.Quod ſi domũ ſuã,in occaſu poſitus,per diametrũ reſpiciat,nõ fa-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0099
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ciet biothanatum, nunq̃ enim ♂ domum suam euertit, sed tunc facit ὀλιγοχρονίους, si horos. & ☽, non fuerint ♃ præsidio ptecti. Quod si nõ fuerit horos. in domo ♂ oligochronios reddit, psertim si per quadratũ, uel diametrũ, in horos. uel in MC. pleno lumine constitutam ☽ respexerit. Sed generaliter ♂ in septimo ab horos. loco cõstitutus, idest in occasu per dié, & per noctem, biothanatos facit, & hoc pro qualitate signo℞. Fortius tamen hoc malum decernit, & manifestius, in alienis signis. nam in hoc loco si fuerit inuentus, tunc dolores, & lacerationes corporis facit, & aut præcipitat, aut interimit. aut in carcere, & uinculis constitutos, perpetuis & mortiferis calamitatibus deprimit. In nocturnis genituris uero dolores & æstus faciet, ex omnibus actibus, sed ex ferro, uulnera frequenter infligit, & uulnera ipsa, facit ignita cauteriorum adustione curari. Facit quoque absconsos corporum, & immensos dolores, præsertim cum ipse temporũ dominus fuerit, uel à ☽ plena ipse diuisa sibi temporum spatia possederit. Si uero ♂ in septimo loco cõstituto, ♄ aut in horos. aut in MC. partiliter fuerit, & ☽ plena feratur ad ♂, uel diminuta ad ♄, magnorum malorum, ac funestæ calamitatis infortunia decernuntur. tunc enim accusationes. tunc uincula. tunc carceres, tunc damnationes. tunc contra eum, capitales sententiæ proferuntur. aut enim bestiis obiicitur, aut per præcipitia iactatur. aut ruina deprimitur. aut domesticis insidiis laniatur. aut à latronibus interimitur. aut nauigio perit. Sed hæc pro genere, & qualitate signorum decernuntur. nam in terrenis signis ♂ constitutus, feris faciet obiici, in solidis uero opprimi ruina, aut in pcipitia iactari. in aquosis aũt naufragio submergi, sed in humanis signis constitutus, gladio facit interire. Si uero ♂ in diametro fuerit, uel cum eo, uel in alio genituræ cardine, uiuos facit exuri, ut omnifariam in hoc loco constitutus, misera calamitate ac flebili hominem uitæ atrocitate disperdat, sed ante diem ultimũ uitæ, qui in septimo genituræ loco ♂ habuerit. aut igne. ferro. uiolẽtia. aut tormentis, uel homicidiis, actus habebit. Locum autem coniugis, ac filiorũ uehemẽtissime persequitur ♂, in septimo constitutus loco.

In octauo loco ♂ ab horos. constitutus per dié, aut pĩmoniorũ, denegat facultates, aut eis, qui habẽt, patrimoniũ misera facit pscriptiõe mutari. Quod si ♂ & ☽ in diametro habuerit, decernit extinctis oculis cæcitaté Solus aũt in hoc signo cõstitutus, penurias faciet. angustias. æstus. turbas. seditiões. picula. Si uero sic ♂ cõstituto, ☽ in anaphora horos. fuerit, idest in secũdo ab horos. loco, ♃ uero nulla se iis radiatiõe coniungat, sed ab eis potius sit alienus, nec horos. uideat, biothanatos facit, secũdũ tamẽ signorũ naturã, atq; substãtiã. In hũanis. n. signis, sicut diximus, si cõstitutus fuerit, ab hoĩbus gladio perimet̃, uel à piratis, aut latronibus, seu domesticis

interéptus

interẽptus erit. Qui igitur sic ♂ habuerit, aut occidetur, aut gladio percutietur, sententia iudicantis, uaria criminum diuersitate conuictus. Frequẽter tamen sic cum ☽ positus, sicut diximus, sine ♀ aut ♃ testimonio, gladiatores facit, sed eos qui in conspectu populi, crudeli necis atrocitate depereant. In terrestribus uero signis, in desertis locis, faciet occidi, multiplici tamen prius periculorum continuatione turbatos. In quadrupedibus autẽ signis, cum ☽ hac radiatione, quam diximus, constitutus, aut in fluuiis, aut in stagnis, aut in mari submergi facit, aut occisos à piratis undis facit, fluctibus que dispergi. In solidis uero signis, per præcipitia lapsos interimit. In igneis aũt, facit exuri. Per noctem uero, in hoc signo cõstitutus, idest in octauo ab horosc. loco faciet callidos. periculosos. & argutos. In publicis tamẽ actibus, aut claris, eos qui sic ♂ habuerint cõstituit, sed mortẽ nihilominus decernit biothanatã, aut repentinã, sicut apopletici interire cõsueuerũt. Sed si ♃, sic positũ ♂, quacũq; radiatione respexerit, uel si cũ eo fuerit, hæc quæ diximus mala, ex pte maxĩa mitigant̃. Sed si in horosc. ♃ pariter fuerit ĩuentus, horosc. uero ipse sit in domo ♃, uel ♀, quæ stella, ꝓspera se ♃ radiatiõe coniungat, & obstiterit ♂, hac qua diximus radiatiõe crassanti, omnia hæc calamitatum funera, maxima pro parte mutantur. Flebiles enim casus, & misera semper ĩfortuniorum incommoda, in hoc & in cæteris locis, decreta per martẽ mutant̃, atq; mitescunt, si impetus ♂ bono ueneris, ac iouis testimonio, fœlicissime mitigentur.

In nono loco, ♂ ab horosc. per diem constitutus, bonus erit, circa uitã, & gloriã. Et si ♃ in horosc. fuerit cõstitutus, in nono loco ♂ posito, fœlices facit, & qui facile oĩa cõsequant̃. Si uero per noctẽ, in nono loco ♂ cõstituto, ♃ in horosc. fuerit inuentus, ptãtem maximã administrationũ, & ius decernit gladii, & facit eũ, qui sic natus fuerit, exercitũ ducere. Frequẽter tamẽ sic positus, in peregrinatione, decernit ĩcõmoda. Si uero in nono loco cõstitutus, in domo ☿ uel ♀ fuerit, doctos & claros facit oratores. Si uero aut in domo sua fuerit, aut in domo ♃, aut in altitudine sua, & ♃ in horosco. non fuerit collocatus, faciet diis terribiles, & qui omnia periuriorum genera contemnant. Erunt autem omnibus dæmonibus terribiles, quorum aduentum praui dæmonum spiritus fugiant, & qui sic laborantes homines, non ui uerborum, sed sola sui ostensione liberent, & quanuis sit uiolentus dæmon, qui corpus hoĩum, animũmq; quatiat, siue ille aereus sit, siue terrenus, aut infernus, istius hoĩs iussione fugiet, quia præceptis eius, cũ quadã ueneratione terrebit̃. Hi sunt, qui à uulgo, exorcistæ dicunt̃. Sed talis erit, q ĩ nono loco, sicut diximus, habuerit ♂, ut laborantẽ hoĩem, ab omni maligno ꝑ dæmonũ spiritu, facile possit, iussionis suæ auctoritate purgare, ac penitus ipsum liberare.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0101
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

In decimo loco, ♂ ab horosc. constitutus, idest in MC. partiliter in nocturna genitura, si in masculino signo fuerit inuentus, in suo domicilio, uel ♃, uel eius cuius diximus genere, uel in altitudine sua, faciet quidé periculosos, & uario genere sæpe deceptos, sed nihilominus præsides, duces, uitæ, necísque dominos, tribunósque terribiles, in prouinciis, ac ciuitatibus. Si uero in medio cœlo, per noctem constitutus, in quali diximus signo, coniunctionem ☽ uenientis acceperit, ♃ uero alium genituræ possederit cardinem, & ipse nihilominus, uel in domo sua, uel in altitudine sua, uel in suis finibus fuerit, potentes duces, ac totius orbis dominos efficiet. Quod si sic positum ♂, ♃ deseruerit stella, nec ipsi aliqua se radiatione cõiungat, nec in cæteris genituræ cardinibus fuerit inuenta, faciet nihilominus armatos. præpositos. tribunos. uel minoris loci duces, aut magnarum prouinciarum, & licet in minoris dignitatis loco constitutos, habentes tamen gladii, & uitæ, ac necis potestatem. Quod si sic constituto ♂, sicut diximus, ♃ etiam, sicut ante diximus, in cæteris genituræ cardinibus constituto, in iis in qbus diximus signis, & in iis partibus, saturnus in alio genituræ cardine fuerit constitutus, erunt quidem reges. imperatores. potẽtes. maxime terribiles. periculosi. ciuitatum euersores. uel fabricatores, sed oligochronii, idest modicæ uitæ. Quidam autem & malo fine depereũt, in peregrinísque locis constituti, amittunt uitam pariter, & regnũ uel in aliena ptãte positi, moriuntur. Si uero in medio cœlo ♂, in fœminino signo, fuerit íuentus, in cuiuslibet scilicet stellæ signo, uel suo, uel ♃, per noctem tamen, faciet summa nihilominus honestate fulgentes, sed in masculino tamen signo per noctem, & in fœminino, in MC. cõstitutus, filios negat. si uero per diem, in hoc loco fuerit inuentus, idest in MC. inefficaces homines faciet, quos conueniat, in omnibus actibus, uariis generibus impediri, decernit etiã damna maxima, & amissioné patrimonii. Faciet quoq; proscriptiões. & cõdénatiões. Aliis enim onus peregrinatiõis indicit. aliis maximas imponit necessitates. alios fugere cõpellit. aliis decernit exilia. alios facit peregre, uel in exiliis, procul à patria deperire.

In undecimo loco, ♂ ab horosc. constitutus, bona decernit multa, & augumenta patrimonii largitur, amorésq; à populo donat. Frequẽter etiam dat maximæ dignitatis insignia, si sic eũ positũ, cũ deficiente ☽, ♃ bona radiatiõe respexerit, aut si cũ eo fuerit, aut trigonica se societate cõiunxerit. tunc ení facit iudices habẽtes ius gladii, cũ maximis dignitatis ísignibus.

In duodecimo loco, ♂ ab horosc. constitutus, si per dié in hoc loco fuerit inuentus, ægritudines maximas decernit, & malis uitiis implicat, atq; à seruis crebras continuat ísidias, facítq; talem, cui serui semp nocere desiderent, & in omnibus p suos multiplices seruos spargit ífamiã. Frequẽter

autem

autem propter inclusos quosdam, aut in custodia constitutos, aut etiã dã- natos, æstus, languores, solicitudines, damna, periculáq; decernit. Sed hæc omnia mitigantur, si sic ♂ positus, in nocturna genitura fuerit inuentus. Optare autẽ debemus, in omnibus genituris, atq; in omnibus locis, ut ♂, qualibet radiatiõe, & quolibet ex loco, ♀ ac ♃ sint semp opportuni. Tũc enim impetus eius, ex qualicunque parte languescunt, cum istarum stel- larum fuerit testimonio mitigatus. Sed & illud debemus optare, ne quan- do per diem, cardinem aliquem ♂ genituræ possideat. Si enim per diem partiliter, in aliquo genituræ cardine fuerit inuentus, uario cõtra eũ, qui natus fuerit, genere crassatur. In cardine enim ♂ posito, si per diẽ ♃ se con iunxerit, uel in alio cardine, per diem ♂ fuerit inuentus, & ♄ alium cardi- nẽ genituræ possederit, faciet biothanatos, aut ipsos sibi inferentes necem. Si uero in cardine per diem constituto ♂, in alio cardine ♀ fuerit inuen- ta, faciet assiduis malorum illecebris fatigari, reddétque aut uxorũ inter- fectores, aut ipsos sibi necem inferentes. Si uero ♂, per diem aliquem ge- nituræ cardinem possederit, & ☿ in alio fuerit genituræ cardine constitu- tus, cardiacos faciet, & qualicunq; ratione damnatos. Si uero in aliquo ge nituræ cardine ♂ fuerit inuentus per diem, & ☉ in alio genituræ cardine sit positus, faciet quõlibet semper exuri. Si uero ☽ se simili radiatione con iunxit, & crescẽti lumine, faciet biothanatos, ac matres eorum acerba ne- cis morte prosternit. Si uero ☽ aliena ab eo fuerit, & ipse sine alicuius stel- læ coniunctione, in quolibet genituræ cardine fuerit inuentus, per diem maximas ualitudines, uitia, ægritudines, debilitatẽsque decernit. Gaudet autem, coniungens se deficiẽti ☽ semper, & ♀. Vnius enim, has tres stellas, hoc est ♂ ☽, ac ♀ in institutionis libro (sicut meministi) conditionis esse monstrauimus. Si uero in quocunq; cardine genituræ, per diem fuerit cõ stitutus, & alium genituræ cardinẽ ☿ (ut diximus) acceperit, magna, & ĩ- mẽsa, ac sine modo, pericula decernit. Quicquid enim mali, in rebus hu manis est, id totum, ex ista stellarum cõiunctione decernitur. Illud etiam meminisse debemus, quod per diem ♂, in cardinibus constitutus, semper sobolem denegat, si filiorum locus, in signo eius fuerit inuentus. Ipse. n. in cardine constitutus, quia dominus est eius loci, filios denegabit. Sed si in alieno domicilio, filiorum locus fuerit inuentus, & dominus ipsius si- gni, cum ♂ fuerit, uel si ♂ eum de diametro, uel quadrato respexerit, filios denegabit. Si uero per noctem, ipse dator uitæ fuerit, maxima ætatis spa- tia largitur. Si autem in diurna genitura, faciet in primo ætatis gradu posi tos interire. Si uero alter fuerit dator uitæ, & ♂ per quadratum, uel diame- trum ei restiterit, minuet ex hac ætatẽ, quæ ei decreta fuerit, annos quinde cim. Si uero inter se & ♄, mediam ☽ positã acceperit, debilitat, amputátq;

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0103
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

partem corporis, pro qualitate signi, in quo ☽ fuerit īuenta. Si uero ☽ crescentem, per diametrum, uel quadratum uiderit, eos qui nati fuerint, aut statim perimet, aut faciet exponi. Sed ut eius potestatē colligas, ♂ δωδεκατημόριον, eiúsque fines, diligenter, solerti ratione perquiras.

Solis decreta, per singulas cœli stationes. Cap. sextum.

S Ol in parte horos. constitutus, difficiles fratres dabit, in masculino autem signo, in domo, aut altitudine sua, ac beneuolæ stellæ radiatione coniunctus, beneuolisque protectus, magnæ nobilitatis largit' insignia. Si uero maleuolæ stellæ, ☉ in horos. constituto, prope radios accedant, oculorū aciem ex maxima parte desiderant. Sed quia diximus, eum maximas decernere fœlicitates, omnia debemus specialiter explicare. Cum ♄ igitur, in horos. parte cōstitutus, in iis, quibus diximus partibus per diem, imperatores faciet, ac reges, quod si uis eius leuiter fuerit impedita, consulares faciet, ac proconsulares, datque ordinarios magistratus. Si uero ♂ sic ☉ positum, sicut diximus, aspexerit, uel si cum eo positus fuerit, cum maxima inuidia, & cum magnis periculis. impedimētis. pugnis. & difficultatibus. ducatus. imperia. potestatésque decernit. Si uero ☉ in horos. per diem, in iis quibus diximus, signis, partiliter constituto, alium ♃ cardinem geniturae possederit, ♂ uero in MC. fuerit partiliter inuētus, in masculino scilicet signo. ☽ etiam, in aliquo sit geniturae cardine, plena lumine, uel in anaphoris cardinum, eum qui natus fuerit, toti orbi faciet imperare, aut in tali potestatis administratione constituet, ut potestas eius, licet non sit dominus, aut rex, per totius orbis tamē spatia dirigatur. Si uero ♂ in MC. fuerit, uel in occasu, sic ☉ & ♃, ut diximus, constitutis, ☽ uero cum ♂, uel in medio cœlo, fuerit inuenta, pleno scilicet lumine, uel in octauo geniturae loco, eos qui sic nati fuerit. duces. aut reges, aut administratores, biothanatos facit. aut aliqua ratione captos. mala faciet morte prosterni, secundum naturam scilicet signorum atque substātiam. Faciet autem interdum, depositum ab honoribus suis, ab omni potestate deici. Sed & si ♂ cum ☽ non fuerit sic, ut diximus, iunctus, sed solus in cardinibus geniturae fuerit inuentus, uel in cataphoris, aut anaphoris eorum, ☉ in horos. sicut ante diximus, constituto, nihilominus qui nati fuerint. duces. uel reges. uel administratores. captiuos. uel biothanatos faciet, uel cum summo dedecore à sua potestate deponi. Sed si ☉ in parte horos. fuerit inuentus, & ♄ pariter MC. possederit, simili modo reges. duces. & potentissimos administratores facit. Si autem, sic ☉ posito, ac ♄ ♂ in secundo ab horos. uel in octauo fuerit inuentus, & ☽ plena luminibus, in aliis cardinibus fuerit īuenta, uel in secundo ab horos. loco, uel in octauo cum ♂, eos qui nati fuerint. reges. uel duces. uel administratores. biothanatos

thanatos facit. exules. & captiuos. Si uero ♂ solus in parte horos. fuerit inuentus, in quibus diximus signis (hoc enim te meminisse conuenit) & ♂ in anaphora ☽ fuerit inuentus, & ☽ in cæteris cardinibus, uel anaphoris cardinum constituta, eos qui nati fuerint, reges. uel duces. uel administratores simili modo biothanatos faciet, uel coget eos, isto honore priuari. Si uero ♂ in parte horos. fuerit inuētus, & ☽ in cæteris cardinibus genituræ, uel in anaphoris. uel cataphoris cardinum fuerit inuenta, & ♂ se nulla illis radiatione coniunxerit, ♃ uero stella, aut fuerit cum ♂, in parte horos. constituta, aut in cæteris cardinibus inuenta. uel in anaphoris. aut cataphoris cardinum. ii qui nati fuerint. reges totius orbis gubernacula possidebunt, euertentes alias ciuitates, alias subleuantes. Si uero sic positus ♂. ♂. ☽. ♃ querespexerit, aut cum ipsis positus fuerit, aut in cardinibus inuentus. aut in anaphoris. uel cataphoris cardinum cōstitutus, malas mortes faciet iis, quibus diximus, sed & uitia, ualitudinésque decernit, secundum naturam signorum, & has corporis partes, quas diximus, signis eē diuisas. Si uero sic iis omnibus collocatis, ut diximus. ♄ in anaphoris eorū, uel in cataphoris cardinum fuerit inuentus. imperium quidem tantum, quantum diximus non habebunt, maximos tamen potētia uiros, aut claros iudices faciet, uel magnarum legionum præpositos, seu tribunos, sed efficaces, & terribiles, nō tamē in his dignitatibus, ac potestatibus perseuerātes, sed aut captiuos eos faciet, aut in exilium agi, uel biothanatos facile interire. Platice uero ♂, in signo horos. constitutus, faciet ingenuos, nobilésque, platice quoque ♂, in signo horos. constituto, si ♃ ♀ & ☿, in cæteris genituræ cardinibus fuerint, magnos uiros faciet, & quibus à parentibus maxima bonorum fœlicitas comparetur, & qui à prima ætate, in rebus bonis, ac prosperis crescant, ita ut sint semper ab incursu paupertatis alieni. Sed si sic hos omnes positos, ♄ de trigono respexerit, uel hexagono uel etiam si pariter fuerit constitutus, perpetua fœlicitas illis decernitur. Quod si sic omnes positos, id est ♂ in signo horos. ♃ ♀ & ☿ in cardinibus ♄ uero in trigono, aut hexagono, aut in eodem loco cum ipsis cōstitutū, ♂ hac radiatione respexerit, aut cum ipsis cōstitutus fuerit, uel eos omnes de quadrato uiderit, aut de diametro, & se huic stellarum cōmixtioni coniunxerit, faciet maximos iudices. potentes. habentes uitæ, & necis potestatem. sed fures. rapaces. & qui res alienas, auaro rapiāt cupiditatis instinctu. Sed nihilominus hoc eos post maximas prædationes. rapinas. & immensa facinora, exules facit, aut biothanatos. Si uero ♂ per noctem, in horos. signo fuerit inuentus, sordidiores genere facit procreari. Quod si per noctem, ♂ in horos. constitutum, ♄ aut ♂ per quadratū respexerint, aut per diametrum, uel simul cum eo fuerint, & ille se ipsis, quacunq; radiatione

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0105
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

coniunxerit,maiores quidem fratres perimit,& uitæ ſuæ, ac omnem patrimonii ſubſtantiam,actúſque omnes funeſta peruerſione diſſipat.Semper autem,in omnibus cardinibus genituræ, ♂ conſtitutus, maiores fratres omnes debilitabit,aut qui ſic habuerit,íter omnes fratres ſuos,primus naſcetur, ac eorum maior.

In ſecundo loco, ♂ ab horoſ. conſtitutus,faciet per ſemetipſos, patrimonia quærentes,& in omni uita,ſuaues,ac bonos. Sed hos eoſdem,languidos facit,& paruæ uitæ,ac uariis facile cõtrarietatibus impediri, & qui ſemper ſint,in uita ſua,uaria terroris trepidatione ſoliciti. Si uero in hoc loco,conſtitutum ♂, ♀ aut ♃,bona radiatiõe reſpexerint. uel de trigono. uel hexagono.uel ſi cum ipſo fuerint collocati,bonorum aliquid repentinum dabit,& fœlicitatis incrementa non modica. nam iacentes homines,& abiectos,ad publicum faciet incrementum dignitatis adduci. Sed hoc ei magno labore,& cum maximo impedimento,decernitur,ac cum patrimonii iactura uoluntaria. Vnde quicunque ſic ♂ habuerit conſtitutum,nihil appetat,ad nullam rem audeat,cũ ſciat,ſe ſic poſito ♂ in omnibus ſuis actibus,infœliciter impediri.

In tertio loco, ♂ ab horoſ.conſtitutus,patri malam mortem decernit, & ipſos,qui ſic eum habuerint,inualidos faciet, ſed in conſiliis bonos, & graues,aut procuratores ciuitatum, aut rationes publicas tractantes, aut fiſco præpoſitos,aut fiſci patronos,ſi bona ſe ei ♃ & ☿ radiatione coniunxerint,ſed uxorem,& filios,tardius conſequentur.Si uero in tertio genituræ loco,poſitus ſit,in domo ſua,uel ♃,ſeu ♀,aut ☿,uel in altitudĩe ſua ſeu in altitudine ♃ ♀, aut ☿.faciet religioſos.deorum cultores.qui eorum ſimulachra,& per ſe facta,religioſis conſecrationibus dedicent, & qui fabricationibus templorum,iuſſu principum,uel iudicũ,præſint. In aliis uero ſignis ſicut diximus,poſitus,facit in templis ignobilia officia, aut ſeruile aliquod miniſterium. Si uero in tertio loco,ab horoſ. conſtituto ♂. ♄, aut ♃ aliqua ſe ei radiatione coniunxerit,uel ſi cum eo fuerit.periuros faciet perfidos,& crebris ob hoc denotatiõibus miſeros.ganeones.& qui ſordida,& abſconſa loca ſemper ſectentur,quique,contra diuinitatẽ, irreligioſa ꝓferãt uerba, ſed tamẽ aſſiduis animi fatigationibus,ſemp æſtuãtes.

In quarto loco, ♂ ab horoſ. partiliter conſtitutus, ſi ♂ & ♄ aliqua fuerit radiatione pulſatus, patri primum mortem decernit, & generis totius euerſionem,aut labem totius patrimonii facit.Ipſi uero,qui ſic eũ habuerit,interpellationes,& moleſtias plurimas, contrarietates, & impedimenta ex maxima parte,decernit. Sed bonam ſenectutem faciet,ita ut in hac ætate conſtituto, lucra maxima conferantur, ſed circa uxoris affectus, inſtabilis erit,

In quinto

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0106
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In quinto loco, ☉ ab horoſco. conſtitutus, faciet amabiles. honoratos. & qui omnia facile conſequantur, & quibus cuncta, amicorum præſidio, conferantur. Sed ſi ſic ☉ poſito, præſens in eodem ſigno, ſe ♀ ſtella ſociauerit, uel de hexagono coniūxerit, coronarum largitur inſignia, ac prætexta ueſte, ſub tali ſydere natum hominem decorabit, ſed & à populo honores ei maximi conferuntur. Quod ſi maleuolæ ſtellæ, cum ☉, in eodem loco fuerint, nihil mali poterunt decernere, nec perpetrare, propter loci naturalem bonitatem, ſed filiis ſolum nocebit. Si uero in eo loco ſolus fuerit inuentus, minores erunt hæ, quas diximus fœlicitates, & ſic etiam filiis nocebit, perpetuáſque indicat orbitates, aut ex caſu filiorum, maxima doloris tormenta decernit.

In ſexto loco, ☉ ab horoſco. conſtitutus, multa mala decernit, ſemper enim nocebit. grauéſque, ac longas ægritudines faciet. Quod ſi ſic ☉ poſito, ♂ in horoſco. fuerit inuentus, actus quidem publicos faciet, ſed infliget ei uulnera frequenter ex ferro. patrem uero faciet, aut mala morte perire, aut citæ morti, aliqua ratione damnari, ſed & omnem ſubſtantiam, uariis facit generibus deperire, ſi in ſexto loco ☉ poſito, in decimo ab horoſco. loco, ideſt in MC. nulla ſtella fuerit inuenta. Nam ſi, in ſexto loco ☉ conſtituto, quæcunque ſtella decimū locū, hoc eſt MC. poſſederit, faciet locupletes. diuites. affluentes. & quibus paterna ſucceſſione, maxima fœlicitas cōferatur. Si uero in ſexto loco ☉ poſito, nulla in MC. ſtella fuerit conſtituta. ♃ uero, & ♀, cum eodem ☉, in ſexto loco fuerint inuenti, quicquid malorum decretum fuerit, mitigatur, & tota infœlicitatis impeditur improbitas.

In ſeptimo loco, ☉ ab horoſco. conſtitutus, maxima uitia, & ualitudines decernit, præſertim ſi ſic ☉ poſitum, ♂ & ♄, aliqua radiatione reſpexerint, uel ſi cum eo fuerint collocati, ſecundum enim naturam maleuolæ ſtellæ, quæ cū ipſo fuerit collocata, īdicit uitia, & ægritudīes. Si ♄, frigidas. ſi ♂, calidas, & ignitas. Quod ſi ☽ cū eo, in ſeptimo loco fuerit inuenta, uel ſi in ſeptimo loco ☉ conſtituto, ☽ in horoſ. uel in MC. partiliter fuerit collocata, magnos. potentes, ac nobiles faciet, & quibus committantur maximæ poteſtates, præſertim ſi fuerit in domo ſua, uel altitudine, aut in domo ♃ conſtitutus, & ſi locus fortunæ partiliter, & per computum diligenter inuentus, in aliquo cardine fuerit collocatus. Si uero ſic ☉ & ☽ conſtitutis, ſic etiam fortunæ loco collocato, ♃ aliquem genituræ cardinem tenuerit: imperatores, ac reges faciet, ſed bonos, ac beneuolos. Faciet etiam duces. potentes. diuites. & adminiſtratores fortes. temperatos, efficaces, ac prouincias, & ciuitates ſubiugantes. Quod ſi his omnibus ☉ ſcilicet ☽ ♃ & Fortuna, ſicut diximus, poſitis, ♂ & ♄ in ſecundo

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0107
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

loco,aut in octauo ab horosco.fuerint constituti,amittunt imperia, & ex honoribus,aut administrationibus suis,cum dignitatis iactura,deponuntur,aut ab inimicis,uel aduersariis,& æmulis opprimuntur. Facient etiã ut ipsi sibi manibus suis inferant mortem,aut captiuos facient hos eosdẽ. aut exules. Si uero in septimo loco genituræ,uel in quocunque alio cardine,collocato ♂, ☿ se in eodem loco positus iunxerit,uel matutinus,uel uespertinus,litteratos faciet,qui maximam,ac uariam litterarum scientiã consequantur. Si uero sic ♂,ac ☿ positis, ♄ se coniunxerit,malitiosos faciet.maleuolos.pessimos. & qui uelint difficilium litterarum noticiam habere,uel qui easdem ipsas difficiles litteras faciant. Si uero per noctem fuerint inuenti ♂ ☿ & ♄,lapidarios facient. pollinctores. aut funerarios. uel quibus sepulchrorum cura mandetur. Faciet etiam armentarios. bubulcos.pastores.equorum domitores.porcarios.& his similes, secundum naturam, potestatẽmque signorum. Et si in nocturna genitura, ♂ & ♄, in septimo loco constitutis, in eodem loco ♀ & ☿ fuerint inuenti.uel in duodecimo.uel in sexto eunuchos faciet.mulierẽsque uiragines. & quæ se nunq̃ uirili coitu coniungant.uel si se aliquando uiro coniunxerint. nunq̃ concepturas,uel partum edituras. Si uero sic his positis, ♂ se aliqua radiatione coniunxerit. uel cum ipsis fuerit inuentus. hermaphroditos faciet,in quibus se duplex natura coniungat. Quod si his omnibus sic cõstitutis, ☽ se aliqua radiatione coniunxerit.uel cum ipsis fuerit inuenta. archigallos faciet,& qui uirilia,propriis sibi amputent manibus. Faciet etiam lenones,& qui meretrices suis uelint procurationibus locare. Sed in sexto loco hæc eadem facient,cum ♂ constituti,si nulla stella,in MC. posita,istius malitiæ soluerit atrocitatem.nam si qua in MC.fuerit inuenta,iis omnibus in sexto loco constitutis, omnia quæ diximus mitigantur. In secũdo uero loco genituræ.uel quinto.uel undecimo.si ☿ cum ♄, fuerit inuentus, ♂ cum iis,in eodem loco constituto.malitiosos facit.maleuolos.pessimósque in omnibus actibus,sed aut aduocatos.aut iure peritos.seu scribas.uel exceptores.aut hortorum præpositos. uel aquarum distributores. Quod si sic his positis,in quibus diximus locis, ♂ se aliqua societate coniunxerit.uel si cum iis fuerit inuentus.erunt homicidiis publicis præpositi,& exceptores earum sententiarum,quæ de hominum capitibus proferuntur.aut cornicularii.aut commentarienses, quibus dam natorum cura cõmittatur,seu clauicularii.uel carcerum custodes, & quibus publicarum cathenarũ cura credatur. aut præpositi carnificum. aut ipsi carnifices,& qui damnatos homines, flagellis lacerare consueuerint. & cætera his similia. Si uero his omnibus,ut diximus, constitutis, ♃ & ♀ aliqua se radiatione coniunxerint,uel si cum his fuerint inuẽti,nihil quidem

dem eorum facient, quæ ante diximus, nulla enim mala, ex hac beneuola radiatione soli decernunt, cum ♃ uero iuncti, & ♀, sacerdotes facient uictimarios, & qui sacris præsint, uel qui pecora sacra, religionibus destinata, pascãt, uel qui in templis, aliquo fungantur officio, aut qui de templis, maxima munera consequantur. Sed hæ omnes stellæ, quas diximus, etiã in duodecimo loco partiliter constitutæ, hæc eadem simili ratione decernunt, sed ipsi hi homines tardius, q̃ si ut supra diximus, fuerint collocatæ, & gloriam habebunt, & principatum. Si uero hæ omnes, in undecimo loco fuerint constitutæ, & alia stella, ut ante diximus, in MC fuerit inuenta, hæc eadem simili ratione decernunt, Quod si in septimo genituræ loco, uel in quocunque alio cardine, solus ☌ cum ♂ fuerit inuentus, uel in secundo genituræ loco, uel in quinto, uel in octauo, uel in undecimo, dabit ex igne & ferro artem, & quæ ex aliqua duricie fabricantur. Sed in cardinibus, ☌ & ♂ pariter constituti, perpetua hæc artificia decernunt.

In octauo loco ☌ ab horosco. constitutus, patrem cito faciet interire. Si uero cum eo ♂ aut ♄ fuerit inuenti, aut ei de diametro oppositi, aut de quadrato coniuncti, facient alienos. delyros. cardiacos. aut freneticos, sed secundum naturam signorum, hæc ualitudinum uitia decernuntur. Si uero in octauo loco ☌ posito, in diametro eius ☽ fuerit constituta, nondum soluta coniunctione, sed plena lumine, uel si cum eo synodica fuerit inuenta, in octauo loco, ♄ uero, & ♂ per diametrum constituti, uel simul, uel si se illis quadrata radiatione coniunxerint, ualitudines, & debilitates maximas faciẽt. nam caput maliciosis humoribus onerant, & ex humorum statiua perseuerantia, qui circa caput collecti fuerint, facient caducos, & lunaticos, aut assidua interceptione deficientes. Faciũt etiam aliena uerba proferre, atq; alienos humeros, graui iactura debilitant, aliis maculas. lepras. impetigines. nephritides. ptisim. hydropem ĩpingunt, alios elephanticos faciunt. alios clodos. alios gibbos. alios paralyticos. aliorum quoque maximas partes amputant corporis, sed hæc secundum differentias signorum, atque naturam, omnia decernuntur. Nam similia faciunt in secundo ab horosco. loco, & in sexto, & in duodecimo, & in octauo sicut diximus, constituti. Quod si sic, omnibus, ut diximus, positis, ♃ se, & ♀ aliqua radiatione coniunxerint, uel simul cum ipsis fuerint, uel trigonica eos radiatione respexerint, uel si ☽ se coniunxerint, hæ omnes ualitudines, quas diximus, tales erunt, ut mederi, & curari possint. Sed etiam, si sic beneuolis stellis collocatis, ♃ scilicet, & ♀ maleuola stella, coniunctionem ☽ ueniẽtis exceperit uitium quidem, atque ægritudo perpetua erit, sed diuinitatis alicuius prouidentia ualitudinis acerbitas mitigabitur. Quod si his omnibus, sicut diximus, collocatis, ☿ se cõiunxerit stella, aut

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0109
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cum ipsis posita, aut in hexagono collocata, ualitudines istas, quas diximus, aut remedio aliquo, aut cantationibus compescet, aut omnifariam iis remediis, ab incursu ualitudinum liberabit, præsertim si ☽ crescens, aut minuta luminum, ♃, aut ♀ se coniunxerit. Quod si in ista stellarum dispositione, quam exposuimus, ☽ se ☿ stellæ coniunxerit, & cum eodem collocata, à beneuolis stellis, uel de trigono, uel hexagono radiata fuerit, ad deos confugient, & illic manebũt, ab ipsis remedia postulantes. Quod si ☽ se ☿ stellæ coniunxerit, sic ☌. ♄. & ♂, ut diximus, positis, ♃ uero, & ♀ in aduersis, & deiectis locis, fuerint inuenti, insanos. lunaticos. dæmoniacos facient, & qui ex his uitiis, perpetuis calamitatibus implicentur, ita ut biothanata morte depereant.

In nono loco, ☌ ab horosco. constitutus, fabricatores deorum facit, uel diuinorum cultores simulachrorum, aut deorum ornatores, siue templorum conditores, aut hymnologos, & qui deorum laudes, cum iactantia, & ostentatione decantent, ex quibus tamen honorem, & gloriam habebunt. Facit etiam sic ☌ positus, patrem fœlicem, sed & ipsis, & patri eius uarias uitæ mutationes, multiplicés que decernit. Et si beneuola stella, sic ☌ posito, in anaphora MC. fuerit inuenta, is qui sic eum habuerit in peregrinis locis constitutus, augumenta fœlicitatis maxima consequetur. Si uero in hoc loco maleuola stella fuerit inuenta, multa incommoda, in peregrinatione patietur, ac summo cum dolore, peregre remotus à patria morietur.

In decimo loco ☌ ab horosco. constitutus, partiliter in diurna genitura, idest in MC. in domo sua. aut in domo ♃, aut in ea parte, in qua exaltatur, faciet reges, quibus à patre tradatur imperium, aut duces, quibus hoc honoris, simili modo paternis tractatis honoribus conferatur, aut administratores. consules. & proconsules, sed quibus hoc ex parte, pro dignitatis merito deferatur. Quod si sic ☌ posito, ♂ alium genituræ possederit cardinem, regna. ducatus. administrationes. consulatus. proconsulatus, per pericula tamen, & pugnas, ac per inuidiam consequẽtur. Quod si ☌ in MC. in iis signis, in quibus diximus, partiliter fuerit inuentus, ♂ uero in occasu, idest in septimo genituræ loco fuerit constitutus, & ☽ in alio cardine, plena luminibus, ♂ respexerit, idest aut in horosco. posita, aut in MC. facit eum, qui natus fuerit, siue regem, siue ducem, siue consulem. aut proconsulem, uel administratorem, exulem, & captiuum. Sed & si ☌, sicut diximus, in MC. fuerit collocatus, ♂ uero in horosco. loco, uel in nono fuerit constitutus, & ☽ per diametrum, uel quadratum, ♂ exceperit radios, uel cum ipo plena fuerit lumine constituta, simili modo hos eosdem, ut diximus, biothanatos, exules, & captiuos facit. Quod si sic ☌

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0110
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ut diximus, posito, ♂ alienus ab his locis fuerit, quæ diximus, ♃ uero in cardinibus fuerit inuentus. aut in cataphoris, & ☽ aliquem genituræ possederit cardinem, plenáque luminibus, ♃ se radiationibus coniunxerit. hos eosdem reges. aut duces faciet potestatem suam, per spatium totius orbis, extendere. Platice uero ♂ in eo signo constitutus, in quo est MC. nobiles parentes faciet, & honestos, præsertim si sic ♂ positum, beneuola stella, aliqua radiatione respexerit, adminuuntur autem hæc etiam, si sic positum ♂, maleuolum sydus impediat. Sed generaliter, ♂ in omnibus cardinibus, partiliter cum ☿ constitutus, litteratos faciet, disertos, & uariis litterarum studiis oratores. unde, uarii actus, & maxima quædam decernitur disciplina. Erunt autem isti, qui sic habuerint ♂ & ☿, si se illis ♃ stella coniunxerit, litterarum gratia, & magisterii, cum regibus constituti, sed hæc etiam ☿ faciet, si longe à radiis ♂ fuerit inuétus, & si sic eum positum sine inuidia ♂ & ♄, ♃ & ♀ bona radiatione respexerint.

In undecimo loco, ♂ ab horosco. constitutus, fœlices faciet, ac nobiles, & quorum patres, maximo honoris splendore decorentur, sed processu temporis augumenta fœlicitatis, & dignitatis accipient. Hæc autem maiora erunt omnia, si sic positum ♂, ♃ aut simul cum eo collocatus, aut trigonica radiatione respexerit, aut si ♀ cum ipso matutina fuerit inuenta, aut si hexagono matutina respexerit. nam hæ omnes dignitates amicorum illis gratia conferentur. Si uero in undecimo loco genituræ, fuerit inuentus, & maleuolæ stellæ cum ipso fuerint, aut aliqua illi radiatione coniunctæ, nihil quidem actibus, uel honoribus nocebunt, sed solo filiorum loco, acerbi decreti perseuerantia officiet.

In duodecimo loco ♂ ab horosco. constitutus, ignobiles & frequenter seruos, captiuósque faciet, ac patris citam mortem, totiúsque patrimonii iacturam decernit, nec non & tristem uitam, & ægritudines graues. Sed si beneuola stella, cum ♂ in eo loco fuerit inuenta, nihilominus maximas ignobilitates faciet. Si uero maleuola stella in hoc loco cum ♂ fuerit, inuenta, perpetuas ægritudines, & uitia maxima, perpetuásque seruitutes, decernit. Sed ♂ etiam δυωδεκατημόριον eiúsque fines diligenter inquire, ne, in aliquo, te fallat huius operis disciplina.

Veneris decreta, per singulas cœli stationes. Cap. septimum.

u

Enus in parte horosco. partiliter constituta, si per noctem in hoc loco fuerit, diuinis ingeniis homines faciet & amicos imperatorũ, aut potentũ reddet, & quibus regum ac magnorum uirorũ negocia credãtur. Faciet etiã oratores maximos & bonos, secundum naturam, qualitatémque signorum. Si enim in

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0111
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

humanis partiliter in horosc. fuerit inuenta, faciet sacerdotum principes, & qui in ipsis sacerdotiis, purpureis, aut auratis uestibus induantur, & qui futura prædicant. Faciet etiam gratos. uenustos. diuites. si nulla maleuola stella, sic positæ ♀, aliqua se potestate radiationis obiecerit. Si uero in iis, quibus diximus, signis, partiliter ♀ in horosco. constitutæ, ☿ se stella coniunxerit, & cum eadem fuerit, in eodem signo, & iisdem partibus partiliter collocata, meritis faciet, dignisque infulis coronari. Faciet etiam tales musicos, ut omnium admiratione laudentur. In constantibus uero signis & quæ modicæ sunt uocis, posita, ĩ nocturna scilicet genitura, faciet multiplici studio uenatores, amicos imperatorum, faciẽtes aliquid tale, quod ad oblectationes præcipue regias pertineat, faciet quoque præpositos uoluptatum, sed earum quæ ad delectationem regiam præparantur, accipiẽtes annonas ab imperatore maximas, sic ut ex præstatiõe earum, maximæ illis diuitiæ conferantur. In terrestribus uero signis, aut in aquosis constituta, faciet tales homines, qui odorum pigmenta faciant, aut qui magnificas uestes texant, aut tinctores maximos perficiet. In quadrupedibus uero signis, sicut diximus, constituta, faciet nobiles. gloriosos. bonos. amatores pecorum, & regiis animalibus præpositos. Si uero in diurna genitura, in horosco. partiliter fuerit inuenta, faciet infames. libidinosos. impuros. qui erunt etiam linteones. aut plumarii, uel colorum inuentores, tinctores. caupones, uel tabernarii. Sed si sic ♀ per diem positam, ♄ ex aliqua parte respexerit, faciet molles. cinædos, & qui se dulcibus actibus dedant. sed si in horosco. ♀ constituta fuerit, in prima ætate dabit uxorem. Faciet aũt ♄, si sic positam ♀, forti radiatiõe respexerit, aut spadicarios, aut textores, uel pigmentorum inuentores. Quod si sic ♀ positam, ♃ bona radiatione respexerit, regiis textrinis faciet præpositos esse, uel præfectos.

In secundo loco ♀ ab horosco. constituta, si sic in nocturna genitura fuerit inuenta, faciet magnarum artium inuentores, & affluentia copiosos, sed qui frequenti pulsentur infamia, & quibus gradatim fœlicitas conferatur, facit etiam gratos, & amœnos in ♀ cupiditatibus. Si uero per diem in hoc loco fuerit inuenta, maximas contrarietates, & tardas nuptias decernit, causas etiam cum aliqua fœmina concitat. Quidam quoque repentinus uxorum mortibus uiduantur. Si uero sic positam ♀, aut ♂, aut ♄ per quadratum, aut diametrum respexerit, uel cum ea positus fuerit, faciet steriles, & circa uenereos actus ĩefficaces, & qui nunquã ducant uxores, sed semper puerorum amoribus implicentur. Sed hæc fortius decernuntur mala, si in diurna genitura ♀ sic fuerit inuenta, in domo ♄, ♂, uel ☿, uel in finibus eorum.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0112
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In tertio loco, ♀ ab horosco. constituta, bona erit, si eam ♃ aliqua radiatione respexerit, accipiet enim uxorem de templo, uel sacerdotem, uel sacerdotis filiam. Sed si cum ♀, ☿ stella fuerit, & ☽. erũt etiam ipsi prophetæ. neocori, aut præpositi templis, ac religionibus.

In quarto loco, ♀ ab horosco. constituta, per diem, idest in IMC. iacturam maximam patrimonii faciet, & assiduas uiduitates, & tales reddet, qui difficile possint aliquid impetrare. Sed si cum ☿ fuerit partiliter radiatione coniuncta, faciet frequẽter ob adulteria, & propter malas administrationes, uel publicas, uel priuatas proscribi. Si uero per noctem, in hoc loco fuerit inuenta, processu ætatis, laudatos faciet, & magnorum uirorum amicos. plenos gratia, & decentes. In iuuentute uero, idest in prima ætate, honestos quidem, & quibus nihil desit, sed uitio quodam mẽtis implicatos, secundum propriam signi naturam, atque substantiam. In tropicis enim signis constituta, aut in duplicibus, uiduitates decernit, & damna, & causas, propter mulieres. aut à mulieribus excitatas. In solidis uero signis constituta, morigeras decernit uxores, & qui ab iis maxime diligantur, & quibus gloria, & patrimonia à mulieribus conferantur, amoto tamen signo ♒. nam si ♀ in hoc signo fuerit inuenta, in quarto scilicet ab horosc. loco, & ☽ aut de quadrato, aut de diametro, eam respexerit. uel si cũ ipsa sit collocata, faciet steriles, & qui filios procreare non possint, & qui se nunq̃ possint coniugalibus affectibus copulare, sed puerorum semper coitu gaudeant.

In quinto loco, ♀ ab horosc. cõstituta, faciet bonos. benignos, qui quicquid uolunt facile impetrent. Faciet etiam coronari infulis, & coronis. si ♃ eam, aliqua radiatione respexerit, claróſque aliquo genere nobilitatis efficiet. Si uero cum ea fuerit ☿ collocatus, augumenta uitæ, promotionésque, sed cum maxima largitur infamia. Faciet autem, in omni congressione uictores, & quibus gratia uictoriarum, præmia conferantur. In omnibúsque potentes, & qui semper futura prænoscant, notos potentibus uiris, & quibus à mulieribus, aut uxoribus patrimonia maxima conferantur, uel qui præsidio, aut patrocinio mulierum, uel uxorum ad maximos ueniant gradus dignitatum, sed processu temporis, omnia eis plena, atque perfecta tribuuntur. Si uero crescentis ☽ lumen exceperit, & crescens ☽ se ei cõiunxerit, cum magna inuidia, administrationes, & glorias consequentur, sed & certos reddit, & ab omni mendacio separatos, & qui nec de ueris rebus, iurisiurandi necessitatem, aut dare, aut accipere uelint, sed cum uxoribus, faciet sic cum ☽ ♀ posita, propter quasdam suspitiones contentiosas iurgiorum conflictationes inire.

In sexto loco, ♀ ab horosco. constituta per diem, & noctem, ignobilio

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0113
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

res dabit uxores. aut uiduas. aut debiles. & nunq̃ morigeras uiris. si nulla stella in MC. fuerit inuenta. Si uero mulier, in sexto genituræ suæ loco ♀ stellam habuerit collocatam, magnas difficultates, & magna pericula patietur ex partu. aut enim abortabit frequenter, aut difficilem edet partum, aut intra uiscera eius, dilaceratum pecus, à medicis proferetur. Si uero in sexto loco, ab horos. ♀ constituta, in nocturna scilicet genitura, aliqua stella in MC. fuerit inuenta, faciet gratos. decoros. quibus uxores morem gerant, ac ab eis fœlicitas conferatur, & omnia quicquid uoluerint, consequantur. Si uero aliena ♀ à cardinibus fuerit constituta, & maleuolæ stellæ tamẽ, in cardinibus constitutam ☽, forti radiatione possederint, eos qui nati fuerint, expositos statim facient.

In septimo loco, ♀ ab horosco. constituta, si in suo signo, per noctem, fuerit inuenta, fœlicem reddet senectutem, tardius autem dabit uxorem, & difficile filios decernit eis, qui sic positam ♀ habuerint. Faciet autem pro rebus uenereis, maximis infamiis laborantes, secundũ naturam, qualitatẽmque signi. Si uero hunc locum tenuerit, in tropicis signis constituta. uel squamosis, aut erraticis. & cum ea ♂ fuerit. aut se illi per diametrũ. aut quadratum, forti radiatione coniunxerit, faciet impuros. libidinosos. infames. Si uero sic positam, cum ♂ ♀, in iis, in quibus diximus, signis, alia ♄ radiatione respexerit, idest aut per quadratum, uel diametrum aut simul positus fuerit, mulíeres, quæ sic habuerint ♀, cum hac stellarum societate, impuræ, & impudicæ erunt, & cum mulieribus aliis, libidinis causa coibunt. Sed hæc uitia erunt fortiora, si in ♑ uel ♈, hæc se stellarũ mixtura, quam diximus, coniunxerit.

In octauo loco, ♀ ab horos. constituta, in diurna scilicet genitura, tarde dabit uxorem, & cum dederit, dabit aut degenerem. aut uiduam. aut sterilem. aut graui fœditate deformem. Sed si ☿ cum ea fuerit. uel cum ☿ uenerem, in hoc loco positam, maleuola stella respexerit. uel per quadratum. uel diametrum. uel si cum ipsis, in hoc loco, fuerit inuẽta, omne eius qui natus fuerit, patrimonium dissipatur. uel qualicunque proscriptione nudatur. mors uero illi, per gonorream, idest defluxionem seminis, aut contractionem. uel spasmum. aut apoplexin fertur. Si uero per noctem, in hoc loco fuerit inuẽta, diuites faciet, & quibus morte mulierum magnarum, fœlicitas conferatur. mors uero illis cito, & sine dolore, uel aliquo tormento decernitur.

In nono loco, ♀ ab horosco. constituta, in diurna genitura, faciet eũ, qui sic habuerit, assidua cuiusdam dæmonis interpellatione pulsari. faciet etiam in templis manere sordide, & sic semper incedere, & qui nunq̃ tondeant comam, & qui aliquid uelint, quasi à diis dictũ, hoĩbus nũciare

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0114
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

quales solent esse, in templis, qui uaticinari consueuerunt, reddit quoque sic posita ♀, somniorũ frequenter interpretes. Sed hæc fortiora erunt, si sic positam ♀, ♄ aliqua radiatione respexerit. Si uero in nocturna genitura, in hoc loco fuerit inuenta, faciet diuinos deorũ cultores, et qui sacris ac religionibus studeãt. Quibusdam uero officia, ac dona largitur ex templis. Si uero per noctem, sic ♀ cõstitutam, ♂ & ♄ de diametro, uel quadrato respexerint, uel se simul positi ei coniunxerint, facient à mulieribus exagitari, aut ab eis graues infœlicitates cõferri, & quibus ipsæ semper ingratæ sint, præsertim si cum ista stellarum societate, in tropicis signis fuerit inuenta. Si uero sic positam ♀, de trigono, uel hexagono, ♃ stella respexerit, uel si cum ea fuerit inuẽta, faciet à mulieribus adamatos. uenustos. gratos. & qui ab eis omnia facile consequantur, & qui in re dominentur uxoris. alii enim mulierum curam suscipiunt, uel earum procuratores existunt, alii sic habentes ♀, in palatiis regum, uel potentum uirorum domibus, ob fabricationem harum rerum, quæ ad cultum sunt mulierum necessariæ, perseuerant, gratiq; sunt semper etiam iis, ac necessariis, & propter has res, promotionibus aliquibus adornantur, & ex his rebus, augumenta patrimonii maxima consequuntur. Si uero sic positam ♀, ♂ in diametro constitutus, uel quadrato respexerit, præsertim si ipse in cardinibus fuerit inimicos habebunt, grauesque uidebunt mortes filiorum. erunt etiam natorum inimici, aut adulterii, aut stupri causa. Si uero sic positam ♀, cum ♃ stella, ☿ de quadrato respexerit, uel ♄ solus, in diametro fuerit inuẽtus, ☿ in quadrato, uel cum ipsa cõstituto. Vel si simul ♄ & ♀, cum ☿ fuerint cõstituti, in eo scilicet quo diximus loco, facient steriles, sine semine, puerorum amatores, libidinosos, & propter hæc uitia, in homicidiis. periculis. aut erumnis constitutos. Si uero mulier sic habuerit ♀, ut diximus, cũ hac scilicet stellarum coniunctione, uirorum actus semper imitabitur.

In decimo loco, ♀ ab horos. constituta, idest in medio cœli, faciet claros & coronatos, & quibus grandis gloria, & fortuna maxima conferatur. Si uero in hoc loco cum ☿ fuerit inuenta, faciet chordarum, & instrumẽtorum, musicaeq; disciplinæ auctores, & qui quod uoluerint, facile consequantur, si nulla ♄ & ♂ se ei radiatione coniunxerint. Ipsa uero matutina, facit publicos musicos, & qui à populis honorẽtur. Si uero se eis ♄ aliqua radiatione coniunxerit, faciet infames, & in iis, in quibus diximus artibus, professores secundos, sed qui nunq̃ sibi uendicent principatum, & qui res suas alienæ tuitioni sæpius cõmittant. Si uero sic positã ♀, ♂ forti radiatione respexerit, aut cum ipsa fuerit, faciet infames, famosos. Si uero mulier, ♀ sic positã habuerit, erit impura libidinosa, & ad omnium exposita uolũtatem, ac meretricis semper actibus implicata, & quæ ꝓpter uitæ

necessitatem, se meretricia quæstui, lenocinióque prostituat, sed & secundum qualitatem, substantiámque signorum, hi actus perficiuntur. In erraticis enim signis, aut in tropicis, seu squamosis, uel in ♄ domibus, ut diximus collocata, talem mulierem reddit. In his uero signis, si ut diximus, ♀ uir habuerit constitutam, infamis erit in infinitum, & qui res impuras, multiplici ratione committat. Sed sicut diximus, in his signis, & cum ista stellarum societate, ♀ posita, ita ut in fœminino signo fuerit inuenta, & ☽ per quadratum, uel diametrũ crescẽs lumine, existens simili modo etiã ipsa in fœminino signo, ♂ respexerit, faciet eunuchos. abscisos. archigallos, aut hermaphroditos, & qui semper hæc non agant, sed patiantur, quæ mulieres pati consueuerunt, præposteris libidinum ardoribus, uuluæ tentigine concitatæ.

In undecimo loco, ♀ ab horos. cõstituta, si uespertina fuerit, & eam sic collocatam, ♂ & ♄ aliqua ex parte respexerint, faciet steriles, & qui generare non possint, sed difficile nuptias adipiscantur, & frequentes puerorum amatores facit, aut mulierum scænicarum, uel qui publicis mercimoniis præsint, præsertim si sic posita, in tropicis signis fuerit constituta, sed circa substantiam, gradatim crescẽtes facit, & quibus augumenta patrimoniorum, amicorum præsidio conferantur, gratos tamen, & uenustos reddit. Quod si sic posita ♀, coniunctionem ☽ ueniẽtis acceperit, faciet locupletes. diuites. maxime potentes, ac gloriosos, & quibus magnarum potestatum cura mandetur. Interdum etiam nobiliũ ciuitatum faciet. x. primos. Si uero matutina, in hoc loco, fuerit inuenta, & similimodo coniunctionem ☽ uenientis exceperit, à prima ætate, facit potentes, & quibus potestas aliqua committatur, ita ut eos, magnis uiris, aut imperatoribus. fides. amicitia merita coniungat, & qui semper, usque ad ultimum uitæ diem, gratia uenustatis ornentur, sed fortiora hæc erunt, si sic ♀ & ☽, in hoc loco positis, ☿ se aliqua radiatione coniunxerit, uel si cum ipsis, in eodem loco fuerit constitutus.

In duodecimo loco, ♀ ab horos. cõstituta, si in nocturna genitura fuerit inuenta, faciet mulierum causa, assiduo tristitiæ dolore cruciari. Sed si sic positam ♀, ♂ & ☿ forti radiatione respexerint. Faciẽt homini, ab ancillis, libidinis causa frequentes insidias fieri, animi æstu, sed tamẽ libidinis instinctu, turpis amoris incẽdia decernit, alii enim ancillas matrimoniis sibi cõiungunt. alii sibi publicas meretrices, genialis thori copulatione cõsociant, ex qua etiã cã, filiorũ soboles denegat. Per diem uero, in hoc loco posita, mulierũ cã, necẽ, uel malæ mortis decernit atrocitatẽ, secũdũ naturã, q̃litatẽmq; signorũ, habet. n. hæc stella uarias, sed q̃ difficile ĩueniri possint decernẽdi p̃tates. Sicut enim in imaginibus, artifex pictor lineamẽta

mẽbrorũ uaria mixturarũ diuersitate ꝑsignat,& tẽperatis coloribus certã corporis formam,mutatione facit similitudinis corporalis.Sic & stellarũ coniuncta radiatio,societatis consensu pariter temperata,uim quandam uicissim,ex coniunctis sibi potestatibus mutuatur,& substantiam sibi ex diuersorum ignium calore collatam,fataq; hominũ,ad picturæ modũ æquata societatis moderatione depingit,hoc autẽ sic esse,quod dicimus, istis rationibus comprobatur,♀,sic ut diximus,collocatæ,si ♄ se aliqua radiatione coniunxerit,animos facit peruersis uitiis implicari,& ad nullos actus reddi necessarios,præsertim si ista cõiunctio ♀ & ♄ in nocturna genitura fuerit inuenta.Si uero sic posita prospera ♃ se radiatione cõiunxerit,ab incursu præcedentis malitiæ liberatur.maxima etiam hominibus largitur bona.nã & patrimonii augumenta,propriis actibus consequentur,& erunt ab omni uitiorum labe sepositi.Si tamẽ sic constitutã ♀,cum ♃ de diametro ☽,nulla radiatione respexerit.Quod si in diametro ☽ fuerit inuenta,faciet infames.libidinosos.aut puerorum amatores,& ex coitu mulierum inhonesto,soleant graui infamiæ pulsari dedecore,atq; ex ĩcestis,& stupris,ex ista cõmixtione,graues decernunt ĩfamiæ,aut enĩ cũ sororibus,uel nouercis.aut filiabus.uel fratribus coire cogunt.sed nihilominus ex isto incestu,lucra illis maxima prouenient,uel aliquod confertur meritum dignitatis.Sed semper ♀,cum ☽ simul posita,aut de quadrato cõiuncta.amoris illecebras.aut ĩfamiæ labem prona fœlicitate decernit,seu acerbis animi uitiis implicabit,uel facit impura,siue libidinosa cupiditate præposteros,aut ex incestis amoribus,graui pulsat infamia.Siue enim,ut supra diximus,cum sororibus coeunt,aut cum alienis à genere,duas etiam sorores,stupro sibi cogente coniungunt,aut cũ filiabus coibunt,aut cum matribus,uel cum nuribus,aut cum priuignorum uxoribus,aut circa fratrum uxores,uitio libidinosæ cupiditatis ardebunt,siue cum nouercis.aut affinibus.uel sororibus.aut sororũ filiis coniungentur.Si uero ♀,sic mulier collocatam habuerit,libidinosa erit,& quæ promiscuis amoribus,ac uoluptatibus implicetur,erítque semper infamiæ labe possessa,ac incestis amoribus æstuans,aut enim cum fratribus suis coibit, aut cum filiis,aut parentibus,aut cum patruorum filiis,aut cum filiarum maritis,uel cum patruis,seu priuignis,aut affinibus,siue ad duos fratres, ad unam lecti libidinem,deuocabitur.Alias quoque mulieres,uiriles facit actus appetere. Sed hæc tunc fortius facit,si simul cum ☽,ista radiatione coniuncta,in tropicis signis.erraticis.squamosis.uel biformibus fuerit. Sunt quoque hæc fortiora,ac uehementiora,si sic ambas,idest ☽ & ♀,ut diximus positas,uel ☽ etiam solam de duabus,♂ uel ♄ per diametrum,uel quadratum uiderint.aut cum una ipsarum,alter eorum

fuerit collocatus. Vel si ista societate iūctæ, ☽ pariter, & ♀, in domo ♂, uel ♄ fuerit collocatæ, uel si in ☿ signis aut simul fuerint, aut una de duabus, in signo ☿ collocata, alteram tali, qua diximus radiatione, respexerit. In uespertino autē ortu, ♀ constituta, si in nocturna genitura, in bono signo ♂ se prospera radiatione coniunxerit, bona fœlicitatis incrementa decernit, potentes enim, & gloriosas facit potestates, atq; honorum maxima largitur insignia, facultatum quoque diuitias locupletum. Quod si per diē, ♂ se quacunque radiatione coniunxerit, multorum ac magnorum malorum īfortunia decernit. Gaudet enim per noctem, si se ☽, ♂ mercurióque coniunxerit, túncq; homines, maxima fœlicitate nobilitat, quoties, in nocturna genitura fuerit cum iis, bona radiatione coniuncta. Si uero cum ♂, in hoc loco, in quo loquimur, ♀ fuerit, iniustissimā eā fore, omnium prudentium responsionibus constat. Male enim constituitur ♀, si cū ♂ fuerit collocata, non enim gaudet ♂ sociata luminibus, sed quicquid in rebus humanis malum uidetur, ac miserum, hoc totum hoībus, cum ♂ posita, decernit. gaudet uero, retro ♂ collocata, idest matutina, tunc enī quicquid boni, cum bonis posita decreuerit, potiore fœlicitatis crescet augumento. Si uero domina horos. fuerit inuenta, & ipsa totius genituræ domina fuerit, uel si decreuerit uitam, in bonis signis, & opportunis genituræ locis collocata, maximam uitæ largitur ætatē. Si uero datori uitæ, uel genituræ, aut horos. domino, in diurna genitura restiterit, ab eo tempore uitæ, quod decretum fuerit minuit annos octo, ac etiam uitia, sic posita decernit, sed tamen talia, quæ non graui maculentur infamia. In ♀ quoq; quære similiter δυωδεκατημόριον, & eius fines, ut omnibus rationibus, decretorum secreta reperias.

Mercurii decreta, per singulas cœli stationes. Cap. octauum.

m Ercurius in parte horos. partiliter constitutus, in his in q̄bus gaudet signis, in diurna genitura, faciet philosophos, grāmaticæ artis magistros. geometras. cœlestia sæpe tractantes. aut qui ad hoc apti sint, ut deorum possint præsentiam intueri, aut sacrarum litterarum peritos facit oratores etiam frequēter & aduocatos, præsertim si in hoc loco, uel in suis signis, uel in cæteris uocalibus fuerit inuentus. Quod si sic ☿ positū. ♂ aut ♄, uel ♃ in diurna genitura respexerint, magnos uiros faciēt, qui sacris, & gloriosis stēmatis coronent, faciēt ēt tales, q̄bus maxīa ī-peratorum negocia credantur. Quod si sic positū ☿, de quadrato, uel diametro, ♂ respexerit, ita ut cum ipso partiliter, in horos. fuerit inuentus, eum qui sic natus fuerit, multiplici malorum continuatione prosternet, neque enim definiri, aut designari possunt mala, quæ ex ista ☿, & ♂ coniunctione proueniūt. Si uero sic positū ☿, ♂ de trigono respexerit, faciet

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0118
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

hominem,bonis,ac ꝓſperis actibus occupari. Si uero ☿,ſic partiliter,in nocturna genitura,in horoſ.fuerit inuẽtus,diuinos ſenſibus faciet,& qui omnia,quæ uolunt,facillimis ſemper rõnibus conſequãtur,reddet etiam honeſtos moribus,& graues.rõnibus etiã faciet præpoſitos.aut cõductionum,aut frumentoꝝ.aut uectigalium.aut negociationum.uel menſarũ.ſeu fenerationum.uel huiuſmodi negocia tractantes. Reddit etiã,ſic per noctem collocatus,Imperatoꝝ.aut potentiſſimorum iudicũ,frequenter īnterpretes,ſed hæc oĩa,ſecũdũ differentiã decernit,q̃litatẽmq; ſignoꝝ.

In ſecundo loco,☿ ab horoſ.conſtitutus,ſi in matutino ortu fuerit inuentus,faciet homines obſcuros,ſceleratæ mentis.alienos a ſcĩa litterarũ,& q ſint ab omni uitæ ſubſidio deſtituti. Si uero in hoc loco,ueſpertinus fuerit,& in nocturna genitura,faciet feneratores.negociatores.aut q alienarum curã rerũ,procuratiõẽmq; ſuſtineant.Si uero in diurna genitura,ſic fuerit inuentus,faciet philologos,aut laborioſarum litterarũ peritos,& qui naturã ſuam nolint cæteris hominibus comparare,& qui etiã affectẽt omnia,quæ illis,nulla magiſterii tradidit diſciplina,facit tamẽ miſeros in uita,& qui ſe ſemper uario anguſtiarũ genere cõficiant. Si uero ſic poſitũ ☿ aliqua ♃ radiatione reſpexerit,uel ſi cum eo fuerit inuentus,& ☽ ſe illis bona cõiunctiõe ſociarit,facit magnis ac claris locis præponi,ſed qui nõ habeant potentiã principalẽ,ac in ipſis actibus alienæ ſubiaceãt poteſtati. Facit etiam magnis rationibus præpoſitos,talẽs que,qui facultates regias, prompta diſpoſitione ſuſtentent,& qui omnes redditus regios,theſaurõs que,ſuæ habeant fidei,diſpoſitioníque cõmiſſos,ſed hæc eorum fœlicitas breui temporis ſpatio finietur,citóq; fluxa diſperibit.

In tertio loco,☿ ab horoſ.cõſtitutus,faciet ſacerdotes magnos.archiacros.mathematicos,ſed per ſe inuenientes,atque diſcentes quicquid illis non fuerit alieno magiſterio demonſtratũ,facit etiã cordatos.fœlices.& q ad omnes actus,facili ſerõne coniungant.Si uero ſic poſitũ ☿ de trigono, uel hexagono,♃ reſpexerit,uel ſi cũ ipſo fuerit íuentus,faciet magnæ mẽtis,& magnorũ,ac diuinoꝝ conſiliorũ uiros. Si uero ſic poſitis ☿ ac ♃, ♂ ſe aliquibus obligarit radiatiõibus,faciet ꝓcuratores regũ.claros duces. potẽtes.adminiſtratores.& q̃bus regiæ facultates credant̃.& tales aĩo.ac uiribus reddet,ut oĩa poſſint animi ſui uirtute fœliciter ſuperare.

In quarto loco,☿ ab horoſ.conſtitutus,in IM.ſcilicet cœlo,faciet acutos,& publicis rationibus præpoſitos,& qui multiplici doctrina polleant Si uero in hoc loco,in matutino ortu,fuerit íuentus,ſecretarũ quarundã artium magiſtros reddet. Si uero ſic poſito ☿,alios genituræ cardines,♂ ſaturnus que poſſederint,& ☿ de quadrato,aut diametro reſpexerint,facient accuſatores,cuſtodes carceris,ac frequẽtes dãnatores.Si uero ueſper-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0119
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tinus,in hoc loco fuerit inuentus,faciet aurifices,aut fossores auri,aut abſconſarum quarundam artium magiſtros,aut qui computo, uel calculo, uideantur inſtructi,aut paleſtritarum duces reddet.

In quinto loco, ☿ ab horoſ.cõſtitutus,ſi in matutino ortu fuerit inuẽtus,abſconſores auri,& diuitiarum faciet,& qui prouidentia ſua,maximã faciant ſubſtantiæ facultatem,alienis etiam, ſed magnis facit præpoſitos pecuniis,& qui diuinis moribus eſſe uideãtur. Decernitur autem illis,ſic poſito ☿,maxima uitæ ſubſtantia,ac fœcunda filiorum ſoboles. Si uero ueſpertinus,in hoc loco,fuerit íuentus,pecunias nulla poterit ratione ſeruare,ſed totum,quicquid pecuniarum,uel auri, uel argẽti, cæterorúmq; nobiliorum ei propoſitum fuerit,profuſis faciet errogatiõibus diſſipari. Faciet etiam negocioſos,ac rationibus publicis,quacunque adminiſtratione præpoſitos.Interdum etiam,pro qualitate ſignorum.magiſtros.geometras.aut aſtrologos,& qui ſyderum curſum, prudentia computationis inueniant,faciet etiam paleſtritis præpoſitos,ac duces.Quod ſi in hoc loco, ☿ poſitus coniunctionem ☽ creſcentis exceperit,totum corpus hominis ſaluum,facit maculis uariari,aut uitioſis ualitudinibus implicari, ſecundum naturam,qualitatémque ſignorum. Si uero ſic ☿ poſito,deficiens ſe ☽ coniunxerit,dedecoroſis hominem ualitudinibus implicabit, faciétq; frequẽter,à recto uiuẽdi ordíe,ꝑpoſteris demẽtiæ caſibꝰ aberrare.

In ſexto loco, ☿ ab horoſ.conſtitutus,aut ex docta facilitate ſermonis, ſeu aduocatione,aut ex negociatiõe,aut ex deorum redditibus,faciet fortunam ſibi maximam comparare,præſertim ſi ſic poſito ☿,in decimo ab horoſ.ſigno,ſtella alia fuerit inuenta.Si uero in nocturna genitura, matutinus in ſexto loco fuerit inuentus. interpretes. piſcatores. aucupes. uel ſculptores facit,ſi ſic poſito ☿,alia ſtella, in decimo genituræ loco,fuerit inuenta.Si uero matutinus,in nocturna genitura,in ſexto loco fuerit cõſtitutus,& decimus ab horoſ.locus,nullã habuerit ſtellã.faciet malignos. malitioſos.malorum conſiliorum auctores.& fures.ac qui res alienas,inuido ſemper mentis ardore deſiderent,& qui de alienis caſibus gaudeant, delatores,& qui affines,ac ꝓpinquos ſuos omnes,acerbis odiis perſequantur.pigros. & cæcos mentibus.& q̃bus omnia malitiæ genera cõferantur. Si uero ueſpertinus in hoc loco,fuerit íuentus,faciet cordatos. graues.rationibúsque criticos.menſis.horreis.apothecis.inſtrumẽtis.aut negociationibus præpoſitos,ex quibus occaſionibus lucra illis magna conferantur. Si uero ſic poſitus, cõiunctionem ☽ uenietis exceperit,faciet ſcribas, aut iudicum,aut ſenatus,aut qui cum imperatoribus conſtituti, aliquam dicendi habeant poteſtatem,aut qui actus principis ſui,ſubeãt ſuis diſpoſitionibus gubernare,præſertim ſi ſic ☿ conſtituto,☽ uel alia ſtella.x.genituræ locum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0120
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

turæ locum possederit.

In septimo loco ☿ ab horosco. constitutus, idest in occasu, in diurna genitura, faciet grauibus uitiis implicari, & miserarum libidinum cupiditatibus æstuare. erunt autem nimis, aut puerorum amatores, aut uirginũ, sed hi mulieres stupratas sortiuntur uxores, ac frequenter infamium uirorum curam, tuitionémque suscipiunt, sed & hoc pro signorum qualitate decernitur. nam si in hoc loco, in iis, in quibus non gaudet signis, inuẽtus fuerit. i. in domo ♂, uel ♄ uel in cæteris, in q̃bus humiliat̃, faciet meretricibus præpositos, & lenones, & qui istius infamiæ squalloribus sordeant. Si uero in diametro ♂, fuerit inuentus, uel in MC. uel in occasu, idest in septimo loco, cum ♂ faciet parui temporis uitã, phthisicos quoq; fugitiuos. exules. damnatos. Si uero per noctem, in occasu ☿ fuerit inuentus, faciet mulierum diuitum procuratores, & quibus ex ♀ occasionibus, fœlicitates maximæ conferantur. facit etiam, aut calculi. aut musicæ. aut notarum. aut difficilium litterarum inuẽtores reddit quoq;, socio in hoc loco ☿, pseudenedros sæpius fecisse.

In octauo loco ☿ ab horos. constitutus, si per diem, uespertinus, in hoc loco fuerit inuentus, faciet tardos, & qui nihil agere audeant. aut uelint. laboriosis semper actibus impeditos. stultos. malitiosos. & ad nullos actus necessarios. Si uero in hoc loco cõstitutus ♄ in domo fuerit, uel ĩ eius partibus, faciet surdos, præsertim si illum, sic positum, ♄ aliqua radiatione respexerit. Si uero per noctem, uespertinus in hoc loco fuerit inuentus, faciet alieni patrimonii hæredes, & qui casu absconsas inueniant facultates, erunt etiam fœlices pariter, & beati. uitiosi tamen, & qui facile assiduis languoribus fatigentur. Matutinus uero, in hoc loco constitutus, faciet eos, qui sic nati fuerint, in infinitum, pecunias, & magnos actus appetentes. alios autem faciet solicitudinum. cõmendationũ. actuũ. aut instrumentorũ fidos. stabilésq; auctores, & frequẽter ẽt alieni p̃rimonii possessores.

In nono loco ☿ ab horos. constitutus, sine alicuius stellæ radiatione, faciet contentiosos. contradictores. dialecticos. scire se profitẽtes. quicquid illis nullis est magisteriis intimatum, malitiosos, sed qui nihil possint efficaci ratione complere. Si uero hoc in loco, matutinus fuerit inuentus, faciet sacerdotes. diuinos. haruspices. augures. mathematicos. astrologos. medicos. & quibus ex istis artibus, & institutis, uitæ subsidia quærantur. Sed hæc fortiora erunt, si beneuolæ stellæ fuerit radiatione protectus, faciet enim fœlices. beatos. magnos. potẽtes. & quibus omnia fœlicitatis insignia conferãtur. Si uero sic positum ☿, maleuolæ stellæ respexerint, uel si in diametro, aut q̃drato fuerĩt ĩuẽtæ, faciẽt irreligiosos. sacrilegos, tẽplorum spoliatores. damnabiles. & damnatos, & qui semper in peregrinis lo-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0121
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cis, oberrent fugientes, aut qui exilii damnationibus opprimant̃. Vespertinus uero in hoc loco, ☿ cõstitutus, faciet sacerdotes. magos. medicos. artifices, & quibus ex istis artibus, uitæ subsidia cõparent̃, tales quoq; ĩgenio ut ꝑ se ipsi discãt, qđ illis magisterii nõ tradidit aliqua disciplina.

In decimo loco ☿ ab horos. constitutus. i. in MC. si matutinus, in hoc loco fuerit, admirabiles, & magnos, in actibus reddet. Si uero sic cõstitutũ ☿ ♃ ex aliqua parte respexerit, de trigono, uel hexagono, in diurna genitura, erunt magni. potentes. maximarũ ciuitatũ, uel imperatorum, uel potentium uirorũ negocia tractantes. fideles. beneuoli. sapientes, & graues. Sed in nocturna genitura, si sic positum ☿, ♀ aliqua radiatione respexerit, hæc faciet, quæ in diurna genitura, cum ♃, illum facere monstrabimus. Si uero sic positum ☿, ♂ ex aliqua parte respexerit, idest de quadrato, uel diametro, promotiones uenientes, uario offensarũ genere à talibus repellunt̃, erúntq; frequẽter ob hoc exules, uel alicuius dãnationis onera sustinẽtes. Sed si ☽ se ♂, aliqua radiatiõe cõiunxerit, biothanatos etiã faciet. Vespertinus uero in. x. loco, ab horos. cõstitutus faciet peregrinatiões, & assiduas locorum commutationes, faciet etiam, in omnibus actibus, publicarios. Si uero sic positũ ☿, ♄ ex aliqua parte respexerit, aut de quadrato, uel diametro, faciet aquosis semper actibus implicari, officiáque eorum, aut iuxta maria, flumina uel stagna cõstituit, uitia uero, & ualitudines, ex humorum semper abundantia decernit.

In undecimo loco ☿ ab horos. cõstitutus, faciet ĩgeniosos, & in omnibus actibus necessarios, & quibus magnarũ rationũ actus cõmittant̃, sed tũc maiora decernit officia, si ♃ fuerit, opportuna radiatione cõiunctus.

In duodecimo loco ☿ ab horos. cõstitutus, faciet ingeniosos, si fuerint in magnis negociis positi, aut publicoꝝ negocioꝝ conductores, in qbus alii periclitent̃, nisi ꝓsperos habuerint euẽtus. Vespertinus uero in hoc loco cõstitutus, multa faciet negocia cõcitantes, ac multoꝝ inuentores negociorũ. Neq; enim sine cã hunc locum prudentissimi uiri notauerunt, partúsq; aut parturiẽtis mulieris tẽpus in hoc loco posuerunt, editura enĩ sobolẽ hoc in loco mater cõstituit̃, cõfert se etiã sextus locus. xii. licet oẽs cæteræ stellæ, in his locis positæ, pigros habeant actus. ☿ igitur, in hoc loco repertus faciet doctos. grãmaticos. oratores. geometras. suáque assidua mercatione uendentes, aut qui orationis suæ præsidio, laborantibus soleant hominibus subuenire. defendentes eos, & à periculis liberantes. nam hi tales erunt, ut aliis omnibus cordatiores esse iudicẽtur, & quibus oĩum doctrinarũ cõferantur augumenta. Sed hoc tunc facit, cũ aut ♃ coniunctus fuerit, aut à maleuolis, nulla radiatione pulsatus. Si uero ♂, eum aut de diametro respexerit, aut quadrato, uel simul cum eo fuerit, faciet delatores

tores.abſconſos.ſubdolos.malitioſos. maleficos.fœnerarios.aut q̀bus falſa,artificio malitiæ ꝑficiant̃,uel qui ꝓpter horũ criminũ malitiã, graues condẽnationes incurrant.nã aut quaſi malefici.ſeu falſarii dãnabuntur, & qui per tabulas,aut acta publica dãnati,malis cogantur mortibus interire.Faciet etiã,aut à ſeruis.aut ꝓpter ſeruos,maximas dãnatiões, piculáq; incurrere.Quod ſi ſic ☿,& ♂ cõſtitutis,☽ ſe lumine creſcenti cõiunxerit, biothanatos faciet,ſed qui iudicantis aĩaduerſione plectantur. Si uero ♂ cũ ipſis fuerit íuẽtus,ſine ♃ teſtimonio,flãmis faciet exuri, omniáq; hæc pro ſigno ꝶ qualitate decernunt̃. Sed q̃a diximus ☿ oĩbus facili ſe radiatione cõiungere,eſſéq; cum bonis bonũ,& cum malis æqualiter malũ, iõ nunc explicare debemus,quid in genituris,cũ ſingulorũ ſocietate decernat.Per diem enim cum ♃ poſitus,ac ♂ in opportunis genituræ locis,maximas decernit fœlicitates.Si uero per diem,cum ♂ fuerit inuentus,maximas infortuniorũ faciet calamitates,per noctem etiã ſimili ratione mutatur.Cum ♀ nãq;,& ☽,bonus eſt.Cum ♂ uero,mala maxima,infœlicitatés que decernit.Quod ut manifeſtius doceamus,omnia debemus ſpecialiter explicare.Sed prius δωδεκατημόριον ☿ diligenter inquire,ciúſque fines,ut ad omnia genituræ ſecreta peruenias.

Mercurius cũ ♂,per duodenas cœli ſtationes. Cap.nonum.

m Ercurius cum ♂ per diẽ,partiliter in horoſ.conſtitutus, faciet reges.duces.potentẽs que,per noctẽ uero,patrẽ degenerẽ, & ignobilem reddet.erunt aũt hi,in artibus publicis docti, ſed abſconſi,& miſeri,ſecundum tamen ſignorum qualitatem,atq; naturam.

In ſecundo loco ☿ cũ ♂,ab horoſ.partiliter cõſtitutus,patrimonii decernit augumẽtũ,& aliquo ꝶ actuũ principatũ,fœlici radiatiõe deſignat.

In tertio loco ☿ cũ ♂,ab horoſ.partiliter conſtitutus, facit haruſpices, ſomniorũ interpretes.medicos.diuinos.augures.aſtrologos. mathematicos,& qui ſemper futura prædicant,& quorum ars, atque inſtitutum, ad omnium notitiam,facillime perferatur.

In quarto loco ☿ cũ ♂,ab horoſ.partiliter cõſtitutus, faciet ignobiles, & abſconſarũ,aut illicitarũ artiũ peritos,ſed honeſtos,& graues. Quod ſi ſic poſiti fuerint,in quarto loco genituræ,cõſiderãdũ eſt maxime, in quo ſint ſigno cõſtituti,& quis ſit eius ſigni dominus.piculoſum eſt ení, maxime ſi in hoc loco,☿ poſitus,in ♄ domo,cum ♂ fuerit inuentus.

In quinto loco ☿ cũ ♂,ab horoſ.partiliter conſtitutus, faciet nobiles, & qui omnia facile ꝑficiant,ſed periculoſos,& qui perpetuã nõ habeãt fœlicitatẽ,ſed multos homines,facili ratione decipiant fallántq;.

In ſexto loco ☿ cum ♂,ab horoſ. partiliter conſtitutus, ignobiles.ſeruos.laborioſos.pigrós que faciet,& quorum patres neſciantur. orbos pa-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0123
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

rentibus,tardos in actibus,& qui nihil cõsequi possint,& hoc,si nulla stella,in.x.ab horos.loco,fuerit inuenta.Si uero in.x.loco,ab horos. stella aliqua fuerit inuenta,diuina ingenuitatis,& gloriæ insignia cõferuntur,& præsertim si beneuola etiã in eodẽ loco stella fuerit cõstituta.

In septimo loco ☿ cũ ♂,ab horos.partiliter cõstitutus,idest in occasu,si per diem in hoc loco,fuerit inuẽtus,faciet eis,qui sic nati fuerint,maximas res,potestatésq; cõmitti,sed ipsos demũ biothanata morte faciet interire.Si uero per noctem in hoc loco,partiliter fuerit cõstitutus,faciet multa perpeti mala laborãtes,& quotidiano opere,alimẽta quærẽtes,ac malis semper,& sordidis actibus occupatos,eorũ enim artes erunt,aut sordidæ,aut squallidæ,aut grauis odoris,ex quibus uigiliæ perpetuæ operatoribus exigantur,quales sunt confectores coriorum. fullones. lanarii. pictores. coqui,& his similes,ipsos tamen faciet hettematicos,& prima quidem semper ætate uitiosos.

In viii.loco ☿ cũ ♂,ab horos.ptiliter cõstitutus,faciet debiles uitiosos,& q̃ facili rõne decipiãt biothanatos quoq;,& q̃ ĩ isaniã freq̃nter ĩcurrãt.

In nono loco ☿ cum ♂,ab horos.partiliter cõstitutus,faciet exorcistas & qui laborantes dæmonũ incursione homines aptis remediis liberent,unde ex his artibus,maxima illis substãtia conferatur.

In.x.loco ☿ cũ ♂,ab horos.partiliter constitutus,in iis in q̃bus gaudet signis,uel exaltatur per diem,totius orbis dominos faciet,ac multis,& maximis,puinciis,potestatis merito præpositos,præsertim si in hoc loco positis,bonum eis ♃ testimonium cõmodarit.

In undecimo loco ☿ cum ♂,ab horos.constitutus partiliter.in processu ætatis fœlicitatis augumenta decernit.

In,xii.loco ☿.cũ ♂,ab horos.ptiliter cõstitutus,paupes.ĩfœlices.seruósq; faciet,& qui semp in erroribus.exiliis,ac peregrinatione depereant.

Mercurius cũ luna,per duodenas cœli stationes. Cap,decimũ.

m Ercurius cũ ☽ in pte horos.ptiliter cõstitutus,faciet scribas. mercatores,& qui per regũ,aut princípũ seruitia,quotidiana sibi uitæ subsidia quæritẽt.sensatos quidẽ,& ĩtelligẽtes,& quorum dicta,& rationes,ab omnibus comprobentur. Erunt quoq; tales qui multis negociis implicati,non solum diuitiarum sibi copiam,sed populorũ etiam gratiam conquirant.

In secũdo ab horos.loco ☿ cũ ☽,partiliter cõstitutus,natos efficiet,in suis mercimoniis,satis fœlices,& qui inde magnã sibi facultatẽ acquirãt,quorũ industriã ingeniúmq; mirãtes,multi eis intima amoris cõiunctione iungantur,hácq; de causa plurima illis cõferant utilitatis augumenta,quibus patrimonium suum sæpius locupletent.

In tertio

In.iii.ab horos.loco ☿ cũ ☽,ptiliter cõstitutus,hoĩes faciet in suis itineribus fœlices,ex qbus maxima emoluméta consequanť, fratribus suis,ac cognatis utiles,à quibus etiã plurima recipiãt uitæ subsidia, amicos quoque in breuibus itineribus multos elargitur,quorũ benigno fauore, & honorem,& gloriam præcipuam consequantur.

In.iiii.ab horos.loco ☿ cũ ☽,ptiliter cõstitutus,hoĩes efficiet, à suis parentibus fœlicẽ patrimonii substantiã recipiẽtes,ipsorũmq; parentũ amatores,quos etiam in aliqua honoris dignitate constitutos uidebunt,unde & sibi,& illis maxima comparentur emoluméta. Et hoc præcipue, si sic eos cõstitutos,benigna ♃ radiatiõe respexerit.

In qnto ab horos.loco ☿ cũ ☽,ptiliter cõstitutus,gaudiũ & letitiã,in cõuiuiorũ celebratione decernit.Faciet enĩ hoĩes,qui in pcreãdis liberis,maxima semp fœlicitate ditentur,qui nõ solũ parẽtibus suis gaudia peroptata tribuãt,sed ad aliquẽ etiã honoris gradum subleuati,eos non mediocri existimatione,gloriáque honestent.

In sexto ab horos.loco ☿ cũ ☽,partiliter constitutus, ex humilibus, ac uilibus psonis,lucra,& facultatũ emoluméta decernit.Faciet enim hoĩes, qui licet ex beluarũ prouentibus,diuersis negociationibus ĩplicenť, hoc tamẽ seruorũ,& uiliũ hoĩum ministerio pficiẽt,ipsi aũt, maxima sibi inde uitæ subsidia comparãtes,ad altiora semper aspirabunt.

In.vii.ab horos.loco ☿ cũ ☽, ptiliter cõstitutus,lucra utilia, & maxĩas ex cõiugio facultates decernit.Erunt.n.hoĩes tales, qbus etiã negociandi modus ab uxoribus inueniatur,unde sibi non opes solum,& diuitiæ, sed magna quoque honorum insignia comparentur.Accident tamen quandoque illis uaria ex tali causa,impedimenta.

In.viii.ab horos.loco ☿ cũ ☽,ptiliter cõstitutus,ex aliquorũ morte,tales hæreditates decernit,qbus pleraq;,& utilia mercimonia exerceãtur, & aliqua etiã honorũ insignia cõsequantur.Quod si locũ istum, ♃ beneuola radiatione respexerit,maximas sane diuitias, & facultates,ex mortuorũ hæreditate decernit.Est enĩ locus iste,in quo præcipue ☽ gaudet.

In.ix.ab horos.loco ☿ cũ ☽,ptiliter cõstitutus,bonas decernit,& utiles pegrinationes,ex quibus,nõ solũ maximi emoluméti mercimonia conquiranť,sed pleraq; ẽt dignitatis insignia parentur.Faciet quoque religiosos hoĩes,& qui in sua religione,multa quidẽ acuta,& subtilia, sagaci mentis agitatione perquirãt.unde maximũ sibi consequantur honorem.

In decimo ab horos.loco ☿ cum ☽,partiliter constitutus,homines faciet,uita.spiritu.& actu.acutos.sapientes.intelligentes.& qui perspicaci ingenio multa conquirant,atque ex tali causa,non suos solum,sed totam etiam patriam,honesto dignitatis gradu illustrent.Erunt enĩ hi tales quos

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0125
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

oẽs cõmuniter ament,ac uenerent̃,eı́sq; merita cõferant p̃mia uirtutũ.

In undecimo ab horoſ.loco ☿ cum ☽,partiliter conſtitutus,hoı́es faciet in quærendis amicis,nõ tantũ induſtrios,atq; ſolertes,quãtum etiam fortunatos,atq; fœlices,quorum beneuolẽtia freti,& maxima ſibi quærãt ſubſidia facultatũ,& honorũ etiã ſæpius inſignia comparent.Et maxime ſi ſic conſtitutos,♃ beneuola radiatione reſpexerit.

In duodecimo ab horoſ.loco ☿ cum ☽ partiliter cõſtitutus,homines faciet,ex inimicis ſuis,maxima conſequentes utilitatis emolumẽta,& qui ex captiuorum liberatione,ad ſummã ueniant expectationẽ in populo. Erunt hi ſane ſup inimicos ſuos potẽtes,ex quorũ ſuperatiõe,maximã ſibi laudẽ,atq; triumphũ,cũ ſũma oı́um admiratiõe reportent.

Mercurius cum ♄ per duodenas cœli ſtationes. Cap.undecimũ.

m Ercurius cum ♄ in parte horoſ.partiliter conſtitutus,in diurna genitura,pecuniarũ abſconſores faciet.aduocatos.iureperitos. uel ſcribas.ſed languidos,& qui cito deficiant.Si uero per noctẽ in hoc loco fuerint cõſtituti,ſeruos aut captiuos ex liberis facient,tradẽnt que uiris potẽtibus eos,captiuitatis cã ſeruituros.Si uero in fœminino ſigno,in nocturna genitura,ſic fuerint ı́uenti,faciẽt eunuchos,uel uiros ſine ſemı́e,& q coire nõ poſſint,turpes quoq;.ı́fames.ı́pudicos,& cinædos.

In ſecundo loco ☿ cum ♄,ab horoſ.partiliter cõſtitutus,in diurna genitura,faciet herbarios,medicos,& per quos hominibus ſanitas compare tur,ſed diuites quoq; & claros,in actibus ſuis.Erunt aũt pro q̃litate ſignorum,frequenter oratores,aut potentiũ uirorũ ꝓcuratores.Si uero per noctem in hoc loco fuerint ı́uenti,facient mendicos.inſanos.nudos.aut tẽplorum ſeruos,frequenter aũt facient accuſari,& in cuſtodia cõſtitutos lugubres tamen ſemper,& ſine filiis,ac in aliqua corporis parte debiles,aut quibuſdam ſceleribus,uitiı́s que facient implicatos.

In tertio loco ☿ cum ♄,ab horoſ.partiliter conſtitutus,faciet urnatores aquas ex altis puteis leuantes,hortulanos,actores modicarum uillarum, aut polinctores,& funerarios,mortuorum cadauerum cuſtodes,aut ſepulchrorum faciet ianitores.

In quarto loco ☿ & ♄,ab horoſ.partiliter cõſtituti facient illicitarum & abſconſarum artium magiſtros,aut earum conſcios,& qui quotidianã uitam,ex malis artibus quærãt.Sed quidam,ſic habẽtes ☿ cũ ♄,aut in cuſtodia erũt,aut aliqua rõne damnabunt̃,ſed omnes actus,ſecundũ naturã qualitatẽmq; ſigno℞,ac ſecũdũ cæterarũ ſtellarũ rõnẽ,ı́ueniuntur.

In quimto loco ☿ cum ♄,ab horoſ.partiliter cõſtitutus,faciet frequenter domicilia mutantes,ſed annonæ,aut frumentorũ,uel locorũ quorundam præpoſitos,& gemmarum.margaritarum.aut aromatum.uel metal

lorum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0126
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

torum faciet præfectos sacrorúmq; sculptores.

In.vi.loco ☿ cũ ♄,ab horos.ptiliter cõstitutus,si per diem,in hoc loco fuerit inuẽtus,multarũ doctrinarũ sciẽtes faciet & absc̃õsarũ artiũ doctrina pollentes,& qui oĩa,quæ in rebus hũanis sunt,uelint scire,sed ambitiosos sane,& inuidos,& q multis uitiis,& ualitudinibus ĩplicent᷑. Per noctẽ uero,in hoc loco cõstituti,faciẽt falsarũ litterarũ auctores.sceleratos.malitiosos.maleuolos.maleficos,& qui semp maximis malis,& necessitatibus ĩplicent᷑.Sed in hoc loco sic positũ ☿ cũ ♄,siue p diẽ,siue p noctẽ,si ♂ aliqua radiatiõe respexerit,aut per q̃dratũ,uel diametrũ,ineuitabili malo implicatos hoĩes,publicæ mortis faciet animaduersione puniri.

In septimo loco ☿ cum ♄,ab horos.ptiliter cõstitutus,hæredes mulierũ,& magnarũ facultatũ desideriis æstuãtes faciet,ac ipsarũ amatores mulierũ.Si uero per noctẽ,in hoc loco fuerint ĩuenti,omni cõuersatione uitæ,miseros faciẽt,& qui maximis debitis obligent᷑,uitiosos ẽt,& debiles.malignos.& malitiosos,& qui tãdẽ accusati in publica custodia seruent᷑.

In octauo loco ☿ cũ ♄,ab horos.ptiliter constitutus,pcessu tẽporis,patrimonii,& honoris augumenta decernit.alii uero mortis alienæ cã, patrimonia cõsequuntur,ualitudo tamẽ illis erit,aut de uesicæ calculo,aut uẽtris uitio.Per noctem uero,in hoc loco,partiliter cõstituti·pauperes.pscriptos.lãguidos.erumnosos,& q̃bus humores faciãt dãna, debilitatósq; reddunt,si ☽ minuta lumine,ad saturnũ feratur,uel ad ♂ plena.

In nono loco ☿ cũ ♄,ab horos.ptiliter cõstitutus pphetas,aut uestitores diuinoꝶ simulachroꝶ faciet,aut diuinarũ baiulos cærimoniarũ.

In.x.loco ☿ cũ ♄ ab horos.partiliter cõstitutus.i.in MC.alienorũ patrimoniorũ hæredes faciet,aut maximarũ rerũ inuentores.interdum aũt scribas,uel actores,aut maximoꝶ uiroꝶ pcuratores.Sed si sic eos positos aliqua stella uiderit,diuino ĩgenio faciet oratores,uel oratoriæ artis magistros,grãmaticos,uel his omnibus artibus,alicuius auctoritate p̃positos.studioꝶ magr̃os,uel cẽsuales cœlestiũ reꝶ scrutatores.alii.n.cõputos exercẽt.alii difficiliũ litterarũ,aut ĩuentores,aut magistri oriuntur.

In undecimo loco ☿ cum ♄,ab horos.partiliter cõstitutus, hæc decernit,quæ illum in quinto diximus loco decernere.

In duodecimo loco ☿ cum ♄,ab horos.partiliter constitutus,quid decernat,sextus genituræ locus manifestius explicauit.

Mercurius cũ ♃,per duodenas cœli stationes. Cap. duodecimũ.

m Ercurius cũ ♃,ptiliter in horos.cõstitutus in diurna genitura,faciet claros & gloriosos,ciuitatibus p̃positos,aut maximarũ ciuitatũ decẽ primos iuridicos,& qui puinciis,aut ciuitatibus iura restituãt,& qui iustis semp causis gaudeãt.Si uero per noctẽ,sic fuerint in-

uenti.procuratores.actores aut negociorũ ꝑpositos faciẽt,sed interdũ magnorũ,ac potentũ uirorum scribas efficient,& rationibus.mensis.apothecis,ac negociationibus præpositos.argutos uero & ingeniosos,& quibus ex bonitate ingenii,fœlicitas maxima conferatur.

In secundo loco ☿ cum ♃,ab horos.partiliter cõstitutus,in diurna genitura,alieni patrimonii faciet hæredes,ab extraneis adoptatos,ac fundorum multorum,depositarũmque specierum,dominos,& quibus processu temporis,augumenta fœlicitatis maxima conferantur. Si uero per noctem,in hoc loco partiliter fuerint inuenti,stultiores faciẽt,& quibus nõ sit perpetua fœlicitas,& quos uitæ cursus,sæpissima rõne decipiat.

In tertio loco ☿ cum ♃,ab horos.partiliter cõstitutus,magos faciet,sed ꝑclara semꝑ bonitate pollentes,hymnologos,aut deoꝝ baiulos,uel tẽplorum custodes,aut qui religionibus hoĩes initient,& cõsecrent,& qui deorũ monitu,futura prænoscant,sacris quoq; faciet certaminibus præpositos,hoc quoq; similiter ĩ.ix.loco ab horos.♃ & ☿ decernũt,ꝑiter cõstituti.

In.iiii.loco ☿ & ♃ ab horos.partiliter cõstituti,ex inuẽto cantuli,& organi,facient magistros.curatores quoq; aut tutores minimoꝝ,& qui mulierũ curã,rõnẽmq; suscipiãt,q̃dã uero aliq̃ casu ĩueniũt.alii latentiũ thesaurorũ uias norũt,ex q̃bus maxima illis fœlicitas comparetur.

In q̃nto loco ☿ cum ♃,ab horos.partiliter cõstitutus,& per diẽ,& per noctẽ,eadẽ simili rõne decernit ut plures.s.ꝑtãtes,& nobilitates,ꝓcessu tẽporis,cõferant᷑.Erũt aũt,in oĩbus actibus.fœliciores,& q̃,q̃d᷑ uolũt,facile cõsequant᷑,hæc eadẽ in.xi.genituræ loco,pariter cõstituti,decernunt.

In sexto loco ☿ cum ♃,ab horos.partiliter cõstitutus,per noctẽ & diẽ,eadẽ simili rõne decernit.Sed si in matutino ortu,fuerint inuenti,facient in oĩbus negociis faciles.rõnales.causis aliq̃bus,uel certaminibus discussionibus.aut rõnibus.negociatiõibus.aut q̃busdã religionibus ꝑpositos,ita ut ex earũ redditibus,facultates habeãt maxĩas,ꝑsertĩmq; si sic his collocatis,in decimo ab horos.aliqua stella fuerit constituta.Sed si ☽ sic feratur ut his se sua radiatiõe cõiungat,in.x.ab horos.loco cõstituta,faciet diuites affluẽtes multarũ pecuniarũ,uel auri dños,& q̃ possessionũ fructus maximos cõseq̃nt᷑.fœlices.beatos,& q̃ regũ actus,sua ĩtercessiõe disponant,exactores regiarũ ãnonarũ,uel fiscaliũ pecuniarũ,aut ꝓuinciis ciuitatibusque præpositos.Si uero in diurna genitura,sic in sexto loco,☿ ac ♃ cõstitutis,nulla stella in.x.ab horos.loco,fuerit inuenta,mediocris uitæ,patrimonii,& actuum faciet.Si uero per noctem,sic fuerint inuenti,reddunt negociorum interpretes.piscatores.augures.sculptores.aut laboriosis semper actibus impeditos,aut seruilia officia faciẽtes,uel in talibus artibus positos,quæ grauibus oꝑonibus,aut sordibus squallidæ sint,ut sunt fullones,

aut corioꝝ

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0128
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

aut coriorum confectores, seu caligarii, uel pistores, siue lanarii, uel piscatores, & qui sunt eis similes.

In septimo loco ☿ ac ♃, ab horos. partiliter cōstituti, tam per noctem, q̄ per diem, eadem simili ratione decernit. Facient enim à mulieribus fœlicitatem maximam conferri, facient quoq; publicis muneribus præpositos, ac popularium ciuitatum principes, uel decem primos, hominésque longioris uitæ, bonæ senectutis, ac bonorum consiliorum & morum, & qui bonas res desiderent semper. Hæc tamen in nocturnis genituris, ualde minuuntur, si sic ☿ positum cum ♃, ♄ de diametro, uel quadrato respexerit. uel si cum eis fuerit inuentus.

In octauo loco ☿ cum ♃, ab horos. partiliter constitutus, in diurna genitura, mediocres in uita faciet, & qui ex quibusdam inuentionibus, uitæ sibi præsidia comparēt. Quorundā tamen infamat iuuentutē, sed processu temporis, mediocris substantiæ incrementa decernit. Si uero per noctem in hoc loco, fuerint inuenti, aut reperiūt aliquid unde habeant maximum uitæ subsidium, aut hæreditas illis non modica confertur, ac processu temporis, maximis fœlicitatibus subleuantur, uitiosos tamen corpore, & languidos facient.

In nono loco ☿ & ♃, ab horos. ꝑtiliter constituti, hæc decernunt, quæ in tertio genituræ loco decreuerunt.

In decimo loco ☿ cū ♃, ab horos. partiliter cōstitutus, magnos actus faciet, magnas administratiōes magnásq; ꝑtātes pro genituræ tamē mēsura.

In undecimo loco ☿ cum ♃, ab horos. partiliter cōstitutus, hæc decernit, quæ decernere eum, in quinto diximus loco.

In duodecimo loco ☿ cū ♃, ab horos. partiliter constitutus, si ☿ matutinus extiterit, faciet scribas regis. aut senatus notarios. exceptores principum, & qui ciuitates maximas tueantur, quíue magna frequenter offendant, sed nouissimo uitæ tēpore, īfœlicitatis onere ꝑgrauent̄, aut qui biothanata morte depereāt, si sic positi, in nocturna fuerint genitura. In diurna quoq; genitura, quātuluncunq; in his actibus, & officiis perseuerāt, & non frequenter offendunt. Vespertinus uero ☿, in hoc loco cum ♃ constitutus, tardiores actus, & sinistrum fatum dabit, sed quidam popularibus, aut laboriosis actibus implicantur.

Mercurius cū ♂, ꝑ duodenas cœli stationes. Cap. decimūtertiū.

m Ercurius cū ♂, si in ꝑte horos. fuerit cōstitutus, in diurna scilicet genitura, anaphoricos faciet, cardiacos. oligochronios. & īfœlices. aut enim ex occasione mulierū. aut ex amoris illecebris. siue ex absconsis scripturis. uel ex maleficiis, falso dānari eos faciet. aut biothanatos interire. Si uero per noctem in horos. partiliter fuerint inuenti, fa-

cient magnos, ac magnarum religionum præpositos. duces. protectores. prænuncios, uel satellites. imperatorum administratores maximos, & quibus ex euentu pugnarum, maxima fœlicitas cōferatur. Si uero sic per noctem positos ♄ de quadrato respexerit uel diametro, periculosos faciet, & qui sæpissime decipiantur, ac in omnibus suis actibus impediantur. sic enim constitutus ♄, inertes faciet homines, & qui omni infœlicitatis onere prægrauentur.

In secundo loco ☿ cum ♂ ab horos. partiliter constitutus, in diurna genitura, natos exponi faciet, & si nutriti fuerint, faciet aliqua ratione fugitiuos, frequenter autem exules, & interdum captiuos, ac plerosque faciet, ex proscriptione nudari, quosdam etiam grauibus ualitudinibus, fortibusque uitiis implicat, alios etiam biothanatos faciet, si eorum alter, uel uterque ☽ lumine plenam radiauerint. Sed si per noctem, sic fuerint inuenti facient male mentis homines, ac malitiosos, obscurosque timidos, & qui in omnibus actibus decipiantur, sed eorum facient actus multiplices. erunt enim aut publicani, aut uectigaliarii. uel curiosi. quosdam etiam mente insanos, aut phreneticos reddent.

In tertio ab horos. loco ☿ cum ♂, partiliter constitutus, faciet ex sacrificiis, aut feriatis actibus uitæ habere substantiam. erunt autem hi tales, ut futura prædicant, & qui semper conuersentur in templis, sed oībus, cum quibus negociantur, terribiles existent, etiam si nihil sciāt, uel nihil agant, hi tamen processu temporis, multa consequentur fœlicitatis augumenta.

In quarto loco ☿ cum ♂, ab horos. constitutus, pigros faciet, humilesque, in omnibus actibus, & in omni fortuna, & qui cum parentibus, uel affinibus assiduas inimicicias exerceant, ita ut eis per ipsos, maxima semper damna inferantur, & insidiæ. Erunt etiam fideiussores, & qui ex hac re, maximis periculis conquassentur, atq; ad humilitatem, paupertatemque deueniant, quod cum illis contigerit, illicitarum quarūdam artium auctores erunt. unde uel sequestres, uel consocii, in quibusdam malis cōprehensi, maximis periculorum laqueis implicantur, ita ut damnationis animaduersione plectantur. Alii in his calamitatibus constituti, magnæ, & longæ ægritudinis incursionibus opprimuntur, præsertim si ☽, sic positi, de diametro, uel quadrato uiderint. Sed tamen si in quarto genituræ loco ☿ ♂ & ☽, sic per noctem fuerint inuenti, facient etiam præpositos, tribunos. duces. potentes. administratores, sed biothanata morte, ut plurimum, turpiter pereuntes.

In quinto ab horos. loco ☿ cum ♂, partiliter constitutus. fortes. uiriles. athletas, atque inuictos in omnibus certaminibus reddit, sed qui ad uaria loca domicilii gratia conferantur, & quibus de fisco, aut publico ui-

ctus &

© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ctus,& annonæ,maxima gratia conferatur, In omni tamen faciet certamine ſuperiores,atq; ſuis penitus terribiles aduerſariis.

In ſexto ab horoſ.loco ☿ & ♂ partiliter conſtituti,ſi per diem in his locis fuerint,ualitudinem,& uitia maxima decernunt. Faciunt aũt, & in cuſtodia conſtitui,& carceris habere noticiã,ac ex quacunq; accuſatiõe damnari,aut enim appetuntur,aut deferuntur,aut falſis criminũ obligantur circũuentionibus.nam aut à ſeruis,aut per ſeruos,aut à ſeruilibus hominibus,aut ab iis,qui ſunt criminis alicuius cauſa,in cuſtodia cõſtituti appetuntur,aut deferuntur,ita ut cũ maximis tormentis,uiolentia, & atrocitate depereãt,præſertim ſi in his cõſtituti locis,☽ plenã,ex aliqua parte reſpexerint. Si uero per noctẽ in hoc loco fuerint cõſtituti,faciẽt multis debitis,& multo uſurarũ fœnore implicatos,æſtúsq; animi, & interceptiões facientes. In omnibus aũt actibus pigros reddunt,maximásq; accuſatiões, & graues inuidias reddunt,ſed quæ aut à ſeruis,aut ꝓpter ſeruos fiant. Alii igitur cruciatores erunt ſeruorũ,ut eos,aut fame ſeu plagis, tormentis, aut aſſiduis operũ exactionibus defatigent. In actibus uero ſuis, nunq̃ perſeuerabunt,qui in his locis ☿ cum ♂,habuerint conſtitutum, quia ab uno actu ad alium ſæpiſſime tranſferuntur.

In ſeptimo ab horoſ.loco ☿ cũ ♂,partiliter cõſtitutus,ſi per diẽ in hoc loco fuerint íuenti,eos qui ſic eũ habuerint,mulierem,aut uxorem ſuam manu ꝓpria interficere cõpellunt.facientq;,aut ꝓpter mulierem,uxorẽ, uel præpoſteras cuiuſdam amoris cupiditates,ſeipſos, aut alios íterficere, aut ꝓpter tale aliquod admiſſum in publica cuſtodia,uel in carcere conſtitui,atq; ex iſta accuſatione dãnari. Sed generaliter quicũq; ſic ☿ & ♂ habuerint,homicidia,& mortes in ipſis,pro ſigno℞ qualitate complebunt. aut enim craſſatores erunt.aut latrones.aut ſicarii.ſiue pyratæ.aut his ſimiles,& q in his facinoribus cõprehenſi,pſeuerantis ſententiæ aíaduerſione plectantur. In nocturna uero genitura ſic poſiti,facient eos, à mulieribus iniuſtis actibus circũſcribi,aut uiraginibus iũgi, & ab his filios ſuſcipere. ac tandem,& ſemper magnis,peſſimíſq; uitiis inuolui.

In octauo ab horoſ.loco ☿ cum ♂,partiliter cõſtitutus,ſi per diem,ſic fuerit íuentus,tales faciet,qui nihil ex eis,quæ cupiũt,cõſequi poſſint,ſed periculoſos,& qui omne patrimoniũ funditus amittãt. Quidã uero erũt inſani,ac furioſi.alii in cuſtodiã coniicientur,aut dãnabunt᷑,& finiẽt frequẽti dãnatione biothanati. Si uero per noctẽ,in hoc loco fuerint inuenti,de malis partibus aut officiis,facultates ſibi aliquas comparabũt, ac per dies ſingulos,de malis,& nefariis actibus creſcẽt,erunt enim fures,& effractores,aut qui commendatas ſibi res,uel fidei ſuæ creditas,obſtinatis ſoleant cupiditatibus abnegare,aut nefariorũ facinorum inuentores,uel exe-

cutores.tortores quoq;,aut carnifices,uel suorum proditores, atque maximas sibi ex istis artibus,fortunarũ, ac facultatũ substantias comparantes, sed mors eis uioléta, aut cum quibusdam tormentis grauibus proueniet, aut grauis insaniæ uitio laborantes,morientur.

In nono loco ☿ cum ♂,ab horos. partiliter constitutus,iniustos, irreligiosos,ac periuros faciet.ministros tamẽ deorum,etiam cũ isto mentis errore,sed hos ipsos deos,quibus seruient,spoliantes,atq; nudãtes,ut scilicet templorum dominationes,ad prædam suã faciant. Sed hæc maxime fiũt si longe à radiis ♂,fuerint inuenti,aut in suis inuicem signis, uel partibus aut in domo ♂ & ex arte hæc erũt,si sic eis positis,☽ se ex quadrato,uel diametro,lumine plena coniunxerit.

In decimo ab horos. loco ☿ cum ♂,partiliter cõstitutus,miseros & inefficaces homines faciet,qui tamen assiduis nauigationibus delectabunt̃, ac palestrarũ amatores erunt,& qui uitam suã,potẽtibus uiris, aut regibus uitiis quibusdam uendent. Erunt aũt cum macula semper,ac uitio,secundum signorum qualitatem,atq; substantiam. Sed semper ☿ & ♂,pariter constituti,in actibus publicis,aut administrationibus,occupationibusq; constituunt,sed in ipsis nunq̃ longo tempore perseuerant.aut enim impediti sunt,aut accusati inde ãmouentur,& frequenter iudiciis applicantur. aut falsis interdum accusationibus opprimuntur,ex quibus infortuniis, ita eorum pecunia dissipatur,ut graui usurarum fœnore quatiãtur, sed & sponsione,aut fideiussione aliqua,grauibus damnorũ,uel condemnationum generibus opprimunt̃. Si uero ♃ ☿ & ♂ pariter positis aliqua se testimonii societate coniunxerit,aut si cum ipsis fuerit pariter inuẽtus,magnos in omnibus actibus,& occupatiõibus faciet,& quibus multa negocia credantur,& qui simili modo,& amittant substantiam pariter,& quærant. Si uero iis ♀,se aliqua radiatione coniunxerit, uel si cũ ipsis fuerit pariter inuẽta, faciet imperatorum exactores,& qui annuas fiscariorũ præstationes repetant,& qui discussiones rationales,magnáq; negocia tractare consueuerint. Sed ☿ cum ♂,diuersa & multiplicia actuum,uel administrationum genera decernit,uarietas enim hæc prouenit,secundũ qualitatem substantiámq; signorum. In ☿ enim domo,uel partibus constituti,faciẽt amatores palæstræ,uel athletas, ac publicis certaminibus destinatos. In ♂ uero signis,aut partibus constituti,pugnaces, armorum amatores,milites.uenatores.feras libenter nutrientes,uel ferarum præpositos, ac regum nuncios,ueredarióśque reddent. In domibus uero ♀,aut partibus cõstituti,facient linteones,aut tunicarum textores,plumarios.tinctores. aut aromata.gemmas,uel margaritas,aliqua ratione tractantes. In ♃ uero domibus, aut partibus constituti,p̃positos facient,tribunos.aut regiones,

& ciuitates aliquas gubernātes. In domibus autem seu partibus ♄ cōstituti scelerata, ac facinorosa officia tractantes faciēt, ut tortores. carnifices. interfectores. delatores, ac proditores. In ♂ uero, aut ☽ domo, ærarios. ferramentarios. statuarios. pelliones. coriorum confectores, ab igni uel ferro uitæ subsidia quærentes. Immutatio enim signorum, diuersorum negociorum actus decernit.

In. xi. ab horos. loco ☿ cū ♂, partiliter cōstitutus, semp in pugna faciet perire, aliósq; reddet, palestræ semp amatores, alios amorū, sed tamē consiliis fortes, & qui ex oībus actibus, fœlices semp successus accipiant.

In duodecimo ab horos. loco ☿ cum ♂, partiliter constitutus, quid faciat, sextus locus specialiter demonstrauit.

Mercurius cū ♀, per duodenas cœli statiōes. Cap. quartūdecimū.

m Ercurius cum ♀, in horos. partiliter constitutus, in diurna genitura, faciet scutarios, uel imperatorum protectores, uel qui proprio excubitu, salutem principibus seruent, aut qui pecunias, thesaurósq; regios, suis creditos dispositionibus, gubernent, & quibus huiusmodi administrationum officia credantur. Faciet etiam musicos. choricos, & qui musicos modos faciant, aut certe publicos magistros. oratores. seu grammaticos. aut legum inuentores, & qui numinis præsint. Si uero per noctem, in horosco. pariter fuerint inuenti, facient acutos, ingeniosos, & q omnia, quæcūq; agere uoluerit, facile cōsequant. Erūt aūt aut coronati, aut sacerdotibus ꝑpositi, aut sacrorū baiuli simulachroꝝ, & q ꝓcessu tp̄is augumēta dignitatis accipiāt. Faciēt ēt harmōiæ cuiusdā ꝑitos, aut regiis litteris præpositos, sed quoꝝ oīo, leporis, & gratiæ plena existat.

In secundo ab horos. loco, ☿ cum ♀, partiliter constituti, in diurna genitura, facient multa negocia tractantes, & qui nobilibus actibus occupētur, sed in ipsis diuitiis perseuerantes, uitæ operibus, ac moribus, amœnos, & gratos, uitiosos tamen, ac libidinosos. Si uero matutini, in hoc loco fuerint inuenti, facient per semetipsos patrimonia q̄rentes. fœlices. litteratos, disciplinā aliquā, musicámq; tractātes, lœtos. honestos, & gratiæ splendore fulgentes. Si uero in nocturna genitura ☿ in hoc loco cum ♀, fuerit inuentus, uespertinus magnas decernit facultates, & processu temporis, maximarū fœlicitatū incremēta largitur, erunt enim ciuitatū principes, legibus præpositi, & quibus maximarum prouinciarum cura mādetur. Alii enim quiddā inueniūt unde fœlicitatis initia suscipiant, aliis aūt quandoque hæreditates maximæ sæpius conferuntur.

In. iii. ab horos. loco ☿ cū ♀, ꝑtiliter cōstituti, faciēt ī sacris certamibus eē uictores, sacerdotes quoq;, aut ꝓphetas, deoꝝ uestitores, aut ī tēplis maxīa tractātes officia, sacerdotibꝰ ꝑpositos, aut sacri certaminis prīcipes bonos

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0133
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

legatos, bonis moribus quoque, ac institutionibus præditos, & quibus de sideria sua secura ciuitas credat.

In quarto ab horos. loco ☿ cum ♀, partiliter constituti, absconsarū litterarū facient peritos. magos. philosophos, ac cœlestia sæpe tractantes, aut qui laborātes hoīes curent, ac eis quolibet in genere, ꝓdesse consueuerint. Matutinus uero ☿ cū ♀, in hoc loco positus, à seruitute, ad libertaté uenire faciet, & ab ignobilitate ad splendoré, nobilitatémq; perducet. sed miserarū mulierū. aut seruiliū. aut anuū. aut uirginū tuitioné, defensionémq; suscipiét, & q ꝓpter has, actus uarii generis appetāt. Actibus uero īstitutis, & negociis occupatos faciet, secundū substātiā, q̄litatémq; signorum.

In quinto ab horos. loco ☿ cum ♀, partiliter constitutus, maximas facultates, processu temporis decernit, ac facultatū simili mō largit̄ īsignia, talésq; reddit, qui à mulieribus, uel uxoribus, dona maxima, seu p̄mia cōsequant̄, quiq; potētibus uiris, aliqua semp̄ noticia cōiungantur.

In sexto ab horos. loco ☿ cum ♀ partiliter cōstitutus, in diurna genitura, de rōnibus, uel negociationibus cōputo, aut disciplína, siue deorū redditu, decernit substātiæ facultates, præsertim si sic eis cōstitutis, aliqua stella, in. x. genituræ loco, fuerit inuenta, sed hi uxoré difficile cōsequent̄. nā erunt libidinosi, & ex ista re, quodāmodo īfames. In nocturna uero genitura, si matutinus in hoc loco fuerit inuentus, cum ♀ ancillas uiduas, uel meretrices, matrimonii sibi gratia copulabūt. actus uero laboriosos, & circa aquā seruiles habebunt, si nulla stella, sic eis positis, in decimo ab horos. loco fuerit inuenta. Quod si ibi fuerit, faciet proprio labore, multa quærentes. erunt enim peregrini. negociatores. gubernatores. nauclerii. & ex auro fabricatores. Vespertinus uero in hoc loco si cum ♀, fuerit inuentus cordatos. ingeniosos. musicos, uel organarios faciet, aut colorum tinctores, seu aromatum. gemmarum. uel margaritarum mercatores. quosdam uero faciet myropolas, uel pigmentorum medicinalium inuentores, frequenter quoq; metallorum præpositos, ita ut ex his actibus, maxima illis facultatum, seu diuitiarum subsidia conferantur.

In septimo ab horos. loco ☿ cum ♀, partiliter cōstitutus, absconsarum ualitudinum uitia decernit, faciet enim aut epaticos, uel phreneticos, aut melancholicos, & his similes. sed ab uxoris affectu semper alienos, & usq; ad ultimum uitæ tempus infames. Si uero per noctem, in hoc loco, cum ♀ fuerit inuentus, à mulieribus uel uxoribus, maxima illis diuitiarum substantia conferetur, ac gradatim processu ætatis grandes honores, & maximæ fœlicitatis insignia consequentur, præsertim si eos, sic positos, ♂ & ♄, & specialier ♄, nullā ex parte respexerit. Nam si eis sic positis ♂ & ♄, fuerint aliqua radiatione coniuncti, hæc quæ diximus, in contrarium

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0134
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

omnia uertentur.

In octauo ab horosc. loco ☿ cũ ♀, partiliter cõstitutus, si uespertini ambo, in diurna fuerint genitura, inefficaces, & apocopos reddẽt, & qui nihil agere possint. Faciẽt etiã libidinosis semper negociis implicatos, animo, & corpore uitiosos, & q nuptias difficile cõsequant̃, erunt enim steriles, & q sobolẽ generare nõ possint. morient̃ aũt, aut spathici, aut colobici, aut apopletici, seu phrenetici. Per noctẽ uero, ĩ hoc loco, pariter ĩuenti, alieni p̃rimonii faciẽt hæredes, aut aliarũ facultatũ solicitudinẽ gerẽtes, sed bonos, benignos, patresfamilias, & quibus à mulieribus, uel uxoribus plurima conferant̃, alii quiddã inueniẽt, quod illis, ad omnis uitæ subsidium, sufficiat, sed habebunt mortem repentinam, & sine dolore, atq; tormento. Matutinus uero cũ ♀, in hoc loco cõstitutus, multa discentes, & omnia scientes perficiet, rerum etiã inuentores, & qui quicquid uoluerint, facillime cõsequant̃, ac ꝓcessu temporis patrimonii augumẽta percipiant.

In nono ab horosc. loco ☿ cũ ♀, partiliter cõstituti, fascinantes mulieres dabũt uxores, quæ ẽt ipsos artus, laruari, ac fascinari faciãt, & quibus ex tẽplorũ officiis, uitæ præsidia quærant̃. Faciẽt enim, aut sacerdotes, aut qui in templis cõstituti, futura prædicant. aut haruspices. aut astrologos. augures. uel magos. siue qui omnia explicare soliti sint.

In. x. ab horosc. loco ☿ cũ ♀, cõstitutus, publicos actus faciet hominẽsque publicos, q à populo, aut ciuitatibus honorent̃, sed qui de uxoris actibus, ĩfamiã cõtrahãt. Matutinus uero, in hoc loco, cũ ♀ cõstitutus, modorũ musicorum inuentores faciet, sed scænicos, & publicis spectaculis destinatos, circa nuptias uero, infœlices, aut enim meretrices. aut publicas. aut scænicas. aut infames uxores habebunt, quidam etiã amatores erunt prauorum, & multarum libidinum uoluptatibus implicati.

In undecimo ab horosc. loco ☿ cũ ♀ constituti, facient mulierũ negocia tractantes, & quibus earum substantia credatur, ita ut ex hoc actu, maxima illis patrimonii subsidia conferantur, sed postea in contrarietatibus aut iacturis maximis, penitus constituti reperiantur.

In. xii. ab horosc. loco ☿ cum ♀, si per diem fuerit ĩuentus, amatores faciet, & amorũ obscænorũ uitio laborãtes, perspicuos tamen, & oĩbus notos, sed coget penitus, in ista uitia deferri, atq; ex ista delatione damnari, ac biothanatos interire. Si uero per noctẽ, in hoc loco fuerint inuenti, à mulieribus ĩdignis, multas facient persecutiões, aut meretrices amoris instinctu comparari mediãte uiro, & ex his actibus, multiplicibus iustitiis occupatos. Sed qui frequẽter ab ĩstituto decidãt, & qui ab actibus, negociis, aut facultatibus suis, in rõnibus frequẽter decipi, aut ĩsidiis soleãt fraudari. Expeditis aũt ꝑticularibus ☿, cũ oĩum planetarũ cõiunctione, decretis, nũc

unde degressi fueramus ad lunæ decreta, p singulas domos reuertamur.

Lunæ decreta, per singulas cœli stationes. Cap. quintumdecimū

L Vna in horos. partiliter cōstituta, in nocturna genitura, si plena, & in quibus gaudet signis fuerit íuenta, grandia fortunæ ícrementa decernit, p̄poni fratribus facit ætate semper, & merito. Si uero p dié in qnto loco, fuerit íuenta ptiliter, gubernatores maioꝶ nauiū faciet. Si uero sic per dié ☽ cōstituta, aliū genituræ cardiné ♂ ♄q; possederint. i. si de q̄drato, uel diametro, respexerit, uel cū ipsa fuerint íuéti, faciét piratas, crudeli feritatis atrocitate famosos aut in acessorū locorū præpositos iudices. Si uero sic ☽ positam, cū maleuolis, nulla beneuola stella respexerit, eos qui nati fuerint, faciet exponi, aut eis nulla uitæ tempora decernit, sed statim faciet interire, aut malū uitæ finé biothanatúmq; minatur.

In secundo ab horos. loco, ☽ constituta, in nocturna genitura claros & pspicuos actibus faciet, sed luxuriosos, & amœnis deliciarū uoluptatibus deditos, & qbus maior patrimonii substãtia, pcessu téporis cōferat᷑. Si uero per dié, in hoc loco fuerit íuéta, aut statim parentes íterimet, aut natū à parentibus diuidet, aut parétes faciet, dissoluto matrimonio separari, & patrimonii substãtiā uario iacturarū genere minui. tales quoq; sic habentes ☽, assiduis pegrinatōibus occupant᷑, actúsq; suos, per multa diuidūt loca, sed uita eoꝶ alicui semper subiacet. Si uero in hoc loco, fuerit minuta luminibus, & ♄ in hac parte, uel in signo horos. fuerit constitutus perficit repentinis oculorū uulneribus cæcitatem. Si uero sic ☽ constituta, ♂ in parte horos. uel signo fuerit íuentus articulorū dolores. eiectiones, uel fractiones faciet, alios uero hemorrhoica ualitudinis assiduitate debilitat.

In tertio ab horos. loco, ☽ cōstituta, matré ignobilé, uel aliqua ífamiæ faciet maculatiōe pollutā. Si uero in hoc loco, cū ♃ fuerit inuenta, iis, qui sic eā habuerint à fiscalibus, uel à publicis annonis, aliméta suppeditat. Si uero ♃ cū ☽, in hoc loco cōstitutus, ☿ se aliq̄ radiatiōe cōiunxerit, antistites faciet maximæ cuiusdā deæ, uel potentissimæ religionis sacerdotes, uel publicaꝶ religionū dispositores, seu correctores. Si uero cū ☽ in hoc loco ♀ tunc fuerit íuenta, actus habebūt, de pigmétis. aromatibus. uino. aut floribus. Si aūt in nocturna genitura, in hoc loco ☽ cū ♄ solo, fuerit íuéta faciet tardos, q nihil ex his q̄ cupiūt, cōsequant᷑, & q de religionibus, sacrilega pferāt uerba, & qbus deoꝶ ira, maxīa ífortunia conferant᷑. Si uero per dié, in hoc loco, ☽ cū ☿ & ♂, fuerit íuéta, sacrilegos, téploꝶ spoliatores iniustos. impios. irreligiosos. homicidásq;, ac malos penitus hoíes pficiet.

In. iiii. ab horos. loco. i. in IMC. ☽ constituta, si per diem sic fuerit inuenta, matré ignobilem decernit, & quæ maritum superstitem relinquat. Sed si ♄ in alio genituræ cardine fuerit inuentus, & ♀ in occasu fuerit, ma

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0136
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ter, de īgenuitate, ad seruitutem transferet, & fiet aliquando captiua. Si uero per noctem, ☽ in hoc loco, fuerit inuenta, plena lumine, matrem faciet nobilem, ac diuitem. natum quoq; assiduis faciet diuitiarum augumētis, maxime subleuari. Si uero ♂, partiliter in horos. cōstituto, ☽ in quarto loco fuerit inuēta alios fœlicitates accipere, alios compellit maximas colere religiones, aliis uero mulierum facit negocia committi. Si uero per diem sic fuerit inuēta, peregrinos, & ignobiles faciet, & quorum uita erroribus, periculis que quatiatur, aliis enim in templis, ignobilia decernit officia, alios uero eis, ministeria exercere seruilia, præsertim si sic ☽ positam, maleuola stella respexerit.

In quinto ab horos. loco, ☽ cōstituta, in nocturna genitura, si partiliter in hoc loco, fuerit inuēta, is qui sic eam habuerit, multos procreabit filios à quibus gaudium habebit, ac honorem. Si uero diurna fuerit genitura, multas dabit filias, & rumores à longinquo bonos de filio, talés que qualis est plura, à quo in natiuitate ☽ separatur.

In sexto ab horos. loco, ☽ constituta, si in beneuolarum radiatione fuerit collocata, & aucta lumine, lucrum dabit à quadrupedibus, ac corporis sanitatem. In maleuolarum uero planetarum radiatione constituta, miseros. humiles. seruiles. ac laboriosos procreabit.

In septimo ab horos. loco, ☽ constituta, idest in occasu, si in nocturna genitura, partiliter in hoc loco, fuerit inuenta, in iis signis, in quibus exaltatur. uel gaudet, crescenti lumine, ♃ q;, aut ♀, eam opportunis radiationibus aspexerit, fœlicem reddet senectutem, lucrum etiā à mulieribus, & cōgrua sponsalia decernit. Si uero hoc in loco, maleuolorum radiatiōe fuerit opp̄ssa, maxime in diurna genitura, & minuta lumine, tarde dabit uxorem, & cū dederit, degenerem. uiduam. sterilem, aut graui fœditate deformem dabit, uel nullo pacto placituram.

In octauo ab horos. loco. ☽ partiliter īuenta homini hæreditatē dabit ex mortuis, sed mors illi cito, & sine dolore maxīo, aut tormēto decernit. Quod si ♂, aut ♄, eā de q̄drato, siue diametro respexerit, interitū dabit, ac ipsius à statu solito depositionē, lunaticósq; sæpius, sic cōstituta, perficiet.

In. ix. ab horos. loco, ☽ p̄tiliter posita, in diurna genitura, faciet eū, q sic ☽ habuerit, in templis sordide manere, & qui aliquid uelint, quasi à diis dictum, hominibus nūciare. Si uero in nocturna genitura, in hoc loco, fuerit inuēta, faciet diuinos deorum cultores, & qui sacris, ac religionibus studeant, quibusdam uero officia, aut dona largitur ex templis, sed dabit etiā multas cogitatiōes, ac mutationes, per regiones. Et si fuerit hæc domus ☿, dabit astronomiā, si ♀, cantilenas, & lætitiā, si ♂, opus armorum, & instrumentorum, si ♃, diuinū cultū, sciámq; in lege, si ♄, sciam alchimiæ, si ♂,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0137
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

prouidentiam in quadrupedibus. si uero ♋, domus scilicet sua, sciētiam dabit omnium, quæ ex aqua exeunt.

In decimo ab horos. loco ☽ constituta, idest in MC. si in nocturna genitura, partiliter fuerit inuēta, in iis signis, in quibus exaltatur, uel gaudet, crescenti scilicet lumine, ♃que eam, opportunis radiationibus, protexerit, imperatores maximos faciet, aut potentes administratores, quibus uitæ, & necis potestas, facili rōne credatur. dat etiā, sic posita, ordinarios cōsulatus. Si uero partem medii cœli præcedat aut sequat̃, in ꝓximo tamen loco, & uicinis partibus, sit posita. duces. tribunos. administratorésq; ꝑficiet. si uero in eodē signo, in quo est mediū cœlū, platice fuerit constituta, magnos in oībus actibus reddit, & uario genere fœlicitatis ornatos. Si uero ☽ sic posita, ♄ alium genituræ cardinē possederit, inuidias, & infœlicitates, frequēti ratione decernit. Per diem uero, in MC. ☽ constituta, mediocres in uita, & in oībus actibus faciet, sed qui frequētibus soleant rōnibus decipi. Si uero per diem, sic ☽ posita, ♂ in horos. partiliter fuerit īuentus, in domo, uel altitudine sua, aut in domo ♃, magnos, potentésq; administratores, & maximarū prouinciarū, uel ciuitatū ꝓconsules faciet, sed in ipsa actus administratione terribiles. Sed etiā, sic ☽, & ♂, constitutis, ♂ scilicet in horos. in iis, in quibus diximus signis, ☽ uero in MC. & pariter ambos, uel unū de duobus, ♃ ꝓspera radiatione ꝓtexerit, Imperatores faciet, fœlicitate, ac iustitia ṗpotentes, & quos oēs, cū maxima terroris trepidatiōe, suscipiant.

In undecimo loco ab horos. ☽ constituta, hæc decernit, quæ in quinto ab horos. loco, facere in præcedentibus ostendimus.

In. xii. loco ab horos. ☽ constituta, in nocturna genitura breue uitæ tēpus, spatiúmq; decernit, sed si ♃ & ♀, uel eoꝶ alter, in horos. partiliter fuerit inuētus. ꝓtātis alicuius licētiā, cū fœlicitate decernit. Si uero ♂ & ♄, partiliter in horos. cōstitutis, aut uno de duobus, ☽ duodecimū possederit locū, multa mala & īfortunia, ac graues casus, & ualitudines decernit. In nocturna aūt genitura, uitia faciet ipi, pariter ac matri. Si uero nullo ī horos. cōstituto, sola per diē, in. xii. ab horos. loco, fuerit īuēta, iacturā pr̃imonii, miseros actus, peregrinationémq; decernit. Si aūt per noctē, simili mō in hoc loco, fuerit īuēta miseros, hūiles. uel hūili, seu seruili genere, faciet ꝓcreari, sed laboriosos, ac semꝑ in grauibus actibus occupatos, & quoꝶ corpus, aut os, graui odoris fœditate turpet̃, quiq; freq̄nter falli, ꝓclitariq; cōsueuerit, uel qui uitiū aliquod, ex peregrinationū incōmodis, cōtrahant. Sed & ☽ δωδεκατημόριον, ac fines eius, diligēter inq̄re, quicq̄d enī genitura celatur, & generaliter, per stelllarū cōpositionē, ciculitur, id totū δωδεκατημόριον. eiúsque fines publicant, & demonstrant. Si enim duodecatemoriorū efficaciā notaueris, ex finibus præcipue, in quibus fuerint inuenta,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0138
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ex iisq; uoluerit, omnē apotelesmatum explicare substantiam, nunq̃ profecto falleris. babylonii enim, decretorū omnium summā, duodecatemoriis tribuunt, licet Antisciis Ptholemæus, nos uero utrisq;.

Lunæ decreta, siti in loco fortunæ fuerit īuēta. Cap. sextumdecimū.

S Ed quia hucusq; progressum est opus nostrum, ut post omniū planetarum decreta, per singulas cœli stationes, ad ☽ ultimo deueniremus, anteq̃ libri huius exitus claudat̃, de eiusdē ☽ applicatione, cum loco fortunæ aliquid disseramus, cum illa mortalium uitæ sit præcipua dominatrix. Si ergo in loco fortunæ ☽ fuerit inuenta, sicque posita sit, ut ad ♃ feratur, aut cum ipso fuerit, ducatus administratiōis gloriam, fœlicitatémque decernit. Si autem cum ♀ in hoc loco fuerit constituta, uel si ad ♀ feratur, honores, quos diximus, cum gratiæ uenustate largitur. Si uero in hoc loco posita, crescens lumine, ad ☿ feratur, uel cū ipso sit, facit beatos. potentes. nimiúmque cordatos, & qui fœlicitate ingenii, aut doctrinæ gratia, honores. gloriam. dignitatem. patrimonii′que substātiam consequantur. Si uero deficiens, in hoc loco constituta, ad ☿ feratur uel cum ipso sit, ualitudines. uitia. malitiam. malignitatémque decernit. Quod si in hoc loco constituta, in diurna genitura, ad ♂ feratur, uel cum ipso sit, laboriosos. miseros. ab igne. uel ferro. uel ex pondere aliquo quotidianæ uitæ faciet alimenta quærentes. Si uero in nocturna genitura, in hoc loco posita, feratur ad ♂, uel cum ipso sit, malitiam. gloriā. potentiā. & in his actibus, decernit principatus. athletas etiam facit pro qualitate signorum, sed qui cæteris uirtutis merito præferantur. Sed si in hoc loco posita, in nocturna genitura crescēs lumine, ad ♄ feratur, uel cum ipso sit, paternum, ac maternum patrimonium minuit, matrem uero, aut uiduā, aut cum ualitudine, & uitio, facit mala morte pereuntem. Ipsos uero in prima ætate, miseros, ac laboriosos. sed procedente ætate, fœlices. Si uero per diem, crescens lumine, ad ♄ feratur, uel cum ipo sit, eum qui sic natus fuerit, morte parētum cito faciet orbari, & patrimonium miseris compellit lacerationibus dissipari, sed tamē ipsis processu ætatis, & fœlicitas, & patrimonii augumenta conferuntur, in nocte similiter, lumine deficiens, hæc eadem, simili ratiōe decernit. Si uero per diem, in hoc loco posita, minuta lumine, ad ♄ feratur, uel cum ipso sit, uitiorum. ualitudinis. malæ mortis, & proscriptionis incommoda decernit. Si autem locus fortunæ, in decimo ab horosco. loco, fuerit inuentus, idest in MC. uel in undecimo, in quo loco, medii cœli pars frequentissimis rationibus inuenitur, & ibi ☽, crescens luminibus, fuerit inuenta, & si sic ad ♄ feratur, uel si cum ipso sit, & sit ☌ partiliter in horos. cōstitutus, fœlices. beatos. gloriosos. nobiles facit, ac maximæ potestatis decernit insignia, sed hos eosdem reddit

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0139
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uitiis implicatos, diuersis'que occupatos ualitudinibus. Si uero ♂ non fuerit in horos. cōstitutus, & ipsa ad ♄ feratur, uel cum ipso sit, quid decernat superiori explicatione monstrauimus. Si uero in hoc loco constituta, crescens luminibus, ad ♂ feratur, in diurna genitura uel cum ipō sit, potentes. factiosos. administratores. iudicés que perficiet, & si iis ♃, aliqua se societate coniunxerit imperia largitur. Quod si deficiens lumine, in hoc loco constituta, in diurna genitura, ad ♂ feratur. processu temporis. potētiam. gloriam. administrationés que largitur. Si uero per noctem deficiens lumine, in hoc loco fortuna, ad ♂ feratur, uel cum ipso sit, faciet in prima ætate humiles, & semper deiectos, sed processu temporis, & patrimonia, & gloriam honores & principatus maximos decernit. Semper autem ☽, si in hoc loco, seu in cæteris genituræ locis, cæterís que signis, in eadem parte, cum ♂ fuerit inuenta, nec se coniuncta ♂ societate liberauerit, periculosis, & humilibus actibus, in prima ætate, eos qui nati fuerint, implicabit, sed processu ætatis, post graues iacturas, largitur substātiæ facultatem. In omnibus autem genituris, cursum ☽ te seruare conueniet, nec tantum eodem die, quo natus homo, prima uestigia lucis ingreditur, sed diligenti etiam ratione, tertio die perquirere debemus, cui se stellæ ☽, uel quali radiatione coniungat seu à quo recedens, ad quem feratur. Eo enim die, nato homini, primum immulgentur alimenta nutricia. Inquirendum itaque est, tertio die, an sit minuta, an plena luminibus, & quatenus eam beneuolæ stellæ, maleuolaé ue respiciant. Nam & tertio die, sicuti primo, oīa simili ratione decernit, quæ si diligenti fuerint īquisitione collecta, in explicandis fatis hominum, nunquā poterimus, erratica confusione turbari, quem tractatum, ne quid à nobis prætermissum esse uideatur, in sequētis libri principiis, breuiter explicemus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0140
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

IVLII Firmici, Materni, Iunioris siculi. V. C. Matheseos Liber Quartus, Ad Lollianum Mauortium, inchoat. Præfatio.

P Atrocinia tractantes, tenuerunt nos causarũ conflictationes, & caninæ (ut ita dicam) cõtẽtionis iurgiosa certamina, ex quo studio, nihil mihi aliud, per singulos dies, nisi periculorũ cumulus, & graue onus inuidiæ conferebatur. semp enim factiosis hominibus, & quos impotentiæ delectabat improbitas, uel qui auaræ cupiditatis instinctu, alienis opibus inhærebãt, seu qui miseris hominibus, ex iudicio & metu, terribiles uidebantur, erecta constantia resistere confidebant. Hinc mihi malignus liuor ĩuidiæ, & improborũ hoĩum odium procellæ periculum, prauis cupiditatibus parabat. Deserui itaque hoc studium, ne imperitorũ, ac debitorũ hoĩum, conualescente cõsensu, pro alienis utilitatibus excubans, maximis me insidiis, & maximorum periculorũ discriminibus implicarem, quibus semper, & sine intermissione contra me sæuientibus, & acerba odiorum continuatione certantibus, nulla alia rõne restitutionis, q̃ liberali animo, contemptis forẽsibus lucris, laborantibus hominibus, ac uaria rerum diuersitate solicitis, purũ, ac fidele patrocinium defensionis exhibui. In ocio itaque constitutus, & forensium certaminum depugnationibus liberatus, exutus etiam quodãmodo, inuidiæ laqueis, ac improbis, & perfidis hominibus, crassa liuoris, & rapiendi, ĩmo potius latrocinandi, potestate permissa, hos ad te Lolliane, solutus omni solicitudinis cura, libellos scripsi, ut à terrena quodãmodo conuersatione sepositus, ex qualicunq; parte, ad purganda animi uitia, quæ ex prauorum hominum conuersatione contraxeram, cœlestibus, ac diuinis me disputationibus applicarem.

In hoc itaque libro, id principe loco explicabitur, quod in posterioribus tertii libri partibus promisimus, idest omnes ☽ spẽs, ac formæ, cõiunctiones etiam, ac defluctiões, & quicquid ad eius numinis pertinet ptãtem Fortunæ etiam locus, & dæmonis genituræ dominus, quem græci οἰκοδεσπότην uocant, diligenti rõne tractabitur, eius quoque, qui actus decernit, efficaciã explicabo, sed & plenas partes, ac uacuas, earũmq; decreta monstrabo, masculinas, ac fœmininas etiã ptes pariter ostẽdã, hĩc ultimas partes, ☽ rursus accipiet. Oĩa enĩ, quæ Aesculapio ☿, Enichnusq; tradiderũt q̃ Petosyris explicauit, & Necepso, q̃ Abrahã, Orpheus, & Critodemus, ediderunt, cæteri'q; oẽs, huius artis antiscii, perlecta pariter, atq; collecta, & cõtrariis sentẽtiarũ diuersitatibus cõparata, in his pscripsimus libris, diuinã

hanc sciam, Romanis oībus ītimantes, ut hoc, qđ quibusdã difficillimū uidebat̃, ꝓpter latini sermonis angustias, ostensa Romani sermonis licentia, ueris, ac manifestis interpretationibus explicarẽ. Lunæ igit̃ oẽs cursus in prĩcipiis huius libri, explicare ꝓmisimus, quidue, qua rõne decernat. Omnis enĩ substantia humani corpis, ad istius ptinet numinis ptãtem. nã posteaq̃ pfectũ hoĩem uitalis aura suscepit, corpĩq; se spũs diuinæ mentis ĩfuderit, cõpositi corpis formã, pro q̃litate cursus, ☽ sustentat, unde cursus eius prudẽti debemus inquisitiõe colligere, ut totã possimus humani corporis substãtiã explicare. Aliter enim hoĩs natura cõstare non poterit, nisi corpus eius, ad uitæ subsidia firmo fuerit præsidio fabricatũ. Errant aũt illi, qui putant solam uitã, spiritũsq; rõnẽ, in omnibus geniturís esse tractãdã, idest horos. & MC. ex his enim locis uitæ substantia, spiritũsq; reperit̃. Sed nos, cum horos. pariter, ac MC. ẽt ☽ cursum, sagaci, ac solerti inquisitione, debemus partiliter ĩuenire. Fabricator enim hoĩs deus, cũ aĩal hoc, diuina, ac singulari artificii rõe cõpõeret, imortalis animi diuinitatẽ, mortalis, ac terreni corporis uinculis obligauit, ut animus, & intrinsecus diffusus, & magnæ cuiusdam necessitatis obligatus imperio, caducã sibi seruiẽtis corporis fragilitatẽ, diuinæ ptãtis licentia gubernaret. Non habebit ergo animus integrũ receptaculũ, nec se poterit circunfusus annectere, nec diuinitatis suæ explicare substantiã, nisi corpus, ad susceptionẽ animi, integra & incorrupta fuerit compage corroboratũ, ut animus, & corpus pari necessitatis rõne cõiuncti, & inuicẽ se ꝓpriæ naturæ potestatibus, ac uiribus sustinentes, hoĩem diuina, ac terrena cõiunctiõis societate compositũ, ĩtegra spẽ, ac forma pfecti operis explicarent. Quare scire debemus, qđ corporis humani ☽ susceperit, & quid ☽ sit potestatibus deputatũ. Nã & crescentis ☽ augumenta in corporibus nostris, & deficientis luminis dãna sentimus. Medullæ enĩ humani corporis, cũ ☽ crescit, crescũt. cũ uero inanis cœperit luminibus destitui, tenuati corporis fatigatiõe languescunt. sed & humanũ corpus, ☽ deficiẽte, deficit, & rursus crescentis ☽ complementis solemnibus emundat̃. Sic oĩs substãtia terreni corporis istius numinis ꝓuidentia gubernatur. In posterioribus enĩ cœli regionibus collocata, & terræ imperiũ, ex uicinitate sortita, oĩa corpora, quæ diuinæ mentis ĩspiratiõe aĩantur, cursus sui multiplici uarietate substentat, & per signa omnia, festina celeritate discurrit, ac oĩbus stellis, assiduis se coniunctionibus sociat, unde ex contrariis integra mixturis, & ex disparibus fomentis compositi operis substantia mutata, omnia aĩantium corpora, & cõcepta procreat, & generata dissoluit. Laborãdũ est itaq;, & in omni genitura substantia ista magno pere requirẽda, in qua ☽ est cõstituta. q̃to enĩ ☽ uelocioribus se agitationibus trãsfert, & quãto stellis oĩbus celeriori se festinatiõe

coniungit

coniungit,tanto nos cursus eius diligentiori debemus cōtemplatione colligere. Nam & primus dies,& tertius,eadem simili rōne decernit,septimus etiā,&.xi. per ☽,totius uitæ substātiā demōstrat. Sed & genituræ dominus & uitæ dator,ex ☽ coniunctionibus inuenitur. dies etiā ultimus uitæ,ex ☽ rōnibus discitur. Sed & temporū dominum, quem græci χρονοκράτορα uocant,cum ♂ nobis ☽ demōstrat. nam in nocturnis genituris, initiū,ac dominiū ipsa suscipit temporū. in diurnis uero ♂,qđ quale sit,& ubi proficiat,in libris posterioribus explicabimus,licet q̄ plurimas species, ac formas eius,in institutionis libro dixerimus. sed nunc etiā has easdem breuiter exponemus. oīa enim,quæ difficiliora sunt,debemus frequentius intimare,ut istas difficultates,crebro tractatu,facilius assequamur. Est itaq; ☽ aut synodica. aut plena. aut dichotomos. aut monoides. aut amphicyrtos. & per has mutatas formas,cursus menstrui luminis complet. Hæc itaq; luminis eius,uel augumenta,uel dāna,& diuersarū formarū mutabiles spēs. & primo natalis die,geniturā tractantes,& tertio rursus die, debemus diligenter inspicere,ac q̄bus se cōiūgat,& à quibus defluat,uel recedat, & quatenus se,post primā coniunctionē,secundis coniunctionibus societ. quibus etiā præueniēs se iungat,quādo per altū feratur. quas stellas trigonica. quas quadrata. quás ue diametra radiatiōe respiciat. quādo & ad quas stellas,plena ferat̃,& minuta luminibus,qualiter cōditionis suæ stellis iungatur,quando in eadē parte posita,synodica se copulatiōe cōiungat. quādo eam,in iisdem partibus collocatam,♂ orbe suo rapiat,& abscondat,ut sic exploratis omnibus,atque tractatis,in genituris hominum,plenam pronunciandi scientiam consequamur.

Applicatio ☽,ad reliquos planetas. sed primum eius deuectio à ♄ ad cæteras erraticas stellas. Cap. primum.

f

I se ☽ ♄ applicuerit stellæ,& crescēs lumine,ista se ei societate cōiungat,uel si ad ♄ ferat̃,matri uiduitatē,& mulieri,oculorū assiduos dolores decernit,ipsósq; facit,in templorū conuersationibus detineri,sed patrimoniū facit uariis lacerationibus dissipari. rursus tamen,procedēte tēporis cursu,proprio labore,aliam sibi facit patrimonii substantiā quærere. Si uero deficiēs,& minuta lumine, ♄ iungat̃,parentes faciet,aut degeneres. aut seruos. aut miseræ īfœlicitatis squallore demersos. quorūdā aūt matres,aut debilitas præmet,aut certe faciet biothanatas interire. ipsis etiā in ānis minoribus constitutis,sed & ipsos facit aut uitiosos & debiles,aut oligochronios,& malo quodam exitu pereuntes,præsertim si in ista cōiunctione,in necessariis genituræ locis,fuerit inuenta,uel si sic in horoscopo partili inter se radiatione iungantur adinuicem.

Si ☽ se se ♃ applicuerit stellæ,& crescens lumine,ista se ei societate con

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0143
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

iunxerit,uel ad eū feratur,faciet fœlices,gloriosos.diuites, ac multorum,
magnorūq; fūdorum,& latissimarum possessionum dominos,sed sic ha-
bentes ☽,etiam futura prædicunt,aut propria animi diuinitate, aut deo-
rum monitu,seu ex oraculis,aut ex artis cuiusdam uenerabili disciplina.
Si tamen in ista coniunctione ☽ positam, de quadrato, uel diametro ♂
stella respexerit,minuuntur hæc omnia, cum maximo uitæ discrimine.
Si uero in ista coniunctione fuerit,minuta luminibus, faciet adoptiuos,
uel expositos antea,postea parētibus reddi,& per semetipsos,sibi patrimo-
nia quærentes,redditque qui gradatim,& processu temporis opibus cre-
scant,& qui habeant alicuius gloriæ potestatem,sed hæc tūc complentur,
si sic ☽ positam,uel crescentem,uel minutam,♂ de diametro,seu quadra-
to non uiderit.Quod si sic ☽ positam,♂,qua diximus,radiatione respexe
rit,faciet expositos,ac sempiternæ seruitutis onere pressos, siue ab ancilla
matre,aut debili,faciet procreari,aut ipsi certe erūt,quadam corporis par
te debiles,& miseris īfœlicitatis oneribus grauabuntur, præsertim si istam
coniunctionem,♂ in diurna genitura,respexerit,uel ♄ in nocturna, sed
♄ tunc,cum minuta deficit luna.

Si se ☽,♂ applicuerit stellæ,& crescens lumine,eius se societate coniun
xerit,uel ad ipsum feratur,& sit nocturna genitura,faciet callidos. pericu
losos.uiolentos,sed qui frequentibus soleant rationibus decipi, & quorū
uita sit maximis periculis mancipata,efficaces tamen,& omnia complen
tes, aut armis dedicatos, aut athleticis certaminibus deputatos, præser-
tim,si in primis genituræ locis,fuerint constituti,erunt tamen aliquo ui-
tio laborantes.Matres uero eorū,aut debilitas ante perimet, aut faciet bio-
thanatas interire.Si uero diurna fuerit genitura,& sic se ♂,☽ coniunxerit,
in omni faciet parte corporis debiles, uel amputatos.aliorum enim ocu-
lis nocet,aliorum stomachum,latentium uitiorum continuatione debi-
litat,quosdam uero oligochronios,uel biothanatos facit.Sed hæc omnia
secundum propriam signorum naturam decernit, facitq; secundum car
dines,diuersos exitus,& secundum cardinum anaphoras,& secundum ea
signa,quæ aliena esse ab horos.societatibus diximus,decretorum diuersa
uarietas inuenitur.In iis enim signis,quæ aliena esse à societatibus horos.
diximus,idest in sexto ab horos.uel in duodecimo loco,si crescens lumi-
ne, ☽ se ♂ coniunxerit,matrimonium minuet.parentes separabit,& inter
emptis parētibus,orbitatis faciet miseriis fatigari.aliorū enim corpus,fer-
ri laceratione cōciditur,aliis talia nascuntur uulnera,ut nulla re alia que-
ant,nisi ignitis cauteriis liberari.largitur autem artes,quæ aut ignem sem-
per tractent,aut ferrum.sed alios milites facit, & qui sempiterno militiæ
onere deprimantur. In quinto uero loco,uel undecimo ab horos.uel in
secundo

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0144
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ſecundo,ſiue in octauo,uel in ipſo horoſ.conſtituta,ſi per diē ad ♂ ☽ feratur,uitia laterum,& paruum uitæ ſpatium decernit, biothanatós q; facit. Si uero fuerit in nocturna genitura, & minuta luminibus feratur ad ♂, in iis ſcilicet,in quibus diximus locis,magnos.potentes. terribiles. efficaces que faciet,& qui maximas ciuitates,poteſtatis alicuius licentia ſubiugent,præſertim ſi in primis cardinibus geniture,ſic fuerit inuenta.Si uero per diem in principalibus geniture locis,ſic reperta fuerit, paternā ſubſtantiā diſſipat,& parētes ipſos,debilitata,aut biothanata morte pimit.artifices tamē publicos,aut milites faciet,ſed ualitudinibus,aut uitiis implicatos,atq; frequēter maxīa picula,& uiolētæ mortis exitum decernit.

Si ☽ feratur ad ♂,& ei ſe partili radiatione cōiungat,in qualicunq; thema te,faciet piculoſos.miſeros.deiectos a miſeris facultatibus, & in omni uita,humili conuerſationis deiectiōe proſtratos. Interdū facit ſpathicos, & qui aſſiduis ualitudinū uitiis cōtrahant̃, alios facit caducos,aliis alienationis decernit incommoda,aliis plerunq; decernit inſanias.

Si ☽ feratur ad ♀,& ipſa partiliter radios ☽ uenientis excepit, & creſcēs ☽,coniunctioni ſe ♀ applicuerit,faciet parentes nobiles,& maximæ poteſtatis potentia ſubleuatos,ſed qui nati fuerint,a parentum affectibus ſeparatis,cito onus miſeræ orbitatis indicit.Erunt ſane noti ſemper,& nobiles & qui ſemper in omni actu proficiant,ac omnia,quæ deſiderēt,facile conſequant̃, & qui maximis potētiæ fulgeant honoribus,pleni uenuſtatis, & gratiæ.ſed omnia hæc īcrementa,proceſſu temporis conſequent̃.Si uero ☽ deficiens ſic ferat̃ ad ♀,magnos actus.honores maximos.& magnæ poteſtatis decernit inſignia.& quibus a potentibus,a prima ætate,magnæ fœlicitatis conferatur augumentū,ſed hos facit aſſiduis rumoribus infamari.Semper autē ☽ in omni ortus ſui figuratione,ſi feratur ad ♀,faciet præpoſteris amorū uitiis implicatos,& qui ob hoc aſſiduis pulſentur īfamiis. impuros.libidinoſos.& circa amores mulierū īmodica ſemper cupiditate flagrantes,& quos,ad nefarios coitus,inceſta cupiditas ſemper incendat aut enim ſorores ſuas ſtuprant.aut ſororum filias.aut filiorum uxores.aut priuignorum.aut cum nouercis ſuis coeunt.aut concubinas patrū,latenti cupiditate corrumpunt.aut patruis per illos, ſimilis irrogatur iniuria, præſertim ſi iſtam coniunctionem ♂,de diametro reſpexerit. Nam ſi ſit diurna genitura,& ☽ in cardinibus geniture poſita,ſic feratur ad ♀,♂ uero in occaſu,uel in MC.fuerit inuentus,ob hæc facinora, quæ diximus, gladio faciet interire.Si uero in mulieris genitura,ſic ☽ feratur ad ♀, erit īuido ſtridore ſemp impatiens,& quæ ad promiſcuas libidines, prauis cupiditatibus erigatur,inceſtarúmque,ac illicitarum cupidinum,uota concipiat,atque impuris ſemper libidinum cupiditatibus æſtuet, aut enim

cum fratribus, aut cum filiis coibit, aut cum fratrum filiis, aut patrueles suos, illecebris captos, aut priuignos, ad genialis iniuriam thori, præpostero cupiditatis ardore deducit, aut affines suos sibi stupro cognitos iũgit. alias autem uiragines facit, præsertim si in tropicis signis. uel erraticis, duplicibus uel squamosis, ♀ constituta ad eam ☽ (sicut diximus) pergat, ipsa quoque sit in signis similibus constituta. Sed hæc fortiori concitantur ardore, si istum ☽ cursum, ♂ uel ♄ quadrata, seu diametra radiatiõe respexerit, uel si ♀ iisdem cœperit radiationibus intueri. Fortiora hæc autẽ mala, si ♀ uel ☽, in ♄ uel ♂ domo, sicut diximus, constitutas, sine opportuno ♃ testimonio, ♂ uel ♄, quadrata, seu diametra potissimum radiatione respexerint.

Si ☽ ad ☿ feratur, & ei se cursus sui radiatione coniungat, sitq; luminibus plena, faciet cordatos. ingeniosos oratores summa eloquentiæ nobilitate fulgentes, præsertim si ☿ in opportunis genituræ locis constitutus, in signis uel in partibus suis fuerit inuẽtus, & eũ ♃ trigonica radiatione respexerit. tunc enim litterarũ merito, ac eloquentiæ splẽdore, maxima illis cõferuntur insignia. hi enim, populi leues animos, & turbulentos, in seditionẽs que concitatos, eloquentiæ suæ potestate compescunt, ac furiosas mẽtes, & perditi furoris indignationibus irritatas, orationis suæ possunt licẽtia mitigare, scient computos, scient musicã, palæstricam semper exercebunt, & cœlestium, ac diuinarũ disputationũ secreta cognoscent, ex quibus occasionibus gloriæ substãtia, & maximus illis decernitur principatus. Si uero ad ☿, sic positum, tali testimonio ♃, ☽ feratur, faciet rationibus præponi fisci semper, aut populi, uel certe tales reddet, quibus res deposita peregrinis rationibus credatur. faciet etiam iis, pecuniarum actus, assiduis conuersationibus credi. Si uero deficiens ☽ ad ☿ feratur, faciet malignos. malitiosos. sceleratos. instabiles in cupiditatibus. errore dubios. & qui oĩa consilia multiplicent, ac erratica semper dubitatione suspendant, & qui actus suos, assidua cõmutatione conuertant, ac res sibi creditas abnegent, uel absconsas publicare desiderẽt, & qui commissa sibi consilia publicẽt, atque his delationibus deferãt in posteros, malitiosa semper cupiditate fallentes, aut qui cũ effractoribus, uel furibus, consciam iungant, uel qui certe ipsi fures sint, aut effractores, sed erunt sane corpore debiles. languidi. uitiosi, & quos semper, malitiosis humoribus, ægritudo comparata debilitet, ac reddat ægrotos.

Si uero ☽ sic fuerit collocata, ut ad nullum feratur, nec alicui se stellæ, ꝓpria radiatione coniungat, nec cardines beneuolũ sydus obsideat, faciet pauperes, deiectos, & qui ab oĩbus sint necessariis destituti, & quibus quotidianæ uitæ subsidia denegent, uel qui ad sustinendam uitã, semper aliena præsidia

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0146
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

na præsidia desiderent,& paupertatis angustiã,misera mendicitate susten-tent,erunt aũt parentibus in infinitũ inferiores. Corpus uero eorũ debi-le.languidũ.& assidua macie confectũ erit.Impugnabuntur quoq; mali-gnis humoribus,& assiduo uulnerũ tumore fatigabunt᷑.sed illis intra cu-tem,malignus semper humor articulis obligatis illabet᷑, præsertim si per uacuum currens ☽,quod græci κενόδρομον dicunt,à ♄ uel ♂ quadrata,seu diametra radiatione pulsetur,uel si per uacuũ currens, tertio natalis die, à ♂ uel ♄,eadem,qua diximus,fuerit radiatiõe pulsata,uel si maleuolæ stel-læ,in cardinibus fuerint constitutæ. Verum si sic currens,idest per uacuũ beneuolarum stella℞ fuerit radiatione coniuncta,in prima ætate,uacuos faciet semper,& nudos,atq; assiduis laboribus fatigatos.faciet quoque assi duis miseriarũ rationibus quati,& maximis sudoribus,laboribúsq; præsi dia quærẽtes,& cũ eos uicinos fœlicitatibus fecerit,à summo gradu,cadu ca rursus faciet deiectione delabi,& interdũ usq; ad summũ perductos,nõ patitur plenã apprehendere fœlicitatẽ.per uaria enim signa,cursus suos di rigens,primã ætatem facit miseris,ac uariis infortuniorũ casibus implica ri.Sed cũ animũ,& corpus graui infortuniorũ continuatione quassaue-rit,& multis iuuentutẽ periculis fregerit,& hac,atq; illac,misera peregrina tione pertraxerit,tũc multorum bono℞,& maximæ fœlicitatis,decernit augumenta,ut quãtũ primæ ætati fuerit ĩfortuniis derogatũ,tantũ poste-riori fœlicitatis conferat᷑.Si uero ꝑ uacuũ currẽs,♄ se postea,uel ♂ cõiun-xerit.infœlices.lunaticos.caducósq; faciet,& qui à prima ætate usq; ad no uissimã,uario ĩfœlicitatis genere deprimant᷑.faciet quoq; pauperes.mise-ros.destitutos,& quo℞ corpus sit fatis male pendẽtibus,nudũ,custodésq; sepulchro℞,aut qui ꝑpetua carceris pœna claudant᷑. Explicatis igitur ☽ cõiunctionibus,& diligenti significatione mõstratis,ad aliam interpreta-tionẽ eius oratio nostra transferatur,ne quid à nobis,in tã subtilibus dis-putationibus,prætermissum uideat᷑,præsertim cũ tota uitæ nostræ sub-stantia,ex istius numinis cursibus colligatur.

Defluxio lunæ,à planetis,ad planetas.Et primũ ☽ defluxio,à satur no,ad cæteras erraticas stellas. Cap.secundum.

à ♄ defluẽs ☽,si se ♃ stellæ cõiunxerit,uel ad ♃ feratur,& si crescẽs isti fuerit societati cõiuncta,faciet locupletes.diuites.copiosos. claros.nobiles,ac magnis populis,uel ciuitatibus ꝓpositos.aliis .n.hæreditates maxĩas.aliis thesauros.aliis uero dona maxĩa largit᷑.si uero fuerit minuta luminibus,nihil tale decernit,sed facit ꝓcuratores.curato-res,aut q̃bus priuatarũ rerũ tuitio tradat᷑,& q̃ ꝑegrinis negociationibus ĩ-morent᷑,facítq; gubernatores,nauclerios.aut uectigalium conductores,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0147
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

& quorum actus, circa aquam, ius conductionis exerceant, ita tamen ut ex istis artibus, parua illis substantia conferatur.

A' ♄ defluens ☽, si se ♂ iũgat plena luminibus, ualitudines, & uitia decernit, ac prima in iuuentute, faciet íterire, si uero minuta luminibus, matri longæ, ac maximæ ægritudinis tormenta decernit, eámque quibusdã facit uitiis obligari, sed & malæ mortis eidem discrimen impingit, ut scilicet assidue uomens sanguiné, pereat. ipsos autem, qui nati fuerint, facit miseriæ, orbitatísq; languoribus fatigari, aut eorum parentes perpetua dissociari dissensione, sed & paternã maternámq; substantiã, uaria laceratione dilapidat, & assidue illis ferri uulnera infligit, ac tales decernit ægritudíes, quibus curandi gratia, medella cauterioꝝ, adustionibus cõferatur, faciet etiã absconsarũ artiũ assiduos labores, aut lõgæ ægritudinis doloribus demersos, uitæ munus íplere, aut facit biothanatos, uariis mortis generibus interire, aut enim fluxibus submersi, aut incensi depereunt, aut laqueo se suspendunt, aut ꝓpria manu, gladio se crudeliter extingunt.

A' ♄ defluẽs ☽, si feratur ad σ, maxima ífortunia, maximásq; decernit calamitates, faciet etiam insanos. lunaticos. caducos. hydropicos. elephantiacos. sed hæc infortunia, pertinaci assiduitate perpetuat, totúsque usque ad ultimum uitæ diem, istis calamitatis laqueis implicatur, qui sub tali natus fuerit constellatione.

A' ♄ defluens ☽, si ♀ se stellæ cõiungat, & ipsa cresces lumine fuerit, faciet magnos. nobiles. potentes. fœlices. locupletes. diuites. & magna quidé potestate sæuos, ac libidinosos, & qui ex istis rebus graui pulsent infamia. Si uero fuerit minuta luminibus, prauas amorum decernit illecebras, aut impuris, & impudicis facit libidinibus implicari, aut turpes actus, assidua cõtinuatione decernit, sed nihilominus facit hos eosdé, quærentes, & habentes maximas substãtiæ facultates, & quibus pecuniarum præsidio, fœlicitas, & potestas maxima comparetur.

A' ♄ defluẽs ☽, si ☿ se stellæ cõiunxerit, & si luminibus crescẽs fuerit, facit obscuros. absconsos. tacitos. & secretaꝝ, atq; illicitarũ litterarũ cõscios, aut cœlestibus religionibus occupatos, seu pitis computationibus, syderũ cursus íterpretantes. Facit etiã negociationibus ꝓpositos, ac liberaliũ artiũ magistros publicos, aut oratores, eloquẽtiæ splendore fulgẽtes, aut medicos, cũctoꝝ testimoniis exornatos. Si uero fuerit minuta luminibus, aut sonum uocis impedit, aut aures obtundit, sed & corpus eorum, qui sic habuerint, misera fatigatione distillat. facit enim melancholicos. ictericos. spleneticos. phtisicos. hydropicos. pleureticos. & angusto meatu cũ acerbo doloris incommodo uesicæ tumore constrictos.

Lunæ

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0148
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Lunæ defluxio à ♃, ad cæteros planetas. Cap. tertium.

à ♃ defluens ☽, si feratur ad ♂, & si nocturna genitura, crescens ☽, sic ♂ societati iungatur, facit magnos, potẽtes, & ciuitates, uel regiones maximas, suis uiribus obtinẽtes, sed cum solicitudinibus & periculis, istius decernit potentiæ potestatẽ. Non erunt tamẽ hi sine uitio, aut ualitudine, sed existunt tales, qui facile cuncta patiãtur, præsertim si in principalibus genituræ locis, ♂ fuerit inuentus. Quod si ĩ deiectis locis ♂ constituto, sic ad eũ ☽ feratur, ignitas artes decernit, sed ipsos facit humiles, & abiectos, ualitudĩesq; & uitia, ac malæ mortis discrimina, frequẽti rõne decernit. Si uero per diẽ ☽ à ♃ defluat crescens, & stellæ se ♂ associauerit, faciet expositos, seruos misero mẽdicitatis onere depressos, uitiis, ac ualitudinibus implicatos, & quorũ seruitus, captiuitati sit similis, & qui uitam, uiolenta morte deperdant. Si uero ☽ deficiens in nocturna genitura, à ♃ defluat, & feratur ad ♂ primos, clarósq; faciet, & si ♂ in principalibus genituræ locis fuerit inuentus, & ☽ minuta luminibus in nocturna genitura, à ♃ defluens, feratur ad ♂, faciet iudices, duces, & quibus sũmũ potestatis tradat̃ imperiũ. Quod si in deiectis genituræ locis ♂ fuerit inuẽtus, & si sic, ut diximus, ad eũ feratur ☽, faciet milites, athletas, & qui ex igni, & ferro, quærant sibi uitæ subsidia, aut medicos chyrurgicos faciet. Si uero per diem deficiens ☽, & à ♃ defluens, feratur ad ♂, paternũ maternũmq; patrimoniũ dissipat, parentésq; in prima perimit ætate, onúsq; extremæ mendicitatis ĩponit, aliis uitium acerbi doloris infligit, facítq; interdũ seruos, interdũ captiuos, ac plerunq; biothanatos, præsertim, si sic currente ☽ ♂ in cardinibus genituræ fuerit inuentus, uel in anaphoris eius, aut cataphoris, tunc enim omnia, quæ diximus, erunt, si cum his constituto ♂, ☽ ista se societate coniunxerit.

A ♃ defluens ☽, si feratur ad ☉, paternũ, maternũmq; pr̃imoniũ, uaria laceratiõe dilapidat, natósq; à parẽtibus alienat, ac in lõginqua pegrinatione cõstituit, alios exules, alios fugitiuos facit, aliis seruitutẽ, aliis onus captiuitatis imponit, præsertim si in ♄ domo, uel ♂, sol uel luna fuerit ĩuenta.

A ♃ defluens ☽, si feratur ad ♀, crescens, uel plena luminibus, faciet parentes nobili potestatis auctoritate præfulgidos, & qui maximam fuerint potentiam consecuti, sed natum à suis alienari cogit, ac cito parentibus facit orbatum, sed nihilominus etiam ipsi potentiã, gloriam, nobilitatémque decernit, sed hæc omnia processu largitur ætatis, & ab uxoribus maximæ fœlicitatis decernit augumẽtũ. Facit etiam ipsos uenustos, gratos, lepidos, & q̃bus ex grã, uel uenustate, ptãs maxĩa cõparet̃. Si uero à ♃ defluẽs ad ♀ feratur, minuta luminibus, & sit in principalibus, uel necessariis genituræ locis, infinita fœlicitatis incrementa decernit, & erit nimium fœlix is

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0149
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

in cuius genitura, sic fuerit inuēta. decernit enim honores. potētias. fasces. prætextas, & magnificæ ptātis insignia, & quibus à parētibus, hoc dignitatis meritū cōferatur. In primo quoq; ætatis gradu, dignitates ac maximæ potentiæ ornamenta decernit, & uxori, ac mulieribus, diuitiarum, & fœlicitatis facit incrementa conferri.

A' ♃ defluens ☽, si plena luminibus, ad ☿ feratur criticos facit. i. bonos iudices. benignos. gloriosos. erunt enim, aut fiscaliū præstationū exactores, aut religionibus præpositi, aut iuris interpretes, ex qbus occasionibus, maxima illis fœlicitas, maximéq; diuitiæ cōferant̄, ita ut ipa fœlicitas, per omne uitæ spatiū pseueret. Si uero minuta lumine, à ♃ defluēs, ad ☿ feratur ex litteris, uel disciplina aliqua, aut ex orreis, seu negociatiōibus, faciet uitæ substantiam, uel ex iis subsidia quærentes, hæreditates aliquas consequentur. alii uero inueniunt. alii commendatas sibi res abnegabunt, ut ex ista perfidia, patrimonii sibi præsidia comparent.

A' ♃ defluēs ☽, si ad ♄ ferat̄, & sit crescēs, uel plena luminibus, faciet ab extraneis adoptari, uel ipsos reddet alienæ sobolis patres, aut minorū tutores, seu pcuratores faciet. Alii expositos, uel subtractos filios, post multum tēporis spatiū, inuenire cogunt̄. Erūt etiā aquosis semp, atq; humidis actibus iplicati, aut assiduis pegrinatiōibus errātes, seu pegrinarū merciū gratia nauigātes, ita ut ex ista cōuersatiōe, uitæ illis præsidia cōquirant̄. Si uero minuta luminibus, à ♃ defluēs, ad ♄ ferat̄, aut exponi faciet, aut onus seruitutis imponit, aut infortunium miseræ captiuitatis indicit, aut alia uitia, seu ualitudines faciet, ita ut omnis eorum uita, graui doloris acerbitate confecta, cito finem miseræ mortis incurrat. Quod si nocturna fuerit genitura, & ☽ minuta luībus, à ♃ defluens, ad ♄ feratur, facit quolibet mortis genere biothanatos interire.

Lunæ defluxio à ♂, ad cæteros planetas. Cap. quartum.

À ♂ defluēs ☽, si ferat̄ ad ☉, maxīa uitia, ualitudinésq; decernit, tēporisq; breuitatē tribuit, ac facit biothanatos interire, & generaliter maxīa īfœlicitatis decernit īcōmoda. Quosdā. n. sic posita, facit ī extraneis, ac pegrinis finib⁹ īterire. quosdā uero alio mortis genere grauari.

A' ♂ defluēs ☽, si ferat̄ ad ♀, & sit crescēs, uel plena luminibus, faciet adulteros. libidinosos. amatores. & ♀ semp cupiditatibus deditos, & pter hoc, frequētibus piculoꝝ casibus īplicatos. exercebūt aūt artes pigmētoꝝ, & aromatū. aut lapidū. & margitarum. & fient frequēter ex ista ☽ societate tinctores. Metalli etiā cuiusdā cōmercia tractabūt, & fient, pro signoꝝ qualitate, caupones, & ea quæ ad uictū, uel potū sunt necessaria, famosis, ac publicis mercimoniis pparent. Si à ♂ defluēs ☽, minuta lumine, sic ferat̄ ad ♀, efficaces. beatos. fœlicésq; faciet. sed hoꝝ sane diuitias, mulieres

mulieres solicitabunt,& auferent.locupletes quoque faciet, sed in alieni iuris uxoribus,ex quibus maxima illis fœlicitatis isignia parabuntur. ná per has mulieres,maximo dignitatis honestabuntur ornatu, præsertim si hoc in nocturna fuerit genitura, sed laboriosos faciet, ac uariis operibus inhærentes,& qui ob res uenereas, frequenti pulsentur infamia, quósque semper promiscuæ libidinis inhonesta uota solicitent.

A ♂ defluës ☽, si in nocturna genitura, plena lumine, ad ☿ feratur, milites faciet,& athletas, interdum gloriosos. alios faciet publicis & gloriosis officiis præponi, sed erunt maligni. malitiosi,& quorũ cupiditas, per dies singulos crescat ad omne facinus. erunt enim, aut carnifices, aut spiculatores,& quibus deferendi licentiam, publica cõmittat auctoritas. Si uero per diem, ista se ☽ societate coniungat,& sit plena lumine, miseræ damnationis decernit incõmoda, ita ut iudicis sententiam subire cogantur, fiántque ex ista damnatione biothanati. Si uero minuta lumine, in diurna genitura, á ♂ defluens, ad ☿ feratur, infinitis decernit cupiditatibus immersum. facit enim crassatores, ac latrones, sed qui in isto deprensi facinore, seuera iudicantis animaduersione plectantur. alii tectorum cadentiũ ruina præmuntur. alii á rectæ uitæ cursu, ad insaniam transeunt. Si uero minuta lumine, in nocturna fuerit genitura, carceris præpositos faciet, custodiarúmque custodes,& qui ex hoc officio, patrimonii sibi substátiã comparẽt, erunt sane nauium,& athletarum amatores,& qui quadrupedia aniĩ malia, assiduis officiis prosequantur. habebunt tamen uitia,& assiduis periculorum incommodis obruentur.

A ♂ defluens ☽, si plena, uel crescens, ad ♄ feratur, facit tardos. pigros. & qui ad nullos actus proficere possint, ac nihil ex iis, quæ desiderent consequãtur. Matrem uero, aut uiduam reddit, aut uitiis, & ualitudinibus implicatam, sed hanc etiam malæ mortis fine perimit, ipsorum autem patrimonium, assiduis lacerationibus dissipat, ac uariis facit eos uitiis implicari. Si uero deficiens lumine,& á ♂ defluens, ad ♄ feratur, famosas ægritudines, ualitudiésq; decernit. facit enim lunaticos, hæmorrhoicos. clodos. paralyticos. gibbosos. oligochroniósq;, aut si nihil horum fuerit, biothanatos facit. Quorundã uero matres, aut patres, pro signorũ qualitate, aut uitiis oppressos ante perimit, aut facit biothanatos interire.

A ♂ defluens ☽, plena, uel crescens lumine, si ad ♃ feratur in opportunis genituræ locis, facit diuites, exercitum ducentes. potentes. imperiosos,& qui sint omni ratione terribiles, seu qui prouincias, ciuitatésq; potentiæ suæ potestate possideant. Erunt sane diuites. locupletes. pecuniosi, & qui omnia, quæ uolunt, facillimis rationibus consequantur, quiq; sint in oĩum certaminum cõflictatione, uictores. Si uero sit minuta lumine,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0151
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

&sic à ♂ defluens,ad ♃ feratur,faciet publicis quibusdam certaminibus destinatos,sed qui semper præconio bonitatis ornentur.gloriosos quoq; milites facit,& iis assidua fœlicitatis incrementa decernit,& hos eosdē, crebris honorū ꝓmotionibus,latæ patriæ,uariisq; facit generibus gloriosos, latentia tamē eis uitia īfligit,& frequētibus facit ualitudinibus implicari.

Lunæ defluxio à ☉,ad cæteros planetas. Cap.quintum.

à ☉ defluens ☽,si feratur ad ♀,& sit diurna genitura, steriles faciet, & qui sobolem generare nō possint,sed difficile cōiugalibus copulentur affectibus,aut enī steriles,aut anus,aut ancillas,& ipsas nihilominus steriles ducunt uxores,aut puerorū turpes,ac miseros coitus sectantur,ex quo filiorū illis soboles,in perpetuum denegetur. Erunt sane præposteris amorū uitiis obligati,aut impuris,& turpibus cupiditatibus dediti,seruilibúsque semper studiis,& actibus occupati, necnō facultates nimias comparātes,ac per semetipsos,uitæ subsidia maxima quærētes,& qui fœlicitatis augumenta,processu temporis cōsequant̄. Si uero per noctem,à ☉ defluens ☽,ferat̄ ad ♀,multas decernit uxores,natósq; facit cōes gratos.acceptos.& magnis actibus se īmiscētes,magnásq; facultates decernit.erunt enim nobiles,maximo gloriæ splendore fulgentes. Faciet quoque imperiosos.potentes.diuites.& quibus maxima fœlicitas conferatur, præsertim si nullum eorum ♄,quadrata,uel diametra radiatione pulsarit. Tunc autē hæ fœlicitates,& hi honores decernuntur,si in necessariis genituræ locis,facta fuerit ista coniunctio.

A' ☉ defluēs ☽,si ad ☿ feratur,& sit diurna genitura,facit in uita,& actibus periculosos,malis moribus,& sacrilego semper errore præposteros,diuinitatémq; negātes,qui etiā creditas sibi res abnegēt. Si uero per noctem, à ♂ defluēs ☽,ad ☿ ferat̄,tabelliones publicos facit,& qui ex litteris quærant uitæ subsidia,erunt tamen ex hoc studio,suis in ciuitatibus ornati,& qui omnibus eiusdem negocii uiris,cunctorū iudicio præferantur. Frequenter tamē,si eos ♃ trigonica radiatiōe respexerit,ciuitatis curā, tuitionémq; suscipiūt.Erūt aūt difficiliū lr̄arū,aut sophiæ cuiusdam īuētores. aut cœlestibus religiōibus dediti,& q̄bus diuinitatis secreta credant̄, aut q abscōsarū lr̄arū,uel illicitarū actibꝰ īhærescāt.alii abscōsas res īueniūt,aliis occulta cōfert̄ hæreditas.si tn̄ ♂ piter,& ♄,ab horū societate fuerit alieni.

A' ☉ defluēs ☽,si ad ♄ ferat̄,&sit diurna genitura,patrimoniū dissipat, parētes diuidit,ac ipsis miseræ orbitatis indicit incōmoda,sed ꝓcessu temporis,maximā eis decernit substātiæ facultatē,magnarúmq; fœlicitatū tribuit augumēta,ac multorū fundorū dominia largit̄. Si uero per noctem, à ♂ defluens ☽,ad ♄ feratur,orbitates decernit,patrimonia minuit,& malarū peregrinationū decernit īcōmoda.facit etiā uitia grauia, grauésq; ua

litudines,aut periculorum grauium,& uiolentorum facit casibus implicari,uíxque ab eis seruari.

A' ♂ defluens ☽,si feratur ad ♃,& sit diurna genitura,a' parentibus, fortunæ,& fœlicitatis largitur ĩsignia.quidã enim regiones,qdã ciuitates maximas,obtinebũt,quidã erunt ultra modũ beneficioꝝ fœlicitatibus exornati.Si uero per noctem,a' ♂ defluẽs ☽ ad ♃ ferat̃,faciet per semetipsos, facultatũ substantiã comparantes,sed qui sint assiduis peregrinationibus dediti.Hos tamẽ in prima decipit iuuentute,sed cũ fuerint ætatis tempore prouecti,glorias.commendationes bonas,& idoneas,ac facultatũ subsidia consequuntur.

A' ♂ defluens ☽,si in diurna genitura feratur ad ♂,parẽtes celeri morte ꝓsternit,ut sic natus orbitatis onere deprimat̃.Pereunt aũt frequenter parentes,ista cõiunctione biothanati.natis uero,uitiosas decernit luminum cæcitates,aut facit eos,amputata corporis parte debiles,aut prima eos perimit ætate,uel si nihil horũ fecerit,facit tamẽ biothanatos interire. Si uero per noctẽ,a' ♂ defluens ☽ ferat̃ ad ♂,facit uiolẽtos.crudeles,& qui periculosa semp facinora cõmittãt,aut facit uitiis,seu ualitudinibus implicatos. Actus tamẽ publicos,militiámq; decernit, aut athletas gloriosos facit, p̃sertim si ♂ & ☽,in necessariis genituræ locis,fuerint inuẽti.Si uero in deiectis locis,fuerit ista cõiunctio,sine alicuius bonæ stellæ testimonio,p̃rimoniũ minuit,orbari parẽtibus facit.uitã hũiliat.uitia,ualitudĩésq; decernit, aut certe facit biothanatos ĩterire.Act⁹ quoq; ex igne,aut ex ferro,uel metallo facit,aut tales reddit q̃ sempiterni laboris cõtinuatiõibus deterantur.

Lunæ defluxio a' ♀ ad cæteros planetas. Cap.sextum.

A' ♀ defluens ☽,si crescens uel plena luminibus,ad ☿ feratur,defensores uel ꝓcuratores facit nobilium fœminarũ,& qui mulierum præsidio,ordinẽ aliquẽ ꝓmotionis accipiant. erunt tamen. aut tinctores.aut margaritarii.aut armorũ ĩuẽtores,musicíq; frequẽter inclyti,aut medici , aut athletarũ principes,& magistri,sed libidinosi,& assiduis amorũ cupiditatibus subditi,grati tamẽ,& circa uenereos coitus amabiles.Si uero a' ♀ defluens ☽,minuta lumine,ad ☿ feratur,uitia.impuritates, ualitudinẽsque decernit.actus quoq; uaríos multiplicẽsque faciet. Aut enim oratores,aut tortores.plastas.sculptorẽsque faciet,aut pigmentarios colorũmque repertores,seu pharmacopolas,aut popinarios,& qui alienarum uoluptatum curam,solicitudinẽmque sustineãt.

A' ♀ defluens ☽,si crescens,& plena luminibus,ad ♄ ferat̃,& sit nocturna genitura,aut ꝓuectæ ætatis dabit uxorẽ,aut publicã mulierẽ,ad cõsortiũ thori genialis adducet,aut ex affinibus aliquã, ita tñ ut cõiugis p̃sidio, p̃cipẽ honoris locũ,dignitatis ĩcremẽta,ac ꝓmotiõis ĩsignia cõsequat̃.

Si uero à ♀ defluens ☽ plena lumine, in diurna genitura, ad ♄ feratur, facit pessimis libidinum cupiditatibus, ac uitiosis uoluptatibus deditos, & qui ex libidinosis actibus crebra pulsentur infamia. erunt sane turpes. erratici, & seruili deiectione miseri, meretricũ locatores, aut earũ certe lenones. Si uero mulieris sit ista genitura erit publica meretrix, & quæ uitæ subsidia, in publico constituta loco, corporei pudoris iactura quærat. Si uero à ♀ defluens ☽, in nocturna genitura minuta luminibus, ad ♄ feratur, aut steriles, uel eunuchos, aut archigallos, uel hermaphroditos faciet, aut certe tales, qui muliebria pati, miseræ libidinis cogantur ardore. erunt itaque oligochronii, aut biothanati. Si uero à ♀ defluens ☽ minuta luminibus, per diem ad ♄ feratur, faciet uitiosos, ac debiles, & quos malignus humor semper infestet, circa aquã tamẽ, dabit actus, sed miseris semper laborum cõtinuationibus, faciet fatigari. Aut enim ex altis puteis, quotidiano opere, aquã leuare cogentur, aut iubebunt᷑ assidue lacunas. cloacásq; purgare, aut erũt hortulani, sed miseri, pauperésq;, aut nautæ, aut aquarii, aut piscatores, seu uenatores. Sed hos actus, signorum frequenter qualitas mutata dabit. Faciet enim bubulcos. armentarios. aquarios. pastores. & qui iumentorum stabula purgare, seu mundare iubeant᷑. sepulchro℞ etiam facit plerunq; custodes, aut late pollinctores, qui sepeliendorũ hoĩum curã cunctorum iudicio, cõsensúq; suscipiãt. Sed hæc pro locorũ, uel signorũ uarietate decernit, de qua etiã in aliis apotelesmatis. plenissime diximus.

A' ♀ defluens ☽, si crescens lumine feratur ad ♃, faciet magnos. potentes. nobiles, ac ciuitatibus præpositos, quosdam uero facit mulierum præsidio subleuari. erunt sane grati. uenusti. mulierũ amatores, & qui uenustatis gratia, omnia, quæ desiderant consequantur. Si uero à ♀ defluens ☽ minuta lumine, ad ♃ feratur, de mulieribus dabit subsidia facultatũ, reddétque tales, quorum parentibus à prima ætate, fœlicitatis, & gloriæ gratia cõferatur. aliis enim hæreditates dabit, alios lucra maxima íuenire compellet, aut in templis, honorata decernit officia sacrorum.

A' ♀ defluens ☽, si in diurna genitura feratur ad ♂ & sit ☽ plena luminibus, aut crescens, amoris alicuius ĩstinctu, miseræ calamitatis decernit exitia, ob hócque, graue periculo℞ discrimen indicit, ita ut & ad custodiam carceris, & ad damnationis crimen accedant, & qui ꝓpter hoc, biothanata morte depereãt. Alios faciet expoliari, alios subiugari, alios uero misero captiuitatis onere addici, pro locorũ tamẽ, signorúmq; ꝑtãte. Si uero à ♀ defluens ☽, per noctem ferat᷑ ad ♂, & sit crescens, uel plena luminibus, faciet artificiosos. uiolentos. semper callidos, & qui uariis semp uitiis, & ualitudinibus implicent᷑. Si uero à ♀ defluẽs, minuta lumine ☽ in nocturna genitura ferat᷑ ad ♂, faciet hoĩes terribiles, & potẽtes, ꝗ regiões maxĩas, suis uir-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0154
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tutibus,ac potestate subiūgēt, p̄sertim si in horos. uel in q̄nto ab horos. signo,aut ♂ fuerit,aut ☽. Nam si in cæteris locis fuerit ista coniunctio, aut artificiosos facit,aut athletas,aut milites,sed qui assiduis piculoꝝ casibus implicentur. Si uero à ♀ defluens ☽, minuta lumine, in diurna genitura, feratur ad ♂, patrimoniū misera laceratione dilapidat, & ipsos facit deiecta humilitate miseros, quibus uitia, ualitudinésque decernit, alios quoq; facit exules, alios in fugam uertit, aliis onus seruitutis imponit, alios uero, in primo uitæ cursu perimit. Facit etiam plerunq; mulierū causa, biothanatos, uel ꝓpter amoris alicuius illecebras, ob hoc enim, insidias, pericula, damnationis, calamitatés que plurimas decernit.

A' ♀ defluens ☽, si feratur ad ♂, parētes acerba dissensione dissociat, uel ipsis onus diræ orbitatis ídicit, patrimonii, ac uitæ decernit angustias, impuros facit, & qui miseris amorum amplexibus implicentur. sed cum primum iuuentutis tempus exierint, processu ætatis, augumēta patrimonii, & quicquid desiderauerint, facile consequentur, & habebunt.

Lunæ defluxio à ☿ ad cæteros planetas. Cap. septimum.

à ☿ ad ♄, si plena lumine defluens ☽ feratur, & sit diurna genitura aut balbos facit semper, aut surdos, aut uerba eorū, tardo uocis sono impediet. Habebunt aūt actus, aut ex rationibus, uel magisteriis, aut ex negociationibus, uel peregrinationibus, aut ex uerboꝝ interpretationibus, alii secreta cœlestia semper insinuant, alii carceris custodiarū curā, tuitionémq; suscipiunt, ut ex istis actibus, uitæ illis subsidia quærantur. Si uero per noctem, à ☿ defluens ☽, plena luminibus, ad ♄ feratur faciet circa aquam semper assiduis laboribus fatigari, ac operarios reddet, sempiternis laboribus deditos, & qui corpus suum, ad opus aliquod locare consueuerint, laboriosis humeris, ac dorso, uitæ subsidia q̄rentes. Alios in custodia cōstituit, alios intrudit in carcerem, alios publicis iudiciis opponit, alios damnat, alios squallore carceris, & publicarum custodiarum sortibus oppressos, coinq̄natos, ac deformes faciet íterire, præsertim si in maleuolarum stellarum signis fiat ista coniunctio. Si uero à ☿ per diem, defluens ☽ minuta lumine, ad ♄ feratur, faciet mēdicos, pauperes, pannis obsitos, & misera egestatis calamitate demersos, alios seruire in templis facit, alios uero uagari compellit. Facit plerunq; lunaticos, aut sacrarum ualitudinum uitiis oppressos, caducos quoque, ac misera cōmotione dementes. Si uero à ☿ per noctem defluens ☽, minuta lumine, ad ♄ feratur, aut exponi facit, aut squallorem miseræ seruitutis imponit, aut onus acerbæ captiuitatis indicit. maximas etiam ualitudines, uitiáque decernit, aut in prima temporis ætate perimit, aut aliqua faciet ratione damnari, quod si nihil horum fuerit, biothanatos tamen facit interire.

A' ☿ defluens ☽, ſi plena lumine feratur ad ♃, faciet magnos. potentes. & quibus imperatorum litteræ, ac ſecreta credãtur, aut qui regias opes. theſauróſque fidei tutatione, cuſtodiant, quíue in regia domo. iubendi. uel diſponendi habeant poteſtatem, pleroſque etiã magiſtros, regúmque nuncios facit. neocoros quoque, aut prophetas, uel ſacerdotum principes, unde ex his honoribus, uel occaſionibus, maxima illis fœlicitatis inſignia cõferuntur, atque ex his actibus, potentium diuitiarum incrementa conquirunt. Si uero à ☿ defluens, minuta lumine ☽ ad ♃ feratur, aut rationibus præponit, aut fœnorum negociationibus facit eſſe præpoſitos, uel facit actores, & tales, quibus publica, uel fiſcalia inſtrumẽta credantur, aut ponderibus publicis, ſeu fiſcalibus præponit, aut priuatarũ litium iudices facit, aut ex his actibus, maxima facultatum incrementa decernit, ac magna fœlicitatis largitur inſignia. aliis enim hæreditates promittit, alios res depoſitas, & abſconſas inuenire compellit, apud alios uero res commendatæ remanent, & apud eos, ſine fraudis uitio, perſeuerãt, ut ex iſtis rebus, gloria, & ſubſtantiæ illis magna fœlicitas comparetur,

A' ☿ defluens ☽, ſi in diurna genitura feratur ad ♂, & ſit ☽ creſcens, uel plena luminibus, facit irreligioſos. periuros. fallaces, & quorum malitia, ad omne facinus, per dies ſingulos creſcat. Erunt enim effractores. fures. & qui deorum templa, ſacrilego furore ſemper expilent. erunt latrones. homicidæ, & ad neces hominum ſemper armati, ſed in his comprehenſi facinoribus, cuſtodiæ uinculis, carceríſque traduntur, ac gladio, ſeuera iudicis animaduerſiõe plectuntur, aut quolibet genere, ob hæc facinora, biothanata morte depereunt. Si uero ſit nocturna genitura, & à ☿ defluens ☽ plena, uel creſcens feratur ad ♂, faciet duces, ac tribunos. milites, ſed terribiles, & tyrannicis poteſtatibus ſubleuatos, uel ciuitatum præſides, aut defenſores, uel tales, qui nunq̃ iuſtarum poteſtatum licentia perſeuerent, ſed qui uario genere ſemper offendant, quorum alii uertuntur in fugam, alii in exilium dantur. alii uero biothanata morte depereunt, præſertim ſi in principalibus genituræ locis ♂ & ☽ fuerint inuenti. Si uero in deiectis genituræ locis, à ☿ defluens ☽, in nocturna genitura plena lumine, feratur ad ♂, parricidalium ſcelerum facinora decernit. Aut enim filios ſuos, parricidali perimunt furoris amentia, aut illos ad fraternas neces, furor præpoſteræ cupiditatis impingit, aut per ipſos parentibus parricidale infertᷣ exitium, ſiue hi ꝓprios iugulant affines, ſeu auerſi contra coniugales affectus, genialẽ thorũ ſanguine laniatæ coniugis polluunt, ita ut omnifariã uario furoris inſtinctu parricidali craſſentur inſania, ſed hæc pro locorũ, ac ſignoꝝ uarietate decernuntᷣ. Mors uero eorũ uiolenta erit ſemp, & afflicta, aut enim ꝓpter ſeruos, aut ꝓpter perſonas, in cuſtodiam redactas, aut

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0156
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

propter damnatos homines,graue illis periculorum discrimen infertur, ac propter hoc sæpius damnati,publica morte depereunt. Si uero minuta lumine,in diurna genitura,a ☿ defluẽs,feratur ad ♂,faciet falsarios.maleficos.effractores.fures,aut latronum cõscios,& receptores,ex quibus criminibus,aut in custodia cõstituuntur,aut seuera animaduersiõe dãnant̃. Alii quoq; fiunt publici carnifices,& quibus publicæ aïaduersionis officia credantur,aut personalium causarũ exceptores,ita ut talia officia pertractent.aut huiuscemodi hominum damnatorum fiunt adiutores. aut carceris publici fiunt ex ista coniunctione custodes. Si uero minuta lumine,a ☿ defluens ☽,feratur ad ♂,in nocturna genitura,aut milites,& armorum custodes,aut athletas,aut quibusdam certaminibus destinabit.faciet quoq; efficaces.terribiles.famosos.& quorum officium,ad omnium celeberrimorum noticiam,oráque perueniat.Quod si in horos.uel quinto ab horosco.loco,♂ uel ☽ constituta fuerit,faciet eos,uiolento quodam genere mortis extingui.In cæteris autem genituræ locis.uitia.ualitudíes. pericula.laboriosos actus.assiduas uigilias,aut uiolenta quædam negocia decernit.Sed hæc omnia(sicut frequenter diximus)ex signorum diuersitate uariantur.In signis enim tropicis,constituto ♂,si a ♂,uel a ☿,defluẽs ☽,in maleuolarum stellarum signis constituta,feratur ad eum,per diametrum,uel quadratum,aut si se illi uicina,aut partili societate coniunxerit, faciet pellarios.coriarios.caligarios.coquos.ferrarios,atq; ex igne uel ferro,artes suas,officiáque complentes.Si uero in ♀ signis,fuerit ista coniunctio,faciet linteones.tinctores.plastas.aut tabernarios. Si autem in ☿,aut in ♂ domo,fuerit ista cõiunctio.amatores armorum.aut palæstræ faciet, ac publicorum negociorum officia tractantes.Si uero in domo ♃,fuerit ista cõiunctio.tribunos.duces.aut magnarum præpositos legionum.aut ciuitatum,uel prouinciarum præsides faciet. Si uero in domo ♄,fuerit ista cõiunctio,grauia,& misera,uel scelerata decernit officia.aut enim tortores,seu carnifices faciet,aut delatores,seu bestiarum uenatores,aut marsos tales,qui aspides uenari consueuerunt,siue agrestium pecorum,uel bestiarum magistros.Alios quoque piscatores faciet,uel aucupes.alios ex puteis altissimis,assiduo labore,aquas leuare compellit.alios agrestium locorum,uel hortorum operarios facit.alios nauclerios.naupegos.uel nauiũ gubernatores.alios structores.lapidarios.pollinctorésque facit,aut per se ipsos sepulturæ semper officia tractãtes,atq; in talibus officiis occupatos.

A ☿ defluens ☽,si feratur ad ♂,aut mentecaptos,aut lingua impeditos, aut surdos efficit,aut pauperes,& misero semper egestatis squallore depressos,erraticos quoq; semper,ac peregrinos,et qui nuq̃ sibi sedem,domicilium q; cõstituãt.sed hæc infortunia ꝓcessu tẽporis tempantur.expleto.n.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0157
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tempore iuuentutis, parua illis, ex uariis actibus, uitæ subsidia quæruntur. unde dies suos transeant.

A ☿ defluens ☽, si in nocturna genitura, plena luminibus, feratur ad ♀ in publicis actibus, puidētiam habere facit, in quibus semper gloriæ principatum inueniunt. magnæ quoq; fœlicitatis incrementa decernit. Alios enim oratores facit sermonis affluētia decoratos, alios poetas, eós que diuinorū carminū auctoritate nobilitat, alios in deo℞, uel impatorū officiis, assidua honorum continuatione constituit, alios uero ex personis, & mulierum cōmēdationibus, aut ex quibusdam muliebribus actibus, ad fœlicitatem, & potentiā, cū uenustatis gratia perducit. Si uero à ☿ defluens ☽, plena luminibus per diem ferat̃ ad ♀, aut aromatū pigmētarios faciet, aut colorū, seu medicamētorū, aut pciosorū lapidū repertores, aut præciosas tunicas, arte sua facientes, aut organarios, uel pantomimos, aut qui se ad omne genus saltationis accōmodēt, uel qui alios dulci uoce delectent, sed tamen mediocres in uita, & qui neq; facultatibus abundēt, nec necessario rum angustia deprimantur. His enim augumēta facultatū, processu temporis, conferuntur, sed in uenereo coitu, ītemperatos facit, & quibusdam semper uitiis implicatos, & qui assiduis ob hoc pulsentur infamiis. Si uero minuta luminibus, in nocturna genitura, à ☿ defluens ☽, feratur ad ♀. diuites. potentes. imperiosos. magnósq; facit, & quibus regionum, uel ciuitatum maximarū tuitio credatur, præsertim si liberata à ♂ radiis ☽, in horos. signo, fuerit inuenta, & si ♀ simili modo, à ♂ radiis liberata, in iis, in q̄bus diximus locis, cursum ☽ uenientis exceperit. Si uero in cæteris genituræ locis, fuerit ista coniunctio, honestos, ac multa negocia faciet agētes. & qui propriis uiribus, patrimonii sibi substātiā quærant. Si uero per diē, minuta lumine, ad ♀ ferat̃, & in imo uel medio cœlo, seu in decimo ab horos. loco fuerit ista cōiunctio, sacri certaminis palmas, coronás que largitur, aut sacris certaminibus faciet esse præpositos, aut templorum fabricatores, aut simulachrorum cōsecratores, seu certe neocoros, uel sacerdotū principes, aut magna in templis officia tractantes. Si uero in cæteris genituræ locis fuerit ista coniunctio, mediocres in facultatibus facit, & qui artes metallicas consueuerunt exercere. Facit etiam plerunque coriarios, aut qui aromata mercari soliti sint. gemmarum quoque politores, uel qui ex gemmis, ac uario pigmentorum genere, aliam coloris speciem appingant. Facit quoque tornatores, aut simulachro℞ sculptores, uel fabricatores, aut in templis sacra carmina præcantantes, aut templorum tibicines, & qui habeāt rerum cœlestium notionem, uel qui cœlestia secreta cognoscant, seu qui res absconsas, & abditas, facili ratione perdiscant, ita ut ex his occasionibus, uitæ illis subsidia, atq; adiumenta penitus quærantur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0158
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Lunæ defluxio ab oībus planetis, ad nullum. Cap. octauum.

♄ defluēs ☽, si ad nullū ferat̃, sed per uacuū, suos dirigat cursus, & sit crescēs, uel plena luminibus, p̃rimoniū misera laceratiōe di lapidat, à parētibúsq; facit alienari, aut īterēptis parētibus in pri ma hoc facit ætate, reddit ēt plerūq; pigros, aut in lōginquis ꝑegrinationi bus detinet occupatos. Si uero sit minuta luminibus, faciet circa uētrē, fri gus assiduum, quod græci φρικοκοίλιον dicunt, reddit quoq; infinitis fleg matum uitiis laborantes. macros. spleneticos. dysentericos. hydropicos. pleureticos. uel dysuriacos, & qui latentibus uitiorum doloribus torqueā tur, sed hæc pro signorum qualitate decernit.

A ♃ defluens ☽, si ad nullū ferat̃, sed per uacuū, cursus suos dirigat, sít que plena luminibus, faciet assidua ꝓfectiōe ꝑegrinos. paupes, & q ꝓcessu tēporis, oīa fœlicitatis ornamēta depdant. Si uero minuta luminibus sit, expositos, captiuósq; facit, & quoꝶ uita, seruitutis onere deprimat̃. quidā autem erunt multis uitiis, ualitudinibúsq; implicati. quidam oligochro nii fiunt, ac breui tempore morituri.

A ♂ defluēs ☽, si ad nullū ferat̃, sed per uacuū, suos dirigat cursus, sítq; plena luminibus, p̃rimoniū dissipat, ac parentes in pri̇o ætatis gradu, peri mit, aut uitiū illis aliqd̃, seu malæ mortis discrimē īpingit, ipsosaūt, seu ex altis locis ꝓcipitat, seu à quadrupedibus, ꝑicula illis maxīa, necnō & uitia ualitudīésq; decernit, quosdā uero publica morte biothanatos facit. Si ue ro minuta lumīe, à ♂ defluēs, ad nullū ferat̃, aut à genere suo alienari, & se parari facit, ac eoꝶ p̃rimonia, uariis lacerationibus dissipat, aut artes dat la boriosas, ut circa ignē, ferrúmq; uersent̃, aut miseros milites reddit.

A ☉ defluēs ☽, si ad nullū ferat̃, sed per uacuū, suos dirigat cursus, pau peres, & infœlices faciet. peregrinos. erraticos. & qui seruilibus semper acti bus ímorent̃, alios uero, ad uarios actus aspirantes, quod aggressi fuerint, diuerso faciet genere desperatiōis omittere, sed ꝓcessu tēporis, huius infor tunii crimina mitigant̃, & præsidētiū calamitatū, ex aliq̃ pte miserū mu tatur exitiū, ac deposito paupartatis onere, paruū illis uitæ subsidiū cōpa ratur, ad actus quoq; aliquos oīno aspirare compelluntur.

A ♀ defluens ☽, si crescēs lumine, ad nullū ferat̃, sed per uacuū, suos di rigat cursus, passiuos in coitu faciet, & nunq̃ ī uxoꝶ amoribus ꝑseuerātes sed q semp īcestis deflectāt̃ amplexibus, hos quoq; eosdē facit nudos. pau peres, & q hūeros suos laborib⁹ subiiciētes, quotidianæ q̃rāt uitæ subsidia. Si uero sit minuta lumībus, uitiosos facit. turpes. paupes, & assiduo mise riarū onere grauatos. artib⁹ quoq;, & actibus īhōestis, & miseris sp īplicitos.

A ☿ defluēs ☽, si ad nullū ferat̃, sed per uacuū, suos dirigat cursus, & sit plēa lumīb⁹, facit grāmaticos. oratores. medicos. musicos. & q cōmutatōe

solertiæ,testium sciant syderũ cursus,facit quoq; fenoris,ac negociationis officia tractantes,ex quibus occasionibus gloriã & substãtiã,sed ꝓcessu tẽporis,cõsequant̃.Si uero fuerit minuta luminibus,ab hũoribus uitia decernit,aut ex aqs graue ꝑiculo℞ discrimẽ indicit.alio℞ aũt mẽtibus nocet.alio℞ obligat linguas.alio℞ officit auribus.sed hos oẽs à lr̃is facit alienos.Facit tamẽ alios uaticinari,sed in tẽplis,alios ad templo℞ custodiam sempiternos adducit.alios uero seruos eorũ,ministrósq; facit.

Generalia ☽ decreta,theoricáq; notanda. Cap. nonum.

n Vnc genera explicãda sunt oĩa,quæ ueloci cursu suo perficit ☽, ut & ꝑtiliter,& generaliter cuncta uideamur explicasse. Si ♄ se applicuerit ☽,miseros parẽtes facit,si uero ♂ se coniunxerit,ambos parẽtes humiles reddit,sed uarias patri miserias ĩdicit.Si aũt à ♂ ad ♄ ferat̃.i.si utrũq; latus eius,♂ ♄'q; possederint acriter.Si uero à ♄ ad ♂ feratur,mediocriter hæc eadẽ facit.mulieribus uero tũc uitia decernit,cũ eandẽ radiis suis,♄ ĩpugnauerit.lunaticos aũt tũc facit,si figura ☽ uel schema,similitudine ♄ comparetur,& ♂ ♃,ac ♀ in alienis existentibus signis. Si autem ♃ & ♀ istas omnes coniunctiones uel defluctiões,per quas misera hominibus decernuntur exitia,bona radiatione respexerint,decretorum malorum,miseraéque calamitatis exitia mitigantur.Fœlix autem erit nimiúmq; fœlix, & cum omni fœlicitate,prudentiæ fulgoribus exornatus, si in iis,in quibus gaudet locis,sine inimica ♂ aut ♄ radiatione, ☽ se ♃ aut ♀ radiis coniunxerit,aut de duobus uni. Tunc enim fœlicitas.tunc substantia.tũc honores.tũc oĩa uitæ decernunt̃ ornamẽta.Gaudet aũt in horos.aut in q̃nto,aut in.xi.ab horos.loco,♃ aut ♀ cõiunctionibus adornata.Sed si in octauo genituræ loco,in nocturna genitura,& in iis,in q̃bus gaudet signis,cũ ♃ aut ♀ testimonio fuerit,maximã etiã decernit fœlicitatẽ.Quẽcũq; itaq; locũ uolueris in genitura tractare,aut naturæ,aut nutrimẽto℞ generis parẽtũ fratrũ nuptiarũ,aut sobolis,aut extremum uitæ diẽ,☽ cursum cõiunctiões,defluctiões.altitudĩes.lõgitudinẽsq; diligẽter ĩspicias,quíue cõiunctiões eius excipiãt.Expetere.n.in oĩ genitura debemus ne ☌,cõiũctionẽ,Lunæ,ad se ueniẽtis excipiat.nã posteaq̃ de diametro ☌,recedens luminis sui cœpit dãna sentire,ad synodũ festinans,q̃libet eius lumĩs figuratiõe,pro mẽsura uniuscuiusq;,decernit exitiũ. Si enĩ fortis eius radiatio fuerit,fortia mala,& magno℞ ĩfortunio℞ decernit exitia. si media fuerit radiatio malo℞ tẽperat̃ exitium. Si uero deficiẽs,ad ipsos radios ☌ accesserit,& ipsi orbi eius quodãmõ glutinata fuerit,atq; ab aspectu hoĩum rapta,amplius nõ appareat,tũc potẽtiora mala,tunc oĩum calamitatũ decernit exitiũ,secundũ hæc apotelesmata,quæ in ꝑcedẽti libri huius ꝑte signauimus. Si uero à cõiunctiõibus ☌ liberata,ꝑ diẽ,♄ addẽti

ad cursum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0160
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ad cursum suum numeros, se ☽ cõiunxerit, magnorũ bonorũ, & magnæ fœlicitatis incrementa decernit. Sed si ♃ se simili radiatione coniunxerit, ultra modũ fœlicitatis, oĩum bonoꝝ conferuntur insignia. erit enim fœlix, nimiúmq; fœlix, in cuiuscũq; genitura, ☽ cum ♃ sic fuerit ĩuenta. Si uero cum ♂, sicut diximus, fuerit, magnorũ malorũ decernit exitia. erunt enim secundum signorũ naturam biothanati, sed hæc mala mediocriter mitigantur, si in fœminino signo ♂ fuerit inuentus. Si uero cũ ♀, ista fuerit radiatione coniuncta, in medio cœlo, bonas nuptias decernit, præsertim si in cõiunctionibus, à ♂ fuerit aliena. Si uero in aliis genituræ locis, fuerit ista cõiunctio, bonam quidẽ uitã decernit, sed cũ suis affinibus coeuntes reddit. Si uero ♂ istã uiderit coniunctionẽ, illicitos coitus, cũ misera cupiditate decernit. Si uero cũ ☿ fuerit ista cõiunctio, infinita etiam, & inaudita mala, assidua cum afflictione decernit. Vnde orare debemus, ac summis ꝓcibus postulare, ne quãdoq; ☽ se ☿ tali radiatione cõiungat. Si uero per noctẽ minuta luminibus, ♄ retrogrado, uel stationẽ faciẽti, se ☽ cõiunxerit, magnas decernit ĩfœlicitates. quidã enim secundũ locorum naturam, uel potestatẽ, biothanati pereũt, sed hæc ĩfortunia, ex aliq̃ ꝑte mitigantur, si in fœminino signo ♄ fuerit ĩuẽtus. Si uero ♃ se per noctẽ, ista radiatione cõiunxerit, oĩbus bonis reddit abundantes. Si aũt ♂ simili fuerit radiatione cõiuncta, magnæ fœlicitatis decernit insignia, sed hæc maiora efficiunť, si ♂ ad numerũ addat. Quod si ♀ se ista radiatione coniungat, aut in MC, aut in q̃nto, aut in. xi. ab horos. loco, aut in ipso horos. bonæ erunt circa nuptias, si eas ♄ nulla radiatione pulsauerit. Erunt aũt fœliciores, si ♀ retrograda, principalibus locis nocuerit. Si uero ☿, simili fuerit radiatione coniuncta, physicos plerunque facit, sed bona tunc fortiora decernit, cum fuerit per noctẽ ista coniunctio. minuunť enim bona, omniáq; mala crescunt ab iis stellis, si diurna fuerit genitura.

Platica, partilísq; simul fortunæ exploratio. Cap. decimum.

I Vnæ cursu explicato, ac diligenti rõne mõstrato, ad ꝓmissi operis definitionẽ, sermonis intentio trãsferatur, hoc est ad breuem fortunæ explicationem, nõ enim omnẽ possumus fati explicare substantiã, nisi iste locus, diligentissima fuerit rõne collectus. Sicut enĩ in horos. quærimus, quis in eodem loco sit. quis occidat. quis sit in MC. quis in imo. quísue in cæteris locis. quatenus etiam ipsius signi dominus sit positus, in quo est horos. constitutus. Ita & locũ fortunæ, simili rõne colligere debemus, quo aũt in loco sit, facili rõne monstrabo, quẽ cũ inuenẽris, inspicies omniũ stellarũ societates, radiationẽsq;, túncq; locũ omnem istum, uero ac fideli poteris explicare iudicio. In omni igitur genitura nocturna, à ☽ usq; ad ☉ computato, in diurna uero, à ☉ rursus ad ☽, & quan-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0161
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tuſcunq; fuerit ſigno ℞ numerus, tanta ab horoſ. incipiẽs, numera ſigna. & quodcunq; ſignum nouiſſimũ numerũ habuerit, ipſum locum fortunæ demonſtrat. Sed hæc platica ſupputatio eſt, quã ideo poſuimus, ne q́d à nobis prætermiſſum uideatur. partiliter uero locus fortunæ, hac ratione colligitur, quã in omni diſputatione inſequi debebis. tunc enim ueri definitio, ex apoteleſmatis proferetur, quotieſcunq; ſingula loca partili fuerit rõne collecta. Sic uitã. ſic ſpem. ſic fratres. ſic parẽtes. ſic filios. ſic ualitudinẽ. ſic cõiugem. ſic mortẽ. ſic itinera, uel religionẽ. ſic actus. ſic amicos. ſic inimicos. ſic cætera omnia, quæcunq; in generis humani ſubſtãtia requiruntur, ueris definitionibus explicabis. Hæc tamen oĩa tũc exponemus, cũ ad ſphæræ barbaricæ interpretationẽ ueniemus, q̃ diuinus ille Abraã & prudentiſſimus Achilles, ueriſſimis conati ſunt rõnibus inuenire, & nobis tradere. Locus igitur fortunæ, de quo loqui cœpimus, partiliter iſta ratione colligitur. Si diurnã tractans geniturã, fortunæ locum quærere cœperis, hac eum ratione, potiſſimũ inueſtigato. À parte ☉ ĩchoans, oĩum ſignorũ partes, uſq; ad illud ſignũ, in quo eſt ☽, cum ipſis ☽ partibus, quantacũq; totæ partes ſũmã fecerint, additis ẽt horoſ. ptibus, ſi opus fuerit, collige, quã cõputationẽ, iis collectis, ab horoſ. incipiẽs, in dextram partẽ horoſ. ſignis cæteris diuide, ter denas ſcilicet ſingulis ſignis partes reddens, & in quodcũq; ſignum, totius numeri pars ultima ceciderit, ipſe locus fortunæ tibi ſignũ, ac ſubſtantiã mõſtrabit. In nocturna uero genitura, à ☽ parte incipiens, & per ſigna ſequentia, ſimili modo pergẽs, uſq; ad ☉ partem totas ſignorũ collige ptes, additis quoq; horoſ. ſi opus fuerit, partibus, unã numeri facias ſũmã, quã à parte horoſ. ĩcipiens, per omnia, quæ ab horoſ. ſunt ſigna diuides, ſingulis ſcilicet ſignis triginta, ut diximus, ptes tribuẽs, & in quodcunq; ſignum, totius numeri pars ultima ceciderit, ipſa tibi fortunæ locum penitus monſtrabit. Ex hoc aũt loco, uitæ qualitas, patrimonii ſubſtantia, & fœlicitatis, atq; infœlicitatis curſus oſtenditur. Amor etiã & uirorũ affectus, circa mulieres, qualis ſit, ex hoc loco diſcitur. nutrimẽtorũ quoq;, ac cupiditatum affectus, ex iſtius loci ſubſtãtia quæritur. Hic etiã locus, patriã, uel eius loci quadrata latera, facili rõne demonſtrat. Appellatur autẽ (ut Abraã dicit) de ſigno ☽ locus. Videas ergo, quis ſit iſtius ſigni dominus, quíſue ſit dominus partis huius, ideſt in cuius ſtellæ finibus ſit pars iſta, & in quo loco ſit uterq; dominus ſigni pariter, & partis, in qua locus fortunæ fuerit inuentus, & in quibus genituræ locis, ſint conſtituti, an in principalibus, ideſt in cardinibus, an in ſecundis, an in deiectis. an in altitudinibus ſuis, an in domibus, uel deiectionibus, an dominus ipſius ſigni, & ex eo loco, in quo eſt, ſignum ipſius, ideſt locũ fortunæ opportunis radiationibus reſpiciat, & ſi ſint ambo inuicem ſimul cardinaliter

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0162
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

liter,tuncque,cum hæc omnia diligenti ratiōe collegeris,& sit nocturna genitura,rursus ☽ partes attende,si diurna ☉,& uide,quis sit partium dominus,in diurna scilicet ☉,in nocturna uero ☽.☉ uero dominus,an etiā ipse locū fortunæ radiatione cardinali respiciat. Si uero harum oīum ☉ partiū dominus fuerit inuentus,& bene sit in genitura positus,& in iis,in quibus gaudet signis,uel in quibus exaltatur,uel in quorū est domicilio, fœlicē genituram decernit.Si uero hic est collocatus ☉ cū ☽,& locum fortunæ respexerit,maior fœlicitas,multiplicata radiatiōe decernitur.Si uero hic redditur ☽ ♃ & fortunæ platica,& sit in cardinibus constituta, etiā sic fœlicitas multiplicata radiatione decernitur. Si uero nō fuerit unus dominus signi ipsius,in quo est fortunæ locus,& partiū,nec partiū ☉,nec ☽, ille principatum obtinet,qui in decernendo maximā habet ptātem,& is si sit beneuolus,& in beneuolis signis fuerit īuentus,uel in altitudine,aut domo sua,& in prīcipalibus genituræ cardinibus collocatus, fortunæ locū cardinaliter uiderit,magnā & nobilē geniturā decernit. Sed hæc tum facit si partiliter in cardinibus fuerit collocatus.Si enim generaliter fuerit inuentus,in iis,in quibus diximus locis,mediā geniturā decernit, ut nec ultra modū fœlix sit nec egestatis angustiis deprimatur. Si uero ambo bene ceciderint,& dominus ipsius signi,in quo est dominus fortunæ,& dominus partis illius,in qua ultima pars fuerit inuenta,& in bonis signis cōstitutæ.i.in quibus gaudent,& exaltātur locis,uel in domiciliis suis,& partiliter in cardinibus fuerint collocati,tātas decernunt facultates, ut is, qui sic natus fuerit,imperatoribus omnino coæquetur. Si uero in signis cardinū,non partiliter,sed platice fuerint inuenti,mediæ fœlicitatis īcremēta decernunt.Si uero dominus ipsius signi,in quo est fortunæ locus inuētus,sed & dominus partis ipsius.i.finium dominus,& dominus partiū earum,in quibus in eadem genitura ☽ fuerit inuenta,bene fuerint constituti,uel in quibus exaltātur locis, uel in domiciliis suis,& principalia genituræ loca possederint,uel in iis,in quibus gaudent locis fuerint collocati, facient imperatores,sed quorū imperiū,per totius orbis spatia dirigatur, & quorum sit tanta potestas,ut ad deorū numen accedant. Si uero stellarum istarū,de quibus fecimus mentionē,nulla bene ceciderit,is qui sic natus fuerit,usq; ad ultimū uitæ diem,in fœlicitatis onere deprimet᷑.Quod cū sic fuerit,īspice partiliter MC.& hoc signū,quod in anaphora horos. fuerit.nam si nulla ex iis stellis,quarū mentionē fecimus,bene fuerit collocata,& in MC,uel in horos. anaphora,beneuola stella,cōditiōis suæ secuta ptātem īueniat᷑,præcedentis mali processu temporis, īfortunia corrigit. Si uero illis tribus,de quibus ante diximus,male positis,in MC, & in horos.anaphora,nullum beneuolarum stellarum præsidiū relinquatur, in-

fœlix,misera,& omnium malorũ continuatione,erit ista genitura depressa.Sed & fortunæ quoque δωδεκατημόριον diligenter inquire,ne te apotelesmatum fallat intentio quæsita.

Dæmonis locus,partili exploratione repertus. Cap.undecimum.

l Ocum dæmonis,ista rõne colligimus,quã ideo huic libro adiecimus,quia ☉ eum esse locũ,Abraam simili rõne monstrauit,& iniquũ erat,ut à ☽ loco,☉ separaret' locus,qui hac rõne colligitur,Vt scilicet in diurna genitura,à ☉ pte,usq; ad parté ☽,omniũ signorũ partes colligas,& totam hanc summã,ab horos.incipiens, per sequétia signa distribuas,& in quodcũq; signũ ultima pars ceciderit,ipsa tibi dæmonem monstrabit.In nocturna uero à ☽,usq; ad ☉,omniũ signorũ colligas partes,& omné istam summã,ab horos.incipiés,per sequentia signa distribuas,& in quodcũq; signũ ultima pars ceciderit,dæmoné mõstrabit,Hic locus uocatur actus,& animæ substantia,nã ex eo oĩs actus,omnisq; substantiæ auguméta quærétes,inuenimus,ostenditur quoq;, qualis sit circa uirum,mulieris affectus.Sed & hic locus,& eius quadrata latera,patriã nobis manifesta ratione demonstrant, uide ergo, si hunc locum maleuolæ stellæ, beneuolaé ue respiciant, & scies apotelesmata, singularum stellarum testimoniis explicata.

Genituræ dominus,eiusque decreta fatalia. Cap.duodecimum.

d Ominum genituræ, quem græci οἰκοδεσπότην uocant, qua rõne colligere debeas,sic inuestiga.ipse enim totius genituræ possidet summã,& ab ipso stellæ singulæ decretam diligentiã sortiuntur, qui si bene fuerit collocatus,& in iis,in quibus gaudet signis,uel in quibus exaltat',uel in domiciliis suis,& eius cõditiõis fuerit genitura, nec ipse maleuolarũ nociua radiatione pulsatus,nec beneuolaꝝ stellarũ præsidio destitutus,omnia bona,pro naturæ suæ qualitate decernit,sic quoq; & integrum annorũ numerũ.Si uero impeditus à maleuolis,& à beneuolis desertus fuerit,oĩs eius efficacia debilitata languescit. Hũc igit' quatenus inuenias,explicabo, omnibus prius ueterũ sententiis sitimatis.Quidã enim genituræ dominũ,hac uoluerũt rõne colligere, dicentes, hunc genituræ esse dominũ,qui in principalibus genituræ locis positus, in signis, aut in finibus suis,esset inuentus.Alii uero,à ☉,& ☽,genituræ dominũ requirebant,dicétes,eũ esse genituræ dominũ,in cuius stellæ finibus,☉,& ☽ fuissent inuenti.i.ut ☉ in diurna,& ☽ in nocturna genitura habeat rõnem. Alii tamé,eũ dixerũt esse dominũ,q̃ latitudinis ☽ dominus fuisset inuentus.Alii uero hunc dixerũt esse dominũ,cuiuscũq; signũ, post natum hominé,☽ relicto eo signo,in quo est,fuisset ingressa.Sed & nos hanc rõnem sequimur,hæc enim est uerissima,& ab oĩbus comprobata. Sed libet hæc omnia

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0164
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

omnia, quæ diximus diligenti rõne discutere, ut inuenias, quid genituræ dominus sic positus, decernere possit. quia igit̃ hac rõne sequit̃ intentio tua, te etiã exemplis debemus ĩstruere. Si quis enim prima natalis hora, ☽ in ♈ habuerit, quia post ♈, ad ♉ secũdo loco transitum facit, ♀ genituræ dñium possidebit, eo qđ ♉ signũ ♀ est, & sic in cæteris signis. Illud tamen scire debemus, qđ neq; ☉, neq; ☽, in aliqua genitura, domini efficiuntur. totius enim dominii dedignant̃ dominia sortiri. Si itaq; ☽ fuerit in ♊ inuenta, eo die, quo nascitur homo, neq; in ♋, hoc est in domo sua, neq; in ♌, hoc est in domo ☉, genituræ dominiũ demõstrabit. Sed cũ hæc signa transierit, & ad aliud signũ uenerit, tunc genituræ dominiũ ostẽdet. qa itaq; ♍ domus est ☿, is genituræ dominus efficiet̃. habebũt tamẽ cõicationẽ in dñio ☉ & ☽, si diurnæ genituræ fines tenuerit ☉, nocturnæ uero luna.

♄ si dominus genituræ fuerit ĩuẽtus, & sit opportune in genitura positus, & ei dominiũ crescẽs ☽ decreuerit, faciet hoĩes ĩflatos spũ, honoribus sublatos. raro ridẽtes. irãmq; diu seruantes. bonos. boni cõsilii. & quorũ fides recto semper iudicio cõprobet̃. & qui negocia oĩa, recti iudicii rationibus compleãt. sed circa uxores & filios erunt alieno semp affectu, erunt quoq; semoti, & sibi uacãtes, modicũ sumẽtes cibũ, sed potatõe multa gaudẽtes. Corpore erunt extenuati. modici. pallidi. languidi. frigidæ naturæ. & qui cibos assidue tractare cõsueuerint, & quos semper malignus humor ĩpugnet, ac ĩtrinsecus dolor collectus, assidua eructatione discruciet. uita uero eorũ erit maliciosa. laboriosa. solicita. & assiduis animi doloribus ĩplicata, circa aquã, uel in aquoso loco, uitæ subsidiũ hñtes. Quod si ipse, genituræ dominus effectus, aut in domo sua sit, aut in finibus suis, aut in ♃ domo uel in finibus suis, aut in domo ☉, & sit diurnæ genituræ locus, facit in uita claros, & nobiles, omnẽmq; fœlicitatẽ, pro loco ℞ ptãte decernit. Si uero in ♂ finibus fuerit uel in eius domo, aut si in domo ☽ fuerit ĩuentus, faciet tristes. laboriosos. sordidos. hũiles, & gloriosos. & qui assidue lugubri tristitia sordident̃. Sed hæc fortiora erunt mala, si fuerit nocturna genitura, & si minuta luminibus ☽, ei dominiũ decreuerit. tũc enim ei caput, capillorũ raritate nudatur, aut facit turpiter, capillis defluẽtibus caluos, & quorũ lumina repentinis cæcitatibus ĩpediantur, uel assidua suffusione, aciem suam deperdant. Facit etiã pleureticos, uel hydropicos, podagricos. caducos. spathicos, p̃sertim si dominus effectus genituræ, & in ista signorum, uel partium deiectione positus, deficientis ☽ radios exceperit. Quod si eum beneuolæ stellæ, habẽtem dominium, sic ut diximus, positum bona radiatione conueniant, istas ualitudines, uel dei alicuius præsidium, uel solers medicina curabit. Si uero ♄, sic ut diximus, positum malignum sydus radiauerit, hæc quæ diximus mala, cum maximo calami-

tatis incremento, augentur. Faciet autem mortes, ex longa, & graui ægritudine, quæ uitiosa humorum inundatione perficietur. morietur autem in locis humidis, aut aquosis, seu absconsis, & incognitis. Si uero in ☿ domo uel partibus fuerit, faciet maleficos. ueneficos, periuros, suorúmque fratrum, atque parentum inimicos,

♃ si dominus genituræ fuerit inuentus, faciet homines magni animi, magna appetétes, & quibus fides semper habeatur, & qui ad magnos actus semper inflent, & quibus plus det, q̃ patrimonii, uel potétiæ facultas exposcat, in oíbus suis actibus imperiosos. nobiles. gloriosos. honestos. mundiciarũ amatores. lætos, & qui in omni rõne delectari desiderét, plurimũ capientes cibũ, multos amantes, & amicos complures efficiétes, simplices, & qui bene semper facere consueuerant. corpus tamé modica moderatione componit, & erit ipsa corporis forma mũda, & formosa. ipsi uero candidi erunt sane, & pulchris oculis, & capite, ac spissis capillis adornati, fixo gradu uestigia ponentes, uita autem eorum erit gloriosa. notabilis. fœlicitatis plena, & omnia quæcunq; cupient, consequétur, sed hi & bonis semper conuersationibus adornant, ac magno℞ uirorum testimonio proteguntur. uxores & filios tenere semper diligunt, & horũ filii, dignitatis maxima consequuntur augumenta, ita ut & ad ipsos, ex filiorum honoribus magnum dignitatis meritũ accedat. ualitudines auté circa iecur faciet, ex uino, uel cruditate, mors uero ab hilaritate, & deiectióe uictus erit, & alui & ♀ coitus. Sed ♃ cum genituræ dominus fuerit, iisdem debes, quibus ♄ rationibus ítueri, sicut etiam cæteras stellas, quod enim datum de uno fuerit exemplum, hoc te & in reliquis debebit instruere. Nam si ♃ dominus genituræ fuerit effectus, & primos genituræ cardíes tenuerit, in domo, uel in altitudine sua, uel in finibus suis, uel in ☉ domo, & sit diurna genitura, & beneuolarum stellarum fuerit testimoniis adornatus, & ☽ feratur ad eũ plena, nec ♂ aliũ genituræ cardinem possederit, aut ipsis resistat, aut ☽ crescenti lumine impugnet. Integra fœlicitatis ornamenta decernit. Quod si in iis, in quibus humiliatur signis uel finibus, talis fuerit, uel in deiectis, & pigris genituræ locis, & ipse & ☽ à maleuolis malitiose fuerint pulsati, deficiens uiribus, & omni priuatus licentia potestatis, nihil magnum in genitura decetnit, nec integrum etiam dat annorum numerum, nam si eum de quadrato, uel diametro, maleuolæ stellæ radiauerint, pro uiribus suis, ab annorum decreto subtrahunt numerum.

♂ si genituræ dominus fuerit effectus, faciet asperos, inuictos, & q̃ nullis rõnibus subiugent. ímobiles cõtétiosos. audaces. piculosos. uiolétos, & qui assiduis rõnibus decipi soleát, edaces, multũ cibũ facile digerentes, fortes. æquales. ignotos. rubeis capillis. oculis sanguinolentis. imperiosos, &

principalia

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0166
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

principalia ſemper ſibi uendicantes ptãtis inſignia, artes ex igni agentes, & ferro ignito, ſed mentis ardore præpoſteros, neq; circa uxoré, uel filios. neq; circa amicos, bonos habentes affectus, qui res alienas, inuida cupiditate deſiderent, Vitia uero faciet, ex igni & ferro, ideſt præciſiones, & combuſtiones, atque ex altiſſimis locis frequenter præcipitat, aut extremas corporis partes frangit. morté uero faciet, aut repentinã, aut uiolentã. nã ſi ☽ exceperit plenam, aut á latronibus occupatos occidet, aut accuſatos, publicis poteſtatibus tradet, ac delationibus oppreſſos, publicis faciet aĩaduerſionibus percuti. Sed ſi malitia eius, ſub radiis ☉ fuerit, incendia, & publicæ aduſtionis decernit exitia. Sed hoc fortius erit, ſi in diurna genitura dominus effectus, principales poſſederit cardines, uel ſi in MC, uel in occaſu, fuerit inuẽtus, & ☽ in alio cardine conſtituta, plena ſe radiis eius impegerit, ac ei dominium decreuerit. Quod ſi fuerit nocturna genitura, & ipſe in domo ♄, uel ♃ fuerit íuentus, uel in finibus eorũ, uel in domo, aut finibus ſuis, uel in qnto, uel in. xi. ab horoſ. loco, uel in MC, aut in horoſ. & deficienté ☽ reſpexerit, uel ſi deficiens ☽, ei dominiũ decreuerit, & ♃ ſe in cardinibus trigonica radiatiõe cõiungat, faciet duces, & tribunos. terribiles, atq; potétes, & qui regiones maximas, & multas ciuitates obtineant, & quibus totius orbis iudicia credãtur. Si uero in occaſu. i. in. 7. ab horoſ. loco fuerit poſitus, cum iſta coniunctiõe, quã diximus, faciet omnes biothanatos interire. Semper enim in occaſu ♂ poſitus, uiolétæ mortis diſcrimen indicit, ſed ipſa mors, ſicut frequenter diximus, pro ſignorum qualitate perficitur, quæ omnia genera in tertio libro, ſpeciali ſignatione monſtrauimus. ſemper auté, in ♃ finibus poſitus, ſi ♃ uel ♀ fuerit teſtimoniis mitigatus, malitiæ ſuæ omnem deponet ardorem.

♀ ſi domina genituræ fuerit effecta, facit hoĩes delectabiles. lætos. uocabiles. aſſiduo luxui uacantes. amabiles. gratos. uenuſtos. amatores. libidinoſos. pios. iuſtos, & apud quos integra, & incorrupta amicitiæ neceſſitudo permaneat. Corpus uero eorum erit longum. candidum. habebũtq; oculos gratos, uenuſtatis ſplendore fulgentes. ſpiſſis capillis aut molliter flexis, uel gradata pulchritudinis uenuſtate compoſitis, criſpos quoque, aut crinibus boſtrichis comatos, æquales, multo potu gaudentes, & modicum ſumentes cibum, & qui ſemper uenereos coitus, crebro cupiditatis ardore deſiderent, & omnes cibos facillime digerant, in omni quoq; uita nobiles, & mundi, & quorum uita animus, & inſtitutũ muſicis ſemp delectationibus inhæreſcat. Sed hæc pro ſignorum, ac locorum qualitate, cuncta decernit. Facit enim in deiectis locis poſita, & genituræ dominium ſortita, organarios. pictores, & qui integras corporum ſimilitudines fingant. In principalibus autem genituræ locis poſita, faciet claros, &

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0167
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

diadematis, uel aureis coronarum infulis ornatos, sacrarum disciplinarum repertores, sed & uiros mulierum, & mulieres uirorum, bonis affectibus obligabit. Vespertina autem mulieribus opitulatur. matutina uero uiris, & hac ex causa informe numerũ ♀ esse dixerunt. Facit etiam fœcundos, & multa sobole gaudentes, & quibus à filiabus maxima lætitia conferatur, sed uitia facit circa naturalia, & necessaria. mortes uero notas gloriosásque decernit. Sed & huius syderis mixturas, cũ dominium habuerit, sicut cæterarum stellarum, diligenti debemus inquisitione colligere, ac conditionis etiam potestatem. Nam si in nocturna genitura, in quinto ab horos. loco, uel undecimo, uel in horos. siue in MC fuerit inuenta, seu in domo uel altitudine sua, uel in finibus suis, & à deficiente ☽ dominium acceperit, ac eam ♃ bene positus trigonica radiatione respiciat, uel si ☽ ad eam, sine ♄ testimonio feratur, minuta luminibus, laureas prætextas, & consularium fascium decernit insignia. Si uero istam coniunctionem, trigonica radiatione, ♂ respexerit, cum istis honoribus, etiam insignem potestatis licentiam, ac proconsulare largitur imperium, præsertim si ♂ in domo sua, uel in domo ♃ fuerit inuentus, uel in finibus suis, aut ♃, seu in altitudine sua, uenus uero à ☉ radiis fuerit liberata. Quod si sic ♀ collocata, ☿ aut in domo sua, aut in finibus, uel atitudine sua, aut in eiusdem ♀ domo, aut in eius finibus fuerit inuẽtus, & sit in opportunis genituræ locis positus, fueritque diurna genitura, decernit quidem nihilominus paria, sed hæc oĩa quacunque ratione debilitat. Si uero fuerit in nocturna genitura, sic positus, uel opportunis in locis, istam cõiunctionem, maligna radiatione pulsauerit, deficientis que ☽ radios aspexerit, totum quicquid ante præmisimus impeditur. Si uero ♀ dominium nacta in deiectis, uel pigris locis fuerit inuenta, in ♄ loco, domo, uel finibus etiam ♄, in genituræ cardinibus posita, & per noctem ad ♄ minuta, per diem uero ad ♂ ferať, plena luminibus, faciet impuros. libidinosos, & qui assiduis calamitatum casibus implicentur, quíue ex amorum cupiditatibus, assidua pulsentur infamia, uel q̃ propter illicitas cupiditates, uel adulterii crimen, publici discriminis periculis implicentur, & fiant propter hoc famosa morte biothanati, præsertim si his sic positis, ♂ in occasu genituræ positus, ♀ minaci aliqua irradiatione respexerit.

☿ si dominus genituræ fuerit, faciet cordatos. ĩgeniosos. cuncta discentes. modestos. oĩum artium secreta discere cupiẽtes. & si in domo quidem sua fuerit ĩuentus, cũ genituræ dominia fuerit sortitus, uel in finibus, uel altitudine sua, seu in ♀ domo, & si trigonica se radiatiõe formauerit, faciet poetas. oratores, affluentia grati sermonis ornatos. In ☽ uero domo, si fuerit inuentus, faciet facundos, & quorũ sermones gratiam consequantur.

Si uero

Si uero in ♄ domo, uel in finibus eius fuerit inuétus, & cum eo ♃, & ♀, uel eum bona radiatione respiciant, aut ♃ aliquem genituræ cardinem possederit, uel in tertio ab horos. loco fuerit, faciet quibusdã religionibus deditos, & secretarũ, ac magicarum artium sciétes. mathematicos. astrologos. haruspices, & qui omnium religionum, cœli quoq; ipsius secreta disquirant, & quibus legationum credantur officia. amãtes fratres, & qui cupiãt, affines suos, fido necessitudinis auxilio protegere, qui'ue iura amicitiæ arctissimis uinculis astringant. iustos. religiosos. & ab omni profusionis labe sepositos, & qui firmi consilii rõne cuncta perficiant. Si uero ♂ se ei q̃libet applicuerit rõne, uel si de q̃drato respexerit, & sit ☿ ĩ tertio genituræ loco, in humanis, seu uocalibus signis, ♃ testimoniis adornatus, ♃ in horos. uel in MC partiliter constituto, faciet aduocatos. oratores. procuratores, ex quorum ingenio, uita fulgeat licentia potestatis, eúmq; facit omnia propriis uiribus obtinere. Si uero ♄ istam coniunctionem, in optimis genituræ locis positus, in nocturna genitura respexerit, faciet isidias. pericula. accusationes. discrimina, necnon & popularis inuidiæ crimé adnectit. Quod si sic ♄ inspiciente, ♂ in occasu fuerit inuentus, & plenum crescentis ☽ lumé exceperit, ob maleficia, & illicita sacra, uel adulteratas pecunias. publice accusatos faciet gladio perire. ☿ autem cum dominus genituræ fuerit, faciet semper corpus modicum, & gracile, & quos facietenus pallor inficiat, oculos uero pulchritudinis honestate exornat, híque sane erunt, modicum cibum, potúmque sumentes, & quibus omnium scientia litterarum conferatur, quíque propter litteras, & docti sermonis ornatum, assiduis soleant legationibus fungi, & quos secretarum, ac religiosarum litterarum arcana delectent, faciétque magistros, aut grãmaticæ artis, aut oratoriæ, seu physicarum litterarum interpretes, & qui omnia negociationis officia, facili ratione pertractent, accipientes pariter, & dantes, ac exhibentes facile commertium. Erunt sane in omni negociatione soliciti. utiles. & qui substantiæ facultates, suis uiribus colligant. patres quoque familías, ab omni luxuriarum sepositi uoluptate, iusti, sibi uacãtes, & à conuersatione publici strepitus separati, & qui omnes religiões, quadã animi trepidatione suscipiant. Si uero ualitudinis, ac uitiorum possederit locum, & maleuolarum stellarum fuerit minaci radiatione consternatus, ex humoribus uitia decernit, & si ☽ fuerit male collocata, aut spathicos, aut lunaticos aut caducos facit, ac illis mors, aut ex aquis, aut ex humoribus quibusdam semper infertur.

Solis ac lunæ decreta, cum fuerint cum domino genituræ coniuncti. Cap.decimumtertium.

S Cire aũt nos oportet, sicut supius cõprehẽdimus, q̃ a ☉, & ☽ nunquã accipiunt genituræ dominatũ. Sed cũ domini genituræ in eorũ finibus positi fuerint, uel cũ ipsis, opportuna radiatione cõiuncti, uel in eorũ domibus collocati, & ipsi in genituræ domini finibus cõstituti, uel in eius domibus collocati, ac ipsius locũ ꝓspexerint, aliq̃bus eũ radiationibus ĩtuentes, plurimũ etiã naturã suã cõmunicatã decernũt. Et licet sit alius genituræ dominus, plurimũ tamẽ à ☉, & ☽, radiationis societate confert. Quid itaq; ☉ cũ genituræ domino, æquata societatis potestate, decernat, breuiter explicabo, quid similiter ☽, cũ genituræ domĩo collocata, cõstituat, deinceps breui sermonis axiomate pertingam. nam quantũcunq; decernant singuli, determinato temporis spatio in institutionum prælibato libro, satis sup̃erq; specialiter attigimus.

☉ igit̃ si cũ domino genituræ, hac qua diximus, fuerit radiatiõe coniunctus, cũ cæteris, q̃ genituræ dominus dederit, hæc etiã pro naturæ suæ ptãtibus, sua benignitate confert. Facit enĩ hoĩes fidei plenos, sed cuiusdã supbiæ spiritu, nõ mediocriter ĩflatos, sapiẽtes tamẽ, & oĩ à spiritu æquitatis moderatiõe cõpositos, humanos. religiosos, & q̃ patres suos, ĩtegro semper amore colãt. Facit ẽt corpulẽtos, & quoꝝ caput flauo capilloꝝ crine lucescat, facit quoq; agricolas, & patrimonia, ꝓpria uirtute q̃rentes, efficaces. cordatos, & q̃ semp aquosa regionũ delectatiõe lætent̃. Facit ẽt tales, q̃ oẽs actus, maxĩe cũ honestate pficiãt. Sed hi, ab uxore, & à filiorũ erũt affectibus sepati. Vitia uero, & ualitudines, circa oculos, & cæteras corpis ptes frequẽti facit igne cõburi. Sed mortis exitus ĩ pegrinis locis, uiolentos, publicósq; decernit. Auget tamen ☉ uitæ tẽpus, si bene collocatus, genituræ fines teneat, & si eum maleuolarum stellarum radii non impediant.

☽ si fuerit cũ dñ o genituræ, hac qua diximus radiatiõe cõiũcta, cũ cæteris, q̃ dñs genituræ dederit, hæc ẽt sua benignitate, ꝓ naturæ suæ ptãtibꝰ nato largissime cõfert. Facit enĩ hoĩes stabiles, honoratos. ordinatos. honestos. magnos corpe. sed tñ corpus satis ꝓportionatũ, ꝓ sui q̃litate decernit, facit enĩ corporatos, sed quos hõesta corpis pulchritudo uenustet, multũ cibũ sumẽtes, sed paruo potu gaudẽtes. Eoꝝ tñ uita ĩæq̃lis erit, ac ꝓ tẽporũ rõne mutabit̃, ut eoꝝ p̃rimoniũ, & augeat̃ assidue, & assidua rursus iactura minuat̃. Facit eos ẽt ĩ aquosis locis assidue cõmorari. Sed circa uxorẽ, & filios, ac mr̃es, ꝓnos eoꝝ facit semp affectus, & à p̃rnis facit affectibus supari. Quod si ☽ maleuola stella radiauerit, uitia circa oculos semp efficiet, aut enĩ eos uulnere dedecorat, aut luminũ aciẽ obscura suffusiõis nube ĩpugnat. Eorũ uero corpus cãdidũ facit, q̃dã tamẽ macularũ uarietate signatum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0170
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

signatũ,aut enĩ lepræ maligna uulnera semper ĩfigit,aut ipm corpus assi-dua cõtractiõe deformat,aut hos eosdẽ,tremuli corpis ĩbecillitate debili-tat,aut ex malignis humoribus cõcreta peste, malũ exitiũ mortis indicit, aut taliũ malorũ segetẽ,fatali q̃dã dispõne cõduplicat. Hæc tamẽ oĩa,licet a malo signata fuerint talis syderatiõis ĩfluxu,beneuolarũ stellarũ ut pluri mũ testimoniis minuunt̃,ita ut nõ oĩa,tã minaci radiatiõe contingant.

Generales genituræ domino℞ aphorismi. Cap. decimũquartum.

c Vm igit̃ ex lunæ cursu dñs sic genituræ solerti fuerit inq̃sitiõe ĩuentus. Nõ enĩ debemus ipm solũ,singulari rõne respicere,sed ex oĩbus stellarũ tẽperatiõibus figurare. Cũ enim alter cũ altero fuerit,uel cũ testimoniũ suũ p̃buerit,ꝓ natura sua,cũcta uel auget,uel mi-nuit. Dñs.n.genituræ,alienis radiatiõibus ĩstructus,ex singulis stellis, q̃cũ que illi testimoniũ phibuerint,atq; ex loci,& signi ptãte decernit, diligen tiámq; mutuatus,efficaciã suã,ex aliena radiatiõe componit. Si ergo mali gnus fuerit,beneuolarũ stellarũ ꝓsperis radiatiõibus mitigat̃,ac tota ĩpro bitatis,eius,atq; nequitiæ malitia mutat̃,unde licet sit,ad nocendũ, ex sua malignitate paratus,ex bonarũ tamẽ stellarũ testimonio,ei quodãmõ be-neuola q̃dã gr̃a ĩfigit̃,p̃sertim si oĩum fuerit beneuolarũ stellarũ prospera radiatiõe cõuẽtus. nã & signũ,& locũ,si malus fuerit,beneuola semp miti gat stella. Si ergo plures fuerint, in q̃bus sit salutare p̃sidiũ, imaginẽ ẽt ipse salutaris accipit uolũtatis,melius nãq; decernẽdi uotũ sumit,si bonarum stellarũ societate,nocẽdi mutauerit uolũtatẽ. Tũc enĩ ĩfortunia,grauésq; casus,ꝓsperis rursum actibus corrigunt̃,tũc accusati,& in grauibus discri minibus cõstituti,aut iudicũ sentẽtiis,aut ĩdulgẽtiis prĩcipalibus liberan-tur,tũc deniq; ægritudĩes deus sanat,oĩáq; mala,ĩ ipsis ĩfortuniorũ conati bus cõprimunt̃. Si uero maleuola stella dñandi licẽtiã sola pceperit,cõtra hoĩem acerba cõtinuatiõe crassat̃,& licẽtiæ suæ uires,cũ magnæ necessi-tatis exercet ĩperio. Sic beneuolæ rursus stellæ,si nõ fuerĩt maleuolarũ stel larũ minacibus radiis ĩpeditæ,oĩa fœlicitatis,& dignitatũ ornamẽta decer nũt. Si uero maleuolarũ stellarũ eas ĩpugnauerit radius, nihil possunt ex ꝓmissa fœlicitate decernere. Sic semp cõmixtiões,& radiatiões oĩum dili-gẽter debemus ĩspicere. aliter.n.nõ poterit totius fati explicari substãtia,ni si hæc oĩa fuerĩt diligẽti inq̃sitiõe collecta. Illud etiã debemus solerti lucu bratiõe colligere,cũ maleuola stella genituræ fuerit dñiũ cõsecuta,an ĩ op portunis genituræ locis posita sit,an in pigris,siue deiectis,an ĩ domo, uel altitudĩe sua sit cõstituta. ex his enĩ oĩbus,cũ fuerĩt diligẽti cõparatiõe cõ-posita,cumq; stellarũ,signorúmq; naturã,atq; ex loco℞,uel cardinũ pote statibus cuncta collegeris,ex cõditionũ ẽt diuinarũ licẽtia, oẽm hũc lo-cũ uerissimis,ac certissimis poteris explicare sententiis,qui & totã genitu

ræ cõtinet summã, uitæq; finem, ac omné decreti substantiam monstrat. Cum ergo geniturã tractare cœperis, & totũ stellarũ cursum, diligẽti rõne pspexeris, atq; loco℞, & cardinũ uideris ptãtem, ac oĩa partili rõne col legeris, in ipsis apotelesmatũ principiis positus, nihil aliud in pĩcipe loco, nisi tempus uitæ, diligẽti debes rõne colligere, ac genituræ dñi ptãtem frequẽter ĩspicere. Cũ enĩ bñ ordinatis q̃busdã stellis, genituræ dñs angusta uiuẽdi spatia decernat, à ♂ solũ, q̃cq̃d bñ positæ stellæ decreuerãt, ĩmaturo mortis mutat̃ aduẽtu. Tempus ergo uitæ à ☉, & ☽, & ab horos. pte, & qđ é potissimũ, à dño genituræ, diligenti debes rõne discutere, q̃ oĩa, licet in hoc ope sparsim dicta sint, spãliter tñ in singulari libro, quẽ de dño genituræ, atq; chronocratore, ad Murinũ nostrũ scripsimus, & comprehẽsa sunt, & explicata. Laborandũ itaq; é, & oĩ ĩtẽtionis solertia, q̃rendus genituræ dominus, ut per hunc, ĩuento uitæ spatio, & à chronocratore singulis stellis diuiso, omnia decreta possimus explicare. Inter cæteros præterea diametros, hoc maxime obseruãdum est, qđ septeni anni, ac noueni, p oẽ uitæ tẽpus multiplicata rõne currẽtes, naturali quadã, & latẽti rõne, uariis hoĩem piculo℞ discriminibus semp afficiũt, unde &. 63. ãnus, quia utriusq; numeri summã piter excipit, androdas appellatus ẽ, nouies enĩ septẽ ãni. 63. fiũt, & rursus septies nouẽ, simili mõ ãni fiunt. 63. Quia itaq; utriusq; numeri cursus, in hoc, ãni æquata rõne cõcurrit, grande semp piculi discrimẽ imponit. Si enim septeni, & noueni ãni, qui hebdomatici à græcis, atq; enneatici appellantur, grauia semper hominibus ĩdicunt pericula, quid annus faciet. 63. qui utriusq; numeri multiplicatam, & ĩuicem sibi obligatam pficit summã? Hac igitur ex causa androdas, ab ægyptiis dictus est, quod omnẽ uitæ substantiã frangat, atq; debilitet. Inter cætera ergo pericula, quæ à maleuolis stellis, pro signo℞ anaphoris, minaciq; radiatione decernunt̃, etiã hæc diligẽti debemus rõne colligere, in illĩsq; periculis, & in his, quæ ex septena, uel nouena anno℞ rõne colligimus, ẽt ipso tẽpore debemus inspicere, quod periculi discrimen ĩmineat, & an ☽, ac tempo℞, & genituræ dominum beneuolæ stellæ, æqua radiatiõe respiciant. Si enim in opportunis genituræ locis, ♃, & ♀, fuerint inuenti, in horos. & ☽ partili radiatione respexerint, ac temporum, & genituræ dominũ uiderint, minaces periculorum impetus, salutari beneuolarum stellarum suarum præsidio subleuant, ac homines ex imminentibus periculis liberant. Periculorum autem nõ una substantia est, aut enim ex accusationibus & dilationibus, aut ex insidiis, & nauigationibus, aut ex itineribus, & dãnis, patrimoniiq; amissiõe, aut ex ægritudinibus, & uenereis rebus, corporisq; debilitate, aut ex bestiis, & ruinis, aut ex luto, & præcipitiis, omne periculorum discrimen affert̃. Cũ itaq; uideris, q̃le sit periculi discrimen in loco,

in loco, respice, sicut ante diximus, qualiter horos. uel ☽, uel ex quo loco beneuolæ stellæ respiciãt, & similiter genituræ dñm, tẽporúmq;, ut cũ securus fueris de uitæ substãtia, tũc uideas, q̃bus rõnibus, imĩnẽtis, uel ĩstantis piculi, possint discrimina uitari. Illã ẽt stellã ĩtueri debes, q̃ piculũ cõcitabit. i. in qua est tẽpo℞ dñs, in quo loco, aut signo, & in q̃bus sit genituræ ptibus cõstituta, & maxĩe tũc, cũ piculũ decernit, similiter ẽt q̃tenus eã beneuolæ stellæ respiciãt. Si. n. q̃ piculũ facit stella, in bonis locis fuerit ĩuenta, uel in iis, in q̃bus gaudet signis, ac finibus, & à beneuolis respiciat᷑, ac in genitura bene sit collocata, discrimen ĩminentis periculi mitigat. Si uero aliter fuerit, ac nocendi licentiã permissa sibi potestate percepit. Facit hominẽ inexplicabilibus miseriarũ laqueis ĩplicari, ita ut mors ĩminens, seu periculũ, nulla possit ratione, aut prouidentia uitari.

Planeta, actus uitæ nostræ significans. Cap. decimumquintum.

n Vnc aũt explorare debemus, q̃s singulis hoĩbus quoslibet actus decernat, cuius ẽt locũ, diligẽti opus est rõne colligere. Sunt autẽ qui hoĩum actus decernãt, ♂, ♀, & ☿. Sed ex his tribus, ille decernit actus, q̃ aut in MC. fuerit, aut in dextro MC trigono, aut ĩ sinistro, aut qui in illis cardinibus fuerit inuentus, in alicuius hominis genitura.

Si igit᷑ ♂ actus decreuerit, & bñ fuerit collocatus, ac bñuolis stellis, opportuna fuerit radiatiõe cõiunctus in nocturna genitura, dat arma. ducatus. gloriã. gladii licẽtiã, ac maxima℞ ptãtũ ĩsignia decernit, ꝓut se decreti potestas extulerit, aut certe claris artibus, & nobilibus, ex igni, & ferro illustrat, ad omnẽmq; scĩam, claro nobilitatis iudicio ꝑponit. In pigris aũt & deiectis locis constitutus, & in iis signis, in quibus non gaudet, honestas quasdã artes, sed cũ ignobilitate decernit. Quod si sic ♂ posito, beneuolæ stellæ radios suos cõmodauerint, ex actu uel ope, quodcũq; fuerit decretũ illud, & gloriã quãdã, & substãtiæ facultates decernũt. Si uero ♂ à beneuolis stellis fuerit desertus, habẽs tamẽ ipse actus decernẽdi ptãtẽ, ac eũ maleuolæ stellæ respexerint, faciet subiectos. laboriosos, & q̃ plura ĩpendant, q̃ illis ex suis actibus, ad uitæ subsidia conferantur.

Si ãt ♀ actus decreuerit, & sit diurna genitura, sitq; ĩ domo, uel ĩ finibus suis, aut ĩ horos. ptiliter cõstituta. aut ĩ MC, aut in. xi. aut ĩ. v. ab horos. loco. aut ĩ iis cõstituta locis, ĩ q̃bus ipsa gaudet, magnos actus, & magnæ gloriæ decernit ĩsignia, ꝑsertim si eã, sic positã, ♃ trigonica radiatiõe respexerit, aut si ☽ minuta lumibus, ad eã ferat᷑. In tãta. n. cõstituet licentia ptãtis, ut iste, q̃ sic habuerit ♀, regibus, uel ĩpatoribus cõferat᷑. Tũc. n. coronas aureas, tũc ꝑtextas decernit, aureásq; cõsulariũ, seu ꝓcõsulariũ palmatas. Faciet quoq; nobili ptãte, pro climatis, ac genituræ mẽsura, gymnasiarchas, prouinciarũ sacerdotes, claros semp, ac nobiles, & quorũ honoris ĩsignia,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0173
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

per totius orbis spatia pferant̃,gratos ẽt reddit.amabiles.uenustos. iustos. & q̃bus cupiãt oẽs quacũq; rõne pdesse,q̃bus quoq; à fœminis,uel uxorib⁹ magna fœlicitatis ĩsignia cõferãt̃. Si uero nõ fuerit ĩ iis locis,signis uel finibus,sed ĩ alienis,dabit artes honestas,& mũdas.facit enĩ aurifices,ĩaura tores.bractiarios.argẽtarios.musicos.organarios.pictores. Si uero ĩ deiectis locis fuerit ĩuẽta,faciet hospites.popinarios.tabernarios.myropolas. & q̃ corõas,ex floꝝ uarietate cõpositas festis,ac sacris diebus,distrahere cõsueuerĩt,& q̃cũq; ad lætitiã,uel delectationẽ sũt necessaria. Sed generaliter si cũ eo,q̃ actus decernit,beneuola stella fuerit,uel eũ trigonica radiatiõe respexerit,ipsi actui gloriã,famã.nobilitatẽmq; decernit,ac maxĩa facultatũ ĩcremẽta largit̃,& quãto plures beneuolæ stellæ,radios suos actus decernẽti,societatẽsq; cõtulerint,tãto maiora fœlicitatis cõferũt augumẽta, ac ex ipso actu,tãto maiores gloriæ nomẽ adiiciũt,& p̃sertim,si recto cursu pgentes,beneuolæ stellæ,q̃ testimoniũ phibẽt,in matutino ortu fuerĩt ĩuẽtæ. Quod si sine testimonio beneuolarũ stellarũ;actus decernentẽ maleuolæ stellæ solæ respexerint,uitæ humilitatẽ,& subiectos actus, ac laboriosos decernunt,talẽsq; reddunt,q̃ ex ipsis actibus,assiduis pulsent̃ infamiis. Quod si maleuolæ,& beneuolæ stellæ,actum decernenti,æquali ratione consentiant,omnes omnia,pro sua decernendi natura faciunt. fortiores uero erunt,q̃ se maiori radiatione coniunxerint.

Si uero ☿ actus decreuerit,& in prĩcipalibus fuerit locis cõstitutus,sicut de ♀,& ♂ añ diximus,sitq; ĩ altitudĩe,finibus,uel in domo sua,facit reges, aut iudicibus p̃positos,aut q̃bus regiæ rõnes credant̃,aut ĩpatoꝝ mag̃ros, aut his similes actus,oĩ rõne decernit,secundũ tñ signoꝝ naturã,ac ptãtẽ, q̃ illi suũ testimoniũ cõmodarĩt. Facit ẽt oratores.architectos.mathematicos.astrologos.haruspices,q̃d ẽt p signoꝝ q̃litate decernit. In solidis .n. cõstitutus,iudicia maxĩa,rõnẽsq; decernit. In tropicis aũt,ex mutationibus,aut ĩterp̃tatõibus,decernit officia. In æq̃noctialibus uero,publicis põderibus p̃ponit. In duplicibus aũt,cordatos. astrologos. ĩgeniosõsq; facit ĩuẽtores,& oĩa q̃cũq; his artibus,ac disciplinis similia uident̃,hac rõe decernit. Generaliter itaq; illud scire debemus,q̃d quotiescũq; ☿ actus decreuerit,si bñuolaꝝ stellaꝝ fuerit testimõiis adornatus,gloriã,honorũmq; pcessus,& maxĩæ auctoritatis decernit ĩsignia. cõtra uero,maleuolæ stellæ, deiectiões.hũilitates.miserias.ĩfamiãsq; decernũt,sed ĩ ipsis decretis,ex natura stellaꝝ,nõ modica dñia ẽ. ♂ in. testimoniũ phibẽs,faciet auctores.audaces.piculosos.cito mobiles.& q̃ oĩ rõe fallãt̃,sed nũq̃ alicuius ptãtis licẽtia subiugẽt̃. ♄ uero mãsuetos.altos.tacitos.ĩflatõsq; pficiet,& q̃ oĩa,cũ dissimulatiõe faciãt. Hoc & ĩ cæteris duabus stellis ĩtueri debebis,q̃ oĩa cũ à te fuerint solerti rõe collecta, uerissimi decreti,totã poteris explicare substã-

tiam, sicq; mores hominum figurare, ut ad picturæ similitudinem, ex responsis tuis, omnia corporis lineamenta cernantur, nec minus latens hominum morum affectus inueniatur, & animus.

Trigintasex signoꝝ decani, eorumq; decreta. Cap. decimũsextũ.

e Xplicaturo mihi nunc doctrinæ huius ueneranda secreta, quæ diuini ueteres, cũ maxia trepidatione dixerũt, quaeq; obscuritatis ambagibus inuoluta reliquerũt, ne publicata diuina scientia ad profanoꝝ hoium notitiã perueniret, itento animo, & quieto, nec aliis rõnibus occupato, quicqd illi dixerit, in hoc tractatu, facillimis rõnibus itimetur. Sigula igit̃ signa, in supiore institutionũ libro, ternos habere decanos diximus. sunt aũt decani magni numinis, ac ptãtis, per ipsósq; pspera oía, ac ifortũia decernunt̃. Sic & Necepso, ægypti iustissimus iperator, optimus quoq; astronomus, per ipos decanos, oĩa uitia, ualitudinésq; collegit, ostendés, quã ualitudiné quis decanus efficeret, quia una natura, ab alia uincit̃, unusq; deus ab altero, ex cõtrariis ideo naturis, cõtrariisq; potestatibus oium ægritudinũ medelas, diuinæ rõnis magisteriis adinuenit. Trigintasex itaq; decani, oém Zodiaci possident circulũ, ac p. xii. signoꝝ numeꝝ deorũ, seu decanoꝝ hæc multitudo diuidit̃. Sed cũ sint in signis singulis terni decani, nõ in oíbus triginta partibus, eorum est numen cõstitutũ, sed per singula signa, terni decani, quasdam partes possident, quasdam uero relinquũt. Plenæ sunt itaq; partes, in quibus decani fuerint inuenti, uacuæ uero ad quas nunq̃ decanorũ numerus accedit. Quicũque igitur i genitura sua, ☉, & ☽, ac qnq; planetas, i plenis ptibus habuerit, erit q̃si deus, maximæ maiestatis psidio subleuatus. Sed nũq̃ fieri poterit, ut in hoís genitura, ☉, & ☽, ac qnq; planetæ, in plenis ptibus cõstituant̃. Qui ergo unã stellã pter ☉, & ☽ in plenis. p. habuerit, mediocres erunt, q duas, ad oé fœlicitatis genus accedũt, q tres ultra modũ multiplicata fœlicitatis ornaméta pcipiũt, q uero q̃tuor, ad potétiã regiæ fœlicitatis attingũt. Vltra aũt hũc numerũ, in nullis genituris, plenas stellæ possidét ptes. Qui uero, nec horos. nec ☉, & ☽, nec aliquã stellã, in plenis habuerit ptibus, erunt miseri, destituti semp, & paupes, & ad oé ifœlicitatis discrimen, miseriarũ cõtinuationibus applicati. Sane in oíbus locis, ac stellis, rõné istã diligéter debes ispicere, si eni horos. i plenis ptibus fuerit, erũt uitæ uirtute, animi æq̃litate corpis, & auctoritatis ptãte pualidi. Qui uero i ptibus uacuis, horos. habuerint, erunt corpore miseri, aío deiecti, iualidis uiribus, ac semper potentioribus seruientes, æqualibus que subiacentes, & qui in omnibus negociis, auctoritatis libertatem amittant. Simili ratione etiam MC pars, si in uacuis partibus fuerit inuenta, uacuam decreti sui efficaciam præstat, si uero in plenis partibus, omnia integra, ac incorrupta decernit, quæ lo-

cusiste præstare cõsueuerit. Simili mõ fortunæ locus genituræ dominus ac ét ille, qué superius actũ præstare signauimus, omnes ení hi, licet in opportunis genituræ locis, positi fuerint, si tamen in plenis partibus nõ sint constituti, perdunt licentiæ potestatem, si uero plenas possederint partes, omnia quæ os decernere præmisimus, incorrupta potestate decernũt. Explicabo itaque partes plenas, & uacuas, ut disciplinæ huius secreta, nullus inuidiæ liuor immaculet. decanorum etiam nomina ægyptio sermone proferam, ut totum tibi, quod promisimus, ítimemus, ab ♈ potissimum exordium facientes. Illæ enim partes sunt plenæ, in quibus decanorum nõía íueneris. uacuæ uero, q̃s nudas, incultásq; decani penitus reliquerít.

♈ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	3	uacuus.
2	locus	partibus	5	Asiccan.
3	locus	partibus	9	uacuus.
4	locus	partibus	3	Senacher.
5	locus	partibus	6	uacuus.
6	locus	partibus	4	Asentacer.

Sunt igitur in ♈ plenæ partes. 12. uacuæ uero. 18.

♉ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	3	uacuus.
2	locus	partibus	8	Asicath
3	locus	partibus	2	uacuus.
4	locus	partibus	8	Viroaso.
5	locus	partibus	5	uacuus.
6	locus	partibus	4	Aharph

Sunt igitur in ♉ plenæ partes. 20. uacuæ uero. 10.

♊ decanorum plenæ partes, uacuaéque.

1	locus	partibus	7	Thesogar.
2	locus	partibus	2	uacuus.
3	locus	partibus	5	Verasua.
4	locus	partibus	3	uacuus.
5	locus	partibus	6	Tepisatosoa
6	locus	partibus	7	uacuus.

Sunt igitur in ♊ plenæ partes. 18. uacuæ uero. 12.

♋ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	6	uacuus.
2	locus	partibus	6	Sothis.
3	locus	partibus	2	uacuus.
4	locus	partibus	4	Syth.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0176
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

5	locus	partibus	2	uacuus.
6	locus	partibus	9	Thuimis.
7	locus	partibus	1	uacuus.

Sunt igitur, in ♋ plenæ partes. 19. uacuæ uero. 11.

♌ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	7	Aphruimis
2	locus	partibus	3	uacuus.
3	locus	partibus	4	Sithacer.
4	locus	partibus	6	uacuus.
5	locus	partibus	10	Phuonisie.

Sunt autem in ♌ plenæ partes. 21. uacuæ uero. 9.

♍ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	5	uacuus
2	locus	partibus	4	Thumis.
3	locus	partibus	2	uacuus.
4	locus	partibus	6	Thopitus.
5	locus	partibus	6	uacuus.
6	locus	partibus	4	Aphut.
7	locus	partibus	3	uacuus.

Sunt igitur in ♍ plenæ partes. 14. uacuæ uero. 16.

♎ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	5	Serucuth.
2	locus	partibus	8	uacuus.
3	locus	partibus	3	Aterechinis
4	locus	partibus	8	uacuus.
5	locus	partibus	3	Atepien,
6	locus	partibus	3	uacuus.

Sunt igitur in ♎ plenæ partes. 11. uacuæ uero. 19.

♏ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	3	uacuus.
2	locus	partibus	5	Sentacer.
3	locus	partibus	6	uacuus.
4	locus	partibus	6	Tepisseuth
5	locus	partibus	2	uacuus.
6	locus	partibus	5	Senciner.
7	locus	partibus	3	uacuus.

Sunt igitur in ♏ plenæ partes. 16. uacuæ uero. 14.

♐ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	8	Eregbuo.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0177
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

2	locus	partibus	3	uacuus.
3	locus	partibus	8	Sagen.
4	locus	partibus	4	uacuus.
5	locus	partibus	7	Chenen.

Suntigitur in ♐ plenæ partes.23.uacuæ uero.7.

♑ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	7	uacuus.
2	locus	partibus	3	Themeſo.
3	locus	partibus	5	uacuus.
4	locus	partibus	4	Epima.
5	locus	partibus	5	uacuus.
6	locus	partibus	6	Homoth

Suntigitur in ♑ plenæ partes.13.uacuæ uero.17.

♒ decanorum partes plenæ, uacuaéque.

1	locus	partibus	4	uacuus.
2	locus	partibus	5	Oroaſoer.
3	locus	partibus	4	uacuus.
4	locus	partibus	6	Aſtiro.
5	locus	partibus	3	uacuus.
6	locus	partibus	8	Tepiſatras.

Sunt igitur in ♒ plenæ partes.19.uacuæ uero.11.

♓ decanorum plenæ partes, uacuaéque.

1	locus	partibus	6	uacuus.
2	locus	partibus	6	Archatapias.
3	locus	partibus	3	uacuus.
4	locus	partibus	4	Thopibui.
5	locus	partibus	6	uacuus.
6	locus	partibus	3	Atembui.
7	locus	partibus	2	uacuus.

Suntigitur, in ♓ plenæ partes.13.uacuæ uero.17.

Iſtam rationem ueteres, ĩuolutam uariis obſcuritatibus reliquerunt, ne ad hoĩum noticiã, uerissima hæc, & ĩmutabilis rõ pueniret. Sed magnus ille Petoſyris, hanc partẽ leuiter attigit, nõ quod etiã eam neſciret, qui iam ad omnia diuinitatis ſecreta acceſſerat, ſed eam plenius docere noluit, ne immortalem operis ſui diſciplinam, in poſteros relinqueret. Cum igitur ſtellarum omnium, & horoſ. ac cæterorum locorum qualitatem, diligen ti ratione, collegeris, nouiſſime reſpicias per hunc numerum, utrum in plenis partibus, an in uacuis, ſingulæ ſtellæ reſideant. Tunc enim ſecundum hæc, quæ ante diximus, totius decreti poteris explicare ſubſtãtiam.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0178
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

DECANORVM SEDES

SI.	VA	PLE	VA	PLE	VA	PLE	VA
♈	3	8	17	20	26	30	.0.
♉	3	11	13	21	26	30	.0.
♊	.0.	7	9	14	17	23	30
♋	6	12	14	18	20	29	30
♌	.0.	7	10	14	20	30	.0.
♍	5	9	11	17	23	27	30
♎	.0.	5	13	16	24	27	30
♏	3	8	14	20	22	27	30
♐	.0.	8	11	19	23	30	.0.
♑	7	10	25	19	24	30	.0.
♒	4	9	13	19	22	30	.0.
♓	6	12	15	19	25	28	30

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0179
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Signorũ partes masculinæ, fœmininaeq́; Cap. decimũseptimũ.

Nunc autem masculinas, & fœmininas signorũ partes reserabo. sunt enim, tam in masculinis, q̃ in fœmininis signis, & masculinæ similiter, ac fœmininæ partes, ex iis uero partibus, cuius genitura sit masculina, cuius ue fœminina reperitur. Sunt itaq; masculinæ partes. 197. fœmininæ uero. 163. quomodo auté facillimæ dignoscantur, per sequentem tabulam specialiter explicabo.

♈ ab una usq; ad. vii. mas. sunt partes. ab. viii. usque ad. xii. fœmininæ. rursus à. xiii. usque ad. xvi. mas. à. xvii. usque ad. xxii. fœmininæ. à. xxiii. autem, usque ad. xxx. masculinæ.

♉ à prima, usque ad. vii. mas. sunt partes. ab. viii. usque ad. xix. fœmininæ. à. xx. uero, usque ad. xxx. masculinæ.

♊ à prima, usque ad. xvii. mas. sunt partes. à. xviii. usq; ad. xxiii. fœmininæ. à. xxiiii. autem, usque ad. xxx. masculinæ.

♋ à prima usq; ad. ii. mas. sunt partes. à. iii. usque ad vii. fœmininæ. ab viii. usque ad. x. mas. ab. xi. usque ad. xii. fœmininæ. à. xiii. usque ad. xviii. mas. à. xix. usque ad. xx. fœmininæ. à. xxi. usque ad. xxvii. masculinæ. à xxviii. usq; ad. xxx. partes omnes sunt fœmininæ.

♌ à prima, usque ad. v. mas. sunt partes. à. vi. usque ad. vii. fœmininæ. ab viii. usque ad. xv. mas. à. xvi. usque ad. xxvi. fœmininæ. à. xxvii. uero usq; ad. xxx. masculinæ.

♍ à prima usque ad. vii. mas. sunt partes. ab. viii. usque ad. xxii. fœmininæ. à. xxiii. usq; ad. xxiiii. mas. à. xxv. usq; ad. xxx. fœmininæ.

♎ à prima usq; ad. v. mas. sunt partes. à. vi. usq; ad. x. fœmininæ. ab. xi. usque ad. xxi. mas. à. xxii. usque ad. xxviii. fœmininæ. à. xxix. usque ad trigesimam masculinæ.

♏ à prima usq; ad. iiii. mas. sunt partes. à. v. usq; ad. x. fœmininæ. ab. xi. rursus, usq; ad. xii. masculinæ. à. xiii. usq; ad. xix. fœmininæ. à. xx. usq; ad xxvii. mas. rursúsq;. à. xxviii. usq; ad trigesimam fœmininæ.

♐ à prima usque ad. ii. mas. sunt partes. à. iii. usque ad. v. fœmininæ. à vi. usque ad. xii. mas. à. xiii. usque ad. xxiii. fœmininæ. à. xxiiii. uero usque ad trigesimam masculinæ.

♑ à prima usque ad. viii. mas. sunt partes. à. ix. rursus usque ad. xii. fœmininæ. à. xiii. usq; ad. xix. masculĩæ. à. xx. uero usq; ad, xxx. fœmininæ.

♒ à prĩa usq; ad. ix. mas. sũt ptes. à. x, rursus, usq; ad. xii. fœmininæ. a. 13. usq; ad. 19. masculinæ. a. 20. uero, usq; ad trigesimam fœmininæ.

♓ a prima usque ad decimã mas. sunt partes. ab. xi. rursus usque ad. xx. fœmininæ. a. 21. usque ad. 23. masculinæ. a. 24. uero usque ad trigesimã sunt fœmininæ.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0180
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Signorum partium sexus.

SIG.	MAS.	FOE.	MAS.	FOE.	MAS.	FOE.	MAS.	FOE.
♈	7	12	16	22	30	.o.	.o.	.o.
♉	7	19	30	.o.	.o.	.o.	.o.	.o.
♊	17	23	30	.o.	.o.	.o.	.o.	.o.
♋	2	7	10	12	18	20	27	30
♌	5	7	15	26	30	.o.	.o.	.o.
♍	7	22	24	30	.o.	.o.	.o.	.o.
♎	5	10	21	28	30	.o.	.o.	.o.
♏	4	10	12	19	27	30	.o.	.o.
♐	2	5	12	23	30	.o.	.o.	.o.
♑	8	12	19	30	.o.	.o.	.o.	.o.
♒	9	12	19	30	.o.	.o.	.o.	.o.
♓	10	20	23	30	.o.	.o.	.o.	.o.

Lunæ decreta, cũ singulis planetis, ĩ cardinibus. Cap. decimũoctauũ.

Xplicatis his oĩbus, ac diligenti rõne monstratis, ad huius libri terminũ properabo, sed quia in eius principio, multa de ☽ cursu diximus, posteriores etiam partes eius, simili fine claudemus, ut potentissimũ ☽ numen, huic libro, & initiũ dedisse uideatur, & finem. Quid itaq; ĩ cardinibus, cũ cæteris stellis ☽ cõstituta decernat, generaliter uerissimis, ac manifestissimis sententiis explicabo, ut in q̃nto deinceps libro, cætera sine inuidia, diuinæ matheseos secreta pandamus.

☽ cum ☉ si partiliter in horos. fuerit inuenta, in iis, in quibus gaudet, uel exaltatur signis, aut in domicilio suo, ac ☉ iam radiis liberata, parẽtes claros facit, ac splendore facultatis ornatos. Hoc idem etiam, in MC. parte, cum ☉ constituta, significat. In occasu uero, hoc est in septimo ab horos. loco, ac in IMC. si cum ☉ fuerit partiliter collocata, aut seruos, uel miseros. degeneres. proscriptos, aut mẽdicos parẽtes facit, Sed hæc pro signorum, uel partium qualitate decernit. Si uero ♂ sic ☽ positã, minaci radiatione respexerit, ac utriq; fuerit partili radiatione contrarius, corpus graui uitio debilitat, ac frequenter oculorũ cæcitatem indicit. Si uero in iisdem ptibus ☉, & ☽, piter cũ ♂ fuerit, & parẽtes, & ipsos misera deiectiõis humilitate psternit, ac uiolẽta mortis decernit exitia, pessimũmq; finẽ ĩdicit.

☽ cum ♄ si partiliter in horos. fuerit ĩuenta primos nasci, uel nutriri faciet, sed matribus miserũ pondus uiduitatis ĩponet. Aut enim eas facit in templo ℞ cõuersatiõibus detineri, aut ex necessariis, & muliebribus locis, graue ualitudinis discrimẽ indicit. Hoc idem & in MC decernit, si cum ♄, in eo loco fuerit partiliter inuenta. In occasu uero, idest in septimo ab horos. loco, & in IMC, matrem facit squallore seruitutis oppressam ipsos uero, qui fuerint nati, aut captiuos reddet, aut à parentibus separatos. hæc tamen omnia pro signorum, ac partium qualitate decernit.

☽ cum ♃ si partiliter in horos. fuerit constituta, matrẽ facit splendido genere nobilitatis ornatã. ipsos uero religiosos, ac futurorũ p̃scios reddit. erunt aũt sane clari. nobiles. & potẽtes. Hoc idẽ & in MC pte cũ ♃ cõstituta decernit. In occasu uero. i. ĩ septimo ab horos. loco, cũ ♃ ptiliter cõstituta, ac in IMC. paternas dilapidat facultates, sed postea, aut amicorũ præsidio, aut ex affinium hæreditatibus, hi maximas consequentur substantiæ facultates. In omnibus tamen partium, ac locorum potestatem debes, ut diximus, frequenter inspicere.

☽ cũ ♂ si partiliter in horos. fuerit inuenta, peregrinã matrẽ, aut debilẽ monstrat, nato ℞ aũt stomachũ, aut oculos debilitat. Si uero diurna fuerit genitura, toto corpe debiles reddit, aut corpis ptẽ amputat. Hoc idẽ, & in MC pte pmittit. In occasu uero. i. in. 7. ab horos. loco, uel in MC, si cũ ♂

fuerit iūcta, patriā relinquētes facit, ac in pegrinis regiōibus cōmorātes. Si uero ☿ cū ipis fuerit iūctus, faciet latrones. piratas. homicidas. tēplo℞ spoliatores. sacrilegos. & q falsi crimē semp icurrāt. & pp hæc, publica sæpius aīaduersiōe plectant̄. oīa tñ, sicut frequēter diximus, ꝑ signo℞ q̄litate cernunt̄. Si uero ♄ aliq̄ radiatōe respexerit, publicis custodiis, uel carceribus aut cathenarū nexibus faciet obligatos, ita ut eos ī fensa criminū deturpet semp igluuies, ac in tali necessitate cōstituat, qd̓ ēt ab inimicis alimēta deposcāt. qdā tñ in custodia, & uīculis pseuerātes, ēt uitæ suæ terminū complent. Si uero ♃ hos omnes, ex aliqua parte respexerit, in templis eos facit seruilibus, ac humilibus officiis deputari.

☽ cū ♀, si ptiliter in horos. uel ī MC fuerit iūcta, faciet notos. nobiles, & q̄bus maxīa ptātis cōferant̄ īsignia. In occasu uero. i. in. 7. ab horos. loco & in IMC cōstituti, hūile matris genus ostēdūt, sed qbus nunq̄ desit uitæ subsidiū, q tñ in prima ætate, uaria semp pulsant̄ infamia. In oībus aūt signis, ac locis, si ☽ cū ♀ fuerit iuenta, duarū sororū maritos facit, aut duorū fratrū uxores, aut affines, uno matrimonii uinculo sociat.

☽ cū ☿, si ptiliter in horos. uel in MC fuerit iūcta, lrarū gr̄a, claros, ac nobiles faciet, & ad oē negociatiōis officiū aptos. Si uero ī occasu. i. in. 7. ab horos. loco, uel in IMC fuerit iūcta, creditarū rerū actus, fœnoris q; ac rōnū officia decernit. hæc nos, in ultimis huius libri partibus dixisse sufficiat. hoc enim ultimus iste opatus est sermo, ut oīum præcedentiū disputationum, ad memoriā tuam reuocaret effectum.

Lunæ cōiunctiōis, defluxionis q; theorica. Cap. decimūnonū.

Nunc illud ītimare debemus, q̄ rōne defluat ptiliter ☽, quáue iungat̄, q̄s uocāt græci, συναφάς. ϗ ἀπορροίας. In oībus. n. signis, & à multis defluit, & ea multis radiatiōe cōiungit̄. Primū igit̄ respice, ī quocūq; signo, ī cuius stellæ finibus fuerit iūcta, nā ab ea defluēs, ad illā fert̄, cuius fines, ī eodē signo, secūdo loco fuerit īgressa. Respice deīde, q̄tenus eā finiū dn̄s, uel ī quo loco cōstitutus, aspiciat, ac p̄cedētiū apotelesmatū rōne cōcepta, oē fatū hoīs, ueris poteris explicare sentētiis. Respice quoq; tertio ordīe, cuius stellæ ptes īgrediat̄, nā ex ipsis ēt, decernēdi cōcipit ptātē, sicq; ꝓgredere, quousq; ad ipsius signi nouissimas ptes deueniat, ut oīa possis spāliter īuenire, q̄ ad ☽ ptinēt efficaciā. Illud ēt sciēdū ē, qd̓ in oībus signis quoties ☽ nouissimas ptes possederit, ad nullū ferat̄. occurrētis. n. signi obstaculis īpedit̄. Sed & rursus, ī primis signi ptib⁹ posita, à nullo defluit, tūcq; sola cōiūctiōis efficacia q̄rit̄. Oīs. n. p̄cedētiū ptiū ptās, ex illo termīo, q inter utrūq; signū ē, ꝓtermissa deserit̄, ac ex prīa signi pte in succedētes exorit̄, & hæc ē partilis cōiunctio, defluxióq; ☽. nā platice, ex ītegris facimus signis. sed nos in omni tractatu, partili debemus omnia

rationetractare. Vnde iterum te,atq; iterum,iisdem cōmonitionibus cō-uenimus,ut quotiescunque tractas genituram,totum pariter decreti corpus inspicias,ac omnia ex singularū stellarū ratiōe componas. locorum etiam,ac partiū potestatē,diligenter inspicias.signorū quoq; geniturā, cū locorum qualitatibus compares.conditiones intuearis. necnō stellarum cursus pariter,ac formas. defluxiones quoq;,cōiunctionésq; ☽, diligenti rōne consideres. Sic enim,quécunq; tractaueris locum,uerissimis poteris explicare sententiis,si hæc omnia solerti inuestigatione colligeris. Nunc autē residuus tractatus,ad quinti libri prícipia transferatur, ut necessariis omnibus explicatis,ad partilia apotelesmata, ad sphærámq; barbaricam, omnis disputationis nostræ ratio trāscribatur. Sed quia iam expedita prima operis nostri parte,ad secundam principalem accedimus, quæ etiā in quatuor membra,ueluti prima,diuisa est,ut facilius intelligas,quid in eorum unoquoque tractandum sit,breui propositione, singulorum partes summatim enumerabimus.

Quintus igitur liber,quid mundi cardines decernant, īsinuabit.i.qd horos.cæteríq; cardines tres,in quibúsq; signis constituti,quid promittāt, quomō in singulis minutis inuentus horos.totam uitæ dicatur monstrare substantiam. In quibus etiam stellæ cuiúsq; finibus,inuentus horos.& à quibus finiū dominus respectus,uel ipse horos. quid minet̄. Quidue decernant stellæ,in quibusq; signis. finibus.decanis.uel domibus positæ, ac de.xii.signorum uirtutibus explicabit.

Sextus liber de quatuor signo℞ stellis,claris,atq; regalibus,de trigonica.quadrata.diametra.uel hexagona stellarū radiatiōe,de stellis pariter cōstitutis,alia℞ radios ípugnātibus,uel eleuātibus,simúlq; de ☽,uel ☉ radiorū diuersitate. Quid í diuersis locis,uel finibus positæ stellæ,aliorúmq; radiis occupatæ,decernāt.de ephodis.de tēpo℞ diuisiōe. quídue cōstituāt.

Septimus liber, de statu uitæ disputabit. de mortis qualitate, ac uitiis hominum, de parētibus, quis prior decedat, déque omnium uitæ rerum accidentibus,ac de regalibus genituris.

Octauus,ac ultimus liber,de nonagesima horos.ac ☽ parte tractabit,de uidentibus,& audientibus signis,quæ partes,in quibus signo℞ membris, constitutæ sint. In qbus signo℞ locis,q̄ res oriātur,in quibus signorū partibus,horos.inuentus,qualem uirum faciat,uel quid decernat. Quæ sint claræ partes signorum,& quod decernentis horos. constituta licentia non inuenitur, nisi omnibus rebus, ac mixturis consideratis, omnium numinum decrera ponderentur.

IVLII

Iulii Firmici Materni iunioris Siculi. V. C. Matheseos Liber Quintus, ad Mauortium Lollianum proconsulem: præfatio.

m

Axima Mauorti promissionis nostræ fundaméta iactauimus, & plurimū per singulos gradus crescens adultus sermo profecit. omnia enim quæ ad explicandum, quibusdam difficilia uidebātur, atq; multis obscuritatum ambagibus īuoluta, docili sermonis explicatione monstrauimus. Si itaq; capax ingenium, & flagrantis animi desiderio commotum, præcedétes hauserit libros, & sit opportuna stellarum radiatione conceptum, ad diuina istius sciétiæ secreta perueniet, ac initiatum omnibus eiusdem scientiæ disciplinis, totum ordinem diuinæ interpretationis accipiet, ut possit fata hominum, & inuenir̄ pariter, & explicare. Sed amplius aliquid a nobis expectat auditus. sic enim præcedentium librorum principia formata sunt, ut & iis quæ scripsimus, maioris adhuc operis substantia requiratur. Ne itaq; desiderantis animi cupiditatem, falsa promissione decipiam, omni inuidiæ liuore deposito, ac omni desidiæ torpore proiecto, accumulata Matheseos secreta præueniam, ne in ipsis principiis intentio tuta, inuidiæ, ac malitiosæ taciturnitatis uitio, relinquatur. Plenum itaq; quod promisimus, reddimus opus, omnia prudentiæ tuæ specialiter intimātes. Sed ne sermo nudus diuino præsidio relinquatur, cum his conatibus, aduersantis maleuoli cuiuspiam hominis liuor impugnet, Tu quicunq; es, deus, qui per singulos dies cœli cursum, celeri festinatione continuas, qui maris fluctus, mobili semper agitatione perpetuas, qui terræ soliditatem, immoto fundamentorum solio roborasti, qui laborem terrenorum corporū, nocturnis opibus recreasti, qui refectis uiribus, rursus dulcissimi luminis gratiam reddis, qui corporis fragilitatem, diuinæ mentis inspiratione sustentas, qui omnem operis tui substantiam salutaribus uentorum flatibus uegetas, qui fontium, ac fluuiorum undas, infatigabili necessitate profundis, qui temporum uarietatem, certis dierum cursibus reddis, solus omnium gubernator, ac princeps, solus imperator, ac dominus, cui tota potestas numinum seruit, cuius uoluntate, operis perfectio ac substantia constat, cuius incorruptibilis natura, cunctam perpetuitatis substantiam ornat, tu omnium pater, pariter ac mater, tu tibi pater, ac filius, uno uinculo necessitatis obligatus, tibi supplices manus tendimus, te trepida supplicatione ueneramur. da ueniam, quod tuorum cursus syderum, eorūq; efficacias ex

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0185
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

plicare conamur. tuum sit, quod ad istam nos interpretatiõem nescio quod impulit numen. pura mente, & ab omni terrena conuersatione seposita. ac cunctorum flagitiorum labe purgata. hos romanis tuis libros scripsimus. ne omni disciplinarum arte translata, solũ hoc opus extitisse uideatur, ad quod romanum non affectasset ingenium. uosq; perẽnium siderum cursus, tuq;. ☽. etiam humanorum corporum mater, ac tu omnium siderum princeps, qui menstruis. ☽. cursibus, lumẽ & adimis pariter. ac reddis. ♂. optime. maxime. qui omnia ꝑ dies singulos maiestatis tuæ moderatione componis. perquẽ cunctis animãtibus immortalis anima, diuina dispositione diuiditur. qui solus cæli ianuas aperis, claudis q;, ad cuius arbitrium fatorum ordo disponitur, Da ueniã, quod gracilis sermo, ad numinis tui secreta peruenit. nõ enĩ sacrilega cupiditas, aut profanæ mentis ardor, ad hoc nos studium nũ per impegit. sed animus diuina inspiratione firmatus, totum conatus est, quod didicerat, explicare, ut quicquid diuini ueterẽs ex ægyptiis adytis protulerũt, ad tarpeiæ rupis templa perferret. Vestrum itaq; date mihi secreta præsidium, & trepidationem animi, uestra maiestate formate. ne numinis uestri tutamine destitutus, ordinẽ non possim ꝑmissi operis continuare.

Simplicia cardinũ decreta sine alicuius planetæ testimonio. Cap. i.

h Abet etiam Mauorti decus nostrum sine alicuius stellæ præsentia ex natura sua maximam decernendi potestatem, & multis ĩ genituris operatur ipsa signorum nuda substantia. Sed hæc efficacia in solis cardinibus ĩuenitur. Cardines enim, si etiam sine diis a stellarum testimoniis relinquantur, ex sua natura tamen decernendi accipiunt potestatem. quod ut manifestius intelligas, ipsius rationis auctoritate breuiter demonstrabo. Si horos. in ♉ fuerit inuentus in ♄ erit. M. C. occasus uero in. ♎. IM. C. autẽ in. ♋. Qui itaque hũerit horos. i. V. quid ipse, quidue residui tres cardines decernãt, generaliter explicabo. cum horos in. V. fuerit, plurimam nato iuuentutem decernit. fratres denegat, aut ex pluribus fratribus unum reseruat, sed & ipsũ uitii cuiusdam acerbitate debilitat, ac eius nomen semper odio prosequitur. paternaq; substantia eius in eodem statu non perseuerat. sed nunc dilapidata dispergitur. nũc rursus dissipata colligitur. uidebitur sane quibusdam ex nimia liberalitate tutior. aliis uero liberalitatis eiꝰ constantia displicebit. ac bñficia sua præstabit ĩgratis. ita ut nunq̃ ei pares gratiæ rependant. erit sane mutabilis, & caput eius, uariis semp doloribus fatigabitur. Si uero in ♄ M. C. ꝑtiliter fuerit, perseueranter cu

iusdam

iusdã gloriæ ornaméta decernit,& faciet ei multos cũ quadã hũilitate blandiri.erit negociis quibusdã,litterisq; ꝑpositus. qui multis quotidianæ uitæ aliméta suppeditet,ac alienas facultates ꝓpria ꝓcuratõe sustẽtet,multisq; in rebus necessariis ingeniosus,& cui abscõsarũ religionũ secreta credant̃,quiq; ad arcana cælestia facile penetret, & ꝑcipue si istũ locũ ☿ stella,ex aliqua pte respexerit,uel etiã si in ipso fuerit inuentus. Tertius uero cardo,idest occasus,etiam decernẽdi sibi licẽtiã uendicati is si in ♎ fuerit inuentus,uitam in domo regia assidua conuersatiõe decernit,aut in publicis actibus constituit.erit tamẽ natus uitæ ex quadã inæquali pte mutabilis,ita ut fœlicitates omnis semp ĩfœlicitas subsequat̃,ac prosperitates infortuniũ,atq; aliqñ ex ultimo dignitatis gradu,ad infimũ, caduca humilitate reuocet̃.nã omnem eius claritatẽ inuidiæ liuor ĩpugnabit,presertim si horos.♃ trigonica radiatõe nõ uiderit,uel si in eo nõ fuerit cõstitutus,tũc enĩ hæc mala fortius cõualescunt. Quartus erit cardo in IM.C.is erit.♈.horoscopante semp ĩ.♋. facietq; claros,& coronarũ ĩsulis adornatos,quibus statuæ piter,& imagines decernantur. Si uero istũ locũ ♃ in horos. cõstitutus respexerit, uel si in ipso loco fuerit inuentus,erunt ei quidã ex affinibus aduersarii pp se,uel pp aliquẽ sibi necessariũ,eritq; ipse intonsus,ac criniũ sordibus squallidus,sed necessariorũ semp abũdãtia copiosus. præsertim si in quocunq; cardine ♃ fuerit inuentus.

Si horos.in ♉ fuerit inuentus,is qui sic eum habuerit,multis laborũ continuationibus fatigabitur,& quicquid in prima ætate fuerit consecutus,semp amittet.postea tñ quod amiserit,cũ lætitiæ cumulabit augumenro,& habebit bonæ fœlicitatis ornatũ,& inimicos suos uidebit miseræ humilitatis cõtinuatiõe prostratos. Si aũt in ♒ M.C. fuerit,cũ potẽtioribus semp, amicitiæ grã uersabit̃ natus.ac uitã suam,ex publicis actibus hẽbit,eritq; semp aquosis negociis ĩplicatus,& qui nunq̃ accusatiõis pulset̃ inuidia.hẽbit tñ facultatũ incremẽta,pariter & dãna. Si uero occasus in ♏ signo fuerit ĩuẽtus,faciet ĩ oĩ uitæ cõuersatõe cordatos.ꝓcuratõis officio alienos nutriẽtes,& qui uxorẽ primã,interuẽtu mortis amittãt.si uero mulier fuerit,& maritũ piter amittet, & filiũ. Si aũt ĩ ♌ IM.C.fuerit inuẽtũ, faciet ꝓprio labore,pr̃imonii subsidia quærẽtes,& qui assiduis artibus,maximã cõsequẽt̃ substãtiæ facultatẽ, & quæ apud ipsos ꝑpetuæ fœlicitatis ordĩe pseueret. Sed hæc oĩa,ꝓ mẽsura,qualitateq; genituræ decernuntur.

Si in ♊ horos. fuerit ĩuentus,in primis uitæ cõstitutus initiis laborabit natus a pentibus.tñ illi semp solatiũ afferet̃.erit quoq; celæstibus fa-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0187
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cultatibus semp imbutus ac magnorũ uirorũ, fidelibus amicitiis astri-
ctus. Si aũt M. C. cardo fuerit ĩ ♓ is, qui sic eũ hũerit uitã in aquoso lo
co cõstituet, ac ex oĩ substãtia, p̃rimonia possidebit. uictusq; ei ex aliẽis
facultatibus cõferet̃, sed in duabus ciuitatibus, eius potẽtia, uel p̃rimo-
niũ diuidet̃. Si uero occasus in ♐ fuerit inuentus, qui sic eũ hũerit, aut
fratribus eius, aut affinibus p ipsũ, aliquod inferet̃ exitiũ. aĩusq; eius, p
uarias tẽporũ uices maxĩs solicitudinibus cruciabitur. habebit quoq;
inimicos, & derelicta patria, multis pegrinatiõibus ĩmorabitur, sed re-
uersus postea ad p̃nos lares, deo℞ se putabit p̃sidio restitutũ. Si uero in
♍ IM. C. cardo fuerit, a prima ætate, uaria labo℞ cõtĩuatõe quassabit̃.
sed pcessu temporis, maxĩæ fœlicitatis ĩcremẽta cõsequet̃. hæc aũt sin-
gula p genituræ mẽsura pueniunt, quã ĩ omnibus sicut diximus, fre-
quenter obseruare debebis.

Si horos. in ♋ fuerit ĩuẽtus, faciet acutos semp ingenio, sed qui cun-
cta tarditatis moderatiõe pficiãt, faciet quoq; suaues, doctos, & qui gra-
uiter irasci cõsueuerit. quiq; malos oĩs seueris ĩdignatiõibus psequant̃.
fortes ẽt, ac moderatos, sed quo℞ ĩdignatio facillime mitiget̃. hẽbunt
aũt isti facultates ex regiis, uel publicis locis, ex quibus uitæ illis substã
tia cõferet̃. erũt ẽt semp publicis negociis occupati, sed illis uaria neces
sitate cõpulsi plurimi blandient̃. Si uero horos. in ♋ cõstituto ♄ fue-
rit in eo, aut eum uiderit, uiolentam mortem faciet, aut in grande ua-
litudinis uitiũ ĩcidet, aut ppiores frẽs, p ipso uicariis mortibus interi-
bũt. Si aũt ĩ ♈ M. C. cardo fuerit, cũ potẽtioribus uiris, assidua cõuersa
tiõe uersabit̃ natus, aut ex alienis facultatibus, quotidiana illi alimẽta
præstabũt̃, eritq; semp appetẽs bona, sed eius p̃rimoniũ assidua uarieta
te mutabit̃. nã quotiescũq; amissũ fuerit, toties cõpabit̃. Si uero ĩ ♑ fu
erit occasus, latẽti pulsabit̃ semper inuidia, sed idem postea, quieta rõe
cõponet̃, post tñ multa inæquabilitatis ĩcõmoda, erit quoq; ĩgeniosus.
acutus. mẽtis ĩuestigatõibus adornatus, sed abscõsi cuiusdã doloris tor
mẽta sustinẽs, ac ĩfinitis aĩ doloribus fatigatus. Si uero ĩ ♎ IM. C. cardo
fuerit, multis laboribus fatigabitur, sed ciuilibus muneribus applica-
tus, uel popularibus cõcursationibus traditus, p̃cedẽtis p̃rimõii substã-
tiã dissipabit. erit sane ĩ oĩbus ptibus secũdus, ac aliis necessarius, sed ex
lr̃is hẽbit substãtiæ facultatẽ, eritq; talis, cui ab aliis latẽtia secreta credã
tur, atq; ad extrẽa senectutis spacia pueniet, bonoq; sepulturæ decorabi
tur honore. Si uero ☿ ĩ sequẽti signo fuerit ĩuẽtus, puectior erit ĩter oĩs
masculos filios. Si uero ♀ ĩ secũdo loco fuerit ĩuẽta, spacia uitæ filiæ p̃-
feruntur, si genituræ dominus, sicut ante diximus, bene fuerit colloca-

tus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0188
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tus,ac beneuolarum stellarum radiis adornatus.

Si in ♌ horos.fuerit inuẽtus is,qui sic horos.habuerit multis labori-bus,ac piculis implicabit᷑,sed p omne uitæ tẽpus,erit oĩbus notus,ac li berã potestatẽ hñdi,semp ingeniosus,& qui non in oĩbus malitiæ uires exerceat.uiuẽdi,& impandi uota concipiet.propriis tñ laboribus, sub stãtiæ facultatẽ acquirẽs.Sed si ♃ in eodẽ horos.ptiliter fuerit íuentus, aut ♂ ipsum quadrata,uel diametra radiatõe respexerit,oĩ fariã filios de negabit.Si uero ♃ simili mõ fuerit inuentus,unã tñ filiã dabit.Si autẽ M.C.in ♉ fuerit íuẽtum,in loco publico,aut in templo uitam hẽbit. mĩmoniũ uero contrahet.cũ muliere uidua, aut ab alio stuprata,aut subiecta,& seruilis cõditionis.siue anu,uel quæ publica pulsetur infa-mia,sed tñ honor ei maximus,a potentissimo uiro cõferet᷑.erit aũt om niũ rerũ inscius,sed qui prosperæ fortunæ lætetur incremẽtis.Si uero í ♒ fuerit occasus,tã uita nati,q̃ uitæ auguméta,semp dãna patiẽtur erit tñ gratus,& in quibusdã rebus probatus.Si in ♏ IM.C. fuerit inuẽtũ,í busdã negociis principatũ hẽbit.Quod si ♃ hũc locũ quacunq; radia tiõe respexerit,in custodia qñq;,sed libera exponet᷑.Si uero ♃ sic posi-tus,in matutino ortu fuerit íuẽtus,militabit,aut armo℞ p̃positus erit, sed in extraneis,& peregrinis locis moriet᷑.repentina quidem,aut uio-lenta morte prostratus,

Si in ♍ horos.fuerit inuẽtus,erit multis laboribus,ac solicitudinibus implicatus,sed cui diuinitas,uel p somniũ,seu p aliquã elaborationẽ, aut certe ex rñsis,uel sortibus,cũcta p̃dicat.preces quoq; suas ad diuini-tatẽ,multiplici semp cõtinuatiõe ppetuet.in amorũ tñ illecebras,ocu-lo℞ possiuis cupiditatibus incurrẽs,& qui oĩum mulierũ cõcubitus, proiecta cupiditate desideret,sed istis tandiu uitiis laborabit, quoad si-gni eius fuerit anaphora cõpleta.erit sane lætus.humanus, & apud quẽ pura amicitiæ necessitudo pmaneat,& ad quẽ dãni alicuius solicitudo ptineat,multa sciẽs,& oĩum disciplinarũ secreta pquirens,oĩaq; in pe-ctoris claustro retinẽs ac p̃conio simplicitatis ornat⁹,& cui ex docti ser monis gatia,aut negociatiõis officio,aut ex successiõe,uel sacris,aut ex aliqua uirtute,magna fœlicitas,ac facultatis substantia cõferatur, Si ue ro in ♊ M.C.fuerit inuentum,ex publicis, uel sacris dabit substantiã, sed hoc tunc.cũ senectutis limen fuerit ingressus erit aũt ipse religionũ ac deorũ cultor iustus,& cui maxima ps ciuiũ obtempaĩ conet᷑ abscõ-sas res assidua inuestigatione perquirens,sed multa℞ artiũ, ac discipli-na℞ inscius,tñ in ultimo uitæ tpe,multis p ipsũ,integræ,ac rectæ uitæ mõstrabitur officium.Si autẽ in ♓ occasus fuerit,ibi per multa loca pe

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0189
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

regrīa, eritq; multis hoībus notus, & ei multi sedula obsequiorum gratia blandientur. Erit gratus. fœlix. uenustus, acut⁹, sed multis occupatōnibus implicatus, & ad omnē cōuersationē semp nobilis. Si uero in ♐ IM. C. fuerit inuentū erit fœlix, eiq; a suis substantia cōferet᷑, ac ei plurimi blandient᷑, eritq; oībus notus, ac diis gratias, pro sua fœlicitate restituens, sacra quoq; ei publica credēt᷑. filiorum uero fœlicitate lætabit᷑, & dolorē amisso℞ filio℞ rursus recepta fœlici sobole mitigabit. erit ēt ad oīa aptus, & doctus, & summa agilitatis fœlicitate perspicuus & clarus.

Si in ♎ horos. fuerit inuētus, hēbit ægritudinē, & multis piculo℞ laqueis īplicabit᷑, atq; assidue illū aduersariorū turba pulsabit, de uerisq; ac definitis rebus, habebit contentiosa certamina. Religiosus sane erit & deorū cultor, sed cuius uita, inæquabilitatis semp uarietate mutetur. In oībus aūt inuictus erit, & talis, ut in nulla re uideat᷑ esse posterior. eritq; gloriosus, sed filiorū eius locus mutabilis erit, nunq̄ enī integer ei natorū numerus pseuerabit. eritq; talis, qui in oībus rectū uelit hr̄e iudiciū a diuinis, & cælestibus religionibus ueniēs. Si uero in ♋ M. C. fuerit inuentū, erit gloriosis quibusdā actibus occupatus, & ī loco religioso, aut publico nutrietur. atq; in senectute, maxima illi gloriæ cōferent᷑ insignia, ita ut nouissimū uitæ tempus, nobilitatis splēdoribus adornetur. erit enī ī senectute diues. pecuniosus. & cui processu tpis, gradatim oīs substātia fœlicitatis accedat, sed tarde filios cōsequet᷑, aut unū tm̄ habebit. Si uero locū istum ♃ aliqua radiatiōe respexerit, multa ac fœlici sobole gaudebit. Si aūt occasus in ♈ fuerit inuētus, ex aquosis lucrum hēbit, uel ex aquosis locis. erit aliquo timore solicitus, & ī desertis locis incurret aliquod uitæ discrimen. ac multa piculorū cōtinuatiōe quassabit᷑, & multis, ac crebris peregrinatōnibus diuidetur. Habebit sane latens uitium, sed ei in senectute posito, maxima fœlicitas conferet᷑. uxor tm̄ eius insaniæ periculis laborabit. Si aūt, IM. C. in ♑ fuerit. patrimonium nati uaria rōne mutabitur. quicquid enī ab eo acquisitū fuerit, rursus amittet᷑, ac rursus, quod amissum fuerit, inueniet᷑. oīs tm̄ eius substātia, propriis uirtutis uiribus quæret᷑, ac in ultimo ætatis gradu positus, maximo fœlicitatis incremento ornabitur, cogetur aut sibi alienæ sobolis filium adoptare, aut eum ex infima consequi muliere.

Si in ♍ horos. fuerit inuentus, in prima ætate, faciet iracūdos. acutos. agiles, sed qui per multa īfortuniorum genera ducantur. uerum postea fœlici licentia subleuentur. erunt etiam magnis lætitiis dediti. si ipsum ♃ aliqua radiatōne respexerit. erūt quoq; gloriosi, & a diis præsidia sperantes, qui sacrorum, aut cælestium religionum sacramēta percipiant

erunt

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0190
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

eruntetiã in externis locis,uel ad alienas ciuitates suo studio trãsferẽt. erunt quoq; erecto semp spũ subleuati,acuti etiã sermonis ornamenta pferentes.erũt ẽt tales quibus semp uarietas placeat,qui pp amicos, aut negocia,aut picula semp incurrãt,& post multa,ex amissiõe filiorũ infortunia,rursus fœlici sobole gaudeãt.Si uero in ♌ M.C.fuerit inuentũ uita nati uario labore,sudoribusq; fatigabit'.erit enĩ potẽtiori alicui honoris,aut nutrimẽto ꝶ grã subiugatus.eritq; fortis,& cui pcessu ætatis plurimi blandiant',quiq; plurima ex suis facultatibus,ad alios trãsferat.erit ẽt in aliqua positus ptãte,uñ pr̃næ substãtiæ augeat facultatẽ.Si uero ĩ ♉ fuerit occasus, plurios hẽbit aduersarios,quos oĩs uidebit uario malo ꝶ genere semp oppssos,eritq; talis,qui sẽp ad ueneneos coitus, oculorũ cupiditate cogatur,unde aliqua pulset' infamia quiq; pr̃imoniũ sẽp acquirat,piter perdat,ac quotiescũq; pdiderit,iterũ consequat'. Si aũt IM.C.in ♒ fuerit,& ppe aquã,aut ex aqua,uitæ discrimẽ hẽbit & cuicunq; profuerit,is ei ingratus,ac bñficii ĩmemor semp existet.

Si in ♀ horos.fuerit inuentus,multos aduersarios faciet,ac ei collectũ pr̃imoniũ,uñ ñ sperauerat,cõferet.pegrinis enĩ frequẽter regiõibus detinebit',grãdẽq; fluuiũ,uel pelagus nauigabit,eritq; sp ĩ publicis cõuersatiõibus positus,aut in aquosis locis,uel ex illis uitam piter habebit,& factum.plurimas quoq; artes,ac disciplĩas consequet',eritq; cordatus. ingeniosus.ac oĩum reꝶ scius.Si uero in ♍ mediũ cælum fuerit inuẽtum in magnis erit promotõibus cõstitutus,ac multis ptãtibus gratia p̃feret'.cõsequet' quoq; maximã licẽtiæ ptãtẽ,& iussiones eius audientiũ turba seruabit,multiq; per eum,uitæ,ac uiuẽdi subsidia habebunt, sed cuicunq; aliquid tale cõtulerit,ipse ei semper ingratus existet, Si uero occasus in ♊ fuerit inuentus,filios hẽbit piter,& nepotes.sed tũc cũ senectutis limẽ fuerit ingressus,eritq; talis,ut oĩs dolores facillimis rõnibus perferat,& qui dãna,recta mẽtis auctoritate cõtẽnat.aliis etiã secretas litteras pleget,aliis cælestium,& sacrarum reꝶ ordines monstrabit. Erunt enĩ hi plurimum ĩgeniosi.iusti.cordati.& qui aduersarios subdolis semp dissimulatõibus insequãt',docẽtes oĩa,sed quibus fœlicitas, tardis pcessibus cõferat'.Si autẽ ĩ ♓ IM.C.fuerit,in aquosis locis habebit uitæ subsidia,eritq; talis,cuius fidei cuncta credant',erit ẽt nobilis, & notus,sed circa uxorẽ eius affectus erit alien⁹.Si uero locũ istũ ♃ aliqua radiatione respexerit,facile ducet uxorem.eruntq; ei grati cõiugales affectus,stupro tamen,uel adulterio cognitam coniugem sortietur.

Si in ♄ horos.fuerit inuentus,amicis puro excibit amicitiã semp affectu.erit subdolus. lætus,& qui cũ nihil desit,ad uitæ subsidium, tñ

peregrinet̃,& quibus uitæ alimenta pſtiterit,ipſi exiſtant ſemp ingrati, erit amabilis.parui aĩ.ac diis longis,& prolixis ſemp pcibus moleſtus. eritq; talis,cui maxima ſemp abundet ſubſtãtia facultatis,ſed tñ mulie- bribus amoribus obligatus,& q eas,expletis libidinibus, uituperare cõ tendat,eritq; ſacramenti cuiuſdã,aut ſacrorũ,ſeu uitæ alienæ,aut abſcõ ſarũ religionũ ſecreta pdiſcens.Si uero in ♎ M.C.fuerit,erit pius.ho- neſti gr̃a ſermonis ornatus.doctus,& diis uota reſtituẽs ex quibuſdã ne ceſſitatibus,uel piculis liberatus.hẽbit quoq; pſperos actus,ſed poſteaq̃ malis actibus fuerit oppreſſus,fælicitas ei,ex alienis ĩfortuniis confere- tur,hẽbitq; ex alienis mortibus lucrũ,aut ex aliqua uetuſtate & abſcon ſa cõmoda fœlicitatis ĩueniet.Si autẽ ĩ ♋ occaſus fuerit,moleſtias ma- ximas ab affinibus hẽbit,eritq; maximis piculis ĩplicatus.Si uero in ♈ IM,C.fuerit, ĩ maximis erit erroribus,ſed poſt uitæ incõmoda requiẽ ſortietur.uitaq; eius ex actus uarietate mutabitur .erit enĩ nũc in alto di gnitatis gradu,nunc ad infimũ reuocatus,ſed hæc illi inæquabilitas ex potẽtũ amicitiis naſcetur.hic quoq; uxorẽ,ac primũ filium efferet,aut certe quicunq; natus fuerit graui ualitudinis uitio debilitabitur.

Si in ♒ horoſ.fuerit ĩuẽtus quodcũq; cõſecutus fuerit qualicũq; rur- ſus laceratione dilapidabit,& quicquid habuerit,ſeu quæſierit,rurſus a mittet,ſed quod amiſſum fuerit,facili ratione plerũq; colliget.multos fouendo ſuſcipiet,ac multis uitæ alimenta præſtabit.ſed erunt circa ip ſum ingratitudinis uitio inquinati,quibuſcunq; ab ipſo aliquid forte fuerit collocatum.erit quoq; in graui periculo conſtitutus,& ab homi nibus diſperatus,ſed deorum præſidio liberabitur.a multis tamẽ inui- diæ ſtridore pulſabitur,ſed diuinarũ litterarũ,aut ſacrorum,uel religio nũ,officia tractabit,magniſq; uiris propter bonos actus notus erit.Si ue ro in ♍ M.C.fuerit, erit fortis,ſed dura uita,ſeu cõuerſatione quaſſabi- tur.ac de loco ad locũ trãſitũ faciet.Et ſi fuerit ingenuus, ſeruilia conſe quetur officia,ſed poſtea cũ in omnibus proſper ſequetur euentus.cir- ca tamen uxorem,& filios inter initia,miſeris infortuniis laborabit,ſed poſtea ex maiorũ ei uirorũ notitia,fœlicitas conferet̃.Si uero in ♌ fue rit occaſus cum uxore ſua,uaria ſimultate diſſentiet.cum indigna enĩ, aut cum anu,matrimoniũ copulabit,aut quæ uariis amorũ capiat̃ ar doribus.a ſuis quoq; patietur inſidias,& contra ipſum inimici.repenti- nis actionibus erigent̃.ſuis tamen uiribus,ac uirtute,tollet alieni iuris uxorẽ,aut alienã ſponſam,aut certe cũ uidua contrahet mr̃imonium. Si aũt IM.C.in ♉ fuerit,magnus erit, & cũ multis potẽtibus uerſabit̃. & in omnibus rebus gloriã hẽbit,ac multorum ſubſtantias adeo guber nabit,

nabit,ut ei propter disciplinæ suæ ueritatem res plurimæ credãt᷑. postq̃; multum temporis spacium moriet᷑ longo pondere seruitutis opp̃ssus si genituræ dñs,cõditõis suæ ptãtẽ secutus,ac in prĩcipalibus genituræ locis posit⁹,ornat⁹ signo piter,&pte ĩtegrũ ei tpis sui numeꝶ decreuerit.

Si in ♓ horos.fuerit, ĩgeniosus.cordatus.fidus.amicus,ac necessarius erit.ac ex quibusdam negociis promouebitur,ita tamen,ut ptãti, & honoribus eius potestas alia præferatur.Habebit inimicos,sed de iis facillimis rationibus uindicabitur,ac ex longis quibusdam negociis, gloriã consequetur,sed processu temporis,maioris dignitatis ornamenta sortietur.ac magnæ fœlicitatis habebit augumentum.assidueq; ad multorum deueniet notitiam,peregrinatiõibus notus.Si uero M.C,in ♐ fuerit,multis erroribus implicabitur,ad uariaq; periculorũ discrimina accedet.erit agilis in omnibus conuersationibus,& cum potentioribus p sonis habebit non modica certamina,sed propter personam quãdã uarias incurret insidias,ac totum quicquid primum possederit,perdet.& alienarũ rerũ rursus dominia cõsequet᷑,amicis fidã amicitiæ necessitudinẽ semper exhibẽs,sed eũ ad uenereos coitus collecta per oculos desideria semp impellẽt.Si autẽ occasus in ♍ fuerit, erit cordatus,& alienis hominibus alimenta p̃abit.eritq; talis cui fidelia secreta credãt᷑.& multos amicos,suis alimentis,ac presidiis subleuabit.grandisq; ei diuitiaꝶ cumulus accedet, sed amici existẽt ei frequenter ingrati,& circa uxorẽ blandis erit amorũ affectibus obligatus, sed tamen ipsa, circa eum erit frequẽter ingrata.ipse aũt,ex uxoris,uel filiorũ infortunio grauia doloris tormenta patietur.Si uero in ♊ IM.C.fuerit inuentũ multis ægritudinibus fatigabit᷑,ac multis laborib⁹ applicabit᷑,& dolorẽ aliquẽ seu uitiũ habebit abscõsum.sed post infœlicitatis incõmoda,maxima ei fœlicitas cõferet᷑,ita ut & aliis uitæ alimẽta suppeditet.amissis enĩ prioribus omnibus repentino quodã casu,ad diuitias reuertetur.nam possidebit & habebit subsidia quæ ei omnia subministrent. sed cum fuerit onere senectutis oppressus,in peregrinis locis,repentina morte morietur. sed etiã in hoc genituræ dominus requiratur. putabũt tamẽ quidam hæc in genitura aliter esse dicta,sed est eorum una substantia,Hæc enim omnia singula signa ꝓpria potestate decernũt.Si uero myriogenesin æsculapii legeris quam sibi uenerabilem ☿ stellam intimasse ꝓfessus est Inuenies ex singulis minutis sine aliquo stellarum additamento omniũ geniturarum ordines explicatos.nam in singulis hominũ horos. omnem uitæ ordinẽ omnis actus pariter & formas statuit,sed ultimũ tãtũ diem in genitura piculosum,uerisimilibus,ac manifestissimis rõnibus

pbat. Cũ enim in singulis signis sint triginta partes, minuta uero mille & octingẽta. singulos horos. in uno minuto cõstituẽs, sic integra homi nũ fata describit. Sed ille, diuino genere natus, ac diuini generis ppagatione cõceptus, necnon & uenerãdi numinis magisteriis imbutus, pclaram nobis huius operis disciplinã reliquit, qui ex fragili, & caduca substãtia nati, talibus magisteriis instituti non meremur. Diuinorum itaq; uirorũ uestigia sectemur. & quicquid ab illis traditum est, apertis interpretationibus transferamus. Sed nolo, Lolliane, decus nostrum, ut in istis libris nostris, myriogenesis requiratur. cum enim hoc opus, cum ppicii numinis fauore, mediocritas nostra cõpleuerit, tunc tibi aliis duo decim libris, cætera intimabo secreta. nunc enim aliqua tractabo, tunc ad reliqua pedetẽtim descendam. Aliter pfecto ad myriogenesin uenire non possumus, nisi mens nostra, primæ institutionis secreta cognouerit. Quia igitur generaliter diximus, quid cœli cardines significent. nũc magis particulariter. quid horos. in stellarũ finibus constitutus faciat, explicemus. Tu uero itẽto animo ea, quæ dicimus, accipe. atq; assi dua lectione, memoriæ manda, aliter enim fata hominũ explicare non poteris, nisi hæc omnia, tenax memoria, crebra exercitatiõe possederit.

Horos. decreta, cum omnium planetarum societate. Cap. ii.

In ♄ finibus, si inuẽtus fuerit horos. faciet pigros semper, ac tardos, & alta taciturnitate mentis obscuros, malos. maliciosos. & qui sint semper ab omni bonitatis gratia separati. & quorum cõsilia, tardos habeãt semper effectus. & qui omnes, uario odiorũ genere persequant͛, & quorum iræ, ppetua se indignatione continuẽt. Quod si in ♄ finibus, horos. cõstituto, ipse ♄ in iisdem partibus fuerit inuẽtus, fratres negabit, aut quicunq; nati fuerint, misera morte psternit. aut ppetuæ decernit orbitatis infortunium, ut semp iis filiorum soboles deneget͛. Si uero ♃ in ♄ fini bus fuerit inuẽtus, idest in quibus est horos. constitutus, faciet strictos. auaros. sordidos, & qui in omni uita, lætitiæ gratiã uitẽt, seruilibus sem per studiis, ac moribus implicati. & qui oẽm substãtiam suam, ad alios, donationis titulo trãsferãt. Quod si ♂ in ipsis ptibus fuerit ĩuẽtus, faciet sceleratos. crudeles. & totius maliciæ acerbitate possessos, & qui se uariis actuũ generibus, ad uarios actus, aut locẽt semp, aut uẽdãt. sed mali cia eo℞, & facinus nunq̃ poterit abscõdi. eo℞ nãq; scelus, malũq; ppositũ, pprio temeritatis ardore detegit͛. Si uero ☉ ĩ ipsis ptibus fuerit ĩuẽ tus, faciet moribus tempatos. sed ad oẽ maliciæ uirus armatos. & q̃ sẽp impfecta, & ĩcõpleta sua cõsilia derelinquãt. Si aũt ♀ in ipsis ptibus fuerit inuẽta. circa uenereos coitus, sordidos faciet. & qui res alienas, ĩuida

semp

semp cupiditate desiderēt. Si uero ☿ in ipsis partibus, fuerit īuētus, faciet in oībus cōuersatiōibus sordidos. & qui frequēter carceri, custodiæq; publicæ tradātur. qui ue facinoris causa, miseris semp discriminibus īplicent᷑. Si aūt ☽ in ipsis ptibus, crescēs fuit, uel plena luminibus, aīo, & corpe uanos reddet. si uero fuerit minuta luminibus, omne corpus malignis humoribus uitiat. & aut hydropicos facit, aut liuido pallore deformes, aut certe detestabiles decernit insanias.

In ♃ finibus, si inuētus fuerit horos. omnia uirtutis, ac sapiētiæ ornamenta decernit. Quod si ♃ in ipsismet finibus fuerit, faciet magnanimos, sed ardore crudelitatis armatos. Si uero ♄ aut ♂ in ipsis ptibus fuerit inuētus, & sit nocturna genitura, faciet pfidos. & qui nunq̄ ꝓmissorū cōpleāt fidē, sapiētiam fingētes, & ipsi se putātes esse sapientes, sed humiles in uita, ac misero tristitiæ squallore depressos, qđ si per diē, in his finibus, fuerit inuētus, hæc oīa, ex aliqua parte mitigant᷑. Si aūt ☉ in ipsis partibus reptus fuerit, hæc eadē, quæ ☽ simili ratione decernit. Si uero ♀ in his partibus, fuerit inuēta, ad oīa bonitatis officia, aptos reddit. sed in eorū nuptiis, ꝓsper eos nunq̄ sequat᷑ euētus. erūt tamen benigni, ac fructū bonoꝝ oīum, assidua fœlicitate capiētes. Si aūt ☿ in his finibus, fuerit inuētus, faciet moribus semp amatos. & ab omni malicia sepositos. & qui oīa simpliciter intelligāt, ac in plurimis rebus, deliberare uideant᷑. Si uero ☽ in his finibus, fuerit inuēta, omnia fœlicitatis ornamēta decernit, & boni corporis substātiam reddit, ac sanitatem, exclusis ualitudinum omnium uitiis tribuit.

In ♂ finibus, si iuētus fuerit horos. faciet acuto spiritu semp armatos. Quod si ♂ in ipsimet finibus fuerit, & sit diurna genitura, faciet ad oīa scelerū flagitia, praua cupiditate furoris accedere. reddit quoq; temerarios, sed crebris infortuniorum casibus implicatos, & qui assidui laboris opere deterant᷑. Si uero fuerit nocturna genitura, faciet fortes. crudeles. irreligiosos. rapaces. & qui res alienas, uaria laceratione disperdāt. Si uero ♄ in ipsis finibus fuerit, acutos faciet, sed quorum iræ, perpetuis indignationibus perseuerent. Si autem ♃ in ipsis finibus fuerit, faciet similiter acutos, sed qui omnibus, omnia pstare desiderent. Si uero ☉ in ipsis partibus, fuerit inuentus, faciet callidos, sed qui insidiis, & appetātur pariter & opprimant᷑. Si autē ♀ in ipsis partibus fuerit īuenta, adulteriorū cupiditatē semp indicit. & facit hæc eadē adulteria ppetrari, redditq; tales, qui se ad oē pulchritudinis genus excolāt, ut dicant᷑ esse formosi. & quibus fructus oēs, ex uirorum affectibus conferantur.

Si uero ☿ in ipsis partibus fuerit inuētus, faciet fortes,& homicidas,& qui illicitos puerorū cōcubitus, nefaria libidinū cupiditate desiderēt. sumptuosos. profusos,& apud quos, nunq̄ inueniatur aliquod ueritatis indiciū. ingeniosos, sed lasciua semp ebrietate saltātes,& qui sine cōsilio sumptus suos erogare cōtēdāt. Si aūt ☽ in ipsis partibus fuerit īuēta, faciet tales, qui aduersarios suos, uaria rōne conspiciāt,& qui rursus, ab iisdem aduersariis, similibus rationibus obseruent̄. hi etiam assidui operis laboribus opprimenť, ac ex igni, uel ferro acerbi uulneris dolorē patienť. Quod si diurna sit genitura,& ☽ fuerit plena luminibus fortem corporis substantiā reddit. Si uero nocturna sit genitura, & ☽ fuerit minuta luminibus, faciet fortes,& quorū corpus idoneis sit uiribus roboratū,& qui uariis, ac sempiternis profectionibus, ac commotionibus transferantur, sed his semper mors uiolenta decernitur.

In ♀ finibus si inuentus fuerit horos. faciet musicos, aut eorūdē amatores. bonos. benignos. beneuolos. mansuetos,& qui omnibus prodesse cupiant. Quod si diurna fuerit genitura,& in ipsis partibus ipsa ♀ fuerit inuenta, magnarū dignitatū decernit insignia, ac cū potentibus uiris, uel imperatoribus amicitiæ merito cōtingat. prosperæ etiā sobolis incremēta decernit. Si uero ♄ in ipsis finibus fuerit inuētus,& sit diurna genitura. risores etiā mulieꝝ faciet,& q. cōiugales execrēť affectus. si aūt sit nocturna genitura, faciet īpuros. īpudicos. sordidos,& miseræ libidinis uitiis implicatos.& qui ad naturales coitus uenire nō possint. sed cōtra naturā, ꝑpostero libidinis furore rapianť. quiq; uariis cōsiliis mutabilibusq; semper errent, ac omnes bonos acerbis semper odiis execrentur. Si uero ♃ in ipsis fuerit partibus inuentus, faciet teneros. libidinosos. sed ab omni crudelitatis inuidia sepositos,& qui ad omne miserationis officium eliciantur, artificiosos. claros.& qui in templis, honorum consequantur insignia. Si auté ♂ in ipsis finibus fuerit inuētus, & sit diurna genitura, repentinæ turbationis decernit īcōmoda, uitæ cōpositos ordines turbat. ac populari seditione semper insequitur. aut ꝑꝑ fœminas uaria periculorum decernit incōmoda. Facit sane musicos, organis dulcibus semper applicatos, aut poeticis artibus deditos, uel certe sculptores, aut ornatores efficiet, aut mechanicos,& earū artiū subtilia decernit incommoda, sed tamē ingenio musicos reddet. Si uero nocturna fuerit genitura,& ♂ in ipsis partibus fuerit inuētus, potētissimæ ac nobilissimæ mulieris nuptias dabit, ut ꝑ ipam illi magnificarū diuitiarum affluentia conferatur. sed is ex nimio zelo solicitudinis dolore cruciabitur. Si uero ☉ in ipsis finibus fuerit īuētus, prosperos actus assi

dua ratione decernit, sed ex nuptiis miseræ dabit dissensionis incōmoda. lucra tñ aliunde decernit, & potentibus uiris amicitiarū merito coniungit, ut eorum prosperis cōmendationibus enitescant. Si uero ☿ i ipsis finibus fuerit inuentus, faciet libidinosos, sed morum bonitate semper ornatos. sapientes quoq; & qui omnibus prodesse contendant. grāmaticos. astrologos. poetas diuinos. & quorū fabulæ, gr̄a uenustatis ornent̄. gratos. amabiles, & totius doctrinæ splēdoribus adornatos. & qui multa ingenii sui potestate progenerent. oratores quoq; nobili affluentia sermonis ornatos, aut poetas diuini carminis splendore fulgentes, quoꝶ orationes, uel carmina, posteritatis iudicio memoriæ pandant̄. Si aūt ☽ in ipsis partibus fuerit inuenta faciet artificiosos, & qui ad mūda artificia semꝑ affectent. faciet quoq; sculptores, sed qui operis huius gratia cōmendent̄. hæc aūt decernit, si nocturna fuerit genitura atq; ex aquosis actibus, uel negociatiōibus, aut piscatōibus dabit uitæ subsidia sed facit ab oī societatis officio sepatos. reddit quoq; Zelotypos, sed bonitate mentis ornatos, & qui omnia cum moderatione compleant.

In ☿ finibus si horos. fuerit inuentus, faciet litteratos, & qui creditos sibi actus, fidelissimis officiis exequātur. doctos. recto iudicio semper ornatos. curatores, uel principales ciuitatum publicis rationibus præpositos. rationales, atq; fiscales rationes, fideli semper officio exigant. Si uero ☿ in ipsis partibus fuerit inuentus, astrologos. mathematicos. aruspicesq; facit, & qui futura omnia aliqua ratione perdiscant doctos. sapiētes, atq; ad omnia officia uirtutis ornatos, & q̄bus honor ab hominibus ex ista notitia conferat̄. Si uero ♄ in ipsis finibus fuerit īuentus, faciet infœlices amaros. tacitos, & qui uerborū ordinē cū quadā semper sermonis moderatione suspendant, ac secreta fideli taciturnitate cōtineāt sed in omnibus tarde proficientes, laborantes tamen fortiter, & qui populo, malā famā semper insinuēt. Erunt ꝑterea uenenati, & quorū malicia, ad omne ueneni uirus accedat, iras suas perpetuis indignatiōibus perseuerātes, q̄diu fuerint, aut casu, aut suo merito uindicati. uigilantes quoq; sufficientes, ac omni moderatione necessarii, & qui omnia, quæ futura sunt, obire consueuerint ita, ut illis, & status futuri, & p̄ntes, per somnia manifestis reuelationibus intimentur. qui tamen consiliis suis ad omnem impetum temeritatis accedant. Si autem ♃ in ipsis partibus fuerit inuentus, faciet iurisperitos, medicos. patronos. aduocatos, & in rebus forēsibus adeo expertos, ut clientes sæpius res potentiū hominū sua intercessione deprendant. Erunt sane popularibus noti, sed circa uenerē semper īplicati, ita ut desiderēt adulteria sēp, & cōpleāt. ꝑ noctē

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0197
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uero natos,actores faciet,uel tabelliões,sed gloriosos,& bono testimo-
nio semp ornatos,utilesq;,& quorũ usq; ad ultimũ uitæ diẽ,hui⁹testio-
nii grã pseueret.Si uero ♃ in ipsis ptibus fuerit inuẽtus,& sit diurna ge-
nitura,faciet malos,maliciosos,malignos,& qui assiduis cõtentõnibus
certẽt,crudeles,temerarios,& qui nullis humanitatis rõnibus mitigẽt᷑,
clamosos,ĩpudẽtes ĩsano furore p̃posteros,& qui oĩa satietatis uitio re-
spuãt.leues quoq;,& qui ab oĩbus,facillimis psuasiõibus trãsferant᷑.cir
cũscriptores,carnifices,& q oẽ facinus,nefario mẽtis ardore cõcipiãt.
Si uero nocturna fuerit genitura,hæc oĩa ex aliqua pte mitescũt.Si aũt
in ipsis ptibus fuerit ĩuentus,faciet claros.nobiles.& qui populari no
titia semp ornẽt᷑,quorũq; nobilitas p totius ciuitatis spacia discurrat,
& quos intercessiõis suæ defensiõe,populus agnoscat.Erũt sane multo
rũ actuũ officia tractãtes. Quod si cum in finibus ☿ in horos. sicut di-
ximus ẽt ipe ☿ fuerit ĩuẽtus,erũt tales,qui oĩa recti cõsilii rõe pficiãt,&
qui ĩcorruptæ sapiæ grã,oĩbus præferãt᷑.Si aũt ♀ ĩ ipis ptibus fuerit in
uẽta,hæc facit,q ☿ in ptibus ♀ facere monstrauimus.reddit enim ma-
gnos.fœlices,gratos,& qui omnia facile consequantur,ac omnia,quæ
uolunt,multitudini populari facunda oratione persuadeant,lætos.do
ctos.mundos.musicæ amatores.poetas.& quorum carmina splendo-
re nobilitatis ornentur,& quibusq;,ex alienis casibus,fœlicitatis substã
tia conferatur.Si uero ☽ in ipsis partibus fuerit ĩuẽta,& sit diurna geni
tura,faciet artifices,sed qui cæteris præferantur.Si uero nocturna fue-
rit genitura omnium artium decernit officia,& qui hominum exerci-
tatonibus delectentur.ingeniosos quoq; & qui peregrinarum merciũ
negocia tractent.omnia,scientes,quiq; huc,illuc,uariis rõnibus trãsfe
rant᷑,ac omnis dolores,cũ quadã dissimulatõe contẽnant.Nunc quia
omnia horos.decreta ptiliter diximus,quid stellæ in signis singulis cõ-
stitutæ decernãt,breuiter explicemus,ne cũ libros nostros malignus le
ctor acceperit,aliquid nos dicat,sibi inuidiæ liuoribus denegasse.

Saturni decreta,per singula Zodiaci signa.cap.iii.

S Aturnus si in ♈ fuerit inuentus,& sit diurna genitura,in prima
ætate facit malis,& infœlicibus actibus ĩplicari,ac in oĩbus semp
impediri,sed cũ primũ cursũ suũ ♄ ipleuerit,id est primos xxx an-
nos,paternã,maternãq; substãtiã minuit,quicquid ex his facultatibus
accepit,miuet sẽp,aut pdet,assiduisq; amissiõibus,& dãnis occurrẽtib⁹
fatigabit᷑.sed posteaq̃ prioris substãtiæ abstulerit facultatẽ,pcessu tpis,a
liã illi p̃rimõii substãtiã cõferri faciet.erũt hi sane lãguidi,& piculosi,at
q̃ ĩ ebdomaticos,uel ẽneaticos ãnos ĩcurrẽtes,periculorũ grauia discri

mina subibunt, ab iisq; periculis opprimētur, si nullo beneuolæ stellæ, ipso tempore fuerint præsidio liberati. Et si ipse fuerit dominus genituræ in prima ætate, cum uxore discordabit. iurgiisq; dissentiens uirginales sane nuptias uitabit. eiusq; uxor cito ab eo, aut repentina morte, aut discidio separabit᷑. Dabit quoq; ♄ sic positus, aut uiduā, aut ab alio stupratā, uel q̄ ab alio marito filios susceperit. seu quā macula alicuiꝰ turpitudinis infamet. Sed hāc tunc decernit uxorē, cū parodicus ♄ id est tpalis, aut ☽, eū de quadrato uiderit, aut si ipsū de ♌, uel ♐, trigonica radiatōe respexerit. Sic enī ♄ constitutus, quācūq; fuerit sortitus uxorem ipsi eā morigerā facit, q̄ usq; ad ultimū uitæ spaciū ītegro cū eo pseuerabit affectu. Sed & filios tūc cōsequet᷑, quotiescunq; eadē ♄, qua diximus, rōe fuerit īuētus. tūc enī sobolē ꝓpe suscipiet, & p̄cipue si ♄ in ♈ cōstituto ♃, & ☽, aliqua eū radiatōe respexerit. quod si hoc n̄ fuerit, aut receptā sobolē ꝑdet, aut nullā certe decernit. Quod si ad ♈ reuersus fuerit ♄ ex alto loco graue ꝑiculum minatur, fratres q; acerbis inimicitiarum odiis exasperat.

In ♉ ♄ si fuerit īuētꝰ, tales faciet, qui ad oēs actus ꝓpriis uiribꝰ crescāt. sed quicquid ī pria ætate accepīt minuāt, ac deīde ꝑ semetipos magnæ sibi quærāt substātiæ facultatē. ī pria tn̄ iuuētute, uariis inæqualitatibꝰ deprimēt᷑, aliisq; subiacebūt, ac uiris potētioribꝰ, necessitatis cā, blādiētur. Hēbūt enī pria difficilia tpa, atq; ī ipis graui lāgore fatigabūt᷑, necessariorūq; penuria, uitæ multas patiēt᷑ angustias. In prima ēt ætate, ex feruescentiū uulnerū exulceratōibus laborabunt, & uitiis quibusdā maximisq; obligabunt᷑, ac magnis ægritudinibus oppressi, & ab his deīde īncōmodorū discriminibus liberati, lōgæ uitæ spacia cōsequent᷑. P̄ris tn̄ substātia oīs dissipabit᷑, ac nihil ex p̄rna, uel m̄rna substātia reliquiarū propriis laboribus recipiēt. Sic ēt positus ♄ m̄rem facit ex amissione p̄rimonii, pauꝑtatis angustia deprimi, atq; ad mēdicitatis miseriā accedere, nisi ♀ stella, testimoniū ♄ bonis radiatōibus cōmodās, materna infœlicitatis īcōmoda subleuarit. Nec hoc solū ♀ testīoniū sufficit, nisi ēt ī genitura ☽ ♀ ꝓpa radiatōe respexerit. In ꝓpriis sane locis, ac suo merito, maxima fœlicitatis insignia cōferuntur, sed tādiu īfœlicitatis onere sunt depressi, quādiu primū circuli cursum ♄ impleuerit. illis autē pericula, aut ex causis, uel ægritudinibus, aut ex peregrīatōibus īferēt᷑. hēbūt ēt graue ꝑiculū, aut nono anno, aut xiiii. aut xxv aut xxxii. Sed si periculorū tempore, beneuolarū stellarū fuerint præsidio liberati, īstātis exitii discrimen euadūt, ac usq; ad. lxiii. ānū uitæ spaciū accipiūt Erunt enī istis tpibus ī insidiis, causis, & dānis. Sed si periculorum tꝑe.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0199
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

beneuolæ stellæ præsidiū habuerint, ab ipsis omnibus liberantur. Ante autē. xxxii. annos, nonq̄ eos ♄ patitur ducere uxores, nec illis tamen uirgines uxores dabunt̄, & si datæ fuerint, ꝑditos ab eis filios suscipiēt, atq; amoribus suis alienos. peregrinas uero, aut ab aliis stupratas uxores frequēter sortient̄. tūc q; potissimum uxores dabunt̄, cum post, xxx. annum ♄ in ♋ intrauerit, aut cum in ♍, uel ♑ fuerit constitutus.

In ♊ ♄ si fuerit inuentus, primā ætatē periculis, & ægritudinibus suo sui faciet, ac oībus discriminibus facile laborare, sed illa sane ꝑiculosiora erunt discrimina quæ ebdomaticis, uel enneaticis annis, fuerint irrogata. Habebit aūt periculosa tpa, in cuiuscunq; genitura ♄ sic fuerit inuētus, usq; ad ānos xxiii caueat ideo ab ægritudinibus illis annis, & ꝑserti cū in huius signi quadratis lateribus ♄ fuerit. Hēbit enim turbatiōes. simultates, & in magnis laboribus sæpe uersabit̄, ac nihil magni, de paterna, nec mr̄na substātia cōsequet̄, sed tādiu laboris, & infœlicitatis oneribus deprimet̄, quoad ♄ ♋ ♎ ♈, & eorum quadrata trāsiuerit. tum uero in oībus proficiet, cū ♄ primā stationē in ♌ uel ♑ soluerit. faciet ēt uitia ♄ in ♊ constitutus, & ī causis, ac certaminibus, maximos aduersarios decernit. citas quoq;, & frequētes p̄rimonii iacturas dabit. ita ut uaria cōflictatione iactet̄, sed cū ad extrema uenerit uitæ discrimina postea ī magnis negociis, ac ꝑtāte, faciet alicuius iussiōe cōstitutū, & cū claris, ac potētibus uiris, honoris cā̄ uersantē. Erit sane tūc ī oībus actibus clarus, ac nobilis, assidueq; ꝑegrinabit̄, & ad regiōes uarias transfferetur, sed huic uxor uirgo non dabitur. Quod si testimonium ♃ uirginem forte dederit uxorem, aut repudio ab ea, aut mortis discrimīe diuidetur, erit autē sine filiis, aut unū tātū filiū suscipiet. Sed cum ♄, ad ♍ signū accesserit, tūc fœlix. gloriosus. ac pecuniosus erit, sed tn̄ uiduā sortietur uxorē, cū qua sine aliquo dissensiōis iurgio ꝑseuerabit, multæ ēt res ei credentur, sed multas negabit, multasq; cū uiris potentioribus simultates hēbit ex ipsis tn̄ ꝑiclitabitur, nisi ♃ stella bn̄ tunc in genitura currens, periculorum istorum discrimīa mitigarit. Erit enim, qui sic ♃ habuerit, non semper magnus, sed potentibus uiris contrarius, inferiorūq; sibi præsidia semꝑ applicās, ac frequenter erit in libera custodia cōstitutus. capillos quoq; nutriet, aut ꝑꝑ alicuius amicitiā, uel ꝑꝑ īcōmodum, uel infortuniū, aut alicuius mortis, uel damni misera tormenta. Sed cū uariis ꝑiculorū discriminibus quassatus fuerit, tūc adeo prospera fœlicitate subleuabitur, ut & laudem, & patrimonia consequatur, ac hæreditas ei repentina proueniat, tunc quoq; diuitias, ac maximorum fundorum potestatem, ac sublimia dominia consequetur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0200
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ♋ ♄ si fuerit inuentus, ut cancer in cancris, in seditōnibus, & cāis, ac ī multis cōtrarietatibus īplicabūť, & quicquid a pr̄e, uel amr̄e fuerit cōsecuti, misera laceratōe semp amittēt. Sed postea suis uirib⁹, suaq; uir tute, maximā substātiā cōsequēť, ac talis erit eo℞ uita, ut & quærāt sem p, & pdāt. picula tn̄ ex turbatōe aliqua, aut ex ægritudinibus hēbunt, & potissimū ī ānis ebdomaticis, enneaticisq;, & quādiu, xxiii. ānos ætatis trāsierit. usq; enim ad hāc ætatē, maximis semper piculis fatigabūtur. Quod si piculorū tempoř, beneuolæ stellæ, tēpo℞ dn̄atū hūerit, uel ☽ prospa radiatōe respexerint, uel si genituræ dn̄a fuerit stella beneuola, & bn̄ sit collocata, ueniētiū piculorū discrimīa mitigāť. Si enī piculo rū, ut diximus, tpe a bn̄uolis stellis genitura fuerit adiuta, erunt nihilo minus nato pentū amissiones, aut fratrū, aut ex cārū cōflictibus dāna. sed ex his tn̄ oībus piculis liberabiť. cū aūt ī domibus suis fuerit ♄, tūc dāna. tūc tēpestates. picula. ægritudines. tūc causas assidua rōne decer- nit. cum uero ī domorū suarū diametrus fuerit inuētus, hæc eadē simi li rōe minať. In geminis uero signis cū fuerit, semp natos exagitabit, ac repentinis solicitudinibus, piculisq; īplicabit. tunc enī, & īfortunia in dicet, & tandiu malorum isto℞ continuatione quassabit, quandiu ♋ transeat signū. cum autem in tropicis ♋ paribus ♄ fuerit, tunc iactu rā patrimonii faciet, & in tantis eos angustiis constituet, ut illos huma- nitas aliena sustentet. tunc enim turpes seditiones, tunc erunt uaria ui- tæ discrinia. Sed cum tropicas ♋ partes ♄ transierit, præcedentia mala leuiter sopientur, atq; a solicitudinibus, & curis, periculisq; oībus sepa- rabunť. Nunq̄ tn̄ prima pseuerabit uxor, nec aliq̄ñ eos fœlix ī primis cōtractibus ꝓsequeť euētus. In prima enī uita inferioribus mulieribus aut degeneribus quolibet genere copulabunť, sed has easdē cōstāti po stea mētis iudicio excludēt. Quod si ī hoc signo ♄ positus, aut secū ha- buerit ☽, aut eā forti radiatōe respexerit, filios denegabit, eruntq; aliqua colorū fœditate deformes. nigri quoq;, & fellis abūdātia colorati, & a ni gro felle assidua contrahentes incōmoda. In ægritudinibus sane despe rabunť, ac post ægritudines difficile cōualescēt. Erunt tn̄ aīo simplices humani. misericordes, alienas angustias subleuantes, aliena quoq; patri monia suscipientes, atq; ex his habentes uitæ subsidia. erunt etiam alie- norū pr̄es filiorū abscōsa uitia hn̄tes, ac tali erūt p̄diti dignitate, ut ēt fra trū suo℞ dn̄i esse uideāť. Erūt quoq; locupletes, & pecuniosi, multis ac potentibus uiris noti, sed tardi in oībus actibus, & qui nolint cito pu- blicis occupationibus applicari, ab omni seruitio separati. honesti di- uitiis, aīq; splēdoribus adornati, & qui uitā suā ꝓspis semp rōnib⁹ regāt.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0201
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In. ♌. ♄. si fuerit in uentus, nati assidua pulsabũtur inuidia, atq; in primis ætatis annis uires hébunt, eruntq; interdum claris, & gloriosis artibus destinati. atq; ex ipsis maxima consequentur insignia. ac maxĩæ fœlicitatis ornamenta percipient. Interdum autem ab iis actibus erũt separati, quin etiam ab omni administratõne uacui, sed a pentibus, aut nihil accipiẽt, aut si quid acceperint, ꝑdent. In prima aũt ætate ac iuuẽtute erũt languidi. ꝑiculosi, & multis occupationibus implicati. quædam etiam corporis tormenta patientur. ac extremis doloribus fatigabuntur. habebunt quoq; latentia uitia seu dolores. ac uirgines nunquã uxores ducere poterunt. quas tamen si uiolenter fuerint consecuti, ab iisdem paruo tempore separabuntur. nec tales illis uxores sortiri prode rit, ex quibus nunq̃ filios suscipient, qnandiu primum cursus sui circu lum. ♄. impleuerit. tunc enim neq; nuptias, neq; patrimoniũ, nec gloriam aliquam consequentur. sed quicquid ante hoc tempus consecuti fuerint, amittent. In hoc etiam signo. ♄. positus, duarum nuptias decernit uxorum. quod si præter hunc numerum, quãcunq; aliqua consuetudinis ratione cognorint, aut proiciunt semper, aut efferunt. Habebunt etiam ex filiorum casibus dolores, nisi. ☽. aut cum ipso fuerit, aut ad eum feratur. Sed quotiensc̃unq; tropica signa fuerit ĩgressus, tũc plurima decernit incommoda, sic & in. ♓. ac. ♊. cum circumienes uenerit, hæc eadem decernit, quæ in tropicis. In cæteris uero signis, maximis utilitatibus proderit. tũc enĩ incerta etiã gloriæ decernit ĩsignia. in negociis tamen, & actibus, atq; in omni uita, assidua ratione mutantur. Nauigabunt enim fluuios grandes, & maria, & per deserta loca iter facient. ac quicquid eorũ parẽtes nunq̃ ausi sunt facere, ipsi facillimis rationibus complebunt. Habebunt etiam plurimos fratres, aut ex alio patre, uel matre, sed erunt omni affinitate sua meliores, potẽtissimæ dignitatis gratia subleuati. Erunt sane cordatissimi. peregrinorum inimici. iracundi. boni tamen. beneuoli. docti, & qui incorrupta fide in omnibus contractibus seruiant. boni consilii. integri, atq; incorrupti animi. multorum amici, & qui omnia ualidissimis uiribus cõtineant. Habebunt quoq; in quadam corporis parte cicatricem. dignitatumq; iacturas assidue sustinebunt, ita ut frequenter ex alto dignitatis gradu. aliqua humilitatis deiectiõe labãt᷑. hẽbũt quoq; substãtiã, ex aliẽa sibi largitõe collatã, sed tãtã, ut aliorũ possint ãgustias subleuar̃. Erũt ẽt liberorũ defẽsores, ac laborãtibus hoĩbus semp ꝓcinia cõmodãtes, sed cum hæc oĩa fuerĩt assecuti, lõgæui morient᷑. aĩæq; eoꝝ ad cælũ applicãt᷑. cũq; fuerit ĩ. ♌. posit⁹, aĩas eoꝝ, q̄ sic hũerĩt, ab ĩnumeris ãgustiis liberatas,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0202
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ad cælum,& originis suæ primordia reuocat,& inquieta sede reponit. In.♍.♄.si fuerit inuentus,nati in prima ætate ægritudinis,& uitæ patientur icómoda.sed tunc malis fortioribus iplicant,cũ ad.♄. uel.♂.♄.transitum fecerit,uel cũ duplicia signa fuerit ingressus.In his eni signis turbationes.dãna.solicitudines.dolores.ac piculorũ repẽtina decernit exitia.p cætera uero signa pgẽs,bonos actus.bonas occupatões.ac bonæ fœlicitatis decernit ornamentum.ita ut ex iis actibus,& patrimonii augumentum,& gloriã consequantur,aut certe de icõmoditatibus,& laboribus,ac piculis liberati,requiẽ sortiantur,ac lætũ & gloriosum habeant tempus.Sed si in genitura.♄.fuerit in.♍.uel ad.♍.uenerit signũ,nullã illis poterit decernere fœlicitatẽ.plus eni hẽbũt ex suis uiribus,q̃ ex pentũ facultatibus.eruntq; nũc humiles.nunc subleuati.ac de locis,& negociis multis,assiduis rõnibus trãsferent,& quicquid primũ ab eis quæsitũ fuerit,miseris ac psusis laceratiõibus dissipat,sed cũ omnis substãtiæ facultas dissipata fuerit,rursus aliã facultatis substãtiã cõsequẽtur.ipsam tñ pari rursus rõne dilapidabũt.nec aliqñ quæsitũ poterũt pr̃imoniũ possidere.Erũt sane circa mulieres,in prima ætate semp istabiles,sed & mulieres illæ,quas in prima erũt ætate legib⁹ sortiti uxores,neq; ipsis cõsentient,neq; per ipsas aliqua utilitatis cõmoda cõsequẽtur.Sed nec uirginẽ sortient uxorẽ,nam aut ab aliis stupratas ducent,aut q iã filios suscepint.Quod tñ si uirgines aliquo casu sortiti fuerint uxores,uelociter ab eorũ cõsortio sepant.Sed nec unius tñ fœmiæ noticiã hẽbũt.miscebũt eni ignobilibus,& abiectis,easq; fido diligẽt semp affectu.Erũt sane cordati.doctrina ac sapiẽa pleni.sed multis occupatiõibus dediti.ac multa appetentes.ex iis aũt.quæcũq; collegerint,una cũ pr̃imonii substantia dissipabunt,ac pro aliis dãna assidua sustinebũt.atq; in iis ipsis erũt captiosa falsitate fallentes.Erunt etiã ad pericula parati ac proiecti,& in publicis locis cõstituti.erunt quoq; popularibus studiis iplicati.noti tñ oĩbus,sed ex filiorũ isortunio pr̃imoniũ dissipabũt,cũ in cardine genituræ,uel cũ in necessariis locis.♄.fuerit inuentus.Quidã ẽt affines suas sortiẽt uxores,sed uitia hẽbũt,& in necessariis corporis locis assiduos dolores.quod si ipsũ signũ dñs temporũ fuerit,sibi cæterisq; stellis tpa diuidet.Erũt quoq; in solicitudinibus.iniuriis.peregrinationibus.ac sine causa peregrinationis incommoda sustinebunt.in talibusq; periculis erunt,ut ad multa discrimina accedãt,quidã ẽt ex altis locis,uel pcipitiis picula hẽbũt,aut ex bestiis,uel ex aqua,& sic añ oculos suos mortis pericula uidebũt,ut tũc se putent iterum renatos, cum ad conspectum magnorum ac potentium

uirorum uenientes, eorum fuerint protectione liberati, Sed quum ab omnibus fuerint periculis seruati, tunc fœlicitatis gaudiis subleuabuntur. Erunt sane contentiosi, & qui nunq̃ possint pudoris uerecundiam sustinere. erunt humani. longæui, & quibus se tarde fœlicitas conferat, sed tunc illucebit præcipue, si. ♄. signi genituræ aliquo pacto dominus non fuerit.

In. ♎. ♄. si fuerit inuentus, ac beneuolarum stellarũ testimoniis adornatus, nati habebunt maxima subsidia facultatum. Quod si nudus. ♄. a beneuolarum stellarum testimonio fuerit, nullum poterunt habere uitæ subsidium, sed quicquid consecuti fuerint, uel a parẽtibus, uel ab aliis, facili ratione deperdẽt. Quod si sic positum. ♄. beneuola stella minaci radiatione respexerit, cum præcedentibus malis, etiã grauiora discrimina decernũtur, sed tunc peiora erunt, cum in ebdomaticis, uel enneaticis annis fuerint, erũtq; talia, ut ab iis difficillime liberẽtur. erũt quoq; in tantis angustiis, ut ab aliis quærant quotidiana uitæ subsidia, tuncq; ignominiæ, tunc angustiæ, tunc deniq; omnis infortuniorum calamitas inferetur. Si uero ipso tempore, quo imminent pericula, opportuna genituræ loca beneuola stella possederit, ita fiet, ut ab omniũ infortuniorum pondere subleuentur, sed quicquid in prima ætate cõsecuti fuerint, miseris lacerationibus dissipabunt, præsertĩ cũ cancri signum. ♄. fuerit ingressus. Tunc etiam in difficultatibus. in damnis. in accusationibus. ægritudinibus. custodiis erunt, cum. ♄. in dextro quadrato fuerit inuentus. Sed cum principales genituræ cardines. ♄. fuerit ingressus, tunc omnifariam omnium infortuniorum decernit incõmoda. tunc proscriptiones. tunc patrimonii lacerationes erunt. tũc mendicitatis onere deprimentur. tunc quoq;. ♄. parentibus dolores ex filiorum dabit infortuniis. tunc paterna substantia dissipabitur. tũc angustias. solicitudines. accusationũq; causas decernit. Sed & cum domum suam rursus fuerit ingressus, hæc eadem simili ratione portẽdit. Hoc etiam tempore, aut indignis, uel peregrinis, seu seruilibus mulieribus copulãtur. Hæc autem tãdiu sustinebũt, quãdiu primum circulum cursus sui, hoc est triginta annos. ♄. impleuerit. Verũ post hoc tẽpus, quæcũq; fuerit, sortiẽtur uxorem, cuius obsequiis capti, ĩtegros ei coniugales exhibebunt affectus. hoc idem & ĩ mulieris genitura decernitur. Erũt sane cordati. semoti. boni consilii. sapientes. docti. magni. omnia desiderantes. imperiosi. noti. gloriosi. in magnis negociis constituti, & cum maioribus uiris amicitiæ uinculũ copulãtes, ac in magnis ciuitatibus, uel populis, insignia honoris habẽtes. Erũt etiam tales, qui nunq̃

nunq̃ capi, falliq; possint. contentiosi, multos diligentes, multa sciētes, & qui cito a periculis liberētur. sed ex neruis, seu neruorum doloribus grauiter fatigabũtur. Erunt præterea publicis locis præpositi, alios adiuuātes, atq; habētes hominum potestatem. erũt quoq; fœlices, si in bonis genituræ locis fuerint inuenti, alienaq; patrimonia possidebunt, ac multa prestabũt. erũtq; tales, quibus dii futura prædicant, & qui animi sui instinctu, futura præuideant, quiq; mancipiorũ, ac possessionũ dominia cõsequantur, ac filiis suis substantiam relinquant. uxores enim ac filios, primogenituræ suæ decreto cõsequentur, moriētur sane, filiis diuiso patrimonio, eruntq; ab omnibus periculis, ac solicitudinibus liberati. Si tamen illis integrum uitæ spatium a domino genituræ fuerit decretum, quod, ut frequenter diximus, in omni genitura diligenti debes ratione colligere, si recte iudicare uolueris.

In ♏ ♄ si fuerit inuētus, natus in prima iuuētute multis turbatiõibus, ac periculis impugnabitur, & neq; paternæ, neq; maternæ substãtiæ potestatem habebit. sed si aliquid ex parentum rebus nacti erũt, id totum uariis dissipationibus minuetur. Sed nec eorum parentum clara erit uita, aut nobilis. ipsi tamen in prima ætate maximis delitiis nutriētur. postea uero in ægritudinibus erũt, ac cum magna difficultate, maximisq; angustiis & laboribus, in exitu, quotidianæ uitæ habebunt alimēta. decernũtur autem simul & pericula in ebdomaticis, ac enneaticis annis, usq; ad quadragesimũtertium ætatis annum. Sed si piculo℞ tēpore, beneuolarum stellarum fuerint præsidio subleuati, instãtium malorum discrimen euadũt. eosdem tamen adhuc assiduis erroribus turbat ♄ cũ locum suum trigona radiatione respexerit. Specialiter tamen, cum in ♋ fuerit, faciet tristitias. dolores. peregrinationes. angustias. Verum cũ ad ♌ uenerit, & in eodem signo stationem fecerit, tunc quædam dabit initia fœlicitatis, eosq; faciet omni ratiõe proficere, plurimaq; honestatis insignia cõferet, ac gloriosorum negociorum initiis honestabit. Statim enim, ut in ♌ primam stationem fecerit, omnis genitura ad fœlicitatis initia transfertur, tuncq; dolores. tristitiæ. solicitudines. omnifariã sopiũtur. Cum primis tamen uxoribus, qui in ♏ ♄ habuerint, nõ perseuerant. ♄ quoq; sic positus, nec uirgines decernit uxores, sed aut uiduas, aut aliis iunctas. Hi tamē plurimis mulieribus miscētur, & a quibusdam morte, a quibusdam uero repudio separantur. Valitudines etiam ♄ & uitia in ♏ positus, in extremis corporis partibus faciet, & abscõsorum, ac latentium dolores assiduos locorum. Sed si ♃ in opportunis genituræ locis inuentus ♄ in ♏ positum prospera radiatione respexerit,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0205
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

hi dolores,ac ualitudines,& uitia mitigantur. Loco tamen filiorum,in ♏ positus ♄ nocebit,& quicunq; filii primi suscepti fuerint,uario genere dissipantur. postea tamen grata sobole gaudebunt. cum autem ♄ ad eundem ♏ reuersus fuerit,erunt fortiores,& in locis & populis potétiores efficientur,& clari,ac multi circa eos ipso tempore reddentur humani. Hæc eadem in mulierum etiam genituris decernit. nam sicut in institutionum libro diximus,quæ in uiro℞ genituris dicũtur,ipsa quoq; in fœminarum etiam genituris consequuntur effectum.

In ♐ ♄ si fuerit inuétus,nati periculis & multis ægritudinibus implicantur,nec de paternis substantiis aliquid consequũtur. in dãnis enim maximis,ac solicitudinibus erunt,ac per semetipsos maximam substãtiam consequuti,hanc eandem rursus,misera dissipatione deperdent. Tunc autem habebũt periculorum discrimina per omne uitæ spatiũ, cum ad ebdomaticos,uel enneaticos annos uenerint. sed ex iis periculis facillimis rationibus liberantur. Cum autem ♄ quadrata genituræ loca intrauerit,id est cum. M. C,aut. IMC. fuerit ingressus, faciet quasdam animi uanitates. turbas. domesticas dissensiones,incommoda. dãna. custodias. causas. amissiones. tristitias. Cum uero in ♓ fuerit,tũc fœlicitatis dabit initia. & cum in eodem signo statioñe fecerit,uitæ,ac gloriæ decernit insignia,ac patrimonii largitur augumentũ. cum uero ad ♊ & ♋ uenerit,iterum erit ex omni ratione contrarius. Sed cum ad ♐ ♉ & ♒ uenerit,turbas. seditionesq; decernit. Cum uero secũdo tempore ad ♓ uenerit. rursus claros eos faciet,ac totum quod perdiderit, cum maximo facultatum augumento consequétur. sed nunq̃ prospere sic habentes ♄ uxores uirgines sortientur. Et si tres habebunt,ex filiorum infortuniis,dolores assiduos incurrent. Sed si ♃ ♄ in ♐ positum nulla radiatione respexerit,nec uxores dabit,nec filios. habebunt tamen propter mulierem,uel eius causa,graues dolores,& in aqua,uel prope aquã, grauia uitæ discrimina incurrent.

In ♑ ♄ si fuerit inuentus,in partibus scilicet tropicis,omnis eorũ substantia & fatum assidua deiectione mutabitur. nã quotiensc̃ũq; ad summum fœlicitatis gradum accesserint,totiens deceptiua quacũq; ratione labũtur,& tandiu infortuniorum inæqualitatibus tenebunt, quãdiu primum cursus sui circulum ♄ impleuerit,uel temporis sui erogauerit potestatem. Ibunt quoq; p hæc uitæ discrimina,quãdiu ♄ ♊ ♋q; transiuerit. Erũt sane tales,ut maxima sperentur habere subsidia facultatum,sed nihil magnum in deposito habentes, diuitiarum opinione domesticis angustiis opprimũtur,paterna etiam eorũ,ac materna substantia

ſtantia diſſipabitur. Sed & quicquid ſuſceperint hoc tempore, uaria ratione deperdunt, oémq; ſubſtātiam minuunt. Erūt etiam in peregrinationibus, ac ægritudinibus cōſtituti, habebūtq; uitæ diſcrimina, in qnto. ſeptimo. ac nono ætatis anno. præſertim cum iſte anni numerus triplicatus fuerit. tunc enim in ægritudinibus. dānis. turbis. doloribus. ac iniuriis erūt, necnon & maximis infœlicitatibus opprimētur, niſi fuerint beneuolarū ſtellarum præſidio liberati. tunc enim erunt infortunia. tunc egeſtates, cæteraq; omnia, quæ diximus, ſi nullarū ſtellarum præſidium, iſtorum malorum pericula fregerit, uel impetum. tādiu autem erunt in iis malis, quandiu loca ſua ♄ ingreſſus, ad dextrum uenerit trigono℞. Sed omnifariā in ♄ cōſtitutus, cum ad ♊ uel ♋ uenerit, omnium cōtrarietatum decernit incōmoda. Cum aūt in ♌ fuerit, uel in ea parte, in qua ♄ eſt conſtitutus, tūc actus maximos, ac ꝓſpere fœlicitatis augumenta decernit. In hoc tamen ſigno conſtitutus nunq̄ uirginem dat uxorem, ſed hanc eādem, aut repudio ſeparat, aut morte, ac quæcūq; illis deſponſæ fuerint, nō patiꝰ eaſdem in matrimonio perſeuerare. Sortiētur uero uxores, ab aliis ſtupratas, duos tamē filios ex duabus mulieribus ſuſcipiēt. dolores aūt ex aſſiduis filiorū mortibus habebūt, aut filii eis in perpetuū negabūtur. Hi præterea dolores. & ualitudines, in extremis corpo℞ partibus, aut in abſcōſis, & neceſſariis locis habebunt. maximas quoq; incurrūt uitæ tempeſtates, maximaq; pericula, cum ♄ ♋ fuerit ingreſſus. Sed cum ad ♌ trāſitum fecerit, ex iſtis tempeſtatibus liberati, trāquillam ſerenitatis lætitiam, cum maximo conſequūtur fœlicitatis augumento. tunc enim requiem. tunc pecuniarum incrementa. ſubſtantiam. ſanitatem. lætitiam. tunc deniq; rectum uitæ ordinem, omnibus ſopitis infortuniis elargitur.

In ♒ ♄ ſi fuerit inuētus, nati erūt in prima ætate deiecti. & quicquid paternum ſuſceperint, perdent. ac quicquid primum habuerint, eadē laceratione dilapidant. tunc deinde per ſemetipſos, ex magnis actibus ꝓficiunt. Habebūt autem ex ægritudinibus maximas uitæ tēpeſtates. a quibus tamen omnibus liberabūtur. Sed huiuſmodi erunt periculorum diſcrimina, in ebdomaticis, uel enneaticis annis, uſq; ad quadrageſimūtertiū ætatis annum. erūtq; pericula maxima hoc tempore. erunt ægritudíes. cauſæ. terrores. peregrinationes. erūtq; tales humilitates, ut uſq; ad captiuitatis, ac ſeruitutis ueniant detrimēta. Erunt quoq; anguſtiæ, & labores. hæcq; omnia talia erunt, ut ad ſimilitudinē miſeræ mortis accedāt. Sed poſt hæc omnia diſcrimina ſi ♃, & ☿ in genitura bene fuerint collocati, gloriam. lucra. & dignitatis conſequētur inſignia. ha

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0207
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

bebunt tamen, aut uitium, seu ualitudinem, aut ex ferro, uel igni insignem cicatricem. Quascunque præterea fuerint uxores legibus sortiti, inutiles erunt. talesq;, quæ contra iuris ordinem uiuant. Tandiu autem his incommodis laborabunt, quandiu ♄ ad ♌ uenerit signum. ante enim q̃ ad illud ueniat, patrimonium minuet. tuncque damna decernit, tunc iniurias, uanitates, domesticorumque mortes. tūc denique tanta decernit infortunia, ut homines malorū continuationibus quassati, ipsi sibi uehementer mortem inferre conentur. Cumque in quadratis lateribus fuerit, hæc eadem simili ratione decernit, ita ut hæc malorum incommoda, per dies singulos crescant. tunc enim ex affinium morte dolores erunt, tunc frigidum tempus, ac misera paupertatis incommoda, præsertim si in quadratis locis ♄ cōstituto, septimus, uel nonus ætatis annus superuenerit. tunc enim erunt custodiæ, ignominiæ, mendicitates, atq; intonsorum crinium ingluuies. ac præsertim, si in ♒ constitutus, dominus temporum fuerit. multis tamen in templis laboriosis actibus implicantur, sed ex ipsis actibus, uariis discriminibus afficiuntur, ita ut non facile possint euadere. Sic autem constituti, nullum fœlicitatis iter inuenient, sed erogabuntur omnia, eruntque causas publicas forte dicentes. Si uero sic posito ♄ ♃ in necessariis genituræ locis fuerit inuētus, ex iis tēporibus, in q̄bus sunt p̄icula, aut fugiēt, aut longis peregrinationibus subtrahentur. Sed cum hæc omnia ♄ impleuerit, cumque per hæc mala, maximum uitæ cucurrerit tēpus, tūc paulatim ab infortuniis liberati, ceruices erigent. ac omni sordium squallore deterso, honesto dignitatis habitu uestientur, ipsi se consulētes, ac uitam suam per gradus singulos erigentes, talesque se patrimonii dignitate constituunt, ut & hominum illis regnum, & gubernacula committantur. Erunt autem gloriosi, habentes maximæ potestatis insignia. in regionibus, ac populis, potestatis licentia præpositi, ita ut in publicis locis, & ciuitatibus, eorum dignitas sempiterna memoria relinquatur. Tunc enim potentibus uiris, tunc regibus pro geniturae mensura, amicitiæ gratia coniungentur, tunc dona, tunc in templis loca, tunc sacerdotia consequentur. tunc lætitiam. tūc diuitiarum fructus accipient. tunc seruitia. tunc fundamentorum, ac uirorum dominia possidebunt. tunc eis mobilia, tunc pecuniæ conferentur. ac tātis erūt diuitiis locupletes, ut & alios sua facultate sustentent. tūc denique omnes affines, defensionis eorum præsidio subleuantur. Cumque istius fœlicitatis commoda senserint, ac magnifica diuitiarū fuerint affluentia copiosi, earūq; cœperint fructus, cū bona fama lōgæui morientur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0208
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ♓ ♄ si fuerit inuentus, nati neq; paternã neq; mrnã substãtiã possidebũt, sed omnibus rebus perditis nudi relinquent, & quicquid in prima ætate, in quolibet genere possederint, etiam hoc cum misera laceratione deperdent. Sed tamen per semetipsos magnos actus agentes, maximam quærent substantiæ facultatem. Habebunt etiam maximas ægritudines, atq; discrimina, præsertim cum septenos, uel nouenos, hoc est hebdomaticos, uel enneaticos annos ĩtrauerint, & periculorum continuatio usq; ad trigesimumtertium ætatis annum extenditur. In iis uero periculis, non solum erunt ægritudines, sed & causæ, & accusationes, sine causa, & sine ratione conceptæ. turbæ quoq;, seditiones repentinæ, assidua animi tormẽta, insperata in aquis pericula, ac cum mulieribus dissensiones. Sed nec proderunt eis, quascunque uxores primas fuerint sortiti. ♄ quoque in ♓ positus, nec uirgines decernit uxores. Et cum in omnibus genituræ cardinibus circũiens fuerit, maximis difficultatibus, ac contrarietatibus faciet implicari, præsertim in primo cursus sui circulo constitutus. sed quandiu triginta annos compleuerit, & spatia secundæ ætatis intrauerit, tandiu periculorum maiorum decernit incommoda. Cum autem ad ♋ uenerit, tunc illis tempora meliora promittit. Cum uero in signum ♌ intrauerit, tunc eorum negocia corrigit, tunc gloriam. patrimonium. honores maximos pollicetur, tunc omnes actus eorum prosper sequetur euentus. tunc illis fides. tunc magnorum uirorum negocia credentur, ex qua administratione, patrimonii consequantur augumenta. In extremis tamen corporis partibus assiduos dolores habebũt, maximasque ex ferro cicatrices, sed ex filiorũ casibus assiduos luctus consequentur. Cum autem illos ♄ prioris temporis tempestate quassauerit, tunc deinde illis lætitiam ex uitio decernit, & ex gratia coniugali, secundum genituræ mensuram, atq; substãtiam, quam cæteræ sua auctoritate decreuerint stellæ, cõiunctionibus, uel aspectibus roboratæ.

Iouis decreta per singula zodiaci signa. Cap. quartum.

IVpiter in ♈ si fuerit inuentus, quæcunq; in prima ætate habuerint nati, in omni actu turbantur, quandiu compleuerint genituræ contraria. Sed cum hæc tempora completa fuerint, tũc honestates. tunc fœlices actus. bona tempora. proficiendi locus, maximorumq; negociorum actus decernuntur. tunc præterea potentium, ac magnorum uirorum amicitiis copulantur, aut in magnis, ac regiis domibus constitutis, potentis administrationis eis officia creduntur.

Tunc patrimonia maxima cõſequũtur,ac dominandi accipiunt poteſtatem,atq; ex uxoribus,uel filiis,maximo lætitiæ releuantur augumẽto.Tunc denique potentiæ conferuntur,ac honoris inſignia, tunc regimen,hominumq; poteſtatem ſortiuntur.tũc in omnibus cauſis, cauſarumque certaminibus uictores exiſtunt.& quicquid tacita cogitatione tractauerint,id totum facillima ratione completur.♃ enim homines facit,præconio bonitatis ornatos.ſed qui circa os quoddam habeãt ſignum.Erunt autem alienorum patrimoniorum domini, ſed in deorum cultu religioſi.& cum fide omnium præcepta ſeruãtes,& qui a potentioribus uiris,ſeu regibus,ad magnæ adminiſtrationis officia dirigãtur.imperioſi in omnibus actibus exiſtentes,& fortes,ſed quorum prima tempora ſint difficilia,poſtea tamẽ deorum aſſidua monitione formati,proſpere cuncta compleant.præſertim ſi in principalibus genituræ locis poſitos,& non in deiectis, ♄ ,uel ♂.uel ☉. uel ☿.aut ♀, ſeu ☽, ipſe trigonica radiatione reſpexerit

In ♉ ♃ ſi fuerit inuentus,quicũque eum ſic habuerint, in maxima gloria,ac poteſtatibus erunt.Sed poſteaq̃ tempora ſua ♄ impleuerit.cũ in primis temporibus illis,graui periculorum tempeſtate fuerint quaſſati,cũque in ægritudinibus.ſeruitiis,& cauſis uerſati fuerint, cum præterea cum potentioribus contentiones.damna.labores.iniuriaſque fuerint perpeſſi,tunc proſperos omnium negociorum habebunt euẽtus. tunc glorias.tunc potentium amicitias ſortientur.tunc eis potentes uitæ ſuæ ſecreta committent.Nauigabunt autem in magno mari, aut in fluuiis,uerſabuntur etiam cum ſterilibus,aut infamibus uiris.religioni tamen ſeruientibus.Sed his a mulieribus uitæ præſidia conferuntur,ac per ipſas magnæ dignitatis,& maximorum honorum inſignia conſequentur.Erunt tamen iuſti.fortes,& amicis exhibentes amorem. eritq; in ipſis liber ſermo,& pro amicis fortiter excuſabunt.Sed erunt temerarii,in omni certaminum contentione,ac fortes.& qui ſibi nunquam, ſed amicis ſemper prodeſſe deſyderent. exiſtunt tamen illis amici frequenter ingrati,ipſi quoque ſæpius labentes,iterum corriguntur.Erũt etiam duorum patrum,aut duarum matrum filii,unius ſcilicet per naturam,alterius uero per accidens. Sed inter initia,ex uxoribus gaudia habebunt,ac ex filiis poſtea dolores.Multis ſimiliter proderunt,maxima habentes fœlicitatis inſignia.Sed hæc omnia progenituræ menſura ♃ ipſe decernit.

In ♊ ♃ ſi fuerit inuentus, quicunque eum ſic habuerint, in maximis gloriis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0210
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

mis gloriis erunt, ac potestatibus, in amicitiis noti, & gratia semper ornati, ac cum multa quæsierint, hæc eadem rursus amittunt, & bona eorum assidua commutatione uariantur. In primo enim uitæ tempore erunt in dissensionibus, & in multis negociis, & damnis, in angustiis, & ægritudinibus, ac de uxore, & filiis, assiduos dolores habebunt, quãdiu quadragesimumquintum ætatis annum impleuerint. Infra enim hoc genituræ temporis spatium, quicquid habuerint, dissipabunt. Verum cum hoc tempus fuerit diuersum, tunc notitias habebunt, tunc subsidia facultatum. Primo autem tempore erunt cum suis uxoribus dissentientes, postea prospera matrimonia possidebunt in locis publicis, atq; ex iis accipient maxima fœlicitatis insignia. Sed hæc pro genituræ mẽsura decernunt, ac pro cæterarum stellarum mixtura, & rationibus, radiationibusq;, quas te in omnibus seruare, ac meminisse conueniet.

In ♋ ♃ si fuerit inuentus, quicunq; eum sic habuerint, erunt potentium amici, atque cum eis uersabuntur, secreta eorum fideli taciturnitate seruantes. Et cum tẽpora eorum possidere cœperit ♃, tunc illis patrimonia, tunc honores, tunc gloriæ conferuntur insignia, Sed nunquam in illis fœlicitas, nec fides amicitiæ perseuerat. erũt autem frequẽter humiles. sed qui gregum peculia teneãt. Sed cum ♄ principalia genituræ loca fuerit ingressus, uel cum ad ♒ aut ♓ uenerit, tũc maximorũ discriminum difficultatibus implicantur. Tunc pericula, tunc turbæ, tunc damna, tunc ægritudines fiunt, tunc cum potẽtibus uiris, aut affinibus simultates, tunc falsæ accusationes, & publici sermonis inuidiæ crescunt. Sed hæc tunc mitigantur, cum ♄ cum ♃ in quadratis huius signi lateribus fuerint inuenti. Cum autem ♄ ad hoc idem uenerit signum, & ♃ se applicuerit stellæ, multum iuuabit, proderit plus tamẽ cum ad signum ♌ transitum fecerit. Nam cum in ♌ tempore secundæ stationis intrauerit, fœlicitates, glorias, & alicuius honoris insignia decernit. Tunc enim plurimis hominibus imperabunt, tunc omnium aduersariorum superabitur improbitas, tunc eorum notitiam fœlix fama subleuabit, tunc erit lætitia, ut & alios sustentare possint. Sed cum fœlices fuerint, rursus partem fœlicitatis amittent. Hæc autem secundum secreti differentiam decernuntur. Habebunt enim ex muliere, uel uxore lætitiam, lætabuntur etiam suscepta sobole, & fundamentorum, atque mobilium dominia consequentur. Post uariam tamen ætatem, ac inæqualitatem uitæ, ad prospera commoda fœlicitatis accedent, ut sint admiratione digni, & ipsi quoque sæpius mirentur, qua ratione ad hæc fœlicitatis insignia peruenerint.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0211
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In leone iuppiter si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, in multis laboribus, ac fatigationibus erunt, quandiu ♄ relictis piscibus, ad arietis signum uenerit. Cum enim iouem in leone positum, trigonica saturnus radiatione respexerit, tunc potestates. tũc glorias. tunc notitias. tunc potentium amicorum præsidia consequuntur. atque in disciplina constituti, maximos fructus accipiunt. tuncque ad omnes actus prosperos prouecti, primum tamen procurationis officia tractabunt. Sed primæ eis non proderunt uxores, nec eas uirgines sortientur sed ab aliis stupratas, erunt nihilominus fœlices, ac per semetipsos fœlicitatis insignia consequentur. postq̃ patrimonium paternũ fuerit amissum, erunt quoq; fortes animo. profusi. liberales. sed qui res alienas praua semper cupiditate compulsi desyderent.

In uirgine iuppiter si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint erunt mundi. honesti. bene nutriti. pudici. efficaces. fideles. bono semper amicos diligentes affectu. moribus ingenui. contentiosi. potentes. laboriosi. non habentes quoque unum in uita cursum, quandiu taurum saturnus trãsierit ab eo signo, in quo ipse saturnus in genitura fuerit constitutus. Sed cum in piscibus fuerit, erunt in tempestatibus. damnis. ægritudinibus. doloribus. ac solicitudine. cum autẽ de piscibus saturnus transierit, tunc gloriã. tunc potentiam. tunc pudicas, & beneuolas sortientur uxores, ac maritorum commodis seruientes. habebũt tamen de filiis dolores, quandiu saturni tempora fuerint completa, sed erunt in magno honore, ac potestatibus, quæ tamen pro genituræ substantia decernuntur.

In libra iuppiter si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, habebunt iactationes, & turbas in prima semper ætate. præsertim si saturnus in diametro iouis, uel lunæ fuerit inuẽtus. Tunc enim damna. tunc domesticæ dissensiones. tunc tristitiæ. tunc iniuriæ. tunc ignominiæ. causæ. peregrinationes. offensæ. tunc patrimonii dilapidationes decernuntur. Sed cum hæc diametra saturnus transierit, & per opportuna genituræ loca ♃ currere cœperit, Tunc initia fœlicitatis accipiẽt. tunc gloria, lætitiaque decernitur. tunc idonea facultatum subsidia cõsequentur. Quotienscunque autem iuppiter post excessum saturni ad opportuna genituræ loca peruenerit, tunc iungit eos, aut potẽtibus uiris, aut ducibus, uel regibus, tunc quoque nobilitas. tunc notitia decernitur, secundum tamen genituræ substantiam. tunc etiam illis potentium uirorum secreta creduntur. tunc potentium res, ac patrimonia illis

illis committuntur. Erunt autem fabricatores, aut pastinatores, & multorum dominia possidentes. habebuntque ex uxore, & filiis lætitiam. Sed cum primum fuerint infortuniis fatigati, ac in omnibus causis ipsis sententiæ proferantur, ac sine consortibus litigarint, tunc enim prosperos habebunt euentus in omnibus, si ab omni commutationis fuerint consortio separati. Habebunt etiam quoddam signum in corpore, eruntque aut duorum patrum, aut duarum matrum filii, necnon & alienorum patrimoniorum dominia consequentur. eruntque religiosi deorum cultores. sed in primo uitæ tempore, maximas habebunt difficultates. in postremo autem, honestis actibus ornabuntur.

In scorpione iuppiter si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, homines erunt, religiosi, & potentes. præsertim cum ad æstiua tropicaque signa saturnus peruenerit. nam in cæteris signis saturno constituto, ac in primo genituræ quadrato, erunt in ægritudinibus, & turbis. in accusationibus, & commotionibus, in causis, & dissensionibus, ac in negociorum humilitatibus. cum uero primum saturni quadratum exierit, idest cum ad pisces trãsitum fecerit, cum potentibus, ac ducibus erũt, eorum secreta fideli taciturnitate seruãtes. nauigabũt quoq; grãdes fluuios, ac maria, & per steriles, aut infames homines, uel mulieres, maxima negocia perpetrabunt. Erunt autem propitii multitudini, atque in populo habentes insignia potestatis, animo pariter & corpore fortes, ac magnæ substantiæ dominia cõsequẽtes. habebũt lætitiã ex uxorum, ac filiorum affectibus, sed priori defensione sopita rigescunt. Hi etiam a potentioribus uiris, ac regibus, ad alicuius administrationis potestatem constituti, pluribus proderunt. sed cum in prima ætate fatigati fuerint, fœlices deinceps erunt, licet nec tute lætẽtur. Hic autem ea omnia etiam notanda sunt, quæ superius in V signo diximus.

In sagittario iuppiter si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, erunt gloriosi. potentes. nobiles. noti. duces, uel ducum, aut potentium amici. locupletes. copiosi. docti. Sed quicquid consecuti fuerint, tandiu perdent, quandiu prima loca genituræ saturni stella transiuerit. tunc enim erunt in turbationibus. doloribus, ac seditionibus. & quæcunque complere uoluerint, prosperos non habebunt effectus. Erunt autem in ipsis temporibus, in laboribus, & angustiis, quandiu cõpleto iuppiter secundo cursus sui circulo, locum suũ prospera radiatione cuniunxerit. Tunc enim gradatim omnia prospera pro locorum potestate decernit. tunc notitiam. tunc gloriam. tunc potentiam. tunc

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0213
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

potestatem.tunc patrimonii largitur augumenta.tunc hilaritatem.tūc lætitiam dabit.tunc matrimonia,filiosque decernit. Et qui sic habuerint iouem,aliena patrimonia possidebunt.erunt sane boni, & apti ad omne humanitatis officium. Sed in primo uitæ suæ tēpore,in omnibus rebus stabiles erunt,cum uxore autem dissentient,ac in medio ætatis cursu constituti,prospera fœlicitate lætabuntur, Sed si in genitura saturnus iouem in sagittario constitutum,aut quadrata,aut diametra radiatione pulsauerit,aut uxores,aut filios non habebunt.præsertim si in finibus saturni iuppiter fuerit inuentus,erunt tamen homines magnæ fortunæ.liberales.amabiles multorum.amici omnibus.non mūdi.honesti.omni genere bonitatis ornati.præsertim si in primis genituræ locis cōstitutus,quācūq; de cæteris stellis trigonica radiatione respexerit.

In capricorno iuppiter si fuerit inuentus,quicunque eum sic habuerint.erunt gloriosi potentium amici.amicorumque secreta fideli taciturnitate seruantes.eruntque fœlices. Sed tunc cum iuppiter spatia secundi cursus impleuerit.nam ante hoc tempus,in quocunque honore fuerint,ab eius potentia deiicientur,eruntque in angustiis,& difficillimis actibus,innotationibus humillimis, & humilitatibus,tandiu hominibus seruientibus, quandiu secundum trigonum eiusdem signi, uel loci saturnus transierit. Ante enim hoc tempus, in plurimis doloribus,& damnis.in causis,& contradictionibus uersabuntur,& suorum mortes uidebunt,ac multis infortuniis implicabuntur. & in tantis erunt infœlicitatibus constituti,ut ab ista malorum cōtinuatione, morte cupiant liberari. Sed cum hæc,quæ diximus loca saturnus transierit,exclusis omnibus malis,atque sopitis,maxima fœlicitatis commoda consequentur, ac plurimorum cōuersationibus subleuati, magnis erunt fœlicitatibus præpositi. Secundum tamen genituræ uires, atque substantiam.

In aquario iuppiter si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint,homines uenatores erunt,formosi tamen. bene compositi. & qui pulcherrimis,lautisque uestimentis delectentur, ob eamque causam a plerisque metuantur,& diligantur. Sed hoc præcipue futurum decernitur,cum alterius cursus spatia iuppiter impleuerit. Ante enim hoc tēpus,uitiosi erunt,epulones,& bibones. & qui posthabita omni rei familiaris cura,nihil aliud affectent,nisi epicurreorum more, sine laboribus,in quiete,& rerum ubertate uiuere, Sed cum tertium huius signi trigonum saturnus transierit.tunc omnia in melius disponentur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0214
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In piscibus iuppiter si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint homines, erunt docti. sapientes. legum, ac iurisperiti. multarum scientiarum, & occultarum præcipue. solertes iquisitores. Sed hoc præcipue decernit, cum primum loca genituræ saturnus transierit. Erunt enim tunc læti. alacres. iocundi. & aliquo etiam nobilitatis genere decorati, sed iocultationibus dediti. cãticis, & uoluptatibus, unde sibi multa corporis, & animi solatia consequantur. Ast paulo post, tanta aduersitatum omnium oppressione deprimentur, ut uix eos uita delectet. In ætatis uero fine iterum gaudia consequentur.

Martis decreta, per singula zodiaci signa. Cap. sextum.

m Ars in ariete si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint homines erunt fures. clamosi. fraudulenti. uitiligatores, & qui super alios se semper contendant extollere. Hi tamen in prima ætate, fœlicitatem aliquam consequentur, exercituum ductores erunt. populorum gubernatores. semperque ad arma parati. unde alios sua fortitudine, aut sæuitate deterreant. Sed hoc erit præcipue, cum primum genituræ loca saturnus transierit. ante enim hoc tempus leues erunt. & amoris laqueis impediti, qui tamen semper armis ornati aliis quærant timorem incutere, & ab eis semper uenerari.

In tauro mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines faciet audaces. temerarios. obliguritores, & quibus fas, aut nefas iuxta sit, dum uoluntatem suam expleant. Hi enim mulierum lenociniis implicati, rixas sæpius, litesque. & quandoque non sine homicidio ciebunt, hacque de causa, infœlicitate plurima fatigabuntur. erunt quoque turpissimi, fœdissimique aspectus. iocisque, ac iaculationibus continue dediti. Sed cum primum orbem suum saturnus impleuerit, relicto prioris uitæ instituto, si facta sua correxerint, meliore poterunt, in reliqua ætate, uitæ decreto lætari.

In geminis mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt, militiæ dediti, sed qui plurima strategemata, arte, & ingenio suo in bellis reperiant, non autem erunt adeo temerarii, & audaces, sed qui potius armis reconditis, sontes punire cupientes, eorum occulta facinora uigili sagacitate perquirant. Nunc fortasse, apud reges, & principes, magna quandoque honorum insignia consequentur. Sed cum prima genituræ loca saturnus ptrãsierit, paupes effecti, & fortasse corpore uitiati, uix necessaria sibi poterunt uitæ subsidia suffi-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0215
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cienti ratione parare.

In cancro mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, equites erunt, & qui balistarum tormentorũque iaculationibus delectẽtur, equos nutrient, & belluas, ad militiam pertinentes. erunt quoque milites, & militaribus negociis impediti, unde sibi honorem quandoque, & cæterorum militum timorem acquirãt. erunt tamen fœdissimi aspectus, mirabilis formæ, & quos primum omnes irrideant. Sed cum primum orbem suum saturnus transierit, medicæ facultati, & chirurgicæ præcipue intenti, uariis occultisque uenenis, magicas summo studio sequentur incantationes.

In leone mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt potentes. audaces. & fortes, & qui equestri præcipue iaculatione delectentur. Facie tamen tristes erunt. soliciti, & multum cogitabundi, & qui sæpius aliquo dolore perculsi, & caput plangant, & pectora pugnis obtundant, ac perpexam barbam in omnibus cogitationibus suis permulceant. Ast cum saturnus secũdum genituræ trigonum pertransierit, maioribus negociis occupati, rei uxoriæ fortasse indulgebunt, unde quietiorem sibi uitam comparent, aut id agere tentabunt, quo sibi gloriam consequantur.

In uirgine mars si fuerit inuentus, quicũque sic eum habuerint, homines erunt turpissimi, fœdissimique aspectus. grauissimæ iracundiæ. sed eam intra pectus suum diutissime continẽtes, & qui audaci semper animo, in res quascunque, & ab aliis intentatas, & præsertim in homicidia ferantur. Sed cum ad secundum genituræ trigonum saturnus peruenerit, ad cæcitatem fortasse, & membrorum læsionem aliquam deuenient. erunt quoque pauperes. uitiosi. obscuri. malisq; negociis impediti, & qui uix sibi necessaria uitæ possint alimenta subministare.

In libra mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erũt boni aspectus, pulchræ formæ. delitiis dediti. sed qui armis præcipue delectentur, atque equestri iaculatione laborent. Cum uero primum genituræ trigonum saturnus transierit, nonnullis mœroribus afficientur, quibus non mediocres fortasse illis iacturæ, ac damna prouenient. Sed cum ad alterum genituræ trigonum saturnus ipse deuenerit, tunc in iocosis conuiuiis. lætisque sodalitiis uersabuntur. tunc ioculationes, cantusque exercebunt, tranquilla uitæ quiete fœlicissime perfruentes.

In ♏ ♂ si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, hoĩes erũt

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0216
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

potẽtes.fortes.audaces.& qui omnibus facile inimicis suis dominẽtur. Erunt quoq; alti nominis, optimæq; famæ.& qui sua bona sa piẽti moderatione custodiãt. sed hoc erit præcipue cum primum genituræ trigonum ♄ transierit. Ante enim hoc tempus, pauperes erunt. inuidi. odiosi. malorum operum, nonnullisque militibus inseruientes. Erunt etiam ita mulieribus dediti, ut omni posthabita pudoris honestate, & illis quandoq; uim inferre conentur, & cũ eis sæpius irati lites exerceãt.

In ♐ ♂ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt molles. effœminati. ac in actibus suis plurimum pigri, & inertes uocis quidem fœmineæ, debiles quoque, ac muliebri apparatu gaudẽtes. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, tunc audaces erunt. fortes. magnanimi. & in magnis negociis occupati, & qui uiribus, & magnanimitate sua, facile ab omnibus timeantur. Erunt tamen audaces, & læti. sed qui potius legibus. & æquitate, q̃ uiolenter acta sua perficere studeant, unde sibi magnam gloriam acquirant,

In ♑ ♂ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt regii. nobiles, potentes. maximis tropheis. plurimoque uictoriarum genere honestati, quique in talibus se potissimum negociis immisceant, quæ cæteri non audeant, ita facili ratione suscipere. Sed hoc erit præcipue, cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit. Ante enim hoc tempus, non ita decernuntur huiuscemodi fœlicitates, licet amicabili semper præclarorum uirorum consortio coniungantur, animumque semper ad res arduas, cæteris penitus abditas adiungant.

In ♒ ♂ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, mali erũt. perfidi. nefarii. uitilitigatores, & qui inter omnes conẽtur dissensiones, discordiasque seminare, cæterosque semper instigent, ut humanam societatem uiolantes, assiduas studeant hominibus contumelias inferre. Sed cum primum decanum genituræ saturnus transierit, tunc alendis equis. bellis mouendis, ac inuadendis hostibus operam nouabunt. Sed paulo post in membrorum uitia, oculorumque deuenient cæcitatem, unde aliis seruire cogantur, nec ullam amplius habeant uitæ suæ libertatem.

In piscibus mars si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt ioculatores, uoluptarii, mulierumque sectatores, & qui omnes delectationes, & corporis, & animi sui explere desyderẽt. Erunt tamen diuinatores. uates. sortilegi. & qui magicis operatiõibus res adeo mirabiles efficiant, ut ea de causa ab omnibus honorentur, & a multis

etiam timeantur. Hæc autem erunt, cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, nam ante hoc tempus, hominũ interfectores erunt, ac nulla seruata legis æquitate, aduersantium sibi superatores.

Solis decreta per singula zodiaci signa. Cap. sextum.

Ol in ♈ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt uariæ fortunæ. quandoque enim ex uilibus alti, quandoque ex dominis, atque principibus, ad humilem fortunam tristemq; deiecti. Sed hi potissimum maleficiis. crudelitate, sæuaque uictoria gaudebunt. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ trãsierit, fueritque ☉ in cardinibus, uel eorum anaphoris, nec minaci maleuolorum radiatione depressus, substantiam augebũt, taliaque a principibus itinera sortientur, in quibus honorem, & commodum cõquirant. Quod si maleuolorum fuerit radiatione percussus, a regibus mala patientur.

In ♉ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eũ habuerint, homines erũt tales, qui ut thesauros suos augumentẽt, semper in præliis uersabũtur, atque ad saturandam uenerem, qua laborabunt, quocũque modo poterunt, pecunias augere tentabunt, etiam iniustas. Sed cum primum orbem genituræ ♄ impleuerit, fueritque ☉ prospera beneuolarum stellarum radiatione munitus, tunc incipient a regibus, & principibus utilitatem, & gloriam consequi. Quod si fuerit malorum minaci radiatione depressus, ab iisdem regibus. dolores. angustias. insperatosque labores consequentur.

In ♊ ☉ si fuerit inuẽtus, quicunq; sic eum habuerint, principes erũt aut primates, sed exigui spiritus, paruæque potentiæ, Hi tamen secundum uoluntatem suam omnia regere cupient, nullius consiliis adhærentes. eaque de causa, famam, & conditionem suam amittẽt. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritque ☉ in opportunis locis constitutus, ac beneuolarum stellarum prospera radiatione munitus, habebunt hi magnum ex societate prouentum, atque filiorum causa maximam lætitiam consequentur. quæ tamen e diuerso continget, si ☉ maleuolæ stellæ impediant,

In ♋ ☉ si fuerit inuẽtus, quicunq; sic eum habuerint, homines erũt, ioculationibus. cantibus. ludis. fabulisque potissimum dediti, uenustorum ornatuum amatores, & qui propter tales uoluptates suas, hominũ penitus conciliationes, societatesque contemnant. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, tunc inimicos suos timeant. nam de sa

cili quidem ab eis superabuntur, erũtq; in multis laboribus constituti. Si uero ☉ fuerit in opportunis genituræ locis constitutus, neque maleuolorũ minaci radiatione depressus, hæc mala omnia minuentur.

In ♌ ☉ si fuerit inuentus, quicũque sic eum habuerint, reges erũt. principes. potentesque uiri. qui & armis, & potentiæ suæ confidant, cupiantque penitus omnes superare, atque omnibus dominari, & omnes uoluntates, & desyderia sua, quomodocunque obtinere. Erũtq; tales, qui utilitatem semper & lucrum, cum summa omnium laudatione, ex omnibus negociis suis reportent. Et præcipue si ☉ fuerit in opportunis genituræ locis constitutus, atque a malis penitus liber. Sed cum ad tertium genituræ trigonum ♄ peruenerit, tunc eis ægritudines, & dolores plerique contingent.

In ♍ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erũt clari, & alti, ac mirabili quodam ingenio ꝓditi. Sed ludis tantũ. fabulis, ac ioculationibus intẽti, qui cõuiuia. cantus. & sodalitates amẽt, ac omnibus delitiis. odoribus, & uoluptatibus uacent. substantiam tamen, ingenio, & doctrina sua, accumulatissime consequantur. Et hoc præcipue, cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritque ☉ ĩ opportunis locis, beneuolarũ stellarum præsidio munitus. Quod si maleuolorum fuerit radiatione percussus, uota sua nunquam poterunt adimplere.

In ♎ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, potentes erunt, & principes, sed qui amisso imperio, aut fœlici conditione sua, extorres, & profugi ab hostium suorum conspectu tremuli effugiant, nec ullum habeant cui confidentes, satis tuto uitam suam credere possint. Et hoc, cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, solque in genitura, maleuolo℞ fuerit radiatione depressus. Nam ante hoc tempus, in prima forte ætate, multa itinera faciẽt, ex quibus aliquam gloriam & emolumentum fœlicissime consequantur.

In ♏ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt formosi. completi corporis & ornati, magni nominis, & famæ, & qui ornatis uestibus delectentur. Erunt quoque tales, qui honorem, atque existimationem a regibus consequantur, hæreditates plurimas acquirant, & patrimonium augeant, unde ab aliis timeatur. Et hoc præcipue, cum primum genituræ trigonum ♄ transierit. Ante enim hoc tẽpus, in multis laboribus, & societatibus constituti, ex uiolenta quapiam populatione, maxima lucra consequentur, & maxime si ☉ male-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0219
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uolæ stellæ minaci radiatione respexerint.

In ♐ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, potentes erunt, & magnis honorum insignibus decorati, sed qui multa damna hominibus inferant, ac sine ratione, uel æquitate aliqua, ad mortem etiam usque populando denudent. unde nonnullæ etiam ipsis tristitiæ contingant, detractiones multorum, & solicitudines, ac liberos nonnunquam amittant. Et hoc præcipue, cum primum genituræ trigonum ♄ transierit. Solq; fuerit maliuolorum minaci radiatione depressus. Ante enim hoc tempus, læti erunt, & satis fortunati, atque pulcherrima prole fœcundi.

In ♑ ☉ si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, magnæ famæ, altique nominis reges erunt, qui omnia mala, minoribus imminentia prohibere conentur. non sinantque potentiores in populũ desæuire. Sed cum primum genituræ trigonũ ♄ transierit, tunc ægritudines. dolores. tristitiæ. tunc honoris, famæque diminutio. tunc patrimonii dispendia decernuntur. Efficientur enim tales, qui uiliorum etiam hominum consortia sequantur, talique societate cõiuncti. talia peragant, unde sibi dedecus & infamia multipliciter consequatur.

In ♒ ☉ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erunt aliis imperantes, sed modici nominis, & exiguæ famæ, & qui paucos habeant fidos clientes. Erunt enim hi suæ uoluntatis, talia seruis suis præcipientes, quæ conditionem suam sæpius excedant. unde paucos sibi reperiant obedientes. Accident etiam eis, & eorum sociis pleræque, ex hac fortasse causa, solicitudines. labores. & ægrotationes, multaque damna, & forte etiam substantiæ destructionem, suscitatis aduersariis patientur. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, rei uxoriæ operam dabunt.

In ♓ ☉ si fuerit inuentus, quicunque eum sic habuerint, homines erunt ludis. ioculationibus, & cantibus dediti. inertes. quieti. ociosi. nihil operantes. sed suis tantum uoluntatibus assentientes, nec morum honestatem, aut turpitudinem existimantes, sed malorum penitus morum, malæque naturæ. unde multi plerunque labores, multa damna, & angustiæ contingent. Et hoc præcipue, cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit. nam ante hoc tempus, his delitiis tantum asciti, bonam fortasse fortunam consequi poterũt, quam sua culpa in malam deinde conuertent.

Veneris decreta per singula zodiaci signa. Cap. septimum.

u Enus in ♈ si fuerit inuenta, quicunque sic eam habuerint, homines erunt tristes. soliciti. anxii. uitiati. & corpore, & animo. pauperes, & mendici, & quibus plurima noceant diuersarum calamitatum impedimenta. Erunt hi quoq; multæ cogitationis, & uarii discursus, & impuro sæpius amore detenti, & præcipue si ♀ sic positam ♃ aliqua radiatione respexerit. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ trãsierit, fueritq; ♀ prospera ♃ radiatione munita, mitigatur aliquãtulum hæc mala fortuna, melioresq; deinceps promittit euẽtus.

In ♉ ♀ si fuerit inuenta, quicunque sic eam habuerint, homines erũt nobiles, & alti cordis, magnæ existimationis, & famæ, regum, ac principum familiares, & regiorum fortasse filiorum institutores, & qui semper cum primatibus, & nobilibus uiris consuetudinem habeãt. Et hoc præcipue, si in opportunis genituræ locis positam ♀ prospera ♃ radiatione respexerit. Sed cum secundum trigonum ♄ transierit, nonnulli nascentur in eos rumores, unde & acquisitam famam amittant, & maxima percipiant in suis facultatibus detrimenta.

In ♊ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines boni erunt, bonamq; in omnes uoluntatem habentes, & qui maximo quodam pietatis ardore, omnibus hominibus, & pauperibus præcipue, & afflictis subuenire conentur. Erunt hi quoque sapientes. astuti. ingeniosi. facundi. & formoso, delectabilique aspectu, omnibus maxime grati, & præcipue, si ☿ uenerem prospera radiatione respexerit. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, pleraq; patientur impedimẽta, multosq; labores, atq; angustias subibunt.

In ♋ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erũt, epulis tantum, conuiuiis, ac sodalitatibus intenti, gemmas, & lapillos, & cætera huiuscemodi ornamenta sectantes, pulchrarum uestium amatores, & qui ad omne uoluptatum genus, toto cordis affectu sæpissime ferantur, & maxime, si in opportunis genituræ locis ♀ constitutam, ♃ prospera radiatione respexerit, secundumq; genituræ trigonum ♄ transierit. Ante enim hoc tempus, nonnullis solicitudinibus, & laboribus grauabuntur, quibus maxima patientur uitæ detrimenta.

In ♌ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erũt pauperes. neglecti. corpore uitiati, diuersæ, uariæq; naturæ, malis quibusdam facinoribus semper intenti, & qui in diuersa ut plurimum fortuna constituti, crebris sæpius laboribus fatigentur, Sed cum primum ♄ genituræ trigonum transierit, fueritq; ♀ benigna ♃ radiatione munita, hæc omnia penitus macula minuuntur. Tunc enim cum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0221
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

nobilibus ut plurimum hominibus uersantes, & famam instaurant, & aliqua consecuntur subsidia facultatum.

In ♍ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erunt semp tristes.anxii.soliciti.luctuosi.& qui corpore & animo uitiati, egenis, ut plurimum, & infimis hominibus sociētur. Et hoc præcipue, cũ primum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritque ♀, aut ☿ aduersa maleuolorum radiatione perculsus. Sed cum secundum ♄ trigonum transierit, fueritq; ♀, aut ☿ prospera beneuolarum stellarum radiatione munita, tunc exactis malis omnibus, secunda quandoque incipiet aliquantulum afflare fortuna.

In ♎ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erunt æqui, & iusti. sed iudiciorum, aut militarium ornamentorum amatores, quique muliebri ex causa compulsi, armis sæpenumero cogantur aduersantes expellere. indeque non modica patiantur aduersitatis incommoda. & hoc præcipue, cum secũdum genituræ trigonum ♄ trãsierit. Ante enim hoc tempus, ioculationibus. ludis. & cantibus intenti erunt, ac fœmineis amoribus implicati. ex quibus, licet aliquando multos labores incurrãt, plurima tamen uoluptatũ oblectaméta percipiét.

In ♏ ♀ si fuerit inuenta, quicũq; sic eam habuerint, homines erũt cholerici. litigiosi. superbi. animo elati, & qui semper lites. discordias. ac iurgia sequantur, cupientes quacunque ratione uoluntatum suarum desyderia consequi. Hi etiam, nullo habito respectu honestatis, aut æquitatis, res concupitas conabuntur ex aliorum manibus uiolenter extrahere, hacq; de causa non curabũt aliquando ad ĩterfectiones etiam hominum usq; descendere. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, ad æquitatis rationem quandoq; conuersi, prioris uitæ instituta in melius uertere studebunt.

In ♐ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erunt iaculatores. sagittarii. & qui ĩ martiis huiuscemodi ludis plurimum delectentur, hacq; de causa, nobilibus fortasse uiris grati erunt, quorũ semper assidua consuetudine utentur. Inde sibi poterunt aliqua uitæ subsidia cõparare. famãq; & gloriosum nomen apud alios cõsequi. Sed cum primũ genituræ trigonum ♄ trãsierit, malis, & nefariis societatibus implicati, quicquid in primæua fuerint iuuentute consecuti, id totũ, misera quadam infamiæ, fortunæq; aduersæ laceratione deperdunt.

In ♑ ♀ si fuerit inuẽta, quicunq; sic eam habuerint, homines erunt honesti. placidi. alacres. ioculatorum. cantuum. sodalitatumq; amatores. bonæ staturæ. pulchri aspectus, & qui conuiuiis potissimũ delecten-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0222
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tur, resque formosas, & ornatas ament. Et hoc præcipue cum primum genituræ trigonum ♄ transierit. nam ante hoc tempus, flagitiosis potissimum hominibus adiungentur, ex quibus dedecus potius, & infamiam consequantur, & præcipue si in deiectis genituræ locis constitutam uenerem minaci, atq; aduersa ♄ radiatione respexerit.

In ♒ ♀ si fuerit inuenta, qui sic eam habuerint, homines erunt, aucupiis tantum, & uenationibus dediti, in cæteris uero pigri. inertes. ociosi. melãcholici, & qui nullis sciant se bonarum rerum operibus applicare. Accipitres tamẽ falcones. astures. aqlas, & aues huiuscemodi, equosque ad uenandum, alere studebunt. Erũt quoq; ad huiusce exercitationis negocia ualde ingeniosi. unde etiam sibi non modica quærant uitæ subsidia. Et hoc præcipue cum primum genituræ trigonum ♄ transierit. nam ante hoc tempus, misera quadã uitæ parsimonia laborabũt.

In ♓ ♀ si fuerit inuenta, quicunq; sic eam habuerint, homines erũt docti. sapientes. legales. & qui omnia magno sensu, summoq; ingenio pficiant, hacq; de causa, reges erunt, principes, seu iudices. & qui optimo legum, ac iudiciorum discursu, omnia pertractent, & præcipue si ♀ sic cõstitutam ♃ prospera radiatione respexerit. tunc enim bonis moribus, optimo consilio, ac sapientia populos gubernabũt. indeq; sibi gloriam & utilitatem maximam consequentur. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, nõnulla laborum incõmoda patientur.

Mercurii decreta, per singula zodiaci signa. Cap. octauum.

m Ercurius in ♉ si fuerit inuentus, quicũq; sic eum habuerint. homines erunt mali. litigiosi. rixatores. contentiosi. homicidæ, & qui uariis semper clamoribus, astute, & insidiose omnibus obsistere conentur, eaque de causa in maximas sæpenumero iacturas, & calamitates ueniant. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritque ☿ beneuolarum stellarum prospera radiatione munitus, aliquid pristinæ ferocitatis deponere coguntur, unde aliquos sibi amicos parare possint, ex quibus necessaria uitæ subsidia consequantur.

In ♉ ☿ si fuerit inuentus, qui sic eum habuerint, homines erunt ioculatores. cantores. & qui ludis, & fabulis, conuiuiis, & ingurgitationibus delectentur. inertes. lenti. ociosi, ac uentri tantum, & uoluptatibus dediti. Erunt tamen callidi. ingeniosi. sagaces, & qui multa ingenii uiribus exequantur. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritque ☿ maleuolarum stellarum radiis impeditus, tunc labores, tunc anxietates, tunc multa decernuntur incommoda, ex quibus eis damna multa proueniant.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0223
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ♊ ☿ ſi fuerit inuentus, quicunq; eum ſic habuerint, homines erunt acuti ſenſus. ingenioſi. ſagaces. ſed ſemper in malum proni, & qui facũdiam, & induſtriam ſuam, ad lites, & iurgia. diſſenſiones, atq; diſcordias ſemper accommodent. Sed cum ſecũdum geniturae trigonum ♄ tranſierit, tunc damna, & detritmena, tunc calamitates, & inopiae decernũtur, & hoc praecipue in ebdomaticis, uel enneaticis annis, in quibus ad tantam aliquando uenient rerum inopiam, ut ab aliis cogantur neceſſaria uitae ſubſidia miſerabiliter poſtulare.

In ♋ ☿ ſi fuerit inuentus, quicunq; ſic eum habuerint, homines erũt triſtes. ſoliciti. anxii. ac in multis quotidie cogitationibus uerſantes, uafri tamen erunt. aſtuti. callidi. cauilloſi. ac dolorum, & inſidiarum pleni, quibus falſo ſemper alios impugnare, ac ſuperare conentur. erunt quoq; malorum operum, ex quibus in magnam ſaepius infamiam, ac detrimenta proueniant. Sed cum ſecũdum geniturae trigonum, ♄ trãſierit, depoſitis malis moribus, doloſiſq; operibus, in meliorem uitam conuertentur, ac proſpero aliquantiſper fortunae decreto gaudebunt.

In ♌ ☿ ſi fuerit inuentus, quicunq; ſic eum habuerint, milites erunt, reiq; militari potiſſimum operam dantes, bella diligent & praelia, in q̃bus maxime ualebunt, unde ſibi decus & gloriam, cum maxima etiam utilitate cõſequentur. Erũt quoq; adeo uictoriae cupidi, ut ſaepius, praeter aequitatem & iuſtitiam, illam conentur uiolẽter de manibus hoſtium arripere. Sed cum ſecundum geniturae trigonũ ♄ tranſierit, in nõnullos deducẽtur dolores, & labores, unde maxima percipiãt uitae impedimenta, & maxime ſi ☿ maliuolorum fuerit radiis impeditus.

In ♍ ☿ ſi fuerit inuẽtus, quicunq; ſic eum habuerint, fortes erunt. induſtrii. ſagaces. equorum nutritores. accipitrũ. falconum, caeterarũq; auium, quae ad aucupia pertinẽt, ſimiliter & canum. moloſſorum. uertagorum. & qui ſunt ad uenationes accommodati. Homines quoq;, ac milites tenebunt, omniaq; munimenta, quae ad militiam pertinent, ac plurimum equeſtri iaculatione delectabuntur. Sed cum primum geniturae trigonnm ♄ tranſierit, tũc in aliquas moleſtias, animiq; perturbationes decident, ex quibus ſine detrimento, uix ſe poterũt expedire.

In ♎ ☿ ſi fuerit inuẽtus, quicunq; ſic eum habuerint, boni erunt oratores. ſupputatores. arithmetici. geometrae, ac diuinae matheſeos optimi ſpeculatores. Erunt quoq; tales, qui ſemper in libris, ac lectionibus uerſentur, omniumq; ſcientiarum recondita quaeq; ueſtigent. & hac ex cauſa multi nominis erunt, & a multis amati, & uenerati, a quibus plurima recipient facultatis auguméta. & maxime ſi ☿ ſic conſtitutum, ꝓſpera

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0224
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

spera ♃ radiatione respexerit. Sed cum primum genituræ trigonũ ♄ transierit, in rebus quibusdam occultis impliciti, in aliquos incident labores.

In ♏ ☿ si fuerit inuentus, quicunq; sic eum habuerint, homines erunt satis pulchri, ac uenusti, bene compositi. bonæ apparentiæ. & qui ornatis uestibus delectentur. bene morati. honesti. & liberales. Sed qui præcipue timeantur a multis, & assiduis gaudeant equitationibus, & hoc præcipue cum secundum genituræ trigonum ♄ attigerit. tunc enim cum uiris potentibus sociati, aliqua honorum, ac facultatum emolumenta cõsequentur. Sed ante hoc tempus nonnullis laboribus. & solicitudinibus impediti, assidue fatigabuntur.

In ♐ ☿ si fuerit inuentus, quicũq; sic eum habuerint, mali homines erunt. uitiligatores. homicidæ. semper ad dissensiones, & discordias præparati, & qui armis, armorũq; omnium munimẽtis, ut plurimũ delectentur. nec leges, nec iura seruantes, sed iudicibus, eorumq; ministris semper infesti. & hoc præcipue cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritq; ☿ aduerso eius uel ♂ sydere depressus. Nam ante hoc tempus, non adeo mali erũt, licet sint malo℞ cœtibus associati, unde peiores efficiant̃.

In ♑ ☿ si fuerit inuẽtus, quicunque sic eum habuerint, pauperes erunt debiles. ignobiles. omnibus facultatibus denudati. ualitudinarii. mẽbris uitiati, ac longis laboribus, uitæq; impedimentis continue fatigati, & maxime si ☿ nulla beneuola stella prospera radiatione respexerit. Sed cum primum genituræ trigonum ♄ transierit, fueritq; ☿ ♃, aut ♀ prosperis radiis adiutus, de tantis calamitatibus aliquãtulũ subleuati, uix pauca quæritabũt, & exigua uitæ subsidia quibus ad mortẽ usq; miserabiliter uiuãt.

In ♒ ☿ si fuerit inuẽtus, quicunq; sic eum habuerint, homines erunt astronomi. augures. sortilegi. magici. supputatores. somniorum interpretes, & qui diuino quodam furore perciti, gentibus futura prædicant. unde sibi & nomen aliquod in populo, & multa etiam uitæ subsidia consequantur. Erunt quoque tales, qui semper rerum occultarum, thesauro℞. metallorum, ac cæterorum abditorum, inuestigatione laborẽt. Sed cum secundum genituræ trigonum saturnus transierit, his rebus maxime occupati, in aliqua uitæ impedimenta deuenient.

In ♓ ☿ si fuerit inuentus, quicunque sic eum habuerint, homines erũt pulchri. acuti. intelligentes. legum, iudiciorumque æquissimi cultores. uenusti aspectus, corpore, membrisq; bene compositi. ornatis uestimentis plurimum gaudentes, facundi. diserti. & in multis scientiis eruditi, hacq; de causa ab omnibus honorati, a quibus multa conquirãt subsidia facultatum, & maxime si ☿ sic positum, prospera ♃ radiatione respexerit. Sed cum secundum genituræ trigonum ♄ transierit, tunc aliquibus pertur-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0225
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

bationibus occupati, in nonnulla uenient uitæ impedimenta.

Lunæ decreta, per singula zodiaci signa. Cap. nonum.

Vna in ♈ si fuerit inuenta, quicũq; sic eam habuerint, reges erũt, aut principes. diuites. opulenti. magnæ famæ. summæq; potẽtiæ. formosi. uenusti, mẽbrisq;, ac toto corpore completi. fortes. audaces, & ab oĩbus formidati. Erũtq; tales, qui suo ingenio multa conquirant honoꝝ insignia, & ex humili etiã loco, ad altũ ascendãt conditionis gradum. & hoc præcipue, cum primum orbem suum ♄ impleuerit. nam ante hoc tempus, in multis aduersitatibus, & laboribus constituti, in maxima deuenient uitæ impedimenta.

In ♉ ☽ si fuerit inuẽta, quicũq; sic eã habuerint, nobiles similiter, ac pricipes erunt, ampli noĩs, multæq; famæ. uenusti aspectus. morũq; cõpositorũ, & qui negocia sua, modesto semp consilio, ad finem usq; perducãt. tranquilli. quieti. alacres. bonæ cõplexionis. & qui a populo maxime diligãtur. & ꝑcipue si ☽ sic positã ♃, aut ♀ ꝓspera radiatione respexerit. Sed cũ secũdũ genituræ trigonũ ♄ trãsierit, ĩ enneaticis maxĩe, seu hebdomaticis annis, aliq̃bus aduersitatibus ĩplici̇ti, maxĩa ĩcurrẽt uitæ ĩpedimẽta.

In ♊ ☽ si fuerit inuenta, quicũq; sic eam habuerint, pauperes erunt. miseri, & infœlices. fœdi aspectus. corpore uitiati. resq; suas, atq; negocia, fine ullo cõsilio uel moderatione tractãtes. unde sibi & dedecus pariãt, & multa sæpenumero detrimẽta facultatũ. Erũt hi quoq; uiles. abiecti. rusticoꝝ morũ. fœdi, sordidiq; uestitus. angusti uictus, & in oĩbus penitus despecti. Sed boni tñ sensus. acuti ingenii. & ad oĩa si uoluerint acta, satis industrii. & hoc præcipue cum secundum genituræ trigonum ♄ impleuerit. nam ante hoc tempus, melioribus negociis occupati, satis micioré uitã agent.

In ♋ ☽ si fuerit inuẽta, quicũq; sic eã habuerint, reges erũt, & principes, magni, altiq; noĩs. bonæ famæ. elati gradus, & amplæ dignitatis. potẽtes. diuites. locupletes. & quibus multi libẽter obediãt. Erũt hi quoq; pulchri aspectus. uenustæ faciei, ꝓceri corporis & amabilis, & cũ quadã beneuolẽtia metuẽdi. Sed cũ primũ genituræ trigonũ ♄ trãsierit, irascibiles aliquã tulum efficientur. asperi. duri. & seueri. & qui sæpenumero in alios sæuientes, nonnulla incurrant uitæ impedimenta. Sed tẽpore illo exacto iterum pii, & iusti effecti, maxima consequẽtur honoris insignia.

In ♌ ☽ si fuerit inuẽta, quicũq; sic eã habuerint, reges erunt similiter, ac principes. pulchro honoꝝ stẽmate decorati. diuites opulenti, & locupletes. Sed infenso quodã sꝑbiæ spiritu elati, quo faciẽte, multa in subditos sæuitia & crudelitate utant᷑. unde populoꝝ in se aĩos, irascibili quadã seditione cõuertãt, ut ea de causa illos despiciãt, suisq; nolint imperiis obedire. Qua de re, cũ primũ genituræ trigonum ♄ trãsierit, ad meliorẽ uitæ institutionem

institutionem cóuertentur,ut populorũ ad se animos alliciãt. Sed tandé ad primos actus redeuntes,miserabilé & despectam uitam agent.

In ♍ ☽ si fuerit inuentã,quicũq; sic eã habuerint,hoíes erunt tristes.solliciti.anxii,multarũ cogitationũ,uariiq; discursus, quærétes, quo pacto sibi possint uitæ aliméta cõponere.Erũt tamen boni intellectus.acuti ingenii.& multarũ artium exercitatione cõpositi.Sed ob malã fortunã suã, uestiũ semp laceratione deformes,atq; cãtibus,& fabulatióibus suis,multis deseruientes,ut inde uictum sibi quæritare possint.Sed cum secũdum genituræ trigonum ♄ transierit,fueritq; ☿ & ☽,beneuolarum stellarum radiatione muniti,meliori fatorum decreto,uitam suam instaurabunt.

In ♎ ☽ si fuerit inuenta,quicũq; sic eam habuerint,nobiles erũt, & urbiũ primates.diuites.locupletes,ac potétes,sed qui relictis oíbus negociis suis,inertes & ociosi ad animi tãtum relaxationé cõuertant̃ ludis.ioculationibus.cãtibus,choreisq;,ac huiuscemodi uoluptatibus semp íuigilét. mulieribus iocosis,& meretricibus utãtur,eaq; de causa,& honoris, & famæ,ac etiam facultatũ suarũ dispendia patiãtur.Sed cũ primũ genituræ trigonũ ♄ transierit,multis aduersitatibus occupati, in magnos labores. angustias.& solicitudines deueniant,ita ut priorem uitæ institutionem, etiam coacti,relinquere compellantur.

In ♏ ☽ si fuerit inuenta,quicũq; sic eã habuerint,hoíes erũt mali.asperi.crudeles.& qui multis anxietatibus.doloribus.& angustiis fatigentur. ignorãtes,rerũ humanarũ exptes.crasso ingenio.& qui ꝓpter ignorantiã suam,in multos sæpius deducant̃ errores.unde & sibi & suis magna q̃nq; detriméta ꝓueniãt.Sed cum primũ genituræ trigonũ ♄ trãsierit, aliquãtulũ subleuati,& rerũ expiétia docti,misera inueniét uitæ subsidia.In enneaticis tñ,& hebdomaticis annis,talia patient̃ calamitatis incõmoda,ut mortem sæpius,in aduersitatibus cõstituti,afflicto corde desyderent.

In ♐ ☽ si fuerit inuéta,quicũq; sic eã habuerint,reges erũt,ac principes, seu ciuitatũ primates.diuites potentes. locupletes. boni sensus. optimiq; cõsilii,atq; iudicii,legũ,'& iustitiæ amatores.Sed literaꝝ expertes.inertes. pigri.ociosi,& qui de rebus,aut impio suo, nullã penitus curam habeãt. Erũt hi quoq; nullius cogitationis,siue discursus.& in suis p̃cipue negociis,unde in maxima q̃nq; uitæ ípediméta deueniãt.Quod si primũ genituræ trigonũ ♄ trãsierit,tũc dãna multa,tũc detrimenta.tũc aduersitates ex parua rerum suarum cogitatione,patientur. tunc denique in summas quandoq; calamitates incurrent.

In ♑ luna si fuerit inuéta,quicũq; sic eã habuerint.nobiles erũt.diuites. & potétes.alti nominis,magnæq; existimationis & famæ.formosi.uenusti.decori,ac oíbus mébris,& toto corpore, delectabili quadã ꝓportione

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0227
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

compositi,ornatis uestibus,delicatoq; apparatu gaudétes,eaq; de causa, a multis dilecti,a plerisq; uero etiā uenerati,& pcipue si sic positā ☽, pspa ♃ radiatiōe respexerit. Hoc aūt eo potissimū tpe decernit̃,quo primum géituræ trigonū ♄ trāsierit. nā añ hoc tps,aliqbus laboribus,ac pturbatio nibus īpediti,in maximas incidentangustias,a qbus tñ deīde leuabunt̃.

In ♒ ☽ si fuerit inuēta,quicūq; sic eā habuerint,hoīes erunt uagi. pfugi. extorres,& qui fugitiuos ut plurimū insequant̃,nunq̄ quiescentes. sed in cótinuo semp motu cōstituti. Erūt hi quoq;,aucupiis,& uenationibus de diti. ex quibus tñ nullā,uel modicā utilitaté pcipiāt,easq; pcipue res agere conabunt̃,ex quibus nullū penitus emolumētū cōsequi possint. in hebdomaticis uero uel enneaticis annis,maiora etiā uitæ īpediméta patient̃. Sed cū secūdū genituræ trigonū ♄ trāsierit,tunc ex mulierū,siue uxorū causa,aliqua poterūt uitæ cómoda repire,atq; in aliquo loco quiescere.

In ♓ ☽ si fuerit inuéta,quicūq; sic eam habuerit,humiles erūt,& abiecti. paupes. despecti,uestibus & pānis obsiti,ac penitus seruis similes. ociosi. incertes. nullarū cogitationū. uenatores tamé. aucupes,& lusores,& qui huiuscemodi sint semp uoluptatibus īpliciti. Sed hoc erit pcipue,cū secūdū genituræ trigonum ♄ trāsierit. nā ante hoc tépus,meliori fortasse decreto gaudebūt. Hæc sunt Mauorti,decus nostrū,singulaꝝ stellarū in qbusq; signis decreta,quæ si inuicem comparata,sano mētis iudicio examinaueris,indubitabili uaticinio, humanorū fatoꝝ poteris explicare substātiā. Nunc quid singulæ stellæ,in suis,& alienis finibus decernāt, dicendū est.

Planetaꝝ decreta,in alioꝝ finibus,& primū ♄. Cap. decimū.

Saturnus si in domo, uel decano suo fuerit inuētus,& fuerit natiuitas diurna,hoīes faciet nobiliū semp uirorū,ac regū,& principum amicitiā sequētes,cū eisq; assidua cómercii,ac cōsuetudinis cōuersatiōe cōiūctos. Quod si sic cōstitutus,in horos. fuerit inuētus, eiq; locus fortunæ pari sit societate cōiūctus,maximā decernit substātiæ facultaté. Si uero nocturna fuerit géitura laborū,ægritudinūq; multitudiné pbet.

Saturnus si in domo,uel decano ♃ fuerit īuētus,& sit diurna genitura, statū fœlicé,substātiæ copiā,honorūq; multitudiné decernit. Tūc. n. psperè filios enutriūt. uxores diligūt,nobiliūq; uiroꝝ societates, arcanaq; cōsilia ineūt,unde sibi honoratū nomé,famāq; cōquirāt. Si uero nocturna fuerit genitura discordes,cū nobilibus uiris,urbisq; primatibus inimicitias. cōtentionesq; decernit. luctuosum quoq; patris interitū minatur.

Saturnus si in domo,uel decano ♂ fuerit inuētus,tā in diurna, q̄ in nocturna genitura,hoīes facit aspos. crudos. seueros. & qui nulla unq̄ pietatis,seu misericordiæ inclinatiōe moueant̃. graues quoq;. iracūdos,& multa,tam in factis suis,q̄ alienis,sæpenumero cogitātes,difficiles quidé. ītractabiles,

ctabiles.sup̄bos,& insolétes,sed qui similiũ sibi principũ,& militum p̄ci-
pue,strictas amicitias,necessitudinesq; concilient.

Saturnus si in domo uel decano ♂ fuerit inuétus,& sit diurna genitura,
patri cõpletos honores,diuitiasq; decernit.tum memorabile nomé,opti-
mãq; famã,quæ etiã pari ratione,in posteros extendat̃.ægritudinibus ta-
men humidis laborabunt.& biothanati fortasse morientur,& maxime si
in eodé loco ♂ fuerit societate cõiũctus.Si uero nocturna fuerit genitura
magnũ q̃dé utriq; detrimétũ & dãnũ,dedecus quoq;,ĩfamiãq; decernit.

Saturnus si in domo,uel decano ♀ fuerit inuétus,in utraq; genitura,ho
mines efficiet,quoꝝ fides erit exigua,nullus amor cõiugii,nec p̄priæ uxo
ris beneuolentia,sed aut seruã,aut meretricé,uel pauperé,& obscuro loco
natã,ducét uxoré,multaq; illis,fœminaꝝ gratia,impediméta cõtingent.
multæq; cogitationes,ac solicitudines,necnon & tali fortasse morbo gra-
uabuntur,quo per omnem uitam grauati,misera tandem morte pereant.

Saturnus si in domo,uel decano ☿ fuerit inuétus,in utraq; etiam geni-
tura,hoĩes faciet,occultaꝝ sciétiaꝝ inuestigatione solicitos.sapiétes.cau-
tos.facundos.elegantes.sed grauis loquelæ,& forte impeditæ linguæ,& q̃
sæpenumero talium studioꝝ suoꝝ multiplici grauitate ĩpediant̃.ĩ mul-
tasq; nõnunq̃ ægritudines incidãt,& difficiles,& p̄iculosas.Erũt hi quoq;
animo malo,& stomachoso.uani.mendaces,& q̃ multa ĩuidia fatigétur.

Saturnus si in domo uel decano ☽ fuerit inuétus,tam in diurna,q̃ in no
cturna genitura,matris substãtiã p̄det,eiusq; honoré,famãq; denigrabit.
hoĩesq; faciet melãcholicis,aut frigidis ægritudinibus laborantes.uarios
quoq; mẽbroꝝ dolores sæpissime patiétes.& qui ad tantã q̃n̄q; deueniãt
paupertaté,ut oĩbus uitæ subsidiis destituti,publico etiã cogãtur hospitio
mendicare,ac ægritudinum suarum miserabilia quæritent alimenta.

Iouis decreta in aliorum planetarum finibus. Cap.undecimum.

IVpiter si in domo uel decano suo fuerit inuétus,& sit diurna ge-
nitura,hoĩes facit fortunatos.diuites.honoratos.& q̃bus maxĩa
cõferãtur honoris ĩsignia.& hoc si nulla eũ maleuola stella mina-
ci radiatione respexerit.Faciet quoq; prĩcipibus gratos,& dilectos.& qui
apud eos aliquo magistratus honore præferantur.Si uero fuerit noctur-
na genitura,aliquid ex hoc fœlici decreto diminuit.facit quoque,tali ex
causa,nonnullis laboribus fatigari.

Iupiter si in domo,uel decano ♄ fuerit inuétus,tam in diurna,q̃ noctur
na genitura,hoĩes diuites facit & locupletes,sed q̃ nulla penitus honoris,
aut noĩs alicuius insignia cõsequant̃.Immo etiã tales efficiet,qui cũ mul
tã substãtiã possideant,pauperes tñ se esse dissimulét,nullã famam curét,
nec laudem.secũdum tamen stirpis suæ conditionem.Erũt autem angu

sto corde,& ad lucrum auido,cuius gratia,nec labores, nec turpia etiam
facinora reputent.unde sæpius mala consequentur.

Iupiter si in domo,uel decano ♂ fuerit íuẽtus,in utraq; genitura, ducto
res faciet exercituũ,magnosq; milites,p̃cipue si in cardinibus,uel eorum
anaphoris fuerit constitutus,& in signis masculinis.Faciet quoq; astrono
mos,& qui stellarũ cursus explorẽt,cuius rei gratia,ad aliqua nõnunq̃ di-
gnitatum insignia conferantur.Et maxime si sic constitutum,☉ aut ☽ in
genituræ cardinibus collocati,eos beneuola radiatione respexerint, suo-
que decreto firmauerint.

Iupiter si in domo,uel decano ♂ fuerit íuẽtus,& sit diuina genitura,ho-
mines faciet sapiẽtes.boni ingenii.principibus & populo gratos, & qui sa
piẽtia & ꝓbitate sua,multa reip.cõferãt emolumẽta.Quod si tali societa-
te cõiũctus,in genituræ cardinibus,uel eoꝝ anaphoris fuerit collocatus,
tales fortasse reddet,q̨ regia ptãte decorati,uel ipsi reges sint,uel regũ prĩci
pũq; uicarii.Si uero nocturna fuerit gẽitura aliq̨d ex tali fœlicitate mĩuit

Iupiter si in domo uel decano ♀ fuerit íuẽtus,& sit diurna gẽitura, hoĩes
faciet ĩ prĩcipũ domibus honoratos,& q̨ aut eoꝝ cõsilia ptractẽt,aut cen
sus exigãt,ex q̨bus maxĩa sibi cõparẽt emolumẽta.Hi quoq; nobiliũ fœ-
minarum consuetudine utent̃,& forte furtiuam uenerem cum eis agita-
bunt,unde sibi gloriam,& honoris insignia,necnon & lautissima facul-
tatum subsidia conferantur.Si uero nocturna fuerit genitura, fidei religi
onisq; gratia,non mediocrem decernit utilitatem.

Iupiter si in domo uel decano ☿ fuerit inuẽtus,in utraq; genitura, hoĩes
facit.boni sensus,& intellectus.negociatores fideles,& cautos,& qui apud
oẽs,bonã existimationẽ,ac beneuolẽtiã consequant̃.diuites quoq;,ac lo
cupletes,supputatores.arithmeticos,& qui in cõem utilitatẽ,nõ sine ma-
gno honore suo,ac emolumẽto,ingenii uires exerceãt,& forte ꝓpter hoc
uillarũ moderationẽ aliquã sortient̃,q̨bus iura æqua lãce dispensent,

Iupiter si in domo uel decano ☽ fuerit inuẽtus,& sit diurna genitura,ho
mines faciet fortunatos,atq; fœlices,& qui semp̱ regũ,ac principũ consor
tio iũgant̃.Et p̃cipue si ambo tali radiatione cõiuncti,in genituræ cardi-
nibus,uel eoꝝ anaphoris,fuerint collocati.eos enĩ tales efficiẽt,q̨ magno
semp̱ honoꝝ cumulo extollant̃.Si uero nocturna fuerit genitura, non
principũ,aut regũ consuetudines,sed fœlicẽ populoꝝ amicitiã decernit.

Martis decreta in alioꝝ planetarum finibus. Cap.duodecimũ.

m Ars si in domo,uel decano suo fuerit inuẽtus,tam in diurna,q̃ in
nocturna genitura,hoĩes faciet sup̱bos.audaces.sæuos.iracũdos.
& q̨ oẽs animi sui cõcept⁹ studeãt ad finẽ usq; deducere.Hi tñ pa-
rẽtũ suoꝝ substãtiã dissipabũt,hacq; de cã, maiores fortasse fratres amit-
tent.

tét. Erũt quoq; feroces. temerarii. impetuosi. & nullo penitus pietatis. aut religiõis munere decorati, sed ꝓpria quadã temeritatis suæ licẽtia furiosi.

Mars si in domo, uel decano ♄ fuerit inuentus, tã in diurna, q̃ nocturna genitura, hoíes faciet pulchros. celeres. cursuq; agiles. & ad oía opa sua, tã faciles, q̃ industrios. melãcholicos tamẽ, & rerũ occultarũ inquisitores, ut thesauro℞. sepulchro℞. auriq; & argẽti. absconditiq; metalli. & oíum deniq; re℞, quæ a cõmuni hominũ cõsuetudine sunt alienæ. Eorum tamen minores fratres, fatali syderũ decreto, substãtiã suam destruent.

Mars si in domo uel decano ♃ fuerit inuẽtus, in utraq; similiter genitura, hoíes faciet nobiles. magnos. elatos. intimaq; regũ, ac principũ societate, beneuolẽtiaq; cõiunctos, maximaq; ab eis, nõ solũ honorũ ĩsignia, sed uitæ etiã subsidia cõsequẽtes. Quod si ♃ in ♂ domo fuerit cõstitutus, aut eum beneuola radiatiõe respexerit, nobiles faciet exercituũ, multæq; militiæ ductores. unde sibi maximũ nomẽ & gloriam consequantur.

Mars si in domo, uel decano ♂ fuerit inuẽtus, tam in diurna, q̃ ĩ nocturna genitura, hoíes faciet, seipsos destruẽtes, patrisq; substãtiam ꝑdẽtes. honorẽ quoq; ac famã suã penitus dissipãtes, quiq; ut uitã ducãt, ferreã quãpiam artem exercebũt. habebũt tñ in oculis & stomacho ægritudinẽ grauẽ, qua forte, uel subita, uel biothanata morte morient̃. Quod si ♄ quoq; in eodem loco fuerit inuẽtus, hæc oía stabiliori decreto firmabit.

Mars si in domo uel decano ♀ fuerit inuẽtus, in utraq; similiter genitura hoíes faciet libidinosos. incestos. stupratores. adulteros. & q uel cognatas uiolent fœminas, uel eis iniuriã inferẽtes, alienas sequãtur uxores. Sed tales, cum primum mulierum suarum crudelem ĩtentum uiderint, aut meretrices iugali sibi cõnubio copulabunt, aut ferro uel igni cadentes, seu aliqua potius inimicorum proditione sublati, biothanati morientur.

Mars si in domo uel decano ☿ fuerit inuẽtus, in utraq; etiã genitura, homines faciet sensatos. callidos. astutos. & qui sua calliditate socios superantes, dolis & insidiis multa lucrent̃. Erũt tamẽ bonæ cogitationis & intellectus, diuq; laborabũt, & arte & ingenio, ut quoquo mõ possint, aliqd sibi honoris & facultatis acqrãt, qđ ẽt, licet dolose ut plurimũ ac ficte, secũdũ tñ uota sua cõsequent̃. Erũtq; ĩ omnibus opibus suis & negociis cõpleti.

Mars si in domo uel decano ☽ fuerit inuẽtus, tam in diurna, q̃ in nocturna genitura, hoíes faciet leues. temerarios. in malis & occultis audaces, sed intelligẽtes. sensatos. & rerũ ꝓfundarũ & abditarũ inqsitores, ex qbus sibi facultates acqrãt. Erũt tñ in opibus & uictu suo debiles. mrisq; substantiã dissipabũt, multa icõmoda, morbosq; patient̃, nõ multũ diuites erũt, sed oligochronii biothanata morte deficient, aut subita nece peribunt.

Solis decreta in aliorum planetarum finibus. Cap. decimũtertiũ.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0231
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

s Ol si in domo uel decano suo fuerit ĩuẽtus,& sit diurna genitura, reges faciet.diuites.magnos,& fortes,& qui ab alienis magnas opes gloriamq; conquirát.& maxime si sic constituti,in genituræ cardinibus,uel eoꝝ anaphoris fuerint collocati.Si uero nocturna fuerit genitura,patris tristitiã,subitũq; decernit iteritũ.hoíes tñ facit sæpius ꝑegrinãtes,qui tamen in suis peregrinationibus cõmodũ & utilitatẽ cõsequãtur.

Sol si in domo uel decano ♄ fuerit inuẽtus,& sit diurna genitura, hoíes faciet alti cordis.ꝓfundæ cogitationis.& qui res magnas & occultas sagaci semper inquisitione perquirant.hiq; in omnibus operibus suis stabiles erũt,atq; cõstantes,nec unq̃ ab incœptis desistent,quoad optatũ finẽ consequãtur.Si uero nocturna fuerit genitura,hæc oĩa leuiori fato decernũtur,hominesq; in operibus suis redduntur inconstantes.

Sol si in domo uel decano ♃ fuerit inuẽtus,in utraq; genitura,homines faciet mãsuetos.fideles.& in genere suo maiores & digniores.sed qui non multum opibus,ac lucris ĩuigilẽt.& maxime si in eodẽ loco ☽ quoq; fuerit,pari societate cõiũcta.Erũt etiã hi maxime libidinosi.& qui cognatorũ suoꝝ uxores affectent,nec etiã turpe existimẽt cũ ꝓpria matre seu nouerca coire.In mulieris quoq; genitura eadem libido decernitur.

Sol si in domo uel decano ♂ fuerit inuẽtus,& sit diurna genitura.epatis dolorẽ,talesq; decernit ægritudines,ex quibus mors ipsa timeatꝰ. patrem quoq; facit biothanatum interire,& maxime si in ♏ talis fuerit radiorum societas.homines tamen facit satis diuites,& opulentos.operosos quoque & in negociis suis completos.Si uero nocturna fuerit genitura,omnia ꝑdicta mala minuentur.nec tam crudo decreto sæuibunt.

Sol si in domo uel decano ♀ fuerit inuẽtus,tã in diurna,q̃ nocturna genitura,hoíes faciet diuinos.sortilegos.astronomos.somniorum expositores.& qui cœlesti quodam mysterio futura prænũcient.rerum occultarũ inquisitores.ueridicos.bonos.fideles.& qui uariis itineribus,ac peregrinatióibus delectenꝰ.Erũt tamẽ aliquãtulũ irascibiles,ac cholerici,& humidis adeo qualitatibus laborantes,ut inde sæpius mala patiantur.

Sol si in domo uel decano ☿ fuerit inuẽtus,in diurna genitura, hoíes faciet multæ sciẽtiæ,ac bonoꝝ operũ.callidos,secretos.fideles.& a nobilibus maxime dilectos.sed ut plurimũ ualitudinarios.& humidis ægritudinibꝰ laborãtes.Si uero nocturna fuerit gẽitura,ĩ prima ætate paupes reddit.& malos,malaq; facinora exercẽtes,sed postea diuites facit,& magicis ꝓ̃stigiis ĩplicatos,sed q̃ plerũq; oculoꝝ & stomachi ægritudĩe fatigentur.

Sol si in domo uel decano ☽ fuerit inuẽtus,& sit diurna genitura, hoíes faciet dignos.honoratos.amabiles.multa quoq; magistratuũ,& honorũ insignia cõsequẽtes.& q̃ regibus & principibus intima sint necessitudinis familiaritate

familiaritate cõiũcti. Hi tñ humidis sæpius qualitatibus depressi, in uarias, & molestas ægritudĩes decidũt. Si uero nocturna fuerit genitura, hæc nihilominus omnia, sed restricto quodã influxu decernuntur.

Veneris decreta in alioꝝ planetarũ finibus. Cap. decimũquartum

u Enus si in domo, uel decano suo fuerit inuẽta, tam ĩ diurna, q̃ nocturna genitura, gaudii multitudinẽ, fœlicitatis augumẽtũ, & bonæ fortunæ p̃mia decernit. Hoĩes tñ faciet, q stultas mulieres, ac temerarias, summo dilectionis ꝓsequantur affectu. Vnde sibi apud populum dedecus & infamiam acquirant. Erunt tamẽ in reliquis operibus suis fortunati, & ab omnibus semper dilecti.

Venus si ĩ domo uel decano ♄ fuerit ĩuẽta ĩ utraq; genitura, hoĩes faciet steriles, & nullos penitus liberos cõsequẽtes, malos tñ, adulteros, stupratores, & q alienas, & cognatoꝝ suoꝝ p̃cipue sequãt̃ uxores, q q; matrẽ ꝓpriã inhonesta libidinis tẽtigine corrũpere nitant̃. Erũt hi quoq; malæ cogitationis & mẽtis, quoꝝ uxores, grauissima sæpius morte tollantur.

Venus si ĩ domo uel decano ♃ fuerit ĩuẽta, ĩ utraq; similiter gẽitura. honores. diuitias. magr̃atus. utilesq; redditus, ex mulieꝝ cã decernit. Erũt hi sane mulieꝝ nobiliũ cõsiliarii aut dispẽsatores, uñ sibi famã, & honorẽ ĩter cæteros, opesq; plurias cõsequãt̃. Erũt tñ hi pp hoc pẽtibus odiosi. sed uxores suas magno ꝓsequẽt̃ amoris affectu, ĩdeq; lætitiã & gaudiũ pabũt.

Venus si ĩ domo uel decano ♂ fuerit ĩuẽta, tã ĩ diurna, q̃ ĩ nocturna gẽitura, hoĩes faciet cũ mulierib⁹ cõtẽtiosos, q̃rũ, & malaꝝ p̃cipue, oĩ fœdissimo libidinũ genere cõiũcti, cõsuetudĩe utẽt̃. uñ sibi dãna pluria, ac detrimẽta ꝓuẽiẽt. Erũt hi quoq; uxoꝝ aliẽaꝝ sectatores, uel publicaꝝ meretricũ, aut seruaꝝ, q̃ ex cã uel ꝓprias abdicabũt uxores, uel crudeliter necabũt

Venus si ĩ domo uel decano ☉ fuerit ĩuẽta, ĩ utraq; similit̃ gẽitura, hoĩes faciet pueriliũ fœmiaꝝ sectatores, q bus nefario quoq; libidĩs genere abutant̃. Erũt tñ nobilium p̃cipue puellaꝝ amatores, ex quaꝝ sæpenumero causa, in damna & detrimẽta plurima, ac etiã in summã infamiã, & forte in mortis pericula deueniant, quæ possint summa difficultate uitari.

♀ si ĩ domo uel decano ☿ fuerit ĩuẽta, ĩ utraq; genitura hoĩes faciet ualde libidinosos, & pueroꝝ p̃cipue, aut puaꝝ puellaꝝ sectatores, sed ĩ reliqs religiosos, & mulierũ maxime ornamẽta elaborãtes, rerũ odoratarũ mercatores. aurifices. uel sigilloꝝ, aut moniliũ opifices, & qui oĩ arte & ingenio mulieribus obseq studeãt. uñ multa fortasse poterũt eis ĩcõmoda ꝓuẽire.

Venus si ĩ domo uel decano ☽ fuerit ĩuẽta, tã ĩ diurna, q̃ nocturna genitura, hoĩes faciet uenereos, p̃ter modũ ĩcõtinẽtes. dissolutos, & q ĩpetuosa semp libidinũ tẽtigĩe stimulẽt̃. Erũt. n. tales, q nulla cognatiõis, aut cõsanguinitatis rõne detẽti, ad quoscũq; appetitus sui ducãt̃ affectus. Hi quoq;

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0233
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

multis rebus intenti, nunq̃ in unius expeditione, stabili decreto ꝑsistent.

Mercurii decreta in alioꝝ planetarum finibus. Cap. decimũq̃ntũ.

m Ercurius si i domo uel decano suo fuerit íuẽtus, tã in diurna, q̃ nocturna genitura, hoĩes faciet ingeniosos. cautos. astutos. & in oĩ arte, ac scientia industrios, sed arithmeticos præcipue, & bonos supputatores. Medicos etiã philosophos. geometras. & diuina matheseos speculatione decoros. Erunt hi sane tanta ingenii facilitate ualentes, ut quicquid uiderint, manuum suarum audeãt industria perficere.

Mercurius si í domo uel decano ♄ fuerit íuẽtus, í utraq; gẽitura hoĩes faciet mutos, aut blæsos, ac lĩgua ĩpeditos. tardos. secretos. simulatores. multæ cogitatiõis., ac rerum humanarum absconditores. religiosos tamen, & legũ, sacrorũq; secreta ꝑcipiẽtes. augures qñq;, uel astronomos. & q̃ sapiẽtũ, ac religiosoꝝ uirorum cõsuetudine delectentur. melãcholicos tamẽ. graues, & taciturnos. sed qui profunda semper mẽtis agitatone fatigentur.

☿ si í domo uel decano ♃ fuerit íuẽtꝰ, tã í diurna, q̃ nocturna genitura, hoĩes faciet sẽsatos. sapiẽtes, ac iurispitos. & q̃ regũ uel prĩcipũ cõsiliis adhibeãt̃. Erũt hi sane populoꝝ, ac gẽtiũ iudices, q̃ leges, iuraq;, sua sapĩa dicãt q̃q; prĩcipũ suoꝝ noĩe, urbes aliq̃s regãt, aut ciuitates. Hi quoq; sæpiꝰ nobiliũ uiroꝝ negocia ꝑtractãt. cẽsus exigũt, ac cẽsuũ supputatiões efficiũt. Sæpius etiã legũ aut decretoꝝ ĩstitutiões publica cæteros lectiõe ĩstituũt.

☿ si in domo uel decano ♂ fuerit inuẽtus, tã in diurna, q̃ nocturna genitura, hoĩes faciet falsos. mẽdaces. ꝑfidos. & q̃ fidẽ sibi etiã religiose creditã, semp fallere cõtẽdant, cũ talibus si cõsortium iungas, nũq̃ illis fidei tuæ secreta cõmittas, nũq̃ aliq̃d simplici rõne cõmẽdes. abnegabũt. n. & ĩpudẽtiã suã irreligiosa ꝑiurii defensione cõmuniẽt. erũt quoq; ad oẽ ꝑfidiæ facinus armati, ꝑsertim si sic ☿ cõstituto, rursus in ☿ finibus ♂ fuerit íuẽtus uel si in deiectis genituræ locis ☿ positũ ♂ supior effectus, quadrata radiatiõe pulsauerit. tũc etiã ꝑpter hæc criminũ facinora, aut diuturna carceris custodia, aut ꝑpetuis dãnant̃ exiliis, aut criminũ portiõe possessi, metuentes ĩminẽtis sñiæ seueritatẽ, desertis patriis laribus, ad semota & lõgĩqua loca, fugitiuo errore ducunt̃. Quod si sic ☿ & ♂ cõstitutis, ☽ plena luminibus, per quadratũ diametrũ ferat̃ ad ♂, nec eã beneuolæ stellæ ꝓspera radiatione cõmuniãt. nec ♂ malitia, aut ☿, ♃ aut ♀ testimonio fuerit mitigata, ꝑpter hæc facinora, sæua animaduersione plectuntur.

☿ si in domo uel decano ♂ fuerit íuẽtus, & fuerit diurna genitura, faciet mediocres aĩo ꝑiter ac mẽte. audiẽtes. excogitãtes. sed & ipsos difficiles, ac maliciosas lr̃as tractare ꝑficiet. & laboriosaꝝ lr̃aꝝ officia cõmẽdata, ut publicis faciet officiis deputari. Cordatos ẽt cũ quadã curiositate ꝑficiet, ac secretis & illicitis actibus, inefficacibus studiis ĩplicatos. Si uero fuerit nocturna

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0234
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cturna genitura, aut mẽtecaptos efficiet, aut aure, linguaue debilitatos. errores quoq; uitæ decernit & uitia, talesq; facit, quos semp malæ famæ iudicia psequant̃, & quos nunq̃ recte iudicium boni sermonis insinuet.

Mercurius si in finibus, uel decano ♀ fuerit inuentus, in diurna, nocturnaq; genitura, oĩa simili rõne decernit. tũc. n. sermones hoĩum grato faci et splẽdore uenustatis ornari. potẽtibus quoq; ac regibus, fido necessitudinis amore cõiũgit, redditq; tales, q oĩa rectis soleãt cõsilio℞ rõnibus inuenire. & quo℞ oĩs actus psper sequat̃ euẽtus, & qui duplicibus lr̃is imbuãtur, ac cõputos oĩs, & oĩs solertiæ disciplĩas cõsequant̃, aut athletis hoĩbus potẽtis alicui⁹ erũt honore p̃positi, aut musicæ modos, dulci modulatiõe cõponẽt, aut poeticæ disciplinã sequent̃, aut colorũ infectores erũt, aut p ipsos aromatũ odor suauitatis afferet̃, aut p̃tiosarũ gẽmarum merces, aut pegrinæ negociationis officia tractabũt, ita ut oĩ fariam ex istis actibus, & patrimonium illis conferatur & dignitas. Erũt sane in uenereo coitu libidinosi, & qui aliena matrimonia praua mentis cupiditate corrũpant. erũt etiam uitiosi, & qui ex istis uitiis, crebra semp pulsentur infamia.

Mercurius quid in domo uel decano ☽ decernat, satis superq; in primis libri huius partibus dictum est.

Lunæ decreta in aliorum planetarum finibus. Cap. decimũ sextum

l Vna si ĩ domo uel decano suo fuerit ĩuẽta, & sit nocturna gẽitura, magnã substãtiã, & magnæ gloriæ decernit ĩsignia ac potẽtiæ cuiusdã assignat officiũ, p̃sertĩ si ĩ prĩcipalibus gẽituræ locis fuerit ĩuẽta. Faciet ẽt p semetip̃os idonea sibi q̃rẽtes subsidia facultatũ, efficaces, & populares artifices. Si uero fuerit diurna gẽitura, faciet laboriosos. pegrinos. & quo℞ uita freq̃nter piculo℞ cõtinuatiõe q̃sset̃. ualitudĩes quoq; & uitia, cũ acerbo dolorũ cruciatu emergit. Indicit sane in nocturna genitura si in domo uel decano suo posita, nonũ ab horos. locũ tenuerit, fœlicitatẽ. diuitias. gloriã, ac homini principatũ, cũ maxima potestate decernit.

☽ si ĩ finibus aut decano ♄ fuerit ĩuẽta, & sit plẽa lumĩbus. facit lãguidos frigidos, & aĩo piter & corpe, & ab oĩ pẽitus audacia semotos. hñtes tñ ĩgeniũ, temeritatis ardore ĩflatũ, & quo℞ sñias frigidi hũoris tormẽta cõficiant. Si uero fuerit minuta lumĩbus, facit tales, quo℞ desyderia & actus nũq̃ psp sequat̃ euẽtus, & q amissa p̃rimonii faculate, misero pauptatis onere deprimant̃, tardos in oĩbus actibus, ac animo pariter & corpore lãguidos. alios tussicos. alios splenicos efficiet, aliorum renes acerbo dolore discruciat. alios uero importuna sanguinis profusione debilitat & perdit.

☽ si ĩ ♃ finibus uel decano fuerit ĩuẽta, & sit plena luminib⁹, faciet hoĩes honestos. efficaces. & q oẽs actus, pspis semp rõnibus cõpleãt, p̃rimonia p pria sibi uirtute quærẽtes, aliosq; mercãdi gr̃a, ad loca pegrina deducet. Si uero fuerit minuta lumĩbus, ex morte parẽtũ ĩfortunia decernit, aut ner-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0235
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uorum dolores efficit, si i maleuolarum stellarum signis aut domib⁹ fuerit iuēta.

Luna si in ♂ finibus uel decano fuerit iuēta, & sit p diē plena luminibus expositos, aut ignobiles faciet, aut uitiū, ualitudinēq; decernit, aut periculorū uiolētiis, aut repētinis faciet casibus implicari. Si uero fuerit nocturna genitura, aut parētes uitio dissensionis separat, aut matrē ostēdit ignobilē. quosdā uero peregrinationis. quosdam ægritudinū quassat incōmodis. Si uero per diē fuerit minuta luminibus in iis, in qbus diximus partibus uel decanis, patrimoniū dissipat, & periculosorum negociorū decernit officia, ac ex ipsis negociis caduca discrimina, aut miseras ualitudines, uitiaq; deducit. Si uero fuerit nocturna genitura, & sit minuta luminibus, faciet efficaces, & officia multa tractātes. fortes. gloriosos. & quibus publicorum negociorum officia credātur, sed qui pegrinis religionibus īmorentur. & quos semp in omnibus actibus prosper sequatur euentus.

Luna si in ♂ domo uel decano, plena luminibus fuerit iuēta, & sit diurna genitura, faciet populares. sed qbus publica cōmittāt officia. efficaces. & qui oīa negociorum genera psπero cōpleāt semp effectu. Si uero i opportunis genituræ locis fuerit inuēta, hoc est in. MC, uel in horos. & plena luminibus ♃ fuerit radiatiōe adornata, faciet potētes. īpatores. reges. uel tales admīstratores, quorum ptāti orbis terrarū iudicia credant. Si uero fuerit minuta luminibus, faciet ad nullos actus necessarios, & aīo pariter ac uita hūiles, q nūq̄ in aliquo negocio psεuerēt. quorūdā uero mrēs debilitatas, & lōga ægritudīs cōtinuatiōe q̄ssatas, malæ mortis faciet subire discrimīa.

Luna si in ♀ domo uel decano fuerit iuēta, & sit plena luminibus, faciet īfamibus semp amoribus īplicatos, & īgētibus libidinū cupiditatibus deditos. īpuros. libidīosos. & q erraticis semper amoribus īhærescāt. Si uero fuerit minuta luminibus, bonos actus, cum maximæ fœlicitatis decernit augumēto, & ex numero affiniū mrīmoniū psπeris decernit auspiciis,

Luna si i ☿ finibus uel decano fuerit īuēta, & sit plena luminibus, faciet pfidos. & qui res cōmēdatas obstīato mētis furore, & auaris cupiditatibus abnegēt. Faciet etiā effractores. fures. malitiosos, & qui mendacia sua, umbra quadā soleāt ueritatis ornare. similiter aut suorum pditores faciet, aut q deos obstinati, sacrilego furore cōtēnāt. Erunt sane laboriosi operarii, sed qui nunq̄ fructus ex laboribus cōsequāt, & quos perpetui opis laboriosa solicitudo discruciet. Si uero fuerit mīuta luminibus, aut phthisicos, aut insanos, aut mētecaptos. malos. malitiosos. & qui ad oē malitiæ uirus libēter accedāt, quiq; aut malos hoīes, aut mala negocia, obstinata aīositate defendant. & quorum per dies singulos, ad omne facinus crescat īprobitas. sed & ipsi similes sibi hoīes nocere cōsueuerūt. Quod si ♂ in iisdē ptibus cū ☽ fuerit īuētus, hos eosdē malæ cōsciētiæ cōsortio laborib⁹ iūgit, aut uariis facit accusatiōibus īplicari, aut carceri tradit, aut publicis ligat uīculis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0236
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

cathenarum. Si uero nihil horum fuerit, miseros misera morte ꝓsternit. patrimonium, ac uitam pariter humiliat. uitia. ualitudies. & acerba mortis discrimina, cum misera calamitate decernit.

Quinti libri huius institutiua peroratio. Cap. decimūtertium.

h Aec tibi sunt omnia Mauorti, decus nostrum, specialiter intimata, nec a nobis aliq̄d est ꝑtermissum, q̄d diuini generis uates, & istius interpretes disciplinæ, prudētis solertiæ, & docti sermonis studio ꝓtulerūt. Sed hoc, q̄d frequēter diximus, iisdem prudētiæ tuæ cōmonitionibus intimamus, ut oēm uim stellarum, oīumq; signorum mixturas, ac partium efficacias, pro locoꝝ potestatibus inuicē compares, nec ex unius stellæ cursu, totam genituræ uelis explicare substātiam, sed prius horos. cum duodecim locorū potestatibus iūgas, stellas etiam cū stellis singulis cōpares, & quæras, quæ stella cū horos. qua radiatione iūgat̄, & quatenus uires syderum stellas suas, aut impugnēt, aut erigant, quas etiā formas singulis stellis, signorum aut partium naturalis species attribuat, q̄d singulorum quoq; locorum, ac cardinum decernat auctoritas, Cūque hæc oīa sagaci fuerint inquisitione collata, tūc inspecta genituræ substātia, de singulis rebus ꝓme sentētias. Sed has easdē, moderata prius cōparatione. formas. sortes. & signorum etiam anaphoras diligenter inspicias. Nec enim semper, ingressus ♀ loca ♃ decernit uxores, nec ingressus filiorum locum filios tribuit. sed illis hæc reddit, quibus uxores, uel filios prioris substantia genituræ decreuerit. Nec semper ♂ circumiens, ex occasu horos. minacibus radiationibus respicit. Nec semper ♄ ab horos. parte ueniēs, grauia periculorum discrimīa, generali malitiæ atrocitatæ decernit. Sed quibuscūq; ex totius genituræ substantia pericula decreta sunt. tūc ex signorum anaphoris ꝓuecti. & effecti temporum domini, omnium periculorum ordines exequantur. Vnde sæpissima cōmotione commixti, per singularum partium potestates, animum tuum, diuina institutione formatum, solerti coniectura debent instruere. Frequēter enim ♃ bonitatē mali signi mutat hospitium, & ♄ malitiam bonæ partis hospitium salutare debilitat. nec debes ex malo loco sperare discrimen, cum eum salutare sydus aspexerit. sicut maleuolarum etiam stellarū minaces radii, ex loci opportunitate frangunt̄. sic enim omnia in hominum genituris. locorum. partium. signorum. stellarumq; mixtura componit, quæ si omnia æquata moderatione collegeris, omne fatum hominis, uerissimis poteris explicare sententiis. Sed hoc expedito libro, sermo noster ad sexti libri principia transferatur. illic enim omnes tibi stellarum mixturas, uerissimis īterpretationibus intimabo, ut eo explicato libro, intentio nostra, ad specialē apothelesmatum interpretationē, bonis auibus transferatur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0237
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Iulii Firmici Materni iunioris. V.C. Matheseos liber sextus, ad Lollianum Mauortium. Præfatio.

f

Requēter Mauorti, decus nostrū, de mixturis stellarū sermo noster admonuit, nihil tibi aliud in oībus sentētiis, nihil in decretorū substātia reqrēdū, si mixtæ tēperationis efficaciā insinuaris. p̄sertim cū in hoīum genituris, aliud primi, aliud secūdi cardies faciāt. Primi. n. cardines horos. mediūq; cœlū possidēt, secundi IMC. occasumq; suscipiūt. & ex quatuor istoꝝ cardinū uaria semper, ac contraria potestate, cognoscitur omnis genituræ substātia. Omnes autem stellæ, pro naturæ suæ potestatibus, aliud in primis constitutæ decernunt cardinibus. aliud in secundis. Sed & q̄ntus & undecimus ab horos. locus, id est bonæ fortunæ signa pigrorū locoꝝ inerti humilitate dissentientes, cū pigris, ac deiectis locis nulla rationis societate iūgūtur. Sed ueram decernēdi efficaciā, nonus, ac tertius locus ab horos. sortiunť. nā & hæc loca horos. maximū cōsortiū societatis adiūgūt. Secūdus uero & octauus ab horos. locus, ab oī horos. uinculo dissoluto societatis cōsortio separātur. Sextus autem & duodecimus ab horos. locus, omni rōne societatis excluditur, & caduca humilitate deiectionis impugnať. Ex ista ergo locorū uarietate, aut erigiť stellarū potestas, aut decidit, sicut in p̄cedēti explicatione monstrauimus. In tertio enim libro specialiter cōprehendimus, q̄d in quoq; loco singulæ stellæ constitutæ decernāt. Sed tu q̄buscunq; precibus implora, ne qn̄ sextum, aut duodecimū ab horos. locū, secūdū etiā & octauū, ī decretis hoīum, aut beneuolarū, aut maleuolarum cursus obtineat. Hæc enim loca ab omnibus stellis, inimicis semper radiationibus occupantur. nam hæc loca quodcūq; stellarū sydus īsederit, aut bonitatis suæ perdit salutare præsidiū, aut si malignū fuerit, fortius ad nocēdum exasperat malitiæ potestatē. Firmanť etiam in his locis maleuolæ stellæ, cum ☽ positæ, ac omnia generaliter, sine aliquo remedio, īfortuniorum exitia decernunt. Beneuolæ uero, in abscōsis locorum quodāmodo humilitatibus clausæ, ptātis suæ pdūt salutare p̄sidiū. Sed & aliud in diurnis, aliud in nocturnis genituris, diuersa opať stellarū, mutabilisq; conditio. Et uarias habēt decernēdi potestates, cū fuerint trigonica, uel quadrata, uel diametra sibi singulæ stellæ radiatione coniūctæ. Hinc enī oīs mixturarū societas tēperatur. hinc tota decretoꝝ ptās inspiciť. Inuicē enī sibi stellæ, ꝓ natura sua uel cōditiōe semp oppositæ, fata hoīum, æquabili uarietatis moderatiōe cōponūt. Hāc igiť tibi nūc Mauorti decus nr̄m, mixturaꝝ explicabo substātiā, ut plenā tibi īsinuē huius diuīæ prudētiæ disciplinā. Sed anteq̄ ad mixturaꝝ explicationē sermo nr̄ accedat, pauca tibi

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0238
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

de regiis ſplédidarum ſtellarum poteſtatibus dicam,ut huius libri princi
pia,auguſto ꝑ ſyderũ explicatióibus adornata,fœliciori auſpicio ꝓcedãt.

Regiæ ſignorum ſtellæ,earumq; decreta. Cap.primum.

Laras ſtellas,& auguſta maieſtatis radiatione fulgétes, in ſignis oí
c bus inuenimus,ſed regales in quatuor,in ♌ ſcilicet ♏.♒.& ♉,In
quibus aũt partibus iſtarũ auguſtũ lumen inuenias,breui oratióe
mõſtrabo,Quinta pars ♌ habet ſtellã,lucido ſplédore fulgété.In hac ſtel
la ſi creſcés lumine ☽ fuerit inuenta.horoſ.aut.M,C.partiliter præſidens
cardini,regna,& maxima poteſtatis decernit impia.Sed & ♒ uigeſima ps
ſimili maieſtatis ſplédore decorať.nã & in hac ſtella ſi ☽ fuerit in ortu, ple
na luminibus.primoſq; genituræ cardines poſſederit, ſimili modo rega
lis potétiæ,& impatoriæ dignitatis decernit inſignia. Sed & decimaq̃nta
♉ pars.& uigeſimaſeptima,& trigeſima,lumine pariter maieſtatis ornan
tur.In decimaq̃nta enim ♉ parte ☽ ſi fuerit inuéta,potétiſſimæ & afflué
tis ſubſtãtiæ decernit augumétum,& hoc ſi primos genituræ cardíes poſ
ſederit.In uiceſima uero & ſeptima ♉ parte ☽ ſi fuerit inuenta, magna di
gnitatis decernit inſignia,& facit tales homines,qui maximorũ populo
rũ uitam,ſua poteſtate ſuſtétẽt,donãtes populo,q̃cq̃d populari fuerit ſtu
dio poſtulatũ,magnifica & ꝑclara téplis donaria cóſecrãtes,ut ex iſtis ꝑpe
tuis gloriæ ſplendoribus honorenť.Triceſima etiã pars,ſicut diximus ♉
diuino micat lumine maieſtatis.In hac enim pte ſi luna fuerit inuéta, ma
gnæ poteſtatis inſignia,licétiáq; decernit.nã ſi in iſta parte cõſtituta,in pri
mis cardinibus fuerit inuẽta,ducatus.impia,regnũq; decernit,præſertim
ſi eã,lumine creſcéti,ꝓſpera ♃ radiatione reſpexerit.tunc enim poteſtatis
ſuæ licétia ſubleuati,& maris,& terræ dñia poſſidentes, quocũq; exercitũ
fœliciter ducẽt.Hæc eadé etiã ſeptima pars ♏ efficiet.ipſam enĩ parté ſimi
lis ſplédor maieſtatis exornat.Sed in iſta parte ☽ in primis cardinibus cõ
ſtituta,cũ præcedétibus dignitatis inſignibus,diræ crudelitatis,& ímodi
cæ terroribus decernit honoré.Qui enĩ ſic habuerit ☽,in maxĩa poteſta
tis licétia cõſtitutus,cõtra oés hoíes effrenatæ cupiditatis furore craſſatur.
Hæc aũt tibi interim,in libris myriogeneſeos parua collegimus. ſed hoc
explicato ope,etiam illa ꝓmiſſa reddimus.Nũc mixturas ſtellarũ oés,ſi
cut ꝓmiſimus,ítimemus,ut oíum
earũ téperatióe cópoſita,totũ q̃cq̃d
polliciti ſumus, breuiter explice
mus.De claris autem ſtellis oíum ſi
gnorum,in octauo & poſtremo li
bro,& de earum decretis, omnia ti
bi ſpecialiter dicam.

REGIAE STELLAE.

♉	xv	xxvii	xxx
♌	v	o	o
♏	vii	o	o
♒	xx	o	o

Planetarum radiationes,earumq; decreta,& primum pla
netarum radiatio trigona. Cap.secũdum.

o Mnes stellæ,si se trigonica radiatione respexerint,siue beneuolæ sint,siue maleuolæ,ꝓsperis semper mixturarum tẽperationibus cõparantur,& maleuolarum quidẽ,ex ista radiatione mitigatur improbitas,beneuolarum uero salutaria potiss.beneficia conualescũt.

Saturnus cum cæteris planetis trigonus. Cap.tertium.

s Aturnus itaq; si ♃ fuerit trigonica radiatione cõiunctus,& pigra, ac deiecta loca uitiauerit ista cõiunctio,sint & ambo in iis,in quibus gaudẽt signis,uel unus eorũ in domo sua cõstitutus,alium trigonica radiatione respiciat.sintq; horos.partili radiatione sociati,ĩfinitarũ diuitiarũ copias,cũ magna fœlicitate decernũt.præsertim si alter eorũ ☽ crescẽtis lumẽ exceperit,tũc enim ♄ ĩfinitarũ,ac magnaꝝ possessionũ dominia largit᷑.tũc semẽtes sacros.tũc pascua,saltusq; syluestres decernit. sacrarũ etiã quarũdam ædiũ publicos fabricatores efficiet,ita tñ ut ex ista fabricatione maximũ dignitatis meritũ accedat.fiscaliũ etiã ꝑstationum exactores,aut sacræ faciet annonæ ꝑpositos.sed ĩ istis actibus maximã cõfert potẽtiæ dignitatẽ.in infinitũ etiã sũpiores pr̃na dignitate ꝑficiet. Sed pro mensura,substãtiaq; genituræ,aliis ꝓcurationũ officia,aliis ex maxĩs hæreditatibus cõmoda,aliis lucra confert,licet alieno labore quæsita.hos tñ oẽs potẽtes & maximos uiros,incorrupta fidei insinuatione cõmẽdat. Si uero ♄,ac ♃,trigonica,ut diximus,radiatiõe cõiũctis,æq̃bili ☿ radio societ᷑.sacrarũ & inacessarũ religionũ secreta cõmittit,ita ut magnarũ ciuitatũ,seu regnoꝝ faciãt officia tractare,talesq; uiros efficit, quibus reges oĩa actuũ suoꝝ officia cõmittãt,ac frequẽter etiã munus præclaræ legationis imponãt.hi tñ nimiis infortuniis,ex filioꝝ casibus fatigant᷑,& amittẽtes filios aut alienã sobolẽ nutrire cogunt᷑,aut certe filios suos,post multũ tpis spatiũ,recipiũt ab aliis educatos.Sed hæc tũc efficiũt᷑,si sine ♂ testĩonio,diurna fuerit gẽitura.Si.n.aut ♂ istã mixtiõnẽ mĩaci radiatiõe pulsauerit,aut sit nocturna gẽitura,hæc,q̃ diximus,minuũt᷑ oĩa,hoc ãplius,& ĩuidiæ repħẽsiõnẽ,& cõtrarietates,& malæ ĩsinuatiõis odia decernit,ut totũ qcqd boni decretũ fuerit,inimicũ & odiosum ♂ testimoniũ ĩpugnet.

♄ si ♂ fuerit trigonica radiatione cõiũctus,& ĩ opportunis genituræ locis sit ista sociatio,sintq; ãbo ĩ iis,ĩ q̃bus gaudẽt signis,uel ꝑtibus, uel ĩ q̃b⁹ exaltãt᷑.nec illis ♃,aut ☿ testimõiũ desit,lucra maxĩa,& quotidiani q̃stus lucra decernũt & ĩcremẽta.faciẽt ẽt tales hoĩes, quos ĩ oĩbus actibus ꝓsꝑ semꝑ sequat᷑ euẽtus,& q ĩ oĩ actu licẽtia ꝑtãtis erigant᷑,ꝓpriis laboribus, maxĩa sibi dignitatis ĩsignia cõparãtes.notos.nobiles,ĩpiosos.& maxĩaꝝ ciuitatũ officia gubernãtes,sed isti malas fratrũ mortes assidue cõspiciũt.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0240
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Saturnus si ♂ fuerit trigonica radiatione cõiunctus,& sint ambo in opportunis genituræ locis positi,& ab oĩbus humilitatibus sepati,sit etiã diurna genitura,uitæ insignia.assiduis dignitatis ꝓmotionibus accumulãt & maximæ decernũt gloriæ potestaté.notitiã quoq;,ac nobilitaté conferunt.parentes etiam ipsorũ simili faciunt incremento dignitatis ornari. præsertim si in masculinis signis constituti,ista fuerint radiatione sociati. Si uero nocturna fuerit genitura,paternis facultatibus dissipatis, pr̃imonium illis propria facient uirrute conferri.

Saturnus si ♀ fuerit trigonica radiatione cõiũctus,& sint ambo ĩ opportunis genituræ locis positi,& ab oĩbus deiectionum humilitatibus sepati faciẽt uitã hoĩum mãsueta moderatione ꝑspicuã,& mores eoꝝ,ornaméto pudicæ cõuersationis exornãt,ac penitus ab omni impudicitia semotos,ita ut ex ista ꝑspicuitate,inuidia illis satis ab inferioribus concitet̃.sed hos eosdem tarde faciunt nuptiali coniugio copulari.

Saturnus si ☿ fuerit trigonica radiatione cõiũctus,& sint ambo ĩ oppor tunis genituræ locis positi,& ab oĩbus deiectionũ humilitatibus sepati,faciẽt cordatos.ingeniosos.& ad oĩa disciplinarũ officia semp applicatos,& mores eorũ maturæ faciẽt põdere grauitatis ornari,talesq; reddent,quorũ consilia uiuacibus semp rõnibus cõualescãt.Sed actus,aut ex rõnibus dabũt,aut certe publicis cõputationibus fiscalibusq; præponent,aut regios scribas efficiẽt,ita ut ex istis actibus,magna illis cõferantur subsidia facultatis.Sed illud meminisse nos cõuenit,quod sola ☿ stella, in duodecimo ab horosco.loco constituta gaudet.

Saturnus si ☽ fuerit trigonica radiatione cõiũctus,& sint ambo ĩ oppor tunis genituræ locis positi,& ab oĩbus deiectionũ humilitatibus sepati,& ☽ sit plena lumĩbus,eos,q sic habuerint,regibus,aut ĩpatoribus,seu potentibus uiris,ꝓspera,fœliciq; cõmendatione,semper insinuant.maxima enim ex ista cõiunctione gloriæ decernũtur insignia.Si uero ☽ fuerit minuta luminibus,prædictæ fœlicitatis increm̃eta minuuntur. Sed & in ☽ hoc meminisse debemus,quod sola in octauo ab horos.loco, in nocturna genitura,fœlix ĩuenit̃.ꝓsertĩ si hoc ĩ loco,ĩ qbus gaudet signis,uel finibus,plena luminibus fuerit ĩuẽta.tũc.n.fœlicitatis,tũc dignitatis ĩsignia, tũc maxima facultatum subsidia.tũc dignitates.tũc prĩcipatus,ex ista loci potestate decernit.& ꝑcipue si ♃ ĩ undecĩo ab horos.loco fuerit ĩuẽtus.

Iupiter cum cæteris planetis trigonus. Cap.quartum.

I VPiter si ♂ fuerit trigonica radiatione cõiunctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab omnibus deiectionũ humilitatibus separati,maxima dignitatis imperia, & magnam decernunt licentiæ potestatem,redduntq; tales,qui oẽs actus fœlicissimis

rationibus cōpleant, maximæq; administrationis officia decernūt, talesq; efficiunt, quibus crebri honores, regum iudicio conferantur.

Iupiter si ☉ fuerit trigonica radiatione coniunctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab oībus deiectionū humilitatibus separati, maxima decernunt nobilitatis auguméta, affluétiūq; diuitiarū copiosa præsidia, & magnæ etiam gloriæ insignia largiūtur, maximaq; faciunt ex filiorum fœlicitatibus gaudia, ac uitam claro semper honore dignitatis exornant, atque honoratam reddunt.

Iupiter si ♀ fuerit trigonica radiatione coniunctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab omnibus deiectionum humilitatibus separati, maximam decernunt gratiam ueritatis, & omnibus bonis amabili conuersatione semper associát, fidumque uxorum amorem circa illos semp inducunt, sed augumenta patrimonii, & dignitatis insignia aut amicorum illis, aut uxorum præsidio penitus conferuntur.

Iupiter si ☿ fuerit trigonica radiatione coniūctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab omnibus deiectionum humilitatibus separati, faciunt ingeniosos. cordatos. & acerrima ingenii potestate formatos, & qui oīa negocia prosperis semper actibus exsequantur. faciunt etiam oībus hoībus præponi, magnificæ, ac potentissimæ merito dignitatis, ac tales eos pficiūt, ut in oībus actibus, & laudent semp, & placeant. Faciét etiā scribas, publicis rōnibus, fiscalibusq; præpositos, & publica officia, sine aliqua rephēsione tractátes, ac necessitates regias, suis dispositióib⁹ ordinátes, alios etiā faciét cœlestiū syderū secreta apte cognoscere.

Iupiter si ☽ fuerit trigonica radiatione cōiunctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab oībus deiectionū humilitatibus separati, sit etiā ☽ plena luminibus, faciét hoíes claros. notitia nobilitatis ornatos, ac bonæ famæ testimōia phibétes. sed pro cætera genituræ substátia, aliis potétissimarum administrationum licétiam tribuūt, alios exercitui præponunt, aliis maximarum prouinciarum iudicia committunt. Sed hos eosdem, integra, & incorrupta iudicatione nobilitant, ut eorum fides ornetur, incorrupta semper licentia potestatis.

Mars cum cæteris planetis trigonus. Cap. quintum.

MArs si ♂ fuerit trigonica radiatione coniūctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab oībus deiectionū humilitatibus sepati, maximæ potestatis, & maxima decernūt dignitatis insignia. præsertim si in nocturna genitura, in dextro ♂ latere ♂ fuerit cōstitutus, tūc enim gloriosæ licétiæ potestates, tūc honoꝶ decernunt impia. Si uero his sic cōstitutis, & ex alio trigono latere, hos eosdé ♃ ,pspa radiatione respexerit, ī primis genituræ cardinibus cōstitutus, & bono ī loco, his

oībus ☽ radius accesserit, tūc maximas administrationes exercitus cōmittunt. & infinita dignitatis insignia, cum maximæ licentiæ potestate decernūt. Sed hæc erūt fortiora, si ♂. ☌. &. ♃. ī mascu. signis fuerint constituti.

Mars si ♀ fuerit trigonica radiatione cōiūctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab omnibus deiectionū humilitatibus separati, quotidiana lucra ex assidua quæstuū cōtinuatione decernūt, & ꝓsperi mrīmonii nuptias, ex ista cōiunctionis societate ꝑficiunt. erūtq; tales, q se semp grata honestate cōponāt, supbo tñ potētiæ spiritu subleuati, sed plurima semp matrimonia sectātes, hæc eadē facillimis rōnibus cōsequētur.

Mars si ☿ fuerit trigonica radiatione cōiūctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & ab oībus deiectionum humilitatibus separati faciūt sapiētes, & ab oībus actibus, ꝓsperis cōsilio℞ rōnibus explicatos, & quos in omni negocio℞ cōuersatione, ꝓsper semp sequat̃ euētus. & qui oīum necessitatū angustias, cōsilio℞ suo℞ possint auctoritatibus mitigare. acutos. efficaces. rōnū, cōputationūq;, aut lrarum officia tractantes.

Mars si ☽ fuerit trigonica radiatione cōiūctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis positi, & oībus deiectionū humilitatibus separati, & sit ☽ minuta luminibus, & nocturna genitura, oīa fœlicitatis ornamenta decernūt, & in oībus actibus, ꝓsperos exitus, assiduis fœlicitatibus largiunt̃. Faciūt etiā, ut oīa, quæ desyderent, facillimis rōnibus cōsequant̃. Quod si hāc ♂ ☽q; mixturā, testimonii sui ♃ radiatione respexerit, & maximos sane ex tali syderatione pollicebūtur homines, & maxime similiter decernent dignitatis imperia. gloriam quoq;, & magnæ largient̃ licentiam potestatis, hominesq; tales, ꝓspera huiuscemodi radiatione ꝓducent, qbus & qui sunt in rep. primi magistratus merito cōferant̃, & qui in multos habeant populos dominatū, quo℞ cōsiliis principū etiā facta tractent̃. summamq; in gentes habeant & potestatē, & uenerationē. Si uero fuerit ☽ plena luminibus, inter has ꝓsperitates, corpus tamen assidua uariarū ægritudinum uexatione debilitant, ac plerisq; molestiis, turbationumq; impedimentis, nonnunquā fatali sua irradiatione conficiunt.

Sol cum luna sola trigonus. Cap. sextum.

SOl si ☽ fuerit trigonica radiatione cōiunctus, & sint ambo in opportunis genituræ locis constituti, atq; ab omni penitus deiectionum humilitatibus separati, cōiuncta simili inter se ꝓspera radiatione, hoīes similiter beneuola inter se conciliatione cōiūctos esse faciūt. eisq; multorum bonorum præmia largiuntur. nobiles faciunt. insignes. & quibus multa fœlicitatis insignia decernantur. Et hoc si aliorum opportuno fuerint societatis testimonio perornati, ita ut non deficientis, sed crescētis ☽ lumē, ☉ ipse penitus excipiat. Si uero fuerit ☽ deficiēs,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0243
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

hæc omnia, quæ diximus fœlicitatis ornamenta minuētur. At si ī opportunis genituræ locis non fuerint collocati, uel si alicuius maleuolæ stellæ fuerint minaci radiatione ꝑcussi, omnium donorū suorū potestate priuantur, nec amplius possunt fatalia fœlicitatis ornamēta decernere.

Venus, cum luna sola, trigona. Cap. septimum.

u Enus si ☽ fuerit trigonica radiatione coniuncta, & sint ambæ in opportunis genituræ locis positæ, & ab omnibus deiectionum humilitatibus separatæ, & sit ☽ minuta luminibus, sit etiam nocturna genitura, altissimæ per ipsas fœlicitatis decernuntur insignia. tūc enim actus. tūc gloria, ex ista cōiūctiōis societate ꝓueniūt. Tūc circa filios m̄r̄nus crescit affectus. tūc m̄r̄imonia incorrupta pudicitiæ fide seruātur. tunc amabili filiorum charitate gratia semꝑ insinuat̄. tūc fratres fido diliguntur affectu. tunc uenustatis gratiæ. tunc fœlicitatis lætitia. tūc gloriosa traditur potentiæ disciplina mortalibus.

Mercurius cum luna sola, trigonus. Cap. octauum.

m Ercurius si ☽ trigonica fuerit radiatione coniunctus. & sint ambo ī opportunis genituræ locis positi, & ab omnibus deiectionum humilitatibus separati, omnia pro signorum uarietate decernunt. aliis enim facūdiam orationis assignant, aliis ex ea præclara decernunt artium insignia, aliis dulcem musicæ sonum tradunt, alios pictores efficiunt, sed tales, quorum artes præclara nobilitas semꝑ insinuet. aliis armorum potestates decernunt. aliis gaudii tradūt, ac lætitiæ disciplinā, alios dulci modulatione cantantes, popularibus uoluptatibus ascribūt. sed hos omnes, populorum iudicio, fideli commēdatione semper insinuant. alios faciunt negociationum officia tractantes. Sed hæc omnia pro cæterarū stellarū testimoniis, & pro locorū, ac signorū uiribus explicant. Quæ sint aūt dextra trigona, quæ quadrata, in secūdo libro explicatū est.

Planetarum omnium radiatio quadrata. Cap. nonum.

n Vnc tibi quadratæ radiationis decreta narrabo, quæ societas, forti semper, ac minaci componitur sydere. ex ista enim cōiunctione, maleuolarum stellarum uirtus augetur, & beneuolarum præsidia interdum uicta sunt. minax enim radiatio, cum diametra coniunctione, in malis perpetrandis, pari semper potestate crassatur.

Saturnus cum cæteris planetis quadratus. Cap, decimum.

s Aturnus si ♃ quadrata fuerit radiatione coniunctus, & sit superior ♄, ac dextri quadrati superiorem partem possideat. ♃ uero in sinistro quadrato, factus uideatur inferior. & uitæ discrimina decernunt, & patrimonii substantiam minuunt, ac omnium hominum cōsilia in prauum uertunt. actus impediunt, ac eorum mentes, uariis animi dissensionibus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0244
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

dissensionibus cõturbant, patres quoq; uario calamitatis genere ĩpugnát. paternam etiam substantiam, uariis lacerationibus dissipát. Si uero ♃ superior effectus fuerit, & dextrum possidés latus, ♄ uero in sinistro quadrato positus, eum respexerit, præcedentium calamitatum infortunia mitigantur. parentes autem aliquo laudis uel gloriæ splendore nobilitant͛, ac pro genituræ mésura quotidiana lucrorum illis commoda, fœlicitatúmque incrementa conferuntur.

♄ si ♂ quadrata fuerit radiatione cõiũctus, & sit ♄ superior effectus, ac dextrũ quadratũ possidés in sinistro ♂ positum, minaci radiatione respexerit, omnes actus, ex ista cõiunctione, inefficaci studio semp impediũt, & faciunt ab omni negociorũ officio, frigido mentis torpore alienos, ægritudines etiam diuersi generis semp indicũt, ut mixtũ caloribus frigus, corpus eorũ horrida cõtinuatione cõcutiat. Sed & paternæ substãtiæ facultates dilapidat ista cõiunctio, ac fratrũ mortes, graui infortuniorũ casu semper ostédit. Si uero ♂ supior effectus, & dextrũ possidés latus, ♄ in inferiori loco cõstitutũ, quadrata radiatione respexerit, matri ex ista cõiũctione citũ mortis præparat͛ exitium. sed istos, ad oés actus, ꝓpósq; conatus, efficax studiũ semper adducit, omni semp prioris maliciæ labe sopita, sed nihilominus paterna substãtia, ex ista etiã cõiũctiõe dispgit͛. ipsi quoq; assidua dánorum cõtinuatione quassantur, ac semp illis domestico℞ rumorum improbitas, malignum infamiæ uulnus infligit.

♄ si ☿ quadrata fuerit radiatiõe cõiũctus, & ipse dextri quadrati supiorẽ possidens partem, in sinistro quadrato ☿ positũ, minaci radiatiõe respexerit, præcedétis generis insignia debilitat ista coniunctio, & iacturam dignitatis, cum acerbo detrimento honoris ĩdicit, & corpus eorum, assidua neruorum contractione deformat, sed & eorum parétes hac eadem infortuniorum labe cõstringit. Facit etiã hos eosdé patres ante perire, q̃ matres, sed & ipsos uario peccatorum genere semper errare, & noxiorum conuersatione decernit exitia. graues quoque ægritudines ex acerbo humorum frigore semper indicit. patrimonium etiam & omnes actus, & excindit pariter & frangit. Si uero ☉ superior effectus, & dextrum possidés latus, ♄ in inferiori loco constitutum, quadrata radiatione respexerit, paternam substantiam dispergit ista coniunctio, & graues domesticorum hominum inimicitias semper indicit, ac omnem mentis impetum, omnésq; actus, uario indignationis genere, semper impugnat, sed & consilia nunquam prosperos habere patitur effectus, ac in prima ætate, acerba & crebra ægritudinum indicit incommoda, corpúsq; fatigatum multiplici ægritudinum continuatione, malorúmq; frequentia debilitat.

♄ si ♀ q̃drata fuerit radiatiõe cõiũctus, & ipse dextri q̃drati supiorẽ possi

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0245
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

dés partem, in sinistro quadrato ♀ positam, minaci radiatione respexerit. dilapidato patrimonio, graue onus mendicitatis indicit ista coniūctio, & à fœminis acerbarum calamitatū minatur semp exitia, nec aliquā largit' gratiā uenustatis, nec unq̄ eorum cupiditates psperos habere patit' effectus. Si uero ♀ superior effecta, & dextrū possidés latus, ♄ in inferiori loco cōstitutū, quadrata radiatione respexerit ista cōiūctio, honestis ac pudicis moribus largitur uxores, sed quæ ibi in domo, oém dominādi uēdicēt ptāté, maritos tñ fido, & incorrupto diligétes affectu, ita ut inuicē ambos gr̄a cōiugalis associet, sed q amoré suū cū quadā conent' dissimulatione cælare.

♄ si ☿ quadrata fuerit radiatione cōiūctus, & ipse dextri quadrati supioré possidés partem, in sinistro quadrato ☿ positū minaci radiatione respexerit, à primo natalis die exitia decernit ista cōiūctio, & oés aī cogitatiōes, oésq; cōsilioꝝ ordines, piter ipugnat, & oés actus frigido torpore semp ise quit'. Facit etiā alienis semp ptātibus subiacere, in actibus tñ secūda negocioꝝ ministeria tractātes, sed ipsis maximas iuidiæ tēpestates idicit. Alioꝝ etiā obligata lingua, balbū uocis sonū efficiet. alios obtusis auribus efficit surdos, hæc quoq; uitia pseuerant, nisi recedéte ☿ à malo testimonio ♂ fuerint mitigata. Si uero ☿ supior effectus, & dextrū possidés latus, ♄ in iferiori loco constitutū, quadrata radiatione respexerit, nihil qdem boni, ex ista coniūctionis societate decernitur. sed aliquantulum præcedentium infortuniorum mitigatur improbitas.

♄ si ☽ quadrata fuerit radiatiōe cōiūctus, & ipse dextri quadrati supioré possidés parté, in sinistro q̄drato ☽ positā, minaci radiatiōe respexerit: malitiosis humoribus fatigari corpus faciet ista cōiūctio, & ab oibus actibus, pigris animi faciet torporibus sepatos, talésq; reddet, q ad nullos actus aliqñ audere possint. Sed & mr̄ná substātiā ista cōiūctio miseris semp lacerationibus dissipat, ita ut cōtra mr̄es, filios faciat parricidalia inimicitiaꝝ sub ire certamía. Si uero ☽ supior effecta, ac dextrū possidés latus, ♄ i inferiori loco cōstitutū, q̄drata radiatiōe respexerit, misera morte psternit ista cōiūctio, & natū acerba piculoꝝ cōtinuatiōe circūuenit, atq; ex malignis humoribus, grauis ægritudinis idicit exitia, ac uariis erroꝝ efficiet ifortuniis fatigari, mr̄imonii quoq; & honoris dāna, & iacturas semp idicit, & nisi aliaꝝ stellaꝝ p̄sidio fulta fuerit ista cōiūctio, in uxoris aīo, acerbas odioꝝ dissensiones exaspat, ab omníq; amicoꝝ & filioꝝ facit p̄sidiis destitutos.

Iupiter cum cæteris planetis quadratus. Cap. undecimum.

i Vpiter si ♂ q̄drata fuerit radiatiōe cōiūctus, & ipe dextri q̄drati supioré possidés pté, i sinistro q̄drato ♂ positū, míaci radiatiōe respexerit. Ista cōiūctio maxie gloriæ decernit isignia, & hos eosdé bōa cōmēdatiōe sp isinuat, alios militarib' faciet officiis iplicari, alios regalib' domibus deputabit

putabit, eisque nobilium, ac publicorum actuum officia decernet. istisq; faciet negociorum officiis subleuari, ita ut hæc negocia cum maximo cõsequant̃ dignitatis augumẽto, sed hi nunq̃ poterũt bene seruare paternæ substãtiæ facultatẽ. ex filiorum aũt casibus ista cõiũctio assiduos dolores sẽper ĩdicit, aut certe filios tarde suscipi faciet. Si uero ♂ superior effectus, & dextrũ possidẽs latus, ♃ in inferiori loco cõstitutũ, quadrata radiatione respexerit. Ista cõiũctio ĩcẽsum oẽm mẽtis impetũ exacuit, faciẽtq; ĩ oĩ uitã uario sẽp errore peccare, ac sine cã hoĩes cogit magni laboris ĩcõmoda sustĩere. sed iste labor, aut ex publicis, aut regiis actib⁹ cõparat̃, & hoc ãplius malarum ĩsinuationũ, & acerbarum causationũ pĩcula ĩfesto decernit ardorẽ.

♃ si ♂ quadrata fuerit radiatiõe cõiũctus, & ipse dextri quadrati supiorẽ possidẽs partẽ, in sinistro q̃drato ♂ positũ, minaci radiatione respexerit, & ꝓprio & paterno merito, ista cõiunctio dignitatis insignia decernit. sed & bonorum, ac magnorum honorũ incremẽta, ꝓmotionẽsq; largit̃, & bono cõmẽdationũ testimõio sẽp ĩsinuat, ita ut illis dignitatis merito multi subiaceãt. Si uero ♂ supior effectus, & dextrũ possidẽs latus, ♃ in inferiori loco cõstitutũ, quadrata radiatiõe respexerit, uirũ faciet ista cõiunctio claro nobilitatis splẽdore decoratũ, sed patrimonium misera faciet publicatione cõscribi, ĩfortuniisq; ac malorum inimicorum minaces turbas concitabit.

♃ si ♀ quadrata fuerit radiatione cõiunctus, & ipẽ dextri quadrati supiorẽ possidẽs partẽ, in sinistro q̃drato ♀ cõstitutã, minaci radiatione respexerit, multorum amicitiis cõiũctio ista sẽp associat, fœminarũmq; p̃sidio, & actus, & lucra, eadẽ faciet rõe cõferri, ac oẽm uitæ substãtiã, honesta dignitate sẽp exornat, & hos eosdẽ, deorum religiones, deuota faciet ueneratiõe seruare. Si uero ♀ supior effecta, & dextrũ possidẽs latus, ♃ in inferiori loco cõstitutum, quadrata radiatione respexerit, ex ista cõiunctione amorũ decernit illecebras, & circa corporis cultum, ornata uestimenta semper indicit, ac luxuriosa uolũtatis desyderia decernit. sed quotienscũq; prospera lætitiæ gaudia fuerint cõsecuti, totiens in contrarium erunt fatorum istorum mutata decreta, ac in peius sublapsa lætitia.

♃ si ☿ quadrata fuerit radiatione cõiunctus, & ipse dextri quadrati superiorem possidens partem, in sinistro quadrato ☿ positũ, minaci radiatiõe respexerit. ex ista cõiũctiõe, scripturarum uel liberaliũ artiũ decernunt̃ officia, & rõnibus fiũt, cõputatiõibúsq; p̃positi. p̃rimoniũ quoq; illis & actus, ex publica q̃dã defensiõe cõfert̃. Si uero ☿ supior effectus, & dextrũ possidẽs latus, ♃ in ĩferiori loco cõstitutũ, q̃drata radiatõe respexerit, sufficiẽtia subsidia facultatũ faciet ista cõiũctio, sed hi semetipsos, ĩ oĩ actu sẽp ĩpediũt, oĩa bona, quasi mala, ignoto mẽtis timore uitãtes, erũntque tales, ut quicq̃d magnis etiã precibus cõsequi cupiãt, id totum, etiã si casu illis ob-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0247
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uenerit, obstinato mẽtis iudicio cõtẽnant, & q̃ nec ab aliis q̃dẽ sibi aliqua beneficia cõferri desyderẽt, nec ipsi bonũ sibi aliqđ cõparare conentur.

♃ si ☽ quadrata fuerit radiatione cõiũctus, & ipse dextri quadrati supiorem possidens partem, in sinistro quadrato ☽ positã, minaci radiatione respexerit, & matri, & ipsi infinitas diuitias decernit ista cõiunctio, ac maxĩa negociorũ indicit officia, ac omnibus affinibus maximæ dignitatis merito præponit, ita ut in summo gradu positum, in populi noticiã semp insinuet, atq; egregio faciat famæ testimonio semper ornatũ. Si uero ☽ superior effecta, & dextrũ possidẽs latus, ♃ in inferiori loco cõstitutum, quadrata radiatione respexerit, multa fœlicitatis insignia largitur ista coniũctio. sed & cõmendationes decernit & glorias, & potẽtibus ac regibus, ꝓspa ꝓbatione semp insinuat. sed non per oẽ tẽpus hæc eadem fœlicitas perseuerat. nam quodam tempore, & patrimonii damna, & honoris detrimẽta decernit, ac insignia minuit dignitatis, pigro quoq; mentis torpore oppressos, à præcedentium negotiorum administrationibus facit alienos.

Mars cum cæteris planetis quadratus, Cap. duodecimum.

m Ars si ☉ quadrata fuerit radiatione cõiũctus, & ipse dextri q̃drati superiorẽ possidẽs partẽ, in sinistro quadrato ♂ positũ, minaci radiatione respexerit, nullũ ĩfortunio℞ casum ꝑtermittit ista cõiunctio, sed oẽs ꝑficiẽdi occasiones, ꝓmotionũmq; ordĩes, maligna cõpositione semp impugnat. Si uero ♂ supior effectus, & dextrũ possidẽs latus, ☉ in inferiori loco cõstitutũ, quadrata radiatiõe respexerit, & patri, & ipsi, qui natus fuerit ex ipsa coniunctione, miserũ ꝑparat᷑ exitiũ, & ĩfortuniorũ cumulus adiũgit᷑, ac uaria calamitatũ decernũtur ĩcõmoda. seditiones enim cõcitat. pugnas ĩdicit. & popularis aĩaduersiõis excitat metuẽda discrimina. sed & ĩtegra mẽtis & cõsilio℞ fundamenta diruit, ac semp oculis miserũ põdus cæcitatis ĩdicit. hæc aũt ꝑiculo℞ discrimina, in diurna genitura, fortius cõcitant᷑, ꝑsertim si ipsa cõiũctio cũ horos. fuerit minaci radiatione cõiũcta, uel si ♂ in occasu positus, uel MC, possidens partẽ ♂ respiciat, qui in alio cardine cõstitutus, lumẽ ☽ crescẽtis excipiat. Tũc enim publica aĩaduersione ꝓstratos, miseris laceratiõibus dissipãt, tũc etiã populari furore laceratis artubus, honor denegat᷑ debitus sepulturæ, ita ut & ĩ uita, & post mortẽ, aĩaduersionis perseuerante discrimine, maior calamitatis exitus augeatur. Sed in nocturna genitura ex ista coniunctione, hæc eadem, simili rationis ordine perpetrantur.

♂ si ♀ q̃drata fuerit radiatõe cõiũct⁹, & ipe dextri q̃drati supiorẽ possidẽs ptẽ, ĩ sinistro q̃drato ♀ positã, mĩaci radiatõe respexerit, oĩa mala decernit ista cõiũctio, tũc. n. rixas & accusatiões ĩdicit, ac metuẽda discrĩa, tũc uirũ ex mulieris cã dãna cõcutiũt. qđ si ĩ tropicis signis fuerit ista cõiũctio, tũc

uiro℞

uirorum effœminato corpore, oĩs impudicitiæ impuritas cõualescit, tũc uiri muliebriũ libidinũ patiẽtur ardores, tunc cũ pudoris, existimatiõisq; naufragio, impudicæ impuritatis labibus polluunt. sed & uxores suas ad adulteria uenire compellent, & alienis cõplexibus patiẽtiam ꝓstituti pudoris addicũt, ac malis auspiciis copulatum matrimoniũ, alienis cogũt libidinibus, cum misera calamitatis necessitate seruire, aut lenonis animo latẽs uxoris adulterium libẽter agnoscũt, si mulieres per uirum, istam ꝓstituti corporis necessitatem, eam acerbo semp animi dolore, sustineant. Si uero ♀ superior effecta, & dextrum possidens latus, ♂ in inferiori loco cõstitutum, quadrata radiatione respexerit, hæc eadem simili ratione decernit, sed facinus suum, qui sic ♀ habuerint, latẽter exercẽt, ut ꝓstituti pudoris scelerata cõmercia, abscõsis libidinũ impuritatibus, ꝓtegantur, ac mala conscientia celet, quicquid uitiosis animi cupiditatibus fuerit ꝑpetratũ. ꝑsertĩ si aliquẽ hoꝶ, uel simul posit⁹ ♃, uel trigonica radiatiõe respexerit.

Mars si ☿ quadrata fuerit radiatione cõiũctus, & ipse dextri quadrati superiorẽ possidẽs partẽ, in sinistro quadrato ☿ cõstitutũ, minaci radiatiõe respexerit, oĩum maloꝶ metuendos exitus decernit ista coniũctio, ac nociua semp hoĩem maloꝶ cõtinuatiõe debilitat, & oẽs actus, uaria cõtrarietate semper impugnat, ac malignis rumoribus, male semp hos eosdẽ insinuari ꝑficiet, acerbarũ quoq; accusationũ cõcitat metuenda discrimina. nam aut ex istorum periculorũ calamitatibus, custodiis tradũtur, aut carceribus deputantur. Sed hæc mala, in diurna genitura fortius cõualescũt. in nocturna uero, ex parte aliqua mitigantur. Si uero ☿ superior effectus, & dextrum possidens latus, ♂ in inferiori loco constitutum, quadrata radiatione respexerit, coniunctio ista malos. malignos. maliciososq; perficiet, pessima ac pestifera semper cupiditate mentis armatos, omnia circũscriptionum exercentes officia. rapaces, & qui de rebus alienis, uaria mentis cupiditate pascantur, & qui ab uno ad alium uirum transeant, solicitã semper stationem quærentes, qui etiam pestiferi morsus uulnus infigant, ac nefariis machinationibus destituti, & callidis circũscriptionibus, ad suam utilitatem uacantes, quas nociua semper armat improbitas, omnẽ patrimonii sui substantiam, in malignas circumscriptiones transire patiant.

Mars si ☽ quadratata fuerit radiatione cõiunctus, & ipse dextri quadrati superiorẽ possidens partẽ, in sinistro quadrato ☽ positã, minaci radiatione respexerit, matri ista coniũctio acerbum põdus uiduitatis ĩdicit, & hãc eãdem, debilitatis uiribus, aut sanguinis ꝓfluuio, aut miseræ mortis atrocitatibus ꝑimi facit. ipsos uero, qui nati fuerint, acerbis dæmonũ facit incursiõibus ĩplicari, ita ut aĩa maligni spũs ꝑtãte possessa, dæmoni ĩ corpe dñandi tribuat ꝑtãtẽ, ꝑsertim si ♂ ĩ ♄ finibus fuerit ĩuẽtus. ☽ uero, aut ĩ ☿

aut in ♂ finibus fuerit. Frequẽter tamẽ, ex beneuolarũ stellarũ finibus, p̃cedentis malitiæ mitigat̃ ĩprobitas. Sed ii, cũ tali fuerint infortuniorũ calamitate possessi, uitãtes hæc incursionũ discrimina, ad numinis alicuius cõfugiunt salutare præsidiũ, ut sic ab istius periculi discrimine liberẽtur. Si uero ☽ superior effecta, & dextrũ possidẽs latus, ♂ in inferiori loco cõstitutũ, quadrata radiatiõe respexerit, ignobilis & deiecti generis matrẽ facit ista coniũctio, sed & uitæ angustias, ex misera necessitate semp̃ indicit. fatum quoq;, ac uitæ substãtiã, miseræ humilitatis deiectione p̃sternit. Et inter hæc infortunia cum maximo etiam infœlicitatis augumẽto, malas quoq; decernit uxores, & quæ maritos suos, non solũ sup̃bo quodam elationis genere conent̃ incessere, sed totã etiã rei familiaris substãtiã dissipare nitãtur, Ac si fortasse aliorum syderum radiatiõe benigna, q̃cquã fuerit fœlicitatis pollicitũ, nequitia sua id semper auertere studeãt, uariisq; in dies excogitẽt cõiuges suos, ac totã pene familiã cõtumeliis perturbare. Si uero maleuolarũ stellarũ aduersa quoq; radiatione, percussa fuerit ista cõiunctio, tanto peiore quatient̃ detrimento, quanto potentiores fuerint, q̃ sinistram hanc syderum cõsociationem, minaci radio lacessierint. Sed si ♂ ac ☽ sic infœliciter constitutis, ac in deiectis genituræ locis, aduersa cõfœderatione sociatis, beneuolarũ stellarũ testimonium affuerit, licet parũ p̃fuerit earum radiatio. aliquid tamen ex supioribus malis quãdoq; minuitur, & p̃sertim si tales beneuolæ stellæ, in bono fuerint statu, uel in aliqua sua potestate gaudentes.

Sol cum luna sola quadratus. Cap. decimumtertium.

Sol si ☽ quadrata fuerit radiatione coniũctus, siue dextrũ, siue sinistrum latus cardinaliter p̃sideãt, in hominũ decretis efficaciã, ex aliarũ stellarũ testimoniis sortiũtur. Cum enim ad istã cõiunctionem beneuolarũ stellarũ radius p̃speræ fœlicitatis accesserit, actus maximi, idonea uitæ substãtia, ac gloriosæ dignitatis insignia, ex p̃speris semp̃ cõmẽdationibus cõferũtur, ac plerumq; laudabili uiro℞ bono℞ applausu, magistratus, regiorumq; officiorũ negocia, nõ sine magno cõcedũtur emolumẽto. Si uero maleuolæ stellæ, sine beneuolarũ præsidio, istam solis & lunæ societatem, maligna radiatione conuenerint, maxima uitæ discrimina, ac infortuniorum decernuntur incõmoda, quæ nisi quis solerti animi prudẽtia supauerit, ad summã q̃nq; calamitatẽ hominẽ deducunt. Sed si sic maleuola℞ stella℞ radiis adiũctis, malisq; ĩfortuna℞ aspectibus adiectis ☽ plena luminib⁹ ferat̃ ad ♃, & ♃ cõiũctionẽ ☽ crescẽtis excepit, nobilitatis insignia, cũ maxĩa tñ ĩuidia decernit. Quod si p̃cedẽti ♃ cõiũctiõi fuerint p̃sidia denegata, maleuola℞ stella℞ nociua crescit ĩprobitas.

Venus cum cæteris planetis quadrata. Cap. decimũquartum.

u Eneri si ☿ quadrata fuerit radiatiōe cōiūctus, quocūq; ipsorū dextrū quadratū, leuūue possidēte, oīa æquabili rōne decernūt. p̄clara enim & amabilis & dignæ cuiusdā artis officia ꝑmittit ista cōiūctio, aut magnæ cuiusdam doctrinæ ex ista coniunctione traditur disciplina, ut ex hoc īstitutiōis officio, claræ conuersationis lætitiam cōsequātur. sed hos propter amores malignus inuido ♃ sermo nota spgit infamia.

♀ si ☽ quadrata fuerit radiatione coniūcta, & dextri quadrati ☽ supiorem possidens partē, in sinistro quadrato ♀ positā, minaci radiatiōe respexerit, maxima diuitiarū lucra decernit ista cōiūctio. Sed uiros fœminarū cā uariis semp afficit dānis, aut infamiæ dep̄ssionē semp imponit. Si uero ♀ supior effecta, & dextrū possidēs latus, ☽ in īferiori loco cōstitutā, quadrata radiatione respexerit, maximā fœlicitatē, ꝓspis semp auget īcremētis, & p̄cedētibꝰ bonis meliora decernit. actus quoq; & uitā, ac cōuersationē cōdecorat ista cōiūctio, & īcorruptū amorē seruat uxoris. puros quoq; ac bonos cōiugū decernit affectus, plena etiā letitiæ cōmoda, & p̄claræ artis insignia, ac honestū conuersatiōis ordinē, dulcisq; sermonis gratiā, cū maxīa fœlicitate decernit. sed nihilominus alienos concubitus, impatienti cupiditate indicit, eorum tamen matribus honestam largitur gloriā castitatis, sed hi ex alienis manumissionibus morigeras sibi sortiunt̄ uxores.

Mercurius cum luna quadratus. Cap. decimūquintum.

m Ercurius si ☽ q̄drata fuerit radiatiōe cōiūctus, & ipse dextri q̄drati possidēs supiorē ꝑtē, in sinistro q̄drato ☽ positā, minaci radiatione respexerit, ex ista cōiunctione sapiēter ornatos, & docta orationis facūdia, ac honesto sermone præditos indicit. sed his ex populari seditione discrimē frequēter affert̄. Si sic aūt ☿ cōstitutū, maleuola stella supi or effecta, quadrata radiatione respexerit, ut ☽ q̄dē de diametro, ☿ uero de quadrato respiciat, metuēdū falsi crimē impingit, sed in isto facinore detectos, facit aut in custodia cōstitui, aut in carcerē trudi, seu uincula, aut exiliū publicæ sentētiæ aīaduersione subire, Si uero ☽ supior effecta, & dextrū possidens latus, ☿ in inferiori loco constitutum, quadrata radiatione respexerit, mētis leuitate instabiles faciet ista cōiunctio, eorūq; cōsilia, hac atq; illhac, uaria cogitatione transuertet, ne aīus eorū aliq̄n unius consilii ratione utatur. Hæc ī genituris hominū decernit quadrata radiatio, hasq; ex quadratis lateribus sentētias, per dies singulos, fatorū ꝑmit auctoritas, quas in omni tractatu debes diligenter inspicere, præsertim cum hæc eadē quadrata īmutatio stellaꝝ, statuto ꝝ etiā faciat decreta mutari. Sed his explicatis, diametrorum etiā efficacias specialiter ītimabo. Quæ aūt sint dextra q̄drata, quæ sinistra, in institutionis libro manifestissime diximus.

Planetarum omnium diametra radiatio. Cap. decimūsextum.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0251
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

n Vnc tibi diametræ radiationis explicabo decreta, quæ q̃dẽ socie-
tas minaci semp̃ sydere cõponit̃, ac oĩum maxime stellarũ cõditi-
onẽ, naturãq; destruit, cogitq; ut plurimũ ad ĩfœlicitatẽ tẽdere. dia
metra enim radiatio cõtraria se p̃tãte semp̃ impugnat, & inimico cõtra se
genere societatis exsurgit, ac sicut quadrata, minax semper est radiatio.

Saturnus cum cæteris planetis diameter. Cap. decimũseptimum

s Aturnus itaq; si ♃ diametra radiatiõe respexerit, ita ut in cõtrariis
cõstituti locis, lõga se ĩuicẽ, uiriũ suarũ p̃tãte pulsauerint, In oĩbus
actibus ista cõiũctio, multa ĩfortuniorũ decernit exitia. & ex casu
filiorũ, acerba doloris tormẽta semp̃ ĩdicit. Quod si in parte horos. uel in
horos. ♄ fuerit cardinaliter constitutus, & in occasu ♃ positum, diametra
radiatione respexerit, post grauia iuuentutis infortunia, ĩ ultimo senectu-
tis tempore, fœlicitatis tarda commoda conferentur.

Saturnus si ♂ diametra radiatiõe respexerit, ita ut in cõtrariis cõstituti lo
cis, lõga se inuicẽ uiriũ suarũ p̃tãte pulsauerint, grauiũ discriminũ, & mul
tarũ solicitudinũ ĩcõmoda decernit ista radiatio. plurimis. n. ac malis fa-
ciet cõtrarietatibus ĩplicari, sed & acerba faciet ĩuidiæ labe pulsari, ac mise
ras necessitatis angustias ĩdicit. corpus quoq; assiduis ægritudinibus, labo
rũq; faciet cõtinuatiõibus fatigari. grauia ẽt uitæ discrimina semp̃ ĩponit,
ac metuẽdæ mortis imaginẽ frequẽter ostẽdit. domesticarũ ẽt inimicitia-
rũ decernit incursus, ac terribiliũ seditionũ crebras tẽpestates exagitat. So
bolẽ quoq; denegat filiorum: patrem cita facit morte p̃terni, & ex labori
bus labores assidua cõtinuatione perpetuat. Si uero in aquosis signis con-
stituti ♄ & ♂ diametra se, sicut diximus, radiatiõe respexerint, tũc p̃cellis,
grauibusq; tẽpestatibus submersos ac naufragos, undis sæuiẽtibus fluctus
exponit, aut fluuiorũ torrẽtiũ grauioribus undis obrutos, multis piculo-
rũ discrimĩbus faciet ĩplicari, aut maligno humore cõcreta pestis, fortes,
ac p̃petuas ĩdicit ægritudinũ calamitates. Si uero alter eorũ ĩ ferino signo
cõstitutus, alterũ diamerra radiatione respexerit, ex quadrupedis, uel feræ
bestiæ ictu, miserũ p̃iculi discrimẽ affert̃. aliorũ medullis incẽsum ueneni
uirus, acerbũ mortis exitiũ, flebili calamitate decernit. Si uero in q̃drupe
dibus signis cõstituti, uel alter eorũ tñ, alterũ diametra radiatione respexe-
rit, cum iis malis, quæ in præcedentibus diximus, graui ruinarum ponde
re oppressi, ac dissipati, & corporis laceratione confecti, aut moriunt̃, aut
uicina mortis coguntur subire discrimina. Sed hæc omnia infortunia,
tunc forti calamitatis cumulo cõualescũt, cum sic positos ♃ nullis radia
tionibus mitigarit. Nam si geniture cardines possidentes, ☽ in quocunq;
cardine constituta, hac eadem radiatione respexerit, seu quadrata, Tunc
grauiora pericula, tunc fugitiuos errores, tunc exilia, publicasq; decernit
mortes

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0252
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

mortes ista cōiunctio, tunc honore libertatis erepto, iugum miseræ seruitutis imponit. Si uero in quinto uel in decimo, uel ī nono ab horos. loco constituti, se diametra radiatione respexerint, oēm semp ꝓsperæ fœlicitatis euētū extinguēt, ac miseræ deiectionis exitiū caduca humilitate decernūt. Sed hæc infortunia, medio uitæ tpe, fortius cōualescūt. Si uero in deiectis ac pigris locis cōstituti, diametra se radiatiōe respexerint, minus q̄ dē nocebūt. sed tñ dolores, & miseræ egestatis īcōmoda, ex ista radiatione decernūt. Sed hæc oīa maloꝝ metuēda discrimina ♀ ac ♃ opportunis testimoniis mitigant̄, & maleuolaꝝ stellaꝝ malitia, ꝓspo dei salutaris testimonio hebetat̄, ac p̄cedētiū discriminū minaces plurimū exitus resoluunt̄.

Saturnus si ♂ diametra radiatiōe respexerit, ita ut in cōtrariis cōstituti locis, lōga se īuicē uiriū suarū potestate pulsauerint, nec eos ex aliqua pte ♃ salutare sydus aspiciat, aut patrē faciēt laboriosis necessitatibus implicari, aut ipsis certe laboriosæ uitæ pōdus īponēt, aut egestatis angustias, cū quadā tenacitate decernūt. aliis uero acerbæ ualitudinis discrimē infigūt. Sed & siqua habuerint subsidia facultatū, ab ipis adhuc supstitibus peunt, aut post eoꝝ mortē miseris lacerationibus dissipant̄. Sed & malæ mortis exitiū, ex ista radiatione decernit̄, & oīs uitæ substātia, uariis ac malis laborū cōtinuationibus cōquassat̄. Hoꝝ autē maloꝝ fortius crescit īprobitas, si in fœmininis cōstituti signis, se ista simul radiatione respexerint.

Saturnus si ♀ diametra radiatione respexerit, ita ut in cōtrariis constituti locis, lōga se inuicē uiriū suarum potestate pulsauerint, faciēt hoīes lupanaribus deditos, ꝓmiscua libidinū scorta sectari, ita ut ex hoc cū magna nota, graui pulsent̄ infamia. Faciēt etiā eos, libidinis cā, a nuptialibus uinculis sepatos, sed si ex cætera genituræ substantia decretū matrimoniū fuerit, aliquā cū pudoris sui detrimēto sortient̄ uxorē, aut certe aliis uxor decernit̄, quā pestiferū uitiū misera cōtagione semp īmaculet, aut enim erit seruiliū sordium squallore polluta, aut seruis ꝓstituti pudoris uoluptate, semper associata, sed & ipsis denegat̄ omnis uenereæ gratia uenustatis.

Saturnus si ☿ diametra radiatione respexerit, ita ut in cōtrariis cōstituti locis, lōga se inuicē uiriū suarū potestate pulsauerint, linguam tardo sono uocis īpediunt, ita ut in ipsis faucibus, tardis conatibus īpedita uerba deficiāt, aut linguæ obligatiōe cōfundant̄. Sed hæc mala tunc fortius cōualescūt, si in muto signo ☿ cōstitutum ♄ diametra radiatiōe respexerit, uel si ☿ sub radiis ☉ absconsus, diametra a ♄ fuerit radiatione pulsatus. Sed & si ☽ cū ☿ eadē societate cōiunctā, diametra ♄ radiatiōe respexerit, hæc, quæ diximus mala fortius cōualescunt, nisi ♂ testimoniū quolibet genere cōmodatū, p̄cedētis malitiæ soluat incōmodū. cū cæteris enī, quæ diximus sine ♂ testimonio, etiā exitiale laboris pōdus indicitur. Sed cum his malis

animi sapientiæ decernitur disciplina, ac perita studiorum magisteria cõferuntur, sed inefficaci artis suæ studio semper inuigilant, ac tumultũ eorum tristitia celeritatis semper exasperat. ipsi quoq; erecto superbiæ spiritu subleuantur, ac sibi uaria solicitudinum per dies singulos odia generãt. fratribus quoq; suis ætatis gradu præferuntur. nam quicunq; maiores fratres fuerint, aut mortis exitu, aut longis peregrinationibus diuidẽtur. matres quoq; ut plurimum in prima uident ætate perire.

Saturnus si ☽ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis constituti locis, longa se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerit. primum quidem maternarum facultatum faciunt labefactari substantiam, sed & ipsam matrem, uaria dolorum, & latentium ægritudinum cõtinuatione debilitant, aut eam peruersorum tristitia semper inuoluunt. Quod si ab iis beneuolarum stellarum radius recesserit, & ab omni salutarium syderum fuerint testimonio destituti, tunc matrem inhonesta corporis turpitudo dedecorat, ac eam assiduis incursionibus damna concutiunt. sed ipsis etiam uaria periculorum discrimina semper insurgunt, hæc autem ♄ & ☽ pro signorum uarietate decernũt. nam si in quadrupedibus signis unus cõstitutus, alterum diametra radiatione respexerit, ex talibus animalibus periculorum discrimen affertur. Si uero in fœmineis signis constituti, ista se radiatione respexerint, ex feris, uel bestiis, uel ex uenenatis serpentium morsibus, maximi periculi comparatur exitium. Si uero in humanis signis, hoc quod diximus diametrum fuerit, ex hominum insidiis, uarium calamitatis exsurgit excidium. si uero in aquosis signis cõstituti, radios suos diametra obstinatione pulsauerint, ex aquarum inũdationibus aut ex malignis humoribus, miserum pestilentiæ discrimen affertur. Et si nullum beneuolarum stellarum præsidium, minacis radiationis fregerit potestatem, omnis corporis forma uitiosæ ægritudinis calamitate mutatur, aut clarum oculorum lumen, miseræ cæcitatis tenebris obumbratur. alios autem sic positi, patriam suam deserere, uaria periculorum, atque discriminum necessitate compellunt.

Iupiter cum cæteris planetis diameter. Cap. decimũoctauum.

IVpiter si ♂ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis cõstituti locis, lõga se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint, omnem uitæ inæqualitatem, & patrimonii lacerationem assidua ratione decernũt. sed & omnium amicorum ex ista ratione, assiduis offensis, contra illos odium concitatur, & maxima periculorũ discrimina, aut ex turbulentis cõuersationibus, aut ex temerariis actibus inferunt.

Iupiter si ♂ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis constituti locis, longa se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint, paternas facultates

nas facultates,miſeris faciunt lacerationibus diſſipari.ſed & omnium uitæ ſubſtantiam.& præcedentis dignitatis gradus, miſeris honorum deiectionibus minuunt,ut ſemper inferiores illis præferantur licentia poteſtatis,ſed hæc in diurna genitura minuuntur.in nocturna autem fortius cõualeſcunt,ac uerum oſtendunt effectum.

Iupiter ſi ♀ diametra radiatione reſpexerit,ita ut in contrariis conſtituti locis,longa ſe inuicem radiorum ſuorum poteſtate pulſauerint,omnes ꝓficiendi ordines,& omne ꝓmotionis uotum impugnat iſta radiatio.ſed nec aliquando fidos amicorum decernit affectus.Eos enim amici, ſubdolis & infidis cogitationibus perſequentur,nec ueris aliquando uolent appellare ſermonibus,ſed conabuntur illos captiua ſemper diſſimulatione decipere,aliud malitioſa cogitatione tractantes,& aliud ficta ſermonis bonitate dicentes.Iidem etiam amici,grauibus ſimultatum ĩdignationibus incitati,uario contra illos genere diſſenſionis inſurgent,& cuicunque aliquam beneficiorum contulerint gratiam,ſtatim ii contra illos, grauibus inimicitiarum diſſenſionibus eriguntur,& cuicũq; aliquid ꝓpria liberalitate contulerint,contrariæ ab illis ſemper eis gratiæ rependuntur. Habebunt tamen in quibuſdam maxima fœlicitatis augumenta. habebunt etiam ſufficientes patrimonii facultates. Quod ſi in ♀ finibus ♃ fuerit inuẽtus,in cupiditatibus ſuis,ꝓſperos habebunt ſemper euentus.Sed quidam circa nuptias,nunq̃ firmis animorum affectibus perſeuerant.

Iupiter ſi ☿ diametra radiatione reſpexerit,ita ut in contrariis conſtituti locis,longa ſe inuicem radiorum ſuorũ poteſtate pulſauerint,illos impugnat iſta radiatio,quicunq; docti ſermonis diſciplinam fuerint aſſecuti,ſed & populi metuendas ſeditiones exagitat, & popularis ĩdignationis iurgia frequenter indicit,ac potentioribus uiris,aut regibus,inuidẽtium ſtudio,male inſinuari ſemper efficiet.ſed & fratrũ acerbas mortes frequenter oſtendit,aut eos a fraternis affectibus,graui ſimultate diſſociant, & cũ illos una ſanguinis neceſſitudo coniungat, parricidali odiorum contra ſe ſimultate depugnant.

Iupiter ſi ☽ diametra radiatione reſpexerit,ita ut in contrariis conſtituti locis,longa ſe inuicem radiorum ſuorum poteſtate pulſauerint, & ſit ☽ plena luminibus,& partes ♃ ☽ partium numerus antecedat, principalia dignitatis inſignia decernit iſta radiatio,eorũq; uitam clara poteſtate nobilitat.ſed & omnia potentiæ ornamenta decernit.facitq; talem, qui nũq̃ poſſit alienis poteſtatibus ſubiacere,& qui ſemper uirtutis gratia, & animi conſtãtia,alienis poteſtatibus fidenter reſiſtat. Si uero fuerit ☽ minuta luminibus,nihil de præcedentibus bonis,ſed maxima infortuniorum decernuntur exitia,hæc autẽ mala tunc fortius cõualeſcunt,ſi nocturna fue

rit genitura, cum simili coniunctione decreta.

Mars cum cæteris planetis diameter. Cap. decimūnonum.

M Ars si ♂ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis constituti locis, longa se inuicem suorum radiorum potestate pulsauerint, & sit diurna genitura, patrem ista radiatio, misera mortis atrocitate prosternit, aut lumina graui oculorum ualitudine, semper excæcat. ipsos uero, ex altis deiectos locis, misera laceratione præcipitat, aut graue nesciétibus periculum semper affertur, ac omnes actus grauibus facit contrarietatibus impediri. Si uero fuerit nocturna genitura, fractis uiribus, substantiam omnem, fatigati corporis imbecillitate debilitat, & lacerato, ac dissipato patrimonio, egestaté miseræ médicitatis imponit.

Mars si ♀ diametra radiatione respexerit, ita ut in cōtrariis constituti locis, lóga se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint, & sit diurna genitura, uagis semper faciet errorum uitiis ĩplicari. sed & ægritudinum incommoda, assidua radiatiōe decernunt. nuptias uero, & filios ♀ & ♂ sic positi, inuido stridore semper impugnant. Quod si in tropicis signis constituti, diametra se radiatione respexerint, ea decernunt, quæ eos quadratos decernere, ĩ superioribus partibus diximus. præsertim si se de ♄ uel ♋ ista radiatione pulsauerint, & si nullum illis ♃ in hac syderatione prospe rum, aut fœlix testimonium accommodauerit.

Mars si ☿ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis cōstituti locis, lóga se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint, maxima infortuniorum, & calamitatū exitia decernit ista coniunctio, aut enim immutata tabularum & scripturarum fide, qui sic ♂ & ☿ habuerint, falsi crimen incurrunt. aut omnibus facinoribus malæ conscientiæ societate iūguntur, aut cum maleficis & uenenariis, criminosæ uitæ consortiū ineūt, aut debitorum graui fœnore semper oppressi, cum pudoris iactura, ad publica iudicia pertrahuntur. hi quoq; prauo cupiditatis ardore possessi, & religiosa fidei commercia polluentes, depositas uel commédatas res abnegare conantur. ut ex ista perfidia, uel ex præcedentibus criminibus, publicæ contra illos sententiæ discrimen immineat. & iudicātium subiecti potestatibus, metuendo, causarum terrore quatiantur. Alii præcedentiū facinorum exagitati terroribus, & malæ conscientiæ oneribus fatigati, a suis erroribus separantur. præsertim si in finibus ♄ uel in eius domo, uel in domo sua ☿ fuerit inuētus in diurna genitura, nec ♃ aliquem ipsorum trigonica radiatione respexerit.

Mars si ☽ diametra radiatione respexerit, ita ut in contrariis cōstituti locis, longa se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint, aut oligochronios facient, aut grauibus periculorum continuationibus insequen

tur,aut nuptias non decernunt,uel si aliarum stellarum præsidio decretæ fuerint,uxores date,miseris mortium anxietatibus peribunt.ipsi quoque malo mortis exitu morientur,aut publica erunt animaduersione prostrati,præsertim si ☽ fuerit suis plena luminibus,radiisq;.

Sol cum luna sola diameter. Cap.uicesimum.

s Ol si lunam diametra radiatione respexerit,ita ut in contrariis cōstituti locis,longa se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint,uitam & statum hominis,ordinemq; substantiæ,& omnia dignitatis insignia uaria faciunt ratione mutari.Tunc enim collocatis diuitiis,rursus onus paupertatis affertur,& paupertatis incōmoda,aliarum diuitiarum rursus solatiis relaxantur,ita ut hominis sit ambigua cōditio, qui modo locuples abūdantibus copiis exultet.modo egenus,indecoro & turpi quæstu,miseræ uitæ subsidia quæritare cogatur.Faciunt etiā circa uultum,ĩhonestæ ualitudinis uitia,quæ corpus ipsum penitus immaculent,ac turpi quadam fœditate deforment.Nōnunq̃ etiā mirabili quodam,ac miserando ægritudinis genere corpus etiam ipsum,misera cōtractione debilitant,ita ut ad necessarios uitæ usus,uix satis possint debilitata membra per optatum officium suum implere.

Venus cum luna sola diametra. Cap.uicesimum primum.

u Enus si lunam diametra radiatione respexerit,ita ut in cōtrariis constituti locis,longa se inuicem radiorum suorū potestate pulsauerint,infœlices nuptias ex ista radiatione decernunt,sed nec aliquo patiuntur,sic positi,fœlicitatis ordine subleuari.aut enim nūquā filios habebunt,aut susceptam sobolem misera morte prosternunt,sed & ipsi crebra mala,& multas uxorum suarum pati coguntur iniurias,quæ maritis suis dn̄ari cupiētes,sup̄bo & elato spiritu,in eos sæpius inuehunt̃.

Mercurius cum luna sola diameter. Cap.uicesimū secūdum.

m Ercurius si ☽ diametra radiatione respexerit,ita ut in cōtrariis cōstituti locis,longa se inuicem radiorum suorum potestate pulsauerint,effrenatæ multitudinis impetum,& populares seditiones suscitant,ac cruenta discrimina,ita ut eos semper in cœtu publico,uox maligna populi persequatur,sed & animo & uerbis,deiectam eis timoris trepidationem,fœdumq; pauorem inducunt.

Planetarum omnium hexagona radiatio. Cap.uicesimū tertium.

c Vm stellæ hexagona se radiatiōe respexerint,hæc decernūt,quæ ex trigonica eas diximus radiatiōe decernere,sed decreto℞ ipsorū ex aliqua parte minuit̃ effectus,& lāguidis uiribus destituta radiatio,in geniturisomnibus,efficaciam sui minori potestate componit. Sed illud meminisse te conuenit,quod effectum habent hexagona in ui-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0257
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ribus,ſi tropicis uel duplicibus ſignis diuidantur.In efficacia uero tũc exiſtunt,quotiens ſolidum ſignum in tali radiatione interuenit.

Planetarum oĩum parilis radiatio. Cap.uiceſimũquartum.

u T omnifariam tibi Mauorti decus noſtrum, integras mixturarũ efficacias intimemus,extricatis trigonis mixturis pariter & quadratis,& omni diametrorum radiatione ſpecialiter explicata,nũc iunctas ſtellarum ſocietates,manifeſta ſermonis interpretatione ſignabimus,ut omni mixturarum temperatione mõſtrata,ad ſpecialia apoteleſmatum decreta ueniamus.

Saturnus cum cæteris planetis pariter. Cap.uiceſimũqntum.

ſ Aturnus & ♃ ſi unum partis hoſpitium acceperint,& in uno loco pariter conſtituti,equabili ſocietatis poteſtate iungantur, ſi in opportunis genituræ locis,& in iis, in quibus gaudent ſignis, uel partibus,iſta fuerint ſocietatis radiatione coniuncti, fœlicitatis inſignia, patrimonii augumenta.gloriæ cõmoda.uirtutis incorrupta preſidia. fœlicem filiorum ſobolem,ex iſta ſocietate decernũt.præſertim ſi diurna fuerit genitura.tunc enim actus maximos,tunc ꝓcurationis officia,tũc alienæ ſubſtantiæ poteſtatem adiungunt.Sed ſi eos ſic poſitos,ex ſuperiori loco ♂ minaci radiatione pulſauerit,totum hoc,quod dixi,inuida ♂ radiatione mutatur,ac ſemper in peius tendit.

Saturnus & ♂ ſi unum partis hoſpitium acceperint,& in eodẽ loco pariter conſtituti,æquabili ſocietatis poteſtate iungantur,ſi in opportunis genituræ locis fuerit iſta coniunctio, mores hominum equabili grauitatis moderatione componit,& omnes animi impetus manſuetis temperationibus mitigat. mortis autem inconſulta temeritas, & ardoris improbitas,ac inflammati caloris algor impatiens, cõiunctione ſaturnii frigoris temperatur,& mitigatis ignibus,quos natura ꝓprii caloris incenderat,ad effingendos mores hominum,grauitas,ex adiuncti ſibi frigoris ſocietate mutatur,& ♂ calor in moribus inſtituendis,tardo ♄ frigore ſemper hebetatur.Cum enim ♄ frigus ♂ calore tepeſcet,& cum illius flãmas ♄ frigus extinxerit,ex iſta temperationis moderatione,mores hominum perfecta grauitatis ornamenta percipiunt.Sed nihilominus actus,contrariis ſtellarum iſtarum diſſenſionibus impeditur, cum in negociis alter reuocet, alter impellat.ſed nunq̃,quod uelint,qui ſic ♂ & ♄ habuerint, ꝓſpere cõſecuntur.ſemper enim,cum animi triſtitia,inefficaci cupiditate ſolliciti, imperfecta deſyderiorum ſuorum uota relinquũt.Sed & uariis etiã ægritudinum diſcriminibus implicantur,& corpus eorum aſſidui lãgoris cõtinuationibus fatigatur,atq; ad nociua corporis detrimenta,aſſidue contra illos nigri fellis concitatur exitium,ſed & cita mors opprimit patrem.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0258
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

pariter & matrem, paterna etiam substantia uariis lacerationibus dissipat, fratribusq; per ipsos malum semper præparatur exitium. Quicunq; etiã fuerint primi suscepti, aut misero mortis ꝓsternuntur interitu, aut omni fœlicitatis præsidio destituti, fraternæ gloriæ potestatem, cũ maxima humilitatis ueneratione suscipiunt, sed ipsis difficultates maximas, & errorẽ grauium solicitudinum frequenter imponũt. hæc autem omnia fortius conualescunt, si aliquem genituræ cardinem, eadem partis societate possederint, tunc enim animus eorum, mutabili rationũ uarietate, uirtutes sustinet, nisi ♃ in primis cardinibus constitutus, & in iis in quibus exaltatur signis, uel in domo sua, uel in opportunis genituræ locis positus, omnia hæc malorum discrimina, propitio suo sydere mitigarit.

Saturnus & ♂ si unum hospitium partis acceperint, & in eodẽ loco pariter constituti, æquabili potestatis societate iungantur, paternam omnẽ substantiam dissipat ista coniunctio, sed & ipsi & patri miserũ mortis decernit exitium, hæc autem mala, in nocturnis genituris, fortius conualescũt, siue in matutino, siue in uespertino ortu ♄ fuerit inuentus, tũc enim patrem, grauibus infortuniorum cumulis, tunc miseris periculorum discriminibus semper incurrit, tunc fratribus acerba malorum decernit exitia. Si uero in nocturna genitura ♄ & ♂ ista fuerint societate coniuncti, Sed si in eodem signo constituti, istis fuerint partium diuersitatibus separati, ut ♂ quidem paucas, ♄ autem plures habeat partes, tunc patri cũ misero calamitatis exitio, malæ mortis discrimen indicit. Omnia uero, quæ diximus, forti malorum continuatione ꝑueniunt. sed cum his omnibus malis, lacerato patrimonio, siue ꝓscripto, & omni fortunæ substantia dissipata, extremum onus paupertatis imponitur. Langores quoq; ex uitiosis humoribus inferuntur, ac uires omnes, fatigati corporis imbecillitate deprimuntur, aliorum etiam oculis, miserum exitium cæcitatis impingitur. Hos autem ipsos idoneos agricolas semper efficiet ista coniunctio, ita ut illis post multum temporis spatium, ex agrorum cultura, idonea facultatum subsidia cõferantur. Erũt sane ipsi in tristitia semp obscuri. Quod si in ♂ uel ♄ domo, ♂ & ♄ pariter fuerint collocati, gloriosum quidẽ patrem efficiunt, sed oĩ diuitiaꝝ ꝑsidio destitutũ. ipsos uero cõtra patres, ♂ & ♄ simul positi, parricidalibus inimicitiarũ odiis exasperãt. sed hos eosdẽ earum infœlicitatum, quas diximus, misera decreta semp impugnãt.

Saturnus & ♀ si unum hospitium partis acceperint, & in eodẽ loco pariter constituti, æquabili societatis potestate iungantur, indignarum mulierum nuptias decernit ista coniunctio, & misera matrimoniorum infortunia semper excitat. Itidem aut steriles, aut debiles decernit uxores, quarum ĩsigne quoddam uitium, omnem corporis formam dedecoret, aut

enim graui pulſantur infamia, aut ex iſtis infortuniis, etiam illis filiorum ſoboles denegatur. Sic autem habentes ♄ & ♀ nunq̃ filios, aut tarde ſuſcipient, eruntq; frigidi ſemper ad ♀, & immanis eorum animus ĩſtabili ſemper uarietate diſſentiet. Hæc etiam in fœminarum genituris ♀ & ♄ ſimul poſiti, æquata radiationis ſocietate decernunt. Sed hæc fortius conualeſcunt, ſi in ♑ uel ♒ ♄ & ♀ fuerint pariter inuenti, nam hæc ſigna ♀ male ſemper inficiunt, præſertim ſi ♄ ſocietas acceſſerit. tunc enim eius malitia coniunctionis, nec præſentia põt ♃, nec teſtimonio mitigari.

Saturnus & ☿ ſi unius partis locum æquata ſocietate poſſederint, uocis ſonum, balba linguæ confuſione, ſemper indicunt, aut tardo ſermone faciunt impedita uerba ꝓferri, aut auditum graui ualitudine ſemper impugnant, & nunq̃ eorum permittunt deſyderia compleri. Erunt etiam in omnibus actibus fidei teſtimonio deſtituti, ac rigida mẽtis auctoritate durati, & obſtinata ſempérque triſti diſſimulatione compoſiti. ſed hi animi ſui conſilia, alta malitiæ taciturnitate cælabũt. ingenia uero eorum multis diſciplinarum ſtudiis, fœlici ſydere penitus imbuentur.

Saturnus & ☽ ſi hoſpitium unum pariter acceperint, & in eodem loco inuicem conſtituti, æquabili ſocietatis ratione iungãtur, omnes impetus & animi cogitationes, ac omnes actus imbecilla mortis trepidatione ſemper impugnant, ſed & materna ſubſtantia, ex iſta ſocietate, miſeris lacerationibus diſſipatur. matres etiã eorum, ac iidẽ ipſi, grauia ægritudinum continuatione debilitantur. Si uero diurna ſit genitura, & ſit luna plena luminibus, ac beneuolarum ſtellarum acceſſerit opportuna radiatio, omnium præcedentium malorum ꝓhibetur ĩprobitas. Si uero fuerit nocturna genitura, & ☽ ſit uel minuta uel plena, omnia infœlicitatis genera, & omne malorum exitium decernit iſta coniunctio. Sed ſi ♃ aut ♀ teſtimonia pariter acceſſerint, contempto ſalutari præſidio, calamitatis exitium conualeſcit.

Iupiter cum cæteris planetis pariter. Cap. uiceſimũſextum.

IVpiter & ♂ ſi in unum pariter fuerint collocati, ac in eodẽ ſigno pariter conſtituti, æquabili ſocietatis poteſtate iungantur, maxima decernunt inſignia dignitatum, ac maximam conferunt licentiæ poteſtatem. Faciunt enim homines magnarum ciuitatum, aut regionum officia gubernãtes, in maximis etiã populis glorioſæ licentiæ tribuunt poteſtatem. Erunt etiam hi tales, qui omnia quæ deſyderant, proſpero conſequãtur euentu, præſertim ſi in opportunis genituræ locis poſiti, uel in primis cardinibus, uel in quinto, aut in undecimo ab horoſco. loco, in domo ♃ aut ♂ ſimul fuerint cõſtituti. Tunc enim faſces. tunc arma. tũc illis maximi cõmittunt̃ exercitus. tunc etiam in magnis honori-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0260
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

bus poſiti, magnificæ poteſtatis licentiam fœlici ſydere ſortiuntur.

♃ & ☉ ſi in eodem ſigno pariter fuerint conſtituti, & ſit ♃ ſub radiis ☉ abſconſus, omnem fœlicitatis ordinem, uariis deiectiõibus minuit. Si uero fuerit ♃ liberatus à radiis ♂, & in matutino ortu cõſtitutus, ac eiuſdem ſigni cum ♂ hoſpitio copuletur. fatum, ſubſtantiam, uitã, atq; ex iſtis fœlicitatibus fructus, cum maxima etiam honoris poteſtate decernit, & à bono parente uidebuntur eſſe ꝓgeniti, ita ut ex die ortus ſui, omnia parentibus fœlicitatis inſignia conferãtur. ſed & ipſi, qui ſic ♃ & ♂ habuerint, fœlices ſuſcepta filiorum ſobole gaudebunt, ac lætabuntur.

♃ & ♀ in eadem parte uel ſigno, ſi pariter fuerint conſtituti, honoris inſignia, cum maxima decernunt cum gratia uenuſtatis, bonorum etiam & magnorum uirorum fidelibus amicitiis ſemper aſſociant. Sic etiã (ut ante diximus) collocatis, promiſſionum captæ perſuaſionibus puellæ, uirginitatem ſuam deſyderio corruptoris addicunt. ſed ex hac occaſione, & crimina concitantur, & tumultus ſeditioſæ uocis infertur. Fiunt autem maiora periculorum diſcrimina, ſi cum ☿ ♂ fuerit inuentus. Si uero in ♄ ſigno, ♂ & ♀ ſimul poſiti, eaſdem poſſederint ꝑtes, & ♄ in uicino ſigno, hoc eſt in ſecundo fuerit inuentus, ita ut ipſe primus, coniunctionem ♀ uenientis capiat, & ♂ ☽ reſpiciens, quacunq; ♀ radiatione iungatur. ♄ etiam ☽ pariter aſpiciat, & ♂ ſit ĩ MC. ☽ uero & horoſ. in ♋ cõſtituti, hi incæſto furoris ardore, & poteſtatis alicuius præſidio liberati, matrum ſuarum connubia ſortiuntur, aut nouercas ſuas, præpoſtero mentis ardore, ac cupiditate poſſeſſi, ad conſortium tori genialis inuitãt. Si uero mulieris fuerit iſta genitura, mr̃imonii gratia hæc eadem mulier, aut patri iungetur, aut uittrico. Talẽ Oedipodẽ habuiſſe genituram, antiquæ ferũt memoriæ lectionum, fuit enim horoſ. in ♋. ♂ ĩ ♈. ♄ ĩ ♊. ♃ & ♀ in ♒. ♂ in ♎. ☽ in nebula ♋ ☿ uero cũ ☉

*

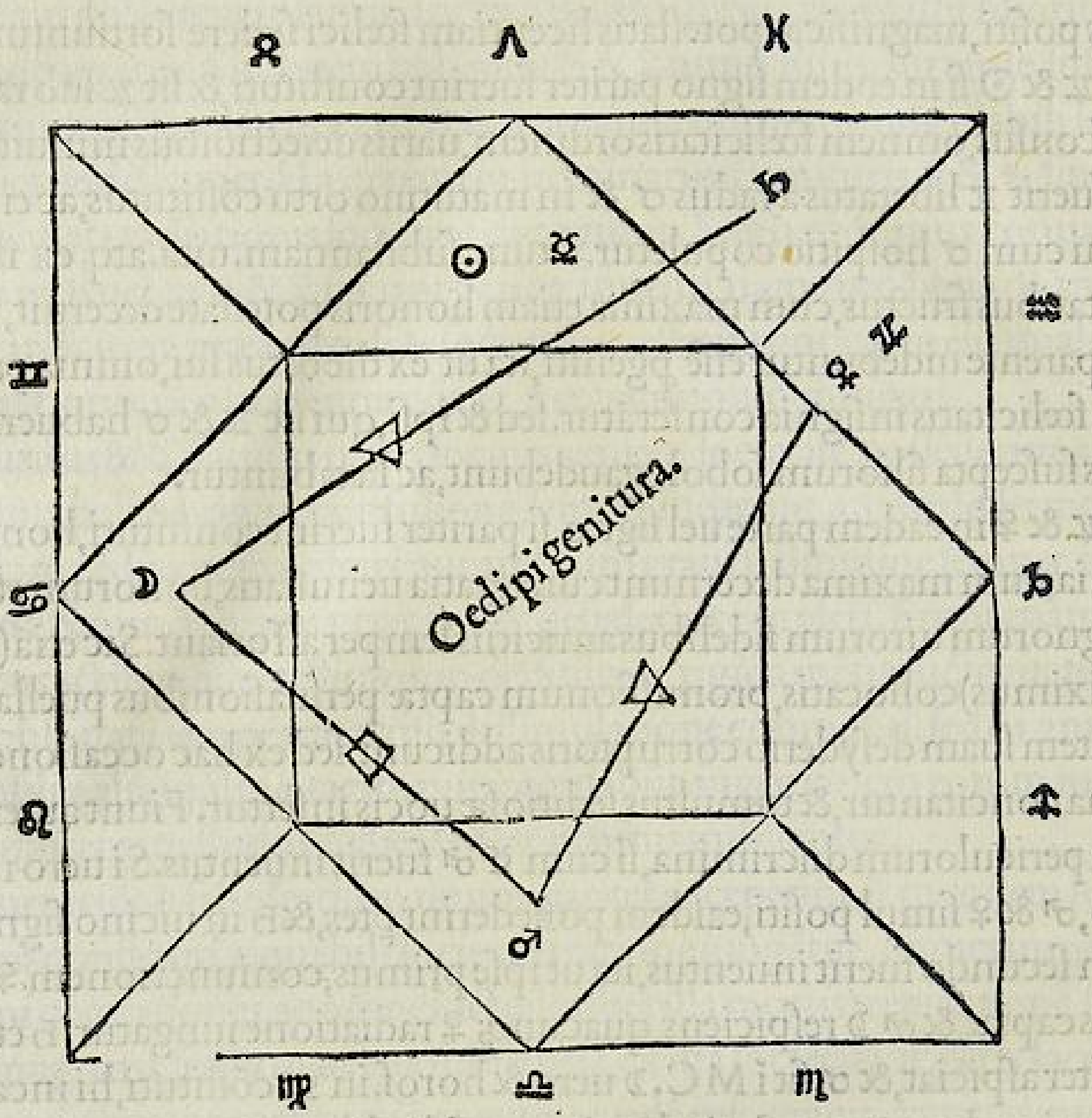

♃ & ☿ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodẽ signo pariter cõstituti, æquabili societatis potestate iungantur, maxima religionis ĩsignia decernũt, legísq; peritum reddunt, & qui in suis rõnibus sensu completus sit & intellectu, uictorem quoq; notant in causis, & qui multorum homi num, secũdum Socraticum institutum, utilitatẽ, cõmodúmq; procuret, Reddunt etiam acutissimos supputatores, & hac potissimum ex causa, re gum, ac principum scribas.

♃ & ☽ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodem signo pariter cõstituti, æquabili societatis potestate iungantur, augumẽtum maximum in diuitiis, ac fortuna decernunt. Quod si ♃ oriẽtalis fuerit, natum parẽte meliorem reddit, ac nõ solum opibus, sed etiam dignitate ampliorem. Si uero ☽ fuerit lumĩe diminuta, ac paucio℞ partiũ numero, q̃ ♃ eleuata, multũ qdẽ de supiori fortuna diuitiis, ac decreta nati dignitate diminuit.

Mars cum cæteris planetis pariter. Cap. uicesimũseptimum.

Mars & ☉ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodem signo pariter constituti, æquabili societatis potestate iungãtur, nati parentem cito moriturum enúciant, eíq; non mediocres labores, dolorésq; decernunt. substantiam destruũt & expectationem, ferríq; aut ignis dãna

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0262
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

decernunt, eúmq; in consiliis & cogitationibus suis incōstantē uariúmq; cōstituūt. Si uero in cardinibus, uel eorum anaphoris fuerint constituti, hæc omnia firmiori sane, certiorίq; decreto constabunt.

♂ & ♀ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodē signo pariter cōstituti, æquabili societatis potestate iungantur, mulierū causa. lites. dāna. atq; impedimenta decernunt. Quod si in mobili signo fuerint, humilem quidem & obscuram fœminam uitiligantem insinuant. Sed ubicūq; fuerint constituti, turpes ac manifestas ♀ species reddunt. Quod si mulieris fuerit genitura, manifestam arguent, audacémque meretricem, multaque tentigine famosam.

♂ & ☿ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodē signo pariter cōstituti, æquabili societatis potestate iungantur, mēdacem, sed bonæ rationis natum decernunt. sapiētem. acutū. disertū. & hac ex causa apud plurimos cōmēdatum. Quod si benigna accesserit ♀ radiatio, illud idem efficiet, sed parenti maxime pium. Si uero ♄ radiatio fuerit adiecta, hæc bona diminuit. Sed si ☿ hoc modo iunctus, sub radiis ♂, & in cardine fuerit ☽ aspiciens, malas cogitationes. furta, & dolos decernet.

♂ & ☽ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodem signo pariter cōstituti, æquabili societatis potestate iungātur, uitæ læsionē, ferri nocumentum, ac biothanatam mortē decernūt. matri anxietatē, solicitudinémq;. ac laborem minātur. Quod si in aliquo cardine tali fuerint societate coniuncti, diuersas artes. operúmq; subtilitatem, sed non sine summo damno atq; iactura constituunt, unde non sibi solum, sed etiam cognatis & amicis, non modicum mœroris adiungant.

Sol cum cæteris planetis pariter. Cap. uicesimūoctauum.

Sol & ☿ si in unum pariter fuerint collocati. ac in eodem signo pariter constituti, æquabili societatis potestate iungantur, ♀ autem in occidente fuerit collocata, in nocturna genitura, aut in oriēte, in diurna magnum sane nomē, mirabilē expectationē, ac diuinā penè famam, nato decernūt, qui nō solū ab omni populo diligat̄, sed etiam ipse quoq;, miro quodam amoris affectu cæteros ꝓsequatur. Sed hoc melius efficietur, si ambo sic uicti, in cardinibus fuerint collocati.

♂ & ☿ si in unū pariter fuerint collocati, ac in eodē signo pariter cōstituti, æquabili societatis potestate iungant̄, aut oriētales fuerint, aut occidētales, mirabilē animi sensum, pietatémq; decernūt. Hos enim sapiētes, ut plurimū scribas. supputatores, ac principū faciūt negocia ꝑtractātes, qui non sibi solum ex tali sapiētia, maxima consequantur honoris insignia, sed aliis etiam summa conquirant subsidia facultatū, quibus aliquo præsint magistratus honore.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0263
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

sint magistratus honore.

☉ & ☽ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodẽ signo pariter cõstituti, æquabili societatis potestate iungantur, in quacũq; genituræ parte collocati, malum testimonium perhibent, eiúsq; partis significationẽ debilitant. Quod si sic pariter cõstituti, in septimo ab horos. loco positi fuerint, malas decernunt uxores, litigiosas, & inflato superbiæ spiritu tumentes. Si uero in sexto ab horos. loco fuerint collocati, nato infortunium, & ægritudines, ac plerumq; cæcitatem minantur.

Venus cum cæteris planetis pariter. Cap. uicesimũ nonum.

u Enus & ☿ si in unum pariter fuerint collocati, ac in eodem signo pariter cõstituti, æquabili societatis potestate iugant̃, ioculationũ ac ludorũ amorẽ inducũt, multas quoq; tribuũt uxores & amicas. Versificatores reddũt. cãtores, & facũdos oratores, sed q̃bus maxime noceat ♀, nõ solũ cogitationes & cõsilia, sed ingeniũ etiã & industriã minuẽdo. Quod si eos, sic positos ♃ benigna radiatione respexerit, & p̃cipue in horos. constitutus, ex mulieribus maxima decernit honoris insignia.

♀ & ☽ si in unũ pariter fuerĩt collocati, ac in eodẽ signo pariter cõstituti, æquabili societatis potestate iũgant̃, hoĩes faciẽt, multa ornatus diligentia cõpositos. pulchra facie & hilari, multæq; expectatiõis & fortunæ. Sed tamẽ in suis cõiugiis minime cõtestantes. nã alienas uxores appetentes, uario adulteriorũ crimine laborabũt. iis uero e diuerso plerũq; solet accidere ut eodẽ quoq; modo, eorũ uxores, alieno cõcubitu, pares uices reddant.

Mercurius cum luna iunctus pariter. Cap. tricesimum.

m Ercurius & ☽ si in unũ pariter fuerint collocati, ac in eodẽ signo pariter constituti, æquabili societatis potestate iungant̃, fuerítq; ibi ♃, uel saltem beneuola radiatione cõiunctus, claros reddũt, cordatósq; uiros, sed mẽdaces plerũq; & incõstãtes, q̃d si eos aspexerint in fortunæ, hoc firmius erit, pæd iconésq; famosos efficient. Si uero ☽ partiũ numero magis aucta, fueritq; ☿, mala omnia deterget, bonáq; decreta, stabili fatorum dispositione, firmius adiiciet.

Catholica sydeꝝ p̃miscue positoꝝ decreta. Cap. tricesimũ primũ.

l Vna si in ☿ finibus fuerit inuẽta, & masculini generis sydus acceperit, & p̃sertim ♒, nec ♀. ♃ trigonica radiatione iungatur, qui sic habuerint, nunq̃ filios aliquos sortientur.

☽ si in æqnoctialibus in horos. fuerit inuẽta, idest in ♈, uel ♎, ♃ uero & ♂ partili societate coniũcti, in MC. uel in occasu fuerint collocati, ♀ aũt & ♄ in ♑, uel ♒ pariter cõstituti, & eundem partis numerum possidentes, ♂ & ♃ qualibet radiatione respiciant, steriles facient, & effœminatos, abscisos quoq;, & gallos, religionum cerimoniis seruientes.

♄ & ♂ si

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0264
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

♄ & ♂, si in ♀ domo, æquata ptis societate cõiuncti, fuerint cõstituti, occasum uel in MC. possidẽtes, & in diametro eo℞ ♀, in domo ♂ posita, ♂ & ♄, æquata sit partis rõne contraria, hæc stella℞ ordinatio, eunuchi genituram nobis apertissima demonstratione ostendit.

♂ & ☽ si diametra sibi fuerit radiatiõe cõtrarii, & easdẽ ambo, ĩ diametro cõstituti, ptes accipiãt. ♀ uero, ĩ dextro eo℞ q̃drato cõstituta, ac de diametro ♄ respiciens, p sinistrũ q̃dratũ, ☽. ♂q; pulsauerit, ita ut ipa de diametro ♄, ☽ uero & ♂ de quadrato respiciat, & ☿ MC, possederit, ex hac stellarũ mixtura, aut steriles uel hermaphroditi, aut certe generant̃ eunuchi.

♄ & ♀ si ĩ signo uel finibus ♀ piter cõstituti, MC. possederĩt ptes, & ♂ ab iis alienus fuerit effectus, aut pauperẽ ista cõiũctio, aut puectæ ætatis decernit uxorẽ. Si uero sic ♄ & ♀ cõstitutos, trigonica ♃ radiatiõe respiciat, uel si cũ ipsis fuerit ĩuẽtus, ex isto ♃ testimonio, uidua quidem uxor decernitur, sed diuitiarum affluentia copiosa.

♀ si in ☿ pte, cũ ♃ fuerit ĩuenta, ista sociatio, adulterio cognitã decernit uxorẽ. si uero iis piter cõstitutis, ☿ stella ad hoc idẽ cõsortiũ ptis accesserit, hoc marito relicto, quẽ adulterio fuerat ĩteruenĩete sortita, ad alteri⁹ mariti rursus nuptias transibit mulier, aut hoc iuuenis amore capta pficiet, aut paupis cuiusdã secuta concubitus, aut ignobilis coitum, humili ac prona mentis cupiditate desiderans, ut omnifariam praui amoris illecebris, inferioris uiri consortium ignobiliter sortiatur.

☽ cum ☿ si partiliter fuerit inuenta, & ♂ in horos. partiliter fuerit collocatus. ♃ uero ĩ anaphora horos. cõstitutus, ☽ trigonica radiatiõe iũgat̃, ex ista cõiũctiõe uel societate: clara nobilitatis decernunt̃ insignia.

♀ si in MC. cõstitutã, trigonica ♃ rdiatiõe respiciat, uel si cũ ea fuerit ĩuẽtus, & ♀ ab oĩbus maleuola℞ stella℞ fuerit radiatiõibus sepata, fœmina℞ psidio, ex ista cõiũctiõe, maxĩa fœlicitatis ĩsignia cõferunt̃, aut ex aliquo fœmineo ope, fœlicitatis initiũ datur. Sed hos eosdem facit musici carminis modos dulciter flectere, aut citharã, lyrãq; pcutere, aut certe molli corporis flexu, cum satis grata uenustate saltare.

♃ semp in MC. ptiliter cõstitutus, misero libidinis studio, ad sordidarũ mulie℞ cõcubitus ĩpellit. si uero cũ eo ♂ fuerit ĩuẽtus, & ipe eãdẽ possidẽs ptẽ uxorẽ facit ab alio uiolẽter arripi. Si ãt iis ♀ accesserit stella, illustribus uiris, de meritorio detracta mulier, cõiugali grã copulat̃. Si uero iis oĩbus ♂ q̃dratus accesserit, patrũ cõcubinis, aut nouercis suis, nefaria cupiditate iũgunt̃, & retractas patrũ uxores mr̃imonii societate cõiungũt, sed cũ fuerint nuptiæ praua cupiditate cõpletæ, pueniẽte mulieris fuga, dissoluitur matrimoniũ, qđ prius fuerat infaustis ominibus copulatum.

♂ si ĩ MC. cũ ☽ fuerit ĩuẽtus, & ♃ ĩ horos. fuerit ptiliter collocatus, ĩ oc-

casu uero ☉ fuerit cōstitutus, ♃ de diametro, ♂ uero & ☽ q̄drata radiatio-
ne respiciés, nuptias ista cōiunctio, cū exitiali certaminis cōflictatiōe de
cernit. Tunc enī grauia uulnera, minax cōtēdétiū gladius infligit, tunc
grauis pugna, sæui ardoris certamíbus cōcitat̄, tūc famosa prælio℞ certa
mina, & funesti furoris cupiditatibus excitātū, & cadentiū gemitu, strepi
túq; pugnātiū, atq; acerba sanguis ꝓfusione, cōtractæ nuptiæ cruentant̄.
Tale Paris Alexāder decretū habuisse suggerit̄, cuius ex nuptiis, pugna-
rum famosa certamina, & fabulosa patriæ excidia contigerūt. Sed totum
Alex. Paridis decretum hac fuit rōne compositū. Horos. fuit in ♒, ☉ in
♌, ☽ in ♏, ♄ in ♌, ♃ in ♒, ♂ in ♏, ♀ aūt & ☿ in geminis.

Paridis genitura.

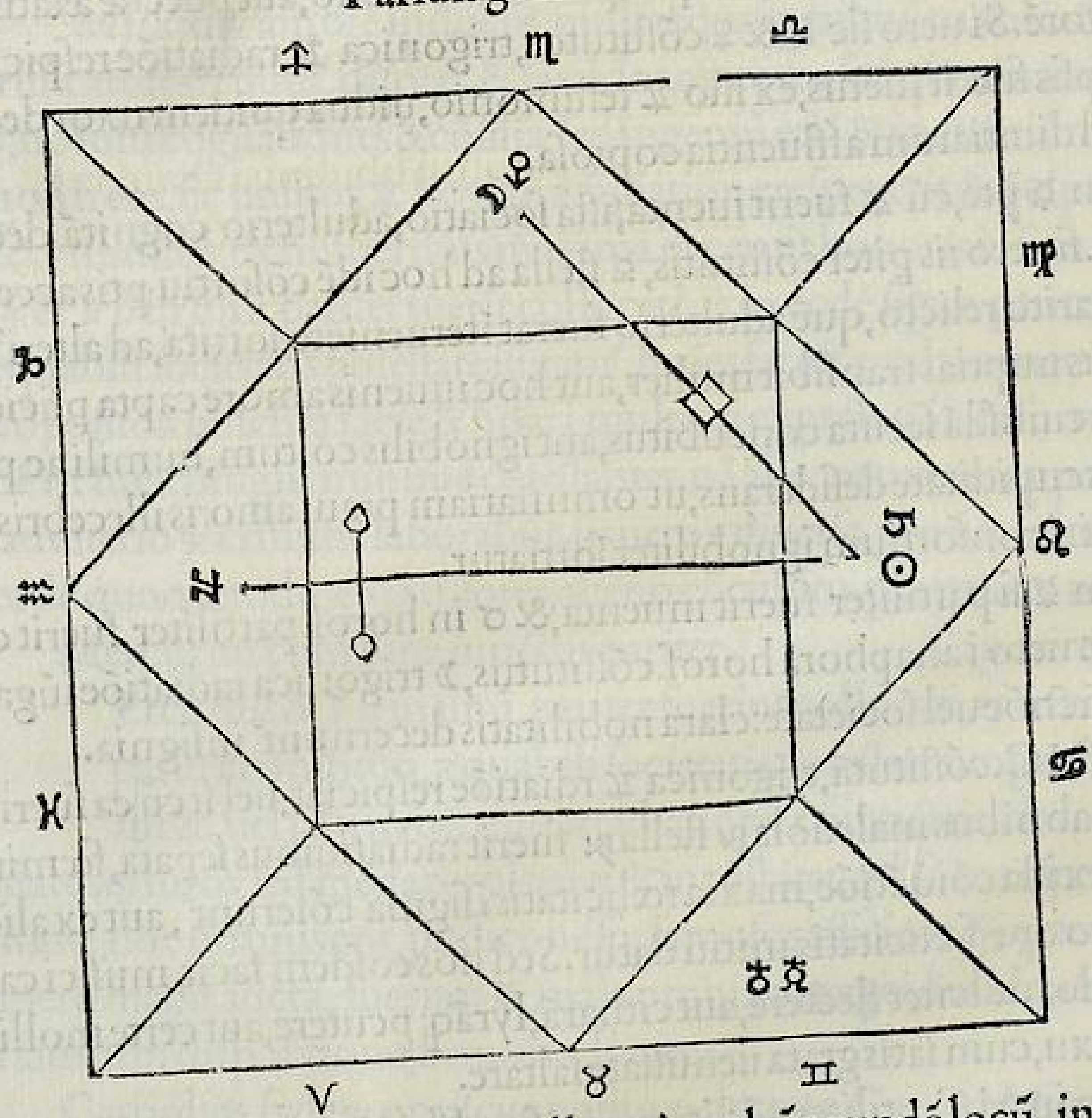

♄ & ♂ si in MC. fuerit ꝑtiliter collocati, aut hūc eundé locū, in aliis car
dinibus cōstituti, quadrata uel diametra radiatiōe respiciát, nec eo℞ mali
ciā, ♃ ac ♀ salutaria ꝑsidia mitigarint, laboriosos. paupes. misero pauperta
tis onere depressos, & quottidiani laboris cōtinuatōe quassatos, ꝑficiet ista
cōiūctio, ut assiduis corꝑis fatigatiōibus, misera uitæ aliméta quærantur.
Si uero hūc eundé locū ♂ de diametro respexerit, ♄ in MC. siue ī IMC.
aut certe in horos. cōstituto, sintq; oés diuino testimonio destituti, cū ꝑce-
dentibus malis, publici etiā carceris custodiā, & ferrea decernunt̄ uincula
cathenarū. Si aūt his sic cōstitutis, plenā luminibus ☽, ♃ cleméti radiatio
ne respexerit

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0266
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ne respexerit, post multos labores, ac discrimina talia liberant̃, & in melio rem transeunt uitæ substantiam.

♂ si in medio cœli partiliter fuerit íuentus, & secũdũ ab eo signũ, de uici no posita ♄ stella possederit, laboriosos. paupes. ac uitã manu q̃rentes effi ciet ista cõiũctio, sed & facies eo℞ tristis semp uultus ĩnubilat. Sed si MC. ♂ æquata pte respiciat, & in secũdo signo ♄ sic sit, (ut añ diximus) cõstitu tus, maiora infœlicitatis onera decernunt̃, & maiorũ infortunio℞ cumu lus accedit, sed & nunq̃ hi, qui sic eos habuerint, qđ cupiũt cõsequentur.

☽ si in labiis ♈, uel in ♑ fuerit íuẽta, uel ♉ labra simili rõe possederit, mu lieres quidẽ uiragĩes faciet, uiros uero ad oĩa libidinũ uitia semp impellit, ut misero cõcitati ♀ stimulo, ĩpuri & ĩpudici coitus uota cõcipiat. Quod si ☽, in iis, ĩ q̃bus diximus, signo℞ ptibus fuerit collocata, & has easdẽ par tes, ☿ & ♂, cũ ☽ positi, eadẽ rõne possederint, & ☽ ad ♂ defluat stellã, in q̃- cunq; signi pte ☽ fuerit íuẽta, ex hac pte uitiũ libidinis íuenit̃, sed p̃dicto- rũ uitio℞ tegit̃ & mitigat̃ improbitas. Si uero, sine ♃ testimonio, ♀ fuerit cũ iis íuẽta, oẽ uitiũ ĩpudicæ ĩpuritatis ĩdicit̃, tũc uiri, spõtanea furoris ad hortatiõe, muliebria patiunt̃, tunc ĩpuro honore uitiosæ libidĩs ardorem exeq̃ studẽt. Si uero fuerit mulieris ista gẽitura, meretricẽ, p̱stituti pudoris efficiet, & q̃ corpus suũ, prauis libidinũ cupiditatibus, tradat, pudorẽ suũ mercedis quottidianæ gr̃a, ptãti lenonis addicens, eritq; in publicis meri- toriis p̱stituta, ét si ex alto genere uideatur esse progenita.

☍ ☽, & horos. si ita sint in genitura collocati, ut nulla sibi existãt oẽs rõe cõiuncti, & ☍ horos. nõ uideat, & ☽ rursus, nec ☍ nec horos. similiter aspi ciat, nec sint aliqua partium societate coniuncti, tanto paupertatis onere fatigant, ut hi, q̃ sic eos habuerint uario infœlicitatis onere prægrauati, ad extremum exitium mendicitatis, sinistris auibus accedant.

☍ & ☽ si fœminei generis signa possideãt, & horos. ĩ fœĩo signo fuerit ĩ- uẽt⁹ & ibi sit ☿ positus ptiliter, hi mãibus, p̱priis naturã suã putare cogũt̃.

☍ & ☽ si in horos. fuerit ptiliter cõstituti, aut unus horos. præcedat, & al- ter subsequatur, ita tamẽ, ut hoc in horos. fiat signo, & in anaphora horos. ♂ sit cõstitutus, & ♄ ♂ aliqua testimonii radiatiõe iũgatur, hæc syderatio miserum oculis onus cæcitatis imponit.

☽ si in MC. fuerit íuẽta, & in IMC. ♀ constituta, ptili ☽ radiatione respi ciat Ista cõiunctio, ĩcestæ cupiditatis ardore, sorores fratribus iũget uxo- res. Si uero in dextro ☽ quadrato ♀ fuerit collocata, hoĩes faciet, ad oĩa ne gocio℞ officia p̃paratos, q̃ sibi multarũ amicitiarũ præsidia cõquirãt, & quos uxores fido diligãt semper affectu facítq; omnibus amicis amabili charitate cõiunctos, sed hæc omnia fortius cõualescent, si unum de duo- bus trigonica ♃ radiatione benignóq; aspectu respiciat,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0267
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Horoſ.ſi in ſigno ♍ fuerit inuentus,& in eodem ♂ ☿ & ♀ ꝑtiliter fuerit collocati,♃ uero in occaſu poſitus,♓ poſſederit ſignum,& iis, q̃ in horoſ. ſunt ꝑtili radiatiōe iūgat̃. ♂ uero in anaphora horoſ.hoc ē in ♎ ſit cōſtitutus,& ☽ in.v.ab horoſ.loco ♑ cōſtituta poſſideat,♄ uero ĩ nono ab horoſ. loco poſitus, ♉ ſignū teneat,qui ſic hos oēs habuerit,talis erit orator,ut in modū fulminū,dictoꝝ eius ſnĩæ ꝓferantur,ita ut pro eius arbitrio,multitudinis animi aut quieſcētes excitent̃,aut ĩcenſi facile mitigent̃. Talia ēt erūt eius dicta,ut hæc,ad augumētū & nutrimētū ĩgenii ſui, poſteritas, animoſa contentiōe perdiſcat. Talis enim orator, apud macædoniæ Philippū,nomine Hermodorus,oēs orōnis licētia perſequebat̃,& ut manifeſtius explicemus,hæc genitura diuinū Demoſtheni ſpirauit ĩgenium.

Demoſthenis,& Hermodori genitura.

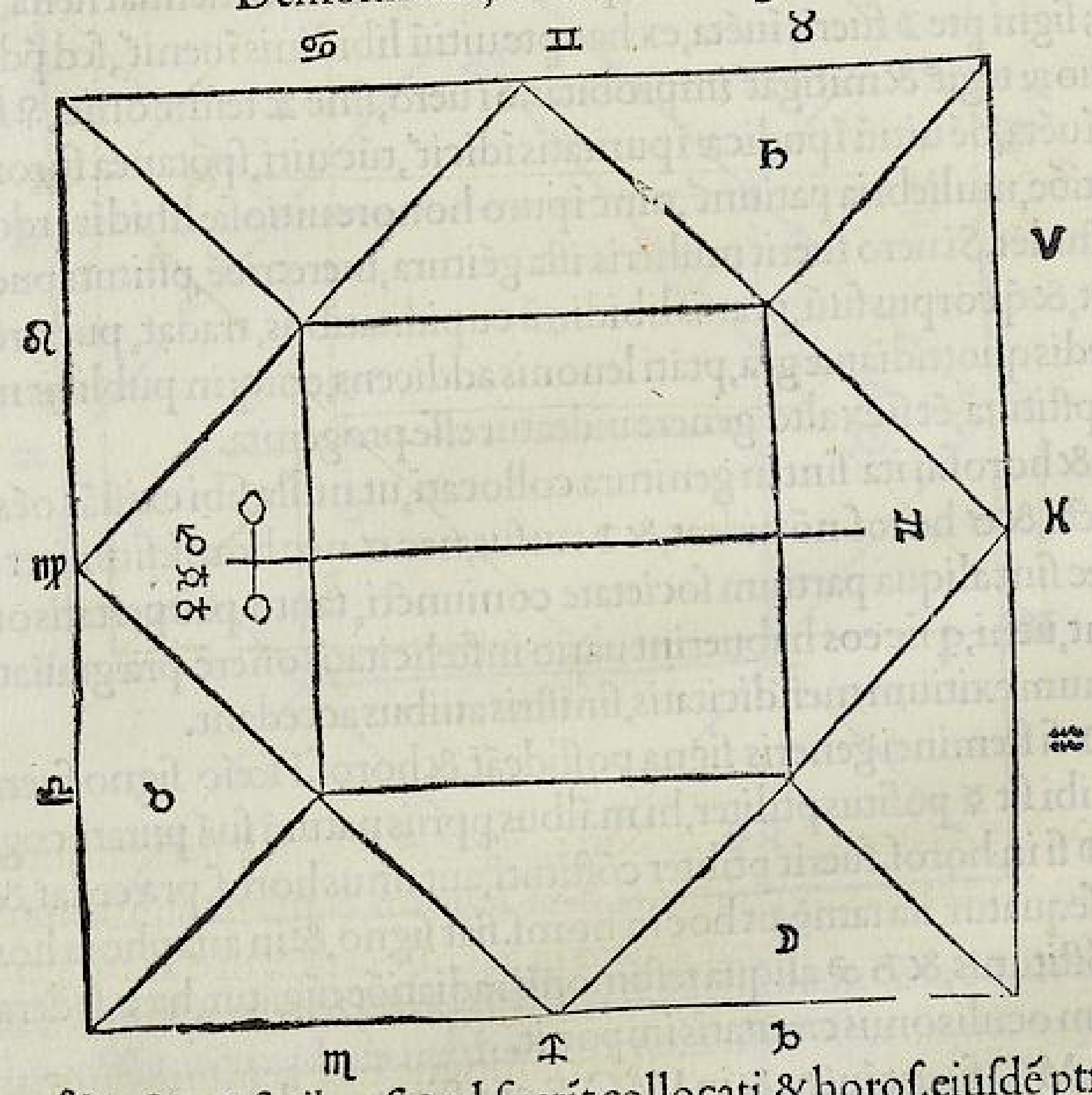

♂ ☿ & ♀,ſi in ♀ finibus ſimul fuerĩt collocati,& horoſ.eiuſdē ꝑtis poſſederit ſiⁿē,♃ uero in ♊ cōſtitutus in occaſu,hos oēs diametra radiatiōe reſpiciat,ſitq; illis æqualius partiū ſocietate coniunctus,♂ autē in ♑,& ☽ in q̃nto ab horoſ.loco conſtituta, ♈ ſignū teneat,ita ut in capite ſit ♈,In his enim partibus faciet cæcos.♄ uero in nono ab horoſ.loco, in ♌ ſit conſtitutus,Hæc genitura diuinum poetā heroici cuiuſdā carmĩs facit, ut martios ſtrepitus,pugnarúmq; metuēda certamina,celeberrimi carmĩs nobi-

litate

litate perscribat, Talis genitura Homerum, diuinum cumæi carminis fecit interpretem, principémq; poetarum.

Homeri genitura.

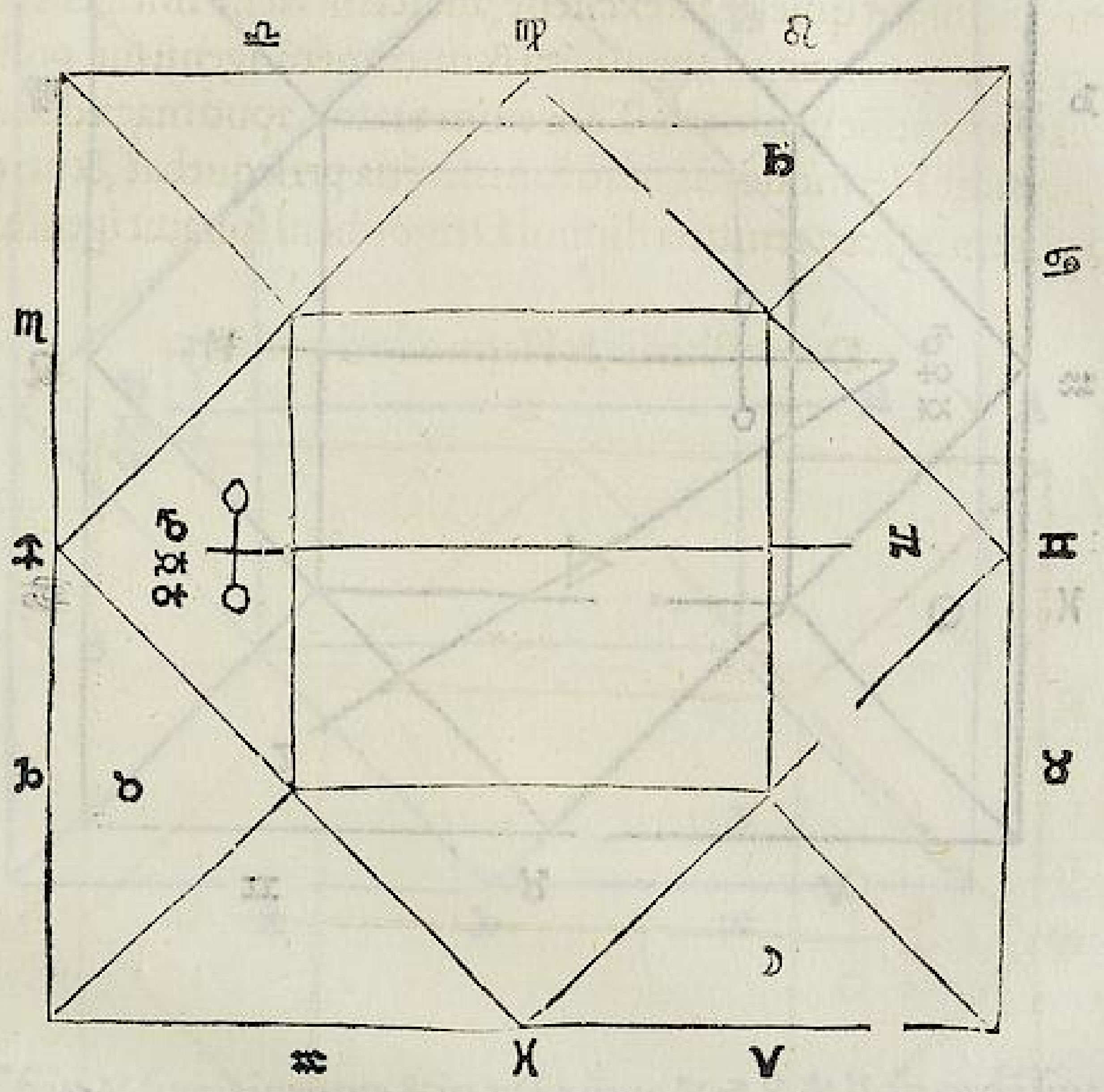

Horos. si in ♒ fuerit inuentus, & in eius pte ♂, & ☿ & ♀ sint partiliter col locati, in occasu uero ♃ positus, ♌ héat signum, & in anaphora horos. ♂ constitutus, signum ♓ teneat, ☽ uero in ♊ collocata, & in quinto genituræ loco cõstituta, horos. trigonica radiatione respiciat, & ♄ nonum ab horos. locum tenens in libræ signo sit constitutus, hæc genitura diuinarum & cœlestium institutionum reddit interpretem, qui docili sermone, & diuini ingenii potestate compositus, ac cœlesti quodammodo institutione formatus, uera disputationum licentia, ad omnia secreta diuinitatis accedat. hæc enim Platonis genitura fuisse, uera hystoriæ narratione suggerit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0269
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Platonis Genitura.

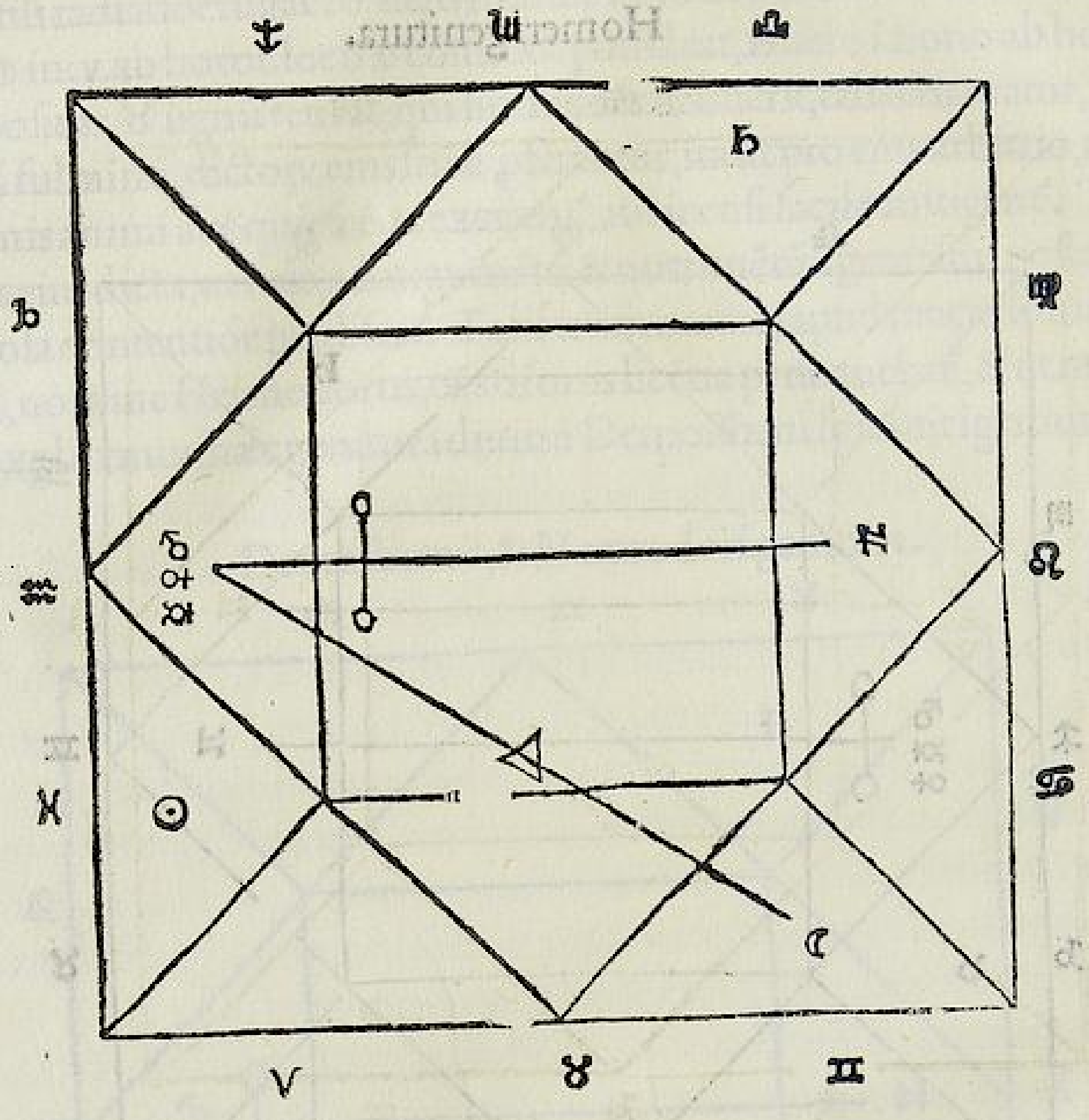

Horoſ.ſi in ♎ fuerit inuĕtus,& ♂.♀.& ☿ in eodem ſint partiliter collo‑
cati. ♃ uero in occaſu poſitus,hoc eſt in ♈ ſigno,♂,♀.☿.& horoſ.diame‑
tra radiatione reſpiciat.♂ uero in ♏ poſitus,in anaphora ſit horoſ.conſti
tutus,☽ etiam in ♒ poſita,quintum ab horoſ.locum teneat.♄ uero in no
no ab horoſ.loco cõſtitutus,in ♊ ſit collocatus. Hæc genitura diuinum
lyrici carminis poetam reddit,qui choræas libero,redimitus edera,reli‑
gioſi carminis moderatiõe componat.Talis genitura,Pyndaro & Archi‑
loco,dulciſſimi carminis modos,diuina ĩgenii ĩſpiratione largita eſt.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0270
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Pindari & Archilochi genitura.

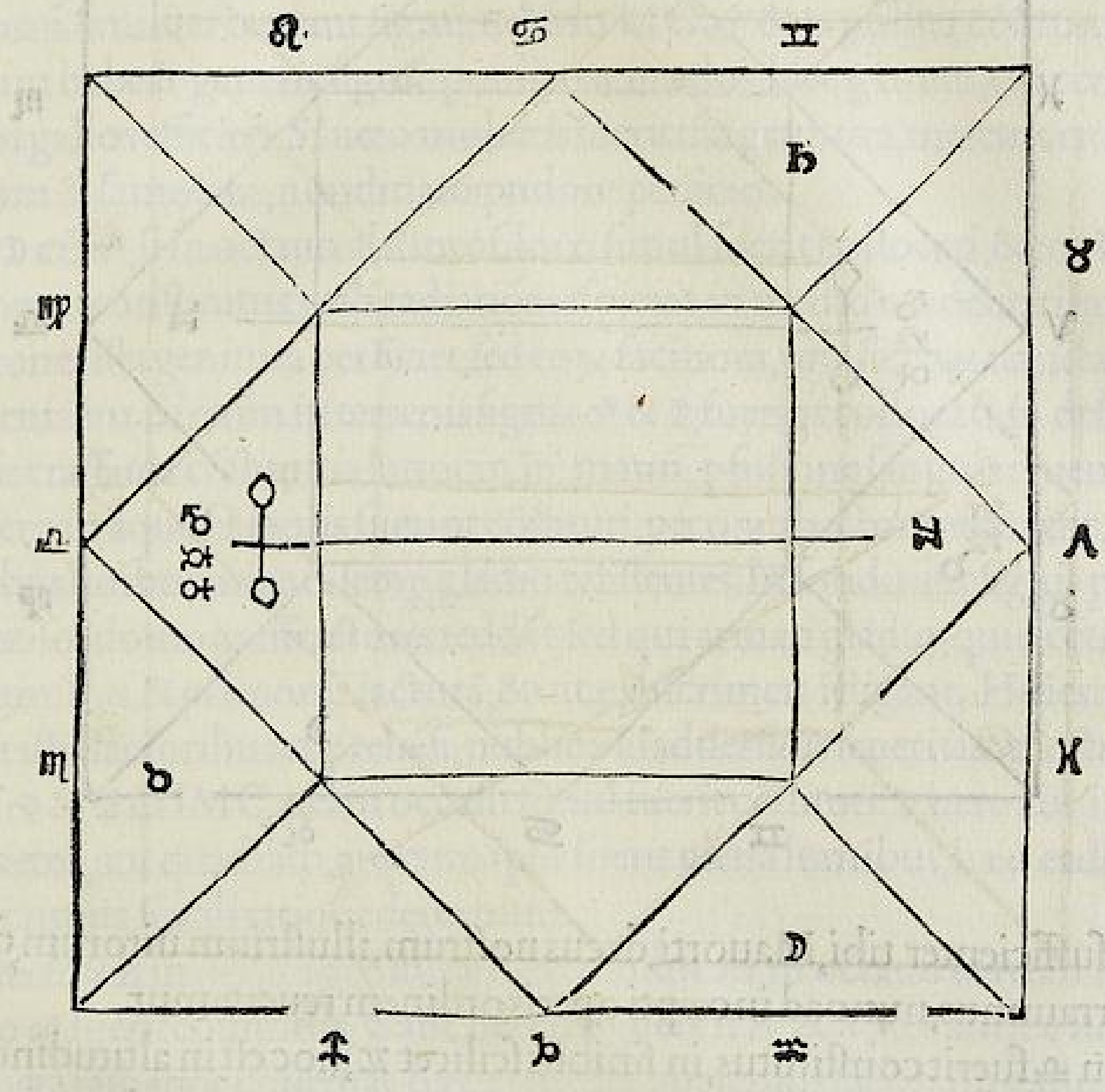

Horoſ.ſi in ♈ fuerit iuentus,&in ♃ finibus,&♂ ♀.&☿,in eodẽ ſint par tiliter cõſtituti,& ♃ in ♎ poſitus,hoc eſt in occaſu,diametra horoſ.radia- tione reſpiciat.♂ uero in anaphora horoſ.poſitus,♉ ſignum poſſideat,& ☽ in .v.loco ab horoſ.collocata,♌ ſignum teneat. ♄ uero ĩ nono loco ab horoſ.cõſtitutus,♐ habeat ſignum.Hæc genitura diuinum facit artis me chanicæ repertorem.Hic eſt ille noſter,cuius ĩgenio fabricata ſphæra,cœ- li lapſum,& omnium ſyderum curſus,exemplo diuinæ imitationis oſtẽ- dit,Hic ẽ ſyracuſanus Archimedes,qui romanos exercitus,mechanicis ar tibus ſæpe proſtrauit,Hunc Marcellus, in triumpho uictoriæ cõſtitutus, ac ĩter ouantes militum ſtrepitus,& triumphales laureas collocatus,lugu- bri mœrore defleuit.

Archimedis Genitura.

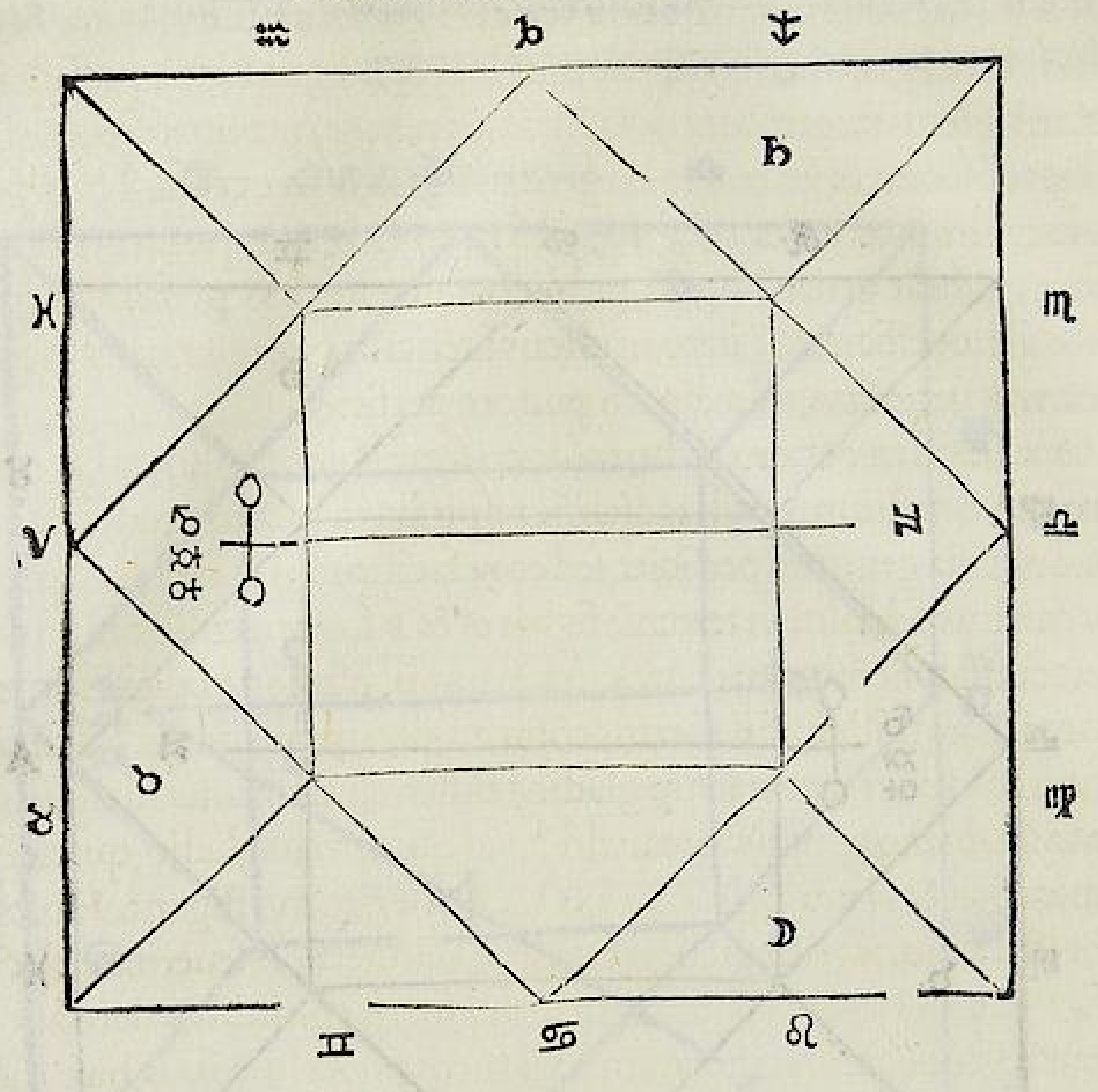

Sed sufficienter tibi, Mauorti, decus nostrum, illustrium uirorum deiecta narrauimus, nunc ad incœpti operis ordinem reuertamur.

♄ si in ♎ fuerit constitutus, in finibus scilicet ♃, hoc est in altitudine sua & in eadem parte horos. fuerit iuentus, in ♈ uero ♀ cõstituta, horos. ex oc casu diametra radiatione respiciat. ♂ uero & ☽, æquata partium societate cõiuncti, in MC. sint partiliter collocati, σ auté & ☿ in ♊ constituti, nonum ab horos. locũ teneant. ♃ uero in ♒ positus, & stationé faciens, quintum genituræ possederit locũ. Hæc genitura potentissimũ regni decernit ĩmperium, uel potentis dignitatis insignia pollicetur.

☽ si in. xii. ab horos. loco, idest in cacodæmone fuerit inuenta, & sit in eo signo, quod ♄ dicitur trigonum, idest in ♒, aut in ♊, aut in ♎. σ uero in sexto ab horos. loco cõstitutus, ☽ diametra radiatiõe respiciat, similíq; sint ptiũ societate cõiũcti. ♃ aũt i. viii. sit genituræ loco cõstitutus, laboriosæ pauptatis, ex ista genitura & miseræ médicitatis decernunt icómoda.

☽ & ♂ si in septimo sint ab horos. loco cõstituti, hoc est in occasu, & sint in eo signo, in quo ♂ trigonum inuenitur, idest aut in ♋, aut in ♏, aut in ♓. ♃ uero in MC. sit partiliter collocatus, & ei σ trigonica radiatione iungatur, athletam faciet ista genitura, sed qui in sacris certaminibus uictor,

gloriosa & digna reportet insignia coronarum.

♀ si i fœino signo collocata, i occasu geniturae fuerit iuēta, & ♂ i fœino similiter signo fuerit cōstitutus, ♂ etiā & ☽ signa fœina possideāt, cinædū tibi hoiem ista genitura demōstrat. Si uero in pte horos. ♄, & ♂ simul fuerint cōstituti, & sit fœminini generis signū, & in occasu ♀ & ☿ positi fœmininū similiter teneant signū, uel si in MC. ♂ & ♄ ptiliter cōstituti, fœminini habeāt generis signū, publicos cinædos, hæc gēitura, aut certe abscissos gallos efficiet. Si uero mulieris fuerit ista genitura, meretricem publicam & famosam, nundinato pudore perficiet.

☽ cū ♂, si in octauo ab horos. loco simul fuerīt collocati, & eos ☿, in diametro constitutus, ptili radiatiōe respiciat, in medio crudelitatis ardore, latrones ista genitura perficiet, sed eo℞ facinora, pro stella℞ uarietatibus inuenimus. Si enim in terrenis signis ♂ & ☽ fuerint collocati, in desertis locis crassator cōstitutus, latrocinātē manū, ,pfusione sanguīs cruentabit. Si uero in aquosis signis fuerint cōstituti, peco℞ abactores efficient, īsequentibus hoībus minaci semp gladio resistentes. In solidis aūt signis positi, famosos domo℞ effractores reddēt, sed qui armati gladio, quiescētibus hominibus, & pīmonii iacturā, & uitæ discrimen ifligant. Hoies aūt tales, in istis facioribus cōprehēsi, publicæ aīaduersiōis seueritate plectant̄. Sed si ♂ & ☿ in IMC, uel in occasu simul fuerīt cōstituti. ☽ uero aut ī eo℞ diametro, aut quadrato, aut cum ipsis fuerit plena lumībus, hæc eadem, quæ diximus, simili ratione decernunt.

♄ & ♀ si in occasu geniturae fuerīt collocati, in octauo uero ab horos. loco ♂ fuerit cōstitutus, ☿ aūt, uel cū ♂, uel cū ♄, & ♀, nec aliquē ho℞ ♃ ,p-spera radiatiōe cōueniat, hæc genitura, aut seruos faciet, aut gallos, sed qui omnia scelestæ impuritatis uitia sustineant.

♂ si in horos. pte fuerit iuētus, & in occasu ♀ ptiliter cōstituta, MC. uero ptē ♄ stella possideat, & ☽ sit ī IMC. poita, īpu℞ hoīem ista gēitura pficiet.

♂ si in MC. fuerit iuētus, i fœinóq; signo, & ♄ cū ♀ in. xi. sint ab horos. loco constituti, horos. uero cū ♃ & ☽ & ☿ in ♀ signo sint cōstituti, aut matres suas, aut nouercas, aut matrū sorores, qui sic has stellas habuerint, incesta libidinis cupiditate corrumpent.

♀ cum ♄ in horos. constituta, in quocunq; signo, & in quibuscunq; partibus posita genitura, licentia potestatis, aut meretrices publicas, aut ,puectæ ætatis decernit uxores, præsertim si nulla eos ♃ radiatione respiciat.

♃ & ♂, si in MC. simul fuerint partiliter collocati, faciunt hoies, præconio bonitatis ornatos. & qbus semper beatæ fœlicitatis insignia cōferant̄, p̄sertim si in domo ♃ uel in eius finibus, hæc fuerit repta cōiunctio.

♂ si ī MC. fuerit, aut in domo ☽ sit cōstitutus, & ī eo loco ♃, cū ♀ & ♂, sit

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0273
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

pariter collocatus,& ad ♃ feratur ☽,plena luminibus, maximæ fœlicitatis insignia decernunt.

☿ ♄.♂.♀ pariter & ☽,si in MC.consistant,æquata partium societate cõiuncti, egestatem & onus miseræ paupertatis indicũt,& hos eosdem ianitores faciunt,ad hoc obsequium,mendicitatis necessitate compulsos, sed & filiorum mortem,frequenti infortuniorum calamitate, infausto sydere,sinistróq; omine demonstrant.

♂ & ♀ si in quinto ab horos.loco simul fuerint constituti,& sit ☽ in horos.partiliter collocata,claræ nobilitatis decernunt insignia,ac fidum regis amorem idicũt, Sed hi ab adulteris cognitas sortiuntur uxores.Decernuntur etiam illis,ad honoris ornatum,prætexta:& aureæ uestes, atq; aurearum insignia coronarum.

Horos.si in maleuolæ stellæ signo fuerit inuentus, & ipsa stella maleuola in duodecimo ab horos.loco posita sit,faciet canum morsibus dissipari. Et si.xii.ab horos.locus,in maleuolæ sit stellæ signo constitutus, & ipsa maleuola stella,cuius.xii.diximus eẽ domicilium loci,in septimo ab horos.loco,idest in occasu fuerit constituta,hoc idem mortis discrimen idicit,nisi flebile mortis huius exitium,& grauium infortuniorum metuenda discrimina,bonum testimonium ♃ pariter ac ☿ salutari numinũ suorum præsidio mitigarit.

☽ & ♂,si in ♂ trigono simul fuerint constituti,hoc est,aut in ♋, aut in ♏,aut in ♓,& ipse ♂,aut in MC.aut in occasu,fuerit inuentus, assiduæ peregrinationis decernuntur incõmoda,ita ut in extraneis regionibus constituti,extremum uitæ diem compleant.

♂ si cum horos.parte in trigonis suis fuerit iuentus,idest aut in ♋,aut in ♏,aut in ♓,& ♀ cum ☿ in occasu fuerint cũstituti,& sint ♂ æquata partiũ societate coniuncti,hi qui sic has stellas habuerint,uxorum suarum mali interfectores existunt.

Horos.si in ♀ signo fuerit iuentus,& in eodem ♀ sit partiliter collocata, ♂ uero & ☽ sint in occasu,in signo ♂ pariter cõstituti,& in finibus ♂,mater eius geniture,impio gladio percussa,morietur.

☽ si in MC.fuerit inuẽta,& in IMC.♄.♂ & ♃ sint pariter cõstituti,is,q̃ sic habuerit,de patris laboribus retractus,graue iugũ captiuitatis accipiet.

☽ si in MC.fuerit iuenta,& cum ea ♂ & ♄ cõstituti,æquata partiũ societate iungant̃,aut sequestres,aut turpiũ libidinũ ministros faciẽt, ita ut ex tali quæstu,quotidiana illis uitæ præsidia comparentur.

♄ si in sexto ab horos.loco fuerit iuẽtus,& ♀ & ☿ in.xii.sint cõstituti, & hi oẽs diametra se radiatiõe pulsantes,æquata partium societate iũgantur

hi filias

hi filias suas incesto cupiditatis ardore, ad cõtẽtionẽ thori genialis associant, sed si. ♀. ☿. & ♃, domicilia sua mutauerint, hoc idem simili ratione decernunt, & indicunt.

♀ ☿. ♃. &. ♄. si in undecimo ab horos. loco, simul fuerint constituti, & omnes æquata partiliter societate iungantur, potentissimorum diuitum ancillas decernunt uxores,

♄ & ♀ si in MC. sint partiliter constituti, & eos ♃ nulla radiatione respiciat, & sit mulieris ista genitura, cum eunuchis uel sterilibus uiris, inefficaci libidinis cupiditate coibit, ac impudico actu miscebitur.

♀ & ♃, si in quinto uel. xi. ab horos. loco pariter fuerint inuẽti, & eos nulla stella ex aliqua parte respiciat, difficiles nuptias, aut graues decernũt ex nuptiis simultates, ut semper acerbis dissensionibus implicati, iurgia & lites malignæ simultatis exerceant.

♂ si cum horos. æquabili partium societate iungatur, & ambo in domo ♃ fuerint constituti, ♂ quoq; & horos. ♄ trigonica radiatione respiciat, & ☽ sit in nouissimis horos. partibus constituta, hi qui has stellas habuerint, aut cum matre, aut cum nouerca coibunt. Si uero mulieris sit ista genitura, aut cum patre suo, aut uitrico, incesta libidinis cupiditate concumbet, eritq; nihilominus ista mulier circa oẽm libidinẽ, uitio prostituti pudoris impatiens. Si uero ♄ in quinto ab horos. loco fuerit iuentus, & ☿ cum ♀ in. xi. priuignarũ nuptias, cũ nefaria cupiditate decernunt.

♄ in quocunq; cardine fuerit inuentus, & sic in diametro positũ, ☿, minaci radiatiõe respiciat, ex ista radiatiõe, filiorũ soboles denegatur.

☉ in horosc. constituto, si ♂ & ♄ in anaphora horos. fuerint, in dextro oculo, uitiũ aliqđ ĩfligitur. Si uero ☽ sit in horos. constituta, & in anaphora horos. ♂ aut ♄ fuerint iuenti, hoc idem uitium sinister oculus accipiet, sed hæc in nocturna genitura. Si autem in MC. ☽ fuerit iuenta, & ☉ sit in horos. constitutus, ♄ uero nonum ab horos. locum teneat, maximam uisus debilitatem inducunt. Ast si ☿ fuerit in nono & ♂ sit in undecimo & ☽ in sexto positam, diametra radiatione respiciat, ♄ autem & ☉, partili societate coniuncti, in octauo ab horoscopo loco sint constituti, miserum exitium cæcitatis infligunt. Sed si ☽ in IMC. fuerit inuenta, & ♄, ☉ & ♂ in octauo ab horosco. loco constituti, ☽ trigonica radiatione respiciant, cæcitatem & corporis debilitatem, misera mendicitate decernunt. Sed si ♄ in. xii. ab horosco. loco fuerit inuentus, & ☉. ☽. & ♂ simul positi, ♄ trigonica radiatione respiciant, cæcitatem etiam ex ista societate decernunt. Sed si ☉ & ♂ in octauo ab horosco. loco fuerint cõstituti, & in diametro eorum, in humano signo collocati, ☽ cum ♄ fuerint inuenti, hæc itidem

radiatio, cæcitatem, cum corporis infirmitate decernit. Sed si ♄ in occasu sit cõstitutus, & ♂ in horos, ☍ uero in anaphora horos. sit positus, & in sexto ab horos. loco ☽ sit cõstituta. ꝓcessu temporis, assiduæ ualitudines, suffusionis uitio afferũt cæcitaté. Sed si ☽ in horos. fuerit cõstituta, & ☍ sit in septimo ab horos. loco. i. in occasu positus, maximũ uitiũ oculis affert.

♂ si in MC. fuerit íuẽtus, & ♄ in. xi. ab horos. loco sit cõstitutus. ☍ uero in anaphora sit horos. & ☽ in octauo ab horos. loco cõstitutã diametra radiatione respiciat, extincto uno lumine oculoꝝ, alterius reseruat᷑.

☿ & ☽ si simul fuerĩt cõstituti, & sint æq̃ta ptiũ societate cõiuncti, & in sinistro quadrati latere ♂ habeãt & ♀ cõstitutos, aut corpus acuto capite deformant, aut oculoꝝ aciem, peruersa luminũ cõpositione dedecorãt. aut ceruicem faciunt, ab uno turpiter latere deflexam.

☍ si in horos. fuerit inuentus, & in IMC, sit ♄ cõstitutus, & dextrũ trigonũ ab horos. ☽ possideat, ẽt ista cõiunctiõis societas piculũ cæcitatis infligit. Sed si in tropico signo ♄, & ☽ simul fuerĩt cõstituti, & ĩ eoꝝ diametro ♂ & ☍ fuerint pariter collocati, ex ista ẽt cõiunctiõe, oculis piculũ semp affert᷑. Sed si sic collocatus ♃, in MC. fuerit íuẽtus, oĩa paupertatis relaxat ícõmoda. Si uero in MC. ♄, & ☽ fuerint íuenti, & ☍ & ♂ in octauo ab horos. loco sint constituti, sic ẽt miseria decernit᷑ cæcitatis. Sed si ☍ in horos. fuerit inuentus, & in anaphora horos. sit ♄ cõstitutus, ☽ etiam in MC. posita, & ♂ in undecimo ab horos. loco inueniatur etiam sic miseria decernitur cæcitatis, & luminis.

☍ & ☽, si in tropico signo fuerint synodica radiatione cõiuncti, & sit ☽ omni luminis sui splendore priuata, & cum his ☿, maximam sapiẽtiam, & præclarum ígenium, ac multarum rerum scientiam, sed cum oculoꝝ cæcitate, & corporis debilitate, decernunt.

☽ ♄, & ♂, si in æquinoctialibus signis fuerint partiliter collocati, notis quibusdam totum corpus immaculant, aut albis uarietatibus dedecorãt, aut certe hominum corpus possidebit, serpens molliter impetigo, aut minutis squammis cadentibus, exasperati corporis forma mutabitur, aut hominẽ scabies diuturna q̃ssabit, aut lepra certe íhonesta figuratõe deturpat.

☿ ♄ & ☍, si in septimo ab horos. loco, idest in occasu simul fuerint collocati, & in sexto ab horos. loco, ☽ cum ♂ æquabili sit partis societate coniuncta, aut claudos reddunt, aut amputatis manibus debiles, aut certe faciunt insanos, caducæ mentis uitio plurimum laborantes.

Nunc tibi, Mauorti, decus nr̃m, decretũ iocularem mõstrabo, cuius instructus exemplo, ẽt similes poteris definire genituras. Ille deformis ac debilis græcus, cuius cõflati corpis formã dínis nobis Homerus carmĩbꝰ nũciauit, quẽ cũ oĩum risu, uir sapiẽs seuera obiurgatiõe castigat, hac hũit decre

tũ rõne cõpoſitũ. Horoſ. fuit in ♒ cõſtitutus, i ♑ ãt, ideſt in. xii. ab horoſ. loco, ☌ & ♄ æquata ptis ptãte coniuncti, ♃ uero in anaphora horoſ. poſitus, & ♂ in nono ab horoſ. loco, cũ ☽, ♎ ſignũ poſſedit. ☿ uero & ♀ in horoſ. ideſt in ♒, fuerunt conſtituti. Hoc decretũ nobis genituræ Therſiten monſtrauit. fuit enim imbecillis. debilis. ridiculus, & Garrula uerboſitate ſemp impatiẽs. Hæc itaq; oĩa præſcripta nobis genitura demõſtrat.

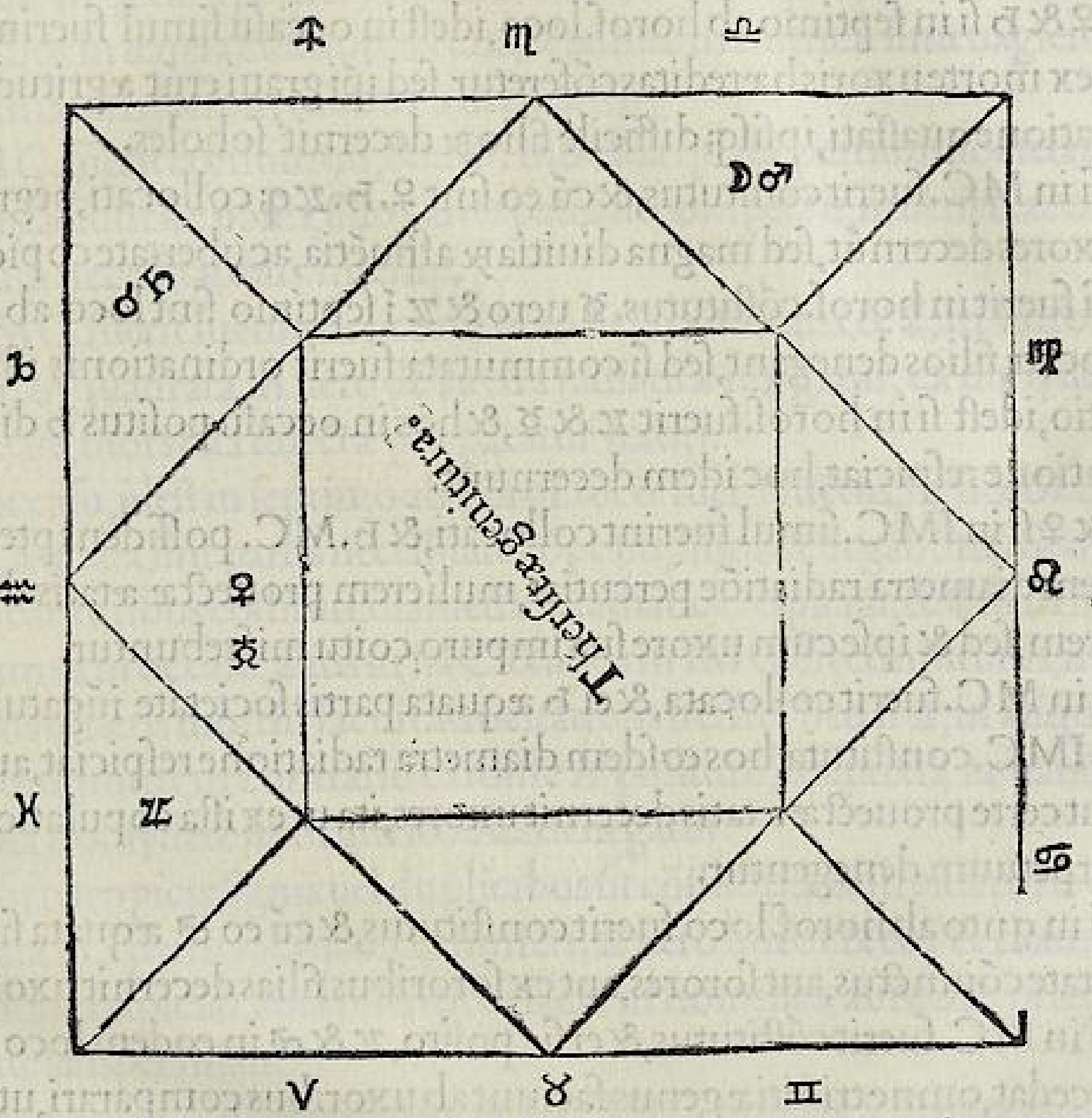

♀ ſi in ♑ conſtituta, diametra ♄ radiatiõe percutiat facit tales, quos uxores ſuæ omnibus conuitiorũ generibus exſecrentur, & quorum corpora, hircini odoris triſtem illuuiẽ, deſudatis grauibus humoribus euaporent. eruntq; ipſi, execrati coitus, ex uenereis libidinibus ſemper ĩfames, & qui promiſcuæ libidinis uitioſos cõcubitus, proiecta mẽtis cupiditate deſiderẽt. Sed hæc ex aliq̃ pte ♃ mitigat, ſi ♀ trigonica radiatõe reſpexerit, aut ſaltẽ remanẽtibus cæteris odoris hircini fatalẽ & tetrã tergit illuuiem.

☽ ♄ & ♀ ſi in ſeptimo ab horoſ. loco, ideſt in occaſu fuerint cũſtituti, cũ effœminati corporis mollicie, cinædos efficient, & qui ueterum fabularũ exitus, in ſcænis ſæpe ſaltantes imitentur. Si uero ♂, in IMC. poſitus, eos quadrata radiatione reſpexerit, impuros faciet, & ad omne libidinoſæ uitium turpitudinis applicatos, & qui ſemper cũ uxoribus ſuis, impudico

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0277
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

atq; impuro coitu iūgātur. Si uero hos omnes, sic in occasu positos, ♃ ex IMC. quadrata radiatiōe respexerit, cum iis omnibus uitiis, puerorū etiā amatores, infamésq; pedicones efficiet.

♃ ♄, & ♀ si fuerint in MC. partiliter cōstituti, æquata sibi partis societate cōiuncti, & in IMC. ♂ cōstitutus, omnes hos diametra radiatione respiciat, puerorum faciūt amatores, sed qui hoc libidinis uitium, propria corporis iactura dispendióq; compescant.

♃ ♀ & ♄ si in septimo ab horos. loco, idest in occasu simul fuerint collocati, ex morte uxoris hæreditas cōferetur, sed ipsi graui erūt ægritudinis cōtinuatione quassati, ipsisq; difficile filio℞ decernit̄ soboles.

☿ si in MC. fuerit cōstitutus, & cū eo sint ♀. ♄. ♃q; collocati, pegrinas q̄dé uxores decernūt, sed magna diuitia℞ affluētia, ac ubertate copiosas.

♄ si fuerit in horos. cōstitutus. ☿ uero & ♃ ī septimo sint loco ab horos. collocati, filios denegant, sed si commutata fuerit ordinationis ista compositio, idest si in horos. fuerit ♃ & ☿, & hos in occasu positus ♄ diametra radiatione respiciat, hoc idem decernunt.

☿ & ♀ si in IMC. simul fuerint collocati, & ♄. MC. possidens ptem, hos eosdem diametra radiatiōe percutiat, mulíerem prouectæ ætatis decernit uxorem, sed & ipse cum uxore sua impuro coitu miscebuntur.

♀ si in MC. fuerit collocata, & ei ♄ æquata partis societate iūgatur, ☽ uero in IMC. constituta, hos eosdem diametra radiatione respiciat, aut steriles, aut certe prouectæ ætatis decernit uxores, ita ut ex ista copulatione filii in perpetuum denegentur.

☿ si in q̄nto ab horos. loco fuerit constitutus, & cū eo ♂ æquata sit partis societate cōiunctus, aut sorores, aut ex sororibus filias decernit uxores.

♄ si in MC. fuerit cōstitutus, & ei sic posito, ♃ & ♂ in eodem loco societas accedat, omne tristitiæ genus faciunt ab uxoribus comparari, ut nunq̄ illis lætitiam gratiæ coniugalis possint indicere.

♀ si in uesptino ortu, in septimo ab horos. loco, idest in occasu fuerit collocata, & ♄ sit in MC. parte constitutus, uiros ad ♀ languidos efficiet, sed & fœminas, ♀ cupiditate sopita, & omni extincta libidinis substantia, frigidas faciet semper ad coitum.

♂ & ☽ si in MC. æquata sint partis societate cōiuncti, & cum iis, ♀ & ☿ pariter constitutus, eos diametra radiatione respiciat, decretum hoc, in uiri genitura, publicos gallos efficiet, mulíeres uero meretrices reddet, ac oī honesti pudoris præsidio destitutas.

♄ & ♃ si ī IMC. sint piter cōstituti, aut in occasu, idest in septimo ab horos. loco collocati, ex filio℞ infortuniis, graue tristitiæ pondus indicunt. Quod si cum iis ☿ in iisdem locis fuerit inuētus, & ♀ in eodem loco posi

ta, æquata illis ptis societate iungat̃, mulieres quidẽ steriles efficient, & mares, uirilibus cupiditatibus destitutos, ab omni coitu separabunt. Si uero sint ĩ tropico (sicut diximus) signo positi, faciũt naturale mulieris corpus ĩcorrupto aditu glutinatũ. Si autem cũ his oĩbus ẽt ♂ fuerit inuentus, abscisos gallos faciet, sacrorum cærimoniis seruientes.

♂ & ☽ si in horos. fuerit pariter cõstituti, & iis sic positis, ☿ MC. possederit ptem, & ♄ in occasu positus, illos diametra, ☿ uero quadrata radiatiõe respiciat, filios in tenera cõstitutos ætate, & adhuc in nutricũ sinu uagientes, fatis immaturis faciunt casibus interire.

☿ si in MC. fuerit constitutus, & ei ♂. ♄. & ♀. æquata partium societate iungantur, faciunt sic positi, filios, ante patrum conspectũ, miseris & acerbis mortium necessitatibus interire.

♂ si in IMC. fuerit ĩuẽtus, in occasu uero sit ♄ cõstitutus, & ♀, in horos. constituta, ♂ quadrata, ♄ uero diametra radiatiõe iungatur, ex ista syderum societate, mors cita dilectæ præparatur uxori.

♃ si in occasu, idest in septimo ab horos. loco fuerit ĩuẽtus, in horos. uero ♂ & ☿, æquata sint partis necessitate cõpositi, filios denegabunt. Sed si ☿ & ♃, in cardinibus cõstituti, diametra se radiatiõe respiciãt, & ♀ sit in horos. ita ut unus in occasu, alius in MC. & alius in IMC. sit constitutus, masculos filios miseris mortiũ faciũt atrocitatibus ĩterire. Sed si ☿, in aliquo cardine constitutus, in contrario cardine ♄ positum, diametra radiatiõe respiciat, ex hoc sydere filiorum soboles denegatur.

Horos. si in tropicis signis uel duplicibus sit cõstitutus, & in eius parte ♂ & ☿ æquata sint partis societate coniuncti. ♃ uero horos. & eos ẽt diametra radiatione respiciat, aut epilenticos faciunt homines, aut certe præpostera mente semper insanos.

♀ si fuerit ĩ horos. ptiliter cõstituta, & ♄ in IMC. positus, ♀ q̃drata radiatione iungatur, faciet homines, templorum obsequiis deputatos, qui latẽti diuinitatis instinctu, mutato mentis ordine, & instantis religionis potestate possessi, petentibus hominibus futura p̃dicãt, & sic illis ex ista conuersatione, quotidianæ uitæ alimenta quærantur.

Horos. si in ♍ sit cõstitutus, & in eodem ♃. ♂. ☿. & ♀, sint collocati, ♄ uero in ♓, idest in occasu, hos omnes quos diximus, diametra radiatiõe respiciat, & ☉ in anaphora horos. cõstitutus, signum ♎ possideat. ☽ uero in ♒ sit posita, & omnes in suis sint finibus constituti, hoc est ♃. ♄. ♂. ☿. & ♀ ex ista genitura, decretum potentissimi imperatoris ostenditur.

♂ si fuerit in horos. cõstitutus, & ☽ aut ad ♂ feratur, aut ab eo defluat, uitæ hũilitatẽ, grauia ualitudĩs uitia, acerba piculoꝝ discrimina, & miseræ calamitatis ĩcursus, ex ista cõiunctionis societate decernũt. Sed si in occa-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0279
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

su ♂ fuerit iuentus,& ab eo defluat ☽,hæc eadē simili rōne pficiunt.

Si ☌.in Ariete,aut in ♏ fuerit cōstitutus,& cum eo horos.æquata sit partiū societate cōiunctus,♂ uero & ♄ & ♃,in opportunis genituræ locis positi,trigonica se radiatione respexerint,faciēt tyrannos.crudeles.terribiles,& efficaces,qui in hominum necibus,& īmiserorum pœnis,crudeli semper feritate crassentur.

☽ si in horos.fuerit inuenta,& eam in occasu,idest in septimo ab horos.loco,aut ♄,aut ♃ cōstitutus,diametra radiatiōe respiciat,eius,q sic eos habuerit conscīetia,latenti homicidio polluetur,ac penitus cōtamīabit.

☌ ♂ & ☿,si in occasu:idest i.vii.ab horos.loco,& in tropico signo,æqua sint partiū societate cōiuncti.homicidā.latronē.& humano semp cruore psusum,& oī genere crudelitatis armatū,ista stellarū societas efficiet. Si uero ♄ cum iis fuerit inuentus,ipse nobis exitium mortis ostendit.nam istis facinoribus comprehensus,seuera aīaduertentis sententia, patibulo suffixus,in crucem crudeliter erigitur.

♃ si in iis.p.inuentus fuerit,in quibus est Andromeda cōstituta,& ♄ cōiunctionē ☽ uenīetis excipiat,ex ista cōiūctione,maxīa īfœlicitatis decernunt īcōmoda.Quod si sic ☽,sicut diximus,positā,♂ diametra radiatione respexerit,faciet hoīes,sceleratis cogitatiōibus dephēsos, ī crucē tolli.

♀ si in ♉ fuerit cōstituta,& eas ♉ partes teneat,in qbus sunt positæ pleiades,& sit ☽ plena luminibus,& ☿ & ♂,aut cū ea sint æqta ptiū societate cōiuncti,aut de q̄drato latere supiores effecti,minaci eā radiatiōe respiciāt,q sic eos habuerit,a latrōibus captus pibit,sed mīacis gladii mucrone pcussus.Si aūt ♀ in ♉ cū horos.fuerit īuēta,& ☽ ī MC.cōstitutā,plenā luminibus,q̄drata radiatiōe pcutiat,hoc idē,qd diximus,simili rōne pficiet.Sed si horos.in ♉ fuerit īuētus,& ♂ in ♌ cōstitutus,ex IMC.horos.minaci radiatiōe respiciat,gladio faciet īterire.Sed si horos.ī ♎ fuerit īuētus,& in ♑ ♂.i.in IMC.horos.de q̄drato,mīaci radiatiōe respiciat,ēt sic,pcussos,gladio faciet īterire.Illud āt sciēdū ē,qd si in ♈ horos.posito uel ī ♏,♂ in occasu,uel in MC.fuerit inuentus,cū leui testimonio beneuolarū,nihil mali decernit,præsertim si fuerit nocturna genitura. ♂ enim domū suā semper tuetur,& nunq̄ eam in occasu positus euertit.

Si ♋ uel ♌ ī horos.fuerit cōstitutus,& ī occasu sint ♄ domicilia collocata,sitq; ipse ♄ ī MC.positus,faciet hoīes hydropicos īterire.Si uero hæc,q̄ diximus,signa,hūerint horos.& ☿ sit ī MC.positus, hoīes uenēo faciet īterire.Si uero iis signis horoscopātib⁹, ♃ ī MC.fuerit īuēt⁹,īter pocula & mēsas,ac īter lætos cōuiuaꝝ strepitus,ex cruditate,aut nimio potu,mors repentina decernit.Si autē iis signis,quibus diximus horoscopantibus, ♂ & ☌ in IMC.fuerint constituti,aut gladio perimuntur,aut flagrantia

ignis exurunt̃. Si uero ♀ in his signis horoscopãtibus, & ☽ in MC. fuerit inuenta, sacris ægritudinibus quassatos hoíes faciet interire.

♀ si in ♋, uel in ♏, í IMC. fuerit íuenta, aut uitiosis humoribus oppressos, aut torrentibus undis submersos, miseræ faciet uitæ munus implere.

♂ & ☿ si in octauo ab horos. loco simul fuerit collocati, malos fures efficient, qui res alienas praua mẽtis cupiditate desiderent, & qui furore mentis immodico, & auaritiæ uitio possessi, aliena p̃rimonia, iniustis semper desideriorum cupiditatibus insequantur.

♂ si in horos. fuerit íuentus, & ☽ in occasu posita, ♄ uero & ♂, aut cũ ♂ sint, aut cũ ☽ pariter collocati, & una maleuolarũ stellarũ, aut cũ ♂, aut cum ☽ cõstituta sit, & alia maleuola stella, de sequẽtibus cardinibus unũ teneat, is, qui sic hanc stellarũ coniunctionẽ habuerit, exponetur.

♂ si in horoscopo fuerit cõstitutus, & in MC. parte ☿ positus, quadrata ♂ radiatiõe iungatur, publicos, ac malignos accusatores efficiet. Sed si ☿ in occasu fuerit íuẽtus, & in IMC. ♂ collocatus, ☿ quadrata radiatione respiciat, latrones p̃ficiet, sed q̃ freq̃uẽter humano sanguíe cruẽtẽtur.

♂ si in Horoscopo. fuerit inuentus, & in quacunq; cardinis anaphora ♄ fuerit collocatus, ☽ uero & ♃ in deiecto sint loco p̃riliter cõstituti, tandiu uiuunt, qui nati fuerint, quãdiu iouẽ ☽ cito trãseat cursu. Si uero ☽ cũ ♃ fideli fuerit radiatione coniuncta, tãdiu uiuunt, quãdiu ♄ primũ occurrentẽ sibi transeat cardinem. Si aũt instabiles fuerint ☽ radii, tot diebus uiuunt (sicut ante diximus) quot ☽ cum ♃ fuerit inuenta. Si uero (sicut diximus) ♂ & ♄ positus fuerit, & ♃ in deiecto loco cõstituto, in principali cardine ☽ fuerit inuẽta, idest in horos, ex ♂ oligochronios, cum malo discrimine mortis efficient. Si uero in MC. ♄ fuerit inuentus, & ☽ in IMC. cõstituta, ♄ diametra radiatione iungatur, ♂ uero, aut in occasu constitutus aut in MC. ☽ minaci radiatione respiciat, æquatas tamẽ ☽ possidens partes, statim uteri angustias rupit, ac partus sibi occurrẽtes morti tradit. Si autem ♂ in horos. fuerit inuentus, & in occasu constituta, diametra ♂ radiatione iungat̃, & ♂ aut ♄ cũ uno eo℞ fuerit constitutus, idest aut cũ ♂, aut cum ☽, siue eo cum uno existẽte, alius quẽcunq; alium cardinem teneat, qui natus fuerit, exponetur,

♂ si in, vii. ab horos. loco fuerit íuentus, & in. xii. ab horos. ♄ positus, ♂ diametra radiatiõe respiciat, sed & ☽ & ♂ í. xii. cũ ♄ æq̃ta p̃tiũ societate cõiũcti, ♂ ẽt ipĩ p̃ diametrũ opponant̃, faciẽt debiles. paliticos. & quo℞ soluta neruo℞ cõpagíe, oẽ corpus, fractis ac dissipatis uiribus dedecoretur.

♄ ♂ & ☽, si p̃iter cõstituti, æquata p̃tiũ societate, í. xii. sint ab horos. loco cõiuncti, & eos ♃ trigonica radiatiõe respiciat, aut in occasu, aut in tertio ab horos. loco sit cõstitutus, ♂ uero horos. partiliter teneat crudelẽ nobis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0281
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tyrannum ista genitura demonstrat.

☿. ♀. ♄. & ♂. si in. xi. ab horos. loco, æquata fuerint radiatõe cõpositi, hominẽ luxuriosũ faciũt, q̃ pfusis sũptibus, sit lasciuis cupiditatib⁹ ĩplicatus ♂ & ☿, si in q̃nto ab horos. loco fuerint pariter collocati, & eos ♄, supior effectus, quadrata radiatiõe respiciat, aut cũ ipsis positus, æquata sit partiũ societate coniunctus, falsarios faciet, aut qui pecunias publicas, conflatu rarũ adulterinis artificiis imitẽtur. Si uero iis sic positis, aliquo cõsensu in posteris annuat ☽, latrones homicidásq; perficiet. Si uero ♂ & ☿ q̃ntũ ab horos. locũ teneãt, & ☽. ♄, minuta, aut certe ☿ uel ♂ plena, diametra radiatiõe pcutiat, ppter falsi crimẽ, publicæ decernũt mortis exitiũ, ita ut ĩ isto deiecti uitio, seuera iudicis aĩaduersiõe plectant̃. Si uero ♂ in horos. cõstituto, & cũ eodẽ ☿ collocato, ♄ & ♂, in occasu positi, ♂ diametra radiatione respiciãt, faciẽt, in falsi crimine cõprehensos, in crucẽ tolli, nec hoc periculũ bonũ poterit ♃ testimonium mitigare, sed cõtempto eius salutari præsidio, maleuolarum stellarum minaces radii, omnifariam publicæ ac uiolentæ decernunt mortis exitium.

♄ & ♂ si in horos. fuerint ptiliter collocati, & in occasu ♂ & ☿ piter positi, eos diametra radiatiõe respiciãt, ex ista radiatiõis societate, aut pes ampu tat̃, aut manus. Sed postea, cũ ista fuerint corporis laceratiõe confecti, etiã miserũ incurrũt mortis exitiũ, interitúmq; fatalem.

Si in eodẽ signo horos. pars, ĩter ♄ & ♂ media fuerit ĩuenta, lugubris infortunii monstrat flebilẽ casum. nam ĩtra matris uiscera ĩpedito partu, laniatum pecus miseris lacerationibus dissipat̃, ut sic artuatis uisceris partibus, membra oĩa crudelis artificii p̃sidio proferantur.

☽ si in duplici signo cõstituta, MC. partem possederit, & sit ♄ in occasu, & in IMC. ♂ caducos efficiet. Quod si ☽ synodica cũ ♂ fuerit, & sit cũ ea ♂ piter cõstitutus, & oẽs MC. ptem teneant, & sit ♂ in ortu matutino, & ♄ aut cũ iis, aut in occasu positus, caducos simili rõne perficiet, qui insano mentis furore mutati, rectũ perdãt ordinẽ uitæ. Si uero ♂. ☽. & ♂ sicut diximus collocatis, ♄ in MC. fuerit inuentus, & eos in IMC. cõstitutos, diametra radiatõe respiciat, uitio mentis oppressos, & per præcipitia iactatos, excipiet miseræ mortis exitium. Sed generaliter semp, si in duplicibus signis ♂ & ♄ pariter constituti, in occasu pariter fuerint inuẽti, hæc eadem simili rõne decernunt, sicut superius dictum est,

Horos. si cum ♂ in ♊ fuerit inuentus, & in MC. idest in ♓, ☽ fuerit collocata, in imo uero cœlo, idest in ♍, ♂ constitutus, occasus cardinũ teneat, ita ut in duplicibus signis positi, omnes genituræ cardines possideant, caducos etiã ex ista societate perficiẽt, ac graui morbo furentes,

♃ si in duplici signo collocatus, MC. cardinẽ teneat, & eum in IMC,

♄ positus, diametra radiatiõe respiciat, & ☽ saturno societatis cõiunctiõe iungat̃, ab extraneis adoptati, hæreditatis titulo patrimonium quærũt, ut fiãt eorum legibus filii, quibus natura filios proprios denegarat.

♂ ♄ & ♀ si in MC. æquata sint partium societate cõiũcti, & his q̃rtus ☿ testis accedat, meretrices efficiet, quæ detrimẽto nundinati pudoris, & ꝓstituti corporis gr̃a, miserum q̃stum p̄ dies singulos q̃rãt. Si uero masculi fuerit ista genitura, effœminati furoris ardore, muliebribus libidinum ui tiis implicabitur.

☌ & ♂ si in horos. simul fuerit ĩuẽti, & in IMC. ♄ positus, quadrata eos radiatiõe respiciat, ☽ uero in MC. collocata, ♄ p̄ diametrũ, ☌ uero & ♂ p̄ quadratum respiciat, parricidalia parentum circa filios odia, funestamq; cædem semper exagitat.

♂ si in horos. fuerit cõstitutus, & in sexto ab horos. loco ♃ sit collocatus, & ☽ cũ ☿ & ♀ MC. ꝑtem æquata coniunctionis societate possideat, præclaræ nobilitatis insignia decernit ista coniunctio.

Horos. si in ♈ fuerit ĩuẽtus, & illic ♂. ♄. ꝑiter & ♀. ☌ ẽt sit in eodẽ signo, ancillã aut anũ decernit uxorẽ, aut certe humilem, & oĩ dignitatis p̃sidio destitutã. Quod si iis sic positis ☿ accedat, meretrices publicas ad m̃rimoniũ tori genialis adducit. Quod si iis oĩbus sic (ut diximus) cõstitutis, in MC. ☽ fuerit inuenta, incesto furoris ardore, & nefaria mentis cupiditate possessos, ad filiarum cõcubitus uenire cõpellunt.

♂ & ☌ si in tropico signo cõstituti, ĩ occasu fuerĩt ĩuẽti, & iis tertius ĩ eodẽ loco ☿ accedat, latronẽ efficiet, sed q̄ ĩ pegrĩs locis latrocĩa exercẽs, hũano sãguĩe cruẽtet̃, is tñ ĩ eodẽ facinore detectus, seuera aĩaduersiõe punit̃.

☿ ☽ & ♀, si ĩ. xi. ab horos. loco ꝑiter fuerint collocati, & sit fœminini ♋ signũ, & ♂ eos trigonica radiatiõe respiciat, musicos faciũt, qui lyræ uel harenarios uel æreneruos, dulci modulatiõe percutiant.

☿, ♂. ♀. & ☽ si ĩ horos. simul fuerĩt collocati, uel ĩ MC. saltatores & pantomimmos efficient, gr̃a uenustatis ornatos. Si uero hos ♃ sic collocatos ꝓspera radiatione respiciat, iis ipsis gloriã ex populari iudicio largit̃, ꝓsertim si ipsis, sic positis ♄ bonũ testimoniũ cõmodarit.

☽ cum ☌ synodica, si in. xi. ab horos. loco fuerit ĩuẽta, & cũ iis sit ♃ pariter cõstitutus, horos. uero ♄ & ♂ diuersa radiatiõe respiciãt, ut unus de q̃drato, & alius de diametro, & unus ipso℞ in æqnoctiali sit positus signo, elephãtiæ lõgã & diuturnã ægritudinẽ usq; ad ultimũ uitæ diẽ decernũt.

♄ aut ☽ si ĩ pte ♒ hũiliter cõstituat̃, aut ♂, & hanc eandẽ ptem de diametro ♄ aspiciat, filios faciet à parentibus separari.

Luna si in ♉ pleiadibus fuerit inuenta, aut in ♋ nebula, aut in ♌ iuba, aut in ♏ fronte, ab octaua scilicet p̄te usq; ad decimam in ♐, aut in spinis.

♄, aut in ♓ lino, aut í ♈ capite, & sit minuta luminibus, ideſt í oí ſplédore luminis erogato, & eam aut ♄, aut ♂, aliq̃ radiatióe reſpiciat, cæcos efficiet. Si uero in iis ſignis, & in iis, in q̃bus diximus locis, aliquem genituræ cardinem teneat, omni oculo℞ ſubſtátia diſſipata, miſerũ diſcrimen cæcitatis affert. Si uero ſit ☽ plena luminibus, & adhuc auguméta ſplendoris accipiés, cæcos quidem nõ efficiet, ſed aut uitium, aut ualitudiné, uel cicatricem ſeu notam in uultu ſemper infligit, ut inhoneſta quadam ſpecie formæ faciem dedecoret.

♃ & ♂ ſi in MC. ꝓtiliter fuerint íuenti, & in tertio ab horoſ. loco, ☿ & ♀ æquata ꝑtis ſocietate cõiuncti, octauũ uero ab horoſ. locũ ♄ teneat, ♂ aũt ſit in ♊, & ☽ aut in domo, aut in altitudine ſua ſit poſita, hoc decretum heroem uirum fortem, homicidamq; perficiet, qui uictrici dextra, hoſtium aceruos eximia ſtrage conficiat.

Horoſ. ſi í ♉, ditropico ſigno, fuerit íuétus, & ☽ in. xii. ſit loco ab horoſ. conſtituta, ♃ uero & ♂ æquata ſint ꝑtiũ ſocietate cõiũcti, ac in IMC. cardinem uergant, ☿ auté & ♀ æquatis partibus MC. cardinem poſſideant, malicioſæ meretricis animũ demõſtrat iſta genitura, ad cuius concubitũ plurimos inuitet gr̃a uenuſtatis, ſed hæc ꝑ loca ꝑegrina ducetur, & erit frequentibus cauſis, ac magnis accuſationibus implicata. Accipiet etiá eam publica cuſtodia, & crebras turbatióes atq; iniurias ſuſtinebit. filios quoq; geminos abortabit, ſed hæc quæſtus & libidinis cá, pudoré ſuũ etiá duobus fratribus nundinabit, & ad coitum ſuũ, pr̃em pariter íuitabit & filiũ. oía enim hæc, in modico libidinis ardore, cũ effrenata pecuniæ cupiditate ꝑficiet. Sed cum mediæ ætatis intrauerit tempus, tunc reuertetur ad patriam, & iuuené ꝑegrinũ. pauperé. & indignũ, ad conſortiũ ſibi tori genialis aſſociabit, atq; uehiculo manumiſſionis copulata, uſq; ad ultimũ uitæ diem, cum miſera neceſſitate perueniet.

Generales cuiuſq; genituræ ephodi. Cap. trigeſimũ ſecundũ.

e X poſitis iis oíbus, quæ mixtura tempatióis oſtédit, ac diligéti ratióe cõpoſitis, ad huius libri finé Mauorti: decus nr̃m, ꝓperabo.

Sed eſt adhuc, q̃d ad pleną́ opis huius ſubſtátiá req̃ratur, & id tibi nunc ueriſſima expoſitione monſtrabo. Aliter enim ad ſecreta matheſeos uenire nõ poſſumus, q̃ ſeptimus liber hébit, nec ad ſphærá barbaricá quá octaui tibi libri corpus oſtédit, niſi oía prius, q̃ ad fundaméta totius ſciẽ ꝑtinét, diligéti fuerint traditióe collecta, oñdemus itaq;, q̃d in quo loco; & quatenus debeas quærere. Neq; ení parétes, uel parétũ uitá ab horoſ. locus quadratus oſtédit, nec cõiugé ſeptimus, nec filios. v. nec amicos. xi, nec ualitudines ſextus. Quia itaq; oía dicturos nos eſſe promiſimus, accipe rõnem plená ueritatis & fidei, ut hæc omnia poſſis diligéti cõſideratõe

colligere

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0284
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

colligere,ne platicis definitionibus occupatus,fidem integram ueritatis amittas,sed eam certissime reperias.

Patris itaque locum si partili uolueris ratione colligere,& sit diurna genitura,a parte ♂ usque ad partes ♄,omnium partium numerum computa,omnium scilicet signorum,quæ à ♂ sunt,usque ad ♄,& cum integram numeri feceris summam,ab horos.parte incipiens,hunc numerum, qui completus fuerit,signis omnibus diuides,reddens triginta partes singulis signis,& in quo signo nouissima pars ceciderit,ipsum tibi signum patris locum monstrabit,In nocturna uero genitura,à ♄ parte,usque ad ♂ computa,hoc idem faciens.Cum itaq; solerti computatione signum patris inueneris,ex natura ipsius signi,patris substantiam figurabis.respice etiam, quatenus hoc idem signum beneuolarum stellarum radiis adornetur. Si enim ĩ horos.signo,aut beneuolæ stellæ fuerint,aut ꝓspera illud radiatione respexerint,patris fœlicitas inuenitur.Si uero maleuolæ stellæ hoc idẽ fecerint,oĩa nobis de patre cõtraria nũciãtur.Inspice etiam in hoc ipso signo,utrum beneuolæ stellæ sint,an maleuolæ,& quatenus dominus ipsius signi in genitura sit collocatus,& ĩ quo signo,& in quibus finibus,& an in primis,an in secũdis cardinibus assistat,an in quibus gaudet locis,an in pigris,atque deiectis.ex iis enim omnibus inuenies,qualis geniturae pater fuerit,quæ tamen omnia particulariter declarabo.

Si in ♄ signo locus patris fuerit inuentus,quære,quo sit in loco geniture ♄ cõstitutus.si enim fuerit diurna genitura,& ♄ in ipso loco fuerit inuentus,aut in suis partibus,uel signis,in quibus exaltatur,uel in iis,in quibus gaudet locis,& sit in matutino ortu,addẽs ad numerum,& eũ ♄ ꝓspera radiatiõe respiciat,faciet patrẽ grauẽ.modestũ.maturum. cum placida seueritate terribilẽ.agrorũ cultorẽ.& cui ex istis fructibus, maxima patrimonii præsidia conferantur.quiq; magnis ꝓmotionibus subleuet᷑. Si uero sit nocturna genitura,& sit ♄ in deiectis locis,aut in deiectis cardinibꝰ, aut in humilitatibus suis,uel sit retrogradus,uel sub radiis ♂ abscõsus,patrẽ facit laboriosum.sordidum.horribilẽ.tristem. pigris semper conatibus hæsitantem,ac seruum.& seruilibus moribus,aut turpissimæ seruitutis squallore pollutum.

Si in ♃ signo patris locus fuerit inuẽtus,& ♃ in ipso loco sit cõstitutus, uel in quibus exaltat᷑ signis,uel in primis cardinibus,aut in quinto,aut in undecimo loco,& sit addẽs ad numerum,& in matutino ortu cõstitutus. respiciátq; locum de trigono uel hexagono,patrẽ ostendit, fœlicibus ornatum dignitatis insignibus. Si uero ♃,aut in secũdis cardinibus fuerit, aut in deiectis,& pigris locis,uel retrogradus,uel sub radiis ♂ abscõsus,mediocrem patrem fuisse penitus demonstrabit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0285
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Si in ♂ signo patris locus fuerit inuentus, & sit diurna genitura, & sit ♂ in ipso loco, aut in cardinibus, aut in quinto, aut in undecimo ab horos. loco, aut in octauo, uel tertio, & sit in ortu matutino, & recto partium gradu pergẽs, faciet patrem austerum, temerarium, uariis laboribus & discriminibus implicatum, oligochronium, præposteris cupiditatibus semper implicitum. Quod si sic positus ♂, patris locum de quadrato uel diametro uiderit, biothanatum faciet. Si uero fuerit nocturna genitura, & ♃ aut ♀ locum patris, aut matris ꝓspera radiatione respiciat, hæc, quæ diximus, ex parte aliqua mitigantur, facitq; patrem erectum, militarem, seuerum, & quem semper arma, ferrúmque delectet, ac pro mensura genituræ aut principem, aut ducem reddit.

Si in ♂ signo patris locus fuerit inuentus, & sit diurna genitura, quære quo in signo, uel in quo genituræ loco ♂ positus sit. Si enim aut in ipso signo ♂ fuerit, aut in altitudine sua, aut in principalibus cardinibus, uel in quinto, uel in undecimo ab horos. loco, patrem ostendit affluentibus diuitiis copiosum, & maximis ornatum dignitatis insignibus, ac magnæ fœlicitatis gloriam reportantem. Si uero fuerit in deiectis locis, aut in secundis cardinibus, aut in humilitatibus suis, & eum à beneuolis destitutum, maleuolarum stellarum impugnent radii, omnia hæc, quæ diximus, ex maxima parte minuuntur, præsertim si fuerit diurna genitura, tũc enim patrem inter cætera etiam cita morte ꝓsternit.

Si in ♀ signo patris locus fuerit inuentus, quærendum est, quo sit in loco ♀ stella collocata. nam si in ipso loco fuerit, aut in primis cardinibus, aut in iis, in quibus gaudet signis, aut ĩ quibus exaltatur, aut in quinto uel undecimo ab horos. loco, & sit ortu matutina, & ad numerum addens, & in iis constituta locis, uel signis, patris locum prospera radiatio ue respiciat, patri maxima honestatis decernit insignia, ac maximam gratiæ uenustatem. Si uero in deiectis locis fuerit, & in iis signis, in quibus humiliatur, aut retrograda, aut sub radiis ☉ absconsa, mediocrem patrem nobis ostendet.

Si in ☿ signo patris locus fuerit inuentus, quære quo sit in loco ☿ collocatus. si enim aut in ipso loco fuerit, aut in altitudine, uel domo sua, aut in partibus suis, uel in iis, in quibus gaudet cardinibus, & locis, & sit in ortu matutino, & addens ad numerum, faciet patrem, omnibus negociorũ officiis applicatum, & cui frequenter lucra maxima conferantur, & qui filios suos tenero diligat semper affectu. Si uero ☿, hoc est dominum paterni loci, beneuolarum stellarum prospera radiatio iuuerit, maiora iis, quæ diximus, augumenta consequentur. Si uero fuerit ☿ in deiectis locis, aut in iis, in quibus non gaudet cardinibus, aut in humilitatibus suis, & sit retrogradus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0286
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

trogradus, aut sub radiis ☌ absconsus, pcedentis fœlicitatis decreta mutantur, ac omnia, quæ diximus, tenuiter patri, mediocriterque conferuntur,

Si in ☽ signo patris locus fuerit inuentus, quære, quo sit in loco genituræ ☽ posita. si enim in ipso loco fuerit, aut in iis signis, in quibus exaltatur, aut in principalibus cardinibus, aut in quinto, aut i undecimo ab horos. loco, & sit plena luminibus, ac sit nocturna genitura, & eam beneuolæ stellæ prospera radiatione respiciant, & sit ab omnibus maleuolarum stellarum societatibus separata, faciet patrem clarum. perspicuum. copiosum. & cui semper patrimonium cõferatur & dignitas. Si uero sit ☽ in deiectis locis, aut in secundis cardinibus, aut in humilitatibus suis, & eã destitutam beneuolarum stellarum præsidio, maleuolarum stellarum radius impugnet, & sit diurna genitura, uel ipsa sit minuta luminibus, & eam ♄ respiciat, aut ♂ plenam, omnia, quæ ante diximus, ex maxima parte minuuntur, & fit aut exul, aut biothanatus, erratis moribus, uitæ rectum iter nesciens. Sed in hoc loco, ut ante diximus, omnium stellarum mixturas. condonationes. radiationes. diligenti debes ratione semper inspicere, ut mixtis omnibus, & sagaci temperationis coniunctione compositis, patris locum, ueris possis explicare sententiis. Partem etiam ipsam diligenter exq̃re, & uide, quis sit partis dominus, & ubi positus. ipse enim ex sua natura locum inficit. Hanc autem rationem apotelesmatum, in sequentibus quoque locis seruare debebis. nam & in matris loco, & fratrum, & uxoris, & filiorum, & ualitudinis ac uitiorum, omnia debes sæpissimis radiationibus temperare, ut omnium stellarum radiatione perspecta, & locorum ac signorum potestate collecta, partium quoque ac finium, omnia ueris possis explicare sententiis. Ast licet secundum hæc eadem apotelesmata in aliis loca colligamus. generaliter tamen in genituris, ☌ loco patris ponitur. sed eum nos partiliter melius inuenimus.

Matris locum si partili ratione colligere uolueris, & sit diurna genitura, à parte ♀ inchoans, & per sequentia signa pergens, omnes partes, usque ad ☽ computa locum, ac omnium partium summa collecta, ab horos. inchoans, eas omnes sequentibus diuides signis, & in quocunque signo nouissima pars uenerit, hoc tibi signum, in diurna genitura, locũ matris ostẽdet. Si uero fuerit nocturna genitura, à ☽ parte inchoans, usque ad ♀ partes collige, & cætera simili ratione perficies. Cum hunc itaque locum partili ratione collegeris, omnia sic ratione collegeris. omnia sic requires, sicut in patris te loco debere quærere diximus, beneuolarum scilicet, maleuolarúmque radios, locorum etiam & signorũ, potestates, mixturas quoque, temperationésque radiorum, quæ cum omnia æquata comparatione contuleris, matris locum, ueris poteris explicare sententiis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0287
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Fratrũ locũ ſi partiliter uolueris inuenire,& ſit diurna genitura,à parte ♄ inchoans,uſque ad partes ♃ cõputa,& quãtuſcũq; cõputus fuerit,ſummam hãc eãdem,ab horoſ.parte inchoãs,per ſequẽtia diuide ſigna, & in quocũq; ſigno totius numeri nouiſſima pars uenerit,hoc tibi ſignum fratrũ locũ oſtendet.Si uero nocturna genitura fuerit,à ♃ ad ♄ ſimili more cõputabis omnem partiũ numerũ,& ſic ab horoſ.inchoans,hoc idem ſimili ratione perficies.Cum ergo locũ fratrum iſti partili ratione collegeris,inſpice hunc eũdem locum quatenus maleuolæ ſtellæ,beneuolæq; reſpiciãt.uide etiam ſigni poteſtatẽ,& in quo loco genituræ hoc ſignum poſitum eſſe uideatur.Si enim beneuolæ ſtellæ,aut in ipſo ſigno fuerint inuentæ,aut in opportunis genituræ locis conſtitutæ,& in iis,in ꝗbus gaudent ſignis,uel in quibus exaltantur,uel in domiciliis ſuis ſint collocatæ, multorum,ac bonorum fratrũ cõſortem decernũt.Si uero maleuolæ ſtellæ hoc idem fecerint,beneuolarum ſtellarũ teſtimoniis deſtitutæ,contrarium faciũt.Si uero beneuolæ & maleuolæ ſtellæ hũc eũdem locũ, æquata ſocietatis poteſtate reſpexerint,& dant fratres pariter & tollũt.Sed ſecundum ſtellarũ genera,cũcta tractabis.maſculæ enim beneuolæ ſtellæ, maſculos dabũt.fœminæ uero beneuolæ fœminas, hoc idem etiã maleuolæ ſtellæ perficiunt,& ſic omnia,pro ſingularũ ſtellarũ poteſtate cõplentur. Sed generaliter,ſicut in libro inſtitutionis diximus,tertius ab horoſco. locus fratres oſtẽdit.nos autem partiliter requiramus.

Coniugis locum ſi partiliter uolueris inuenire, cõputa a parte ♄ uſq; ad partem ♀,& quantácunque computus fecerit ſummam,tantam ab horoſ.inchoãs,per ſequẽtia diuides ſigna,& in quocũq; ſigno nouiſſimã inueneris partem,hæc tibi in diurna genitura,cõiugis locum oſtẽdet.In nocturna uero genitura,à ♀ inchoãs ad ♄ computabis, & ſimiliter collectũ partium numerum,ab horoſ.inchoans,diuides,& in quocũq; ſigno nouiſſima pars uenerit,hoc tibi in nocturna genitura,coniugis locum oſtẽdet. Alii à ♂ ad ☽,& in diurna,& in nocturna genitura, & tantundem ab horoſ.computant,& in uirili,& in muliebri genitura ſimiliter computãtes,& hoc etiam nos in multis genituris probauimus.Cum itaque locum coniugis hac,qua diximus ratione collegeris,primum inſpice ſigni poteſtatem,utrum nam ſolidum ſit,an duplex,an tropicum.Secundo ordine illud quæres,quo in loco genituræ,ſigni ſit dominus collocatus. Tertio requires hunc ſecũdum locum,in quo eſt finium dominus,quatenus cũ beneuolæ ſtellæ, maleuolæúe reſpiciant. Cum enim idem ſignum,in quo locus coniugis fuerit inuentus, beneuolæ ſtellæ poſſederint, in opportunis genituræ locis poſitæ,ac nulla humilitate deiectæ,ſed conditionis ſuæ poteſtatem ſecutæ,uxores dabũt glorioſas,diuites, & quæ ſemper

concordialibus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0288
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

concordialibus uinculis copulentur. sed nõ multarum uxorum nuptiæ decernuntur. nam quãcunq; sortiti fuerint, usq; ad ultimum uitæ dié pse uerant matrimonia, cum grandi lætitia uenustatis, sed uxorum mortes ex signorum natura deficiente, atq; ex eorum differentia, matrimoniorum genera poteris iuenire. Si uero maleuolæ stellæ hoc idem fecerint, omnia his contraria fiunt. tunc enim humiles. tunc ingloriæ decernuntur uxores. tunc etiam in matrimoniis dissensiones. tũc acerba genera simultatũ, tunc etiam diffidiorum misera turbatio perpetrat᷑. tunc ipsæ steriles. tunc adulteræ sunt cõiuges. sed hæc omnia pro stellarũ potestatibus poteris explicare. Si uero in genitura mulieris locum mariti uolueris inuenire, & sit diurna genitura, à ♂ ad ♀. in nocturna uero à ♀ ad ♂, hoc idem simili ratione percipies, & tantũdem ab horos. & in quocũq; signo nouissimæ partis uenerit numerus, hoc signum tibi mariti locum mõstrabit. Qualis sit itaque maritus, simili poteris ratione cognoscere, quam in uirorum genituris de mulieribus diximus. Meminisse auté debes, quod generaliter uxorem ♀. maritum uero ♂ semper ostendit.

Filiorum nobis locum ♀ & ☿ semper ostẽdunt. quicunq; enim ipso℞ prior in genitura sit positus, ab eo inchoans, usq; ad aliũ cõputabis, & collectam omniũ partium summã, ab horos. inchoãs, signis sequẽtibus diuides, & ĩ quocũq; signo nouissima pars uenerit, hoc tibi signũ filio℞ locũ mõctrabit. quomodo aũt sit, ut diximus, quicũq; prior, hoc docemus exẽplo. Si ♀ in ♉ fuerit, & ☿ in ♊, prior ☿ inuenitur. à ☿ itaq; inchoans, usq; ad ♀ cõputabis. Si uero simili modo ♀ ante fuerit, & in signis posterioribus ☿, à ♀ cõputationis dabis exordium. Si uero in uno signo fuerint cõstituti, ab eo inchoãs, usq; ad aliũ uenies, qui in posterioribus eiusdẽ signi partibus fuerit inuentus. Si aũt in iisdẽ partibus fuerint inuẽti, ab illo inchoabis, cuius minuta p̃cedũt. Si uero in iisdẽ minutis fuerint, tũc hoc p̃termisso, à ♃ ad ☿ in diurna. in nocturna uero à ☿ ad ♃, iisdẽ rõnibus cõputabis. Cũ itaq; filiorũ locũ partili ratione collegeris. inspice simili modo, quatenus hũc eũdẽ locũ beneuolæ stellæ, maleuolæúe respiciant. sed & cõdonatiões stellarũ diligẽtissima rõne ptracta. signi etiã naturã pariter ac ptãtẽ. Si. n, beneuolæ stellæ hunc locũ respexerint, in opportunis genituræ locis positæ, & in secũdis signis, filios pro locorũ & signo℞ ptãte decernũt. maleuolæ uero cõtrariũ faciũt. Sed & ipsæ interdũ maleuolæ, si cõdonationis suæ genitura fuerit, filios decernũt, hoc est ♄ in diurna, & ♂ in nocturna. Decernunt᷑ aũt filii pro signo℞ natura. Illud tñ scire debemus quod si in duplici signo, filio℞ locus fuerit inuẽtus, de duabus uxoribus. si uero solidum fuerit signum, uir quidem de una uxore, mulier uero de uno marito filios hẽbit. Si uero filiorũ locũ maleuolæ stellæ, & beneuolæ

pari ratione respiciant, filiorum sobolem & dant pariter & tollunt. Aut si beneuolarum stellarũ obtinuerit potestas maleuolarum stellarũ inimicos radios, debilitas quædã susceptis filiis inferet, aut certe filii a parẽtibus grãdi simultate dissociabunt. In hoc aũt loco, sicut in cæteris oĩbus, mixturas, tẽperationesq; stellarũ, diligenti rõne pspicias. signo℞ etiã naturam locorum quoq; ab horos. ueniẽtium, ꝓprias potestates. Sed generaliter filiorum locum, quinta sedes ostẽdit, & eius signi dñi atq; natura, beneuolarum quoq; uel maleuolarum stellarum testimonia.

Vitiorum, ac ualitudinis locum si partiliter uolueris inuenire, in diurna quidem genitura, a ♄ inchoãs, usq; ad ♂ cõputabis. & tantũdem ab horos. In nocturna uero, a ♂ inchoans, ad ♄ cõputabis, & tantũdẽ ab horos. & in quocũq; signo collecta℞ partiũ nouissimus uenerit numerus, hoc tibi signũ uitiorum ac ualitudinis locum mõstrabit, sed generaliter exitiũ ab horos. sextum signũ ostendit. Vitiũ itaq; ualitudinũ, principe in loco, ex signi natura definies. In institutionis enim libro diximus, quas corporis partes singula signa possideãt. Secũdo ordine inspicies, quatenus hũc eundem locum beneuolæ stellæ maleuolæq; respiciant. si enim hunc locum, in domibus suis, aut in altitudinibus collocatæ, ꝓspera radiatiõe respiciant, ab omni ualitudinis incursione hominẽ liberabũt. Si uero maleuolæ stellæ hunc locũ minaci radiatione respiciant, acerba ualitudinũ uitia, cum misera calamitate decernunt. sed hæc pro signo℞ natura, & sua potestate perficiũt. ♂ enim plagas, minora corporũ uulnera. ꝓcipitia. ruinas, & ex ipsis casibus miserorũ uulnerum exitia decernit. ♄ uero pestiferi humoris incursum. spasmos. tremores. caligines. & ex aquis misera discrimina, ac iis similia decernit. Quod si maleuolas stellas decernentes, beneuolarum radius accesserit, hæc omnia mala mitigantur. Si uero hic locus possessus a maleuolis, nudus ab omni beneuolarũ stellarum præsidio relinquatur, perpetua ualitudinũ uitia, & exitiales calamitatũ exitus decernũtur. Vitiabit aũt ♂ intra quindecim annos, ♄ intra. xxx. ☿ uero intra xix. Quod si duo simul fuerint, qui uitiant, utriusq; annis definiti temporis computatis, in utroq; tempore sperati uitii, uel ualitudinis incursionem, pro natura sua, utraque hæc stella decernet.

Cupidinis locum si partiliter uolueris inuenire, in diurna quidem genitura, a parte dæmonis, usque ad partem fortunæ computabis, & tantundem ab horosco. In nocturna uero, a fortuna usq; ad dæmonem, simillimis rationibus computabis, & tantũdem ab horosco. & cum locum hũc partili ratione collegeris, ex signo & stellarum testimoniis, omnis tibi desyderiorum cupiditas demonstrabitur. Locum autem fortunæ, & locum dæmonis, qua ratione inuenias, in quarto diximus libro.

Necessitatis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0290
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Necessitatis locũ si partili uolueris inuenire rõne, in diurna quidẽ genitura, à fortuna cõputabis ad dæmonẽ. In nocturna uero, à dæmõe ad fortunã, & tãtũdem ab horos. & cũ hũc eundem locum ista ratione collegeris, oĩa de eo loco, pro signorũ & stellarum qualitate, definies.

Honorũ locũ si partili ratione uolueris colligere, à decẽ semp computabis ad ♂, & tantũdem ab horos. & quodcũq; signum nouissimam acceperit partẽ, hoc tibi honorũ mõstrabit insignia, & ex sua natura, & ex accidẽtibus stellarum omnium testimoniis.

Militiæ locum si partili uolueris ratione colligere, à ♂ semper cõputabis ad ♂, & tantũdem ab horos. & in quocũq; signo nouissima pars uenerit, hoc tibi pro natura sua, & stellarũ testimoniis, militiæ mõstrat euẽtũ

Peregrinationis locum si partiliter uolueris inuenire, à ♂ semper computabis ad ♂, & tantũdem ab horosco. & in quocunque signo nouissima pars uenerit, hoc tibi pro natura sua, & stellarum testimoniis, peregrinationis exitum ostendet.

Existimatiõis famã si partili uolueris rõne colligere, á ♂ usq; ad. MC. cõputabis, & tantũdem ab horos. & in quocũq; signo nouissima pars uenerit, hoc tibi ꝓ natura sua & stellarũ testimoniis, famã existimatiõis oñdet.

Corporis uirtutẽ si partiliter uolueris íuenire, à ♂ cõputabis ad ♃. & tantũdem ab horos. & cætera simili ratione ꝑtractes. omnia enim tibi pro natura signorum & stellarum testimoniis decreta mõstrabũtur.

Possessionũ substãtiã si partili uolueris rõne colligere, à ☿ semp cõputabis ad ♃. & tãtũdem ab horos. & in quocũq; signo nouissima pars ceciderit, ex ipsius signi natura & stellarũ testimoniis possessiõis ordinẽ íuenies.

Accusationis locũ si partili uolueris rõne colligere, à ♂ semp cõputabis ad ♄, & tãtũdem ab horos. & in quocũq; signo pars ultima ceciderit, hoc tibi pro natura sua, & stellarum testimoniis, accusatiõis exitũ monstrabit.

Aduersariorũ locũ, & inimicorũ si partili uolueris rõne colligere, ꝑ diẽ à ♂ ad ☿ cõputabis. per noctem uero à ☿ rursus ad ♂, & tantũdem ab horos. & in quocũq; signo nouissima pars uenerit, hoc ex natura sua, & stellarum testimoniis monstrat inimicos.

Amicorũ locũ si ꝑtili uolueris rõne colligere, ꝑ diẽ q̃dẽ à ♃ ad ☿ cõputabis, per noctem uero à ☿ ad ♃, & tantũdẽ ab horos. & in quocũq; signo ultima pars uenerit, hoc tibi ex natura sua, & stellarum testimoniis, amicos uerissima ratione monstrabit, quos quæris.

Gloriæ locus, nocte à ♀ ad ♃, die autẽ contra. Nemesis, nocte à fortuna ad ☽, die autem contra. Potestatis nocte à ♄ ad ♂, die autem contra.

Basis nocte à fortuna ad geniũ, die autẽ cõtra. Si uero ♀ triginta ꝑtes excesserit, siue nocte, siue die, à genio ad fortunã, pariliter computabis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0291
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Seruorum locum si partili uolueris ratione colligere, a ☿ semp co͂putabis ad ☽, & tantu͂de͂ ab horos. & in quocu͂q; signo ultima pars uenerit, hoc tibi pro natura sua, & stellaru͂ testimoniis, seruitia demonstrabit.

Tempoꝝ diuisio chronocratori debita. Cap. trigesimu͂tertium.

Oepimus tibi Mauorti, oi͂a secreta mathescos, uerissimis definitionu͂ sente͂tiis i͂timare, sed plenissimu͂ tibi hoꝝ oi͂um tractatu͂, septimus liber mo͂strabit, ut oi͂a sine aliqua difficultate, facillimis, ac uerissimis possis inq̄sitionibus inuenire. Ad co͂pleme͂tum au͂t huius libri illud addetur, ut demo͂stre͂ tibi, quæ stella, cu͂ te͂poꝝ dn͂a fuerit, & sibi caeterisq; stellis, tota͂ x. annoꝝ, ac noue͂ me͂sium diuiserit substa͂tia͂, q̄dq; ei qua ratione decernat. Quatenus au͂t inueniat͛ te͂poꝝ dn͂s, que͂ græci χρονοκράτορα uocant, in libro institutionis, manifesta ro͂ne mo͂strauimus, qua͂ re͂ diligeter inq̄re, ut possis p̄iculoꝝ oi͂um exitus, ac ordi͂es exploratos habere,

Saturni decreta, cu͂ tempoꝝ dn͂s fuerit. Cap. trigesimu͂quartum.

Aturnus si te͂poꝝ dn͂s fuerit effectus, tibi ex omni te͂pore, sicut in libro institutionis docuimus. xxx. dicat me͂ses. Respice itaq; quatenus sit in genitura positus, & an diurna sit genitura, an uero nocturna, & an genituræ cardines teneat, & q̄d ex signi natura, uel ex loci potestate decernat, quæ cum oi͂a dilige͂ti ratione collegeris. tunc inuenies q̄d faciat, cu͂ te͂poru͂ dominus fuerit. Si enim in genitura p̄icula ab ipso decreta fuerint, tu͂c exequit͛ q̄cq̄d ante decreuerat. Si orbitate͂ in genitura decernit, tu͂c misera͂ filiorum sobole͂ crudeli potestate ꝓsequit͛. Si uiduitate͂ decreuerit, tu͂c matrimoniu͂ au͂t morte, aut dissensio͂e dissociat. Si accusationes, tunc inimicoꝝ suscitat turbas. si ægritudines, tunc uitium miseræ calamitatis infligit. si da͂na, tunc patrimonium uariis lacerationibus quatit. Si uero bene fuerit collocatus, & ꝓsperu͂ aliquod in genitura decernat, co͂donationis suæ secutus potestate͂, tu͂c reddit q̄cq̄d ante ꝓmiserat, p̄sertim si genituræ dominum, bene collocatus, in diurna genitura respexerit.

♃ ex tempore suo. xii. menses deputat ♄, si te͂porum dn͂s fuerit effectus. si au͂t malæ sit in genitura a ♄ positus, & per ipsum aut periculu͂ uel ægritudo, aut da͂num uel infortuniu͂ decretu͂ fuerit, tu͂c oe͂s p̄iculoꝝ minæ, salutaris dei potestatibus mitigant͛. Si uero bene co͂stitutus in genitura ♃ tempora decreuerit, maximæ fœlicitatis increme͂ta largitur, præsertim si fuerit diurna genitura, & ipse in bonis signis uel partibus positus, ♃ trigonica & fœlici fuerit radiatione coniunctus.

♂ ex decennio suo menses quindecim deputatat ♄, si temporum dominus fuerit effectus, sed cum ♂ deputatu͂ sibi a ♄ te͂pus acceperit, omni malicia sopita, læti decernit temporis gaudium, inuicem enim se ex co͂trariis uirtutum suarum potestatibus mitigant.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0292
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Soli ex decẽnio suo mẽses.xix.deputát ♄,si tempo℞ dominus fuerit effectus,sed cum ♂ deputatũ sibi a ♄ tẽpus accepit,causas cõcitat,& iurgio cõtentiosa certamina.sed ipsæ causæ ex maxima parte de domo℞ aut fundamẽto℞ ꝓprietatibus inferuntur.præsertim si nocturna sit genitura.sed & patri periculum decernit,& dignitatis iacturam facit.

Veneri ex decẽnio suo mẽses octo deputat ♄,si tẽpo℞ dñs fuerit effectus sed cum ♀ deputatũ sibi à ♄ tẽpus accepit,illud qdẽ ab omni infortunio separat,ita ut præcedẽtis discriminis,quod alterius stellæ malitia ꝑpetrasset,incursus,salutari remedio corrigatur.Quod si ipse nuptias decernit,uidua tunc uxor nuptiali uinculo copulatur.

Mercurio ex decẽnio suo menses.xx.deputat ♄,si tẽporum dominus fuerit effectus.sed cum ☿ deputatum sibi a ♄ tempus acceperit,ueterum causarum sopitas excitat simultates,& latentia contentionum iurgia,rediuiuis rursum actionibus faciet inferri & suscitari.

Lunæ ex decennio suo mẽses.xxv.deputat ♄,si tẽporũ dominus fuerit effectus.sed cum ☽ deputatum sibi à ♄ tẽpus acceperit,ex uitiosis humoribus ægritudines concitabit,aut ex aqua maximum periculi discrimẽ impinget,aut nouarum faciet litium denũciatione turbari,ut omne hoc tẽpus,uaria pericula,& uarias solicitudines semper inducat.Sed hæc,si fuerit ☽ plena luminibus.si autem minuta,& in genitura,♄ radiatione pulsata,cũ miseris calamitatibus,infœlicissimæ mortis decernit incõmoda.

Iouis decreta,cum temporũ dñs fuerit. Cap.trigesimũqntum.

i VPiter si temporum dominus fuerit effectus,hoc est cum tẽporũ ordo ad eum uenerit,etiã ipsi anni decẽ,& mẽses nouẽ deferẽtur. sed hoc omne tẽpus ab ipso quoq; simili rõne diuiditur.Inspiciẽdus est itaq; etiam ipse,cũ dñs fuerit,quatenus sit positus in genitura,& in quibus sit signis,ac partibus collocatus,& an sit in primis an i secũdis cardinibus cõstitutus,an uero in pigris atq; deiectis,& an sit diurna genitura, an uero nocturna. ex iis enim oĩbus,cũ dñs tẽporũ fuerit,decretorũ eius efficacias inueniemus.qcqd enim in genitura a ♃ decretum fuerit,cũ tẽporum dominium acquisierit reddit.sed hoc & in cæteris omnibus stellis seruare debebis,quicquid de ♄ diximus.Omnes enim stellæ,quicquid in genitura decreuerint,siue illud sit prosperum,siue malum,cum temporũ dominium nactæ fuerint,penitus exequentur.

Ioui igitur,cum decem anni,& nouem menses delati sint,ipse sibi primus,ex omni hoc tempore duodecim uẽdicat mẽses.In iis itaq; duodecĩ mẽsibus,quos sic ipse ♃ deputarit,fœlicitatis gloriam,ac lætitias,pro genituræ mensura decernit,præsertim si ipsæ genituræ dñs fuerit,tunc enim cuicunque genituræ,aut nuptiæ,aut filii decreti fuerint,si tempus ætatis

admiserit,cum ipse temporum dominus fuerit,cum maxima ratione p-ficiet.glorias etiam & honores,atque patrimonii augumenta,ut diximus, pro geniturae mensura largitur.

Saturno ex decennio suo menses.xxx.deputat ♃,si temporum dominus fuerit effectus.sed cum ♄ deputatum sibi a ♃ tempus acceperit,pigra homines conuersatione faciet semper hebetari,ita ut in omnibus actibus inerti frigoris torpore deficiāt.hoc autem si sit nocturna genitura,& si bene non sit ♄ in genitura positus.

Marti ex decēnio suo mēses.xv.deputat ♃ si temporum dominus fuerit effectus.cum itaque ♂ deputatum sibi a ♃ tempus acceperit,omnem uitae,ac negociorum ordinem mutat.& quicquid praecedēti negociorū dispositione tractatur,ad alterius uitae ordinem transfert,ita ut hoc tēpore instituta prioris officii deserant,aut certe uariis discriminibus nocebit.

Soli ex decēnio suo menses.xix,deputat ♃,si temporum dominus fuerit effectus.cum itaque sol deputatum sibi a ♃ tempus acceperit,omnia faciet uitae secreta publicari,ac omnes actus uaria ratione conuerti.animum quoq; per diuersa solicitudinum genera,uariis cogitationibus ducit.dissipat etiam quicquid fuerit ante compositum.ita ut turbatis omnibus,atque confusis,animus per diuersa solicitudinum genera diuidatur. sed haec in diurna genitura minuuntur.

Veneri ex decēnio suo menses octo deputat ♃,si temporum dominus fuerit effectus.cum itaque ♀ deputatum sibi à ♃ tempus acceperit,si nocturnae geniturae domina fuerit,aut ipse ♃ nuptias facit,ac prospera tempora cum foelicitatis commodo decernit.In diurna uero genitura,mediocres & assiduas amoris indicit illecebras,praesertim si ♀ loci uel signi naturam ipsa commouerit,aut sua natura mutauerit.

Mercurio ex decennio suo menses.xx.deputat ♃,si temporum dominus fuerit effectus.cum itaq; ☿ deputatum sibi à ♃ tempus acceperit,tales actus decernit,ex quibus maxima lucrorum cōmoda conferantut,& plurimarum,ac magnarum amicitiarum praesidia largit,ac in omnibus officiis augumenta prosperae rationis assignat,ita ut ex oībus actibus,ꝓspera & lucrorum & foelicitatis commoda cōferantur cum fausta fortuna.

Lunae ex decēnio suo menses.xxv.deputat ♃,si temporum dominus fuerit effectus.cum itaque ☽ deputatum sibi à ♃ tempus acceperit,tranqllae serenitatis quietem,& maxima foelicitatis incrementa decernit.sed hoc pro geniturae substantia.tunc enim praecedentium infortuniorū dolor, uariis solatiorum generibus mitigatur,tunc aegestatis angustiae relaxant. tunc aegritudinum uitia sanitas cōstringit.tunc periculorum metus prosperis ptaesidiis opponuntur.tunc in omnibus certaminibus ex causis,ad

uota

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0294
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uota sentētiæ ꝓferuntur. tunc dolor frangitur. tunc solicitudo mutatur. ita ut præcedentium infortuniorum squallore deterso, purum, ac mundum fœlicitatis tempus accedat, præsertim si lunā plenā luminibus ♃ in genitura prospera radiatione respiciat.

Martis decreta, cū tempoꝝ dn̄s fuerit. Cap. trigesimū sextum.

m Ars si temporum dominus fuerit effectus, uel cum ad ♂ dicennii dominium uenerit omne hoc tempus ab ipso etiam eisdem rationibus diuiditur, atq; in hoc itidem, sicut in ♄ & ♃, omnia simili ratione debes inspicere. signum scilicet partem. cōditionem. locū. testimoniáq;, ut oīa possis manifestis inqsitionibus inuenire, ac iudicare.

Mars igitur, cum temporum dominus fuerit, ex decennio suo sibi quindecim menses retinet, in quibus actus quidē maximos, pro genituræ substantia, sed cū priori turbatione decernit, ita ut in ipsis actibus, qualescunque fuerint, uarium periculorum discrimen oriatur, præsertim si diurnæ genituræ dominus extiterit.

Saturno ex decennio suo menses. xxx. deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♄ deputatū sibi à ♂ tēpus acceperit, in omnibus cōuersationibus pigrum tarditatis pondus imponit, ita ut omnia negocia tardius semper agantur. facit quoq; inefficax tēpus, sordidū. squallidum, & ab omnibus cōsuetis actibus semper alienum & separatum.

Ioui ex decennio suo menses duodecim deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ♃ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, oīa ꝓsperitatis commoda decernit, ac negocia ꝓspero complere faciet semper euentu. lucra etiam, & omnia rerū officia largitur. reddit quoque laborātibus requiem. ægris salutem. solicitis securitatē. errantibus reditū. litigantibus finē, & in angustia constitutis abundantiam.

Soli ex decennio suo menses. xix. deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ☉ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, maxima periculorum discrimina ex assidua calamitate decernit, ac omnem uitæ ordinem misera permutatione cōturbat. turbas quoq; excitat. seditiones mouet, & oculorum dolores, cum maxima ægritudinis cōtinuatione inducit, uitam etiam omnem maximis periculis & damnorum incursionibus concutit, haecq; erunt ineuitabilia pericula nisi eis bonum ♃, ac benignum testimonium restiterit.

Veneri ex decennio suo menses octo deputat ♂ si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ♀ deputatum sibi a ♂ tempus acceperit, facit quidem prosperum tempus, & ab omni periculorum discrimine separatum, sed ex multarum mulierum coitu, in iisdē mensibus infamia semper infertur. Quod si in genitura quadrati sibi fuerint, adulteria tunc fa-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0295
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ciunt perpetrari. sed hoc facinus cum ♃ testimonio cælant. cum ☿ autem & ♂, etiam cum misero uitæ discrimine, faciunt publicari.

Mercurio ex decénio suo menses uiginti deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus, cum itaq; ☿ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, ex scripturis quibusdam pericula faciet concitari, aut ex aliquo furto miserum damnum semper infliget. sed inimicos frequentibus faciet rationibus dissipari. Quod si in genitura quadrati uel diametri sibi inuicem fuerint, tunc maleficiorum, uel adulteræ pecuniæ crimen indicunt, præsertim si ☿ in finibus, uel domo ♄ fuerit inuentus.

Lunæ ex decennio suo méses. xxv. deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ☽ deputatũ sibi à ♂ tépus acceperit, maxima periculorum discrimina faciet semper íferri, præsertim si fuerit plena luminibus. tunc enim periculosa decernuntur temporum spatia. tunc fugæ. tunc exilia. tunc misera periculorum discrimina concitantur. tũc homines in custodiam, aut publicum carcerem detrudũtur. tunc incendia. tũc febres. tunc graue damnum. cum misera patrimonii laceratiõe decernit᷑. tũc grauis ægritudinum casus semper affertur. Quod si in genitura, cum testimonio ♃ quadrati uel diametri fuerint, tunc sine dubitatiõe, aut cruẽtam, aut flebilem, aut repentinam mortem faciunt. Quod si in genitura ♄, cum ☽ fuerit inuentus, & ☽ à ♂ deputatum sibi tempus acceperit, etiã tunc mortis acerbæ ex præcedentibus periculis inferuntur exitia, quæ tamen pericula ex signorum uarietatibus sortiuntur euentum.

Solis decreta, cum tépoꝝ dominus fuerit. Cap. trigesimũseptimũ.

Ol si temporum dominus fuerit effectus, omnia etiã in ipso, quæ in cæteris diximus, simili debes ratione perspicere. mixturas scilicet. temperationes. signum. locum. & partes. ut ex horum oium comparatione, totum decretorum ordinem inuenias. sed ab ipso etiam omne hoc tempus, quod sortitũ est, simillimis rationibus diuidetur.

Soli itaq; cum temporum dominus fuerit effectus, ex decénio suo. xix. menses sibi detinet. In iis itaq;. xix. mensibus, nihil ab eo prosperum, sed omnia infortuniorum genera sperare debemus, quæ tamen in diurna genitura ex parte aliqua mitigantur. ♃ autem testimonio sopiuntur. ♄ uero & ♂ erigunt᷑, præsertim si ipse in genitura hoĩs male fuerit collocatus.

Saturno ex decénio suo méses. xxx. deputat ☉, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♄ deputatum sibi à sole tempus acceperit, in nocturna quidem genitura, pestiferum, ac mortiferum minatur exitium. in diurna uero, maximæ fœlicitatis incrementa decernit, pro genituræ tamen substantia, præsertim si bene in genitura collocatus, decretum suum fœlici sydere firmauerit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0296
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ioui ex decennio suo menses duodecim deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus, cum itaq; ♃ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, tranquillæ fœlicitatis commoda, cum maxima uitæ lætitia decernit, ita ut omni malorum uestigio deterso, ꝓsperum fœlicitatis tempus hominẽ accipiat. tunc enim relaxantur damna, tunc sanitas redditur, tunc homines ex præcedentibus discriminibus liberantur.

♂ ex decennio suo menses quindecim deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♂ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, siue in diurna, siue in nocturna genitura, patrimonio miseris lacerationibus dissipato, extremæ paupertatis indicit angustias. sed & crebras causarum conflictationes exagitat. oculorum etiam crebros dolores efficiet, ac graue periculi discrimẽ ĩdicit, atq; assidua dãnoꝝ cõtinuatione cõcutiet.

♀ ex decennio suo menses octo deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ♀ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit. in omnibus quidem negociis ꝓsperum decernit euentum. sed uxoris animos, cũ quadam malitiæ dissensione, semper inflãmat, ita ut tunc se prodat & detegat. uel si ei uxor non fuerit, tunc ab aliqua muliere discrimen indicitur & ꝓpter hoc publicas causas, & forẽses simultates exagitat, ac turbas cum uiris mediocribus semper incitat.

☿ ex decennio suo menses uiginti deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ☿ deputatum sibi à ☉ tempus acceperit, negocia multa. crebros actus. & assidua lucrorum cõmoda decernit. sed quæ cum maximis laboribns, & periculis acquirantur.

Lunæ ex decennio suo mẽses uigintiquinque deputat ♂, si temporum dominus fuerit effectus, cum itaque ☽ deputatum sibi à ♂ tempus acceperit, omnem uitam hominis, stabili semper uarietate cõturbat, ita ut quicquid prisco tempore collocatum fuerit, rursus potioribus rationibus auferatur. eritque ipsum tempus, ex uaria inæqualitate mutabile, ita ut angustiæ repentinis diuitiis releuentur, & ipsas rursum diuitias paupertatis angustiæ subsequantur.

Veneris decreta, cũ tempoꝝ domina fuerit. Cap. trigesimũoctauũ.

u Eneri quoq; decẽ ãnoꝝ, & nouẽ mensium spatia deferuntur. Cũ autem ♀ domina temporum fuerit, omnia & in ipsa pari debes ratiõe ꝓspicere, quæ in cæteris obseruanda mõstrauimus. Ex omni itaq; hoc tempore ipsa sibi octo tantum uendicat menses, in quibus coniugales affectus maxima releuat gratia uenustatis. sed & lætitiam sũma cũ securitate decernit, præsertim si eiusdem genituræ domina fuerit.

♄ ex decennio suo menses triginta deputat ♀, si temporum domina fuerit effecta. cum itaq; ♄ deputatum sibi à ♀ tempus acceperit, aut cum mu

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0297
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

liere graues dissensiões, sua īdignatione peragitat, aut ab uxore, uel morte uel simultatibus quibusdam separat.

♃ ex decennio suo menses duodecim deputat ♀, si tēporū domina fuerit effecta, cū itaq; ♃ deputatū sibi à ♀ tempus acceperit, bonum quidem tempus & lætum decernit, sed quasdā infamias agitabit in eo.

♂ ex decennio suo menses quindecim deputat ♀, si temporum domina fuerit effecta. cum itaq; ♂ deputatum sibi à ♀ tempus acceperit, multa mala, & frequentia dolorum decernit incōmoda, tunc etiam animum uariis amorum illecebris semper exagitat, & ꝓpter amoris dura tormēta, grauem animo dolorem semper imponit, ita ut ꝓpter hæc errantis animi uitia, etiam causarum discrimina frequenter accedant. Turbæ etiam & pericula ꝓpter uxores pessimas, aut ab eis inferūtur, aut enim adulterii crimē exsurgit, aut amor quidam, impura, ac inhonesta cogitatione cōceptus.

☉ ex decēnio suo mēses. xix. deputat ♀, si temporum domina fuerit effecta. cū itaq; ☉ deputatū sibi à ♀ tps accepit, hoīes faciet suas fugere semp uxores, & hoc cū capitis ꝑiculo, patrimoniiq; iactura. Si uero ꝓsper ♃ radius accesserit, ii qdem ꝑegrinationis necessitatibus separantur.

☿ ex decēnio suo menses. xx. deputat ♀, si tēporū dña fuerit effecta. cū itaq; ☿ deputatū sibi à ♀ tēpus accepit, oīa negocia ꝓspero euentu cōpleri efficiet. frequentia etiā lætitiæ gaudia decernit, lucra quoq; maxima cōferri faciet, ac idonea fœliciter subsidia facultatum.

☽ ex decēnio suo menses. xxv. deputat ♀, si tēporū domina fuerit effecta. cum itaq; ☽ deputatū sibi à ♀ tēpus acceperit, stridorē animi latētis indicit. Si uero ☽ in genitura fuerit plena luminibꝰ, & ei ♀ tpa deputarit, maximis qdē in rebus nocebit, oīa infortuniorum uitia concitando.

Mercurii decreta, cū tēporū dñs fuerit. Cap. trigesimūnonum.

m Ercurio quoq; decem annorum, & nouem mensium spatia deferentur. in hoc autem omnia, sicut in cæteris stellis, simili debemus ratione colligere. Cum igitur ipse temporum dominus fuerit effectus, ex decennio suo uiginti sibi mēses reseruat, in quibus omnia bona, ex assidua fœlicitate decernit, facitq; ut oēs actus ꝓsp sequatᶜ euētus, ꝓsertim si genituræ dñs fuerit, ac in ipsa genitura bene steterit collocatus.

♄ ex decennio suo menses triginta deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ♄ deputatum sibi à ☿ tempus acceperit, domesticorum mortes, ex assidua infortuniorum calamitate decernit, ut parentum. affiniū. patronoꝝ, & qui nobis prodesse consueuerunt.

♃ ex decennio suo menses duodecim deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♃ deputatum sibi à ☿ tempus acceperit, dies sane quietos, & ab omni negociorū strepitu separatos decernit, atq; in hac

ipsa quiete, maxima laudis commoda, & lætitiæ gaudia semper accõmodat. filios etiã nõ hñtibus, si genituræ rõ pmiserit, omni ratione decernit.

♂ ex decennio suo menses quindecim deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♂ deputatũ sibi à ☿ tempus acceperit, inimicos suscitabit. accusationes inferet. litesque ex noua denunciatione decernit, quas tamen bonum ♃ testimonium mitigat.

☉ ex decennio suo menses. xix. deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ☉ deputatũ sibi à ☿ tẽpus acceperit, maxima patrimonii dãna, & maximas animo solicitudines semper indicit.

♀ ex decennio suo menses octo deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaq; ♀ deputatum sibi à ☿ tempus acceperit, bona commoda, ex assidua fœlicitate decernit. securitatem quoq;. perfectam quietẽ, ac pro mensura genituræ, commoda lucra.

☽ ex decennio suo menses. xxv. deputat ☿, si temporum dominus fuerit effectus. cum itaque ☽ deputatum sibi à ☿ tempus acceperit, maximas ægritudines, maximaq; lãgorum uitia decernit. sed hæc pro loci ac signi natura, nisi ea ♃ bono testimonio mitigarit.

Lunæ decreta, cum tẽporum dña fuerit. Cap. quadragesimum.

LVnæ quoq; decem annorum & nouem mensium spatia deferũtur, in hac autem, sicut in omnibus cæteris stellis, omnia debes diligenti ratione tractare. Ex hoc itaq; decennio ☽ sibimetipsa xxv. menses reseruat, in quibus si sic sit exposita, ut minuta luminibus ad ♄ feratur, uel plena ad ♂ omnifariam mortem decernit. Si uero plena luminibus, beneuolarum fuerit testimoniis adornata, cum maximis licet laboribus, modica tamen patrimonii incrementa decernit. Semper enim ☉ & ☽ tempora malos habent exitus, præsertim si eos maleuolæ stellæ minaci & infortunata radiatione respiciant.

♄ ex decennio suo menses triginta deputat ☽, si temporum domina fuerit effecta. cum itaque ♄ deputatum sibi à ☽ tempus acceperit, si minuta sit ☽, ex uitiosis humoribus, aut ex aquis, seu ex naufragiis, miseras mortes, miseraque periculorum decernit exitia. Si uero plena sit, facit quidem hæc eadem, sed euadendi dat facultatem.

♃ ex decennio suo menses duodecim deputat ☽, si temporum domina fuerit effecta. cum itaque ♃ deputatum sibi à ☽ tẽpus acceperit, omnia bona cum lætitia & hilaritate decernit, præsertim si ☽ fuerit plena luminibus. tunc enim pericula. tunc metus. tunc ægritudines sopiuntur. tũc pro genituræ mensura, fœlicitatis augumenta procedunt. resque aduersæ in prosperum tendunt.

♂ ex decennio suo menses quindecim deputat ☽, si temporum domi-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0299
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

na fuerit effecta. cum itaque ♂ deputatũ sibi à ☽ tẽpus accepit, si plena sit ☽, maximas turbatiões, seditionesq; decernit. & si in genitura quadrata uel diametra uideatur à ♂ cruentũ calamitatis exitum decernit.

☉ ex decennio suo menses. xix. deputat ☽. si temporum domĩa fuerit effecta. cum itaq; ♂ deputatum sibi à ☽ tempus acceperit. incendia. exusti ones. ægritudines. & flagrantium febriũ miseros langores indicit. sed hæc omnia ꝓsperum ♃ testimonium mitigabit.

♀ ex decennio suo menses octo deputat ☽, si temporum domina fuerit effecta. cum itaq; ♀ deputatum sibi à ☽ tempus acceperit, si fuerit diurna genitura, sterilitatis stridorem decernit. si uero fuerit nocturna, maxima lucrorum incrementa largitur, præsertim si ☽ fuerit splendore, ac luminibus diminuta.

☿ ex decennio suo menses uiginti deputat ☽, si temporum domina fu erit effecta. cum itaq; ☿ deputatum sibi à ☽ tempus acceperit, frigidas ægri tudines, cum maxima corporis debilitate potissimum decernit.

His rationibus Mauorti, decus nostrum, temporum summa diuidit᷑. Sed nolo, ut in tractatibus istis definiendis, abruptæ sententiæ proferãtur. frequẽter enim, si beneuola stella deputatum sibi tempus acceperit, si habuerit tunc secum maleuolam tẽporalem, quæ eam quadrata uel diametra radiatione respiciat, bonitatis suæ decretum maleuolæ stellæ potestate dimittit. Hoc idem & in maleuola stella simili ratione reperies. nam si deputatum sibi maleuola stella tempus acceperit, & eam tunc beneuola, aut pariter posita, aut ꝓspera radiatiõe composita, mitigarit. omne decretum infortuniorum, beneuolæ stellæ salutari præsidio subleuatur. Intimata tibi itaq; est, sic ut ĩtelligatur, perfecti operis disciplina, nec est adhuc aliud, quod requirat᷑. omnia enim, quibus rudes animos instituere debemus, docili sermõe enarrauimus. Qui nũc igit᷑ primis cærimoniarũ initiis, ad ipsum secretorũ limẽ accessimus, itẽto aĩo reliqua debemus audire, ne in fastidio aurib⁹ cõstitutis & ista respuẽtib⁹ dicta errãtiũ tractatuũ peũtes sñias ingeramus. Cõpleto itaq; sexto libro, oẽ dicẽdi studiũ, ad secreta libri septimi bonis auib⁹, fœliciq; sydere trãsferat᷑.

Iulii Firmici Materni iunioris. V. C. ad Mauortium Lollianum, Matheseos Liber septimus. Præfatio.

c Vm ignotis hominibus Orpheus sacrorum cærimonias aperiret, nihil aliud ab iis, quos initiabat, in primo uestibulo, nisi iurisiurandi necessitatem, & cum terribili quadam auctoritate religionis exegit, ne profanis auribus inuétæ, ac cõpositæ religionis secreta proderétur. Sed & Plato Timæum perpetuum apud se frequenter cõtinuit, ne secretarum disputationum uenerãda commenta, imperitis aliquando intimaret. patiuntur enim hæc omnia iacturam, cum perditis & desperatis animis ingerũtur. Apud Pythagoræos etiam noster Porphyrius, religiosa epulantem animum nostrum, silentio consecrauit. Vnde & ego, horum uirorum legem secutus, conuenio te iureiurãdo Mauorti decus nostrum, per fabricatorem mundi deum, qui omnia necessitate perpetuitatis excoluit, qui solem firmauit & lunã. qui omnium syderum cursus, ordinesq; disposuit. qui maris fluctus, intra certos terræ terminos coartauit. qui ignem, ad sempiternam sibi substãtiam inflãmauit. qui terram in medio collocatam, æquata moderatione suspédit. qui homines. feras. alites. & omnia animantium genera, diuina artificii maiestate composuit. qui terram perénibus fontibus rigat. qui uentorum flatus cum quadam facit necessitatis moderatione uariari. qui ad fabricationem omnium quatuor elementorum, diuersitate composita, ex contrariis & repugnãtibus cũcta perfecit. qui ortũ & occasum, ac omniũ terræmotum, per animæ descensum, & ascensum, immortalitate æternæ perpetuitatis ordinauit, ne hæc ueneranda communia profanis, uel imperitis auribus intimétur, sed iis tantum, quos animus incorruptus, ad rectum uiuendi ordinem, casto ac pudico præsidio mentis instituit, quorum illibata fides, quorũ manus ab omni sunt facinorum scelere separatæ, integris scilicet. pudicis. sobriis, ac modestis, ut puro tantum mentis splédore decoratis. integra se scientia diuinationis ĩsinuet. Accipe itaque omnia partili ratione collecta, & quia iam te, iurisiurandi religione cõuenimus. accipe qđ tibi, cũ maxima licet animi trepidatione munus trãsmittimus.

Expositorũ, uel nõ nutritorum genituræ. Cap. primum.

q Vorum itaque horosc. beneuolæ non uiderint stellæ, & ☽ sit in aliquo cardine cõstituta, ♂ & ♄ in septimo ab horosc. loco, hoc est in occasu positis, ii nati statim à matribus exponuntur. Sed si horosc. in iis signis fuerit, quæ breuia habent tempora, & ♂ in septimo ab horosc.

loco,hoc est in occasu sit.☽ uero minuta lumine ad ♄ ferat᷑,aut ad ♂ plena,natus infans similiter exponetur.Si autem dominus fortunæ,hoc est eius signi dominus,in quo locus fortunæ fuerit inuẽtus,& dominus eius signi,in quo pars horos.constituta est,sub radiis fuerint ☉ absconsi,aut in iis signis,in quibus ante diximus fuerint collocati,♄ & ♂ in nocturna genitura,natus infans exponetur.Sed si ☽ in horos.fuerit inuenta,aut in occasu horos.& ♂ & ♄ diametra sint radiatione coniuncti,aut si una maleuola in conceptionali ☉ fuerit inuenta,qui natus fuerit,exponetur.Si uero ☉ & ☽ diametra se radiatione respiciant,aut si quadrati fuerint,ita tamẽ ut hæc schemata in cardinibus faciant,& cũ ambobus maleuolæ sint stellæ pariter cõstitutæ,hoc est si ☉ in horos.fuerit,& ☽ in occasu,aut ☽ in horos.& ☉ in occasu,& cum uno sit ♂,& cum alio ♄,in ipso partu,infans in angustiis constitutus,suffocatus extinguitur.Si autem superiores maleuolæ stellæ effectæ,☽ minaci radiatione respiciant,etiam mater in ipso partu graue discrimen mortis incurrit.Si ☉ in horos.fuerit inuentus,& ☽ plena luminibus,in quocũq; signo feratur ad ♂.♄ uero in aliquo sit cardine cõstitutus,is qui natus fuerit,expositus interibit.Sed si ☽ cum ♂ in quocũq; cardine fuerit inuenta,& in contrario ☉ cum ♄ fuerit cõstitutus,ac omnibus iis ♃ testimonium desit,is,qui natus fuerit,aut exponetur,aut statim cum matre pariter interibit.Si ☽ in quocunque cardine fuerit inuenta,& ♂ eandem de quocũq; cardine alio,diametra radiatiõe respiciat,aut cum ipsa in eadem parte fuerit inuentus,& ♄ alium genituræ cardinem teneat,aut ĩ anaphora sit cardinis cõstitutus,is,qui natus fuerit,exponet᷑.Quod si ♃ stella,in quocunq; cardine fuerit inuenta,& eam ♂ de loco superiore respiciat,expositos aut ĩueniri faciet,aut reuerti,præsertim si ♂ uenus quacũq; radiatione respiciat.Si ☉ cum ♄ in horosco.fuerit inuẽtus,& ☽ sit in MC,coustituta.♂ uero in IMC.positus,☽ diametra radiatione respiciat,is,qui natus fuerit exponetur.sed si ☉ in horos.constituto,& ☽ in MC.♄ sit in occasu,& ♂ in IMC.is,qui natus fuerit,expositus statim peribit,aut mater cum ipso pariter morietur.sed quod semp & generaliter seruare cõuenit,si ☉ & ☽ in quibuscunque cardinibus constitutos.♂ & ♄ diametra radiatione respiciant,aut unum de diametra,alterum de quadrata,aut exponentur nati,aut statim peribunt,uel cum ipsis matres misero perimentur exitio.Si ♂ & ♄ in aliquo cardine fuerint inuenti,aut uno eorum in cardine cõstituto,alius sit in anaphora positus,aut in epicataphora.☽ uero ab uno ipsorum,aut diametra,aut quadrata radiatione pulsetur,aut pariter sit constituta,is,qui sic natus fuerit,exponetur.si uero iis sic constitutis,beneuola stella coniunctionem ☽ uenientis exceperit,expositi ab aliis coniungentur:& in libertatem redditi,filiorum loco nutrientur.Si ☽ in

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0302
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

horos.fuerit inuenta,& ♂ sit in duodecimo ab horos.loco. ♄ uero in anaphora horos.positus, ♂ quacunq; radiatione respiciat,pecus, intra uiscera matris artuatim concisum à medicis proferet̃ ,quod si sic ordinatis, alienus à cardinibus ♃ fuerit,etiam mater,in ipso partu constituta,morietur Si autem ☽ sic fuerit constituta,& maleuolam stellam unam in præcedenti signo habeat,aliam in sequenti,& stella ☽ sequens, ♂ quacũq; radiatione respiciat,is,qui natus fuerit,aut exponetur,aut statim, ut natus fuerit interibit. Si dominus genituræ,aut dominus signi,in quo fortunæ locus fuerit inuentus,in duodecimo ab horos.aut in sexto loco fuerint inuenti,aut in secundo,aut in octauo,nec eos aliqua beneuolarum stellarũ prospera radiatione respiciat,nec dominus genituræ in suis sit finibus cõstitutus,is,qui natus fuerit,statim exponetur. Sed si aliqua maleuola stella aut stellam,aut horos.uiderit,& omnis beneuolarum stellarum radius ab iis alienus fuerit,expositi quidem à canibus laniabuntur. Si dominus genituræ in tropicis signis fuerit inuentus,& sic in pigris,& deiectis locis positus,☽ diametra radiatione respiciat, maleuolæ uero stellæ,aut per quadratum,uel diametrum,☽ æquata partium societate iungantur,ii,qui nati fuerint,aut in mari,aut in fluuio ꝓiecti,statim interibunt. Si uero beneuolæ stellæ ☽,aut horos,testimonium commodarint,paucis diebus nutriti,tandem proiicientur. Cum ☉ & ☽ tricesimam cuiusque signi partem possederint,is,qui natus fuerit,nulla uitæ tempora possidebit. Si uero ☉, & ☽ in tricesima signi parte constitutos,maleuolæ stellæ de quadrato, aut diametro respexerint,is,qui natus fuerit,expositus, & à canibus laceratus extinguetur. Sed si ☽ & ♂ in quinto ab horos.loco partiliter fuerint inuẽti,& beneuolæ stellæ,nec eos,nec horos. ꝓspera radiatione respexerint,is qui natus fuerit,exponetur. si uero maleuolæ stellæ respexerint,expositus a canibus consumetur. Si autem sicut diximus in tropicis signis fuerint constituti,sine beneuolarum stellarum testimonio, natus statim in aqua peribit. Si in genitura,neq; ♂,neq; ☽,neq; horos.neq; fortunæ locum beneuolæ stellæ prospera radiatione respexerint,is,qui natus fuerit,exponetur. Si uero maleuolarum stellarum radius accesserit, expositus quidem à canibus consumetur. Si autem nulla beneuolarum stellarum,neque cũ ♂ & ☽,neq; in horos,neq; in MC.neq; in quinto ab horos.loco, neq; in undecimo,neq; in nono,neq; in tertio,neq; in septimo,neq; in quarto fuerit inuenta,sed in iis locis solæ sint maleuolæ constitutæ,is,qui natus fuerit,exponetur.[Si in genitura beneuolæ sub radiis sint ♂ absconsæ,maleuolæ uero in matutino ortu reperiant̃ ,is,qui natus fuerit,exponetur. Sed si ☽ sit synodica,ita ut omnem luminis substantiam perdat, nec eã aliqua beneuola stella ꝓspera radiatione respiciat,is qui narus fuerit,exponetur

Si uero maleuola ſtella ſic poſitã ☽ uiderit, aut mortui naſcentur, aut nati à canibus lacerabuntur. Si autem omnes ſtellæ cum σ & ☽, ĩ ſexto, aut in duodecimo ab horoſ. loco fuerint inuẽtæ, is, qui natus fuerit exponetur. Quod ſi cæteris ſtellis, in iis, in quibus diximus locis poſitis, una beneuola ſtella in quocũq; cardine fuerit inuenta, expoſitus natus, ab alio collectus nutrietur. ſed ei hæc ipſa beneuola ſtella, ad uiuendum minora tẽporis ſui ſpatia decernit. Si ☽ æquis partibus cũ ♂ iungatur, in eodem ſigno poſita, aut ſi in diametro conſtituti, æquas partes teneant, aut in IMC. nec eos aliqua beneuola ſtella reſpiciat. ♄ uero ſic poſitam cum ♂, ☽ qualibet ratione uideat, matres natorum in ipſo partu conſtitutæ, moriũtur. Si uero aliqua beneuola ſtella, ſic cum ♂ poſitam ☽ reſpiciat, conciſo infante particulatim plato, mater ex mortis periculo liberatur. Si ☽ in occaſu fuerit inuenta, & ♂ aut cum ipſa fuerit partiliter inuentus, aut in horoſ. partiliter conſtitutus, & ſit diurna genitura, is, qui natus fuerit, exponetᷣ. ſed ♃ eos ſic collocatos in alio cardine poſitus reſpexetit, aut ſi ♀ hoc idẽ fecerit expoſito uitæ præſidia per aliũ cõferuntᷣ, ut. ſ. ab eo collocatꝰ nutriatᷣ. ſed ſi cum ☽, in horoſ. anaphora conſtituta, diametra radiatione reſpexerit, & ♂, aut horoſ. aut ☽ de quadrato reſpiciat, nec hos omnes aliqua beneuola ſtella uiderit, is, qui natus fuerit, expoſitus ſtatim peribit. Si ☽ ĩ uno ſigno cum ♂ & ♄ fuerit inuenta, ita ut inter ambos conſtituta, mediũ locum teneat, uel nulla eam beneuola ſtella uideat. uel ſi ſit in MC. collocata, longe ab ea ſint maleuolæ ſtellæ, nec ei uicina ſocietate iungantur, is, qui natus fuerit, exponetur. Si uero ambæ maleuolæ ſtellæ, ita ſint conſtitutæ, ut uicinis ☽ lateribus adhæreſcant, nec aliquod eis beneuolarum ſtellarum teſtimonium accedat, is, qui natus fuerit, ſtatim cum matre pariter interibit. Si ☉ in MC. fuerit inuentus. ☽ uero in occaſu, hoc eſt in ſeptimo ab horoſ. loco. ♄ autem & ♂ ita ſint poſiti, ut unus σ, alter ☽ radiis ſuis adhæreat, is, qui natus fuerit, exponetur. Si uero hos, ſic collocatos, beneuolæ ſtellæ proſpera radiatione reſpiciant, expoſitus ab alio collectus inuenietur. Si in horoſ. anaphora ♃ fuerit inuẽtus, & ☽ à ♂ diametra radiatione percuſſam, ipſe quomodocũq; reſpiciat, expoſiti nutriuntur, laqueis ſeruilibus implicati. Sed ſi in occaſu fuerit inuentus, & ♄ cum eo, aut in horoſ. ♂ uero aut in anaphora horoſ. aut in epicataphora, hoc eſt in octauo ab horoſ. loco. & nulla beneuola ſtella aliquem cardinẽ teneat, is, qui natus fuerit, exponetur. Si dominus eius ſigni, in quo eſt horoſ. conſtitutus, in anaphora horoſ. fuerit inuẽtus, & dominus anaphoræ in duodecimo ſit ab horoſ. loco poſitus, in diurna genitura cum ☉. in nocturna uero cũ ☽, is, qui natus fuerit, exponetur. Sed ſi iis ſic ordinatis, σ & ☽ unita ſibi iũgantur, is qui natus fuerit, expoſitus ſtatim peribit. Si ☽ in tertio ab horoſ.

rosf.loco fuerit íuéta,& ♂ in.xi.dñi uero eo℞ signo℞,in qbus ♂ & ☽ fuerínt cóstituti,in.ix.ab horosf.loco positi sint,is,q natus fuerit,exponet̃. Si ♂ & ☽ in occasu fuerít íuéti,hoc é in.vii.ab horosf.loco.dñi uero utriusq; signi in.vi.sint ab horosf.loco positi,is,q natus fuerit,expositus a canib⁹ lacerabit̃. Si dñs eius signi,in quo é horosf.cóstitutus,in MC.fuerit inuétus & in horosco.sit maleuola stella cóstituta,nec alicuius beneuolæ stellæ radius,ad horosf.partes accedat,is,q natus fuerit,exponetur, & a canibus lacerabitur. Si datoris uitæ signum sit hoc,quod est in anaphora horosco. constitutum,uel in sexto ab horosf. loco,ipse uero dator uitæ, cum maleuola stella,pariter sit in MC.collocatus,is,qui natus fuerit, statim a canibus lacerabitur. Sed si dator uitæ dominus sit eius signi,in quo est anaphora constituta,ipse uero in sexto sit ab horosf. loco positus, is,qui natus fuerit nó nutrietur. Si dator uitæ in MC.fuerit inuétus, & dñs ipsius signi in anaphora horosf.aut in sexto ab horosf.loco fuerit íuétus,nec aliq̃ bñuola in quocũq; cardíe fuerit inuéta,is,q natus fuerit,nó nutriet̃. Si ☽ & ♂ fuerint collocati,ut neq; se,neq; horosf.uideãt,is,q natus fuerit, nó nutrietur. Sed illud generaliter sciédũ é,ꝙ si qs oés stellas in anaphora horosf.habuerit,uel in sexto ab horosf.loco,uel í octauo,uel in.xii.aut exponet̃, aut nó nutriet̃. Si uero una stella,quæcũq; fuerit,aut ♂ per dié, seu per nocté,in cardine fuerit,aut in quinto ab horosf.loco.cæteris sic(ut diximus)cóstitutis,nutriet̃,is,q natus fuerit.sed erit oligochronius & infœlix. Sed si ♂ & ♄ pariter sint in anaphora horosf.cóstituti,nec ♂,nec ☽ in suis domibus reperiat̃,is qui natus fuerit,exponet̃. Si dñs eius signi,in quo locus fortunæ fuerit inuétus,aut in anaphora sit horosf.aut in sexto ab horosf.loco, locus uero fortunæ sit in MC.nec aliq̃ bñuola stella in géituræ cardíbus repiat̃ is,q natus fuerit,nó nutriet̃. Sed si locus fortunæ in MC.fuerit inuétus,& maleuolæ stellæ hũc eũdé locũ ꝑtili radiatióe possideãt. dñs uero ipsius signi,aut in anaphora horosf.aut sub radiis ♂ sit absconsus.is,q natus fuerit, nó nutriet̃. Sed si in.vii.ab horosf.loco fortunæ locus fuerit íuétus. dñs uero ipsius signi,aut in ipso signo sit,aut in MC.sub radiis ♂ abscósus,is,qui natus fuerit,nó nutriet̃. Sed in quocũq; signo locus fortunæ fuerit íuét⁹. dñs uero ipsius signi,aut in anaphora horosf.aut in.vi.ab horosf.loco positus,locũ fortunæ nó uideat,is,q natus fuerit,nó nutrietur. Si aũt in horosf. anaphora locus fortunæ fuerit.dñs uero ipsius signi in MC. sub radiis ♂ absconsus,is qui natus fuerit,non nutrietur.

Geminorum genituræ cum suo sexu. Cap.secundum.

I Vpiter & ☿ si piter fuerint in horosf.cóstituti.horosf.aũt ipse í dupli ci sit signo,☽ ét in quocũq; cardíe fuerit.♂ uero,í eo signo,í quo é, aliã sibi stellã habeat applicatã,aut gemías genitura, aut q sic natus

fuerit,gemios filios hēbit.Illud tñ obseruadū ē,ne quē hoꝝ maleuola stel
la,supior effecta,respiciat.nā si unū eoꝝ respexerit,qcūq; prior cōceptus
fuerit,aut i ptu morieť,aut añ cōceptus eiicieť.Sed si nō fuerit ☽ i cardini
bus iuēta,nec i duplici signo,♃ uero & ☿,sic(ut añ diximꝰ)i duplici signo
cōstituti,i horos.fuerit piter iuēti,☽ aūt uel ♂ sit cū aliq̄ stella collocatus,
gemini nascēť.Si ☽ aut cū ☿,aut cū ♃ fuerit iuēta,& ♂ aliā sibi stellā hēat
applicatā,& i duplicibus signis cōstituti,iuicē se q̄cūq; radiatiōe respiciāt.
& si horos.in duplici signo fuerit iuētus,hēatq; quācūq; stellā,sibi piter ap
plicatā,gemini nascenť.Sed si ☽ i ♃,aut ☿ signis fuerit iuēta,♃ uero & ☿
sint in horos.cōstituti,aut in occasu ab horos.gemini nascēť.Si ☽ i dupli
ci signo fuerit iuēta,& ♂ i cardie cōstitutus,secūdū à ☽ possideat signū,aut
certe duplex,cū ☿ aut cū ♃ positus,signū teneat,gemini nascenť,aut fili-
os gemios hēbūt.Sed utrūnā masculini generis,an fœminini nascēť,hac
rōe colligemus.Si.n.♂ & ☽ & horos.in masculinis signis cōstitutis,mascu
linaꝝ stellaꝝ testimonia accesserint,hoc ē ♃.♄.uel ♂ masculi nascenť.si
uero ♀ sola hoc idem fecerit,in fœminino signo cōstituta.♂ uero ☽ & ho
ros.hac qua diximus rōne iūganť,diuersi sexus gemini ꝓcreanť.Si ♂ &
♄ in domibus suis cōstituti,♂ & ☽,& horos.uiderint,nec iis bn̄uolaꝝ stel
laꝝ radius accedat,aut eiicieť,aut imaturi nati stati pibūt.Si uero sic iis oi
bus(ut diximus)cōstitutis,hac rōe & bn̄uolaꝝ & maleuolaꝝ radius acce-
dat,qcūq; prior de geminis exierit,iteribit.Si ☽ i aliquo cardie fuerit iuē-
ta,in secūdo,s.signo,& cū eo sit bn̄uola stella piter cōstituta.horos.aūt sit i
duplici signo,aut cū secūdo,aut cū ♃,aut cū ☿,aut in tertio,aut i qnto,ge
mini nascenť.Si dn̄s eius signi,in quo ptiliter locus filioꝝ iuenit,i dupli
ci signo fuerit inuētus,qntus uero ab horos.locus in duplici signo sit con
stitutus,& ☽ similiter in duplici signo sit collocata,ac ♃,uel ☿ quacūq; ra
diatiōe respiciat,uel cū eo pariter fuerit inuēta,gemini nascentur.

Seruorum seu captiuorum genituræ. Cap.tertium.

I ☽ p diametrū ♂,♄ ue respiciat,aut unus per diametrū respiciat,&
s alius se ☽ q̄drata radiatiōe cōiūgat,seruus nascēť,pserti si ☽ i IMC.
aut i occasu fuerit iuēta.Si uero hos sic positos ♃ ꝓpa radiatiōe re-
spiciat,libertatis p̄mia cōsequeť.Si ♂ & ☿ in MC.piter fuerit cōstituti,&
☽ maleuola stella diametra radiatiōe respiciat i cardine cōstituta,q natus
fuerit,mulieri supponeť ācillæ.Si uero ♃,quos diximus,ꝓpa radiatiōe
respiciat,igenuæ mulieri subiicieť.Si locus fortunæ i maleuolæ stellæ si-
gno fuerit iuētus,& i eodē signo ♂ fuerit,seruilis erit ista genitura. Quod
si ♂ in matutino ortu,in supradicto loco,cum ♄ fuerit inuentus.fœlices
seruos efficiet.Sed si locus fortunæ partiliter in ♌,aut in ♎,aut in ♐,aut i
♒,aut in ♊ fuerit inuentus,& ♂ in eisdem signis fuerit partiliter consti-
tutus,

tutus,seruos efficiet. Quod si dñs signi,cũ ♂ cõstitutus,in eodẽ signo fuerit iuẽtus,aut alia bñuola stella,in seruili statu positi,libertatis p̃sidia cõsequent̃. Si ☍ & ☽ in cardinibus fuerint inuẽti,& ♂,uel ♄,aut cũ ipsis i cardinibus sint cõstituti,aut eos ex aliis cardinibus respiciãt,nulla ex bñuolis stellis in cardinibus collocata,seruus nascet̃. Sed si ☽ in IMC.uel i occasu fuerit iuẽta,& eã de dextro q̃drato ♄ respexerit,aut ♂,uel de diametro,uel de eodẽ q̃drato hos eosdẽ uideat,seruos efficiẽt. Sed si ♂ in cõiũctã ☽ ptiliter & ♄ respiciat. ☽ uero sit in cardine cõstituta,seruos efficiet. Si uero istã cõiũctionẽ nulla bñuola stella uiderit,faciet seruos laboriosos,& miseros. Si lunã ♂ & ♄ diametra radiatiõe respiciãt,nec aliq̃ bñuola stella ☽ uiderit,nec in eodẽ signo bñuolæ stellæ se ☽ cõiũgat,seruos efficiet,& q a parẽtibus suis alienent̃. Si uero ☽ i IMC,♂ uero lunã quacũq; radiatiõe respiciat,seruos efficiet. Si ☍ & ☽ in.xii.ab horos.loco fuerint inuẽti,aut in sexto,& iis ♄ quolibet genere testimoniũ accõmodet,nec ☍,nec ☽ beneuolæ stellæ respiciãt,seruos efficiẽt. Sed si ☽ in IMC.fuerit iuẽta,& cũ ea ♄.♂ uero eos quadrata,aut diametra radiatiõe respiciat,seruos efficiet. Sed si ☽ in IMC.fuerit iuẽta,& cũ ea ♄ & ♂. ☍ uero in.xii.ab horos.loco positus fuerit. ☽ aũt in horos.anaphora,& nulla sit beneuola stella in cardinibus cõstituta,serui simili rõe nascent̃. Sed si ☍ in.xii.ab horos.loco fuerit iuẽtus & ☽ in.viii,nec eos bñuola stella,p̃spa radiatiõe respiciat,seruos efficiet. Si in nocturna genitura,☽ qdẽ in MC.fuerit iuẽta. ☍ uero sit in.vi.loco ab horos.cõstitutus.dñs aũt signo℞ ambo℞ i octauo ab horos.loco positus fuerit,seruos efficiet. Quod si dñs eo℞ signo℞,in qbus sunt cõstituti dñi signo℞ ☍ & ☽,aut in horos.aut in MC.fuerit ptiliter cõstitutus,sic positis cæteris stellis(ut ante diximus)seruus qdẽ nascet̃,sed in p̃ria ætate libertatis p̃mia cõsequet̃. Si uero ii ipsi in horos.aut in MC.(ut diximus) aut in IMC.aut in occasu fuerint,aut in qnto ab horos.loco positi,aut in.xi.tardius manumittet̃. Si ☍ in MC.fuerit iuẽtus,☽ uero i sexto ab horos.loco cõstituta,♃ aũt in MC.sit positus.♀ uero aut ♂,aut ♄ ipugnet,aut certe i deiectis locis fuerint cõstituti,serui nati manumittent̃. Sed si ☍ & ☽ ptiliter in.vi.sint ab horos.loco cõstituti,cæteræ uero stellæ i MC,fuerit iuẽtæ faciẽt ex seruitute in libertatẽ trãsferri. Si ☽ i.vi.ab horos.loco fuerit iuẽta,& ♂ i supioribus cœli ptibus cõstitutus,☽ q̃drata radiatiõe respiciat,& dñs eo℞ signo℞,in qbus ☉ & ☽ fuerit cõstituti,i tertio ab horos.loco sint positi.♄ uero i horos.sit ptiliter collocatus,seruos usq; ad ultimũ uitæ diẽ faciet p̃manere. Si ☽ in IMC.fuerit iuẽta. ☍ uero cũ ♂ in occasu fuerit cõstitutus. ♄ aũt & ♃ in.vi.sint ab horos.loco positi,☿ uero in.viii.seruos facient laboriosos.ifœlices.& q semp seruitutis onere deprimant̃. Sed si ♃ cũ ☉ in sexto ab horos.loco fuerit iuẽtus,☽ uero cũ ♂ i occasu fuerit cõstitu

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0307
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ta,& ♀ sit in IMC, posita. ♄ aũt tertiũ ab horoſ. locũ teneat, ſeruili natione ꝓducet. Si ♄ in. xii. ab horoſ. loco fuerit inuẽtus. ♂ uero in anaphora horoſ. ſit cõſtitutus,& ☽ ꝑtiliter ſit in horoſ. collocata. ♃ uero in octauo ſit loco ab horoſ. poſitus,& ☿ ĩ tertio, ſerui ſimili rõe generant̃. Si ♂ ĩ deiectione ſua fuerit cõſtitutus, hoc ẽ in eo ſigno, in quo humiliat̃,& ☽ minuta luminib⁹ ad eũ ferat̃. ♄ uero ĩ tertio ab horoſ. loco ſit collocat⁹,& ♂ ĩ MC. ſit poſitus, ac bñuolæ ſtellæ in ſexto loco ſint cõſtitutæ, ſeruos ĩfœlices efficiet. Si ☽ minuta luminibus,& ĩ eo ſigno cõſtituta, ĩ quo humiliat̃, in. vii. loco ſit ab horoſ. cũ ♄ ꝑtiliter poſita, ♂ uero in. vi. loco ab horoſ.& ☿ ĩ tertio, ſerui ſimili rõe naſcent̃. Sed ſi in tertio ab horoſ. loco ☿ cũ maleuola ſtella fuerit ĩuẽtus, aut in MC. bñuolæ uero ſtellæ in deiectis locis ſint poſitæ,& ☽ mĩuta luminibus ſimili mõ in deiecto loco ſit cõſtituta, ſeruos debiles faciet. Quod ſi cæteris, ſic (ut diximus) ordinatis, ☽ cũ ♂ in. xii. loco ſit ab horoſ. cõſtituta. ♄ uero ſtella ĩ IMC. fuerit ĩuẽta, ſemilunatici naſcẽtur. Si aũt ☿ cũ ♂, aut cũ ♄ in anaphora horoſ. fuerit ĩuẽtus. ☽ uero ĩ. xii. ab horoſ. loco ſit cõſtituta,& bñuolæ ſtellæ in tertio ſint ab horoſ. loco poſitæ, ſeruos infœlices efficiẽt. Quod ſi iis ſic (ut diximus) ordĩatis, ♃ ĩ MC. fuerit inuẽtus, poſt multos annos libertatis præmia cõſequẽtur. Si omnes beneuolæ ſtellæ in ſexto ab horoſ. loco fuerint ĩuẽtæ. maleuolæ uero aut in ſeptimo, aut in octauo, ☽ autẽ in tertio loco ſit ab horoſ. conſtituta, naſcentur ſerui. miſeri. apocroti. oligochronii.& infœlices.

Dominorum numerus in ſeruis. Cap. quartum.

Vna ſi in ſecũdo, aut in q̃nto, aut in octauo, aut ĩ. xi. ab horoſ. loco fuerit ĩuẽta,& in maſculino ſigno, dñs uero ſigni ☽, aut ĩ humilitate ſua, aut in deiectis locis fuerit ĩuẽtus. ♂ uero ☽, ſupior effecta, quadrata radiatiõe reſpiciat, ob hoc. q̃a ♂ à ☽ ĩ q̃drato ſigno cõſtitutus ẽ, q̃ ſic natus fuerit, q̃tuor dñis ſeruiet. Quod ſi ĩter ☽ & ♂ alia ſtella media fuerit ĩuẽta, ad ꝑcedẽtẽ numeꝝ dñs alter addet̃. Sed ſi ☿ in diurna genitura à ♂ receſſerit, per quotcunq; ſigna deiectus, aut loco, aut ſigno fuerit, tot dabit dños. In nocturna uero genitura, quotcũq; ſignis à ♂, uel á ♄ deiecta abfuerit ☽, ab ipſo uſq; ad nouiſſimũ numerãs, tot dños ĩuenies, duplicia tñ ſigna pro duobus dñis numerãdo. Si ☿ & ☽ ĩ ſeruili gẽitura deiecti fuerĩt, dñi uero eoꝝ ſignoꝝ, ĩ q̃bus ☿ & ☽ ſũt cõſtituti, ĩ cardinib⁹ genituræ ſint poſiti, aut in aliis ſignis, aut in humilitatibus ſuis potẽtiũ dñoꝝ ſerui fient Si uero ♃ hos, quos ĩ cardinibus diximus collocatos, ꝓſpa radiatiõe reſpexerit, ſerui libertatẽ cõſecuti, maxĩa gloriæ cõſequẽt̃ ĩſignia. Si ☿ & ☽, aut in anaphora ſint horoſ. aut in. vi. ab horoſ. loco, aut in. viii. aut in. xii. ſiue ꝑtiliter, ſiue ſepatim,& ſint in deiectionibus ſuis cõſtituti, habeantq; in eo dẽ ſigno, ſed ĩ ꝑcedẽtibus ꝑtibus, maleuolas ſtellas. debiles.& cæcos, ſeruos faciẽt,&

faciēt,& qui in publicis deiecti locis, uitā suā cū mēdicitate sustineant.

Libertinorum & liberorum genituræ. Cap. quintum.

Vm ♃ aut ♄ piter ī IMC. fuerit cōstituti, & ♂ in secūdo sit ab horos. loco, dic patrē fuisse seruū. Sed si ♀ ī IMC. fuerit īuēta, & ☉ fuerit cū ♂ ī tertio ab horos. loco cōstitutus, similiter mōstrat patrē fuisse seruū. Si aūt ♂ ī domo ♄ fuerit īuētus, & ♄ sit ī. vi. ab horos. loco, seruum patrē fuisse ōndit. Si ☽ cū ♂ æqs ptibus, in alienis signis, ī horos. fuerit inuēta, sine dubitatiōe matrē faciet ancillā. Sed si dñs eius signi in quo ☽ fuerit īuēta, aut in humilitate sua sit, aut ī deiectis locis, matrē ancillā simili rōne demōstrat. Si uero minuta lumīe ☽, cū ♂ ī horos. fuerit īuēta, & ♄ ī anaphora sit horos, matrē faciet ācillā. Sed si ☽ in IMC. fuerit cōstituta, & dñs ipsius loci in. vi. ab horos. loco īueniat̄, matrē demōstrat ancillā. Si uero ♂ & ♃ in deiectis locis uideris, aut piter, aut diuisos, & unus ī. xii. ab horos. sit loco, alius ī sexto, dic patrē fuisse seruū. Sed si ☽ simili mō cū ♀, in deiectis locis uideris, aut simul positas, aut diuisas, aut una in sexto sit ab horos. loco. alia in. xii, matrē dicas ancillā. Si ☽ & ♀ in occasu fuerit inuētæ, hoc est in septimo ab horos. loco, in tropico scilicet signo, & una maleuola stella in sexto ab horos. loco sit cōstituta, alia in octauo, nec ♃ sit in primis cardinibus, nec eos trigonica radiatiōe respiciat, matres demōstrat ancillas, & qbus ianuaꝝ custodia credat̄. Si ♂ & ☽ in sexto ab horos. loco fuerint īuēti, & in ipso loco dñs signi sit piter cōstitutus, hoꝝ parētes & seruitutis & īfœlicitatis onere deprimūtur. Si uero bñuolæ stellæ in cardinibus fuerint īuētæ, postera parētibus aliq̄ fœlicitas cōferet̄. Si ♂ & ☽ ī deiectis ab horos. locis fuerīt īuēti, & in cardīe aliquō ♀ cōstitutā. ♄ diametra radiatione respiciat, aut quadrata, aut cū ea fuerit inuētus, seruos efficiēt. Sed si ♂ cū ♀ sic (ut diximus) fuerit, hoc idē simili rōne perficit̄. Si uero ♂ & ☽ in deiectis locis fuerint cōstituti, & maleuolæ stellæ, aut in eodē signo aut in quo est locus fortunæ cōstitutus, aut in horos, aut in cæteris cardinibus, aut in cardinū anaphoris positæ fuerint, seruos simili rōne pficient. Sed si ♄ in octauo ab horos. loco fuerit īuētus, aut ī anaphora horos. & ☽, aut in anaphoris sit, aut in epicataphoris. ♀ uero sit sub radiis ♂ absconsa, aut in duodecimo sit ab horos. loco, seruos faciet & captiuos. Si ♂ & ☽ in deiectis locis constitutis, unus de maleuolis in cardine sit partiliter collocatus, seruos efficiet. Quod si iis sic (ut diximus) collocatis, beneuolæ stellæ coniunctionem ☽ crescentis acceperint, aut si in cardine partiliter fuerint inuentæ, aut in epicataphoris, nati serui libertatis præmia consequentur, aut filiorum loco nutrientur. Si ☉ & ☽ in deiectis locis non fuerīt. ♄ uero, aut ♂ ī aliquo sit cardine partiliter cōstitutus, alius uero ex ipsis in anaphoris sit positus, & ☉ & ☽ ambo quacūq; radiatiōe respiciāt,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0309
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

captiuos efficiét. Quod si hos oẽs, sic collocatos, beneuola stella, aut ĩ cardinibus posita, aut ĩ anaphora cardinũ collocata, ꝓspa radiatiõe respiciat, ex captiuitate ꝓspo ꝑsidio liberabit. Quod si plures bñuolæ stellæ, & ĩ superioribus locis collocatæ, cõiũctioné ☽ crescétis excepint, cæteris sic (ut diximus) cõstitutis, ad ipsa captiuitatis discrimina uenientes, liberabũtur.

Monstrosorum fœtuum geniturae. Cap. sextum.

l Vna si in contortis uel ferinis signis fuerit inuéta, hoc est in ♉. ♋. ♏. ♑. uel ♓. nec dominus eius signi cũ ☽ sit partili societate cõiunctus, & alia ét maleuola stella ipsam, aut diametra, aut quadrata radiatione respiciat, aut cũ ea sit pariter cõstituta. secũda uero maleuola stella in anaphora sit horos. & dñm fortunæ respiciat, q̃drupedes de quadrupede nascétur, ꝑsertim si dñs horos. & dñs fortunæ, in iis signis, in q̇bus diximus, fuerit ĩuétus. Si uero dñs fortunæ, aut dñs horos. ĩ humano signo fuerit cõstitutus, & in sexto ab horos. loco, cæteris oĩbus, sic ut diximus, cõstitutis, nascet̃ ex hoĩe portétum. Si maleuolæ stellæ in cardinibus ꝑtiliter fuerint collocatæ, aut in cardinum anaphoris. ☉ uero & ☽, in cardinibus positi, diametra se radiatione ꝑcutiant, beneuolæ aũt stellæ, neq; in cardinibus sint positæ, neq; in anaphoris cardinũ, sed sub radiis sint ☉ absconsæ, aut quadrupes nascet̃, aut monstrũ. Si uero ♂, aut ☉, aut ☽, aut horos. quadrata, uel diametra radiatiõe respiciat, & fuerit natus quadrupes, sacrificiis publicis destinabitur. Si uero cæteris, sic (ut diximus) ordinatis, ♃ & ♀, extra cardiné positi, aut ☉, aut ☽, aut horos. uiderint, quadrupes, quod natũ fuerit, aut coletur ab hoĩbus, aut temploꝝ & simulachroꝝ cõsecratiõi destinabitur. Sed hæc tibi oĩa, ex eo libro, qui de fine uitæ a nobis scriptus est, ex trigoni orthogono manifestius intimantur, illic enim trigoni orthogoni rõ, quæ a q̇busdã græcis obscuritatis uidet̃ ambagibus inuoluta, manifestis & breuissimis interꝑtationibus explicata est.

Eunuchoꝝ, hermaphroditorũq; geniturae. Cap. septimum.

s Ol & ☽ si in fœmineis signis fuerint inuẽti, aut simul positi, aut in diuersis locis collocati, & ♀ in fœminino signo cõstituta, ĩ aliquo cardine fuerit. ☽ uero & ♂ in quocũq; cardine fuerint ꝑtiliter collocati, aut eunuchos, aut hermaphroditos faciét. Si uero ☉ & ☽, eadé qua diximus rõne, in masculinis signis fuerint collocati, & ♀ etiam in masculino signo posita sit, & sit mulieris ista genitura, nascent̃ fœmĩæ, quæ uirili aĩo succĩctæ, ĩ modũ uiroꝝ, cũ mulieribus coire desyderét. Si ♀ ĩ ☿ domo fuerit ĩuéta, & ☿ ĩ ♀, aut si hoc idé ĩ finibus suis fecerit. ☽ uero in ♍, aut ĩ ♉, aut ĩ ♌ posita sit, cæteræ ãt stellæ masculĩæ ĩ fœmĩeis sint signis, fœmĩæ uero ĩ masculinis, biformes uiri, uel hermaphroditi ex hac gẽitura nascét̃. Si ☽ in sterilibus signis fuerit ĩuéta, & cũ ea sit ♄ ꝑtiliter collocatus. ♀ uero

eos quacũq;

eos q̃cũq; radiatiõe respexerit. sit aũt ♄ ĩ finibus ♀,& ♀ ĩ finibus ♄, nec lunã ♃ aliq̃ radiatiõe respiciat, eunuchi fiẽt. Si uero ĩ terrenis signis ☽ cũ ♄ sic fuerit (ut diximus) collocata. ♀ aũt cũ ♄ fines mutauerit, & adsit similiter ♃ testimoniũ, abscisi coitus fiẽt eunuchi, sed q adhuc mulierib⁹ coeãt.

Corpore uitiatorum geniturae uariae. Cap. octauum.

SOl si in horos. fuerit ĩuẽtus, & ☽ in MC. maleuolae uero ambae ita sint diuisae, ut una ☌, alia ☽ anaphorã teneat, & ab iis alienae sint beneuolae stellae, caecos efficiẽt, aut luminibus uitiatos. Sed si ☽ cũ ☌ synodica radiatiõe cõiũcta fuerit, & sint ĩ anaphoris, aut epicataphoris cardinũ cõstituti, & ♄ & ♂ ĩ cardinibus sint ptiliter collocati, oculis uitiũ caecitatis infert̃. Semp aũt generaliter, si ĩ maleuolarũ anaphora ☌ sint, & ☽ cõstituti, uitiũ oculis faciũt ĩferri. Si ☌ & ☽ synodica radiatiõe cõiũcti, ĩ cardine aliquo fuerint inuẽti, & ♂ in eodẽ loco positus partili sit ei radiatione cõiunctus, oculis uitiũ caecitatis infert̃. Sed si ☌ & ☽ in horos. fuerĩt inuẽti, & ♂ in quarto ab horos. loco cõstitutus sit, nec beneuolae stellae ☉, ☽ aliqua radiatione respiciant, oculis uitiũ infert̃. Si ☉ in horos. cũ ♄ partiliter fuerit inuẽtus, & eos ♂ quadrata uel diametra radiatiõe respiciat, uitiũ oculis similiter ĩfert̃. Quod si hos, sic ordĩatos, bñuolae stellae, ex supiori loco, ꝓspera radiatiõe respiciãt, aut diuinitatis p̃sidio, aut medicina ĩteruenie͂te caecitas curabit̃. Si ♄ horos. dñs, sit in octauo ab horos. loco positus, & ☽ sit in horos. cõstituta, oculos uitio suffusionis excaecat. Sed si ☉ cũ ♂, aut cũ ☿ in septimo ab horos. loco fuerit, luscos efficiẽt, sed q bus aliqñ homicidii facinus inferat̃. Si ☉ in aliquo cardine ptiliter fuerit collocatus, & ♄ aut ♂ in eius anaphora sit positus, dexter oculus uitiabit̃. Si uero ☽ in cardine fuerit collocata, & ĩ eius anaphora ♄, aut ♂ fuerit, sinister oculus hoc idẽ patiet̃. Si uero ☉ & ☽ piter cõstituti, in cardĩe fuerint ĩuẽti, aut ĩ diuersis cardinibus collocata, diametra se. uel q̃drata radiatiõe respiciãt, & utriusq; anaphoras maleuolae possideãt, in utrisq; oculis uitiũ caecitatis infert̃. Si uero iis, sic (ut diximus) collocatis, iouẽ ♄, uel ♂ de supiori loco respiciat, gladiatores efficiẽt, sed q dãnati ad hoc exitiũ trãsferant̃. Si ♂ in cardine aliquo ptiliter fuerit collocatus, & ♄ aut in eius sit anaphora, aut ĩ alio cardĩe positus, & ambo ☽ q̃drata, uel diametra radiatiõe respiciant, aut si cũ ipis, ĩ eodẽ signo, eq̃ta sit ptiũ societate cõiũcta, aut claudi, aut palitici fiẽt. Sed si ♄ ĩ cardĩe sit aliquo cõstitut⁹, ♂ uero ĩ anaphora eius posit⁹ sit. ☽ ãt ♂ uel ♄ uideat, hoc idẽ simili rõe pficiũt, aut. n. ex alto, aut ex q̃drupede deiecti, aut huiuscemõi discrimĩbus ĩplicati, corporũ suorũ dãna patiũt̃.

Filiorum, cum patribus diffidentium geniturae. Cap. nonum.

SI in genitura ♂ aut ♄ in quarto ab horos. loco fuerit inuẽtus, ☌ uero in octauo, aut filius alienabitur a patre, aut iurgia habebunt

gratia simultatum. Sed si ♂ in anaphora horos. fuerit inuétus, aut in ana-
phora MC. hoc idem simili rõne perficitur. Sed si ♂ in horos. uel ĩ MC.
partiliter fuerit inuentus. ♂ uero in occasu, aut in IMC. fuerit cõstitutus,
hoc idẽ etiã efficiet. Si uero hæc semota maleuolarũ, quæ diximus, cũ ☽
fuerint, inter matrẽ & filios inimicitiarũ iurgia cõcitant, præsertim si sic
lunã ♄ respexerit. Sed quicũq; in diurna genitura ♂ in finibus ♂ habue
rit. in nocturna uero ♄ & ♂ qdẽ p diẽ mars, p noctẽ uero saturnus q̃dra-
ta, aut diametra radiatione respexerit. nec hoc beneuolarũ stellarũ radius
mitigarit, patres suos filii interficiẽt, si uero ☽ sic fuerit ĩuẽta, matres. Si ☉
in maleuolarũ stellarũ finibus, aut domibus cõstitutus, in sexto, uel ĩ. xii.
loco sit ab horos. collocatus, & eũ sic positũ, maleuola stella quadrata, uel
diametra radiatione respiciat, filios faciet a pr̃ibus suis exhæredari. Si ue-
ro ♂ sic positum beneuola stella ex aliqua pte respexerit, pr̃næ aĩaduersio
nis seueritas mitigat. Si aũt ☉ in horos. anaphora, uel ĩ octauo ab horos.
loco fuerit inuẽtus, nõ qdem exheredabit a patre, sed paternã faciet sub-
stãtiã quolibet genere dissipari. Si uero sic (ut diximus) ♂ positũ beneuo-
læ stellæ respexerint, pauca de pr̃nis facultatibus ĩteribũt, hoc idẽ in mr̃i-
bus, uel in mr̃nis patrimoniis ☽ pficiet. Hoc aũt amplius, si sic ☽ sit ĩ geni
tura posita, aut. xv. aut. xvii. partẽ ĩ tropico signo tenẽs, & eã maleuolæ stel
læ quadrata uel diametra radiatiõe respiciãt, mr̃na substantia dissipat. Si
uero sic positã ☽ beneuolæ stellæ quacũq; radiatiõe respexerint, aliqd etiã
de mr̃nis facultatibus reseruat. Sed si ♂ & ♂ simul in aliquo cardine fue-
rint, in tropico signo, pr̃nas facultates faciũt dissipari. Si uero hos sic posi
tos beneuola stella respexerit, aliquid ex paternis facultatibus reseruatur,
& hoc idem similiter in materna genitura, sic posita ☽ perficiet.

Parentum mortis tempus & conditio. Cap. decimum.

IN cuiuscũq; genitura ♂ male fuerit collocatus, uel signi eius dñs,
in quo ♂ fuerit ĩuẽtus, pr̃ prior ĩteribit. Si uero ☽ hoc passa fuerit
mr̃. Quod aũt dicimus, tale est. Si horos. In ♉, ♂ aũt in ♒ fuerit ĩ-
uentus, & ♄ in ♓, uel in quadratis signis ♓ uitiatus est dñs signi ♂, hoc est
♄, ac ppter hoc pater istius genituræ prior interibit. qa ☉ in uitiati & ma
leuoli interfectoris locũ cecidit. Hoc aũt si ☽ cõtigerit, matrẽ primã dici-
mus interire. Si uero iis sic (ut diximus ordinatis, ♂ saturnũ quadrata ra-
diatione respiciat, pr̃ biothanatus, iussu uel ira principis ĩteribit. Si aũt iis
sic (ut diximus) ordinatis, ♃ in cardinibus fuerit ĩuẽtus, pr̃is ĩfortunia mi
tigant, p̃sertim si ĩ diurna genitura ♂ respiciat, ĩ nocturua uero ☽, hoc. n.
qđ dixim⁹, si ĩ nocturna genitura ☽ passa fuerit, mr̃ similiter interibit, sed
tũc hæc mala forti⁹ cõualescũt, si iis sic (ut dixim⁹) ordĩatis, bñuolæ stellæ
aut ĩ deiectis locis fuerĩt, aut sub radiis ♂ abscõsæ, Si ♂ ĩ cardĩe aliquo cõ-
stitutũ,

ſtitutũ,aut diametra,aut q̃drata ♂ radiatiõe reſpiciat,aut ſi cũ ipſo fuerit,ĩ eodẽ ſigno,æquata ptis ſocietate cõpoſitus,p̃ iuſſu principis,biothanat⁹ ĩteribit. Si uero ſic ♂ ordiato,eadẽ ♄,qua ♂ fuerit radiatiõe cõiũctus, aut in aqua pater,aut ex humoribus interibit,ſeu ueneno. Si autem ☉ in ana phora horoſco.fuerit inuentus,& ♂ eum quadrata radiatiõe reſpiciat.ſan guinem reiectans pater interibit. Sed ſi in ſexto ab horoſ.loco ♂ fuerit in uentus,aut in tertio,aut in duodecimo,& eum maleuolæ ſtellæ quadrata radiatione reſpiciãt,aut cum eo fuerint inuentæ,patri malæ mortis exitiũ infertur. Si uero ♂ ſic(ut diximus)ordinatũ,♄ per quadratũ radius aſpe-xerit,aut ſi cũ eo fuerit inuẽtus,abſcõſis pater & latẽtibus ægritudinibus ĩ-teribit,ut diſinteria.ſintexi.& cæteris huiuſcemodi. Si aũt ♂ in occaſu fue rit inuẽtus,& ♂ & ♄ in IMC.hoc idẽ patri ſimili ratione minant̃. Si uero ☽ ſic,ut de ♂ diximus,fuerit ordinata,& hac ſit maleuolarum ſtellarũ ra-diatione pulſata,ſimilia mater patiet̃ exitia. Sed in iis oĩbus mixturis,be-neuolarum ſtellaꝝ radiationes,deiectionis debemus ratione colligere.nã ♃ & ♀,cæteris ſic(ut diximus)ordinatis,ſi in cardinibus poſiti,aut in op-portunis genituræ locis,♂ ꝓſpera radiatione reſpexerint,p̃cedẽs patris in fortuniũ mitigatur,ſi ☽ matris. Si uero opitulãte beneuola ſtella,& ſic (ut diximus)poſita,dñs eius ſigni,in quo eſt beneuola ſtella collocata,cũ ma-leuolis ſtellis,uel cũ ♂ fuerit inuẽtus,in præcedẽti ſcilicet deiectione, qua diximus,infortunia p̃dicta circa patrẽ uel matrẽ potius cõualeſcunt. Sed freq̃uẽter cũ tẽporalis ♃ ad ♂ geniturã uenerit,uel ſi eũ quadrata radiatio ne uiderit,p̃ri mortẽ afferet.hoc idẽ ♄ tẽporalis faciet,ſi ♂ ĩ genitura poſi-tũ,quadrata,aut diametra radiatione reſpiciat. Si uero hoc lunæ ♄ fecerit tẽporalis,mater moriet̃.ſed hoc non ſemp.cũ aũt tpis ratio exegerit,ſecũ-dũ ſtellaꝝ dñia,de q̃bus ante tractauimus. Si aũt uere ac partiliter hoc uo lueris inuenire,q̃d multis eſt abſcõſum,& maxime cõprobatũ,ſi fuerit di urna genitura,cõputa à ♂ uſq; ad ☽,oĩa ſigna,quæ ſunt ad ordinẽ poſita, & q̃tuſcũq; ſignoꝝ numerus collectus fuerit,tãtũ rurſus ab horoſ.cõpu-ta,& ſi ultimi ſigni numerus in maſculino ſigno fuerit ĩuẽtus,pater prior ĩteribit. Si uero ĩ fœminino mater. In nocte aũt hoc idẽ ĩmutata rõe col-ligit̃. Si itaq; fuerit nocturna genitura,à ☽ inchoãs,uſq; ad ♂ cõputa, oĩa ſimiliter ſigna,quæ ſunt p ordinẽ poſita,& quãtuſcũq; fuerit ſignoꝝ nu-merus,tantũ ab horoſ.inchoãs numera,& ſi in fœminino ſigno nouiſſi-mus numerus fuerit ĩuẽtus,pater prior ĩteribit. ſi uero in maſculino,mr̃. aliter.n.diurna,aliter nocturna genitura mõſtrat. Sed ſi ♂ & ☽ in maſcu-linis ſignis fuerint inuẽti,& horoſ.in ſigno maſculino conſtitutũ,aut ☿, aut ♂,aut ♄ teneat,pater prior interibit. Si uero ☉,& ☽,& horoſ.ſimiliter in fœmininis ſint ſignis cõſtituti,& ♂,aut ♄ in MC.fuerit ĩuẽtus, mater

prior interibit. Sed hoc, & á nobis, & á pluribus improbatˀ. illud uero, qđ ex præcedenti computatione colligitur, morté ueris rónibus ostendit.

Orborum filiorum natalia, geniturædq;. Cap. undecimum.

c Vm septimus ab horos. locus in duplici signo fuerit inuentus, sed duplicibus signis etiam ♎ addatˀ. ♀ uero in quocúq; cardine fuerit inuenta, separatis dissidio parentibus, soli filii relinquétur. Sed si duplex signum similiter in occasu fuerit, & horos. in duplici. ♄ uero sit in aliquo cardine constitutus. ♂ autem & ☽ in maleuolarum stellarum signis collocati, in deiectis sint locis ab horos. positi, ambo pentes citis mortibus interibunt. Si uero ♂ solus, sic (ut diximus) positus fuerit, solus pater interibit, si autem ☽ mater. Sed hi casus usq; ad decimũquintum, & decimũsextum annum inueniũtur. intra enim hoc tempus sic ordinatæ stellæ (ut diximus (parentum nobis mortes enunciant. Inuenies autem mortium tempus, cum ♄ temporalis ad hæc loca peruenerit, quæ in præcedéti demõstratione signauimus. Sed si in duplicibus signis cardines fuerint, & ♂ & ☽ in occasu, uel in MC. fuerint, dñs etiam genituræ, aut in occasu sit, aut in IMC. parentes in prima filiorum ætate moriuntur. Si MC. in signo mas fuerit inuentum, mater eius genituræ duos maritos sortietur, ita ut hic de secundo sit marito natus, Si uero in fœminino, de secunda nascetur uxore, præsertim si in duplicibus uel tropicis signis fuerit.

Adoptiuorum filiorum genituræ. Cap. duodecimum.

u Enus si in ♊ fuerit inuenta, aut in trigonis gemininorum signis, aut in ♊, aut in ♉, faciet adoptari, Sed in ♊ & in ♉, etiá si nõ fuerit in cardinibus, hoc faciet. In cæteris auté, quibus diximus, tunc cum cardinaliter fuerit inuenta, natos faciet adoptari.

Fratrum cuiusq; nati numerus. Cap. decimũtertium.

c Omputa á ♄ ad ♃, & tantũdem ab horos. & in quodcunq; signũ nouissimus uenerit numerus, ipsum tibi signum numerum fraternitatis ostendit. Si autem hunc locum maleuolæ uiderint, fratres interibunt, aut capitales inimicos acquirent, si beneuolæ, augebũtur. Sed si ♄ partiliter in horos. fuerit inuentus, & ipsæ partes sint ♄, intra iuuenilis ætatis annos, omnes fratres interibunt. Alii á ☿ numerant ad ♂, & tã tũdem ab horos. & sic locum fratrum definiunt, cætera de ipso loco simili ratione dicentes, habet etiam hic tractatus in apothelesmatis efficaciam.

Incestorum natalia, seu genituræ. Cap. decimumquartum.

i N uiri genitura, á ♄ ad ♀ numera, si sit diurna, & tantũdem ab horos. In nocturna uero econtra, & hoc tibi signum (ut frequéter diximus) locum demonstrat uxoris, Rursus locum fratrum á ♄ ad ♃ computa, & tantũdé ab horos. Si itaq; locus coniugis, sic partiliter constitutus,

ſtitutus,in locum fratrum ceciderit,ſic(ut diximus) cõputatum ,hi ſorores,aut affines ſuas ſortientur uxores,ſimiliter in mulierum genitura reperies. Sed ſi ♀ cum domino genituræ in eodem ſigno pariter fuerint inuenti,aut ſorores,aut affines decernit uxores. Sed ſi locus cõiugis, partiliter cõputatus,in maternis ſignis uel paternis,& ipſis tamen partili ratione collectis,fuerit inuentus,aut matres,aut nouercas, aut nutrices decernit uxores. Similiter & in mulierum genitura reperies,præſertim ſi hæc eadem loca ♂.♀.mercuriuſúe reſpexerint. Et quia de inceſtis nuptiis loqui cœpimus,prætermiſſis cæteris,hæc retractẽtur. Si in genitura ♄ in ♃ ſigno,uel finibus fuerit inuentus. ♃ uero & ♀ in ♄,hos autem ſic poſitos,♂ & ☽ quadrata radiatione reſpexerint,hi coibunt aut cum matribus,aut cũ nouercis. Si uero ☿ iis fuerit adiunctus,aut cum filiis,uel filiabus,aut cum priuignis coibunt. Sed ſi ☽ cum ☌,♄ & ♂ in domo ♄ fuerit inuenta,aut cum matre,aut cum nouerca,aut cum patre latenter coibũt,Si uero hi omnes, ſic(ut diximus)fuerint in ſeptimo ab horoſ.loco inuenti,poſt mortẽ patris,matrem ſuam hic ſortietur uxorem,aut poſt mortem matris,filia hoc idem faciet cum patre. Si uero ☿ cum iis fuerit inuentus,mulieres filios ſuos.uiri autem filias ſuas ſortiuntur uxores,Sed ſi ☽ in nouiſſimis ♋ partibus cõſtituta,ad ♃ feratur,aut in ♄ ſit domo. ♀ uero inueniatur ſimiliter in domo ♄,& ♄ in domo ♀,hoc idem ſimili ratione perficitur. Si ♀ cum ♂ in ſexto ab horoſ.loco fuerit inuẽta,& uiros adulteros,& mulieres adulteras faciet. Si uero in domo ♄ conſtituti:& cum ipſo ♄ in eodẽ ſigno partili ſocietate cõiuncti, in ſeptimo ſint ab horoſ.loco,in mulierum quidẽ genitura,publicas meretrices faciunt,in uirorum autẽ natalibus hoc decernitur,ut aut meretrices habeant uxores,aut cum cinædis publicis, impura libidinis cupiditate iungantur, ſintq; ſocratici pædicones.

Pædiconum natalia ſeu genituræ. Cap.decimumquintum.

m Ercurius & ♂ partiliter in horoſ.conſtituti,pariter puerorũ amatores efficient,fortius tamen hanc libidinem conualeſcere faciẽt, ſi in alienis domibus fuerint collocati. Sed ſi ♀ in domo ☿ fuerit poſita,☿ uero male ſit in genitura conſtitutus,ad puerorum concubitus, amore præpoſtero ſemper impellũt. Sed ut hoc manifeſtius intelligatur, cum ♀ in domo ☿ fuerit,ſi ☿ in IMC .ſit collocatus,aut in occaſu, aut in octauo ab horoſ.loco,aut in ſexto,aut in duodecimo,aut ĩ anaphora horoſ.aut in deiectionibus ſuis,hoc eſt,in quibus humiliatur locis,tunc hoc quod diximus,complebit. Si locus cõiugis,partiliter computatus, in domum ♄ ceciderit. ☿ uero in cardine conſtitutus,in maſculino ſigno fuerit,puerorum amatores efficiet,ſed tales ,qui nunq̃ fœminarum coitus uelint,ſaltem cupiditate deſyderare. Sed ſi ♂ & ♀ domicilia ſua mutauerint

ut scilicet in ☿ domo ♂ sit, in ♂ ☿, puerorum amatores efficient, præsertim si sic positi, in deiecto ab horos. loco fuerint constituti. Si autem ☿ in domo ♂ fuerit, & ♂ eum quadrata uel diametra radiatione respiciat, puerorum amatores reddit. ♂ similiter in domo ☿ si fuerit inuentus, & eũ ☿ quadrata uel diametra radiatiõe respiciat, hoc libidinis uitium simili potestate decernit. Si uero ☽ in domo uel finibus ☿, ☿ uero in domo ☽ fuerit inuentus, pedicones efficiet.

Cinædorũ. impurorum. steriliũque genituræ. Cap. decimũsextũ.

Mercurius & ♀ si pariter in. xix. ♉ parte sint positi, ĩpuros ore perficient. Sed si ♀ & ☽ cuiuscunq; signi tricesimam partem tenuerint, & per quadratum se diametrũq; respiciãt, hæc eadem uitia, sed latenter facient exerceri. Si uero domini eorum signorum, in quibus ☽ & ♀ tricesimam partem possident, hæc eadem signa qualibet radiatione respexerint, talia uitia sine cura pudoris, publice facient exerceri. Si ♂ & ♀ in matutino ortu collocati, in masculino signo simul fuerint inuenti, mulieres uiragines. sterilesq; perficient. In uirorum uero genituris, si in fœmininis signis, in uespertino ortu simul fuerint collocati, & eos ♄ quacunq; radiatione respexerit, cinædos efficient, templorum cãtibus seruiẽtes. Si uero in ♈ uel ♑ stellarum fuerit ista coniunctio, eadem libidinum uicia decernũtur. Sed si ♀ diametra uel quadrata radiatione respexerint, & iis omnibus ♃ testimonium denegetur. ĩ fœmininis quidem mala podicis pronũciant. in uirorum uero genitura. gallos. abscisos. & cinædos. Si luna ♄ diametra radiatione respiciat. ♂ uero ita sit positus, ut eos de q̃drato. ♀ uero de diametro uideat, & omnes ii incommutatis domibus existant, mulieres quidem steriles, uiraginesque perficient. mares autem cinædos. Sed si ♄ cum ☽ in uno signo positus, in eadem parte fuerit collocatus, cinædos efficiet. ☽ quoque & ♀ in eadem parte positæ, cinædos faciẽt. ♀ item & ♂, in octauo ab horos. loco positi, cinædos reddunt. Sed si ☿ & ♀ ĩ maleuolarum stellarum sint domibus collocati. ♂ uero & ♄ sint in ♀ domo, hoc idem simili ratione perficient. Sed ut hoc melius possis partili ratione colligere, breuiter ostendam. Computa à ☽ ad ♀, & tantundem ab horos. & si in fœmininum signum numerus ceciderit, & ☽ sit in fœminino signo constituta, à parte. xxv. usq; ad. xxx. masculos cinædos inuenies. sed qui hoc uitium latenter exerceant, fœminas uero simili ratiõe meretrices. Sed existente sic præcedente numero, à ♀ ad ☽ computa, & tantũdem ab horos. & si numerus in fœmininum signum ceciderit, dic uiros in istis libidinibus esse deiectos, hoc idem & in mulieribus ꝑnunciabis. Et si duobus iis numeris, sic ut diximus constitutis, ☽ & ♀, in fœmininis signis positæ, in nouissimis sint signorum partibus collocatæ, ac præcedẽtibus

in uiris numeris in fœmineis signis inuentis, infames cum publica nota perficiunt. Si uero non fuerit ♀ cum ☽, sed in uespertino ortu constituta, & in fœminei signi nouissimis partibus collocata, ☽ etiam in nouissimis signi partibus positam, quadrata radiatiõe respexerit, mares cinædos. mulieres uero meretrices efficiet. sed qui has libidines latenter semp exerceāt. Si uero ex præcedenti numero fœminina inueneris signa, & iis sic (ut diximus) existentibus, ♄ in fœminino signo constitutũ. ☽ uel ♀ quadrata radiatione respexerit, deformes facient, pauperesq; cinædos. Si uero omnibus sic (ut diximus) ordinatis, ♂ cum ♄ fuerit inuentus, gallos faciet & abscisos. Si autem iis (ut diximus) positis, & utroq; numero partili rõne collecto, ♀ in nouissimis signi partibus constituta, ♄, martéq; respiciat, cinædos fœlices efficiet, quibus templo℞ officia credant̃, aut nobiles mulieres meretricũ faciet uitiis implicari. Si ♂. ☿. ☽. &. ♀ ĩ tropicis signis, aut simul fuerint, aut quadrata se radiatiõe respexerint, meretrices efficient, sed earũ studia ex signo℞ uarietate mutant̃. Si.n. in fœmineis signis, sic (ut diximus) fuerint ĩuẽti, meretrices efficiẽt. si uero in masculinis, uiragines. Si ☽ cum ♂ & ♀ in horos. fuerit ĩuẽta, & ☉ sit in. xii. ab horos. loco positus, horos. uero ♄ quadrata uel diametra radiatione respiciat, gallos faciet, abscisos, & cinædos, & eo magis, si in iis omnibus ♃ testimonium defuerit. Si ♀ & ♄ aut simul fuerint, aut se quadrata radiatione respexerint, aut sint sub radiis ☉ abscõsi, & ☽ sit in fœminino signo posita, horos. in fœminino signo collocato, latẽtes cinædos efficiũt, Si uero ♄ & ♀ in matutĩo ortu fuerint collocati, faciunt in ista libidinum labe publicari. Si autem ♂ in uespertino ortu positus, quadrata illos uel diametra radiatiõe respexerit, publicos cinædos efficiet. Si uero iis omnibus, sic (ut diximus) ordinatis, ♂ in cardinibus fuerit inuentus, gallos faciet & abscisos. sed si fuerit fœminina genitura, & hæ omnes stellæ, sic (ut diximus) fuerint ĩ masculinis signis collocatæ, libidinosam uiraginem facient. Generaliter autem, si ☽ & ☉, & horos. in ♑, uel ♈, uel in ♉, uel in ♌ fuerint, ita ut in facie eorũdẽ signo℞ sint, aut in dorso, omnium libidinum impuritates, cum extrema corporis effœminatione decernũt. In omni uero genitura, si ☽ in cauda ♌ fuerit inuenta. cinædos efficiet, matris deorum cyppahapis seruientes. Si uero in facie ♌ ♑ uel ♈, uel ♉, ☽ fuerit inuẽta, & fœminas & uiros ad oĩa ĩpuritatis uitia ꝑcipitabit. Si aũt in iis signis ☽ cõstitutã, ♄ & ♀ simul positi, in septimo genituræ loco, q̃drata radiatiõe respexerĩt, publicos cinædos efficiẽt. Si uero iis se ♂ quacũq; radiatiõe cõiũxerit, publicos reddẽt cinedos. ♀ quoq; ĩ ♉, & in ♌, & ♍, & in ♑, si ♂ & ĩ ♄ qualibet radiatiõe respexerit, cinædos simili rõne ꝑficiet. Si in nocturna genitura, ☽ in duodecimo, uel in sexto ab horos. loco fuerit inuenta, in diurna uero ☉ in iisdem locis fu

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0317
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

erit collocatus,& si quidem ☽ in nocturna,in finibus ♀. ☉ uero in diurna, in eisdem finibus positus fuerit. ♀ autem in septimo ab horos.loco,aut in IMC.fuerit cōstituta,& in suis finibus,cinædi nascentur. Quod si hos sic(ut diximus,collocatos,♂ quadrata uel diametra radiatione respexerit gallos faciet,& abscisos.In omnibus tamen iis, ♃ testimonium quære. nā si decreta fuerint hæc uitia,ex parte aliqua,aut mitigantur,aut celantur. Hunc autem omnium tibi libidinum locum partiliter intimabo,ut ea℞ uitia ueris possis rationibus inuenire. Cōputa igitur à ☽ usq; ad ♄,& quātuscunq; signorum numerus fuerit inuentus,tantum rursus ab horos.cō putabis,& in quodcūq; signum nouissimus uenerit numerus, ipsum tibi signum,uitiorum,ac libidinum locum ostēdet. Si itaq; signum fœmininum fuerit,in quod libidinis locus partiliter ceciderit, & maleuola stella hunc eundem locum quadrata,uel diametra radiatione respexerit. ♀ uero fuerit in aliquo cardine collocata,cinædi nascentur,sed latentes. Si uero locus libidinum,partili ratione collectus,in deiectis ab horos.locis fuerit inuentus,& in signo fœminino,omni faciet impuritatis labe pollutos. Si uero in hoc loco(ut diximus)fuerit cōstituta ☽, aut in primis partibus ♓,aut ♑,aut ♌,aut in ♉ nouissimis,impuris faciet libidinum uitiis implicari. Si autem loco libidinum,in deiectis locis constituto, & maleuolarū stellarum testimoniis pulsato,in deiectis ab horos.locis, uel in maleuolarum stellarum signis,uel in humilitatibus suis,☉ & ☽ fuerint inuenti, cinædos publicos faciēt,omnium libidinum impuris uitiis īplicatos. Fortius autem hæc conualescunt,si libidinis locus,aut in ♑,aut in ♉, aut ī ♈ fuerit inuentus. Si ♀ domina genituræ fuerit inuenta,& habens dominium in ea,cum ♂ sit pariter collocata,in fœminino signo,& in deiectis ab horos.locis. ♄ uero,in masculino signo positus,horum quidem trigonos de quadrato respexerit,& maxime in suis signis uel partibus collocatus. ☽ quoq; sit in deiectis locis posita,cinædi nascētur. Si ☽.☿.♂.& ♄,in fœmineis signis fuerint collocati,& in deiectis ab horos.locis, & sint aut simul, aut quadrati,publicos cinædos efficiūt. Si uero unus ex iis omnibus bene fuerit collocatus,faciet homines,latenter hæc uitia exercentes. Si ♀,& ♄, in fœminino signo constituti,in septimo sint ab horos.loco positi. ☉ uero, ♃,& ☽,& ♂,in deiectis sint ab horos.locis cōstituti,sine dubitatione cinædos efficient. Si uero iis omnibus,sic(ut diximus)cōstitutis, ♃ solus in primis cardinibus fuerit inuētus,cinædos efficiet,sed quibus regaliū munerum officia credantur. Si uero sic omnibus(ut diximus)positis,☽ ī primis cardinibus fuerit posita,cinædos diuites faciet. Si ♀ & ♂ in tropicis signis positi,quadrata se,uel diametra radiatione respexerint, in fœmineis scilicet signis positi,cinædos efficiēt,sed qui latenter his uitiis implicētur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0318
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Si uero in statione constituti, sine ♃ testimonio hæc, quæ diximus, signa
possederint, mulieres quidem meretrices prostitutas, uiros uero publicos
cinædos efficient, qui sine ullo pudore prostituantur.

Vxorum, maritorumue numerus. Cap. decimumseptimum.

N omnibus genituris, si ♀ in duplicibus, uel in tropicis signis fu
i erit inuenta, & domini eorum signorum, in quibus fuerit, simi-
liter in duplicibus signis, uel tropicis positi fuerint, uiris quidem
plurimas uxores, mulieribus uero plures maritos decernunt. Si uero ♀ ne
que in tropicis, neq; in duplicibus signis constitutam, ☽ similiter aspiciat,
uiro quidem una uxor, mulieri uero unus maritus decernitur. Si autem
in tropicis signis, uel duplicibus ♀ posita. ☽ uiderit. uiris plurimas uxores,
mulieribus uero plurimos maritos decernit. In omnibus itidem genitu-
ris, si ♄ cum ♀ in eodem signo fuerit inuentus, si ♄ plures habuerit partes,
unam decernit uxorem, si ♀, plurimas. Hoc idem & in mulierum genitu-
ris inuenies. ♀ in occasu constituta, ab aliis stupratam dabit uxorem, aut si
ne tabulis matrimonialibus coibunt. Si uero eā ♂ uiderit, adulterio uxo-
res cognitas sortientur. Si autem sic ♀ ordinata, in ♉ uel in ♎ fuerit, inge-
nuas uxores dabit, in cæteris uero signis ignobiles. Si ♀ in MC. fuerit in-
uenta, & eam ☽ trigonica radiatione respiciat, habeatq; etiam cæterarum
stellarum testimonia, unam decernit uxorem. Si uero in alio quocunq; si
gno fuerit inuenta, computa ab ipsa ♀, usq; ad illud signum, in quo parti-
liter locus coniugis inueniatur, quotcunq; fuerint signa à ♀ usq; ad signū
coniugii, tot decernuntur uxores. Sic & in fœmineis genituris, de maritis
īuenies. Rōnē hāc aliqui ꝓbant. à nobis uero, ut fateamur, minime ꝓbat̃.

Coniugatorum ad inuicem affectus. Cap. decimumoctauum.

I locus uxoris partiliter inuentus, ea scilicet ratione, quam in præ-
s cedenti libro monstrauimus, si in ♃ signo fuerit inuentus, erit uir
ab omnibus libidinum illecebris separatus. Si uero hunc eūdem
locum, in ♃ signo positum, ipse ♃ uiderit, aut in ipso loco fuerit inuētus,
fortius pudicitiæ gratia conualescit. Si autem in ♄ domo fuerit, libidino-
sos efficiet. sed si hunc locum ♄ uiderit, uiros circa mulieres suas reddit au
steros. Quod si in ♂ signo fuerit inuentus, & ♂ aut ♃ hunc eundem locū
respiciat, aut unus ex iis in ipso loco sit. alius uero hunc eundem respiciat,
uiros faciet uxores suas fido diligere semper affectu. Si uero in ☿ signo hic
locus fuerit inuentus, & ☿ ipsum locum uiderit, aut ibi fuerit constitutus,
passiuos amatores faciet, ♂ regios, ☽ gratos & amabiles. Si ☽ cum ♂ in do
mo ♂ fuerit inuenta, & hos ♄ diametra, uel quadrata radiatione respiciat,
homīes faciet sine uxore. sine filiis. & phthisicos. Si ♃ cū ♀ in occasu fue-
rit inuentus, uiri libenter cum maribus, mulieres uero cū senibus coibūt.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0319
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Si autem in horosc. sic fuerint inuenti, uiri cum minoribus, mulieres uero cum iuuenibus libentius coibunt.

Sponsalium, seu nuptiarum tempora. Cap. decimūnonum.

c Vm locum coniugis partiliter inueneris, si dominus ipsius signi in eodem signo fuerit inuentus, completis primis annis ipsius signi, nuptiæ decernuntur. Si uero dominus signi ita sit collocatus ut loci coniugis signum nulla radiatione respiciat, sed alia stella in ipso signo sit posita, completis primis temporibus eius stellæ, nuptiæ decernuntur. Si uero nulla in ipso signo fuerit collocata, post anaphoram ipsius signi, uxor decernitur. Sed est alia ratio subtilior partili ratione composita. Computa omnium stellarum substantiam, & ex toto numero unam facito summam, & hanc ab eo signo inchoans in quo locus coniugis partiliter fuerit inuentus, cæteris signis diuidas, ita ut singulis des triginta partes, & in quodcunq; signum nouissimus numerus uenerit, cum ad ipsum signum ♃ applicuerit, tunc nuptiæ decernuntur, Quod quia aliquantulum obscurum est, hoc idem tibi rursus per exemplū manifestius intimabo. Computa ☉ partes. xix. ☽. xxv. ♄. xxx. ♂. xv. ♃. xii. ♀. viii. ☿. xx. qui omnis computus. cxxix. partes facit. hunc ergo omnem numerum ab ea signi parte computabis, in quo coniugis locus fuerit partiliter inuentus, singulis in ordine sequētibus signis triginta partes deputādo, & in quodcunq; signum nouissimus numerus uenerit, eum nota locum. Deinde solerti inquisitione perquiras, quādo ♃ ab eo loco, in quo genituræ tempore fuerit, ad hunc nouissimum partium locum uenerit, tunc enim sponsalia uera decernuntur.

Vxorum suarum interfectorum genituræ. Cap. uicesimum.

s I ♀ in domo ♂ & eius finibus fuerit inuenta, & ♂ in domo ♀, uel eius finibus fuerit collocatus, ac ☽ in suis signis uel finibus positā, & luminibus plenam, diametra radiatione respexerit, uxores proprias suis manibus interimunt mariti. Si uero in mulieris genitura, ♂ in domo sua uel partibus positus, in MC. fuerit inuentus, & ♀ diametra radiatione respexerit, mariti ab uxoribus interfecti, peribunt. Sed hæc omnia ♃ testimonio mitigantur, ac in melius deducuntur.

Litterarum expertium genituræ. Cap. uicesimum primum.

s I ☉ & ☿ simul fuerint collocati, ita ut in uno signo positi, æquata partium societate iungantur, nec eos ☽ aliqua radiatione respiciat, aut certe non sit in horosc. constituta, litterarum facient expertes, rudissimósque.

Gladiatorum uel atletarum genituræ. Cap. uicesimūsecundum.

i Vpiter in finibus ♂ positus, in quocunq; sit signo, & ♂ in finibus

♃,ſi in cardinibus collocati,quadrata ſe,uel diametra radiatione reſpexe-
rint,& ſit diurna genitura,♂ uero ſit in deiectis ab horoſ.locis,☽ autem ſi-
militer in nocturna genitura,celebres gladiatores naſcentur. Si ♂ in fini-
bus ☿ fuerit inuẽtus,in quocũq; ſit ſigno,& ☿ ſimiliter in finibus ♂. ♀ ue
ro hos ambos quacũq; radiatione reſpiciat,athletæ naſcẽtur. Si uero ii fue
rint in cardinibus collocati,athletæ naſcẽtur,in omni certaminum cõſli
ctatione uictores. Si autem ☿ & ♂ teſtimonium affuerit,palæſtritæ naſcẽ
tur,uel athletarum magiſtri,ſed qui nũq̃ certaminibus ſe cõmittãt. Si ue-
ro ♂ in ☿ finibus cõſtituto,& ☿ rurſus in ♂ finibus,♃ & ♀ teſtimonium,
quacunq; radiationis ſocietate conferatur,ac ei ſola ♀ teſtimonium com-
modet,curſores efficiet. Sed hæc fortius conualeſcunt,ſi locus fortunæ,&
locus actus,inuentus in cardine,præcedenti ſtellarum ſocietati iungatur.

Cauſidicorum,ſeu oratorum genituræ. Cap.uiceſimũtertium.

I ☿ in finibus ſuis fuerit inuẽtus,aut in finibus ♂,& ſit in deiectis
ſ locis conſtitutus,ac eum ♂ in domo ☿,uel ĩ finibus eius colloca-
tus,quacunq; radiatione reſpexerit. cauſidicos. oratoreſq; perfici-
et. Si uero ☿ ſic(ut diximus)poſitus,in diurna genitura,nõ ſit ĩ deiectis lo
cis,& eum ♂,in cardinibus poſitus,& in iis, in quibus diximus, partibus,
ꝓſpera radiatione reſpexerit,magnos oratores,celebreſq; perficiet.

Medicorum podalyriorum genituræ. Cap.uiceſimumquartum.

Ars & ♀ ſi partiliter iuncti,quadrata ſe radiatione reſpexerint, in-
m ſpicientes locum,in quo actus fuerit inuentus,medici naſcentur.
Si uero fines ſuos mutauerint,ita ut ſit ♂ in finibus ♀,& ♀ in fini-
bus ♂,& iis ꝓſperum ☿ teſtimonium accedat,ingenioſi medici naſcent᷑.
Si uero non ſit illis ☿ adiunctus,coqui erunt.

Calliopicorum muſicorum genituræ. Cap.uiceſimũquintum.

Ercurius cum ♀ cõſtitutus,ſiue per diem,ſiue per noctem, ſi aut
m in ſuis,aut in ♀ finibus fuerit inuẽtus,muſicos faciet,organa dul
ci modulatione tractantes. Sed ſi non fuerint ſimul poſiti, & ſit
☿ in finibus ♀, ♀ uero in finibus ☿,hoc idem ſimili ratione perficient. Si
uero ♀ in finibus ☿ fuerit,& ☿ in alieno ſigno,uel ĩ alienis fuerit partibus
collocatus,habebunt quidem muſicæ uocis ſonũ,ſed erunt ignobili qua
dam humilitate proiecti. In omnibus aũt actibus,quære fortunæ locum,
deinde actus,& quis locus in fortunæ anaphora inueniatur, & cum actus
locum inueneris,uide,dominus ipſius ſigni in quo ſit loco conſtitutus, ſi
militer & dominus ſigni,in quo fortunæ locus fuerit inuentus, in quo ſit
loco poſitus,& cum hæc omnia diligenti ratione repereris, uide qui ſit
ex ipſis opportune collocatus,hoc eſt,quis eorum ſit in ipſo ſigno conſti-
tutus. Et ſi ambo in uno loco fuerint inuenti,uide,quis ibi magis oppor-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0321
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

tunc ceciderit. Si uero in loco fortunæ nō fuerint, uide, si in loco actus fuerint inuenti, & si in hoc loco simul reperti fuerint, uide, quis opportunius ceciderit. Si autem nō fuerint in hoc loco, uide, quis ex ipsis horos. cardinali radiatione respiciat. & tūc ex hoc tractatu omnem artem poteris explicare. Si enim ♀ sic fuerit inuenta, faciet pictores. plasticos. aurifices. argentarios. musicósq;, secundum scilicet signo℞ uarietatem. ♃ uero negociatores. agricolas. fœneratores. naucleriósq; perficiet. secundum etiam signorum uarietatem. ♂ autem medicos. tonsores. & quorum ars, aut ex ferro substātiam habeat, aut ex igni. ☿ item qui officia. canna, uel lingua, seu oratione pertractent. ♄ aūt laboriosos. urinatores. naucleros. & qui omni infœlicitatis genere deprimantur. Sed hæc omnia, sicut frequenter diximus, pro signorum uarietate definies. Vt autem scias, an ī decretis artibus perseuerent, breui tibi ratione monstrabo, uide in quo signo sit ☿ positus, & inquire signi ipsius dominum, & quære, an ipse sit bene collocatus. Si enim bene fuerit cullocatus, in artibus permanebit, & ex ipsis lucra maxima consequentur. Si uero male, sine fructu artis suæ tractantes officia, laborabunt, easdem etiā sæpius artes laboribus deserent fatigati.

Damnatorum fatales genituræ, Cap. uicesimum sextum.

I locus necessitatis in domo ☿ fuerit inuentus, ☽ uero in domo ♄, uel ♂, ☿ autem mars, aut ♄ quadrata uel diametra radiatiōe respiciant, aut cum ipso in aliquo cardine fuerint collocati, aut in anaphoris, uel epicataphoris cardinum, aut in horos. uel in loco fortunæ, seu in loco necessitatis, quolibet faciunt genere damnari. Si uero locus necessitatis in loco ☿, uel in domo ☽ fuerit inuentus, aut in domo ♂ uel ♄, & sit in aliquo geniture cardine partiliter cōstitutus, & aliqua ex iis stellis, quarum mentionem fecimus, in anaphoris, uel epicataphoris fuerit inuenta, simili faciet ratione damnari. damnationes autem sunt metalli. operis publici. exilii. uel ludi. Sed si locus necessitatis in earum stellarum, quarum diximus, domibus fuerit inuentus, & quædā ex ipsis in anaphoris, uel epicataphoris fuerint, quædā uero in cardinibus existant, iustæ facient dānationis crimen imponi. Si uero iis omnibus sic (ut diximus) ordinatis, ♃ in MC. constitutus, maleuolas stellas ꝓspera radiatione cōueniat, omnium damnationum discrimina mitigabit. Tunc enim post certum temporis spatium, imperatoris iudicio, ex prædictis damnationibus liberati, & dignitatibus suis restituētur & patriæ. Si uero iis omnibus ♃ fuerit testimonium denegatum, iuste damnatos seueræ animaduersionis faciet supplicio subiugari. Si dominus eius signi, in quo locus necessitatis fuerit inuentus, in ♂, ♄, uel ☿ domo constitutus, in horos. fuerit, uel in eodem necessitatis loco collocatus, damnari perficiet. Sed si ipse locus necessitatis, & do-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0322
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

minus ſuus in prædictis fuerit locis conſtitutus, ſimiliter damnari faciet. Si autem locus neceſſitatis in ☿ domo fuerit inuētus, & ☿ ſit in aliquo cardine conſtitutus. ♂ uero & ♄ in anaphoris ſint cardinum, uel in epicataphoris poſiti, damnari perficient. Si uero iis omnibus ſic (ut diximus) ordinatis, ☽ aut in cardinibus, aut in cardinū anaphoris fuerit inuēta, dānati biothanata morte morientur. Si locus neceſſitatis in ☿ domo ſimiliter fuerit inuentus, ♂ & ☿ in ♄, uel ♂ domo poſitus, uel in anaphoris, uel in epicataphoris cardinum fuerit inuentus, ♂ & ♄ in cardinibus partiliter conſtitutis, & alieno ab iis ♃ exiſtente, iuſtæ damnationis, & cum omniū uoluntate ſententia proferetur. Si in locum fortunæ neceſſitatis locus ceciderit, aut dominus loci fortunæ in loco neceſſitatis fuerit inuentus, aut dominus neceſſitatis in loco fortunæ, iuſtæ damnationis ſententiam contra reum promi perficiet.

Mortalis exitus, uarius incertúſq; finis. Cap. uiceſimūſeptimum.

Ol ſi in aquoſis ſignis fuerit inuentus, & in eodem ſigno, uel loco,
ſ ♂ cum ☽ ſit partiliter collocatus, aut ī undecimo uel ſexto ab horoſ. loco, ſit cum ☽ pariter poſitus, ♄ horoſ. per diametrum reſpiciente, biothanati naſcentur, aut enim laqueo ſuſpenſi interibunt, aut aqs ſubmerſi, extremum conſequentur mortis exitium. Si ☽ cum ♄ partili ſocietate coniuncta, in octauo ab horoſ. loco fuerit inuēta, nec aliqua beneuola ſtella in cardine fuerit conſtituta, nimia ſanguinis effuſione mors inferet̃. Si uero iis ſic ordīatis, in alio cardīe bñuola ſtella fuerit īuēta, deſpati, medicinæ remediis cōualeſcēt. Si uero cū ♂ ☽ in. vii. ab horoſ. loco fuerit īuēta, hæmorrhoicos faciet interire. Sed gñaliter ♄ in nocturna. ♂ uero in diurna gēitura, ī. vii. ab horoſ. loco cōſtituti, hæmorrhoicas ſanguinis eruptiones efficiunt. Sed ſi in ſignis eorū, in. vii. ab horoſ. loco, locus fortunæ fuerit inuentus, ſecti ferro, ualitudinis uitia conſequentur. Si uero iis ſic (ut diximus) ordinatis, beneuola ſtella proſperum illis teſtimoniū radiationis accommodauerit, ſecti ferro, ab iſta ægritudine liberantur. Si autem ambo, hoc eſt ♄ & ♂, in ſeptimo ab horoſ. loco fuerint conſtituti, horoſ. etiam, uel loco fortunæ ī iis ſignis, quibus diximus, collocatis, hoc eſt ♂ uel ♄, aut unum eorum in ſeptimo ab horoſco. loco poſitum, alius quadrata, uel diametra radiatione reſpiciat, ſecti à medicis interibunt. Si ☽ in occaſu fuerit inuēta, & illi ☿ & ♂ partili ſocietate cōiūcti, in MC. fuerint conſtituti, homicidas. parricidáſq; perficient, aut qui nefario furoris inſtinctu, fraterno ſanguine cruententur. ſed hos, talium facinorum infamia pulſatos, atq; inuidia & minaci accuſatione publicatos, ſeueris facient iudicum animaduerſionibus interire. Si ☽ & ♂ in nono ab horoſ. loco fuerint conſtituti, ♂ uero & ☿ in tertio, ſacrilegos efficiunt. templo-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0323
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

rúmq; spoliatores. sed qui ꝓpter hoc facinus, seuera iudicis animaduersio
ne plectantur. Si uero ♂ cum ♄. ♂, & ☿ in undecimo ab horos. loco fue-
rit constitutus, & ☽ sine ♃ testimonio, in tertio sit loco ab horos. posita, ex
prædictis facinoribus, facient biothanatos interire. Si ♂ in horos. fuerit i-
uentus. ♂ uero & ♄, æquis partibus iúcti, in duodecimo sint ab horos. lo-
co positi, & ☽ in sexto ab horos. loco positam, diametra radiatione respici
ant, seruos biothanatos reddent. Si in signo ♄, uel ♂ horos. fuerit inuétus,
& locus fortunæ sit in horos. partiliter constitutus, & cum eo ☿, æquis par
tium societatibus iunctus. ♄ uero & ♂ in septimo sint ab horos. loco posi
ti, epilenticos facient, sed biothanatos. Si ☽ in MC. partiliter fuerit collo-
cata, & ♂ sit partiliter in horos. positus. ♄ uero in ☽ sit anaphora constitu-
tus, biothanatos efficiet. Sed si ☽ cũ ☿ in octauo ab horos. loco fuerit inué
ta, & ♂ cum ♄, aut in quinto, aut in duodecimo ab horos. loco sit colloca
tus, biothanatos efficiét. Si uero ♂ & ♄ quadrata se radiatióe respexerint.
♂ autem in quocunq; cardine sit constitutus, & unus ex iis, ☽, aut quadra-
ta, aut diametra radiatione uiderit, aut cum ea fuerit inuentus, biothana-
tos faciet. Sed si ☽ cum ♂ in octauo ab horos. loco fuerit inuéta, & ♂ in se
ptimo. ♄ uero in MC. aut in quolibet cardine sit constitutus, biothana-
thos efficiet. Si ♂ & ♄ in undecimo ab horos. loco fuerint inuenti, aut si
unus eorum in ipso loco sit positus, alius uero cum ☽ sit collocatus, aut eã
quadrata radiatione respiciat, & ☿ aut ♂ quacunq; radiatione iũgatur, in
sanos faciet. epilenticos. biothanatósq;. Sed hoc peius erit, si ♂ in undeci-
mo ab horosco. loco fuerit inuentus, & ♄ in quinto. Si autem ☉ in octa-
uo ab horosco. loco repertus fuerit, & ☽ sit in MC. partiliter collocata. ho
ros. autem, seu locus fortunæ in signo ☉ fuerit, aut in signo ☽, insanos, ac
biothanatos efficiet. Si cupidinis locus, & ♂, & ♄, fuerint partiliter iuncti
& sit iste locus in aliquo genituræ cardine cõstitutus. ♀ uero, ii (quos dixi-
mus) quacunque radiatione respexerint, hæmorrhoicas mortes efficient.
Quod si ☽ uiderint, lunaticos reddét. Si ☿ in falso dep̃hensos, uel ad adul
terina pecunia, faciunt biothanatos interire. Quod si hos omnes, sic col-
locatos ♃ respexerit, ex omnibus his periculis liberantur. Si ♂ & ♄ in ho
ros. fuerint inuenti, & in eorum anaphora ☽ sit posita, uitiatis luminibus
facient biothanatos interire. Sed si ☽, aut ☉ in horos. fuerit, & ♂ & ♄ in eo
rum anaphora, similiter facient, oculis uitiatos biothanatos interire. Sed
si ☽ cum ♂ fuerit inuenta, & ♄ cum ☉ in MC. fuerit cõstitutus, spasmos,
aut epilensias, uel insanias faciet, seu uiolétæ mortis exitium. Si uero ☽ &
☉ in cardinibus fuerint inuenti, & in ipsorum domibus ♂ & ♄ existant,
aut in aliis sint cardinibus constituti, biothanatos faciũt interire. Si ♂ aut
♄ in loco fortunæ fuerint inuenti, & in quinto, uel undecimo ab horos.
loco

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0324
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

loco synodus sit, biothanatam mortem efficient. Si ♂ cum ☽ in duodecimo ab horosco. loco fuerint. ♄ autem & ☍ in eius anaphora, hoc est in secundo ab horos. loco sint constituti, biothanata morte faciunt interire, ac frequenter in ipso ortu secti, particulatim de matris uisceribus proferētur præsertim si in eisdem partibus fuerint iuenti. Si ☽ in medio cœlo reperta fuerit, aliqua uero maleuola stella in quopiā cardine sit constituta. alia autem ☽ diametra radiatione respiciat, aut si ad horos. similiter accedat, aut si in quinto, uel undecimo ab horos. loco fuerit inuenta, biothanatos efficiet, aut enim precipitantur, qui sic nati fuerint, aut ipsi sibi mortem consciscunt, sed tamen secūdum signi naturam, mortium diuersitas complectur. Si ☽ in octauo ab horos. loco fuerit inuenta, ♃ uero in domo sua positus, in horosco. sit partiliter constitutus, & cum ipso ♀ aut ☍ æqui, uel uicinis sint partibus iuncti, ac ☽ coniunctionem partiliter aut ♂, aut ♄ excipiat, lacerati ferarꝫ morsibus interibūt. Si ☽ minuta luminibus, in octauo ab horos. loco fuerit inuēta, biothanatos faciet, sed tales, qui nudi submersi, miserum incurrant mortis exitium. Si ☽ in occasu fuerit inuenta, ♄ uero ī sexto ab horos. loco, locus uero fortunæ in ♄ uel ☽ domo sit collocatus, dysentericos faciet interire. Si ☽ in horos. fuerit inuēta, ♄ uero cū ☿ in septimo sit ab horos. cōstitutus, stultos. lentos. fatuos. & caducos efficient. Si uero his sic ordinatis, in aliquo cardine ♂ fuerit inuentus. fatuos. & caducos, sed biothanatos reddet. Si ♄ in tertio, uel in nono ab horos. loco fuerit inuentus, & eum ♂ quadrata radiatione respiciat, magnis rebus uel actibus faciet præpositos, sed matrimonium quodcūq; collectum ab ipsis fuerit, dissipabitur. habebunt etiā maximas ualitudines, & multis malis, in peregrinis locis constituti obligabuntur, quorundam etiam parentes debilitat, aut certe faciet biothanatos interire. Si uero ☿ cum uno ipsorum fuerit iuentus, & ☽ aut cum ipsis sit, aut eos quadrata uel diametra radiatione respiciat, sacrilegos. templorum spoliatores. latronum duces. homicidas, ac mala faciet morte pereūtes. Si ☉, ♄, & ☿ in MC. fuerint inuenti, accusationes & pericula, ex absconditis aut falsis litteris, aut ex adulteratis pecuniis, facient inferri. Si uero eos ♂ quadrata aut diametra radiatiōe respexerit, aut cū ipsis fuerit inuentus, latrones, & homicidas, exules tamē fugitiuósq; perficiet. Si uero iis sic ordinatis, ♃ in alio cardine fuerit inuētus, post aliquod tempus, ex istis calamitatibus liberati, ad magnæ potestatis gratiam transferentur. Si autē, iis omnibus sic positis, ☽ aut in cardine aliquo, aut in anaphoris uel epicataphoris fuerit inuēta, post hæc omnia, biothanata morte morientur. Si ☿ & ♄ ī sexto uel duodecimo ab horos. loco fuerint constituti, inefficacibus & miseris rationibus præponentur, sed hos eosdem faciēt in omnibus tardos semper & lāguidos. Si uero hos

♃ quadrata uel diametra radiatione respexerit. sceleratos. latrones. periuros. delatores. ac suorum proditores efficit, quidam uero ꝓpter seruos, uel damnatos homines, periculis aut custodiis tradũtur, præsertim si ☽ mars quacunq; radiatione respexerit. Si ♄ in octauo ab horos. loco fuerit inuẽtus, aut in horos. anaphora, ☽ uero ĩ anaphoris uel epicataphoris fuerit cõstituta, & ♂ in septimo ab horos. loco inueniatur, ab omni religionum faciet cura sepositos. Si uero iis sic ordinatis, ♄ & ☽ in quadratis eorum uel in diametris locis fuerint inuenti, templorum spoliatores efficient, & qui propter hoc, publica morte plectantur. Quod si iis sic ordinatis, ♃ & ♀ cum ipsis fuerint inuenti, sacerdotes. prophetas. neocorósq; perificient, sed biothanata tamen morte pereuntes. Si ☽ cum ♂ in occasu fuerit inuẽta, ita ut ♂ ꝓcedat ĩ partibus, ♄ uero & ☿ in IMC. sint pariter cõstituti, biothanatos efficient. Sed & mors pro signorum natura cognoscitur. In tropicis enim̃ uel aquosis signis constituti, aut hydropicos perimunt, aut in undis faciunt fluminibúsue submergi. In duplicibus uero signis, aut in solidis, sic (ut diximus) positi, epiléticos faciũt, sed biothanata morte peũtes. Si uero hos ♃ & ♀ ex aliqua parte respexerint, præcedentis infortunii discrimen aliquantulum mitigatur. Hæc tibi, Mauorti, decus nr̃m partili explicauimus ratiõe collecta, ut omnia tibi secreta diuinæ huius artis, mediocritas nostra manifestis ĩterpretationibus intimaret. Sed iis explicatis, sermo totus ad expositionẽ sphæræ barbaricæ transferatur.

Iulii Firmici Materni Iunioris, V. C. ad Mauortium Lollianum, Matheseos, Liber Octauus. Præfatio.

n Ihil aliud, dum in hac uitæ breuitate sumus, nobis elaborãdum est, Mauorti decus nostrum, nisi ut terreni corporis labe purgata, & amputatis, (si fieri põt) omnibus uitiis, uel saltem plurimis, incorruptam animi diuinitatem, & nulla scelerum contagione pollutã, auctori nostro reddamus deo, ne diuinæ fabricationis immemorem animum, uitiosis libidinũ laqueis implicatum, tanq̃ ꝓiectum per ꝑcipitia ꝑdamus. Hoc est enim, quod per dies singulos terrenum corpus operatur, ut scilicet possit, diuinum spiritũ suũ, & prauis cupiditatum uoluptatibus occupatum, & blãda solicitatione deceptum, caducæ fragilitati suæ semꝑ adnectere, ut demersus animus, & pessundatus, nunq̃ originis suæ possit inuenire principia, sed in tenebris semper, in cœnóq; ꝓiectus, maiestatis suæ originẽ, cum q̃busdam dissimulationum trepidationibus, erubescat. Nihil enim debemus cogitare terrenũ, præsertim cum sciamus, fabricatorem nostrũ deũ, ita nos diuini artificii moderatione fecisse, ut recti corporis forma, ab omni humilitatis deiectione seposita, nihil aliud primum, patefacta oculoꝝ acie, nisi ☉ & ☽, stellásq;, & horum omnium pulcherrimũ atq; immortale domiciliũ, mũdum scilicet uideremus. Cæteros enim animantes ita natura cõposuit, ut ad terram demersi, & caduca quadã mũdi huius humilitate ꝓiecti, & animo & corpore, terrenis semꝑ cõuersationibus inhærerent. Nos uero, magna quadã necessitatis moderatione perfecit, ut aliud sibi in nobis fragilitas corporis aliud immortalis animi diuinitas uẽdicaret, ut scilicet corpus, quod cum belluis uidemur habere cõmune, aĩo seruiẽs, diuinitatis eius imꝑio subiaceret. Cõsiderãtes igit᷑ originis nostræ principia, & animũ nostrũ maiestatis suæ præsidio roboratum, ita nos instituere debemus, ut animus, per semetipsum numinis sui auctoritate cõuentus, dignũ aliquid auctore suo, & cogitet semꝑ, & faciat, ut sic institutus, atq; formatus, rectũ & ĩcorruptũ immortalitatis iter, ad originẽ suã reuersurus, inueniat, nec errãtibus gressibus, & labentibus, trepidantibúsq; uestigiis, sempiternis errroribus ad terrenæ fragilitatis uitia resoluatur. Intuere itaq; Mauorti, decus nostrum, patentibus oculis, cœlum, & pulcherrimam istã diuini operis fabricam, animus tuus semper aspiciat. Tunc enim mens nostra, maiestatis suæ recordatione formata, à prauis corporum illecebris liberatur, & exuta mortalitatis incommodis, ad auctorem suum festinato nitit᷑ gressu, nihílq; aliud

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0327
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

nisi res diuinas, per omnia horarum momẽta, sagaci, ac peruigili semp in quisitione perquirit. Dabũt igitur nobis hæc ĩstituta quãtulãcunq; diuinæ sciẽtiæ notionẽ, & ad originis nostræ secreta ꝑducent. diuinis enĩ semper disputationibus occupati, & animũ nostrum cœlestibus potestatibus applicantes, ac diuinis eum cærimoniis initiãtes, ab oĩum prauarũ cupiditatũ desyderiis separamur: quæ res illud magnopeꝑficit, ut cõtẽptis oĩbus, quæ in rebus humanis, uel mala putãtur esse, uel prospera, animũ nostrum naturali uirtute & auctoritate cõpositũ, incorruptũ, origini suæ illibatũq; reddamus. Nã cũ uenĩẽtia didicerimus incõmoda, imminẽtiũ malorũ metũ, ex hoc, ꝙ ea uentura didicimus, erecta mẽtis aĩositate cõtẽnimus, nec denũciata maloꝝ pericula ꝑhorrescimus, si ad hæc excipienda animus noster se, maiestatis suæ recordatione firmarit, nec fœlicitatis capimur cõmodis, aut erigimur dignitatis insignibus, cũ sciuerimus, totũ hoc nobis decreti ꝓnũciatione ꝓmissum. Sic possumus semper, stabili ratione compositi, nec infortuniis opprimi, nec fœlicitatis gaudio subleuari. Quod itaq; his libris superesse credo, hoc explicare curabo. nam aliud mihi tempus, ad explicãdam myriogenesin, reseruaui. Nũc uero in huius libri initiis, quæ signa se uideant, exponemus. totum enim hoc ad interpretationem sphæræ barbaricæ pertiebit. dicemus etiam partium omnium mẽsuras. addemus quoq;, quæ partes in quibus signorum corporibus reperiãtur, quid etiam nonagesima pars operetur, quæ à græcis ἐννενηκοντάμερος dicitur, ut sic omnibus explicatis, sphæram barbaricam facilius assequamur, necnon & clararum stellarum efficacis licentiæ potestatem percipiamus.

Ἐννενηκοντάμερος, seu pars nonagesima, Cap. primum.

p Rimum itaq; de pte nonagesima, quæ à græcis ἐννενηκοντάμερος dicit᷑, disputabo, quæ res & à plurimis ĩcognita, & à paucis leuiter uidetur esse tractata. nam & istum tractatũ Petosiris (ut mihi uidetur) inuido uoluit liuore cælare. In omnibus enim genituris, nonagesima pars sagaci debet inquisitione perquiri. ex ea nãq; exitus uitæ. mors. infortunia. pericula. fœlicitates. & tota substantia genituræ colligitur. Ab horos. itaq; ꝓfectus, ꝑ cætera signa ptẽ nonagesimã qre, & cũ hãc ĩueneris, ꝓuide, in quo sit signo, hoc ẽ, an ĩ bñuolæ siue maleuolæ stellæ domicilio reperiatur, uide etiã, dominus ipsius signi, qualiter sit in genitura positus, diligenter quoque intuere, quatenus beneuolæ istam partem respiciant. nam singulæ partem istam inspicientes pro natura sua cuncta perficiunt. maleuolæ enim stellæ, si solæ fuerint, pessundabũt, si beneuolæ, maxima decernũt fœlicitatis ĩsignia. si uero beneuolæ ꝑiter & maleuolæ, id, quod

ex singulis

ex singulis decretum fuerit, temperatur. Quære etiam, pars ipsa, in cuius sit dominio, ac potestate, hoc est in cuius finibus, & similiter dominus partis in quo sit loco positus, & sic omnia ex natura stellæ, ac loci potestate ꝑficies. omnia enim & mala & ꝓspera signi naturæ perficiunt. Hoc idem similiter quæras, & à ☽ & à ꝓfectu ab ea parte, in qua ☽ fuerit inuenta, ut partem. xc. possis habere. Omnia etiam in ista parte similibus rationibus colligas, hoc est, quale sit signum, qualis pars, qui signi & partis dominus, in quo loco domini, & in quibus signis sint collocati, qua partē ipsam, tam beneuolæ, q̃ maleuolæ stellæ, radiatione respiciant. Et si fuerit ☽ crescens, uide, istam partē quatenus ♂, ♄ ue respiciat. & si deficiat, similiter. omnia enim pro naturæ suæ potestate perficiunt, si. xc. partem, aut maleuolæ stellæ minaci radiatione respexerint, aut beneuolæ ꝓspero testimonio subleuarint. Sic nanq; inuenies mortis exitū, sic uitæ ordinem, sic totam denique humanæ genituræ substantiam.

Εννενηκοντάμερος.

♈	.i.	in	.i.	♋
♉	.i.	in	.i.	♌
♊	.i.	in	.i.	♍
♋	.i.	in	.i.	♎
♌	.i.	in	.i.	♏
♍	.i.	in	.i.	♐
♎	.i.	in	.i.	♑
♏	.i.	in	.i.	♒
♐	.i.	in	.i.	♓
♑	.i.	in	.i.	♈
♒	.i.	in	.i.	♉
♓	.i.	in	.i.	♊

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0329
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Videntium se,& audientium stellarum theorica. Cap.secūdum.

Nunc quæ stellæ alias uideant,& quæ audiāt,breuiter explicabo. ♈ leonē nō uidet,sed audit. ♌ aūt arietē uidet,sed nō audit. ♈ cācrū uidet,pariter & audit. ♋ aūt arietē nō uidet,sed audit. ♉ & uidet leo pariter & audit,similiter leo ♈. ♊ uirginē uident leuiter,& audiunt. ♍ geminos leuiter uidet,sed plenissime audit. ♋ libram,& uidet pariter & audit. ♌ scorpium,nec uidet,nec audit. ♏ uero leonem,& audit pariter & uidet. ♍ sagittarium ex obliquo respicit,sed eum nō libenter audit. ♐ uirginem & audit pariter & uidet. ♎ scorpium & audit pariter,& uidet,atq; à ♑ & auditur,pariter & uidetur. Scorpium ♒ non uidet,sed audit.simili modo & aquarium scorpius non uidet,sed audit. Sagittarius ♓ non uidet, nec audit, Pisces uero ♐ & uidēt pariter,& audiūt. ♓ geminos nō uidēt, sed audiūt. ♑ & ♈ nec audiūt se,nec uidēt. ♒ & ♉ ex obliquo se respiciūt,& audiūt. ♊ libram uidēt pariter & audiunt. Similiter ♎ geminos & audit pariter & uidet. ♐ & ♌ se pariter & uident,& audiunt. ♍ capricornū quidem respicit, sed non audit. ♎ aquarium uidet,sed ipsa ab ♒ non uidetur.audiūt se tn̄ inuicem, & pariter. ♏ quidem pisces uidet,sed non audit. ♓ similiter scorpium uidēt,sed nō audiunt. ♐ & ♈ ita sunt collocati, ut nec uideāt se,nec audire queant. ♑ & ♉ nec audire se possunt,nec uidere. ♒ & ♊ uidēt quidē se,sed omnino separantur auditu. ♓ & ♋ non se quidem uident, sed audiunt. Vt enim formas integras ordinationis accipes,& scires,quatenus sint in zodiaco circulo signa disposita, hac ex causa, istius rei secreta tractauimus,neq; enim certo ordine & gradu,hæc duodecim signa sunt collocata,nec sic sunt posita,ut quæ posteriori loco oriuntur,p̄cedētia,uel sequentia signa semper aspiciant.nam ut non argumentis,sed re ipsa hoc tibi ostenderem,tractatū istum,ex Abrahæ libris excerptum edidimus,ut ea,quæ diximus,sermo noster manifestis tibi īterpretationibus intimaret.

VIDENTIA SE. ET AVDIENTIA SIGNA.

SIGNA.	VISA.	nō VISA.	AVDITA.	nō AVDITA.
♈	♋	♌♐♑	♋♌	♐♑
♉	♌♒	♑	♌♒	♑
♊	♍♎♒	o	♍♎	♒
♋	♎	♈	♈♎♓	o
♌	♈♉♐	♏	♉♐	♈♏
♍	♊♐♑	o	♊	♐♑
♎	♊♏♒	o	♊♏♒	o
♏	♌♓	♒	♌♒	♓
♐	♌♍	♈♓	♌♍	♈♓
♑	♍♎	♈♉	♎	♈♉♍
♒	♉♊	♎♏	♉♎♏	♊
♓	♐♏	♊♋	♊♋♐	♏

Signorū partes, per eorum membra diuisæ. Cap. tertium.

n Vnc illud tibi explicare curabo, quas partes in quibus signorum partibus quæras. oēs enim. xxx. partes, per omnia signo℞ corpora diuidūtur, ut itaq; scias, ubi sit prima pars, ubi secūda. ubi cæteræ, hoc tibi totum breui sermonis ordine demonstrabo.

♈ primæ & secūdæ partes in cornibus sunt cōstitutæ. iii. uero. iiii. &. v. in capite. vi. &. vii. in facie. viii. ix. &. x. in ore. xi. &. xii. in pectore. xiii. xiiii. & xv. in omni ceruice. xvi. &. xvii. in corde. xviii. &. xix. in armo dextro. xx. xxi. &. xxii. in armo sinistro. in uentre autem. xxiii. xxiiii. &. xxv. nouissimi uero pedes. xxvi. &. xxvii. ptē hńt. In renibus aūt. xxviii. &. xxix. ī cauda. xxx. ptē habet. Et sic hæ. xxx. ptes p totū ♈ corpus tali ordīe diuidūt᷑.

♉ prima & secūda pars in cornibus sunt cōstitutæ. iii. uero. iiii. &. v. in oī facie. vi. &. vii. in ceruice. viii. ix. &. x. in fronte. xi. &. xii. in corde. xiii. xiiii. &. xv. in humeris. xvi. &. xvii. in anteriorib⁹ pedibus. xviii. xix. &. xx. in uentre. xxi. in geniculis. xxii. xxiii. xxiiii. &. xxv. in posterioribus pedibus. xxvi. &. xxvii. in natura. xxviii. &. xxix. in coxis. In cauda uero. xxx. reperitur. & sic per omne ♉ corpus, partiū numerus diuiditur. licet sphæra barbarica alium partium ordinem seruet.

♊ prima & secunda pars in eius ♊ parte constitutæ sunt, qui ad aquilonem uergit, tertia. quarta, & quinta in eiusdem ♊ corde. vi. &. vii. in humeris. viii. ix. &. x. in pectore. xi. &. xii. in manibus. xiii. xiiii. &. xv. in pedibus. In eo uero ♊, qui ad austrum uergit has inuenimus partes, sed primum illud scire debemus, q̄ hoc spatium, quod inter ambos est ♊. xvi. & xvii. pars habeat. Pars aũt. xviii. xix. &. xx. in australis ♊ capite collocat̃. in facie uero. xxi. &. xxii, in pectore, xxiii. &. xxiiii. sub uentre aũt. xxv. & xxvi. ĩ geniculis. xxvii. xxviii. &. xxix. In pedib⁹ uero sola. xxx. collocat̃.

♋ prima & secũda pars sunt in capite collocatæ. iii. uero. iiii. &. v. ĩ collo, in faucibus aũt. vi. &. vii. Tres uero sequẽtes in oculis ĩuenimus, hic nebula ♋ est, de qua frequẽter diximus. xi, &. xii. in dorso. tres autem sequẽtes a stomacho usq; ad pectinem porrigunt̃. xvi. &. xvii. in lateribus sunt constitutæ. xviii. xix. xx. in chelis anterioribus. xxi. &. xxii. in posterioribus. tres autem sequentes in dextris ♋ pedibus collocantur. uicesimasexta uero & uicesimaseptia in sinistris. In extremis aũt pedibus sunt. xxviii. &. xxix. & in cauda est sola tricesima.

♌ prima & secunda pars in capite sunt collocate. tres autem sequentes in omni facie, pariter & in crinibus, tres aliæ sequentes in ore, in corde uero totidem, duæ in humeris, quatuor in pedibus, duæ sequentes in uentre xx. xxi. &. xxii. in dorso. In pectine autẽ. xxiii. &. xxiiii. tres quoq; sequentes in geniculis. uicesimaoctaua in natura, uicesimanona in renibus. & tricesima sola in cauda reperitur.

♍ prima & secunda pars in capite collocantur, tres uero sequentes in facie. sexta & septima in manibus, septem autem sequẽtes per ordinẽ in pectore. xv. xvi. &. xvii. in dextra mãmilla. xviii. xix. &. xx. ĩ sinistra sunt cõstitutæ. uicesimaprima aũt & uicesimasecũda in uẽtre ponunt̃. tres aũt sequẽtes in dextro pede collocant̃. xxvi. &. xxvii. in sinistro. In renib⁹ uero xxviii. &. xxix. & in naturali corpore sola tricesima est collocata.

♎ prima & secũda pars in capite collocant̃. tertia uero q̃rta & q̃nta in sinistra parte trutinæ. vi. &. vii. in dextra. viii. ix. &. x. in capite dicũtur esse cõstitutæ. xi. &. xii. in leua parte iugi. tres aũt sequẽtes ĩ dextra. xvi. &. xvii. in corde ♎, & quatuor p ordinẽ sequẽtes, ĩ dextra manu ♎. xxii. &. xxiii. in pectore. In renibus tres sequẽtes. xxvii. &. xxviii. usq; ad extremos porrigunt̃ pedes, cætera enim numeros ad. xxx, collocant̃, in istis enĩ posterioribus ptibus, terra dicit̃ esse cõposita, ut barbarica ratio confirmat.

♏ prima & secunda pars in capite collocantur, tres autem sequentes in fronte. sexta & septima in facie, tres sequentes in collo per ordinem constituuntur, has, quæ sequũtur, duæ, ponũtur in dorso. decimatertia. xiiii, & decimaq̃nta in uẽtre. In dextra uero manu tres sequẽtes, p ordinẽ collocantur

cantur, in ſiniſtra duæ. in pedibus autem dextris duæ ſequentes ordinant̃ in ſiniſtris tres. In aculeo uero, qui ſeptẽtrionem uerſus extenditur, quinq; poſteriores collocantur, & ſic ♏ membra diuiſa ſunt.

♐ prima & ſecunda pars in capite collocantur. tres uero per ordinem ſequentes, in facie. duæ autem, quæ præcedentes partes ſequuntur, in ore ♐ poſitæ ſunt. tres uero ſequentes in ceruice, duæ ſuccedentes in manu ſiniſtra. tres aliæ in arcu, duæ in pedibus anterioribus, tres in dorſo, duæ in uentre equino. In poſterioribus uero pedibus, uſq; ad ungues, tres conſequũtur. xxvi. uero &. xxvii. in natura ♐ collocantur. ſequẽtes autem duæ in dextra ponuntur manu. &. xxx. ſola collocatur in cauda.

♑ prima & ſecunda pars in cornibus collocantur. tres uero ſequẽtes in capite. ſex & ſeptem ponuntur in facie. tres autem per ordinem ſequentes in ore conſtituuntur. In his enim partibus, quæ ſunt in ore ♑, ſi quis ☽ habuerit, licet ſit illa beneuolarum ſtellarum teſtimoniis adornata, impuros tamen ore uiros faciet, & muliebrium libidinum labe pollutos. Mulieres etiam, ſi in iſtis partibus ☽ habuerint, omnes erunt impudicæ cupiditatis uitio poſſeſſæ. undecima uero in corde ♑ collocatur. duodecima &. xiii. in ceruice, duæ ſequẽtes in ſcapulis. tres ſuccedẽtes in manu dextra, duæ, quæ has ſequuntur, in dorſo, tres ſequentes in uentre, quatuor, quæ ſuccedunt in utroq; latere, tres autem poſteriores in cauda, uſque ad extremam ♑ pinnam collocantur.

♒ prima & ſecunda pars in capite ponuntur. tres uero ſequentes in facie. ſex & ſeptem in dorſo. tres, quæ per ordinem ſequuntur: collocantur in pectore. undecim & duodecim in manu dextra. tres ſequẽtes in ♒ fluuio. xvi, &. xvii. in ſiniſtra manu, duæ ſequentes in lateribus. aliæ duæ in uentre. tres uero ſuccedentes uſque ad extremos pedes porriguntur. aliæ tres in renibus. poſtremæ uero tres in ♒ cantaro collocantur.

♓, quorum unus ad auſtrum uergit, alter ad aquilonem. prima & ſecũda pars in auſtralis ♓ ore collocantur. tertia. quarta. & quinta in eiuſdem ♓ capite, duæ in faucibus, tres per ordinem ſequentes ponuntur in collo. undecima & duodecima in extrema reperitur ſpina. tres autẽ, quæ in ordine ſequũtur, eiuſdem ♓ dorſum accipiet. decimamſextam. decimamſeptimã. & decimamoctauã in lino inuenimus ♓. In eo uero ♓, qui ad aquilonem uergit, decimanona & uiceſima ponuntur in capite. uiceſimaprima & uiceſimaſecunda in ore. tres ſequentes in pectore. aliæ tres, quæ ſequunt̃ in ceruice. In cauda uero duæ nouiſſimæ collocãt̃. Sed tres poſteriores ♓ ptes, q̃ inter ♈ ſunt & ♓, obſcura caligo ſemp innubilat, hacq; de cã, ſi qs in ipſis ptibus, aut ♂ habuerit, aut ☽, ſine bñuolaꝝ ſtellaꝝ teſtimonio, aut perpetua cæcitate, aut miſeris corporũ debilitatibus opprimẽtur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0333
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ex ista igitur partium diuisione, cum locum uitiorum & ualitudinis quærere cœperis, manifestissime & facillime hoc totum poteris inuenire. Húc enim locum diuinus ille Necepso, ut remedia ualitudinum inueniret, diligentissime quidem, ut diuinum tanti uiri potuit ingenium, manifestis tractatibus explicauit. huius ego libri interpretationem, alio tibi tempore Mauorti, decus nostrum, intimare curabo.

Signoꝝ, partiũq; suarũ dimẽsio & magnitudo. Cap. quartum.

n Vnc tibi singularum partium mensuras breuiter explicabo, ut ex hac interpretatione omnem zodiaci circuli mensuram possis inuenire. mensuram quoq; tibi & magnitudinem explicabo signorum, ut scias quomodo ad omnia secreta diuinitatis, intentio diuinæ mẽtis accesserit, quod etiam immortalis animus, maiestatis suæ principia recordatus, non didicit, sed agnouit. hoc enim per signa duodecim computatur, quod cum feceris, omnis tibi zodiaci circuli mensura monstratur. Pars igitur una signi uigintiunũ milia, & quadrĩgẽta stadia habet, quẽ numerum si per. xxx. partes simul cõputaueris, sexcenta & quadraginta duo milia stadioꝝ habere unius signi spatium, ex ista supputatiõe cognosces.

Sphæræ barbaricæ prima apotelesmata. Cap, quintum.

a Ccipies nunc Mauorti, decus nostrum, plenissimam huius operis disciplinam, græcis multis, & omnibus fermè Romanis incognitam, ad quam usq; in hodiernum diem, nostrum aspirauit ingenium. Neq; enim diuini illi uiri, & sanctissimæ religionis antistites, Petosyris & Necepso, quorum alter imperii gubernacula tenuit, cũ omnia, quæ ad huius artis pertinent disciplinam, diligẽtissimis, ac ueris interpretationibus explicassent, id, quod nos edituri sumus, inuenire potuerunt. Sed ne ordinationem nostram sermo prolixus extendat, breuiter tibi ꝓmissi operis intimabo decreta. Zodiacum circulum, sicuti in libro institutionis diximus, duodecim possident signa. In horum signorum lateribus aliæ adhærent stellæ, sed quæ nunq̃ erratico cursu, assignata sibi deserãt loca, sed tradita sibi spatia possidentes, currente mundo, immutabili semper agitatione uoluũtur. Eæ, in uicinis signorum regionibus collocatæ, cum duodecim signis oriuntur, & cum ipsis occidunt, rursus immutatum semper cursus sui ordinem reseruantes. Iis autem stellis, ueterum fabularum nomina apposuit antiquitas. Exsequutus est etiam horum syderũ numerum, græce Aratus poeta disertissimus, latine uero Cæsar, & decus eloquẽtiæ Tullius. sed hi tantum nomina ipsarum & ortus, non autem apotelesmatum auctoritatem ediderunt, ita ut mihi uideantur, nõ aliqua astrologiæ scientia, sed poetica potius elati licentia, docilis sermonis studia protulisse. Nos autem omnium apotelesmatum ratiõe perspecta, plurimum

inuenimus,

inuenimus,etiam has stellas,sibi in genituris hominum uendicare. Vt ita que id,quod promittimus explicemus,stellarum & loca & nomina designabimus,ut sic omnis apotelesmatum ueritas colligatur, quæ stellæ tūc decernant,si in matutino ortu constitutæ,horos.habuerint uel occasum.

Clara sydera,cum V orientia,occidentiáq;. Cap.sextum.

iN V parte decima oritur nauis. Si quis ergo oriente hac parte natus fuerit,hoc est si in eius ortu,partū erupit,erit gubernator.nauclerius,uel nauicularius, & qui omne uitæ suæ spatium, marinis semper optet actibus implicare,uel officiis.

In V sinistro latere,in parte scilicet decima oritur orion. Si itaq; orion in horos.partiliter fuerit,faciet homines,ueloci corporis mobilitate perspicuos,& quorum animus,uariis solicitudinibus implicatus,puigili cogitatione semper exæstuet,hi enim uariabūt sæpe domicilia,& domos,sedésque mutabunt,ac per omnium limina,matutinis semper salutationibus discurrent.

In V parte decimaquinta,aquilonē uersus,oritur auriga,In huius ortu qui natus fuerit,aut erit auriga,aut equorū domitor,aut qui saltu quadrigas transeat,uel qui in dorso stans equorum,mirifica se moderatiōe sustentet,atq; apprime uectus equo,militares armaturas exerceat. Hoc astro oriēte,Salmoneus & Bellerophōtes,à priscis auctoribus nati esse narrant̃.

In V parte uicesima,aquilonem uersus,oritur.hedus,quem fert auriga Hoc sydere quicunq; nati fuerint,aliud ex fronte pollicentur, aliud latenter in moribus cælant. Sunt enim austera facie.ꝓlixa barba.obstinata frōte,ita ut Catonis prorsus institutum imitari uideantur,sed totum hoc fucato mentiuntur affectu. Sunt enim natura petulantes,lasciuis semper cu piditatum,ac libidinosis uoluptatibus implicati,& qui latenter amorum illecebris semper exæstuēt. Erunt etiam ab omni uirtutis officio separati. timidi.imbecilles.& qui omne pugnarum periculum perhorrescant. Hi præterea freqūeter libidinibus capti,& præposteri amoris studiis occupati,mortē sibi īferre cogunt̃. Nascunt̃ ēt ex hoc sydere ouiū pastores,sed q sylucstri fistula modulantes,rustici carminis dulcissimos modos edant.

In V parte uicesimaseptima oriuntur hyades. Quicūque in ortu eius syderis natus fuerit,inquietus erit.turbulentus.popularis.& qui plebem turbulentis semper seditionibus exagitet,eius animos clamosis, ac furiosis contentionibus inflammans,inimicus quietis & pacis, atque intestina & domestica bella,furiosa mētis cupiditate desyderās. Sed huic uarii quæstus,ex assidua solicitudine sæpe nascuntur. Facit etiam hoc sydus bubulcos.opiliones.armentarios.ouiumque pastores.

In V parte tricesima,quæ pars totum signum supra terrā semper osten

dit,exoritur capra,quam fabulosi poetæ alimenta uolunt Ioui infantulo præbuisse.Quicunque sub hoc sydere nati fuerint,erunt nimia mẽtis trepidatione soliciti,& quorum corpus assiduus tremor semper impugnet. Hi leuibus commotionibus opprimentur,& leuibus etiam nũciis,graui timoris incursione quassabuntur.Erunt tamen omnium rerum curiosi, & qui quodcunque nouum dictum fuerit,id impatiẽti cupiditate desyderent,ut semper noua quæque,curiosa desyderii cupiditate sectentur,eaq; intelligere studeant.

Et quia iam satis,superq; diximus,quid in ortu hæ stellæ faciant,in sequenti loco dicendũ est,quid in occasu cõstitutæ decernant.Sicut enim cõtrariæ sunt lumini tenebræ,sic uitæ mors.Vita igitur erit in ortu,mors autem in occasu reperietur.ortus itaq; si est in horos.(sicut frequenter diximus)occasus erit in diametro horos.hoc est in septimo ab horos.loco.

Si nauis igitur partiliter in occasu fuerit,& hunc locum maleuolæ stellæ diametra,uel quadrata radiatione respiciant,acerba naufragiorum decernuntur incõmoda.Quod si in ipsa stella ♄ fuerit collocatus,in mari, fluminibúsue submersi,acerbis mortibus interibunt.

Si orion in occasu geniture fuerit inuentus,tales nascentur homines, quorum animos uaria solicitudo semper exagitet.Hi quoq; à ciuibus suis in legationem missi,ac in ipso munere constituti,peregre morientur,leue quoddam solatium ad inferos afferentes,quod illis à ciuibus suis datũ fuerit.Iis quoque honores perpetui.imagines.tituli.& honorabilium statuarum decernuntur insignia.

Si auriga in occasu geniture fuerit inuentus,& eum maleuolarum stellarum radius impugnet,deiecti quadrigis,miseris lacerationibus dissipantur,ita ut fracto corpore,acerba mortis patiantur incõmoda,aut fulmine icti,repentino mortis opprimuntur occasu,aut in crucem tolluntur,aut illis crura,publica iudicum animaduersione franguntur.si hedus aurigæ in occasu fuerit inuentus,& eum ♄ quadrata uel diametra radiatione respexerit,nati in ipso uitæ momento moriuntur,aut in ipso nascẽti lumine constituti,deficientibus matris uiribus strangulantur,aut tumescentibus faucibus,acerbum illis mortis infertur exitium. Quod si ♂ cũ ipsa stella in occasu fuerit inuentus,& omni beneuolarum stellarum testimonio destitutus,plecti faciet natos,aut ad aram metuendæ religionis obseruationibus imolari.

Si hyades in occasu fuerint inuentæ,& locum istum maleuolarum radius impugnet,repentinum & insperatum mortis exitiũ decernitur.Turbulentis enim seditionibus oppressi,& popularibus passim manibus dissipati penitus interibunt,ita ut mortis eorum auctores,nec inueniri pos-

sint aliquando, nec dici.

Si capra in occasu fuerit inuenta, ex prediis habebunt substantiæ facultatem, sed hi, ꝓpter læsas religiões, graui pulsabũtur inuidia, habebũt etiam substãtiam, aut ex naufragiis collectã, aut ex fluminibus cõparatã.

Clara sydera, cum ♉ orientia, occidẽtiaq;. Cap. septimum.

IN ♉ parte sexta oriuntur pleiades, quibus orientibus si quis ortus fuerit, luxuriosis semp. & lasciuis uoluptatibus occupabit̃. Hos enim, unguentis oblitos, & nimiæ deditos uinolentiæ. petulãtiæ uitia semper extollunt, quæ in conuiuiis, & cætu hominum, alienas uitas amari sermonis licentia pulsent. Erũt sane ad omne libidinis facinus applicati, & qui falsi sermonis mordacibus dictis, risus hominũ assueuerint concitare. Erunt etiam semper nitida & polita fronte, atque accuratis uestibus prompti, quorum inflexi crines, torqueantur semper in ostro, necnon & appositis alienis crinibus, fictam & compositam pulchritudinem mentiantur. totius corporis formam, uario pigmentorum genere molliẽtes. Hi etiam demptis pilis corpus suum, in fœminei corporis imaginem transferent, quorum uestes quoque, ad muliebris cultus similitudinẽ excolentur. Hi molliter ambulantes, uestigia sua, cum delicata quadam moderatione suspendunt. Hos tamen sic ambitio solicitat, quem morbum sic appetunt, ut hinc putent uirtutem sibi, & maximum gaudium fœlicitatis accedere. Hi præterea semper amabunt, aut se amare simulabunt, ac eos pœnitebit, quod uiri nati sint. Hunc autem locum si maleuola stella forti radiatione pulsauerit, repentinis cæcitatibus opprimẽtur, ita ut hac ex causa miseri efficiantur.

Si pleiades, hoc est sexta pars ♉ in occasu fuerit inuenta, & à maleuolis radiata, qui sub hoc sydere nati fuerint, naufragio peribunt. Quod si beneuolæ simul cum maleuolis, hunc eundem locum, æquata radiatione respexerint, aut ex uenerea uoluptate, aut ex nimio cibo, ĩter epulas & pocula, sine aliqua lamentatione, mors illis amœna proueniet.

In fixione ungulæ ♉ si fuerit horos. & ☽ hunc eundem locum, uel beneuolæ & maleuolæ pariter æquata radiatione respexerint, pictorem faciunt, sed quem hoc studium celebri honore nobilitet. Si uero sine beneuolarum testimonio, hunc locum maleuolæ solæ, minaci radiatione respexerint, gladiatores celebres nascentur, & qui post multas palmas, innumerabilésq; uictorias, in isto pugnarum studio, minací, ac stricto gladio, cum magno etiam spectãtiũ plausu, ac fauore, intrepido corde moriant̃.

Si in ungulæ ♉ fixione occasus fuerit inuentus, siue cũ locũ beneuolæ, siue maleuolæ stellæ respexerint, qui sub hoc sydere nati fuerint, uiolẽtæ libidinis tentigine, non sine periculo laborabunt.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0337
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Clara sydera, cum ♊ orientia, occidétiáq;. Cap. octauum.

IN ♊ parte septima oritur lepus, sub hoc sydere, qui nati fuerint, tanta erunt corporis leuitate, ut cum currere cœperit. uelocitate sua agitati, aues superare uideantur. Hunc locum si ♂ respexerit stadiodromotos facit. Si uero ☽ cum ♂, pictomacharios. Si ☿, præstigiatores, aut pilarũ lusores, si ♀, pantomímos, aut mimmologos. Si ☿ & ♀ pariter, nouarum artium, nimiæ diligentiæ, studio perfectores. præsertim si hos eodem, in omnibus quibus diximus apotelesmatis, dialis testimoniũ radiationis adiuuerit. Quod si hunc locum ♄, ꝑ quadratũ, aut diametrũ uiderit, fugitiuos faciet, qui lares suos, ad longinquas regiones migrãtes, ꝓ no animositatis studio separabunt, atq; ab ipsis diuidentur.

Si lepus in occasu fuerit inuentus, & habeat beneuolarum simul & maleuolarum stellarum testimonia, ut in præcedentibus apotelesmatis diximus, cum magno labore, uitæ subsidia quærent. Si uero solum maleuolarum stellarum testimonium accesserit, à feris consumpti penitus, & lacerati morientur.

Clara sydera, cum ♋ orientia, occidentiáq;. Cap. nonum.

IN prima parte ♋ oriuntur aselli, quibus oriétibus, qui natus fuerit, erit quidem irreligiosus, & perfidus, sed ad omne uenatiõis studium applicatus. Is retibus feras capiet, aut foueis decipiet, aut uariis cassibus, ferróq; sectabitur, aut canibus, ferarum capiendarum gratia, scrutabitur secreta syluarum. Sed & fœmina si sic nata fuerit, uiraginis animo, hæc eadem similibus rationibus persequetur. Sed hæc faciet, si ♂ cum beneuolis stellis, hunc eundem locum, quacũq; radiatione respexerit. Quod si ♄ hoc idem fecerit, erunt ad omne piscationis studium applicati, ita ut exq̃sitis piscationibus, etiã marinas belluas capiant.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit, & locum ipsum beneuolæ stellæ respexerint, hic qui natus fuerit, dormiens morietur. Si uero ♂ hũc locum uiderit, omnia quidem hæc pericula sequentur, sed natus hic dormiens, acerba morte iugulabitur.

In ♋ parte. xx. oritur argion, hoc oriéte, qui nati fuerint, erunt quidé ab omni uenationis studio separati, uerum arma uenatoribus, aut faciét, aut parabunt, ut retia. uenabula. sagittas, & quicquid ad structionem eius studii pertinet. Nutrient etiam canes, qui ferarũ cubilia, & latétes latebras, presagis naribus persequãtur, & oĩa animalia, quæ ad uenationem faciũt.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit, & hunc locum ♂ quadrata, uel diametra radiatione respexerit, ♃ prospero testimonio destitutum, morsu rabidi canis lacerati, simili furoris insania deperibunt, ut scilicet aq̃æ uitãtes aspectum, & omnem poculorum haustum horrescétes, ita ut arétibus

faucibus, aquam etiam ipsam desyderare pertimeant, aut certe feris syluestribus insidias parantes, ipsarum morsibus lacerati dissipabuntur.

Clara sydera cum ♌ orientia, occidentiaq;. Cap. decimum.

N prima ♌ parte oritur canicula, quæ à græcis σείριον dicit. Quicunq; hoc oriēte sydere nati fuerint, effrenatos animos ad omne studium præposteri facinoris applicabūt. Erunt etiam ab omni humanitatis gratia separati, & qui libenter omnia uiolentiæ studia sectentur, furiosi, iracundi, terribiles, minaces, & quos omnes homīes & oderint pariter & metuant. Erunt præterea animosi, & uerbosa sermonis affluētia inflati, & quos ad omne conuitium incautus sermo semper impellat. Hi etiam noua causarum iurgia concitantes, cor habēt, crebris agitationibus palpitans, uocem uero, crescentibus faucibus, canum latratus imitantem, ita ut sæpius impetu & furore cōmoti, aut dentes quatiant, aut attritos semper exacuant. Sed si hunc locum ♂ uiderit, fortius hæc, quæ diximus cōualescūt. Hi enim nunq̃ metuunt secreta syluarum, quin omnium ferarum morsus, ꝓna mentis animositate contemnunt, ita ut frequenter illis pericula, & à feris, & ab incendiis inferantur. Hunc præterea locum si maleuolæ stellæ radiauerint. ☽ quoque uidente ♄, nascentur uenatores, arenarii, & qui in populi conspectu, cum feris, per caueas pugnent, gladiatores etiam, & tanta corporis uelocitate muniti, ut lepores uideantur cursu posse comprehendere.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & ♂ aut in ipso loco fuerit, aut eum minaci radiatione respexerit, à lupis comedent, aut à canibus uel feris dissipati, uitam suam misera laceratione consument.

In ♌ parte tricesima oritur crater, qui hoc oriente sydere natus fuerit, irriguos amabit cāpos, & fontes, aut riuos, seu fluuios, ab alueo suo, ad alia loca deducet. Erit quoque uinearum & amator, & cultor, & qui in fœcundis arboribus fœcundos inserat surculos, uel qui buxeas arbores tondens, in belluas fingat, aut uirides porticus in circulum flexis uitibus faciat, sed hic uinum, sine aquæ admixtione, libenter bibet. Quod si actus illi bn̄uolarū stellarū radius decreuerit, humidas merces negociabitur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, sine maleuolæ stellæ testimonio, is, qui natus fuerit, inter epulas & pocula, ebrietate morietur. Si uero maleuolarum stellarū radius accesserit, aut in dolio uinario, aut in puteo submersus morietur, aut in flumine, uel lacu, palude: uel mari, seu certe in piscina, uel solio, mortuus inuenietur.

Clara sydera, cum ♍ oriētia, occidētiaq;. Cap. undecimum.

N parte quinta ♍ oritur corona. Quicūq; sub hoc sydere natus fuerit, erit uariis delitiarū uoluptatibus occupatus, ac muliebri-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0339
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

um artium studiis deditus, florũq; & coronarũ inuentor. & q̃ amœnis hortorum delectationibus adhærescat. odores. unguẽta. aromata. studiosa cupiditate desyderans, corpúsq; suum lenocinio pulchritudinis excolens, & qui stupra & adulteria latenter exerceat, ad uirginum pulchrarum, puerorúmq; concubitus, prona libidinis animositate festinans & currens,

Si uero in occasu hoc sydus fuerit inuentũ, & aut in ipso loco ♄ sit, aut ex alio loco, hanc eandem partem, mtnaci radiatiõe respiciat, uel aliæ maleuolæ stellæ hoc faciãt, mortis exitium decernũt, atq; in prima periment iuuentute. nam publica animaduersione pcussum, & insepultũ, ferarum uel canum, aut alituũ facient morsibus dissipari.

In uirginis parte decima oritur spica, quicũq; sub hoc sydere natus fuerit, erit ruralibus officiis semp applicatus, & ad agro℞ cultũ, patiẽtia laboris adiunctus, qui nouis seminibus, per annos singulos, nouitaté etiã frugibus pariat, & qui ad uitæ subsidium, multas fruges in horreis condat. Faciunt etiam præclara stellarum testimonia. pistores dulciarios. conditores, & his similes uiros.

Si uero in occasu hoc sydus fuerit inuentum, aut nimio æstus feruore, aut præsidio℞ angustiis, uel incursionum turbabũtur. Si uero ♄ hũc locũ minaci radiatione respexerit, natũ faciet misero paupertatis onere prægrauari, ita ut sit per omnẽ uitæ statũ, pãnis male pendẽtibus, nudus, sicq; eum, usq; ad extremum uitæ perducit, præsidio publicæ miserationis, alimenta poscẽtem, ita ut cum animi cruciatu, pariter & corporis, debitum uitæ compleat munus, Quod si ♂ hũc radiauerit locum, ob ĩterceptam annonam, uel male dispositã, seu cupiditatis fraudulẽtia subtractam, graue pulsatũ, insanientis inuidia populi dissipabit, ita ut populari manu laceratis artubus, metuenda cæteris, acerbæ mortis exẽpla demõstret,

Clara sydera, cũ ♎ orientia, occidentiáq;. Cap. duodecimum.

In octaua parte ♎ orit᷑ ♐. In hoc signo, qui natus fuerit, erit sagittarũ iaculator, qui etiã uolãtes aues, specialis quadam artificii moderatione percutiat, aut qui pisces, tridente uel cuspide, inter ipsa etiam undarum spatia, figat intrepidus.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuẽtum, & hũc eũdem locũ bñuolæ cũ maleuolis, æquata radiatiõe respexerint, in exercitu cõstituti, & in acie positi, inter acerbos hostiũ cumulos, infinito eo℞ sanguine cruẽti, ab hostili tãdem dextera cæsi moriũtur. Si uero ♂ solus, assistẽte ☿, hũc locum uiderit, aut si in ipso fuerit inuentus, tales faciet, qui se ob alienæ gratiæ uolũtaté, nũdinati sanguinis iactura, ad mortis spectaculũ uẽdãt. Si uero ♄ hoc fecerit, in ludũ sentẽtia iudicantis adducũtur. In hac enim parte styx eẽ phibet᷑, nec terrã stygẽ hic esse, ulla dubitatio est. nã cœlestia nõ timẽtes,

aĩo ꝓhorreſcũt, q̃ de cœlo lapſa, terrenoꝝ corpoꝝ ſuſtẽtatiõibus applicãt᷑.

In ♎ parte. xv. hedus orit᷑. Hoc ſigno oriẽte quicũq; natus fuerit, aĩo uario, cõſilióque ſolicito ſemper erit, & qui uariis cogitationibus implicatus, nunq̃ quietẽ cum ſecuritatis gratia perfruatur. Erit etiã magiſtratuũ obſequiis deputatus, aut ſcriba, aut tabellarius, uel publicoꝝ uectigalium officia pertractãs. Sed tamen laſciuis moribus, & præpoſteris amorum cupiditatibus obligatus, uinóq; & epulis deditus, & q publicis conuiuiis ꝑferat grãm, ad ſaltãdũ aptus, & q ſcænicas artes ſtudioſa aĩoſitate ꝑdiſcat.

Si uero hoc ſydus in occaſu fuerit inuẽtũ, & hũc locum maleuolæ ſtellæ minaci radiatione reſpexerint, aut per precipitia proiicient᷑, & ſic peribunt, aut ſaltus exercẽtes. miſeri. penduli corporis ruina frangũtur, cũ infauſto mortis incõmodo. Aut puellarũ concubitus, cæca nocte ſectantes, & nimio impatiẽtiæ ardore poſcẽtes, cũ per ĩcognita loca perrexerint, ac ſuper tecta aſcenderint, maritorum ſomno inſidiaturi, præcipiti lapſu decepti moriuntur. Si uero hunc locũ beneuolæ ſtellæ reſpexerint, dyſphorici, ac miſeri, infœliciter moriuntur.

Clara ſydera cum ♏ orientia, occidentiáq;. Cap. decimũtertium.

iN prima ♏ parte oritur ara. Hoc oriẽte ſydere, qui nati fuerint, cũ beneuolarũ ſtellaꝝ teſtimonio, erũt ſacerdotes. ꝓphetæ neocori. ac ſanctiſſimæ cuiuſdã religionis antiſtites, & diuinas quaſdã artes, ſtudioſis, ac ſacris quibuſdã interpretationibus explicãtes.

Si uero hoc ſydus in occaſu fuerit inuẽtũ, & hũc eundẽ locũ ♂, aut ♄, minaci radiatiõe reſpexerit, ob aliquod ſacrilegiũ, publica aĩaduerſione plectẽtur. Si uero iis ♃ teſtimoniũ acceſſerit, aut diis ĩmolati, aut propter religionẽ aliquã cæſi, ſempiternis cærimoniis conſecrantur, ut religioſis ſacris ſemper inſeruiant.

In ♏ ꝑte. xii. orit᷑ cẽtaurus. Hoc oriẽte, q natus fuerit, aut erit auriga, aut equoꝝ nutritor & cultor, uel eoꝝ exercitator, aut mulomedicus, uel equitiarius. Si uero ♂ hũc locũ proſpa radiatione reſpexerit, faciet ĩter equites militare. Quod ſi ☿ hunc locũ uiderit, herbarios faciet, q. ſ. herbas, ſolerti arte collectas, ad medelã laborantiũ ſeruẽt.

Si uero hoc ſydus in occaſu fuerit ĩuẽtũ, & hunc locũ maleuolæ ſtellæ reſpexerit, aut ex alto ꝓiectus moriet᷑, aut q̃drupedis ĩpetu, uel equi calce percuſſus, aut ab equo deiectus peribit, uel euerſo curru, trahẽtibus equis, miſera morte lacerabitur.

Clara ſydera, cum ♐ oriẽtia occidẽtiaq;. Cap. decimumquartum.

iN ♐ ꝑte. v. orit᷑ arcturus. Hoc oriẽte ſigno, q natus fuerit, erit talis q amicoꝝ ſecreta fideli taciturnitate cuſtodiat. Huic opes regiæ credẽt᷑, huic populi ærariũ, huic ædes publicæ. Si uero hũc locũ maleuolæ ſtellæ radiauerint, aut cura illis populi credet᷑, aut fient domus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0341
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

regiæ ianitores, uel tale illis officium deputabitur, ut iis in palatio, admittendi, uel salutandi officia credantur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & hunc locum ♄ cum ☿ quacunque radiatione respexerint, grauis faciet criminis pulsatos iuidia, ac publico carceri traditos, & cathenis uinctos, miseris curatiōib⁹ iterire.

In ♐ parte decima oritur cygnus. Hoc oriente sydere, qui natus fuerit, aut aues capiet, aut mercabitur, aut ingenioso studio, auibus humanæ uocis sonū insinuabit, seu aues uarias, ac p̄cipue palūbes studiose nutriet.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuētū, dū sibi ex alienis prædiis parant subsidia facultatum, ab hostibus captiuitatis onere deprimuntur, aut p̄pter spolia, uel spolioꝝ furta, publica animaduersione plectuntur.

Clara sidera, cum ♑ orientia, occidentiaq́;. Cap. decimūquintū.

I N primis partibus ♑ oritur ophiuchus. Hoc oriente, qui nati fuerint, marsi erunt, qui scilicet pestiferos angues, sopitis ac mitigatis aculeis opprimant.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & hunc locum maleuolæ stellæ quacūq; radiatione respexerint, serpentis ictu uenenati, infœliciter moriuntur.

In octaua parte ♑ delphinus oritur. Hoc oriente sydere, quicūq; natus fuerit, natādi studio tenebitur. Sed ♄ testimonio, urinator erit, cum ♂ uero & ☿, petaminarius. ephelmator. orciscopalarius. petauristarius, aut certe innata cursus agilitate perspicuus.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & hunc locum ♄ minaci radiatiōe respexerit, in mari uel in fluuio, turbinibus & procellis infauste submergetur.

In parte decima ♑ oritur lyra. Quicūq; hoc oriente sydere nati fuerint æqui erunt. recti. cupidi. & ad omne equitatis officium apti. scelerūq; uindices, & quibus publica iudicia, questionésq; credantur. Si uero hunc locum ♄ quacunq; radiatione respexerit, tortores erūt, carnifices, & qui malos homines prono studio persequantur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortione legitima peribunt, præsertim si hunc locum ♂. ♄ ue respexerit.

In decimaquinta parte ♑ oritur cepheus. Quicunq; hoc oriente sydere nati fuerint. graues erunt. austeri. & omni seueritatis atrocitate metuendi, ac uultum semper ex morum integritate fingentes, qui etiam stoicam sectā uero sequant̄ affectu. Tales. n. apud ueteres fuerūt catones. Talis nostris temporibus Lollianus, qui seueritatis merito, etiam ordinarii cōsulatus insignia consecutus est. Quod si in hoc loco ♀ & ☿ fuerint attestantes,

arte tragica, carmina semp aut cupide legent, aut facunde facient.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuẽtum, In scopulis, in quibus aliquando periclitati fuerant, misera corporis iactura moriẽtur, aut nati statim peribunt, aut propter incestum, publica animaduersione plectentur, ita ut nouæ iis & inauditæ mortis inferatur exitium.

Clara sydera, cum ♒ oriẽtia, occidẽtiaq;. Cap. sextumdecimum.

IN duodecima parte ♒ oritur aquila. Quicũq; in ortu huius syderis nati fuerint, ex cæde hominum & spoliis, habebũt uitæ subsidia, feras etiam capient pariter & domabũt. Erunt præterea fortes milites, qui summa uirtute præditi, nudo etiam pectore hostes sequantur, multum ad laudem suam proficere credentes, si mortẽ secura animositate cõtempserint. Quod si hunc locum beneuolæ stellæ prospera radiatione respexerint, ab eis liberabitur patria, immo & alias cõdent ciuitates atq; deuictis & subiugatis gentibus, mirifice triumphabũt. Si uero ♂ hũc locum, ♄ ue respexerit, præpositos faciet, tribunos, impatorũ ministros, regũ satellites, & qbus ĩperii cura, uel armoꝝ custodia, in sua fide credat̃.

Si uero in occasu hoc sydus fuerit inuentum, natos faciet, in prima uitæ luce, infœliciter suffocari.

In ♒ parte uigesima orit̃ cassiopea. Quicunq; sub hoc sydere nati fuerint, erũt aurifices. bratteatores. inauratores. plasticatores. margaritarii. & qui has omnes artes, ingeniosa cõuersatione pertractent, & ex iis maxima uitæ subsidia consequantur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, nati autem ex ruina peribunt, aut interfecti morientur.

Clara sydera, cũ ♓ oriẽtia, occidẽtiaq;. Cap. decimũseptimũ.

IN ♓ parte, xii. oritur andromeda. Quicunq; hoc oriente sydere nati fuerint, contra homines, crudeli semper feritate crassabuntur, erunt enim, aut pœnarum publicarum ministri, aut carceꝝ custodes, aut carnifices, & qbus occidendorum hoĩum officia credantur. Quod si beneuola stella, cum maleuolis iuncta, hũc eundẽ locũ respexerit, ergastulis præpositos faciet, aut fodiendis metallis.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & locum istum maleuolæ stellæ respexerint, feris obiici faciẽt, aut in crucem tolli. Quod si sic maleuolis ordinatis, beneuolarum stellarum fauor accesserit, in ludum dari facient, uel perpetuis catenarum uinculis alligari,

In ♓ pte. xx. orit̃ heniochus. Quicunq; hoc oriẽte sydere nati fuerint, curiosi erunt aurigæ. agitatores. equitẽsue. redarii. speculatores. nonunq̃ etiã medici, sed qui herbis medelas hominibus ægrotis, pecoribúsq; aptissime componant,

Si uero hoc sydus cum maleuolis stellis in occasu fuerit inuentum, aut calcis ictu deiectus curabitur, aut uehiculo uersatus uel eneruatus īteribit seu misera corporis & artuum laceratione quassatus.

In extremis ♓ partibus oritur īgeniculus, qui a graecis ἐν γόνασιν dicitur Hoc oriente sydere quicūq; nati fuerint, fugaces erunt callidi, uariis īstructi dolis. mendaces. & qui homines uariis īsidiis appetant, ac effrenata semper animositate crassentur. Cum testimonio uero ♂ & ☽, erūt funambuli. oribatae. neurobatae. & qui talia pertractent.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, uariis insidiis piclitabuntur. Quod si hunc locum ♂ irradiauerit, uiui etiam infoeliciter exurent̄.

In ultima parte ♓, leuam uersus, consurgit bellua, quae a graecis ὄρφος dicitur. Hoc oriēte sydere, quicunq; nati fuerint, piscatores erunt, sed maiorū pisciū. Hi. n. phocas. marinos canes. xiphias. thynnos. crocodilósue capient. Vel habebunt officia, quae ex salibus, salsamentis, aut liquamine fiunt, & haec mercabuntur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & ♂ hūc radiauerit locū natātes ī fluuio, uel mari, a crocodillis, uel huiuscemōi belluis lacerabūt̄.

Oriente autem septentrione, qui est inter ♓ & ♈, hoc est inter initium, finémque mundi, qui in uno fixus loco, & in ipso mundi uertice collocatus, eius axem perpetua celeritate contorquet, quicūq; nati fuerint, erunt ferarum mansuetarii, qui ursos. tauros, uel leones. feritate deposita, humanis conuersationibus socient.

Si uero septentrion in occasu fuerit inuentus. ♂ attestante, a feris interibunt crudelissime necati.

Anguis extremus est, qui īter duas arctos positus est, in modum fluminis, quod fumosis flexibus labitur. Quicunque sub hoc sydere nati fuerint, marsi erunt, uel qui uenenis, ex herbarum pigmentis confectis, salutaria soleant hominibus remedia comparare.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, morsu serpentium icti, uel certe hausto ueneno peribunt.

Cygnus quoque ad huius signi pertinet partem. Quicūq; igitur hoc oriente sydere nati fuerint, metallorum inuentores erunt, qui latentes auri & argenti uenas, ac caeterarum specierum, solertibus inquisitionibus ꝑsequantur. hi quoque monetarii efficientur.

Si uero hoc sydus in occasu fuerit inuentum, & ♂ in ipso loco fuerit, uel in diametro, uel quadrato. hi aut incensa domo conflagrabūt, aut publica iudicis sententia, flammis ultricibus cremabuntur.

Illud autem in decretorum istorum fine scire debemus, ꝙ si illa hora, qua pars completur, aut terraemotus fuerit, aut coelum tonuerit, quicunq; tunc natus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0344
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

tunc natus fuerit,semp corpore tremulus,& īstabilis erit,& qui dubio gres su trepidantibúsq; uestigiis,per omnia horarum momenta, īminentium culminum speret ruinas,& metuat.Huic oculi micabūt,& ardenti oīum acie perhorrescēt, nec ipsa uerba certū ordinē seruabūt,sed impeditus uocis sonus,tremulū murmur exsibilabit,ita ut strictis faucibus,in ipso semper exitu,uerba deficiant.Putabunt enī semp tonare cœlū,terrā moueri, omnia semper ruere,ita ut caduci mūdi terroribus cogitatis,rectæ cōuersationis ordinē perdāt.Hæc sunt,Mauorti,decus nostrū,barbaricæ sphæræ principia,hæc est,quā promisimus,Caldæi operis disciplina.

Barbaricæ sphæræ apotelesmata secunda. Cap.decimūoctaum.

n Vnc aūt ad sequētes ptes sphæræ barbaricæ, oēm tractatū transferā,qui myriogenesin ex aliq̄ pte imitat᷑.Quicqd enī myriogenesis de singulis minutis ꝓnunciat,hoc nos de singulis partibus faciemus.Integer itaq; horos.gnomon ponēdus ē,ut uera ps,solerti cōputatiōe collecta,apotelesma,fideli faciat ꝓnunciatiōe ꝓferri.aliter enī,quicquid ꝓmissum fuerit,erroris erit uitio, fallacíq; mendacio penitus obumbratū.Nūc itaq; signo℞ oīum uires,atq; eo℞ apotelesmata,secūdū sphærā barbaricā,per singulas eorum partes,breui oratione cōplectemur.

Partium arietis Myriogenesis. Cap.decimumnonum.

p Rima pars ♈ si in horos.fuerit inuenta, & beneuolarum stellarum radius accesserit,nascentur reges.duces.& qui prospere semper suum ducant exercitum.

Secūda pars ♈ si in horos.fuerit inuēta,contumaces erunt.fures.& qui semp præpostero furore crassentur,quíue domiciliū suum ad peregrinas transferant nationes.Si uero in hac parte horos.constituto,♂ testimoniū habuerit,& eum ☽ de quadrato uel diametro uiderit,prædictis facinoribus detecti,publica animaduersione plectuntur.

Tertia pas ♈ si in horos.fuerit inuenta,erunt surdi. monoculi. ac stolido fatuitatis stupore confecti.

Quarta pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,fures erunt,sed qui in isto facinore deprehensi,publice occidentur.

Quinta pars ♈ si in horos.fuerit inuēta,magno populo præerunt, ac de rebus maximis iudicabunt,suaéque merito dignitatis, omnibus præponentur. Erunt enim iusti.integri.sobrii.& qui patrū religiones, cum maxīa ueneratiōe tueātur,quíue oī præconio bonitatis ornati moriant᷑.

Sexta pars ♈ si in horos.fuerit īuēta,regū erit amicus, seu potētiū iudicum,illustriúmque dignitatum insignibus exornatus,& qui omnia in se gloriæ ornamenta circunferat. Alium autem artis cuiusdam merita cōmendabunt,alius militaribus officiis præficietur. hi tamen omnes, non

uiolenta,sed propria morte peribunt.

Septima pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,cũ ♃ testimonio,erit athleta,cum ♂ autem gibbosus, & biothanatus.

Octaua pars ♈ si in horos.fuerit inuéta,cum maleuolarum stellarum testimonio, athletas faciet,sed quos illustrium uirtutum merita nobilitent.Hi tamen post multa insignia,biothanata morte peribunt. Si uero ad hanc partem beneuolarum stellarum radius accesserit,uates erunt, maxima in animo diuinitatis insignia præferentes.

Nona pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,in prima ætate positos,biothanata morte trucidant.

Decima pars ♈ si in horosco.fuerit inuenta, perfidos faciet,irreligiosos. impuros, sed qui uariis uitiorum ualitudinibus oppressi, in prima ætate moriantur.

Vndecima pars ♈ si in horos.fuerit inuenta, ♃ aut in ea parte constituto,aut ex trigona,& partili radiatione cõiuncto,potentem faciet, & magnificæ præferentem insignia dignitatis,quem regibus,ac potentibus uiris,fida amicitiæ necessitudo coniungat.diuitem.affluentem, ac grandia terrarum,& possessionum spatia possidentem.faciet quoque celebrem ducem,& omni dignitatis honore cumulatum, ac prosperis famæ testimoniis adornatum,& qui propria morte perhibit.

Duodecima pars ♈ si in horos.fuerit inuenta, ♃,& ♀ in ipsa parte constitutis,cum ☽ testimonio,uel si hanc eandem partem ☽ trigonica radiatione respexerit,faciet præclaro nobilitatis splẽdore ornatos,qui etiam diuites & longæui, laudato mortis genere moriantur.

Decimatertia pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,steriles faciet,& quibus semper desiderata soboles denegetur,sed hi media ætate præuẽti morient̃.

Decimaquarta pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,negociatorem faciet, sed affluentibus diuitiis instructum.fœneratorem quoque de mensis publicis,magna diuitiarum subsidia colligentem,& omnibus notum, sempérque perspicuum.hic quoq; locus textores faciet,uel qui lanas assiduo artis magisterio,purpurásque pertractent.

Decimaquinta pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,faciet impudica libidinum labe pollutum, atq; impuris semper uitiis obligatum, cinædum quoque publica damnatum ĩfamia.Si uero mulier fuerit,similis eam impuritatis libido percutiet.

Decimasexta pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,assiduis faciet intestinorum doloribus cruciari,is etiam laniatus morietur. Si uero fœmina fuerit,in partu laborans,extremæ uitæ munus implebit.

Decimaseptima pars ♈ si in horos.fuerit inuenta,aucupem faciet,uenatorem

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0346
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

natorem, seu auium nutritorem, aut ferarum. Si uero ad horos. ♂ testimonium accesserit, à feris, uel à canibus lacerabitur, & morietur.

Decimaoctaua pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, mulionem faciet, uel mularum pastoré, sed hic à modica bestiola, aut phalãgio, mure terraneo, uel scorpione percussus, miserabili cæde morietur.

Decimanona pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, in primo ætatis uestibulo constitutos, faciet interire.

Vicesima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, & si ad eam ♃ prosperum testimonium accesserit, uel si in ipsa ♃ constitutus fuerit, diuitem faciet, multaque, ac præclara filiorum sobole ornatum, ac multorum fratrum præsidio munitum. Sed hunc eundem regibus, uel potentibus uiris, fida amicitiæ merita coniungunt. Erit etiam deorum cultor, omni præconio bonitatis ornatus. bonus. beneuolus. iustus. longæuus. in senectute fœlix, & qui sua morte moriatur.

Vicesima prima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, cum eodem sydere, quod diximus, idem etiam fatum decernet.

Vicesimasecunda pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, cum eodem sydere, quod diximus, idem etiam fatum decernet.

Vicesimatertia pars ♉ si in horos. fuerit ĩuenta, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, uel certe elephantiaca contagione maculatum.

Vicesimaquarta pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet uenereos, ac semper coitus tentigine uexatos.

Vicesimaquinta pars ♉ si in horos. fuerit ĩuenta, aurificem faciet, bractiatorem, uel certe marmorarium.

Vicesimasexta pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, timidum ita faciet, ut per omnia horarum momenta, uanis ac stultis suspitionibus expauescat.

Vicesimaseptima pars ♉ si in horos. fuerit inuẽta, lanarium faciet. structorem, siue lananarum textorem.

Vicesimactaua pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, latrinarum faciet, cloacarũmque mundatorem, uel ad aliquod opus publicum, iudicantis sententia damnatum.

Vicesimanona pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, tonsorem faciet, & qui tondendis hominum præsit capillis.

Tricesima pars ♉ si in horos. fuerit inuẽta, ĩsanos faciet. caducos. phreneticos. oligochroniósque uiros.

Partium Tauri Myriogenesis. Cap. uicesimum.

Prima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, uates faciet entheos, sed qui in templis consueuerint uaticinari.

Secunda pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, stercorum faciet baiulos, latrinarum, cloacarúmque purgatores.

Tertia pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, celebres faciet scænicos, qui in sacris certaminibus cōstituti, pulcherrima cōsequātur īsignia coronarū.

Quarta pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet iracundos, & ex leui quacunque causa minaces.

Quinta pars ♉ si in horosc. fuerit inuēta, ♂ ibi posito, uel minaci radiatione coniuncto, ex grauibus offensis faciet interire.

Sexta pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, exoletos faciet, & ad omne impuritatis uitium applicatos. irrumatores. cinædos, & quos grauis semper pulset infamia.

Septima pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, haruspices faciet, & augures, ac talium artium diuinatores.

Octaua pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, nouis faciet, ac repentinis honoribus prouectos, subito tamen interire.

Nona pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, turpes faciet, infames, & omnium uitiorum labe pollutos.

Decima pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, malos faciet, malignos malitiosos, & qui omnium infœlicitatum incommodis conquassentur, ac tandem biothanati moriantur.

Vndecima pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, malignis faciet humoribus tumefacto corpore uitiari, hydropicósq; mori.

Duodecima pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, ignibus concrematos, faciet misera, ac infausta morte perire.

Decimatertia pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, athletarum præpositos faciet, celebrésque palæstritarum magistros.

Decimaquarta pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, corpus faciet fœdis odoribus possessum, ita ut hyrcini fetoris miserum semper uirus exsudet, ob hócque ab omnibus fugiatur.

Decimaquinta pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, mendaces faciet, & ab omni ueritatis fide separatos, edaces quoque, ac uentri, & gulæ crapulosis libidinibus seruientes.

Decimasexta pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet, omnium scelerum flagitiis inquinatos.

Decimaseptima pars ♉ si in horosc. fuerit inuēta, fabros ferrarios faciet, & qui manibus æra pertractent.

Decimaoctaua pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, seruos faciet, humilésque uiros, artocopos, uel pistores.

Decimanona pars ♉ si in horosc. fuerit inuenta, steriles faciet, & quibus semper filii

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0348
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

semper filii denegentur. Quod si ♂ in ipsa parte fuerit, aut ex alto cadẽtes, aut in humido loco, uel aqua, uel fluuio infœlices morientur.

Vicesima pars ♉ si in horos. fuerit inuẽta, fœda faciet impuritate pollutos, cinædos, ac miseris libidinibus seruiẽtes. Si uero mulieris fuerit ista genitura, sine aliquo pudore, publice prostituetur in fornice.

Vicesimaprima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet laceratos, misero mortis genere deperire.

Vicesimasecunda pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, gibbosos faciet, ridiculósq; uiros, ac biothanata morte pereuntes.

Vicesimatertia pars ♉ si in horos. fuerit inuẽta, raucos uoce faciet. lenones. cinædos, & infamiæ semper labe pollutos. Quod si beneuolæ stellæ, aut in ipso loco fuerint, aut eum trigonica radiatione respexerint, tragœdos facient, comœdos, scænicos, cerritósq;.

Vicesimaquarta pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, musicos faciet, sed si hunc locum maleuolæ stellæ radiauerint, hos eosdem faciet biothanata, & infœlici morte perire.

Vicesimaquinta pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, fullones faciet, uel tonsores, & qui ex tali magisterio uiuant.

Vicesimasexta pars ♉ si in horos. fuerit inuẽta, homines faciet, qui excæcato uno oculo, etiam surdi efficiantur.

Vicesimaseptima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet scænicos, pantomimmos, sed pathicos, & cinædos.

Vicesimaoctaua pars ♉ si in horos. fuerit ĩuẽta, hoĩes faciet, multa possidentes, & q̃bus infinitis lucris, acquisitus diuitiarũ multarũ cumulus accedat, sed tamen in posteriori, & senili ætate, miseri erunt, & infœlices.

Vicesimanona pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, superbos faciet, & qui superioribus, inani quadam arrogantia, dominari cupiant

Tricesima pars ♉ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui inanimi semper & corporis delectatione uersentur.

Inter ♉ cornua, si quis habuerit horos. rex erit, uel dux magnus. gloriosus, & terribilis, & cui ĩperiũ nauale credat̃, uel q̃ pedestrẽ ducat exercitũ, quĩ uel alias subiũget ciuitates, alias liberet. Sed huic ĩperpetuũ soboles denegatur, uel saltem fœlices nascẽtur eunuchi, & quibus regni tuitio credatur, qui etiã multis multa p̃stent, unde illis imagines pariter, & tituli credãtur, sed postea offenso principe, mala & infœlici morte moriuntur.

Oritur etiã cũ ♉ nauis, quæ si in horos. fuerit ĩuẽta, negociatores faciet hilares semp̃ & lætos. Quod si ibi bñuola stella fuerit, erũt potẽtes naucleri. Si uero ♂ testimõiũ accesserit, & ☽, p̃ maria, ac terras exercitũ ducẽt, eq̃tibus, peditibúsq; p̃positi, sed ira, uel ĩdignatiõe prĩcipis morient̃ ĩfœlices.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0349
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ipsa aũt naui, quicũq; horosc. habuerit, nauta erit, gubernator nauis, negociator, seu nauium faber, uel artificiosissimus architectus.

Partium Geminorum Myriogenesis. Cap. uicesimunprimum.

PRima pars ♊ si in horosc. fuerit inuẽta, & eã ♄ quacũq; radiatione respexerit, potentes faciet, ac magnos, & ꝓuinciæ suæ primos atque à ciuibus suis, cum maximo honore metuendos, sed principis indignatione pereuntes.

Secũda pars ♊ si in horosc. fuerit ĩuenta, & cũ pſa ♃ sit positus, uel ♄, & pſertim si in opportunis genituræ locis, ☽ fuerit collocata, uel plena luminibus ad ipsos ferat̃, duces faciet, qui equitũ peditũue ducant exercitus, q̃bus nauiũ credat̃ imperiũ, qui ẽt plurimos subiugẽt hoĩes, q̃ ignota sibi uideãt loca, q̃bus quoq; etiã in remotis & longinquis regionibus, clara potestatis dent̃ ĩsignia. Erunt sane iusti. religiosi. plurimis multa pſtantes, & qui multis susceptis filiis, morte tandem ꝓpria moriantur.

Tertia pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, sacerdotes faciet, uel sacrorum principes, seu præcipuos regulos.

Quarta pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, maxima corporis pulchritudine faciet speciosos, & quos amata pulchritudo regibus cõmendet, ita ut in eorum amorem sua semper æstuent desideria.

Quinta pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, nobiles faciet, & erecto semper superbiæ spiritu subleuatos.

Sexta pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, uates faciet entheos, qui diuino quodam numine carmina concinant.

Septima pars ♊ si in horosc. fuerit inuẽta, carcerum faciet, publicarũque custodiarum uigiles, custodésq;.

Octaua pars ♊ si in horosc. fuerit inuẽta, & ibi etiã ☿ locũ habuerit, musicos faciet. Si uero ♂, sal pictæ reddet, sed qui in bello confossi moriant̃.

Nona pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, ♂ præsente, operarios faciet, lacunarios, & perpetuo infœlicitatis onere grauatos.

Decima pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet, qui pulmonis dolore confecti, moriantur.

Vndecima pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, oplomachos faciet, & qui gladiatorios ludos libenter exerceant.

Duodecima pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, ♂ præsente, uiri punctura teli morientur, mulieres uero in partu deficient.

Decimatertia pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet, qui inflato uentre, hydropici moriantur.

Decimaquarta pars ♊ si in horosc. fuerit inuenta, ♂ præsente, de alto loco lapsos, misera faciet morte deficere.

Decimaquinta

Decimaquinta pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet balneatores, mediastrinos, & ministros.

Decimasexta pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, pantomimmos faciet, sed quos multorum amoribus, perspicua corporis pulchritudo semper insinuet, molli & delicato corde.

Decimaseptima pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet, & pulchritudine corporis, & magnitudine perspicuos, sed qui sint sane uerecūdi, & propter hoc bonorum amici.

Decimaoctaua pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, athletarum faciet exercitationes, palæstricis semper obsequiis deputatos.

Decimanona pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, ♂ præsente, homines faciet ferro morituros. Si uero ♄ in ea parte fuerit, aquam haurientes, perpetuis faciet laboribus fatigari. Si autē ☽ in squamosis signis posita, quæ plena lumine feratur ad ♂, uel minuta ad ♄, elephanticos efficiet.

Vicesima pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, ♂ præsente, uiros faciet, qui populi gubernacula teneant, & quibus pulchra iudicia credantur, sed hi biothanata morte morientur.

Vicesimaprima pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, ♄ præsente, & ☽ bene collocata, affluentibus faciet diuitiis copiosos, nobilesq; regū amicos, sed paucoꝝ pr̄es filioꝝ, fratrūmq; paucoꝝ fr̄es, hi tn̄ lōgæui morientur.

Vicesimasecūda pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, citharœdos faciet, & musicos, & q̄ maxīa ferēt ex hoc, nobilitatis īsignia, quē mue regibus amicitiæ necessitudo cōiungat, hic tamē biothanata morte morietur.

Vicesimatertia pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, uiros faciet, uirtute strenuos, & in bello nobiles, quíue ab omnibus, prospero famæ testimonio commendentur, sed sine filiis morientur.

Vicesimaquarta pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, ♂ p̄sente, uel hūc locū de diametro, seu quadrato respiciēte, de alto lapsos p̄ire faciet, ita ut uel fractis pedibus ītereant, aut à feris, uel bestiis lacerati, deficiant.

Vicesimaquinta pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, sacerdotes faciet, haruspices. prophetas, ac regibus fideli amicitia cōiunctos. Sed si ♄ in ea p̄te fuerit, cinædos faciet, & pathicos, sed q̄ regis tandē īdignatiōe depereant.

Vicesimasexta pars ♊ si in horos. fuerit inuēta, æditu os faciet, templorūmq; custodes, hierodulos, & qui sacris officiis deputentur.

Vicesimaseptima pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, caducos faciet, mēte captos, & insanos, & tandem oligochronios.

Vicesimaoctaua pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, litigiosos faciet, cōtentiosos, & qui semper in litibus, contentionibúsq; uersentur. Si uero ♂ in ipsa parte fuerit, uel locū istū, quadrata, seu diametra radiatiōe respexe-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0351
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

rit, à canibus laceratos, faciet etiã, sine filiorũ hæreditate, perire.

Vicesimanona pars ♊ si in horos. fuerit inuenta, ☽ præsente, nobiles faciet, & notos, sed qui in prima positi ætate moriantur.

Tricesima pars ♊ si in horos. fuerit iuẽta, uenatores faciet, sed qui principum uoluptatibus ascribantur.

In ♊ aũt linea, quicunq; habuerit horos. & in eodẽ loco ♂ fuerit iuentus, à bestia seu uipa pcussi, femur aut pedẽ aliquẽ, ĩfœliciter amittent.

Partium Cancri Myriogenesis. Cap. uicesimumsecundum.

Inter ♋ oculos, quicunq; horos. habuerit, monoculus erit, aut omni oculorum lumine priuatus.

Prima ps ♋ si ĩ horos. fuerit iuẽta, ☽ pñte, negociatores faciet, & nobiles, ♄ ãt pñte, nautas. piscatores. tabernarios. caupões, & huiuscemõi.

Secunda pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, uiros faciet nimia potentia, ac nobilitate perspicuos, uiolentos etiã, & qui alienã substãtiã factiosa cupiditate possideãt, hi tñ p lõga ibunt itinera, ubi repẽtina morte deficient.

Tertia pars ♋ si in horos. fuerit inuẽta, negociatores faciet, laboriosos, nunq̃ in uno consistentes loco.

4. ps ♋ si ĩ horos. fuerit iuẽta, hoĩes faciet, q̃ inimicos suos, oĩ cõtrouersiæ genere semper impugnent, eorũmque superiores ĩ oĩ certamĩe efficiant.

Quinta pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, quorum lumina causosis uulneribus imbuantur.

Sexta pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, quorum oculi peruersa semper acie uertantur.

Septima pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui habeãt ĩ capite tubera. Sed si ☽ ad horos. ferat, astutos faciet, & ĩpios. Si uero tñ aut ☽ & horos. mars irradiauerit, latrones faciet, crudeli feritate crassantes, hi ĩ cruce tollent, aut publica aĩaduersiõe dãnati, crudelissima nece pibunt.

Octaua pars ♋ si in horos. fuerit iuẽta, cæcos faciet. In hac. n. pte, & q̃rta, nebula est, de qua frequenti oratione, in hoc sæpius libro meminimus.

Nona pars ♋ si in horos. fuerit iuẽta, nautas faciet, uel nauiũ gubernatores, q. scilicet naues, p oẽ pelagus, periti artificii moderatione gubernent.

Decima pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, tales faciet homines, qui oĩa efficaci conuersatione compleant.

Vndecima pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet piscatores, & qui in aquis continue uersentur.

Duodecima pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet laboriosos, & qui assiduo sudore uictum quæritent.

Decimatertia pars ♋ si in horos. fuerit inuenta, studiosos faciet, & semper in libris, assidua lucubratione, uersantes.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0352
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Decimaquarta pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, aurifices faciet, & qui ex auri operatione, lucrentur.

Decimaquinta pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet, silue stres, qui semper intra sua tecta se contineant.

Decimasexta pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, superbos faciet, & elatos, & qui se nobilitate illustres existiment.

Decimaseptima pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, pigros faciet, ocio sos, inertes, & nullo labore detentos.

Decimaoctaua pars ♋ si in horosco. fuerit inuenta, homines faciet læ tos, iucundos, & hilares, nulláque aduersitate lugentes.

Decimanona pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, histriones faciet, pan-tomimos, ac scænicos ioculatores.

Vicesima pars ♋ si in horosco. fuerit inuenta, homines faciet pigros, & qui nulla rerum fatigatione laborent.

Vicesimaprima pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet ua nos, mendaces, & nulla penitus ueritate probatos.

Vicesimasecunda pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, inertes faciet, pigros & ab omni operum fatigatione semotos.

Vicesimatertia pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, instabiles faciet, & ua ria mentis agitatione mutabiles.

Vicesimaquarta pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet, su per alios semper cupientes, honorum dignitate, leuari.

Vicesimaquinta pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, ☽ præsente, uel ra dios suos accōmodāte, omni faciet fœlicitate beatos, sed qui se stupris, adul teriísq; cōmaculent, ita ut eorū adolescentia laudetur, posterior uero infa metur ætas, hoc idem & in mulieris genitura decernitur.

Vicesimasexta pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet mobi les, & inconstanti sensus mutatione fallaces.

Vicesimaseptima pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, humiles faciet, & ob scuros, assiduáq; semper seruitute depressos.

Vicesimaoctaua pars ♋ si in horosc. fuerit īuenta, inertes faciet, & ocio sos, & qui nullis sciant negociis immisceri.

Vicesimanona pars ♋ si in horosc. fuerit inuenta, homines faciet illibe rales, & fures, & rerum alienarum concupitores.

Tricesima pars ♋ si in horosc. fuerit inuēta, nautas faciet, aut piscatores, & qui assidua aquarum fatigatione laborent.

Partium Leonis Myriogenesis. Cap. uicesimumtertium.

p Ría ps ♌ si ī horosc. fuerit īuēta, lenōes faciet, rauca qdē uoce eru ptos. Hoc ēt in illis partibus, q̄ sunt in ore ♌, simili rōne pficit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0353
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Secunda pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, reges faciet, & potentes. Sed quotiescũq; ad hunc locum ♂ uenerit, aut ♄, grauia illis bellorum certamina concitantur. In hac parte est limpida stella, de qua supius diximus.

Tertia pars ♌ si in horos. fuerit inuẽta, regem faciet duplex regnũ possidentẽ, multasq; ꝓuincias uirtutis suæ ptãtibus associantẽ. In hanc etiam partẽ, eadẽ superior stella, fœlici numine, radios suos extendit.

Quarta pars ♌ si in horos. fuerit inuẽta, homines faciet uenatores, qui ferarum, auiumq; studio teneantur.

Quinta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, athletarum magistros faciet, aliptes publicos, uel unctores.

Sexta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, athletas faciet, qui semper gymnasiorum exercitione lætentur.

Septima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, hymnologos faciet, comicos. tragicos, & quomodocunque scænicos.

Octaua pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, ex quodam artificio claros, & nobiles faciet. Sed si beneuolæ stellæ hoc idẽ decreuerint, cinædi erunt, pantomimmiq;. mulieres uero meretrices, quæ pudorem suũ, sine ullo respectu, passiuis libidinum conuersationibus uendant.

Nona pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, obstetrices faciet, uel alienos filios nutrientes. Quod si ☽ fuerit ibi lumine crescens, atq; beneuolis stellis attestantibus, regum, uel potentium filiorum faciet nutritores.

Decima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, duces faciet, nobilesq; sagittarios. Sed si ♂ horos. lunamq; uiderit, gladiatores reddet.

Vndecima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet impudicos, & nulla penitus honestate decoros.

Duodecima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet ẽ diuerso pudicos, & omni penitus honestate insignes.

Decimatertia pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet sapientes. constantes, & in omnibus stabili ratione probatos.

Decimaquarta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, inertes faciet, ociosos. & pigros, & qui nullo operis labore fatigentur.

Decimaquinta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet fortes, & animo, & corpore plurimum ualentes.

Decimasexta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, rusticos faciet, & ignobiles, & nulla penitus disciplina morosos.

Decimaseptima pars ♌ si in horos. fuerit inuẽta, magnanimos faciet, robustos, & omni uitæ actione probatos.

Decimaoctaua pars ♌ si in horos. fuerit inuẽta, dominos faciet, ac prĩcipes, & qui in populos habeant potestatem.

Decimanona pars ♌ si in horos. fuerit inuēta. milites faciet, fortes quidem, & animo feroci semper bella cupientes.

Vicesima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, nuncios faciet siue tabellarios, & qui principum negocia pertractent.

Vicesimaprima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet benignos, & omni hospitalitatis genere probatos.

Vicesimasecunda pars ♌ si in horos. fuerit inuēta, debiles faciet, & plurima quidem corporis ualitudine detentos.

Vicesimatertia pars ♌ si in horos. fuerit inuēta, homines uarios faciet, & diuersa sensus uolubilitate mutabiles.

Vicesimaquarta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, sapientes faciet, ac prudentes, & continua mentis agitatione pensantes.

Vicesimaquinta pars ♌ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet piscatores, & qui semper in aquis uitam ducant.

Vicesimasexta pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet laboratores, quorum uita assiduis fatigationibus teneatur.

Vicesimaseptima pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, laboriosos similiter efficiet, & qui mente semper & animo fatigentur.

Vicesimaoctaua pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, homines ē diuerso faciet ociosos, & nulla penitus fatigatione detentos.

Vicesimanona pars ♌ si in horos. fuerit inuenta, gratos faciet, & amabiles, & omnibus caros & iucundos.

Tricesima pars ♌ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet, aliena semper seruitute detentos.

Partium Virginis Myriogenesis. Cap. uicesimumquartum.

PRima pars ♍ si in horos. fuerit inuēta, & sit ☽ plena luminibus, ac ꝓsperū horos. testimoniū ꝑbeat, magna faciet nobilitate ꝑspicuos, qui semꝑ litteraꝝ merito, aut cū rege sint, uel regina, & qui plurimos habeāt sub sua ꝑtāte cōstitutos. Sed si ♂ hunc radiauerit locū, cinædos faciet, & qui tandē in humidis locis infœliciter moriantur.

Secunda pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, speciosos faciet sacerdotes. ꝓphetas. haruspices. religiosos quoq; magna nobilitate perspicuos. potentes etiā, & maxima diuinitatis insignia possidentes.

Tertia pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, mercatores faciet, qui sua idustria plurimos locupletent.

Quarta pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, rusticos faciet, & qui terrā colendo, continuis laboribus fatigentur.

Quinta pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, idem efficiet quod secūdam huius signi partem diximus decernere.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0355
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sexta pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, idem etiam operabitur, quod in secunda huius signi parte diximus decerni.

Septima pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, ☽ crescente, uel in horos. constituta, sacerdotes faciet haruspices. diuinos. religiosos. potétes, atq; aduersarios suos, súma semp auctoritate depriméntes. Quod si ♃, & ♂ hunc locú radiauerint, duces faciét, qui cótra barbaros, exercitú ducát. Si uero ☿ testimoniú perhibuerit, thesauroru facit ꝓpositos, ac fœneratores. Sed quotiescúq; ♄ ad húc locú uenerit, in magna erút penuria cóstituti. Si aút ♃ solus in hoc loco fuerit inuétus, omnia illis fœlicitatis ísignia decernent. Si autem ☽ crescens lumine, ♃ radios accommodauerit, pulchritudinis merito, fida potentibus necessitudine coniunguntur. Quod si ♀ in ipso loco fuerit inuenta, mulieres faciet prostitutas & malas.

Sub ipsa spica, si horos. fuerit inuentus, pistores faciet, sed qui inter collegas suos, habeant principatum.

Iuxta spicam, si fuerit horos. homines faciet infœlices. pauperes. & miseros, in summa penuria constitutos.

Octaua pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, religiosos faciet. iustos, ac magnifica nobilitate perspicuos, qui & affluétibus diuitiis ornentur, & pulchra gaudeant sobole filiorum atq; in prouecta ætate moriantur.

Nona pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, luctatores faciet, & qui in oíbus certaminibus, pulchra consequantur semper insignia coronarum.

Decima pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, latrones faciet, effrenata habendi cupiditate semper immundos.

Vndecima pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, athletas faciet, sed qui gloriosæ consequant̃ nobilitatis insignia. diuites quidem, ac diuitum mulierum maritos, sed qui uiolenta tandem morte moriantur.

Duodecima ps ♍ si in horos. fuerit íuéta, religiosos faciet, maxía dignitatis ísignia reportátes, ꝓphetas quoq;, ac sacerdotes, ac magno℞ téplorú, ciuitatú, uel ꝓuinciarú rectores, q̃bus frequenter populorú iudicia credátur, sed hi ex filio℞ suo℞ ífortuniis, maximos dolores consequentur.

Decimatertia pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, citharœdos faciet. cantores. & hymnologos, fidibus canoros.

Decimaquarta pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, musicos faciet, qui cantibus suis, hominum aures demulceant.

Decimaquinta pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, elegantes uiros faciet, q̃ uirginú concubitus sæpe sectentur, sed habebunt in femore uitium, ita ut eos, uitiosis humoribus cócretus sanguis, frequenter inquietet.

Decimasexta pars ♍ si in horos. fuerit inuéta, magnos faciet uiros, plura negocia sæpe tractátes, sed qui tandem biothanata morte moriantur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0356
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Decimaseptima pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, gladiatores faciet, publicis uoluptatibus deputatos.

Decimaoctaua pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, beatos faciet, ac primos sacerdotes, doctos, regum amicos, & qui à mulieribus semper amentur. Quod si ♂ in ipsa parte fuerit, uel in eius occasu, mulieris causa, publica faciet morte perire, ac biothanatos deficere.

Decimanona pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, architectos faciet, structores, parietarios, uel marmorarios.

Vicesima pars ♍ si in horos. fuerit inuēta, musicos faciet, citharœdos, etiam carmina dulci modulatione cantātes, sed hi patronorū clientelas sectabunt͛, obsequiis semp amoris apud hoīes, sibi gratiam comparantes.

Vicesimaprima pars ♍ si in horos. fuerit inuēta, hoc est, in extremo pede, hoīes faciet, qui se plurimis negocio℞ generibus inuoluant, & quibus frequenter iudicia credantur, uel qui iudicū semper amicitias affectent.

Vicesimasecunda pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, quæ pars extrema linea est, homines faciet, à dæmone attentatos. Quod si ♂ aut in ipsa parte fuerit, aut in eius occasu, à pyratis captos, in mari faciet interire.

Vicesimatertia pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, nautas faciet, & qui cōtinuis laboribus maria perlustrent.

Vicesimaquarta pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, assiduis uitæ laboribus defatigatos.

Vicesimaquinta pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, litigiosos faciet, & qui exigua quacunque causa, moueantur ad lites.

Vicesimasexta pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet moratos, & laudabili disciplina fulgentes.

Vicesimaseptima pars ♍ si in horos. fuerit īuenta, ociosos faciet, & inertes, & qui nulla uitæ actione utantur.

Vicesimaoctaua pars ♍ si in horos. fuerit inuēta, diuites faciet, & multis censibus plurimum locupletes.

Vicesimanona pars ♍ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet religiosos, sanctaq; mente, diuinis rebus semper intentos.

Tricesima pars ♍ si in horos. fuerit inuenta, stultos faciet, & insanos, & qui nulla penitus ratione utantur.

Partium Libræ Myriogenesis. Cap. uicesimumquintum.

PRima pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, pulchro faciet corpore, & amabilis gratia uenustatis ornatos. Si uero ♄ in hac parte fuerit, omni corpore reddet incolumes.

Secunda pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, quia in ipsa plurimæ sunt stellæ, quarum aliquæ sunt masculinæ, aliquæ uero fœmininæ, Animad

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0357
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uertendum est, quod si quis in masculinis stellis istis horos. habuerit, nobilis erit hymnodicus, & cui deorum secreta credantur. Si uero in fœmininis, cinædus erit, sed urbanitatis gratia, semp amatus, ac omnibus charus.

Tertia pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, sacerdotes faciet, iustos, sanctos. & fœlici ætate longæuos.

Quarta pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, citharœdos faciet. & musicos. dulcisonis uocibus ornatos.

Quinta pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, diuites faciet, & copiosos, & qui semper in iudiciis uersentur.

Sexta pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, diuites faciet, multa negociationis officia pertractantes.

Septima pars ♎ si in horos. fuerit inuẽta, ♂ p̄sente, à pyratis captos, crudeli faciet ĩteritu perire, seu à belluis laceratos, misera coget morte deficere.

Octaua pars ♎ si in horosco. fuerit inuenta, balneatores faciet, mediastimos, & aquarum ministros.

Nona pars ♎ si in horos. fuerit inuẽta, aleatores faciet, populari notione p̄spicuos. Hæc quoq; pars, in litteris etiã & doctrĩa peritissimos reddit.

Decima pars ♎ si in horos. fuerit inuẽta, pathicos faciet, & cinædos, publica pulsatos infamia. Quod si mulieris fuerit ista genitura, passiuis erit libidinum cupiditatibus prostituta.

Vndecima pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, hydropicos faciet, tume factos, & ex hac morte perituros.

Duodecima pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui in iudiciis, cum omnium notitia uersentur.

Decimatertia pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, religiosos faciet, & iustos, & quibus publica etiã iudicia credantur, quósq; reges amico diligant semper affectu, hi quoq; in prouecta ætate, morte sua morientur.

Decimaquarta pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, sculptores faciet, qui deorum simulacra, miro artificio fingant.

Decimaquinta pars ♎ si in horos. fuerit inuẽta, reginam faciet, sine filiis, oligochroniam, & biothanatam perituram.

Decimasexta pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, negociatores faciet, sed qui peregrinas merces semper adducant.

Decimaseptima pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, in septẽtrionali scilicet parte, & ☽ bene posita, ad beneuolas plena lumĩe feratur, litteratos faciet, regúmq; scribas, uel quibus dictãdi committatur officium, atq; ex ea potissimum causa, magno nobilitatis honore perspicuos.

Decimaoctaua pars ♎ si in horos. fuerit inuenta, in crucem faciet iussu impatoris attolli, aut eodẽ præsente torqueri aut prĩcipis iussu suspẽdi,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0358
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ſed tunc,cum ♂,in ipſa parte fuerit inuentus,id omne continget.

Decimanona pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,in repentino hoſtium curſu,homines capi faciet & trahi.

Viceſima pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuēta,in ſeptentrionali ſcilicet parte,medicos faciet,celeberrima artis nobilitate perſpicuos. Si uero ♂ ī ipſa parte fuerit inuentus,de menſuris & pōderibus actus dabit, ſed hominem faciet ſine filiis & hæredibus interire.

Viceſimaprima pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,geometras faciet, ac mathematicos uiros,ſed oligochronios reddet.

Viceſimaſecunda pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,♂ præſente,de loco alto lapſos,crudeli morte faciet interire.

Viceſimatertia pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta, regem faciet, qui tamen multis ſuperſtitibus relictis,ferro moriatur.

Viceſimaquarta pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,negociatores faciet, qui peregrinas merces nauibus aduehant. Si uero ♂ in ipſa parte,uel in occaſu,fuerit īuentus,iidem à pyratis in mari capti,trucidabuntur.

Viceſimaquinta pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,fabros ferrarios faciet,uel qui res metallicas ſemper exerceant.

Viceſimaſexta pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuēta,textores faciet, gerdióſque,ſed quorum animi inſaniæ ualitudine quatiantur.

Viceſimaſeptima pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,thurarios faciet,uel pigmentarios,ſeu pharmacopolas.

Viceſimaoctaua pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,ſacerdotes faciet,ac templorum miniſtros,ſed diuites.

Viceſimanona pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuēta,religioſos faciet.iuſtos, beneuolos.& omni bonitate ornatos.

Triceſima pars ♎ ſi in horoſ.fuerit inuenta,mendaces faciet.uerboſos, & affluentia ſermonis inflatos.Quod ſi beneuolæ ſtellæ in hoc loco fuerint collocatæ,magnos facient medicos,celeberrimóſque,ſed peregrinatores,& tandem biothanatos.

In boote quicunque habuerit horoſ.diuinus erit.aſtrologus.uates. artíſque caldaicæ ualde peritus.

Partium Scorpii Myriogeneſis. Cap.uiceſimum ſextum.

Prima pars ♏ ſi in horoſ.fuerit inuenta, incantatores faciet, qui uerborum poteſtate,dolores mitigare poſſint.

Secunda pars ♏ ſi in horoſ.fuerit inuenta,turpes faciet homines,meretricio ſquallore ſepe pollutos.

Tertia pars ♏ ſi in horoſ.fuerit inuenta,nanos faciet homines. gibboſos.deformes,atque ridiculos.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0359
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quarta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, nanos similiter faciet, sed regum uel imperatorum delitiis deputatos.

Quinta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, ☽ bene posita, nobiles faciet. iustos. religiosos. sed qui præclaro consortio affinitatis ornati, plurimos habeant liberos. Si uero ex magisterio, uel interpretationibus, habebunt uitæ substantiam, erunt regis scribæ, litterarũ tractantes officia, quos ideo fida regum amicitia nobilitet.

Sexta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, sacerdotes faciet. diuites, & liberos multos habentes, sed hi frequenter regum uel principum indignatione moriuntur.

Septima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, crudeli bestiarum morsu laceratos, interire.

Octaua pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet opifices. mechanicarum artium opere laborantes. Sed qui aut aspide, aut uipera percussi moriantur.

Nona pars ♏ si in horos. fuerit inuenta hortorum cultores faciet, qui illorum cultui sint semper applicati.

Decima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, homines tales faciet, qui in prima ætate constituti moriantur.

Vndecima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, entheos sacerdotes faciet, dantes uera responsa quærentibus.

Duodecima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, templorum seruos faciet, uel sacrorum obsequiis deputatos.

Decimatertia pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, ☽ in aliquo cardine cõstituta, iudices faciet, maxima reportantes ĩsignia dignitatis, aliorum etiã iudicum sententias iudicantes, atque habentes uitæ, necisque humanæ summam potestatem. Sed hæc illis potestas, ad annum. xxx. uel. xxxv. decernitur. Hi quoque uxores habebunt & filios, Anno autem ætatis suæ. xxvii. &. xlii. &. lviii. climateras, & pericula sortientur, quæ si ad annum lxvi. extendentur penitus interibunt, quoddam tamen uitium in uita patientur, & demum, aut gladio, aut ferro, uel in aqua, seu repentino quodã interitu morientur.

Decimaquarta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet sensu instabiles, ac nulla penitus ratione utentes.

Decimaquinta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, ociosos faciet, inertes. & pigros. & qui nulla se uitæ actione fatigent.

Decimasexta ps ♏ si in horos. fuerit inuenta, pistores faciet. Quod si ☽ in quocunq; signo claræ stellæ fuerit, iudices erunt, magna licentia & potestate ualentes. Si uero ♂ ĩ deiectis locis fuerit ĩuẽtus, spiculatores faciet, qui nudato

qui nudato gladio, hominum amputent ceruices.

Decimaseptima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta aurifices faciet, inauratores, bractearios, & qui in auro operentur.

Decimaoctaua pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet à bestiis nequiter laceratos, crudeliter interire.

Decimanona pars ♏ si in horos. fuerit inuēta, ☽ bene posita, magna faciet potentia fœlicitatis ornatos, qui uitæ, ac necis maximam habeant potestatem. Quod si ♃ horos. quacunq; radiatione respexerit, potestas etiam illis tanta erit, ut regali imperio comparetur. Sed erunt nimium in rep. negligentes, qui etiam offenso principe moriantur.

Vicesima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, duces faciet, potentésq; bellatores, qui prospere ducentes exercitum, infinitas uictorias consequant', quorū uirtus, & gloria regalibus comparetur imperiis. Qui etiā nimio fœlicitatis augumento elati, de attentando imperio, rebelli cogitatione pertractent. Erunt enim audaces, temerarii, post mortem tamen suam superstites filios relinquentes, sed qui igne, uel offenso rege moriantur.

Vicesimaprima pars ♏ si in horosco. fuerit inuenta, hoc est dexter pes ♏, piscatores faciet, qui marinas spongias colligant. Si uero secundus pes in horos. fuerit inuentus, ab aliqua bestia, uel quadrupede faciet īterire. Si tertius, uiros quidem cinædos faciet, mulieres uero prostituto pudore, publicas meretrices.

Vicesimasecunda pars ♏, hoc est prior pes sinister ♏ si in horos. fuerit inuenta, hortorum cultores faciet. Si secundus à bestiis faciet īterire. Si tertius, tonsores reddet. Si quartus, à pyratis faciet occidi, aut à bestiis laceratos, in humidis locis interimi.

Vicesimatertia pars ♏ si in horos. fuerit īuēta, & ♀ & ♂ in ipsa fuerit parte collocati, potentes facient, diuites, & longæuos, & quibus fœlicitatis augumēta, in ꝑfecta decernantur ætate, quíq; multa filiorū sobole gaudeāt.

Vicesimaquarta pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, tales faciet, qui auaræ cupiditatis instinctu, & parricidali furoris amentia, fratres suos interficiant, sed ipsi quoq;, sic uolentibus fatis, uiolenta morte morientur.

Vicesimaquinta pars ♏ si in horos. fuerit inuēta, si ♂ in ipsa parte fuerit inuentus, uel ei per diametrum, aut quadratum iunctus, homines faciet igne cremari.

Vicesimasexta pars ♏ si in horos. fuerit inuēta, oratores faciet, aduocatos, medicos, sed quos professionis suæ nobilitet ingenium. Cum testimonio autem beneuolarum stellarum, illis patriæ legatio reddetur, hi tamen offenso rege uel principe suo, nequiter interibunt.

Vicesimaseptima pars ♏ si in horos. fuerit inuēta, præsente ♀, ac ♃, di

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0361
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uites faciet. iustos. amabiles. longæuos, ac multarum mulierũ amore præuentos. Sed his, processu ætatis, augumenta fœlicitatis accedent. in prima tamen ætate, maxima gloriæ & dignitatis incrementa prouenient.

Vicesimaoctaua pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, strabones faciet, sed quos, peruersis oculis, ornet bona gratia uenustatis. hi tamen negligentes erunt. Quod si ♂ in ipsa parte fuerit iuentus, profusioné sanguinis patiẽtur alii, alii elephantiam, quidam uero phrenesin, & hoc si uero lumine, ☽ feratur ad ♂, quocunq; in loco fuerit inuenta.

Vicesimanona pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, aduocatos faciet, & sapientes. Quod si beneuola stella in ipsa parte fuerit, ad imperatorem legati mittentur, ac omnia cõplebunt, quæcunq; illis fuerint in legatione mãdata, unde & multa munera consequentur, sed in necessariis corporis partibus, uitium aliquod habebunt omnino.

Tricesima pars ♏ si in horos. fuerit inuenta, marsos faciet, & ueneficos ad neces hominum uenena uendentes, ita ut ex isto studio multos interficiant. Erunt etiam hi malitiosi, mendaces, & mali. Si uero ♂ in ipsa parte fuerit iuẽtus, uenatores erunt, sed biothanati pereuntes. Adiacẽt aũt ♏, in dextera parte ophiuchus & uulpes. In sinistra uero Cynocephalus & ara.

In ophiucho qui nati fuerint, audaces erũt, enthei quoq;, præsago diuinitatis, instinctu futura noscentes.

In uulpe qui nati fuerint, callidi erunt, fraudulenti, & circũscriptores, cordatissimi tamen, & uitæ subsidia, æterna quadam cultura quærentes. Quod si ♄ in ipso loco fuerit inuentus, monumentorum custodes erunt sed qui per dolum moriantur.

In cynocephalo qui nati fuerint, ualitudinarii frequẽter erunt, & sine filiis, atque oligochronii.

In ara qui nati fuerint, sacerdotes erunt, habentes tantum ex sacrificiis uitæ subsidia, sed mala morte pereuntes.

Partium Sagittarii Myriogenesis. Cap. uicesimumseptimum.

Prima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, nobiles faciet, religiosos iustos, & quibus maxima gloriæ cõferant insignia. Quod si beneuola stella in hac parte fuerit cõstituta, reges faciet, uel regum proximos, qui omnia negocia sua efficaciter compleant.

Secunda pars ♐ si in horos. fuerit inuẽta, homines faciet furiosos, periuros, perfidos, atque sacrilegos.

Tertia pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, unum oculum faciet, quocũque modo & genere, amittere.

Quarta pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, monumentorum custodes faciet, uespilliones, & pollinctores.

Quinta

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0362
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quinta pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, impuros faciet, impudicos, miseros, & turpis infamiæ labe pollutos.

Sexta pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, nanos faciet. gibbos. uaricosos. uitiatos. & tandem biothanatos.

Septima pars ♐ si in horos. fuerit inuēta, iustos faciet, religiosósq;, & q̃bus publica iudicia credant̃, ita ut de cæterorū iudiciis sententias ferant.

Octaua pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, præsente ♃, longæuos faciet, & religiosos, ac in cæteris suis affinibus primos, multos habentes filios, regum interpretes uel magistros. scribas quoq;, & sacrarum litterarum officia tractantes, unde sibi, in ætatis processu, fœlicitatis insignia cōferantur, & qui bona morte deficiant.

Nona pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, astrologos faciet, uates. diuinos. entheos. deorúmq; cultores.

Decima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, athletas faciet, oplomachos, & qui gladiaturam semper exerceant.

Vndecima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui in hostili bello percussi, crudeliter pereant.

Duodecima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet periculosos. temerarios. & qui præpostero cupiditatis ardore, ad omne nefas libēter accedant.

Decimatertia pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, parricidali faciet furore possessos, biothanatos itidem interire.

Decimaquarta pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, citharœdos faciet, publicis uoluptatibus deputatos, sed qui in oculo uitium habeant.

Decimaquinta pars ♐ si in horos. fuerit inuēta, mechanicos faciet, qui instrumenta, bellis necessaria faciētes, ipsi etiā nequiter in bello moriant̃.

Decimasexta pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, ♂ præsente, uir quidem hasta laceratus morietur, mulier uero in partu deficiet.

Decimaseptima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, athletas faciet. Si uero ♂ testimonium perhibuerit, uenatores efficiet. Si ♃, equorum faciet aptissimos curatores.

Decimaoctaua pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, fures faciet, periuros. maleuolos. malignos. sine filiis, & biothanatos.

Decimanona pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, pancratiastas, & athletas, sed sine filiis morientes.

Vicesima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet nanos. gibbosos. deformes, atque ridiculos.

Vicesima prima pars ♐ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet multorum ciborum, & res alienas abnegantes.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0363
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Vicesimasecunda pars ♐ si in horos.fuerit inuenta, pſente ♃ magnos faciet. potentes.& infima terræ spatia possidétes.Hi enim tales erunt,quibus peditum equitúmue cõmittantur exercitus,quibus etiam nauale sæpius præliũ credatur.In quo & multa bella cõfingent,& barbaras etiã subiugabunt ciuitates,quarũ alias instaurabũt,alias uero funditus dissipabũt. Habebunt ẽt filios & uxores,quæ tamẽ in necessariis locis uitia habebũt & cicatrices,ipsi uero ĩ pegrinis locis bellãtes,ĩ pugna biothanati moriẽt.

Vicesimatertia pars ♐ si in horos.fuerit inuenta,in desertis & abditis locis,à bestiis laceratos faciet interire.

Vicesimaquarta pars ♐ si in horos.fuerit inuenta,equorum faciet domitores,uel aurigas.Si uero in ipso loco ♃ fuerit,aurigas regios faciet, uel muliones,sed qui ob hoc maxima gloriæ consequantur insignia. Si autẽ istic ♂ fuerit attestatus,biothanatos faciet interire.

Vicesimaquinta pars ♐ si in horos.fuerit inuẽta,ebrios faciet, & temulẽtos,pſertĩ si ♂ in ipsa pte fuerit ĩuẽtus.Si uero ♀ testimoniũ perhibuerit, cinædos faciet,sed q̃ publica damnẽt ĩfamia,mulieres uero meretrices.

Vicesimasexta pars ♐ si in horos.fuerit inuenta,uitiosa faciet cõtagione pollutos, mulieres uero,uiragines, meretrices, & ad omne libidinum facinus applicatas.

Vicesimaseptima pars ♐ si in horos.fuerit inuẽta, homines faciet,ĩ desertis locis, misera morte deficere. Si uero ♂ in ipsa parte fuerit inuentus, oligochronios faciet,& infœlices,& qui acri plaga moriatur.

Vicesimaoctaua pars ♐ si in horos.fuerit inuenta,asinarios faciet muliones & qui assiduis laboribus implicentur.

Vicesimanona pars ♂ si in horos.fuerit inuẽta,homines faciet nanos. gibbosos.deformes.captiuos.ridiculósq;.

Tricesima pars ♐ si ĩ horos.fuerit ĩuenta,physicos faciet sine gratia, & inuidos,quorum mors à bestiis causetur. Quod si ♂ in ipsa parte fuerit, erunt oligochronii,sine filiis.

In extrema ♐ linea,& super cauda,q̃ nati fuerint figuli erunt.Infra caudã uero nati,monoculi erũt,& strabones,sed cursores uelocissimi,sub alienis tamẽ potestatibus subiugati. Hi uero erunt sanguine sæpius inquietati,habebunt quoq; faciem prolixam,sed à quadrupe lacerati,misera morte deficient.In dextra parte ♐,oritur nauis argo,in sinistra uero canis.

In naui qui horos.habuerint,erunt nauclerii,uel nauiũ gubernatores, negociatores quoq;,sed qui ad occidentẽ nauigent. Sed si ♂ hunc eundẽ locum uiderit,reuertentes ad orientem,à pyratis occidentur.

In cane q̃ horos.habuerint,litigiosi erunt,& clamosi.Si uero ☿ in ipso loco furrit ĩuẽtus,erũt aduocati optimi,& regũ amici,ac pcipui oratores.

In ore

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0364
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ore canis qui horoſ. habuerint, erunt turpi uitã, inquinato ore, ſed affluentia uarii ſermonis inflati.

Partium Capricorni Myriogeneſis. Cap. uiceſimumoctauum.

Prima pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuẽta, regem faciet, ac principẽ, & cui maxima conferantur inſignia poteſtatis.

Secunda pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, belligerendi doctores efficiet, & quibus præliorum diſpoſitio credatur, ſed hi biothanata morte infœliciter morientur.

Tertia pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, præſente ♂, ac ☽ bene collocata, magnos faciet, ac potentes, & qui maximam habeant gladii poteſtatem ſed qui iudicia ſua, ſeuere & crudeliter ſemper exerceant. Hi enim crudeles erunt, ingenioſi, audaces, & multorum interfectores, erunt quoque magni exercitus duces, ſed in pugna morientur.

Quarta pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuẽta, præſente ☿, muſicos faciet, uel artifices, ſed qui mulieres, præpoſteris libidinum amoribus perſequãtur ſintq; in omnibus negligentes. Si uero ☽ fuerit bene poſita, ſcribas faciet, & nobiles, quibus magnarum rerum officia credantur, diuites quoq;, iuſtos, religioſos, & qui longæui moriantur.

Quinta pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, turpes faciet, impuros, & ad omne libidinis uitium applicatos.

Sexta pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, homines faciet, qui tandem miſerabiliter elephantici moriantur.

Septima pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, curioſos faciet, artifices, & quos artificii ſui nobilitas commendet, regúmq; amicos. Cum maleuolarum autem ſtellarum teſtimonio, medici quoq; in hac parte naſcentur.

Octaua pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, p̃ſente ♀, homines faciet, qui maximæ dignitatis inſignia conſequantur. Quod ſi ☽ bene fuerit collocata, multa agentes, omnia faciet negociationis officia tractare, alios quoque publicis uectigalibus faciet eſſe præfectos.

Nona pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, ♂ præſente, homines faciet in prima ætate deficere. Si uero ☿ teſtimoniũ perhibuerit, fœneratores faciet, & diuites, ſed qui pecuniarum ſuarum cauſa moriantur.

Decima pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuẽta, ♂ præſente, mœchos faciet, ſed cum amabili gratia uenuſtatis, qui tamen amicorum ſuorum uxores, præpoſtera amoris cupiditate corrumpãt. Verũ nunq̃, in iſto facinore deprehenſi publicãtur, ſed iis potius, ex aliquo artificio, maxima uitæ ſubſidia conferentur. Vxores tamen etiam ipſi adulterio corruptas ſortientur, ac tandem in ultimo ætatis fine, morte repentina deficient.

Vndecima pars ♑ ſi in horoſ. fuerit inuenta, aurifices faciet, bractearios

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0365
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

inauratores,& qui talia exerceant.

Duodecima pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, magnæ uirtutis faciet athletam, sed qui biothanatus moriatur.

Decimatertia pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, præsente ♂, tales faciet, qui propter lucrum, ad omne facinus crudelitatis accedãt. Si enim erunt marsi, uenena uendentes, & qui serpentes, sopitis uenenorum aculeis, nutriant, per quos multi etiam moriantur. erunt quoque periuri, libidinum adulteratores, sed qui tenui uoce carminum modos dulcter dicant, ac omnes ut plurimum ficta simplicitate decipiant, ori putri, clamosi, & qui neque de uxoribus, neque de filiis, aliqua gaudia consequant᷑. Erunt præterea, in ætatis processu, pedibus claudicantes, & qui de cõmertiis, uel de publico, uitæ subsidia consequantur.

Decimaquarta pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, ♃ præsente, uel ♀, diuites faciet, ac rerum ministros, quibus semper aliqua tuitio credatur, qui que in populo suo, principalium uirorum officia pertractent. erunt tamẽ negligentes, & qui plurimis conuiuiis gaudeant. Quod si ☿ in isto loco fuerit inuentus, ex domestica commendatione prouecti, ad regum amicitias peruenient.

Decimaquinta pas ♄ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet nanos, gibbosos, deformes, atque ridiculos.

Decimasexta pars ♄ si in horos. fuerit inuẽta, homines gibbosos faciet, & qui sex digitos in manibus habeant.

In coniunctione spinæ & colli ♄, qui nati fuerint, ♂ præsente, ac ☽ testimonum perhibente, & bona radiatione cõiuncta, nobiles erunt, ac nobilium filiorum parẽtes, regum amici ac principum. pollychronii quoque, sed qui biothanati moriantur.

Decimaseptima pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, præsentibus in eadẽ parte uel signo, ♂ ♀ & ☿, uxorum faciet interfectores, sed qui publica animaduersione plectantur.

Decimaoctaua pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, ☿ præsente, scribas faciet, regalibus semper officiis deputatos. sed hi a bestiis consumpti, in locis humidis morientur.

Decimanona pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, tabelliones faciet, forensibus semper studiis applicatos.

Vicesima pars ♄ si in horos. fuerit inuẽta, nobiles faciet, ac regum amicos, & quibus multa, ex imperatorum largitionibus conferantur, amabiles populo, & qui mediocritatis spatio, multa dignitatis insignia consequantur. Erunt autem faciles ad indignandum, & qui indignationes suas cum maximo potestatis impetu prosequantur, sed ex fratrum casibus infortunia

fortunia percipient, morte tamen propria morientur.

Vicesimaprima pars ♄ si in horos. fuerit inuēta, languidos faciet, & aīo & sensibus, & qui frequenter insaniant.

Vicesimasecunda pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui crudeliter à bestiis lacerati, morientur.

Vicesimatertia pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, pantomimos faciet, & scænicos, sed gratia uenustatis ornatos.

Vicesimaquarta pars ♄ si in horos. fuerit inuēta, iustos faciet, potentes, & qui de aliorū sentētiis iudicia ferant, regū amicos, sed qui ex filiorū infortuniis, maxima doloris & angustiæ incōmoda consequantur.

Vicesimaquinta pars ♄ si in horos. fuerit inuenta, tyrānos faciet crudeles, ad omne facinus armatos, periculosos, & temerarios, & quibus semper mors, populi ac multitudinis manibus, in seditione feratur.

Vicesimasexta pars ♄ si in horos. fuerit inuēta, homines rusticos faciet; & qui tantum ex siluis uictum aucupentur.

Vicesimaseptima pars ♄ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet debiles, aduersáq; sæpius ualitudine impeditos.

Vicesimaoctaua pars ♄ si in horos. fuerit inuenta. diuites, & locupletes, sed fœdo auaritiæ crimine detentos.

Vicesimanona pars ♄ si in horosco. fuerit inuenta, lætos faciet, hilares, atque iucundos, & qui nulla penitus aduersitate frangantur.

Tricesima pars ♄ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet lentos ac pigros, & qui nunq̄ incepta perficiant.

Partium Aquarii Myriogenesis. Cap. uicesimumnonum.

PRima pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, præsentibus ♃ & ♄, uel horos. trigonica radiatione respicientibus, ac ☽ bene collocata, reges magnos faciet, & gloriosos, polychronios quoq;, ac oīum terrarum circulum possidentes, & quibus maxima in processu temporis potentia decernatur, sed ii tamen in aqua peribunt.

Secunda pars ♒ si in horos. fuerit inuēta, artifices artiū faciet, quæ ad ornatū uel picturā ptinēt, sed ii superstitibus filiis, ꝓpria morte morientur.

Tertia pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, ♃ præsente, uel horos. quacūque radiatione respiciente, magnos faciet, ac potentes, & multas terras possidentes, sed qui patrimonii sui iacturā faciant. Verūtamen propriis uiribus, maxima consequentur subsidia facultatū. Ii quoq; gentem suam debellabunt, & erunt ad omne crudelitatis facinus adiuncti, & qui multorū hominum stragibus gaudeant. Habebunt quoq; ex ancillis filios, sed hos immatura perdēt ætate. Erunt aūt ab omni tristitia separati, oībus displicebunt, oībus detrahent, ita ut ex ista causa, oēs cū amici uetent. Erunt præ-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0367
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

terea edaces,multũ cibũ sumentes,sed multũ agri possidentes,& in proces su tẽporis multa potentiæ isignia cõsequẽtes. Sed cũ fuerint limẽ senectu tis ĩgressi,iam superioribus laboribus debilitato corpore,agros colent.

Quarta pars ♒ si in horosco.fuerit inuenta,deorum cultores faciet,de aliorum sententiis iudicia proferentes,sed tamen ii biothanata morte infœliciter peribunt.

Quinta pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,homines quidem tales faciet, qui laqueo uitam infauste finiant.

Sexta pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,aquas faciet haurientes,misero laboris onere grauatos,seu nobiles athletas.

Septima pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,ac ♀ fuerit ei quacũq; radiatione cõiuncta,longæuos faciet.diuites,ac iustos,& qui maxime in senectute proficiant.sed ii tandem superstitibus filiis,sua morte morientur.

Octaua pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,homines faciet,aduerso fortunæ decreto,seipsos non possidentes.

Nona pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,structores faciet,architectos. sculptores,& talia opera exercentes.

Decima pars ♒ si in horosco.fuerit inuenta,& ♂ ei fuerit quacunque radiatione coniunctus,balneatores faciet,ac mediastimos,sed in prima ætate positi moriantur.

Vndecima pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,hoĩes faciet,qui in aquosis uel humidis locis,infauste moriantur.in uertice urnæ,qui nati fuerint, medici erunt. Si uero fuerit ei ♄ q̃cunq; radiatiõe cõiunctus,polinctores erũt,& funerarii,ac uespilliões,q̃bus mortuo℞ sepulturæ officia credant᷑.

Duodecima pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,piscatores faciet, qui solum ex mari,uitæ suæ subsidia consequantur.

Decimatertia pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,hortorum cultores faciet,uel cloacarum mũdatores.Si uero ♂ ei testimonium perhibuerit,balneatores efficiet.Si aũt ♄,aq̃rũ reddet haustores,& q̃ ex tali artificio uiuãt.

Decimaquarta pars ♒ si in horosco.fuerit inuenta, ♂ ei testimonium perhibente,uiatores faciet,uel nautas,sed qui omnis laboris onere prægrauati,uitam miseram ducant.

Decimaquinta pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,cinædos faciet impudentes,sed qui hoc libidinis uitium latenter exerceant.

Decimasexta pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,homines faciet, qui potissimum ex igne laborata opera conficiant.

Decimaseptima pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,& ei ♂ fuerit quacunque radiatione coniunctus,hasta faciet laceratos interire.

Decimaoctaua pars ♒ si in horos.fuerit inuenta,homines faciet,qui

pulmonis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0368
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

pulmonis, dolore cum graui ægritudine laborabunt.

Decimanona pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui in alios tandem, potestatem aliquam consequantur.

Vicesima pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, hydropicos faciet, qui uentris tumiditate correpti, hac ex causa moriantur.

Vicesimaprima pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, aurifices faciet. bractearios. inauratores, & talia exercentes.

Vicesimasecunda pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, formosa facie & corpore gratos, sed in prima ætate morituros.

Vicesimatertia pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, pigmentarios faciet, sed diuites, & quibus ex tali arte lucra proueniant.

Vicesimaquarta pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, & ei fuerit ♃ quacunque radiatione coniunctus, formosos faciet, & magno corpore gratos, & amabiles. Si uero ei ♀ fuerit quacunq; radiatione coniuncta, regis amicos faciet, corporis pulchritudine gratos, & fœlices, sed qui in prima ætate cōstituti, naturæ legibus satisfaciant.

Vicesimaquinta pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, steriles faciet, ac sine filiis, erraticos semper, atque amorum cupiditatibus æstuantes, in quibus omnem cogitationem exponant.

Vicesimasexta pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui ex herbis, uel terræ cultura, uitæ subsidia consequātur. sed hi perpetuis laboribus oppressi, longæui erunt, & imprestabiles.

Vicesimaseptima pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, hierodulos faciet, & templorum seruos, atq; in sacrorum cærimoniis hymnos dicentes.

Vicesimaoctaua pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, podagricos faciet, qui pedum tumore confecti, semper doleant.

Vicesimanona pars ♒ si in horos. fuerit inuenta, ♂ p̄sente, uel ei quacūque radiatiōe cōiuncto, hoīes faciet, de alto proiectos claudicare. Si uero hunc locū ♄ respexerit, ex hoc īfortunio, īfœlicissime morientur.

Tricesima pars ♒ si in horos. fuerit īuēta, & ei ♄, cū ☽ appositus, q̄cūq; fuerit radiatiōe cōiunctus, nobiles faciet, & lōgæuos, q̄bus ēt, ī p̄cessu temporis, oīa fœlicitatis īsignia cōferant̄. Quidā ēt, negociandi causa pelagus grande transibunt. Sed erunt ii sane sine filiis, ac priuignos suos in loco filiorum habentes. Extra autem ♒ partes istas, cum ipso signo exoritur falx. lupus. lepus. ♒ minor, & ara.

In falce qui nati fuerint, aratores erunt, qui agros colentes, multas frumentorum copias legant.

In ore lupi qui nati fuerint saltatores erunt, sed ♂ attestante, miserabiliter à canibus comedentur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0369
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In ipso lupo qui nati fuerint, fraudolēti erunt. fures. crudeles. homicidæ, qui suos, & extraneos, crudeli feritatis atrocitate percutiant, sed ii biothanati morientes, etiam insepulti belluis relinquentur.

In sinistro pede lupi, attestante ♂, qui nati fuerint, à latronibus percussi, pedes grauiter laxabunt.

In dextro pede lupi, qui nati fuerint, phrenetici effecti, in primo ætatis tempore morientur.

In capite minoris ♒, qui nati fuerint, per deserta loca multum errabūt & in eis conuersabuntur, ac forte quidam aucupii exercitio sacrabuntur.

In dextra minoris ♒, qui nati fuerit, equo℞ magistri erunt. Si uero beneuolæ stellæ testimoniū ꝓhibuerit, aurigæ uel muliones regis efficiunt.

In uentre minoris ♒, qui nati fuerint, cultores erunt hortorum, fœneratores, & laboriosi, sed biothanati.

In dextro pede minoris ♒, qui nati fuerint, in locis aquosis, humidisq; infœliciter morientur.

In ara qui nati fuerint, de sacrificiis uitæ subsidia consequentur, sed tamen exusti igne peribunt.

In aquæ effusione, qui nati fuerint, à prima ætate, diuites erunt, & multorum bonorum possessores, sed patrimonium paternum uaria profusione dilapidabunt. Erunt autem liberales, sed iis multi erunt frequenter ingrati. In ætatis tamen processu, maxima & patrimonii & dignitatis augumenta consequentur, ac inimicos suos, sibi uidebunt oīfariā subiugatos.

In lepore qui nati fuerint, pauperes erunt. infœlices. timidi, atque uagantes, suosque labores frustra nitentes.

Partium, quæ in ♓ sunt, Myriogenesis, Cap. tricesimum.

PRima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, curiosos faciet, compositos, atque ex egregiis facultatibus uitæ subsidia cōsequentes, qui ex sororum uel affinium conscriptione, filios suscipiant, incestuoso coitu conquisitos.

Secunda pars ♓ si in horos. fuerit inuēta, homines faciet, stridentis animi, suspiciosos, atque Zelotypos.

Tertia pars ♓ si in horos. fuerit inuēta. impuris faciet, libidinū uitiis implicatos, ac meretricio squallore pollutos, quorum uita publica semper uexetur infamia.

Quarta pars ♓ si in horos. fuerit inuēta, effœminatis faciet moribus cinædos. mulieres uero faciet pudorem suum, passiua libidinis nundinatione prostituere.

Quinta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, & ei ☿ & ♀ fuerint quacunq; radiatione coniuncti, diuites faciet, nobiles, longæuos, qui ex arte aliqua

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0370
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uitæ subsidia consequantur. Hi quoq; regibus insinuabuntur, ac bona senectute prouecti, filiis superstitibus, bene morientur.

Sexta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui à bestiis crudeliter lacerati moriantur.

Septima pars ♓ si in horos. fuerit inuéta, ♂ præsente, aut à bestiis in terra, aut à ♓ in aqua faciet lacerari.

Octaua pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, præsente ♀ & ☿, religiosos faciet, iustos. longæuos. ac litterarum officia tractantes, regibus notos, & eorum scribas, qui filiis superstitibus, in ultima ætate morientur.

Nona pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, idem decernit, quod in octaua superiore diximus decerni.

Decima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, ☽ bene posita, & ibi præsente grandes faciet, potentes, ac omnibus notos, regibus coniunctos, multásq; terras peragrãtes, ac grande pelagus nauigaturos. Hi etiam liburnis præponentur, ac nauale cõmittetur imperium, erúntq; in pugna uictores & superiores, Habebunt quoq; maximum amoris & gratiæ meritum. erunt iusti, & religiosi, sed circa muliebres concubitus semper impatientes, magna tamen præstantes, & omnia impetrantes, sed regis dolo aut ira biothanati morientur.

Vndecima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui in desertis locis, à bestiis lacerati, naturam perdent, aut in humidis terris, in prima ætate, & sine filiis, uel heredibus biothanati morientur.

Duodecima pars ♓ si in horos. fuerit inuéta, piscatores faciet, sed phreneticos, & in prima ætate morituros.

Decimatertia pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, præsente ♀, & ♃, diuites faciet, & nobiles, ex aliqua arte, uitæ substantiam consequentes. Si uero ☿ ei, quacunq; fuerit radiatione coniunctus, negociatores faciet, uel pigmétarios, diuites tamen & fœlices, & qui superstitibus filiis moriantur.

Decimaquarta pars ♓ si in horos. fuerit inuéta, homines faciet, quibus maxima conferantur dignitatis insignia, sed ii in aquosis uel humidis locis, aut à pyratis occidentur.

Decimaquinta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, ♂ præsente, homines faciet, qui per terrarũ deserta uagent, ac per ĩcognita maria nauigét. hi enĩ semper laboribus torquebuntur, ac semper in nauibus uitam habebunt.

Decimasexta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, diuites faciet, & longæuos, atq; in cæteris affinibus primos.

Decimaseptima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui carmina dulci modulatione decantent. Si uero ♂ in ipsa parte fuerit inuentus, hi laqueo se suspendent.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0371
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Decimaoctaua pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, audaces faciet, & multum cibum sumentes, sed ualitudinarios.

Decimanona pars ♓ si in horosco. fuerit inuenta, oratores faciet, & aduocatos, docti sermonis affluentia perspicuos. Quod si ei beneuola stella testimonium accommodarit, erunt in domo regia, multa imperantes, ac multa uerecundia, & morum grauitate, atque honesta conuersatione semper ornati, ab omnibúsq; dilecti.

Vicesima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, per multas gentes errantes, sed si ♂ ei testimonium perhibuerit, erunt in prima ætate captiui & serui.

Vicesimaprima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet homicidas, & qui facili bile ad rixas moueantur.

Vicesimasecunda pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, impudicos faciet, ac omni quidem fœdæ ueneris genere inquinatos.

Vicesimatertia pars ♓ si in horos. fuerit iuenta, aucupes faciet, & qui ex auibus tantum, uitæ substantiam consequantur.

Vicesimaquarta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, qui in mari nauigantes, uitam ibi finiant.

Vicesimaquinta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, aurifices faciet, celatores. pictores, & qui ex iis artibus alantur.

Vicesimasexta pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, ♂ & ♄ testimoniũ perhibentibus, balneatores faciet, mediastimos, nauticos quoq;, & quibus organicæ machinationis officia credantur, sed infœlices, & biothanatos.

Vicesimaseptima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, fugitiuos faciet, per multas terras errantes, sed qui spina percussi pereant.

Vicesimaoctaua pars ♓ si in horos. fuerit inuẽta, ♂ præsente homines faciet, in humidis & aquosis locis à bestiis lacerari.

Vicesimanona pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, si ♃ & ♀ in ipsa parte fuerint collocati, & ☽ sit bene posita, nobiles faciet, ac diuites, qui per oẽm uitam suam fœliciter uiuentes, sua tandem morte deficiant.

Tricesima pars ♓ si in horos. fuerit inuenta, homines faciet, in mari uitam habentes, & qui semper laboriosis actibus implicati, uitam summo cum sudore ducant.

In extrema ♓ cauda, hoc est in linea, quæ diuidit ♓, & ♈, ♂ præsente, qui nati fuerint, apocopi erunt, & abscisi. In ♓ septẽtrionali, oritur ceruus, & lepus. In australi autem oritur cetus, marina bellua.

In cornibus cerui, qui nati fueriṫ, ♂ præsente, armorũ præpositi erunt exercitúsq; duces, qui peregre pugnantes, in prœlio tandem moriantur.

In ore cerui, qui nati fuerit. marsi erunt, q̃ serpẽtes inuestigent atq; cõ-

comprehendant, sed biothanati.

In pedibus cerui, qui nati fuerint, plurimum uagantes, biothanata tandem morte deficient.

In lepore qui nati fuerint gubernatores erunt periti, quibus nauium gubernacula credantur.

In cauda ceti, ♂ præsente, qui nati fuerint, à bestiis lacerati, crudeli morte uitam amittent.

In duabus partibus ceti, præsente ♀ & ☿, qui nati fuerint, uiris potentibus subiacebunt, & inde proficientes, uitæ consequentur auguméta. Alii autem serui erunt, sed ad grandem dignitatem, honesto ac liberali seruitutis merito, patronorum indulgentia deducentur.

In tribus partibus ceti, qui nati fuerint, nauigabunt, ac plurimas terras circundabunt. Quod si ♂ in ipsa parte fuerit inuentus, à pyratis interfecti morientur.

Sphæræ barbaricæ tertia apotelesmata. Cap. tricesimū primum.

IN plurimis signis, claras esse stellas, & regia luminis maiestate fulgentes, in sexto diximus libro. Quid itaque in istis partibus, in quibus claræ inueniuntur stellæ, decernat horos. quemadmodum in eodem sexto libro de ☽ diximus, nūc explicare curabo similiter.

In undecima parte ♈ clarum ostenditur sydus, in quo qui nati fuerint ♃ præsente, uel ei trigonica radiatione coniuncto, duces magni erunt, ac potentes, & regum amici, multam & grandem terram possidentes, ac honesto famæ testimonio subleuati, & qui morte propria moriantur.

In cornibus ♉, hoc est, in. xxx. eius parte, clara est stella, in qua qui nati fuerint, reges erunt, aut ductores.

In dextro cornu ♉, qui nati fuerint, magni erunt principes, quibus naualc & pedestre committatur imperium. terribiles. laboriosi, ac multas ciciuitates à bellorū obsidionibus liberātes. Hi unici nati sine liberis erunt, quibus publici tituli, imagines, ac statuæ decernantur, sed postea regū offensione morientur. In qua autem ♉ stella, hæc eadem decernātur, sextus iam tibi liber noster ostendit.

In ♌ parte secunda, stella limpida reperitur, in qua qui nati fuerint, reges erunt potentes, duplex possidentes regnum. sed quibus, quotienscunque ad eandē stellā ♄ & ♂ uenerit, totiens illata prælia concitentur.

In decimatertia parte ♏ est limpida stella, in qua, præsente ☽ & clara, qui nati fuerint, potentes erunt, magnas uitæ & necis habentes potestates, & quibus maxima pars committatur imperii.

In decimanona parte ♏ est itidem limpida stella, in qua præsente, ☽ & bene collocata, qui nati fuerint, potentes erunt. Quod si ei ♃ fuerit pro-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0373
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ſpera radiatione coniunctus, regi proximi erunt, diuinos honores poſſidentes. præſtantes. boni. ſed negligentes aliquantiſper, & quibus mors ex regis indignatione proueniat.

In uiceſimaſecunda ♐ parte, ſunt aliquæ limpidæ ſtellæ, in quibus qui nati fuerint, ♃ in ipſo ſigno conſtituto, magni erunt, & potentes, ac multam terram poſſidentes, qui peditum, atq; equitum exercitus ducant, quibúſq; prælium nauale credatur. Erũt etiam in omnibus præliis uictores, barbaros ſubiugantes, ciuitates uero alias inſtaurabunt, alias euertent. Habebunt autem uxorem, in neceſſariis corporis partibus uitiatã, ſed ipſi, filiis ſupſtitibus, in pugna fortiter dimicantes, morientur.

In parte tertia ♑ eſt clara ſtella, in qua, in ipſo etiam ſigno ♂ collocato, & ☽ bene poſita, qui nati fuerint, magni erunt, & potentes, habentes maximam necis, & uitæ poteſtatem, ſed crudeles erunt, & qui multis cedibus gaudeant. exercitus tamen ductores erunt. ingenioſi. magnanimi, & audaces. ſed qui tandem in bello moriantur.

In prima parte ♒ eſt clara ſtella, in qua qui nati fuerint, ♃, & ♄, proſpera radiatiõe cõiunctis, ac ☽ bene poſita, reges erunt magni, & glorioſi. religioſi quoq; iuſti, & longæui, ſed quibus etiam, in præcedenti ætate, cum ſumma gloria, maximum poteſtatis conferatur imperium.

In decima parte ♓ eſt clara ſtella, in auſtrali ſcilicet piſce in qua, præſente ♀, qui nati fuerint, ☽ bene ordinata, magni erunt, & potentes, ac regibus noti, & qui multas terras peragrent, ac grande pelagus nauigent. His quoque liburneum & nauale cõmittetur imperium, erúntq; in præliis uictores, & ab omnibus amati. iuſti. religioſi, ſed ad muliebres concubitus proni, præſtantes tamẽ multa, ac potiora imperantes, qui tandem, regis odio uel iracundia damnati moriantur. Hæc quidem de ſingulis partibus pronunciat ſphæra barbarica, quam tibi apertiſſime declarauimus.

Generale totius operis apoteleſma. Cap. triceſimumſecundum.

Genituram integre explicare non poteris, niſi fuerint oĩa, æquatis ſtellarum mixturis & traditionibus, comparata, quod nos frequentiſſime dixiſſe meminiſti. Cũ enim ignitis ſyderibus, aliorum ſyderũ fuerit frigus oppoſitum, & frigoris glacies, igniti ardoris fuerit flagrantia temperata, mixtura hæc par rationi efficietur. Omnia itaq; pro locorum ac ſtellarum poteſtatibus, colligenda ſunt, patitur enim iacturam poteſtatis ſuæ ſtella, cum in deiectis locis, uel humilitatibus ſuis fuerit collocata, gaudet autem (ut frequenter diximus) principe in loco, in altitudine ſua poſita, ſecundo in finibus. Cũ igitur omnia fuerint ita partili ratione collecta, totum debemus genituræ corpus inſpicere, ut fata hominum, ex omnium ſtellarum poteſtatibus colligentes, quicquid

decretum fuerit, ueris possimus explicare sententiis.

Totius operis superioris peroratio. Cap. tricesimumtertium.

a Ccipe itaq;, Mauorti, decus nostrum, quod tibi, cum summa tamen animi trepidatione promisimus, septem scilicet hos libros ad septem stellarũ ordinem, numerúmq; compositos. nam primus liber solum patrociniũ defensionis accepit, in cæteris uero libris Romanis hominibus noui operis tradidimus disciplinam. Tu uero præcedenti admonitione conuentus, ac religiosa iurisiurãdi auctoritate cómonitus, hos libros, puro animo, puráq; mente custodi, ne imperitis & sacrilegis auribus scientia istius operis intimetur. Celari enim & abscondi, plurimis tegumẽtis, natura diuinitatis ab initio uoluit, ne omnibus facilis eẽt accessu, néue cunctis patefacta maiestatis suæ origine, panderet'. Hoc etiã nos, in his libris, facere conueniet, ut scilicet eorum lectio religiosis tantũ pateat, profanis autem semper & sacrilegis denegetur, ne ueterum occultãda commenta, nefariis quodammodo editionibus polluamus. Quapropter hæc filiis tuis tantum trade, quos à prima ætate, ad omne uirtutis officium instituisti, tuis quoq; trade amicis, quos tibi fida amoris necessitudo coniunxit, quósq; scis tuæ uirtutis exempla sectari. Horum autem librorum artificiũ, nos tibi soli edidisse sufficiat, quos tibi mandamus. tibi credimus. tibi consecramus. Tu uerus interpres. tu fidus custos. tu religiosus antistes. tu solus uirtutũ tuarum merito, id ornare poteris, quod nos peruigili cura, atque animi pariter & corporis labore, cum maxima etiam solicitudine ac trepidatione perficimus.

IVLII Firmici, Materni Iunioris
siculi. V. consularis, Ad Ma-
uortium Lollianum,
Matheseos libri
explicant,

*

Venetiis in ædibus Aldi Romani mense Iunio. M.ID.
Ne quis impune integros hos, ac emendatos Materni libros, hinc ad annos decem formis iterum queat excudere, cautum est.

a b c d e f g h aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk Omnes sunt quinterni exceptis ii kk quaternis & hh sexterno.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0375
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0376
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

MARCI MANILII ASTRONOMICON AD CAESAREM AVGVSTVM LIBER PRIMVS.

Armine diuinas artis,& con-
scia fati
Sydera,diuersos hominum
c uariantia casus,
Cœlestis rationis opus,dedu-
cere mundo
Aggredior,primúsq; nouis heli-
cona mouere
Cantibus,& uiridi nutantis uertice siluas,
Hospita sacra ferens nulli memorata priorum.
Nunc mihi tu Cæsar patriæ princépsq; patérq;,
Qui regis augustis parentem legibus orbem,
Concessúmq; patri mundum,deus ipse mereris,
Das animum,uirésq; facis ad tanta canendum.
Iam propriúsq; fauet mundus scrutantibus ipsum,
Et rapit æthereos per carmina pandere sensus.
Hoc sub pace uacat tantum.iuuat ire pet ipsum
Aera,& immenso spaciantem uiuere cœlo.
Signáq;,& aduersos stellarum noscere cursus.
Quod solum nouisse parum est.impensius ipsa
Scire iuuat magni penitus præcordia mundi.
Quæq; regat,generétq; suis animalia signis
Cernere,& in numerum Phœbo modulante referre.
Bina mihi positis lucent altaria flammis.
Ad duo templa precor duplici circundatus æstu,
Carminis & rerum.certa tum lege canentem
Mundus,& immenso uatem circunstrepit orbe.
Víxq; soluta suis immittit uerba figuris.
Quem primum infernis licuit cognoscere terris
Munera cœlestum?quis enim condentibus illis
Clepsisset furto mundum,quo cuncta reguntur?
Quis foret humano conatus pectore tantum,
Inuitis ut diis cuperet deus ipse uideri?
Tu princeps auctórq; sacri Cyllenie tanti.
Per te iam cœlum in terris,iam sydera nota.

Sublimis aperire uias, unúmq; sub orbem
Et per inane suis parentia finibus astra,
Nomináq;, & cursus, signorum pandere uires,
Maior uti facies mundi foret, & ueneranda
Non species tantum. sed & ipsa potentia rerum.
Sentiréntq; deum gentes, q̄ maximus esset.
Qui sua disposuit per tempora, cognita ut essent
Omnibus, & mundi facies, cœlumque supernum.
Naturaéq; dedit uires, séq; ipsa reclusit
Regalis animos primum dignata mouere
Proxima tangentes rerum fastigia cœlo.
Quæ domuere feras gentis oriente sub ipso.
Quas ferat Euphrates, in quas & Nilus inundat,
Qua mundus redit, nigras super euolat urbis.
Tum qui templa sacris coluerunt omne per æuum,
Delectíq; sacerdotes in publica uota
Officio iunxere deum, quibus ipsa potentis
Numinis accendit castam præsentia mentem
Inq; deum deus ipse tulit, patuítq; ministris.
Hi tantum nouere decus, primíq; per artem
Syderibus uidere uagis pendentia fata.
Singula nam proprio signarunt tempora casu,
Longa per assiduas complexi sæcula curas.
Nascendi quæ cuiq; dies. quæ uita fuisset.
In quas fortunæ leges, quæq; hora ualeret.
Quantáq; q̄ parui facerent discrimina motus.
Postq̄ omnis cœli species redeuntibus astris
Percepta in proprias sedes. & reddita certis
Fatorum ordinibus sua cuíq; potentia formæ
Per uarios usus, artem experientia fecit
Exemplo monstrante uiam, speculatáq; longe
Deprendit tacitis dominantia legibus astra,
Et totum alterna mundum ratione moueri,
Fatorúmq; uices certis discernere signis.
Nam rudis ante illos nullo discrimine uita
In speciem conuersa operum ratione carebat.
Et stupefacta nouo pendebat lumine mundi.
Tum uelut amissis mœrens, tum læta renatis
Syderibus, uariósq; dies, incertáq; noctis

A Tempora

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0378
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Tempora, nec similis umbras nec sole regresso,
Iam propiore suis poterant discernere causis.
Nec dum etiam doctas solertia fecerat artis.
Terráq; sub rudibus cessabat uasta colonis.
Túncq; in desertis habitabat montibus aurum.
Ignotúsq; nouos pontus subduxerat orbis.
Nec uitam pelago, nec uentis credere uota
Audebant. sed quísq; satis se nosse putabat.
Sed cum longa dies acuit mortalia corda,
Et labor ingenium miseris dedit, & sua quénq;
Aduigilare sibi iussit fortuna premendo,
Seducta in uarias certarunt pectora curas.
Et quæcunq; sagax tentando repperit usus.
In commune bonum commentum læta dedere,
Tunc & lingua suas accepit barbara leges.
Et fera diuersis exercita frugibus arua.
Et uagus in certum penetrauit nauita pontum.
Fecit & ignotis itiner commercia terris
Tum belli pacísq; artes commenta uetustas.
Semper enim ex aliis alios proseminat usus.
Nec uulgata canam. uolucrum prædicere linguas.
Consultare fibras. & rumpere uocibus anguis.
Sollicitare umbras. imumq; Acheronta mouere.
In noctémq; dies, in lucem uertere noctes,
Omnia conando docilis solertia uicit.
Nec prius imposuit rebus finémq; modumq;,
Quam cœlum ascendit ratio. cœpitq; profundis
Naturam rerum causis, uiditque quod usq̃ est.
Nubila cur tanto quaterentur pulsa fragore.
Hiberna æstiua nix grandine mollior esset.
Arderent terræ, solidusque tremisceret orbis.
Cur imbres ruerent. uentos quæ causa moueret,
Peruidit. soluitque animis miracula rerum.
Eripuitque Ioui fulmen, uires que tonantis.
Et sonitum uentis, concessit nubibus ignem.
Quæ postq̃ in proprias deduxit singula causas,
Vicinam ex alto mundi cognoscere molem
Intendit, totumque animo comprendere cœlum.
Attribuitque suas formas, sua nomina signis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0379
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Quasque uices agerent certa sub lege notauit.
Omniaque ad numen mundi, faciemque moueri,
Syderibus uariis, mutantibus ordine facta.
Hoc mihi surgit opus, non ullis ante sacratum
Carminibus. faueat magno fortuna labori.
Annosa & molli contingat uita senecta.
Vt possim rerum tantas emergere moles,
Magnáq; cum paruis simili percurrere cura.

De origine mundi. & terræ forma, C.I.

e T quoniam cœlo carmé descendit ab alto,
Et uenit in terras fatorum conditus ordo,
Ipsa mihi primũ naturæ forma canéda est.
Ponendúsq; sua totus sub imagine mundus.
Quem siue ex nullis repetentem semina rebus
Natali quoq; egere placet, sempérq; fuisse,
Et fore principio pariter, fatóq; carentem.
Seu permixta chaos rerum primordia quondam
Discreuit partu, mundúmq; enixa nitentem
Fugit in infernas caligo pulsa tenebras.
Siue indiuiduis in idem reditura soluta
Principiis natura manet post sæcula mille,
Et pene ex nihilo summum, nihilúmq; futurum,
Cæcaq; materies cœlum perfecit, & orbem.
Siue ignis fabricauit opus, flammaéq; micantes,
Quæ mundi fecere oculos habitantq; per omne
Corpus, & in cœlo uibrantia fulmina fingunt.
Seu liquor hoc peperit, sine quo riget arida rerum
Materies, ipsúmq; uocat quo soluitur ignem.
Aut neq; terra patrem nouit, nec flamma, nec aer
Aut humor, faciúntq; deum per quattuor artus.
Et mundi struxere globum, prohibentq; requiri
Vltra se quicq̃, tum per se cuncta creantur.
Frigida ne calidis desint, aut humida siccis,
Spiritus aut solidis, sitq; hæc discordia concors.
Quam nexus habilisq; & opus generabile fingit.
Atq; omnis partus elementa rapacia reddunt.
Semper erit genus in pugna, dubiúmq; manebit,
Quod latet & tãtum superest hominúmq;, deúmq;.
Sed facies quæcunq; tamen sub origine rerum

Conuenit & certo digestum est ordine corpus.
Ignis in æthereas uolucer se sustulit auras.
Summáque complexus stellantis culmina cœli
Flammarum uallo naturæ mœnia fecit.
Proximus in tenuis descendit spiritus auras.
Aeráque extendit medium per inania mundi.
Ignem flatus alit uicinis subditus astris.
Tertia sors undas strauit flatúsque natantis
Aequora perfudit toto nascentia ponto.
Vt liquor exhalet tenuis, atq; euomat auras.
Aeraq; ex ipso ducentem semina pascat.
Vltima subsedit glomerato pondere tellus.
Conuenitq; uagis limus permixtus harenis
Paulatim ad summum tenui fugiente liquore.
Quoq; magis puras humor secessit in undas,
Et siccata magis strinxerunt æquora terras,
Adiacuitq; cauis fluuidum conuallibus æquor
Emersere fretis montes, orbis q; per undas
Exiliit, uasto clausus tamen undiq; ponto.
Imaq; de cunctis mediam tenet undiq; sedem.
Id circoq; manet stabilis, quia totus ab illo
Tantundem refugit mundus, fecitq; cadendo
Vndiq; ne caderet, medium totius & imum est.
Ictaq; contractis consistunt corpora plagis.
Et concurrendo prohibent in longius ire.
Quod nisi librato penderet pondere tellus,
Non ageret cursus mundi subeuntibus astris
Phœbus ad occasum, & nunq̃ remearet ad ortus.
Luná ue submersos regeret per inania cursus.
Nec matutinis fulgeret lucifer horis,
Hesperus immerso dederat qui lumen olympo.
Nunc quia non imo tellus deiecta profundo,
Sed medio suspensa manet, sunt peruia cuncta.
Qua caderet. subeat cœlum. rursusq; resurgat.
Nam neq; fortuitos ortus surgentibus astris,
Nec totiens possum nascentem credere mundum,
Solis ue assiduos partus, & facta diurna,
Cum facies eadem signis per sæcula constet.
Idem Phœbus eat cœli de partibus iisdem.

Inde suos sinuat flexus per crura pedés que
Centauri alterius rursus ascendere cœlum
Incipit, argiuámque ratem per aplustria summa.
Lunáque per totidem luces mutetur, & orbes,
Et natura uias seruet, quas fecerat ipsa.
Nec tirocinio peccet, circumq; feratur,
Aeterna cum luce dies, quod tempora monstrat.
Nunc his, nunc illis eadem regionibus orbis
Semper, & ulterius uadentibus ortus ad ortus,
Occasum ue ortus cœlum & cum sole perennet.

De mundi forma & terræ rotunditate. C.II.

Ec uero tibi natura admiranda uideri
n Pendentis terræ debet, cum pendeat ipse
Mundus, & in nullo ponat uestigia fundo.
Quod patet ex ipso motu, cursúq; uolantis,
Cum suspensus eat Phœbus, cursúmq; reflectat
Huc illuc, agiles & seruet in æthere metas.
Cum luna & stellæ uolitent per inania mundi.
Terra quoq; aerias leges imitata pependit.
Est igitur tellus mediam sortita cauernam
Aeris, & toto pariter sublata profundo,
Nec patulas distenta plagas, sed condita in orbem
Vndiq; surgentem pariter. pariterq; cadentem.
Hæc est naturæ facies. sic mundus & ipse
In conuexa uolans teretes facit esse figuras.
Stellarum, solís q; orbem, lunaéq; rotundum
Aspicimus tumido quærentis corpore lumen,
Quod globus obliquos totus non accipit ignes.
Hæc æterna manet, diuis q; simillima forma,
Cui neq; principium est usq̃, nec finis in ipso.
Sed similis toto remanet. per q; omnia par est.
Sic stellis glomerata manent, mundúmq; figurant.
Id circo terris non omnibus omnia signa
Conspicimus, nusq̃ inuenies fulgere canopum,
Donec niliacas per pontum ueneris oras.
Sed quærent helicen, quibus ille superuenit ignis,
Qui laterum tractus habitant. mediiq; tumores
Eripiunt terræ cœlum, uisus q; cohercent.
Te testem dat luna sui glomerabilis orbis,

Quæ cum

Quæ cum mersa nigris per noctem deficis umbris
Non omnis pariter confundis sidere gentes.
Sed prius eoæ quærunt tua lumina gentes.
Post medio subiecta polo quæcunq; coluntur.
Vltima ad hesperios infectis uolueris alis.
Seraq; in extremis quatiuntur gentibus æra.
Quod si plana foret tellus. simul icta per omnes
Deficeret pariter toto miserabilis orbe.
Sed quia per teretem deducta est terra tumorem,
His modo, post illis apparet delia terris.
Exoriens simul atq; cadens, quia fertur in orbem
Ventris & accliuis pariter decliuia iungit,
Atq; alios superat gyros, alios q; relinquit.
Ex quo colligitur terrarum forma rotunda.
Hanc circum uariæ gentes hominum atq; ferarum.
Aeriæq; colunt uolucres. pars eius ad arctos
Eminet, austrinis pars est habitabilis oris.
Sub pedibusq; iacet nostris supraq; uidetur
Ipsa sibi fallente solo decliuia longa,
Et pariter surgente uia, pariterq; cadente.
Hinc ubi ad occasus nostros sol aspicit ortus,
Illic orta dies sopitas excitat urbis.
Et cum luce refert operum uadimonia terris.
Nos in nocte sumus somnos q; in membra locamus.
Pontus utros q; suis distinguit & alligat undis.
Hoc opus immensi constructum corpore mundi,
Membraq; naturæ diuersa condita forma
Aeris, atq; ignis, terræ, pelagiq; iacentis.
Vis animæ diuina regit sacroq; meatu
Conspirat deus, & tacita ratione gubernat.
Et multa in cunctas dispensat fœdera partis,
Alter ut alterius uires faciatq;, feratq;,
Summaq; per uarias maneat cognata figuras.

De duodecim signis zodiaci. C.III.

Vnc tibi signorum lucentis undiq; flãmas
n Ordinibus certis referam, primũq; canent̃,
Quæ media obliquũ p̃cingũt ordĩe mũdũ
Solemq; alternis uicibus per tempora portant,
Atque alia aduerso luctantia sydera mundo,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0383
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Omnia quæ possis cœlo uariare sereno.
E quibus & ratio fatorum ducitur omnis,
Vt sit idem mundi primum quod continet arcem.

De Ariete & cœteris signis sequentibus. C.IIII.

Vrato princeps aries in uellere fulgens
a Respicit admirans aduersum surgere taurũ
Sũmisso uultu geminos & fronte uocanté,
Quos sequitur cancer, cancrum leo, uirgo leonem.
Aequato tum libra die cum tempore noctis
Attrahit ardenti fulgentem scorpion astro,
In cuius caudam contentum dirigit arcum
Mixtus equo uolucrem missurus iamq; sagittam.
Tum uenit angusto capricornus sydere flexus.
Post hunc inflexam diffundit aquarius urnam
Piscibus assuetas auide subeuntibus undas,
Quos aries tangit claudentes ultima signa.
Atqui fulgentis cœlo consurgit ad arctos
Omnia quæ summo despectant sydera cœlo.
Nec norunt obitus, unoq; in uertice tantum
In diuersa situ cœlumq; & sydera torquent
Aera per gelidum tenuis deducitur axis.
Libratumq; regit diuerso cardine mundum.
Sidereus circa medium quem uoluitur orbis.
Aethereosq; rotat cursus immotus, at ille
In binas arctos magni per inania mundi
Perque ipsum terræ directus conspicit orbem.
Nec uero e solido stat robore corporis eius,
Nec graue põdus habet, quod onus ferat ætheris alti,
Sed cum aer omnis semper uoluatur in orbem,
Quoque semel cœpit, totus uolet undiq; in ipsum.
Quodcũq; in medio est, circa qđ cuncta mouentur
Vsq; adeo tenue, ut uerti non possit in ipsum,
Nec iam inclinari, nec se conuertere in orbem.
Hoc dixere axem, quia motum non habet ullum.
Ipse uidet circa uolitantia cuncta moueri.
Summa tenent eius miseris notissima nautis
Signa per immensum cupidos ducentia pontum.
Maioremq; helice, maior decircinat arctum.
Septem illam stellæ certantes lumine signant,

Qua duce

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0384
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Qua duce per fluctus graiæ dant uela carinæ,
Angusto cynosura breuis torquetur in orbe
Tam spacio q̃ luce minor, sed iudice uincit
Maiorem tyrio pœnis hæc certior autor
Non apparentem pelago quærentibus orbem
Nec paribus positæ sunt frontibus utraq; caudam
Vergit in alterius rostro, sequiturq; sequentem.
Has interfusus, circumq; amplexus utrumq;
Diuidit, & cingit stellis ardentibus anguis
Ne coeant, abeant ue suis a sedibus unq̃.
Hunc inter mediumq; orbem, quo sydera septem
Per bisena uolant contra nitentia signa
Mixta ex diuersis cõsurgunt uiribus astra
Hinc uicina poli, cœliq; hinc proxima flammis.
Quæ quia dissimilis, qua pugnant, temperat aer
Frugiferum sub se reddunt mortalibus orbem.
Proxima frigentis arctos, boreamq; rigentem
Nixa uenit species genibus sibi conscia causæ.
A tergo nitet arctophylax, idemq; bootes,
Qui similis iunctis instat de more iuuencis,
Arcturumq; rapit medio sub pectore secum.
At parte ex alia claro uolat orbe corona
Luce micans uaria, nam stella uincitur una
Circulus in medio radians, quæ proxima fronte
Candidaq; ardenti distinguit lumina flamma
Gnosia desertæ fulgent monumenta puellæ.
Et lyra deductis per cœlum cornibus inter
Sidera conspicitur, qua quondam cœperat Orpheus
Omne quod attigerat cantu, manes que per ipsos
Fecit iter, domuitq; infernas carmine leges.
Huic cœlestis honos, similis q; potentia causæ,
Tunc siluas & saxa trahens, nunc sidera ducit.
Et rapit immensum mundi reuolubilis orbem.
Serpentem magnis hophiulcus nomine signis
Diuidit, & toto mergentem corpore corpus
Explicat, ut nodos sinuataq; terga per orbes
Respicit, ille tamen molli ceruice reflexus,
Et dedit effusis per laxa uolumina palmis
Semper erit paribus bellum, quia uiribus æquant.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0385
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Proxima sors cygni, quem cœlo iuppiter ipse
Imposuit, formæ pretium, qua cœpit amantem,
Cum deus in niueum descendit uersus olorem,
Tergaq; fidenti subiecit plumea lædæ.
Nunc quoq; deductas uolitat stellatus in alas.
Hinc imitata nitent, cursumq;, habitumq; sagittæ
Sidera, tum magni Iouis ales fertur in altum
Assueto uolitans, gestet seu fulmina mundi
Digna Ioue & cœlo, quod sacris instruit armis.
Tum quoq; de ponto surgit delphinus ad astra
Occeani, cœliq; decus, per utrumq; sacratus,
Quem rapido conatus equus comprendere cursu
Festinat, pectus fulgenti sidere clarus.
Et finitur in Andromeda, quam Perseus armis
Eripit, & sociat sibi, cui succedit iniquo
Diuisus spacio, quod terna lampade dispar
Conspicitur paribus Deltoton nomine sidus
Ex simili dictum Cepheusq; & Casiopea
Nec uacuum solis fulgentem deserit orbem.
Sic in utrumq; mouet mundum, & contraria reddit.
Hanc qui surgentem primo cum redditur ortu,
Montis ab excelso speculantur uertice tauri,
Euentus frugum uarios & tempora dicunt,
Quæq; ualetudo ueniat concordia quanta
Bella facit, pacemq; refert, uarieq; reuertens.
Sic mouet ut uidit mundum uultuq; gubernat.
Magna fides hoc posse color, cursusq; micantis
In radios uix sole minor, nisi quod procul hærens
Frigida ceruleo contorquet lumina uultu.
Cætera uincuntur specie, nec clarius astrum
Tingitur occeano, cœlúm ue reuisit ab undis.
Tum procyon, ueloxq; lepus, tum nobilis argo
In cœlum subducta, mari ꝙ prima cucurrit
Emeritum magnis mundum tenet acta procellis
Seruando dea facta deos, cui proximus anguis
Squãmea dispositis imitatur lumina flammis.
Et Phœbo sacer ales, & magno gratus hiacho
Crater, & duplici centaurus imagine fulget
Pars hominis tergo pectus commissus equino

Ipsius hinc mundo templum est, uictrixq; solutis
Ara nitet sacris, uastos cum terra gygantis
In cœlum furibunda tulit, tumidi quoq; magnos
Quæsiuere deos, dubitauit Iuppiter ipse
Quod poterat nō posse timens, cum surgere terram
Cerneret, & uerti naturam crederet omnem,
Montibus; atq; alios aggestos crescere montis,
Et tam uicinos fugientia sidera collis
Arma importantes, & rupta matre creatos,
Discordes uultu, permixtaq; corpora partus.
Hostiferum nec dum sibi quemq̄ numina norant.
Si qua forent maiora suis, tunc Iuppiter aræ
Sidera constituit, quæ nunc quoq; maxima fulgent.
Quapropter cetus conuoluens, squammea terga
Orbibus insurgit tortis, & fluctuat aluo
Intentans morsu similis iam iamq; tenenti,
Qualis ad expositæ fatum cepheidos undis
Expulit adueniens ultra sua littora pontum.
Tum notius piscis uenti de nomine dictus
Exurgit de parte noti, cui cuncta feruntur
Flexa per ingentis stellarum flumina gyros.
Alterius capiti coniungit aquarius undas
Amnis, & in medium coeunt, & sidera miscent
In pœnas signata suas, iuxtaq; relictam.
Andromedam uastos metuentem piscis hiatus
Expositam ponto deflet, scopulisq; reuinctam,
Ne ueterem Perseus cælo quoq; seruet amorem,
Auxilioq; iuuet, fugiendaq; Gorgonis ora
Substineat, spoliumq; sibi, testemq; uidenti.
Tum uicina ferens flexo uestigia tauro
Eniochus studio mundumq; & nomen adeptus,
Quem primum curru uolitantem Iuppiter alto
Quadriugis conspexit equis, cœloq; sacrauit.
Tum subeunt hedi claudentes sidere pontum
Nubibus & mundi nutrito rege capella,
Cuius ab uberibus magnum ille ascendit olympum
Lacte fero crescens ad fulmina, uimq; tonandi.
Hanc ergo æternis merito sacrauit in astris
Iuppiter, & cœli cœlum mercede rependit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0387
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Pleiades hyadesq; feri, pars utraque tauri
In boream scandunt, hæc sunt aquilonia signa.
Aspice nunc infra solis surgentia cursus,
Quæ super exustas labuntur sidera terras,
Quæq; intra gelidum capricorni sidus & axem
Imo subnixum uertuntur lumina mundo.
Altera pars orbis sub aquis iacet inuia nobis,
Ignotæq; hominum gentes, nec transita regna
Commune ex uno lumen ducentia sole,
Diuersasq; umbras, læuaque cadentia signa,
Et dextros ortus cœlo spectantia uerso.
Nec minor est illis mundus, nec lumine peior,
Nec numerosa minus nascuntur sidera in orbe
Cætera non cædunt, uno uincuntur in astro
Augusto, sidus nostro quod contigit orbi
Cæsar nunc terris, post cœlo maximus auctor.
Cernere uicinum geminis licet oriona
In magnam cœli tendentem brachia partem.
Nec minus extento surgentem ad sidera passu,
Singula fulgentis humeros cui lumina signant,
Et tribus obliquis demissus ducitur ensis.
At caput orion excelso immensus olympo
Per tria subducto signatur lumina uultu.
Non'q͂ clara minus sed q͂ magis alta recedant.
Nec dure per totum decurrunt sidera mundum.
Subsequitur rapido contenta canicula cursu,
Qua nullum terris uiolentius aduenit astrum.
Nec grauius cædit, nec horrens frigore surgit.
Has inter solis que uias, arctos que latentis,
Axem quem mundi stridentem pondere torquet
Orbe peregrino cœlum depingitur astris,
Quæ notia antiqui dixerunt sidera uates,
Vltima quæ mundo semper uoluuntur in imo,
Quis innexa manent cœli fulgentia templa
Nusq͂ conspectu redeuntia cardine uerso,
Sublimem speciem mundi, similis que figuras
Astrorum referunt, & uersas frontibus arctos
Vno distingui medias, claudiq; dracone.
Credimus exemplo, q͂uis fulgentia uisus
Nunc orbem cœli uertentis sidera cursu

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0388
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Cardine tam simili fultum, quæ uertice pingit.
Hæc igitur magno diuisas æthere sedes
Signa tenent mundi totum deducta per orbem.
Tu modo corporeis similes ne quære figuras,
Omniaq; æquali fulgentia membra colore.
Deficiat nihil, ut uacuum qua lumine cesset
Non poterit mundus suffere incendia tanta,
Omnia si plenis ardebunt sidera membris.
Quicquid subduxit flammis natura, pepercit
Succubitura oneri, formas disiungere tantum
Contenta, ut stellis ostendere sidera certis
Linea designat species, atque ignibus ignes
Respondent, media extremis, atque ultima summis.
Creduntur, satis est, si se non omnia cælant.
Præcipue medio cum luna implebitur orbe,
Certa nitent mundo, cum luna conditur, omne
Stellarum uulgus, fugiunt sine nomine signa.
Plura licet uacuo tum cernere sidera cœlo.
Nec fallunt numero, nec paruis mixta feruntur.
Et q̄ clara magis possis cognoscere signa.
Non uarios obitus norunt, uarios que recursus,
Certa sed improprias oriuntur sidera luces,
Natales que suos, occasumq; ordine seruant.
Nec quicq̃ in tanta magis est mirabile mole,
Quam ratio, & certis quod legibus omnia parent.
Nusq̃ turba nocet, nihil illis partibus errat.
Latius & leuius mutato ue ordine fertur.
Quid tam confusum specie, quid tam uice certũ est.

De æternitate mundi. C. V.

a C mihi tam præsens ratio non ulla uidetur
Qua pateat mũdum diuino numine uerti,
Atq; ip̄m esse deũ, nec forte coisse magistra,
Vt uoluit credi, qui primus mœnia mundi
Seminibus struxit minimis, inque illa resoluit
E quis & maria & terras & sidera cœli.
Aetheraq; immensos fabricantem finibus orbes.
Soluentemq; alios constare, & cuncta reuerti
In sua principia, & rerum mutare figuras.
Quis credat tantas operum sine numine moles
Ex minimis, cæcoq; creatum fœdere mundum?

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0389
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Si sors ista dedit nobis, sors ipsa gubernet.
At cur dispositis uicibus consurgere signa,
Et uelut imperio præscriptos reddere cursus
Cernimus, ac nullis properantibus ulla relinqui.
Cur eadem æstiuas exornant sydera noctes.
Semper, & hybernas eadem certamq; figuram.
Quisq; dies reddit mundo, certamq; relinquit.
Iam tum cum graiæ uerterunt pergama gentes,
Arctos & orion aduersis frontibus ibant.
Hæc contenta suos in uertice flectere gyros.
Ille ex diuerso uertentem surgere contra
Obuius, & toto semper decurrere mundo.
Tempora quæq; obscuræ noctis deprendere signis
Iam poterant, cœlumq; suas distinxerat horas
Quot post excidium troiæ sunt eruta regna?
Quot capti populi? quoties fortuna per orbem
Seruitium, imperiúmq; tulit? uariéq; reuertit?
Troianos cineres quantumq; oblita refouit
Imperium fatis Asiæ iam græcia pressa est.
Secula dinumerare piget, quoties q; recurrens
Lustrarit mundum uario sol igneus orbe.
Omnia mortali mutantur lege creata.
Nec se cognoscunt terræ uertentibus annis
Exutas uariam faciem per sæcula gentes.
At manet incolumis mundus suáq; omnia seruat,
Quæ nec longa dies auget, minuitq; senectus.
Nec motus puncto currit, cursusq; fatigat.
Idem semper erit, quoniam semper fuit idem.
Non alium uidere patres, alium ue nepotes
Aspicient. deus est, qui non mutatur in æuo.
Nunq̃ transuersas solem decurrere ad arctos,
Nec mutare uias, & in ortum uertere cursus.
Auroramq; nouis nascentem ostendere terris.
Nec lunam certos excedere luminis orbes.
Sed seruare modum, quo crescat, quó ue recedat.
Nec cadere in terram pendentia sydera cœlo.

De Paralleis circulis. C. VI.

Irculus ad boream fulgentẽ sustinet arcton,
c Sexq; fugit solidas à cœli uertice partis.
Alter ad extremi decurrens sydera cancri,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0390
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

In quo consumit Phœbus lucémq;, morámq;,
Tardáq; per longos circunfert lumina flexus.
Aestiuum medio nomen sibi sumit ab æstu.
Temporis & titulo potitur, metáq; uolantis
Solis, & extremos designat feruidus actus.
Et quinq; in partes aquilonis distat ab orbe.
Tertius in media mundi regione locatus
Ingenti sphæra totum percingit olympum
Parte ab utraq; uidens axem, quo lumine Phœbus
Componit paribus numeris noctémq; diémque
Veris & autumni currens per tempora mixta,
Cum medium æquali distinguit limite cœlum,
Quattuor & gradibus sua fila reducit ab æstu.
Proximus hunc ultra brumalis nomine cingens
Vltima designat fulgentis lumina solis.
Inuiáq; obliqua radiorum munera flamma
Dat pariter minimum nobis, sed finibus illis,
Quos super incubuit longa stant tempora lucē
Vixq; dies transit candentem extenta per æstum.
Bisq; iacet binis summotus partibus orbis.
Vnus ab his super est extremo proximus axi
Circulus, austrinas qui stringit & obsidet arctos.
Hic quoq; brumalem per partis quinq; relinquit,
Et quantum a nostro sublimis cardine gyrus
Distat ab aduerso, tantundem proximus illi.
Sic tibi per binas uertex à uertice partis
Diuisus duplici summa circundat olympum.
Et per quinq; notat signãtis tempora fines.
His eadem est uia, quæ mundo, paritérq; rotantur
Incliues, sociósq; ortus occasibus æquant.
Quandoquidē sexto, quo totus uoluitur orbis
Fila trahunt alti circum comitantia cœli
Interualla pari seruantes limite semper,
Diuisósq; semel finis, sortémq; dicatam.
Sunt duo quos recipit ductos à uertice uertex
Inter se aduersi, qui cunctos ante relatos,
Séque secant gemino coeuntes cardine mundi.
Transuersósq; polo rectum ducuntur in axem
Tempora signantes anni, cœlúmq; per astra

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0391
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quattuor in partes diuisum mensibus æquis.
Alter ab excelso decurrens limes olympo
Serpentis caudam siccas & diuidit arctos,
Et iuga chelarum medio uolitantia Gyro.
Sed dimensa suis consumere tempora signis
Non opus est magni casus, sed numinis ordo.
Hæc igitur texunt æquali sydera tractu
Ignibus in uarias cœlum laqueantia formas.
Altius hic nihil est. hæc sunt fastigia mundi
Publica, naturæ domus his contenta tenetur
Finibus, amplectens pontum, terrásq; iacentis.
Omnia concordi tractu ueniuntq; caduntq;.
Qua semel incubuit cœlum uersúmq; resurgit.

De magnitudine & latitudine mundi & signorum distantia. C.VII.

Ipse autem q̃tum conuexo mũdus olympo
Obtineat spatium, quãtis bis sena ferantur
Finibus astra, docet ratio, cui nulla resistũt
Claustra, nec immensæ moles, cæduntq; recessus.
Omnia succumbunt, ipsum est penetrabile cœlum.
Nam q̃tum à terris, atq; æquore signa recedunt,
Tantum bina patent, quãtumq; inciditur orbis
Per medium, pars efficitur tum tertia Gyri
Exiguo dirimens solidam discrimine summam.
Summum igitur cœlum bis bina resurgit ab imo,
Altera bissenis ut sit pars tertia signis.
Sed quia per medium est tellus suspensa profundũ,
Binis a summo signis discedit & imo.
Hinc igitur, quodcunq; supra te suspicis ipse,
Qua per inane meant oculi, quaq; ire recusant
Bis bis æquandum est signis. sextante rotundæ
Efficiunt orbem zonæ, qua signa feruntur
Bis sex æquali spatio texentia cœlum.
Nec mirere uagos partus eadem esse per astra.
Et mixtum ingenti generis discrimine fatum,
Singula cum tantum teneant, tantóq; ferantur
Tempore sex tota surgentia sydera luce.
Restat ut æthereos finis tibi reddere coner,
Filáq; dispositis uicibus comitantia cœlum,

Per quæ dirigitur signorum flammeus ordo.
Circulus à summo nascentem uertice mundum
Permeat, arctophylaca petens per terga draconis,
Extremámq; secans Hydram, mediúmq; sub astris
Centaurum, aduersus concurrit rursus in axe.
Et redit in cetum, squammosáq; tergora ceti.
Lanigeríq; notat fines, clarúmq; trigonum,
Andromedaéq; sinus imos, fastigia matris.
Principiúmq; suum repetito cardine claudit.
Alter in hunc mediū, summúmq; incumbit in axé.
Pérq; pedes primos ceruicem transit & ursæ,
Quam septem stellæ primam iam sole remoto
Producunt nigræ præbentem lumina nocti.
Et geminis cancrum dirimit, stringítq; flagrantem
Ore canem, clauúmq; ratis, quæ uicerat æquor.
Inde axem occultum per Gyri signa prioris
Transuersa, atq; alio rursus de limite tangit
Te capricorne, tuisque aquilam designat ab astris.
Pérque lyram inuersam currens, spirás q; draconis
Posteriora pedum cinosuræ proterit astra,
Transuersámque secat uicino cardine caudam.
Hic iterum coit ipse sibi, memor unde profectus.

De Meridiano & orizonte. C.VIII.

Tque hæc æternā fixerunt tempora sedem
a Immotis per signa modis statione perenni.
Hos uolucres fecere duos, nāq; alter ab ipsa
Consurgens helice, medium præcidit olympum.
Discernítque diem, sextamque examinat horam.
Et paribus spatiis occasus cernit & ortus.
Hic mutans per signa uices, seu si quis eoos,
Seu petit hesperios supra se circinat orbem
Verticibus super astantem, mediumque secantem
Cœlum & diuiso signantem lumine mundum,
Quando aliis aliud medium est. uolat hora per orbé.
Cumque loco terræ cœlumque & tempora mutat
Atque ubi se primis extollit Phœbus ab undis
Illis sexta manet, quos tum premit aureus orbis.
Rursus ad hesperios sexta est, ubi cedit in umbras
Nos primam & summam sextā numeramus utrāq;.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0393
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et gelidum extremo lumen sentimus ab igne.
Alterius finis si uis cognoscere Gyros.
Circunfer facilis oculos uultumq; per orbem.
Quicquid erit cœli primum, terræq; supremum,
Qua coit ipse sibi nullo discrimine mundus,
Redditq;, aut recipit fulgentia sydera ponto
Præcingit tenui transuersum limite mundum.
Hæc quoq; per totum uolitabit linea cœlum.
Hunc tantũ ad medium uergens mediumq; repente
Orbem, nunc septem ad stellas, nunc mota sub astra,
Sed quocunq; uagæ tulerint uestigia plantæ,
Has modo terrarum, nunc has gradientis in oras.
Semper erit nouus, & terris mutabitur arcus.
Quippe aliud cœlum ostendens, aliudq; relinquet
Dimidium regit, atq; refert. uarioq; notauit
Fine, & cum uisu pariter sua fila mouentem.
Hic terrestris erit, quia terram amplectitur orbis,
Et mundum plano præcinxit lymite Gyrus.
Atque trahens a se titulum memoratur orizon.

De Zodiaco & lacteo circulo. & cometis. c. ix.

h Is addunt aliquos diuersa fila trahentes
Inter se Gyros, quorum fulgentia signa
Alter hẽt ꝑ q̃ Phœbus moderatᷣ habenas.
Subsequiturque suo solem uaga delia curru,
Et quinque aduerso luctantia sydera mundo
Exercent uarias naturæ lege choreas.
Hunc tenet & summo cancer capricornus ab imo.
Bis recipit, lucem qui circulus æquat & umbras
Lanigeri & libræ signo sua fila secantem.
Sic per tres Gyros inflexus ducitur orbis.
Rectaque deuexo fallit uestigia cliuo.
Nec uisus aciemque fugit. tantoque notari
Mente potest sicut cernuntur mente priores
Sed nitet ingenti stellatus baltheus orbe.
Insignemque facit cælato lumine mundum.
Et ter uicenas partis patet, atque trecentas
In longum. bis sex latescit fascia partis,
Quæ cohibet uario labentia sydera cursu.
Alter in aduersum positas succedit ad arctos.

Et paulum a boreæ gyro sua fila reducit.
Transitq; inuersæ per sydera Casiopeæ.
Inde per obliquum descendens tangit Olorem.
Aestiuósq; secat finis, aquilámq; supinam.
Temporáq; æquantem gyrum, zonamq; ferentem
Solis equos, intra caudam qua scorpius ardet,
Extremámq; sagittarii leuam atq; sagittam.
Inde suos sinuat flexus per crura pedésq;
Centauri alterius, rursúsq; ascendere cœlum
Incipit, argiuámq; ratem per aplustria summa,
Et medium mundi gyrum, geminósq; per imum
Signa secat. subit Heniochum, téq; unde profectus
Casiopea petens super ipsum Persea transit.
Orbémq; ex illa cœptum concludit in illa.
Trísq; secat medios Gyros, & signa ferentem
Partibus é binis, quotiens præciditur ipse.
Nec quærendus erit. uisus incurrit in ipsos
Sponte sua. séq; ipse docet, cogitq; notari.
Namq; in ceruleo candens nitet orbita mundo
Ceu missura diem subito, cœlúmq; recludens
Ac ueluti uiridis discernit semita campos,
Quam terit assiduo renouans iter orbita tractu
Inter diuisas æqualibus est uia partis.
Vt freta canescunt sulcum ducente carina,
Accipiúntq; uiam fluctus spumantibus undis,
Quam tortus uerso mouit de gurgite uortex,
Candidus in nigro lucet sic limes olympo
Ceruleum findens ingenti lumine mundum.
Vtq; suos arcus per nubila circinat Iris,
Sic super incumbit signato culmine limes
Candidus, & resupina facit mortalibus ora,
Dum noua per cæcam uibrantur lumina noctem,
Inquiruntq; sacras humano pectore causas,
Num se deductis conetur soluere moles
Seminibus, raráq; labét compagé carinæ,
Admittátq; nouum laxato pectore lumen.
Quid? quasi non timeant, magni cum uulnera cœli
Conspiciant. feriat oculos iniuria mundi.
An coeat mundus, duplicísq; extrema cauernæ

Conueniant,cœlíq; oras & sydera tangant.
Pérq; ipsos iungat nexus manifesta cicatrix
Fissuram faciens mundi.stipatus & orbis
Aeriam in nebulam clara compagine uersus
In cuneos alti cogat fundamina cœli.
An melius manet illa fides per sæcula prisca.
Illac solis equos diuersis curribus isse.
Atq; aliam triuisse uiam,longúmq; per æuum
Exustas sedes incoctáq; sydera flammis
Ceruleam uerso speciem mutasse colore
Infusúmq; loco cinerem mundúmq; sepultum.
Fama etiam antiquis ad nos descendit ab annis,
Phæthontem patrio curru per signa uolantem,
Dum noua miratur propius spectacula mundi,
Et puer in cœlo ludit,currúq; superbus
Luxuriat,mundo cupit & maiora parente
Monstratas liquisse uias,orbémq; regentem
Imposuisse polo,nec signa insueta tulisse,
Errantis nutu flammas currúmq; solutum
Deflexum solito cursu curuisq; quadrigis
Quod querimur,flãmas totum sæuisse per orbem,
Terrarúmq; rogum cunctas arsisse per urbis.
Cum uaga dispersi fluitarunt lumina currus,
Et cœlum exustum est. luit ipse incendia mundus
Et noua uicinis flagrarunt sydera flammis.
Nunc quoq; præteriti faciem seruantia casus.
Nec mihi cælanda est famæ uulgata uetustas
Mollior é niueo lactis fluxisse liquorem
Pectore reginæ diuum,cœlúmq; colore
Infecisse suo,qua propter lacteus orbis
Dicitur,& nomen causa descendit ab ipsa.
An maior densa stellarum turba corona
Contexit flammas,& crasso lumine candet.
Et fulgore nitet collato clarior orbis.
An fortes animæ dignatáq; nomina cœlo
Corporibus resoluta suis,terraéq; remissa
Huc migrant ex orbe,suúmq; habitantia cœlum
Aethereos uiuunt annos,mundóq; fruuntur.
Atq; hic æacidas,hic & ueneramur Atridas.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0396
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Tydidemq; ferum, terræq; maris q̃; triumphis
Naturæ uictorem Ithacum, Pyliumq; senecta
Insignem triplici, danaumq; ad pergama reges
Castra ducum & cœli uictamq; sub Hectore troiam,
Auroræq; nigrum partum, stirpemq; tonantis
Rectorem Lyciæ, nec te mauortia uirgo
Prætercam, regesq; alios, quos grætia misit.
Atq; Asiæ gentes, & magno maxima bella.
Quiq; animi uires, & strictas pondere mentis
Prudentes habuere uiri, quibus omnis in ipsis
Censuerat, iustus q; Solon, fortis q; Lycurgus,
Aethereus q; Platon, & qui fabricauerat illum,
Damnatus q; suas melius damnauit Athenas.
Persidis & uictor strarat qui classibus æquor.
Romaniq; uiri, quorum iam maxima turba est.
Tarquinos q; minis reges, & Horatia proles,
Tota acies pontis, necnon & Scæuola trunco.
Nobilior, maiorq; uiris & chlœlia uirgo,
Et romana ferens quæ texit mœnia Cocles
Et cum militia uolucris Coruinus adeptus
Et spolia, & nomen, qui gestat in alite phœbum,
Et Ioue qui meruit cœlum, romamq; Camillus
Seruando posuit, Brutus q; à rege receptæ
Conditor, ut Pyrrhi per bella Papyrius ultor.
Fabricius, Curius q; pares, & tertia palma
Marcellus, Cossusq; prior de rege necato.
Certantes Decii, uotis similes q; triumphis.
Inuictus q; mora Fabius, uictorq; necati
Liuius Hasdrubalis socio per bella Nerone.
Scipiadæq; duces fatum Carthaginis unum.
Pompeius q; orbis domitor per tris q; triumphos
Ante deum princeps, & censu Tullius oris
E meritus cœlum, & Claudia magna propago.
Emiliæq; domus proceres, clariq; Metelli.
Et Cato fortunæ uictor, matris q; sub armis
Miles Agryppa suæ, ueneris q; ab origine proles
Iulia descendit cœlo, cœlumq; repleuit.
Quod regit augustos socio per signa tonante
Cernit, & in cœtu diuum, magnumq; Quirinum.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0397
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Altius ætherei qua candet circulus orbis,
Illa deum sedes, hæc illis proxima diuum,
Qui uirtute sua similes uestigia tangunt.
Sunt alia aduerso pugnantia sidera mundo,
Quæ cœlum, terramq; inter uolitantia pendent,
Saturni, Iouis, & Martis, Solis q;, sub illis
Mercurius Venerem inter, agit Lunamq; locatus.
Hic prius incipiam, stellis q̃ reddere uires,
Signorumq; canam fatali a carmina iura.
Implenda est mundi facies, corpus q; per omne
Quicquid ubiq; nitet, uigeat quãdoq; notãdum est.
Sunt etiam raræ sortis natalis euntes
Protinus, & raptim subitas candescere flammas
Aera per liquidum, tractosque perire cometas
Rara per ingentis uiderunt sæcula motus,
Siue q ingenitum terra spirante uaporem
Humidior sicca superatur spiritus aura,
Nubila cum longo cessant depulsa sereno,
Et solis radiis arescit torridus aer,
Acta alimenta sibi dimissus corripit ignis,
Materiamque sui deprendit flamma capacem.
Et quia non solidum est corpus, sed rara uagantur
Principia aurarum, uolucrique simillima fumo
In breue uiuit opus, cœptaque incendia fine
Subsistunt, pariterque cadunt fulgente cometa.
Quod nisi uicinos agerent occasibus ortus,
Et tam parua forent accensis tempora flammis
Alter nocte dies esset, cœlumque rediret
Immensum, & somno totum deprenderet orbem.
Tum quia non una specie dispergitur omnis
Arridior, terræque uapor comprenditur igni,
Diuersas quoque per facies accensa feruntur
Lumina, quæ subitis existunt nata tenebris.
Nam modo ceu longi fluitent de uertice crines
Flamma comas imitata uolat, tenuisque capillos,
Diffusos radiis ardentibus explicat ignes.
Nunc prior hæc facies dispersis crinibus exit.
Et globus ardentis sequitur sub imagine barbæ.
Interdum æquali laterum compagine ductus

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0398
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quadratam ue trabem fingit, teretem ue columnã.
Quinetiam tumidis exæquat dolia flammis
Procero distenta utero, paruos q; capillos
Mentitur, paruis signis glomeratur in orbis
Hirta figurantis tremulo sub lumine messes,
Lampadas & fissas ramosos fundit in ignis.
Præcipites stellæ, passimq; uolare uidentur,
Cum uaga per liquidũ scintillant lumina mundũ,
Et tenues longis iactantur crinibus ignes.
Exuruntq; procul uolucres imitata sagittas,
Arrida cum gracili tenuatur semita filo
Sunt autem cunctis permixti partibus ignes,
Qui grauidas habitant fabricantes fulmina nubes.
Et penetrant terras, ætnamq; imitantur olympo.
Et calidas reddunt ipsis in fontibus undas.
Ac scilice in dura, uiridiq; in cortice sedem
Inueniunt, cum silua sibi collisa crematur.
Ignibus usq; adeo natura est omnis abundans.
Ne mirere faces subitas erumpere cœlo,
Aeraq; accensum flammis lucere coruscis
Arrida complexum spirantis semina terræ.
Quæ uolucer pascens ignis sequiturq;, fugitq;,
Fulgura cum uideas tremulum uibrantia lumen
Imbribus in mediis, & cœlum fulmine ruptum.
Siue igitur ratio præbentis semina terræ
In uolucris ignes possunt generare cometas,
Siue illas natura faces ob cuncta creauit
Sidera, per tenuis cœlo lucentia flammas.
Sed trahit ad semet rapido titanius æstu,
Inuoluitq; suos flãmantis igne cometas,
Ac modo dimittit sicut cyllenius orbis,
Et uenus accenso cum ducit uespere noctem
Serpentem, falluntq; oculos, rursus q; reuisunt.
Seu deus instantis fati miseratus in orbem
Signa per effectus, cœliq; incendia mittit.
Nunq̃ futilibus excanduit ignibus æther.
Squallidaq; elusi deplorant arua coloni.
Et steriles inter sulcos defessus arator
Ad iuga merentis cogit frustrata iuuencos.

Aut grauibus morbis, & lenta corpora tabe
Corripit, exustis lœtalis flamma medullis.
Labentis q; rapit populos, totas q; per urbis
Publica succensis peraguntur fata sepulchris.
Qualis ericthonios pestis populata colonos,
Extulit antiquas per funera pacis athenas,
Alter in alterius labens cum fata ruebant.
Nec locus artis erat medicæ, nec uota ualebant.
Cesserat officium morbis, & funera deerant
Mortibus & lachrymæ, fessus defecerat ignis.
Et coaceruatis ardebant corpora membris.
Ac tanto quondam populo uix contigit hæres.
Talia significant lucentes sæpe cometæ,
Funera cum facibus ueniunt, terris q; minantur
Ardentis sine fine rogos, cum mundus, & ipsa
Egrotet natura nouum sortita sepulchrum.
Quin & bella canunt ignes, subitos q; tumultus,
Et clandestinis surgentia fraudibus arma.
Extremas modo pergentis ut fœdere rupto,
Cum fera ductorem rapuit germania Varrum.
Infecitq; trium legionum sanguine campos.
Arserunt toto passim minitantia mundo
Lumina, & ipsa tulit bellum natura per ignis.
Opposuitq; suas uires, finemq; minata est.
Nec mirere grauis rerumq; hominumq; ruinas.
Sæpe domi culpa est, nescimus credere cœlo.
Ciuilis etiam motus, cognataq; bella
Significant, nec plura alias incendia mundus
Sistinuit, q̃ cum ducibus iurata cruentis
Arma philippeos implerunt agmine campos.
Vixq; etiam sicca miles romanus harena
Ossa uirum, laceros q; prius superastitit artus,
Imperiumq; suis conflixit uiribus ipsum,
Perq; patris pater Augustus uestigia uicit.
Nec dum finis erat, restabant actia bella
Dotali commissa acie, repetitaq; rerum
Prœlia & in ponto quæsitus rector olympi,
Fœmineum sortita iugum, cum pompa rependit.
Atq; ipsa isiaco certarunt fulmina sistro.

Restabant

Restabant profugo seruilia milite bella,
Cum patrios armis imitatus filius hostis
Aequora Pompeius cepit defensa parenti.
Sed satis hoc fatis fuerit. iam bella quiescunt.
Atq; adamanteis discordia uicta cathenis
Aeternos habeat frenos in carcere clausa.
Sit pater inuictus patriæ, sit Roma sub illo.
Cumq; deum cœlo dederit non quærat in orbe.

Marci manilii mathematici astronomicō Liber.II.

De rōne oīum causa, & de signorum sexu & effigie.

m Aximus iliacæ gentis certamina uates,
Et quinquaginta regum, regemq;, patremque,
Hectoreamq; facem tutamq; sub Hectore Troiam,
Erroremq;, ducis totidem quem fecerat annis
Instantem & bello geminata per æquora ponto,
Vltimaq; in patria captisq; penatibus arma
Ore sacro cecinit, patriam qui & iura petenti
Dum dabat eripuit, cuius que ex ore profuso
Omnis posteritas latices in carmina duxit,
Amnemq; in tenuis ausa est deducere riuos
Vnius fœcunda bonis, sed proximus illi
Hesiodus memorat diuos, diuumq; parentis.
Et chaos enixum terras, orbemq; sub illo
Infantem, & primum titubantia sidera corpus.
Titanas iuuisse senis cunabula magni.
Et sub fratre uiri nomen, sine fratre parentis.
Atq; iterum patrio nascentem corpore Bacchum.
Omniaq; immenso uolitantia numina mundo.
Quinetiam ruris cultus legesq; rogauit,
Militiamq; soli, ꝙ colles Bacchus amaret.
Quod fœcunda Ceres campos, ꝙ Bacchus utrunq;.
Atq; arbusta uagis essent ꝙ adultera pomis.
Siluarumq; deos, sacrataq; numina nymphas.
Pacis opus magnos naturæ condit in usus.
Astrorum quidā uarias dixere figuras.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0401
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Signaq; diffuso passim labentia cœlo
Improprium cuius q; genus causas q; tulere
Persei & Andromedæ pœnas, matremq; dolentem
Soluentemq; patrem, raptamq; Lycaone natam
Officioq; Iouis cynosuram lacte capellam
Et furto cygnum, pietate ad sidera ductam
Erigonen, ictuq; nepam, spolioq; leonem,
Et morsu cancrum, pisces cythereide uersa.
Lanigerum uicto ducentem sidera ponto,
Cæteraq; ex uariis pendentia casidus astra
Aethera per summum uoluerunt fixa reuolui.
Quorum carminibus nihil est nisi fabula cœlum.
Terraq; composuit cœlum, quæ pendet ab illo.
Quinetiam pecorum ritus, & pana sonantem
In calamos sicula memorat tellure creatus.
Nec siluis siluestre canit, perq; horrida motus
Rura ferit, dulcis musamq; inducit in auras.
Ecce alius pictas uolucris & bella ferarum.
Ille uenenatos anguis, hic nata per herbas
Fata refert, uitamq; sua radice ferentis.
Quinetiam tenebris immensum tartara natum
In lucem de nocte uocant, orbemq; reuoluunt
Interius uersum naturæ fœdere rupto.
Omne genus rerum doctæ cecinere sorores.
Omnis ad accessus helyconis semita trita est.
Et iam confusi manant de fontibns amnes.
Nec capiunt haustum, turbamq; ad sacra ruentem.
Integra quæramus rorantis prata per herbas,
Vndamq; occultis meditantem murmur in antris
Quam neq; durato gustarint ore uolucres,
Ipse nec æthereo Phœbus libauerit igni.
Nostra loquar, nulli uatum debebimus orsa.
Nec furtum, sed opus ueniet, soloq; uolamus
In cœlum curru, propria rate pellimus undas.
Nanq; canam tacita naturæ mente potentem,
Infusumq; deum cœlo, terris q;, fretoq;,
Ingentem æquali moderantem fœdere molem.
Totumq; alterno consensu uiuere mundum.
Et rationis agi motu, cum spiritus unus
Per cunctas habitet partis, atq; irriget orbem

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0402
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Omnia peruolitans, corpusq; animale figuret.
Quod nisi cognatis membris contexta maneret
Machina, & imposito pareret tota magistro,
Ac tantum mundi regeret prudentia sensum,
Non esset statio terris. non ambitus astris.
Hæreretq; uagus mundus. standoq; rigeret.
Nec sua dispositos seruarent sidera cursus.
Noxq; alterna diem fugeret, rursumq; fugaret.
Non imbres alerent terras, non æthera uenti.
Non pontus grauidas nubes, nec flumina pontum.
Nec pelagus fontis, nec staret summa per omnis
Par semper partes æquo digesta parente,
Vt neq; deficerent undæ, nec sidera nobis.
Nec cœlum iusto maius ue minus ue uolaret.
Motus alit. non mutat opus, sic omnia toto
Dispēsata manent mundo, dominumq; sequuntur.
Hic igitur deus, & ratio, quæ cuncta gubernat.
Ducit ab æthereis terrena animalia signis.
Quæ q̄q̄ longo cogit summota recessu,
Sentiri tamen ut uitamq; ac fata ministrent
Gentibus ac proprios per singula corpora mores.
Nec minus est quærenda fides, sic temperat arua
Cœlum. sic uarias fruges redditq;, rapitq;.
Sic pontum mouet, & terris immittit, & aufert.
Atq; hæc seditio pelagi, nunc sidera lunæ
Mota tenent, nunc diuerso stimulata recessu,
Nunc anni spatio Phœbum comitata uolantem.
Sic submersa fretis concharum & carcere clausa
Ad lunæ motum uariant animalia corpus.
Et cum damna tuas imitantur delia uires.
Tu quoq; fraternis sic reddis cornibus ora,
Atq; iterum ex iisdem repetis. quantumq; relinquit,
Aut dedit ille refert, & sidus sidere constat.
Deniq; sic pecudes & muta animalia terris
Cum maneant ignara, sui legis que per æuum,
Natura tamen ad mundum reuocante parentem
Attollunt animos, cœlumq; ac sidera seruant.
Corporaq; ad lunæ nascentis cornua lustrant.
Venturasq; uident hyemes, reddituraserena.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0403
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quis dubitet post hæc hominem coniungere cœlo?
Eximiam natura dedit linguamque, capaxque
Ingeniū, uolucremque animū, quē denique inunū
Descendit deus atque habitat, ipsumque requirit.
Mitto alias artis, quarum est permissa uoluntas.
In fidos adeo nec nostri munera census.
Mitto q̄ æquali nihil est sub lege tributum.
Quod patet auctores humani corporis esse.
Mitto quod certum est & ineuitabile fatum.
Materiæque datum est cogi. sed cogere mundo.
Quis cœlum possit nisi cœli munera nosset?
Et reperire deum, nisi quis pars ipsa deorum est?
Atque hanc connexi molem sine fine parentis.
Signorumque choros, ac mundi flammea tecta.
Aeternum & stellis aduersus sidera bellum.
Ac terras cœloque fretum. subiectaque utrisque
Cernere, & angusto sub pectore claudere possit,
Ni tantos animis oculos natura dedisset.
Cognatamque sibi mentem uertisset ad ipsum.
Et tantum ditasset opus. cœloque ueniret,
Quod uocat in cœlum sacra ad commercia rerum.
Et primas quas dant leges nascentibus astra
Quis neget esse nefas inuitum prendere mundum,
Et uelut in semet captum deducere in orbem?
Sed ne circuitu longo manifesta probentur.
Ipsa fides operi faciet pondus que fidemque.
Nam neque decipitur ratio. nec decipit unq̄.
Rite secanda uia est, ac ueris credita causis.
Euentusque datus, qualis prædicitur ante.
Quod fortuna ratum faciat, quis dicere falsum
Audeat? & tantæ suffragia uincere sortis?
Hæc ego diuino cupiam cum ad sidera flatu
Ferre, nec in turbam, nec turbæ carmina condam.
Sed solus uacuo ueluti uectatus in orbe
Verbera tam currus non occursantibus ullis,
Nec pariter socios commune gerentibus actus,
Sed cœlo noscenda canam mirantibus astris
Et gaudente sui mundo per carmina uatis.
Vel quibus illa sacros non inuidere meatus,

Notitiamq; sui, minima est quæ turba per orbem
Illa fuit quæ diuitias, quæ diligit aurum
Imperia & fasces, molemq; per ocia luxum
Et blandis aduersa sonis dulcemq; per aures
Affectum, ut modico noscenda ad fata labore
Hoc quoq; fatorum est legem perdiscere fati.
At primum astrorum uaria est natura notanda
Carminibus per utrūq; genus, nam mascula sex sunt
Diuersi totidem generis, sub principe tauro
Cernis ut aduersus redeundo surgat in arcum.
Alternant genus, & uicibus uariantur in orbem.
Humanas etiam species in parte uidebis.
Nec moris distant pecudum pars atq; ferarum.
Ingenium facient quæ iam signanda sagaci
Singula sunt animo, propria quæ forte feruntur.

De signis & cōmunibus & biformibus. C.I.

n Vnc binis insiste, dabunt geminata potētis
Per sociū effect⁹, multū comes addit & aufert
Ambiguis q; ualent, quæ sint collegia fatis.
Ad meritum noxamq; duos per sidera pisces,
Et totidem geminos nudatis aspice membris.
His coniuncta manent alterno brachia nexu.
Dissimile est illis iter in contraria uersis.
Par numerus sed enim dispar natura notanda est.
Atq; hæc ex paribus toto gaudentia cœlo
Signa manent, nihil exterius mirantur in ipsis,
Amissum ue dolent, quædam ꝙ parte recisa,
Atq; ex diuerso commissis corpore membris.
Vtq; capricornus, qui tentum dirigit arcum.
Iunctus equo pars huic hominis, sed nulla prioris.
Hoc quoq; seruandum est alta discrimen in arte.
Distat enim gemina duo sint dupla ue figura.
Quinetiam erigone binis numeratur in astris.
Nec faciet ratio duplex, nam desinit æstas.
Incipit autumnus media sub uirgine, utrimq;.
Idcirco tropicis præcedunt omnibus astra
Bina ut lanigero chelys, cancroq; caproq;
Quod duplices retinent connexo tempore uires.
Vt quod subsequitur cancer sub sidera fratres.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0405
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ex geminis alter florentia tempora ueris
Sufficit. æstatem sitientem prouehit alter.
Nudus uterq; tamen, sentit quia uterq; calorem
Ille senescentis ueris subeuntis. & ille
Aestatis pars est primæ. sors ultima parti.
Nec non arcitenens, qui te capricorne sub ipso
Promittit, duplici formatus imagine fertur.
Mitior autumnus mollis sibi uendicat artus.
Materiamq; oris fert tergo membra rigentem.
Excipiunt hyemem mittunt in tempora signum.
Quosq; aries præse mittit duo tempora pisces.
Bina ferunt. hyemem claudit. uer inchoat alter,
Cum sol æquoreis reuolans decurrit ab astris
Hyberni coeunt. cum uer tunc roboris imbres.
Vltima ꝙ sursum oris habet fluitantia signa.

De signis aduersis in ascensu. C.III.

q Vod tria signa nouē signis cōiūcta repugnāt
Et quasi seditio cœlum tenet. aspice taurum
Clunibꝰ, & gemīos pedibus, testudine cācrū
Surgere cum rectis oriantur cætera membris.
Ne mirere moras, cum sol aduersa per astra
Aestiuum tardis attollit mensibus annum.

De signis diurnis & nocturnis. C.IIII.

n Ec te prætereant nocturna diurnaq; signa
Quæ sunt ꝑspicere, & ꝓpria deducere lege
Nō tenebris aut luce suā peragentia noctē.
Nam commune foret nullo discrimine nomen.
Omnia quæ certis uicibus per tempora fulgent.
Et nunc illa dies, nunc noctes illa sequuntur.
Sed quibus illa parens mundi natura sacrata est,
Temporis attribuit partis statione perenni.
Nanq; sagittarii signum rapidiq; leonis
Et sua respiciens aurato uellere terga
Nunc pisces cancer & cancri scorpion ictu
Aut uicina loco diuisa aut partibus æquis
Omnia dicuntur simili sub sorte diurna,
Cætera nec numero consortia. nec uice sedis
Interiecta locis totidem nec signa feruntur.
Quinetiam sex continuis dixere diurnas

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0406
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Castoris esse uices, quæ sunt a principe signo
Lanigeri. sex a libra nocturna uideri.
Sunt quibus esse diurna placet quæ mascula surgũt.
Fœminea in noctem tutis gaudere tenebris,
Quod nonulla sibi nullo monstrante loquuntur.
Neptuno debere genus scopulosus in undis
Cancer, & effuso gaudentes in æquore pisces.
Vt quæ terrena cesentur sidera sorte,
Princeps armenti taurus regnoq; superbus
Lanigeri gregis est aries, positus q; duorum
Prædatorq; leo, dumosis scorpius aruis.
Sunt etiam mediæ legis communia signa.
Ambiguis terræ capricornus, aquarius undis.
Pars que marina nitens fundentis semper aquarii
Humida terrenis atq; illi degere mixta.

De signis fœcundis. C.V.

On licet a minimis animũ deflectere causis
Nec quicq̃ rationis eget, frustra ue creatum.
Fœcũdũ est ꝓprie cancri genus. acer & ictu
Scorpius & partu complentes æquora pisces.
Sed sterilis uirgo est simili coniuncta leoni.
Nec capit, aut captos effundit aquarius ortus.
Inter utrunq; manet capricornus corpore mixto,
Et qui contento fulget centaurus in arcu.
Communis q; aries, æquantem tempore libram,
Et geminos, taurumq;, pari sub sorte recenset.

De signis curientibus & rectis & aspectu planetarum. C.VI.

Ec tu nulla putes in eo commenta uocasse
n Naturam rerum, q sunt curretia quædam,
Vt leo, & arcitenens, aries q; ícornua tortus
Aut quæ recta suis librantur stantia membris,
Vt uirgo, & gemini, fundens & aquarius undas.
Vel quæ fessa sedent pigras referentia mentis.
Taurus depositis collo sopitus aratris.
Libra sub emerito conscendens orbe laborum.
Tuq; tuo capricorne gelu contractus in astris.
Contra iacet cancer patulam distentus in aluum.
Scorpius incumbens plano sub corpore terræ.
In latus obliquis pisces semperq; iacentis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0407
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quod si solerti circumspicis omnia cura,
Fraudata inuenies amissis sidera membris
Scorpius in libra consumit brachia. taurus
Succidit in curuo claudus pede, lumina cancri,
Desunt centauro superest, & queritur unum.
Sic nostros casus solatur mundus in astris.
Exemploq; docet patienter damna subire,
Omnis cum cœlo fortunæ pendeat ordo.
Ipsaq; debilibus formentur sidera membris
Temporibus quoq; sunt propriis pollentia signa,
Aestas a geminis, autumnus uirgine surgit.
Bruma sagittifero. Ver piscibus incipit esse.
Quattuor in partes scribuntur sidera terræ.
Hiberna æstiuis, autumnis uerna repugnant.
Næc satis est proprias signorum noscere formas,
Consensu quoq; fata mouent, & fœdere gaudent.
Atq; aliis aliæ succedunt sorte locoq;.
Circulus ut destro signorum clauditur orbe,
In tres æquales discurrit linea ductus.
Inque uicem extremis iungit se finibus ipsa.
Et quæcunq; tamen dicuntur signa trigona,
In tria partitur ꝙ ter cadit angulus astra.
Quæ diuisa manent terris distantia signa
Laniger, & paribus spatiis duo signa leonis,
Atq; sagittari, diuerso conspicit ortu.
Virginis & tauri capricorno consonat astrum.
Cætera sunt simili ratione triangula signa,
Per totidem toti desunt, quæ condita mundo.
Sed discrimen erit destris, seu causa sinistra.
Quæ subeunt, quæ præcedunt, destra esse feruntur.
Dester erit tauro capricornus, uirgo sinistra.
Hoc satis exemplo est ad quæ diuersa quaternis
Partibus æquali laterum sunt condita ductu.
Quorum designat normalis uirgula sedes
Destra ferunt libram capricornus spectat & illam.
Conspicit hunc aries. atq; illum partibus æquis
Cancer, & hunc leuæ subeuntis sidera libræ.
Semper enim destris censentur signa priora.
Scilicet in totidem partis deducere cuncta,
Ternaq; bissenis quadrate fingere signis,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0408
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ternaq; bissenis quadrate fingere signis,
Quorum proposito redduntur in ordine uires.

De signis triãgularibus,& q̃drãgularibus.C.VIII.

Ed si qs contentus erit numerasse quadrata,
f Diuisum signis mũdũ putet esse quaternis
Aut tria sub quinis signis ornare trigonũ.
Vt socias uires & amicos exigat ortus,
Fœderaq; inueniat mundi cognata per astra
Falsus erit.nam quina licet sint undiq; signa,
Qui tamen ex signis,quæ quinto quo q; ferantur
Astra loco,fuerint nati sentire trigoni
Non poterunt uires,licet illud nomine seruent.
Amisere loco dotes,numeris que repugnant.
Nam cum sint partes orbis per signa trecentæ
Et ter uicinæ,quas Phœbi circuit ardor
Tertia pars eius numeri latus efficit unum
In tres perducti partes per signa trigoni.
Hanc autem numeri non reddit linea summam,
Si signum a signo,non pars a parte notetur
Quod q̃uis duo sint hæc adirimentibus astra,
Si tamen extremum leui,primam ue prioris
Inter se conferre uoles,numerumque notare,
Ter quinquagenas implebunt ordine partis.
Transibit numerus formam,fines que sequentis
Consumet ductus,licet ergo signa trigona
Dicantur,partis non seruant illa trigonas.
Hæc eadem species fallit per signa quadrata,
Quod cum totius numeri,qui construit orbem
Ter triginta quadrum partes per sidera reddant,
Euenit ut prima signi de parte prioris
Si partem ad summam ducatur uirga sequentis,
Bis sexagenas faciet sua summa prioris.
Et pars confertur subiunctis prima duorum
Signorum in medio numerum transitque,refertque
Triginta duplicat partis,pars tertia deerit,
Et q̃uis quartum a quarto quis computet astrum,
Naufragium facient partes unius in ipsis.
Non igitur satis est signis numerasse trigonas,
Quadrati ue fidem cœli per signa quaterna.
Quadrati si forte uoles effingere formam,

Hic poscit quartam partem centesima summa.
Illic amittit decimam. sic conuenit ordo.
Et quiscunq; quater cunctis fauet angulus usq;,
Quæq; loca in triplici signarit linea ductu,
Cum signata uiæ linquet dispendia rectæ,
His natura dedit communi fœdere legem.
Inque uicem affectus, & mutua iura fauoris.
Quo circa non omnis habet genitura trigonos.
Consumet ductus licet ergo signa trigona
Dicantur partis, non seruant illa trigonis
Consensum signis. nec cum sint sorte quadrata
Continuo inter se seruant commercia rerum.
Distat. n. an partis consumat linea iustas,
Detractetq; modum numeri, quem circulus ambit
Nunc tres efficiet, nunc quattuor undiq; ductus,
Quos in plura iuuet ratio procedere signa,
Interdum q̈ sint numeris memorata per orbem.
Sed longe maior uis est per signa trigoni,
Quam q̄bus est titulus sub quarto quoq; quadratus
Altior est horum summoto linea templo.
Illa magis uicina meat, cœloq; recedit.
Et propius terras accedit uisus eorum.
Aeraq; infectum nostras dimittit ad auras.

De signis hexagonis. C.IX.

d Euiaq; alternis data sunt commercia signis.
Mutua nec magno consensu fœdera seruāt,
Inuita angusto q̄ linea flectitur orbe.
Nam cum per calles formantur singula limos
Sidera, & alterno diuertitur angulus astro,
Sexq; per anfractus curuatur uirgula in orbem
A tauro uenit in cancrum. tum uirgine tacta
Scorpion ingreditur, qua te capricorne rigentem,
Et geminos a te piscis, aduersaq; tauro
Sidera contingens finit, qua cœperat orbem.
Alterius ductus locus, & per transita signa.
Vtque ea prætercam, quæ sunt mihi singula dicta.
Flexibus & totidem similis fit circulus illis,
Transuersos igitur fugiunt subeuntia uisus,
Quod nimis inclinant, ac ne limis q; uidentur,
Vicinoq; latent. ex recto certior ictus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0410
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Tertia conuerso conduntur signa recessu.
Et quæ succedit connexa est linea cœlo
Singula circuitu, quæ tantum transeat astra.
Vis eius procul est, altoq; uagatur olympo.
Et tenuis uires ex longo mittit in orbem.
Sed tamen est illis Phœbus sub lege propinquus,
Quod non diuersum genus est, quod euntibus astris
Mascula sed maribus respondent. cætera sexus
Fœminei se coniungunt commertia mundi
Sic quicq̃ alterius patet natura figuris.
Et cognata iacent certis sub legibus astra.

De signis cõiunctis. C.X.

Am uero nulla est hærentibus addita signis
i Gratia. nã cõsensus habet, q̃a uisus adeptus
In se cũcta ferũt, animos q̃ cernere possunt.
Sunt etiam aduersi generis connexa per orbem
Mascula fœmineis semper obsessa uicissim.
Disparibus non ulla datur concordia signis.
Sexta quoq; in nullas numerantur commoda uires.
Virgula per totum quod par non ducitur orbem,
Sed duo signa facit mediis submota quaternis,
Tertius assumpto ductus non sufficit orbe.

De signis oppositis, atq; inimicis. C.XI.

T q; ita diuersis ex partibus astra refulgent
a Per mediũ aduerso mundũ pẽdẽtia uultu.
Et toto diuisa manent contraria cœlo.
Septima quoq; loco q̃uis submota ferantur,
Ex longo tamen illa manent, uires q; ministrant
Vel bello uel pace suas, ut tempora poscunt,
Nunc Phœbo stellis nunc & dictantibus iras.
Quod si forte libet, quæ sunt contraria signa
Per titulos celebrare suos sedes q; memento
Solstitium brumæ capricornum opponere cancro.
Lanigerum libræ. par nox in utroq; dies est,
Piscibus erigonen, iuueniq;, urnæq; leonem.
Scorpius e summo cum fulget taurus in imo est.
Et cadit arcitenens geminis orientibus orbe.
Obseruant inter sese contraria cursus.
Sed q̃q̃ aduersis fulgent contraria signis,
Natura tamen interdum sociata feruntur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0411
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et genere exemplis concordia mutua surgit,
Mascula si paribus, uel si diuersa suorum est
Respondent generi, pisces & uirginis astrum
Aduersi uolitant, sed amant cõmunia iura
Et uincit natura locum, sed uincitur ipsa
Temporibus, cancerq; tibi capricorne repugnat.
Fœmina fœmineo, quia brumæ dissidet æstas,
Hinc rigor & glacies niuibusq; albentia rura.
Hinc sitis & sudor nudusq; in collibus orbis.
Aestiuosq; dies æquat nox frigida brumæ.
Sic bellum natura gerit. discordat in annum,
Ne mirere in ea pugnantia sidera parte.
At non lanigeri signum libræq; repugnat
In totum. quia uer autumni tempore differt.
Fructibus hic implet maturis, floribus illud.
Sed ratione pari est æqualis nocte diebus.
Temporaq; efficiunt simili concordia textu,
Permixtosq; dies mediis hyemem inter & æstum
Articulis uno seruantia tempore utrunq;.
Quo minus infesto decertent sidera cœlo,
Talis erit ratio diuersis addita signis.

De numinibus singulis signis p̃sidẽtibus. C. XII.

Is animaduersis rebus, quæ proxima cura
h Noscere tutelas adiectaq; numina signis,
Et quæ cuiq; deo rerum natura dicauit.
Cum diuina dedit magnis uirtutibus ora,
Condidit & uarios sacro sub numine mores,
Pondus ut in rebus persona imponere possit.
Lanigerum Pallas. taurum cytherea tuetur.
Formosos Phœbus geminos. Cyllenius cancrum.
Iuppiter & cum matre deum regit ipse leonem.
Spiciferæ est uirgo cereris. fabricataq; libra
Vulcano. pugnax Mauorti scorpius hæret.
Venantem diana uirum. sed partis equinæ
Atq; angusta fouet capricorni sidera uesta.
Et Iouis aduersum. iunonis aquarius astrum est.
Agnoscitq; suos neptunnus in æquore pisces.
Hinc quoq; magna tibi uenient momenta futura.
Cum ratio tua fert stellas & sidera curet,
Argumenta petes omni de parte, uiasque

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0412
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Artis,ut ingenio diuisa potentia surgat.
Exæquentq; fidem cœli mortalia corda.

De signis membris hominum attributis. C.XI.

Ccipe diuisas hominis per sidera partis,
a Singulaq; in propriis parētia signa figuris,
In quis præcipuas toto de corpore uires
Exercent.aries caput est ante omnia princeps.
Sortitur,censusq; sui pulcherrima colla
Taurus,& in geminis æquali brachia sorte
Scribuntur connexa humeris,pectusq; locatum
Sub cancro est.laterum regnum,scapulæq; leonis.
Virginis in propriam descendunt ilia sortem.
Libra regit clunis,& scorpius inguine gaudet.
Centauro femora accedunt.capricornus utrisq;
Imperat in genibus,crurum fundentis aquari
Arbitrium est.piscesq; pedum sibi iura reposcunt

De signorum amicitia,aut odio,& de duodecatemoriis. C.XII.

Vin etiam propriis inter se legibus astra
q Cōueniunt,& certa gerunt cōmertia rerū.
Inq; uicē præstāt uisus,atq; auribus hærent.
Aut odium fœdusue gerunt,conuersaq; quædam
Insemet proprio ducuntur plena furore.
Idcirco aduersis nonnunq̄ gratia signis.
Et bellum sociata gerunt,alienaq; sede
Inter se generant coniunctos omne per æuum
Vtriq; & sorti,pugnant,fugiuntq; uicissim.
Sed deus in leges mundum cum conderet om
Affectus quoq; diuisit uariantibus astris.
Atq; aliorum oculos,aliorum contulit aures.
Iunxit amicitias horum sub fœdere certo,
Cernere ut inter se possint,audireq; quædam.
Diligerent alia,& noxas,bellumq; mouerent.
His etiam propriæ foret indulgentia sortis,
Vt se diligerent semper,sibiq; ipsa placerent.
Sicut naturas hominum plerasq; uidemus,
Qui genus ex signis ducunt formantibus or
Consilium ipse suum est,aries ut principe dignū est
Audit sed libramq; uidet,frustratur amando

Taurus,lanigero qui fraudem nectit,& ultra
Fulgentes uidet, autq; audit per sidera piscis.
Virgine mens capitur,sic quondam gesserat ante
Europam dorso retinentem cornua leua.
Indutus q; Ioue geminorum ducit & aures
Ad iuuenem æternas fundentem piscibus undas.
Inque ipsos animum piscis,oculos q; leonem
Cancer,& aduerso capricornus conditur astro.
Vertitur in semet oculis,immutaq; tendit
Auribus,& cancri captatur aquarius astro.
At leo cum geminis aciem coniungit,& aurem
Centaurus,geminos capricorni diligit astrum.
Erigone taurum spectat,sed scorpion audit.
Atq; sagittifero conatur nectere fraudem.
Libra suos sequitur sensus,solumq; uidendo
Lanigerum,atq; animo complexa est scorpion ifra.
Ille uidet pisces,auditq; per omnia libram.
Nec non arcitenens magno parere leoni.
Auribus atq; oculis signum fundentis aquari
Conspicere assueuit,solamq; ex omnibus astris
Diligit Erigonem,contra capricornus in ipsam
Conuertit uisus,quid enim mirabitur ille
Maius,in augusti fœlix cum fulserit ortum.
Auribus, & summi captat fastigia cancri.
Et nudus geminis intendit aquarius aurem.
Sublimemq; colit cancrum,spectatq; reducta
Tela sagittiferi,pisces ad scorpion acrem
Direxere aciem,cupiuntq; attendere taurum.
Has natura uices tribuit,cum sidera fixit.
His orti similes referunt per mutua sensus,
Cum cupiant audire alios, aliosq; uidere.
Horum odio,nunc horum iidem ducuntur amore.
Illis insidias tendunt,captantur ab illis.
Quin aduersa queant etiamq; trigona trigonis.
Alteraq; in bellum diuerso limite ducit
Linea,sic ueri per totum consonat ordo.
Namq; aries leo & arcitenens sociata trigono,
Signa negant chelis fœdus totiq; trigono,
Quod gemini excipiunt fundés & aquarius undas.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0414
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Idque duplex ratio cogit uerum esse fateri,
Quod tria signa, tribus signis contraria fulgent,
Quodq; æterna manēt hominum bella, atq; ferarū.
Humana est facies libræ. diuersa leonis.
Idcirco cedunt pecudes, quis uiribus amplis
Consilium est maius, uictus leo fulget in astris.
Aurea lanigero concessit sidera pellis.
Ipse suæ partis centaurus tergore cedit.
Vsque adeo est hominis uictus, ꝙ mirer ab illis
Nascentis libræ superari posse trigonum.
Quin etiam breuior ratio est per signa sequenda.
Nam quæcunq; nitent humana condita forma
Astra, manent illis inimica & uicta ferarum.
Sed tamen in proprias secedunt singula mentis.
Et priuata gerunt secretis hostibus arma.
Lanigero genitis bellum est cum uirgine natis.
Et libra gemini pisces, quos protulit unda,
In partis tauri sub cancro nata feruntur
Pectora, & in chelis, & quæ dat scorpius acer.
Et pisces atq; hos geminorum sidera formant.
His cum lanigero bellum est, eiusq; trigono.
In cancro genitos capricorni semina lædunt,
Et libræ partus, & quos dat uirginis astrum.
Quique sub aduersi numerantur sidere tauri,
Lanigeri cōmunis erit, rabidiq; leonis
Hostis. sed totidem bellum subscribitur astris.
Erigone taurumque timet, geminique sub arcu
Centaurum & pisces, & te capricorne rigentem
Maxima turba petit. libram capricornus. & illi
Aduersus cancer chelis, quod utrūq; quadratum est.
Quiq; in lanigeri numerantur signa trigoni
Scorpius in totidem fecundus creditur hostis.
Aequoreum iuuenem, geminos taurum atq; leoné.
Erigonem libramq; fugit metuendus & ipse.
Quiq; sagittiferi ueniunt de sidere partus,
Hos geminis nati libraq; & uirgine & urna
Depressisse uolunt, legem & natura iubentem
Hec eadem capricorne tuis inimica feruntur.
Et quos æternis perfundit aquarius undis

Ad pugnam ueniens agit, totumq; trigonum
Turba sub unius iuuenis uirtute ferarum.
Pisces exortus uicinus aquarius urget.
Et gemini fratres,& quos dat uirginis astrum
Quiq; sagittiferi decedunt sidere nati.
Nec sola est ratio,quæ dat nascentibus arma.
Inque odium generat partus & mutua uelle.
Sed pleruq;n manent inimica tertia quæq;
Lege,in transuersum uultu defixa maligno.
Quoq; manent quæcunq; loco contraria signa,
Aduersos q; gerunt inter se septima uisus,
Tertia quæq; illis utriusq; trigona feruntur.
Ne sit mirandum,si Phœbus,non datur astris,
Quæ sunt aduersis signis cognata trigoni.
Per tot signorum species contraria surgunt
Corpora,totque modis quotiens inimica creantur.
Idcirco nihil ex semet natura creauit
Pectore amicitiæ maius,nec rarius unq̃.
Vnus erit Pylades,unus qui mallet Horestes
Ipse mori,leuis una fuit per sæcula mortis,
Alter ꝙ raperet fatum,non cederet alter.
Et duo qui potuere sequi uix noxia pœnis,
Optauitq; reum sponso non posse reuerti.
Sponsoremq; reum timuit ne solueret ipsum.
Perque tot ætates hominum,tot tempora, & annos,
Tot bella,& uarios etiam sub pace labores,
Et fortuna fidem quærat,uix inuenit usq̃.
At quanta est scælerum moles per sæcula cuncta,
Quamq; onus inuidiæ non excusabile terris.
Vænales ad fata patres,matrumq; sepulchra.
Imposuit Phœbus noctem,terras q; reliquit.
Quid loquar euersas urbis,& prodita templa?
Et uarias pacis clades,& mixta uenena?
Insidias que fori cædes in mœnibus ipsis,
Et sub amicitiæ grassantem nomine turbam?
In populo scælus est,& abundant cuncta furore.
Et fas atque nefas mixtum,leges que per ipsas
Sæuit nequities,pœnas iam noxia uincit.
Scilicet in multis,quoniam discordia uincit.

Corpora

Corpora nascuntur. pars & sublata per orbem
Et fidei rarum fœdus, pacis q; tributum,
Vtq; sibi cœlum sic tellus diffidet ipsa.
Atq; hominum gentes inimica sorte feruntur.
Si tamen & cognata cupis cognoscere signa,
Quæ iungant animos, & amica sorte ferantur,
Lanigeri partus cum toto iunge trigono.
Simplicior tamen est aries, meliorq; leone
Prosequitur genitos, & te Centaure creatos
Qua colitur, nanq; est natura mitius astrum.
Expositumq; suæ noxæ, nec fraudibus ullis
Nec minus ingenio molli q̃ corpore constat.
Illis est feritas signis, prædæq; cupido,
Venalis q; animus. non unq̃ excedere cogit
Commoditate fidem, nec longa est gratia facti.
At cum lanigeri partus sub utroq; trigono,
Non partit, sed rara gerit pro tempore bella,
Quod feritas utrius q; magis pro tempore cogit
Plus tamen in duplici numerandum est roboris esse,
Quoi commixtus homo est, q̃ te nemee sub uno.
Idcirco pax est signis, & mixta querela.
Quinetiam tauri capricorno iungitur astrum.
Nec magis illorum coeunt ad fœdera mentes.
Virgineos etiam partus quicunq; creantur,
Tauro complecti cupiunt, sed sæpe queruntur.
Quos q; dabunt chelæ, & quos dat aquarius ortus
Vnum pectus habent, fideiq; immobile uinclum.
Magnus erit geminis amor & concordia duplex.
Magnus & in multos ueniet successus amicos.
Scorpius & cancer fraterna in nomina ducunt
Ex semet genitos. nec non & piscibus orti
Concordant. illis nam sæpe est subdolus actus.
Scorpius aspergit noxas sub nomine amici.
At quibus in lucem pisces uenientibus adsunt,
His non una manet semper sententia cordi.
Commutant animos, interdum & fœdera rumpunt.
Ac repetunt, tectæ q; lues sub fronte uagantur.
Sic erit ex signis odium tibi, paxq; notanda.
In terris geniti talis sub lege creantur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0417
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Nec satis est tantum solis insistere signis.
Contemplare locum cœli, sedemq; uagantum.
Parte genus uariant. & uires linea mutat.
Nam sua quadratis, ueniunt sua iura trigonis,
Et quæ per senos decurrit uirgula tractus,
Quæq; secant medium transuerso limite cœlum.
Hinc modo dat mundus uires, modo detrahit idem:
Quæq; illic sumunt uires, huc acta reponunt.
Distat enim surgant ne eadem, subeant ne, cadantq;.
Efficiunt uires ut cunq; aliena capessunt
Regna. & in extremis subsidunt hospita castris.
Hæc mihi sub certa stellarum parte canentur.
Crebrius aduersis odium est. cognata quadratis
Corpora censentur signis, & amica trigonis.
Nec ratio obscura. nam quartum quodq; locauit
Eiusdem generis signum natura per orbem.
Quattuor æquali cœlum discrimine signant,
In quibus articulos anni deus ipse creauit.
Ver aries, Cererem cancer, Bacchumq; ministrans
Libra, caper brumam, genitos q; ad frigora piscis.
Nec non & duplici quæ sunt connexa figura
Quartum quæq; locum retinent, duo cernere pisces
Et geminos iuuenis, duplicemq; in uirgine formam,
Et duo centauri, licet uno corpore texti.
Sic & simplicibus signis stat forma quadrata.
Nam neq; taurus habet comitem, nec pingitur ulli
Horrendus leo, nec metuit sine corpore quenq̃
Scorpius, atq; uno censetur aquarius astro.
Sic quæcunq; manent quadrato condita templo
Signa, parem referunt numeris, aut tempore sortem.
Ac ueluti cognata manent sub fœdere tali.
Idcirco affines signant, grauibus q; propinquis
Accedunt, unaq; tenent sub imagine natos.
Longior in spatium porrecta est linea maius,
Quæ tribus emensis signis facit astra trigona.
Hæc ad amicitias imitantes iura, gradumq;
Sanguinis, atq; animis hærentia pectora ducunt.
Vtq; ipsa in longo coeunt summota recessu,
Sic nos coniungunt maioribus interuallis.
Hæc meliora putant, mentis quæ iungere possunt,

Quam quæ non nunq̃ fœdus ſub ſanguine fallunt,
Proxima uicinis ſubſcribunt tertia quæq;
Hoſpitibus ſic aſtrorum ſeruabitur ordo,
Quotquot cardinibus proprio uariante mouentur.
Quæ quanq̃ in partes diuiſit quattuor orbis
Sidera quadrata efficiunt non lege quadrata
Cenſentur.minus eſt numeri q̃ cardinis uſus.
Nam nihil in totum ſeruit ſibi.mixta feruntur,
Ipſis dant fines aſtris, capiuntq; uiciſſim,
Quæ mihi mox certo digeſta ſub ordine ſurgent.
Adde ſuas partes ſignis.ſua partibus aſtra.
Omnibus ex iſtis ratio eſt repetenda per artem
Partitam,inſectis ſigna ut perdiſcere poſſis,
Perſpice nunc tenui uiſu rem pondere magnam.
Quæ tantum graio ſignari nomine poſſit
Duodecatemoria in titulos ſignantia cauſas
Nam cum tricenas per partis ſidera conſtent,
Rurſus biſſenis numerus deducitur omnis.
Ipſa igitur ratio binas in partibus eſſe,
Dimidias q; docet partes his finibus eſſe
Duodechatemorium conſtat, biſſenaq; cuncta.
Omnibus inſignis,quæ mundi conditor ille
Attribuit totidem numeris fulgentibus aſtris,
Vt ſociata forent alterna ſidera ſorte.
Et ſimilis ſibi mundus.& omnia in omnibus aſtra,
Quorum mixturis regeret concordia corpus.
Et tutela foret communi mutua cauſa.
Idcirco q̃q̃ ſignis naſcuntur eiſdem,
Diuerſos referunt mores,inimicaq; uota.
Et ſæpe in pecudes errat natura,maremq;
Fœmina ſubſequitur.miſcentur ſidere partus,
Singula diuerſis uariant quot partibus aſtra
Duodecatemoriis.proprias mutantia uires.
Nunc quid ſit,cuius ue caná,quo ue ordine cõſtent,
Ne uagus ignotis ſignorum partibus erres.
Ipſa ſua. retinent primas in corpore partis.
Sidera uicinis ſubeuntes attribuuntur.
Cætera pro numero ducunt ex ordine partes.
Vltima & extremis ratio conceditur aſtris,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0419
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Singula sic retinent binas in sidera quæq;,
Dimidiasq; sui partis,& summa repletur
Sortibus exactis triginta sidere in omni.
Nec genus est unum.ratio nec prodita simplex.
Pluribus inque modis rerum natura locauit.
Deduxitq; uias.uoluitq; per omnia quæri.
Hæc quoq; comperta est ratio sub nomine eodem
Quocunq; im partu nascentum tempore luna
Constiterit numeris hanc ter dispone quaternis,
Sublimi totidem quia fulgent sidera mundo.
Inde suas illi signo,quo luna refulsit.
Quæ de hinc defuerint partes numerare memento.
Proxima tricenas pariter sententia ducit
Hic ubi deficiet numerus,tunc summa relicta
In binas sortis adiecta parte locetur,
Dimidium reliquis tribuatur ut ordine signis.
In qua destituent,te iustum luna uidebit.
Duodecatemoriis signis post cætera ducent.
Ordine quæq; suo.sic constant astra locata.
Hæc quoq; te ratio ne fallat perspice paucis.
Maior in effectu,minor est, quod partibus ipsis
Duodecatemorii.quid sit,quod dicitur esse
Duodecatemorium. nanq; id per quinq; notatur
Partes.nam totidem præfulgent sidera cœlo,
Quæ uaga dicuntur.ducunt & singula sortes
Dimidias uires,quæ in eis & cura capessunt.
In quocunq; igitur stellæ sunt quinq; locatæ
Duodecatemorion fuerit spectare decebit,
Cuius enim stellæ in finem sint,sidere quoq;
Inciderint,dabit effectus in mentibus eius,
Vndiq; miscenda est ratio, per quã omnia constant.
Verũ hoc posterius proprio cuncta ordine reddam.
Nunc satis est docuisse suos ignota per usus,
Vt cum perceptis steterit fiducia membris,
Sic totum corpus facili ratione notetur
Et bene de summa ueniat post singula carmen
Vt rudibus pueris monstratur littera primum
Per faciem nomenq; suum,componitur usus
Tunc coniuncta suis.formatur syllaba nodis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0420
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Hinc uerbis structura uenit per uerba legendi.
Tunc rerum uires,atq; artis truditur usus
Perq; pedes proprios nascentia carmina surgunt.
Singulaq; in summa prodest didicisse priora.
Quæ nisi constiterint propriis fundata elementis,
Versu quæ propere dederint præcepta magistri
Effluat in uanum rerum præposterus ordo.
Sic mihi per totum uolitanti carmine mundum.
Erutaq; obstrusa penitus caligine fata
Pieridum numeris etiam modulata canenti
Quoq; deus regnat reuocanti numen in artes
Per partis ducenda fides.& singula rerum
Sunt gradibus tradenda suis,& cum omnia certa
Notitia steterint,proprios reuocentur ad usus.
Ac uelut in nudis consurgunt montibus urbes,
Conditor,& uacuos muris circundare collis
Destinet ante manus,q̃ tentet scindere fossas.
Vertit opus.ruit ecce nemus, saltusq; uetusti
Procumbunt.solemq; nouum,noua sidera cernunt.
Pellitur omne loco uolucrum genus atq; ferarum.
Antiquasq; domos, & nota cubilia linquunt.
Ast illi silicem in muros, & marmora templi
Rimantur,ferriq; rigor per tempora nota
Quæritur.hinc artes,hinc omnis conuenit usus.
Tunc demum consurgit opus,cũ cuncta supersunt,
Ne medios rumpat cursus præpostera cura.
Sic mihi tractanti tantæ succedere moli
Materies primum rerum ratione remota
Tradenda est,ratio sit ne post irrita,neue
Argumenta nouis stupeant nascentia rebus.

De cardinibus mundi. C.XIII.

e Rgo age noscẽdis animũ compone sagacẽ
Cardinibus,q̄ p mũdũ sunt quattuor oẽs
Dispositi semper,mutantq; uolantia signa.
Vnus ab exortu cœli nascentis in orbem,
Qua primum terras æquali limite creuit.
Alter ab aduersa respondens ætheris ora,
Vnde fugit mundus,præcepsq; in tartara tendit.
Tertius excelsi signat uestigia cœli,

Quo deffessus equis Phœbus subsistit habenis,
Declinatq; diem, mediasq; examinat undas.
Ima tenet quartus fundato nobilis orbe,
In quo principium est reditus, finisq; cadenti
Sideribus. pariterq; occasus cernit & ortus,
Hæc loca præcipuas uires, summosq; per artem
Fatorum effectus referunt, quo totus in illis
Nititur æthereis ueluti compagibus orbis.
Quæ nisi perpetuis alterna sorte uolantem
Cursibus excipiant. nectantq; in uincula bina
Per latera, atq; imum templi, summumq; cacumen
Dissociata fluat resoluto machina mundo.
Sed diuersa tamen uis est in cardine quoq;.
Et pro sorte loci uariant, atq; ordine distant
Primus erit, summi qui regnat culmine cœli.
Et medium tenui partitur limite mundum.
Quem capit excelsa sublimem gloria sede
Scilicet hæc tutela decet fastigia summa.
Quicquid ut emineat sibi uendicet, & deus omnis
Afferat, & uarios tribuendo regnet honores.
Hinc fauor & species, atq; omnis gloria uulgi.
Reddere iura foro componere legibus orbem.
Fœderibusq; suis externas iungere gentis.
Et pro sorte sua cuiusq; extollere nomen.
Proximus est ima quãq̃ statione locatus.
Sustinet alterius mixtum radicibus orbem.
Effectu minor in species, sed maior in usu.
Fundamenta tenet rerum, censusq; gubernat.
Quam rata sint fossis scrutantur uota metallis,
Atq; ex occulto quantum contingere possis.
Tertius atq; illi tollens in parte nitentem
Qui tenet exortum, qua primum sidera surgunt.
Vna dies dedit & tempus describit in horas.
Hinc inter graias horoscopus editur urbis.
Nec capit extremum proprio, quia nomine gaudet.
Hic tenet arbitrium uitæ, atq; hic regula morum est.
Fortunamq; dabit rebus, ducetq; per artis.
Qualia que excipiant nascentes tempora prima,
Quos capiant cultus, quali sint sede creati

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0422
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Vtrunq; admixtis subscribent uiribus astra.
Vltimus emenso qui condit sidera mundo,
Occasumq; tenens submersum despicit orbem,
Pertinet ad rerum summas, finemq; laborum,
Coniungitq; epulas, extremaq; tempora uitæ,
Ociaq; & cœtus hominum, cultusq; deorum.

De diuisionibus ætatum in partes cœli & duodecim domorum significationibus. C.XVI.

Ec contentus eris percepto cardine quoq̃.
n Interualla etiã memori sunt mẽte notanda
Per maius dimensa suas reddentia uires.
Quicquid ab exortu summum curuatur in orbem,
Aetatis primæ nascentis q; asserit annos.
Quod summo premitur deuexum culmine mũdi,
Donec ad occasus ueniet, puerilibus annis
Succedit, teneramq; regit sub sede iuuentam.
Quæ pars occasus interq;, imumq; sub orbem
Descendit, regit hæc maturæ tempora uitæ,
Et propria serie, narioq; exercita cursu.
At quæ perficitur cursu redeunte sub imo,
Tarda supinatum lassatis uiribus arcum
Ascendens, seros demum complectitur annos,
Labentis q; dies uitæ, tremulamq; senectam.
Omne quidem signum sub qualicunq; figura
Partibus inficitur, mundi locus imperat astris.
Et dotes, noxamq; facit. uertuntur in orbem
Singula. & accipiunt uires, cœloq; remittunt.
Vincit enim natura genus, legesq; ministrat
Finibus in propriis. & prætereuntia cogit
Esse sui moris. uario nunc dites honore.
Nunc sterilis. pœnamq; ferentia sidera sedis.
Quæ super exortum est a summo sidere cœli,
Infœlix regio, rebusq; inimica futuris,
Et uitio fœcunda nimis nec sola. sed illi
Par erit, aduerso quæ fulget sidere sedes
Iuncta sub occasu neu præstet cardine mundi,
Vtraq; præterita fertur deiecta ruina
Orta laboris erit. scandendum est, atq; cadendum.
Nec melior super occasu, contraq; sub ortu.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0423
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sorsagitur mundi præceps.hæc illa ſuperna
Pendensaut metuit uicino cardine finem,
Aut fraudata cadet.merito Typhonis habentur
Horrendæ ſedes.quem tellus ſæua profudit,
Cum bellum cœlo peperit.nec matre minores
Extiterint partus. ſed fulmine rurſus in altum
Compulſi montesq; ſuper rediere cadentes.
Ceſſit & in tumulum belli.uitæq; Tiphoeus.
Ipſa tremit mater flagrantes monte ſub ætna.
Atq; refulgenti ſequitur faſtigia cœlo.
Proxima ne ue ipſi cedat qui fungitur aſtro.
Spe melior palmamq; petens uictrixq; priorum
Altius inſurgit ſummæ comes addita finis.
In peius q; manent curſus.nec uota ſuperſunt.
Quo circa minime eſt mirum,ſi proxima ſummo
Atq; eadem inferior ueneranda ſorte dicatur,
Quod titulus fœlix.cenſum ſi proxima graiæ
Noſtra ſubit linguæ uirtutis nomine nomen.
Iuppiter hoc habitat fortunæ credere genti
Hinc imperuerſum ſimilis deiecta ſub orbe
Imaq; ſummerſi contingent fulmina mundi.
Aduerſaq; nitet parte defeſſa per acta
Militia.rurſus q; nouo deuota labori
Cardinis,& ſubitura iugum ſortemq; potentem.
Nondum ſentit opus mundi.iam ſperat honorem
Dæmonium memorant graii romana per ora
Queritur inuerſo titulus ſub corde ſagaci.
Conde locum numenq; dei totumq; potentis,
Quæ tibi poſterius magnos reuocantur ad uſus.
Hinc momenta manent noſtræ plerunq; ſalutis.
Bellaq; morborum tetris pugnantia telis.
Viribus ambiguum geminis cauſaq; diei
Nunc huc nunc illuc ſortem mutantis utranq;.
Sed medium poſt aſtra diem curuataq; primum
Culmina nutantis ſummo de uertice mundi
Aethera Phœbus amat,ſub quoquoq; corpa noſtra
Decernunt uitia.& fortunam ex uiribus eius
Concipiunt.deus ille locus ſub nomine graio
Dicitur,huc aduerſa nitens quæ prima reſurgit

Sedibus

Sedibus ex imis iterumq; reducit olympum
Pars mundi, fuluumq; nitet, noctem q; gubernat.
Et dominam agnoscit Phœben fraterna uidentem
Regna per aduersas cœli fulgentia partis,
Fataq; damnosis imitantem finibus orbis.
Huic parti dea nomen erit romana per ora,
Græcia uoce sua titulum designat eundem.
Arce sed in cœli qua summa accliuia finem
Inueniunt, qua principium decliuia sumunt,
Culmineq; insurgunt occasus inter & ortus,
Suspenduntq; suo libratum ex ordine mundum,
Asserit hanc cytherea sibi per sidera sedem.
Et ueluti faciem mundi sua collocat ora.
Per quæ humana suæ propria est hæc addita parti
Vis. & connubia & thalamos tedas q; gubernat.
Hæc tutela decet Venerem. sua tela mouere
Nomen erit fortuna loco, quo percipe mentem,
Vt breuia in longo compendia carmine præstet,
Et qua subsidit conuerso cardine mundus,
Fundamenta tenens aduersum & suspicit orbem.
Ac media sub nocte iacens Saturnus in illa
Parte suas agitat uires deiectus & ipse
Imperio quondam mundi solioq; deorum.
Et pater in proprios exercet numina casus,
Fortunamq; senum. prima est fortuna duorum
Nascentum atq; patrum quæ cœli condita pars est.
Asperum erat tempus, titulum cui græcia fecit.
Dæmonium signatq; suas pro nomine uires.
Nunc age surgentem primo de cardine mundum
Respice, qua solido nascentia signa recursu
Incipiunt. udus gelidis & Phœbus ab undis
Enatat. & fuluo paulatim accenditur igne.
Nec tua templa ferunt Maia Cyllenie nate.
O facies signata nota. quod nomen & ipsi
Auctores tibi dant artes qua ducit olympum,
In qua fortuna natorum condidit omnem
Natura, ex illo suspendit uota parentum.
Vnus in occasu locus est super ille ruentem
Præcipitat mundi terris, & sidera mersat.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0425
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Terraq; prospectat Phœbi quæ uiderat ora.
Ne mirere, nigri si ditis ianua fertur,
Et finem uitæ retinet. mortiq; locatur
Hinc etiam ipse dies moritur, terrasq; per orbem
Subripit. & noctis captum sub carcere claudit.
Nec non & fidei tutelam uindicat ipsam,
Pectoris & pondus tanta est in sede potestas,
Quæ uocat, & condit Phœbum, recipitq; refertq;
Consumitq; diem. tali sub lege notandæ
Templorum tibi sunt uires, quas peruolat omnis
Astrorum series. ducitq; & commodat illis
Ipse suas leges. stellæq; ex ordine certo.
Vt natura sinit lustrant, uariasq; locorum
Efficiunt uires, utcunq; aliena capessunt
Regna, & in extremis subsidunt hospita castris
Hæc mihi sub certa stellarum parte canentur.
Nunc satis est cœli partis titulosq; notasse,
Effectusq; loci per se, cuiusq;, deosq;,
Qui parti nomen posuit, qui condidit arcem.
Octotropos, per quos stellæ diuersa uolantes,
Quos reddant motus proprio uenit ordine rerum.

.M. MANILII astronomicon Liber Tertius.

De natura omnium gubernatrice, & de partibus duodecim domorum, a quibus hominū fata dependent, & de gradu cardinum, ac de dierum & noctium uarietate, horarūq; inæqualitate. C.IX.

N noua surgentē maioraq; uiribus ausum,
Nec per inaccessos metuētem uadere saltus
Ducite Pierides, uestros extendere finis
En conor & dignos in carmina ducere cantus.
Non ego in excidium cœli nascentia bella,
Fulminis & flammas, partusq; in matre sepultos,
Hectora uenalem cineri Priamumq; ferentem,

Colchida

Colchida. nec referam uendentem regna parentis,
Et lacerum fratrem stupro, segetes q; uirorum,
Taurorumq; truces flāmas, uigilemq; draconem.
Et reduces annos auroq; incendia facta,
Et male conceptos partus, peius q; necatos.
Non annosa canam Messanæ bella nocentis.
Septenos q; duces. ereptaq; fulmine flammis
Mœnia Thebarum, & uictam quæ uicerat orbem.
Germanos q; patris referam, matrisq; nepotes,
Natorumq; epulas, conuersaq; sidera retro,
Ereptumq; diem. nec persica bella profundo
Indicta, & magna pontum sub classe latentem,
Immissumq; fretum terris, iter æquoris undis.
Non reges magnos. spatio maiore canenda
Quam si tacta loquar, romanæ gentis origo,
Totq; duces orbis. tot bella, tot ocia, & omnis
In populi unius leges ut cesserit orbis
Differtur, facile est uentis dare uela secundis.
Fœcundumq; solum, uarias agitare per artis.
Auroq; atq; ebori decus addere, cum rudis ipsa
Materies niteat, speciosis condere rebus.
Carmina uulgatum est opus, & cōponere simplex.
At mihi per numeros, ignotaq; nomina rerum
Temporaq; & uarios casus, momentaq; mundi,
Quorum quæq; uices partes q; in partibus ipsis.
Luctādum est, quod nosse nimis, qđ dicere q̄tum est,
Carmine quod proprio, pedibus qđ iungere certis.
Huc ades o quicunq; meis aduertere cœptis
Aurem oculos q; potes. ueras & percipe uoces.
Non ad iuratos reges, troiamq; cadentem
Impendas animum. nec dulcia carmina quæras.
Ornari res ipsa negat, contenta doceri.
Et si qua externa referentur nomina lingua,
Hoc operis non uatis erit. non omnia flecti
Possunt, & propria melius sub uoce notantur.
Nunc age subtili rem summam perspice cura.
Quæ tibi præcipuos usus monstrata ministret,
Et certas det in arte uias ad fata uidenda,
Si bene constiterit uigilanti condita sensu.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0427
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Principium rerum & custos natura latentum
Cum tantas strueret moles per mœnia mundi,
Et circunfusis orbem concluderet astris
Vndiq; pendentem in medium, diuersaq; membra
Ordinibus certis sociaret corpus in unum,
Aeraq; & terras flámamq; undamq; natantem
Mutua in alterutrum præbere alimenta iuberet,
Vt tot pugnantis regeret concordia causas,
Staretq; alterno religatus fœdere mundus,
Exceptum a summa ne quid ratione maneret,
Et quod erat mundi mundo regeretur ab ipso.
Fata quoq; & uitas hominum suspendit ab astris.
Quæ summas operum partis, quæ lucis honorem,
Quæ famam assererent, quæ nunq̃ fessa uolarent.
Quæ quasi per mediam mundi præcordia partem
Disposita optineant Phœbum lunamq; uagasq;
Euincunt stellas, nec non uincuntur & ipsa,
His regnum natura dedit, proprias que sacrauit
Vnicuiq; uices, sanxitq; ꝙ omnia summa
Vndiq;, qua fati ratio traheretur in unum.
Nam quodcunq; genus rerum, quodcũq; laborum,
Quæq; opera, atq; artes, quicunq; per omnia casus
Humana in uita poterant contingere sortem
Complexa est in tot partis, quot & astra uocarant.
Res posuit, certasq; uices, sua nomina cuiq;
Attribuit. totumq;, hominis per sidera censum
Ordine sub certo duxit, pars semper ut idem
Confinis parti uicinis staret in astris.
Horum operum partes ad singula signa locauit,
Non ut in æterna cœli statione manerent,
Et cunctos hominum pariter traherentur in ortus
Ex iisdem repetita locis, sed tempore sedes
Nascentum acciperent proprias, signisq; migrarent.
Atq; aliis alio sors quæq; accederet astro.
Vt caperet genitura nouam per sidera formam.
Nec tamen incerto confunderet omnia motu.
Sed cum pars operum, quæ prima condita parte est
Accepit propriam nascentis tempore sedem
Cætera succedunt, signisq; sequentibus hærent.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0428
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ordo ducem ſequitur, donec uenit orbis in orbem.
Has autem facies rerum per ſigna locatas,
In quibus omnis erit natura & condita ſumma,
Vt cum iam ſtellæ ſeptem lædunt ue, iuuant ue,
Cardinibus ue mouet diuina potentia mundi,
Sic fœlix aut triſte uenit per ſingula fatum.
Talis & illius ſors eſt ſperanda negocii.
Hæc mihi ſolemni ſunt ordine cuncta canenda,
Et titulis ſignanda ſuis, rerumq; figuris.
Vt pateat poſitura operum, nomenq;, genus q;,
Fortunæ ſors prima data eſt. hoc illa per artem
Cenſetur titulo, quia proxima continet in ſe
Fundamenta domus, domuiq; hærentia cuncta.
Qui modus in ſeruis, qui ſit conſenſus in aruis,
Quaq; datum magnas operum componere moles,
Vt uaga fulgentis concordant ſidera cœli,
Poſt hanc militiæ locus eſt, qua quicquid in aruis,
Quaq; peregrinas interuerſantibus urbis
Accipere aſſueuit, titulo comprenditur uno.
Tertia ad urbanos ſtatio eſt numeranda labores.
Hoc quoq; militiæ genus eſt ciuilibus actis,
Compoſitum. fidei q; tenet parentia uincla.
Format amicitias. & ſæpe cadentia fruſtra
Officia. & cultus. contingant præmia quanta
Edocet, appoſitis cum mundus conſonet aſtris,
Iudiciorum opus in quarto natura locauit.
Fortunamq; fori. fundentem uerba patronum.
Pendentemq; reum lingua. roſtrisq; loquentem
Impoſitum. & populo nudantem condita iura.
Atq; expenſa ſua ſoluentem iurgia fronte.
Cum iudex uero nihil amplius aduocat ipſo.
Quicquid propoſitas inter facundia leges
Efficit, hoc totum partem conceſſit in unam.
Atq; ut cunq; gerunt, dominantia ſidera manant.
Quintus coniugio gradus eſt per ſigna dicatus.
Et ſocios tenet & comites. atq; hoſpitium una
Iungitur & ſimilis coniungens fœdus amicos.
In ſexta diues numeratur copia ſede.
Atq; adiuncta ſalus rerum, quarum altera quanti
Contingant uſus monet altera quâ diuturni,

Sidera ut inclinant uires, & templa gubernant.
Septima censetur sæuis horrenda periclis,
Si male subscribunt stellæ per signa locatæ.
Nobilitas tenet octauam, qua constat honoris
Conditio, & famæ modus, & genus, & specioso
Gratia prætextu. nonus locus occupat omnem
Fatorum sortem dubiam, patriosq; timores.
Omniaq; intrantum mixta nutritia turba.
Huic uicinus erit uitæ qui continet actum,
In quo seruorum mores, & qualibet omnis
Formetur domus exemplis, quoq; ordine certo
Ad sua compositi discedant munera serui.
Præcipua undecima pars est in sorte locata,
Quæ summam nostri semper, uiresq; gubernat.
Quaq; ualitudo constat nunc libera morbis
Nunc oppressa mouent, & mundum sidera cumq;
Non alias sedes tempus ue genus ue medendi.
Quæ sibi deposcat, uel cuius tempore præstet
Auxilium, & uitæ succos miscere salubris.
Vltimus & totam concludens ordine summam
Rebus apiscendis labor est, qui continet omnis
Votorum effectus, & quæ sibi quisq;, suisq;
Proponit studia, atq; artis, hæc irrita ne sint.
Seu ferat officium nutus blanditur in omnis.
Aspera siue foro per litem iurgia tentet.
Fortunam ue petat pelago, uentisq; sequatur.
Seu cererem plenam, uincentemq; horrea messem
Aut reputat Bacchum per pinguia musta fluentem.
Hac in parte dies, atq; hæc momenta dabuntur,
Si bene conuenient stellæ per signa sequentes,
Quarum ego posterius uires in utrunq; ualentis
Ordine sub certo reddam, cum pandere rerum
Incipiam effectus. nunc ne permixta legentem
Confundant, nudis satis est insistere membris.
Et quoniam toto digestos orbe labores
Nominaq; in numerum, uiresq; exegimus omnis,
Atla uocant graii, quæ cuncta negocia rerum
In genera & partis bis sex diuisa cohærent.
Nunc quibus ascendāt signis quādoq; canendū est.
Perpetuas neq; enim sedes, eademq; per omnis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0430
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sidera nascentis retinent, sed tempora mutant
Nunc huc nunc illuc signorum mota per orbem,
Incolumis tamen ut maneat, qui conditus ordo est.
Ergo age, ne falsa uaria genitura figura.
Si sua quenq; uoles reuocare ad signa laborem,
Fortunæ perquire locum per sidera cuncta,
Quæ primo pars est numerosis dicta sub atlis.
Qui tibi cum fuerit certa ratione repertus,
Cætera prædicto subeuntibus ordine signis
Coniunges, teneant proprias ut singula sedes.
Et ne forte uagus naturæ quærere sedem
Incipias, duplicem certa ratione capesse.
Cum tibi nascentis percepto tempore forma
Constiterit, cœli stellis ad signa locatis,
Transuerso Phœbus si cardine celsior ibit,
Qui tenet exortum, uel qui demergit in undas
Per tempus, licet affirmes natum esse diei.
At si subiectis senis fulgebit in astris
Inferior dextra, leuaq; tenentibus orbem
Cardinidus. noctis fuerit per tempora natus.
Hæc tibi cum fuerint certo discrimine nota
Tunc si forte dies nascentem exceperit alma
A sole ad lunam numerabis in ordine partes
Signorum, ortiuo totidem de cardine duces
Quem bene partitis memorant horoscopon astris.
In quodcunq; igitur numerus peruenerit astrum.
Hoc da fortunæ. iunges tum cætera signis
Atla suis, certo subeuntibus ordine cunctis
At cum obducta nigris nox orbem texerit alis
Siquis erit, qui tum materna excesserit aluo,
Verte uias. sicuti naturæ uertitur ordo,
Consule tunc Phœben imitantem lumina fratris
Semper, & in proprio regnantem tempore noctis.
Quotq; ab ea Phœbus partes & signa recedit,
Tot numerare iubet fulgens horoscopus a se.
Hunc fortuna locum teneat subeuntibus atlis
Ordine naturæ. sicut sunt cuncta locata
Forsitan & quæras agili rem corde notandam,
Qua ratione queas natalis tempore nati
Exprimere immenso surgentem horoscopon orbe.

Quod nisi sub stellis uisus ratione tenetur,
Fundamenta ruunt artis, nec consonat ordo,
Cardinibus quoniam falsis quæ cuncta gubernant
Mentitur faciem mundus, nec constat origo,
Flexaq; momento uariantur sidera templi.
Sed quanta effectu res est tam plena laboris
Cursibus æternis mundum per signa uolantem,
Vt totum lustret curuatis arcubus orbem
Exprimere, & uultus eius componere certos.
Ac tantæ molis minimum deprendere punctum.
Quæ pars exortum, uel quæ fastigia mundi
Afferat occasus, aut imo sederit orbe.
Nec me uulgatæ rationis præterit ordo,
Quæ binas tribuit signis surgentibus horas,
Et paribus spatiis æqualia digerit astra.
Vt parte ex illa, qua Phœbi cœperit orbis
Discedat numerus, summamq; accommodet astris,
Donec perueniat nascentis tempus ad ipsum.
Atq; ubi substiterit signum dicatur oriri.
Sed iacet obliquo signorum circulus orbe.
Atque alia inflexis oriuntur sidera membris.
Ast illis magis est rectus surgentibus ordo,
Vt propius nobis aliquod, uel longius astrum est.
Vix finit luces cancer, uix bruma reducit.
Quam breuis illa iacet, tam longus circulus hic est
Libra aries q; parem reddunt noctemq; diemq;.
Sic media extremis pugnant, extremaq; summis.
Nec nocturna minus uariant, q̃ tempora lucis
Sed tamen aduersis idem stat mensibus ordo.
In tam dissimili spatio, uariisq; dierum,
Vmbrarumq; modis. quis possit credere in auras
Omnia signa pari mundi sub lege manere?
Adde q; incerta est horæ mensura, neq; ullam
Altera pars sequitur, sed sicut summa dierum
Vertitur, & partes surgunt, rursus q; recedunt.
Cum tamen in quocunq; dies deducitur astro
Sex habeat supra terras, sex signa sub illis,
Quo fit, ut in binas non possint omnia nasci,
Cum spatium non sit tantum pugnantibus horis,
Si modo bissenæ seruantur luce sub omni

Quem numerum debet ratio, sed non capit usus.

De mensura temporum & signorum. C.II.

Ec tibi constabunt aliter uestigia ueri,
n Ni lucem noctéq; pares dimensus in horas,
In q̃tum uario pateant sub tempore noris,
Regulaq; exactas primum formetur in horas,
Quæ segnemq; diem sedes perpendat,& umbras.
Hæc erit in libra,cum lucem uincere noctes
Incipiunt uel cum medio concedere uere.
Tunc & enim solum bissenas tempora in horas
Aequa patent,medio cum currit phœbus olympo.
Hic cum per gelidas hyemis sumotus in astro.
Fulget in octaua capricorni parte biformis,
Tunc angusta dies uernalis uertit in horas
Dimidiam atq; nouem.sed nox oblita diei
Bis septem,apposita numerus ne claudicet hora
Dimidia, sic in duodenas exit utrunq;.
Et reddit in solidum naturæ condita summa.
Inde cadunt noctes,surguntq; in tempora luces,
Donec ad ardentis pugnarint sidera cancri.
Atq; ubi conuersis uicibus mutantur in horas
Brumales,noctemq; dies,lucemq; tenebræ
Hibernam referunt,alternaq; tempora uincunt.
Nunc huc nunc illuc gradibus per sidera certis
Impulsæ,quarum ratio manifesta per artem
Colecta est.uenietq; suo per carmina textu.
Atq; hæc est illas demum mensura per horas,
Qua rigat æstiuus gradibus torrentibus amnis
Nilus & erumpens imitatur sidera mundi
Per septem fauces atq; ora fugantia pontum.

De stadiis quæ duodecim signa in ortu & occasu occupant. C.III.

Vnc age quot stadiis & quãto tẽpore surgãt
n Sidera,quoq; cadant aĩo cognosce sagaci,
Ne magna ĩ breuibus careãt cõpẽdia dictis.
Nobile lanigeri sidus, quod cuncta sequuntur
Dena quater stadia exoriens duplicataq; ducit
Cum cadit,atq; horam surgens eius q; trientem
Occupat.occiduus geminat.cum cætera signa
Octonis crescunt stadiis orientia in orbem

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0433
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et totidem admittunt gelidasq; rigentia in umbras.
Hora nouo crescit per singula signa quadrante.
Tertiaq; in quarta parte si ducitur eius.
Hæc sunt ad libræ sidus surgentibus astris
In crementa. pari momento damna trahuntur,
Cum subeunt orbem. rursusq; ad sidera libræ
Ordine mutato paribus per tempora uersa
Momentis redeunt. nam per quot creuerat astrum
Lanigeri stadia, aut horas tot libra recedit.
Occiduusq; aries spatium tempusq; oriendi
Quod tenet, in tantum chelæ cum surgere perstat
Eius in exemplum se signa sequentia uertunt.
Hæc ubi constiterint uigilanti condita mente,
Iam facile est si quod quandoq; horoscopet astrum
Noscere, cum liceat certis surgentia signis
Ducere temporibus, propriasq; ascribere in horas
Partibus, ut ratio signis ducatur ab illis,
In quæ Phœbus erit, quorũ mihi reddita summa est.

De inclinationibus mũdi & quot horis unũqd'q; signũ in qua uis regione ascẽdat, & descẽdat. C. IIII.

Ed neq; per terras omnis mensura dierum
f Vmbrarũq; eadẽ ẽ, simili nec tẽpora cursu
Mutantur, modus est uarius rõne sub una.
Nunquam phryxei ducuntur uellera signi.
Chelarumq; fides, iustæq; examina libræ.
Omnia consurgunt binas sibi signa per horas.
Quod medius recto præcingitur ordine mundus,
Aequalisq; super transuersum uertitur axem.
Illis perpetua iunguntur pace diebus
Oscuræ noctes. æquo stat fœdere tempus.
Nec manifesta patet falsi fallacia mundi.
Nec similis simili toto nox uertitur orbe.
Omnibus autumnus signis, uer omnibus unum:
Vna coæquali lustratur linea Phœbo.
Nec refert tunc, quo Phœbus decurrat in astro.
Littoreum ne coquat cancrum, contra ne feratur
Sideribus mediis. an quæ sint quattuor inter.
Quod q̃q̃ per tris signorum circulus arcus
Obliquos iaceat, recto tamen ordine zonæ
Consurgunt, supraq; caput terrasq; feruntur.

Et paribus spatiis per singula lustra resurgunt.
Ac bene diuiso mundus latet orbe, patetq;.
Et simul ex illa terrarum parte recedas,
Quicquid ab extremo te met præuerteris axe
Per conuexa gradus gressum uestigia terræ,
Quam tereti natura soli decircinat orbem
In tumidum, & mediam mũdo suspendit ab omnĩ.
Ergo ubi conscendes orbem, stridensq; rotundum
Digrediere, simul fugiet pars altera terræ,
Altera reddetur, sed quantum inflexerit orbe,
Tantum inclinabit cœli positura uolantis.
Et modo quæ fuerant surgentia limite recto
Sidera, curuato ducuntur in æthera tractu.
Atq; erit obliquus signorum baltheus orbe,
Qui transuersus erat spatio, quando illius una est,
Nostræ mutantur sedes ergo ipsa moueri
Tempora iam ratio cogit, uariosq; referre
Sub tali regione dies, cum sidera flexo
Ordine conficiant cursus obliqua malignos.
Longius atq; aliis aliud propius ue recumbat.
Pro spatio mora magna datur, quæ proxima nobis
Consurgunt, longos cœli uisuntur in orbes.
Vltima quæ effulgent, cæcis merguntur in umbris.
Et quando ad gelidas propius quis uenerit arctos,
Tam magis officiunt oculis brumalia signa.
Vixq; ortus occasus erit. si longius inde
Procedat, totis condentur singula membris,
Tricenasq; trahent connexo tempore noctes.
Et totidem luces adiment. sic parua dierum
Efficitur mora, & attritis consumitur horis.
Paulatimq; perit spatio fulgentibus astris,
Pluraq; per partes sub rupto tempore signa
Tempore quærentur medio cœlata tumore,
Adducentq; simul Phœbum, texentq; tenebras
Mensibus eruptis, donec sit debilis annus.
Si uero natura sinat sub uertice cœli
Quem gelidus rigidis fulcit compagibus axis
Aeternas superare niuis, orbemq; rigentem
Prona lycaoniæ spectantem membra puellæ

Stantis erit cœli species, laterumq; meatus
Turbinis in morem recta uertigine currit
Inde tibi obliquo sex tantum signa patebunt,
Circuitu nullos unquam fugientia uisus,
Sed teretem accliui mundum comitantia semper,
Hic erit una dies per senos undiq; mensis.
Dimidiumq; trahens contextis lucibus annum.
Nunq̃ erit occiduus quod tanto tempore Phœbus.
Dum bis terna suis perlustrat cursibus astra.
Sed circum uolitans recto uersatur ab orbe.
At simul e medio præceps descenderit orbe
Inferiora petens deiecto sidera cursu,
Et dabit in pronum laxas effusus habenas
Per totidem menses iunget nox una tenebras.
Vertice sub cœli, nam quisquis spectat, ab omni
Dimidium & toto mundum uidet orbe rotundo.
Pars latet inferior neq; enim circunuenit illum
Recta acies, medioq; tenus distinguitur aluo.
Effugit ergo oculos summo spectantis ab orbe,
Dum sex submersis uectatur Phœbus in astris.
Adducitq; simul luces, tenebrasq; relinquit,
Sideribus donec totidem quod mensibus actis
Cesserat unde redit, geminasq; ascendit ad arctos.
Hic locus in binas annum noctesq; diesq;
Per duo partitæ dirimit diuortia terræ.
Et quoniam quanto uariantur tempora motu,
Et quibus e causis dictum est. nunc accipe signa
Quot surgant in quoq; loco, cedantq; per horas,
Partibus ut prendi possint orientia certis,
Ne falsus dubia ratione horoscopus erret.
Atq; hoc in totum certa sub lege sequendum est.
Singula quod nequeunt per tot distantia motus
Temporibus numerisq; suis exacta referri,
A me sumat iter. positum sibi quisq; sequatur.
Perq; suos tendat gressus. mihi debeat artem
Quoq; modo hoc parat, & terrarum quisq; requirat.
Deducat proprias noctemq; diemq; per horas.
Maxima sub cancro, minimis quæ cingitur umbris.
Et sextam summæ fuerit quæ forte diurnæ
Vicino

Vicino tribuat post cancri templa leoni.
At quæ nocturnis fuerit mensura tenebris,
In totidem partis simili ratione secanda est.
Vt quantum una ferat tantum tribuatur ad ortus
Temporis aduerso nascentia sidera tauro.
Has inter quas q; accipiet nemeæus in horas.
Quod discrimen erit per tres id diuide partis,
Tertia ut accedat geminis, quæ tempora tauro
Vinciat. atq; eadem cancro similis q; leoni.
Sic erit ad summam ratio deducta priorem.
Quomodo diuisis nemeæus duxerit horis.
Inde pari uirgo procedat temporis actu,
Sed certa sub lege prioris semper ut astris
Incolumen seruet summam crescens q; nouando.
His usq; ad denas, horarum partibus auctis
Per totidem libræ decrescent sidera partis.
Et quantis in utranq; modis tolluntur ad ortus
Diuersam in sortem, tantis mergentur ad umbras.
Hæc erit horarum ratio ducenda per orbem,
Sidera quæ ostendit quæ oriantur quæq; cadantq;.
Quæ cum tercentum numeris uicenaq; constent,
Detrahitur summæ tota pars quota demit utrunq;
Omnibus ex horis, æstiuæ nomine noctis
Solstitium summo peragat cum Phœbus olympo.
Quodq; his exuperat demptis, id ducit in æquas
Sex partes. sextamq; ardenti trade leoni.
Rursus qui steterit numerus sub nomine noctis
Eius erit signo tauri pars illa dicenda.
Quodq; hanc exuperat partem, superatur ab illa.
Distinguitq; duas medio discrimine summas.
Tertia pars eius numero superaddita tauri,
Traditur & geminis. simili tunc cætera lucro
Procedunt numeros semper tutata prioris.
Augebuntq; nouem numeratas nomine summas,
Donec peruenient ad iustæ tempora libræ.
Ex illa totidem per partis sic breuiantur.
Lanigeri ad fines conuersaq; nomina lege
Accipiunt, perduntq; pares cedentia sortis.
Hæc uia monstrauit stadiorum ponere summas,

Et numerare suos ortus per sidera cuncta,
Quod breue cum propriis simul acceptaueris horis,
In nulla fallet regione horoscopus unquam,
Cum poterunt certis numerari singula signa
Temporibus parte ex illa, quam Phœbus habebit.

De uarietate temporum, uidelicet anni. mẽsis. diei horarum, iuxta signorum ascensiones. C.V.

Vnc quibus hiberni momẽtis surgere mẽses
n Incipiant. neq; enĩ paribus per sidera cũcta
Procedunt gradibus, niuei dũ uellera signi
Contingunt, æquum luces cogentia & umbras
Ferre iugum, magna est ratio, breuiterq; docenda
Principio capienda tibi est mensura diei,
Quam minimã capricornus agit, noctisq; per horã
Quam summam quoq; si iusta superauerit hora.
Et crepitent luces eius, pars tertia signo
Tradenda est medio semper, qua sorte retenta
Dimidio uincat primum, uincatur & ipsum
Extremo. totum in partis ita dirige tempus
His opibus tria signa etiam. sed summa prioris
Accedit numeri coniuncta sequentibus astris
Cesserit ut ternis fuerit si longior horis
Brumali nox forte die, capricornus ut hora
Dimidia attollat luces, & aquarius horam
Ipse suam proprie dicat. summæq; priori
Adiungat. pisces tantum sibi temporis ipsi
Constituant, quantum accipiant de sorte prioris.
Et tribus expletis horis, noctemq; diemq;
Lanigero tradant æquandum tempore ueris.
Incipit a sexta tempus procedere parte.
Diuiduum triplicant uires arentia signa.
Vltimaq; acceptas duplicant. ita summa diebus
Cedere diuersa labentia tempora lege.
Nanq; aries totidem deducit noctibus horas,
Quot prius abstulerant proprio sub nomine pisces.
Hora datur tauro, cumuletq; ut damna priora
Dimidiam adiungunt geminis, sic ultima primis
Redditur. æquatæ soluuntur fœnore noctes.
Rursus & incipiunt propria de sorte diebus.

Respondent

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0438
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Respondent pariterq; illis, quæ proxima fulgent
Et media æquatis censentur uiribus astra.
Præcipuos q; gerunt urianda ad tempora motus.
Hac uice discedunt noctes ad sidera brumæ.
Tolluntur q; dies, anniq; inuertitur orbis.
Solsticium tardi cum sit sub sidere cancri,
Tuncq; diem brumæ nox æquat. tempora noctis
Longa dies, similis q; redit q̃ creuerat actu,
Illa etiam poterit nascens uia ducere ad austrum.
Quod quandoq; uadis emissum redditur orbi.
Nam quota sit lucis, si luce requiritur hora
Aspicies, atq; hunc numerum reuocabis in ipsum
Multiplicans decies q; adiectis insuper iisdem.
Quinq; tamen summis, quia qualicunq; sub hora
Ter quinas mundi sex tollunt sidera partes
Hic ubi constiterit numerus coniungis & illas,
Quæ superent Phœbo partes per signa memento
Ex hac tricenas summas per sidera partes
Distribues, primamq; uicem quo Phœbus in astro
Fulserit hinc aliis solem quæcunq; sequentur.
Cum quo consistet numerus consumptus in astro,
Qua ue in parte suam summâ, numeriq; relinquit,
Hæc erit exoriens & pars & forma per ignis.
Contineat partes, ubi summam fecerit unam
Tricenas dabis ex illa per singula signa,
Donec deficiat numerus, quaq; illa sub astris
Parte cadat, credas illam cum corpore natam
Esse hominis. pariterq; orbem uidisse per ignis.
Sic erit ipse tibi rapidis quærendus in astris
Natalis mundi, certoq; horoscopus ortu.
Vt cum ex hac sedes steterit sub cardine primo,
Fallere non possit summi fastigia cœli.
Non feret oblitus. stent fundamenta sub imo.
Stent ueri stellarum ortus, ueriq; sub ortus,
Dena q; in proprias uires sortes q; recedant.

De tẽporibus uitæ, quæ dantur soli & lunæ & gra
dui ascendẽtis p singulos nati ãnos. C. VI.

n Vnc sua reddẽtur generatim tẽpora signis,
Quæ diuisa etiã ꝓprios ducuntur in ãnos,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0439
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et menses, luces q; suas, horas q; dierum,
Per quos præcipuas ostendunt singula uires.
Primus erit signi, quo sol effulserit, annus,
Annum quod lustrans consumit tempora mundi
Proximus. atq; illi subeuntia signa sequuntur.
Luna dabit menses, peragunt qđ menstrua cursum.
Tutelæq; suæ primas horoscopus horas
Asserit, atq; dies, tradiq; sequentibus astris
Sic annum, mensis q; tuos natura dies q;,
Atq; ipsas uoluit numerari signa per horas
Omnia, ut omne foret diuisum tempus in astra.
Per quæ alterna suos uariaret sidera motus,
Vt cuius q; uices ageret redeuntis in orbem.
Id circo tanta est rerum discordia in æuo
Et sub texta malis bona sunt. lachrymæq; sequũtur
Vota. nec in cunctis seruat fortuna tenorem.
Vsq; adeo permixta fluit. nec permanet usquam.
Amisitq; fidem uariando cuncta per omnes.
Non annis anni. non menses mensibus usq;
Conueniunt. seq; ipse dies, aliumq; relinquit.
Horaq; nonulli similis producitur horæ.
Tempora consistunt propriis q; carentia signis
Per numeros omnis æui diuisa uolantis.
Talis q; efficiunt menses, causas q; minantur.
Qualia sunt quorum uicibus dum uertimur astra,
Sunt quibus ut cæli pateant nascentibus horæ,
Sidere quod memorant horoscopon in uenturos.
Parte quoq; ex illa describitur hora diebus.
Omne genus rationis agit per tempora & astra.
Et capit ex uno menses annos q; dies q;,
Incipit atq; horas, traditq; sequentibus astris.
Et q̃q̃ socia nascuntur origine cuncta.
Diuersas tamen esse uices. quod tardius illa,
Hæc citius peragunt orbem. uenit omnis ad astrum
Hora dies bis mense dies, semel unus in anno
Mensis. & exactis bis sex iam solibus annum
Difficile est in idem tempus concurrere cuncta.
Vnius & signi pariter sit mensis & annus
Asperiorem agat mensem, si mensis in astrum
Lætius

Lætius inciderit, signum si triste diei,
Si fortuna diem foueat, si durior hora.
Idcirco nihil in totum sibi credere fas est.
Non annos signum, menses uertentibus annis.
Mensibus aut luces, aut omnis lucibus horas.
Quod nunc illa nimis properant, nūc illa morātur.
Et modo deest alius. modo adest. uicibusq; recedit.
Aut redit. atq; alio mutatur tempore tempus
Interpellatum uariantum sorte dierum.

De annis quos unūq̄dq; signū dat. C.VII.

e T quoniā duci per singula tempora uitæ,
Quod quādoq; genus uenit, cuiusq; sit astri
Quisq; ānus. cuius mēsis simul hora, diesq;.
Altera nunc ratio, quæ summam continet æui
Reddenda est, quot quæq; annos dare signa ferantur.
Quæ tibi cum finem uitæ per sidera quæris,
Respicienda manet ratio, numerisq; notanda.
Bis quinos annos aries, unumq; trientem
Fraudatum dabit appositis, tu taure duobus
Vincis, sed totidem geminorum uinceris astro.
Tuq; bis octonos cancer, binosq; trientis.
Bisq; nouem nemeæe dabis. bis sexq; sub illis
Erigone geminatq; decem, geminatq; trientem.
Nec plures fuerint libræ, q̄ uirginis anni.
Scorpius æquabit tribuentem dona leonem.
Centauri fuerint, eadem quoq; munera cancri.
Ter quinos capricone dares si quattuor essent
Appositi menses. triplicabit aquarius annos.
Quattuor & menses uitam producit in octo.
Piscibus ac aries & sorte, & finibus hærens
Lustra decem tribuet, solis cum mensibus octo.

De annis quos luna nato tribuit. C.VIII.

n Ec satis est annos signorum noscere certos.
Ne lateat ratio finem quærentibus æui
Tēpla quoq; & ptes cœli sua mūera norūt.
Et proprias tribuunt certo discrimine summas,
Cum bene constiterit stellarum conditus ordo.
Sed mihi templorum tantum nunc iura canentur.
Mox ueniet mixtura suis cum uiribus omnis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0441
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Cum bene materies steterit per cognita rerum,
Non interpositis turbabitur udiq; membris.
Si bene constiterit primo sub cardine luna,
Quod redit in terras mundus,nascensq; tenebat.
Exortum octonos decies ducetur in annos,
Si duo decedant.at cum sub culmine summo
Consistet,tribus hic numerus fraudabitur annis.
Bis quadragenis occasus dives in actus
Solis erat numero,nisi deesset olympias una.
Primaq; tricenos bis fundamenta per annos
Censentur bis sex adiectis mensibus æuo.
Quodq; prius natum fuerit dextrumq; trigonum,
Hoc sexagenos tribuit,duplicatq; quaternos.
Quod fuerit læuum,prælataq; signa sequetur
Tricenos annos duplicat,tres insuper addit.
Quæq; super signum nascens hoc ordine primum
Tertia forma est,& summo iam proxima cœlo.
Hæc ter uicenos geminat,tres abstrahit annos.
Quæq; infra ueniens spatio diuisa sub æquo,
Ter quinquagenas complet sua munera brumas.
Quiq; locum superat nascens horoscopus,ille
Dena quater reuocat uertentis tempora solis,
Accumulatq; duos cursus,iuuenemq; relinquit.
At qui præcidit surgentis cardinis horam,
Vicenos ternosq; dabit nascentibus annos
Vix degustatam rapiens sub flore iuuentam.
Quod super occasus tentatum est,dena remittit
Annorum spacia,& decimam tribus applicat auctis.
Inferius puerum interimet.bis sexq; peractis
Immatura trahet natalis corpora morti.

De signis tropicis & q̃tuor anni téporibus. C.IX.

Ed tñ in primis memori sunt méte notáda,
Partibus aduersis quæ surgunt códita signa,
Diuisumq; tenét æquo discrimine cœlum,
Quæ tropica appellant,q̄ in illis quatuor anni
Tempora uertuntur signis,nodosq; resoluunt,
Totumq; emittunt conuerso cardine mundum,
Inducunt nouas operum,rerumq; figuras.
Cancer ad æstiuæ fulget fastigia zonæ,

Extenditq;

Extenditq; diem summum, paruoq; recessu
Destruit, & quanto fraudauit tempore noctes,
In tantum luces auget, stat summa per omnes,
Cum cererem fragili properat distringere culmo
Campus, & in uarias distringunt membra palæstras,
Et tepidum pelagus iactatis languet in undis.
Tunc & bella fero tractantur marte cruenta.
Nec scithiam defendit hyems. germania sicca
Iam tellure fugit, Nilusq; tumescit in auras.
Hic iterum situs est cancri, cum sidere Phœbus
Solstitium facit, & summo uersatur olympo.
Parte ex aduersa brumam Capricornus inertem
Per minimas cogit noctes, & maxima lucis
Tempora, producitq; diem, tenebrasq; resoluit.
Inq; uicem nunc damna facit, nũc tempora supplet.
Tunc riget omnis ager. clausum mare. cõdita castra.
Nec tolerant medias hyemis horrentia saxa.
Statq; uno natura loco, paulumq; quiescit.
Proxima in effectu simili referentia motus.
Esse ferunt luces æquantia signa diebus.
Nanq; aries Phœbum repetentem sidera cancri
Inter principium reditus, finemq; cohercet
Tempora diuiso iungens concordia mundo.
Conuertitq; uices, uictumq; ad sidera brumæ
Exuperare diem iubet, & succumbere noctes,
Aestiui donec ueniant ad sidera cancri.
Tum primum, muta pelagus consternitur unda.
Et uarios audet flores emittere tellus.
Tunc pecudum uolucrumq; genus per pabula læta
Inuenerem partumq; ruit. totumq; canora
Voce nemus loquitur, frondemq; uirescit in omné.
Viribus in tantum signis natura mouetur.
Huic ex aduerso simili cum sorte refulget
Libra diem, noctemq; pari cum fœdere ducit,
Tantum φ uictas usq; ad se uincere noctes
Ex ipsa iubet. ac brumæ cum tempora uincunt.
Tum liber grauida descendit plenus ab ulmo.
Pinguiaq; impressis despumant musta racemis.
Mandant & sulcis cererem, dum terra tepore

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0443
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Autumni resoluta patet,dum semina ducit:
Quattuor hæc & in arte ualent,& tempora uertunt
Sic hos & illos rerum flectentia casus,
Nec quicq̃ in prima patientia sede manere.
Sed non per totas æqua est mensura figuras
Omnia nec plenis flectuntur sidera signis
Vna dies sub utroq; æquat sibi tempore noctem.
Nam libra,atq; aries autumnum,uerq; figurant,
Vna dies toto cancri longissima signo.
Cui nox æqualis Capricorni sidere fertur.
Cætera nunc urgent uicibus,nunc tempore cedunt.
Vna ergo in tropicis pars est cernenda figuris,
Quæ moueat mũdum,quæ rerum tempora mutet.
Fata mouet consulta.alios declinat in usus.
Omnia in aduersum flectant,rursusq; reuoluant.
Has quidam uires octaua in parte reponunt.
Sunt quibus esse placet decimas.nec defuit auctor,
Qui primæ momenta daret frenos,q; dierum.

.M.MANILII astronomicon Liber Quartus.

De fato,quo omnia reguntur,& quas artes duodecim signa natis polliceantur. C. I.

q

Vid tam sollicitis uitam cõsumimus annis?
Torquemurq; metu,cæcaque cupidine rerum,
Aeternisq; senes curis dum quærimus æuum,
Perdimus,& nullo uotorũ fine beati.
Victuros agimus semper,nec uiuimus unquam.
Pauperior q; bonis quisq; est,qui plura requirit.
Nec quod habet,numerat.tantũ q̃d nõ habet,optat.
Cumq; sui paruos usus natura reposcat,
Materiam struimus magnæ per uota ruinæ.
Luxuriamq; lucris emimus,luxuq; rapinas.
Et summum census pretium est effundere censum.
Soluite mortales animos,curasq; leuate.

Totq; super

Totq; superuacuis uitam deflere querelis.
Fata regunt orbem.certa stant omnia lege.
Longaq; per certos signantur tempora cursus.
Nascentes morimur.finis q; ab origine pendet.
Tunc & opes & regna fluunt,& sæpius orta
Paupertas.artes q; datæ.mores q; creati.
Et uitia & clades,damna & compendia uitæ.
Nemo caret damno.poterit nec habere negatum
Fortunam ue suis inuitam pendere uotis,
At fugere instantem.sors est sua culpa ferenda.
Aut nisi fata darent leges uitæq; necis q;,
Fugissent ignes Aeneam.Troiaq; sub uno
Non euersa uiro fatis uicisset in ipsis.
Aut lupa proiectos nutrisset martia fratres.
Romaq; sic enata foret.pecudumq; magistri
In capitolinos auxssent fulmina montis.
Includi ue sua potuisset iuppiter arce
Captus.uel caput his orbis foret.igne sepulto
Vulneribus uictor repetisset Mutius urbem.
Solus & appositis clausisset Horatius armis
Pontem urbemq; simul.rupisset fœdera uirgo.
Tres q; sub unius fratres uirtute iacerent.
Nulla acies tunc euicit.pendebat ab uno
Roma uiro.regnumq; orbis sortita iacebat.
Quid referam cannas admotaq; mœnibus arma?
Varronemq; pigrum,magnum ꝙ uiuere posset.
Postq; tuos Trasimene locus.Fabiumq; morantem
Accepisse iugum uictas Carthaginis arces.
Spectatum Hannibalem nostris cecidisse cathenis,
Exiliumq; rogi furtiua morte luisse.
Adde etiam Italicas uires Romamq; suismet
Pugnantem membris.adiice & ciuilia bella.
Et Cimbrum in Mario,Mariumq; in carcere uictū.
Quod consul totiens exulq; ex exule consul.
Et iacuit libycis compar iactura ruinis.
Atq; crepidinibus cœpit Carthaginis orbem
Hoc nisi fata darent,nunquam fortuna tulisset.
Quis te niliaco periturum littore Magne
Post uictas Mitridatis opes Pelagus q; receptum,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0445
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et tres emenso meritos ex orbe triumphos.
Cumq; etiam posses alium cognoscere Magnum,
Crederet, ut corpus sepeliret naufragus ignis,
Et collecta rogum facerent fragmenta carinæ.
Quis tantum mutare potest sine numine fati?
Ille etiam cœlo genitus, cœloq; receptus,
Cum bene compositis uictor ciuilibus armis
Iura togæ regeret, totiens prædicta cauere
Vulnera non potuit, toto spectante senatu
Indicium dextra retinens, nomenq; cruore
Deleuit proprio, possent ut uincere fata.
Quid numerem euersas urbis regumq; ruinas?
Inq; rogo Croesum, Priamumq; in littore truncum,
Cui nec Troia rogus? quid Xersem maius & ipso
Naufragium Pelago? quid Captos agmine reges
Romanis positos, raptosq; ex ignibus ignes,
Cedentemq; uiro flammam, qui templa ferebat?
Quot subitæ ueniũt ualidorum in corpora mortes?
Seq; ipsæ rursus fugiunt errantq; per ignis.
Ex ipsis quidam elati rediere sepulchris.
Atq; his uita duplex. illis uix contigit una.
Ecce leuis perimit morbus. grauiorq; remittit.
Succumbunt artes. rationis uincitur usus.
Cura nocet. cessare iuuat. mora sæpe malorum
Dat causas. læduntq; cibi. parcuntq; uenena.
Degenerant nati patribus. uincuntq; parentes.
Ingeniumq; suum retinent. transitq; per illum.
Ex illo fortuna uenit. furit alter amore.
Et pontum tranare potest, & uertere Troiam
Alterius sors est scribendis legibus apta.
Ecce patrem nati perimunt, natosq; parentes.
Mutuaq; armati coeunt in uulnera fratres.
Nõ nostrum hoc bellum est. coguntᷓ tanta mouere,
Inq; suas ferri pœnas, lacerandaq; membra.
Et Decios non omne tulit. non omne Camillos
Tempns, & inuictum deuicta morte Catonem.
Materies in rem superat, sed lege repugnat.
Et neq; paupertas breuiores excipit annos,
Nec sunt immensis opibus uenalia fata.

Sed rapit exceptos funus fortuna superbos.
Indicitq; rogum summis, statuitq; sepulchrum.
Quantum est hoc regnũ, qđ regibus imperat ipsis?
Quin etiam infœlix uirtus. et noxia fœlix.
Et male consultis pretium est. prudentia fallit.
Nec fortuna probat causas, sequiturq; merentis.
Sed uaga per cunctos nullo discrimine fertur.
Scilicet est aliud, quod nos cogatq;, regatq;
Maius, & in proprias ducat mortalia leges,
Attribuatq; suos ex se nascentibus annos,
Fortunæq; uices. permiscet sæpe ferarum
Corpora cum membris hominum. non seminis ille
Partus erit. quid enim nobis commune, ferisq;?
Quis ue in portenti noxam peccarit adulter?
Astra nouant formas, cœlumq; interserit ora.
Deniq; si non est fati, cur traditur ordo?
Cunctaq; temporibus certis uentura canuntur?
Nec tamen hæc ratio facinus defendere pergit.
Virtutem ue suis fraudare in præmia donis.
Nam neq; mortiferas quisq̃ minus oderit herbas,
Quod non arbitrio ueniunt, sed semine certo.
Gratia nec leuior tribuetur dulcibus escis,
Quod natura dedit fruges, non ulla uoluntas.
Sic hominum menti tanto sit gloria maior,
Quod cœlo gaudente uenit, rursus q; nocentis
Oderimus magis in culpam, pœnas q; creatos.
Nec refert scelus unde cadat, scelus esse fatendum.
Hoc quoq; fatale est. sic ipsum expendere fatum.
Quod quoniam docui, superest nunc ordine certo
Cœlestis fabricare gradus, qui ducere flexo
Tramite prudentem ualeant ad sidera uatem.
Nunc tibi signorum mores, summumq; colorem,
Et studii uarias artis, ex ordine reddam.
Diues fœcundis aries in uellera lanis
Exutus q; nouis rursus, spem semper habebit.
Naufragiumq; interq; subitum, census q; beatos
Crescendo cadet. & uotis in damna feretur.
In uulgumq; dabit fructus, & mille per artis
Vellera diuersos ex se parientia quæstus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0447
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Nunc glomerare rudis, nunc rursus soluere lanas,
Nunc tenuare leui filo, nunc ducere telas.
Nunc gemere, & uarias in quæstum uendere uestis,
Quis sine non poterant ullæ subsistere gentes.
Vel sine luxuria tantum est opus. ipsa suismet
Asseruit Pallas manibus, dignumq; putauit,
Seq; in aracnæa magnum putat esse triumphum.
Hæc studia & similis dicet nascentibus artis.
Et dubia in trepido præcordia pectore figet,
Seq; sua semper cupientia uendere laude.
Taurus simplicibus donauit rura colonis.
Pacatisq; labor ueniet, patientia laudis,
Sed terræ tribuet partus summittit aratris
Colla. iugumq; suis poscit ceruicibus ipse.
Ille suis Phœbi portat cum cornibus orbem,
Militiam indicit terris & segnia rura.
In ueteres reuocat cultus dux ipse laboris,
Nec iacet in sulcis soluitq; in puluere pectus
Seranos Curiosq; tulit facilesq; per arua
Tradidit, æque suo dictator uenit aratro.
Laudis amor. tacitæ mentes. & corpora tarda
Mole ualent. habitatq; puer sub fronte cupido.
Mollius e geminis studium est, & mitior ætas
Per uarios cantus modulataq; uocibus ora,
Et gracilis calamos, & neruis insita uerba,
Ingentemq; sonum. labor est etiam ipsa uoluptas.
Arma procul, lituosq; uolunt, tristemq; senectam.
Ocia, & æternam peragunt in morte iuuentam.
Inueniunt & in astra uias numerisq; modisq;
Consumant orbem, postq̃ ipsos sidera linquunt.
Natura ingenio minor est, perq; omnia seruit.
In tot fœcundi gemini commenta feruntur.
Cancer & ardenti fulgens in cardine uictum
Quem Phœbus summis reuocatus curribus ambit,
Articulum mundi retinet, lucesq; reflectit.
Ille tenax animi, nullosq; infusus in usus
Attribuit uarios quæstus, artemq; lucrorum.
Merce peregrina fortunam ferre per urbis,
Et grauida annosæ speculantem incendia mentis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0448
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Credere opes, orbis q; orbi bona uendere posse.
Totq; per ignotas commercia iungere terras.
Atq; alio sub sole nouas exquirere prædas.
Et rerum pretio subitos componere census.
Nauigat,& sterilis optando sortibus annos
Dulcibus usuris æquo quoq; tempora uendit.
Ingenium solers,suaq; in compendia pugnax.
Quis dubitet uasti quæ sit natura Leonis,
Quas q; suo dictet signo nascentibus artis?
Ille nouas semper pugnas,noua bella ferarum
Apparat & pecorum spolio,uiuitq; rapinis.
Hoc habet·hoc studium postis ornare superbos
Pellibus,& captas domibus configere prædas.
Et parare metum siluas, & uiuere rapto.
Sunt quorum similis animos nec mœnia frenent.
Sed pecorum membris media grassentur in urbe.
Et laceros artus suspendant fronte tabernæ,
Luxuriæq; parent·cedem mortes q; lucrentur.
Ingenium ad subitas,iras faciles q; recessus
Aequale & puero.sententia pectore simplex.
At quibus Erigone, duxit nascentibus æuum
Ore magisterio,nudos q; cohercita uirgo
Ad studium ducit mores.& pectora doctis
Artibus instituit.nec tam compendia census,
Quam causas,uiresq; dabit perquirere rerum.
Ille decus linguæ faciet,regnumq; loquendi,
Atq; oculos mentis,qua possit cernere cuncta,
Quamuis occultis naturæ condita causis.
Hic & scriptor erit fœlix,cui littera uerbum est.
Quiq; notis linguam superet,cursumq; loquentis.
Excipiet longas noua per compendia uoces.
In uitio bonus & teneros pudor impedit annos
Magnaq; naturæ cohibendo munera frenat.
Hinc fœcundus erit,qđ mirum in uirgine partus.
Librantes noctem chelæ cum tempore lucis
Per noua maturi post addunt munera Bacchi,
Mensuræ & tribuent usus & pondera rerum.
Et Palamedeis certantem uiribus ortum·
Qui primus numeros rebus,qui munera summis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0449
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Impoſuit certumq; modum, proprias q̄; figuras.
Hinc etiam legum tabulas & condita iura
Nouerit, atq; notis leuibus pendentia uerba.
Et licitum ſciet & uetitum quæ pœna ſequatur.
Perpetuus populi priuato in limine prætor.
Non alio potius genitus ſit Seruius aſtro,
Qui leges potius poſuit, q̄ iura retexit.
Deniq; in ambiguo fuerit quodcunq; locatum
Et rectoris egens, diriment examina libræ.
Scorpius armata uiolenta cuſpide cauda,
Qua ſua cum Phœbi currum per ſidera ducit
Rimatur terras. & ſulcis ſemina miſcet.
In bellum ardentis animos, & martia caſtra
Efficit, & multo gaudentem ſanguine ciuem
Nec præda q̄ cæde magis. cumq; ipſa ſub armis
Pax agitur, capiunt ſaltus, ſiluas q; pererrant.
Nunc hominū, nunc bella gerunt uiolenta ferarū.
Nunc caput in mortem uendūt & fumus arenæ.
Atq; hoſtem ſibi quis q; parat, cum bella quieſcunt.
Sunt quibus & ſimulachra placēt, & ludus in armis.
Tantus amor pugnæ eſt. diſcuntq; per ocia bellum,
Et quodcunq; pari ſtudium producitur arte.
At quibus in bifero centauri corpore ſors eſt
Naſcendi conceſſa libet coniungere currus,
Ardentis & equos ad mollia ducere frena,
Et totis armenta ſequi paſcentia campis.
Quadrupedū oē genus poſitis domitare magiſtris.
Exorare tigris. rabiemq; auferre Leoni.
Cumq; elephante loqui. tantamq; aptare loquendo
Artibus humanis uaria ad ſpectacula molem.
Quippe feræ mixtum eſt hominis per ſidera corpus.
Impoſitumq; manet, quo circa regnat in illos,
Quodq; intenta gerit curuato ſpicula cornu.
Et neruos tribuit membris, & acumina cordi.
Et celeres motus, nec delaſſabile pectus.
Feſtinos Capricorne foues penetralibus ignes.
Hinc artis ſtudiumq; trahis. nam quicquid in uſus
Ignis agit, poſcitq; nouas ad munera flammas
Sub te cenſendum eſt. ſcrutari cæca metalla.

Depositas & opes. terræq; exurere uenas.
Materiamq; manu certa duplicarier arte.
Quicquid & argento fabricetur. quicquid & auro.
Quod ferrum calidi soluant, atq; æra camini.
Consumentq; foci cererem. tua munera surgent.
Addis & in uestis studium, mercemq; fugacem
Frigore brumalem seruans per sidera sortem,
Qua retrahis ductas summa ad fastigia noctes,
Nascentemq; facis reuocatis lucibus annum.
Hic & mobilitas rerum, mutataq; sæpe
Mens natat, & melior iuncto sub pisce senecta est.
Pars prior & ueneri mixto cum crimine seruit.
Ille quoq; inflexa fontem qui proiicit urna.
Cognatas tribuit iuuenilis aquarius artes
Cernere sub terris. undas inducere terris.
Ipsaq; conuersis aspergere fluctibus astra.
Littoribusq; nouis per luxum ludere ponto.
Et uarios fabricare lacus & flumina ficta.
Et peregrinantis domibus suspendere riuos.
Mille sub hoc habitant artes, quas temperat unda
Quippe etiam mundi faciem, sedesq; mouebit
Sidereas, cœlumq; nouum uersabit in orbem.
Quæ per aquas ueniunt operũ portisq; sequentur.
Mite genus, dulcesq; fluunt ad sidera partus.
Pectora nec sordent. faciles in damna feruntur.
Nec deest, nec superest census, sic profluit urna.
Vltima quos gemini producunt sidera pisces,
His erit in pontum studium. uitamq; profundo
Credent. & puppis, aut puppibus arma parabunt.
Quuicquid & in proprios pelagus desiderat usus.
Innumeræ ueniunt artes. uix nomina rebus
Sufficiunt. tot sunt paruæ quoq; membra carinæ.
Adde gubernandi studium. peruenit in astra.
Et pontum cœlo coniunxit. nouerit orbem
Fluminaq; & portus mundi uentosq; necesse est.
Iamq; huc atq; illuc caligine uertere clauum,
Et frenare ratem, fluctusq; effindere rectos.
Aut remis agere & lentas inflectere tonsas.
Et placidum ductis euertere retibus æquor.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0451
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Littoribusq; suis populos exponere captos.
Aut uncos cœlare cibis, aut carcere fraudem.
Naualis etiam pugnas, prudentia bella
Attribuunt, pelagiq; infectos sanguine fluctus.
Fœcundum genus est nautis, & amica uoluptas.
Et celeres motus, mutataq; cuncta per æuum.
Hos tribuunt mores, atq; has nascentibus artis
Bis sex materia propria pollentia signa.
Sed nihil in semet totum ualet. omnia uires
Cum certis sociant signis sub partibus æquis,
Et uelut hospitio mundi commercia iungunt,
Conceduntq; suas partis retinentibus astris.
Quam partem decimæ dixere decania gentes,
A numero nomen positum est, ꝙ partibus astra
Condita tricenis propria sub sorte feruntur.
Et tribuunt denas in se coeuntibus astris.
Inq; uicem ternis habitantur sidera signis,
Sic altis natura manet consepta tenebris.
Et uerum in cœlo est multaq; ambagine rerum.
Nec breuis est usus. nec amat compendia cœlum.
Verum aliis alia opposita est, & fallit imago.
Mentiturq; suas uires, & nomina cælat.
Quæ tibi non oculis alta sed mente fuganda est
Caligo, penitusq; deus non fronte notandus.
Nunc quæ sint cōiuncta qbus, quo ue ordine reddā.
Ne lateant aliæ uires aliena per astra.
Altera sors tauro geminis pars tertia cedit.
Sic inter densas diuisum ducitur astrum.
Tot ducit uires, dominos quotquotq; recepit.
Diuersa in tauro ratio est nec parte sub illa
Censetur. Cancro primam, mediamq; Leoni,
Extremam Erigonæ tribuit natura per astrum.
Stat tamen, & proprias miscet per singula uires.
Libra decem partes geminorum prima capessit.
Scorpius adiuncta centauri tertia parte.
Nec quisq̃ numero discernitur. ordine cedit.
Cancer in aduersum Capricorni dirigit astrum.
Bis quinas primum partis dignatur in illo
Temporis articulo, sub quo censetur & ipse,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0452
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quod facit æqualis luces brumalibus umbris,
Cognatamq; gerit diuerso in cardine legem.
Alterius partis perfundit aquarius ignes,
Quem subeunt pisces extremo sidere cancri.
At leo consortis meminit sub lege trigoni.
Lanigerumq; ducem recipit, taurumq; quadrato
Coniunctum sibi sub geminis pars tertia fertur.
Hos quoq; coniungit persenos linea flexus.
Præcipuum erigone cancro concedit honorem.
Cum tribuit primam partem, uicina relicta est.
Vicino nemeæe tibi pars ipsius una est,
Quæ fastidito concessa est iure potiri.
Sed libra exemplo gaudet. pariterq; regentem
Noctes atq; dies diuerso in tempore secum
Lanigerum sequitur, ueris iuga temperet illa.
Hic autumnalis componit lucidus horas.
Nulli concedit primam, traditq; sequenti
Vicinam partem. centauri tertia summa est.
Scorpius in prima capricornum parte locauit
Alterius dominum, cui nomen fecit ab undis
Extremas uoluit partis sub piscibus esse.
At qui contento minitatur spicula neruo
Lanigero primas tradit sub iure trigoni.
Et medias tauro partis geminis q; supremas.
Nec manet ingratus capricornus crimine turpi
Sed munus reddit cancro. recipitq; receptus.
Principiumq; sui donat. coniuncta leoni
Regna ferunt summas partes & uirginis esse
Fontibus æternis gaudens urnaq; fluent
Iura sui libræ permittit prima regenda.
Hærentis q; decem partis nota uindicat ipsa.
Summas centaurus retinet iuuenile per astrum.
Iam superant gemini pisces, qui sydera claudunt.
Lanigero primos tradunt in finibus usus.
Perq; decem medias partis tu taure receptus,
Quod superē ipsi sumunt, atq; orbe feruntur
Extremo. sic & sortis pars ultima cedit.
Hæc ratio retegit latitantis robora mundi.
In pluris q; modos repetitaq; nomina cælum

Diuidit.& melius sociat quoq; sæpius orbem.
Ne tua sub titulis fallantur pectora notis,
Dissimulant.non ostendunt mortalibus astra.
Altius est acies animi mittenda sagacis.
Inq; alio quærenda manet,iunctis q; sequendum
Viribus.& cuius signi quis parte creatur,
Eius habet mores,atq; illo nascitur astro.
Talis per denas sortis natura feretur.
Testis erit uarius sub eodem sidere fœtus.
Quodq; in tam multis animantum milibus,uno
Quæ ueniunt signo tot sunt quot corpora mores.
Et genus externum referunt,aliena per astra.
Confusiq; fluunt partus hominum , atq; ferarum.
Scilicet in partis iunguntur condita pluris,
Diuersas q; ferunt proprio sub nomine leges.
Nec tantum lanas aries,nec taurus aratra,
Nec gemini musas,nec merces cancer amabit,
Nec leo uenator,ueniet nec uirgo magistra,
Mensuris aut libra potens,aut scorpius armis,
Centaurus q; feris,igni capricornus,& undis
Ipse suis iuuenis,geminiq; per æquora pisces.
Mixta sed in pluris sociantur sidera uires.
Multum inquis tenuemq; iubes me ferre laborem,
Cernere cum facili lucem ratione uiderer.
Quod quæris,deus est.conaris scandere cœlum,
Fataq; fatali genitus cognoscere lege,
Et transire tuum pectus mundoq; potiri.
Pro præcio labor est.nec sunt immunia tanta:
Nec mirere uiæ flexus,rerumq; cathenas.
Admitti potuisse sat est.sint cætera nostra.
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Rursus & in magna mergis caligine mentem.
Obstabitq; suis opibus super addita tellus.
Vt ueniant geminæ,totus transibitur orbis.
Nec lapidum præcio pelagus cœpisse pigebit.
Annua soliciti consumant uota coloni.
Et quantæ mercedis erunt fallacia rura.
Quæremus lucrum nauis.mortemq; sequemur
In prædas.pudeat tanto bona uelle caduca.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0454
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Luxuriæ quoq; est hoc. uigilatq; ruinis
Venter, & ut pereant suspirant sæpe nepotes.
Quid cœlo dabimus: quātum est, qđ ueniat omne?
Impendendus homo est, deus esse ut possit in ipso.
Hac tibi nascentum mores sunt lege notandi.
Nec satis est signis dominantia discere signa
Per denos numeros, & quæ sint insita cuiq;.
Sed proprias partis ipsas spectare memento.
Vel glacie rigidas, uel quas exusserat ignis,
Et steriles utroq; tamen, quas largior humor
Quaq; minor iam succus obit. nanq; omnia mixtis
Viribus, & uario consurgunt sidera textu.
Est æquale nihil. terrenos aspice tractus,
Et maris, & notis fugientia flumina ripis.
Crimen ubiq; frequens. & laudi noxia iuncta est.
Sic sterilis terris lætis interuenit annus.
Ac subitos rumpit paruo discrimine fœtus,
Et modo portus erat pelagi iam facta Charybdis.
Laudatiq; cadit post paulum gratia ponti.
Et nunc per scopulos, nunc campos labitur amnis
Aut faciens iter, aut quærens uenit ue redit ue.
Sic etiam cœli partes uariantur in astris.
Vt signum a signo, sic a se discrepat ipso.
Momentoq; negat uires utroq; salubris.
Quodq; per has geritur partes, sine fruge creatur,
Aut cadit, aut multis sentit bona mixta querelis.
Hæ mihi signandæ proprio sunt carmine partes.
Sed quis tot numeros toties sub lege referre,
Tot partis iterare queat tot discere summas?
Per uarias causas faciem mutare loquendi?
Incidimus sic uerba, piget. sed gratia deerit.
In uanumq; labor cedit, quem despicit auris.
Sed mihi per carmen fatalia iura ferenti,
Et sacros cœli motus ad iussa loquendum est.
Nec fingenda datur, tantum monstranda figura.
Ostendisse deum nimis est. dedit ipse sibimet
Pondera. nec fas est uerbis suspendere mundum.
Rebus enim maior, nec parua est gratia nostri
Oris, si tamen hæc poterit signare canenda.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0455
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Accipe, damnandæ quæ ſint per ſidera partes.
Lanigeri pars quarta nocet, nec ſexta ſalubris.
Septima pars illi ac decuma decumæq; ſecunda,
Quæq; duas duplicat ſummas ſeptemq; nouemq;.
Vnaq; uiginti numeris pars addita laudet.
Et quintam & duram conſumat ſeptima partem.
Tauri nona mala eſt, ſimilis quoq; tertia pars eſt
Poſt decumã. nec nõ decumæ pars ſeptima iũcta eſt.
Bis undena nocens. & bis duodena nocentes.
Quæq; decem tres q; ingeminat fraudata duobus
Triginta numeris, & tu trigeſima ſumma es.
Peſtifera in geminis pars prima, & tertia ſignis.
Septima non melior. torquina & noxia per ſe.
Vnaq; bis denis breuior nocet, unaq; maior.
Et ſimilis noxe ueniet uiceſima quinta.
Cumq; duæ ſubeunt, uel cum ſe quattuor addunt.
Nec cancri prima immunis, nec tertia pars eſt.
Nec ſexta octauæ ſimilis, decumæq; peracta.
Prima rapit. nec ter quintæ clementior uſus.
Septima poſt decimam luctum, & uiceſima portat.
Et quinta accedens, & ſeptima, nonaq; ſumma.
Tu quoq; contactu primo nemeæe timendus
Et prima ſub parte premis. & quinta ſalubris.
Terq; caret cœlo uiceſima. & altera lædit
Et tribus appoſitis iunctum eſt totidemq; ſecutis.
Vltima nec prima melior triceſima pars eſt.
Erigones nec pars prima eſt, nec ſexta, nec una
Ad decumã, nec quarta, nec octaua utilis unquam.
Proxima uiginti numeris, & quarta timendæ.
Et quæ ter decimam claudit ſors ultima partem.
Et quinta in chelis, & ſeptima inutilis æſtu.
Septima & undecima eſt. decimæq; & tertia iuncta ẽ.
Quartaq; bis denis actis, & ſeptima, & ambæ,
Quæ numerum claudunt, nec non triceſima partes.
Scorpius in prima reus, cui tertia pars eſt,
Et ſexta, & decima, & quæ ter quinta notatur
Vndecimam geminans, & quæ uiceſima quinta eſt.
Octauoq; manet numero, uotumq; capeſſit,
Si te fata ſinant. quartam ne dilige partem.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0456
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Centauri fuge.& octauam bis sexq; peractis,
Octo bis aut denis metuendus dicitur aer.
Cumq; iterum duodena refert, aut terna, decemq;,
Aut septena quater, uel cum ter dena figurat.
Nec pars optanda est Capricorni, septima nonæ
Consentit, decimamq; sequens, quam tertia signat.
Et tribus aut una, quæ te uicesima fraudat.
Quæ ue auget quinto numero, uel septima fertur.
Damnanda est decimæ succedens prima peractæ.
Tertiaq; & quinta est numero, quæ condita non est
Et post uiginti prima,& uicesima quinta.
Cumq; illa quartam accumulat, uicesima nona.
Tertia per geminos,& quinta & septima pisces
Vndecima,& decimæ metuenda est septima iuncta.
Et quinta in quinos numeros reuocataq;, duasq;
Accipiens ultra summas, metuenda feretur.
Hæ partes sterilem ducunt & frigore & igni
Aera uel siccum, uel ꝙ superauerit humor.
Si rapidus Mauors ignis iaculatur in illum,
Saturnus sumet glaciem, Phœbus q; calores.

De effectu duodecim signorum. C.II.

Ec te perceptis signorum, cura relinquat
n Partibus. in tẽpus quædã mutantur, & ortu
Accipiunt proprias uires, ultroq; remittũt.
Namq; ubi se summis aries extollit ab undis,
Et ceruice prior, flexis quoq; cornibus ibit,
Non contenta suo generabit pectora censu.
Et dabit in prædas animos, soluetq; pudorem.
Tantum audire iuuat. sic ipse in cornua fertur.
Et ruit.& mutat non ullis sedibus idem.
Mollia per placidas delectant ocia curas.
Sed iuuat ignotum semper transire per orbem,
Scrutariq; nouum Pelagus, totius & esse
Orbis in hospitio. testis tibi laniger ipse,
Cum uitreum findens aurato uellere pontum
Orbatumq; sua Phryxum per fata sorore
Phasidos ad ripas,& Colchida terga reuexit.
At quos prima creant nascentis sidera tauri,
Fœminei iaceant. nec longe causa petenda est.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0457
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Si modo per causas naturam quærere fas est.
Auersus uenit in cœlum, diuesq; puellis
Pleiadum paruo referens Glomerabile sidus.
Accedent quoq; rursus opes. propriaq; iuuencum
Dote per inuersos exornat uomere campos.
Sed geminos æqua profert cum uincula cogit
Parte, dabit studia, & doctas producet ad artis.
Nec triste ingenium, sed dulci tincta lepore
Corda creat. & uoce bonos, Citharaq; sonanti
Instruit. & dotes alto cum pectore iungit.
At niger obscura Cancer cum nube feretur,
Quæ uelut extinctis Phœbeis ignibus ignes
Deficit, & multa fuscat caligine sidus,
Lumina deficient artus. geminamq; creatis
Mortem fata dabunt. sed quisq; & uiuit & effert
Si quis per summas auidus produxerit undas.
Ora leo, & scandat malis hiscentibus orbem,
Ille patri, natisq; reus, quas cœperit ipse
Non legabit opes. censuq; immergit in ipso.
Tanta fames. animumq; sibi, tam dira Cupido
Corripit, ut capiat semet, neq; compleat unquam,
Inq; epulas funus reuocet, pretiumq; sepulchri.
Erigone surgens, quæ rexit sæcula Prisca
Iustitia, rursusq; eadem labentia fugit,
Alta per imperium tribuit fastigia summum.
Rectoremq; dabit legum, iurisq; sacrati
Sancta pudicitiam diuorum templa colentem.
Sed cum autumnales cœperunt surgere chelæ,
Fœlix æquato genitus sub pondere libræ
Iudex extremæ sistet, uitæq; necisq;.
Imponetq; iugum terris, legesq; rogabit.
Illum urbes & regna trement, nutuq; regentur
Vnius & cœli post terras iura manebunt.
Scorpius extremæ cum tollit lumina caudæ,
Si quis erit stellis tum sufragantibus ortus
Vrbibus augebit terras, iunctisq; iuuencis
Mœnia subcinctus curuo describet aratro,
Aut sternet positas urbis, inque arua reducet
Oppida. & in domibus maturas reddet aristas.

Tanta

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0458
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Tanta erit & uirtus, & cum uirtute potestas.
Nec non arcitenens prima cum ueste resurgit,
Pectora clara dabit bello. magnisq; triumphis
Conspicuum patrias uictorem ducet ad arces.
Altaq; nunc statuet, nunc condita mœnia uertet.
Sed nimium indulgens rebus fortuna secundis
Inuidet in facie, sæuitq; asperrima fronti.
Horrendus bello Trebiam, Cannasq;, Lacumq;
Ante fugam talis pensabat in agmine uictor.
Vltimus in caudæ Capricornus acumine summo
Militiam in ponto dictat, Puppisq; colendas,
Dura ministeria & uitæ discrimen inertis.
Quod si quem sanctum uelis castumq; probumq;,
Hic tibi nascetur cum primus aquarius exit.
Ne ue sit ut primos animus procedere pisces,
Garrulitas odiosa datur. linguæq; uenenum
Verba maligna nouas mussantis semper ad auris,
Crimina per populum populi fert ore bilingui.
Nulla fides inerit natis, sed summa libido.
Ardentem medios animum libet ire per ignis.
Scilicet in piscem sese cytherea notauit,
Cum Babyloniacas summersa profugit in undas
Anguipedem alatos unguis typhona ferentem.
Inseruitq; suos squāmosis piscibus ignes.
Nec solis fuerat geminis sub piscibus ortus,
Frater erat dulcis ue soror, mater ue duorum.

De diuisiōe orbis ī q̄tuor ptes & totidē uētos. & de descriptiōe eiusdē, & gentium diuersitate. de terræ ēt regionibus unicuiq; signo subiectis. C.III.

Vnc age diuersis dominantia sidera terris
n Percipe, sed sūma est rerum referēda figura.
Quattuor in partes cœli describitur orbis.
Nascentemq;, ipsumq; diem, medios q; calores,
Teq; helice. totidem uenti de partibus iisdem
Erumpunt, secumq; gerunt per inania bellū.
Asper ab axe ruit Boreas. fugit Eurus ab ortu.
Hauster amat mediū solem, Zephyrusq; profundū.
Hos inter binæ mediis e partibus auræ
Expirant similes mutato nomine flatus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0459
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ipsa notat tellus Pelagi lustrata corona
Cingentis medium liquidis amplexibus orbem.
Inq; sinus pontum recipit, qui uespere ab atro
Admissus dextra, numidas, libyamq; calentem
Abluit, & magnæ quondam Carthaginis arces,
Littoraq; in syrtis reuocans sinuata uadosas.
Rursusq; ad Nilum directis fluctibus exit.
Leua freti cedunt Hispanas æquore gentes,
Teq; in uicinis hærentem gallia terris,
Italiæq; urbes dextram sinuantis in undam
Vsq; canes ad Scylla tuos, auidamq; charybdim.
Ac ubi se primum porta mare fudit ab illa,
Et natat ionio, laxas q; uagatur in undas.
Et prius in leuas effundens circuit omnem
Italiam, atq; Adriam comitatus nomine pontum,
Eridaniq; bibit fluctus. secat æquore uelum
Illyricum. Epirumq; lauat, claramq; Corinthum,
Et Peloponnessi patulas circunuolat oras.
Rursus & in leuum refluit, uastoq; recessu
Tessaliæ finis, & Achaia præterit arua.
Hic pontus iuuenis q; fretum, mersæq; puellæ.
Traditur inuitum fauces q; propontidos apto
Euxino iungi ponto, meotis & undis,
Quæ tergo coniuncta manet, pontumq; ministrat.
Inde ubi in angustas iterum se nauita partis
Hellespontiacis reuocatus fluctibus effert,
Icareum, Egæumq; secat, leuaq; nitentis
Miratur populos Asiæ, totidemq; Trophæa,
Quot loca, & innumeras gentes, arcumq; minanté
Fluctibus, & Cilicum populos, Syriãq; perustam,
Ingentiq; sinu fulgentes æquore terras,
Donec in ægyptum redeunt curuata per undas
Littora niliacis uerum morientia ripis.
Hæc medium terris circundat linea pontum.
Atq; his undarum tractum constringit arenis.
Mille iacent mediæ diffussa per æquora terræ.
Sardiniam in Libyco signant uestigia plantæ.
Trinacria Italia tantum præcisa recessit.
Aduersa Euboicos miratur græcia montis.

Et genitrix

Et genitrix cretæ ciuem sortita tonantem.
Pulsatur cypros. ægyptia fluctibus omnis.
Totq; minora solo tamen emergentia ponto
Littora, & æqualis cyclades, delonq;, rodonq;.
Aulidaque & tenedon, uicinaque corsica terris.
Littora sardiniæ, primaq; intrantis in orbem
Oceani uictricem ebusum, & balearica regna.
Innumeri surgunt scopuli, montesq; per altum.
Nec tantum ex una pontus sibi parte reclusus
Faucibus abreptis orbem nam littora plura
Impulit oceano potius, sed montibus altis
Est uetitus totam ne uinceret æquore terram.
Nanq; inter boream, pontumq; æstate nitentem
In longo angusto penetrabilis æquore fluctus
Peruenit, & patulis tum demum funditur aruis.
Caspiaq; exigui similis facit æquora ponti.
Altera sub medium solem duo bella per undas
Intulit oceanus terris. nam persica fluctus
Arua tenent, titulum pelagi prædatus ab iisdem,
Quæ regit ipse locis, latoque infunditur orbi.
Nec procul in molis arabas, terramque ferentem
Delitias, uariæque nouos radicis odores
Leniter adfundit geminantia littora pontus
Et terræ mare nomen habet. media illa duobus
Quondam carthago regnum sortita sub armis
Ignibus, albanas cum contudit hannibal arces,
Fecit & æternis trebiam. cannasque sepulchris
Abruit, & libyam italicas infudit in urbis.
Hic uarias pestis, diuersaq; monstra ferarum.
Concessit bellis natura infesta futuris
Horrendos anguis, habitataq; membra ueneno
Et mortis partus uiuentia crimina terræ.
Et uastos elephantas habet, sæuosq; Leones
In pœnas fœcunda suas parit horrida bella.
Et portentosos Cyclopum ludit in ortus.
Ac sterili peior siccas infestat arenas,
Donec ad ægypti ponet sua iura colonos.
Inde Asiæ populi, diuesq; per omnia tellus,
Auratiq; fluunt amnes, gemmisq; relucet

Pontus. odoratæ ſpirant medicamina ſiluæ.
India noticia maior. parthiq; uel orbis
Alter. & in cœlum ſurgentis mœnia tauri.
Totq; illum circa diuiſæ nomine gentes,
Ac tantum ſcythicas dirimentes fluctibus urbes.
Meotis q; lacus, euxiniq; aſpera ponti
Aequora, & extremū propontidos Helleſpontum,
Hic Aſiæ mœtam poſuit natura potentis.
Quod ſupereſt Europa tenet, quæ prima natantem
Fluctibus excepitq; Iouem, taurum reſoluit
Pondere paſſa ſuo. ſigniq;, oneriq; iuuauit.
Ille puellari donauit nomine fluctus.
Et monumenta ſub hoc titulo ſacrauit amoris
Maxima terra uiris, & fœcundiſſima doctis
Vrbibus, in regnum florentes oris Athenæ,
Sparta manu, Thebas diuiſit rege uel uno.
Princeps illa domus Troiani græcia belli.
Theſſalia, Epirus q; Potens, uicinaq; ripis
Illyris, & Trhace Martem ſortita colonum.
Eſt ſtupefacta ſuos inter germania partus,
Gallia Prætenſis, Italia maxima bellis.
Italia in ſummam, quam rerum maxima Roma
Impoſuit terris, cœloq; adiungitur ipſa.
Hic erit in fines orbis. pontus q; uocandus,
Quem deus in partis, & ſingula diuidit aſtra.
Ac ſua cuiq; dedit tutelæ regna per orbem,
Et proprias gentis. atq; urbis addidit altas,
In quibus efferrent præſtantis ſidera uires.
Ac uelut humana eſt ſignis deſcripta figura.
Et q̄q̄ communis eat tutella per omne
Corpus, & in proprium diuiſis artubus extet.
Nanq; aries capiti, taurus ceruicibus hæret.
Brachia ſub geminis. cenſentur pectora cancro.
Te ſcapulæ Nemeæ uocant. teq; ilia uirgo.
Libra colit clunes, & ſcorpius inguine regnat.
Et femur arcitenens, genua & Capricornus amauit.
Cruraq; defendit iuuenis, ueſtigia piſces.
Sic alias aliud terraſ ſibi uendicat aſtrum.
Idcirco in uarias leges, uarias q; figuras

Diſpoſitum

Dispositum genus est hominum, proprioq; colore
Formantur gentes, sociataq; iura per artus
Materiamq; parem priuato fœdere signant.
Flaua per ingentis surgit germania partus.
Gallia uicino nimis est infecta rubore.
Asperior solidos Hispania contrahit artus.
Martia Romanis orbis pater induit ora.
Gradiuumq; suum miscens bene temperat artus.
Perq; coloratas subtilis græcia gentes
Gymnasium præfert uultu, fortesq; palæstras.
Et Syriam produnt torti per tempora crines.
Aethiopes maculant orbem, terrasq; figurant.
Perfusas hominum gentes minus india tostas
Progenerat, mediumq; facit moderata tenorem.
Iam propior tellusq; natans ægyptia Nilo
Lenius irriguis infuscat corpora campis.
Pœnus arenosis affrorum puluere terris
Exsiccat populos, & mauritania nomen
Oris habet, titulumq; suo fert ipsa colore.
Adde sonos totidem uocum, totidem insere linguas.
Et mores. pro sorte pares, ritusq; locorum.
Adde genus proprium simili sub semine frugum,
Et cererem uaria redeuntem messe per orbem,
Nec paribus siliquas referentem uiribus omnis.
Nec te bacche pari donantem munere terras,
Atq; alias aliis fundentem collibus uuas.
Cinnama nec totis passim nascentia campis.
Diuersas pecudum facies. propriasq; ferarum.
Et duplici clausos Elephantes carcere terræ.
Quot partes orbis, totidem sub partibus orbes.
Et certis descripta nitent rationibus astra.
Perfunduntq; suo subiectas æquore gentis.
Laniger in medio sortitur sidera mundo.
Cancrum inter gelidum per tempora uertitur axis.
Adserit inuires, positumq; euicerat ipse
Virgine delapsa cum fratrem ad littora uexit.
Et minui defleuit onus, dorsumq; leuari
Illum etiam uenerata colit uicina propontis,
Et Syriæ gentis, & laxo persis amictu

Vestibus ipsa suis hærens, Nilusq; tumescens
In cancrum & tellus ægypti iussa natare.
Taurus habet scythicos pontus sinuatus in arcus.
Taurus habet scythiæ montis, Asiamq; potentem,
Et mollis arabes, siluarum ditia regna.
Euxinus scythicos pontus sinuatus in arcus
Sub geminis te Phœbe colit, post brachia fratris
Vltimus, & solitus ganges colit india cancrum.
Ardent Aethiopes cancro, cui plurimus ignis.
Hoc color ipse docet, phrygia Nemeæ potiris
Idææ matris famulus regniq; ferocis
Cappadocum Armeniæq; iugis. Bithynnia diues
Te colit, & Macedum tellus, quæ uicerat orbem.
Virgine sub casta fœlix terraq;, mariq;
Est Rhodos, hospitium recturi principis orbem.
Tuq; domus uere solis, cui tota sacrata es,
Cum caperes lumen magni sub Cæsare mundi
Ioniæ quæ sunt urbes, & dorica rura,
Arcades antiqui, celebrataq; Caria fama.
Quod potius regat Italiam si se legis astrum,
Quam quod cuncta regit, quod rerum pon dera nouit
Designat summas, & iniquum separat æquo.
Tempora quo pendent, cedunt quo noxq;, diesq;,
Hesperiam sua libra tenet, qua condita Roma
Orbis & imperium retinet discrimina rerum
Lancibus & positas gentes, tollitq;, premitq;.
Qua genitus cum fratre Remus hãc condidit urbẽ,
Et propriis frenat pendentem nutibus orbem.
Inferius uictæ sidus Carthaginis arces,
Et Libyam, ægyptiq; latus, donataq; regna
Tyrrhenas lachrymis radiatus scorpius arces
Eruit. Italiæq; tamen respectat ad undas.
Sardiniamq; tenet, fusas q; per æquora terras.
Gnosia centauro tellus circundata ponto
Paret. & ingenuum Minois filius astrum
Ipse uenit geminus celeris hinc creta sagittas
Asserit. inten t osq; imitatur sideris arcus.
Insula Trinacriæ fluitantem adiuta sororem
Subsequitur creten, sub eodem condita signo,

Proximaq;

Proximaq; Italiæ, & tenui diuisa profundo
Ora, patris sequitur leges. nec sidere rapta est.
Tu Capricorne regis, quicquid sub sole cadente
Expositum, gelidamq; helicen quod tangit. ab illo
Hispanas gentis, seu quod fert gallia diues,
Teq; feris dignam tantum germania matrem
Asserit ambiguum sidus, terræq;, marisq;
Aestibus assiduis terram, pontumq; tenentem.
Sed iuuenis nudo formatus mollior arcu
Aegypto Adleptimq; arces tyriasq; recedit.
Et cilicum gentis uicina & aquarius arua.
Piscibus Eufrates datus est ubi piscis arator
Cum fugeret Typhona Venus subsedit in undis.
Magna iacet tellus magnis circundata ripis.
Parthi, sed parthis domitæ per sæcula gentes.
Bactraq;, & Herios Babylon, & Susa, Panosq;.
Nominaq; innumeris uix amplectenda figuris.
Et tigris & rubri radiantia littora ponti.
Sic diuisa manet tellus per sæcula cuncta,
E quibus in proprias partis sunt iura trahenda.
Nanq; eadem quæ sunt signis, commercia seruant,
Vtq; illa inter se coeunt, odioq; repugnant,
Nunc aduersa polo, nunc & coniuncta trigono,
Quæq; alia in uarios effectus causa gubernat.
Sic terræ terris respondent, orbibus orbes,
Littora littoribus, regnis contraria regna.
Sic erit & sedes fugienda, petenda cuiq;.
Sic speranda fides, sic & metuenda pericla,
Vt genus in terram cœlo descendit ab alto.

De signis eclipticis. C.IIII.

P Ercipe nunc etiam, quæ sint ecliptica graio
Nomine, quæ certos q̃si delassata per ãnos
Non nunq̃ cessant sterili torpentia motu.
Scilicet immenso, nihil est æquale sub æuo,
Perpetuosq; tenet flores, unumq; colorem
Mutantur. sed cuncta diu uariantur in orbe.
Et fœcunda suis subsistunt frugibus arua,

Continuosq; negant partus effeta creando.
Rursus quæ fuerant steriles ad semina terræ
Post noua sufficiunt, nullo mandante tributa.
Concutitur tellus uariis compagibus hærens.
Subducitq; solum pedibus, natat orbis in ipso.
Et uenit oceanus pontum. sitiensq; resoluit
Nec sese ipse capit. sic quondam merserat urbes,
Humani generis cum solus constitit hæres
Deucalion, scopuloq; orbem possedit in uno.
Nec non cum patrias Phaethon temptauit habenas
Arserunt gentes, timuitq; incendia cœlum,
Fugeruntq; nouas ardentia sidera flammas,
Atq; uno timuit condi natura sepulchro.
In tantum longo mutantur tempora cuncta.
Atq; iterum in semet redeunt. sic tempore certo
Signa quoq; amittunt uires, sumuntq; receptas.
Causa patet, q luna suis defecit in astris
Orba sui fratris, noctisq; immersa tenebris,
Cum medios Phœbi radios intercipit orbis,
Nec trahit in cæcum, quo fulget delia lumen.
Hæc quoq; signa suo pariter cum sidere languent.
Incuruata simul solitoq; excepta uigore
Et ueluti claram Phœben in funere lugent.
Ipsa docet titulos causæq; ecliptica signa.
Dixere antiqui. pariter sub bina laborant,
Nec uicina loco, sed quæ contraria fulgent
Sicut luna suo tunc tantum deficit orbe,
Cum Phœbum aduersis currentem non uidet astris.
Nec tamen æquali languescunt tempore cuncta.
Nanq; modo infectus totus producitur annus.
Nunc breuius lassata manent, nec longius astra,
Exceduntq; suo Phœbea tempora casu.
Atq; ubi perfectum est spatium, quod cuiq; dicatur,
Impleruntq; suos certa statione labores,
Bina per aduersum cœlum fulgentia signa
Tum uicina labant ipsis hærentia signis,
Quæ prius in terras ueniunt, terrasq; relinquunt,
Sidereo non ut pugnet contrarius orbi,
Sed quia mundus agit, cursus inclinat & ipsa.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0466
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Amissas q; negat uires,nec munera tanta,
Nec similes reddit noxas,locus omnia uertit.

De diuinitate animi,quo fatorum,cœliq; rationem perspicimus. C.V.

Ed quid tã tenui prodest ratione nitentem
S Scrutari mũdũ,si mens sua cuiq; repugnat?
Spéq; timor tollit.ꝓhibetq; e limine cœli.
Condit enim quicquid uasto natura recessu,
Mortalis q; hebetat uisus,& pectora nostra.
Nec prodesse potest,quod fatis cuncta reguntur,
Cum fatum nulla possit ratione uideri.
Quid iuuat in semet sua per conuitia ferri,
Et fraudare bonis,quæ nec deus inuidet ipse.
Quos q; dedit natura oculos deponerre mentis
Perspicimus cœlum,cur non & munera cœli?
Inque ipsos penitus mundum descendere sensus,
Seminibus q; suis tantam componere mollem,
Et pretium cœli sua per nutritia ferre,
Extremumq; sequi portum,terræq; subire
Pendentis tractus,& toto uiuere in orbe?
Quanta & pars superest rationem discere noctis.
Iam nusq̃ natura latet.peruidimus omnem.
Et capto potimur mundo.nostrumq; parentem
Pars sua conspicimus.genitiq; accedimus astris.
An dubium est habitare deum sub pectore nostro?
In cœlum redire animas,cœloq; uenire?
Vtq; sit ex omni constructus corpore mundus
Aetheris atq; ignis summi, terræq;,maris q;
Spiritum & in toto rapidum qui iussa gubernat,
Sic esse in nobis terrenæ corpora sortis
Sanguineas q; animas,animi qui cuncta gubernat
Dispensatq; hominem.quid mirũ noscere mundũ
Si possunt homines,quibus est & mundus in ipsis?
Exemplum dei quisq; est in imagine parua?
An quoiq̃ genitos,nisi cœlo credere fas est
Esse homines?proiecta iacent animalia cuncta

In terra uel mersa uadis, uel in aere pendent.
Omnibus una quies, uenter, sensusq; per artus.
Et quia consilium non est, & lingua remissa.
Vnus & inspectus rerum, uiresq; loquendi
Ingeniumq; capax, uarias educit in artis.
Hic partus, qui cuncta regit secessit in orbem.
Et domuit terram ad fruges. animalia cœpit.
Imposuitq; uiam ponto. stetit unus in arce
Erectus capitis. uictorq; ad sidera mittit
Sidereos oculos, propiusq; aspectat olympum,
Inquiritq; Iouem. nec sola fronte decorum
Contentus manet, & cœlum scrutatur in aluo,
Cognatumq; sequens corpus sic quærit in astris.
Hinc in tanta fidem petimus, quam sæpe uolucres
Accipiunt, trepidæq; suo sub pectore fibræ.
An minus est sacris rationem ducere signis,
Quam pecudum mortes, auiumq; attendere cantus.
Atq; ideo faciem cœli non inuidet orbi
Ipse deus. uultusq; suos, corpusq; recludit.
Semper uoluendo, seque ipsum inculcat & offert,
Vt bene cognosci possit, doceatq; uidendo,
Qualis eat. doceatq; suas attendere leges.
Ipse uocat nostros animos ad sidera mundus.
Nec patitur, quia non condit, sua iura latere.
Quis putat esse nefas nasci, quod cernere fas est.
Nec contemne tuas quasi paruo in corpore uires.
Quod ualet immensum est. sic auri pondera parui
Exsuperant pretio numerosos æris aceruos.
Sic adamas punctum lapidis, pretiosior auro est.
Paruula sic totum peruisit pupula cœlum.
Quodq; uidēt oculi minimū ē, cū maxima cernāt.
Sic animi sedes tenui sub corde locata
Per totum angusto regnat de limite corpus.
Materiæ ne quære modum. sed perspice uires,
Quas ratio, non pondus habet, ratio oīa uincit.
Ne dubites homini diuinos credere uisus.
Iam facit ipse deos, mittitq; ad sidera numen
Maius. & augusto crescit sub principe cœlum.

FINIS.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0468
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0469
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0470
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

.M. MANILII astronomicon. Liber Quintus.

De ui, ac significatione imaginum cœli, & earum locis.

Ic alius finisset opus. signis q; relatis,
Quis aduersa meant stellarum numina quinq;
Quadriiugis & Phœbus equis, & delia bigis
Non ultra struxisset opus, cœlo q; rediret,
Ac per descensum medios decureret ignis
Saturni, Iouis, & Martis, Solis q; sub illis
Post Venerem & Maia natum te Luna uagantem.
Me properare uiam mundus iubet. omnia circum
Sidera, uectatum toto decurere cœlo,
Cum semel æthereos iussus conscendere currus
Summum contigerim sua per fastigia culmen.
Hinc uocat Orion magni pars maxima cœli.
Et ratis heroum, quæ nunc quoq; nauigat astris.
Fluminaq; errantis late sinuantia flexus.
Et biferum cœtum squammis, atq; ore tremendo.
Hesperidumq; uigil custos, & diuitis auri.
Et canis in totum portans incendia mundum.
Araq; diuorum, cui uota soluit olympus.
Illinc per geminas anguis, qui labitur arctos.
Eniochusq; memor currus, plaustriq; Bootes.
Atq; Ariadnææ cœlestia dona coronæ.
Victor & inuisæ Perseus cum falce Medusæ.
Andromedamq; necat genitor cũ coniuge Cepheus
Quaq; uolat stellatus equus, celeriq; sagittæ,
Delphinus certans. & Iuppiter alite tectus.
Cæteraq; in toto passim labentia cœlo,
Quæ mihi per proprias uires sunt cuncta canenda.
Quid ualeant ortu, quid cum merguntur in undas.
Et ꝙ de bis sex astris par quodq; reducat.
Ac stellis proprias uires, & tempora rerum

Constituit magni quondam fabricator olympi.
Vir gregis & ponti uictor, cui parte relicta
Nomen onus q; dedit, nec pelle immunis ab ipsa
Colchidis, & magicas artis, qui uertere cholchon
Medeam iussit, mouitq; uenena per orbem
Nunc quoq; uicinam puppim ceu nauiget argo,
Ac dextri lateris ducat regione per astra
Sed cum prima suos puppis consurgit in ignis,
Quattuor in partis cum corniger extulit horas,
Illo quisquis erit terris oriente creatus
Rector erit puppis, clauoq; immobilis hærens
Mutabit Pelago terras, uentis q; sequetur
Fortunam. totumq; uolet tranare profundum
Classibus. atq; alios menses, aliumq; uidere
Phasin & in cautes Tiphin superare trementem.
Tolle istos partus hominum sub sidere tali.
Substuleris bellum Troiæ, classemq; solutam
Sanguine & apulsam terris. non inuehet undis
Sidera, nec Pelagus Xerses facietq;, tegetq;.
Roma Syracusas Salamis non merget Athenas.
Punica nec toto fluitabunt æquore rostra.
Acciacos q; sinus inter suspensus uterq;
Orbis & in ponto cœli fortuna natabit.
His ducibus cœco ducuntur in æquore Classes.
Et coit ipsa sibi tellus. totus q; per usus
Diuersos rerum uentis arcessitur orbis.
Sed summa lateris surgens de parte sinistri
Maximus Orion magnum complexus olympum,
Quo fulgente super terras, cœlumq; trahente,
Et mentita diem nigras nox contrahit alas
Solertis animos, uelocia corpora finget.
Atq; agilem officio mentem, curasq; per omnis
Inde relaxato properantia corde uidere,
Instar erit populi. totoq; habitabit in orbe
Limina peruolitans. unumq; per omnia uerbum
Mane salutandi portans communis amicus.
Sed cum se terris aries ter quinq; peractis
Partibus extollit primum iuga tollit ab undis
Eniochus, cliuoq; rotas conuellit ab imo,

Qua gelidus boreas aquilonibus instat acutis,
Ille dabit proprium studium, cœloq; retentans
Quas prius in terris agitator amauerat artis
Stare leui curru moderantem quattuor ora
Spumigeris frenata lupis, & flectere equorum
Præualidas uires, ac torto stringere gyro.
At cum laxato fugierunt cardine claustra,
Exagitare feros, pronumq; ante ire uolantis.
Vixq; rotis leuibus summum contingere campum
Vincentem pedibus uentos, uel prima tenentem
Agmina. in obliquum cursus agitare malignos.
Obstantemq; mora totum præcludere circum.
Vel medium turbæ. nunc dextros ire per orbes
Fidentem campo. nunc meta currere acuta.
Spemq; sub extremo dubiam suspendere casu.
Nec non alterno desultor sidere dorso
Quadrupedum, & stabilis poterit defigere plantas.
Per quos uadit equos, ludet per terga uolantum.
Aut solo uectatus equo. nunc arma mouebit.
Nunc licet in longo percussus præmia circo.
Quicquid de tali studio formatur, habebit.
Hinc mihi Salmoneus, qui cœlum imitatur in orbe
Motibus impositis. missisq; per æra quadrigis
Expressisse sonum mundi sibi uisus, & ipsum
Amouisse Iouem terris de fulmine fingit.
Sensit & immensos ignis super ipse secutus.
Morte Iouem didicit generatus quo sit habendus
Hoc genitum credas de sidere bellerophontem
Imposuisse uiam mundo per signa uolantem,
Cui cœlum campus fuerat, terræq;, fretumq;.
Sub pedibus nonulla tulit uestigia campus.
Hic erit Eniochi surgens tibi forma cauenda.
Cumq; decem partes aries duplicauerit ortus,
Incipient hedi tremulum producere mentum,
Hirtaq; tum demum terris promittere terga,
Qua dexter boreas spirat. nec crede seueræ
Frontis opus. signo structos nec crede Catones.
Aut Brutũ, atq; parem Tarquinum, & Horatia facta.
Maius onus signi est. hedis nec tanta petulcis

Conueniunt,leuibus gaudent.lasciuaq; signant
Pectora,& in luxus agiles, agilemq; uigorem
Desudant.uario ducunt in amore iuuentam.
In uulnus nunq̃ uirtus, sed sæpe libido
Impellit.turpis q; emitur uel morte uoluptas.
Et minimum cecidisse malũ est,sed crimine uictũ.
Nec non & cultus pecorum nascentibus addunt,
Pastoremq; suum generant,cui fistula collo
Hæreat,& uoces alterna per oscula ducat.
Sed cum bis denas augebit septima partes
Lanigeri,surgunt hiades,quo tempore natis
Nulla quies placet.in nullo sunt ocia fructu
Sed populum,turbamq; petunt, rerumq; tumultus.
Seditio,clamorq; iuuat.graccos q; tenentes
Rostra uolunt,montis q; sacros.raros q; quirites,
Pacis bella probant,curæq; alimenta ministrant.
Immundos q; greges agitant per sordida rura.
Et fidi interdum non alium genuere boetem.
Hos generant hyades mores surgentibus astris.
Vltima lanigeri cum pars excluditur orbi,
Quæ totum ostendit terris,atq; eruit undis
Olenie seruans prægressos tollitur hædos.
Et gelido stellata polo quæ dextera pars est
Officio magni mater Iouis illa tonanti
Fundamenta dedit,pectus q; impleuit hyantis
Lacte suo.dedit & dignas ad fulmina uires
Hinc timidæ mentes,tremebundaq; corda creantur
Suspensa in trepidis,leuibus q; obnoxia causis.
His etiam ingenium uisendi ignota cupido
Vt noua per montes q; ruunt arbusta capellæ
Semper,& ulterius pascentes tendere gaudent.
Taurus in aduersos præceps attollitur ortus.
Sexta parte sui certantes lucis ad horas
Pleiades ducit,quibus aspirantibus almam
In lucem educunt Bacchi,ueneris q; sequaces.
Perq; dapes,mensas q; super petulantia corda,
Et sale mordaci dulcis quærentia risus.
Illis cura sui uultus,frontis q; decoræ
Semper erit,tortos q; inflexum ponere crinis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0474
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Aut undis reuocare,& rursus uertice denso
Fingere.& appositis caput emutare capillis,
Pumicibusq; cauis horentia membra polire,
Atq; odisse uirum,steriles q; optare lacertos.
Fœmineæ uestes.nec insunt tegmina plantis.
Sed species,fictiq; placent ad mollia gressus.
Naturæ pudet.atq; habitat sub pectore cæco
Ambitio.& morbum uirtutis nomine uitant.
Semper amare parum est,cupient & amare uideri.
Iam uero geminis fraterna ferentibus astra
In cœlum,summoq; natantibus æquore ponti
Septima pars leporemq; tulit,quo sidere natis
Vix alas natura negant,uolucris q; meatus.
Tantus erit per membra uigor referentia uentos.
Ille prius uictor stadio,q̃ missus abibit.
Ille cito monitus rigidos eludere cæstus.
Nunc exire leuis missos.nunc mittere palmis.
Ille pilam celeri fugientem reddere planta.
Et pedibus pensare manus.& ludere saltu.
Mobilibus q; citos ictus glomerare lacertis.
Ille potens turbam perfundere certa pilarum,
Per totumq; uagas corpus disponere plantas,
Vt teneat tantos orbis,sibiq; ipse recludat.
Et uelut edoctos iubeat uolitare per ipsum.
Inuigilat somnis curas industria uincit.
Ocia per uarios exercet dulcia lusus.
Nunc cancro uicina canam,cui parte sinistra
Consurgunt iugulæ.quibus aspirantibus orti
Te Meleagre colunt flamis habitantibus ustum,
Reddentemq; tuæ per mortem munera matri
Cuius ante Necem paulatim uita sepulta est,
Atq; Atlanteos conatum ferre labores,
Et Calydoniacam bellantem rupe puellam
Vincentemq; uiros,& quam potuisse uideri
Virgine maius erat sternentem uulnere primo.
Quamq; erat Acteon siluis imitandus,& ante
Quam canibus noua præda fuit.ducuntur & ipsi
Retibus,& claudunt campos formidine mortis.
Mendaces q; parant foueas,laqueos q; tenaces.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0475
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Currentisq; feras pedicarum compede nectunt.
Aut canibus ferro ue necant. prædas q; reportant.
Sunt quibus in ponto studium est cœpisse ferarum
Diuersas facies. & cæco mersa profundo
Sternere littoreis monstrorum corpora habenis.
Horrendumq; fretis in bella lacessere pontum.
Et cælare uagos inductis retibus amnis.
Ac per nulla sequi dubitat uestigia prædas.
Luxuriæ quia terra parum fastidiet orbem
Venter. & ipse gulam Nereus ex æquore pascit,
At Procyon oriens cum iam uicesima cancro est,
Septimaq; ex undis pars sese emergit in astra,
Venatus non ille quidem, uerum arma creatis
Venandi tribuit, catulos nutrire sagaces.
Et genus a proauis mores numerare per artes.
Retiaq; & ualida uenabula cuspide fixa.
Lentaq; contextis formant hastilia nodis.
Et quodcunq; solet uenandi poscere cura
In proprios fabricare dabit uenalia quæstus.
Cum uero in uastos surgit Nemeæus hiatus,
Exoriturq; canis, latratq; canicula, flammas
Et rapit igne suo, geminatq; incendia solis,
Qua subdente facem terris, radios q; mouente
Dimicat in cineres orbis, fatumq; supremum
Sortitur, languetq; suis neptunus in undis.
Et uiridis nemori sanguis decedit & herbis.
Cuncta peregrinos orbis animalia quærunt.
Atq; eget alterius mundus, natura suismet
Aegrotat morbis, nimios obsessa per æstus.
Inque rogo uiuit. tantus per sidera feruor
Funditur. atq; uno ceu sint in flumine cuncta.
Hæc ubi se ponto per pronas extulit oras
Nascentem si quem Pelagi constrinxerit unda
Effrenos animos, uiolentaq; pectora fingit.
Irarumq; dabit fluctus. odiumq; metumq;.
Totius uulgi præcurrunt uerba loquentis.
Ante os est animus. nec magis condita causis
Corda micant. & lingua. rapit. latratq; loquendo
Morsibus increbris, dentes in uoce relinquit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0476
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ardescit uitio uitium, uiresq; ministrat.
Bacchus, & in flamma sæuas exsuscitat iras.
Nec siluas rupesq; timet, uastosq; Leones,
Aut spumantis apri dentes, atq; arma ferarum,
Effunditq; suas concesso in robore flammas.
Nec talis mirere artis sub sidere tali.
Cernis ut ipsum etiam sidus uenetur in astris.
Prægressum quærit leporem comprendere cursu.
Vltima pars magni cum tollitur ore Leonis,
Crater et auratis surgit stellatus ab astris
Inde trahit quicunq; genus, moresq; sequentur.
Irriguos ruris campos, amnisq; lacusq;,
Et te Bacche tuos nubentem iungit ad ulmos.
Disponetq; iugis imitatus fronde Choreas.
Robore uel proprio fundentem in brachia ducit.
Teq; sibi credit semper qui matre refectus
Adiungit calamis, segetemq; interserit uuis.
Quæq; alia innumeri cultus est forma per orbem
Pro regione colit, nec parçe uina recepta
Hauriet e miseris, & frugibus ipse fouetur,
Gaudebitq; mero mergetq; in pocula mentem
Nec solum terræ spem credit inania uota.
Annonæ quoq; uectigal, mercesq; sequetur,
Præcipue quas humor alit, nec deserit undam.
Tales craterum mores effinget amator.
Iam subit Erigone, quæ cum ter quinq; feratur
Partibus ereptis ponto tollentur ab undis
Cara Ariadneæ quondam monumenta coronæ.
Et molles tribuent artis. hinc dona puellæ
Nanq; nitent illinc oriens est ipsa puella.
Ille colit nitidis gemmantem floribus ortum.
Pallentis uiolas, & purpureos hyacinthos.
Liliaq; & tyrias imitata papauera luces,
Vernantisq; rosæ rubicundo sanguine florem.
Cœruleum foliis uiridemq; in gramine collem
Conseret, & ueris depinget prata figuris.
Aut uarios nectet flores, sertisq; locabit.
Effingetq; sinu, similesq; in mutua pressos
Incoquet. atq; Arabum siluis mulcebit odores.

Et medicos unguenta dabit referentia flatus,
Vt sit adulterio succorum gratia maior,
Munditiæ cultusq; adsunt, artesq; decoræ,
Et lenocinium uitæ præsensq; uoluptas.
Virginis hoc anni poscunt floresq; coronæ.
At cum per decimam consurgens horrida partem
Spica, feret præsens nascentis campus aristas.
Aruorum ingenerat studium, rurisq; colendi
Seminaq; in fœnus sulcatis reddere terris,
Vsuramq; sequi maiori sorte receptis
Frugibus innumeris atq; horrea quærere messi.
Quod solum docuit mortalis nosse metallum.
Nulla fames, nonulla forent ieiunia terris.
Diues erat census saturatis gentibus orbis.
Et si forte labor ruris tardauerat artis,
Quis sine nulla Ceres, nonullus seminis usus.
Subdere facturos sulcis frumenta, superq;
Ducere pendentis orbes, & mergere farra,
Ac torrere focis, hominumq; alimenta parari,
Atq; unum genus in multas uariasq; figuras.
Et quia dispositis aptatur spica per artem
Frugibus, instructus similis componitur ordo.
Seminibusq; suis cellas atq; horrea præbet.
Sculpentem faciet sanctis laquearia templis.
Condentemq; nouum cœlum per tecta tonantis.
Hæc fuerat quondam diuis concessa figura.
Nunc iam luxuriæ pars. & triclinia templis
Concertant. tectiq; auro iam uescimur aurum.
Sed parte octaua surgentem cerne sagittam
Chelarum dabit & iaculum torquere lacertis
Et calamum neruis. glebas & mittere uirgis.
Pendentemq; suo uolucrem deprendere cœlo.
Cuspide uel triplici securum figere piscem.
Quod totum dederim teucro sidus ue genus ue?
Te ue Philoctete cui malim credere parti:
Hectoris ille faces arcus & tela fugauit.
Mittebatq; suos ignis in mille carinas.
Hic autem Pharetram Troiæ bellumq; gerebat
Maior, & armatis hostis subsederat exul.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0478
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Quin etiam ille pater tali de sidere cretus
Esse potest, qui serpentem super ora cubantem
Infoelix nati somnumq;, animamq; bibentem,
Sustinuit misso petere ac prosternere telo.
Ars erat esse patrem. uicit natura periclum.
Et pariter iuuenem somnoq; & morte leuauit.
Tunc iterum natum & fato per somnia raptum.
At cum secretis improuidus hædus in astris
Erranti similis, fratrum uestigia quærit,
Postq; gregem longo producitur interuallo,
Solertis animos, agitataq; pectora fundit.
Et fingit uariis non deficientia curis.
Nec tentata domo. populi sunt illa ministra,
Perque magistratus & publica iura feruntur.
Non ullo curant digito quaq; iuerit hasta.
Defueritq; bonis sector, pœnamq; lucretur
Noxius. & patriam fraudarit debitor æris.
Cognitor est uerbis. nec non lasciuit amores
In uarios. ponetq; forum, madet atq; liæo.
Mobilis in saltus, & scœnæ mollior arte.
Nunc surgente lyra testudinis enatat undis
Forma per hæredem tantum prolata tonantis.
Qua quondam sonitumq; ferēs Oeagrius Orpheus
Et sensus scopulis, & siluis addidit aures,
Et diti lachrymas. & morti deniq; finem.
Hinc uenient uoces docte, belleq; sonantes.
Garrula quæ modulos diuersa tibia forma.
Et quodcunq; manu loquitur, flatuq; mouetur.
Ille dabit cantus inter conuiuia dulces.
Mulcebitq; sono Bacchum, noctes q; tenebit.
Carmine furtiuo modulatus murmure uocem.
Solus et ipse suas semper cantabit ad aures.
Hic distante lyra, cum pars uicesima sexta
Chelarum surget, quæ cornua ducit ad astra
Quid regione pari uix partes octo trahentes
Ara ferens thuris, stellis imitantibus ignem,
In qua deuoti quondam cecidere Gygantes.
Nec prius armauit uiolento fulmine dextram
Iuppiter, ante deos, q̄ constitit ipse sacerdos.

Quod potius fingent ortus, q̃ templa colentes,
Atq; auctoratos in tertia iura ministros.
Diuorumq; sacras uenerantes numina uoces.
Pene deos, & qui possunt uentura uidere.
Quattuor appositis centaurus partibus offert,
Sidera. & ex ipso mores nascentibus addit.
Aut stimulos aget, aut omnes mixtos q; iugabit
Semine quadrupedes, aut curru celsior ibit.
Aut onerabit equos armis, aut ducet in arma.
Ille tenet medias artis ad membra ferarum,
Et non auditos mutarunt tollere motus.
Hoc est artis opus, non exspectare gementis,
Et sibi non ægrum iam dudum credere corpus.
Nunc subit arcitenens, cuius pars quinta nitentem
Arcturum ostendit ponto, quo tempore natis
Fortuna ipsa suos audet committere census,
Regalis ut opes, & sacra æraria seruent.
Regnantes sub rege manent, rerumq; ministri.
Arcitenens cum se totum produxerit undis
Ter decuma sub parte feri formantibus astris
Plumeus in cœlum nitidis olor euolat alis,
Quo surgente trahens lucem, matremq; relinquens
Ipse quoq; aereos populos, cœloq; dicatum
Alituumq; genus, studium censusq; uocabit.
Mille fluunt artes. aut bellum indicere mundo,
Et medios inter uolucrem pensare meatus,
At nitidos clamare suis ratione sedentem
Pascentem ue super fugentia ducere lina.
Tutelamq; gerent populi, domibus ue regendis
Præpositi, curas alieno limite claudent.
Atq; hæc in luxum iam uentri longius ibit,
Quod modo militiæ numidarum pascimur oris,
Phasidos & dantis arcessitur inde macellum,
Vnde aurata nouo conuecta est æquore pellis.
Quin etiam linguas hominum, sensus q; docebit
Aerias uolucres, noua qui commercia ducet.
Verbaq; præcipiet naturæ lege negata.
Ipse deum, Cygnus'q; colit, uocemq; sub'illo
Non totus uolucer, secumq; inmurmurat intus.

Necte

Nec te prætereant, clausas qui culmine summo
Pascere aues gaudent. Veneris & reddere cæcas.
Aut certis reuocare notis. totamq; per urbem
Qui gestant caueis uolucres ad iussa paratas
Quarum omnes paruo consistit pascere census.
Hæserit & similis tribuens Olor aureus artes.
Arcitenens magno circundatus orbe Draconis
Cum uenit in regione tuæ Capricorne figuræ.
Non inimica facit serpentum membra creatis.
Accipiunt finibus q; suis, peploq; fluenti.
Osculaq; horrendis iungunt impune uenenis.
At cum se patrio producit in æquore Piscis,
In cœlumq; ferens alienis finibus ibit,
Quisquis erit tali capiens sub tempore uitam
Littoribus, ripisq; suos circunferet annos.
Pendentem & cæco captabit in æquore Piscem
Cumq; suis domibus conchas, ualloq; latentis
Protrahit immersas, nihil est audere relictum.
Quæstus naufragio petitur, corpusq; profundo
Immissum pariter q̃ præda exquiritur ipsa.
Nam semper tanti merces est parua laboris.
Censibus æquantur conchæ. rapidumq; notari.
Vix quisq̃ est locuples. oneratur terrra profundo.
Tali sorte suas artis per, littora tractat.
Aut emit externos pretio, mutatq; labores
Institor æquoreæ uaria sub imagine mercis.
Cumq; Fidis magno succedunt sidera mundo,
Quæsitor scelerum ueniet, uindexq; reorum,
Qui commissa suis rimabitur argumentis.
In lucemq; trahet, tacitaq; licentia fraude.
Hinc etiam immitis tortor, pœnæq; minister.
Et quisquis uero fauit, culpam ue perodit.
Proditur, atq; alto qui iurgia pectore tollat.
Cæruleus ponto cum se Delphinus in astra
Erigit, & squammam stellis imitantibus exit
Ambiguus terræ partus, Pelagoq; creatur.
Nam uelut ipse citis perlabitur æquora pennis.
Nunc summū scindens Pelagus, nūc alta profundi,
Et senibus uires sumit, fluctumq; figurat,

Sic uenit ex illo quisquis uolitabit in undis
Nunc alterna ferens in lentos brachia tractus,
Et plausa resonabit aqua, nunc æquore mersas
Deducet palmas, furtiuo remus in ipso.
Nunc in aquas rectus ueniet, passimq; natabit.
Et uada mentitus reddet super æquora campum.
Aut immota ferens in tergum membra, latusq;
Non onerabit aquas, summisq; accumbet in undis.
Pendebitq; super totum sine remige pontum.
Illis in ponto iocundum est quærere pontum,
Corpora qui mergunt undis, ipsumq; sub antris
Nerea, & æquoreas conantur uisere nymphas.
Exportantq; maris prædas, & rapta profundo
Naufragia, atq; imas auidi scrutantur arenas.
Pars ex diuerso studet. & sociatur utrunq;
In genus. atq; uno digestum semine surgit.
Ad numeros etiam illa licet cognata per artem
Corpora, quæ ualido saliunt excussa Petauro,
Alternosq; cient motus, delatus & ille
Nunc iacet. atq; huius casu suspenditur ille.
Membraq; per flammas orbesq; emissa flagrantis
Tollitur. & liquidis per humum ponũtur in undis.
Delphinumq; suos per inane natantia motus
Et uiduata uolant pennis, & in aere ludunt
At si deficient artes, remanebit in illis
Materies tamen apta. dabit natura uigorem.
Atq; alacres cursus, campoq; uolantia membra.
Sed regione means Cepheus humentis Aquarii.
Non dabit in lusum mores. facit ora manere.
Frontisq;, ac uultus componit pondere mentes.
Pascentur curis, ueterumq; exempla reuoluent
Semper, & antiqui laudabunt uerba Catonis,
Tutoris ue supercilium, patrui ue rigorem.
Component teneros etiam qui nutriat annos.
Et dominum dominus prætextæ lege sequatur.
Quodq; agat, id credat stupefactus imagine iuris
Quinetiam Tragico præstabunt uerba Coturno,
Cuius erit quãq̃ in chartis stilus ipse cruentus.
Nec minus & scelerum facie, rerumq; tumultu
Gaudebunt

Gaudebunt atri luctum memorare sepulchri,
Ructantemq; patrem natos, solemq; reuersum,
Et cæcum sine sole diem. Thebana iuuabit
Dicere bella uteri, mixtumq; in fratre parentem.
Quærere Medææ natos, fratremq;, patremq;.
Hinc uestis, flammas illinc pro munere missas
Aeriamq; fugam, uectosq; ex ignibus annos.
Mille alias rerum species in carmine ducent.
Forsitan ipse etiam gestus referetur in actis,
At si quis studio scribendi mitior ibit,
Comica componet lætis spectacula ludis.
Ardentis iuuenes, raptasq; in amore puellas,
Elusosq; senes, agilesq; per omnia seruos,
Quis in cuncta suam produxit sæcula uitam
Doctior orbe suo linguæ sub flore Menander.
Qui uita ostendit uitam, cursusq; sacrauit.
Et si tanta opum uires commenta negarint,
Externis tamen aptus erit, nunc uoce poetis
Nunc satyro gustu, referetq; afflatibus ora.
Et sua dicendo faciet, solusq; per omnis
Ibit personas, & turbam reddet in imam.
Aut magnos heroas, aget scænisq; togatas,
Omnes fortunæ uultus per membra reducet.
Aequabitq; choros gestu, cogetq; uidere
Præsentem Troiam, Priamumq; ante ora cadentē.
Nunc aquilæ sidus referam, quæ parte sinistra
Rorantis iuuenis, quem terris substulit, ipsa
Fertur, & extentis prædam circumuolat alis.
Fulmina missa refert, & cœlo militat ales.
Bis sextamq; notat partem fluuialis aquarii.
Illius in terris orientis tempore natus
Ad spolia & partas surget uel cæde rapinas,
Cuiq; hominum dederint strages, dabit ille ferarum.
Nec pacem a bello, ciuem discernet ab hoste.
Ipse sibi lex est, & fert quocunq; uoluntas.
Præcipitat uires. laus est concedere cuncta.
Et si forte bonis accesserit impetus ausis,
Improbitas fiet uirtus, & condere bella
Et magnis patriam poterit ornare triumphis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0483
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Et quia non tractat uolucris,sed suggerit arma,
Immissosq; refert ignes,& fulmina reddit,
Regis erit,magni ue ducis per bella minister.
Ingentisq; suis præstabit uiribus usus
At cum Cassiope bis denis partibus actis
Aequorei iuuenis dextra de parte resurgit
Artifices auri faciet, qui mille figuris
Vertere opus possint, carniq; acquirere dotem
Materie & lapidum uiuos miscere colores
Hinc augusta nitent sacratis munera templis,
Et mitridateos uultus induta Trophœa
Aurea Phœbeis certantia lumina flammis
Gemmarumq; iuli radiantes lucibus ignes.
Hinc Pompeia manent ueteris monumenta,triũphi
Et quod erat regnum Pelagus fuit una malorum
Non extincta lues, semperq; recentia flammis
Hinc lenocinium formæ , cultus q; repertus
Corporis,atq; auro quæsita est gratia frontis
Perq; caput ducti lapides,per colla manusq;
Et pedibus niueis fulserunt aurea uincla
Quid potius matrona uelit tractare creatos
Quam factum reuocare suos quod possit ad usus
Ac ne materies tali sub munere desit
Quærere sub terris aurum,furtoq; latentem
Naturam eruere,orbemq; inuertere prædæ
Imperat, & glebas inter deprendere gazam.
Inuitamq; nouo tandem perducere cœlo
Ille etiam fuluas auidus numerabit arenas
Perfundetq; nouo stillantia littora ponto
Paruaq; fragmentis faciet momenta minutis
Pertulit ut legeret census spumantis in aurum
Et perlucentis cuperet prensare lapillos.
Verticibus mediis,oculos emittet auaros
Et coquet argenti glebas,uenamq; latentem
Eruet & silicem riuo saliente liquabit
Et facti mercator erit per utrunq; metalli,
Alter & alterius semper mutabit in usus
Talia Cassiope nascentum pectora fingit,
Andromadæ sequitur sidus quæ piscibus ortis

Bis sex

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0484
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Bis sex in partis cœlo uenit aurea dextro
Hanc quondam pœnæ dirorum culpa parentum
Prodidit infestus totis cum uiribus omnis
Incubuit pontus, timuit naufragia tellus
Proposita est merces uesano dedere ponto
Andromedam teneros ut bellua mandaret artus
Hic Hymenæus erat, solaq; in publica damna
Pro natis lachrymans ornatur uictima pœna
Induiturq; sinus non hæc in uota paratos
Virginis & uiuæ rapitur sine funere funus.
At simul infesti uentum est ad littora ponti
Mollia per duras panduntur brachia cautes
Astrinxere pedes scopulis, iniectaq; uincla
Et cruce uirginea moritura puella pependit
Scrutatur tamen in pœna, uultusq;, pudorq;
Supplicia ipsa docent niuea ceruice recliuis
Molliter ipsa suæ custos est sola figuræ.
Defluxere sinus humeris, fugitq; lacertos
Vestis, & effusi scapulis hæsere capilli.
Ter circum Alcyones pennis plausere uolantes.
Fleueruntq; tuos miserando carmine casus.
Et tibi contextas umbram fecere per alas.
At tua contiuit fluctus spectacula pontus.
Assuetasq; sibi desiit perfundere ripas
Extulit & liquido Nereis ab æquore uultum.
Et casus miserata tuos rorauit & undas
Ipsa leui flatu reuomens pendentia membra
Aura per extremas resonauit flebile rupes.
Tandem Gorgonei uictorem Persea monstri
Fœlix illa dies redeuntem ad littora duxit.
Isq; ubi pendentem uidit de rupe puellam
Diriguit facie, quem non stupefecerat hostis.
Vixq; manu spolium tenuit, uictorq; Medusæ
Victus in Andromeda est. iam cautibus inuidet ipsis
Fœlicesq; uocat teneant, quæ membra cathenas.
At postq̃ pœnæ causam cognouit ab ipsa
Destinat in thalamos per bellum uadere ponti
Altera si Gorgon ueniat, non territus iræ
Concitat aerios cursus, flentesq; parentes

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0485
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Promissu uitæ recreat pactusq; Hymenæum
Ad littus remeat, grauidus iam surgere pontus
Cœperat, & longo fugiebant agmine fluctus
Impellentis onus monstri, caput eminet undas
Scindentis Pelagusq; mouet, circumsonat æquor
Dentibus, inque ipso rapidum mare nauigat ore,
Hinc uasti turgent immensis torquibus orbes
Tergaq; consumunt Pelagus sonat undiq; syrtis
Atq; ipsi metuunt montes, scopuliq; ruentem,
Infœlix uirgo q̃uis sub uindice tanto
Quæ tua tunc fuerat facies? ut fugit in auras
Spiritus, ut toto caruerunt sanguine membra
Cum tua fata cauis erupibus ipsa uideres
Adnantemq; tibi pœnam, Pelagusq; ferentem
Quantula præda maris? sed pennis subuolat alte
Perseus & cœlo pendens iaculatur in hostem
Gorgoneo tinctum defigens sanguine ferrum.
Illa subit contra assurgens, conuersaq; frontem
Erigit, & tortis innitens orbibus alte
Emicat, ac toto sublimis corpore fertur,
Sed quantum illa subit semper iaculata profundo
Intantum reuolat, latumq; per æthera ludit.
Perseus, & Cœti subeuntis uerberat ora
Nec cædit tamen illa uiro, sed sæuit in auras
Morsibus, & uani crepitant sine uulnere dentes.
Efflat & in cœlum Pelagus. mergitq; uolantem
Sanguineis unclis. pontumq; extollit in astra.
Spectabat pugnam pugnandi causa puella
Iamq; oblita sui metuit pro uindice tali
Suspirans, animoq; magis q̃ corpore pendet
Tandem confossis subsedit bellua membris
Plena maris, summasq; iterum renauit ad undas.
Et magnum uasto contexit corpore pontum,
Tunc quoq; terribilis nec uirginis ore uidenda
Perfudit liquido Perseus in marmore corpus
Maior & ex undis ad cautes peruolat altas.
Soluitq; hærentem uinclis de rupe puellam
Desponsam pugna nupturam dote mariti
Hic dedit Andromedæ cœlum, stellasq; sacrauit

Mercedem

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0486
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Mercedem tanti belli quod condidit ipse
Gorgone non leuius monstrûm, Pelagus q; leuauit,
Quisquis in Andromedæ surgentis tempore ponto
Nascitur immitis ueniet, pœnæq; minister
Carceris & duri custos, quo stante superbæ
Prostratæ iaceant miserorum in lumine matres
Per noctes q; patres cupiant extrema suorum
Oscula, & in proprias animam transferre medullas.
Carnificis q; uenit mortem ducentis imago
Accensisq; rogis, & stricta sæpe securi
Supplicium uectigal erit, qui deniq; possit
Pendentem e scopulis ipsam spectare puellam
Vinctorum dominus, socius q; in parte cathenæ
Interdum penis innoxia corpora seruat,
Piscibus exortis cum pars uicesima prima
Signatum terræ lumen fulgebit & orbi
Aerius nascetur equus, cœloq; uolabit
Veloces q; dabit sub tali tempore partus
Omne per officium uigilantia membra ferentes
Hic glomerabit equo gyros, dorsoq; superbus
Ardua bella geret rector cum milite mixtus
Nunc studio fraudare fidem poteris q; uidere
Mentiri passus, & campo tollere cursum.
Quamuis ab extremo citius reuolauerit orbe
Nuntius, extremum uel bis penetrauerit orbem,
Vilibus ille etiam sanabit uulnera succis
Quadrupedum medicas artis in membra ferarum
Nouerit, humanos & quæ nascentur ad usus,
Nixa genu species, & graio nomine dicta
Et coma signicula uiuens sub origine constat
Dextra per extremos attollit lumina pisces
Hinc fuga nascentum, dolus insidiæq; creantur,
Grasatorq; uenit media metuendus in urbe.
Et si forte aliquas animo consurget in artis
In prærupta dabit studium, uincetq; periclo
Ingenium, attenues ausus sine limite gressus
Certa per extentos ponet uestigia fines
Et cœli medicatus, iter fastigia pendet

Apennina petens, populum suspendet ab ipso,
Leua sub extremis consurgunt sidera cœti
Piscibus Andromedam ponto, cœloq; sequentis
Hoc trahit in Pelagi cedes, & uulnera natos
Squámigeri gregis extentis laqueare profundum
Retibus, & pontum uinclis armare sequentem
Et uelut in lato securas æquore focas
Carceribus claudunt raris, & compede nexant,
Incautosq; trahunt macularum uimine thynnos
Nec cœpisse sat est, luctantur corpora nodis,
Expectantq; nouas acies, ferroq; necantur,
Inficiturq; suo permixtus sanguine pontus
Totus cum toto. iacuerunt littore prædæ.
Altera fit cædi cædes, scinduntur in artus
Corpore, & ex uno uarius describitur usus
Illa datis melior succis pars illa retentis
Hinc sanies pretiosa fluit, floremq; cruoris
Euomit, & mixto gustum sale temperat oris
Illa putris turba est strages, confunditur omnis
Permiscetq; suas alterna in damna figuras
Communemq; cibis usum, succumq; ministrat.
At cum ceruleo stetit ipsa simillima ponto
Squámigerum nubes terræq; immobilis hæret.
Excipitur uasta circumuallata sagena
Ingentisq; lacus & Bacchi dolia complet
Humorisq; uolet socia per mutua dote
Et fluit in liquidas tabes resoluta medullas,
Quin etiam magnas poterunt celebrare salinas.
Et pontum coquere, & ponti secernere uires
Cum solidum certo distendunt margine campum
Ad bellumq; suo deductum ex æquore fluctum
Claudendoq; negant dum demum suscipit undas
Area tum pontus per solem humore nitescit.
Congeritur siccum Pelagus, mersiq; profundi
Canicies & nota maris, spumæq; rigentis
Ingentis faciunt tumulos, Pelagiq; uenenum
Quodq; erat usus aquæ succo corruptus amaro
Vitali sale permutant, reddeuntq; salubrem,
At reuoluta Polo cum primis uultibus arctos

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0488
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ad sua perpetuos reuocat uestigia passus
Nunq̄ tincta uadis sed semper flexilis orbe
Ac cinosura minor cum prima luce resurgit
Et pariter uastus ue Leo, tum Scorpius acer
Nocte sub extrema permittunt iura diei
Non inimica fere tali sub tempore natus
Ora feret placidus terget commercia gentis.
Ille manu uastos poterit frenare Leones
Et palpare lupos, Pantheris ludere captis,
Nec fugiet ualidas cognati sideris ursas.
Inque artis hominum, peruersaq; munera ducet
Ille elephanta premet dorso stimulisq; mouebit
Turpiter in tanto cedentem pondere cunctis
Ille tigrim rabiæ soluet, paciq; domabit
Quæq; alia infestant siluis animalia terras
Iunget amicitias secum, catulosq; sagaces,
Tertia Pleiades dotabit forma sorores
Fœmineum rubro uultum suffusa Pyropo
Inuenitq; parem sub te cynosura colorem
Et quos Delphinus iaculatur quattuor ignes
Deltotonq; tribus facibus similiq; nitentem
Luce aquilam & flexos artus per lubrica terga,
Tum quartum quintumq; genus discernitur omni
E numero, summaq; gradus qui iungitur angue
Maxima per minimos censu concluditur uno
Quæ neq; per cunctas noctes neq; tēpore in omni
Respondent alto cœli summota profundo
Sed cum clara suos auertit delia cursus
Cumq; uaga est illa & terris sua lumina condit
Mersit & ardentis orion aureus ignis
Signaq; transgressus mutat per tempora Phœbus
Effulget tenebris & nocte accenditur atra
Tunc conferta licet cœli fulgentia templa
Cernere seminibus desit, totusq; micare
Spiritus haud solidis, sitq; hæc discordia concors
Nec spatium stellis mundo, nec cedere summa
Floribus aut siccæ currunt per littus arenæ
Sed quot eant semper nascentes æquore fluctus
Quot delapsa cadant foliorum milia siluis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0489
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Amplius hoc ignes numero uolitare per orbem
Vtq; per ingentem populus describitur urbem
Præcipuumq; patres retinét, & proximum equester
Ordo locum. populumq; equitū, populosq; subire
Vulgus iners uideas etiam sine nomine turbam.
Sic etiam magno quædam respondere mundo,
Hæc natura facit, quæ cœlo condidit orbem.
Sunt stellæ procerum similes. sunt proxima primis
Sidera. suntq; gradus, atq; omnia iuncta priori.
Maximus est populus, summo qui culmine fertur,
Cuius pro numero uires natura dedisset
Ipse suas æther flammas sufferre nequiret,
Totus & accenso mundus flagraret olympo.

FINIS.

MARCVS Manilius Mathematicus, cuius extat hoc opus elegātissimum heroico carmine de matheseos disciplina compositū, & tam motum, q̄ apotelesma, idest effectum stellarum continens, floruit diui Augusti temporibus, quod ipse in pricipio huius operis indicat, & Plynius testatur, cum refert trigesimo sexto libro naturalis hystoriæ, Cuiusdam obelisci Cacumini per Manilium mathematicum auratam pilam fuisse additam ad dignoscédum horarū rationes. Et primus omnium latinorum de astris carmine scripsit. Et ideo non ímerito, cum in pluribus huius operis locis de hoc maxime glorietur, ferédus est. Non est.n. parui laboris & ingenii res ita difficiles carmine adeo apte. latine. dilucide explicuisse, ut noster hic Manilius fecit. cum etiam ista non assecutis, uoluisse tamé, abunde pulchrum, atq; magnificū sit. Huius ergo elegātissimi operis Lectione, quid assequi ualeamus, ex tabula ífrascripta dignoscere potes.

Primi libri Index

.M.Manilii Astronomicon ad Cæsarem Augustum

Liber primus.

De Astrologiæ inuentione,& hominum solertia. Caput I.
De mundi origine,& terræ forma. Caput II.
De mundi & terræ rotunditate. Caput III.
De duodecim signis zodiaci. Caput IIII.
De Ariete,& cæteris signis sequentibus. Caput V.
De mundi æternitate, Caput VI.
De circulis paralellis. Caput VII.
De magnitudine & latitudine mundi,& signorum distantia. Cap. VIII.
De meridiano & Orizonte. Caput IX.
De Zodiaco,& lacteo circulo, & de cometis. Caput X.

Secundi libri Index.

.M.Manilii Astronomicon Liber Secundus.

De diuina ratione quæ est omnium generatorum causa, & de duodecim signorum sexu & effigie. Caput I.
De signis comunibus,& biformibus. Caput II.
De signis aduersis in ascensione. Caput III.
De signis diurnis,& nocturnis. Caput IIII.
De signis fœcundis. Caput V.
De signis currentibus,& rectis,& aspectu planetarnm. Caput VI.
De signis triangularibus,& quadrangularibus. Caput VII.
De signis exagonis. Caput VIII.
De signis coniunctis. Caput IX.
De signis oppositis,atq; inimicis. Caput X.
De numinibus singulorū signorum tutelæ præsidentibus. Cap. XI.
De signis,hominum membris attributis. Caput XII.
De signorum amicitia,aut odio,& de duodecatemoriis. Cap. XIII.
De cardinibus mundi. Caput XIIII.
De diuisionibus ætatum in partes cœli,& de duodecim domorum significationibus. Caput XV.

Tertii libri Index.

.M.Manilii Astronomicon Liber Tertius.

De natura omnium gubernatrice,& de partibus duodecim domorum a quibus hominum fata dependēt,& de gradu cardinum, ac de dierum & noctium uarietate,horarumq; inæqualitate. Caput I.
De mensura temporum,& signorum. Caput II.
De spatiis quæ duodecim signa in ortu & occasu occupant, Cap. III.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0491
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

De inclinationibus mundi, & quot horis unumquodq; signum in quauis regione ascendat, & descendat. Caput IIII.
De uarietate temporum, uidelicet, anni, mensis, diei, horarum, secundum signorum ascensiones. Caput V.
De temporibus uitæ, quæ dantur soli, & lunæ, & gradui ascendentis, per singulos nati annos. Caput VI.
De annis, quos unumquodq; signum dat. Caput VII.
De annis uitæ, quos luna nato tribuit. Caput VIII.
De signis Tropicis, & quatuor anni temporibus. Caput IX.

Quarti libri Index.

.M. Manilii Astronomicon Liber Quartus.

De fato, quo omnia reguntur, & quas artes duodecim signa natis pollicentur. Caput I.
De effectu duodecim signorum, idest quos affectus hominibus immittunt. Caput II.
De diuisione orbis in quatuor partes, & totidem uentos, & de descriptione eiusdem, & gentium diuersitate, de terræ etiam regionibus unicuiq; signo subiectis. Caput III.
De signis Eclypticis. Caput IIII.
De animi diuinitate, qua fatorũ, & cœli ratioñe perspicimus. Cap. V.

Quinti libri Index.

.M, Manilii Astronomicon Liber Quintus

De ui, ac significatione imaginum cœli, & earum locis. Caput I.

FINIS.

ARATI VITA E GRAECO IN LATINVM, ALDO MANVTIO ROMANO INTERPRETE.

RATVS Athenodoro patre fuit, matre uero Lenodora ex Solis urbe Ciliciæ, quã a Solone Lindii filio nomẽ a accepisse perhibent. Quæ Pompeipolis hodie appellat᷑. Fuit autem tempore Ptolemæi Philadelphi. ac sub Dionysio Heracleote indulsit liberalibus studiis. uixitq; cũ Antigono Macedonum rege & Phila eius uxore, familiariter. ac eo tẽpore floruit, quo & Alexander ætolus, & Callimachus, & Menãder, atq; Phileta. Fratres habuit tris, Myrin. Calondam. & Athenodorũ. qui primus Zoilo, qui cõtra Homeri poesin scripsit, contradixisse dicitur. Cũ uero Athenis sub Persio philosopho literis operam dedisset, ac cũ eo ab Antigono accersito in Macedoniam profectus, superuenisset in Antigoni ac Philæ nuptias, habitusq; esset ĩ pretio, reliquum ætatis tempus inibi degit. Ipse uero Antigonus Demetrii Poliorcetæ filius fuit. suscepitq; imperium centesima, & quinta olympiade, quo tempore Ptolemæus Philadelphus in Aegypto regnabat. Quãobrẽ a qbusdam diuulgatum est fuisse eodem tempore Aratum et Nicandrum Colophoniũ, qui Theriaca scripsit. aiuntq; Aratum Nicandro Phænomena, Nicandrum uero Arato Theriaca, recensenda ostendisse. Quod apte falsum est. Videtur enim Nicander duodecim iunior olympiadibus. Sunt etiã qui dicunt Aratum Mnasæo patre natum. Aristotherumq; mathematicum audiuisse, nec nõ medicum præcipue, ac poetam fuisse ĩ Antigoni regia. Geræo quoq; Cyrenensi familiariter utebatur, a quo epigrammate quoq; honestatus est. Floruit etiam cum Nicandro mathematico, qui & ipse Colophonius fuit, a quo item mutuo colebatur. hunc quidam Homeri fuisse imitatorem dicunt, Quidam uero Hesiodi potius.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0493
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

FRAGMENTVM ARATI PHAENOMENON PER GERMANICVM IN LATINVM CONVERSI CVM COMMENTO NVPER IN SICILIA REPERTO.

OELVM circulis quinq; distinguitur, quorum duo extremi maxime frigidi. australis humillimus, & aquilonius excelsissimus. His utrinq; proximi duo paralleli uocantur, ut ita dixerim æquedistantes. ideo tropicus unus solstitialis. alter hybernus, per quem sol transiens ac tenens octauam partem capricorni, solstitium hybernum facit. alter æstiuus, per quem sol transiens ac tenens octauam partem cancri, solstitium æstiuum facit. Medius est æquinoctialis. qui octauam partem Arietis tenens æquinoctium uernum facit. octaua libræ autumnale constituit. Vt circuli in cœlo, ita Zonæ in terra uocantur. inhabitabiles frigidi circuli sunt ob rigorem, quod ab his longissime sol abest, sub torrido quidam habitare putant Aethiopiæ maximam partem. item plurimas insulas maris rubri, aliosque uertices eminentiasque terrarum nostris ampliores. sub tropicis habitare nulli dubium est. Noster solstitialis æstiuus est excelsus atq; arduus. diuisi autem sunt a nobis circulo æquinoctiali qui antichthones nominantur & uidentur humiles atq; depressi, qui Antipodes infra sunt, quod ut esse uideatur efficiunt flexus obliquitatesq; terrarum, quas Antichthones & Antistochæ & Antisceptæ inhabitare dicuntur. incipit autem signifer non ab extremo circulo nec ad extremum extenditur. sed ab intimo tropico australi brumaliq; eodem per æquinoctialem ad summum solstitialem, eundemq; æstiualem per medium in his longitudo latitudinisq; porrectus. obliquæ circuli signiferi partes. ccclxv. signa. xii. partium singula tricenarum, Quorum quædam minora, quædam ampliora & populo canophora dicuntur, Sed compensatio quinq; partibus creditur applicari ut sint omnes signiferi partes. ccclxv. Horum incipientia ab Ariete. alia sunt masculorum naturalibus, alia fœminarum. item quartum quoq; eorum aut tropicum, aut solidum. aut deforme. incipiet dinumeratio ab Ariete. signa tropicorum duo sunt æquinoctialia, Aries & Libra. duo solstitialia, Capricornus & Cancer, Tropicis maxima solida anteposita his deformia.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0494
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

h Ic est stellarum ordo utrorũq; circulorum. septétriones duplices ad austrum uertunť figura auersis caudis inuicem sibi aduersantes. inter quas obliquus dilabitur draco. Sub unius nãq; pede est serpentarius, cuius serpentarii pedes attingunt frontem scorpionis. a latere aũt retro stat custos. sub pedibus quidem eius uirgo habens igneam ĩ manibus spicam. Retrorsus uero uestigiis eius adiacens leo. medio æstiuo solstitio cancer & gemini. Genua autem agitatoris caput gemini attingunt pedes autem eius tauri cornibus iunguntur, cuius heduli desuper obtinent locum septentrionis. habet autem septentrio a dextris iuxta coronam desuper serpentem in manibus serpentarii & eum qui in geniculo stat, & sinistro pede septentrionalis draconis uerticem̃ calcãs unum brachium libræ, alteꝝ dans coronæ. nam ad mioris septentrionis ultimus pes cephei continet cygnum manu dextra apprebendens, super cuius alas equus extendit pedé, & sup equum aquarius extollitur, iuxta quem capricornus é. Sub aq̃rii pedibus piscis magnus austrinus constituta añ cepheũ cassiopeia, & a dorsu agitatoris Perseus pedem extendit super p sei caput cassiopeia pedibus ꝓperare uideť. Inter cygnũ igitur & eum q in geniculo stat lyra cõstituitur. In quoꝝ medio desuper ab oriente delphinus cognoscitur, sub cuius cauda est aquila in proximo habens serpentarium. Sed iam de aquilonio circulo dictum est. nunc ad australé ordinem properemus.

S Vb aculeo scorpionis sacrarium cōstitutum est, sub corpore eius anteriora centauri uidentur in quo est bestia. conspicit᷑ & sagittarii pes summus ex alia parte sub australi circulo prope centauri mēbra hydræ cauda, & coruus ad genua uirginis urna est posira a sinistris orionis, qui & incola fluuius qui & padus, necnon & eridanus sub pedibus orionis, qui & incola dicitur lepus, splendida effigie conspicitur. retrorsum uero a pedibus eius canis splendida refulget. post cuius caudam nauis constituta est, ad tauri pedem protendit manum orion pedibus gemini appropinquat anticanis super caput arietis non longe ab Andromedæ pedibus triangulus positus est. Sub ariete & piscibus cetus. connexio uero piscium communem habet stellam.

Arati phænomena Germanico Cæsare interprete.

a B Ioue principium magno deduxit Aratus
Carminis, at nobis genitor tu maximus auctor.
Te ueneror, tibi sacra fero. doctiq; laboris
Primitias. probat ipse deum rectorq; satorq;
Quantum etenim possint anni certissima signa,
Qua sol ardentem cancrum rapidissimus ambit.
Diuersasq; secat metas gelidi capricorni.
Quæue aries & libra æquant diuortia lucis.
Si non parta quies te præside puppibus æquor,
Cultoriq; daret terras, procul arua silerent.
Nunc uocat audaces in cœlum tollere uultus.
Syderaq; & uarios cœli cognoscere motus
Nauita quid caueat. quid uitet doctus Arator
Quando ratem uentis, aut credat semina terris.
Hæc ego dum lætis cogor prædicere musis,
Pax tua tuq; adsis nato numenq; secundes.

Quærit᷑ cur a Ioue īcepit & nō a musis? ut Homero cōueniēs magis hoc existimauit pricipiū phænomenis uti Ioué īuocaret q̄d ipo℞ carminū origo ē Iupiter. nō solus aūt ita cœpisse uidet᷑ Aratus. sed & Crates comicus a uesta incipiens & profari carmina. Sophron in mimo, qui nūcius inscribit᷑ a uesta incipiens oēs inuocant Iouem oīum principem. Sed quærit᷑ cuius Iouis meminerit, utp℞ ne fabulosi, an naturalis? Et philosophi q̄dē plurimi naturalis aiunt eū Iouis meminisse. Sed crates ait Iouem dictum cœlum. Inuocatum uero merito, q̄a ī aere & æthere sūt sydera, & Home℞ dixisse Ioué in aliqua parte cœlum, & ipse Aratus, cū dicit Herodotus Iouem dictum aera & crates quidem eiusdem est opīonis. testemq; esse Philonem comicum dicit. hoc autē constat & ipsū dicere.

cere. Nam quia nihil aliud est uox q̃ percussus aer, uidetur conueniẽter dixisse, quæ rei præstat auctoritatem plenas Ioue uias referens, & omnis hominũ conuentus. nihil eorum quæ in terra sunt sine aere est. ratione etiam cuius omnes usum desideramus. Nam cuncti mortales ostendũt usum suspirio, & cum niuimus aere indigemus. At ꝙ ait dextra mõstrat ad auguria pertinet auium. propter quod & stoici Iouem esse affirmãt, qui per materiam manat spiritus, & similis ẽ nostræ animæ. Zenodotus autem Aetolus & Diodorus aiunt, nec ad fabulosi Iouis sufficere eiusmodi opinionem. esse enim talem causam Iouis, & cõuenire omnes uias eo confertas, quas tanq̃ loco eius describit. Dicendo autem etiam genus ostendit animæ immortalitatem, Bene propterea ꝙ ait nouerat enĩ uirtuti aliquid æmulum futurum. Deo igitur aduersus delicata lenem esse est, quoniam omnium parens affirmatur, & non solum hominum, sed etiam deorum.

Aetera quæ toto fulgent uaga sydera mundo,
c Indefessa trahit proprio cum pondere cœlum.
Axis, stat motus semper uestigia seruat
Libratasq; tenet terras, & cardine firmo
Orbem agit extremum, geminis determinat axem.
Quem graii dixere polon. pars mersa sub undas
Oceani, pars celsa sub horrifero aquilone
Axem cretææ dextra leuaq; tuentur,
Siue arcti, seu romanæ cognominis ursæ.
Plaustrum, uel facies stellarum proxima uera,
Tres temone rotisq; micant, sublime quaternæ.
Si melius dixisse feras obuersa refulgent
Ora feris caput alterius super horrida terga.
Alterius lucet, pronas rapit orbis in ipsos,
Decliuis humeros, ueteris si gratia formæ,
Cresia uos tellus aluit, moderator olympi.
Donauit cœlo, meritum custodia fecit.
Quod fidei comites prima in cunabula magni,
Fuderunt Iouis attonitæ cum furta parentis,
Aerea pulsantes mendaci cymbala dextra
Vagitus pueri patrias ne tangeret auras.
Dicta exercere dominæ famuli corybantes,
Hic Iouis altrices helice cynosuraq; fulgent,
Dat grais helice cursus maioribus astris,
Phœnicas cynosura regit. sed candida tota.

Et liquido splendore helice nitet haud prius ulla.
Cum sol oceano fulgentia condidit ora,
Stella micat cœlo septem qua cresia flammis.
Certior est cynosura tamen sulcantibus æquor.
Quippe breuis totam fido se cardine uertit.
Sidoniamq; ratem nunquam spectata fefellit,
Has inter medias abrupti luminis instar.
Immanis serpens sinuosa uolumina torquet.
Hinc atq; hinc superatq; illas mirabile monstrum,
Cauda helicen superat, tendit simul ad cynosuram,
Squammigero lapsu qua desinit ultima cauda.
Hac caput est helices. flexu comprehenditur alto.
Serpentis. cynosuræ ille explicat amplius orbes,
Sublatusq; retro maiorem respicit arcton,
Ardent ingentes oculi caua tempora claris,
Ornantur flammis, mento sedet unicus ignis,
Tempus dexterius quæ signat stella draconis,
Quæq; sedet mento, lucet nouissima cauda,
Extremumq; helices sydus micat ac radiatur.
Serpentis decliue caput, quæ proxima signa,
Occasus ortusq; uno tenguntur ab ore,
Oceani tumidis ignotæ fluctibus arcti.
Semper in occiduis seruantes ignibus axem.

u Ertices extremos circa quos spa cœli uoluitur polos græci nũcupauerunt, e quibus unus est australis qui terræ obiectus a nobis nũq̃ uidetur. Alter autem septentrionalis qui Boreus uocatur, & nũq̃ occidit. Duo sunt arcturi quorum maiorem uocant Helicẽ, minorem canis caudam. Alterutra quidem horum capita deorsum, alterutra sursum aspiciunt. Altera nãq; helice est quæ apparet prima noctis. altera pusilla quidem, sed a nauigantibus obseruatur. Maria enĩ cõturbat. Helicen aũt dicit Hesiodus Calisto lycaonis regis filiam fuisse, & ĩ arcadia solitam cum Diana uenari, & in montibus uagari, & a Ioue cõpressam rem cælasse Dianæ. Quã grauidam nudã se leuãtem cum aspexisset Diana ĩ lauacro partum eius accelerans bestiam eam esse iussit, & dum esset ursa, arctum enixa est, quem Archadẽ uocãt. Amphis autem comicus poeta refert Iouẽ in Dianæ effigiem transfiguratum in uenatione calisto oppressisse. tempore partus plena cum uexaretur, Dianæ culpam indicasse. & iratam Dianam in ursam transfigurasse. Quæ dum in mõtibus uagaret̃, a quibusdam pastoribus apprehẽsa, cum puero perducta est ad Lycaonem, post tempus ĩ lycæi Iouis templo confugens, cum eam arcas filius sequeretur, quo eã nefas erat intrare, ab archadibus utrique interfecti sunt. Iupiter aũt utrosq; cœli astris intulit, ursamq; eã nominauit. Ouidius a Iunone in bestiam conuersam scribit. Habet autem stellas in capite septem. in singulis humeris singulas obscuras. in armo duas. in pectore unã. in pede priore claras duas. in summa cauda claram unam. ĩ uentre claram unã. in spina unã. in crure posteriore duas. in extremo pede duas. sup caudã tres. fiũt omnes. xxiiii. porro arcturus mĩor a pluribus phœnice, a græcis arctophylax. a nõnullis canis cauda uocatur. Quã sidones aspicientes cõtinuo nauigant. Dicit̃ a Ioue inter astra collocatus ut duplex honor helicis monstraret̃. Agathosthenes q̃dẽ in asiaticis carminibus cynosuram dicit Iouis fuisse nutricem unam ex idæis nymphis, a qua ĩ cretæ oppido hystoe Nicostratus cũstituit portus, & circa eum locum cynosuram fuisse, cũ Thelchinis qui dicunt̃ curetes idæi. Aratus cynosurã & helicẽ cretẽses iouis nutrices fuisse dicit ob q̃d sũt cælesti donatæ honore. Habet autem stellas ĩ humero splẽdidã unã. in pectore claram unã. in uentre clarã unam, sup caudã claras tres. fiunt oẽs septem. supra alias decem quæ præcedunt & dicũtur ludentes, & maxime altera quæ uocat̃ Polus ĩ quo a quibusdam putatur totus orbis circũuerti. inter ambas ergo arctos maximus flexuoso corpe adiacens draco qui utranq; arcton flexuoso corpore semicingit, Helicis superuoluit caput. phœnices circuncingit caudam. Hanc Pherecides dicit ĩter astra collocatam beneficio Iunonis, eo q̃ cum nuberet Ioui iuno diis offerẽ

tibus munera, terra quoq; obtulerit aurea mala cum ramis q̄ Iuno ĩ hortum suum, qui erat apud Atlantem inferi iussit, & Hesperides Atlantis filias custodes posuit, quæ cum a filiabus Atlantis subtraherentur & sæpe uexarētur, Iuno custodem horti draconem peruigilem implicuit arbori, quem Hercules interfecit, & illa astris intulit. Hunc alii Iouem astris ĩtulisse dicunt ob memoriam uirtutis Herculis Mineruæ obiectu, quem illa contortum cœlo immisit, & inter septētriones locauit. Habet autem stellas in capite splendidas tres. In corpore uero usq; ad caudam duodecim ab inuicem distantes. Sunt autem omnes quindecim.

h Aud procul efficiens unde est defecta labore,
Non illi numen non magni causa laboris
Dextro nanq; genu nixus diuersaq; tendens.
Brachia suppliciter pansis ad numina palmis,
Serpentis capiti figit uestigia sæua.

d Raconem immensæ magnitudinis hortorum custodem isomnem dum a Iunone ad custodienda aurea mala esset cōstitutus. Hercules cum ad mala aurea profectus fuisset, ut refert Pannasis

sis heracleas fertur peremisse.& iccirco inter astra a Ioue hunc laborem memoria dignum honorasse,& utrosq; syderibus intulisse,ita ut in certamine fuerit eorum habitus,serpentis capite iam desecto.qui ideo i genu stans manibus sursum extensis dextro pede contra draconem porrecto pingitur,ut certaminis labor significetur.Ideo pellem leonis in sinistra manu habere fingitur,ut insigne uirtutis monstretur,quia leonem inermis interfecisse narratur.Habet autem stellas in capite unam.in singulis humeris singulas splendidas.in sinistro cubito unam. in eadem manu unam.in eodem brachio unam.in sinistro femore unam.in dextra parte femoris duas.in coxa duas.in genu dextro unam.in eadem tibia unā. in crure duas.in eodem pede unam.in dextra manu unam.in claua quā eadem tenet manu unam.in leonina pelle quatuor.Sūt oēs uigītiq̄tuor.

CORONA

Lara ariadnææ propius stant signa coronæ.
c Hunc illi Bacchus thalami memor addit honorem.
Terga nitet stellis a quo se uertice tollit.
Succiduis genibus lapsum & miserabile.

Aec corona dicitur esse Ariadnes quam liber astris intulisse di
h citur dum eius nuptias dii in insula creta celebrarent, cogitans præclaram facere,pro qua primum noua nupta coronata est.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0501
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Sed qui creticam conscripsit refert, quia cum liber ad Minoem regẽ uenisset, ut Ariadnen filiam eius duceret uxorem, coronam dono Ariadnæ dedisse Vulcani opere factam ex auro & gemmis ꝓtiosis, & talis fulgoris fuit, ut Thesea ex labyrintho liberaret, quæ post astris affixa est, cũ ĩ Naxon utriq; uenissent signum amoris eius crines ostendunt, & est stellis fulgentibus sub cauda Leonis. Habet autem stellas nouem in circuitu positas, quarum tres sunt splendidæ, ad caput serpentis arcturi.

OPHIVCHVS

Hic ophiuchus erit longe caput ante nitendo.
Et uastos humeros. tum cætera membra sequuntur,
Illis languet honor humeris manus integer ardor.
Luna etiam mensem cum pleno diuidit orbe,
Lux tenuis manibus, per quas elabitur anguis,
Pressus utraq; manu medium cingens Ophiochum,
Scorpius ima pedum tangit, sed planta sinistra,
In tergo residet, uestigia dextera pendent.
Est impar manibus pondus, nam dextera paruam,
Partem anguis retinet. per leuam attollitur omnis,
Quantumq; a leua distantia serta notantur,
Erigitur tantum serpens, atq; ultima mento.
Stella sub ætherea lucet crinita corona.
Ad quam se dorso peruadet lubricus anguens,
Insignes cœlum perfundunt lumine chelæ.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0502
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

h Ic est serpētarius qui super Scorpionem stat tenēs utraq; manu serpētem, qui ab astrologis dicit' fuisse Aesculapius filius Apollinis, qui medicinæ arte uteret' mortuos fertur suscitasse. Quāobrem iratus ī eum Iouis, domum eius cum ipso fulminis icto pcussit. Rogatu autem Apollinis patris Iupiter ei arte sua rursus post obitum defuncto aīam restituisse ad uitam & īter astra cōstituisse putatur. habet autem stellas ī capite claram unam. ī singulis humeris claras singulas. ī sinistra manu tres. ī dextra quatuor, & duas ex eis claras. ī singulis lumbis singulas. ī singulis genibus singulas. ī dextra tibia claram unam. ī singulis pedibus singulas claras. Sunt omnes. xxvii.

s Erpēs quē tenet ī manibus habet stellas ī orificio duas. ī flexura capitis spissas quatuor. ī manu ophiuchi duas claras. ī prima flexura octo. ī secūda quem tenet in dextra manu alias octo. ī tertia usq; ad caudam sex. fiunt oēs stellæ serpentis. xxx.

SCORPIVS

s Corpius sane īter astra a Ioue illatus est, pro eo qd' ferūt ex terra ortum summissumq;, qui oriona īterficeret ob eius loquacitatem qd' ex uenatiōe nullam se ferā relīquere diceret, isq; oriona percussit & occidit, & īde a Ioue astris illatus est ut eius naturā futuri homines ītelligerent. Nigidius autem dicit scorpionem ad pernitiem orionis ī īsula chio ī mōte chelippio ortum uoluntate atq; ope dianæ. Nam cum ī monte celsionio uenaretur irridēs Dianam contēnebat, eius opera quæ ī monte constituebat. Itaq; Diana dicitur misisse scorpionem q Orionem uita priuaret. postea ab Ioue impetrasse, ut scorpio ī duodecī signorum memoria constitueretur, hic ob magnitudinem ī duo domicilia partitur. etenim ad aliud tēdūt brachia eius. ad aliud corpus & cauda & aculeus. habet autem stellas in unoquoq; cornu duas. ī ore unā claram. ī fronte duas. in dorso claras tres. ī uentre duas. ī cauda quīq; ī aculeo duas. sunt oēs. xix. ex his quatuor quæ sunt ī cornibus eius duæ priores claræ, & duæ obscuræ libræ assignātur quam chelas græci dicunt.

ARCTOPHYLAX.

i Nde helicen sequitur senior baculoq; minatur
Se uelle arctophylax brachiorum munera cæcus
Icarus ereptam pensauit munere ripam.
Non illi obscurum caput est, non tristia membra,
Sed proprio tamen una micat sub nomine flamma,
Arcturum dixere sinus qua uincula nodant.

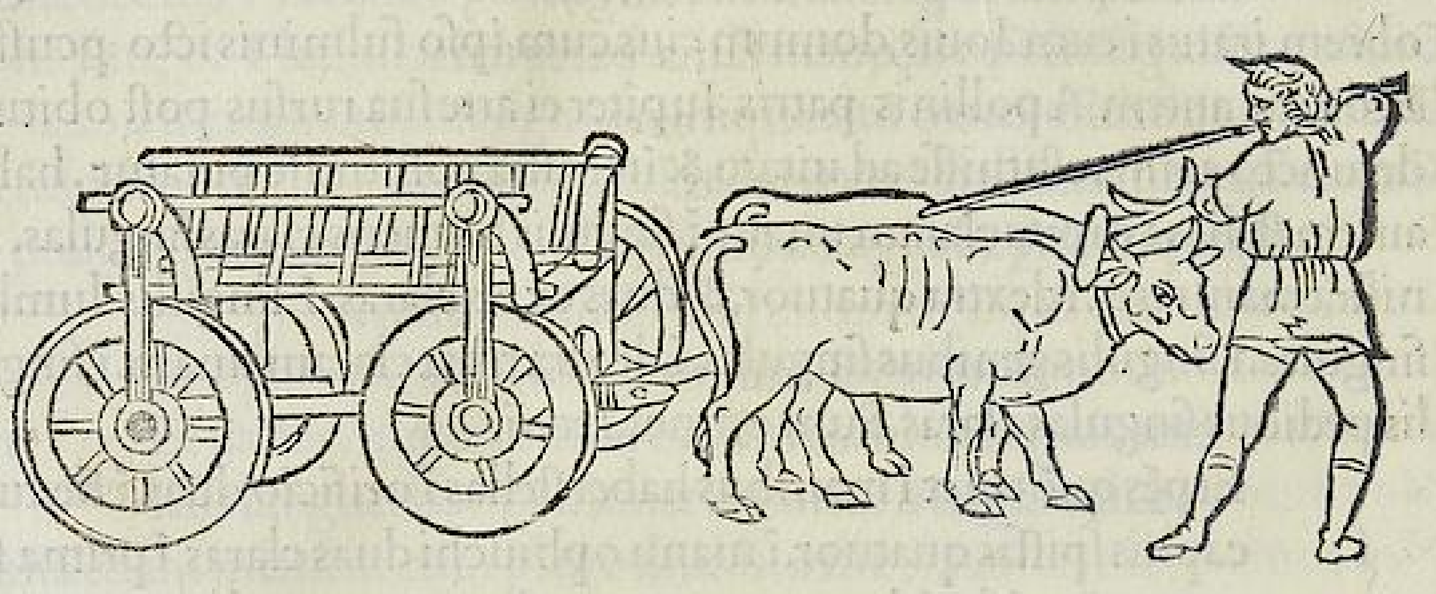

Ootes qui & arcturus fertur esse custos plaustri, eo q plaustrum
b sequitur idest septentriones, & quasi succinctus sit septentrionibus. Hunc dicunt Arcadem Iouis filium esse de cuius post nomine arcadia dicta est. quem Lycaon pelasgi filius cum Iouem hospitio recepisset infantem mébratim lacerauit & Ioui in epulis apposuit, temtans Iouem, utrum deus esset. Iouis autem dicit domum Lycaonis fulmine incendisse, eoq; loco ciuitatem constructam quæ trapezos appellata est, Lycaonem uero conuertisse in lupum, Archadem autem compactis membris ad uitam reduxisse, & cuidam caprario dedisse nutriendũ. Qui cum adulta iam ætate esset, matri inscius uim inferre uoluit, quos cum icolæ lycæi montis eum occidere uellent, Iupiter utrosq; liberans astris intulit, qui ut res gesta est, ita manét, illa ursæ naturæ hic impetum faciés, quem bootem Homerus uocat. Habet autem stellas in dextra manu quatuor quæ non occidunt. in capite claram unam. in singulis humeris singulas. in singulis mammillis claras singulas. in dextra parte corporis sub mammilla obscuram unam. in dextro cubito claram unam. ĩter utraq; genua claram unam, & magnam quæ est arcturus. in singulis pedibus singulas. fiunt omnes quatuordecim.

VIRGO.

Vlget spica manu maturisq; ardet aristis.
f Quam te diua uocant, tangunt mortalia si te
Carmina, nec surdam prebes uenerantibus aurem.
Exosa heu mortale genus medio mihi cursu,
Stabunt quadrupedes & flexis lætus habenis,

Teq;

Teq; tuumq; canam terris uenerabile numen,
Aurea pacati regeret cum ſæcula mundi,
Iuſtitia inuiolata malis placidiſſima uirgo.
Siue illi aſtra genus fuerit, quem fama parentem
Tradidit aſtrorum ſeuero intercipit æuo,
Ortus fama tui mediis te læta ferebas.
Sublimis populis nec deſignata ſubire,
Tecta hominum & puros mores ſine crimine diua
Iura dabas, cultuq; nouo rude uulgus in omnem
Formabas uitæ ſinceris artibus uſum.
Nondum ueſanos rabies nudauerat enſes,
Nec conſanguineis fuerat diſcordia nata,
Ignotiq; maris curſus priuataq; tellus,
Grata ſatis neq; per dubios auidiſſima uentos,
Spes procul amotas fabricata naue petebant,
Diuitias fructuſq; dabat placata colono,
Sponte ſua tellus nec parui terminus agri
Præſtabat dominis ſigno tutiſſima rura.
At poſtquam argenti creuit deformior ætas,
Rarius inuaſit maculatas fraudibus urbes,
Seraq; ab excelſis deſcendens montibus ore
Velato, triſtiſq; genas abſcondita ripa.
Nulliuſq; larem nullos adit illa penates.
Tantum cum trepidum uulgus cœtuſq; notauit
Increpito partum ſoboles oblita priorum.
Degeneres habuit ſemperq; habitura minores.
Quid me nunc habitus ſuper & mala uota uocatis?
Quærenda eſt ſedes nobis noua ſecula ueſtra,
Artibus indomitis tradat ſceleriq; cruento.
Hæc effata ſuper monitus abit alite curſu,
Attonitos linquens populos grauiora pauentes.
Aerea ſed poſtq̄ proles terris data, nec iam
Semina uirtutis uitiis demerſa reſiſtunt,
Quiſq; priora tenet ueſtigia, quiſq; ſecunda,
Ferriq; inuento mens eſt lætata metallo,
Polluit & taurus menſas aſſuetus Aratro,
Deſeruit propere terras iuſtiſſima uirgo,
Et cœli ſortita locum qua proximus illi.
Tardus in occaſum ſequitur ſua plauſtra bootes.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0505
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Virginis at placide præstanti lumine signat,
Stella humeros, helicenq; ignis non clarior ambit.
Quiq; micat cauda, quiq; armum fulget ad ipsum,
Quiq; priora tenet uestigia quiq; secunda,
Clunibus hirsutis & qui sua sydera reddit
Nanq; alie quibus expletum ceruixq; caputq;,
Vatibus ignotis priscis sine honore feruntur.

D aspectum autem bootis uirgo constituta est quæ erigone di-
a cta est, quæ inter Leonem & libram in zodiaco locū tenet. Hác Hesiodus Iouis & Themidis filiam esse dicit nomine iustam. Hunc secutus Aratus dicit ꝙ cum esset immortalis in terris morabatur, & a uirorum aspectu se subtrahere solita cum fœminis consulto ludere & conuersari uidebatur, & ab eis iusta uocatur, & nondum inter homines nequitiam, neq; nauigationem fuisse. sed illam ī terris moratam æquitatem hominibus præstitisse eo sæculo quod aureum dicebatˀ. Sed postquam diminuti homines a quietate quieuerunt, illa cum eis minime conuersata est. postquam uero hominum mores in deterius uersi sunt ī toto se e terris abstulit, & in ea parte cœli habitauit qua enumeretur. Nonnulli autem eam esse cererem, eo ꝙ spicas teneat. alii atargatin.

Quidam uero fortunam pro eo q̄ sine capite astris infert̃ Nigidius de uirgine ita refert. Virginem iustitiam dici siue æqtatem. quæ ab hominibus recesserit & ad immortales merito transierit. Nam cum inter mortales cōueniret omnibus locis cōciliabulisq; solitam cōsistere & præcipere hominibus ne temere a iustitia & æquitate discederēt, qui q̄diu monitis eius obedirēt, diu ĩ uita sine cura & solicitudine futuros, sed cum neglig ētius æquitate obseruantes declinarent insidiisq; cupiditate & auaritia alter alterum deciperet ab hominibus discessisse & digna cælesti numero immortalem præmium pietatis possedit. Habet autem stellas ĩ capite obscuram nimis unam. in singulis humeris singulas. in unaquaq; ala obscuras duas, ex eis q̄ sunt ĩ dextra ala a parte humeri ē clara una. & ĩ singulis cubitis singulas. ĩ singulis mãibus singulas. illa quæ dextra clarior est, & uocatur spica. in tunica obscuras sex. in singulis pedibus singulas. Sunt omnes decem & nouem.

GEMINI

q Va media est helice subiectum respice Cancrum.
Ancipitis suberit gemini qua posterior pes.

h I dicuntur Castor & Pollux fratres gemini maxima cōcordia e quibus cum unus cecidisset in pugna quã aduersus Atheniēses gerebant alter immortalitatem accepit, quos Iupiter utrosque cœlo intulit syderibusque geminos nominauit qui salutares sunt appellati. Nã & horum stellæ ita se habent ut occidēte una, oriat̃ altera.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0507
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Alii uolunt Zetum & Amphionem esse, ideo unus zonam alter lyram habens. Nigidius deos samothracas dixit quorum argumentum nefas sit enumerare propter eos qui ministeriis præsunt. item dicit Castorem & Pollucem, tyndaridas geminorum honore decoratos, q̃ principes pacationis dicantur. q̃ mare totum prædonibus maleficisq; pacatum reddidissent, & quo in tempore nauigauerint cum Iasone atq; Hercule ad pellem inauratam auferẽdam multis laboribus tempestatibusq; conflicti periculorum atq; animorum experti impẽdia laboribus liberare studuerũt, atq; cum a Ioue essent elati petierunt a patre ut sibi liceret in eo cœli loco cõstitui unde mortalibus auxiliãtes prospicere possent. Quãobrem eis concessũ est immortali memoria locoq; constitui, & plerisq; mortalibus auxiliantes sui conspectus gratiam p̃bent. Quorum prior habet stellas. in capite claram unam. in singulis humeris singulas claras. in dextro cubito unam. in eadem manu unam. in singulis genibus singulas. in singulis pedibus singulas. Sũt omnes nouem. Alter qui tripus appellat᷑. is iuxta cancrum est. habet stellas in capite claram unam. in singulis mammillis singulas. in sinistro cubito duas. in eadem manu unã. ĩ sinistro genu unam. in singulis pedibus singulas. in sinistro pede ultimæ distantiæ unam. quæ uocatur tropos Fiunt simul decem. Hi sunt inter duodecim signa zodiaci circuli. Sed in medio circulo æquinoctiali tropici hiemalis qui australis appellatur sita sunt.

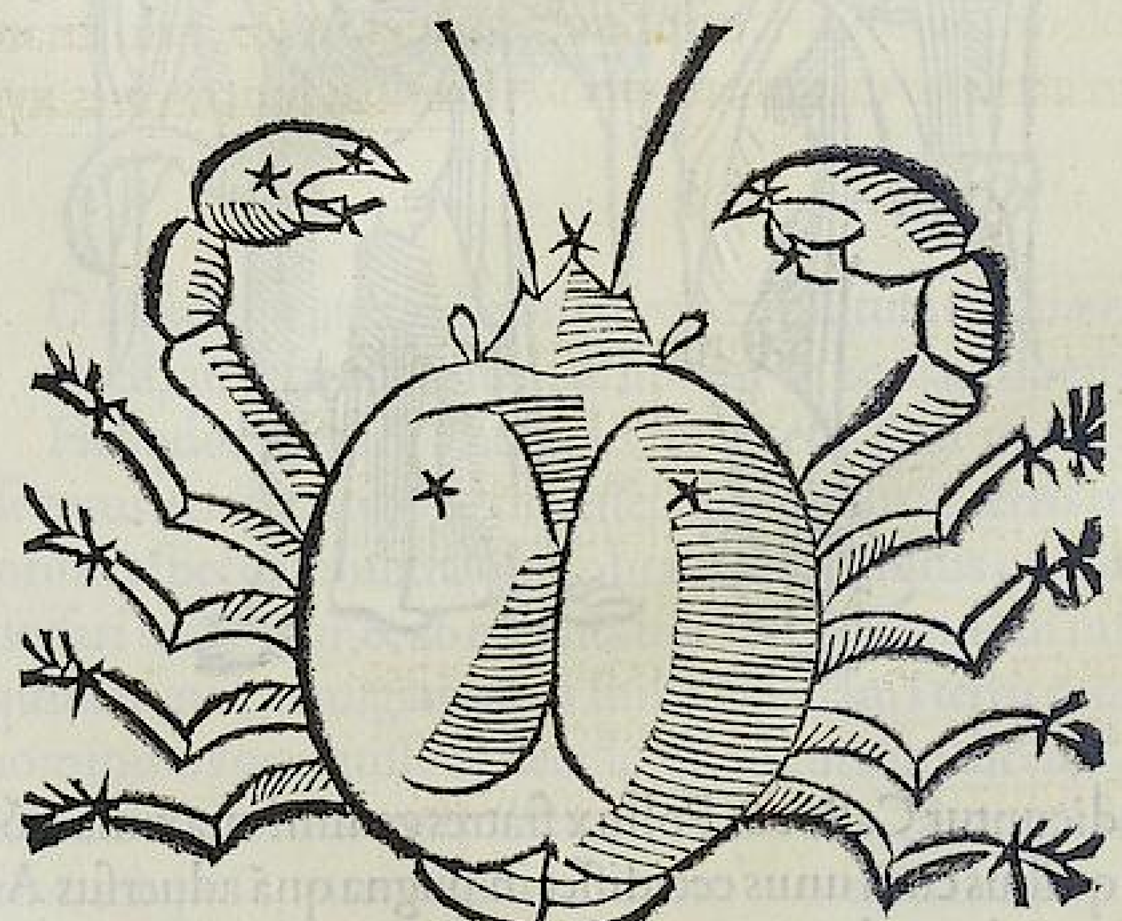

Cancer

Ancer in astris positus esse dicit̃ beneficio iunonis, Quod cũ
c Hercules cum hydra ad fontem lerneum depugnaret hic cãcer
Herculis pedẽ morsu deprehẽdit, ut Pamasis auctor dicit, quẽ miratus Hercules calcatum contriuit, beneficioq; Iunonis magnis honoribus decoratus est. idem duodecim signorũ numero annumeratus. sunt in hoc signo aliæ stellæ quas græci dicunt, Quod cum liber a Iunone insania obiecta fugeret ad occasus dodonæi Iouis eiusq; ĩ templo rñsa peteret ut philiscus refert magni imbres cum grandíe orti sunt, ea parte qua trãsiturus erat. Asinus e contrario transeuntibus per aquas ĩ uno ex his sedens & ipse rransuectus est sine periculo, & ab insania liberatus. Vni autem ex his effecisse dicitur, ut uoce humana loqueret̃ & post paucum tempus cum Priapo contendere cœpit de membro naturali. Priapus compressum asinum occidit. Iouis autem beneficio utriq; immortali honore donati astris sunt illati. est & altera origo quæ infert̃ ab aliis. Quod cum aduersus gigantes dii bellum agerent, idem liber & Vulcanus & satyri asinis insidentes profecti sunt ad pugnam. Quod genus uiso tumultu diro cum murmure rugissent, gigantes eorum uoce territi fugerunt & confestim dii de gigantibus triumphauerunt & iccirco una cum præsepio suo astris sunt illati, & ĩ signo nobilis cancri positi, cuius cursum ad occasum tẽdit. Habet autem stellas in cornibus anterioribus duas claras, & tres obscuras. quæ appellantur nubilum. quod circa eum uidetur præsepium dicitur. in ore unam. in dextris pedibus singulas. sũt quatuor obscuræ. in sinistris priores claras duas. in secundo unam. ĩ tertio unam. in extremo minore unam. in testa duas sunt omnes. xvi.

LEO

h Orrentisq; iubas & fuluum cerne leonem.
Hunc ubi contigerit Phœbi uiolentior axis,
Accensa in cancro iam tunc geminabitur æstas.
Tunc lymphæ tenues. tunc est tristissima tellus.
Et densas lœtus segetes bene condit arator.
Ne mihi tunc remis pulset uaga cerula puppis.
Dem potius uentis excluso uela rudente.
Excipiamq; sinu zephyris spirantibus auras.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0509
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

LEonem beneficio iunonis inter astra collocatũ dicit̃, eo ꝙ uirtute cæteras præcellat. Periandrus Rhodius refert eũ ob primos labores Herculis memoriæ causa honorifice astris illatũ. Nigidius refert hunc leonem nutritum apud lunam iussu iunonis & in terra archadia in regione nemeæ in spelunca mihdimon nomine fuerit, quam qdam aphriso dicunt, & iussu Iunonis ad Herculis exitium dimissum qué Hercules iussu Euristhei interfecit cum Molocho hospite suo, cuius clauam pro uiribus tributam principio est adeptus cum qua leoné interfecit, itaq; postea claua pro gladio pelle pro scuto reliquo tépore uti cœpit & apud omnes mortales gratus ob uirtutem haberi cœpit iuno porro magis odio esse, Quapropter leonem cælesti memoria dignatum uoluntate Iunonis nos arbitramur. Hic notabilis & maximus inter signa est. Pleriq; uolunt nemeæ gymnicos ludos ob hunc leonem institutos. hic totus figuratur. Habet stellas in capite tres, í collo duas, in pectore claram unam, in spina tres, in cauda media unam, in ultima cauda claram unam, in medio uétre unam, sub pectore duas, í priore pede claram unam, sub uentre unam claram, in medio uentris unam, in posteriore pede clarã unã, in genu posteriori clarã unam. fiũt omnes decem & nouẽ. Videnť aliæ stellæ obscuræ septem iuxta caudam eius, quæ uocanť crines berenices, & sunt eaꝝ uirginum quæ lesbo pierũt. illa auté magna & clara quæ in pectore eius est appellatur tyberone.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0510
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

HERICHTHONIVS.

e Stetiam aurigæ facies siue inclyta forma
Natus Erichthonius, qui curru sub iuga duxit
Quadrupedes, seu myrtoas demersus in undas
Myrtilos hunc potius species in sydera reddit.
Sic nulli cursus sic ruptis mœstus habenis
Perfidiam Pelopis raptam gemit Hyppodamiam.
Ipse ingens transuersus abit leuam geminorum.
Maiorisq; ursæ contra delabitur ora.
Numina præterea secum trahit, una putatur
Nutrix esse Iouis, si uere Iuppiter infans
Vbera cretææ mulsit fidissima capræ.
Sydere quæ claro gratum te gestat alumnum,
Hanc auriga humero totam gerit. at manus hædos
Ostendit nautis inimicum sidus in undis
Orbis ab oceano celsus rapit aut semel hædi
Iactatam uidere ratem nautasq; pauentes.
Sparsaq; per sæuos morientum corpora fluctus

h Ic agitator Erichthonius dicitur fuisse Vulcani & Mineruæ filius. Qui Vulcanus cum Ioui fulmẽ efficeret ab Ioue promissum cœpit, ut q̃cq̃d uellet præsumeret, ille mineruã in cõiugẽ petiuit. Iupiter inperauit mineruæ ut uirginitatẽ defenderet. Dũq; cubiculũ ĩtroirent cer

tando uulcanus semen in pauimentum iecit, unde natus est erichthonius, quem Minerua in cista abscondit, draconeq; custode apposito duabus sororibus Aglauro & Pandroso commendauit. Hic primus currus homíes equis iunctis docuit similes quadrigæ solis facere. primum panathenæa cõstituisse, arcem templumq; ædificasse dicitur, Quem Iouis miratus astris receptum memoriæ tradidit. In hoc signo & capra ẽ, quã in humero portat, quæ Iouem nutriuit. Itemq; eius filii hædi quos auriga in brachio portat, qui fluctus significare dicuntur, noscuntur. Musæus de capra hoc refert, datur Iouis ĩfans nutriẽdus themidiæ alteæ quæ fuit domina capræ, quæ ex ea iouem nutriuit. Esse autem hanc capram filiam solis dicũt, cuius aspectus tam atrox fuisse dicitur, ut tytanes eam timerent, rogarentque matrem terram ut eam abderet. Terra autem ĩ antro clausam amaltheæ tradidit custodiẽdã, ibiq; Iouem cum cura amaltheæ educasse. Qui cum esset iuuenis, & ille contra tytanes inermis uellet pugnare, eius pellem dicitur acceptam pro scuto habuisse, ꝙ semper tytanibus agitator timori fuerit, & dicebatur media pelle gorgoneũ caput habere, eo tectus tegmento capræ tergo alterius pellis tecta restituit, uitæ etiam immortalitate donauit, cœlique astris intulit, & eius pellẽ appellauit. Aliis placet agitatorem Myrtilum esse Mercurii filium oenomai aurigam & a patre Mercurio astris illatum cuius caput non multũ distat ab helyce, genua apponuntur geminis, pedes iuxta Tauri cornua. Habet autem stellas in capite unam, in singulis humeris singulas, sed ea ẽ clarior quæ in sinistro humero est, & appellatur capra, in singulis genibus singulas, in dextra manu unam, ĩ sinistra duas, & super ipso brachio stellas duas, quæ uocantᷣ hædi. sunt omnes simul decem.

TAVRVS.

a Vrigæ pedibus trux adiacet ignea taurus
Cornua fronte gerens & lucidus igne minacĩ
Quem liber ignarum cœli formando docebat
Et caput & patulas nares & cornua tauri
Fronte micant hyades. quæ cornua flamma sinistri
Summa tenet. sub hæc eadem uestigia dextra
Aurigæ mediaq; ligant cõpagine diuos.
Myrtilos exoritur summo cum piscibus ore
Totus cum tauro lucet, ruit oceano bos
Ante super terras cum fulget myrtilus ore.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0512
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

P Orro taurꝫ inter astra quidam putant positum propter Iouem
q̄ in bouem sit fabulose conuersus. Nigidius hunc Iouem à
Neptuno fratre per gratiam adduxisse, qui in figura tauri sen-
sum humanum haberet, quem Iouis Sydoné misit, ut Europã Ageno-
ris filiam ad se portaret, isq; per pelagus Sydonem uenit, ibiq; Europam
inter æquales suas ludétem in templo Aesculapii cõspexit, eãq; repenti-
no arreptu collocatã suo tergo deuexit ad Iouẽ in ĩsulam cretã. Ob hãc
igitur causam Iupiter taurum syderibus dignatus est immortali memo-
ria ĩferre. Eratosthenes dicit hunc esse q coiit cum Pasiphae, cuius prio
res partes apparent, reliquum corpus non apparet propter fœmineũ se-
xum. Spectat autem orientem. In signo autem tauri frons & facies hya-
des uocant', quas Phereades Atheneus nutrices liberi dicit, quæ dodoni
des nymphæ uocantur. Quæ cum a licurgo captiuitatem timétes fuge
rent thebas, ne sibi a Iunone aliquid paterent' Iupiter cœlo illatas syderi
bus honorauit hyadesq; appellauit, q̄ nascente libero eas inuenerit, quas
in signum temporis posuit, uel q̄ sint pluuiales ὕειν enim pluere est, q̄a
eorum ortus imbres concitat, uel quia in modum y. literæ positæ sunt.
Musæus & ista refert ex Athlante & Hya duodecim filiæ ꝓcreatæ sunt,
& filius Hyas, quem dum ab apro uel leone occisum sorores omnes
nimis diligentes flerent obierunt, e quibus quinque stellas figuratas

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0513
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

hyades appellauerunt. septem autem pliades. Mirtylus autem quinq; filias cadmi esse dixit. Habet autem taurus stellas in capite quique, quæ Hyades appellantur. idest in cornibus singulis singulas. in fronte duas. in naribus unam. hæ sunt hyades. In singulis genibus singulas. in ungue anteriore duas. in palearibus duas. in collo unam. in dorso tres, e q̃bus nouissima splendida est. in uentre splendidam unam. í pectore unã in palla unam. sunt omnes. xviii. ab excisione tauri usque ad id quod septem stellæ sunt, quas quidam pliades uel pleiadas dicunt, quæ non uidentur simul, eo q̄ septima obscura sit.

CEPHEVS

A sides etiam cœlum cum coniuge Cepheus
Ascendit totaq; domo. quia Iuppiter auctor
Est generis. prodest maiestas sæpe parentis.
Ipse breuem patulis manibus stat post cynosuram
Diducto passim quantum latus a pede dextro,
Cepheus extremam tangit cynosurida caudam
Tantundem a leuo distat minor utraq; iungit,
Regula, cepheos uestigia baltheus ambit.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0514
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

c Epheus in ordine,quarto loco positus est,quem septentrionalis circulus occupat,a pedibus usq; ad pectus.reliquus medius est arcturo æstiuo tropico circulo.fuit ergo sicut Euripides scribit Aethiopum rex Andromedæ pater,qui filiam suam ad cetum dicit exposuisse, quá Perseus saluauit. eiusq; causa,& ipse pater beneficio Mineruæ sit astris illatus.Habet qdem stellas in capite splendidas duas.í singulis humeris singulas.í singulis manibus singulas claras.í singulis cubitis obscuras singulas.í zona tres obliquatas.í dextra coxa unam . in sinistro genu duas.supra pedes q̃tuor.in ultimo pede uná.sunt omnes.xix.

CASSIOPEIA.

Va latus afflexum sinuosi respicit anguis.
q Cassiopeia uirum residet sublimis ad ipsum,
Clara etiam pernix cœlo cum luna refulget,
Sed breuis & paucis decorata in sydere flammis,
Qualis ferratos subicit clauicula dentes,
Succutit & foribus prædụcit uincula claustri.
Talis dipositis stellis ipsa horrida uultu,
Sic tendit palmas ceu sit planctura relictam,
Andromedam meritæ non iusta piacula matris.

c Aſſiopeia interea(ut refert Sophocles carminum uates . dicit) p̃poſuiſſe formam ſuã nereidibus ob quam rẽ ira Neptuni ceto tranſmiſſo uaſtabat eorum terra, expoſtulatãq; Andromeden & ceto propoſitam. ob quã rem longe habitus eorum diuerſus ẽ . ita autem eſt Caſſiopeia in ſella ſedens. habet ĩ capite ſtellam clarã unam. ĩ ſingulis humeris ſingulas claras. in dextra mammilla claram unã. in dextra manu clarã & magnam unam. in ſiniſtra manu clarã unam. in umbilico claram & magnam unam. in ſiniſtro femore duas. in eodem genu claram unam. in uno quoq; angulo ſellæ ĩ qua ſedet ſingulas claras. Sunt omnes. xiii.

ANDROMEDE.

n Ec procul Andromede totam quam cernere nondum
Obſcura ſub nocte licet, ſic emicat ore.
Sic magnis humeris candens nitet, ac media ambit,
Ignea ſubſtricta fulget qua zonula palla,
Sed pene facies remanet diſtrictaq; pandit,
Brachia, ceu magni teneantur robore ſaxi.

a Ndromeda filia fuit Cephei & Caſſiopeiæ, quæ adamata eſt a cupidine, & datũ eſt ĩ nſũ ut traderet cetui ad deuorãdũ. Quæ ſuſpẽſa iter duos mõtes & expoſita cetui ẽ cũ oĩbus ornamẽtis.

a Perſeo

a Perſeo autem liberata eſt & ob id perſea dicta. beneficioq; Mineruæ aſtris recepta eſt. Euripides etiam dicit intra aſtra collocatam ut labor per ſei æternus pateret manibus eius extenſis quemadmodum cetui oppoſita eſt. Quæ cum a Perſeo liberata eſſet, neque patri neque matri uoluit cōmorari, ſed continuo cum Perſeo profecta eſt. Habet ſtellas in capite claram unam. in ſingulis humeris ſingulas. in ſingulis cubitis claras ſingulas. in dextra manu claram unam. in eodem brachio claras duas. in zona tres, ſub zona quatuor. in ſingulis genibus claras ſingulas. in dextro pede duas. in ſiniſtro pede unam. Sunt omnes. xxi.

EQVVS DIMIDIVS.

Ndromedæ uero radiat qua ſtella ſub ipſa.
a Albo fulget equus tres harmo ſed latera æquis,
Diſtingunt ſpatiis, capiti triſtiſſima forma.
Et ceruix ſine honore obſcuro lumine ſordet,
Spumanti mandit. ſed quæ ferus ore lupato.
Et capite & longe ceruice inſignior exit.
Stella nitens harmis lateriq; ſimillima magno.
Nec totam ille tamen formam per ſingula reddit,
Primo preſtat equo medio rapta ordine membra.
Deſtituunt uiſus radiis hinc ſurgit imago,
Gorgonis hinc proles in pierio helicone.
Vertice cum ſummo nondum decureret unda.
Muſæos fontes dextri pedis ictibus hauſit.
Inde liquor genitus nomen tenet hippocrenen,
Fontes nomen habent, ſed pegaſus æthere ſummo.
Veloces agitat pennas, & ſydere gaudet.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0517
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

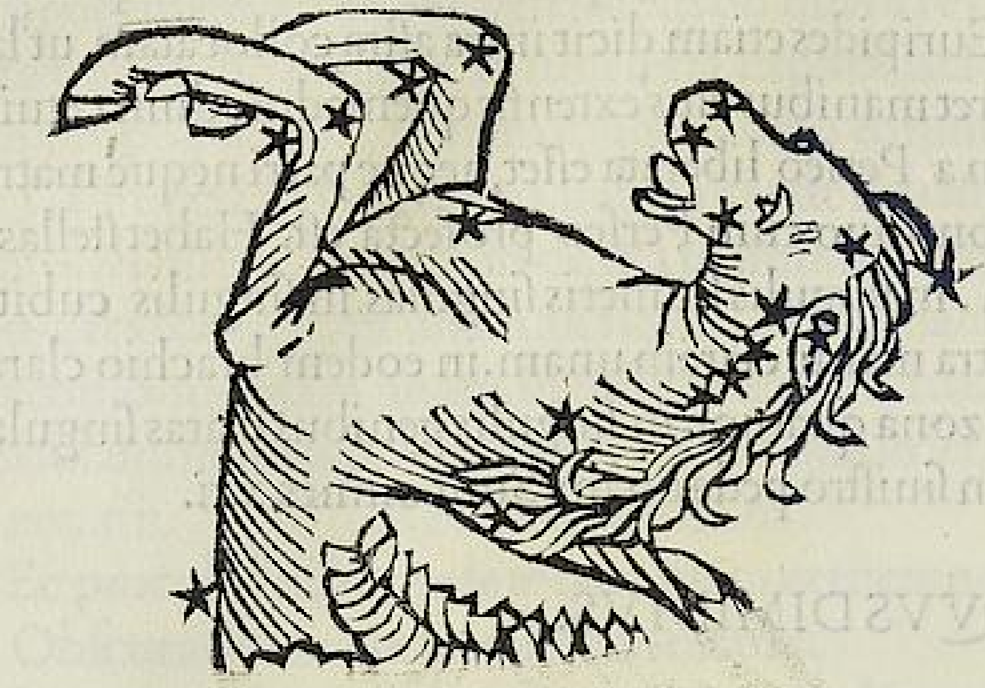

Quus p̄terea dimidius ē priore parte patēs usq; ad umbilicum
e Aratus dicit sup̄ geniculatorē sitū & iā astris illatū, eo q̄ a celsitudine heliconis mōtis p̄cusso pede dextro aquā p̄duxit, quē liquorē hippocrenē dicūt. Quidā pro eo q̄ Iouis eo usus fuerit. Nōnulli uero pegasū putāt qui ad astra pro bellorophōtis īteritu euolauerit. Euripides dicit melanippen chironis filiā esse, q̄ compressa grauida profugit ī peliō mōtē, & dū a patre cōp̄hendi timeret deo℞ misericordia cōuersa ī equū ad astra cōscēdit, cuius posterioris partes corporis p̄pter fœminei sexus pudorē nō uident̄. Habet aūt stellas ī facie claras duas. ī capite clarā unā. ī singulis auribus singulas claras. ī maxilla unā. ī ala proxima capiti clarā unā. ī humero alæ dextræ unā. ī media ala unā. ī extremis pēnis unā. ī harmo unā. ī pectore unā. ī spina unā. ī umbilico clarā unā. ī singulis genibus singulas. ī singulis ungulis singulas. fiūt oēs. xviii.

ARIES

Nde subest aries qui longe maxima torrens
i Orbis, & ad finem spatiis non tardior horam,
Peruenit, & quando grauiore Lycaonis arctos.
Axem uel tutor quem tanto gratior ille
Distantis cornu properat contingere metas.
Clara ue non illi est facies, nec sydera possunt,
Officiat si luna sua uirtute nitere.
Sed quærendus erit zonæ ratione micantis.
Vt chelæ candens aut baltheus orionis.

a Ries ut Hesiodus & Phecerides dicunt īter astra collocatus est propter Phrixū & Hellē Athamātis & nebulæ filios. Qui cū nouercam occidere uellēt insani a libero dicūtur effecti, qui dū ī silua errarent, mater eis Arietem aurata pelle fert adduxisse, qui cū nauigare uellēt in mare proiecti sunt, ꝙ pelagus ab Helles nomīe Hellespōtus uocatur. Helles autem (ut aiunt) a Neptuno saluata est, & ex ea puerum Pœonem genuit. Phrixum autem insidens ꝑparato arieti cholcos adductus est ad Oetam regem, ibiq; arietem matri īmolauit, eiq; suam auream pellē concessit anteq̄ inter astra processisset, quā draco custodiuit. Genitum autem hunc Arietem dicunt ex Neptuno & Theophane altidis filia, quā cum adamasset in insulam chrinnissam traduxit, inq; Iouem cōuertit, cum qua in arietem mutatus cōcubuit, ex qua Aries chrysouellus natus. Nigidius hunc arietem dicit ducem & principem esse signoꝝ zodiaci circuli. Immortali autē honore donatum, ꝙ cū liber exercitum in Aphricam duceret & aq̄ inopiam pateret, subito Aries ex arena exiuit & liberum cū suo exercitu ad aq̄ ꝑduxit diuinitus. Hoc facto liber eū Arietē Iouem Ammonem appellauit, eiq; Phanum magnificū fecit eo ī loco in quo repta ē aq̄, & abest ab Alexādria itinere dierum nouē, locus arenosus & serpentum multitudine plenus, & ab arena ammon est nominatus. Præterea aries dux aquæ immortalis mutatus, & cœli sydera consecutus. Conuertit autem caput ad taurum, ipse autem assequitur aliis signis. Habet autem stellas in capite unam, in auriculis tres. ī

collo duas.ĩ summitate pedum anteriorum singulorum singulas.ĩ dorso quatuor.in cauda unam.in uentre tres.in summitate singulorum pedũ posteriorum singolas.Sunt omnes.xviii.

DELTOTON.

e Stetiam propiore deum cognoscere signo.
Deltoton si quis donum hoc spectabile nili,
Diuitibus ueneratum undis in sede notarit.
Tris illi.laterum ductus æquata duorum,
Sunt spacia unius breuior,sed clarior ignis.
Hunc aries iuxta medium deltoton habebit.

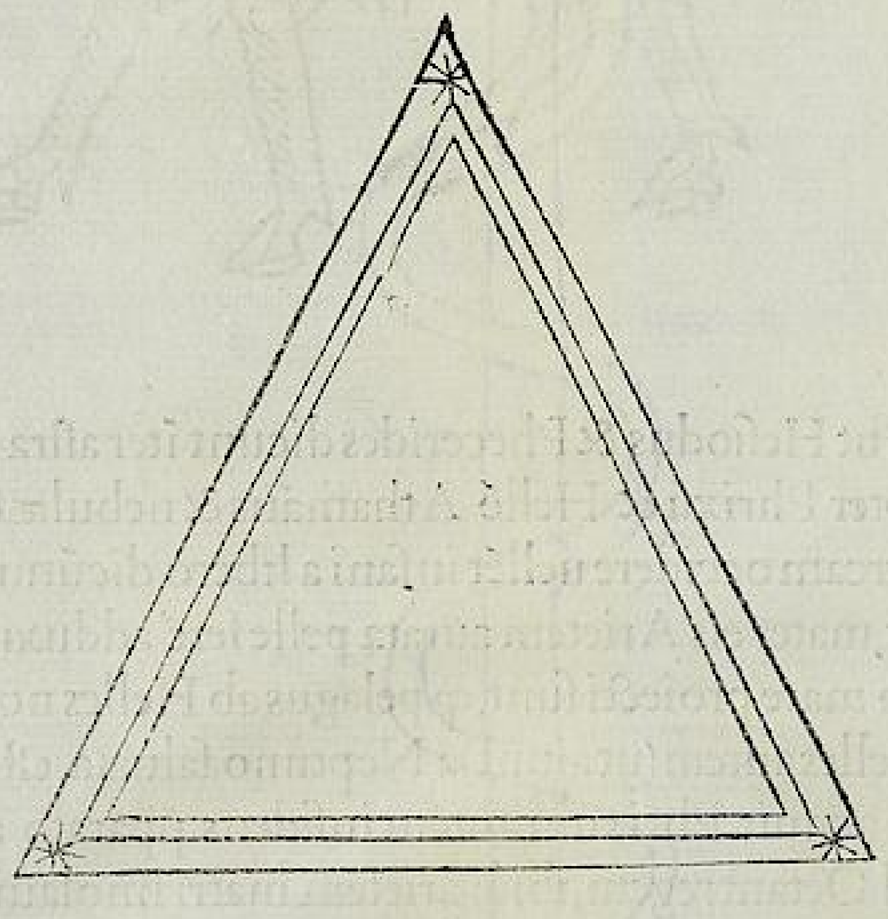

f Vp caput arietis non longe ab Andromedæ pedibus adiacet signum quod græci ob similitudinem deltæ lr̃æ deltoton uocãt latini autem ob proprietatem formæ triangulũ dicunt.Quod quidam a Ioue p Mercurium inter astra positum dicunt sup caput arietis,pro eo q obscurum esse dicit̃.Quidam uero dicunt ægypti eẽ effigiem stellis figuratam ĩ tribus angulis idest trigono & nilũ talẽ ambitũ facere.Habet aũt stellas tres.in singulis angulis singulas,e quibus una ẽ clarior.

PISCES.

i Nnter lanigeri tergum & cepheida mœstam
Hunc ultra Gemini pisces,quorum alter in austrum,
Tendit threicium boream petit alter,& audit,
Stridentes auras niueus quas procreat hemus.
Non illis liber cursus,sed uincula cauda,
Singula utrunq; tenent uno coeuntia nodo.

Nondum

Nondum stella premit piscis qui respicit auras,
Threiciæ dextram Andromedæ cernuntur ad ulnam.

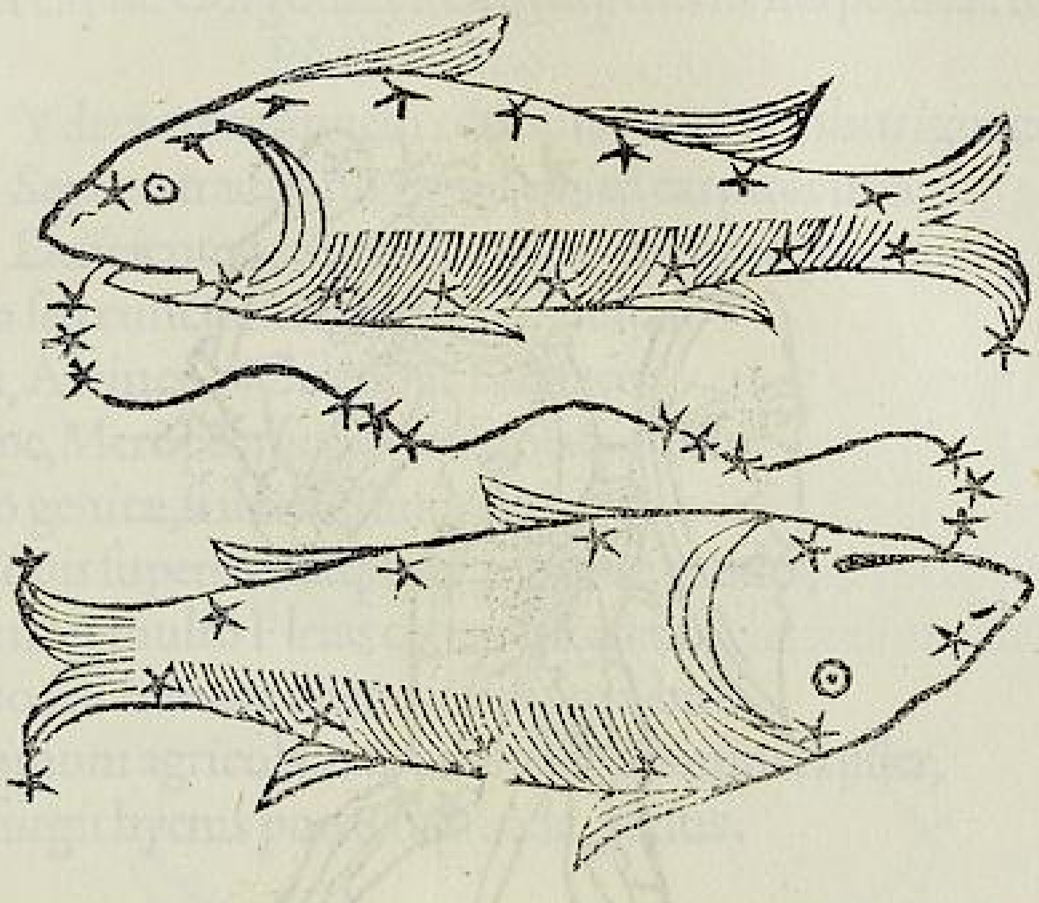

PIsces hi sunt & maior piscis. Nigidius hos pisces dicit in flumine euphrate fuisse, & ibi ouum iuenisse mire magnitudinis, qđ uoluentes eiecerũt in terrã atq; ita cobã insedisse & post aliquot dies exclusisse eam syriæ quæ uocat Venus, maximeq; misericors ad homines ptinebat. quæq; multa q̃ ad utilitatem hominibus uerterent ea dicitur iuenisse. Quæ quoniam Iouis sæpius a Mercurio laudari nominariq; audiret qđ in deos religiosa. in hominibus officiosa diligenter fuerit rogata a Ioue qꝓ sibi optanti tribui postularet. illa ait ut pisces qui suam originem seruassent immortali p̃mio afficerent. Iupiter in duodecim signis pisces sydeꝝ splendore decorauit. Vñ hodie quoq; syri neq; hos pisces edũt, & columbas potestate decorant. Hoꝝ aũt unus aqlonius ẽ, alter australis ex aduerso caudis utriq; positis. Habẽt iter se alligamẽtũ luteum cõtinẽs usq; ad priores pedes arietis. Andromedæ autẽ humerus dexter piscis est signum. Habet idem aquilonius stellas duodecim. Alligamentum luteum quo continentur in parte boreæ habet stellas tres. in parte nothi tres. ad orientem tres. ad occidentem tres. Australis piscis qndecim. Sunt omnes. xxxix.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0521
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

PERSEVS

Antus & ille micat tantum occupat ab Ioue cœli,
t Dextra sublata similis prope cassiopeam,
Sublimis fulget pedibus properare uidetur,
Et uelle aligeris purum æthera tangere palmis.

p Erseus quidem ex Danae & Ioue natus est. Iupiter enim ĩ similitudinem aurei ĩbris se transformãs oppressam delusit Danaẽ Achrisii regis Argiuorꝝ filiam, quã pater a Ioue uitiatã cognouit. ĩtra arcã ĩcludẽs præcipitauit in mare, q̃ delata ad Italiã, ĩuenta a quodã piscatore & oblata regi, eã sibi fecit uxorẽ una cũ Perseo quẽ enixa ẽ in mari. Qui missus ad Polydectẽ regem ĩsulæ Sariphi. Accepta a Mercurio Talaria & a Vulcano harpe adamãtĩa per aera iter faciẽs ad Gorgones Phorci filias uenisse ꝑhibetur, quæ angues pro crinibus dicunt habuisse, quosq; uidissent in lapides cõuertere. Gorgones tres ferunt fuisse sorores, uno oculo una pulchritudine inter se communicantes quarꝝ nomina putantur. prima Stennio. secunda Euriale. tertia Medusa. Quidã uero eũ a Minerua missum dicunt, & ab ea clypeum uitreũ accepisse, per quem uidere nec uideri ab eis posset. Qui cum Gorgones dormientes ĩuenisset, caput Medusæ abscidit & Mineruæ tradidit, quod illa ĩ suo pectore

ctore aptauit, ut in bello terribilior esset. Perseum autem inter sydera collocauit. Habet autem stellas in capite unam. ĩ singulis humeris claras singulas. ĩ manu dextra claram unam. in eodem cubito unã. in manu sinistra unã. ĩ dextra parte lumbo℞ claram unã. ĩ sinistro femore clarã unã. in singulis genibus singulas. ĩ singulis tibiis singulas. in singulis pedibus singulas. ĩ capite Gorgonis circũquaq; tres. in harpe unã. fiũt oẽs. xviii.

PLEIADES.

f Ydera communem ostendunt ex omnibus ignem.
Septem traduntur numero, sed carpitur una,
Deficiente oculo distinguere corpora parua.
Nomina sed cunctis seruauit fida uetustas.
Helectra, Alcinoeq;, Celenoq; Taigeteq;,
Et Sterope, Meropeq; simul, formosaq; Maia.
Cœlifero genitæ, si uere sustinet Atlas.
Regna Iouis superosq; atq; ipso pondere gaudet,
Lumine non multo Pleias certauerit astris.
Præcipuo sed honore ostendit tempora bina.
Cum primum agricolam uentus superimminet auster,
Et cum surgit hyems portu fugienda peritis.

p Leiades a pluralitate græci uocant. latini eo ꝙ uere exoriantur uergilias dicũt. Dicit aũt Pherecides Athenæus septem sorores fuisse Lycurgi filias ex naxo insula, & pro eo ꝙ liberum educauerũt a Ioue ĩter sydera sũt relatæ. Ha℞ nomĩa putant̃ Electra, Alcĩoe, Celeno, Asterope, Merope, Taigete, Maia, q̃℞ septĩa ut ait Aratus uix in

tueri pot, quã qdã pre timore Orionis fugisse putant. quidam a sole p-
secutam arbitrant, uocatãq; electram, q non sustinens uidere casus pro
nepotum, fugerit. Vnde & illã dissolutis crinibus propter luctum ire as-
serunt, & propter comas quidã Cometen appellant. Nõnulli uero me-
ropé esse autumãt, q nupta a quodã uiro nomĩata est Hippodomia. Mu
sæus aũt refert filias Atlantis fuisse septé, ex quibus sex claræ sunt, una ob
scura, cũ diis cõcubuerunt, tres cũ Ioue & ex helectra dardanus, ex maia
Mercurius, ex taigete lacedæmon, cũ Neptuno duæ, Alcyone ex q Her
cus, Celeno, ex qua Lycus cũ Marte asterope, ex qua Denomaus Mero-
pe cum Sisypho. Magnam apud homines dignitatem habent.

LYRA

Empora leua premit parthi subiecta draconis,
t Summa genu subuersa tenet qua se lyra uoluit
Contra spectat auem uel Phœbi quæ fuit olim.
Cygnus de thalamis candens qui lapsus adulter,
Furta iouis falsa uolucer sub imagine texit.

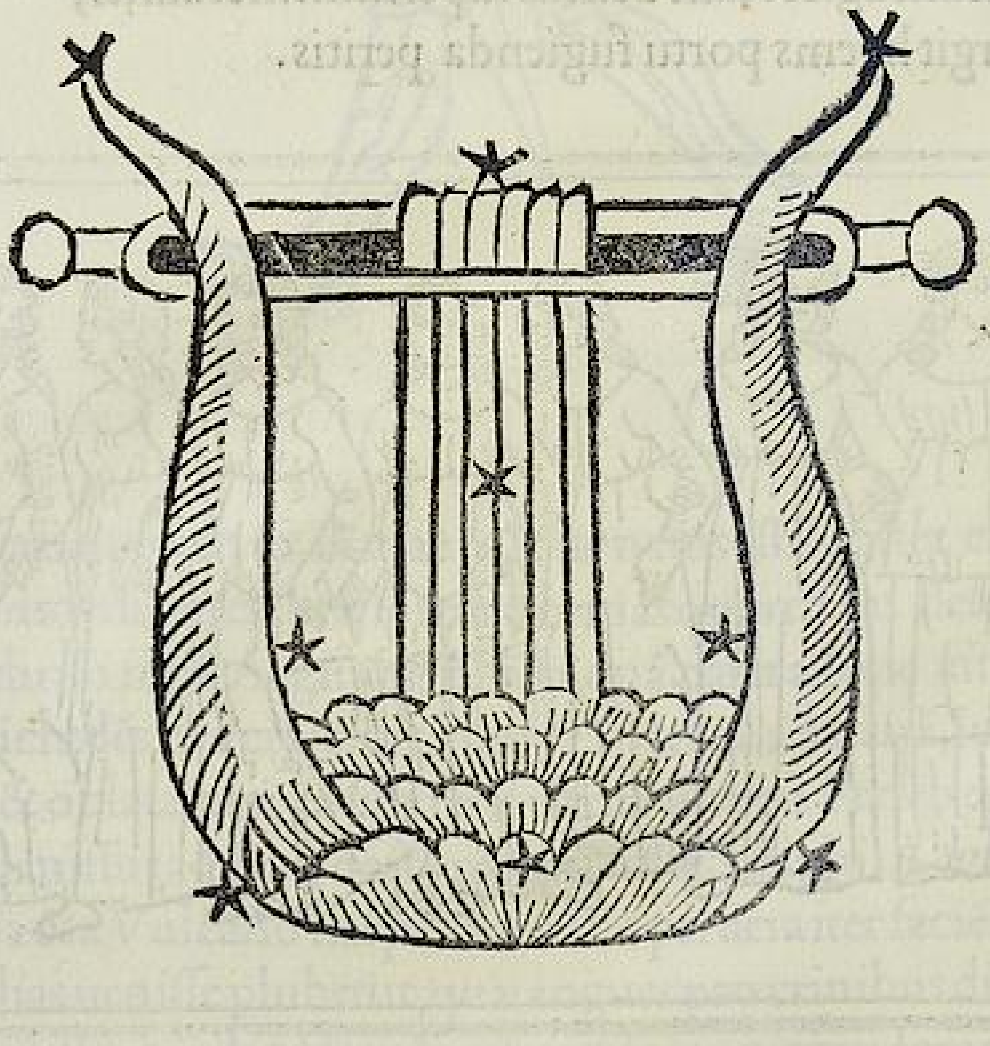

l Yrã inter astra collocatam dicũt ꝑpter honoré Mercurii q eã
cõdidit ex testudinis similitudĩe de Apollinis boum cornibus
qui intẽdit chordas septé Atlantidũ numero. Regrediẽte igit
nilo ad suos meatus ĩter cætera relicta ẽt testudo ẽ, q cũ putrefacta fuisset
& nerui

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0524
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

& nerui eius extēsi intra coriū remāsissent, percussa a Mercurio sonitum dedit, in cuius similitudinem Mercurius lyram fecit, quā postea Apollini datā, alii Orpheo dicunt, eo qđ unus ex musis idest Calliopæ sit filius. fecit aūt chordas noué iuxta numeꝝ musaꝝ. Tātæ nāq; dicit' dulcedinis ī modulando fuisse ut arbores, saxa, bestias, atq; inferos cōmouerit ob cōiugis Euridices desiderium ad inferos descēdens. Qui cum Apollinē maximum deoꝝ honoraret. libeꝝ aūt patrem a quo fuerat glorificatus minime glorificaret sedēs in pāgeo mōte & expectans solis ortum, liber indignatus misit Bacchas ut Aeschylus scribit quæ eū mēbratim discerperent, collectisq; membris eius sepelierūt eum in lesbiis mōtibus, eius lyram Musæo dederunt. Iouéq; rogauerūt, ut eius memoriam astris īferret. habet autem stellas in utrisq; pectinibus singulas. ī cacumīe chordaꝝ singulas. in utrisq; humeris singulas. in fundo unam. in modulo unam. ī tympano claram atq; candidam unam. Sunt omnes nouem.

CYGNVS

Vt medii fulgoris erunt penna utraq; læta
a D. xterior iuxta regalem cepheos ulnam,
At leua fugit instantem sibi pegason ala.

Ygnum dicunt inter astra constitutum, eo ꝙ Iupiter ī cygnū trāsfiguratus euolauerit ī ramum atticæ regionis ibiq; compresserit.

Nemesim. quæ & læda dr̃ (ut refert Crates tragœdiarũ scriptor) quæ enixa é ouú uñ nata é Helena. sed quoniam Iupiter rursus ĩ cœlũ ĩ cygnũ trãsfiguratus se recepit, Vt fuit pénis tésus simulacrum eius syderibus reliqt. Habet autem stellas in capite claram unam. in dextra ala quinq;. unã claram quæ é erga collum. in sinistra ala quinq;. in pectore unam. in cauda unam, quæ é amplissima. Sunt oés. xiii.

AQVARIVS

O Ceano mersus sopitas condere flammas.
Himbres occasus ortusq; intercepit ora.
Et cum terrores auget mox atra marinos,
Multum clamatos frustra spectauerit ortus,
Tunc rigor, aut rapidus ponto tunc incubat auster.
Tarda ministeria & nautis tremor alligat artus
Et rationem animi temeraria pectora soluent.
Nulla dies oritur, quæ iam uacua æquora cernat.
Puppibus & semper tumidis ratis innatet undis,
Interea tentare undas iuuat, aspera sed cum
Assultat lateri deprensæ spuma carinæ,
Tunc alti curuos prospectant littore portus.
Inuentasq; alii terras pro munere narrant,
Interea exanimat pauidos instantis aquæ mons.
Ast alii procul e terra iactantur in altum.
Munit & hos breue lignum, & fata instantia pellit,
Et tantum a lœto, quantum rate fluctibus absunt.

P Orro aquarius nomen accepisse dicit᷑ q̄ eius exortu himbres plurimi fiant. Quidā uolunt Ganymedem eum esse Troili & calliroes filium, qui cum in ida monte uenaret᷑ ob nimiā pulchritudinē a Ioue adamatus, & per aquilam raptus inter astra est collocatus. Dehic Aquarius dictus est q̄ undas funderet. Nigidius Hydrochoon siue aquariū existimat eē Deucalionē thessalum, q̄ maximo cataclismo sit relictus cum uxore pyrrha in monte Aetna, qui est altissimus in Sicilia, & posteaquā se & uxorē suam in terra relictum censuit, orbitatis & uastitatis misertus, ab Ioue precari cœpit, ut aut & ipsi interirent, aut hominum genus restituerent. Iupiter respondit & per sortem indicauit ut lapides quos añ se reperissent post se iactarent. Reuersi itaq; quotquot Deucalion misit, uiri fiebant, quos pyrrha, fœmīæ. Quo facto rursus hominum genus natum est, ob quā rem λάος græce populus dicitur, quia lapis antiquitus græce λᾶας appellabat᷑. Ab antiquis quidem dicitur Aristeus filius Apollinis fuisse, quē Apollo dicit᷑ ex cyrene procreasse, quā compressit in monte orpheo, qui cyrenis est appellatus. Aristeus dr̄ omnibus artibus doctus fuisse, quibus cæteros homines ad bonos fructus utilitatēq; perducebat. Is cū caniculæ signum pestiferum orirer᷑, & statim præsentes fructus læderent᷑, & homines diuturna pestilētia afficerētur, Factum est ut a diis impetraretur maxime Neptuno, Iouis fratre ne tempestatibus & uentis pateretur genus humanum affici indignis calamitatibus. Itaq; uenia data, constitutum est a diis, ut caniculæ stellæ exortu uenti perflarent dies circiter quadraginta, eiusq; pestilentiæ uī abscinderent. Quapropter Aristeus a diis inter astra ē collocatus. Habet autem aquarius stellas in capite obscuras duas. in singulis humeris singulas amplas. in sinistro cubito unam. in dextro cubito unam. in singulis manibus singulas. in singulis mammillis singulas. sub mammillis singulas. in dextro lūbo unam. ī singulis genibus singulas. in dextra tibia unā in singulis pedibus singulas. Sunt omnes. xviii. Effusio uero aquæ dextra leuaq; fit stellis. xxxi. Quarum duæ splēdidæ sūt, cæteræ uero obscuræ

C Apricornus sane similitudinem habet ægypanos. habet enim posteriorem partem piscis, priorem capricorni. & hūc honorē dr̄ assecutus, eo q̄ cū Ioue sit nutritus. Epimenides dicit in ida utrosq; nutritos, & ad titanorum bellum cum Ioue esse profectum, quē Iupiter uictor astris intulit, q̄ eius opera dii armati essent. Itēq; matrem eius capram quod Dicolon inuenisset in mari, ideo piscis cauda notatam. Nigidius capricornum refert īmortali honore donatū, quo tēpore Phythō in monte tauro spelūcam haberet & ægyptum īcoleret, ab Ioue concessum habuisset quēadmodū diis posset obsistere, cum eis consiliū

pāderet,si neq; terras relīquere uellēt,neq; Phythonis īmanitati resistere, dii possent,icōsulte figuras īmutauerūt,ī quā q̄s uellet,seu bestiā seu uolucrē seu piscē pecudē ue,phython se ī caprā trāsmutasset.itaq; immortales figuris ignotis Phythōis ante oculos crebro uersabant̃,unde adhuc maxime pro diis multas bestias abseruant coluntq; ægyptii,& conuenit phythōi neminem deo℞ aduersari sibimet,uacuam cognouit dominātibus arbitratus deos se ueritos ꝑpter metum dominabatur imperitis fur tunæ uarietate,& periculi magnitudine instantis. Nā post.xviii.dies dicitur consilium de eo repente a diis factum ut īterficeretur, ob idq; usq; hodie in Aegypto hos dies idest.xviii.festos ꝑpetuo annis singulis instituerunt.in quibus diebus qui nascitur amplius quā eos non uiuit.phythō autem fulmine interficitur ab Apolline in templo ægypti menphis ubi mos fuit solio regio decorari reges qui regnabāt. ibi enim sacris initiabant̃ primū,ut dicit̃ reges satis religiose tunicati,& tauro quem apim appellant iugum portare fas erat quem deum maximum ægyptii existimāt.& per uicum unum duci ut periti existimabant labore humanæ necessitatis,ut crudelius quæ sub eis sint abutantur.deducitur autem a sacerdote Isidis in locum qui nominatur adytos & iureiurando adigitur, neq; mensem,neq; diem intercalandum quem īfestum diem immutarent,sed.ccclxv.dies peracturos sicut institutum est ab antiquis, sed illo reuertamur unde digressi sumus.igitur dii post ea q̄ phythonē pœna affecerunt & īterfecerunt,sancta astrorum memoria decorauerunt & ei nomen ægypti ægipana imposuerūt,quod cōtenti dii se in bestias cōuertissent,phythō se ī capram transfigurabat oppidumq; magnificum in Aegypto edificauerunt quod Panopolim appellauerunt. Habet autem stellas in singulis cornibus duas.in naribus claram unam. in capite claras duas.sub collo unam.in pectore duas.in anteriore pede unam. in summitate ipsius pedis unam.in dorso septem.in uentre quinq;.in caudæ extremitate claras duas.Sunt omnes.xxvi.

SAGITTARIUS

Elligerum titan etiam cum contigit arcum.
b Ducentemq; ferunt sinuato spicula neruo.
Iam clausum ratione mare est,iam nauita portu.
Infestam noctem fugit ad longasq; tenebras,
Signum erit exoriens nobis tum nocte suprema.
Scorpios ille micat super freta cerula cauda.
Insequitur grauis arcus & in lucem magis exit.

Tunc alte

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0528
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Tunc alte cynosura repit. tunc totus in undas.
Mergitur Orion, humeris & uertice Cepheus.

P Orro sagittarius scorpione oriente ascẽdit, quo ascẽdente Orion occidit totus & Cepheus a uertice & humeris cũ manibus, in cuius signi regione zodiacus circulus humillimus est ꝓpter equina crura. Quidam negant dicentes nũq̃ centauros ullis sagittis usos fuisse. Quidam autem dicunt ꝙ quadrupedes esse non uideãtur, sed stãs bipes sagittarius. Hic autem homo equinis pedibus est & caudam habet ueluti sagittarii. Sositheus autem tragœdiarum scriptor illum affirmat eẽ Crotonem. Euschemis musarum nutricis filium & inhabitasse heliconem atq; sagittis & uenatu uitam exegisse, qui inter musas sæpius cõmoratus plausu cantus earum distinguebat idest ad pedẽ manibus plaudebat, quo alii timerent. Hunc musæ beneficio Iouis astris intulerunt, cuius artes idest plausus & sagittæ ĩter mortales mãsere. Nigidius de Crotone idem dicit, sed non conuersatum cum musis, sed dum ille cantus chorosq; celebrarent, hunc procul auditu repentino plausu ad pedem feriẽdo oblectare canẽtes, ob hoc cum a Ioue immortali memoria earũ rogatu donatũ q̃d esset nutricis earũ filius. idẽ occeani nepos. Habet aũt stellas ĩ capite duas. ĩ arcu duas. ĩ acumine sagittæ duas. in dextro cubito

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0529
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

una.ĩ eadē manu unā,in uentre clarā unā.in spina duas.sub cauda duas.in anterioribus geniculis singulas. Sunt omnes.xv. Reliquæ uero septem subter crura similes quidem sunt posterioribus, quæ non ostendūtur,quod Centaurus duplex sit.iaculum autem eius,ex quo dicunt oēs cygnos ab Apolline interfectos,qui Iouis fulmina fuerant,absconditū fertur ad aquilonem,& peracta,ac potius sedata lite,assumptum,&ad pedes Sagittarii inter astra collocatum. Habet autem stellas quatuor.ĩ summo unam.in medio obscuram unam.in pennis duas.unam uero splendidiorem aliis.

AQVILA

u Nguibus innocuis phrygium rapuit Ganymedem.
Et cœlo appositus custos quo Iuppiter arsit,
In puero.luit excidio quem Troia furorem.

a Quilā sane inter astra collocatam dicunt,ꝑpter Ganymedē iouis ministrum,quem rapuit in cœlum.est enim ea signum iouis, ꝙ cum dii omnes uolucres inter se diuiderent,eam in portione sortitus sit Iouis. quod altius cunctis uolantibus euolet, & pene inter omnes principatum teneat, & ꝙ sola auium solis radiis nō terreat᷑. Nāq; ita est spectans ad orietē pēnis tēsis. Agloasthenes dicit Iouē ĩ aqlā trāsfiguratū,naxiā regionē ubi nutritus fuerat petiisse,& regnū accepisse, Egresso uero đ Naxo cū aduersus titanas,ꝑficisceret᷑,& sacrificiū

faceret

faceret aquilā ei ī auspitio apparuisse & fulmīa miniſtrasse, quam bono oīe acceptā tutelæ subiecisse. Habet autē stellas in capite clarā unā .ī hu meris singulis alaꝝ singulas .ī pectore obscuram unam. sunt oēs q̄tuor. Sagitta aūt quā tenet ī pedibus dicit̄ sagitta Apollinis fuisse, cum q̄ Cyclopas interfecit, eo ꝙ Iouis fulmina facerēt, ꝙ eo telo Aesculapius eius filius a Ioue esset interfectus, quā sagittā astris illatā in memoriā uirtutis suæ reliquit. Habet aūt stellas q̄tuor .ī sūmo unā, ī medio unā, in pennis sagittæ duas.

DELPHINVS.

s Ydera quæ mundi pars celsior æthere uoluit.
Quæq; uident boream uentis assueta serenis
Diximus. hinc alius decliuis ducitur ordo,
Sentit & insanos obscuris flatibus austros.

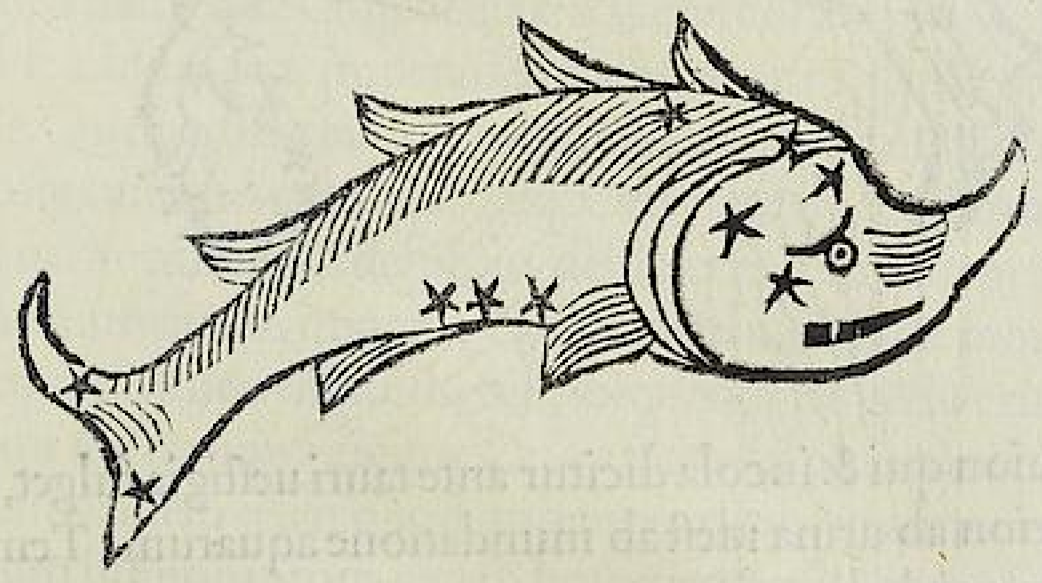

n Eptunus ut Artemidorus refert Amphitriten uoluit ī coniugiū accipe, quæ cū ob uerecūdiæ magnitudinē & uirginitatis obseruātiā ad Atlantē cōfugisset Neptunus post eā multos misitq̨ eā peterēt, iter quos & delphinū misit q̨ eā peteret. Quæ cū circa insulas Atlantis moraret̄ reperit eā nūciauitq; Neptuno, quā ille suis persuasiōibus ad suā ꝑduxit uolūtatē, delphinoq; maximos honores ī mari tribuit, quē ī astris ītulit & ī manu sua hr̄e īstituit. Habet aūt stellas nouē & iō musicū signū dr̄, eo q̄ ī numero musaꝝ. stellas habet ī ore unā .ī folio duas. in penulis uentris tres. in dorso unā. in cauda duas. sunt oēs nouem. delphinus autem non multum currit super capricornum.

ORION

t Ela caput magniq; humeris sic balteus ardet
Sic uagina ensis pernici sic pede fulget.

o Rion qui & incola dicitur ante tauri uestigia fulget, & dicitur orion ab urina idest ab inundatione aquarum. Tempore enĩ hyemis habet ortum, cum mare & terras aquis & tempestatibus turbat. Hunc Romani iugulam uocãt, eo qđ sit armatus ut gladius, stellarum luce terribilis & clarissimus qui si fulget serenitatem portendit, si obscuratur tempestatem annuit imminere. Húc Hesiodus dicit Neptuni & Euriales filium, cui dono datum est a Neptuno ut super fluctus ambularet ueluti supra rerram. Qui cum chium uenisset meropé Oenopionis filiam compressit, quem Oenopió ob iniuriam excæcauit, & de finibus suis expulit. ipse cum Lemnum uenisset, a sole dicitur ei lumina restituta esse, & reuersus est ad Oenopionem, qui cum a ciuibus terra absconderetur Oenopion, desperata eius inuentione cretam est profectus ubi cum immodice uenaretur, & a diana corriperetur ait se nullã feram in terris relicturum. Tellus indignata scorpionem extulit miræ magnitudinis, qui pœnas magniloquentiæ eius exigeret. Iouis autem orionem ob uirtutem astris intulit. idem rogatu dianæ scorpionem íter astra duodecim cœlo collocauit, quorum contra magnitudinem stellæ

quoq;

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0532
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

quoq;eorum amplissimæ sũt. Aristomachus autem dicit Caubrisa quædam Thebis uoto petisse ut filium haberet, ad quem Iouis Mercurius & Neptunus hospitio deuenerunt. qui eis hostiam immolauit ut filius nasceretur, cuius bouis pelle detracta dii in eam urinam fecere, iussuq; Mercurii terra obruta est, unde puer supradictus est natus, quem Vrionem appellauerunt & astris intulerunt. Quidam autem dicunt Vrionem methymnæũ qui cũ esset citharæ potens rex Corinthiorũ Pyranthũ nomie eum dilexit, q cum a rege ĩpetrasset ut ciuitatẽ arte sua illustraret & magnum patrimonium acqsiuisset, consenserunt famuli cum nautis ut eũ interficerent, quem cum uellent interficere petiit ab eis ut ante decantaret. Cum autem citharæ sonus cum uoce eius audiretur, delphini circũ nauim uenerunt, ille super unum ex his se p̃cipitauit, qui eum sub latum ad Regem Pyranthum Corinthum detulit. delphinus subductis p æstũ aquis exanimatus ẽst. Qui cum suos casus Pyrantho narrasset, iussit Rex Pyranthus delphinum sepeliri, & ei monumentum fieri, post aliquantulum t mporis nauis qua Oriõ deuectus fuerat corinthum delata ẽ. Nautas cum ad se adduci rex imperasset & de Orione inquireret, dixerunt eum obiisse. Quibus ille crastino inquit die ad delphini monumẽtum iurabitis, eosq; custodiri mandauit, atq; Orionem ita ornatum sicut se p̃cipitauerat in monumento delphini delitescere. Cũ autem adducti p delphini monumentum iurarent Orionem obiisse, & de monumẽto p diisset, illi eum uidentes obmutuerũt, ibiq; regis imperio crucifixi sũt. Dehinc Iouis miseratione dicitur Orion cum delphino inter astra positus. Nigidius autem refert quodam tempore Iouem cum cæteris diis apud Musæum bisthoniorum regem hospitio dapsili copiosoq; affectu prædito in hilaritate constituisse, ut in corio tauri qui tunc immolatus fuerat mingerent, eoq; loco in corio terra obruta natus sit Orion, q factus adolescens digna deorum forma atq; egregia uirtute incitatus immortali memoria obtẽperabat, quibus ortus dicebatur. Nam cum in celinio uenaretur Dianam irridens contẽnebat eius opera, quæ in monte constituebat Itaq; Diana misisse dicitur scorpionem qui Orionem uita priuaret. Orion uita priuatus syderibus illatus est. Habet autem stellas in capite claras tres, e quibus media est splendidior cæteris. ĩ singulis humeris singulas claras. in dextro cubito obscuram unam. in eadẽ manu unã. in zona tres. in gladio quem tenet in manu tres. in singulis genibus singulas. in singulis pedibus singulas. in mantili tres. Sunt omnes. xvii. & decem ex eis obscuriores.

CANIS.

c Vm tetegit solis radios accenditur æstas.
Discernitq; ortu longe sata uiuida firmat.
At quibus arctatæ frondes aut languida radix
Exanimat nullo gaudet maius ue minus ue,
Agricola & sydus primo speculator ab ortu.

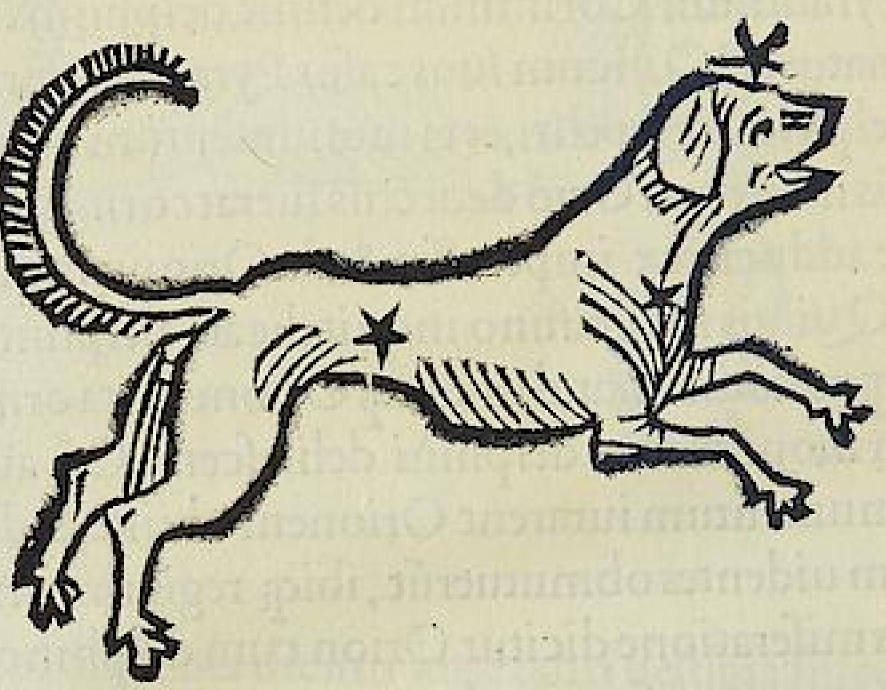

f Irius stella est in medio centro cœli, ad quam cum sol accesserit duplicatur calor ipsius, & languore afficiuntur corpora humana. Sirium autem stellam uocatam putant propter flãmæ candorem. Latini autem illam caniculam uocant, unde & dies caniculares dicuntur, quia quandiu sol in ipsa est, pestifera ẽ, sed pro qualitate adiacentium commutatur. Nam aut uincitur aut morbosis utitur uiribus. Hinc est q̃ cum certo tempore oritur non semper ẽ noxia. Quidam uero dicunt canem fuisse quæ Europæ cum dracone custos data ẽ, quæ postea minos utraq; accepit. eandem postea ob medicinæ causam p̃ cridi in munere datam, quæ postea Cephalus utraq; possedit uir procridis, qui eam ad Thebas duxit ad uulpem Thebanorum agros infestantẽ cui cani fatum est ne ab ullo posset interfici, itemq; Vulpi. Iupiter uero

uulpem

© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

uulpem in lapidem conuertit,& canem astris intulit. Amphianus tragœdiarum scriptor refert,q cum hominibus stellæ relinquerent locum, missus est legatus canis ad dolorā,quā ut uidit tempore tempestiuo adamauit,qui cum flagraret amore,nec posset frui,magis asperius urebatur. calamitate accepta & Deos adiutores inuocare cœpit.tunc Aquilo misit filios suos adolescentes,qui operam cani traderent,& ipse flatu suo canis ardorem sedauit,qui flatus etesiæ dicitur.amoris autem memoria remansit.sunt qui aliter memorent. Icarus a libero hospitio receptus est, qui ei ī munere utrē plenum uino tribuit,iussitq; ut in reliquas terras propagaret. Icarus dehinc Athenæus cum in terram atticam ad posteros deuenisset eis genus hoc suauitatis ostendit. pastores autem cum immoderatius biberent ebrii facti conciderunt. Qui arbitrantes icarum malum medicamentum sibi dedisse eū fustibus interfecerunt. Icarꝝ aūt occisū canis q cum eo fuerat,Neæra nomine,ululans Erigone eius filiæ monstrauit ubi pater insepultus iaceret,quæ cum uenisset eius corpus sepeliuit,ipsaq; se in monte hymeto contulit ibiq; laqueo sibi mortem consciuit. Tunc dicitur liber a Ioue petiisse ut Erigonem & Icarum astris inferret. Iouis autem audita eius petitione,Erigonen signum uirginis nominauit. Icarum autem patrem eius arcturum. Qui cum exoritur tempestas mari terræq; efficit.cūq; Athenas pestilentia opprimeret ex oraculo responsum est cessaturam pestilentiam,si per annos singulos de frugibus & uindemia Icaro & Erigone primum delibaretur. Quod factum est ab Atheniensibus,qui diebus festis institutis aras constituerunt. ideo quia illam pendentem aspexerunt,quod est apud græcos ex quo factum est,ut soli oscillo iactarentur homines. Canis autem Icari qui ululans ante pedem pendentis uirginis mortuus est Astricyon nominatur, quod nos canis stellam dicimus,qui ob eandem causam quando exoritur summam pestilentiam hominibus facit. Habet autem stellas in capite unam,q̄ isis dicitur claram. in lingua unam quam sirium uel canem uocant,quæ magna est & splendida. in collo duas. in singulis humeris singulas obscuras. in pectore claras duas. in anteriore pede sinistro tres. in dextro unam claram. in extremo supra dorsum tres. in uentre duas. ī sinistro femore unā. in posteriori pede sinistro unam. in summitate caudæ unā. Fiunt omnes xx. Situm autem est hoc signum inter hyemalem tropicum,& arcticum subterraneum qui australis uocatur.

DASYPVS

S Ic utrunq; oritur sic occidit in freta sydus.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0535
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Tu paruum leporem perpende sub Orione.

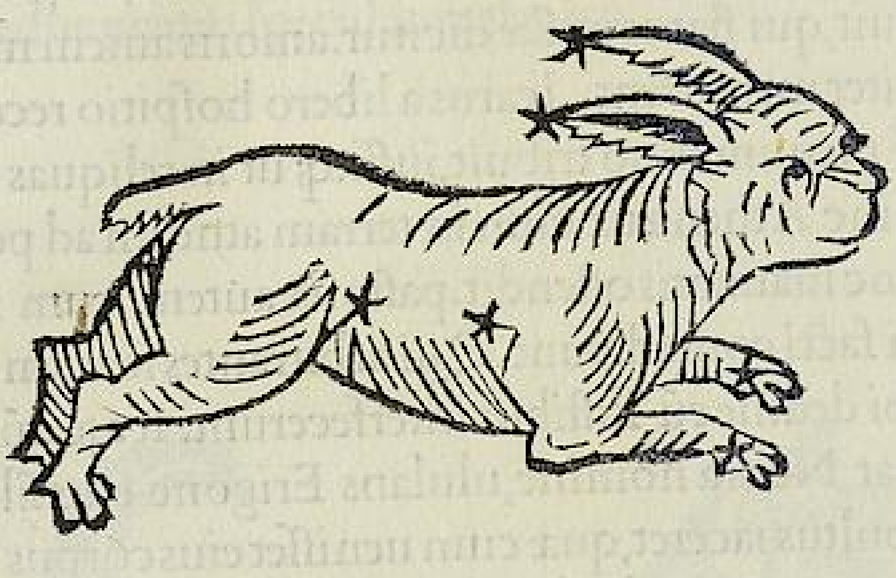

LEpus sub pedibus Anticanis & Orionis constitutus est. Hic dicitur orionis canem fugere uenantis. Nam ut uenatorem eum finxerunt aliqua de causa, ita leporem ei ad pedes fugienté finxerunt. Quidã negãt tam nobilem tãq; magnum uenatorem, de quo ante in scorpione signo diximus, & postea in ipsius figura dicemus, oportere leporem uenari. Callimachusq; accusat eum, q cum Dianæ scriberet laudes, dicit eam leporino sanguine gaudere, & eos uenari dixerit. Non nulli a Mercurio inter astra collocatum dicunt propter nimiam uelocitatem, siue q inter quadrupedes plus pariat, & quosdã fœtus pariat, quosdam uero in uentre habeat, sicut Aristoteles philosophus ait, qui, de animalium ratione disseruit. Antiquitus autem dicebatur ĩ insula hiero nullum leporem fuisse, sed ex eorum ciuitate adolescens quidam studio generis ab exteris terris leporem fœminam produxit, & ad eius partum diligentissime quæ opus essent administrauit. itaq; cum peperisset & cõ plures eius ciuitatis ad studium intendisset, & partim ꝑtio, partim beneficio mercati essent, oés lepores alere cœperunt, quibus cum nihil daretur ad manducandum, impetu facto omnia comederũt, quo facto ĩsulam calamitas afflixit. itaq; postea leporis figuram astris contulerũt, ut homines meminissent nihil his exoptandũ in uita, si insolenter utant̃ lætitia q̃ dolorem

dolorem capere posterius cogantur. Habet autem stellas in singulis auribus singulas. in pectore duas. in dorso nitidam unam. in posterioribus pedibus singulas. Sunt autem omnes. vii.

ARGO NAVIS.

a T cum decurrens inhibet iam nauita remos
Auersamq; ratem uotis damnatus ab ore.
Perlegit optatam cupiens contingere terram.
Sed quia pars uiolata fuit coeuntia saxa.
Numine Iunonis tutus confugit Iason,
Hæc micat in cœlo lateri non amplior, actus
Qua surgit malus, qua debet reddere proram,
Intercepta perit nulla sub imagine forma.
Puppis demisso tantum stat lucida clauo.

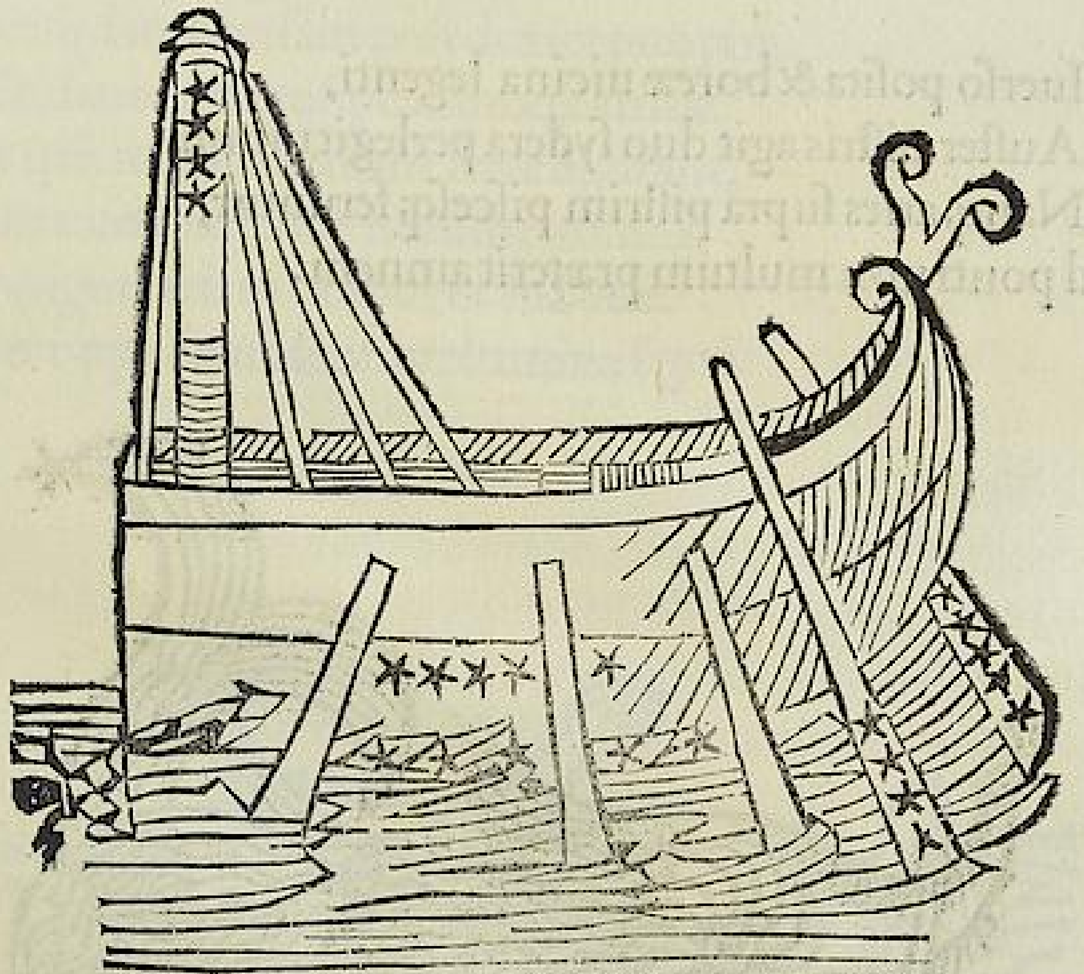

p Ost canis igitur magni caudam secundum stellarum ordinem nauis constituta est, quam quidam beneficio Mineruæ inter astra collocatam dicunt q̄q; prima ab ea fabricata est & mare qđ antea inuium fuerat hominibus peruiũ naualis ingenio fecit, quam notatam in cœlo figurauit, sed a gubernaculis usq; ad malum. nonnulli dicunt Danaum beli filium ex compluribus coniugibus quinquaginta

filias habuisse. fratrē autem eius Aegyptum totidem filios. Danaum aūt & filias eius interficere uoluit, ut regnum paternū solus obtineret, easq; filiis suis uxores a fratre poposcit. Danaus autem cognita malitia Mineruam inuocauit adiutricem. tunc primum dicitur Minerua nauim fecisse, quæ argos appellata est, cum qua Danaus ex Aphrica argos profugit. Aegyptus filios suos ad persequendum fratrem misit. Qui postquam argos uenerunt patruum impugnare cœperunt. Danaus autem ut uidit se eis obsistere non posse, dedit eis filias suas, quæ patris iussu uiros suos una nocte interfecerunt, sola hypermestra linum seruauit. ob quod phanum illis factum est. cæteræ uero dicuntur apud inferos in dolium ptusum aquam ingerere. Habet autem nauis stellas ĩ puppe quatuor. ĩ catastroma quatuor. in malo summo tres. in singulis temonibus quinque. sub carina quinq;. sunt omnes. xxvi.

CETVS

d Iuerso posita & boreæ uicina legenti,
Auster pistris agit duo sydera perlegit unum.
Nanq; aries supra pistrim piscesq; feruntur,
Bellua sed ponti non multum præterit amnem.

P Orro sub ariete & piscibus super fluuium cœtus in cœli regione collocatus

collocatus est. Dicitur autem a Neptuno missus ad Cepheum propter inuidiam Nereidis, a qua contra Cassiopeam & Andromedam exardescebat propter nimiam pulchritudinem. huic cetui Andromeda proposita erat, quem Perseus interfecit, & ab Ioue astris illatus est, ut memoria actus maneret. Habet autem stellas in caudæ extremo claras duas, a cauda usq; ad gibbum eius sex. sub uentre sex. Sunt omnes .xiiii.

ERIDANVS FLVVIVS.

Lanxere ignotis asiæ phaetondides undis,
Eridanus medius liquidis interiacet astris.
Huius pars undæ læuum ferit Orionis,
Lapsa pedem, procul a motis qui piscibus usus,
Vincula coniectat nodus cristam super ipsam,
Aequore pistris adit. sunt illi libera cœlo,
Sydera nonnullam speciе reddentia formam.
Sub leporisq; latus uersam post deniq; puppim.
Inter & Eridanum flexusq; cauumq; carinæ.
Atq; hæc ipsa notat, si nullam ferre figuram,
Sunt etiam toto sparsi sine nomine mundi,
Inter signa ignes etiam quibus & sua desit
Forma, per oppositi noscuntur lumina signi.

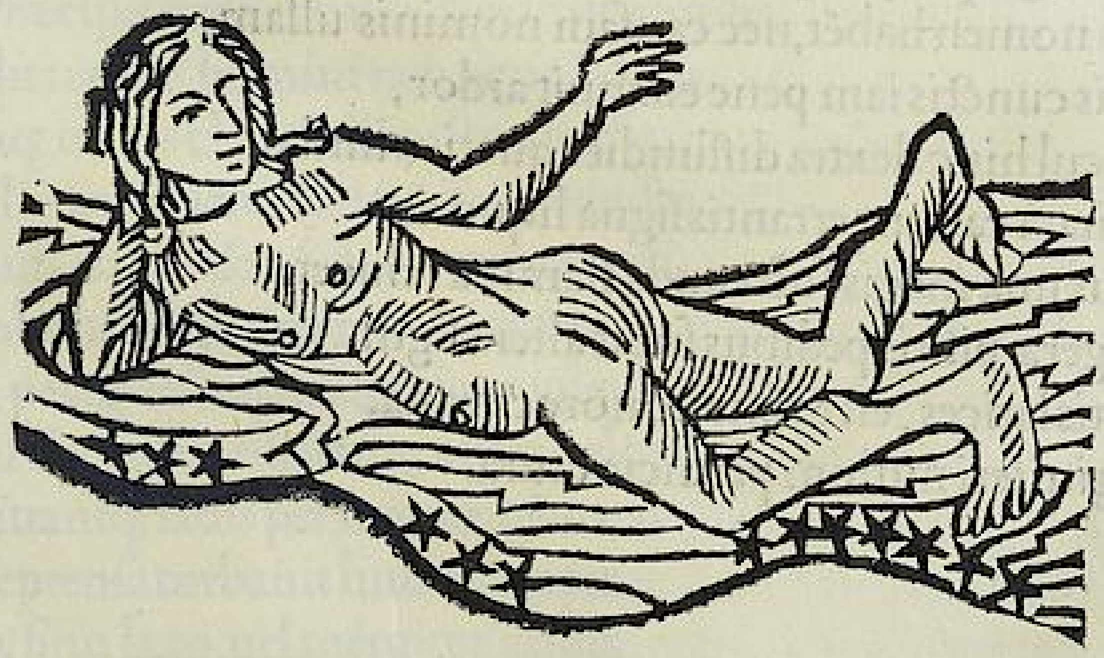

f Luuius ut supius diximus subter cetum collocatus est, cœli regione cernitur. Ad quem sinister Orionis pes extenditur. Ab Arato & Pherecide Eridanus padus esse putatur. & ideo inter astra collocatus, q᷑ a meridianis partibus dirigere cernitur. Hesiodus aũt dicit eum inter astra collocatum propter Phaethõta solis, & Clymenes filium qui dr̃ currum patris ascendisse. Cũq; a terra altius leuaret̃ præ timore ĩ Eridanũ fluuiũ, q & padus dr̃. cecidit, ab Ioue fulmĩe percussus. & omnia ardere cœperunt. causaq; extinguẽdi uniuersos amnes immissos esse, omneq; mortaliũ genus ĩteriisse, p̃ter Pyrrham & Deucalionem. Sorores quoq; Phaethõtis flẽtes ĩ arbores populos uersæ sũt, lachrymæq; earũ in electrum durare dicunt̃ Heliadesq; appellatæ. ipsæ autem nomĩa habuisse. Merope. Helie. Aegle. Aegiale. Petre. Phœbe. Chærie. Diosippe. Cygnus quoq; rex liguriæ Phaethõtis p̃pĩquus dum fleret, ĩ cygnum conuersus est, id quoq; monens flebile canit. a quibusdam uero Nilus, q & gyon existimat̃, & ideo ĩter sydera collocatus, q᷑ a meridianis partibus cursum dirigat. Est autem sydus multarum stellarum luce adornatum, & subiacet ei stella, quæ uocatur Canopus siue Ptolemæon splendẽs. tangitq; temonem nauis, apparet autem humillima, eo quod circa terram eẽ uidetur. & nullum sydus inferius apparet, ob quod terrestris uocatur. Habet autem stellas in primo flexu q̃tuor. in secundo tres. in tertio tres. usq; ad nouissimam septem, quas dicunt in ore Nili fluuii esse. sunt oẽs. xvii.

i Nfimus hydrochoos, sed qua uestigia figit.
Sunt aliæ stellæ, qua caudam bellua flectit.
Quaq; caput piscis media regione locatæ,
Nullum nomen habẽt, nec causam nominis ullam
Sic tenuis cunctis iam pene euanuit ardor,
Nec procul hinc dextra diffundit aquarius undas,
Atq; imitata cadunt errantis signa liquoris
E quibus una magis sub cauda flamma relucet.
Squamigeræ pistris pedibus subit altera signi.
Fundentis latices, est & sine honore corona.
Ante sagittiferi nullum pernicia crura.

Iſcis magnus cuius nepotes dicuntur piſces q̃ in circulo zodia
p co conſtituti ſunt, dicit' in aſtra collocatus, eo q decidens ĩ bo
eth ſtagno, ꝓhacetis filia Veneris ĩ piſcem ſit trãſfigurata, quã
ſyri deã nominauerunt. Quidam autem dicunt q de ſtagno filiam ue-
neris ſaluauerit. Vnde uſq; hodie ſyri piſces argenteos ĩ templo ſacraue-
runt. Eſt autem ſignum in parte auſtrali, q piſcibus orientibus orit', quẽ
piſcem dicũt aquarii urnæ habere effuſionem. Habet autem ſtellas .xii.
e quibus una fertur eſſe ſub pedibus aquarii, & tres in brachiis eius. Ipſæ
autem clariores eſſe cæteris noſcũtur. Inter hæc ſunt aſtra ſiue ſigna quæ
pleneţæ appellantur.

Ceanum occaſu tangit tanto & magis arte.
o Thuribulo metæ uim cœlo ſuſcipit, & iam
Præcipiti tractu uaſtis dimittitur undis.
Multa dedit natura homini rata ſigna ſalutis,
Venturamq; nouis cladem depellere ſuaſit.
Inter certa licet numeres ſub nocte cauenda
Thuribulum. nam ſi ſordebunt cætera cœli.
Nubibus obductis illo ſplendore timeto,
Ne pacem pelagi ſoluat uiolentior auſter,
Tunc mihi ſiccentur aſtricto cornua uelo.
Erigat. emittantq; latus per inane rudentes.
Quod ſi deprenſa turbauit lintea puppis.
Incubuitq; ſinu laxo, uel mergitur undis
Prona ratis, ſoluetq; inimicum Nerea prora,
Vel ſi perſpexit ſeruator Iuppiter æger.

Vltima persoluunt iactatæ uota salutis,
Nec metus ante fugit, q̃ pars effluxerit orbis
Quæ boream cœlum spectantibus indicet ortum.

s Acrarius qui & pharus dicitur est signum nauigantibus semper contrarium, qđ sequitur scorpionis caudam. Quod quidam locatum inter astra dicunt, ꝙ in eo dii primum mutuo coniurationem fecerunt, cūm Iouis contra Saturnum fecit, ꝙ memoriæ non solum astris illatum, sed etiam hominibus hoc habere institutum, quia ĩ agonibus & ludis quinquennalibus coronæ habent̃, & fœderis testes adhibent̃, iteq; uates per quos futura respondent̃ in sympoſiis domibus cō secrantur, & iure Iupiter igneum sibi uelamen ne eius fulminum potentia deprehenderetur adhibuit. Habet stellas quatuor. duas ĩ superficie. in qua prunæ fuisse dicuntur, duas in uase eius.

CENTAVRVS

i Nde peringentes costas per crura per harmos
Nascitur intacta sonipes sub uirgine dextra,
Seu prædam e siluis portat seu dona propinqua
Placatura deos cultor Iouis admouet aræ,
Hic erit ille pius chiro tutissimus omnis
Inter nubigenas, & magni doctor Achillis.
Hic humero medium scindens iter ætheris alti.
Sic tenuem traxit nubem stellas ue recondit,
Toto clarus equo uenientes nunciat euros.

Centaurus

c Entaurus dicitur Saturni & phillyræ filius.nā Saturnus cū Iouem filiū q̄reret in Thracia cum Phillyra oceani filia ī equum uersus dicitur concubuisse,& ex eā Chironē centaurū natum artis medicinæ inuentorē,ipsāq; in arborem φίλυραν hoc est Tiliam uersam esse & habitasse Chironem in pelio monte īter homines æq̄ssimum,a quo Aesculapius medicina,Achilles cithara.ī astrologia Hercules lr̄is instructi sūt,cuius hospitio cū Hercules uteret᷑ sicut Antisthenes dicit e pharetra sagitta lapsa dr̄ pedē eius uulnerasse,acceptoq; uulnere illum animam exhalasse,& ab Ioue astris illatum.est autē signum ad aspectum sacrarii. Vnde & ad idem sacrarium sacrificare ur̄.Habet stellas in capite obscuras tres.ī singulis humeris singulas claras.ī dextro cubito unam.in eadē manu unam.in medio pectore unam.in spina duas.in uētre splendidas duas.ī dextro lūbo clarā unā.in cauda tres.in singulis genibus retrorsus duas.ī utroq; harmo unā.ī utrisq; pedibus anterioribus singulas.fiūt oēs .xxxiii.Quidā arbitrant᷑ tenere ī sinistra manu arma & leporem.in dextra uero bestiolam quæ θηρίον appellat᷑ & εὔρουν idest utrem uini plenū,ī quo libabat diis ī sacrario.Habet aūt stellas bestiola ī capite unā in spina claram unā.in cauda duas.ī summo pede posteriore clarā unā. in anteriori pede unam claram.in thyrso tres.Sunt omnes.xxxiii.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0543
© Universitätsbibliothek Freiburg

HYDRA.

h Ic primos ortus Crater premit ulterioris,
Vocalis rostro corui super hydraq; lucet.

h Ydra super cuius caudam coruum sedere dicunt, & in medio urnam asserunt, est signum in parte australi caput deflexũ habens ad Cãcrum, cuius sinuosi corporis medietas est connexa sub leone, caudam uero extendit ad Cẽtaurum, supra quã sedet coruus qui coruus ideo inter astra collocatus dicitur, eo ꝙ fuerit ĩ tutela Apollinis, a quo missus ad fontem ut diis ad libandum aquam deferret, ꝗ cũ uidisset arbores grossos ficus habentes uolans consedit in eis donec maturæ fierẽt & aq̃ deferre distulit. post paucos aũt dies pacto sacrificio cũ ille ficus comedisset, & se diis peccasse sensisset, denuo ad fõtem ut aquã hauriret rediit, & ab hydra exterritus uas uacuũ reportauit dicẽs excessisse aq̃, q̃ fuerat ĩ fonte. cognoscẽs Apollo sibi coruũ peccasse, ꝓhibuit eũ eo tẽpore aquã bibere, ut Aristoteles dicit ĩ eo libro, ꝗ de bestiis scribit. Et Isidorus in naturalibus, uel ĩ physicis memoriæ tradidit, qđ ipse peccati pœnas daret, qui & postea astris illatus est. Crater autem in medio angue positus est, caudam autem anguis coruus appetit rostro, neque potest iuxta accedere ut bibat. Habet anguis stellas in capite claras tres. in prima flexura sex. & una ex eis obscura ad ultimum. in secunda

flexura

flexura tres. in tertia quatuor. in quarta duas. in quīta usq; ad caudā octo claras. fiūt oēs. xxvi. paululū sub prīa flexura crater siue urna situs est īcli natus ad genua uirginis. Habet stellas ī labris obscuras duas. Per singula latera tres. ī fūdo duas. fiūt oēs. x. Coruus aūt q̄ ē ad ultimā eius caudā spe ctās ad occasū habet stellas in capite clarā unā. ī ala duas. ī cauda tres. ī pe dibus singulas ab unguibus. sunt oēs sex. oēs simul fiunt. xxxxiii.

Etherium uenit thalamum super imbribus atrum.
a Et tonitru crebraq; abscondit grandine terras.
Temperat in geminis annum, nec crede sereno.
Nubila nec diuturna putes cum sydere cancri.
Fons erit ardentis, tamen hoc in littore certum.
Flagrantis placide lucens hic temperat annum.
Composuit sedem nemeæis finibus astrum
Virgineq; & libra semper pendentia tantum
Nubila continua magis in statione manebunt.
Nunc quoq; nulla fides cœlum cum scorpion acer
Stat super, incerta nanq; omnia lege feruntur,
Heu quantis terras cum Iuppiter ignibus omnis
Obruet, aut glomerata cadet quam densa per astra.
Immitis grando cœlo, quam sæpe sonabit.
Cum spatium attigerit tendentis singulaq; ignis.
Non terris imbres, ponto non flamina deerunt.
Et cœli terret sonitus mortalia corda,
Cum sedem ægoceri cithereius attigit ignis,
Horridus ad gelidos portendit aquarius ignes.
Hibernæq; cadunt pluuiæ concretaq; grando.
Piscibus a geminis sub prima recurrerit astra.
Hesperus hæc tibi signa feret cum lucifer ora
Ingreditur uenus alma polum, sed ubi hesperus ignes.
Prouocat ætherios, & noctem ducere terris
Incipit, exoriens ecce hæc citherea mouebit.
Vere caueto imbres & fulmina culmine ab alto,
Phryxeum rutilo pecus irradiauerit astro,
Nubila commixtusq; fragor pluuialibus undis.
Flaminaq; assiduo terris tum stantia pulsu.
E cœlo diri deiecti grandinis ictus,
Vere magis nitido tauri cum sydere fulxit.
Appota geminis eadem constantia præstat,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0545
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Cum dederit soles inducit nubila cœlo,
Nubila cum fuerint subitos mirabere soles
Et modo te uento gelido modo protinus imber.
Lucent alterna superabit nube serena.
Sin leuis ingressa est spatiosi sydera cancri,
Pacem mundus habet, nonnulli corpore soles
Pestiferi incendunt, non sydera densa solutos,
Astringunt artus alieno tempore lenis,
Omnia pacato tum sydere temperat aer,
Ac rapidis idem ne solibus æstuet orbis
Efficient magni conspecta signa leonis.
Virgine erunt pluuiæ, pleriq; in nube fragores,
Concaua quos reddunt incluso nubila uento
Detrahit autumno pluuias eademq; repellit,
Nubibus assiduis, cœlumq; ob frigora prima,
Extremum autumni superent glacialia terræ.
Scorpios at raris ne quis caua terra grauetur,
Horrebit pluuiis ad diros omnia nimbos,
Continuisq; ruit cum per sinuosa tenetur.
Cornua centauri rapida distincta sagitta,
Aegoceros imbres & crebro lumine ruptos
Nubibus elidet sonitus, tremuloq; nitore.
Flagrantis teli mortalia numina uincent.
Hæc eadem fundens prædicit Aquarius imbrem
Extremis sæuis maria increbescere uentis.
Ostendunt pisces Veneris quos stella notarit,
Et quoniam certis extat uia cognita signis.
Accipe quid moueat mundo cyllenius ignis.
Si modo phœbei flammas euaserit axis.
Matutina ferens solitos per sydera cursus,
Cum pecudum uillis auratum fulserit astrum,
Ventorumq; graues & diræ grandinis iræ.
Non intermisso patienti tempore surgent,
Qui pluuias alias etiam in regione notabis
Affore non omni. nanque est tunc imber in aruis,
Ast ubi se taurus sinuatis cornibus effert.
Grandine significat geminis, tranquilla sereni
Et placidum nautis spondet cœlumque fretumq;.
Nubila atq; imbres æstus ac frigora miscet.

Certior

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0546
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Certior ardor erit quãuis iuuet aura fauonĩ,
Cum uasti calida radiabit sede leonis,
Templa sed ætherei simul ac possederit ignis.
Omnia mixta feret, pluuias meditabitur ingens.
Vndiq; grando uenit. rumpuntur culmina nimbis
Centauri attigerit cum iam cyllenius arcus,
Aut ubi consurgit capricornus & ipse biformis.
Aut subitos cœlo deducet crebrius imbres.
Fulminis aut iactu magnum perrumpit olympum
Nulla serenato capricornus nubila cœlo.
Comparat aut gelidos flatus cœliq; fragores,
Non alio melius signo prædicere possis.
Piscibus hæc eadem quãuis cognoscere fas sit,
Quandoquidem exoritur mundo cyllenius ignis.
Quid faceret primum modo cum lumine solis,
Tempus & occasus moneat quoq; discere phœbi.
Ver erit hybernis totum execrabile nimbis.
Et crebro tonitru iunget Florentia rura
Spesq; nouæ segetis quatientur grandinis ictu,
Vretur cœlum magni cum regna tonantis.
Ingrediens pecudis ingreditur aurea terga,
Hinc & agenorei stellantia cornua tauri,
Quid ue ferant gemini rapido quid sydere cancer.
Si penitus quæras taurum sæuire uidebis.
Grandine nec contra ferri ratione probanda,
Aut cancro aut geminis calidus uestigia seruat.
Hic quo dicta leo sæuisq; caloribus ardet.
Flatus at geminis miscet tranquilla serenis
Speciferæq; manu tendenti libera nutu
Dissentit diuæ, sed ut hæc uentura serena,
Nuntiat, & uentis cessat mare, cessat & aer
Scorpios in pluuias rarus, sed nubibus atris.
Creber agit nimbos & sæua tonitrua portat.
Clara sagittiferi tetigit cum lumina signi,
Aegocero semper cœlo leuis excidit imber.
Frigidus at rapidis horrebit Aquarius euris.
Brumalesq; dabit pluuias atq; igne perenni,
Cum sonitu quatiet nubes secura laboris.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0547
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Non frustrans animum certo me limite ducat,
Hæc eadem tibi signa dabunt non irrita pisces.

s Olem per seipsum constat moueri, non cum mundo uerti, sed in zodiaci circuli obliquitate cursum peragrare paulo superius diximus, qui dum per trecentos sexagintaquinque dies, & quadrantem zodiaci lustret, & singula tricenis diebus denisq; horis ac semisse idest dimidia hora trāscurrat in cremento dimidiarum horarum quarto anno unum diem complet quem bisextum uuncupant, qui dies conficitur ex quadrantibus. Nam cum duodecies semis sex horas integras faciant idest quadrantem. Hic quadras quater ductus uigintiquatuor horas perfecit. idem unum diem cum sua nocte complet, & in quarto bisextum ut præfati sumus efficit. Sol interea dum igneus sit præ nimio motu conuersionis suæ amplius incalescit. cuius ignem dicunt philosophia qua nutriri, & econtrario elemento uirtutem luminis & caloris accipere, unde uidemus eum sæpius madidum atq; rorantem. Tunc autē eclypsim patitur quod latinæ defectio dicitur quotiens luna. xxx. ad eandem lineam qua sol uehitur peruenit, eiq; se obiiciens eum obscurat, unde deficere nobis uĩ, cũ ei orbis lunæ opponit̃. Signa enim tēpestatis uel serenitatis hoc modo astrologi mūdi cognoscēda eē dixerũt. Virgilius

náq;

nāq; ait. si sol ī ortu suo maculosus sit atq; sub nube latēs, aut si dimidia ps
eius apparuerit imbres futuros. item Varro ait, Si exoriens concauus
uidetur, ita ut e medio fulgeat & radios faciat partim ad aquilonem, par
tim ad austrum tempestatem humidam & uentosam futuram innuit. itē
si sol inquit rubeat ꝑin occasu sincerus dies erit. si palleat tempestatem si-
gnificat. Nigidius quoq; ait si pallidus sol in nigras nubes occidat, aqui
lonem uentum significat. Hunc etiam græci Apollinem appellauerūt.
a quo se spiritum accipere arbitrantur. ἀπόλλων r.n. græce latine perdēs
dicitur, ꝙ feruore suo omnem succum uirentium de quoquendo per-
dat herbarum. Hunc etiam diuinationis deum esse uoluerunt. siue qđ
sol omnia obscura manifestat in luce, siue quod in suo processu & occa
su eius orbita multimodos significationum monstret effectus. sol dici-
tur aut ex eo ꝙ solus sit, aut ꝙ solito per dies surgat & occidat. Hunc ēt
sine barba pingunt quia occidendo & nascendo semper est iunior, siue
ꝙ nunquam in sua uirtute deficiat, ut luna, quæ crescit aut minuitur.
Huic quoq; illam ob causam ꝙ aut quadripartitis temporum uarieta-
tibus anni circulum peragat, idest uerni æstatis autumni & hyemis, aut
ꝙ quadripartito limite diei metitur spatium. Vnde & ipsis equis con-
digna nomina posuerunt idest Erythræus. Acthæon. Lampros & Philo
gæus, Erythræus græce ruber dicitur, ꝙ a matutino lumīe rubicundus
exurgat. Actæon lucidus dicitur, ꝙ tertia hora instante lucidior
fulgeat. Lampros uero lucens uel ardens dicitur quod sit
dum ad umbilicum diei contra arcticum conscen-
derit circulum. Philogæus græce terram amās
dicitur ꝙ hora nona procliuior uer-
gens occasui pronus
incum-
bat.

Vna terris uicinior est q̃ sol, siue q̃ cætera errantia sydera. Vnde
l & breuiorē orbe celerius peragit cursum suum. Nam iter quod sol trecentis & sexagintaquinque diebus & sex horis peragit, luna uigintiseptem diebus & octo horis percurrit. singula uero signa sol tricenis diebus & denis horis ac semisse. Luna autem binis diebus & semis hora bisse unius perlabitur. Vnde fit ut quantum spatii in zodiaco luna percurrit, tantum sol tredecim diebus expleat. Hanc quidam philosophorum dicunt proprium lumen non habere, globiq; eius unā partem esse lucifluam, aliam uero obscuram & paulatim se uertendo diuersas formas efficere. Alii contra aiūt lunam globum suum habere, sed ignem a sole concipere, & quantum percutitur ardescere, & quantum à sole discedit augeri. Cum uero contrasteterit feritur ex aduerso & uelut speculum non uim sed imaginem reddit, unde & defectum patitur, si inter ipsam & solem umbra terræ interueniat. Hac enim crescente uniuersa gignentia pubescunt, tenuescente tenuātur. humor etiam & spiritus omnis augescit. tumescit oceanus. quod diuerso cœli & uagantium stellarum temperatur, atq; deteritur & infra fluit, id excipit luna & soli tradit

tradit. quo & animalia rugescunt & humus quodammodo animatur genitali calore,& ut ita dixerí uiua plurimum ualét in originibus quá í ortu sunt.languent in occasu.ortum facit in stella quam sol præterit,de inde statione matutina cum a quinto loco solis steterit in eodem manet signo donec ab eodem sole moueatur,quæ contraria est soli,mane occi dit. oritur simul nocte & uocat̃ Chronicos.Deinde rursus altero latere a quinto signo deprehensa post meridiana stationem facit donec ingresso sole idem signum sub radiis eius delitescens in totum occidat, aspiciunt inter se stellæ ex tertio signo quod dicitur trigonum & habét maxime confusionem .item a quarto signo quod tetragonon & centrũ uocatur,& in alterutrum maxime præstant effectum . item ex contrario quod est septimum signum & diametron uocatur, quæ maxime aduersum cætera diffident uel leuiter aspiciunt ,ut sextum quod dicitur exagonon.Signa tropica peregrinis natiõibus præsunt & omnino motibus & consiliis subinde uariantur, atque permutantur biformia generatione rerum omnium repetitionem significant, & interim dilationem solida uehementer & instanter efficiunt & ad exitum uel prospera uel aduersa perducunt sicut aspiciuntur a stellis ,uel fauentibus, uel repugnantibus. iam uero quia de eius cursu uel ordine sub breuitate diximus,restat ut quid de ea gentiles senserint edicamus . lunam gentiles Dianam germanam solis quem Apollinem nuncupabant fuisse dixerunt, & sicut a sole spiritum ita se a luna corpus accipere arbitrabantur. Dicebant enim eam uiarum præsidem,& uirginem eo quod in uia nihil pariat . idcirco igitur ambo sagittas habere dicuntur,quod ipsa duo sydera de cœlo radios usque ad terram emittant, ideo faces,quia luna illuminat sol & illuminat & exurit . ideo bigam luna dicitur habere, siue propter uelocitatem , siue pro eo quod nocte & die apparet. ideo unum equum album & alium nigrum dicitur habere, eo ꝙ hyeme & æstate plus luceat q̃ uere & autumno . Diana autem luna dicta est quasi diane eo ꝙ die ac nocte apparet ipsa,& luna eo quod luceat ,& triuia eo quod tribus fungatur figuris de qua Vergilius ait , Tria uirginis ora dianæ. nam eadem luna,eadem diana,eadem proserpina uocatur,idest cælestis terrestris,& infernalis.De qua quidá . Denique cum luna est , sublustris splendet amictu . Cum succincta iacet calamis latonia uirgo est . Lunam uoluerunt etiam apud inferos proserpinam, seu quod nocte luceat, siue ꝙ humilior currat & terris præsit . unde bigam boum habere dr̃, illo uidelicet pacto quo detriméta eius,non solũ terra, sed & lapides uel crebra animantium,& qđ magis ícredibile sit ét̃ lætamía sentiũt, q̃ í

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0551
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

lunæ incrementis eiecta uermiculos parturiant. ipsam Dianam dictam nemoribus uolunt simili modo quod arborum ac fruticum succo augmenta inducat. Deniq; crementis lunæ abscissa ligna furfuraceis tinearum terebra manibus fistulascunt. Nemoribus quoq; adesse dicit᷑, ꝙ oĩs uenatio plus nocte q̃ die dormiat. Endimionem uero pastorem amasse dr̃ duplo scilicet modo seu ꝙ primus hominum Endimion cursum lunæ inuenerit, uñ & triginta annos dormisse dicit᷑, quia nihil aliud in uita sua nisi repertioni studuit sicut Mnaseas ĩ primo libro de Europa scribens tradidit, siue qđ Endimionem amasse fert᷑, quia nocturni roris humor qui est syderum quoq; ipsius lunæ animandis herbaꝵ succis insudat᷑ & pastoralibus ꝓsunt successibus. Præterea signa tẽpestates uel & serenitatis in ea uideri posse antiqui dixerunt. Nigidius ait, si luna in summo circulo maculas nigras habuerit in primis partibus mensis, imbres futuros significat. si in medio tunc cum plena sit in eo corniculo serenitatẽ. Cæterum si rubet quasi aurum, uẽtos ostẽdit. fit enim uentus ex aeris densitate obducta sol & luna rubescunt. Item si cornua eius tetra fuerit nebula, tempestas futura est. Aratus autem dicit, si aquilonium cornu lunæ ẽ correctius aquilonium immĩere. Item si cornu australe sit erectius notum imminere. Quarta autem luna index futurarum certissima habetur aurarum. Vnde & Vergilius. Si in ortu quarto nãq; is certissimus auctor.

BRVMA IN FAVONIVM.

c Aesari nobilia sydera significant. iii. calen. ianuarias matutĩo canis occidet, quo die atticæ & finitimis regionibus aq̃la uespe occidere traditur. Pridie nonas Ianuarias cæsari delphinus matutĩo exoritur, & postero exorit᷑ fidicula quando sagitta uesperi occidit. Item quinto idus ianuarias eiusdem delphini uespertinus occasus & continui dies hyemis Italiæ cum Sol in Aquarium sentitur transire, qđ fere. xviii. cal. febr̃. euenit. viii. febr̃. regia stella appellata tuberone in pectore leonis occidit matutĩo, & pridie noñ. febr̃. fidicula uesperi occidit.

a Fauonio in æquinoctium cæsari significant. iiii. cal. mart. q̃triduum uarie, & . viii. cal. mart. hirũdinis usus, & postero die arcturi exortus uespertinus. Item nonas mart. cæsar cancri exortu id fieri obseruauit. viii. Idus mart. aquilonis piscis exortus, & postero die Orionis exortus, & in attica miluus apparere obseruat᷑. Idibus martiis cæsar ferales sibi notauit scorpionis occcasus. iii. calen. aprilis Italiæ miluus ostendit᷑. xii. cal. apriles equus occidit matutino.

Aeq̃noctium

Equinoctium uernum.viii.calē.aprilis peragi uidetur. Ab eo
a ad uergiliarum exortum matutinū cæsari significāt.iii.nonis.
Aprilis in attica uergiliæ uespere occultantur. Item post pridie
nonas apriles in Boetia & Caldeis Orion & gladius eius incipiunt abscō
di. Cæsari.vi.calen. Aprilis significat imbres libræ occasus.xiiii. calen.
maias succulæ occidunt uespere sydus uehemens & terra mariq; turbidū
.xvi.calen.maias, in Attica occidunt uesperi, cæsari.xv.calen.maias q̄tri
duum significant.xii.calē.maias assyriis succulæ occidūt uesperi quod
uulgo appellatur sydus parilicium, quoniam.xi. calen. maias urbis Ro
mæ natalis habetur, quo fere serenitas redditur. claritatem obseruationis
membrorum augmēto. hyadas appellantibus græcis quod nostri a simi
litudie cognominis uocabulum eis stellis propter succos impositum ar
bitrāť imperiti appellauere succidas. Cæsari.viii.calen.maias notanť di
es.vii.calen maias Aegypto hædi exoriūť.vi.calē.mai. Boetiæ & Atticæ
canis uespere occultať & fidicula mane oritur.v.cal.maias. assyriis ori-
on totus absconditur. Quarto autem cal.mai. assyriis canis.vi.non.ma-
ias Cæsari succulæ matutino exoriunť, &.viii.idus mai.capella pluuia-
lis. Aegypto autem eodem die canis uesperi occultať. Sic fere in.vi.idus
mai.q̄ est uergiliarum exortus decurrunt sydera.

Vergiliaꝝ exortu significant cæsari. post pridie idus mai.arctu
a ri occasum matutinum.iii.idus mai.fidiculæ exortus.xii.calē.
Iunias capella uesperi occidit. & in attica canis.xi. calē. iunias
Cæsari Orionis gladius occidere īcipit.iii.noñ.iunias assyriis aquila ori
tur uespi.vii.idus iunias arcturus matutino occidit Italiæ.iiii.idus iuni
as delphinus oritur in Aegypto.xi.calē.iulias eiusdem Orionis gladius
Cæsari occidere incipit.viii.cal. iulias lōgissimus dies totius āni, & nox
breuissima solstitium conficit.

Solstitio ad fidiculæ occasum, vi.calē. Iulias cæsari Orion exo-
a ritur, Zona autem eius assyriis.iiii.noñ. Iulias Aegypto uero ea
dem die procyon æstuosus matutino oritur, ꝙ sydus apud Ro
manos non habet nomen nisi canicula quā uolumus intelligere mino-
rem canem, ut in astris pingitur ad æstum maxime pertinēs, sicut paulo
post docebimus.iiii.noñ. Iulias caldæis corona occidit matutīo.attichæ
Orion totus eadem die exoritur. pridie idus Iulias. Aegypto orion desi-
nit exoriri.xv.calen. Augustas.assyriis Chiron exoritur. Deīde post tri
duum fere ubiq; confusus inter omnes sydus indicans ꝙ canis ortu uo-
catus sole partem primam leonis ingresso cum fit solstitium ꝙ sydus ac
cendit solem & magnam æstus obtinent causam.xvi.calē.aug. Aegypto
aquila occidit matutino æthesiarumq; podromi flatus īcipiūt ꝙ Cæsar

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0553
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

.x.calen.augu.sentire Italiam existimauit aquila atticæ matutino occidit.viii.idus augu.arcturus medius occidit.iii.Idus augu.fidicula occasu suo autumnum inchoat, aut annotat. sed uera ratio id fieri īuenit pridie idus augu. equus oritur uesperi, & Cæsari. Aegypto delphinus occidit.xi.calendas septembres assyriis stella, quæ ante uindemiator appellatur exoriri mane incipit, uindemiæ maturitatem promittēs, cuius argumento erunt agni colore mutati, & assyriis quinto calen.septē.sagitta occidit, etesiæq; desinunt. Ante uindemiator Aegypto nonis septembribus oritur. Atticæ arcturus matutino, & sagitta occidit mane.v.idus sep. Cæsari capella oritur uesperi. Arcturus uero pridie idus sept. imbres uehementissimos significat, terra marique. Ratio eius hæc traditur, si delphino occidente imbres fuerint, non defuturi sunt per arcturum. eius signi ortum seruat hirundinum habitus. nāq; deprehensæ intereunt. xvi. calen octobres Aegypto spica quam tenet uirgo oritur matutino, etesiæque desinunt.xi.calen.octobres commissura piscium occidit, ipsūq; equi sydus.viii.calen.octobr.iii.calen.octob hædi oriuntur calen. octobribus capella matutino exoritur.vi.nonas octobr. Atticæ corona exoritur mane.v.nonas octob. Eniochus occidit matutino.iiii.nonas oct. Cæsari corona exoriri incipit, & pridie nonās occidūt, hædi uesperi.viii. Idus octobr. Cæsari fulgens in corona stella exoritur. & tertio idus uergiliæ uesperi exoriuntur.xviii.calen.nouem.succulæ uesperi oriuntur pridie calē.nouembr. Cæsari arcturus occidit, & succulæ exoriuntur cum sole.quarto nonas nouembr.arcturus occidit uesperi, & Idus nouembr. Atticæ uergiliæ occasu suo hyemem inchoant.quinto idus Orionis gladius occidere incipit. Deinde.iii.Idus uergiliæ occidunt, occasum matutinum uergiliarum hestodes. natura huius quoq; nominis hestodis astrologiam tradidit fieri.

In æquinoctio autumni confitetur ꝙ tales.xxv. dies ab æqnoctio Anaximander.xxxi.eucthemon.xlviii.nos autem sequentes obseruationem Cæsaris.xlv.die ab æqnoctio dicimus fieri.

Ante omnia autem duo esse nomina cœlestis iniuriæ meminisse debemus. Vnum quod tempestates uocamus, in quibus grādines. procellæ, cæteraque similia intelliguntur, quæ cum plenilunio acciderint, ui maiore impelluntur. Hæc ab horridis syderibus exeunt (ut sæpius diximus) ueluti arcturo. Orione. hædis. Alia sunt illa quæ silente cœlo serenis noctibus fiunt nullo sentiente, nisi cum facta sunt publica, & magnæ sūt differentiæ a prioribus, aliis rudiginem, aliis uredinem, aliis caliginem impellentibus. omnibus uero sterilitatem. De

his

his nunc dicemus, quæ ante nos a nullo sunt prodita, prius causas reddemus eorum, quæ sunt præter lunarem, & quæ paucis cœli locis cõstant. Nanque uergiliæ primatum tenent ad fructus, quarum exortu æstas incipit, occasu hyems semestris spatio intra se, & messes uindemiasque & omniũ maturitatẽ amplexãtur. Est præterea ĩ cœlo qui uocatur Lacteus circulus etiã uisu facilis. huius d̃fluuio uelut ex ubere aliquo sata cuncta lactescunt, duorum syderum obseruatione aquilæ in septentrionali parte & in austrina caniculæ, cuius mentionem suo loco fecimus, ipse circulus fertur per Sagittarium & Geminos, solis centrũ ĩfra æquinoctialẽ circulum secãs. commissuras eorum obtinens, hic aquila illinc canicula. ideo effectus utriusque ad omnes frugiferas pertinet terras, quoniam in his tantum locis solis terræq; centra congruunt. Igitur horum syderum diebus si purus atque mitis aer genitalem illum lacteumque succum transmiserit ĩ terras, læta adolescunt sata, si luna qua dictũ est ratione roscidum frigus asperserit, admixta amaritudo ut in lacte puerperium necat. modus ĩ terris, huius iniuriæ q̃m fecit ĩ q̃cunq; conuexitate comitatus utriusq; causæ, & ideo non pariter in toto orbe sẽtitur, ut nec dies. Aquilam diximus in Italia exoriri. xiii. calen. Ianuarias, nec patitur ratio naturæ quicquam in satis ante eum diem spei esse certæ, Si uero ĩterluniũ ĩcidat omnes hybernos fructus lædi necesse est. Rudis fuit priscorum uita, atque sine literis non minus tamen ingeniosam fuisse in illis obseruationẽ apparebit, q̃ nunc ẽe rationẽ. Tria nãque tempora fructibus metuebãt, propter quod instituerunt ferias, diesq; festos. rubigalia. floralia. uinalia. rubigalia Numa cõstituit ãno regni sui. xi. quæ nũc agũtur, ad. vii. cal. Maii. qõiã tũc fere segetes rubigo occupat. Hoc tempus Varro determinat sole tauri partem decimam obtinente, sicut tũc ferebat ratio, sed uera causa ẽ ꝙ post dies. xix. ab æquinoctio uerno, per id quatriduum uaria gentium obseruatione, in quarto calen. Maii canis occidit sydus, & per se uehemens, & cui præoccidere caniculam necesse sit. idem itaque floralia quarto calen. easdem instituerunt urbis anno. dxvi. ex oraculis sibyllæ ut omnia bene deflorescerẽt. hunc diem Varro determinat sole tauri partem quartandecimam obtinẽte. Ergo si in hoc quatriduũ inciderit plenilunium, fruges & omnia quæ florebunt lædi necesse erit. Vinalia priora quæ ante hos dies sunt. ix. calẽ. Mart. de gustãdis uinis ĩstituta nihil ad fructus attinẽt, nec quæ adhuc diximus ad uites oleasque, quoniam earum conceptus exortu uergiliarum incipit, ad sextum Idus Maii, ut docuimus. aliud hoc quatriduũ est, quod neque rore sordere uelint. exhorrent. n. frigi

dum sydus arcturi postridie occidens, & multominus plenilunium icidere q̃rto nonas Iunias iterum aquila exoritur uesperi, decretorio die florentibus oleis uitibusque si plenilunium incidat in eum equidem & solstitium octauo calen. iunias in simili casu dixerim & canis ortũ post dies a solstitio. xxiii. sed interlunio accidente, quoniam uapore constat culpa, aciniq; præcoquuntur in callũ. Rursus plenilunium nocet adq̃r tũ nõas iulias, cũ ægypto caicula exorit᷑, uel certe. xvi. calẽ. aug. cũ Italiæ itẽ. iiii. cal. aug. cũ aq̃la occidit usq; i. x. cal. eiusdẽ. Extra has causas sũt uinalia altera quæ aguntur. xiii. calen. septẽ. & Varro, a fidicula incipiente occidere mane determĩat quod uult initium autumni esse, & hũc diem festum tempestatibus leniendis eẽ institutum, nunc fidiculam occidere sexto idus augu. obseruatur. Intra hæc constat cœlestis sterilitas, neq; negauerim posse eã permutari arbitrio legẽtiũ locorum æstimantium naturas, sed a nobis rationem esse demonstratam satis est reliqua obseruatione cuiusque constabunt. Alterutrum quidem fore in causa, hoc est plenilunium aut interlunium non erit dubium, & in hoc mirabilem admirari benignitatem naturæ succurritiam primum hanc iniuriam omnibus annis accidere non posse propter statos syderum cursus, nec nisi paucis noctibus anni, idque quando sit futurum facile nosci, ac ne per omnes menses timeretur earum quoque lege diuisum æstate interlunia, præter quam biduo secura esse hyeme plenilunia, nec nisi æstiuis breuissimisq; noctibus metui. nõ diebus item ualere. præterea tam facile intelligi ut formica minimum animal interlunio quiescat, plenilunio & etiam noctibus operetur. auem param oriente syrio ipso die non apparere, & donec occidat. e diuerso uirionem prodire ipso solstitii die. Neutrum uero lunæ statum noxium esse, nec noctibus quidem nisi serenis, & omni aurea quiescente quoniam neque in nube neque in flatu cadunt rores, sic quoque non sine remedio sarmenta aut palearum aceruos, & euulsas herbas fruticesque per uineas camposque cum timebis, incendito. fumus medebitur. hic e paleis & contra nebulas auxiliatur. ubi nebulæ nocent. Quidam tres cancros uiuos cremari iubent ĩ arbustis ut carbunculi nõ noceant. Alii siluri carnem leuiter uri a uento per totam uineam fumus dispergatur. Varro auctor est quod si fidiculæ occasu, quod est initium autumni una pica consecretur inter uites minus nocere tempestates. Archibius ad Antiochum Syriæ regem scripsit, si fictili nouo obserata obruat᷑ rubeta rana in media segete, non esse noxias tempestates.

Vertices

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0556
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

u Ertices extremos circa quos cœli spera uoluitur polos nuncupauere. e quibus unus est septentrionalis, qui boreas appellatur, qui nunquam occidit. Alter australis, qui terræ obiectus a nobis nunquam uidetur. Et austronothus dicitur, quem quidam dicunt esse Tethyn oceani uxorem nutricem Iunonis quæ fingitur in oceano prohiberi occidere. Hæc habet stellas in capite septem non claras. in utraq; aure duas. in harmo unam. in pectore claram unã. in pede priori unam. in femore posteriori duas. in pede extremo posteriori duas. in cauda tres. Sunt omnes. xx.

∗ F ∗
.∗.∗.I.∗.∗.
.N.
∗ I ∗
∗
.S.
.∗.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0557
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

FRAGMENTVM ARATI PHAENOMENON. M. TVLIO CICERONE INTERPRETE.

Quibus hinc subter possis cognoscere fultũ,
Iam cœli mediam partem terit ut prius ille.
e Chelæ cum pectus qđ cernitur Orionis,
Et prope cõspiciens paruũ sub pectore claro
Andromedæ signum deltoton dicere graii
Quod soliti, simili quia forma littera claret.
Huic spatio ductum simili latus extat utrunq;.
At non tertia pars lateris nam non minor illis.
Sed stellis longe densis præclara relucet.
Inferior paulo est aries & flamen ad austri.
Inclinatior atq; etiam uehementius ille,
Pisces quorum alter paulo prælabitur ante.
Et magis horrisonis aquilonis tangitur alis,
Atq; horum & caudis duplices uelut esse cathenæ
Dices aut diuerse per lumina serpunt.
Ad quæ unam tamen in stella communiter hæret.
Quam ueteres soliti cælestem dicere nodum
Andromedæ læuo ex humero si qua exere perges
Ad positum poteris supra cognoscere piscem.
E pedibus uatum summo Ioue Perseus es,
Quos humeros retinet de fixo corpore Perseus
Quam summa ab regione aquilonis flamina pulsat
Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeæ.
Diuersosq; pedes uinctos talaribus aptis.
Puluerulentus uti de terræ lapsus repente,
In cœlum uictor magnum sub culmine portat
At propter læuum genus omni ex parte locatas.
Paruas uergilias tenui cum luce uidebis.
Hæ septem uulgo perhibentur more uetusto
Stellæ, cernuntur uero sex undiq; paruæ.
At non interiisse putari conuenit unam,
Sed frustra temere a uulgi ratione sine ulla
Septem dicier ut ueteres statuere poetæ.
Aeterno cunctas æuo qui nomine dignant.
Alcyone Meropeq; Celæno Taygeteq;,
Electra Steropeq; simul sanctissima maia.

Hæ

Hæ tenues paruo labentes lūmine lucent,
At magnum nomen signi clarumq; uocatur
Propterea quod & æstatis primordia clarent
Et post hyberni præpandens temporis ortus,
Admonet ut mandent mortales semina terris
Inde fides leuiter posita & conuexa uidetur,
Mercurius paruus manibus quam dicitur olim.
Infirmis fabricatus in alta sede locasse,
Quod genus ad læuum nixi delapsa resedit,
Atq; interflexum genus & caput alitis hæsit.
Nanq; est ales auis lato sub tegmine cœli.
Quæ uolat & serpens geminis secat aera pennis,
Altera pars huic obscura est & luminis expers.
Altera nec paruis, nec claris lucibus ardet.
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen.
Hæc dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit, iam uero clinata est ungula uehemens,
Fortis equi propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis equus ille tenetur,
Piscibus, hinc ceruix dextra mulcetur Aquarii.
Serius hæc obitus terrai iussit equinis,
Quā gelidum ualido de corpore frigus anhelans
Corpore semifero nam capricornus in orbe.
Quem cum perpetuo uestiuit lumine titan,
Brumali flectens contorquet tempore cursum,
Hoc caue te ponto studeas committere mense.
Nam non longinquum spatium labere diurnum,
Non hyberno cito uoluetur curriculo nox.
Humida non sese uestris aurora querelis
Ocyus ostendet clari prænuncia solis.
At ualidis æquor pulsauit uiribus auster.
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Sed tamen iam anni labuntur tempore toto.
Nec cui signorum cedunt neq; flamina uitant.
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus,
Atq; etiam super hos naui pelagoq; uagato,
Mense sagittipotens solis cum sustinet orbem
Nam iam cum minus exiguo lux tempore præsto ē
Hoc signum ueniens poterunt prænoscere nautæ,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0559
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Iam prope præcipitante licebit uisere nocti,
Vt sese ostendens ostendat scorpios alte
Posteriore trahens flexum ne corporis arcum
Iam supera cernes arcti caput esse minoris.
Et magis erectum ad summum uersarier orbem.
Tum sese orion toto iam corpore condit.
Extrema prope nocte & Cepheus conditur ante.
Lumborum tenus a prima depulsus ad undas
Hic misso reuocans fulgens iacet una sagitta.
Quam propter nitens penna conuoluitur ales.
Et clinata magis paulo est aquilonis ad auras.
At propter se aquila ardente cum corpore portat.
Igniferum mulgens tremebundis æthera pennis.
Non minus ingenti cum corpore sed graue mœstis
Ostendit nautis perturbans æquora, signum.
Tum magni curuus capricorni corpora propter
Delphinus iacet, aut nimio lustratus nitore.
Præter quadruplicis stellas in fronte locatas.
Quas interuallum binas disterminat unum,
Cætera pars læta tenui cum lumine serpit,
Ille quæ fulgent luces ex ore corusco.
Sunt inter partes gelidas aquilone locatas.
Atq; inter spatium & læti uestigia solis.
At pars inferior delphini fusca uidetur.
Inter solis iter simul inter flamina uenti,
Viribus erumpit qua summi spiritus astri
Exinde orion obliquo corpore nitens,
Inferiora tenet truculenti corpora tauri,
Quem qui suspiciet in cœlum nocte serena,
Late dispersum non uiderit, abdita uero
Cætera se speret cognoscere signa potesse,
Nanq; pedes subter rutilo cum lumine claret,
Feruidus ille canis stellarum luce refulgens.
hunc tegit obscuris subter præcordia uesper.
Ver toto spirans de corpore flammam,
Aestiferos ualidis erumpit flatibus ignes
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor.
hic ubi se pariter cum solem lumina cœli,
Extulit aut patitur filiorum tegmine frustra.

Suspensos

Suspensos animos arbusta ornata tenere
Nam quorum stirpis tellus amplexa præhendit
Hæc augens anima uitali flamina mulcet,
At quorum nequeunt radices findere terras
Denudat foliis ramos & cortice truncos.
Hunc propter subterq; pedes quos diximus ante,
Oriona iacet leuipes lepus hic fugit ictus
Horrificos metuens rostri tremebundus acuti
Nam canis infesto sequitur uestigia cursu.
Præcipitantem agitans oriens iam deniq; paulo
Curriculum nunq̃ defesso corpore sedans.
At canis ad caudam serpens prælabitur argo,
Conuexam præ se portans cum lumine puppim.
Non aliæ naues ut in alto pondere proras,
Ante solent rostro neptunia prata secantes.
Sed conuexa retro cœli semper loca portat.
Sicut cum cœptant tutos constringere portus
At canis ad caudam,
Obuertunt nauem magno cum pondere nautæ.
Aduersamq; trahunt optata ad littora puppim.
Si conuersa uetus subter æthera uertitur argo,
Atq; usq; a prora ad cœlum sine lumine malum.
At malo ad puppim cum lumine clara uidetur.
Inde gubernaculum disperso lumine fulgens.
Clari posteriora canis uestigia condit.
Exin semotam procul in tutoq; locatam,
Andromedam tamen explorans fera quærere pistrix.
Pergit & usq; insitam ualidas aquilonis ad auras,
Cerula uestigat finita in partibus astra.
Hanc aries tegit & squammosi corpore pisces.
Fluminis in lustri tangentem corpore ripas.
Nanq; etiam eridanum cernes in parte locatum.
Cœli funestum magnis cum uiribus amnem,
Quem lachrymis mœstæ Phaethontis sæpe sorores
Sparserunt lætum mœrenti uoce canentes.
Hunc orionis sub læua cernere planta.
Serpentem poteris proceraq; uincla uidebis,
Quæ retinens pisces caudarum parte locata.
Flumine mixta retro ad pistricis terga reuerti.

Hanc una stella nectuntur quam iacet ex se.
Pistricis spinæ ualida cum luce refulgens.
Exinde exiguæ tenui cum lumine multæ
Inter pistricem fusæ sparsæq; uidentur,
Atq; gubernaculum stellæ quas contigit omnis
Formidans acrem morsum lepus, his neq; nomen,
Nec formam ueteres certam statuisse uidentur.
Nāq; sideribus claris natura poliuit.
Et uario pinxit distinguens lumine formas.
Hæc ille astrorum custos ratione notauit.
Signaq; signauit cœlestia nomine uero.
Has autem quæ sunt paruo sub culmine fusæ,
Consimili specie stellas pariliq; nitore
Non potuit nobis nota clarere figura.
Exinde australem soliti conuincere piscem.
Voluitur inferior capricorno uersus ad austrum
Pistrem obseruans procul illis piscibus hærens
Et prope conspicies expertis nominis omnes.
Inter pistricem & piscem quem diximus austri.
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquarii.
Propter aquarius obscurum dextra rigat amnem
Exiguo qui stellarum candore nitescit.
E multis tamen iis duo late lumina fulgent.
Vnum sub magnis pedibus cernetur Aquarii,
Quod superest gelido delapsum flumine fontis.
Spiniferam subter caudam pistricis adhæsit.
Etenus stellæ perhibentur nomine Aquarii.
Hic aliæ uolitant paruo cum lumine claræ.
Atq; priore pedum subeunt uestigia magni.
Arcitenentis & obscuræ sine nomine condunt.
Inde nempe cernes propter fulgentis acumen
Aram quam flatu permulcet spiritus austri.
Exiguo superum quæ lumina tempora tranat.
Nam procul arcturo est aduersa parte locata.
Arcturo magnum spatium superededit orbem.
Iuppiter hunc paruum inferiore in parte locauit.
Hic tamen æterno inuisens loca curriculo nox.
Signa dedit nautis, cuncti quæ noscere possent
Commiserans hominum metuendos undiq; casus.

Nam

Nam cum fulgentem cernes sine nubibus atris
Aram sub media cœli regione locatam,
A summa parte obscura caligine tectam,
Tum ualidis fugito deuitans uiribus austrum.
Quem si prospiciens uitaueris omnia caute,
Armamenta locans tuto labere per undas.
Sin grauis inciderit uehementi flamine uentus,
Perfringet celsos defixo robore malos.
Vt res nulla feras possit mulcere procellas.
Ni parte ex aquilonis opacam pellere nubem.
Cœperit, & subitis auris diduxerit ara.
Si numeros medio in cœlo Centaurus habebit,
Ipseq; cerulea contectus nube feretur.
Atq; aram tenui caligans uestiet umbra.
At signorum obitum uis est metuenda fauonii.
Ille autem Centaurus in alta sede locatus,
Qua sese claro collucens scorpios infert,
Hæc subter partem perpotans ipse uirilem.
Cedite qui partis properat coniungere chelis.
Hic dextram pergens quadrupedes qua uasta tenent
Quam nemo certo donauit nomine graium.
Tendit & illustrem truculentus cedit ad aram.
Hic sese inferni se partibus erigit hydra.
Præcipiti lapsu flexo cum corpore serpens.
Hæc caput atq; oculos torqueri ad terga nepai.
Conuexoq; sinu subiens inferna leonis.
Centaurum leni contingit lubrica cauda.
In medioq; sinu fulgens cratera relucet.
Extrema nitens plumato corpore coruus.
Rostro tundit & hic geminis est ille sub ipsis.
Ante canem graio procyon qui nomine fertur.
hæc sunt quæ uisens nocturno tempore signa,
Legitimo cernes cœli lustrantia cursu.
Aeternumq; uolens mundi pernoscere motum.
Nam quæ per bis sex signorum labier orbe,
Quinq; solent stellæ simili ratione notari.
Non possunt quia quæ faciunt uestigia cursu
Non eodem semper spatio portata teruntur.
Sic malunt errare uagæ per nubila cœli.

Atq; suos uario motu metirier orbes.
hæc faciunt magnos longinqui temporis annos
Cum redeunt ad idem cœli sub tegmine signum
quare ego nunc nequeo totos euoluere cursus.
Verum hæc quæ semper certo euoluunt̃ in orbe
Fixa simul magno sedem   gentibus orbes.
quatuor æterno lustrantes lumine mundum.
Orbis stelligeri portantes signa feruntur,
Amplexi terra cœli sub tegmine fulti.
E quibus annorum uolitantia lumina nosces.
quæ densis distincta licebit cernere signis.
Tum magnos orbis magno cum lumine latos.
Vinctos inter se & nodis cælestibus aptos.
Atq; pari spatio duo cernes esse duobus.
Nec sic nocturno cognoscens tempore cœlum.
Cum neq; caligans detergit sydera nubes.
Nec pleno stellas superaret lumine luna.
Vidisti magnum candentem serpere circum.
Lacteus in nimio fulgens candore notatur.
his non perpetuum detexens conficit orbem.
Sed spatio multum superes præstare duobus.
Dicitur & late cœli lustrare cauernas.
quorum alter tangens aquilonis uertitur auras.
Ora petens geminorum illustratum genus ardens.
In sese retinens auriga portat utrunq;.
hunc supera læuæ Perseus humeroq; sinistro.
Tangit ad Andromedam hic dextra de parte tenet̃.
Imponitq; pedes duplices equus & simul ales,
Ponit auis caput & clinato corpore tergum.
Anguitenens humeris connititur illa recedens.
Austrum consequitur deuitans corpore uirgo.
At uero totum spatium conuestit & orbis.
Magnus leo & claro collucens lumine cancer.
In quo consistens conuertit curriculum sol.
æstiuus medio distinguens corpore cursus.
hic totus medius circo disiungitur ipse.
Pectoribus ualidis atq; aluo possidet orbem.
hunc octo in partis diuersum noscere circum
Si potes inuenies supero conuertier orbe.

qnq;

Quinq; pari spatio par tristis esse relictas.
Tempore nocturno quas uis inferna frequentet.
Alter ab infernis austri conuertitur auris
Arcitenens humeris connititur illa recedens,
Distribuens medium subtersecat hic capricornum,
Atq; pedes gelidum riuum fundentis aquarii
Ceruleæq; feram caudam pistricis & illum,
Fulgētem leporem inde pedes canis & simul amplā,
Argolicam retinet crabro cum lumine nauem,
Tergaq; centauri atq; nepai portat acumen
Inde sagittarii defixum possidet arcum.
Hunc a clarisonis auris aquilonis ad austrum
Condens postremum tangit rota feruida solis.
Exinde in superas brumali tempore flexu,
Se recipit se dehinc orbi quinq; tributæ
Nocturnæ partes supera tres luce dicantur.
Hosce inter mediam in partem retinere uidetur
Tantus quantus erit collucens lacteus orbis.
In quo autumnali atq; iterum sol lumine uero
Exæquat spatium lucis cum tempore noctis.
Hunc retinens aries sublucet corpore totus.
Atq; genu flexo taurus connititur ingens.
Orion claro contingens corpore fertur.
Hydra tenet flexu crateram. coruus adhæret.
Et paucæ chelis stellæ simul anguitenentis.
Sunt genua & summi Iouis ales nuncius instat.
Propter equus capite & cerui cum lumine tangit.
Hosce æquo spatio deuinctos sustinet axis
Per medios summo cœli de uertice tranans.
Ille autem claro quartus cum lumine circus
Partibus extremis extremos continet orbes.
Et simul a medio media de parte secatur
Atq; obliquus in his nitens cum lumine fertur.
Vt nemo cui sancta manu doctissima pallas.
Solertem ipsa dedit fabrice rationibus artem.
Tam tornare cate contortus possidet orbis.
Quam sunt in cœlo diuino lumine flexi.
Terram cingentes ornantes lumine mundum.
Culmine transuerso retinentes sydera fulta.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0565
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Quattuor in motus cuncti uoluuntur eodem.
Sed tantum supera terras semper tenet ille,
Curriculum oblique inflexus tribus orbibus unus,
Quantum est diuisus cancer spatio a capricorno
Ac subter terras spatium par esse necesse est,
Et quantos radios iacimus de lumine nostro,
Quis lunæ conuexum cœli contingimus orbem,
Sex tantæ poterunt sub eum succedere partes,
Bina pari spatio cœlestia signa tenentes
Zodiacum hunc græci uocitant, nostriq; latini
Orbem signiferum perhibebunt nomine uero.
Nam gerit hic uoluens bis sex ardentia signa.
Aestifer est pandens feruentia sydera cancer.
Hunc subter fulgens cedit uis torua leonis.
Quem rutilo sequitur collucens corpore uirgo,
Exin proiectæ claro cum lumine chelæ,
Ipsaq; consequitur lucens uis magna nepai.
Inde sagitti potens dextra flexum tenet arcum.
Post hunc ore fero capricornus uadere pergit.
Humidus inde loci collucet Aquarius orbem.
Exin squamiferi serpentes ludere pisces,
Quis comes est aries obscuro lumine labens.
Inflexoq; genu proiecto corpore taurus,
Et gemini clarum iactantes lucibus ignem
Hæc sola æterno conuestit lumine lustrans.
Annua conficiens uertentia tempora cursus,
Hic quantus terris consectus pellitur orbis,
Tantundem patens supra mortalibus edit.
Sex omnes semper cedunt labentia nocte,
Tot cœlum iussus fugientia signa reuisunt.
Huc spatium tranans cæcis nos conficit umbris
Quod supera terras prima de nocte relictum est.
Signifero ex orbis & signorum ordine fultum
Quod si solis aues certos cognoscere cursus,
Ortus signorum nocturno tempore uises.
Nam semper signum exoriens titan trahit unum.
Sin autem efficiens signis mons obstruet altus
Aut adiment lucem cæca caligine nubes,
Certas ipse notas cœli de tegmine sumes.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0566
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ortus atq; obitus omnis cognoscere possis,
Quæ simul existant cernes quæ tempore eodem
Præcipitent obitum nocturno tempore nosces.
Iam simul ut supero se lumine cancer,
Extulit ex templo cedit delapsa corona.
Et loca conuisit cauda tenus infera piscis.
Dimidiam retinens stellis distincta corona,
Partem etiam supera atq; alia de parte repulsa est
Cum tamen insequitur piscis nec totus ad umbras.
Tactus sed supero contectus corpore cedit.
Atq; humeros usq; a genibus clarumq; recondit,
Anguitenens ualidis magnum a ceruicibus anguē
Iam uere arctophylax non æqua parte secatur
Nam breuior clara cœli de parte uidetur.
Amplior infernas depulsus possidet umbras
Quattuor hic obiens secum deducere signa.
Signifero solet exorbitum serius ille,
Cum supera sese saciauit luce recedit,
Post mediam labens claro cum corpore noctem
Hæc obscura tenens conuestit sydera tellus
Dimidiam retinet stellis distincta corona.
Ac parte ex alia claris cum lucibus errat,
Orion humeris & lato pectore fulgens.
Et dextra retinens non cassum luminis ensem
Sed cum de terris uis est par facta leonis,
Omnia quæ cancer præclaro detulit ortu.
Cedunt obscurata simul uis maior Aquarii.
Pellitur a flexo confidens corpore nixus.
Iam supero ferme depulsus lumine cedit,
Sed læuum genus atq; illustrem liquit in altum.
Plantam tum contra exoritur clarum caput hydræ
Et lepus & procyon, qui sese feruidus infert.
Ante canem inde canis uestigia prima uidentur
Non pauca e cœlo depellens signa repente,
Exoritur candens illustria lumina uirgo,
Cedit clara fides cyllenia mergitur unda.
Delphinus simul obtegitur depulsa sagitta,
Atq; auis ad summam caudam, primasq; recedit.
Pinnas, & magnus pariter delabitur amnis

Hic equus a capite & longa ceruice latescit,
Longius exoritur iam claro corpore serpens.
Crateraq; tenus lucet mortalibus hydra
Inde pedes canis ostendit iam posteriores,
Et post ipse trahit claro cum lumine puppim,
Insequitur labens per cœli lumina nauis.
Et iam iam toto processit corpore uirgo,
Hæc medium ostendit radiato stipite malum,
At cum procedunt obscuro corpore chelæ
Existet pariter larga cum luce bootes.
Cuius in aduersum est arcturus corpore fixus
Totaq; iam supera fulgens prolabitur argo.
Hydraq; quę late cœlo dispersa tenentur,
Nondum tota latet non caudam contegit umbra,
Iam dextrum genus & decoratam lumine suram
Erigit ille uagans uulgato nomine nixus
Quem nocte extinctum atq; exortum uidimus una
Persæpe ut paruum tranans geminauerit orbem.
Hic genus & suram cum chelis erigit alte,
Ipse autem præceps obscura nocte tenetur,
Dum nepa & arcitenens inuisant lumina cœli.
Non secum medium pandet nepa tollere uero
In cœlum totum exoriens conabitur arcus
Hic tribus elatus cum signis corpore toto.
Lucet at exoritur media de parte corona.
Caudaq; centauri extremo candore refulget,
Hic se iam totum cæcas equus abdet in umbras.
Quem rutila fulgens pluma præteruolat ales,
Occidit Andromedæ clarum caput & sera pistrix.
Labitur horribilis epulas funesta requirens.
Hanc conra Cepheus non cessat tendere palmas
Illa usq; ad spinam mergens se cærula condit.
At Cepheus caput atq; humeros palmasq; reclinat.
Cum uero uis est uehemens exorta nepai,
Late fusa uolat, per terras fama negatur,
Vt quondam Orion manibus uiolasse Dianam.
Dicitur excelsis errans in collibus amens,
Quos tenet ægeo defixa in gurgite echinus,
Brachia quam uiridi conuestit tegmina uitis.
Ille feras

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0568
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ille feras uecors amenti corde necabat,
Oenopionis auens epulas cœnare nitentis,
At uero pedibus subito perculsa dianæ,
Insula discessit. disiectaq; saxa reuellens
Perculit & cæcas lustrauit luce lacunas.
E quibus ingenti existit cum corpore præ se
Scorpios infesta præportans flebile acumen,
Hic ualido cupide uenantem perculit ictu.
Mortiferum in uenas fulgens per uulnera uirus.
Ille graui moriens constrauit corpore terram,
Qua re cum magnis sese nepa lucibus effert,
Orion fugiens commendat corpora terris.
Tum uero fugit Andromeda & Neptunia pistrix
Tota latet. cedit conuerso corpore Cepheus,
Extremas medio contingens corpore terras.
Hic caput & superas potis est demergere partes
Infera lumborum nunq̄ conuestiet umbra.
Nam retinent arcto lustrantes lumine suras.
Labitur illa simul gnatam lachrymosa requirens.
Cossiopea neq; ex cœlo depulsa decore
Fertur. nam uero contingens uertice primum
Terras post humeros euersa sede refertur,
Hanc illi tribuunt pœnam nereidos almæ.
Cum quibus ut perhibet ausa est cōtendere forma.
Hæc obit inclinata at pars exorta corona est,
Altera cum caudaq; omnis iam panditur hydra
Ad caput, & totum sese centaurus opacis
Eripit e tenebris linquens uestigia parua,
Ante pedum contecta simul cum lumine pandit,
Ipse feram dextra retinet prolabitur inde,
Anguitenens capite & manibus ꝓfert simul anguis
Iam caput & summum flexo de corpore lumen.
Hic ille exoritur conuerso corpore nixus,
Aluum crura humeros simul & p̄cordia lustrans.
Et dextre radios læto cum lumine iactans
Inde sagittipotens superas conuisere luces.
Institit & mergit nixi caput, & simul effert,
Sese clara fides & promit corpore cepheus
Feruidis ille canis toto cum corpore cedit.

Abditur Orion obiit simul abditus umbra est,
Inferiora cadunt aurigæ lumina lapsum.
Crus dextrumq; pedem linquens obit infera Perseus,
In loca tum cedens a puppi linquitur Argo.
Inde obiens Capricornus ab alto lumine pellit
Aurigam, instãtemq; capram paruosq; simul hædos,
Et magnam antiquo depellit nomine nauem,
Obruitur procyon mergunt alite lapsum
Et terris uolucris existit clara sagitta.

*
*.
*F*I*N*
I
.S.
*

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0570
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0571
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0572
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ARATI PHAENOMENA RVFO FESTO AVIENIO PARAPHRASTE.

Arminis inceptor mihi Iuppi
ter. auspice terras
Linquo Ioue, excelsam reserat
c dux Iuppiter æthram.
Imus in astra Iouis monitu. Io
uis omine cœlum,
Et Iouis imperio mortalibus
æthera pando.
Hic statio, hic sedes primi patris, iste paterni
Principium motus. uis fulminis iste corusci.
Vita elementorum. mundi calor, ætheris ignis.
Astrorumq; uigor, perpes substantia lucis.
Et numerus celsi modulaminis, hic tener aer.
Materiæq; grauis concretio succus ab alto.
Corporibus cœlo cunctarum alimonia rerum,
Flos & flamma animæ, qui discurrente meatu.
Mentis primigenæ penetralia dura resoluens.
Impleuit largo uenas operatus amore,
Ordinis ut proprii fœdus daret iste calorem.
Quo digesta capax solidaret sæmina mundus.
Inseruit rite hunc primum, medium, atq; secũdum.
Vox secreta canit sibi. nam permixtus utrinq;,
Et fultus sese geminum latus unus & idem est
Auctor agendorum propriiq; patrator amoris,
Et mundi uere pastor, sacer hic chaos altum.
Lumine perrumpit. tenebrarũ hic uincula primus
Soluit & ipse parens rerũ fluitantia fixit.
Hic dispersa locis statuit primordia iustis.
Hic digestorum speciem dedit iste colorem
Imposuit rebus sexuq; immixtus utroq;,
Atq; æui pariter gemini simul omnia lustrans.
Sufficit alterno res semine rerum opifex hic
Hic aliter rerum rex mundi celsa potestas.
Aetheris atq; herebi pigra inclinatio nodi.
Insociabilium discretio iusta deorum,
Cuius & extremum tellus opus ignea cuius.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0573
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Lumina sunt late sol & soror ille diei.
Tendat ut infusi rutilum iubar altera noctis.
Vt face flammanti tenebrosos rumpat amictus.
Nec desit genitis pater ullo in tempore rebus.
Istius ille anni pulcher chorus alta ut hebescat.
Terra gelu uer ut blandis adrideat aruis.
Puluerulenta siti tellurem ut torreat æstas.
Et grauis autumni redeat fœtura parentis,
Hoc duce per tumidi ferimur freta gurgitis, isto
Præceptore solum grauibus uersamus aratris.
Iste modum statuit signis, hic rebus honorem
Infudit, tenebris hic interlabitur æthræ.
Viscera, & æternos animat genitabilis artus.
Deniq; ne longum marcentia corda iacerent,
Mundaniq; ortus mens immemor omnia sensim.
Vilia conciperet neq; se subduceret unq̃.
Fontis in æterni primordia, quo uelut amnis.
Quem festina citis urget natura fluentis.
Lapsu continuo ruituræ in corpora nostra
Prorumpunt animæ seriemq; per æthera nectunt.
Hic primum gnidii radium senis intulit astris.
Mortalemq; loqui docuit conuexa deorum.
Cur hyperionios nepa circunflecteret ignes.
Autumni reditu, cur subgelido capricorno
Bruma pruinosi iuga tristia solueret anni.
Cur spatium lucis, madidæ cur tempora noctis
Libra, celerq; aries demenso pondere olympi
Aequarent qua parte polus sublimior alto.
Cardine ceruleas thetidis non tangeret undas.
Quis polus umbrifero lateat decliuis in axe.
Et uaga pallenti cur signa errore ferantur,
Quæ rursum ingenio numerisq; solensibus idem
Iuppiter efferri melius dedit incola tauri.
Musa ut cecropios raperetur & aonas agros.
Me quoq; nunc similis stimulat furor edere uersu
Tempora, cum duris uersare ligonibus arua.
Conueniat cum ueliuolo dare carbasa ponto.
Et cum uicticomo crinem tondere lyæo.
O mihi nota adyti iam numina parnasæi.

Oper

O per multa operum mea semper cura camoenæ.
Iam placet in superum uisus sustollere cœlum.
Atq; oculis reserare uiam per sidera maior,
Maior agit mentem solito deus, ampla patescit
Cirrha mihi, & totis se helicon inspirat ab antris.

ARCTOS.

O Mnia q̃ flammis pingũt radiãtibus æthrã,
Nox agit & uerso ceu fixa trahũt olympo.
At nõ cuncta tñ signo℞ in lege putanda.
Nam numeris & honor̃ caret, micat omnibus ignis
Et rutilo cunctis flagrat coma flammea crine.
Sed quia non certa formarum in luce notantur.
Omnia sideribus cassum fit cætera uolgus.
Mobilis en etiam mundi se machina uersat.
Ponderis & proprii trahit inclinatio cœlum.
Sed non axis item curui uertigine fertur
Aetheris, ut stilus in stabili conuoluitur orbi,
Luce manente tenusq; procul sacra uiscera cœli
Perforat, & mediæ molem terræ tenet illum.
Non prolixa dies, non incumbentis olympi
Cursus agit motatue loco labor, ut semel hærens
Constitit & ferri se circum cuncta remisit.
Nec minus extremo dispar polus oceano pars
Sublime erigitur, subit altera mersa sub undas.
Pars herebum & nigri iacet hæc ut conscia ditis.
Hic notus horriferis aquilonibus illa rigescunt.
Ac teres in gemina stridit uertigine cardo.
Alter in obtutum facilis latet alter & alto
Deprimitur barathro, sed qua sublimior axis
Tethyos undosæ linquit cetosa fluenta,
Contemplare sacras ut mundus subiit arctos.
Sic astrum dici gnidius dedit. ausone easdem
Voce feras, ursasq; & plaustra uocare solemus.
Fabula nanq; ursas species dat plaustra uideri.
Has pater omnipotens nemorosi in ualle lycæi
Ad suetas duris quondam uenantibus æthræ
Intulit, & raptor genitricis flore sacrauit.
Vel ceu fama dehinc docet altera creta, ubi fluctu
Tunditur insanis late circunsona cauris.

Iuppiter has idem rerum memor indultarum.
Et custoditæ referens pia dona salutis,
Cum puer agrestis inter curetas, & inter
Dictææ longum latuit crepitacula rupis.
Scandere flãmigerum uictor permisit olympum.
Nescia signa salis nocturniq; inscia casus.
Hospita & insanis aquilonibus haud tamen ollis
Ora uel aduerso sunt obuia pectora motu.
Versa lycaoniis sed suspectatur in ursis,
Forma super pariterq; polo uestigia librant.
In spinã & flammis ardentia dorsa iacentes.
Sic Iouis altrices teretem prope cardinis axem.
In caput inq; humeros helice cynosuraq; uersæ
Præscia uenturis dant semper signa procellis.
Nanq; helice graios, tyrios cynosura per altum
Parua regit. non ulla facem succenderit unquam
Stella prior, neq; flammigeros edixerit ortus.
Ante alia immerso cum iam titanius orbe
Imbuit & tremulo tartesia terga rubore.
Cressia quam flammans inter primordia noctis,
Maior agat, uultusq; sacros ostendat olympo.
Illa licet paruo iaceat temone per æthram.
Verior infidum tamen est currentibus æquor.
Cardine nam toto conuertitur haud mora longos
Pigra tenet gyros neq; ceu mollita parumper
Flectitur, aut tardo cohibet cunctamina lapsu.
Deniq; sidoniis dux ẽ cynosura carinis.
Rectior undoso cursus sulcatur in æstu.
Inter utranq; dehinc pro clari nominis arcto.
Ceu circunflexo sinuantur flumina lapsu
Sqãumeus agmen agens draco uoluit᷑ atq; obit ãbas
Spirarum curuis amfractibus. hunc quoq; ut artus,
Longius effusum spatiosa uolumina tendunt.
Compta lycaoniis includunt plaustra choreis
Qua caput est helices. fundunt sese ultima monstri
Agmina & hac cœli uix cauda in parte quiescit,
Altera qua spiræ sinus est, sublime reponit
Verticis, & curuo ceu circunclusa dracone.
In dorsum alterius dorso iacet anguis ab ore.
Vertitur

Vertitur ac longe postremam lapsus in arcton,
Rursum maioris repetit confinia signi.
Nec quæ stella caput flammarum insignit honore,
Sola micat sola uerubent incendia crista,
Sed setosa duplex adolet duo tempora fulgor,
Et duo sub geminis oculi fulgoribus ardent,
Vnicus ignis, item mento æstuat, ipsaq; forma
Verticis in nutum ueluti curuata parumper.
Qua per dimensos dimittitur ordo meatus
Flectitur, atq; helices caudam spectare uidetur,
Cuius in extremum spatio propiore per æthram,
Sibila protenti succedunt ora draconis.
Quin super illa etiam summa confinia cauda
Stella subit, dextri quæ temporis igne coruscans,
Aemula uicinis accendit lumina flammis,
At decliue caput uertexq; obliquior astris,
Hac in parte sacri procumbere cernitur axis.
Qua pater oceanus rutili reparatus eoi,
Occasus ortusq; sole moderante coercet,
Et gemina alternæ miscet diuortia mœtæ.

ENGONASIN

i Nde pruinoso si lumen ab ubsq; dracone,
Inconuexa feras, oculos que in proxima mūdi
Declines, qua parte globo tumet altior ortus,
Illa laboranti similis succedet imago.
Protinus expertem quam quondam dixit Aratus
Nominis & cuius latuit quoq; causa laboris
Pannyasi sed nota tamen ceu longior ætas,
Eruit excussis arcana exordia rebus.
Nam dura immodici memorat sub lege tyranni,
Amphitryoniaden primæuo in flore iuuentæ.
Qua cedunt medii longe secreta diei,
Hesperidum uenisse locos atq; aurea mala,
Inscia quæ lenti semper custodia somni.
Seruabat carpsisse manu postquam illa nouercæ,
Insaturate odiis serpens uictoris ab ictu,
Spirarumq; sinus, & fortia uincula laxans
Occubuit sic membra genu subnixa sinistro,
Sustentasse ferunt, sic insedisse labore.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0577
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Deuictum fama est ac tum tirynthius æthræ.
Inclytus & solio fultus sublime paterno est.
Iuppiter hanc speciẽ miseratus acerba laborum
Reddidit, & talem cerni permisit olympo.
En manus ipsa dei uiolenta in uerbera pendens
Exigitur, dextræq; dehinc impressio plantæ
Tempora deculcat maculosi prona draconis.

CORONA.

Oplite succidui qua sideris ampla patescũt
p Terga, dehĩc mersũq; iacet sublĩe hũero℞,
Aspice ceu rutilis uibret lux gnosia flãmis
Hæc quondã bacchi monumentum fulget amoris.
Hæc ariadnæi capitis testatur honorem.
Trina ter illustrant hanc lumina, parsq; coronæ
Serpentem uicina subit, qua sibila in arcton
Ora draco inclinans stridet flabris aquilonis.
Post tergum nixi pars uoluit, ac uelut hærens
Rursum defessi reseratur nuncia signi.

OPHIVCHVS

Stius extremo sub uertice, uertice quippe
i Sideris innixi clarum nosces ophiuchũ.
Tricceæi sidus stat nominis, & cui pingui
Thure epidaureæ fumant altaria sedis.
Instyga decursis parca℞ ab origine fusis
Merserat hippolytum sors ultima. iamq; per imas,
Cocyti tenebras & stagna nigrantia ditis,
Portitor ille charon thesidæ fata uehebat.
Hic immaturi sed enim miseratus acerbum
Lethi supplicium, neptuniq; aspera iussa
Algentis artus erebo procul intimo abusq;
Suscitat, atq; animæ rursum tepefacta calore
Viscera mundanas reuocat medicator in oras.
Non tulit omnipotens ortu cuiquam generato
Deucalioneo fas esse nouissima fata
Vincere, & incassum decurrere pensa sororum,
Moxq; trisulca polo iaculatus fulmina celso
Et super aeriæ uibrans incendia flammæ
Morte repertorem medicinæ audacis in umbras
Deiicit, ac gnato reparans solatia phœbo.

Asperaq;

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0578
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Asperaq; extincti miseratus fata nepotis,
Surgere nocturno iubet inter sidera motu.
Hic ergo insignis ardens uenas ophiuchus,
Hic rigidos artus formæ anguitenentis honore
Arduus, hic tantos humeris uibrantibus ignes
Euomit, ut pleno cum luna nitescet in orbe,
Menstruaq; ingenti iam tempora diuidit ortu,
Nequaquam lentis obscurior ex humeris lux
Marceat, at mãibus non compar flamma rubescit.
Nam suffusa leui resplendent ultima luce.
Sed cerni sunt prompta tamẽ postremaq; parco
Igne micant, ille angue manum consertus utranq;
Erigitur, serpensq; dehinc elabitur ambas
Flexilis, & medium cingit spiris ophiuchum.
Quem super hærentem plantarum mole duarum
Scorpios in geminas effusus uiscera partis
Afflictusq; oculos maculosaq; pectora pressus
Sustinet. attiguas euoluitur anguis in auras,
Agmine non æquo, neq; tenta uolumina compar.
Nam qua dextra manus sinuoso affigitur angui
Parcius ab domino terga explicat altera porro
Plurimus, ac multo per læuum pondere lapsus
Funditus & rutilo qua lux sedet ignea mento
Vsq; ariadnææ sese uicina coronæ
Lubricus inclinat. post spreta brachia quondam
Formidata truci suspexeris orioni.
Hæc concessa etenim curuis mercatio uelis.
Huc falcata hiodii repserunt cornua monstri
Sidereæ nimium facis indiga. nanq; hebes ollis
Ignis & obtuso marcent incendia crine.

BOOTES

Allisto rutilet stellis, quibus utq; ferinam
c prona sit effigiẽ, quo cardine torqueat axẽ
Semp ĩ occiduis attollẽs lampada flãmis
Arctophylax, siue (ut ueteres cecinere) bootes,
Famosa arcadici testans commenta tyranni.
Et licet instanti similis, similisq; minanti
Terga helices iuxta ꝑmat arduus, haud tamẽ unq̃
Impicturatæ plaustrum procurrere matris

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0579
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Fas datur,antiqui quoniam contagio in illo
Criminis,& ueterum prohibetur culpa malorum.
Nec minus in membris lux olim maxima uibrat
Omnibus,ardet apex capiti,micat ignea late
Dextera flammam,humeri flammam mouet istas
Inter utrunq; femur,qua se confinia lucis
Diducunt pedibus,maior qua luminis auras
Verberat,& rutilo sidus magis æstuat astro.
Nam locus arcturo sacer adscribitur illinc
Aurea,qua summos adstringunt cingula amictus,
Ebria flāmanti consurgit stella rubore

VIRGO.

q Va protenduntur uestigia summa bootis
Quaq; p īmensum circūflagrātibus astris
Circulus obliquo late iacet astriger orbe.
Contemplare sacros subiectæ uirginis artus.
Quā te quā memorē,siue est genitor tibi summus,
Iuppiter ex themide in terras demissa parente,
Seu patris astræi clarum es genus,aurea cuius
Sidera sunt proles,& qui pro munere morum
Inculpabilium nomen dedit omnibus astris.
Aut peleusiaci magis es dea littoris Isis,
Digna poli consors,& cura latrantis Anubis.
Seu tu diua ceres,sic nam tibi flagrat arista,
Et ceu syriaco torretur spica calore
Protentata manu ter quæ pernicibus alis
Nec sat certa gradum uiduataq; uertice summo
Fluxipilæ uestis uestigia lubricum ut æuum
Sors agat,& subitis obrepat mobile fatum
Temporibus,p̄cor in terras procul æthere ab alto
Flecte oculos,placidamq; meis uenerabilis oro
pande sacris aurem,tu cum sincera priorum
Vita hominum nullis ageret sub legibus æuum,
Aurea q̄ innocuos seruarent sæcula mores
Sponte sua,nec criminibus uia prompta pateret.
Inter confusos populorum libera cœtus
Versabare libens,nulliq; obnoxia culpæ
Corda inhibens media casto res more tenebas
Nullus telluri limes datus indice,nullo

Culta

Culta secabantur, neq; iam discretio campum
Metiri in dominos monstrauerat omnia rerum.
Vsurpantis erant promiscua thura per agros.
Præstiterant cunctis cõmunia cuncta uideri.
Deniq; cum placidas crebro dea uiseret urbes,
Tectaq; iusta uirum passim succederet illa
Feruentis late pelagi natura, salumq;
Fluctibus instabile & glauci uada turgida ponti,
Qua senior cano nutrit sub gurgite Nereus
Delphinos uirides, & physeteras anhelos
Ignorata suo seclusaq; fine iacebant.
Nulla fides undis, tumido commercia fluctu
Nulla petebantur. neq; longis nauita terris
Insinuare ratem ius fecerat, exul ut oris
Omnibus externas ueheret per inhospita gazas
Aequora, & insano penderet sæpe ꝓfundo
Omnia, sed cunctis nasci dabat aurea terris
Iustitia, & nullo discreuerat aere regna.
At postq̃ argento deformis uiluit ætas,
Rarius in terras os inclinabat honestum
Iam dea, uix summos adlabens deniq; montis.
Cum cedente die phœbus sub nocte ꝓpinqua
Occiduus ꝓnos urgeret in æquora currus,
Vsurpandam oculis se dabat adcurrentum.
Non ut fessa uirum repararet gaudia uultu,
Sed crepula ut late uomeret conuitia uoce.
Parcite uile genus lachrymis aiebat abortis.
Causa q̃relarum uſm est scelus, aurea quondam
Iudice me uestri uixerunt sæcla parentes.
Degener in uobis animus. solertia uobis
Peruigil. arte noua uitam traducere mos est.
Omne æuum studiis excuditis. hinc quoq; rursum
Proh pudor atq; dolor nascet᷑ uilior ætas.
Et lacerata genas ibit bellona per urbes
Saucia, ut infidas agitent certamina mẽtes.
Hæc ubi ꝑmœsto rauco congesserat ore,
Alite pro cursu sese in conuexa ferebat
Protinus, atq; oculos fugiens exosa sequentum
Linquebat cœtus hominum. ruit hæc quoq; rursũ

Viuendi ſeries,ac ſucceſſere pudendo
Aerea ſecla habitu. fraus ilicet,& furor ardens,
Atq; cruentus amor chalybis,ſegnisq; libido,
Et male ſuada lucri rabies,ſubit omnia terror
Degener,ac mœſtæ facies formidinis implet.
Secreti immodicus uada gurgitis ultima uerſat
Tiphys.agenoreo color hinc mentirier oſtro
Incipit,aſſyriumq; bibunt noua uellera ſuccum.
Ebria ut externo ſplendeſcat lana ueneno,
Sic iuſta in populos mox uirginis inculpatæ
Exarſere odia,& cœlum pernicibus intrat
Diua alis,ſpatiumq; ſibi ſubuecta per auras.
Vnde procul terras ſumma uix cerneret æthra.
Propter anhela libens late capit aſtra bootis
Iſtius.extremis humerorum partibus urget
Stella facem,qualiq; rubent incendia flamma,
Quæ ſubiecta procul caudam maioris adurſæ
Vertice brumalis circũuoluuntur olympi.
Talis utriq; modo ſimul & fulgore micat lux
Plurima.quippe ꝓcul clara fax ardet in arcton.
Ne contemplandi labor anxius omnia primis
Obuia ceu uibrant obtutibus unus ob ora
Quæ ſunt prima fere ueſtigia præminet ignis.
Altera qua pedibus regio eſt clunalibus ardet
Stella itidem genibuſq; dehinc ſe tertia promit,
Aemula qua rutilæ flagrant confinia caudæ.
Non tamen his ſpecies,non ſunt cognomina certa,
Sed permixta ſimul uulgi uice conuoluuntur.

GEMINI

i Lla quidem ſupero conſerta relabitur axe
Inſcia piſcoſi ſemper ſalis,ipſius autem
Subiectos capiti geminos tibi cernere fas ẽ,
Spartanam geminos ſobolem prolemq; tonantis
Egregiam,& proprio poſt reddita numina cœlo.
Nam lacedæmoniis mars cum caluiſſet aphidnis,
Caſtora cecropii tulit inclementia belli.
At frater lucemq; & fata ſuperſtitis æui
Exoſus,ſortem lachrymis efflagitat æquam.
Protinus alternæ germanos tempore uitæ
Iuppiter

Iuppiter attollit cœliq; in celsa receptans
Aeternæ flagrare facis iubet ignibus ambo.

CANCER.

Luo helices cãcer subuoluit.astraq; cãcro
a Iuno nouercales ut semper proderet iras
Præstitit.hic etenim lernæi gurgitis hydrã
Vreret Alcides cum flammiger ausus in ipsum
Repere uictorem,qua duro concaua dorso
Tegmina curuantur,geminus micat ardor in auras.
Hos dixere asinos ortos Thesprotide terra
Et sidus Lenæe tuum disterminat aer
Crassior.hos itidem qualis p̃sepibus esse
Forma solet,dispar chelaꝝ flamma coruscat.
Nãq; tribus stellis adoletur dextera cancro.
Leua duas pigro succendit fomite flammas.
Qua porstrema pedum rutilant uestigia in arcto,
Maxima flammigeri mundus trahit ora leonis.
Membra dehinc longi qua sese semita cœli
Plurima protendit,torrentur fomite acuto
Singula & assiduis ardet leo uiscera flammis.
Hic hyperionii flagrat uia solis.& isto
Se duce cærulei referunt momenta caloris.
Tunc succisa ceres statim cum mergite culmi
Construitur,flauos tondentur semina crines
Omnia,& aduectas late coquit area messes.
Tunc & threicii repetunt animosa aquilones
Flabra polo.tunc oceanum stata flamina cœli
Propellunt pelagus.longis hoc tempore in anni
Ocia sunt remis.pontus uehit ipse carinas.

AVRIGA

Vrigatorẽ par sit quoq; cura uidere.
a Nanq; tuas aures implebit fabula solers
Cretæi pecoris.hæc lac memoratur alũno
Infudisse Ioui capra,nutrix dicta tonantis.
Stelligero subuecta polo est.ille impiger autem
Pulcher Erichthonius currus,& quattuor olim
Iunxit equos.pronusq nũc procul in geminorum
Lęua iacet,fusoq; sup se corpore tendit
Plurimus.adq; Helices caput inclinatur ab ore.

Ille qdē ī spatium membra explicat. at capra leuo
Fixa humero clare sustollitur. ipsius autem
Fine manus paruas hedos que suspice flammas.
Qui postq̄ oceano sese expediere sonoro,
Sæua procellosis immittunt flabra fluentis.
Vt spumosa truci pulsentur littora fluctu,
Et uaga cæruleas inuoluant æquora puppes.

TAVRVS

Ec minus aurigæ q̄ sunt uestigia curui
n Corrnigeri late tenduntur pectora tauri.
Illic setosam pecoris perquirere frontem
Esto memor. flexo iacet illic crure, minaces
In terram figens oculos. tum cætera signa
Flammas que similem procul inter sydera formam
Ostentare ualent. gemino sic cornua ductu
Erigit ætherii rigor ignis & ignis utrinq;.
Sic camuris ardet protractibus, haud tibi signis
Perqrenda aliis, pecoris frons æqua resurget
Oceano proprio tau que deprehenderis ore.
Cornua sic uera sub imagine curua dehiscunt.
Sic media creber pecori frontem aspat ignis.
Sic hyades tauri toto ꝓcul ore coruscant.
At boream leuo qua taurus acumine pulsat,
Desuper aurigæ dexter pes imminet astro
Vna pedem aurigæ dextrum cornuq; sinistrum
Stella tenet pecoris simul inconuexa ferunt.
Sed prior occidui taurus subit æquoris undas.

CEPHEVS.

Ec mea musa senē tacitū cephea relinquet.
n Iasidē quoq; sūma poli Cephea reuoluūt.
Illum quin etiā rutilæ pater ītulit æthræ.
Donauitq; polo tergum cynosuridos ursæ.
Post habitat geminasq; manus a pectore tendit.
At diducta pedes tamen mensura seniles
Diuidit, extrema quantum pede distat ab ursa.
Non eget huius enim sedes sacra numinis hilum.

CASSIOPEA

r Vrsum decliui si uisum tramite uergas
Prima tibi ut flexi liquat spira draconis
Infortunatam

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0584
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Infortunatam spectabis cassiopeam.
Sed nec multa tamen cum cœlum lumine toto
Luna replet, tetram ut superet fax aurea noctem.
Occurret genitrix oculis quærentibus adsunt
Lucida mærenti, tenuis rubet ignis, & ægre
Lux hebes est matri. uix qualem Caria quondam
Nouerat intrantem per claustra tenacia clauem
Formatᵉ stellis distantibus. inq; humeros uix
Tenditur angustos, natæ fera fata retundunt.

ANDROMEDA

n Anq; subest, teretisq; poli simul orbe no- (tatᵉ
Andro meda ĩcẽdi, q̃ semp luce coruscans
Sponte oculos ĩ membra rapit face deniq; uertex
Ardet hanelanti, geminamq; per aera fundunt
Lucem humeri, & summis lux æstuat ignea plãtis.
Ignea quin etiam per cœlum cingula flagrant
Andromedæ, & toto uibrant in corpore flammæ.
Sed tamen hic etiam uiuax est pœna dolenti.
Nam diducta ulnas magna distendit in æthra
Vinculaq; in cœlo retinent quoq; tenuia quippe
Brachia contortis adstringunt nubila nodis.

EQVVS.

r Vrsus odorato q̃ uertex crine tumescit
Andromedæ capiti succigitᵉ ĩdiga pleni,
Aluus eq summo quã fax ĩ uertice uibrat
Virginis inq; auras cornuuice surgit acuti.
Ipsa sub abscisso late micat aurea uentre,
Cornipedis simul hunc lux indiscreta renectit,
Communiq; rubent duo semper sydera flamma.
Tris latus atq; armos aliæ pecoris pinxere.
Et spatio disiuncta pari fax æmula flagrat.
Plurimus ignis inest, uasto globus æstuat orbe.
Sed non & capiti similis rubor, ipsaq; ceruix
Quãuis procero surgat iuba maxima collo,
Languida marcenti uix est spectabilis igne
Vltima, quæ mento sese explicat haud minor illa.
Quattuor est primis quæ formam lumine claro
Cornipedis simulant non hinc equus ĩteger artus,
Non quadrupes cœlo sustollitur, at tenus aluo

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0585
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Erigitur,media iam cætera pone negantur.
Et quatit ætherias primis modo cruribus auras.
Nunc hunc aonio quondam memorant helicone
Inclyta post lyciæ redeuntem bella chimæræ,
Mystica qua rupes doctis obmurmurat antris
Herbarum carpsisse comas,& gramine odoro
Expleuisse famem,sed cum sitis arida fauces
Vreret ac nullo manaret gurges hiatu,
Illisisse pedem cornuq; excita repente
Lympha camœnalem fudit procul hippocrenen.
Aones hoc latici posuerunt nomen equino
Pastores.strepit hæc placido inter saxa susurro.
Atq; helicone cadens sese sitientibus herbis
Inserit ,ascræas donec uaga gurgite ualles
Viuificet,rigat has animas & thespia pubes
Semp,& in latices inhiat gens fontis alumni.
Ast equus alterno redit inter sidera motu.
Oceaniq; salo caput exerit,haud tibi magni
Cura laboris erit cœlo spectare sereno
Cornipedem .micat ille procul flagrantibus astris.
Et perfusa recens educit pectora ponto.

ARIES.

t Vnc celer ille aries longi qui limitis orbe
Aethera pcurrés,nūq̄ cynosuridos ursæ
Segnior ab lapsu cōuertit̄ haud ,pcul astro
Visus equi,magno celsum secat aera motu.
Partior hic rutilæ semper facis.indigus ignis
Spectatur iusti.nam quanti luminis astra
Esse solent,aciem quibus aurea luna retundit
Marcida lanigeri tm̄ se forma sub auras
Exerit . in tenui quāquam primordia phœben
Orbe habeant,nulloq; decus dea proferat ore.
Sed licet hunc oculis frustra sectere per æthram
(Nam semper propriis caret ignibus)en tibi ,ppter
Andromedæ claro rutilantia cingula in astro
Suspectanda patent.uocat ingens baltheus ultro
Quærentem non longa aries statione locatus.
In cōuexa redit paruo se tramite.subter
Distinet & medio cœlum citus ordine currit

Vltima

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0586
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Vltima chelarum qua brachia quaq; corusco
Circulus axe means rutilum secat oriona.

DELTOTON

St etiam graio quod semp nomie nostri,
e Deltotō memorāt similē latus istud utrūq;
Porrigit.sūmū signo caput āgulus arctat.
Et gemini suprema iugi uicinia mordet.
Tertia quæ stantes sustentat linea ductus,
Parcior haud simili sese sub limite tendit,
Et contracta modū gemina face flammigerarum
Stellarum superat.quin & quæ subter in astro
Lanati marcent pecoris,pluuioq; tepescunt.
Iam uicina noto minor istic linea luce
Et fulgore facis præuertitur.at locus olli,
Post tergum Andromedæ sic se tulit ordo dicatus.

PISCES

Inc si uicino flectaris lumina uisu,
h Inq; notū sēsim boreali ab cardie doctus
Inclinere oculos proles tibi tertia piscis
Surget bombycii,sedes data quippe duobus
Piscibus ingenti qua celsam circulus æthram
Orbe secat,tendit qua penna extrema sinistræ
Ales equus,mundo qua pectora laniger alto
Vrget & aduerso surgentem corpore taurum.
Respicit,hinc medio signantur sidere pisces
Quorum alius rigida consurgit in aera forma
Celsior & boream ꝓpior sapit alter aquarum,
Troicus haurit aquas funditque ephebus ab urna
poneauidus iacet in notialia nubila pronus,
Sed tamen hi late stellis ex ordine fusis,
Nectuntur caudas & lenta trahuntur utraq;
Vincula per cœlum coeunt quæ cingula rursum.
Et rutilo confixa quasi super igne tenentur
Cœlestem memorat quem solers græcia nodum.

PERSEVS. (re piscē

e X hūero Andromedæ læuo quoq; nosce-
Qui rigidum celsi suspectat cardinis axem
perfacile est ulnæ nam proximus iste sinistræ,
Cærulus erigitur quin & uestigia ꝓpter
persea sub uolucri par est tibi quærere forma

In caput inq; humeros rotat ægrã machina mundi.
Andromedam threici nam sub flabris aquilonis,
Nititur alato uindex pede, maxima cuius
Dextera mærentis solium prope cassiopeæ
Tenditur, ingentiq; dehinc uestigia passu.
Pulueruleuta quasi cano procul aere pandit.

PLEIADES.

p Leiades femoris pariter sub fine sinistri.
Perseus protollit locus has habet arctior oīs
Connexas lente facis haud procul istas,
Ostentat rutili lux sideris ægra sororum
Lumina, nec claro flagrat rubor aureus astro.
His genitor uero si fluxit fabula fonte,
Pœnus atlas subiit celsæ qui pondera molis.
Cælifer atq; humero magnum sup̄ æthera torquet.
Fama uetus septem memorat genitore creatas
Longæuo. sex se rutila inter sidera tantum
Sustollunt. septem fert fabula prisca sororum
Nomina, sex sese tenui sub lumine reddunt,
Electra Alcynoe Celæno Taigeteq;,
Et Sterope Meropeq; simul famosaq; Maia.
Prole dei cerni sex solas carmine Mynthes
Afferit, electram cœlo abscessisse profundo
Ob formidatum memorat prius oriona.
Pars ait ideæ deflentem incendia Troiæ,
Et numerosa suæ lugentem funera gentis
Electram tetris mœstam dare nubibus orbem
Sæpius obscuris caput ut sit cincta tenebris,
Non nūquā oceani tamen istā surgere ab undis,
Inconuexa poli, sed sede carere sororum.
Atq; os discretum procul edere destitutam.
Germanoq; choro sobolis lacerata ruinis.
Diffusamq; comas cerni, crinisq; soluti
Monstrari effigiem diros hos fama cometas:
Commemorat tristi procul istos surgere forma.
Vultum ardere diu. perfundere crinibus æthram.
Sanguine sub pingui rutiloq; rubere cruore.
Quin meropen addit postq̄ sisypheia uincla,
Et thalamos sæuo sortita est omine diuum.

Indignam

Indignam aeria credunt mage sede fuisse.
Sic anceps numeri fit fabula, sexq; per æthram,
Vergilias cernit. tenet usus sed simul omnes,
Arctauere globum ter in auras angulus exit
Flammiger, & mixtis atlantides ignibus ardent.
Nec tamen est famæ similis uigor, ampla sorores
Fabula nobilitat modus ollis parcus & ignis.
Vix tenui longe face fit spectabilis, istas
Alterno redeunt cum bina crepuscula mundo.
Seu nox australes adolet cum cerula flammas.
Seu matutinus cum sidera disiicit ortus.
Conuolui cœlo summæ pater annuit æthræ.
Nec minus arenti cum crine attollitur æstus.
Et cum cana comas redit anno bruma rigenti.
Tempora designant. nam si se gurgite tollunt
Vergiliæ, curuas in flaua noualia falces
Exercere dies si condunt æquore flammas,
Tellurem presso proscindere tempus aratro,

LYRA.

St chelys illa dehinc tenero qua lusit ĩ æuo
e Mercurius curua religans testudĩe chordas.
Vt parnasseo munus memorabile phœbo
Formaret neruis opifex deus hanc ubi rursum.
Concentus superi compleuit pulcher Apollo,
Orphea pangæo docuit gestare sub antro.
Hic iam fila nouem docta in modulamina mouit,
Musarum ad speciem musa satus ille repertor.
carmina pleiadum numero deduxerat. at cum
Impia bassaridum carpsisset dextera uatem,
Et deuota uirum tegeret libethra peremptum.
Intulit hanc cœlo miseratus Iuppiter artem.
Præstantis iuuenis pecudesq; & flumina uates
Flexerat adnixi qua semet sidera porro
Sustollunt, læuum ꝓpter chelys hæc fœmur adstat.
Aduolat est aliud latus ales. & ore canoros
Tenditur ad neruos, media est lyra sede dicata.
cygneo capiti, & curuo contermina signo.

CYGNVS.

n Anq; & sydereis cygnus secat æthera pēnis,

Donatus cœlo non claro lucidus astro,
Sed tamen os flagrans & guttura longa coruscans,
Grandibus aut equidem stellis non his tamen atris,
Obscuris ue micat, trahit inconuexa uolatum.
Per facilem & dextro late cepheida dextram,
Radens remigio summa ad uestigia læuam.
Declinatur equi, sic magno præpes olympo
Subuehitur, subit occidui sic marmoris undas.

AQVARIVS.

Ampost cornipedē flagrāt duo sidera pisces,
n Pisces bombycii caput aut subter equinum.
Laomedontiadæ se dextera tendit ephebi.
Ipse dehinc longos insignis aquarius artus,
Adstat ad hirsuti caudam pulcher capricorni.

CAPRICORNVS.

Mus ut astrali descendit circulus axe,
i Signifer inq; notū rutili cadit orbita solis,
Hispida setosi marcet species Capricorni.
Hic iam threicio ueniens a cardine phœbus,
Vertit iter pulsusq; deum mirabile dictu,
Brumalis redigit non tum mihi longa phaselis
Aequora tententur, non tum freta turbida pinu
Quis petat, angusto decurrat tramite nanq;
Parua dies uastoq; dehinc deprehensus in alto,
Nequicquam pigræ clamauit sidera lucis
Interea totis notus acer sæuiet undis.
Excitumq; salum uerret notus. aurea solis
Cum rota cornigeri sidus pepulit capricorni.
Tum dirum cœlo frigus redit. aspera nautis
Tunc sunt fluctiuagis. tamen isti sæpe malorum
Immemores, agitant totos in fluctibus annos,
Mergorum & focæ similes. trahit unda pauentis,
Ac retrahit. quærunt oculis distantia longe
Littora, & in pontum cogunt lucra semper hiantes.

SAGITTARIVS.

Ar metus ex pelago tibi sit quoq; sole sagitta
p Cū leuis adflat', cū lux in arundine flagrat.
Ignis mūdani cum tela extrema coquuntur,
Cumq; sagittiferi torret uapor aureus arcus,
Tum

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0590
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Tum quoq; si piceam specteris surgere noctem.
Informem tetris tellurem ut uestiat alis.
Littus ama, fuge solers cærula tegmina noctis
Exitiumq; sali, rabidiq; pericula ponti.
Ante ueni, iam solue memor uaga carbasa malo.
Iam prolixarum iaceat rigor antennarum.
Mensis at infausti uel duri sideris index.
Scorpius exoriens sit tempore noctis adultæ.
Hic matutino ueniens procul æquore cœlum.
Exigit e pelago, telum trahit ultima cauda.
Cunctatur pigro post tergum sidera iuxta.
Arcitenens tardos & gurgite liberat artus.
Tum cynosura & iam maturæ in tempore noctis.
Altius in boream sustollitur abditus autem
Orion redeunte die, tum brachia Cepheus,
Protentasq; manus mediamq; immergitur aluum.

SAGITTA

q Vin norunt alia superum conuexa sagittam.
Sed tamen hæc arcu tereti caret inscia neruis.
Inscia nam domini est cœlum supaduolat ales
Ales olor sed threicio conterminat axi,
Cana pruinosas extendit colla sub arctos.

AQVILA

Rmiger hanc etiã Iouis aduolat arbiter ignis.
sa Aetherii sed membra minor ꝓcul hic tñ alto.
Cum redit a pelago mouet ĩconuexa uolatũ.
Fine tenebrarum summæq; in margine noctis
Spumosum late mare subruit omnia cœli,
Omnia terrarum mox flabra procacia uerrunt.

DELPHIS

Vm curuus caudam subit inter sidera delphis.
t Dux neptune tui quõdã super æquor amoris.
Hic iam detrusæ ĩ latebras ꝓcul amphitrites.
Arduus occiduos humeris ubi sustinet axes.
Pleiadum genitor perruperat hic uagus omni.
Gurgite dilectam domino maris ultimo ab orbe.
Mollis dorsa tulit breue signo corpus in astris.
Et super auritum ponto surgit capricornum,
Hic medios artus teter stupet altera porro.

Quattuor illustrat facibus rubor aureus, atq;
Bisgemino discreta situ micat ignipotens lux,
Omnia quæ soli & rigido intersusa aquiloni,
Aetheris incurui moles rotat, inq; frequentes
Occasus ortusq; trahit moderator olympi.
Sunt digesta mihi quæ rursum limite abusq;
Sese hyperonio pluuialis concaua in austri,
Dimittunt tetram donec notus ambiat æthram.
Dicere romuleo connitor carmine solers.

ORION.

Vbtrahit obliquo qua sese circulus orbe,
s Signifer in borean australes egerit umbras,
Vt medii iam mole poli fera pectora tauri,
Suscipit orion .neq; quisq̃ nocte serena
Transierit celso late se cardine pandit,
Auratumq; rubens dimittit baltheus ensem .

SIRIVS.

Alis & ipse uiꝝ gemina ad uestigia custos.
t Insequit' sic flammigero distĩguitur astro.
ætheriæ cãis ille plagæ. cui plurimus ardor
æstuat in mento . multus rubor imbuit ora
stridit anhelanti face pestifer aera motu.
Torret & in modici terras coquit ignibus astri.
Hic uarios ardet stellis rutilantibus artus.
Sed non est similis cunctis uigor. undiq; quippe
alueus ocenea est mento grauis effluit ardor .
Qui formidato sub nomine sirius æthram
Vrit, huic rutilos si sol adflexerit axes.
Quantus corporibus . quãtus labor imminet agris.
Marcebunt sata cuncta, diu nanq; indiga succi,
Si qua iacent cedunt ualido penetrata calori'.
ac decoctorum languebunt gemina florum,
Illa autem in terno quæ sunt animata uigore,
Si prius attollit, blandusq; illabitur herbas,
Sirius & dulci nutrit tepefacta sereno .
Hunc hunc flammãti cum primum uibrat ab ortu
auribus atq; animo capimus, ꝑcul altera, si qua
Stellarũm fulcẽt rutilant quæ plurima longi
Bellua fert lateris, neq; multa luce coruscant.

Et

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0592
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Et designandis tantum sunt addita membris.

LEPVS. (gnus

p Aruulus ĩ stellis lepus ẽ quoq;. nãq; ubi ma-
Emicat orion gemina ad uestigia subter,
Vrgetur cursu rutili canis. ille per æthram
Effugit instantem, ꝑmit autem Sirius ore.
Auritum primis emittit gurges ab undis.
Ille minax pauidum superedítur, & procul idem
Cum lepus occiduum sese inclinauit in æquor,
More latebrarum repetens freta, Sirius alto
Defluit ab cœlo, mersumq; per humida quærit.

ARGO

Agnus iasoniã cauda canis extrahit argo.
m Puppe refulgẽtẽ, neq; enĩ se thessala cymba
Solẽne ĩ faciẽ mõstro mouet extía puppis.
Surgunt oceano uelut alto a gurgite nautæ
Cum portum tenuere auidi, uolitantia raptim
Sipara conuertunt, tergũq; in curua remulco
Littora certatim subeunt simul, illa marinas
Iam defuncta uias procul imi littoris algas
Pone subit, terramq; tenens secura quiescit.
Sic argo rutilam tantum inter sidera puppim
Ducitur, occultat rigido tenus altera malo.
Sponte gubernaclum puppis dimittit in undas,
Celsior, ac merso descendit in æquora clauo.

CETOS

Istantẽ Andromedã prolixi tramite mũdi
d Perterret cetos. nam threicii prope flabra
Andromedã boreæ celso rotat æthere cardo.
Bellua dira noto uehitur. trahit auster in arcto
Ora inimica salo. nam qua se laniger alto
Cœlo Aries tollit, qua piscibus astra duobus
Augentur, rutilat subter nereia pistrix,
Efflua percurrens non multi fluminis astra.
Illa memor longe formidinis, illa duo℞
Inter signa tenax, horret squalentia monstri
Terga ꝓcul, pauidũq; super caput inserit undis.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0593
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

FLVMEN.

q Vin & cæruleo flumen quoq; gurgite manans
Astra inter sedesq; deum pars æquoris esse
Credidit. ausonii nanq; hunc dixere priores
Eridanum, uenetos late qui lapsus in agros,
Alpino adriacos impellit gurgite fluctus.
Hic fusum cœlo quondam phaethonta sub undas
Excepit senior, leue cum sensere iugales
Aetherii rectoris onus, cũq; ignifer axis
Tramite sub mundi mortales spreuit habenas.
Diis data tum late texere incendia terras.
Astra uorax ignis, flammæ sola cuncta coquebant.
Donec fata sui miseratus Iuppiter orbis,
Redderet ætherii phœbo moderamina cursus.
Illum ꝓlixis duræ phaethontides ulnis
Planxerunt, rediit supero pax aurea mundo.
Eridanumq; senem nutu Iouis omniparentis
Astra receperunt. pharium pars altera Nilum
Commemorat, largo segetes quod nutriat amni,
Arentisq; locos unda fœcundat alumna.
Vel quod de medii prolapsus parte diei,
Vastus in æquoreas pelagi sese inferat undas.
Iste pedem leuum rutili subit Orionis.
Fusaq; quæ geminos adstringunt uincula pisces,
Heridani coeunt anfractibus, ut procul ille
Tenditur effusi ui gurgitis. huc quoq; cristæ
Cedit apex, summa qua lux pistrice coruscat
Desuper, & flamma caudaꝶ cingula figit.

PISCIS MAIOR

i Nnter demissum ꝓcul in uada cærula clauum
puppis iasoniæ depictaq; terga carinæ.
Et pistrim undicolam, leporis qua tendit' aluus
Stellarum creber rutilat rubor, haud tamen istis
Vel lux multa micat, uel fit memorabile nomen.
Nulla etenim forma flammaꝶ Iuppiter ignes
Discreuit. nullos simulant hæc corporis artus.
Qualia digesto mundus sacer ordine uoluit,
Semp in antiquum retrahens iter omnia secum
Sæcloꝶ serie longa. istas deniq; signant.
Interualla

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0594
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Interualla faces,similis quoq; lux habet omnis,
par modus,occasu pariter referuntur & ortu,
Ne expectanda forent ponto q sola carerent
Cætera descriptis aptantur singula membris.
Formaq; flagrans leporem,qua Sirius urget
Languida nec certo sub nomine cuncta feruntur
Vltra setosi rursum speciem Capricorni.
Cardinis immersi qua sunt australia flabra
In pistri horrificam conuersus uiscera piscis
Subuehitur.notium uocat istum græcia piscem.
Stellæ aliæ mundo qua pulcher Aquarius instat,
Et qua cristato consurgit bellua dorso,
Vsq; sub aerii rutilantia sidera piscis,
Sunt mediæ flammæ steriles ac lucis egenæ.
Nam passim ignoti uice uulgi semet in æthram
protollunt dextram,sed tantum propter ephœbi
pocula,quem diuum mensis gestare loquuntur,
Efflua se species liquidarum fundit aquarum
partis in geminas,lux illic clara duabus
Est solum facibus,non hæ spaciosa per æthram
Interualla tenent.neq; lumen lumine forte
Collidunt,uni phrygium nam subter ephebum
Ardet apex,alii qua curuam bellua caudam
Terminat insignis,lato uomitur globus igni.
Cunctis nomen aqua est,quæ stellæ deniq; propter
Ora sagittigeri,qua se uestigia prima
Cornipedis simulant circũuoluuntur olympo
Quis face sub tenui tenebrosus marceat ignis.

ARA.

e Cce uenenatæ q̃ Scorpius agmine caudæ
plurimus erigit̃,tepidũq; sup̃micat austrũ.
paruulus hic arã locus exprimit.hoc satis arcto
Tempore suspicies mundo rutilante referri.
Nam polus aduerso qui tollitur axe bootis
Quantum suspenso uada linquit turbida cœlo
Oceani,tantum in sibimet contraria tendit.
Arcturum uertex leuat arduus,imbrifer austri
Aram cardo p̃mit.breuis olli semita cœli,

Occasusq; celer tamen isto luci parensnox
Fata hominum miserata prius, miserata labores
Certa procellarum statuit procedere signa.
Ne tibi cum denso conducitur aere cœlum,
Inter nimbiferas nubes spectabilis extet
Ara poli, longa ut glomerent circũq; supraq;
Fœta pruinaꝝ se uellera, qualia tristi
Coguntur uento, terraq; excita per æthram
Nubila conceptos effundunt desuper imbres.
Non aræ, non sit tali sub tempore uertex
Clarior hoc nam sæpe nouum prænoscere signo
Nox docuit, noctis siquis præcepta sequatur,
Incassum zephyri uoluunt mare, si quis at ista
Respuat incautas percellent flabra carinas.
Vix scis sera Iouem subeat miseratio rerum.
Pigra salus nautis redeat fluitantibus alto.
Certior ast ollis ueniet spes axe supremo,
Si boreæ stringat rutili coma fulguris auras.
His signis austri raptabunt flabra fluentum,
Donec de boreæ rutilum iubar emicet axe.
At si Centauꝝ medio sub tramite cœli
Videris, ut fluctu tantum discedat eoo,
Quantum adit occasum, sit tectus desuper autem
Nube humeꝝ & cœlo sint omnia signa priora
Eurus erit, uerret salsi uada gurgitis eurus.

CENTAVRVS.

c Ontẽplator enĩ geminæ rutilantia formæ
Viscera, ꝗ signis subtexit mẽbra duobus.
Nã q̃ parte hominẽ q̃drupes sustollit eq̃no
Ventre supstantem uersatur scorpius ingens.
At qua cornipedem media uir fundit ab aluo,
Curua uenenati sunt tantum brachia signi.
Ille autem dextram protendere uisus ad aram
Cœlicolum iustæ persoluit munera uitæ.
Agrestemq; manu prædam gerit, hic ubi celso
Pelion adsurgit dorso, nemorasaq; late
Inserit aeriis iuga nubibus arbiter æqui
Egerat Alcidæ legum post bella magister.

HYDRA.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0596
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

HYDRA.

Esuper ingenti sese agmīe porrigit hydra,
Quæ prolata salo lōge latus explicat æthra
In cancrꝛ protenta caput, caudamq; feroci
Centauro inclinat, transit spaciosa leoni
Viscera, & ingenti sub uirgine summa quiescit
Quin etiam sperare putes sic agmina cœlo.
Lubrica conuoluit sic spiras pendula torquet.
Sic & flāmigero linguam iacit ore trisulcam.
Spirarꝛ medio gestat cratera coruscum,
Vltima cæruleum sustentant agmina coruum
Ales, ut intento fodiat uaga uiscera rostro.

PROCYON.

u Ltimus ē Procyō geminorꝛ subditus astro,
Ore micans rutilo, trina face uiscera lucēs.
Ista uolutatos cernūtur cuncta per annos.
Hæc uehit oceanus pater omnia, mersaq; rursus
Hauriet oceanus. trahit ingens machina cœli,
Cuncta superpingunt rutilam sua sidera noctem.

PLANETE.

q Vinq; itidē stellæ similes, q̄bus haud sit imago
Ne quas formarꝛ doctus notet adfixarꝛ.
Per bissena poli uolitant rutilantia signa.
Nullus eas alio pacto deprendere certet.
Tam uaga per totam cunctis uia defluit æthram.
Semper & aduerso referuntur tramite mundi.
Mundus ab eoo trahitur reparabilis alto,
Pronus atlantei procul in uada cærula ponti.
Illæ in subiecti cogunt iter ætheris orbem
nitentes in summa poli, motuq; feruntur.
Aduerso solis radiis ceu cum uada cymbam
Prona uehunt, si quis prora nitatur ab alta.
In puppim proferre pedem uia carpitur olli.
Cursibus inceptis contraria uis tamen istis
Obuia labenti semper sustollitur æthræ.
Vnica que in solis adolent incendia flammis
Longa uolutandis, tamen ollis tempora currunt,
Pigraq; se referunt sedes sortita priores.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0597
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Omnia, non illas animis audacibus ergo,
Carmine non cæco tentauimus; hoc satis unum
Musa mihi. satis hoc longi labor egerit æui,
Si defixarum cursus & signa retexam.

CIRCVLI

Q Vattuor aerios Zonæ cinxere meatus,
Quattuor has cursus & tépora nosse uolété
Scire sat é. qn signa etiá sunt quattuor istis
Plurima, quæ zonis hærentia coluoluuntur.
Ipse inconcussa retinentur sede per annos.
Mutuaq; implexa sibimet consortia mordent.
At modus in binis protendit aera, pepli
Sidera nocturni si suspectare libebit.
Nec scindunt medium phœbeia lumina mensem.
Languat ut in stellis species hebes omnia cœli
Illustrante dea, ac flammans superante minores.
Orbe sed haud pleno finit igni feruere acuto
Sidera, candentis speciem super inspice lactis
Protendi cœlo, color olli nomen ab ortu
Primigeno statuit se Zonam græcia solers
Concelebrat nostro, sic baltheus ore notatur.
Non isti forma similis, similisue colore
Circulus est alius modus & mensura duobus,
Est compar solis. alios duo parcior arctat
Linea, nec multa trahit istos ambitus æthra.
Horum alius duri cum soluunt flabra aquilones,
Et cum præcipitant borealia flamina sese,
Axe Lycaonio iacet obuius. hic geminorum
Sunt capita. hic genua aurigæ defixa quiescunt.
Circulus hic idem retinet pede persea leuo,
Atq; sinistro humero cubito tenus. hic quoq; dextrī
Sustinet Andromedæ manus extima desuper acri
Subrigitur boreæ, cubito inclinatur in austrum
Mœrens Andromeda, hic celeris uestigia summa
Præstringuntur equi, præstringitur ales ab ipso
Verticis extremo. secat hic humeros Ophiuchi
Circulus, & secum flagrantia dorsa reuoluit,
Erigones tepidum sese summittit in austrum,

Virgineusq;

Virgineusq; pudens Zonæ super imminet artus.
Sed leo sed cancer borealis tramite cœli
Viscera protendunt, at circulus ima calentis
pectora perq; aluum procul in postrema leonis
Succedit. secat ast alius per uiscera plana.
Et medio subter caua tegmina diuidit orbem
Lumina recludens altrisecus orbita porro.
Ista poli partis si discernatur in octo,
Quinq; superuoluit se partibus. at tribus alti
Intrat stagna sali, sol istinc flammiger æthram,
Iam relegit, pulsuq; deus semel ordine facto
Flectitur æstiuo, neq; celsum semita in axem
Sideris erigitur uia rursum nota iugales
Suscipit, inq; notum rutili redit orbita solis.
Circulus iste quidem Cancro tenus adiacet axe
Semper in occiduo procul alter cardine in austri
Diuidit imbriferi corpus medium capricorni.
Idæiq; pedes pueri postremaq; caudæ
Ceruleæ, breuis hic lepus. hic canis artus
Conditur extremus. hic thessala cernitur argo.
Hic centaureæ fera molis terga secantur.
Iste uenenatæ disiecta uolumina caudæ
Amputat. hic arcu protenditur ampla sagitta.
Vltimus hic phœbo locus est, ubi lapsus in austrum
pellitur albenti, cum canent tempora bruma,
Sideris hic mœtæ procul istuc cælite cursu,
Axe sereniferi descendit sol aquilonis.
partibus iste tribus tantum se circulus effert.
Quinq; latet creperi succendens stagna profundi
Inter utrunq; dehinc quantus iacet ambitus illi.
Zona per cani speciem, quæ lactis in æthra
Cernitur ingenti se tramite linea tendens,
Diuidit ima noti, discernit & alta aquilonis
Hic luci modus & tenebris sub lege magistra,
pensatur, nox æqua diem subit æmula phœbus.
Lumina substituit paribusq; reuoluitur horis.
Vel cum summa æstas coquit agri uiscera hiantis,
Vel cum floricomo iam tellus uere mouetur.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0599
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Aſt iſti celſæ qua tramite panditur æthræ,
Indicium eſt aries. hunc totum linea quippe
Suſtinet. hic tauri curuantur crura minacis,
Et rutilat ſtellis hic baltheus Orionis.
Spira anguis leuis hic. craterq; tenacia corui
Ora inhiant. hic ſunt flexaꝝ deniq; flammæ
Chelaꝝ. genua hic rigidi uibrant ophiuchi.
Nec Iouis armigero caret alite. nanq; per ipſum
Fulua aq̄la eſt caput. hic equus eminet. hicq; comāti
Ceruice erigitur claræ dator hippocrenes.
Tris omnis recte contentos tramite cœli,
Diſtantiſq; pari ſpatio ſibi tranſigit axis,
Omnibus & mediis ut circūfunditur idem.
Deſuper obliqua eſt aliis uia quartus & iſte
Stringitur arctatus zonarum mole duarum,
Quas ab diuerſa mundi regione locatas
Scire repercuſſi momentum diximus aſtri.
Hunc alius medium medius ſecat haud dea pallas.
Vel licet hæc cunctos præcellat acumine diuos.
Compingat parili ſic lubrica plauſtra meatu
Implicet, ut ſpaciis ſibimet diſtantibus orbes.
Qualia deuexo nectuntur ab ordine cuncta.
Vrgenturq; uiam ſimilem nocteſq; dieſq;
Lucis ab exortu procul in uada calpe titana,
Nanq; titaneo cum ſunt elata profundo,
Rurſus in occiduos merguntur ſingula fluctus
Ordine partito. ſimilis naſcentibus ortus.
Scandendi lex una mouet. par deniq; lapſus
Omnibus, & ſimili conduntur ſidera caſu.
Ille autem oceani tantum deſcendit in æquor,
Quantum ab cæruleo diſtat Cancro Capricornus.
Et quam multus item eſt ubi gurgite ꝓtulit ortum.
Tantus in aduerſas itidem eſt cum labitur undas.
Signifer in ſpacium quantum deducitur oræ
Ambitus extremæ. puncti uice terra locanda eſt.
Vnde acies oculis cum tenditur hæc quoq; puncti
Sedem habet hoc ſigno procurrit miſſa per auras
Signiferi in ſummum, medio de tramite ſi quis
Dirigat

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0600
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Dirigat obtutus agilis procul, hosq; locorum
Defessos longo spacio tener amputet aer,
Id quod contenti uisus abscinditur ultro
Si qui in signiferi patulum circũferat orbem
Sex olli partis magnæ dabit ambitus oræ.
Ast hedi mensa spacii sic lege locantur.
Binaq; decisis includant partibus astra,
Olli cancer inest. leo flammifer. attica uirgo.
Brachia sunt itidem chela℞,& scorpius ipse.
Arcitenens. setosa dehinc species capricorni
Voluitur. auratam protendit Aquarius urnã.
Tum duo sunt pisces. aries. taurus. geminiq;.
His se bissenis sol admouet, hisq; recurrens
Omnibus absoluit totos reparabilis annos.
Quæ cum signiferi graditur sol aureus orbem
Singula frugiparos attollunt tempora uultus.
Illius oceano quantum submergitur alto,
Tantum telluris supereminet omnibus, iste
Noctibus illabens pelago sex inserit astra.
Sex reparat. tanto nox humida tempore semp
Tenditur, extulerit quantum se circulus undis.
At si scire uelis mora lucem quanta retentet,
Et quanto nox atra sibi trahit ocia lapsu,
Quæ procul oceano consurgunt signa notato,
Horum semper enim comes est titanius uni,
Ho℞ prima oculis memor in cunabula quære.
Luminis ipsa uagi captans uenatibus ipsa
Ipsa notans mundo, quæ sic se nubibus abdẽt.
Aut si consurgunt ut tellus sæpe tumescit
Occultata iugo prætentaq; rupe latebunt.
Prompta uia est aliis ueniẽtum tempora signis
Noscere. nãq; ipso deprehenderis indice cuncta.
Oceano magnam qua circum amplectitur undis,
Tellurem curuet, cælando ut littora mundo
Latius atq; sinu patuli salis hauriat astra.
Istius indicium præbebunt cornua semper,
Vel matutino qua perstrepit aere fluctu,
Acer atlantei uel qua furit æquoris æstu.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0601
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Nam non obscuræ cum cancer commouet ortum.
Oceano stellæ, circũuoluentur utroq;
In freta labentes, aut quæ rursus eoi
Parte ferunt mundi . minoæ clara coronæ
Serta cadent. austriq; ergo cadet incola piscis.
Hunc medium pendere tamẽ mediumq; sub undas
Cedere per spinam rutila labente corona
Semper suspicies . at tergi plurima uersum
Ventre tenus summo supera inter sidera cernes.
Os & colla dehinc & pectora uasta per æquor
Mersantur. p̃mit ab genibus celsos ophiuchum
Vsq; humeros cancer. cancer p̃mit ortus & anguem,
Agmine qua uasto fluit ad caput aspera ceruix.
Qua tumet & spiris, qua turgent pectora primis.
Parte nec arcturus distabit inultus utraq;,
Iam minor in superis iam uiscera plurimus alto
Conditur. hunc etenim consortem quattuor astris
Oceanus recipit. satur hic uix luminis amni
Cedit, & inspiciens tandem conuexa relinquit.
Tum iam plus mediis nox inclinabitur horis,
Cum labente die phœbo comes ibit in undas.
Ista quidem uasti conduntur gurgitis alto.
Contra autem nulli concedit syderis ortu
Orion rutilans ardentia cingula late,
Et flagrans humeros & splendens ense corusco,
Heridanumq; trahens alio se littore promit.
Adueniente dehinc uilloso colla leone,
Omnia quæ cancro sese emergente per æthram
Extulerant, abeunt. quin & Iouis ales in undas
Conditur & totis raptim petit æquora pennis.
Sed nixus genibus replicato luce residens
Poplite, iam superi cælatur corporis artus.
Non tamen ista genu non læuam gurgite plantam
Occulitur. non oceanus uorat omnia signi
Proserit hydra caput. claro lepus exilit ortu.
Et procyon. primiq; pedes canis ignicomantis
Erigone salsis cum uultum exegerit undis.

Aeris

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0602
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Aeris ut patuli iam conscia permeet æthram,
Astrorum numerosa pmit. nam uirgine eoa
Consurgente freto cedit lyra cyllenea.
Cedit delphinus pelago.ceditq; sagitta.
primaq; pennarum pars canum condit olorem.
Vix iam cauda salum superat.uix lumine parco
Eminet eridanus. ponti procul efflua tinguit.
Cælatur sonipes caput impiger,ardua ceruix
Tethyos ima petit salsæ iubar ora madescit
Hydra superpositum procul in cratera mouetur.
parte alia & liber uestigia Sirius ardet,
Vltima cæruleo producens æquore puppim.
Illa micat,maloq; tenus sese exerit argo.
Cum iam uirgineos æther uehit altior artus.
Nec cum flagratas emittunt marmora chelas
Sideris expertis & clara luce carentis.
Non est nota dies aut est ignobilis ortus.
Nāq; his indicium proprio fert ore bootes,
plurimus exoriens,arcturūq; eminus alto
Cardine succendit.iam celso thessala puppis
Aethere subuehitur.iam mundo funditur hydra,
Longior extremæq; polum subit indiga caudæ
Curua chii, cælo consurgunt brachia signa.
Inspice ceu dextra referatur ab æquore planta.
Inq; genu tantum nixus pede proferat ortum,
Iste lyræ rutilat conterminus atq; sub undis,
Hic tenebris petit occidui uaga cærula ponti.
Et mox oceano reparatur clarus eoo.
Cum chelis igitur pede tantum promitur uno.
Ipse dehinc uersus procul in caput ultima monstri
Terga manet.manet arcitenens dum spicula cœlo
Exerat,& supera uibret bellator in æthra.
Hoc sidus reuehunt chelæ,crus scorpius ipse,
Cætera cum medio læuam & caput oraq; rursum.
Arcus agit tribus hic tandem memorantia membra
partibus erigitur.tria totum deniq; signa
Absoluunt pelago.mediæ tum serta coronæ

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0603
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ex qua Centauro diffunditur extima cauda,
Prima uenenati cum repunt brachia monstri,
Surgunt oceano iam gurgite ,& ultima cygni.
Et caput acris equi premit æquora iam procul ista.
Marmoris occidui penitus petiere profuudum,
Hausta salo.caput Andromedæ freta uasta receptāt.
Ac formidatam deuexi cardine mundi,
Fluctigeni speciem monstri super inuehit auster.
Sed boreæ de parte trucis uelut aggere ab alto
Prospiciens superi subiecto uerticis axe,
Intentusq; procul specie uaga brachia Cepheus
Exerit,& sæuam pelagi monet adfore pestem.
Illa tamen uersa in fluuium postrema profundo
Tinguitur ab spina capiti quæ proxima summo ē.
Vndeq; succedens Cepheus,& uerticem & ulnas
Mersatur patulus.quin & tum scorpius acer
Nascitur oceano.quicquid per sidera aquarum
Ad speciem eridanus pater expuit. abditur alta
Tethye.& occidui tegitur padus æquore ponti.
Scorpius ingentem perterritat oriona
Proserpens pelago uetus o Latonia uirgo
Fabula,nec nostro struimus mendacia uersu
Prima,neq; obduri compegi germinis ætas.
Prima dedit populis cœtus mos mentis acerbæ,
Immodicusq; furor sceleris penetrauerit oestro
Impia corda uiri tabuerunt. dira medullis
Protinus in mediis incendia. plurimus ardor
pectore flagrauit,te ne improbus ille,procaxq;,
Te dea,te dura ualuit contingere dextra?
Cum sacrata chii nemora & frondentia late
Brachia luco℞,cum siluæ colla,comasq;
Deuotæ tibimet manus impia demolita est.
Audax haud facinus donum foret œnopioni.
Digna sed immodico merces stetit illicet ausu.
Nam dea nubiferi.perrumpens uiscera montis,
Dirum antris animal sæuos uomit hostis in artus.
Ergo ut falcatis monstrum petit oriona
Morsibus,& totas im membra ferocia chelas

Intulit,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0604
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Intulit, ille male mali pœnas luit. ista furori
Præmia debentur. sunt hæc commercia læsis
Semper numinibus. metus hic, metus acer in astro
Permanet, & primo cum scorpius editur ortu.
Orion trepido terræ petit extima cursu.
Nec minus Andromeda est quicquid uolitabit ī æthrā,
Et si quid pistrix reliquum conuexa uehebant
Hoc oriente ruunt omnis procul in uada terror
Ingerit, & cunctos pauor unus in æquora cogit.
Cepheus ipse caput distentaq; brachia uasto
Induitur ponto. tellurem cingula radunt
Extima, & oceano mersantur pectora rauco
Sola senis, reliquum polus asta littore uersat.
Semper in occiduo genitrix quoq; Cassiopeia
Sidera pcipitis sequitur labentia natæ.
Deformemq; trahit procul in uada cæca ruinam
Prona, caputq; solo solio uestigia ab alto
Sustollit. miseranda super quatit ira furorq;,
Doridos & panopes post fata nouissima matrum.
Ac memor has pœnas dolor exigit. omnia fluctus
Hæc simul occiduos subeunt. tamen altera ī undis
Sufficit, inq; uicem lapsorum multa reportat.
Tempore nanq; isto reliquæ se serta coronæ
Expediunt pelago, postremiq; agminis hydra
Erigitur caudam, caput & turgentia membra
Centauro exuperant. manus effert dextera prædam,
Siluarum. nam prima feræ uestigia mollis,
Et cum fera manent arcu redeunte per æthram
Protulit. incipiunt reliquum serpentis & artus
Anguitenentis. item fert primos fluctibus arcus
Ambo℞ capita & primos geminas ophiuchi.
Ac primam rutili spiram serpentis eoo
Scorpius oceano surgens agitat pede nixi,
Quem procul auersum semper salis altera mittunt,
Tunc artus medii, tum pectora uasta humerusq;
Dexteraq; ulnarum spumosi gurgitis æstu,
Procedunt pariter caput & manus altera porro,
Tota sagittiferi cum uibrant astra feruntur.

Mercurialis item lyra uoluitur, altaq; Cepheus
Cardine sustollens uestigia. gurgite nondum
Pectora liber agit. sed pectora mersus in undas,
Plaustra Lycaoniæ pulsat pede desuper ursæ.
Tempore non alio magni canis ignea cedunt
Sidera, protentum freta iam procul oriona
Hauserunt pelago toto lepus occidit astro.
Tum quoq; & oceano fugientem Sirius urget.
Sed non aurigam cum gurgitis ille profundi
Ima petit pedibus capra mox, hedi ue sequuntur.
Ista polo rutilant. illum uada liuida condunt.
Hæc membris discreta aliis, extantiaq; alte
Læuum humerum & summæ sese attollētia palmæ
Cernuntur, donec labenti congrada soli,
Sidere deuexo freta late cærula turbent.
Nanq; manum aurigæ reliquum celsumq; corusci
Verticis, & dorso qua spina attollitur alto.
Deprimit hirsuti sidus surgens Capricorni,
Membra sagittigero cedunt postrema reuecto.
Iam non alatus remoratur sydera perseus.
Aeris in spaciis neq; clauum uendicat argo,
Aluuione sato. Perseus pede deniq; dextro,
Atq; genu libero mersatur cætera ponto,
Argo quod curuis puppim super attrahit oris
Tinguitur, & duro tinguit uada cærula dorso.
Ipsa dehinc manet exortum cilici Capricorni.
Totaq; tum pelago cœlo descendit ab alto
Aequora, cum Procyon gressum sectatus herilem,
Intrat, & oceano permutat celsa profundo.
Hæc habet occidui plaga gurgitis ista sonoro.
Suprimit unda salo. rursum procul erigit æthra
Cygnum aquilamq; Iouis, surgūt flammata sagittæ.
Sidera, perq; notum rutila tum numinis ara,
Delphinum paruas promit capricornus in auras,
Et matutino consurgit Aquarius orbe.
Os equus atq; pedes nouus exerit. ecce cadentis
Parte poli trahit occiduum nox atra sub æquor
Centauri cauda, sed non caput aut humerorum.
Vasta

Vasta simul recipit persistit pectore celso
Cornipedis species, & cœlum uertice fulcit.
Ora dehinc serpens & prima uolumina tantum
Conditur. ingentis late tamen agmina caudæ
Pone trahit. subit ista solum . subit æquora rursum
Integer oceani cum se centaurus in undas
Iecerit, atq; nouo uibrarint sidere piscem.
His in summa poli surgentibus, ille per austrum
piscis item planta, quem pulcher Aquarius urget,
Reddit, haud toto tamen hic se corpore promit.
Sed manet alterius uenientis tempora signi
parte latet, partem supera in conuexa sonoris
Fluctibus absoluit pelagi. sic brachia mœstæ
Andromedæ. sic crura dehinc humeriq; nitentes
paulatim recauo redeunt maris aurea cœlo.
postq̄ adolent pisces incendia, deniq; pisces
Cum rutilant, mundo daxtram hæc attollet in ulnā
Leuaq; uirginei rursum se corporis edunt.
phrixei & postq̄ pecoris proruperit ortus.
Australē hic aries aram procul admouet undis
Gurgitis occidui, qua lux redit excitat idem
persea proceri sustollere uerticis astra.
Et claros fulgere humeros ac cætera nōdum
Sunt exempta solo, quin totum hoc inuida ueri
natura ambigua rerū ratione reliquit.
Extimus an reliquos aries produceret artus.
perseos, an tauro freta pelleret adsurgente
Hoc una cœlum subit integer haud ipse ulla
Viscera, nascentis noua tauri deserit astra.
Quippe huius flammis aurigæ sidus inhæret.
nec tamen hunc totum sustollit taurus in æthram.
Aurigam salsis euoluunt fluctibus omnem
Surgentes gemini, tauro capra plantaq; læua
Nēpe hedi euadit cum primum rursus ab undis
Cetosa in superum referuntur uiscera cœlum.
Nam caudæ & cristæ rigor arduus aera celsum
Tunc repetunt, diri cum sidera gurgite monstri
Voluit præcipitis teres inclinatio mundi,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0607
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Eminus ingentem condit pars prima booten.
Quattuor hic etenim signis surgentibus altum,
Vix penetrat pelagus, neq; summa totus ab æthra
Labitur arcturus. manus olli quippe sinistra
Iuge manet. celsiq; super subducitur ursis.
At cum iam pedibus repetit fluctus Ophiuchus,
Vt genua oceanus uasto procul æquore condat.
Signum erit eoa geminos procedere parte.
nec lateri pistrix, cuiquam uicina uidetur.
Sed iam tota super sustollitur. expuit atram
Iam pelagus speciem, nec adhuc tamen extima sorbent.
Quid ne nascentis suspectat nauita ponto.
Agmina prima padi cœlo tum feruere aperto,
Vicinasq; faces rutili manet Orionis.
Curricula ut solers uero mox indice discat
Certa tenebrarum. possitq; fideliter astro
Explorare notos & tuto carbasa ponto.
Credo ni desit magnorum congrua cura.
Prompta uia est ipso cognoscere talia semper
Præceptore Ioue, & cœlo tibi signa magistri
Omnia ducentur, monet alta Iuppiter æthra
Singula nos, facilis ueram dedit arbiter artem.
ne tempestatum primordia cæca laterent.
non ne uides primum cum phœbe in cornua surgit
Tenuia, & angusto lumen iacit ore per æthram.
Decedente die prono, quæ ab tramite solis
Promat ut ingressus solers tibi tempora, mensis
nanq; facem quarti sibimet profitebitur ignis.
Corpora cum primum perfundens lumine nostra.
In subiecta soli tenuem porrexerit umbram.
Ast orbis medii si cedat cynthia formam,
Octauos ortus, octauaq; plaustra docebit.
Deniq; cum toto dea iam surrexerit ore,
Integer ut magni resplendeat ambitus orbis,
Effluxisse sibi medii iam tempora mensis.
Monstrabit cœlo pleni cum rursus egena
Oris ea tanto procedens lumine formæ
Inserit aeriis, quantum dea nubibus ignes
Esse

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0608
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Esse senescentis sibimet dispendia mensis
Illa docet quibus in rutili confinia fratris.
Tertia uix mundo superest uia cum minus autem
Vmbrarum excludit, sunt tales quattuor ortus
Marcentis lunæ, quales sub mense renato
Quattuor exurgunt languentis luminis umbræ.
Atq; his octonas includunt ordine luces
Interiectorum numerum quoq; nosse dierum
Prompta uia est, proprio semper dea proditur ore
Scandat quanta polum, quotiens temone iugales
Strinxerit, & quanto iam tramite liquerit undas.
Ac decedentis postrema crepuscula noctis,
Bis sex signa tibi quæ uersat signifer orbis
Monstrabunt cursu. nam phœbus singula mutat:
Semp & alterno succedit in omnia lapsu.
Conficiens iter ætherium. nunc igneus istud
Astrum adolet flammis, alii nunc aurea titan
Lumina miscetur, uel cum deuexus in undas
Labitur, & rebus formam absumpsere tenebræ.
Vel matutino redit in cunabula linquens
Cum pelago, & rebus suffudit luce colores.
Sic diuersa diem comitantur sidera semper.
Non ego nunc longo redeuntia sidera motu
In priscas memorem sedes habet ista priorum
Pagina, & incerta rerum ratione feruntur.
Nam quæ solem hiberna noué putat æthere uolui,
Vt lunæ spacium redeat uetus harpalus, ipsam
Ocyus in sedes momentaq; prisca reducit.
Illius ad numeros prolixa decennia rursum
Adiecisse meton cecropea dicitur arte.
Inseditq; aís, tenuit rem græcia solers
Protinus, & longos inuentum misit in annos.
Sed primæua meton exordia sumpsit ab anno,
Torreret rutilo cum phœbus sidere Cancrum.
Cingula cum ueheret pelagus procul Orionis.
Et cum cæruleo flagraret Sirius astro.
Hoc ut fontem unde & duxit tempora lunæ
Nauita, quo longum facili rate curreret æquor.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0609
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Aequora ruris amans telluri farra parenti
Crederet ingenti, petat hæc indagine semp,
Seu qui uela salo, seu qui dat semina terræ.
Nec mora discẽdi, breuis hic labor, & breue tempus
Poscitur. innumeros habet autem industria fructus.
Vtilitas te certa manet, prænoscere motus
Si libet aerios, & tempestatibus ipsis
Edere principium, te primum sponte procellis
Arcebis rapidis. te rursum principe fluctus
Vitabunt alii, si certis singula signis
Tempora discernas. nam mundi cardine uerso,
Vt stata raucisoni redit indignatio ponti.
Sæpe etenim quãquam tranquillæ noctis amictu
Mitia protenti requiescant terga ꝓfundi,
Doctus securam subducit ab æquore classem
Nauita, & actæa retinet statione phaselum,
Cum matutinæ præsensit signa procellæ.
Nãq; alias cœlo cum tertia lumina phœbus
Exerit, ille sali fuerit implicabilis horror.
Adfore quem pelago comitem sibi dixerat astrum
Crebro quinta dehinc lux commouet amphitritẽ
Sæpe inopina mali clades ruit. omnia certis
Indiciis tibi luna dabit, seu lucis utrinq;
Cæsa facem, seu cum teretem concrescit in orbem.
Sol quoq; uenturas aperit tibi sæpe procellas
Sidera producens, & cum sale sidera condit.
Nec minus ex aliis aderit cognoscere motus
Aequoris, & magnos cœli callere tumultus,
Quos det certa dies, quæ longi tempora mensis,
Astrorũq; uice & mundi ratione trahantur.
Aeris ĩmadidum quiddam tellure creatum
Spiramenta uomunt, uis hoc cum fundit in auras
Venaꝝ, occulte patulo prætexitur agro
In subiectum oculis, terramq; supernatat omnem.
Multaq; materies, quam cum calor ignicomantum
Hausit stellaꝝ, superas subducit in auras.
Et concreta diu compingit nubila mundo.
Si minor hæc madidi substantia cespite ab imo.
subrigit

Subrigitur, tenues nebulæ caligine fusa
Tenduntur cœlo. uis autem siccior olli
Cum fuit, in celeres dissoluit undiq; uentos,
Viciniíq; sibi flabris dominantibus ultro
Aera ꝓpellit, si maior protinus humor
Consurrexit humo, pluuias quoq; nubila fundunt.
Et pluuiis late calor est pater. hic super imbres
Exprimit, & ducta feruentis ut obiice mundi
Respuit humorem. si molles magna utriusq;
Occurset sibimet uelut obuia, cominus agris
Compulsu aerio fragor intonat. amplaq; late
Murmura discurrunt pariter crepitantibus auris.
Hic inflictus item, diuersorumq; per æthram
Sæpe superna furens illisos fulguris ignes
Excludit, rutilis totáq; uolantibus æthram
Præstringit flammis, & cœlum sulfure odorat.
Omnibus his genitrix tellus, & cespite ab imo
Ducunt superi motus. ipsa ignea mundi
Lumina flammigero phœbus temone coruscans,
Et quæ noctiuagos attollit luna iugales,
His pepere malis exordia. nanq; deorsum
Mouit humum cum forte calor laxata repente
Spiramenta soli uenas ꝓcul, altaq; pandunt
Viscera telluri. bibit imum terra calorem
Desuper, & madidum tepefactus cespes anhelat
Aeris hos motus, rabiemq; uolubilis undæ,
Flabra procellaꝝ mundani tramitis iras,
Præsentire decet. cape solers singula mente,
Præceptisq; uiꝝ sitientia pectora pande.
Cynthia cum primum cœlo noua cornua promit,
Cautus utrunq; deam circũspice. nanq; reuectæ
Mequaquam semper similis lux imbuit ortum.
Sed species diuersa trahit, uarioq; notatur
Formaꝝ primi cum surgit luminis igne.
Tertia cum rutilat, cum maior sideris æthram
Scandit, & aerias quarta face luminat oras.
Ingredientis erit plene tibi nuncia mensis.
Hæc castigato si tertia fulserit ortu,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0611
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Pura sit,ut fœdis ab sordibus adfore dicet,
Clara serena diu tenui surrexerit autem.
Si face & ignito suppinxerit ora rubore,
Turbida certantes conuerrent æquora chauri
Luminis, ista dehinc si crassior atq; retusis
Cornibus ingreditur,si quarti sideris ortum
Percussi,ut tenuem prætendat corporis umbram.
Imbribus aut zephyris hebetabitur, arguet ultro
Flabra noti,aut pluuias.nam crassus desuper aer
Cornua cæca præmens notus uuidus aera cogit.
Tertia si rursum protollat cynthia currus.
Sic subrecta faces & acumina tenta coruscans,
Vt nec curua quasi declinet cornua,nec tum
Fusa supinatũ diducat lumen in auras.
Occiduo zephyꝶ prædicet surgere mundo.
Aut libyæ de parte notum.Sin quattuor autem
Cynthia curriculis cœlum subit,atq; coruscis
Cornibus,ĩmodice prostrantibus usserit ignes,
Vix prolixa salum ciet.ocyus omnia chauri
Marmora cõuoluent.fera uerrent flabra ꝓfundum.
Istius in boream,ꝙ se sustollit acumen,
Si curuum specie uelut annuat adfore cœlo
Sæua procellosi prædicet flabra aquilonis.
Nãq; hoc urgeri sese adserit,hocq; grauari
Indice,rursus eo ueniet notus.hanc ubi partem
Pone supinari conspexeris,inq; reclinem
Sponte habitum,pandi nam subrigit auster acumẽ
Inferiore plaga.si lunam tertius ortus
Proferat,atq; deæ conuoluat circulus oras,
Suffusus rutilo mox tempestate sonora,
Spumosum late pelagus canescere cernes.
Maior & hæc rauci uersabit gurgitis undas,
Ipsa quoq; immodice si uultum luna rubescat.
Contemplator item,seu plenum luminis orbem
Cynthia distendit, seu cum teres ambitus olli
Ceditur, & mediæ uelut indiga lucis utrinq;
Sustinet obductæ sibimet dispendia formæ.
Cornua prima replens,& cornua fessa dehiscens
Induit,

Induit,& qualem procedens ore colorem
Hinc perpende oculis ipso monitore dierum
Signa tene,ac totum discerne in tempora mensem.
Non unum deprehensa diẽ tibi signa loquuntur.
Nec uulgo in cunctis adsunt præcepta diebus.
Sed q̃ signa nouo dederit nox tertia motu,
Quarta ue sustollat medios dum cynthia uultus
Durabunt cœlo,medio quæ edixerit ore.
Ignis in plenos hinc in dispendia rursus
Altera ꝓuisæ signantur tempora lunæ.
Illa dehinc donec germani luminis ignis
Accedat phœbe, mensis postrema notabunt.
Hoc quod ꝓtento uehit ingens mundus inani
Aera nomen habet,quod spirat cespite tellus,
Nubila dicuntur cœlum super aula deoꝝ,
Axea compactum conuoluitur.hic sua certis
Sunt loca numinibus borealis uerticis alta
Regia Saturni,qua siccior annus anhelat
Aestatis rutilo, calida stat Iuppiter æthra,
Immodicus terram qua desuper ignis adusit,
Gradiuo incolitur brumalis pulsus habenas.
Qua solis redigit pulchro uenus obtinet astro.
Ast ubi demerso latet ater circulus orbe
Cessit Mercurio locus imbrifer,his super amplas
Quinq; tenens Zonas,certo uia feruida solis
Limite decurrit,cum lunã nubila propter
Exhalantis humi,qua spiramenta madescunt,
Ima,uehunt cœli,luxit dum frustra frequenter,
Desup in nubes rutilantis lampade lunæ,
Pascit͛ humore & uarias dea lumine formas
Exprimit.inserto sic crebro deniq; phœbo
Nubibus ambiri cum subsint nubila,lunæ
Creditur,hanc quotiens includere circulus ergo
Spectat͛,proprio succedunt ordine signa.
Ille alias trino conuoluit tramite lunam.
Et geminis plerũq; meat. solet unicus idem
Cingere si simplex circũuersabitur orbis,
Signa procellaꝝ certissima signa sereni.

Præferet. abruptos subito prænunciat euros.
Marcescens tenuis sensim caligine & æthra
Digestus patula, docet undis adfore pacem.
Si duo se lunæ circũfudere, repente
Maxima uis pontum uis uertet. maxima terras.
Maioresq; dehinc agitabunt stagna procellæ,
Si trinus rutilum constrinxerit ambitus orbem.
Et magis immodica formidine sæuiet auster,
Zonarũ teter fuerit si tractus in æthra.
Deniq; disrumpant si sese cingula lunæ,
Vltima tempestas ruet imi gurgitis æstum.

SOL

Olis quinetiam solis tibi cura uidendi
Sit potior, solẽ melius præuisa sequuntur.
Astrorũq; duci mõstrata tenacius hærent.
Siue ille occiduas uergat decliuis in undas,
Seu se luciferis reparabilis exerat oris.
Istius ingentes radii caliginis atrum
Et nebulosarum tractus piceos tenebrarum
Lumine dispiciunt cum per chaos umbriferum uis
Flammea peruasit. cum semper noctis amictus
Inserit aeriæ fulgor facis. ille calore
Pigra mouet, simulac rutilis torpentia flammis
Sol sopita animet, sol dura obstacula primus,
Curru adamanteo referat pater. efflua phœbus
Igne inhibet. phœbus radiis densata relaxat.
At cum flammigeri cedit uis inclyta solis
Lucis egens, crassæq; deus latet obiice nubis.
Et cœlo & pelago magnos ait adfore motus.
Non hic cum primos educet gurgite uultus,
Ceu picturato diuersos ore colores
Proferat. haud etenim tali tibi sole reuecto,
Mitia iam cœli fas expectare serena.
Et si tranquillo conuexa cucurrerit austro,
Indideritq; facem ponto deus integer, atra
Nube carens, purusq; coma, & splendidus orbe,
Conuenit eoæ faciem præsumere lucis.
Sed non ora cauo similis medioq; recedens.

Orbe

Orbe quasi uel si radios discingitur ultro
Figat ut australem porrecto sidere partem.
Aut boreæ rigidi iaculetur luminis igne,
Et uento & pluuiis reparata in luce carebit.
Deniq; per flammas procul atq; incendia, solis
Ipsa dei cedunt blandi si lumina, solers
Tende oculos, certa hoc ducentur signa magistro.
Et ne sanguineus late rubor induat ora,
Qualia protractu uaga nubila sæpe rubescunt.
Aut ne labenti piceus color abdat amictu
Lampada quære diu, si tetro crassior orbe est,
Vuescet pluuiis tellus, inflataq; celsas
Aggere deuicto superabunt flumina ripas.
Ignea si fulgor præcurrit plurimus ora,
Flamina crebra salis quatient uada, flumina terras
Conuerrent omnis, & duri flabra aquilonis,
Siluarumq; comas, & celsa cacumina flectent.
Vis simul ambo℞ si uultum solis oberret,
Cuncta noti quatient. imbres procul arua rigabunt.
Ecce alias primo nascentis solis in ortu,
Vel cum ꝑcipites pelago deus inserit ignes
Vt coeunt radii nebuloso. cætera quippe
Pars hyperioniæ rutilat facis. hicq; coma℞
Vis confusa micans mundo sua lumina præstat.
Hic globus ater item liuentia nubila cogit.
Nonnunq̃ crasso nebularum tectus amictu,
Inconuexa redit. tum cœlo rursus aperto
Cum ruit, opposita uultum caligine condit.
Omnibus his signis in terram defluit imber.
Plurimus. interdum tenuis præuertere nubes
Visa deum. hæc celeris si præsurrexerit ortum
Ipseq; pone sequens radio℞ luce carere
Cernatur, nimbis ingentibus arua madebunt.
At matutini si phœbum in littoris acta
Maiorem solito produxerit, atq; per æthram
Marcenti similis defluxerit extimus orbis.
Alta dehinc scandens minuat iubar igniferum sol.
Pura serena aderunt. nanq; olli gurgitis aer

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0615
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Crassior in modicum surgens diffuderat orbem.
Et iam si tenero sustollens tramite cœli
Oblitũ iusti iubar attrahit. hic quoq; magnis
Cum madefacta die sub tempestatibus horret
pallidus hora cadens promittet pura serena.
Displosis etenim per apertam nubibus æthram
Ora laboranti similis languentia pallet.
Et disiectarum moles late nebularum
Indicat exuti faciem clarescere mundi.
Quin nascente die uenturos conuenit imbres
Noscere, cum proni procul ad confinia cœli
Deferri piceo spectaris nubila tractu.
Et cum declinant radii se partem in utranq;,
Lucis in occasu nox ut ferat algida rores.
Imber erit puras si phœbus condit habenas
Et calpetano tranquillum gurgite lumen
Tinguat, at in lapsu nubes ignita sequatur.
Noxq; diesq; dehinc uenturi rursus eoi
Nimbo℞ expertes & tempestatibus atris
Durabunt. sed cum radiis marcentibus ardor
Languet, & intenui tendunt acumine frustra
phœbei crines, nimbos aget atra procella.
Talis & obducti cernetur forma diei,
Qualem fraternos subtexens luna iuga s
Lucem hebetat. subit hæc superi sacra lumina solis
Inferior, mediæq; inter stãs lampadis orbe,
Arcet flãmigeræ radium facis. aut tibi rursum
Cum matutinos molitur lucifer ortus,
Ebria sanguineæ subuoluant uellera nubes.
Nanq; grauis cœlo fundetur protinus imber.
Nec si sole procul rutila inter stagna morante
Emineant radii, radios quoq; crassior umbra
Contegat, ille dies pluuiis uentoq; carebit.
Quin erit imber item si solem circulus ater
Ambiat exortum maior se deniq; nimbus
Vrgebit cœlo. maior sola perluet imber
Circũfusa adeo si cingula nescia solui
Seruarent tetræ speciem torpentia molis
Sæpe

Sæpe etiam phœbo nubes percussa rubescit,
Et meditata dei formam procul igne recepto
Concipit effigiem, simulato luminis orbe.
Id qua parte poli spectaueris, adfore ab ipsa
Parte tene uentos, tamen hæc tamen omnia semper
Decedente die melius uentura docebunt.

ASELLI

Onuenit hic etiam paruum psepe notare.
c Id nubi nomé, quæ cancro obuoluit alto,
Græcia docta dedit. duo ppter deniq; asellos
Suspice, quorum alius septem uicina trioni
Astra adolet, tepidum procul alter spectat í austrū.
In medio quod nube quasi concrescit adacta,
Id præsepe uocant. porro hoc præsepe repente
Si sese ex oculis procul auferet, ardeat autem
Congruus aeriis late rubor ignis asellis,
Nequaquam tenues agitabunt stagna procellæ.
At si sideribus similis lux duret, & illi
Tetra sit effigies, cadet altis nubibus imber
Lenior, & parco mox tellus rore madebit.
Sed boreæ si parte trucis uelut indiga iustæ
Stella facis, lento marcescere cernitur igne,
Et procul alterius iuba late flagrat aselli,
Protinus æthiopum surget conuallibus auster.
At regione noti si lucem stella senescat,
Segnis riphæis aquilo crepitabit ab oris.

VENTI

Vin & terrenis cape rebus certa frequenter
q Signa pcellarum. nam cum traxere tumoré
Aequora plixum, cū littora curua resultát
Sponte p̄rocul. neq; cæruleus colliditur æstus.
Aut cum proceris uertex in montibus ultro
Perstrepit aerium, uentos instare docebunt.
Et cum parua fulix trepido petit arua uolatu,
Stagna sinens, longasq; iterat clangore querelas,
Indicat insanis freta mox canescere uentis.
Deniq; cum cœlo tenduntur pura serena,
Seruitura polo sunt flamina. primus in ipsa

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0617
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Mox picturati conuerrit pectoris artus
Sturnus edax, pmit ut tenues uis obuia plumas.
Et ne post tergum pateat penetrabilis euro,
Lati pedemq; anatem cernes excedere ponto
Sæpius, & summa nebulam se tendere rupe.
Iamq; super latices flo℞ uolitare senectam,
Stellarumq; comas rumpi procul æthere celso,
Decidere in terras. rutilarum spargere crines
Flamma℞, & longos a tergo ducere tractus.
Inde etiam uentos mox adfore præmonet usus.
Quod si diuersis se passim partibus ignes
Excutiant uerret pelagus sine fine modoq;.
Turba procellarum si duri limite ab euri,
Si regione noti, si lenis parte fauonii.
Aut de bistonio mundi procul axe coruscat,
Si repetunt ueterem ranæ per stagna querelam,
Vellera si cœlo uolitent, si discolor iris
Demittat gemino se fornice, circulus albam.
Si stellam teter uelut ambiat æquora propter,
Si crepitent uolucres. si gurgite sæpius alto
Pectora mersentur, si crebro garrula hirundo
Stagna adeat, rutilæ cum sint primordia lucis.
Si matutinas ululæ dant carmine uoces.
Improba. si cornix caput altis inserit undis,
Flumine terga rigans. si seuit gutture rauco,
Plurimus abruptis fundetur nubibus imber.
Imber erit, totis cum bucula naribus auras
Concipit, & late pluuiis sola cuncta madebunt.
Cum proprias solers sedes formica relinquet,
Oua cauis effert penetralibus, aspera quippe
Tempestas, gelidusq; dies, & frigidus æther,
Inserit in ternis terra℞ redditus æstus.
Pectora cum curuo purgat gallinula rostro,
Agmine cum denso circũuolitare uidetur
Graculus, & tenui cum strident gutture corui,
Cum procera salum repetit clangore frequenti
Ardea, cum paruæ defigunt spicula muscæ,
Et si nocturnis ardentibus undiq; testis,

Concrescũt

Concrescunt fungi,si flammis emicet ignis
Effluus,aut lucis substantia langueat ultro,
Conuenit instantes pnoscere protinus imbres.
Deniq; cum patulum torrens uulcanus aenum,
Scintillas flamma circūlabente relinquit,
Si notus humentis libyco trahit æthere nubes,
Si nimium ad montem nebularum crassus amictus
Tendatur,summo nudentur uertice saxa.
Et qua pontus item freta per distenta quiescit,
Nubila,si longo se procumbentia tractu
Diffunduntcœlo,& thetidi terrisq; supinis
Pax aderit,nusq̄ mundo ruet effluus imber.

HIEMS AESTAS.

Ed cum tranquillo tenduntur crassa serena
Sub Ioue,uenturæ prænoscere signa procellæ
Cōuenit,& rursum cum perfurit aeris horror,
Inspice quem referant terris pelagoq; quietem.
Inter prima tamen paruum præsepe notatur,
Arduus excelso quod Cancer cardine uoluit.
Hoc cum concretus tenuari cœperit aer,
Discutit impositæ late sibi molis amictum.
Nāq; sereniferi patet hoc in flabra aquilonis,
Cum minus & primo purgatur flamine uenti,
Tempore,tum propior modulatur noctua carmē,
Tum uespertinum cornis longæua resultat,
Tum corui crepitant & ouantia gutture rauco
Agmina crebra uocant,tum nota cubilia læti
Succedunt pariter,tum pennis corpora plaudunt,
Tunc & strymonias circūuolitare repente
Suspicies per aperta grues,ubi mitior annus
Sponte procellosum disiecerit aera cœli,
Tunc quoq; cum stellis hebes est lux omnibus ultro,
Nubila,nec crassos circūduxere meatus.
Vt iubar occulerent flagrantibus obuia flammis.
Nec caligo inhibet rutilantis lampados ignes,
Orbe nec expleto sacra sidera luna recondit.
Sed iam sponte sua stellarum lumina marcent.
Conuenit hibernæ prænoscere signa procellæ,

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0619
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Nubila si cœlo consistere, nubila ferri
Si qua superfundi sibimet suspexeris ultro,
Gramina si carpit semesa petacius anser,
Si nocturna tibi cornix canit, hesperus æthra
Cum redit, innumero si cantu graculus instat,
Si matutino fringuilla resultat ab ore,
Si fugiunt uolucres raptim freta turbida Nerei.
Orchilos infestus si floricomis hymenæis
Ima petit, terræ si deniq; paruus eritheus
Succedit trepidæ scrupofæ concaua rupis.
Cecropias si pastus apis uicinus & ipsa
Castra inhibet, florūq; simul libamina mœstæ
Proxima decerpunt. si threiciæ per aperta
Sponte grues trepidant, nec sese audacius æthræ
Committunt, pinnis ut longos sæpe uolatus
Formauere super. si soluit aranea casses.
Tenuia si toto uehit auster licia cœlo,
Mox tempestates, & nubila tetra cientur.
Quid? maiora canam. cinis. cinis ipse repente
Cum cohit, albenti nix terras uestit amictu.
Nix operit terras, rutilis ubi lumina prunis
Summa rubent, errantq; breui caligine crassa
Interius nebulæ, & denso iam fomes in igni
Marcessit penitus, pluuios mox arguet austros.
Induit immodicis cum semet floribus ilex,
Indiga nam succi ligno natura rigenti est.
Et cum flore nouo, cum brachia glande grauantur
Vuentis cœli sub nutrimenta latenter
Sponte operata docet. quin & lentiscus amara
Indicium est pluuiis. ter fœtum concipit arbos,
Terq; nouos genitrix fructus alit. ipsaq; trino
Flore renidescens tria tempora prodit arandi.
Ter prorumpentis scillæ teres erigitur flos,
Sulcandiq; solum ter monstrat tempus adesse,
Sic & crabronum rauca agmina si uolitare
Fine sub autumni conspexeris æthere longo,
Iam uespertinus primo cum commouet ortus
Vergilias pelago, dices instare procellas.

si

Sique sues lentæ, si lanæ sedula nutrix,
Si capra dumosis errans in saltibus, ultro
In uenerem pergat. quippe ollis uuidus aer
Excitat in ternum per uiscera mota furorem,
Et tempestates & nubila protinus atra
Adfore præcipies, quin & gaudebit arator
Quisq; solum iusti uersabit mensibus anni
plebe gruum prima gaudebit tardus arator,
Agmine pigra*que* si quadam lege deorum
His comes est imber. pecudes si deniq; terram
Lanigeræ fodiant, caput aut tendat in arcton
Cum madidus per marmora turbida condit
Pliadas occasus cum brumæ in frigora cedit.
Frugifer autumnus, ruet æthra cōcitus imber,
An ne perruptis terra*que* dorsa lacunis
Infodiant pecudes, si uasto uiscera hiatu
Discutiant terræ, ueniet uis æthere toto
Dira procella*que*, nix omnis uestiet agros.
Nix herbas lædet teneras. nix uret aristas.
At si contigerit plures ardere cometas,
Inualidas segetes torrebit siccior aer.
Nam quæ prorūpunt naturæ legibus ultro
Spiramenta soli, si iustus defuit humor,
Arida per cœlum surgentia desuper æthræ
Ignescunt flammis, mundiq; impulsa calore
Excutiunt stellas, & crebro crine rubescunt.
Contemplator item, si longo plurima ponto
Agmina festinant uolucrum, solidamq; frequentes
Succedunt terram, sterilis desæuiet æstus.
Ac sitient agri. nam qua circūflua tellus
Adluitur pelago, coquit altam siccior aer
Cespitis arentis uentis. citiusq; calorem
Sentit humus. sic cincta salo fuga protinus ergo
Est auium in terras. pauet hos ut uiderit æstus
Agricola, & sicco iam deflet mergite culmos.
Sed si tum modico producāt agmine ab undis,
Nec trepido passim uersent conuexa uolatu,
Lætitia est duris pastoribus, adfore parcos

Præsumunt imbres.sic in contraria semp
Vota homines agimur,nostriq; cupidine fructus
Poscimus alterius dispendia.deniq; & ipsa
Solers natura & re℞ genitabilis ordo,
Certa suis studiis adfixit signa futuri.
Nanq; & ouis cupido si gramina tendeat ore
Insaturata cibi decerpens latius agros,
Pastor id indicium pluuialis frigoris edet.
Et si persultans aries lasciuius herbas
Adpetit, aut sese sustollant saltibus hedi,
Vel si iuge gregi cupiant hærere,nec usquam
Matribus abscedant, & si sine fine modoq;
Pabula delibent,cum tutas uesp adire
Compellat caulas,monstrabunt adfore nimbos.
Bubus arator item trahit atræ signa procellæ,
Lambere si lingua prima hos uestigia forte
Viderit, aut dextrum ꝓsternere corpus in armum.
Vel si prolixis auras mugitibus implent,
Pascua linquentes uix uespere.dat capra moti
Rursum signa poli cum spinis illicis atræ
Multa inhiat.docet hæc eadem sus horrida cœno
Gurgitis illuuiæ si sæpius inuoluatur.
Martius ipse lupus uilla℞ proxima oberrans,
Affectansq; locos hominum,lectumq; laremq;,
Sponte petens,crasso consurgere nubila cœlo
præmonet,id parui cum strident deniq; mures,
Cum gestire solo,cum ludere forte uidentur.
protendit tibi met canis id præsentia multam
Tellurem fodiens.tamen hæc tamen omnia re℞
Adfore uel primo nimbos mox sole docebunt.
Vel cum curriculis lux ibit cepta secundis.
Tertius aut uerso cum uenerit ortus olympo,
Non spernenda tibi sint talia,sed memor uni
Adde aliud semper.si tertia deniq; signa
prouenians,firmo uenturum pectore fare.
E transactorum solers componere mensum
Signa laborabis.si sic fluxere reperta
Nequaquam trepidare pudor persuadeat ullos
Astro℞

Aſtrorum lapſus, aſtrorum protinus ortus
Diſcute, ſi caſus ſimiles & ſtella per æthram
Prodidit, exacti iam ſumma crepuſcula menſis,
Et ſurgentis item, primordia conſcius artis
Fare ſacræ. menſum confinia ſumma duorum
Cæca latent. luces hæc ſemꝑ ſe met in octo
Inſcia lunaris tendunt facis. ipſe fideli
Perquires ſtudio. & ſi quid tibi forte repertum,
pluribus indiciis ſolers fulcire memento.

*

ARATI PHAENOMENON RVFO FESTO AVIENIO PARAPHRASTE,

*

.FINIS.

*

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0623
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0624
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ΑΡΑΤΟΥ ΣΟΛΕΩΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ.

ARATI SOLENSIS PHAENOMENA CVM COMMENTARIIS.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0625
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΡΑΤΕΙΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ.

Ρωλω ὦ καλὲ Θεόδωρε, ἐτυγχάνομεν ἐν τῷ μηχανικῷ ἐργαστηρίῳ ἐργαζόμενοι, καὶ ἐπυνθάνου, ἥτις εἴη μέθοδος, δι᾽ ἧς δύναιτο τὴν ἀρατείαν σφαῖραν κατασκευάσαι. οὕτως ὥστε τά ἐν αὐτῇ ζώδια πρός ἄλληλά τε καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ σφαίρᾳ γραφομένους κύκλους. καὶ ἔτι πρὸς ἀνατέλλοντα μέρη τοῦ ζῳδιακοῦ, θέσιν ἔχειν σύμφωνον τοῖς ὑπὸ τοῦ ἀράτου λεγομένοις. ἐτύγχανον γὰρ καὶ τοιαύτην τινὰ σφαῖραν ἐργαζόμενος, ἐλπίδι τῷ σχολαστικῷ ἀνδρὶ ἀξιολόγῳ ἐμοῦ, καὶ φιλομαθεῖ. ἐγὼ δὲ τότε σχολῆς τινος ἐγγενομένης, οὐδὲν ἔφην. νῦν δ᾽ ἐπειδὴ σύ καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἑταίρων παρακαλοῦσι. καὶ λόγον τινὰ περὶ τούτου γράψαι, ἔρχομαι τὴν σὴν προθυμίαν ἐκπληρῶν. ἔστω δὲ δῆλον ὅτι τοῖς πρώτοις μάλιστα ἀναγινώσκουσι τὰ ἀράτεια, χρήσιμος ὁ λόγος ἐστὶ μέλλουσι τὰ λεγόμενα καταλαμβάνειν. πᾶσαι γὰρ ὡς οἶσθα αἱ νῦν φερόμεναι σφαῖραι, πτολεμαίῳ μὲν, ὡς εἰκὸς ἕπονται. ἀράτῳ δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον οὐ συμφωνοῦσι. ὥστε τῶν πρώτως μάλιστα ἀναγινωσκόντων τὰ ἀράτεια, τοὺς μὲν δυσχερῶς ἐφικνεῖσθαι τῶν λεγομένων. τινὰς δὲ μηδόλως παρακολουθεῖν δύνασθαι. καίτοι ἐπενοήθησαν μὲν αἱ τοιαῦται σφαῖραι, πρὸς τὸ νοεῖν σαφῶς τὸν ἄρατον. διὸ δὴ καὶ ἐπωνύμως ἀπ᾽ αὐτοῦ λέγονται καθὼς καὶ ἔφαμεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῷ οὐ συμφωνοῦσι. διὸ δὴ καὶ ἡμεῖς πειρασόμεθα ὡς μάλιστα δυνατὸν, κατὰ τὸ πλεῖστον τῶν ἄλλων σύμφωνον τὴν ὑποκειμένην σφαῖραν κατασκευάσαι. ἰστέον δὲ ὅτι τὰ περὶ τῶν ἄστρων τῷ ἀράτῳ εἰρημένα, οὐ πάνυ καλῶς εἴρηται, ὡς ἔστι ἔκ τε τῶν ἱππάρχῳ καὶ πτολεμαίῳ συντεταγμένων, περὶ τούτων μαθεῖν. αἴτιον δὲ πρῶτον μὲν ἐπεὶ καὶ τὰ εὐδόξου οἷς μάλιστα ἠκολούθησεν ὁ ἄρατος, οὐ λίαν ὀρθῶς εἴληπται. ἔπειτα δὲ ὅτι καὶ οὐ πρὸς τὸ ἀκριβὲς ὥς φησι σπόρος ὁ ὑπομνηματιστὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸ χρήσιμον τοῖς ναυτιλλομένοις, ταῦτα οὕτως διαγέγραπται. εἰκότως τε ὁλοσχερέστερον περὶ τούτων διαλαμβάνει. καὶ γὰρ δὴ οἱ πλοϊζόμενοι οὐ διὰ μηχανικῶν ὀργάνων καὶ ἀκριβῶς, ἀλλὰ διὰ ψιλῆς ἀναβλέψεως καὶ παχυμερῶς τὴν τῶν ἀστέρων θέσιν ἔμελλον ἐπισκοπεῖν. ὥστε δὴ ἡ κατασκευαζομένη σφαῖρα πρὸς μὲν ἄκραν ἀλήθειαν, οὐδαμῶς. πρὸς δὲ κατάληψιν τῶν ἀρατείων, καὶ πάνυ χρήσιμος. ῥᾴδιον δὲ γνόντες ἅπαξ τὰ ἀράτεια τά τε μὴ καλῶς ἐν αὐτοῖς ἔχοντα, καὶ ὡς ἔχει ἀληθείας λέγοντός τινος καταμαθεῖν. ὥστε καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν διὰ μέσου τινὸς, συμβάλλεται ὁ λόγος. ἀλλὰ μὴν οὔτε ἐκεῖνο λαθεῖν χρὴ, οὔτε τὸν περὶ τῶν ἀστέρων λόγον, εἰς τρία μέρη διαιρεῖ ὁ ἄρατος. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ διδάσκει, περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα αὐτῶν θέσεως. ὥστε ὅταν λέγῃ ὅτι αἱ ἄρκτοι κεῖνται τὰς κεφαλὰς ἔχουσαι ἐπὶ τὰς ἀλλήλων ἰξύας νεύουσαι. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, περὶ τῆς νοουμένης αὐτῶν ὑπὸ τῶν κύκλων τομῆς. ἢ ὁποιασοῦν αὐτῶν πρὸς τοὺς κύκλους σχέσεως. οἷον ὑπὸ ὑποδείγματος. τομῆς μὲν ὅτι οἱ δίδυμοι τέμνονται ὑπὸ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τὰς κεφαλάς. σχέσεως δὲ ὅτι αὐτὸς ἐγγύς ἐστι τοῦ ἰσημερινοῦ. ἐν δὲ τῷ λοιπῷ, περὶ τῆς γινομένης αὐτῶν πρὸς τὰ ἀνατέλλοντα μέρη τοῦ ζῳδιακοῦ σχέσεως. οἷον, ὅτι καρκίνου μὲν ἀνατέλλοντος, δύνει τὸ ἥμισυ τοῦ στεφάνου. χηλῶν δὲ ἀνατελλουσῶν, ἀνατέλλει τὸ ἥμισυ αὐτοῦ. καὶ ὅτι κριοῦ ἀνατέλλοντος, τὸ θυμιατήριον ἵσταται ἐπὶ δύσιν, καὶ τὰ παραπλήσια. ὥστε ἂν θελήσωμεν ἕκαστον τῶν ζῳδίων κατὰ πάντα συμφώνως ἐντάξαι, δεήσει τοῖς γε πρώτοις ἐντυγχάνοντας ἐπισκέ-

ψασθαι, ἔτι λέγονται περὶ τοῦ ζητουμένου ζωδίου, καὶ κατὰ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ. ἤτοι καὶ ἐν τοῖς δυσὶν ἢ καὶ ἐν τρισὶ τμήμασιν ἐὰν οὕτω τύχῃ περὶ αὐτοῦ τὰ λεγόμενα εἰς ἓν συναγαγόντας ἔν τινι τεύχει. ἢ χειρογραφείῳ, πρὸς τὸ ἑτοίμως ἔχειν διασαφῆσαι. οἷον σαφηνείας ἕνεκεν τῶν λεγομένων ἡμῖν, ἐπὶ τοῦ ὀφιούχου ὁ λόγος.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΦΙΟΥΧΟΥ.

Τούτου καὶ ὁ ἄρατος ἐν τρισὶ τόποις μέμνηται, ἐπειδὴ τοίνυν ἐν τῷ πρώτῳ μέρει λέγει περὶ αὐτοῦ, ὅτι ὁ ὀφιοῦχος κεῖται ὀρθὸς. τὴν μὲν κεφαλὴν ἔχων πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐν γόνασι. τοὺς δὲ πόδας ἐπὶ τοῦ θώρακος τοῦ σκορπίου καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὅτι περὶ τὸ μέσον εἰλεῖται ὁ ὄφις. καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ στρέφεται, ὀλίγος μὲν τῇ δεξιᾷ. πολὺς δὲ εἰς τὸ ὕψος τῇ ἀριστερᾷ, καὶ ὅτι τὰ γένεια τοῦ κατ' αὐτὸν ὄφεως, παράκειται τῷ στεφάνῳ. ἔτι δὲ ὅτι ἔχει ἀστέρας τοὺς μὲν τῶν ὤμων λαμπρούς. τοὺς δὲ τῶν χειρῶν ἔλαττον λαμπρούς, καὶ ὅτι ὑποκάτω τῆς σπείρας τοῦ ὄφεώς εἰσιν αἱ χηλαί, καὶ τέμνεται μὲν ὑπὸ τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τοὺς ὤμους, ὑπὸ δὲ τοῦ ἰσημερινοῦ κατὰ τὰ γόνατα, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, πάλιν σποράδην. ὅτι καρκίνου μὲν ἀνατέλλοντος, δύνει ἀπὸ γονάτων ἕως τῶν ὤμων. κατάγων τὸν ὄφιν ἕως ἐγγὺς τοῦ αὐχένος. σκορπίου δὲ ἀνατέλλοντος, ἀνατέλλουσιν αἱ κεφαλαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ χεῖρες τοῦ ὀφιούχου. καὶ ἡ προτέρα καμπὴ τοῦ ὄφεως. τοξότου δὲ ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει ἡ σπεῖρα τοῦ ὄφεως καὶ τὸ σῶμα τοῦ ὀφιούχου. πάντα ταῦτα συναγαγόντες, ἔν τινι τόπῳ ἀπογραψώμεθα. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιητέον. πρόκειται γὰρ ἐπὶ ταῖς ἐφόδοις καὶ ἀκόπως τοὺς ἐντυγχάνοντας παρασκευάζειν, καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ζωδίων ἑκάστου τὰ κατὰ μέρος λεγόμενα εἰς ἓν συνάψαντες ὁμοίως τοῖς ἐπὶ τοῦ ὀφιούχου εἰρημένοις, ἐν τῷ τέλει τοῦ λόγου παραθήσομεν. κἀκεῖνο μέντοι χρήσιμον ὂν πρὸς τὸ προκείμενον, καλῶς ἔχει παραβαλεῖν, ὅτι ἓξ ἐν ταῖς ἀρατείαις σφαίραις κύκλους, ἐντακτέον. πρῶτον, τὸν μέγιστον τῶν ἀεὶ φανερῶν, τὸν καὶ ἀρκτικὸν ὀνομαζόμενον. δεύτερον, τὸν θερινὸν τροπικόν. τρίτον τὸν ἰσημερινόν. τέταρτον τὸν χειμερινὸν τροπικόν. πέμπτον τὸν μέγιστον τῶν ἀφανῶν, τὸν καὶ ἀνταρκτικὸν προσαγορευόμενον. ἕκτον τὸν ζωδιακὸν τὸν καὶ ἐφαπτόμενον τῶν τροπικῶν. περὶ μὲν οὖν τῶν τεσσάρων, λέγω δὴ τοῦ θερινοῦ, καὶ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ χειμερινοῦ καὶ τοῦ ζωδιακοῦ, πλείω ποιεῖται λόγον. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ἐναργῶς μὲν οὐ μέμνηται. ἐξ οὗ δὲ φησὶ περὶ τοῦ δράκοντος. ὅτι ἐκείνου ἡ κεφαλή, κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐστὶ τοῦ οὐρανοῦ, καθ' ὃ αἵ τε ἀνατολαὶ καὶ αἱ δύσεις μίσγονται ἀλλήλοις, δῆλον ποιεῖται. ὅτι τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος ἐν τῷ μεγίστῳ τῶν ἀεὶ φανερῶν βούλεται εἶναι. οὗτος γὰρ καὶ μόνος διὰ τῆς βορείας κοινῆς τομῆς τοῦ τε ἀνατολικοῦ ἡμικυκλίου, τοῦ ὁρίζοντος καὶ τοῦ δυτικοῦ τὴν περιφορὰν ποιεῖται. ἀπὸ δὲ τούτου καὶ τὸν ἀνταρκτικόν, ὅμοιόν τε καὶ ἴσον ὄντα τῷ ἀρκτικῷ ἐννοητέον. δυνατὸν δ' ἐστὶ καὶ ἑτέρως περὶ τῶν δύο κύκλων τούτων, ἐξ αὐτῶν πάλιν τῶν ἀρατείων παραμυθήσασθαι. τὴν δὲ τοῦ γάλακτος ζώνην, οὐκ ἐντακτέον. ἐπειδὴ πρὸς τῷ ποικίλην εἶναι, οὐδὲ πολλὴν περὶ αὐτῆς καταβάλλει μνήμην. ὅτι δὲ ποικίλη ἐστὶ καὶ περὶ ἑτέρας τῆς στάσεως δεομένη, δῆλον ἐξ ὧν καὶ πτολεμαῖος ἐν τῷ ὀγδόῳ βιβλίῳ τῆς συντάξεώς φησιν. οὐ γὰρ ὁμαλή τίς ἐστιν οὐδὲ τεταγμένη, ἀλλὰ καὶ τῷ πλάτει καὶ τῷ χρώματι καὶ τῇ πυκνότητι καὶ τῇ θέσει, διάφορος. δεῖ δὲ ἑκάτερον μὲν τῶν τροπικῶν, ἀπέχειν τοῦ ἰσημερινοῦ μεγίστου ὄντος. τὰς δεδειγμένας τῷ πτολεμαίῳ ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ τῆς συντάξεως, μοίρας κδ΄. ἑκάτερον δὲ τῶν ἀλ

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0627
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

λων· λέγω δὴ τόν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν ἀνταρκτικὸν, ἀπέχειν τοῦ καθ᾽ ἑαυτὸν πόλου τῆς σφαίρας, μοίρας μα. εἴ γε μέλλει συμφώνως τῷ Ἀράτῳ τὸ ὑπὲρ γῆν τμῆμα τοῦ θερινοῦ, τουτέστιν ἡ μεγίστη ἡμέρα, τοιούτων εἶναι πέντε, οἵων ὅλος ὁ θερινὸς, τουτέστιν ὅλον τὸ νυχθήμερον ὀκτώ. κατὰ γὰρ τὴν τοιαύτην θέσιν τῆς σφαίρας, καὶ τὸ τοσοῦτον μέγεθος τῆς μεγίστης ἡμέρας σώζεται, ὡς ὀλίγῳ ὕστερον μαθησόμεθα. τούτων δὲ οὕτως ἡμῖν διειλημμένων, ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον, στάσις μὲν οὖν ἡ ὑπὸ τῶν κιόνων ἴτυς. ὁ δὲ τοῦ ὁρίζοντος τάξιν πεπλήρωται, καὶ ἕτερος δὲ ἴσος μὲν τῇ βάσει. ὁ φέρων τὴν σφαῖραν κρικὸς, μεσημβρινοῦ δὲ λέγεται τάξιν ἐπέχων, ὅμοιος μὲν τοῖς ἐν ταῖς ἄλλαις σφαίραις γινομένοις. ἐπιμελῶς δὲ καὶ τεχνικῶς οὕτως, ὥστε τὴν σφαῖραν πάντοθεν μὲν ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς κοίλης ἐπιφανείας τοῦ τε ὁρίζοντος καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ. διχοτομεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῆς ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείας. τοῦτο δὲ ἔσται ἐὰν καὶ ὁ μεσημβρινὸς μέσην πῃ καὶ κατὰ διάμετρον τὴν σφαῖραν διχοτέμνων τὸν ὁρίζοντα. καὶ αὐτὸς διχοτομεῖται ὑπὸ τῆς ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείας. ἔχοντες δὲ πρότερον τοῦ ὑπὲρ γῆν ἐσομένου ἡμικυκλίου, ὡς ἔθος μίαν πλευρὰν εὐθείαις γραμμαῖς κατὰ διάμετρον κειμέναις εἰς τὰς μοίρας διῃρημένην, τουτέστιν εἰς ἕκαστον τῶν ἴσων τμημάτων πρὸς τὴν τῶν σχημάτων, ἤγουν κλιμάτων ἐπίγνωσιν. καὶ χρώσαντες τὴν σφαῖραν ἐὰν ᾖ ξυλίνη καὶ παραπλάσαντες πρῶτον μὲν γύψῳ ἢ κηρίῳ, ὥστε καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ῥάγδας ἐὰν ἄρα τύχωσι θεραπεῦσαι, ἔπειτα δὲ ξηραινομένου τούτου δηλαδὴ καὶ ἄλλῳ βαθεῖ τινι χρώματι ἐπαλείψαντες, οἷον τῷ καλουμένῳ λαζουρίῳ, ἀφιστάντες δηλονότι μετὰ τὸ ξηρανθῆναι, ἐπὶ τοῦ διῃρημένου τοῦ μεσημβρινοῦ ἡμικυκλίου ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου, μοίρας μα. κατατιθέμενοι κατὰ τὸ ἕτερον πέρας τὸ πρὸς τὸ τῶν μα μοιρῶν διαστάσεως, τουτέστι κατὰ τῆς ἀφοριζούσης ἐν τῇ διῃρημένῃ τοῦ ἡμικυκλίου πλευρᾷ τὴν τῶν μα μοιρῶν περιφέρειαν, βελόνην τινὰ ὀρθὴν μὲν πρὸς τὴν κυρτὴν καὶ τὴν κοίλην τοῦ ἡμικυκλίου ἐπιφάνειαν, τουτέστι νεύουσαν ἐπὶ τὸ μέσον τῆς σφαίρας, τέμνουσαν δὲ ἐπὶ ποσὸν καὶ διαδύουσαν τὰ περὶ τὴν σφαῖραν χρώματα. ἐὰν ἄρα ταύτης μενούσης ἀκινήτου περιστρέφωμεν τὴν σφαῖραν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τουτέστιν ἐπὶ μίαν στροφὴν αὐτὴν κινήσομεν, ἐκτορνευθήσεται ἡ μὲν κύκλος τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχων καὶ ὁμοταγὴς τῷ κατὰ τὸν Ἄρατον ἀρκτικῷ κύκλῳ. καὶ γὰρ κατὰ τοῦτον ὡς ἔφαμεν ὁ ἀρκτικὸς κύκλος ἀπέχει ἀπὸ βορείου πόλου, μοίρας μα. ὁμοίως δὲ ἀποστάντες ἀπὸ μὲν τοῦ βορείου ἢ νοτίου πόλου μοίρας ἐνενήκοντα, γράψομεν τὸν ἰσημερινόν. ἀπὸ δὲ τοῦ νοτίου μοίρας πάλιν μα γράψομεν τὸν ἀνταρκτικὸν ἴσον τε καὶ ὅμοιον ὄντα τῷ ἀρκτικῷ. ἔτι δὲ ἀφιστάντες μοίρας κδ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν ἰσημερινὸν εὐθείας, ἐπὶ μὲν τὸ βόρειον μέρος χαράξομεν, τὸν θερινὸν τροπικὸν, ἐπὶ δὲ τὸ νότιον, τὸν χειμερινὸν τροπικόν. καὶ γὰρ καὶ τούτων ἑκάτερος ὡς ἔφαμεν ἀπέχει ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ, μοίρας κδ. πάλιν δὲ ἀποστάντες ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἡμικυκλίου καὶ ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου, μοίρας κδ. ὅσον καὶ οἱ τροπικοὶ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ διεστήκασι, λαβόμενοί τι σημεῖον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας, ᾧ πόλῳ χρησάμενοι διαστήματι δὲ τῇ τοῦ πόλου πλευρᾷ τοῦ εἰς τὸν μέγιστον κύκλον ἐγγραφομένου, γράψομεν ἢ διὰ τοῦ διαβήτου τοῦ λεγομένου κρικίνου τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἐφαπτόμενον δηλονότι τῶν τροπικῶν. διχοτομουμένου δὲ ὑπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς ιβ ἴσα μερίσαντες τὰς ἀρχὰς τῶν δωδεκατημορίων ἀπό τε τῶν κατὰ τὸν ἰσημερινὸν αὐτοῦ τομῶν, καὶ τῶν πρὸς τοὺς τροπικοὺς αὐτοῦ ἐπαφῶν ποιησάμενοι, σημειωσόμεθα τοὺς μὲν ἓξ κύ-

κλους

κλους ἑτέρῳ τινὶ παρὰ τὸ βαθὺ χρώματι· γράφομεν τε λευκῷ τινὶ εἰ τύχοι, καὶ ξανθῷ χρώματι πρὸς τὸ μετὰ τὴν χρείαν εὐχερῶς ἀποληφθῆναι δύνασθαι. πρὸς μὲν τῇ πρὸς τὸν θερινὸν ἐπαφῇ τὸ τοῦ καρκίνου ὄνομα. διὰ τὸ ἐνταῦθα τὴν ἀρχὴν εἶναι, τοῦ κατὰ καρκῖνον δωδεκατημορίου· πρὸς δὲ τῇ ἐφεξῆς διαιρέσει καὶ ἐπ᾽ ἀνατολὴν τὸ τοῦ λέοντος ὄνομα. ἐπεὶ καὶ αὕτη ἡ διαίρεσις, πέρας μέν ἐστι τοῦ καρκίνου. ἀρχὴ δὲ τοῦ κατὰ τὸν καρκῖνον δωδεκατημορίου· πρὸς δὲ τῇ τρίτῃ πάλιν καὶ ἐπ᾽ ἀνατολὰς τὸ τῆς παρθένου. καὶ οὕτως ἐφεξῆς ἀκολούθως ἕως οὗ πάντων τῶν δωδεκατημορίων τὰ ὀνόματα, κατὰ τὸν οἰκεῖον τόπον σημειωσόμεθα. τούτων οὕτως ἐχόντων ἐὰν χαλάσωμεν τὸν κατὰ τὸν μεσημβρινὸν κρίκον διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος ἐντομῶν δηλαδὴ εἰς τὴν βάσιν οὕτως ὥστε ἑκάτερον τῶν μικρῶν κύκλων, τουτέστι τόν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν ἀνταρκτικὸν στρεφομένης τῆς σφαίρας ἅπτεσθαι τῆς ἄνω τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείας, καὶ τῆς κάτω. ἀλλὰ τὸν μὲν ἀρκτικὸν τῆς ἄνω, τὸν δὲ ἀνταρκτικὸν τῆς κάτω, εὔδηλον ὅτι ὁ θερινὸς καὶ ὁ χειμερινὸς, ἑκάτερος διαιρεθήσεται ὑπὸ τῆς ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείας καὶ τῆς κάτω, κατὰ λόγον τῶν ιε πρὸς τοὺς θ. τουτέστι, ἔσται ἐπὶ μὲν τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ τὸ μὲν ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα καὶ ὥσπερεὶ τῆς ἡμέρας τμήματα τοιούτων ιε ὡρῶν. οἷον, ἔστω ὅλος ὁ κύκλος τουτέστι τὸ νυχθήμερον, κδ. τὸ δὲ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα καὶ τὸ τῆς νυκτὸς διάστημα ὡρῶν θ. ἐπὶ δὲ τοῦ χειμερινοῦ ἀνάπαλιν. τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν, θ. τὸ δὲ ὑπὸ γῆν, ιε, κατὰ γὰρ τὴν τοιαύτην θέσιν τῆς σφαίρας τουτέστι ἐφ᾽ ἧς ὁ μέγιστος τῶν ἀεὶ φαινομένων κύκλων, μα μοίρας ἀπὸ τοῦ πόλου ἀφέστηκε καὶ τοιαύτη τομὴ τῶν κύκλων γίνεται, ὡς δείκνυσιν ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς συντάξεως, ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶ τῶν ιε πρὸς τὰ θ. καὶ ὁ τῶν ε πρὸς τὰ τρία. καὶ γὰρ ὁ πέντε ἔχει ὅλον τε τὸν γ, καὶ τὴν δίμοιρον αὐτοῦ τὸν δύο. ὥσπερ ὁ ιε ἔχει ὅλον τὸν θ καὶ τὸ δίμοιρον αὐτοῦ τὰ ἕξ. ὥστε κατὰ τὴν τοιαύτην θέσιν τῆς σφαίρας, οἷον μὲν ἐπὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ τὸ ὑπὲρ γῆν τμῆμα ε, τοιούτων τὸ ὑπὸ γῆν, γ. οἷον δὲ ἐπὶ τοῦ χειμερινοῦ, τὸ ὑπὲρ γῆν τριῶν. τοιούτων τὸ ὑπὸ γῆν ε συμφώνως τοῖς ὑπὸ τοῦ ἀράτου λεγομένοις. ἐπελθόντες εἰς τὴν βάσιν κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον τοῦ ἰσημερινοῦ ἐπιστρέψομεν τὴν σφαῖραν ἕως οὗ ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ τὸν καρκῖνον δωδεκατημορίου ἀνατείλῃ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ γενομένη, τῇ ἄνω τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείᾳ ἀσφαλισάμενοί τε τὴν σφαῖραν τουτέστι κηρῷ ἤ τινι τοιούτῳ, ἀκίνητόν τε αὐτὴν ποιήσαντες· γράφομεν πάλιν ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλον ἐρχόμενον διὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ καρκίνου. ὁμοταγῆ δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ γινόμενον πάντοτε τῷ ὁρίζοντι κατὰ τὴν τοῦ εἰρημένου δωδεκατημορίου ἀνατολήν· γράφομεν δὲ αὐτὸν βελόνῃ τινὶ περιφέροντες μὲν αὐτὴν, καθ᾽ ὅλης τῆς τοῦ ὁρίζοντος περιφερείας. οὕτως δ᾽ αὐτὴν σχηματίζοντες, ὥστε τὸν δι᾽ αὐτῆς ἐγγραφόμενον ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλον ἐν τῷ αὐτῷ ὡς ἔφαμεν ἐπιπέδῳ γενέσθαι τῇ ἄνω τοῦ ὁρίζοντος ἐπιφανείᾳ. ἐπιγράψαντες τὸν κύκλον δι᾽ ὀλίγων γραμμάτων· κατὰ μὲν τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ ἡμικύκλιον, καρκίνου ἀνατολικόν. κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν καρκίνου δυτικόν. τουτέστι σημειωσάμενοι ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων καὶ γράψαντες γράμματα τινά. οἷον ὅτι τοῦτο μέν ἐστι τὸ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ καρκίνου. τουτέστι ὅταν ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ τὸν καρκῖνον δωδεκατημορίου ἀνατείλῃ. ποῖον μὲν τῆς σφαίρας ἡμισφαίριον ὑπὲρ γῆν ἐστι, ποῖον δὲ ὑπὸ γῆν. γράφομεν δὲ ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων τὰ γράμματα.

ΑΡΑΤΟΥ ΒΙΟΣ

α Ρατος πατρὸς μὲν ἦν Ἀθηνοδώρου, μητρὸς δὲ Ληνοδώρας, ἐκ Σόλων τῆς Κιλικίας. ὠνόμασται δὲ ἡ πόλις ἀπὸ Σόλωνος τοῦ Λινδίου. ἔστι δὲ ἡ νῦν Πομπηϊούπολις. ἦν δὲ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. καὶ ἐσχόλασε Διονυσίῳ τῷ Ἡρακλεώτῃ. συνῆν δὲ Ἀντιγόνῳ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ. καὶ Φίλᾳ τῇ τούτου γαμετῇ. συνήκμασε δὲ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ, καὶ Καλλιμάχῳ. καὶ Μενάνδρῳ. καὶ Φιλητᾷ. ἀδελφοὺς δὲ ἔσχε τρεῖς, Μύριν. Καλλώνδαν, καὶ Ἀθηνόδωρον. ὃς πρῶτος ἀντειπεῖν λέγεται Ζωΐλῳ τῷ κατὰ τῆς Ὁμηρικῆς ποιήσεως γράψαντι. σχολάσας δὲ ὁ Ἄρατος Περσαίῳ τῷ φιλοσόφῳ Ἀθήνησι, καὶ συνελθὼν αὐτῷ εἰς Μακεδονίαν μεταπεμφθέντι ὑπὸ Ἀντιγόνου, καὶ παρελθὼν εἰς τὸν Ἀντιγόνου καὶ Φίλας γάμον. καὶ εὐδοκιμήσας, τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διέτριψεν ἐκεῖσε. ἦν δὲ ὁ Ἀντίγονος υἱὸς Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν περὶ ἑκατοστὴν καὶ πεμπτὴν ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος Αἰγύπτου ἐβασίλευσεν. ὥστε καὶ θρυλλούμενόν ἐστιν ὑπό τινων, ὡς ἦν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Νικάνδρῳ τῷ Κολοφωνίῳ τῷ τὰ Θηριακὰ γράψαντι. λέγουσί τε προτεῖναι ἀλλήλοις, ὁ μὲν, Νικάνδρῳ σκέψασθαι τὰ Φαινόμενα. ὁ δὲ, Ἀράτῳ τὰ Θηριακά. τοῦτο δὲ καταφανῶς ἐστι ψεῦδος. ὁ γὰρ Νίκανδρος δώδεκα ὅλαις ὀλυμπιάσι νεώτερος φαίνεται. ἔνιοι δέ φασι τὸν Ἄρατον Μνασέου πατρὸς γεγονέναι, Ἀριστοθήρου δέ τινος μαθηματικοῦ διακοῦσαι. ἰατρὸν δὲ προηγουμένως καὶ ποιητὴν γενέσθαι ἐν τοῖς Ἀντιγόνου βασιλείοις. Πτολεμαίῳ δὲ τῷ Κυρηναίῳ ἐπιβαλλεῖν. παρ' οὗ καὶ ἐπιγράμματος ἠξιώθη. συνήκμασε δὲ Νικάνδρῳ μαθηματικῷ, καὶ αὐτῷ Κολοφωνίῳ θεραπεύοντι ἅμα αὐτόν. ζηλωτὴν δέ φασι τοῦτον γενέσθαι Ὁμήρου. οἱ δὲ, Ἡσιόδου μᾶλλον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΡΑΤΟΥ.

Πρῶτον μὲν ἀπαγγέλλει προοίμιον εἰς τὸν Δία, δεύτερον δὲ διεξέρχεται τὴν τῶν φαινομένων ἀπλανῶν διακόσμησιν. εἰς τρία μέρη διελὼν αὐτήν. ἓν μὲν τὸ ἐντὸς τοῦ ἀρκτικοῦ φαινομένου ἀεὶ ὑπὲρ γῆν. ἔπειτα στερεὰ δύο ἀνατέλλονται καὶ δύνονται. τὸ μὲν βόρειον τὸ μεταξὺ τοῦ ἀρκτικοῦ καὶ ζωδιακοῦ, τὸ δὲ, νότιον τὸ μεταξὺ ζωδιακοῦ καὶ ἀνταρκτικοῦ. ἀπαγγέλλει δὲ ἕκαστον κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος. τὰ μὲν μήκη ἀπὸ ἀνατολῶν ἰὼν ἐπὶ δυσμὰς διὰ τῶν προανατελλόντων, μέχρις ἂν ἐπανέλθῃ, τὰ δὲ πλάτη ἀπὸ τοῦ βορείου ἐπὶ τὸ νότιον. κατὰ μῆκος μὲν οὖν τὸν βόρειον τόπον, ἀπὸ τοῦ ἐν γούνασι καὶ ὀφιούχου εἰς τὸ πρόσθεν ἀεὶ μέχρι τῶν αὐτῶν κύκλων ἀπαγγέλλει. τὸ δὲ νότιον ἀπὸ ὠρίωνος καὶ κήτους καὶ Ἀργοῦς ὁμοίως μέχρι τῶν αὐτῶν. κατὰ πλάτος δὲ, τὸν μὲν βόρειον ἀπ' ἀρκτικοῦ μέχρι ζωδιακοῦ. τὸν δὲ νότιον ἑξῆς ἀπὸ ζωδιακοῦ, μέχρι τοῦ ἀνταρκτικοῦ. συντάσσων τὰ μὲν ἑξῆς καθ' ἕν. τὰ δὲ κατὰ ἴλας καὶ συγγενείας τινὰς εὐλόγως περιλαμβάνων. συντελέσας δὲ τὴν διάθεσιν τῶν ἀπλανῶν μετὰ ταῦτα περὶ τῶν πέντε πλανήτων λέγει. καὶ ἑξῆς ἁρμόσας τοὺς κύκλους ἑκάστων ἀπαγγέλλει. ἀπαναίνεται μὲν τοὺς τῶν πλανωμένων καὶ οὐ θαρρεῖ λέγειν ὡς χαλεπόν, εὔχεται δὲ ἱκανὸς γενέσθαι τὰ τῶν ἀπλανῶν τά τε κύκλα, τά τε αἰθέρια σήματα ἐνισπεῖν. καὶ τοὺς ἀναγκαιοτάτους κύκλους τῶν ἀπλανῶν τέσσαρας λέγει. δύο μὲν τροπικούς, ἕνα δὲ ἰσημερινόν. τέταρτον δὲ τὸν ζωδιακόν. πάρεργον δὲ καὶ ὡς ἐν παραδείγματος μέρει αὐτὸν τὸν γαλαξίαν παραβέβληται. μετὰ ταῦτα δὲ ἀνατολὰς ἑκάστῳ καὶ δύσεις ἀπαγγέλλει, χρώμενος

τῷ τρόπῳ, διὰ οὗ ἕκαστα τῶν ἐν τῷ ζῳδιακῷ καταλέγει, συνανατέλλοντά τε καὶ ἀντιδύνοντα, ἀρξάμενος ἀπὸ ἑσπερινῆς ἀνατολῆς καρκίνου. κατὰ δύο δὲ τρόπους ταῦτα διεξέρχεται. ὁτὲ μὲν, πρότερα τὰ συνανατέλλοντα καὶ δεύτερα τὰ ἀντιδύνοντα. ὁτὲ δὲ τοὐναντίον. πρότερα μὲν τὰ ἀντιδύνοντα. ὕστερα δὲ τὰ συνανατέλλοντα. καὶ τούτῳ μᾶλλον τῷ τρόπῳ πλεονάζει, ἤπερ τῷ προτέρῳ. μετὰ ταῦτα δὲ καὶ περὶ διοσημείων διεξέρχεται. καὶ πρῶτον μὲν προοίμιον αὐτοῖς ἀπαγγέλλει, μετὰ ταῦτα δὲ σημεῖα λέγει χειμῶνος καὶ εὐδίας. πρῶτον μὲν ὅσα σελήνη παρέχει. δεύτερον δὲ, ὅσα ἥλιος. τρίτον δὲ, ὅσα ἡ καλουμένη φάτνη. μετὰ ταῦτα ἀπαγγέλλει σημεῖα σύμμικτα χειμῶνος καὶ εὐδίας καὶ θρεμμάτων, καὶ ἀρότων. ὅσα δηλοῖ τά τε μετέωρα καὶ τὰ ἐπίγεια, φυτά τε καὶ ζῶα. καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια. τὰ μὲν, σεμνότερα τὰ δὲ φαυλότερα. κοσμεῖ δὲ τὰ φαυλότερα σεμνότητι. διχῶς ποτὲ μὲν ἀναμίσγων τὰ σεμνότερα, ποτὲ δὲ ἀπολογούμενος. καὶ τὴν χρείαν αὐτῶν εἶναι λέγει ἀναγκαίαν. καλῶς δὲ ὀνόμασε τὰ φαινόμενα. πρῶτον μὲν ὅτι τὰ ἐν τῷ ἀρκτικῷ οὐ λέγει τὰ ἀφανῆ τοῦ οὐρανοῦ. οὐ γὰρ ἴσμεν, ἀλλὰ μόνον λέγει τὰ ἐν τοῖς φανεροῖς. τὰ μεταξὺ τοῦ τε ἀρκτικοῦ, καὶ τοῦ βορείου πόλου. δεύτερον δὲ ὅτι περὶ μεγεθῶν, καὶ διαστημάτων οὐ διαλέγεται. τρίτον ὅτι περὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν πλανωμένων καὶ τῶν ἀκριβῶν κύκλων οὐ περιεργάζεται, καθάπερ ἄλλοι πράγματα ἀσαφῆ καὶ στοχαστικὰ, καὶ ἄδηλα κατὰ τὸ πλεῖστον λέγοντες. ἀλλὰ παραιτεῖται, οὑτωσὶ λέγων. οὐκ ἔτι θαρσαλέως κείνων ἐγώ. ἐν τούτοις γὰρ τὰ μὲν τῶν πλανωμένων φησὶ λέγειν μὴ θαρρεῖν. τὰ δὲ τῶν ἀπλανῶν εὔχεται ἱκανὸς γενέσθαι εἰπεῖν. πρὸς τούτοις δὲ, ὅτι καὶ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν ἐν τέλει καταλεχθέντων σημείων τὰ μὲν φαινόμενα λέγει, τὰς δὲ αἰτίας ἑκάστων ἀφανεῖς οὔσας παρίησι καὶ στοχασμοὺς ἀδήλους οὐ διεξέρχεται, καθάπερ οἱ φιλόσοφοι.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΑΝ ΣΦΑΙΡΑΝ.

ὁ Βουλόμενος ὁμοίως τῷ κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαῖραν, τὸν πόλον τῆς σφαίρας πρὸς βορέαν τρεπέτω. ὁ βουλόμενος τὴν φορὰν κινεῖν τοῦ οὐρανοῦ, ὑπὸ τῇ δεξιᾷ τὸν πόλον ἔχων, στρεφέτω ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τοὐναντίον τὴν σφαῖραν. ὁ θέλων κινεῖν ἀνάπαλιν, στρεφέτω αὐτὸν εἰς τοὐναντίον. Οἱ μὲν εὐθέως προγράφουσι τοῦ ποιήματος τὰ φαινόμενα. οἱ δὲ ἀκριβεῖς τὴν διάθεσιν καὶ κίνησιν τῆς σφαίρας. ἡ μὲν γὰρ διάθεσις, διασαφεῖ τὸ ποίημα. τὸ δὲ ποίημα, δηλοῖ τὰ φαινόμενα. ἅμα γὰρ καὶ ἡ κίνησις καὶ ἡ θέσις τῆς σφαίρας, τὰς ἀρχὰς καὶ ἀναφορὰς ὅλων τῶν φαινομένων περιέχουσι καὶ πᾶσαν ἑξῆς τὴν θεωρίαν σαφῆ, καὶ ἐχίμην παρέχουσι πάντως καὶ συνεζευγμένην. Ὅμηρον μὲν ἓν εἶδος γραφέων βλάπτει, τῶν βιβλιογράφων. Ἄρατον δὲ δύο. βιβλιογράφων τε καὶ ζωγράφων. ὧν τὰ ἁμαρτήματα, τῶν Ἀράτου θεωρημάτων ἐγκλήματα ποιοῦσιν οἱ ἀμφότεροι, διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ παντὸς λόγου καὶ τῆς ἀληθείας περὶ σφαίρας. Σφαῖρα ἐστὶ σχῆμα στερεὸν, ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας περιεχόμενον, πρὸς ἣν ἀφ' ἑνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τῆς σφαίρας κειμένων, πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι πρὸς τὴν αὐτῆς περιφέρειαν, ἀλλήλαις εἰσὶν ἴσαι. τὸ δὲ σημεῖον τοῦτο κέντρον καλεῖται, ὅ ἐστιν ἡ γῆ. Κύκλοι παράλληλοι πέντε. ἀρκτικὸς, ὁ καὶ βόρειος καὶ ἀειφανής. θερινὸς, τροπικὸς, ὅτε ὁ ἥλιος καρκίνῳ. Ἰσημερινὸς, ὅτε ὁ ἥλιος κριῷ. χει-

μερινὸς τροπικός, ὅτε ὁ ἥλιος αἰγοκέρωτι. ἀνταρκτικὸς ὁ νότιος, ἔνθα ἡ καλουμένη ζώνη. κύκλοι λοξοί, ὁ ζωδιακὸς καὶ ὁ γαλαξίας. τὰ πέρατα τοῦ ἄξονος ἑκατέρωθεν πόλοι καλοῦνται. ὁρίζων, ὁ τέμνων τό, τε ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον, καὶ τὸ ὑπὸ γῆν. ὁ ἄξων λέγεται, ἐπεὶ περὶ αὐτὸν ὁ οὐρανὸς ἄγεται. πόλοι δέ, ἐπεὶ περὶ αὐτοὺς ὁ οὐρανὸς πολεῖται, καὶ στρέφεται. τοῦτον δὲ τὸν ἄξονα φασὶν εἶναι, τὸν παρὰ τῷ ποιητῇ ἄτλαντα καλούμενον. Οὐρανὸς δέ ἐστι ὁ περιέχων τὰ πάντα πλὴν αὐτοῦ. σφαίριόν ἐστιν ὑπὲρ γῆν. τὸ δὲ ἕτερον ὑπὸ γῆν. διὰ πάσης δὲ ὥρας στρέφεται καὶ κινεῖται. τοσοῦτον δὲ τὸ ὑπὲρ γῆν μέρος τοῦ οὐρανοῦ ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς, ὅσον καὶ ἡ γῆ πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, ἤγουν τὸν τάρταρον. εἶτα ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ ταρτάρου τοῦ ὑπὸ τὴν γῆν, ἄλλο μέρος τοῦ οὐρανοῦ πάλιν ὁμοίως διέστηκεν. ὁ γὰρ ἡσίοδος φυσικευόμενός φησιν. ἐννέα γὰρ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων, οὐρανόθεν κατιών, δεκάτῃ ἐς γαῖαν ἵκοιτο. εἶτα πρὸς τὸ ἴσον βάθος τῆς γῆς. ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων γαίηθεν κατιὼν δεκάτῃ ἐς τάρταρον ἵκοιτο, λοιπὸν γίνεται καὶ τὸ ἀπὸ ταρτάρου ἕως τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου διατεῖνον μέγεθος τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσον τὸ τῆς γῆς βάθος ὥστε διὰ τριάκοντα ἡμερῶν τὰς δύο ἀρχὰς τοῦ ἄξονος δύνασθαι διανύσαι τὸν ἄκμονα. στρέφεται δὲ καὶ καταφέρεται ἐπὶ δυσμὰς ὁ οὐρανὸς ἀπὸ ἀνατολῶν.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ.

δ Ιαιρεῖται ἡ σφαῖρα, εἴς τε τὰ νότια καὶ βόρεια. καὶ τὸ τῶν βορείων βορειότερα. ἐξ ὧν καὶ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται. ἢ καθὸ ὑψηλὰ ὄντα φανερά εἰσιν, ἢ διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην. ἢ πρὸς τιμὴν τοῦ διὸς ἐκεῖθεν ἤρξατο. ὁ γὰρ ἀρκτικὸς κύκλος περιέχει τὰς ἄρκτους, καὶ τὸν δράκοντα. περὶ ὧν φέρεται ἱστορία ἥδε. τὸν δία ἐν κρήτῃ τεχθέντα, δύο νύμφαι ἐκεῖσε ἀνέτρεφον. καὶ ἡ μὲν, ἑλίκη ὀνομάζετο, ἡ δὲ κυνόσουρα. κρόνου δὲ ἐπελθόντος ποτέ, ὁ ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα παραλογισάμενος, τὰς μὲν νύμφας μετέβαλεν εἰς ἄρκτους. αὐτὸς δὲ εἰς δράκοντα μετεβέβλητο. εἶτα τῆς βασιλείας ἀντιλαβόμενος, τὸ σχῆμα ἀνεστήλιξε. φημὶ δὴ τὰς νύμφας καὶ ἑαυτόν. ζητεῖται δὲ πότερον ὁ ζεὺς σῶμα ἢ πρᾶγμά ἐστι. καὶ πότερον ψυχὴ ἢ νοῦς, ἢ κρείττων τις δύναμις καὶ ὑπερουράνιος καὶ ἀκίνητος καθ' ἑαυτόν. ὁ γάρ τοι ἄρατος κατὰ τὴν κοινὴν δόξαν εἴρηκε τοῦ διὸς τοὔνομα, ὡς ἂν τῶν ὄντων βάσιν. δυοῖν δὲ θάτερον ἢ ὅτι δι' ὅλου τοῦ κόσμου ἡ πρόνοια χωρεῖ τοῦ θείου, καὶ αὐτὸς διὰ παντὸς ἔρχεται τοῦ κόσμου συνέχων αὐτόν, ἢ κατὰ μέρος τὰς ἐπωνυμίας αἰνίττεται αὐτοῦ. ἃς ἐφ' ἑκάστῃ πράξει θεὸν ἀναφέροντες οἱ ἀρχαῖοι, τὰ καλῶς γινόμενα ὡς εἰσί,

φασὶ. γενέτωρ. φράτριος. ὁμόγνιος.. ἑταιρεῖος.

φίλιος. ἱκέσιος. ξένιος. ἀγοραῖος.

βουλαῖος. βρονταῖος,

καὶ τὰ ὅ-

μοια.

ΑΡΑΤΟΥ ΣΟΛΕΩΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.

ε Κ Διὸς ἀρχώμεσθα, τὸν οὐδέποτ' ἄνδρες ἐῶμεν
Ἄρρητον. μεσταὶ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
Πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί, μεστὴ δὲ θάλασσα,
Καὶ λιμένες. πάντη δὲ Διὸς κεχρήμεθα πάντες.
Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. ὁ δ' ἤπιος ἀνθρώποισι
Δεξιὰ σημαίνει· λαοὺς δ' ἐπὶ ἔργον ἐγείρει
Μιμνήσκων βιότοιο· λέγει δ' ὅτε βῶλος ἀρίστη
Βουσί τε καὶ μακέλῃσι· λέγει δ' ὅτε δεξιαὶ ὧραι
Καὶ φυτὰ γυρῶσαι, καὶ σπέρματα πάντα βαλέσθαι.

ε Κ Διός. πάνυ πρεπόντως ὁ Ἄρατος τὴν τῶν ἄστρων διεξιέναι μέλλων θέσιν, τὸν πατέρα τούτων καὶ δημιουργὸν Δία ἐν προοιμίῳ προσφωνεῖ. Δία δὲ νῦν τὸν δημιουργὸν ἀκουστέον. τὸ δὲ ἐκ Διός, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ Διός. Πίνδαρος· Διὸς ἐκ προοιμίου. τὸ δὲ ἀρχώμεσθα, μετὰ τοῦ σ ἐστὶν ἀρχαϊσμός. Ὅμηρος· δόρπον ἐφοπλισόμεσθα. καὶ ἄλλως. εἰκότως τὴν τῶν φαινομένων ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ Διός τε καὶ θεῶν ποιεῖται. ἔθος γὰρ δὴ τοῦτο τοῖς ἀρχαίοις φιλοθέοις οὖσιν, ὡς εἰκὸς ἅπασιν ἀπὸ θεῶν ἄρχεσθαι, ὡς καὶ πάντων αὐτοῖς τῶν καλῶν αἰτίων. Ὅμηρος μέν, Μῆνιν ἄειδε θεά. καὶ Ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα. καὶ Πλάτων δὲ ἐν νόμοις, θεὸς ἤ τις ἡμῖν ὦ ξένε τὴν ἀρχὴν εἴληχε τῆς τῶν νόμων διαθέσεως. θεὸς ὦ ξένε, θεός. καὶ ἐπὶ ἀπὸ Διὸς ἄρχεται, ἐπειδὴ μέλλει μετεωρολογεῖν. βασιλεὺς δὲ τῶν ὅλων καὶ πατὴρ ὁ Ζεύς. οὐ προσήκει δὲ τὰ νῦν τὴν ὕπατον αἰτεῖσθαι τοῦ Διός. Τὸν οὐδέποτε ἄνδρες. μετέβη ἐπὶ τὸν κατ' ἐπωνυμίαν Δία τὸν φυσικόν, ὅς ἐστιν ἀήρ. καὶ γὰρ τὸν ἀέρα Δία λέγουσιν. οὗτος γάρ ἐστι κατὰ τοὺς στωϊκοὺς ὁ διὰ πάντων διήκων. ἔνιοι γοῦν φασι τὸν πρωτέα τοῦτον εἶναι τὸν ἀέρα. αἰνίττεται γὰρ καὶ Ὅμηρος λέγων, γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον. καὶ πῦρ. οὗτος γάρ ἐστι πηγὴ πάντων, καὶ ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ λόγος ὅντινα τὸν Δία οὔποτε ἄρρητον καὶ ἀπροσηγόρευτον ἐῶμεν οἱ ἄνθρωποι. εἰκότως. οἱ γὰρ στωϊκοὶ ὑποτίθενται, μᾶλλον δὲ πάντες οἱ ὅρον φωνῆς γράψαντες, πεπληγμένον ταύτην ἀέρα καλοῦσιν. οὐδέποτε γὰρ αὐτὸν ἄρρητον ἐῶμεν, ἀεὶ δι' αὐτοῦ τὰς ῥήσεις ποιούμενοι. οὐδὲν γάρ ἐστιν ὃ μὴ πεπλήρωται ἀέρος. Ἡσίοδος, πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός, τὸν ἀέρα οὕτω καλῶν. Μεσταὶ δέ. τοῦτο ἐνδεικτικόν ἐστι τῆς προνοίας, δι' ἣν ἡ ζωή τε ἡμῖν καὶ ἡ εὐζωΐα ἅπασι τοῦτ' ἔστι. γὰρ τὰ δύο ὀνόματα συντεθέντα δηλοῖ, τό, τε τοῦ Διός, καὶ τὸ τοῦ Ζηνός. Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν, πρὸς τὸ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. εἰ γὰρ αὐτοὺς ταῦτα ἐδημιούργησε πρὸς τὸ τοῖς ἀνθρώποις βιωφελὲς αὐτοῦ ἂν κληθείημεν, αὐτὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν ἐπιγραφόμενοι. δύναται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀέρος. αὐτὸν γὰρ ἐπισπώμενοι, ὡς ἐξ αὐτοῦ ζῶμεν, ὄντος ζωτικοῦ καὶ τῆς πνοῆς ἡμῶν αἰτίου. Ὁ δ' ἤπιος, ἄγαν ἁρμοδίως τὸ ἐπίθετον τῷ πατρὶ τὸ ἤπιος ἀπέδωκεν. Δεξιὰ σημαίνει. τὰ αἴσια λέγει, καὶ τὰ πρὸς τὸν βίον συμφέροντα. οὕτω καὶ δεξιοὺς οἰωνοὺς λέγομεν τοὺς αἰσίους. ἔργον δὲ λέγει κατ' ἐξοχὴν τὸ κατὰ γεωργίαν. Βῶλος ἀρίστη. βῶλος, ἡ καρποτὴ ὡς ἀσηλη πάλιν δηλοῦσι γὰρ δύναται μακέλλαις ἀρᾶσθαι βῶλος. ἀγαστὰ σκάπτεσθαι. μάκελλα δὲ, ἡ μονόκελλα

κέλλουσιν ἤγουν τέμνουσι δικέλλαις, ἢ δὲ χέουσιν. τὸ δὲ γυρῶσαι. φυτεῦσαι ἢ βόθρον ὀρύξαι. ἐν ᾧ τὰ φυτὰ κατατίθεται. ἢ καλῶς περισκάψαι, ἤγουν τὰ φυτὰ περιλαβεῖν κύκλῳ τῇ γῇ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν πρὸς τὸ μὴ ψύχεσθαι. ἡ γὰρ θερμασία συμβάλλεται αὐτοῖς. ἢ γυρῶσαι τουτέστι κύκλῳ τῶν φυτῶν τὴν σωρεῦσαι. ὁ τοίνυν Ζεὺς σημαίνει τὰς ὥρας τῇ γεωργίᾳ καὶ τῷ σπόρῳ. τὸ γὰρ λέγει, ἀντὶ τοῦ σημαίνει. ὡς τό. Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

Αὐτὸς γὰρ τάγε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριξεν
Ἄστρα διακρίνας. ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν
Ἀστέρας. οἵ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνοιεν
Ἀνδράσιν ὡράων. ὄφρ' ἔμπεδα πάντα φύωνται.
Τῷ μιν ἀεὶ πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἱλάσκονται.
Χαῖρε πάτερ μέγα θαῦμα. μέγ' ἀνθρώποισιν ὄνειαρ.
Αὐτὸς καὶ προτέρη γενεή. χαίροιτε δὲ Μοῦσαι.

Αὐτὸς γὰρ τάγε. αὐτὸς δὲ τῶν ὡρῶν σημεῖα ἐποιήσατο τοὺς ἀστέρας. ἐθέλει δὲ τὰς ἀνατολὰς αὐτῶν, καὶ τὰς δύσεις δηλῶσαι. οἷον, πλειάδων ἑῴαν ἐπιτολὴν ἀρχὴν θέρους γίνεσθαι. δύσιν δέ, ἀρχὴν χειμῶνος. κακῶς δὲ οἱ γράφοντες σήματα τὴν τελευταίαν ὀξύνουσιν. ἵν' ᾖ τὰ δηλούμενα. θέλει γὰρ τοὺς ἀστέρας σημεῖα λέγειν τῶν καιρῶν. καλῶς δὲ τοὺς ἀστέρας σημεῖα εἶπε. καὶ γὰρ ὁ ποιητὴς τὸν κομήτην ἀστέρα σημεῖον εἶναι πολέμου λέγει. ἢ ναύτῃσι τέρας. τὸ δὲ ἐσκέψατο, ἀντὶ τοῦ ἐφρόντισεν. ὥστε ἑκάστου μέρους ἐνιαυτοῦ σημεῖον εἶναι, οἷον πλειάδας ἀρότου καὶ ἀμήτου, κύνα δὲ θέρους. τὸ δὲ ἑξῆς, αὐτὸς γὰρ τάγε σήματα, ἤγουν τὰ ἄστρα σημεῖα ἐστήριξεν. ἐσκέψατο δὲ ἀντὶ τοῦ ἐθεώρησεν. ἐτήρησεν ἐνόησεν, ἔγνω ποιῆσαι, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας θεός. ἡ δὲ διάνοια τοιαύτη ἐστί. παρορμᾷ ὁ Ζεὺς τοὺς ὄχλους πρὸς ἀντίληψιν τῶν εἰς τὸν βίον ἐπιτηδείων, σημαίνων τοὺς οἰκείους χρόνους ἐκ τῶν ἐτησίων ὡρῶν, ἔαρος. θέρους. φθινοπώρου. καὶ χειμῶνος. τὸ δὲ ἐστήριξε φησίν. ἐπειδὴ ἀκίνητοί εἰσιν οἱ ἀπλανεῖς καθ' αὑτούς. συμπεριάγονται δὲ τῇ τῶν ὅλων ῥύμῃ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀστὴρ μέν ἐστιν ὁ εἷς μόνος ἐστί, καὶ οὐ καθ' αὑτὸν κινεῖται. οἷον Κρόνος Ζεύς, καὶ τὰ τοιοῦτα. ἄστρον δέ, τό, τὸ κινούμενον, καὶ τὸ ἐκ πλείστων ἀστέρων σύστημα. οἷον καρκῖνος. λέων. καὶ ἐπιτολὴ δέ τινος ἀστέρος νεωτερίζουσά τι τῶν περιγείων. Ἄστρον λέγεται, οἷον ἀρκτούρου ἐπιτολή. λέγεται δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἄστρον ἰδίως. παρὰ δὲ Πινδάρῳ ἄστρον ὑπέρτατον. νῦν δὲ ὁ Ἄρατος τοὺς ἀστέρας ἄστρα εἴρηκεν. Τῷ μιν ἀεί. καὶ πάλαι τῶν ἐννόμοις. ὁ μὲν θεὸς ἀρχήν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα ἔχων, εὐθεῖα περαίνει κατὰ φύσιν πορευόμενος. ἴσως δὲ ἀπὸ τῶν σπονδῶν τῷ τὴν μὲν πρώτην σπονδὴν εἶναι θεῶν τῶν ὀλυμπίων. δευτέραν δὲ ἡρώων. καὶ τρίτην Διὸς σωτῆρος. Ὅμηρος δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλέως, ἐν σοὶ μὲν λήξω σέο δ' ἄρξομαι. πρῶτον δὲ καὶ ὕστατον. ἀντὶ τοῦ διὰ παντὸς χρόνου, καθ' ἑκάστην ὥραν. Χαῖρε πάτερ. τὸ αὐτός τε καὶ προτέρη γενεή, ἀμφότερα ἐπὶ τοῦ Διός. ὡς ἂν εἰ ἔλεγε. χαῖρε ἐπεὶ αὐτὸς εἶ καὶ ἡ προτέρα γενεά. οἱ δὲ προτέραν γενεὰν τοὺς Τιτᾶνάς φασιν. οὓς καλεῖσθαι τὰ νῦν οὐδένα λόγον ἔχει, ἤδη καταταρταρωθέντας ὑπὸ τοῦ Διός. πρότερον δὲ γεγόνασι καθ' Ἡσίοδον. ἢ τοὺς ἀδελφοὺς νοητέον τοῦ Διός. ἢ προτέραν γὰρ ἑαυτοῦ φησίν

ὁ ποιητής

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0634
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ὁ ποιητὴς γενεάν, τοὺς πρώτους καὶ πρὸ αὐτοῦ ἀστρονόμους. βέλτιον δὲ τοὺς ἥρωας νοεῖσθαι· ὧν καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἄστρων ἐπώνυμα. οἷον. περσεύς. ὠρίων.

Μειλίχιαι μάλα πᾶσαι. ἐμοί γε μὲν ἀστέρας εἰπεῖν
Εἰ θέμις εὐχομένῳ, τεκμήρατε πᾶσαν ἀοιδήν.
Οἱ μὲν ὁμῶς πολέες τε, καὶ ἄλυδις ἄλοι ἐόντες

Μειλίχιαι. μειλιχίας τὰς μούσας λέγει. ὅτι πρὸς πάντας καὶ καθόλου εὐμενεῖς εἰσι. τὸ δὲ τεκμήρατε, ἀντὶ τοῦ πιστώσασθε. ἀπὸ τοῦ τεκμηρίου. ἢ εἰς τέλος ἀγάγετε. τέκμωρ γὰρ τὸ τέλος. καὶ τέκμαρ. ἄλλοι δὲ, δείξατε.

Οἱ μὲν ὁμῶς. λέγει ὅτι οἱ ἀπλανεῖς ὁμοίως ἕλκονται. οὐ μὴν καὶ κινοῦνται. στηρίζονται γὰρ καὶ ἀναποδίζουσιν. οὐρανῷ δὲ ἕλκονται, ἀντὶ τοῦ σὺν τῷ οὐρανῷ φέρονται. οἱ γὰρ, ἀπλανεῖς πάντες, ὡς πρὸς αἴσθησιν, ἐπὶ μιᾶς ὑποκείμενοι ἐπιφανείας, ὁμοίως συμπεριάγονται παντὶ μέρει τοῦ οὐρανοῦ, ὁμοιοταχῶς, οὐ μὴν ἰσοταχῶς, ὁμοιοταχεῖς μὲν γάρ εἰσιν ἀστέρες, οἱ τὰς ὁμοίας περιφερείας ἐν ἴσῳ ἔχοντες χρόνῳ, καὶ διανύοντες. ἰσοταχεῖς δὲ. οἱ τὰς ἴσας περιφερείας ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἔχοντες ἐπικινούμενοι. ὁμοιοταχῶς γὰρ κινοῦνται οἱ ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, τοῖς ἐπὶ τοῦ πόλου κειμένοις. οὐ μὴν καὶ ἰσοταχῶς. τὸ μὲν οὖν ὁμῶς περισπαστέον. ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ ὁμοίως. παροξυνόμενον μὲν γὰρ ἐναντιωματικός ἐστι σύνδεσμος. περισπώμενον δὲ, ἐπίρρημά ἐστι μεσότητος. ἀπὸ τοῦ ὁμοίως κατὰ συγκοπὴν γινόμενον. ἡ δὲ τοιαύτη συγκοπὴ δωριέων ἐστίν. ἐκεῖνοι γὰρ τοὺς ὁμότριχας, ὅτριχας φασί. καὶ τοὺς ὁμοετεῖς, ὀετεῖς. καὶ τοὺς μονώνυχας, μώνυχας. καὶ τὸ τρέμειν τρεῖν. τὸ δὲ πολέες, ἀπὸ τῆς πολὺς εὐθείας. δύο γάρ εἰσι τριγενῆ ταυτὸ σημαίνοντα. ὁ πολλὸς ἡ πολλὴ τὸ πολλόν. καὶ ὁ πολὺς ἡ πολεῖα, τὸ πολύ. τοῦ μὲν οὖν πρώτου ποιηταῖς μὲν πᾶσα ἡ κλίσις εὔχρηστος κατὰ τρισὶ γένεσι. λογογράφοις δὲ, πλὴν τῆς ἀρσενικῆς εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς καὶ κλητικῆς. ὡσαύτως δὲ καὶ οὐδετέρου, οὔτε γὰρ ὁ πολλὸς φαμὲν, οὔτε τὸ πολλόν. τοῦ δὲ δευτέρου, ποιηταῖς μὲν, τοῦ θηλικοῦ ὄντος πάντη ἀχρήστου, ἡ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου κλίσις πᾶσα ἐστὶν εὔχρηστος. λογογράφοις δὲ καὶ αὐτοῖς τοῦ θηλικοῦ ὄντος πάντη ἀχρήστου. ὃ δὲ εὕρηται ὅλως ἡ πολεῖα, τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου αἱ εὐθεῖαι μόναι καὶ αἰτιατικαὶ καὶ κλητικαὶ εἰσὶν εὔχρηστοι. λαμβανόμεναι, ἀντὶ τῶν ὁμοίων ἀχρήστων πτώσεων τοῦ πρώτου. τοῦ δὴ οὖν πολλὸς τῶν συστοίχων αὐτῷ ἀεὶ διὰ λλ γραφομένων, τὸ πολὺς καὶ τὰ τούτῳ σύστοιχα δι' ἑνὸς γράφεται. τὸ δὲ ἄλλυδις ἐπίρρημα τοπικὸν ὂν, ἀπὸ τοῦ ἄλλη ἐπιρρήματος γίνεται. ὥσπερ καὶ τὸ ἄμυδις ἀπὸ τοῦ ἅμα. καὶ δὴ σημειωτέον ὅπως τοῦ ἅμα δασυνομένου, τὸ ἄμυδις ψιλοῦται. τοῦτο δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν ἴδοι τις ἄν, τῶν πρωτοτύπων δηλαδὴ δασυνομένων, ψιλουμένων δὲ τῶν ἐξ ἐκείνων παραγομένων. αὐτίκα, τὸ ὄλυμπος ἀπὸ τοῦ ὅλος δασυνομένου παραγόμενον, ὡσανεὶ ὁλόλαμπος, ψιλοῦται. καὶ τὸ ἦδος ἀπὸ τοῦ ἡδονή. καὶ τὸ ἦμαρ ἀπὸ τοῦ ἡμέρα. τὸ μὲν οὖν ἄμυδις

καὶ ὄλυμπος μετέβαλε τὸ πνεῦμα. διὰ τό. τὸ μετὰ τὸ πρῶτον σύμφωνον φωνῆεν μεταβληθῆναι εἰς υ. τὸ δὲ ἦμαρ καὶ ἦδος, διὰ τὸ γίνεσθαι βοχαικά. τὸ δὲ ἰόντες, πολλοὶ τῶν γραμματικῶν ἰόντες ἔγραψαν. καὶ φασὶ πάντας τοὺς ἀστέρας πορεύεσθαι. Ἀράτῳ δὲ, περὶ τῶν φαινομένων καὶ ἀπλανῶν ἀστέρων ἐστὶν ὁ λόγος, οὐ τῶν πλανήτων. οἱ δὴ ἀπλανεῖς ἀεὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἑστήκασι. καὶ μόνον συγκαταφέρονται καὶ ἀναφέρονται τῷ οὐρανῷ. καὶ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ κινοῦνται καὶ φέρονται πᾶσαν ἡμέραν. καὶ ἐπειδὴ τοῦτο οὐκ ἤρκει, προσέθηκε κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ ἡμέραν. μάλιστα δὲ προσέθηκε τὸ ἀεί. ἐπειδὴ ἀδιαλείπτως ὁ οὐρανὸς κινεῖται. καθά φασιν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ φυσικοί, μηδὲν εἶναι εἰς κίνησιν οὐρανοῦ ὀξύτερον. σκόπησον γὰρ πῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου πέρατος τοῦ ἀνατολικοῦ ἐν ιβ ὥραις εἰς τὸ ἄλλο δυτικὸν ἔρχεται πέρας. τὸ οὖν ἤματα. ἀντὶ τοῦ νυχθήμερα

ἀκουστέον.

Οὐρανῷ ἕλκονται πάντ᾽ ἤματα συνεχὲς αἰεί.
Αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐδ᾽ ὀλίγον μετανίσσεται. ἀλλὰ μάλ᾽ αὔτως
Ἄξων αἰὲν ἄρηρεν. ἔχει δ᾽ ἀτάλαντον ἁπάντη
Μεσσηγὺς γαῖαν. περὶ δ᾽ οὐρανὸς αὐτὸν ἀγινεῖ.

Συνεχὲς αἰεὶ, ἀντὶ τοῦ ἀδιαλείπτως ὡς εἴρηται. διαφέρει δὲ τὸ συχνὸν τοῦ συνεχοῦς. καίτοι γε ἀπ᾽ αὐτοῦ ὡς ἔοικε παραγόμενον, μετατεθέντος τοῦ ν. τὸ μὲν γὰρ συνεχὲς, τὸ ἀδιαλείπτως σημαίνει. τὸ δὲ συχνὸν, τὸ πολλάκις μὲν, οὐ μὴν δὲ καὶ ἀδιαλείπτως. διὸ καὶ οὐ καλῶς ἔχειν λέγειν, συνεχῶς γράφω πρὸς σέ, ἀλλὰ συχνῶς, ἢ πυκνῶς ἢ θαμά. ἰστέον δὲ ὅτι εἰ καὶ ἡ σὺν πρόθεσις βραχυκαταληκτεῖ, ὥσπερ αἱ λοιπαὶ προθέσεις, πλὴν τῆς ἐξ καὶ ἐς, ὅμως ἐνταῦθα ἀντὶ μακροῦ λαμβάνεται. εὕρηται δὲ καὶ ἐν ἄλλοις τὸ τοιοῦτο. Μετανίσσεται. μεταστρέφεται. νίσσομαι γὰρ τὸ στρέφομαι. ἔοικε δὲ ἀπὸ τοῦ νέομαι ποιητικῶς τὸ πορεύομαι. οὗ ὁ μέλλων νήσομαι παράγεσθαι, διπλασιασθέντος τοῦ σ, ἵν᾽ ᾖ ἐνεστώς. οὐδέποτε γὰρ ἐνεστὼς εἰς σω ἔχει. τοῦ μέλλοντος γὰρ τοῦτο. καὶ ἐπειδὴ πρὸ τῶν δύο σσ οὔτε ει δίφθογγος εὑρίσκεται, οὔτε η, εἰ μὴ τὸ κρεῖσσον καὶ τὸ ἧσσον. καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων, διὰ τοῦτο μεταβέβληται τὸ η εἰς ι. ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἑλῶ ἑλήσσω, ἑλίσσω τὸ συστρέφω. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τοῦ οὐρανοῦ κίνησις γίνεται ἔκ τινων ἀναθυμιάσεων κατὰ τοὺς φυσικούς. αἵτινες ἀναθυμιάσεις ῥυθμῷ τινι αὐτὸν κινοῦσιν. οἱ μὲν οὖν ἀστέρες πολλοὶ ὄντες, κατ᾽ ἄλλους ἄλλοι τόπους κατεστηριγμένοι συμπεριφέρονται τῷ οὐρανῷ καθ᾽ ἑκάστην. ὁ δὲ μονούμενος ἄξων. οὐδὲ κατ᾽ ὀλίγον κινεῖται. μένει δὲ ἀσάλευτος, ἔχων τὴν γῆν μέσην, καὶ ἰσόρροπον. περὶ δὲ τὸν ἄξονα ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ δίνης κινεῖται ὁ οὐρανὸς ἀλήκτῳ κινήσει. οὐρανὸς μὲν οὖν ἐστιν ὁ περιέχων τὰ ἄλλα πάντα σωματικά, πλὴν αὐτοῦ. ἄξων δέ ἐστι διάμετρος τοῦ κόσμου εὐθεῖα διὰ τῶν πόλων ἐζευγμένη, μέσην μὲν ἔχουσα τὴν γῆν. τοὺς δὲ δύο πόλους πέρατα. καὶ ἡ σφαῖρα περὶ ταῦτα μένουσα στρέφεται. τὸν ἄξονα οὖν δεῖ νοεῖν ἀσώματον γραμμὴν ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου καὶ μέχρι τοῦ νοτίου διὰ μέσης πεφυκυῖαν τῆς γῆς. ἣ συμβέβηκε κέντρον εἶναι τοῦ κόσμου τῇ ἰδίᾳ φύσει. καθ᾽ ἣν ἀμε-

τακίνητος

ται ἀκίνητός ἐστιν. ἀσάλευτον αὐτῇ παρέχουσιν τὴν θέσιν. τὰ δὲ πέρατα τοῦ οὐρανοῦ, ἃ δὴ περὶ τοῖς ἄκροις τοῦ ἄξονος ἐξ ἑκατέρου τῶν μερῶν νοοῦνται, πόλοι καλοῦνται. ἀτάλαντον ἀπάντη. διήκων γὰρ διὰ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ εἰκότως τὴν γῆν κέντρον περιέχει καὶ διαπείρει αὐτὴν μέσην. τὰ πλευρὰ τοίνυν τὰ παρ' ἑκάτερα τοῦ ἄξονος τῆς γῆς ἴσην αὐτὴν ἔχει, ὑπ' αὐτοῦ ταλαντευομένην. ἴσην γὰρ αὐτὴν ἐξ ἑκατέρου μέρους ποιεῖ, αὐτὸς μέσος ἰὼν καὶ εἰς δύο αὐτὴν τέμνων. ἢ ἀτάλαντον ἀπάντη, δηλαδὴ ἴσην καὶ ὁμοίαν. καὶ αὐτὴ γὰρ σφαιροειδής, καὶ ὁ οὐρανός. καὶ ἡσίοδος. γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ οὐρανὸν ἀστερόεντα. ἢ ἀτάλαντον, τὴν ἴσην κατὰ τὸ διάστημα. ὡς πρὸς τὰ δύο ἡμισφαίρια· ὅσον γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ αὐτὴν τὸ ὕψος ἡμισφαιρίου, τοσοῦτον τοῦ ὑπ' αὐτὴν τὸ μῆκος ἄχρι ἡμισφαιρίου. αὐτὴ γὰρ ἐν μέσῳ τῶν δύο ἡμισφαιρίων κεῖται. Περὶ δ' οὐρανός. πολλὴ καὶ διαφορὰ ἐνταῦθα ἡ περὶ τὴν γραφὴν ἐγένετο ζήτησις τοῖς μαθηματικοῖς καὶ γραμματικοῖς. οἱ μὲν γὰρ γραμματικοὶ ἀγνοήσαντες, εἶπον. περιάγει ὁ οὐρανὸς τὸν ἄξονα. ἔστι δὲ τοῦτο τῶν ἀδυνάτων. εἰ γὰρ ἀκίνητον αὐτὸν ἀπέδωκα μέν, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀράτου αὐτίκα εἰπόντος. ἀλλ' ὁ μάλ' αὔτως ἄξων αἰὲν ἄρηρεν, πῶς αὐτοὶ περιάγειν αὐτὸν φασίν; οἱ δὲ μαθηματικοὶ τὸ αὐτὸν δυσωποῦσιν. ἵνα ἕκαστον. δύναται δὲ καὶ ψιλούμενον σώζειν τὸν λόγον. ἤγουν περὶ αὐτὸν τὸν ἄξονα ὁ οὐρανὸς πάντα τὰ ἄστρα ἀνιέναι καὶ περιφέρει. οὐ γὰρ δὴ ὁ ἄξων τὸν οὐρανὸν περιάγει. ἀλλ' οὐρανὸς ἀφ' ἑαυτοῦ στρέφεται. εἰ δὲ καί πισιν εἴρηται τὸν ἄξονα φέρειν τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ὃν τρόπον τὸν χρόνον πάντα φέρειν φαμέν, καὶ τὸν ὁδὸν τοὺς ὁδοιπόρους.

Καί μιν πειραίνουσι δύω πόλοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος, ὁ δ' ἀντίος ἐκ βορέαο,
Ὑψόθεν ὠκεανοῖο. δύω δέ μιν ἀμφὶς ἔχουσαι

Καί μιν πειραίνουσιν. αὐτὰ τοῦ περατοῦσι. τὰ γὰρ τοῦ ἄξονος πέρατα δύο πόλοι εἰσίν. οὓς καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει. πόλοι δὲ εἴρηνται, διὰ τὸ περὶ αὐτοὺς τὸν οὐρανὸν στρέφεσθαι. γραμμὴ δέ ἐστιν εὐθεῖα, ἀρξαμένη ἀπὸ σημείου, καὶ εἰς σημεῖον λήγουσα. ἀπὸ γάρ τινος ἀρχῆς ποιησάμενοι τὴν ἀρχὴν τῆς γραμμῆς, ἐπί τι τέλος ἐλήξαμεν. ἡ οὖν εὐθεῖα γραμμὴ τοῦ ἄξονος, τοὺς δύο πόλους ἔχει. τοὺς ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον. Ἀλλ' ὁ μέν, οὐκ ἐπίοπτος. οὐκ ἐσαφήνισεν ὁποῖον λέγει, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐπιφερομένου ἐδήλωσεν, ὅτι τὸν νότιον λέγει. ζητητέον δέ, τί δήποτε τὴν ἀρχὴν ἐθέλων ποιήσασθαι, πρῶτον τοῦ νοτίου ἐμνήσθη. καὶ φαμέν, ὅτι ἔμελλε διατρίβειν ἐν τῷ βορείῳ πόλῳ. καὶ διὰ τοῦτο τὸν νότιον προέταξε τοῦ βορείου. αἱ δὲ μεταχειρήσεις ὁμηρικαὶ καὶ λαμπραί. καὶ προσεχὴς ἡ τοῦ ποιήματος ἀρχή.

Ὑψόθεν ὠκεανοῖο. ὑψηλότερος γάρ ἐστι καὶ ἀειφανής, οὐδέποτε δυόμενος. καὶ ὅμηρος δέ, περὶ τῆς ἄρκτου ταύτης φησίν. οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο, μόνη γὰρ οὐ δύεται, τῶν ἄλλων δυομένων. ἄρκτοι δὲ εἴρηνται οἱονεὶ ἄκραι καὶ κεφαλαὶ τοῦ κόσμου. ὠκεανὸν δὲ τὸν ὁρίζοντα ὁ ἄρατος λέγει ποιητικῶς. ὁρίζων μὲν γάρ ἐστι, μεθ' ὃν οὐδὲν ἡμῖν ὁρᾶται. ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ τὸν ὠκεανὸν οὐδὲν ἡμῖν ἐστι γνωστόν. ὠκεανὸς δέ, ἡ ἐκτὸς καὶ μεγάλη θάλασσα καλεῖται. παρ' ὅσον ὠκέως ῥεῖ. κύκλῳ δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς περίκειται οἰκουμένην. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ εἰς αὐτὸν αἵ τε δύσεις καὶ ἀνατολαὶ γίνονται. ὡς δὲ ἀλλαχοῦ οὕτω καὶ ἐνταῦθα περικολού-

θῆκεν ὁ μήρου εἰπόντι. ὠκεανὸν τὸν ὁρίζοντα. δημιουργῷ γὰρ ἐκεῖνος τῷ ἡφαίστῳ χρησάμενος, τὴν τοῦ ἀχιλλέως ἀσπίδα ποιεῖ. ἣν ὑπέθετο κόσμου μίμημα. ὅπου δὴ τελευταῖον τὸν ὠκεανὸν ἐποίησεν. ὁ δὲ ἡρόδοτος οὐ παραδέχεται τὸν ὠκεανόν. τὸ σύμπαν δὲ λέγει πλάσμα εἶναι ποιητικόν. ἀτλαντικὸν δὲ αὐτὸ πέλαγος καλεῖ. Δύω δέ μιν ἀμφὶς ἔχουσι, φησί, τὸν βόρειον πόλον δηλονότι.

Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσι. περὶ τὸν βόρειον πόλον ἄρκτοι ἅμα τροχόωσιν. ἤγουν τρέχουσι.

Ἄρκτοι, ἅμα τροχόωσι. τὸ δὴ καλέονται ἅμαξαι.

διὰ γὰρ τοῦτο ἅμαξαι ὠνομάσθησαν. διτταὶ δὲ εἰσίν. ὧν τὴν μὲν ναύπλιος εὗρε, τὴν δὲ δευτέραν τὴν ἐλάσσονα, θαλῆς ὁ σοφός. λέγει δὲ τὴν ἐλάσσονα εἰκόνα κυνὸς εἶναι. ἥτις ἦν καλλιστοῦς. ἥτις συγκυνηγὸς ἦν τῇ ἀρτέμιδι. ἀποθανούσης δὲ αὐτῆς, συναπέθανε καὶ ἡ κύων, τὸ δὲ ὄνομα ἔχει διὰ τὸ κυνὸς οὐρὰν ἔχειν. Τὸ δὴ καλέονται. διότι φησὶν περιφύονται ἀλλήλαις. διὰ τοῦτο καλοῦνται ἅμαξαι. καὶ γὰρ περιφανῶς ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις αἱ ἅμαξαι, ἰσοταχέσπουσι χρώμεναι ἐν τῇ πορείᾳ. διαγράφεται δὲ ἐν ἑκατέρῳ πλινθίον τι καὶ ὁ ῥυμός. ῥυμὸς δέ ἐστιν ἡ οὐρά. ὁ μὲν οὖν ἄρκτος, κυρίως. ἅμαξα δὲ κατ' ἐπίκλησιν. τὴν μίαν δὲ τούτων τῶν ἄρκτων τὴν μεγάλην ἣν μετ' ὀλίγον ὀνομάσει ἑλίκην, ἡσίοδος φησὶ λυκάονος θυγατέρα εἶναι. καὶ ἐν ἀρκαδίᾳ κατοικοῦσαν, ἑλέσθαι μετὰ ἀρτέμιδος τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγωγὴν ἐν ὄρεσι ποιεῖσθαι. φθαρεῖσαν δὲ ὑπὸ διός, καὶ ἤδη μέλλουσαν τεκεῖν, ὀφθῆναι ὑπ' αὐτῆς λουομένην. ἐφ' ᾧ ὀργισθεῖσαν τὴν ἄρτεμιν, θηριῶσαι αὐτήν. καὶ οὕτω τεκεῖν ἄρκτον οὖσαν, τὸν κληθέντα ἀρκάδα. οὖσαν δὲ ἐν τῷ ὄρει θηρευθῆναι ὑπό τινων αἰπόλων. καὶ παραδοθῆναι λυκάονι μετὰ τοῦ βρέφους. μετὰ χρόνον δέ τινα δόξαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ λύκαιον. ὅ ἐστι τοῦ διὸς ἄβατον, ἀγνοήσασαν τὸν νόμον ὑπὸ τοῦ ἰδίου υἱοῦ διωκομένην. τῶν ἀρκάδων δὲ αὐτὴν ἀναιρεῖν μελλόντων διὰ τὸν εἰρημένον νόμον, ὁ ζεὺς διὰ τὴν συνουσίαν αὐτῆς ἐξείλετο, καὶ ἐν τοῖς ἄστροις ἔθηκεν, ἄρκτον αὐτὴν ὀνομάσας διὰ τὸ σύμπτωμα. ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἑπτὰ ἀμυδρούς. ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὤτων ἕξ. δύο ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν. δύο ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν ποσί. δύο ἐπ' ἄκρων τῆς ῥάχεως. ἕνα λαμπρὸν ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου σκέλους. δύο ἐπ' ἄκρων τῶν ποδῶν. δύο ἐπὶ τῆς κέρκου. οἱ πάντες, εἰκοσιτέσσαρες. οὐ χρὴ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ τινὰ οἴεσθαι ἄρκτους ἢ ἁμάξας. ἀλλὰ πέντε αἰτίας εὐλόγως τίθενται τῆς ἀστροθεσίας. ἢ γὰρ καθ' ὁμοίωσιν τοὔνομα τοῦ ἄστρου, ὥσπερ ὁ σκορπίος. ἢ κατὰ πάθος, ὡς ὁ κύων. δοκοῦσι γὰρ ἐπὶ τῇ ἐπιτολῇ τοῦ κυνὸς λυττᾶν οἱ χερσαῖοι κύνες. ἢ μυθικῶς, ὡς ἡ μεταβληθεῖσα καλλιστὼ εἰς ἄρκτον. ἢ κατὰ τιμήν, ὡς οἱ διόσκουροι δίδυμοι. ἢ διορισμοῦ καὶ διδασκαλίας χάριν, ὡς τὰ πολλὰ τῶν ζωδίων, αἱ τοίνυν ἄρκτοι, ἅμαξαι μὲν καθ' ὁμοιότητα. ἄρκτοι δὲ μυθικῶς. τὸ δὴ καλέονται. διὰ τοῦτο φησί. διὰ τὸ τρέχειν ὡς ἅμαξαι, ταύτην τὴν ὀνομασίαν ἔχουσιν, ἢ διὰ τὸ ἔχειν σχῆμα ἁμάξης, τῶν τεσσάρων ἀστέρων ἀντὶ τροχῶν παραλαμβανομένων, τῶν δὲ τριῶν τῶν ἐπὶ τῆς οὐρᾶς ἀντὶ ῥυμοῦ. ἢ ἅμαξαι λέγονται, διὰ τὸ ἅμα ἐν τῷ ἄξονι καὶ τῇ αὐτῇ ἀρχῇ εἶναι. ὅπερ ἐπὶ τῆς μιᾶς λέγεται, τοῦτο ἐπὶ τῶν δύο εἴληφε. κυρίως γὰρ ἡ ἑλίκη ἅμαξα λέγεται. οἱ γὰρ ἑπτὰ ἀστέρες ἁμάξης τύπον ἐπέχουσιν. οἱ μέν, ἐπὶ τοῦ πλινθίου τέσσαρες. πλινθίον δὲ λέγεται παρὰ τοῖς γεωμέτραις πᾶν τετράγωνον. οἱ δέ, ἐπὶ μῆκος τὸν ῥυμὸν πληροῦσι. δεξόμεθα δὲ καὶ παρ' ὁμήρῳ τὸ ἐφ' ἑνὸς λεγόμενον καὶ ἐπὶ τῶν δύο ληφθέν. δοκεῖ δ' ἀκοντίζειν, ὅσον

οὐκ

οὐκ αἰγόστις οἰστῷ. τὸ γὰρ ἀκοντίζειν ἴδιον μόνον ἐπὶ τοῦ δόρατος. ὁ δὲ, καὶ ἐπὶ τοῦ οἰστοῦ αὐτὸ ἔθηκε.

Αἱ δήτοι κεφαλὰς μὲν ἐπὶ ἰξύας αἰὲν ἔχουσιν
Ἀλλήλων. αἰεὶ δὲ κατωμάδιαι φορέονται.
Ἔμπαλιν εἰς ὤμους τετραμμέναι. εἰ ἐτεὸν δὴ
Κρήτηθεν. κεῖναι δὲ διὸς μεγάλου ἰότητι.
Οὐρανὸν εἰσανέβησαν, ὅ μιν τότε κουρίζοντα
Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν ἰδαίοιο,
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτὸν
Δικταῖοι κούρητες. ὅτε κρόνον ἐψεύδοντο
Οἱ τὴν μὲν, κυνόσουραν ἐπίκλησιν καλέουσι,
Τὴν δ' ἑτέρην, ἑλίκην. ἑλίκῃ γε μὲν ἄνδρες ἀχαιοὶ
Εἰν ἁλὶ τεκμαίρονται, ἵνα χρὴ νῆας ἀγινεῖν.

Αἱ δήτοι κεφαλάς. ἐπὶ τὰς ἀλλήλων ἰξύας τὰς κεφαλὰς ἔχουσι τετραμμένας, οὐκ ἐπὶ τὰς αὐτῶν. ὡς Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικὸς ᾤηθη τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς τὴν ἰδίαν ἰξὺν ἐπιστρέφεσθαι, παρὰ τὸ φαινόμενον. ὁρῶσι γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν, καὶ οὐκ εἰσὶ πρὸς ἑαυτὰς ἀνατετραμμέναι. ἡ δ' ἰξὺς καὶ ἄκνηστις λέγεται. ἣν οὐκ ἔξεστι ξύσαι. οὐδὲ ῥᾷον κνῆσαι.

Εἰ ἐτεὸν δὴ κρήτηθεν. ὁ Ἄρατος τὸ ἑαυτοῦ ποίημα, καὶ ποιητικόν πως θελήσας εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ μόνον φυσικόν, ὅπερ ἴδιόν ἐστι ποιητοῦ τὸν μῦθον λέγω. κατὰ καιρὸν καὶ οὐκ ἀπιθάνως μεταχειρίζεται. καὶ ὡς μὲν ποιητὴς παρεισάγει. ὡς δὲ περὶ φυσικῶν διαλεγόμενος, οὐ πάνυ τῷ μύθῳ συντρέχειν δοκεῖ, ἐπήγαγεν οὖν τὸ εἰ ἐτεὸν δή. ὅπερ ἐστὶ δισταγμοῦ, ἤγουν τοῦ ἀμφιβάλλοντος. ὁ δὲ μῦθος βούλεται ταύτας ἀνατετράφθαι ἐν κρήτῃ. ὅτε τὴν πυρρίχην, ἥ ἐστιν ἔνοπλος ὄρχησις, γυρέαδης λέγεται. ἣν ὀρχούμενοι οἱ κορύβαντες, ἐπ' ὅλον ἐνιαυτὸν τὸν δία ἔθρεψαν, λανθάνοντες τὸν κρόνον.

Δίκτῳ. δίκτον ἀκρωτήριον τῆς κρήτης πλησίον τῆς ἴδης τοῦ κρητικοῦ ὄρους ἔνθα ἐστὶν ἄλσος Διὸς τέμενος. παρὰ τὸ παρακείμενον ἐκεῖ ὄρος ἄλσος. Σχεδὸν. τινὲς γράφουσι, σχεδὸν αἰγαίοιο, παρὰ Ἡσιόδου λαβόντες, φάσκοντος, τὸν Δία ἐν αἰγαίῳ ὄρει πεπυκνωμένῳ ἐν κρήτῃ τραφῆναι. εἰ δὲ καὶ μὴ ἔστιν ὄρος ἐν κρήτῃ αἰγαῖον, ἄμεινον διαστέλλειν τῇ ἀναγνώσει οὕτω. ὅ μιν ὅτε αὐτὸν κουρίζοντα δίκτῳ ἐν εὐώδει, εἶτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς. ὄρεος σχεδὸν ἰδαίοιο ἄντρῳ ἐγκατέθεντο. καὶ δὴ νοητέον ὅτι ἐγεννήθη μὲν ἐν τῷ δίκτῳ, μετεκομίσθη δὲ, ἐπὶ τὸ ἄντρον τῆς ἴδης. τοῖς οὖν ζητοῦσι πῶς τὸ δίκτον τοῦ ἰδαίου ὄρους πλησίον φησίν. ἐπὶ πλεῖστον ἀπέχον, ῥητέον ὅτι στίζειν δεῖ εἰς τὸ εὐώδει, τὸ δὲ ὄρεος σχεδὸν ἰδαίοιο συνάπτειν εἰς τὸ ἄντρῳ. ζηνόδοτος δὲ ὁ μαλλώτης δίκτον ἤκουσε τὸ καλούμενον δίκταμον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ εὐῶδες τοῦτο εἰρῆσθαι. δοκεῖ δὲ πρὸς εὐτοκίαν συμβάλλεσθαι. διὸ καὶ τὴν εἰλείθυιαν τούτῳ στέφουσι. καί που ἐπ' αὐτοῖς εὐφορίων φησί. στέφεα μὲν θαλεροῖσι συνῄνυτο δικταμνοῖσι καὶ ταῖς αἰξὶ δὴ προσφιλὴς ἡ βοτάνη. βέλη γὰρ βληθεῖσαι ὀρύττουσιν αὐτήν, ἐν ᾧ ἀποβάλλουσι τὸ βέλος. κούρητες δὲ, καὶ κορύβαντες, καὶ ἰδαῖοι δάκτυλοι, οἱ αὐτοί εἰσιν. ἔδει δὲ εἰπεῖν δίκτῃ. ἀλλ' οἱ ποιηταὶ εἰώθασι τὰ γένη ἐναλλάσσειν. ὡς χώρα χῶρος. ὠνή. ὦνος. οὕτως οὖν καὶ δίκτη, δίκτος. λέγεται δὲ οὕτω, περὶ τὸν δία ἐκεῖσε τεχθῆναι. εὐώδει δὲ διὰ τὴν ἐκεῖσε φυομένην βοτάνην τὴν καλουμένην δίκταμον.

Τὴν μέν. οἱ δικταῖοι κούρητες. φησὶν ἐκάλουν τὴν μὲν μικρὰν κυνόσουραν. διὰ τὴν τῆς οὐρᾶς ὁμοιότητα, τὴν δὲ ἑτέραν, ἑλίκην. διὰ τὸ ἑλίσσεσθαι. καὶ ἑλικώδη πως τὴν οὐ-

ρας ἔχειν. ἢ καὶ διὰ τὸ ἕλκεσθαι ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ κατ' ἐξοχὴν πάντων ὠνομάσθη. ὡς ὁ λέων μὲν θὴρ κατ' ἐξοχὴν εἴρηται. Τὴν δὲ πρώτην ἑλίκην· τὴν μείζονα δηλαδὴ ἄρκτον, ἑλίκην καλοῦσι παρὰ τοὺς ἕλικας καὶ συστροφὰς αὐτῆς. μείζους γὰρ ἔχει τὰς περιφορὰς τῆς κυνοσούρας, ἅτε καὶ μείζων οὖσα κατὰ τὸ μέγεθος. ἡ μὲν γὰρ κυνόσουρα, περὶ τὸν πόλον ἐστίν. ἡ δέ, περὶ τὸν ὅλον βόρειον κύκλον. τὴν μὲν οὖν ἑλίκην τεκμήριον οἱ ἕλληνες ἔχουσι πλέοντες. ὅπου χρὴ τὰς ναῦς ἀπευθύνειν, ἤγουν στρέφειν.

Τῇ δ' ἄρα φοίνικες πίσυνοι, περόωσι θάλασσαν.
Ἀλλ' ἡ μέν, καθαρὴ καὶ ἐπιφράσσασθαι ἑτοίμη.
Πολλὴ φαινομένη ἑλίκη πρώτης ἀπὸ νυκτός.
Ἡ δ' ἑτέρη ὀλίγη μέν, ἀτὰρ ναύτῃσιν ἀρείων.
Μειοτέρη γὰρ πᾶσα περιστρέφεται στροφάλιγγι.
Τῇ, καὶ σιδόνιοι ἰθύντατα ναυτίλλονται.
Τὰς δὲ διαμφοτέρας οἵη ποταμοῖο ἀπορρώξ.
Εἵλεται μέγα θαῦμα δράκων περί τ' ἀμφί τ' ἐαγὼς
Μυρίος. αἱ δ' ἄρα οἱ σπείρης ἑκάτερθε φύονται
Ἄρκτοι. κυανέου πεφυλαγμέναι ὠκεανοῖο.

Τῇ δ' ἄρα φοίνικες. τῇ κυνοσούρᾳ, δηλαδὴ τῇ μικρᾷ. βραχεῖα γὰρ οὖσα ἐν τῷ αὐτῷ στρέφεται. καὶ οὐδέποτε μᾶλλον τῆς ἑλίκης δύσοπτος οὐ τῇ λαμπηδόνι, ἀμυδρὰ γάρ. ἀλλὰ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ περιστρέφεσθαι. ἡ δὲ ἑτέρα ἐν τῇ περιφορᾷ μείζονα κύκλον ποιουμένη. οὐκ ἔστιν εὐσύνοπτος διὰ τὸ πολυφερές. οἱ οὖν φοίνικες ὡς ἀκριβέστεροι τὰ ναυτικά, καὶ ἐμπειρότεροι τῶν ἑλλήνων, θαρροῦντες παρὰ τὴν ἐλάσσω βλέπουσι. ἅμα ὁ εὑρετὴς αὐτῆς θαλῆς εἰς φοίνικας ἀνάγει τὸ γένος, οἱ δὲ ἕλληνες, ἐν ἀγνωσίᾳ τῆς μικρᾶς ὄντες, πρὸς τὴν ἑλίκην ὁρῶντες ὡς μείζονα διαπλέουσιν. ὅθεν αὐτοὺς ὁ ὅμηρος ἑλίκωπας καλεῖ, ὡς εἰς αὐτὴν τοὺς ὦπας ἀνατείνοντας. οἱ δὲ λέγοντες, διὰ τὸ εὐοφθάλμους εἶναι τοὺς ἕλληνας, ἑλίκωπας καλεῖσθαι, ἁμαρτάνουσι. παρθένον γὰρ τὸ ἐπίθετον. Πολλὴ φαινομένη. οὐ τῷ μεγέθει, ἀλλὰ τῇ λαμπηδόνι. τὸ δέ, πρώτης ἀπὸ νυκτός, ἀπὸ ἑσπέρας φησίν. εὐθέως γὰρ δύναντος τοῦ ἡλίου φαίνεται. καὶ ἔστι μὲν ἡ δι' ὅλου. ἀλλὰ μεθημέραν ὑπὸ τοῦ ἡλίου κρύπτεται. Ἡ δ' ἑτέρη ὀλίγη. ἡ δὲ κυνόσουρα, τῷ φωτὶ μέν, ὀλίγη ἐστίν. ἀμυδροτέρα γάρ. τοῖς δὲ ναυτιλομένοις ἐπιτηδειοτέρα, καὶ ἐπιφέρει, ὅτι ἐλάττονι στροφῇ χρῆται ἢ περιφορᾷ. ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ στρεφομένη, εὐσυνόπτος ἐστίν, οὐ μεγάλην τὴν περιφορὰν ποιουμένη, καὶ ἀποπλανῶσαν τοῦ τόπου τὴν θέαν, ὡς ἡ μείζων ἑλίκη. Τὰς δὲ διαμφοτέρας. ἀντὶ τοῦ δι' ἀμφοτέρων αὐτῶν ὁ δράκων εἵλεται. πτῶσις ἀντὶ πτώσεως· ὃ καλεῖται τὸ τοιοῦτο ἑλληνισμός. ἢ ὅτι διαχωρίζει ἀμφοτέρας. Ποταμοῖο. παραβάλλει τὸ πολυκαμπὲς τῶν ποταμίων ὑδάτων πρὸς τὸ τοῦ δράκοντος μέγεθος. καὶ ἐν τούτῳ δὲ Ἡσιόδου ζηλωτὴς φαίνεται. ἐκεῖνος γάρ, τὸν ποταμὸν εἴκασε δράκοντι εἰπών, ἦλθε δ' ἐρχόμενος ἠπειγμένος εἰς δράκων ὥς. οὗτος δὲ τοὐναντίον, δράκοντα ποταμὸν ὠνόμασε. μᾶλλον δὲ ἀπείκασε. δράκων δὲ οὗτος, ὃν ἀνεῖλε κάδμος. καθ' ἑτέρους δὲ ὁ τὰ μῆλα φυλάσσων τῶν ἑσπερίδων. ὡς δὲ ὁ πολὺς λόγος ὁ ὑπὸ ἀπόλλωνος ἀναιρεθεὶς πυθίων.

Ἀπορρὼξ καὶ ὅμηρος. νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ. οἷον ἀπόρροια καὶ ἀπόσπασμα.

Εἵλεται μέγα θαῦμα. καθ' ὑπερβολὴν λαμπρὸς ὢν καὶ μέγας ἀμφοτέρας διαζώσει τὰς ἄρκτους. φέρεται δὲ περὶ τοῦ δράκοντος καὶ κρητικὸς μῦθος. ὡς ἄρα

ἐπιόντος

ἐπιόντος ποτὲ τοῦ κρόνου, ὁ ζεὺς εὐλαβηθεὶς, ἑαυτὸν μὲν εἰς δράκοντα μετεμόρφωσε. τὰς δὲ τροφοὺς εἰς ἄρκτους. ἀποτίσας τὸν πατέρα. μετὰ τὸ παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν τὸ συμβὰν ἐν τοῖς τροφοῖς τῷ ἀρκτικῷ ἐνεστήριξε κύκλῳ. ὡς αὐτὸν εἰδὼς ὁ ποιητής, ὅτι μετεμορφώθη εἰς δράκοντα, εἶπε. μέγα θαῦμα. τὸ δὲ περί τ' ἀμφί τε, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τὰς ἄρκτους. ἐαγὼς περὶ τὰς ἄρκτους κεκλασμένος. ἑκάτερθεν οἱ σπείρης. Αἵτινες ἄρκτοι ἑκατέρωθεν αὐτοῦ τῆς σπείρης τὸν ὠκεανὸν φυλάττουσι. μόνον γὰρ οὐ δύνουσι. διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς ἐν τῷ βορειοτέρῳ.

Αὐτὰρ ὅ γ' ἄλλην μὲν νεάτῃ ἀποτείνεται οὐρῇ·
Ἄλλην δὲ σπείρῃ περιτέμνεται. ἡ μέν οἱ ἄκρη
Οὐρὴ πὰρ κεφαλὴν ἑλίκης ἀναπαύεται ἄρκτου.
Σπείρῃ δ' ἐν κυνόσουρα κάρη ἔχει. ἡ δὲ κατ' αὐτὴν
Εἰλεῖται κεφαλήν. καί οἱ ποδὸς ἔρχεται ἄχρις
Ἐκ δ' αὖτις παλίνορσος ἀνατρέχει. οὐ μὲν ἐκείνῃ
Οἰόθεν. οὐδ' οἶος κεφαλῇ ἐπιλάμπεται ἀστὴρ
Ἀλλὰ δύο κροτάφοις δύο δ' ὄμμασιν. εἷς δ' ὑπένερθεν
Ἐσχατιὴν ἐπέχει γένυος δεινοῖο πελώρου
Λοξὸν δ' ἐστὶ κάρη. νεύοντι δὲ πάμπαν ἔοικεν
Ἄκρην εἰς ἑλίκης οὐρήν. μάλα δ' ἐστὶ κατ' ἰθὺ
Καὶ στόμα καὶ κροτάφοιο τὰ δεξιὰ νεάτῳ οὐρῇ
Κείνη που κεφαλὴ τῇ νήχεται. ἧχί περ ἄκραι
Μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλῃσι

Αὐτὰρ ὅ γ' ἄλλην. περὶ τῶν δύο ἄρκτων ὁ λόγος. λέγει δὲ ὁ δράκων. θατέραν μὲν τῶν ἄρκτων τῇ ἐσχάτῃ αὐτοῦ οὐρᾷ ἀποτέμνεται. θατέραν δὲ, τὴν κυνόσουραν. τῇ σπείρᾳ περιτέμνεται. ἤγουν λαμβάνει. τὸ δὲ ἀποτέμνεται, γράφεται καὶ ἐπιτείνεται, ἢ ἀποτείνεται. κατὰ γὰρ τὴν οὐρὰν ἀποτέταται ὁ δράκων. ἐπάγει γοῦν ὅτι ἡ μὲν οὐρὰ περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἑλίκης ἐστίν. ἡ δὲ σπεῖρα περιλαμβάνει τὴν τῆς κυνοσούρας κεφαλήν. τὸ δὲ ποδὸς ἄχρις. ὅτι ἡ σπεῖρα φθάνει φησὶν, ἄχρι τοῦ ὀπισθίου.

Ἐκ δ' αὖτις παλίνορσος. ἡ σπεῖρά φησιν ἐξ ὑποστροφῆς ἀντιστρέφει. ὅπερ δὲ ὁ ποιητὴς ὑπὸ τοῦ φόβου μὲν τὸν δράκοντα εἶπεν, ὡς δή ὅτε τις δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη. τοῦτο ὁ ἄρατος ἐπὶ τοῦ δράκοντός φησι. τοιοῦτον δέ τι αἰνίττεται. ὅτι τῇ μὲν οὐρᾷ περιλαμβάνει τὴν κεφαλὴν τῆς ἑλίκης. τῇ δὲ σπείρᾳ οὕτως περιλαμβάνει τὴν κυνόσουραν ἄχρι τῶν ὀπισθίων ποδῶν. εἶτα αὖθις ὡς εἰς ἀνατολὴν νεύσας πᾶσιν ἀποκλίνει εἰς δύσιν. καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχει ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἐγγόνασιν.

Οὐ μὲν ἐκείνῃ ἤγουν τῇ σπείρᾳ, οὐδ' οἰόθεν ἤγουν ἐξ ἑνὸς μέρους. οὐ δὴ οἶος ἤγουν εἷς, ἀλλὰ πολλοί εἰσιν ἐπικείμενοι τῇ τοῦ δράκοντος κεφαλῇ φαιδροὶ ἀστέρες. πέντε γάρ. λοξὸν δ' ἐστὶ λίαν διδασκαλικῶς τοῦτο. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ λελόξωται. καὶ οὐκ ἔστιν ἀνατεταμένη ἴση. ἀλλ' ὥσπερ ἔλιπον ἐπινεύουσα εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς τῆς ἑλίκης. ὥστε κατευθὺ τοῦ ἄκρου τῆς οὐρᾶς ἵστασθαι τό, τε στόμα τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δεξιὸς κρόταφος. ἐπιλαμβάνονται δέ τινες λέγοντες μὴ εἶναι τὰ δεξιὰ ἀλλὰ τὰ ἀριστερά. ἀπολογητέον οὖν ὅτι καὶ οὗτος τοῦ ἀριστεροῦ κροτάφου τὸ δεξιὸν μέρος εἶπε. Μίσγονται. αἱ δύσεις καὶ ἀνατολαὶ πλησιάζουσιν ἀλλήλαις. λήγουσι μὲν ἡ ἀνατολή, ἀρχομένη δὲ ἡ δύσις. κατὰ τὸν μεσημβρινὸν πόλον ἤγουν κύκλον. ὅς ἐστι μεσαίτατος πάσης τῆς σφαίρας. ἐκεῖ γὰρ γινόμενος ὁ ἥλιος μεσημβρινὸς γίνεται. καὶ λοιπὸν ἑβδόμην ὥραν ἀπὸ τούτου ὡς ἐπὶ δύσιν ἄρχεται ποιεῖν. ἡ δὲ τοῦ δράκοντος κεφαλὴ ὑπὸ τὸ τέλμα οὖσα

τοῦ ἐνγόνασι, τὰ τοῦ ὑπὸ τὸν πόλον κύκλου ἐπιψαύουσα ἐν τῇ τοῦ οὐρανοῦ κινήσει γινομένη περὶ τὸν μεσημβρινὸν κύκλον. ἐπ' ἄκροις τοῖς ὠκεανοῦ ὕδασιν ἔρχεται. οὐ γὰρ καταδύεται, ἀλλ' ὥσπερ αὖθις ἐπινήχεται. ὀλίγον γάρ ἐστι σφόδρα τὸ δυσεῖζον. ὁ δὲ νοῦς· ἐκείνη ἡ κεφαλὴ ἡ τοῦ δράκοντος κατὰ τοῦτο τὸ μέρος νήχεται καὶ κολυμβᾷ, ἄκρῳ τοῦ ὠκεανοῦ, τουτέστι τοῦ ὁρίζοντος ἐπιψαύουσα, ὅπου ἥτε δύσις καὶ ἡ ἀνατολὴ ψαύουσιν ἀλλήλων, δηλονότι περὶ τὸν μεσημβρινὸν πόλον, ἤτοι κύκλον. ὁ δὲ Κράτης φησίν· ὡς ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα μίξις ἀμφοτέρων γίνεται. ὡς καὶ Ὅμηρος· ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι. ἐπεὶ δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ ἡμέρα ὡρῶν κ', ἡ δὲ νὺξ τεσσάρων, συναπτούσης ὅσον οὐδέπω τῆς δύσεως τῇ ἀνατολῇ, εὐλόγως τοῦτο εἴρηκεν.

Τῆς δ' αὐτοῦ μογέοντι κυλίνδεται ἀνδρὶ ἐοικὸς
Εἴδωλον. τὸ μὲν οὔτις ἐπίσταται ἀμφαδὸν εἰπεῖν
Οὐδ' ὧτινι κρέμαται κεῖνος πόνῳ. ἀλλά μιν αὔτως
Ἐνγόνασι καλέουσι. τὸ δ' αὖτ' ἐν γούνασι κάμνον
Ὀκλάζοντι ἔοικεν. ἀπ' ἀμφοτέρων δέ οἱ ὤμων
Χεῖρες ἀείρονται. τάνυται δέ μιν ἄλλυδις ἄλλη
Ὅσσον ἐς ὄργυιαν. μέσσῳ δ' ἐφύπερθε καρήνῳ
Δεξιτεροῦ ποδὸς ἄκρον ἔχει, σκολιοῖο δράκοντος
Αὐτοῦ κἀκεῖνος στέφανος. τὸν ἀγαυὸν ἔθηκε
Σῆμ' ἔμεναι διόνυσος. ἀποιχομένης ἀριάδνης

Τῆς δ' αὐτοῦ μογέοντι. αὐτοῦ σύνεγγυς. Ἄρατος ἀπὸ τῶν ἐγνωσμένων ἤδη τὰ μὴ ἐγνωσμένα διδάσκει. ἐπειδὴ γὰρ τὰ περὶ τῆς τοῦ δράκοντος κεφαλῆς διεξῆλθεν, ἐκ ταύτης τὸν ἐπικείμενον ἐνγόνασι καλούμενον διδάσκει. ὁ δὲ λόγος· πλησίον τῆς κεφαλῆς ἀνδρὶ μογέοντι καὶ κάμνοντι ὅμοιος κυλίνδεται. ἐκαθαύτου δὲ κυλίνδεται. συγκαταφερόμενος γὰρ τῷ οὐρανῷ συγκαταφέρεται. ἀλλὰ πρὸς τὴν θέσιν ἀποβλέπει. τὰ γὰρ ὀκλάσας καὶ καταπεσών ἐστιν, ὡς ἀπό τινος καμάτου. περὶ δὲ τοῦ εἰδώλου τούτου, οὐδεὶς ἱστορῆσαι ἴσχυσεν. ἀλλὰ μόνον τὸν ἐνγόνασιν αὐτὸ προσεῖπον, ἤγουν ὠνόμασαν. ὀκλάζοντι δὲ ἔοικε κατὰ τὴν θέσιν. εἴδωλον δέ ἐστιν ἀφομοίωμα ἀνθρώπου. ὅσον ἐς ὀργυιάν. περὶ τοῦ ἐνγόνασι βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι πάντη ἐκτεταμέναι εἰσὶν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, τὴν ὀργυιὰν εἶπεν. ἔστι δὲ ὀργυιὰ ἡ τῶν δύο χειρῶν ἔκτασις. Μέσσῳ δ' ἐφύπερθε καρήνῳ. ὑπεράνωθεν δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ δράκοντος ὁ ἐνγόνασι τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἔχει τοῦ ἀριστεροῦ. τὸ δὲ δεξιτεροῦ συντακτέον μετὰ τοῦ δράκοντος. ἵν' ᾖ τοῦ βορειοτέρου δράκοντος. ὁ γὰρ δράκων βορειότερός ἐστι τοῦ ἐνγόνασι. τὸ δεξιότερον δὲ σημαίνει τὸ βορειότερον. τοῦτο δὲ ἰστέον ὅτι εὐλογώτατα ἡμᾶς διδάσκει. ἡμῶν γὰρ ἱσταμένων πρὸς τὴν τοῦ παντὸς κίνησιν, τὰ δεξιὰ μέρη εἰσὶ τὰ βόρεια, τὰ δὲ ἀριστερὰ τὰ νότια. ὥστε οὖν φυσικῶς τὸ δεξιτεροῦ ἐστι τὸ βορειοτέρου. ἡ δὲ τοῦ παντὸς κίνησις πρὸς δυσμὰς γίνεται. αὐτοῦ κἀκεῖνος στέφανος. τὸν κίσσινον στέφανον, ὃν ἐφόρει ὁ Διόνυσος μετὰ θάνατον τῆς Ἀριάδνης ἰσχυροπαθῶν, ἀποθέμενος κατηστέρισε, μνημόσυνον τῆς ἐπ' Ἀριάδνῃ συμφορᾶς. τινὲς δὲ αὐτὸν εἶναί φασιν, ὃν ἔλαβεν Ἀριάδνη γαμουμένη Διονύσῳ, ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν Ὡρῶν ὡς δῶρον. κατηστερίσθη δὲ εἰς τὴν μνήμην τοῦ Διονύσου Θαλίας. τὸ δὲ ἀγαυὸς ἔθηκεν. ἐὰν μὲν ἀγαυὸς ἀναγνῶμεν, ὁ Διόνυσος ἂν εἴη. ἐὰν δὲ ἀγαυόν, τὸν στέφανον δεῖ νοεῖν, ἵν' ᾖ τὸν τῆς ἐρωμένης στέφανον, ἀγαυὸν καὶ ἔνδοξον καὶ ἐπίσημον καὶ λαμπρὸν ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ. πέντε γάρ εἰσι λαμπροὶ ἀστέρες, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν στέφανον.

Νώτῳ

Νώτῳ ὑποστρέφεται κεκμηκότος εἰδώλοιο
Νώτῳ μὲν στέφανος πελάει κεφαλῇ γε μὲν ἄκρῃ.
Σκέπτεο πὰρ κεφαλὴν ὀφιούχου· ἐκ δ' ἄρ' ἐκείνης,
Αὐτὸν ἐπιφράσσαιο φαεινόμενον ὀφιοῦχον.
Τοῖοί οἱ κεφαλῇ ὑποκείμενοι ἀγλαοὶ ὦμοι
Εἴδονται. κεῖνοί γε καὶ ἂν διχόμηνι σελήνῃ,
Εἰσωποὶ τελέθοιεν, ἀτὰρ χέρες οὐ μάλα ἶσαι
Λεπτὴ γὰρ τῇ καὶ τῇ ἐξ ἐπιδέδρομεν αἴγλη.
Ἀλλ' ἔμπης κἀκεῖναι ἐπόψιαι. οὐ γὰρ ἐλαφραί
Ἀμφότεραι δ' ὄφιος πεπονείαται, ὅς ῥά τε μέσσον
Δινεύει ὀφιοῦχον ὁ δ' ἐμμενὲς εὖ ἐπαρηρὼς
Ποσὶν ἐπιθλίβει μέγα θηρίον ἀμφοτέροισι
Σκορπίον ὀφθαλμῷ τε καὶ ἐν θώρηκι βεβηκώς

Νώτῳ ὑποστρέφεται. τὸ στρέφεται, ἤγουν συγκινεῖται τῷ οὐρανῷ, ἢ ἐπιστρέφεται τῷ νώτῳ. δοκεῖ δὲ ὥσπερ ὑποκυλίεσθαι τῷ νώτῳ τοῦ ἐν γόνασι κεκμηκότος. ἀπὸ τοῦ ἐγνωσμένου τὸ ἄγνωστον ἔδειξεν. ἀπὸ τοῦ εἰδώλου τὸν στέφανον. τῷ δὲ κεκμηκότι διδασκαλικῶς κέχρηται πάλιν ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα. δοκεῖ γὰρ κάμνειν διὰ τὸ ὀκλάζειν καὶ τὰς χεῖρας τείνειν. Σκέπτεο πὰρ κεφαλὴν, συνήθως πάλιν ἐκ τοῦ ἐγνωσμένου, τὸ μήπω ἡμῖν γνωστὸν εἰς γνῶσιν ἄγει. ὁ δὲ νοῦς. περὶ δὲ τῇ ἄκρῃ κεφαλῇ τοῦ ἐγγόνασι, τὴν κεφαλὴν βλέπε τοῦ ὀφιούχου. ἐπιψαύει γὰρ ἡ κεφαλὴ τοῦ ὀφιούχου τοῦ ἐν γόνασιν. εἴρηται δὲ ὀφιοῦχος. ὅτι ὄφιν ἔχει καὶ φέρει. οὗτος δὲ εἶναι κατά τινας ἡρακλῆς ὑπὸ ὄφεως βεβηκώς. οἱ δὲ, προμηθέα λέγουσιν. οἱ δὲ, τάνταλον. ἄλλοι θύβειν. οἱ δὲ, θησέα. ἄλλοι δέ φασιν αὐτὸν εἶναι τὸν ἡρακλέα λίγυσι πολεμοῦντα, ὑπολειπόντων δὲ αὐτῷ τῶν τοξευμάτων, ἐπὶ γόνυ πεσόντα καὶ λίθους βάλλειν. ζεὺς αὐτῷ ζῶα ὗσεν εὐξαμένῳ. ἄλλοι δὲ καὶ ἰξίονα φασίν.

Τοῖοί οἱ κεφαλῇ θαυμαστικῶς φησι. τοιοῦτοι γὰρ οἱ ὦμοι ὑπὸ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὄντες λάμπουσιν. οἱ γὰρ τοὺς ὤμους αὐτοῦ ἀποτελοῦντες ἀστέρες καθ' ὑπερβολὴν εἰσὶ λαμπροί. καὶ ἂν διχόμηνι σελήνῃ. ἀντὶ τοῦ διχομήνῳ. οὐ δεῖ δὲ τῶν μεταπλασμῶν τὰς εὐθείας ἐπιζητεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐρυσάρματες. τὸ δὲ ἰσωποί, ἴσοι κατὰ τὴν λαμπρότητα, οὐ μὴν δὲ αἱ χεῖρες ἶσαι. Λεπτὴ τῇ μὲν τῇ καὶ τῇ ἀριστερᾷ φησὶ χειρί. καὶ τῇ ἄλλῃ ἤγουν τῇ δεξιᾷ. λεπτοτέρα τε καὶ ἀμυδροτέρα ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ὤμων ὑπάρχει τῷ λαμπηδών. κάτω δὲ περὶ τοῦ ὀφιούχου μὲν περὶ τοῦ δράκοντος πειρώσεως καὶ τὰς τοῦ σκορπίου μεγάλας χηλὰς ἐπιζήτει. καλῶς δὲ εἶπεν ἐπιμαίεο. ὡς γὰρ ἀμυδρὰς αὐτάς φησι σκέπτου καὶ κατανόει. οὐ γάρ εἰσιν ἔκλαμπροι. Ἀμφότεραι. ἀμφότεραί φησιν αἱ χεῖρες τοῦ ὀφιούχου περὶ τὸν ὄφιν πονοῦσι καὶ ἐνεργοῦσιν. Ὁ δ' ἐμμενὲς. ὁ δὲ ὀφιοῦχος ἀσφαλῶς διόλου βαίνων. ἀμφοτέροις τοῖς ἑαυτοῦ ποσὶ τὸ μέγα θηρίον τὸν σκορπίον ἐκθλίβει καὶ πατεῖ, τῷ μὲν ἀριστερῷ ποδὶ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ βαίνων. τῷ δὲ δεξιῷ ἐπὶ τοῦ θώρακος. εὐδόξῳ δὲ καὶ ἱππάρχῳ ἀρχαιοτέροις οὖσιν ἀράτου, οὐ δοκεῖ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας βεβηκέναι τοῦ ὀφιούχου ἐπὶ τοῦ σκορπίου, ἀλλὰ μόνον τὸν ἕτερον. τὸν δὲ ἕτερον ὑπὸ τὸν σκορπίον δοκεῖ εἶναι. καὶ μὴ φαίνεσθαι ὅλως τὸν ταρσόν. ἵνα οὖν μὴ δῶμεν αὐτὸν εὐδόξῳ καὶ ἱππάρχῳ δοκίμοις οὖσιν ἐναντιοῦσθαι, ἁρμόσωμεν αὐτοῦ τὸ ῥητὸν πρὸς τὴν ἔκδοσιν οὕτως. ὁ δ' ἐμμενὲς εὖ ἐπαρηρὼς ποσίν. εἶτα εἰς μέσον ἐπιθλίβει θηρίον τῷ ἑνὶ ποδὶ κατ' ἀμφότερα. ὁ γὰρ εἷς ποὺς κεῖται μεταξὺ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ θώρακος, μέγα δὲ θηρίον. ὅτι τὸν ὠρίωνα ἀνεῖλεν. ἢ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σκορπίου.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0643
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ὀρθός. ἀτὰρ οἱ ὄφις γε δύο στρέφεται μετὰ χερσίν,
Δεξιτερῇ ὀλίγος· σκαιῇ γε μὲν ὑψόθι πολλός.
Καὶ δή οἱ στεφάνῳ περικέκλιται ἄκρα γένεια,
Νειόθι δὲ σπείρης, μεγάλας ἐπιμαίεο χηλάς.
Ἀλλ' αἱ μὲν, φαέων ἐπιδευέες οὐδὲν ἀγαυαί.
Ἐξόπιθεν δ' Ἑλίκης φέρεται ἐλάοντι ἐοικώς
Ἀρκτοφύλαξ. τόν ῥ' ἄνδρες ἐπικλείουσι βοώτην
Οὕνεχ' ἁμαξαίης ἐπαφώμενος εἴδεται ἄρκτου
Καὶ μάλα πᾶς ἀρίδηλος· ὑπὸ ζώνῃ δέ οἱ αὐτὸς
Ἐξ ἄλλων ἀρκτοῦρος ἑλίσσεται ἀμφαδὸν ἀστήρ.
Ἀμφοτέροισι δὲ ποσσὶν ὑποσκέψαιο βοώτου
Παρθένον. ἥ ῥ' ἐν χερσὶ φέρει στάχυν αἰγλήεντα.

Ἀτὰρ οἱ ὄφις. ἔτι ἐπεξεργάζεται ὅ φησιν. ὁ δὲ ὄφις ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τοῦ ὀφιούχου ἑλίσσεται. ἐν τῇ δεξιᾷ ὀλίγος ἐστὶν ὁ δράκων. βραχὺ γάρ ἐστιν ἐν τῇ δεξιᾷ. τὸ περὶ τὴν οὐράν. ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ τὸ λοιπὸν σῶμά ἐστι. κατωτάτω δὲ τοῦ ὀφιούχου ἀριστερᾶς, καὶ τῆς τοῦ δράκοντος σπειρώσεως, καὶ τὰς τοῦ σκορπίου μεγάλας χηλὰς ἐπιζήτει. καλῶς δὲ εἶπεν ἐπιμαίεο. ἐπειδὴ γὰρ ἐφεξῆς ἀμυδρὰς αὐτὰς ἐρεῖ, διὰ τοῦτο λέγει σκέπτου· οὐ γάρ εἰσιν ἐκλαμπροί. Καὶ δή οἱ στεφάνῳ. ἔχει ὁ ὄφις τὴν κεφαλὴν συναπτομένην τῷ στεφάνῳ· τὴν δὲ τοῦ σώματος καμπὴν κατ' εὐθεῖαν τῶν χηλῶν. μεγάλας δὲ εἶπε τὰς χηλάς, ἢ ὅτι ζωδίου μέγεθος ἔχουσιν. ἢ πρὸς σύγκρισιν τῶν τοῦ καρκίνου χηλῶν. ἢ ὅτι δωδέκατον μόριον ἐπέχουσι τοῦ ζωδιακοῦ αἱ χηλαὶ τοῦ σκορπίου. ταύτας δὲ οἱ ἀστρολόγοι τὸν ζυγὸν εἶναί φασιν. ἢ ὅτι ἐμφερεῖς εἰσι πλάστιγξι, ἢ ὅτι παρὰ τοῖς ποσίν εἰσι τῆς παρθένου. ἡ αὐτὴ δέ ἐστι καὶ δίκη, ἥτις καὶ ζυγῷ ταλαντεύει. Ἐξόπιθεν δ' Ἑλίκης. σφόδρα καλῶς καὶ πρεπόντως τῇ ἀκολουθίᾳ χρῆται· διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ βορείου κατελθὼν ἐπὶ τὸν κύκλον, πάλιν ἀνατρέχει ἐπὶ τὰ λειπόμενα. ὁ δὲ νοῦς, οὕτως. ὄπισθεν δὲ τῆς ἑλίκης τῆς ἄρκτου φέρεταί τις, ἐλαύνοντι ὅμοιος, ὁ καλούμενος ἀρκτοφύλαξ. τὸ δὲ ἐλάοντι ἐοικώς, διὰ τὸ τῇ δεξιᾷ καλάβροπα φέρειν, καὶ τῇ ἀριστερᾷ ὥσπερ ἐφάπτεσθαι τῆς ἁμάξης τῆς ἄρκτου δηλονότι. δοκεῖ γὰρ αὐτὴν φυλάττειν. βοώτης δὲ τῆς λεγομένης ἄρκτου. ἤγουν τῆς ἁμάξης. ὥσπερ τοὺς ἐν αὐτῇ βοῦς ἐλαύνων, καλάβροπα φέρων, ὅ ἐστι ῥόπαλον. οὗτος δὲ ὁ ἀρκτοφύλαξ ἀρκάς ἐστι, διὸς καὶ καλλιστοῦς παῖς. ὃς ᾤκει τὸ λύκαιον. παρ' αἰπόλῳ τινὶ τραφείς. ὃν λέγεται κινδυνεύοντα σὺν μητρὶ ἀναιρεθῆναι κατὰ τὸν ἐν λυκαίῳ νόμον, ὁ ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν κατηστέρισε. τοῦτον δὲ λέγεται εἶναι ἀρκτοφύλακα καὶ βοώτην καὶ ὠρίωνα. φησὶ γὰρ καὶ ὁ ποιητής. καὶ ὀψὲ δύοντα βοώτην. λέγεται καὶ τρυγητής. Καὶ μάλα πᾶς. ὁ νοῦς· σφόδρα γὰρ ἔχει τοὺς πάντας λαμπροτάτους. ἕνα δὲ ἔχει ἐν μέσῃ ζώνῃ. ὅστις διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λαμπρότητος. ἰδίως καὶ αὐτὸς λέγεται ἀρκτοῦρος. ὁμοίως τῷ παντὶ ἀρκτούρῳ, λαμπηδόνα γὰρ ἔχει οὐ τὴν τυχοῦσαν. Παρθένον. ὑπὸ δὲ τοῖς ἀμφοτέροις ποσὶ τοῦ βοώτου ἐστὶν ἡ παρθένος. στάχυς δέ ἐστιν ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς αὐτῆς εὐμεγέθης. ὅθεν καὶ αἰγλήεις αὐτῷ κέκληται. στάχυν δὲ ἡ παρθένος φέρει. ἐπειδὴ εὐσεβέστατον ἡ γεωργία, πάντες δὲ ὅσοι περὶ τῆς παρθένου κατέλεξαν, ληροῦσι· πεποίηται γὰρ τὸ πᾶν ποιητικῇ καὶ αἰνιγματώδει ἐξουσίᾳ. ὁ μέντοι ποιητὴς τὴν δίκην ὡς ἀδιάφθαρτον κόρην ὑποτίθεται καταλιποῦσαν μὲν τὸν περίγειον κόσμον, διὰ τὴν τῆς πονηρίας αὔξησιν, καταλαβοῦσαν δὲ τὸν οὐρανόν, ὥσπερ καὶ Ἡσίοδος ἐπὶ τῆς αἰδοῦς καὶ νεμέσεως εἶπε. καὶ τότε δὴ πρὸς ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0644
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

καὶ τὰ ἑξῆς οἱονεὶ διὰ τοῦ ὀνείδους πειρώμενος πρὸς τὴν δικαιοσύνην ἐπιστρέφειν. τὸ δὲ ἐν χερσὶ φέρει, οὐ διεσάφησε ποίᾳ χειρί, ἴσως διὰ τὸ μέτρον ἐμποδιζόμενος. θεωρεῖται δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ. τινὲς δέ φασιν ἀστραῖον ἀρχαῖον γεγενέναι μαθηματικόν, τὸν πρῶτον εὑρόντα τὴν τῶν ἄστρων ὀνομασίαν· ὅθεν καὶ πατέρα ἄστρων ἐπικαλεῖσθαι. πολὺς οὖν καὶ διάφορος λόγος τοῖς παλαιοτέροις περὶ ταύτης τῆς παρθένου ἐκινήθη. καὶ οἱ μὲν, αὐτὴν ἔφασαν εἶναι θυγατέρα διός, καθὰ καὶ ἡσίοδος. δίκη διὸς ἐκγεγαυῖα. ἄλλοι δὲ αὖ τὴν ἀστραίου καὶ ἡμέρας. ἐπειδὴ οὖν πολὺς καὶ διάφορος ὁ περὶ αὐτὴν λόγος, φησὶν ἄρατος, εἴτ' οὖν ἀστραίου, εἴτε τευ ἄλλου, ἁπλῶς μὲν ἐπισημαινόμενος εἶναι αὐτὴν ἀστραίου, οὐχὶ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐναντιούμενος. εὔκηλος φορέοιτο. ἥσυχος ἀμενὴς φέροιτο ἐν τῷ οὐρανῷ. τῶν μὲν οὖν ἄλλων μύθων ἐπιψαύεται μὲν, ἐνδεικνύμενος τὸ μὴ ἀγνοεῖν. τὸν δὲ περὶ τῆς δίκης μόνον σχεδὸν διεξέρχεται εἰκότως· ἐκπομπεύει γὰρ τὸ κατὰ τὴν δίκην χρήσιμον καὶ βιωφελὲς ἐκ τοῦ μύθου τοῖς ἀνθρώποις, ἐνδεικνύμενος λαμπρῶς καὶ μεγαλοφώνως καὶ ὡς ἂν ἄλλος τις εἴποι, ὁμηρικῷ πλάσματι χρησάμενος.

Εἴτ' οὖν ἀστραίου κείνη γένος, ὅν ῥά τέ φασιν
Ἄστρων ἀρχαῖον πατέρ' ἔμμεναι, εἴτε τευ ἄλλου
Εὔκηλος φορέοιτο. λόγος γε μὲν ἐντρέχει ἄλλος
Ἀνθρώποις. ὡς δῆθεν ἐπιχθονίη πάρος ἦεν
Ἤρχετο δ' ἀνθρώπων κατεναντίη οὐδέποτ' ἀνδρῶν
Οὐδέποτ' ἀρχαίων ἠνήνατο φῦλα γυναικῶν.
Ἀλλ' ἀναμὶξ ἐκάθητο καὶ ἀθανάτη περ ἐοῦσα.
Καί ἑ δίκην καλέεσκον ἀγειρομένη δέ τε γέροντας,
Ἠέ που εἰν ἀγορῇ, ἢ εὐρυχόρῳ ἐν ἀγυιῇ
Δημοτέρας ἤειδεν ἐπισπέρχουσα θέμιστας.
Οὔπω λευγαλέου τότε νείκεος ἠπίσταντο
Οὐδὲ διακρίσιος περιμεμφέος, οὐδὲ κυδοιμοῦ

Ἤρχετο δ' ἀνθρώπων. εἰς συνάντησιν τῶν ἀνθρώπων ἤρχετο. τουτέστι φανερῶς ἑωρᾶτο, ἢ τὸ δίκαιον τῶν προτέρων ἀνθρώπων θέλων δεῖξαι ὁ ἄρατος, φησὶν ὅτι καὶ θεὸς οὖσα εἰς τὸ φανερὸν ἐφοίτα τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς δικαίους, τὸ δὲ ἀρχαῖον. τὸ χρυσοῦν γένος παρ' ἡσιόδῳ. ξυνοὶ γὰρ τότε δαῖτες ἔσαν. ξυνοὶ δ' αὖ θῶκοι. ἑλληνισμὸς δὲ τὸ ἠπείλει ἀντὶ τοῦ διήλεγχε τὴν κακίαν αὐτῶν, ὅτι τοιαύτην γενεὰν οἱ χρύσειοι ἔλιπον. ἀγειρομένη δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀγείρουσα ὅθεν συναθροίζουσα τοὺς παλαιοτέρους ἀνθρώπους, συναγείρουσα. ἤτοι ἐν τινὶ ἐκκλησίᾳ. ἢ ἐκ τοῦ παρατυχόντος ἐν ὁδῷ τὰς δημωφελεῖς θέμιστας διηγεῖτο. τὸ δὲ ἐπισπέρχουσα. ἐπισπουδάζουσα. διδάσκουσα σπεύδουσα, ὑποδεικνῦσα. δημοτέρας δὲ, δημοτικάς, τὴν δικαιοσύνην δηλαδὴ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ὅλην. δὲ τὴν ἱστορίαν παρὰ ἡσιόδῳ εἴληφεν. οὔπω δέ φησι τότε οἱ ἄνθρωποι περὶ κακῆς στάσεως ἔννοιαν εἶχον. οὐ δὲ τὸ δίκαιον ἀνετρέπετο. ἀλλ' ὑπὸ γεωργίας ἔζων. καθ' οὓς χρόνους ἦν τὸ χρυσοῦν γένος. μεταστάντων δὲ ἐκείνων, οὐκέτι ὁμοίως συνῆν αὐτοῖς, ἀλλὰ εἰς τὰ ὄρη ἀνεχώρει, διὰ τὰς ἐπιγενομένας ἀδικίας. τὸ ἀνθρώπινον γένος μισήσασα. καὶ λοιπὸν τοῖς ἄστροις συνηριθμήθη. δημοτέρας δὲ, πραείας καὶ οὐ τυραννικάς. οὔπω λευγαλέου, ἑλληνισμὸς πάλιν τὸ τοιοῦτο. οὔπω ἠπίσταντο νείκεος ἀντὶ τοῦ οὔπω εἴδησαν τὰς ἀδίκους στάσεις ταύτας καὶ φιλονεικίας. τὸ δὲ διακρίσιος πολυμεμφέος, τῆς ἀδίκου φιλονεικίας, τῆς ἐχούσης μέμψιν καὶ λόγων καὶ ἀμφισβητήσεις.

Αὔτως δ' ἔζωον. ἁπλῶς ἀκακῶς. χωρὶς ἀδικίας καὶ τῶν ἄλλων κακῶν, τὸ δὲ χαλεπὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα, ἀντὶ τοῦ οὐ γὰρ παρεκινδύνευον οἱ ἄνθρωποι ἐν θαλάσσῃ διὰ τὸν βίον. ἑκάστῳ τὰ πρὸς χρείαν ἤρκει τε καὶ ἤρεσκε. καὶ πάνδερος. οὐ γὰρ νήπιον ὕδωρ ῥέκε νέον περὶ δίαιταν, περὶ τῶν μακάρων λέγων.

Τόφρ' ἦν. τηνικαῦτα ἐπεὶ τῇ γῇ καὶ ταῖς πόλεσιν ἦν. ἕως περιῆν τὸ χρυσοῦν γένος ἐπὶ τῆς γῆς. ἀργυρέῳ δ' ὀλίγη, ἀντὶ τοῦ σπανίως καὶ ὀλίγως αὐτοῖς διέτριβεν. Ἀλλ' ἔμπης ἔτι κεῖνο. ἀλλ' ὅμως φησὶν εἰ καὶ τοὺς παλαιοὺς ἐπόθει. ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνο ἦν τοῖς ἀνθρώποις, ἤγουν κατὰ τὸ ἀργυροῦν γένος. καὶ ἠπείλει αὐτοῖς, τὴν ἐνυπάρχουσαν κακίαν διελέγχουσα, ὅτι τοιαύτην γενεὰν οἱ χρύσειοι ἔλιπον,

Αὔτως δ' ἔζωον. χαλεπὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα
Καὶ βίον οὔπω νῆες ἀπόπροθεν ἠγίνεσκον.
Ἀλλὰ βόες καὶ ἄροτρα. καὶ αὐτὴ πότνια λαῶν
Μυρία πάντα παρεῖχε δίκη δώτειρα δικαίων.
Τόφρ' ἦν. ὄφρ' ἔτι γαῖα γένος χρύσειον ἔφερβεν
Ἀργυρέῳ δ' ὀλίγη τε καὶ οὐκέτι πάμπαν ἑτοίμη.
Ὡμίλει, ποθέουσα παλαιῶν ἤθεα λαῶν.
Ἀλλ' ἔμπης ἔτι κεῖνο κατ' ἀργύρεον γένος ἦεν.
Ἤρχετο δ' ἐξ ὀρέων ἐπιδείελος ἠχηέντων
Μουνάξ. οὐδέ τεῳ ἐπεμίσγετο μειλιχίοισιν
Ἀλλ' ὁπότ' ἀνθρώπων μεγάλας πλήσαιτο κολώνας
Ἠπείλει δὴ ἔπειτα καθαπτομένη κακότητος
Οὐδ' ἔτ' ἔφη εἰσωπὸς ἐλεύσεσθαι καλέουσιν
Οἵην. χρύσειοι πατέρες γενεὴν ἐλίποντο
Χειροτέρην. ὑμεῖς δὲ κακώτερα τεξείεσθε.
Καὶ δή που πόλεμοι καὶ δὴ καὶ ἀνάρσιον αἷμα
Ἔσσεται ἀνθρώποισι. κακοῦ δ' ἐπικείσεται ἄλγος.
Ὣς εἰποῦσ' ὀρέων ἐπεμαίετο. τοὺς δ' ἄρα λαοὺς
Εἰς αὐτὴν ἔτι πάντας ἐλίμπανε παπταίνοντας.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνοι ἐτέθνασαν, οἱ δ' ἐγένοντο
Χαλκείη γενεή, προτέρων ὀλοώτεροι ἄνδρες
Οἳ πρῶτοι κακοεργὸν ἐχαλκεύσαντο μάχαιραν
Εἰνοδίην, πρῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντ' ἀροτήρων
Καὶ τότε μισήσασα δίκη κείνων γένος ἀνδρῶν

Ἤρχετο δ' ἐξ ὀρέων. περιεγένετο δ' ἐν ταῖς πόλεσι περὶ εἰρήνην ἐκ τῶν ὀρῶν. ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι διέτριβε, μηκέτι ταῖς ἀστικαῖς διατριβαῖς ἀρεσκομένη. ἑσπέρας δὲ ἤρχετο ἐν ταῖς πόλεσιν, ὅτε αὐτὴν οὐδεὶς ἑώρα. φησὶ γὰρ ὅτι οὐδενὶ ἤθελεν ἀναμίγνυσθαι. τὸ δὲ μουνὰξ ἀντὶ ἑνὶ μόνῳ ἀνδρί, κἀκείνῳ δὲ συνετύγχανεν, ὡς ἔοικε τῷ τὴν κακίαν τοῦ γένους αὐξάνοντι. ἀλλ' ὁπότ' ἀνθρώπων. ἀλλ' ὁπηνίκα ποιουμένη ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβάς, οὐκέτι γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν ἀνδρῶν ἐπλήρου τὰς κολώνας, εἶτα αὐτοὺς μεταπεμπομένη, ἠπείλει τοῖς λοιποῖς καὶ διήλεγχε τὴν αὐτῶν κακίαν. ἐπειδὴ τὸ δὲ τὴν ἐκκλησίαν οὐκέτι συμβουλεύουσα, ἀλλὰ τὰ παρόντα διελέγχουσα. αἰτιᾶται οὖν διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐπλήρου τὰς κολώνας, ὅτι τὰ μεσόγεια δικαίοις ζῶσι καὶ μάχαις, πορίσαι προσέχοντες. καὶ ἐκ ἀδικίας κέρδους ἐμπειρίας. Οἵην χρυσείην. ἐκ προσώπου τῆς δίκης θαυμαζούσης, ὅπως οἱ χρύσειοι πατέρες χείρω γενεὰν ἔλιπον, καὶ ὡς οὗτοι οἱ ἀργυροῖ τέξονται τοὺς χαλκοῦς πολὺ χείρους. οἷς ἐπικείσεται ἄλγος, καὶ διὰ τοὺς πολέμους, καὶ διὰ τὰ φαῦλα. Ὣς εἰποῦσ' ὀρέων. ταῦτα εἰποῦσα, ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τῶν ὀρῶν ἔβαινεν ἀπὸ τῶν κολωνῶν, κἀκεῖσε φροντίζουσα. ὅμως μέντοι ἐπὶ γῆς οὖσα καὶ ἐν ὄρεσι, τοὺς ὄχλους εἰς αὐτὴν ἀφορῶντας κατελίμπανε. Πρῶτοι δὲ βοῶν. καὶ εἰς τοῦτο ἱκανῶς μέμφεται αὐτούς, ἀρξαμένους ἐσθίειν ἀροτῆρας βοῦς, τῆς προτέρας γενεᾶς μήπω τοῦτο ἐργασαμένης. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἐφύλαττον τοὺς ἐρ-

γάγας βοῦς καθιερῶσθαι. διὸ καὶ Ὅμηρός φασι βοῦν ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγ᾽ ἀρότας. ἀσεβὲς γὰρ ἐδόκει τὸν ἀρότην σφάξαι. πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι ἐγεύσαντο τῶν τοιούτων βοῶν. φασὶ δὲ καὶ τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους τοιούτους βοῦς κατεδηδοκέναι. ὠργίσθη δὲ ὁ ἥλιος. ἐπεὶ οἱ ἀροτῆρες βόες τοῦ ὁρᾶν ἡμᾶς τὸν ἥλιον αἴτιοι εἰσί. τροφῆς γεωργικοὶ ὄντες, τὴν ζωτικὴν δύναμιν διὰ ταύτης τοῖς πᾶσιν ἔμμονον ἀπεργαζόμενοι.

Ἔπταθ᾽ ὑπουρανίη. ταύτην δ᾽ ἄρ᾽ ἀνάσσατο χώρην
Ἧχί περ ἐννυχίη, ἔτι φαίνεται ἀνθρώποισι
Παρθένος, ἐγγὺς ἐοῦσα πολυσκέπτοιο βοώτου.
Τῆς ὑπὲρ ἀμφοτέρων ὤμων εἱλίσσεται ἀστήρ,
Δεξιτερῇ πτέρυγι. προτρυγητὴρ δ᾽ αὖτε καλεῖται.
Τόσσος μὲν μεγέθει. τοίῃ δ᾽ ἐγκείμενος αἴγλῃ.
Οἷος καὶ μεγάλης οὐρὴν ὑποφαίνεται ἄρκτου.
Δεινὴ γὰρ κείνη. δεινοὶ δέ οἱ ἐγγύθεν εἰσὶν
Ἀστέρες. οὐκ ἂν τούς γ᾽ ἰδὼν ἐπιτεκμήραιο.

Ἔπταθ᾽ ὑπουρανίη. οἶδε γὰρ ὁ Ἄρατος τὴν παρθένον δύο πτέρυγας ἔχουσαν. καθώσπερ καὶ ἄλλοι μαρτυροῦσι τὸ πτέρυγας αὐτὴν ἔχειν ἐν τοῖς καταστερισμοῖς. Ἧχί περ ἐννυχίη, ὥσπερ ποιητικὸν μῦθόν φησιν, ὅτι πρότερον μὲν ἐπὶ γῆς συνοῦσα τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὰς ἐπιγινομένας νῦν ἀδικίας, μόλις νῦν ἐν οὐρανῷ οὖσα τοῖς ἐν τῇ γῇ ἐν νυκτὶ φαίνεται. τὸ δὲ ἐγγὺς οὖσα, τὸ τοῦ ποιητικοῦ· ὅτι ἐπειδὴ τῶν τοιούτων ἦν φίλη, τῶν γεωργῶν καὶ τὸν ἀπράγμονα βίον μετιόντων ἀνθρώπων. διὰ τοῦτο καὶ ἐγγὺς τοῦ βοώτου κατηστέρισται. Πολυσκέπτοιο. τοῦ λίαν λαμπροῦ. τινὲς δὲ τοῦ Ἀράτου ὡς παρατείνοντος τὴν μυθολογίαν, κατεμέμψαντο. καὶ ταῦτα ἐν τῷ προτέρῳ μύθῳ οὕτω πεποιηκότος. καὶ φαμὲν, ὅτι ἐπειδὴ ἐκεῖνος τὴν βλασφημίαν τινὰ εἶχεν. ὁ περὶ τῆς ἄρκτου καὶ τοῦ διὸς τοῦ κρονίωνος. οὗτος δὲ βιωφελής ἐστι, διὰ τοῦτο καὶ παρεξέτεινεν. Τῆς ὑπὲρ ἀμφοτέρων. ἐπειδὴ πολὺς ἐνέμεινε τῷ μυθικῷ. τὴν δὲ οἰκείαν ἐδόκει παρεμπεφράφθαι, διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐπαναλαμβάνεται. ἐπὶ τὴν τῶν θεωρημάτων ἀκρίβειαν ἔρχεται. ἔστι γὰρ τις ἀστὴρ ἐπικείμενος ἐν τῷ δεξιῷ ὤμῳ τῆς παρθένου. ὅστις σφόδρα ἐστὶ λαμπρὸς καὶ καλεῖται προτρυγητήρ. πρὸ γὰρ τῆς τοῦ τρυγητοῦ ὥρας ὀλίγον προανατέλλει. ἐπιτέλλει γὰρ ἡ κεφαλὴ, καὶ οἱ ὦμοι τῆς παρθένου τῷ λέοντι. ἄγομεν οὖν ἀνατολὴν, καὶ ἐπιτολήν. ἀνατολὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ τοῦ ζῳδίου παντὸς, καθ᾽ ὅ ἐστιν ἡ τοῦ ἡλίου ἐπιφάνεια. ἐπιτολὴ δὲ τὸ ὑπὸ τὸ ζῴδιον. ὅταν γὰρ συνανατέλλῃ ἐπί τινι, ἐπιτέλλειν λέγεται. ὥσπερ τὸ πληϊάδων ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων. αἱ γὰρ πλειάδες, ἐπὶ τὴν τοῦ ταύρου εἰσὶ τομὴν, αἵτινες τῷ καρκίνῳ ἐπιτέλλουσιν. ὅτε ὁ ἥλιος ἐν τῷ καρκίνῳ ἐστὶ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν, ὅτι πρῶτον τὰς κριθὰς θερίζουσι. τὸ δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ὤμων, ὅτι ὁ ἀστὴρ ἐστὶ τοῦ δεξιοῦ ἐπιψαύει. τόσσος μεγέθει. ὀλίγος μὲν οὗτος τῷ μεγέθει καὶ τῇ λαμπηδόνι ἐγκείμενος, ὁποῖος ἐστὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου τῆς ἑλίκης φαίνεται ἀπὸ τῆς οὐρᾶς. διδασκαλικῶς γὰρ τοῦτο. ἅμα γὰρ τό τε παραβάλλειν ἐδίδαξε, καὶ τεχνικὴν πάνυ δέδωκεν ἀφορμὴν αὐτῷ. ὥστε ἀνελθεῖν ἐπὶ τὰ βόρεια, κἀκεῖθεν πάλιν ἄρξασθαι ἄγων. Δεινὴ γὰρ κἀκείνη, λαμπρὰ κἀκείνη ἡ ἄρκτος ἐστί. καὶ Ὅμηρος δεινὴ δέ οἱ περὶ κροτάφοισι πήληξ. οὐ μόνον δὲ αὕτη. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγγύθεν. ἤγουν πλησίον αὐτῆς παρακείμενοι ἀστέρες, ἀνονόμαστοι ὄντες, λαμπροί εἰσι, λέγει δὲ τοὺς τὴν οὐρὰν τῆς ἄρκτου. ἤγουν τὸν ῥυμὸν ἀναπληροῦντας. δεινὴ δὲ καταπληκτική, ἢ ἀγρία, διὰ τὴν λαμπρότητα τῶν ἀστέρων. λαμπρὰ γὰρ ἅπασα. Οὐκ ἂν τούς γε. οὐκ ἂν φησὶ τούτους τῆς ἄρκτου θεασάμενος ἀστέρας, ἔτι κατασκοπήσειας πρὸς τὸ γνωρίσαι αὐ-

την. ἰδὼν γὰρ ἐκείνους εὐθὺς ἐγνώρισας. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐπὶ τῇ μὲν περαιοῦσθαι ἐπὶ τούτοις τοῖς ὀφθεῖσι λαμπροῖς ἄστρασιν, οὐδὲν ἐνθήσει πρὸς τὴν τῆς ἄρκτου κατάληψιν χολῆς. τινὲς δὲ τῆς μεγάλης οὐρᾶς τῆς κυνοσούρας ἤκουσαν. μεγάλη οὖν αὐτὴ ἡ οὐρὰ ὡς πρὸς τὴν ἑλίκης. οἱ δὲ ἀστέρες ἐκεῖνοι, ἀμυδροί εἰσι. καὶ εἰ οὕτω, τὸ μεγάλην ἄρκτου οὐρὰν, εἶναι αὐτὴν ἐπιδέβαται.

Οἷος οἱ προπόδων. τὸ οἷος οὐκ εἰκασμοῦ, ἀλλὰ θαύματος. ἤτοι οὗτος οἷος ὁ τῶν ἐμπροσθίων. εἷς μὲν ὑπωμαίων. περὶ τῶν τῆς πρόσθεν ἀστέρων διαλέγεται. ὅτι πλησίον τοῦ προβοσκητῆρος εἰσιν ἀστέρες δύο. εἷς μὲν πρὸ τῶν ποδῶν

> Οἷος οἱ προπόδων φέρεται καλός τε μέγας τε.
> Εἷς μὲν ὑπωμαίων, εἷς δ' ἰξύοθεν κατιόντων.
> Ἄλλος δ' οὐραίοις ὑπὸ γούνασιν. ἀλλ' ἄρα πάντες
> Ἀπλόοι ἄλλοθεν ἄλλος ἀνώνυμοι ἠφορέονται.
> Κρατὶ δέ οἱ δίδυμοι. μέσσῃ δ' ὕπο καρκίνος ἐστί.
> Ποσσὶ δ' ὑπ' ἀμφοτέροισι λέων ὑπὸ καλὰ φαείνει.
> Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείταταί εἰσι κέλευθοι.

αὐτῆς. εἷς δὲ ὑπὲρ τοὺς ὤμους. εἷς δὲ ἀπὸ τῆς ὀσφύος. εἷς δὲ μεταξὺ τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν ὀπισθίων γονάτων τῆς μεγάλης ἄρκτου. Ἀπλόοι. τουτέστιν ἀκατονόμαστοί εἰσι. καὶ οὐ συμπληροῦνται εἰς τύπον ὑπ' αὐτῶν. οἱ δὲ, ἠλακάτην αὐτὴν λέγουσι. κόνων δὲ ὁ μαθηματικὸς πτολεμαίῳ χαριζόμενος, βερονίκης πλόκαμον ὑπ' αὐτοὺς κατηστέρισε. τοῦτο καὶ καλλίμαχός πού φησιν, ἡ δὲ κόνων ἔβλεψεν ἐν ἠέρι τὸν βερονίκης βόστρυχον, ὅν τε πᾶσιν ἀνέθηκε θεοῖσιν. ἢ ἀπλόοι. οὓς οὐδεὶς πλέκει διὰ τὸ ἀνώνυμον. Κρατὶ δὲ οἱ δίδυμοι. εἰς τρία διαιρεῖ τὴν ἄρκτον. καί φησιν ὅτι τῆς μὲν κεφαλῆς αὐτῆς, ὑποβεβήκασιν οἱ τῶν διδύμων. τὸ δὲ μέσον, τοῦ καρκίνου. οἱ δὲ ὄπισθεν πόδες, ἄνω τοῦ λέοντος. καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἦν αὐτῆς τὸ μεταξὺ, καὶ τοῦ ζωδιακοῦ ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸν ζωδιακὸν διηγεῖται. ἔστι γὰρ ταῦτα τὰ ζώδια σφόδρα βόρεια. τινὲς κατεμέμψαντο τοῦ ἀράτου λέγοντος, ὅτι τριάκοντα μοιρῶν μόλις ἡ ἄρκτος, πῶς ἐπέχει ἐννενήκοντα μοιρῶν τὴν ἔκτασιν. ὡς πρὸς τὰ τρία ζώδια. καὶ φαμὲν ὅτι αἱ ὁμοχρόνως καὶ ἰσοταχῶς αἱ σφαιροειδεῖς θέσεις τὰς κινήσεις ἔχουσι. μία γὰρ ἡ περιφέρεια μόνη ἐπιφαίνεται καὶ πᾶσιν ἴση. καὶ ὅτι τοῦτό ἐστιν, ὁ μέγιστος τῶν κύκλων ὁ ἰσημερινὸς τῷ βορείῳ κύκλῳ κατακλίνοντι βραδυτέρῳ, ὅμως κατὰ τὴν σφαιροθεσίαν ὁμοχρόνως κινοῦσιν. ὅτε οὖν ἡ ἄρκτος ἡ μείζων ἐν τῇ στροφῇ γίνεται περὶ τὸν ἰσημερινὸν κύκλον, τότε ἄρχεται ὁ ταῦρος ἀνατέλλειν, καὶ πάλιν ἐν πάσῃ τῇ περιφερείᾳ ὁμοίως. πρὸ τοῦ γενέσθαι δὲ κατὰ τὸν μεσημβρινὸν κύκλον οὐκ ἀνατέλλει ὁ ταῦρος. οὕτως ἡ σφαιροειδὴς κίνησις. ἢ αὐτὴ δῆλος. Καρκῖνος οὗτος δοκεῖ ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὴν ἥραν. τοῦ γὰρ ἡρακλέους τῶν ἄλλων συμμαχούντων, ὁπότε τὴν ὕδραν ἀνῄρει, μόνος ἐκ τῆς λίμνης οὗτος τὴν πόδα ἔδακεν αὐτόν. καλοῦνται δὲ αὐτοῦ τινὲς ἀστέρες ὄνοι, οὓς διόνυσος ἀνήγαγεν ὑπὸ τὰ ἄστρα. Λέων. ὁ λέων ἔχει ἐπὶ τῆς καρδίας ἀστέρα βασιλίσκον λεγόμενον. ὃν οἱ χαλδαῖοι νομίζουσιν ἄρχειν τῶν οὐρανίων, ἔν τισι δὲ ἡλίου ἐν λέοντι ὁ νεῖλος ἀναβαίνει. Ἔνθα μὲν ἠελίοιο. ζητητέον. διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ ἄρατος ἐδήλωσε τὰς θερμοτάτας ἡμέρας ἐν τῷ λέοντι γίνεσθαι, καὶ οὐκ ἐν τῷ καρκίνῳ. ῥητέον οὖν ὅτι ἴσως μὲν, καὶ φυσικῷ τινὶ λόγῳ καύματα γίνεσθαι ἐν τῷ λέοντι διὰ τὸ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀνατέλλειν τὸν κύνα. τὸν δὲ ἄρατον μὴ καθ' ἑνὸς ζωδίου ἀποδεδωκέναι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν τριῶν. προτάξας γὰρ τοὺς διδύμους καὶ καρκῖνον καὶ λέοντα ἐν οἷς συμβαίνει τὰς θερμοτάτας ἡμέρας γίνεσθαι ἐπήνεγκεν, ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείταταί εἰσι κέλευθοι. τουτέστιν ἐν τοῖς τρισὶ ζωδίοις. εἰ δέ τις ἐρεῖ καὶ

πῶς

πῶς αὐτὸ ἐξαίρετον τοῦ ἡλίου συμβαῖνον τῇ ἐν τῷ λέοντι πορείᾳ ἀπέδωκεν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἄλλοις, καίτοι ἔδει μᾶλλον τῷ καρκίνῳ. ῥητέον ὅτι τὰ δύο θερινὰ ζώδια προθερμαινόμενα καὶ ἐκπυρούμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὸν λέοντα θερμὸν ποιεῖ γίνεσθαι. καὶ ἅμα ἤδη ὑπὸ τοῦ θέρους κεκμηκότες οἱ ἄνθρωποι, πλέον ἀντιλαμβάνονται τῆς θερμότητος, ὅταν ὁ ἥλιος ἐν λέοντι ᾖ. ἐν δὲ ἡμέρᾳ θερινῇ, οὐχ οὕτω κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν μεσοῦντος τοῦ ἡλίου ἀντιλαμβανόμεθα τοῦ καύματος, ὡς κατὰ τὴν ἑβδόμην. οὕτως οὖν ῥητέον περὶ τοῦ λέοντος. τὸν δὲ λέοντα, οἱ μέν φασιν, ὅτι ὑπὸ τοῦ διὸς ἐτιμήθη, διότι τῶν τετραπόδων ἡγεῖται. οἱ δὲ ὅτι πρῶτος ἆθλος ἡρακλέους ἐστίν. ἔστι δὲ οὗτος τῶν ἐπιφανῶν ἄστρων.

Αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι
Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι.
Τῆμος καὶ κελάδοντες ἐτησίαι εὐρέϊ πόντῳ
Ἀθρόοι ἐμπίπτουσιν. ὁ δὲ πλόος οὐκέτι κώπαις
Ὥριος. εὐρεῖαί μοι ἀρέσκοιεν τότε νῆες.
Εἰς ἄνεμον δὲ τὰ πηδάλι' ἰθυντῆρες ἔχοιεν.
Εἰ δέ τοι ἡνίοχόν τε καὶ ἀστέρας ἡνιόχοιο.

Κεναὶ φαίνονται, κεκενωμέναι γάρ εἰσι καρπῶν. αἱ γὰρ προσηγήσεις διὰ τοῦ ἡλίου τὸ κατ' ἀρχὰς συνερχομένου τῷ λέοντι. τινὲς δὲ γράφουσι γράφειν ἠελίῳ τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντος, ἀπαιδεύτως. οὐ γὰρ τὰ ζώδια συνέρχονται, ἀλλ' ὁ ἥλιος ἕκαστον περιέρχεται. ἅπτεται δὲ καὶ θεολογίας ἐνταῦθα ὁ ἄρατος τῆς τῆς κόρης ἁρπαγήν, δηλῶν τὸν ἐν ἅδου γάμον. ἐν τούτῳ λέγει φησὶ κενεαὶ ἄρουραι. αὐτὴν γὰρ εἶναι τὴν κόρην, καὶ μητέρα τὴν γῆν. καὶ δὴ παρ' αἰγυπτίοις κατὰ τὸν ἐπιφὶ μῆνα, ὅτε ἐν λέοντι γίνεται ὁ ἥλιος, ἡ τῆς κόρης ἁρπαγὴ τελεῖται. Τῆμος καὶ κελάδοντες τότε φησὶ οἱ κελάδοντες ἄνεμοι ἐμπίπτουσιν ἐν τῷ πόντῳ, ὅτε ὁ ἥλιος ἐστὶν ἐν τῷ λέοντι, καὶ παρ' αἰγυπτίοις αἱ κλεῖδες τῶν ἱερῶν λεόντων φέρουσι πρόσωπα. καὶ τοῦ σχήματος ἀλύσεις ἀπῃώρηνται, καρδίαν ἐξηρτημένην ἔχουσαι, ὅλον δὲ τὸ ἄστρον ἀφιερώκασιν ἡλίῳ. ὅτε δὲ ἐμβαίνει καὶ ὁ νεῖλος, καὶ ἡ τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴ κατὰ ἐνδεκάτην ὥραν φαίνεται. ταύτην ἀρχὴν ἔτους τίθενται. καὶ τῆς ἴσιδος ἱερὸν εἶναι τὸν κύνα λέγουσι. καὶ τὴν ἐπιτολὴν αὐτοῦ. ἐφ' ἣν τὸν ὄρτυγα θύουσι, τῷ παλμῷ τοῦ ζώου σημειούμενοι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου. Ἐτησίαι. οἱ ἐτήσιοι ἀπὸ τοῦ κυνὸς ἑῴας ἐπιτολῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἑξήκοντα ἡμέρας πνέουσιν. ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως. ἢ ὅτι κατ' ἔτος πνέουσι ταῖς τακταῖς αὐτῶν ἡμέραις παρὰ ἔτος. ἢ παρὰ τὸ ἐτεόν, διὰ τὸ μηδέποτε μεταβάλλειν αὐτούς, ὅταν ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐνστῇ. καλῶς δὲ τὰ μεγάλα σκάφη τότε χρήσιμα. τότε γὰρ τὸ κῦμα μέγα, καὶ τὸ πνεῦμα σφοδρόν, παρηκολούθησε δὲ ἡσιόδῳ, νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν. μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι. εἰς ἄνεμον δὲ τὰ πηδάλια. κατὰ συγκοπὴν τὰ πηδάλια ἀντὶ τοῦ κώπας, ἀπὸ τοῦ πηδῶ. καὶ ὅμηρος ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ.
Εἰ δέ τοι ἡνίοχόν τε, ἐπανῆλθεν ἀπὸ τοῦ ζῳδιακοῦ πάλιν ἐπὶ τὰ βόρεια. τὸ δὲ ἀστέρων διδασκαλικῶς. τρεῖς γὰρ ἔχει ἐν τῇ χειρί. ὧν ὁ μὲν ὑπὸ τὸν ὦμον σφόδρα ἐστὶ λαμπρὸς καὶ καλεῖται αἴξ. οἱ δὲ ἄλλοι δύο ἐφεξῆς ἀμαυρότεροι, οἳ καλοῦνται ἔριφοι. χαριέντως τὸν ἐπιλαμπρον ὡς ἐπὶ μητρὸς, αἶγα εἶπε, τοὺς δὲ ἀμυδροτέρους, ἐρίφους ὡς νεογνά. ὁ δὲ μῦθος οὕτως ἔχει. ὅτι ἡ αἴξ αὕτη γυνὴ ἦν ἀρκαδική. ἥτις ἀνέθρεψε τὸν δία. καί φασιν ὅτι μετὰ θάνατον λαβὼν αὐτῆς τὸ δέρμα κατὰ τὴν συνέλευσιν περιέθετο. καὶ αὐτὴν κατηστέρισε, διὸ αἰγίοχος κεκλῆσθαι τοῖς ἀνθρώποισι. ταύτην δὲ καλοῦσι καὶ ἀμάλθειαν.

σκέπτεσθαι δοκέοι, καί τοι φάτις ἤλυθεν αἰγός.
αὐτῆς, ἡ δ' ἐρίφων, οἵ τ' εἰν ἁλὶ πορφυρούσῃ.
πολλάκις ἐσκέψαντο κεδαιομένους ἀνθρώπους,
αὐτὸν μέν μιν ἅπαντα μέγαν διδύμων ἐπὶ λαιὰ
κεκλιμένον δήεις. ἑλίκης δέ οἱ ἄκρα κάρηνα
ἀντία δινεῦνται· σκαιῷ δ' ἐπελήλαται ὤμῳ
αἲξ ἱερή, τὴν μέν τε λόγος διὶ μαζὸν ἐπισχεῖν·
ὠλενίην δέ μιν αἶγα διὸς καλέουσ' ὑποφῆται.
ἀλλ' ἡ μὲν, πολλή τε καὶ ἀγλαή. οἱ δέ οἱ αὐτοῦ
λεπτὰ φαείνονται ἔριφοι καρπὸν κατὰ χειρός,
πὰρ ποσὶ δ' ἡνιόχου, κεραὸν πεπτηότα ταῦρον
μαίεσθαι. τὰ δέ οἱ μάλ' ἐοικότα σήματα κεῖται.
τοίη οἱ κεφαλὴ διακέκριται οὐδέ τις ἄλλῳ
σήματι τεκμήραιτο κάρη βοός. οἷά μιν αὐτοὶ
ἀστέρες ἀμφοτέρωθεν ἑλισσόμενοι τυπόωσι.

Πορφυρούσῃ. μελαινομένῃ. κινουμένῃ δὲ ὑπὸ τῶν ἀνέμων ταύτην ποιεῖται τὴν στάσιν. τὸ δὲ κεδαιομένους. ἀντὶ τοῦ φθειρομένους. γράφεται καὶ φθειρομένους. ἀντὶ τοῦ κεραϊζομένους. ἡ γὰρ ἑῴα δύσις τῶν ἐρίφων χειμῶνα φέρει, ἡλίου τοξότην διανύοντος. ἡ δὲ αἲξ τὴν ἑῴαν ποιεῖται δύσιν, ἡλίου ὄντος ἐν αἰγοκέρωτι, περὶ τὰς χειμερινὰς τροπάς. Διδύμων ἐπὶ λαιά. ὁ γὰρ ἡνίοχος βορειότερός ἐστι τῶν διδύμων. ὥστε ἀνατελλόντων διδύμων κατὰ πόδας τὰ εὐώνυμα μέρη δείξεσθαι αὐτοῦ πρὸς βορρᾶν. καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἡνίοχον κατὰ κεφαλὴν ἀνατέλλοντα παρακεῖσθαι τοῖς εὐωνύμοις μέρεσι τῶν διδύμων.

Κεκλιμένον. σφόδρα ὁ ἄρατος ἀκριβῶς τὴν ζῳδιακῶν κατὰ θέσιν φησὶ τὸ κεκλιμένον. οὐ γάρ ἐστιν ὄρθιος, ἀλλ' ὥσπερ ἐπινεύων καὶ πρὸς τὸ ἐλαύνειν ἐπειγόμενος. Ἑλίκης δέ οἱ. πληθυντικῷ ἐχρήσατο ἀντὶ ἑνικοῦ, ἀντὶ τοῦ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀντία δινεῖται. ἱερὴ δὲ ὅτι τὸν δία ἐθήλασεν. οἱ δὲ μυθολόγοι τὸν ἡνίοχον λέγουσιν εἶναι εἴδωλον, ἢ βελεροφόντου ἢ τροχίλου τοῦ καλλιθέας παιδὸς τῆς πρώτης ἐν ἄργει γενομένης ἱερείας, ἅρμα πρῶτον ζεύξαντος. ἄλλοι δὲ μυρτίλου. οἱ δὲ, κίλλαντος τοῦ πέλοπος ἡνιόχου εἶναι. οἱ δὲ, οἰνομάου. τὴν δὲ ἀμάλθειαν αἶγα Νίκανδρος διὸς τροφόν φησι. φαίη δ' ἄν τις ἀπὸ τοῦ εἴδωλον. τοὺς περὶ θεῶν ταῦτα ληροῦντας. Ὠλενίη. ὠλενίη λέγεται, διὰ τὸ ἐπὶ τῆς ὠλένης τοῦ ἡνιόχου, ἢ ὡς ἄλλοι ὠλένου θυγάτηρ. Πὰρ ποσὶ δ' ἡνιόχου. πάλιν ἐγνωσμένως ἀπὸ τῶν προκαταλεχθέντων εἰς τὸν ζῳδιακὸν κατέρχεται. κεραὸν δὲ, διὰ τὴν τῶν κεράτων θέσιν. τὸ δὲ πεπτηότα, διὰ τὸ ηιὸν κατὰ σῆμα. ὥσπερ γὰρ ὀκλάσας ἐστὶν, ἡμίτομος δὲ, τοὺς ὀπισθίους οὐκ ἔχων πόδας. τοῦτον δὲ, οἱ μὲν, τὸν τὴν εὐρώπην διακομίσαντα ἐκ φοινίκης εἰς κρήτην διὰ τοῦ πελάγους κατηστερίσθαι φασίν. οἱ δὲ τοῦτον, οὗ πασιφάη ἠράσθη. οἱ δὲ, τὸν ἐκ κρήτης εἰς μαραθῶνα παραγενόμενον, ὃν θησεὺς κατηγωνίσατο. τὸ δὲ μαίεσθαι, ἀντὶ τοῦ σκοπεῖν καὶ ζητεῖν. ὁ νοῦς δὲ, παρὰ τοῖς ποσὶ τοῦ ἡνιόχου ὑποπεπτωκότα ζήτει τὸν ταῦρον. τὸ δὲ ἐοικότα, ὅμοια. οἱ γὰρ ἀστέρες αὐτοῦ. βούκρανον ἀληθῶς διαγράφουσι. καὶ διὰ τοῦτό εἰσι γνώριμοι, οὐδενὸς τῶν γειτνιώντων πρὸς κατανόησιν δεόμενοι. ὡς ὁ κριὸς ἀμυδρὸς ὢν, ὑπ' ἄλλων εὑρίσκεται. Τοίη κεφαλή. θαυμαστικῶς τὸ τοίη ἀντὶ τοῦ τοιαύτη κεφαλὴ ἔκλαμπρος ὑποφαίνεται. καὶ ἐκκριτός ἐστι. καὶ οὐκ αὐτῆς ἐξ ἄλλου τεκμηρίου ἔστι σκέψασθαι τὴν τοῦ ταύρου κεφαλὴν, ἀλλ' ἐκ τῶν τὸ πρόσωπον ἀποτελούντων ἀστέρων. Ἀστέρες. ἐκ τῶν δύο γραμμῶν τοῦ υ στοιχείου. αἱ γὰρ ὑάδες τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἀπομεμιμημέναι, τὸ ταύρειον ἀποτελοῦσι πρόσωπον. τινὲς μὲν οὖν φασιν, ὅτι διὰ τοῦτο ταύτας ὑάδας εἶναι. οἱ δὲ, ὅτι δυόμεναι, αἴτιαι ὑετοῦ γίνονται.

Καὶ

καὶ λίην κείνων ὄνομ' εἴρεται. οὐδέ τοι αὔτως
νήκουστοι Ὑάδες. ταὶ μέν ῥ' ἐπὶ παντὶ μετώπῳ
Ταύρου βεβλέαται. λαιοῦ δὲ κεράατος ἄκρον.
καὶ πόδα δεξιτερὸν παρακειμένου Ἡνιόχοιο,
εἷς ἀστὴρ ἐπέχει. συνεληλάμενοι δὲ φέρονται.
ἀλλ' αἰεὶ Ταῦρος προφερέστερος Ἡνιόχοιο.
εἰς ἑτέρην καταβῆναι ὁμηλυσίῃ περ ἀνελθών.
οὐδ' ἄρα Κηφῆος μογερὸν γένος Ἰασίδαο

Καὶ λίην κείνων. ἐπὶ αὐτωνύμως φησὶ φέρονται αἱ ὑάδες ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ Ταύρου. θαλῆς μὲν οὖν δύο αὐτὰς εἶπεν εἶναι, τὴν μὲν, βόρειον. τὴν δὲ, νότιον. εὐριπίδης δὲ ἐν τῷ Φαέθοντι τρεῖς. ἀχαιὸς δὲ, δ. ἱππίας δὲ καὶ Φερεκύδης. ζ. ἡ δὲ προσωνυμία ἐστὶν, ὅτι τὸν διόνυσον ἀνεθρέψαντο. ὕης δὲ, ὁ διόνυσος. εὐφορίων ὑὴν ταυροκέρωτι διωνύσῳ κοτέσασα. οἱ μὲν οὖν δύο λέγοντες τοὺς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ταύρου φασίν. οἱ δὲ τέσσαρας, προσλαμβάνουσι καὶ τὸν ἐπὶ τῶν χηλῶν. εὐριπίδης μὲν οὖν ἐν ἐρεχθεῖ, τὰς ἐρεχθέως θυγατέρας ὑάδας φησὶ γενέσθαι τρεῖς οὔσας. ὁ δὲ μυρτίλος. τοῦ κάδμου θυγατέρας. ἀληθεύει δὲ οὕτως. δηλοῦν ἐπηρμένη αἰτίαν. ἡσίοδος δέ φησι περὶ αὐτῶν, Νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι. φαισύλη. ἠδὲ κορωνὶς, εὐστέφανός τε κλέεια. φαιώ θ' ἱμερόεσσα. καὶ εὐδώρη τανύπεπλος. ἃς ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων. Λαιοῦ δὲ κεράατος. τὸ δὲ ἄκρον τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος τοῦ Ταύρου. καὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα τοῦ ἡνιόχου εἷς ἀστὴρ ἐπέχει. συνεληλάμενοι, δὲ, ἤγουν συνηρμοσμένοι φέρονται, ἀνεβιβάσθη ὁ τόνος, ἀναιρεθέντος τοῦ σ. ὡς οὐτάμενοι. Ἀλλ' αἰεὶ Ταῦρος τάχιον δύεται ὁ Ταῦρος ἐπεὶ νοτιώτερός ἐστι τοῦ ἡνιόχου. τὰ δὲ νότια πλέον ὑπὸ γῆν μέρος ἔχει. καὶ ὅλως τὰ ἐπὶ διαφόρων παραλλήλων κύκλων ἄστρα τὰς ἀνατολὰς ἅμα ποιησάμενα. οὐχ ἅμα δύεται, τὸ γὰρ βορειότερον κατὰ μείζονος κύκλου φερόμενον, ὑστερεῖ τοῦ χρόνου τῇ δύσει. τὸ δὲ νοτιώτερον καταπενεχθήσεται. ὡς ἂν ἐλάσσονα κύκλον φερόμενον. ἀκουστέον δὲ συνανατέλλει τῷ Ταύρῳ τὸν ἡνίοχον οὐχ ὅλον ὅλως. τοῦτο γὰρ ψεῦδος. ἀλλ' ὅσα τῶν μερῶν συνανατέλλει, ταῦτα οὐ συγκαταδύεται διὰ τὴν ἔγκλισιν τοῦ κόσμου, καίπερ ὁμοῦ ἀνελθών. λέγει δὲ ὅτι ὁ Ταῦρος σὺν τῷ ἡνιόχῳ ἀνατείλας ὁμοῦ, πρότερον δύνει. τὸ δὲ προφερέστερος, ἀντὶ τοῦ κρείττων. ὥσπερ δὲ ὁ ποιητὴς τὰ κατὰ φυσικὴν αἰτίαν εἰωθότα γίνεσθαι, ὡς ἐν παραδόξῳ λαμβάνει, καὶ ὡς καινότερα αὐτὰ καὶ ἀδύνατα, οὕτω καὶ ὁ ἄρατος ἐπὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἡνιόχου φησὶν, ὅτι ὁ ταῦρος τοῦτο καινότερον καὶ ἄμεινον ἔχει. συνανατέλλων γὰρ τῷ ἡνιόχῳ, πρότερον αὐτοῦ δύνει. τὸ δὲ ὁμηλυσίη ἀντὶ τοῦ ἅμα καὶ κατὰ ταυτὸ, τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι τὰ βόρεια ἢ ὅλως οὐ δύεται, ἢ καταδύεται. οἷον, ἄρκτοι ὅλως οὐ δύουσιν. ὁ δὲ κηφεὺς καταδύεται. ὅσον αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τοῦ νοτίου, ὁ δὲ ἡνίοχος, βραδέως δύνει, ὥσπερ τὰ ὑποκείμενα αὐτῷ νοτιώτερα ζώδια.

Οὐδ' ἄρα κηφῆος. πάλιν ἔσω τοῦ ζωδιακοῦ ἐλθὼν, καὶ διδάξας τὰ περὶ τοῦ Ταύρου, ἀνέδραμεν ἐπὶ τὰ λειπόμενα τοῦ βορείου. πάλιν δὲ, οὐδὲ τὸν κηφέα ἀφ' ἑαυτοῦ διδάσκει. ἀλλ' ὥσπερ τὰ φθάσαντα διὰ τῶν ἐγνωσμένων, οὕτω καὶ τοῦτον διὰ τῆς ἤδη γνωσθείσης τῆς κυνοσούρας ἄρκτου. τὸ δὲ μογερὸν διὰ τὴν συμβᾶσαν συμφορὰν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ χάριν κασσιεπείας. αὕτη γὰρ ἤρισε ταῖς νηρηΐσι περὶ κάλλους. αἱ δὲ, ὀργισθεῖσαι κῆτος ἐπέπεμψαν τῇ αἰθιόπων. ἔχρησε δὲ ὁ θεὸς, εἰ μὴ ταύτης θυγάτηρ ἀνδρομέδη παραδοθῇ τῷ κήτει, μὴ παύσασθαι, ἡ δὲ, ἐξετέθη. παρελθὼν δὲ ὁ περσεὺς, ἔσωσε τὴν παρθένον τὴν ἀνδρομέδην. πάντα οὖν κατηστερίσθησαν. τὸ δὲ ἀπλώσαντα τὰς χεῖρας, ὥσπερ

ὑπόμνημα τοῦ πάθους φέρουσι. ἰασίδην δὲ, τὸν κηφέα εἶπε, διὰ τὸ ἔχειν τὸ γένος ἀπὸ ἰνάχου, ἢ ἀπὸ μητρὸς αὐτὸν κατωνόμασεν. οὐ γάρ ἐστιν ὁ κηφεὺς ἰάσου, ἀλλ' ἴσως τοῦ ἰνάχου. ἰασίδης οὖν, ὡς υἱὸς ἰοῦς. ἰοῦς γὰρ ἔπαφος. οὗ λιβύη. ἧς βῆλος. οὗ ἀγήνωρ. οὗ κηφεύς. οὐρανὸν εἰς ὄνομα ἦλθεν. ἐπειδὴ δοκοῦσιν οἱ βασιλεῖς ἀπὸ διὸς ἔχειν τὸ γένος, ἢ εἰς τὸν οὐρανὸν ἔφθασεν ὁ κηφεύς. ἐπειδὴ ἀπόγονος ἦν διός. πρόγονος γὰρ αὐτοῦ καὶ ἰώ. ἴση γὰρ εὐθεῖα φησὶν ἡ διάμετρος ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἕως τῶν ποδῶν τοῦ κηφέως ἀμφοτέρων. ἡ ὅση ἀπὸ ποδὸς ἐς πόδα τείνεται. ἤγουν ὅσον ἀπέχουσιν ἑαυτῶν οἱ πόδες ἀπ' ἀλλήλων, τοσοῦτον ἀπέχει τῆς ἄρκτου ἡ οὐρὰ ἑκατέρου τοῦ ποδὸς τοῦ κηφέως. στάθμη δὲ ἡ εὐθεῖα γραμμή. νεάτης δὲ οὐρᾶς, τῆς κυνοσούρας ἄρκτου. τὸ δὲ πᾶν ἀπὸ ἄκρας τῆς οὐρᾶς, εὐθεῖά τις γραμμὴ φέρεται εἰς ἑκάτερον πόδα τοῦ κηφέως, τοσοῦτον ἀπέχουσα διάστημα, ὅσον ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ποδὸς τοῦ κηφέως ἐπὶ τὸν ἄλλον πόδα. ὡς εἶναι τὸ μέγεθος τρίγωνον ἰσόπλευρον, ἀπὸ τῆς οὐρᾶς εἰς τοὺς δύο πόδας καὶ τὸ τῶν δύο ποδῶν αὐτοῦ διάστημα.

αὔτως ἄρκτοιο κατακείσεται. ἀλλ' ἄρα καὶ τῶν
οὐδὲν ἐς ὄνομ' ἦλθεν ἐπεὶ διὸς ἐγγύθεν ἦσαν,
αὐτὸς μὲν κατόπισθεν ἐὼν κυνοσουρίδος ἄρκτου
κηφεὺς ἀμφοτέρας χεῖρας τανύοντι ἐοικώς.
ἴση οἱ στάθμη νεάτης ἀποτείνεται οὐρῆς,
ἐς πόδας ἀμφοτέρους, ὅση ποδὸς ἐς πόδα τείνει.
αὐτὰρ ἀπὸ ζώνης ὀλίγον κε μεταβλέψειας,
πρώτην ἱεμένος καμπὴν μεγάλοιο δράκοντος.
τοῦ δ' ἄρα δαιμονίη προκυλίνδεται οὐ μάλα πολλὴ,
νυκτὶ φαεινομένη παμμηνίδι κασσιέπεια.
οὐ γάρ μιν πολλοὶ καὶ ἐπημοιβοὶ γανόωσιν
ἀστέρες. οἵ μιν πᾶσαν ἐπιρρήδην στιχόωσιν.

Αὐτὰρ ἀπὸ ζώνης, ἐπεὶ ἡ τοῦ κηφέως ζώνη ἀμυδρά ἐστιν. ἐκ τοῦ παρακειμένου δὲ δράκοντος διδάσκεται. ὁ δὲ νοῦς, κάτω δὲ τῆς τοῦ κηφέως ζώνης ὀλίγον ἱέμενος καὶ περισκοπήσας, βλέψας τὴν δράκοντος πρώτην καμπὴν, ὅ ἐστι τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ δράκοντος προκύκλωσιν. Τοῦ δ' ἄρα δαιμονίη. ἀνατολικώτερον προθεωρεῖται. τὸ γὰρ προκυλίνδεται τοῦτο σημαίνει, οὐ τὸ ἀσχημόνως κεῖσθαι. πλατεῖα γὰρ καθ' ἑκάτερα. ἔνιοι δὲ νομίζουσιν ἠγνοηκέναι τὸν ἄρατον, ὅτι ἡ κασσιέπεια ἐπανατέλλει τοῦ κηφέως ἐπικαταδύνει, μὴ νοήσαντες ὅτι ἔθος ἐστὶ τῷ ποιητῇ τὴν ἀνατολὴν πρότερον καλεῖν. τὸ οὖν προκυλίνδεται, σημαίνει ὅτι ἡ κασσιέπεια ἀνατολικωτέρα τοῦ κηφέως. τὸ δὲ δαιμονίη, ἤγουν κακοδαίμων, διὰ τὰ φαινόμενα καὶ συμβάντα αὐτῇ. ἢ μακαρία. διὰ τὸ ἐν θεοῖς εἶναι.

Οὐ μάλα πολλή. καίτοι γὰρ μικρὸν ἐπέχει τοῦ οὐρανοῦ τόπον. καὶ οὐ πάντῃ ἐν νυκτὶ πανσελήνῳ λαμπρὰ φαίνεται. οὐ γὰρ πολλοὶ λαμπρύνουσιν ἀστέρες.

Οὐ γάρ μιν πολλοί, ἡ κασσιέπεια ἀστέρας ἔχει ἐπεὶ τοῦ σώματος ἐκ διαστήματος ἀλλήλων, κατευθεῖαν ὡς ἐπίστιχα κειμένους. ὧν ὁ βορειότατος ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐστὶν, ὁ δὲ νοτιώτατος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. οἱ δὲ τούτων μεταξὺ δύο, τὸ τῆς λακωνικῆς κλειδὸς σχῆμα ποιοῦντες. ὧν τὸ μὲν ἐν γραμμῇ ἐστι, τὸ δὲ πλάγιον τὰ γόνατα.

οἵω

οἵην δὲ κληῗδι θύρην ἔντοσθ' ἀραρυῖαν
δικλίδ' ἐπιπλήσσοντες ἀνακρούουσιν ὀχῆας,
τοῖοί οἱ μουνὰξ ὑποκείμενοι ἰνδάλλονται
ἀστέρες· ἡ δ' αὔτως ὀλίγων ἀποτείνεται ὤμων
ὀργυιήν. φαίης κεν ἀνιάζειν ἐπὶ παιδί.
αὐτοῦ γὰρ κἀκεῖνο κυλίνδεται αἰνὸν ἄγαλμα,
ἀνδρομέδης ὑπὸ μητρὶ κεκασμένον, οὔ σε μάλ' οἴω
νύκτα περισκέψεσθαι, ἵν' αὐτίκα μᾶλλον ἴδηαι.
τοίη οἱ κεφαλή. τοῖοι δέ οἱ ἀμφοτέρωθεν
ὦμοι, καὶ πόδες ἀκρότατοι, καὶ ζώματα πάντα.
ἀλλ' ἔμπης κἀκεῖθι διωλενίη τετάνυσται.
δεσμὰ δέ οἱ κεῖται καὶ ἐν οὐρανῷ. αἱ δ' ἀνέχονται,
αὐτοῦ πεπταμέναι πάντ' ἤματα χεῖρες ἐκείνῃ
ἀλλ' ἄρα οἱ καὶ κρατὶ πελώριος ἐλήλαται ἵππος
γαστέρι νειαίρῃ. ξυνὸς δ' ἐπιλάμπεται ἀστὴρ
τοῦ μὲν, ἐπ' ὀμφαλίῳ τῆς δ' ἐσχατόωντι καρήνῳ

Οἵην δὲ κληῗδι, τὸ ἔνδοθεν ἡρμοσμένην εἶναι τὴν κλεῖν ἀρχαϊκῶς. οὐ γὰρ ὡς νῦν ἐκτός εἰσιν αἱ κλεῖδες, ἀλλ' ἔνδον τὸ παλαιὸν παρὰ αἰγυπτίοις καὶ λάκωσι. καὶ ὅμηρος οἶδε τὸ τοιοῦτον, ὅτι ἔσωθεν τὰ θυρώματα κλείονται, ἐν οἷς φησι. κληῗδι θύρης ἀνέκοπτεν ὀχῆας. τὸ δὲ ἔμβραχυ δικλίδα λα. πάντα. ἔστιν οὖν ἡ κασσιέπεια οὐ κατὰ πᾶσα φανερά, ἀλλ' ὡς κλεῖδας ἔχουσα σχῆμα καὶ οἱ ἀστέρες δέ. οὐκ ἀθρόοι τὸ σῶμα ἀποτελοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, πλάγιοι τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας. οἱ δὲ κατωτέρω, ἅμα καὶ πόδας καὶ τὴν καθέδραν. ὡς δικλεῖδα. τὸ δικλεῖδα δέ, σημαίνει αὖ καὶ τὸ δίθυρον. τὸ δὲ μουνάξ, εἷς ἐφ' ἕνα. οὐχ ἅμα πολλοὶ ὀλίγων τῶν ἀμυδρῶν ὄντων. Ἡ δ' αὔτως. ἡ δὲ κασσιέπεια ἀποτεταμένας ἔχει τὰς χεῖρας εἰς ὀργυιάν. ἐσχημάτισται γὰρ ὥσπερ στερνοκοπουμένη. καὶ ἔοικας ἂν αὐτὴν ἐν τῷ τοιῷδε σχήματι ὥσπερ ἐπανιᾶσθαι τῷ παιδὶ καὶ λυπεῖσθαι. αὐτοῦ γὰρ κἀκεῖνο τὸ χαλεποῖς πάθεσιν ὑποπεπτωκός. κεκασμένον, διατετυπωμένον. τὸ δὲ κυλίνδεται, πάλιν τὴν θέσιν πρὸς τὴν συμφοράν. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἤτοι καταχρηστικῶς τὸ εἴδωλον. ἢ διότι κατηστέρισται μετὰ παντὸς τοῦ γυναικείου κόσμου, καὶ ὥσπερ κεκοσμημένον. ἢ κεκασμένον οἱονεὶ κεχωρισμένον. οὐ γὰρ πάνυ πλησίον αὐτῆς ἐστι. γράφεται καὶ κεκαυσμένον. ἤγουν τεθρυμμένον. τὸ δὲ ὑπὸ μητρί, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῆς μητρός. κεῖται δὲ ἐν τοῖς ἄστροις ἡ ἀνδρομέδη, διὰ τὴν ἀθηνᾶν τῶν περσέως ἄθλων ὑπόδειγμα. ἔχει δὲ αὐτὴ τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας ὡς προετέθη τῷ κήτει. Οὔ σε μάλ' οἴω. ὁ νοῦς οὕτως. οὐδαμῶς δέ σε ὑπολαμβάνω νύκτα ἐπιτηρῆσαι ἀσέληνον, ἵν' εὐσυνόπτως τὴν ἀνδρομέδην θεάσῃ. καὶ γὰρ αὐτόθι λαμπροτάτη ἐστί, καὶ ἐν παμμηνίδι νυκτὶ φαίνεται. τὰ δὲ ζώματα, ἱμάτια. ὠλενίη δέ, ἐκτεταμένας ἔχουσα τὰς χεῖρας. Ἀλλ' ἄρα οἱ κρατὶ πάλιν ἀπὸ τῆς ἀνδρομέδης διδάσκει τὸν πήγασον. ὅς ἐστιν ἡμίτομος κατὰ τὸν στηριγμόν, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἀνδρομέδης κείμενος. πέλωρος δέ, ἤτοι ἀπὸ τοῦ τμήματος τῶν ὅλων ἀναλογιζόμενος, ἢ διὰ τὸ λαμπροὺς ἔχειν τοὺς ἀστέρας. ἡμιτελὴς δέ ἐστιν, αὐτὰ τὰ ἐμπρόσθια φαίνων ἄχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. οἱ μὲν οὖν αὐτόν φασιν εἶναι τὸν κολάψαντα τὴν κρήνην ἐν τῷ ἑλικῶνι. ὃ δὴ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς ῥεῖ. καὶ οὐδέποτε τοῦτο ὤφθη ἐκτὸς τῶν τὴν θέσπειαν οἰκούντων. ὑπὸ τὰς ὑπωρείας γὰρ τοῦ ἑλικῶνος ἡ θέσπεια κεῖται. ἐν δὲ ταῖς ὑπωρείαις ἡ κρήνη ἐστί. καλεῖται δὲ οὕτως ἰδίως αὕτη ἡ ἱππουκρήνη. ἱερὸς δὲ ὁ ἵππος, ἤτοι ὅτι κατηστέρισται, ἢ ὅτι ὁ ποσειδῶν αὐτὸν ἐγέννησεν. ἢ ὅτι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν τρέφει, καθὸ ἐμφερής ἐστι τῷ διΐ. εἴληφε δὲ τὴν ἱστορίαν παρ' ἡσιόδου.

διό φησιν. οἱ νομῆες πρῶτοι ἐκεῖνο τὸ ποτὸν κρήνην ὠνόμασαν. γαστρὶ δέ, ὑφαιρεῖ. τῇ ἡμιτόμῳ γαστρί. συναφὴς γὰρ τῇ Ἀνδρομέδῃ εἷς ἀστήρ, ὃς διαζώννυσι τήν τε Ἀνδρομέδης τὴν κεφαλήν, καὶ τὴν τοῦ ἵππου ἡμίτομον γαστέρα.

οἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς ἄλλοι ἐπὶ πλευρὰς τε καὶ ὤμους
ἵππου δεικανόωσι διασταδὸν ἶσα πέλεθρα
καλοὶ καὶ μεγάλοι. κεφαλὴ δέ οἱ οὐδὲν ὁμοίη.
οὐδ' αὐχὴν δολιχός περ ἐών. ἀτὰρ ἔσχατος ἀστὴρ
αἰθομένης γένυος καί κεν προτέροισιν ἐρίσσει
τέτρασιν οἵ μιν ἔχουσι περίσκεπτοι μάλ' ἐόντες.
οὐδ' ὅ γε τετράπος ἐστίν. ἀπ' ὀμφαλίοιο γὰρ ἄκρου
μεσσόθεν ἡμιτελὴς περιτέλλεται ἱερὸς ἵππος
κεῖνον δὴ καί φασι καθ' ὑψηλοῦ Ἑλικῶνος
καλὸν ὕδωρ ἀγαγεῖν εὐαλδέος ἵππου κρήνης
οὐ γάρ πω Ἑλικὼν ἄκρος κατελείβετο πηγαῖς.
ἀλλ' ἵππος μιν ἔτυψε. τὸ δ' ἀθρόον αὐτόθεν ὕδωρ
ἐξέχυτο πληγῇ προτέρου ποδός. οἱ δὲ νομῆες,
πρῶτοι κεῖνο ποτὸν διεφήμισαν ἵππου κρήνην.
ἀλλὰ τὸ μέν, πέτρης ἀπολείβεται, οὐδέ ποτ' αὐτὸ
Θεσπιέων ἀνδρῶν ἑκὰς ὄψεαι. αὐτὰρ ὁ ἵππος
ἔνδιος εἱλεῖται. καί τοι πάρα θηήσασθαι.
αὐτοῦ καὶ κριοῖο θοώταταί εἰσι κέλευθοι,
ὅς ῥά τε καὶ μήκιστα διωκόμενος περὶ κύκλα,

Οἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς ἄλλοι. ἡ ἔννοια αὕτη ἐστίν. εἰσὶ καὶ ἄλλοι τρεῖς ἀστέρες, οἵτινες ἴσον ἔχοντες διάστημα πρὸς τὸν εἰρημένον ἀστέρα, τετράγωνον ἰσόπλευρον ἀποτελοῦσι, καὶ τὴν εἰκόνα μόνον τοῦ ἵππου εὔσημον ποιοῦσι, λαμπροὶ ὄντες. καλοί τε μεγάλοι δέ, κατὰ τὸ φῶς. οὐ γὰρ ἀμυδροί εἰσιν οἱ ἐκεῖσε ἀστέρες. τὸ δὲ δολιχός, τοῦτο δηλοῖ ὅτι, καίτοι ὑπερμήκης ὢν ὁ αὐχὴν τοῦ ἵππου, ἀλλ' οὖν οὐχ ὁμοίως ἀστέρ' ἔχει τοῖς ἐπὶ ταῖς πλευραῖς, οὔτ' αὐτὸς οὔθ' ἡ κεφαλή. ἀμυδροὶ γάρ εἰσιν οἱ ἐκεῖσε ἀστέρες. καὶ Ὅμηρος δὲ τοὺς ἵππους ἐριαύχενας καλεῖ. τὸ δὲ αἰθομένης γένυος, ὅτι ἐπ' ἄκραν τὴν γένυν ἀστέρα ἔχει. ὃς τοῖς προειρημένοις τέτρασιν ἄστρασιν, ἴσος ἐστὶ κατὰ τὸ φῶς. ἡμιτελὴς δέ, οὐχ ὁλοτελής, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ σὺν τοῖς ἐμπροσθίοις μέρεσι θεωρεῖται. Αὐτὰρ ὁ ἵππος ἔνδιος. ὁ δὲ ἵππος, ἐν τῷ τοῦ Διὸς οἴκῳ, ἤγουν τῷ οὐρανῷ ἐστίν. ἢ ὡς Διόδωρος, ἔνδιος ὁ μεσημβρινός. ἔνδιος δὲ ὁ γέρων ἤλυθεν ἐξ ἁλός. κεῖται δὲ μεταξὺ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. Θεσπεία δὲ πόλις Βοιωτίας ὑπὸ τῷ Ἑλικῶνι, ἀπὸ Θεσπείας τῆς Ἀσωποῦ, ἣν τρεῖς δωρεὰς Ἀπόλλων δέδωκεν. ἐπώνυμον αὐτῆς πόλιν ὑπὲρ τῆς ἐν οὐρανῷ τῆς παρθένου. ἐν τοῖς μαντείοις τὸ θεσπίζειν. Αὐτοῦ καὶ κριοῖο, τοῦτον τὸν κριὸν Ἐρατοσθένης εἶναί φησιν Ἕλλης καὶ Φρίξου, ὃν θύσας τῷ Φυξίῳ Διὶ Φρίξος, τὴν δορὰν δέδωκε τῷ Αἰήτῃ. διὸ καὶ τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ ἀμαυροῦσθαί φησιν ὡς ἐκδαρέντος. τὸ δὲ αὐτοῦ, ἤγουν ἐπὶ τοῦ ἵππου κεῖται. φησὶ δὲ τοῦ τε ἵππου καὶ τοῦ κριοῦ. διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ ἰσημερινοῦ, ταχυτάτην εἶναι τὴν κίνησιν. δύναται δὲ καὶ τοπικῶς τὸ αὐτοῦ ὑπακούεσθαι. οἷον ἐνθάδε. φασὶ δὲ ὅτι ἀκαίρως ἦλθεν ὑπὲρ τὸν κριὸν ἀπὸ τοῦ ἵππου. ἔδει δὲ ταύτην καὶ ἐμὲ δηλῶσαι τοὺς ἰχθύας τὸν ὑδροχόον. ἀλλά φαμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ σκορπίου τὰ ἐφεξῆς τοῦ Ταύρου διδάξας, ἔπειτα ἦλθεν ἐξῆς ὑπὲρ τὸν κριόν. αὐτὸς δὲ πλησίον Ἀνδρομέδης. ὀλίγον γὰρ ὑπ' αὐτῆς ἐστήρικται ὑποκάτω· αὐτός φησι. τὸ δὲ θοώταται διὰ τὴν ἐπαιρομένην θεωρίαν.

Ὅς ῥά τε καὶ μήκιστα διωκόμενος περὶ κύκλα. πληθυντικῶς εἶπε μήκιστα κύκλα. τὸν ἰσημερινὸν δὲ δηλοῖ. μέγιστος γάρ ἐστι πάντων, ἐπειδὴ καὶ μέσην τέμνει τὴν σφαῖραν. τὸ δὲ διωκόμενος χαριέντως εἶπεν, ὡς πρὸς τὰς ταχείας αὐτοῦ ὁδούς. ὥσπερ οὖν προει-

πομένο

γε μήν. ὅτι τὸ κατὰ φύσιν ἔχον ἐν θαυμασμῷ λαμβάνει. ἀεὶ δὲ ἡ σφαῖρα ὁμοχρόνως ἑαυτῇ πᾶσα κινεῖται. ἔστι δὲ ὁ κριὸς ὑπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ μέσος τεμνόμενος. διὸ καὶ ἰσημερία ἐστὶ τοῦ ἡλίου ἐν κριῷ γενομένου. ἀνατέλλοντος τοίνυν τοῦ κριοῦ ἡ κυνόσουρα μέση ἐστὶν ὑπὸ τὸν μεσημβρινόν. δύνοντος δὲ τοῦ κριοῦ, τὸ ὑπὸ γῆν, εἶτα πάλιν ἐπ' ἀνατολὰς ἐρχομένου, ἰσοχρόνως κινεῖται ἡ κυνόσουρα περὶ τὸν βόρειον πόλον. φησὶν οὖν καίτοι μέσσα κύκλα αὐτῶν ὁ κριός. κατ' οὐδὲν αὐτῆς ὅμως βραδύτερον κινεῖται. ἔστι δὲ ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦτο. τὸ γὰρ παντὶ κύκλῳ τοῦ τροχοῦ συμφέρεται ἡ χοινικὶς καίτοι ἔλαττον στρεφομένη.

οὐδὲν ἀφαυρότερον τροχάει κυνοσουρίδος ἄρκτου.
αὐτὸς μὲν νωθὴς καὶ ἀνάστερος οἷα σελήνῃ
σκέψασθαι. ζώνῃ δ' ἂν ὅμως ἐπιτεκμήραιο
ἀνδρομέδης. ὀλίγον γὰρ ὑπ' αὐτὴν ἐστήρικται.
μεσσόθι δὲ τρίβει μέγαν οὐρανόν. ᾗχί περ ἄκραι
χηλαὶ καὶ ζώνη περιτέλλεται ὠρίωνος.
ἔστι δέ τοι καὶ ἔτ' ἄλλο τετυγμένον ἐγγύθι σῆμα
νειόθεν ἀνδρομέδης· τὸ δ' ἐπὶ τρισὶν ἐστάθμηται
δελτωτὸν πλευρῇσιν ἰσαιομένῃσιν ἐοικὸς
ἀμφοτέρῃς· ἡ δ' οὔτι τόση, μάλα δ' ἐστὶν ἑτοίμη
εὑρέσθαι. περὶ γὰρ πολέων εὐάστερός ἐστι.
τῶν, ὀλίγον κριοῦ νοτιώτεροι ἀστέρες εἰσίν.

Τὸ δὲ τροχάει, ἀντὶ τοῦ κινεῖται, αὐτὸς μὲν νωθής, βραδύς. δοκεῖ δὲ ἐναντία ἔχειν τοῖς προειρημένοις, ἀλλὰ τὸ βραδὺς εἴρηται, πρὸς τὴν κατάληψιν. ἀμυδρὸς γάρ ἐστι. τὸ δὲ οἷα σελήνῃ, ἀντὶ τοῦ ὥσπερ ἐν πληθούσῃ σελήνῃ φαινόμενος. αὕτη δὲ ὅτε πλήθει, ἀμυδρότερα ποιεῖ τὰ ἄστρα. αὐδὲ (?) οἷα σελήνης αὐτὸς ἀμυδρός ἐστιν. ζώνῃ δ' ἂν ὅμως. ἀραιὰ προσορᾶται ὁ κριός, καὶ ἐκ τοῦ ὁ περὶ τῶν φαινομένων λόγος ἔρρωται, ἀλλὰ πεπίστευται αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἀνδρομέδης ζώνην τυγχάνειν, ἥτις ζώνη λαμπρά ἐστι. τὸ δὲ ἐστήρικται, καλῶς ἐπήνεγκεν, ἵνα μή τις νομίσῃ ὅτι τῶν πλανήτων ἐστίν. ἐπειδὴ διωκόμενον αὐτὸν εἶπε. Μεσσόθι δὲ τρίβει. αὐτὸς. διαπορεύεται. ὅθεν καὶ τρίβους τὰς τετριμμένας ὁδούς φασιν. ὁ δὲ νοῦς κατὰ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ πορεύεται. ἐν γὰρ τῷ ἰσημερινῷ κύκλῳ ἐστίν. εἶτα ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν οἱ κύκλοι καταληπτοί, πλὴν μόνου τοῦ γαλαξίου, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε καὶ δίδωσιν ἕτερα σημεῖα, ὧν ὁ ἰσημερινὸς κύκλος ἐφάπτεται. ὅπου φησίν. ἄκραι χηλαί. ἀκρῶν γὰρ ἀμφοτέρων τῶν χηλῶν ἐπιψαύει ὁ ἰσημερινός. καὶ τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος, μέσος δὲ ὁ κύκλος οὗτος ὑπόκειται. σαφηνίσας οὖν περὶ τοῦ κριοῦ, ἐν ᾧ ἰσημερίαν ἐαρινὴν ὁ ἥλιος ποιεῖται, ἐπεμνήσθη καὶ τῶν χηλῶν ἐν οἷς ἡ φθινοπωρινὴ ἰσημερία γίνεται. ἐπεὶ δὲ ἀμυδρός ἐστιν ὁ κριός, καὶ δυσκαταλήπτως ἔχει, πειρᾶται διὰ σημείων ἄλλων τοῦτον εὐκατάληπτον ποιῆσαι. καί φησιν ὅτι καὶ ἄλλο ἐστὶ σημεῖον, πλησίον ὑποκάτω τῆς ἀνδρομέδης, ὃ δελτωτὸν καλεῖται. τῷ γὰρ δέλτα στοιχείῳ εἴκασται. τὸ δὲ δελτωτόν, τρίγωνόν ἐστιν ἰσοσκελές, οὐκ ἰσόπλευρον, τὰς γὰρ κατ' ἴσας πλευρὰς ἴσας ἔχει. τὴν δὲ κάτωθεν ὑποτείνουσαν βραχυτέραν ἐκείνων. τούτων δὲ τῶν σημείων τοῦ δελτωτοῦ καὶ τῆς ζώνης τῆς ἀνδρομέδης. μικρὸν διέστηκεν ὁ κριός. νοτιωτέραν ἔχων τὴν θέσιν. λέγεται δέ, διὰ τὸ τὸν κριὸν ἀμαυρότερον εἶναι, ἐπίσημον ἀπ' αὐτοῦ κεῖσθαι τὸ γράμμα, ἀπὸ διὸς τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος δι' ἑρμοῦ τεθέντος. φασὶ δὲ καὶ τὴν τῆς αἰγύπτου θέσιν εἶναι κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ ἐν τοῖς ἄστροις τριγώνου. ἔχει δὲ ἐφ' ἑκάστης γωνίας ἀστέρας τέσσαρας, ἔστι δὲ καὶ ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ. Η δ' οὔτι τόση. λέ-

κεῖται δὲ ἡ κάτω τοῦ δελτωτοῦ γραμμή, κατὰ τὸ μέγεθος τῶν λοιπῶν πλευρῶν. ὅμως δὲ καταληπτός ἐστι. ἀμαυρῶς γὰρ διὰ τῶν προκειμένων ἀστέρων ἐστὶν ἔκλαμπρος. τούτων τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ γραμμῇ τοῦ δελτωτοῦ ἀστέρων, οἱ δύο, τοῦ κριοῦ νοτιώτεροι εἰσί. κατωτέρω δὲ τὸ δελτωτὸν βορειότερον. οἱ δὲ τοῦ δελτωτοῦ ἀστέρες προτέρω. βορειότεροι γάρ.

Ἔτι δ᾽ ἐν. τοῦ κριοῦ οἱ ἰχθύες καὶ δυτικώτεροι καὶ νοτιώτεροι εἰσίν. ὁ βόρειος δὲ ἰχθὺς μᾶλλον τοῦ βορρᾶ αἰσθάνεται. τὸ δὲ ἀκούει, τὸ αἰσθάνεσθαι σημαίνει. τὸ δὲ τοιοῦτον γένος ἀντὶ γένους εἴρηται, ἄλλοι δέ φασιν οἱ τοῦ μεγάλου ἰχθύος ἔκγονοι. περὶ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ. οἵτινες δερκετὼ τὴν ἀφροδίτης θυγατέρα ἐμπεσοῦσαν εἰς θάλασσαν, ἔσωσαν. ὅθεν εἰς τιμὴν τῆς θεᾶς οἱ σύριοι ἰχθύων ἀπέχονται.

οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἔτι προτέρω. ἔτι δ᾽ ἐν προβολῇσι νότοιο
ἰχθύες. ἀλλ᾽ αἰεὶ ἕτερος προφερέστερος ἄλλου
καὶ μᾶλλον βορέαο νέον κατιόντος ἀκούει.
ἀμφοτέρων δέ σφεων ἀποτείνεται ἠΰτε δεσμὰ
οὐραίων ἑκάτερθεν ἐπισχερὼ εἰς ἓν ἰόντων
καὶ τὰ μὲν, εἷς ἀστὴρ ἐπέχει καλός τε μέγας τε
ὅν ῥά τε καὶ σύνδεσμον ὑπουράνιον καλέουσιν.
ἀνδρομέδης δέ τοι ὦμος ἀριστερὸς ἰχθύος ἔστω
σῆμα βορειοτέρου. μάλα γάρ οἱ ἐγγύθεν ἐστίν
ἀμφότεροι δὲ πόδες γαμβροῦ ἐπισημαίνοιεν
περσέος. οἵ ῥά οἱ αἰὲν ἐπωμάδιοι φορέονται

τούτων, ὁ μὲν, βόρειος, ὁ δὲ νότιος. ἔχουσι δὲ συνδέσμους ἀγκηλοειδῶς τοῦ ἐμπροσθίου ποδὸς τοῦ κριοῦ ἥττους, ἀλλὰ τῶν δύο τούτων ὁ εἷς καὶ προφερέστερος ἤτοι διαυγέστερος, καὶ βορειότερος κατὰ τὴν θέσιν. διὸ καὶ πρότερον τοῦ βορέου κατιόντος αἰσθάνεται. εἰσὶ δὲ οἱ ἰχθύες καὶ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαιρίοις. καὶ ἔχουσι τοὺς ἅπαντας ἀστέρας τεσσαράκοντα. Ἀλλ᾽ αἰεὶ ἄλλου ἕτερος αὐτῶν. ὅς ἐστιν ἐκ τοῦ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. λέγει δὲ, διὰ τὸν βόρειον ἰχθύν. ὃς καὶ τῆς ἀνδρομέδης ἐπιψαύει, τοῦ νοτιωτέρου ἐστὶ κρείσσων καὶ ἀμείνων, ὥστε τοῦ βορέου μᾶλλον πνέοντος αἰσθάνεσθαι, ὅσῳ βορειότερός ἐστι. τὸ δὲ προφερέστερος, οὐχὶ τὸ πρότερος ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν δύσιν. ὡς ὁ ταῦρος προφερέστερος ἡνιόχοιο, ἀλλὰ τὸ κρεῖττον. ὡς ὑπὸ λαμπροτέρων ἀστέρων διατυπούμενος. ὁ δὲ ἵππαρχος οὐχ ὡς πρὸς τὸ δελτωτὸν μόνον, ἀλλ᾽ ὡς πρὸς τὸν κριὸν ἐν προβολῇσι νότοιο, λέγει τοὺς ἰχθῦς. ἵνα τὸν ἄρατον εὐθύνῃ. βέλτιον δὲ καὶ ἀνυπεύθυνον ἀκούειν ἐκείνως. Ἀμφοτέρων δὲ ὁ νοῦς. ἀμφοτέρων ἐκ τῶν οὐραίων δεσμός τις ἀποτείνεται. εἰκὸς δὲ, ἐπεὶ ὄντων ἀλλήλων καὶ τοῖς οὐραίοις μονονοὺ ἐπιψαυόντων. ἔστι δὲ πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὦμον τῆς ἀνδρομέδης ἰχθὺς ἕτερος βορειότερος. νοτίων γὰρ ὄντων τῶν δύο τούτων ἰχθύων ὁ βορειότερός ἐστι πρὸς τὴν ἀνδρομέδην. τοῦτον τοίνυν τὸν βορειότερον ἰχθὺν χελιδόνος ἔχειν τὴν κεφαλήν φασιν. ὃν χαλδαῖοι καλοῦσιν ἰχθὺν χελιδονίαν. καὶ τὰ μὲν, εἷς. εἷς ἀστήρ ἐστιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν οὐραίων. ὅστις ὥσπερ συνδεῖ ἀμφοτέρους, ὃν καλοῦσιν οὐραῖον δεσμόν. Ἀμφότεροι δὲ πόδες. σφόδρα θαυμάσαι ἐστὶν αὐτόν. πῶς ἀφόρμως, προφάσεις ἑαυτῷ δίδωσιν. ἐπειδὴ γὰρ ὑπολείπεται αὐτῷ εἰς τὰ κατὰ κηφέα ὁ περσεύς. μετὰ τὸν κριὸν καὶ τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἰχθῦς, ἀνέτρεψεν εἰς τὴν ἀνδρομέδην. καὶ ἀπὸ ταύτης τὰ περὶ περσέως διδάσκει. ἐπὶ τῶν ποδῶν δὲ τῆς ἀνδρομέδης συνάψας τοὺς ὤμους τοῦ περσέως. διὰ τούτων δυσώπητον αὐτὸν τίθησι. γαμβρὸν δὲ, τὸν νυμφίον κατὰ αἰολέας. ἐλλιπι-

σμὸς

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0656
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

σμὸς δὲ τὸ σχῆμα, ἀντὶ τοῦ οἱ πόδες αὐτῆς τὸν γάμβρον ὑποσημαίνουσι τὸν περσέα. ἀεὶ δὲ οἱ πόδες ὑπὸ τῶν ὤμων αὐτοῦ φέρονται. τὸ δὲ ἐπωμάδιοι, ὑπὸ τὸν ὦμον τοῦ περσέως δηλοῖ. ἰστέον δὲ ὅτι ἀριστερὸς ὦμος τῆς ἀνδρομέδης λαμπρός ἐστιν, ὃς τὸ διδάσκει τὸν βόρειον ἰχθύν. ἀγόμενος ἐν τῇ χειρογραφίᾳ, ὁ δεξιὸς αὐτῆς πλησιάζει τῷ ἰχθύι, καίπερ ἐν τῷ οὐρανῷ θεωρούμενος ἀριστερός. ἐμπέπηγε δὲ ἐπὶ τὴν ὄψιν τοῦ οὐρανοῦ τὰ ζώδια. καὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἡμεῖς ὁρῶμεν. ἡμεῖς δὲ τὸ ἀνάπαλιν τὰ νῶτα πρὸς τὴν σφαῖραν γραφόμενα. οὐ γὰρ δυνατὸν ἐν τῇ σφαίρᾳ οὕτως ὥσπερ ἐν οὐρανῷ γραφῆναι. οὐ δὲ ἂν αὐτὰ ἑωρῶμεν.

αὐτὰρ ὅ γ' ἐν βορέῳ φέρεται περιμήκετος ἄλλων.
καί οἱ δεξιτερὴ μὲν ἐπὶ κλισμὸν τετάνυσται.
πενθερίης δίφροιο· τὰ δ' ἐν ποσὶν οἷα διώκων
ἴχνια μηκύνει. κεκονισμένος ἐν διὶ πατρί.
ἀγχόθι οἱ σκαιῆς ἐπιγουνίδος ἤλιθα πᾶσαι
πληϊάδες φορέονται. ὁ δ' οὐ μάλα πολλὸς ἁπάσας
χῶρος ἔχει. καὶ δ' αὗται ἐπισκέψασθαι ἀφαυραί.

Αὐτὰρ ὅ γ' ἐν βορέῳ. ὁ δὲ ἐν τῷ βορείῳ ἐστὶ κύκλῳ. τῶν ἄλλων μείζων ἐστὶ τὴν φαντασίαν τῆς τε κασσιεπείας, καὶ αὐτοῦ τοῦ κηφέως, πάλιν ἐν οὐρανῷ ἡ τοῦ περσέως δεξιὰ πρὸς τὴν κασσιεπείας καθέδραν ἐκτέταται. ἐν δὲ τῇ χειρογραφίᾳ ἡ ἀριστερά, διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. δεῖ δὲ ἡμᾶς ὁρᾶν τὴν ὄψιν τῶν ζωδίων. διὸ ἐὰν λέγῃ δεξιὰν χεῖρα ἢ ἀριστεράν, καὶ εὕρωμεν τὸ ἀνάπαλιν ἐπὶ τῆς σφαίρας, μὴ ξενιζώμεθα. ἔνδον γὰρ ὤφειλε τὰ ζώδια ὡς πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχειν τὴν ὄψιν, ὡς ἐν οὐρανῷ. ἀλλ' ἔξω γράφεται, πρὸς τὸ καὶ ἡμᾶς αὐτὰ ἀκριβῶς ὁρᾶν. κατηστέρισται δὲ ὁ περσεὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, διὰ τὴν δόξαν. ὅτι ἐπὶ τὰς γοργόνας σταλεὶς ἐπὶ πολυδέκτου, τὸν ἆθλον κατώρθωσε, λαβὼν τὴν ἡφαίστου ἅρπην καὶ τὰ ἑρμοῦ πέδιλα. θεωρεῖται δὲ ἐν τοῖς ἄστροις τὴν γοργόνος κατέχων κεφαλήν. τὰ δὲ ἐν τοῖς ποσὶν ἴχνια, ἤγουν τὰς τῶν ποδῶν βάσεις πλατύνει, διὰ τὴν προειρημένην τῆς σπουδῆς αἰτίαν, ὅτε τὰς γοργόνας ἐδίωκε. κεκονιμένος οὖν, ἤγουν κόνιν ἐκ τῆς σπουδῆς ἐγείρων. καὶ ὅμηρος κονίοντες πεδίοιο. ἢ ὅτι κεκονιμέναι καὶ νεφελώδεις εἰσὶ περὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ συστροφαί. ὡς κονιορτώδεις, ἅτε τοῦ γαλαξίου κύκλου γειτνιῶντος. τὸ δὲ ἐν διὶ, τῷ οὐρανῷ. τὸ δὲ ἀριστερὸν τοῦ περσέως γόνυ ὀλίγον ἀνώτερον ὀφείλει εἶναι τοῦ βορείου διχοτομήματος. ὅπου καὶ τὰς πλειάδας εἶναι λέγομεν. βότρυος δίκην προσανακεκλιμένας. τὸ δὲ ἤλιθα ἀντὶ τοῦ ἅμα καὶ ἔστι τὸ αὐτό. οὐ δὲ πολύς ἐστι τόπος, ὃς ἐπέχει αὐτάς, ἀλλ' ὀλίγος. σφόδρα γὰρ πλησίον ἀλλήλων, οὐ διεστῶσαι εἰσί. ἢ ἤλιθα, ἤγουν ἀθρόως. ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἅλις. ὅθεν καὶ ἁλίαν οἱ δωριεῖς τὴν ἐκκλησίαν καλοῦσι. φασὶ δὲ οἱ μῦθοι περὶ τῶν πλειάδων. ὅτι ἀπὸ ἄτλαντος ἐγεννήθησαν, καὶ πληϊόνης τῆς τοῦ ὠκεανοῦ θυγατρός. ὁ δὲ ἄτλας μετὰ τοῦ προμηθέως καὶ ὁ ἐπιμηθεὺς ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κλυμένης τῆς τοῦ ὠκεανοῦ θυγατρός. γεννηθεῖσαι δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ ἄτλαντος καὶ τῆς πληιόνης, ἐδιώκοντο πέντε ὅλους ἐνιαυτοὺς κατὰ βοιωτίαν ὑπὸ τοῦ ὠρίωνος μετὰ καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν συγγενέσθαι ζητοῦντος αὐταῖς. καὶ τοῖς θεοῖς εὐξάμεναι, πρὸς πελειάδας ἠμείφθησαν. εἶτα οἰκτείρας αὐτὰς ὁ ζεὺς τῆς κακοπαθείας, ἐν τῷ οὐρανῷ κατηστέρισεν. ἐκ τούτου δὴ τοῦ ἄτλαντος φασὶν οἱ μῦθοι καὶ τὰς ὑάδας γενέσθαι. καὶ τὸν ὑὸν ὑάντα, ὃν ἐν λιβύῃ θηρῶντα, ἐπειδὴ ὄφις ἀνεῖλεν, αἱ ἀδελφαὶ τοῦ

θρὶς ὦ μοι κηθεῖσαι, ἀπόλλονται. ζ΄ δ' ὡς δὲ ἀστέρας αὐτὰς πεποίηκε, τὰς καλουμένας ὑάδας· ὧν καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ ἀστρικῇ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα διδάσκει βίβλῳ, λέγων, Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς ἐϋστέφανός τε Κλέεια. Φαιὼ θ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, τὰ μυθικά, ἀλληγορικῶς δὲ Ἄτλαντα νόησον τὸν ὀχλοῦντα, καὶ Πληιόνην τὸν ὠκεανόν, ἐκ τούτων γενέσθαι δοκοῦσι καὶ αἱ πλειάδες καὶ αἱ ὑάδες καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἄστρων, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἀνερχόμενα φαίνεται. καλοῦνται δὲ αἱ πλειάδες τῷ ὀνόματι τούτῳ, ἀπὸ Πληιόνης τῆς αὐτῶν μητρός. ἢ ἀπὸ τοῦ πελειάδας γενέσθαι, φυγούσας τὸν Ὠρίωνα. ἢ ἀπὸ τοῦ εἰς πολλὰ χρησιμεύειν. σημαντικαὶ γὰρ καὶ θέρους καὶ σπόρου, ἢ ὅτι πλησίον ἀλλήλων κεῖνται παρὰ τὸ λοιπὸν γόνυ τοῦ Περσέως, ἢ ὅτι χρήσιμοι εἰσὶ τοῖς πλέουσιν. ἰστέον δὲ ὡς ἡ ἑῴα ἀνατολὴ τῶν πλειάδων γίνεται ἀπὸ μαΐου ἕως κγ΄ τοῦ ἰουνίου. ἡ δὲ ἑσπερία ἀνατολὴ ἀπὸ ὀκτωβρίου μέχρι δεκεμβρίου ιθ΄. καλοῦνται δ' αὖ ἔτι πλειάδες, καὶ ἀπὸ τοῦ πολεῖν ἐκ περιόδου καὶ συμπληροῦν τὸν ἐνιαυτόν, ἀπὸ τούτων γὰρ κατ' ἐξοχὴν καὶ πλείων ἐκλήθη ὁ ἐνιαυτός, ὁμοῦ μὲν οὖν ὁρώμεναι, λαμπραί. καθ' ἕκαστα δὲ ἀμυδραὶ καὶ ἔχουσι σχῆμα τρίγωνον, οὗ ἡ βάσις ἐπὶ [illegible] τέτραπται.

Νίκανδρος μὲν οὖν ὑπὸ τὴν οὐρὰν τοῦ ταύρου τίθησιν αὐτάς, οὐχ ὑπὸ ταύρου ὁλκαίην σφαίρῃσιν ὀλίζωνες φορέονται. ὁ Ἵππαρχος δὲ εἶναι ἐπὶ τοῦ ταύρου. καὶ γὰρ αὐτὸς ἡμίτομον τὸν ταῦρον φασίν· ἀλλὰ τῷ μὲν ποδὶ τοῦ Περσέως μᾶλλον αὐτὰς πλησιάζειν. πόρρω δὲ τὴν κνήμην εἶναι τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος. πρὸς ὃ Διόδωρος μὲν, ὑπογουνίδας γράφει. ὅπερ ἡ κνήμη σῆμα γένοιτο. Μονόφαντος δὲ ὑπογουνίδας τὴν κνήμην ἀκούει, διὰ τὸ εἶναι ἐπ' αὐτῆς τὸ γόνυ. δυνάμεθα δὲ ἀπὸ μέρους ὅλον τὸ σκέλος ἀκούεσθαι, παρ' Ὁμήρῳ δὲ, ὑπογουνὶς τὸ ἄνω τοῦ γόνατος, ὡς Ἀρίσταρχος. ὡς δὲ Κράτης, ἐπωμίς. ὡς δὲ Χάρης, ἡ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος εὐσαρκία, οὐ πολὺ δὲ αὐτὰς χωρίον ἐπέχειν φησίν. ἐπειδὴ κατὰ μὲν μῆκος, μίαν μοῖραν ἐπέχουσι. κατὰ δὲ πλάτος, ἥμισυ καὶ ὄγδοον, ἑῴαν δὲ ἐπιτολὴν ποιοῦνται, ἐφ' ἡμέρας πεντήκοντα δύο, τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας καὶ ὁ ἥλιος ἐστι μοιρῶν ιζ΄ ἐν ταύρῳ. καὶ τὴν ἑσπερίαν δέ, ἐφ' ἡμέρας τοσαύτας, τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας ἡλίου ὄντος ἐν τοξότῃ. φασὶ δὲ ὅτι μία τῶν πλειάδων ἐκεραυνώθη καὶ διὰ τοῦτο οὐ φαίνεται.

ἑπτάποροι δὴ ταίγε μετ' ἀνθρώπους ὑδέονται,
ἓξ οἶαί περ ἐοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν.
οὐ μέν πως ἀπόλωλεν ἀπευθὴς ἐκ Διὸς ἀστήρ,
ἐξ οὗ καὶ γενεῆθεν ἀκούομεν, ἀλλὰ μάλ' αὕτως
εἴρεται. ἑπτὰ δὲ κεῖναι ἐπιρρήδην καλέονται.
ἀλκυόνη, μερόπη τε, κελαινώ τ' ἠλέκτρη τε,
καὶ στερόπη. καὶ τηϋγέτη, καὶ πότνια μαῖα.

Ἑπτάποροι δὴ ταίγε. ἑπτὰ δὲ οὖσαι φησὶν ἓξ δοξάζονται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἀμυδρῶς τὴν ἑβδόμην ὁρᾶσθαι. πλὴν εἰ καὶ ἑπτὰ ταύτας φησὶν εἶναι. ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ ἓξ εἰσὶ μόναι φαινόμεναι. φασὶ δέ τινες τοιοῦτον μῦθον, ὅτι μία ἐκ τῶν ἑπτά, διὰ τὸ τοῦ ἡλίου πάθος ὑπεχώρησε τοῦ συστήματος, καὶ ὑπὲρ τὸν δεύτερον ἀστέρα τοῦ ῥυμοῦ ἧκεν. ὃς λέγεται εἶναι τῆς ἠλέκτρας. τοῦτον δὲ τὸν ἀστέρα, τὸν ὑπὸ τὸν ῥυμὸν τῆς ἄρκτου ἀναχωρήσαντα ἐκ τῶν πλειάδων, ἀλώπεκά τινες καλοῦσι. Οὐ μέν πως ἀπόλωλεν ἀπευθής. τοῦτό φησι χαριζόμενος ἐπὶ τῇ μυθολογίᾳ, ὅτι ζ΄ εἰσί, καὶ οὐδέποτε οὐδεὶς ἀστὴρ ἀπόλωλεν. οὐ δὲ

ἠκούσαμεν

ἠκούσαμεν τοῦτο, ἀφ' οὗ ἐγεννήθημεν, καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἄστρα γεγόνηνται, ἀπολωλότα καὶ ἀφανῆ γενόμενον ἀστέρα. πρὸς ὃν καὶ τὸν μῦθον εἰπόντας φησὶ τοῦτο. ὃν δεῖ καὶ αὐτὸς. ἐν δὲ τῷ εἰς θεόπροπον ποιήματι φησὶ φεύγειν τὴν ἠλέκτραν, καὶ μὴ ὑπομεῖναι ἰδεῖν τὸν ἥλιον ἁλισκομένην, καὶ τοὺς ἐκγόνους δυστυχοῦντας. τὸν δὲ δάρδανον παῖδα διὸς, καὶ ἠλέκτρας εἶναι. ἔστι δὲ ὑπερβατὸν τὸ ἐπ' ἄκροις, οὕτως ἐπ' ἄκροις εἶναι, καὶ ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν, ἐξ οἵας τῶν ἀνθρώποις ὑδέονται. τῶν δὲ ζ' ὀνομάτων λέγων τὸν κατάλογον συνδηλοῖ ὅτι δεῖ σημαίνων τὸν ἀριθμὸν τούτων συντιθέμενον. ὑδέονται δὲ, σημαίνουσιν αἱ πλειάδες καιρούς. ἑῷαι δὲ ἀνατολαὶ ἀνατέλλουσαι, σημαίνουσι θέρους ἀρχήν, ἑῷαι δὲ δύσιν δύνουσαι, ἀντίληψιν τῶν περὶ σπόρον ἔργων. ἑσπερίαν δὲ ἀνατολὴν ποιούμεναι, χειμῶνος ἀρχήν. περὶ δὲ ἑσπερίου δύσεως οὐκ ἐμνήσθη, διὰ τὸ συμβαίνειν αὐτὴν περὶ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν, καὶ μηδὲν ἐξαίρετον περιέχειν σημεῖον.

αἱ μὲν, ὁμῶς ὀλίγαι καὶ ἀφεγγέες, ἀλλ' ὀνομασταὶ
ἦρι καὶ ἑσπέριαι, ζεὺς δ' αἴτιος, εἱλίσσονται,
ὅ σφισι καὶ θέρεος καὶ χείματος ἀρχομένοιο
σημαίνειν ἐκέλευσεν, ἐπερχομένου τ' ἀρότοιο.
καὶ χέλυς ἥ τ' ὀλίγη. τὴν δ' ἄρ' ἔτι καὶ παρὰ λίκνῳ
ἑρμείας ἐτόρησε. λύρην δέ μιν εἶπε λέγεσθαι.
κὰδ δ' ἔθετο προπάροιθεν ἀπευθέος εἰδώλοιο
οὐρανὸν εἰσαγαγών. τὸ δ' ἐπὶ σκελέεσσι πέτηλον
γούνατί οἱ σκαιῷ πελάει. κεφαλή γε μὲν ἄκρη
ἀντιπέρην ὄρνιθος ἑλίσσεται. ἡ δὲ, μεσηγὺ
ὀρνιθέης κεφαλῆς, καὶ γούνατος ἐστήρικται.

Αἱ μὲν ὁμῶς ὀλίγαι. ὀλίγας αὐτάς φησι διὰ τὸ ἐξ ἀμυδρῶν συγκεῖσθαι ἀστέρων, ὀνομαστὰς δὲ ὅμως καὶ ἐπιδόξους, διὰ τὸ καὶ τὴν ἀνατολὴν αὐτῶν καὶ τὴν δύσιν προσαναγκαῖον εἶναι τοῖς ἀνθρώποις. ἐπιτελλομένων δὲ τοῦ ἀμήτου ἄρχεσθαι χρή. δυομένων δὲ, τοῦ ἀρότου. ἦρι δὲ ὑπὸ τὸν ὄρθρον. ἤγουν τὴν ἀνατολήν φησιν ὑπὸ τὸν ὄρθρον γὰρ ἀνατέλλουσι σὺν ἡλίῳ ὄντι ἐν τῷ ταύρῳ, ἀπὸ ε' καὶ εἰκάδος τοῦ φαρμουθὶ μηνός, ὅς ἐστι παρὰ ῥωμαίοις ἀπρίλλιος. ὅτε καὶ τοῦ θερίζειν ὁ καιρὸς παρ' αἰγυπτίοις, ἑσπέριαι δὲ ἀπὸ ἑσπέρας ἀνατέλλουσιν, ἡλίου ὄντος ἐν σκορπίῳ, ἀθὺρ μηνί, ὅς ἐστι παρὰ ῥωμαίοις νοέμβριος, ὅτε ἐστὶ καιρὸς τοῦ ἀροτριᾶν. τότε δὲ ἑσπέριαι εἰσίν, ὅτε πρὸς ἑσπέραν ἀνατέλλουσι. τὸ δὲ ἑξῆς τοῦ ῥητοῦ οὕτως ἔχει. αἱ δὲ, ὀνομασταὶ ἦρι καὶ ἑσπέριαι, ἑλίσσονται καὶ συμπεριφέρονται τῷ οὐρανῷ. καὶ τούτων δὲ ὁ ζεὺς αἴτιος, ὃς κατηστέρισεν αὐτάς, ὅστις αὐτὰς καὶ θέρους ἀρχομένου, καὶ χειμῶνος σημεῖα φέρειν ἐποίησε. ληπτέον οὖν ἑῷαι φαρμουθὶ ἀρχομένου θέρους ἀνατέλλουσι. ἑῷαι δὲ δύνουσι, ἀθὺρ μηνὶ ἀρχομένου χειμῶνος.

Καὶ χέλυς τὸ ὑπολειπόμενον τῶν βορείων δωδέκατον. τήν τε χέλυν καὶ τὸν ὄρνιν. οὐκ ἀφεὶς αὐτῶν δὲ καὶ ταῦτα διδάσκει. ἀλλ' ἐκ τῶν προεγνωσμένων. χελώνην δὲ ὁ ἑρμῆς ἐκδείρας, αὐτὴν κατεσκεύασε. λύρην δέ μιν εἶπε λέγεσθαι. αὐτός φησι καὶ τὴν ὀνομασίαν δέδωκε τῷ ὀργάνῳ, κατασκευάσας αὐτήν. ἑπτάχορδος δὲ ἦν αὕτη, ἣν ἑρμῆς κατεσκεύασε μετὰ τῶν πλανήτων ἐκ χελώνης κατασκευάσας, ἀπόλλωνι δέδωκεν. ὁ δὲ ὀρφεῖ παρέδωκεν. ὃς ἐννεάχορδον ἐποίησεν αὐτήν, ἀπὸ τοῦ τῶν μουσῶν ἀριθμοῦ, καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ, τὴν λύραν ἔδωκε μουσαίῳ, οὐκ ἀξιώσαντος, ὁ ζεὺς αὐτὴν κατηστέρισεν, ὅπως αὐτοῦ μνημόσυνον ᾖ ἐν τοῖς ἄστροις. τὸ δὲ ἥ τ' ὀλίγη, ἀντὶ τοῦ ὀλίγων ἀστέρων. ἔχει μὲν ἵππαρχον, δέκα. ὡς δὲ τιμοχάρης φησίν, ὀκτώ. ἢ ὅτι ὀλίγας ἐπέχει μοίρας. ἀπευθέα δὲ, τὸν ἐγγόνασιν. ἐπεὶ οἱ μὲν ἡρακλέα, ἄλλοι δὲ ἰξίονα λέγουσι. τὸ δὲ ἐπὶ σκελέεσσι πέτηλον, ἢ τὸ τοῦ ἐγγόνασι πέτηλον, τουτέστι τὸ εἴδωλον τοῦ ἐγγόνασιν. ἢ τὸ πέταλον τῆς χελώ

ἐν τῷ ἀριστερῷ γόνατι τοῦ ὡς ἐκλελυκότι ἤγουν τοῦ ἐν γόνασι κειμένου. πέτηλον δέ, ἢ τὸ ἀναπεπταμένον, ἢ τὸ ἀναπεπτωκός. ἡ λύρα δὲ ἣν δοκεῖ Ἑρμοῦ ἱερὸν εἶναι. κεῖται δὲ πρὸς τῷ ἐν γόνασι περὶ τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ γόνυ. τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ ἐν γόνασι πλησίον ἐστὶν ὄρνις κύκνος. τὸ μεταξὺ δὲ τοῦ γονάτου τοῦ ἐν γόνασι κεῖται ἡ λύρα. λίκνον δέ, τὸ κούνιον φησί, περὶ λίαν κινεῖσθαι, ἐν ᾧ τὰ νήπια κατατίθεσιν. ἢ λίκνον τὸ λικμητήριόν φησι, τὰ δὲ βρέφη τὰ πρῶτον γεννώμενα, ἐν τῷ λικμητηρίῳ ἐπίθεσαν, εἰς σύμβολον εὐτροφίας. δημιουργὸς γὰρ ἦν τοῦ τὸ ἐργαλεῖον. σφόδρα γοῦν νήπιος ὁ Ἑρμῆς τὴν λύραν κατεσκεύασε. τριταῖον γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τόκου ταύτην κατεσκευακέναι φασί.

Ἤτοι δὲ καὶ Ζηνὶ παρατρέχει. Ζηνί. τῷ οὐρανῷ λέγει. τὸ δὲ παρατρέχει. ἢ ὅτι τὰς πτέρυγας ἁπλώσας, ἔμφασιν δρόμου τινὸς ἐμφαίνει. ἢ ὅτι τῷ οὐρανῷ συμπεριφέρεται, οὐκ ἀπεικὸς δέ, ὡς μουσικὸν ὄντα τὸν ὄρνιν πλησίον εἶναι τῆς λύρας. Ἄλλα μέν, ἠερόεις. ἄλλα μὲν κύκνος, ἀμυδρός. περὶ δὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ τετράχυνται. ἢ ὅτι πολλοὶ ἀστέρες

ἤτοι γὰρ καὶ Ζηνὶ παρατρέχει αἰόλος ὄρνις.
ἄλλα μὲν, ἠερόεις. τὰ δέ οἱ ἐπιτετρήχυνται
ἄστρασιν. οὔτι λίην μεγάλοις. ἀτὰρ οὐ μὲν ἀφαυροῖς.
αὐτὰρ ὅ γ' εὐδιόωντι ποτὴν ὄρνιθι ἐοικώς,
οὔριος εἰς ἑτέρην φέρεται κατὰ δεξιὰ χειρὸς
κηφῆος ταρσοῖο τὰ δεξιὰ πείρατα τείνων.
λαιῇ δὲ πτέρυγι σκαρθμὸς παρακέκλιται ἵππου.
τὸν δὲ μετασκαίροντα δύ' ἰχθύες ἀμφινέμονται
ἵππον. πὰρ δ' ἄρα οἱ κεφαλῇ χεὶρ ὑδροχόοιο
δεξιτερὴ τετάνυσθ'. ὁ δ' ὕστερος αἰγοκερῆος
τέλλεται. αὐτὰρ ὅ γε πρότερος καὶ νειόθι μᾶλλον

τὰς ἁπλώσεις τῶν πτερῶν ἀποτελοῦσι, διὸ καὶ τετρήχυνται. ἢ ὅτι τὸ πτερὸν ἐπιψαύει ὁ γαλαξίας κύκλος, διὸ ὥσπερ τραχὺ τοῦτο ἀποτελεῖ. διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ πτεροῦ ἐλέγομεν. τὸ δὲ οὐ μὲν ἀφαυροῖς, ἀντὶ τοῦ οὐ λαμπροῖς μέν, οὐ παντελῶς δὲ ἀφανέσιν. Οὔριος εἰς ἑτέρην, ἐπὶ τὴν δύσιν. ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἀναγωγῆς. τὸ δὲ φέρεται ὡς πρὸς τὴν τῆς πτήσεως ἔμφασιν. διὰ τὸ ἡπλῶσθαι τὰς πτέρυγας, ἢ συμπεριφέρεται τῷ οὐρανῷ. τοῦτον τὸν ὄρνιν, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι κύκνον κατηστερίσθαι εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἅτε μουσικὸν ὄντα. οἱ δὲ ὅτι Ζεὺς εἰκασθεὶς κύκνῳ, κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς ὡμίλησε Νεμέσει, κατὰ δέ τινας Λήδᾳ, ἐκ δὲ τῆς Λήδας, τὴν Ἑλένην γενέσθαι καὶ τοὺς Διοσκούρους ἐν ᾠῷ λέγουσι. τὸ δὲ αἰόλος, ἐπεὶ τὰ μέν, αὐτοῦ ἀνάστερα τὰ δὲ κατηστέρωται, φέρεται δὲ ὁ κύκνος κατὰ τὰ δεξιὰ τῆς κηφέως χειρός. τὰ δὲ δεξιὰ τῆς πτέρυγος. ὃ δηλοῖ τὸ ταρσοῦ, παράκειται τῷ τοῦ κηφέως δεξιῷ. ὁ δεξιὸς οὖν ταρσὸς τοῦ κύκνου τουτέστιν ἡ πτέρυξ. ὁ δὲ σκαρθμὸς σημαίνει τὸν πόδα, παρὰ τὸ σκαίρειν, πλεονασμῷ τοῦ θ. Τὸν δὲ μετασκαίροντα. σφόδρα παρὰ τὰ καθαρὰ δέδωκεν ἑαυτῷ πρόφασιν, ὥστε ἐλθεῖν ἐπὶ περσέα καὶ χηλὴν καὶ ὄρνιν, τὸ ἀπὸ τοῦ ἵππου πάλιν ἐπὶ τοὺς ὑποκειμένους ἰχθῦς, εἶτα ἀπὸ τῶν ἐνωσμένων ἰχθύων καὶ τοῦ ἵππου ἐπάγει. πὰρ δ' ἄρα οἱ κεφαλῇ, ἤγουν περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ τοῦ ἵππου ἡ τοῦ ὑδροχόου χείρ. ὁ δὲ ὑδροχόος οὗτος, δοκεῖ κεκλῆσθαι ἀπὸ τῆς πράξεως. ἔχων δὲ ἕστηκεν, οἰνοχόην, καὶ ἔκχυσιν πολλὴν ποιεῖται ὑγροῦ. [illegible] εἰκάζεται ὡς γένηται εἶναι τοῦ Γανυμήδους. τὸν Γανυμήδην δὲ αὐτὸν ἔφασαν οἱ περὶ Πίνδαρον [illegible] ἀνδριάντα [illegible] κινήσεως τῶν ποδῶν τὸν Νεῖλον πλημμυρεῖν. ὁ δὲ αἰγόκερως ὅμοιός ἐστι τῷ αἰγί, κατηστερίσθη δέ, εἰς τιμὴν τοῦ Πανός. ὃς γὰρ τὸ εἶδος μετεβλήθη, διωκόμενος μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν, ἢ ὅτι σύντροφός ἐστι τοῦ Διός. εὗρε δὲ οὗτος τὸν κόχλακα ἐν τῇ θαλάσσῃ, διὸ πα-

ρα σημεῖον οὐρανοῦ χῶρος ἔχει. τὴν δὲ ἠχὼ αὐτοῦ πανικὴν καλουμένην τοὺς τιτᾶνας ἐκτρέψασθαι. ὅτι αἰγόκερως πρῶτός ἐστι τοῦ ὑδροχόου τῇ θέσει. διὸ καὶ πρότερον αὐτοῦ ἀνατέλλει. τὸ δὲ νειόθι. κατωτέρω, ἢ πρῶτός ἐστιν ἐπειδὴ πρὸς νότον ἐστίν, ὅπου συμβαίνει τὰς χειμερινὰς τροπὰς γίνεσθαι. ἐντεῦθεν γὰρ ὥσπερ τὰ βόρεια εἰς ὕψος ἀνιὼν ἐκ τοῦ χειμῶνος ἀνατρέχει.

Κέκλιται αἰγόκερως, ἵνα τρέπετ' ἠελίοιο,
Μὴ κείνῳ ἐνὶ μηνὶ περικλύζοιο θαλάσσῃ
Πεπταμένῳ πελάγει κεχρημένος. οὔτε κεν ἠοῖ
Πολλὴν περιώσας ἐπεὶ ταχινώταταί εἰσιν·
Οὔτ' ἄν τοι νυκτὸς πεφοβημένῳ ἐγγύθεν ἠὼς
Ἔλθοι, οἱ μάλα πολλὰ βοωμένῳ, οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Τῆμος ἐπιρρήσσουσι νότοι, ὁπότ' αἰγοκερῆι
Συμφέρετ' ἠέλιος. τότε δὲ κρύος ἐκ Διός ἐστι
Ναύτῃ μαλκιόωντι κακώτερον. ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Ἤδη πάντ' ἐνιαυτὸν ὑπὸ στείρῃσι θάλασσα
Πορφύρει· ἴκελοι δὲ κολυμβίσιν αἰθυίῃσι
Πολλάκις ἐκ νηῶν πέλαγος περιπαπταίνοντες
Ἥμεθ' ἐπ' αἰγιαλοὺς τετραμμένοι· οἱ δ' ἔτι πόρσω
Κλύζονται. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει.

Ἵνα τρέπεται. πολλάκις ὡς εἴπομεν. οὐ μόνον ἕνεκα τῆς γνώσεως τῶν φαινομένων γράφει ὁ ἄρατος, ἀλλὰ διὰ τούτων καὶ βιωφελεῖς εἰσάγει καιροὺς τοῖς ἀνθρώποις, καὶ νῦν τὸν χειμερινὸν καιρὸν διαγράφει φησίν, ἄρχεται μόνος ὅταν τῷ αἰγοκέρωτι γένηται ὁ ἥλιος. ἐπάγει οὖν ὅτι μὴ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πλεύσῃς. λέγει δὲ τὸν τυβί, ὅς ἐστι κατὰ ῥωμαίους ἰανουάριος. τότε γὰρ σφοδρός ἐστιν ὁ χειμών. τὸ δὲ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περικλυζόμενος πλέων δηλαδὴ καὶ ναυτιλλόμενος, καὶ ἀναπεπταμένῳ πελάγει τὸν πλοῦν ποιούμενος. ὅτε γὰρ πολλὴν θάλασσαν δύναται τις διαπεράσαι, διὰ μικρὰς ἡμέρας. μικρὰ γὰρ τότε καὶ αὕτη ἡ ἡμέρα. οὔτε ἐν νυκτὶ πᾶσι φόβον καὶ κίνδυνον ἐκ τοῦ χειμῶνος ἔχουσι. μετ' ὀλίγον ἂν ἐπέλθῃ ἡ ἡμέρα, μακρόταται γὰρ αἱ νύκτες. μακρὰ γὰρ ὑπέρροθοι εὐφρόναι εἰσί. ταχὺ δὲ τὴν ἑσπέραν προσδόκα. βραδέως δὲ τὴν ἠῶ. διὸ τὴν διὰ νυκτὸς δυστυχίαν μεγάλην ἡγητέον. ὡς καὶ ὁ ποιητής. ἐκ νυκτῶν ἄνεμοι χαλεποὶ δηλήματα νηῶν, τὸ ὅτι ταχύτεραι αἱ ἡμέραι δηλονότι. τὸ δὲ πολλὰ βοωμένῳ, σφόδρα ἐπικαλουμένῳ, ὥστε ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν, διὰ τὸν παρόντα κίνδυνον, μὴ δὴ τῇ νυκτὶ πίστευε. μακρὰ γὰρ καὶ βραδέως δὲ, ἡ ἡμέρα ἐπιφαίνεται. τὸ δὲ ναύτῃ μαλκιόωντι, ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦντι τῷ ναύτῃ, μάλκη δέ ἐστιν ἡ ἐκ ψύχους χειρῶν καὶ ποδῶν ἐπανάστασις. ἃ δὴ καὶ χίμετλα λέγονται, ἢ μαλκιόωντι παρὰ τὸ ἔθος ὅτι ἐν ψύχει τοῖς ποσὶ καὶ ὑγροῖς διάγουσι, τινὲς δὲ μαλκιόωντι, τῷ ἔνδον ἔχοντι τὰς χεῖρας θέλουσαν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης. τουτέστιν, ὡς πρὸς τοὺς ἐσομένους αὐτοὺς διὰ χρήματα ἀποκινδυνεύειν, καὶ μὴ δὲ τὸν τοιοῦτον καιρὸν αὐτοὺς παραιτεῖσθαι. ὁ δὲ λόγος, ἀλλ' ὅμως φησίν, εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα κακὰ ἔχεις πλέουσι τὴν θάλασσαν, καὶ τοσούτοις κινδύνοις ἐπιτίθενται, ὁμοίως τις ἂν τῷ ἐν χειμῶνι πλέει. τὸ δὲ ἤδη πάντ' ἐνιαυτόν, ἀντὶ τοῦ πάντοτε ἐν παντὶ καιρῷ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡ θάλασσα διαπερᾶται. στείρῃσι δέ, ναυσί. πορφύρει. μελαίνεται, κινεῖται ὑπὸ τῶν νηῶν. ἡ δὲ αἴθυια ἐν τοῖς παραλλήλοις τόποις ζῇ. ὁμοίως οὖν ταῖς αἰθυίαις φησὶ τοὺς διὰ λουτροῦ βιοῦντας ἐν τοῖς ὑγροῖς. δίκην αἰθυιῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ διαπαντὸς διάγοντας. πολλάκις. ἐπὶ τῶν χειμαζομένοις πολλάκις ναυσὶν ἥμεθα. πρὸς τὸ πέλαγος βλέποντες καὶ περισκοποῦντες τοὺς αἰγιαλούς. εὐχόμενοι λιμένος τυχεῖν. οἱ δ' ἔτι πόρσω κλύζονται. ἤγουν πόρρω εἰσὶν οἱ αἰγιαλοί. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον, ἀντὶ τοῦ ὀλίγον ξύλον καὶ εὐτελὲς διείργει τὸν θάνατον. ἤγουν ἡ ναῦς. καὶ ἡσίοδος. χρήματα δὲ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι. καὶ καλλίμαχος. ἀλλ' ἐμὸς ἐν κύμασιν αἰθυίης ἐσωκίσατο.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0661
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Καὶ δ' ἐν ἐπὶ προτέρῳ. καὶ τὸ κοινοῦ τῷ μηνί. πρότερος δὲ μὴν τοῦ αἰγοκέρωτος ὁ χοιάκ. ὅς ἐστι δεκέμβριος, ὅτε ἐν τῷ τοξότῃ ὁ ἥλιος. ὁ δὲ νοῦς, καὶ ἐν τῷ προτέρῳ μηνὶ τοῦ τυβὶ, ἤγουν τοῦ ἰανουαρίου. λέγει δὲ διὰ τὸν δεκέμβριον μῆνα. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ πρὸ τοῦ ἰανουαρίου πολλὰ παθὼν καὶ θάλασσαν, πρὸς τὴν ἑσπέραν ὁρμίζου. μακραὶ γάρ εἰσι τότε αἱ νύκτες. καὶ οὐκ ἔστιν εὐχερὲς τὸ διαπεραιοῦσθαι. Σῆμα. ἐπειδὴ ἐν τῷ τοξότῃ ὢν ὁ ἥλιος, οὐκ ἐᾷ αὐτὸν φαίνεσθαι, ἐξ ἄλλων τεκμηρίων τοῦ μηνὸς δίδωσι κατάληψιν. ὁ δὲ νοῦς, τεκμήριον ἔστω τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ μηνὸς ἐκείνου ὁ σκορπίος ἀνατέλλων ἐπὶ τῆς ἐσχάτης νυκτὸς, ἤγουν ἐπὶ ὄρθρου. περὶ γὰρ ἑνδεκάτην ἢ δωδεκάτην ὥραν σκορπίος ἀνατέλλει. αὐτὸς γὰρ ὁ τοξότης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τότε κατέχεται. ὁ δὲ σκορπίος μικρὸν πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς θεωρεῖται, ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ὁρίζοντος. τότε γὰρ συμβαίνει τὸ κέντρον τοῦ σκορπίου ἀνατέλλον θεωρεῖσθαι, καὶ τὴν τοῦ τοξότου κορωνίδα συνανατέλλουσαν τῷ κέντρῳ. μικρὸν δὲ ἔμπροσθεν τοῦ τόξου βέλος κατεστήρικται δίχα τόξου, πλησίον δὲ αὐτοῦ θεωρεῖται ὄρνις βορειοτέραν ἔχων τὴν θέσιν. παράκειται δὲ αὐτῷ ὄρνις ἕτερος ἐκ τῆς συνέσεως, τῷ μεγέθει λειπόμενος ἐκείνου. χειμεριώτατος δὲ γίνομαι καὶ τὴν ἑῴαν αὐτοῦ ἀνατολήν. καλεῖται δὲ ἀητὸς, προειπὼν οὖν περὶ τοῦ τοξότου, φησίν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ὀϊστὸς περὶ τὴν ὑπὸ τοῦ τοξότου προσβολὴν ἡτοιμασμένος. τὸ δὲ αὐτὸς, ἀντὶ τοῦ μόνος. ὡς τὸ τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη. Ὠρί. ἐπειδὴ συμβαίνει τοτηνικαῦτα χειμῶνος ὄντος συστάσεις νεφελώδεις γίνεσθαι, καὶ τὸν σκορπίον μὴ ἐᾶν ἐμφαίνεσθαι. πειρᾶται καὶ ἐξ ἄλλων φανερὰν ποιῆσαι τὴν τοῦ τόξου κατάληψιν, καὶ φησὶν ὅτι ὁ ὠρίων τηνικαῦτα ἀθρόος πᾶς καὶ δύεται πρὸ τῆς ἡμέρας. ὀλίγον γὰρ πρὸ τῆς ἡμέρας δύεται, δωδεκάτην ὥραν τῆς νυκτός. ἔστι δὲ ὁ ὠρίων λαμπρότατος ἀστὴρ νότιος. καὶ ὁ κηφεὺς φησὶν ἀπὸ χειρὸς ἐπ' ἰξύν. τὰ γὰρ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ, ἄδυτα. πλέων δὲ ἐξεπίτηδες τὰ σημεῖα τοῦ χρόνου τίθεται ὥστε καὶ εἰ μὴ πάντα τις δύναιτο. ἀλλ' ἓν γοῦν ἐξ αὐτῶν πιστεύσας σώζεσθαι. τῆμος· δὲ, ἤγουν τότε καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς κυνοσουρίδος εἰς ὕψος ἀνατέλλει. ἡ γὰρ κεφαλὴ τῆς κυνοσουρίδος ἐπὶ τὴν ἰξὺν τῆς μεγάλης ἄρκτου ἐν τῷ ἀνατρέχειν ἀποβλέπει. τὰ περὶ τοῦ παρακειμένου δὲ ὀϊστοῦ καὶ τοῦ ἀετοῦ. οὐκ ἀπίθανος διδάσκει προειρημένου, καὶ τοῦ δὲ μόνου τὴν συνήθειαν παραλήψας. τὴν ἑῴαν δὲ ἀνατολὴν ποιούμενος ὁ ἀητὸς, μέγαν χειμῶνα συνάγει τοῦ ἡλίου ὄντος τότε περὶ τὰ μέσα τοῦ τοξότου. ὅτε λοιπὸν ἀνατέλλοντος ἡλίου σὺν τῷ τοξότῃ, καὶ αὐτὸς ἀνατέλλει σὺν αὐτοῖς. ὁ δὲ λόγος. χαλεπὸς οὗτος καὶ δεινὸς ἀνατείλας περὶ ἐσχάτης νυκτός. ἕως γὰρ ἀνατέλλει σὺν τῷ

Καὶ δ' ἐν τῷ προτέρῳ γε θαλάσσῃ πολλὰ πεπονθὼς
Τόξον ὅτ' ἠέλιος καίει καὶ ῥυτῆρα τόξου
Ἑσπέριος κατάγοιο πεποιθὼς οὐκέτι νυκτί.
Σῆμα δέ τοι κείνης ὥρης καὶ μηνὸς ἐκείνου
Σκορπίος ἀντέλλων εἴη πυμάτης ἐπὶ νυκτός.
Ἤτοι γὰρ μέγα τόξον ἀνέλκεται ἐγγύθι κέντρου
Τοξευτής· ὀλίγον δὲ παροίτερος ἵσταται αὐτοῦ
Σκορπίος ἀντέλλων· ὁ δ' ἀνέρχεται αὐτίκα μᾶλλον.
Τῆμος καὶ κεφαλὴ κυνοσουρίδος ἀκρόθι νυκτὸς
Ὕψι μάλα τροχάει· ὁ δὲ, δύεται ἠῶθι πρὸ
Ἀθρόος Ὠρίων, Κηφεὺς δ' ἀπὸ χειρὸς ἐπ' ἰξύν.
Ἔστι δέ τις προτέρω βεβλημένος ἄλλος ὀϊστὸς
Αὐτὸς ἄτερ τόξου· ὁ δέ οἱ παραπέπταται ὄρνις
Ἀσσότερον βορέω· σχεδόθεν δέ οἱ ἄλλος ἄητος
Οὐ τόσσος μεγέθει, χαλεπὸς πέμπει δ' ἐξ ἁλὸς ἐλθεῖν,
Νυκτὸς ἀπερχομένης, καί μιν καλέουσιν ἀητόν.

σὺν τῷ τοξότῃ ἐν τῷ χοιὰκ μηνὶ, ἤγουν τῷ δεκεμβρίῳ, χειμῶνός ἐστι σημεῖον. διὸ εἶπε τοῖς πλέουσι χαλεπὸν, διὰ τὸ τότε κρύος, ὃν καλοῦσιν αὐτὸν ἐτυμολογοῦντες, παρὰ τοὺς ἀήτας, καὶ τὰ χειμέρινα πνεύματα. ἃ δηλοῖ χειμερινὸς ἀνατείλας.

Δελφὶς οὐ μάλα πολλὸς ἐπιτρέχει αἰγοκερῆι
Μεσσόθεν ἠερόεις. τὰ δέ οἱ περὶ τέσσαρα κεῖται
Γλήνεα παρβολάδην δύο. πὰρ δύο πεπτηῶτα
Καὶ τὰ μὲν οὖν βορέω καὶ ἀλήσιος ἠελίοιο
Μεσσηγὺς κέχυται. τὰ δὲ νειόθι τέλλεται ἄλλα
Πολλὰ μεταξὺ νότοιο καὶ ἠελίοιο κελεύθου
Λοξὸς μὲν ταύροιο τομῇ ὑποκέκλιται αὐτὸς
Ὠρίων. μὴ κεῖνον ὅτις καθαρῇ ἐνὶ νυκτὶ
Ὑψοῦ πεπτηῶτα παρέρχεται, ἄλλα πεποίθοι

Δελφὶς οὐ μάλα πολλός, πάλιν τὸν δελφῖνα ἀπὸ τοῦ ἐγνωσμένου διδάσκει αἰγοκέρωτος. οὐ γὰρ σφόδρα φησὶν ἐκλαμπρός. ἐπιφέρει οὖν μεσσόθεν ἠερόεις. ὅτι τὸ μέσον αὐτοῦ σφόδρα σκοτεινόν ἐστιν. ἐπικαταφέρεται οὖν τῷ αἰγοκέρωτι ὁ δελφὶς, ἀνάστερος τὰ πολλὰ τέσσαρας ἔχων ἀστέρας ἐπισήμους ἐν τῷ παραλλήλῳ κειμένους. φησὶν οὖν, τὰ δέ οἱ περὶ τέσσαρα κεῖται γλήνεα. ἔοικε δὲ ῥομβοειδὲς ἔχειν τὸ σχῆμα. ποιητικῶς δὲ εἶπε τοὺς ἀστέρας γλήνεα. γλήνη γάρ ἐστιν, ἡ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ κόρη. κατηστέρισται δὲ ὡς τιμῶν τοῦ ποσειδῶνος ἐρασθέντος γὰρ αὐτοῦ τῆς ἀμφιτρίτης, συνήργησε τῷ γάμῳ. ἕρμιππος δέ φησιν ὅτι ἐπ᾽ ἀπόλλωνος τιμῇ ἠπίστατο κρίνειν εἰς δελφοὺς. ἔνιοι δὲ, τὸν κομίσαντα ἀρίωνα τὸν κιθαρῳδόν ἐστιν. μέχρι δὲ τούτου τὰ περὶ τῶν βορείων ἀστέρων. μέτεισι δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰ νότια. Καὶ τὰ μὲν οὖν βορέω. πληρώσας πάντα τὰ ἐν τῷ βορέῳ μέχρι τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου καὶ αὐτὰ τὰ δώδεκα ζῴδια καὶ φησὶ ταῦτα πάντα τὰ προειρημένα μεταξύ ἐστι τοῦ βορέου καὶ τῆς τοῦ ἡλίου πορείας. ἵνα λέγῃ μέσον βορέου καὶ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου. ἀλήσιος δὲ, ὅτι καὶ ὁ ἥλιος εἷς τῶν πλανήτων ἐστί. τὰ μέντοι φαινόμενα ἀπλανῆ. Ἠελίοιο κελεύθου, ἡλίου κέλευθός ἐστιν ἡ διὰ μέσου τῶν ιβ ζῳδίων τῆς ἐναντίας τῷ παντὶ κινήσεως. ἀλλ᾽ ἡ αὐτὴ ὥσπερ οὐκ ἀπεικός. ἀνώμαλος γάρ ἐστι καὶ βραδεῖα. ἀγόμενος δὲ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῆς τοῦ οὐρανοῦ περιφορᾶς, εἰς τοὐπίσω κατὰ μικρὸν ὑπονοστεῖ, καὶ ταύτην αὐτοῦ ἰδίαν κίνησιν λέγουσιν ἄνισον. ἐν ἰσημερίαις καὶ διαστήμασι χρόνου θεωρουμένην. Νειόθι τέλλεται. τὰ νότια γὰρ κάτω κεῖνται ὡς πρὸς τὸ κλίμα τοῦ κόσμου. ὥσπερ ἄνω τὰ βόρεια. διὰ τὸ ἔξαρμα. ὁ δὲ νοῦς, τὰ δὲ ἄλλα ἄστρα κάτω τέλλεται, καὶ ἔστι μεταξὺ τοῦ τε νότου καὶ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου καὶ ἄλλα ἐν ἄλλοις τόποις κέχυται. τὰ δὲ ὑπὸ ταῦτα λέγεται φέρεσθαι, μεταξὺ νότου καὶ τῆς τοῦ ἡλίου κελεύθου. Λοξὸς μὲν. περὶ τοῦ ὠρίωνος νῦν λέγει. πάντα γὰρ τὰ ἐν τῷ βορέῳ καὶ τὰ ἐξῆς ἐκείνων διδάξας ιβ ζῴδια, ἔρχεται ἐπὶ τὰ νότια. καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν ποιούμενος, ἀπὸ τοῦ ἐπισημοτάτου καὶ λαμπροτάτου ὑπὲρ πάντα τὰ νότια ἤρξατο. ὅτι καὶ τῆς ὁμηρικῆς χρήσεως ἔτυχεν. ἐν βραχεῖ γὰρ ὁ ποιητὴς ἀπὸ δύο ζῳδίων ἐπισήμων τά τε νότια καὶ τὰ βόρεια ἐδήλωσε, καὶ ὅτι ὥσπερ εὐθεῖα τίς ἐστιν ἀπὸ τῆς ἑλίκης ἄρκτου μέχρις ὠρίωνος. ἀστρονομικῶς εἰπὼν ἥ τ᾽ αὐτοῦ στρέφεται καί τ᾽ ὠρίωνα δοκεύει. εἰκότως δὲ ἐν τοῖς βορείοις ἐκείνης πρῶτον μνήμην ποιησάμενος. νῦν ἐν τοῖς νοτίοις τοῦ ἀντικειμένου μνημονεύει. ἐπειδὴ διὰ τῆς πολικῆς περιφερείας τεμνόμενα φωρᾶται. ἐν ἀμφοτέροις δὲ κειμένοις τοῖς ἡμισφαιρίοις ἐπέχει μοίρας κατὰ μὲν μῆκος ιζ κατὰ δὲ πλάτος λ. μέμφοιτο δ᾽ ἄν τις ἄρατον. ὡς μὴ ἀκριβῶς προσέχοντι τῇ ὠρίωνος θέσει. οὐ γὰρ ὑπὸ τὸ διχοτόμημα τοῦ ταύρου ἐστίν. ἀλλ᾽ ἔτι τοῦ ταύρου ἀνατολικώτερος ἐστίν. ἄρτι ἐν πᾶσι τὴν ἀκρίβειαν ἐνδειξάμενος. κατὰ

τοῦ τὸ μόνον ἀσφαλῆ, οὐδαμῶς. ἀλλὰ λέγομεν ὅτι νῦν τομὴν λέγει, τὴν περιγραφὴν καὶ τὸ διαμεμετρημένον χωρίον. ὑφ' ὃ τμῆμά ἐστιν ὁ ὠρίων. ὁ γὰρ πᾶς ζωδιακὸς κύκλος δώδεκα τομαῖς διαιρεῖται. αἷς διείργεται ἕκαστον ἕκαστον ζώδιον. τομὴν οὖν λέγει, τὸ διαχωρίζον ἕκαστον μέρος τῶν ζωδίων. ὑπὸ τοιοῦτον γὰρ τμῆμά ἐστιν ὁ ὠρίων. τοῦτον δὲ ἡσίοδός φησι, βρύλλης τῆς μίνωος καὶ ποσειδῶνος εἶναι, δωρεὰν δὲ ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τῶν κυμάτων πορεύεσθαι. ἐλθὼν δὲ εἰς χίον, μερόπην τὴν οἰνοπίωνος βιάσασθαι, οἰνωθέντα. τὸν δὲ οἰνοπίωνα χαλεπαίνοντα, ἐκτυφλῶσαι αὐτόν. ἐλθόντα δὲ εἰς λῆμνον ἀλιτεύοντα τῷ ἡφαίστῳ συμμῖξαι. ὃς αὐτὸν ἐλεήσας, δίδωσιν αὐτῷ ποδηγέτην κηδαλίωνα. ὃν λαβὼν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφερε, τὰς ὁδοὺς αὐτῷ σημαίνοντα. ἐλθὼν δὲ εἰς ἀνατολάς. καὶ ἡλίῳ συμμίξας, ὑγιάσθη. καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν οἰνοπίωνα ἦλθε, τιμωρήσασθαι μέλλων. ὁ δὲ μαθὼν, ὑπὸ γῆν ἐκρύβη. ἀπελπίσας δὲ αὐτὸν εὑρεῖν εἰς κρήτην ἦλθε. καὶ τῇ ἀρτέμιδι συνθῆρος ἦν, ἐπιχειρήσας οὖν καὶ ταύτην βιάσασθαι, ὑπὸ σκορπίου πληγεὶς ἐτελεύτησε.

Οὐρανὸν εἰσανιδὼν προφερέστερα θηήσασθαι.
Τοῖος καὶ φρουρὸς ἀειρομένῳ ὑπὸ νώτῳ
Φαίνεται ἀμφοτέροισι κύων ὑπὸ ποσσὶ βεβηκὼς
Ποικίλος. ἀλλ' οὐ πάντα πεφασμένος, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν
Γαστέρα κυάνεος περιτέλλεται. ἡ δέ οἱ ἄκρη
Ἀστέρι βέβληται δεινῷ γένυος, ὅς ῥα μάλιστα
Ὀξέα σειριάει. καί μιν καλέουσ' ἄνθρωποι

Οὐρανὸν εἰσανιδών. ὁ ἀναβλέψας φησὶν ἐν καθαρᾷ καὶ πανσελήνῳ νυκτὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, οὐκ ἂν εὕροι ἄλλο λαμπρότερον ὠρίωνος ἄστρον, ἤγουν τοῦ ἔπει. ἐπειδὴ μεσουρανοῦντος ὠρίωνος, τὰ λαμπρότατα τῶν ἄστρων ὑπὲρ γῆν ὁρᾶται, ταῦρος. ἡνίοχος. δίδυμοι. κασσιέπεια. τὸ γὰρ ὑψοῦ πεπτηῶτα. μεσουρανοῦντα σημαίνει. τὸ δὲ παρέρχεται, τουτέστιν. ὅστις αὐτὸν παρέρχεται, μὴ νομίσῃ ἄλλα αὐτοῦ κρείττω θεάσασθαι. τὸ δὲ ὑποκέκλιται. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐξωρθωμένος ἐστίν. ἀλλὰ σχῆμα ἔχων κυνηγετικόν. ὥσπερ ἐπισπεύδων κυνηγετεῖν. ὡς συντρέχειν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τὸν καταστερισμόν, ἔχει γὰρ τὴν δεξιὰν ὡς ῥόπαλον φέρουσαν καὶ ἐπιβλέπει, διὰ τοῦ νεύματος σπουδὴν ἐνδεικνύμενος.

Φαίνεται κάτω τοῦ ὠρίωνος. νοτιώτερός ἐστιν ὁ κύων ὁ σείριος καλούμενος. ὃν ὠρίωνος κύνα λέγουσι κατ' ἐπίκλησιν. ὥς φησιν ὅμηρος. ὅν τε κύν' ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσι. τὸ δὲ φρουρός. ὅτι κυνηγῷ ὄντι ὠρίωνι, συνηκολούθει ὁ κύων, καὶ ἦν αὐτοῦ φύλαξ. τὸ δὲ ποσὶν ἀμφοτέροισιν, ἤγουν τοῖς ὀπισθίοις. ἐπ' αὐτῶν γὰρ βεβηκώς ἐστιν, ἢ ἀμφοτέροισι τοῖς ἐμπροσθίοις. ὃ καὶ μᾶλλον. τὰ γὰρ σφυρὰ αὐτοῦ τῶν ποδῶν, τῶν ὀπισθίων, ἐφ' ὧν βέβηκεν, ἀφανῆ ἡμῖν, καὶ οὐ πάνυ εὐσυνόπτα ἐστί, διὰ τοῦτο ἀμφοτέροις λέγει τοῖς ἐμπροσθίοις. καὶ δίδωσι πρόδηλον μᾶλλον τὴν κατάληψιν. νοείσθω τοίνυν τὸ, βεβηκώς. οἷον ὁρμῶν καὶ ἀνατέλλων τοῖς ἐμπροσθίοις ποσί. μετὰ γὰρ τὴν κεφαλὴν, οἱ πόδες ἀνατέλλουσιν οἱ ἐμπρόσθιοι. οἱ δὲ ἄλλοι τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἀποπληροῦντες σῶμα ἀστέρων, ἐλαφροὶ καὶ ἀνεπαχθεῖς εἰσιν ἡμῖν. Ποικίλος. ἀλλ' οὐ πάντα πεφασμένος. τὸ, ποικίλος πρόκειται, ὅτι ποικιλίαν ἀστέρων ἔστιν ἰδεῖν. ἔχει γὰρ καὶ ἀμυδροὺς καὶ λαμπροὺς ἀστέρας παραλλήλους. οὕτω γὰρ ποικιλία λέγεται. τὸ δὲ παραλλήλους εἴπομεν, ὅτι οὐ δεῖ

εἶναι

εἶναι μόνους λαμπρούς, οὔτε τὸ ἀνάπαλιν, ἀλλὰ δεῖ κρᾶσιν εἶναί τινα. ἔστιν οὖν ὁ κύων πεποικιλμένος. ὅθεν καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει. ἀλλ' οὐ πάντα πεφασμένος. οὐ γὰρ ἐκ μόνων συγκείμενος λαμπρῶν ἀστέρων, ἀλλ' ἔχων καὶ τινὰς ἀμυδρούς. εἰκότως οὖν ποικίλος ἐστίν. ἢ ποικίλος, διὰ τὸν ἐπ' ἄκρας αὐτοῦ τῆς γένυος ἀστέρα, ὃς ἰδίᾳ σείριος καλεῖται, παρ' ὅσον σέσηρεν αὐτοῦ τὸ φῶς. καὶ ἔστι πορφυρίζων ἐκ τοῦ παλμοῦ τῆς λαμπηδόνος. κατὰ τοῦτο οὖν ποικίλος. κατὰ τὰς ἀστερομαρμαρυγάς. ὥσπερ πορφυριζούσας. οὐ γὰρ οἱ τὴν γαστέρα ἀποτελοῦντες ἀστέρων σφόδρα λαμπροί. ὅστις οὗτος ὁ ἀστὴρ ὁ περικείμενος αὐτοῦ τῇ γένυϊ. ὀξέα καὶ σφόδρα στίλβοντος τὸ φῶς ἀποπέμπει. σειριᾷ οὖν. ἀντὶ τοῦ τὸ φῶς ἀφίησι σεσηρότως. οὐ γὰρ ἐν ἑαυτῷ πεπυκνωμένην ἔχει ὁ ἀστὴρ τὴν λαμπηδόνα, ἀλλὰ διακάσκουσαν καὶ ὡς ἐν παλμῷ οὖσαν.

σείριον. οὐκ ἔτι κεῖνον ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντα
φυταλιαὶ ψεύδονται, ἀναλδέα φυλλιόωσαι.
ῥεῖα γὰρ οὖν ἔκρινε διὰ στίχας ὀξὺς ἀΐξας.
καὶ τὰ μὲν, ἔρρωσε. τῶν δὲ, φλόον ὤλεσε πάντα
κείνου καὶ κατιόντος ἀκούομεν. οἱ δὲ οἱ ἄλλοι
σήμ' ἔμμεναι μελέεσσιν ἐλαφρότεροι περίκεινται
ποσσὶ δ' ὠρίωνος ὑπ' ἀμφοτέροισι λαγωός.
ἐμμενὲς ἤματα πάντα διώκεται. αὐτὰρ ὅ γ' αἰεὶ
σείριος ἐξόπιθεν φέρεται μετιόντι ἐοικώς,
καί οἱ ἐπαντέλλει, καί μιν κατιόντα διώκει

Οὐκέτι. συνανατέλλει τῷ ἡλίῳ ὁ σείριος, ὅτε γίνεται εἰς τὸν θερινὸν τροπικὸν ἐν τῷ καρκίνῳ. περὶ τὸν ἐπιφὶ μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ ῥωμαίους ἰούλιος. ὅτε καὶ φέρει πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι. τηνικαῦτα δὲ σφοδροῦ γινομένου τοῦ καύματος, πάντες οἱ πρόσφοροι καρποὶ πέπειροι γίνονται. τὸ δὲ οὐκέτι κεῖνον τὸν σείριον, ἑλληνισμός ἐστι ἀντὶ τοῦ οὐκέτι ἐκείνου ἀνιόντος ἅμα ἡλίῳ. ψεύδονται αἱ ἄρουραι, ἀναλδέα φυλλιόωσαι, ἀναυξῆ θάλλουσαι. ἀλλὰ τὰ μὲν ἰσχυρὰ διανέχονται πρὸς τὸ καῦμα τῶν καρπῶν πέπειρα ποιεῖ. τὰ δὲ ἀσθενήσαντα διαφθείρει. ἀκούομεν δὲ ἀντὶ τοῦ αἰσθανόμεθα. ἀνατέλλοντος γὰρ αὐτοῦ ἀντιλαμβανόμεθα. καὶ ὅτε τροπὴν ποιεῖται καὶ δύσιν. πάλιν γινώσκομεν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτος ὁ ἀστήρ ἐστιν ἐν παντὶ τῷ κυνὶ ἐπισημότατος, φησὶν ὅτι καὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως αὐτοῦ αἰσθανόμεθα. οἱ δὲ ἄλλοι οἱ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἀποπληροῦντες σῶμα ἀστέρες, ἐλαφροὶ καὶ ἀνεπαχθεῖς εἰσιν ἡμῖν. Λαγωός. εὖ καὶ προσηκόντως ἔχουσα ἡ τῶν ἄστρων θέσις, τῷ γὰρ κυνηγῷ εἰκότως ὁ κύων φρουρός. καὶ ὁ λαγωὸς παρὰ πόδας τοῦ κυνηγοῦ. ὑπὸ οὖν τοῖς ποσί φησι τοῦ ὠρίωνος λαγωὸς ὡσανεὶ διωκόμενος ὑπὸ τοῦ κυνός, οὐ προανατέλλονται παραλλήλως τὰ ἄστρα. κατηστερίσθη δὲ αὐτὸν λέγουσιν ὑφ' ἑρμοῦ, διὰ τὴν ταχυτῆτα καὶ τὴν πολυγονίαν. μόνῳ γὰρ τούτῳ ἐδόθη κύειν πλείονα. ὧν τὰ μὲν, τίκτει. τὰ δὲ ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἐμμενὲς ἤματα πάντα. ποιητικῶς χαριεντιζόμενος, ἅμα δὲ πρὸς τὸ διηνεκὲς τῆς φύσεως τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀεὶ τοῦ οὐρανοῦ διαμονὴν ἀποβλέπων, φησὶν ὁ λαγωὸς ἀδιαλείπτως διώκεται. τὸ δὲ ἐμμενὲς, διηνεκῶς. συμβαίνει δὲ τὸ αἰώνιον τοῦ κόσμου καὶ ἄφθαρτον. καί μιν κατιόντα διώκει. ὥσπερ γὰρ καταφερόμενος εἰς τὸν λαγωόν ἐστιν ὁ κύων.

ἡ δὲ κυνὸς μεγάλοιο κατ' οὐρὴν ἕλκεται ἀργὼ
πρυμνόθεν· οὐ γὰρ τῇ γε κατὰ χρέος εἰσὶ κέλευθοι.
ἀλλ' ὄπιθεν φέρεται τετραμμένη. οἷα καὶ αὐταὶ
νῆες, ὅταν δὴ ναῦται ἐπιστρέψωσι κορώνην,
ὅρμον ἐσερχόμενοι. τὴν δ' αὐτίκα πᾶς ἀνακόπτει
νῆα, παλιρρόθιη δὲ καθάπτεται ἠπείροιο.
ὣς ἥγε πρύμνηθεν ἰησονὶς ἕλκεται ἀργώ.
καὶ τὰ μὲν ἠερίη καὶ ἀνάστερος ἄχρι παρ' αὐτὸν
ἱστὸν ἀπὸ πρώρης φέρεται. τὰ δὲ πᾶσα φαεινή.
καί οἱ πηδάλιον κεχαλασμένον ἐστήρικται
ποσσὶν ὑπ' οὐραίοισι κυνὸς προπάροιθεν ἰόντος.
τὴν δὲ, καὶ οὐκ ὀλίγον περ ἀπόπροθι πεπτηυῖαν
ἀνδρομέδην. μέγα κῆτος ἐπερχόμενον κατεπείγει.

Ἡ δὲ κυνὸς κατ' οὐρὴν μεγάλοιο. πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ μικροῦ κυνός. ὃς καλεῖται προκύων. διὰ τὸ καὶ πρὸ τοῦ σειρίου ἀνατέλλειν. παρ' ὃν τὸν μικρὸν κύνα ἐπίκειται καὶ ὁ γαλαξίας. ὁ δὲ νοῦς· ὄπισθεν γὰρ τοῦ σειρίου κυνὸς ἡ ἀργὼ φαίνεται οὐκ ἔχουσα τὴν θέσιν κατὰ τὴν φύσιν. ἐπειδὴ οὐ τὴν πρῶραν, ἔχει προνενευκυῖαν καὶ προπλέουσαν. ὥσπερ ὤφειλε, διὰ γὰρ τοῦτο καὶ πρῶρα καλεῖται κατὰ ἡρωδιανὸν ἐτυμολογοῦντος αὐτὴν παρὰ τὸ προϊέναι τὸ προκρούεσθαι, πρώτειρά τις οὖσα καὶ πρῶρα προσγεγραμμένον ἔχουσα τὸ ι. ἐπεὶ οὖν τὴν πρῶραν οὐκ ἔχει ἡ ἀργώ, φησὶν ὅτι πρὸς τὸ ἐναντίον πρυμνόθεν ἕλκεται, ἤτοι ὄπισθεν φέρεται ἡ ἀργὼ περὶ πρύμναν ὁμοίως ταῖς καταγομέναις τῶν νηῶν περὶ πρύμναν. καὶ ἔστιν ἡμίτομος. τὸ γὰρ ἕλκεται, ἴσως ὡς σκάφος. ἢ ὅτι ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ περιάγεται. οὐκ εἰς δέον δέ φησιν αὐτῆς ὁ πλοῦς. ὅτι μὴ ἐπὶ πρῶραν ἐπὶ πρύμναν γὰρ φέρεται. κορώνη γὰρ τὸ τῆς πρύμνης ἐπικαμπές· ὅ γε ἄρατος λέγει τὴν πρύμναν αὐτήν. ὅθεν ὅμηρος κορωνίδας ναῦς. ἢ εἰς τοὐναντίον φέρεται, ὡς ἐπὶ τὴν πρύμναν τραπεῖσα. ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι νῆες ἐπὶ τὴν πρύμναν στρέφονται, μόνον ὅταν προσορμίζωνται. ἵνα ἡ πρύμνα ὡς ἐπὶ τὴν ἐν τῷ ὀρανῷ εἰσάγηται. ὅθεν καὶ τὰ πρυμνήσια δεσμοῦσι. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων νηῶν. ἐπειδὰν οἱ ναῦται ἀποστρέψωσι τὴν κορώνην, ἤγουν τὴν πρύμνην ἐν τῷ ὁρμίζεσθαι, τότε πᾶς αὐτὴν τὴν ναῦν ἀνακόπτει καὶ ἀνορθοῖ εἰς τὸ ἐναντίον. ἵνα μὴ ὁρμῇ χρησαμένη ἡ ναῦς, ἀθρόως ἐμπέσῃ τῇ γῇ. εἰς τοὐπίσω οὖν ἠρέμα κωπηλατοῦντες. καθ' ὀλίγον προσορμίσαι ποιοῦσι, διὸ καὶ αὐτός φησι, παλιρρόθιη δὲ καθάπτεται ἠπείροιο. ἤγουν τῇ εἰς τοὐναντίον κωπηλασίᾳ καθορμίζεται τῇ ἠπείρῳ. ἠερίη, ἀντὶ τοῦ ἀνάστερος ἡ ναῦς. ἰασονὶς δὲ ἡ ναῦς τοῦ ἰάσονος. κατηστερίσθη γὰρ αὕτη διὰ τὴν ἀθηνᾶν. ὅτι πρώτη ναῦς ἐδείχθη παρ' αὐτῆς. ἀλλ' εἰς τοὐναντίον φέρεται.

Καί οἱ πηδάλιον πεπηρωμένον. τὸ πηδάλιον κεῖται παρὰ τοῖς ὀπισθίοις ποσὶ τοῦ κυνός, ὅτι ὀκνῶν τῆς ἀργοῦς ἔμπροσθεν πορεύεται. κεχάλασται γὰρ τὸ πηδάλιον αὐτῆς, ὥσπερ ὁρμιζομένης νηός, ἐπειδὴ πρύμναν ἔχει μόνην. καὶ ὥσπερ διόλου εἰσορμιζομένη ἐστί.

Πεπτηυῖαν ἀνδρομέδην. διαλαμβάνει περὶ τοῦ κήτους, ὃ ποσειδῶν ἔπεμψε τῷ κηφεῖ, καὶ περὶ τῆς ἀνδρομέδης, καὶ διδάσκει αὐτὸ τὸ κῆτος ἀπὸ τῶν προεγνωσμένων τοῦ τε κριοῦ καὶ τῶν ἰχθύων. ὁ δὲ νοῦς, τὴν δὲ ἀνδρομέδην καίπερ πολὺ πόρρω τοῦ κήτους οὖσαν, ὅμως, ἐκ φόβου, πεπτηυῖαν δέ, ἤγουν ὡς προσδεδέχθαι ἑτοίμην οὖσαν τῷ κήτει, ἢ ὅτι ἔμφασιν περιέχει τοῦ δέους. ἀπεστραφῆ γὰρ καὶ οὐκ ἀφορᾷ πρὸς τὸ κῆτος. ἐπὶ δὲ τὰ βόρεια τὴν ὄψιν φέρει.

Ἡ μὲν

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0666
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἡ μὲν γὰρ θρηΐκιος ὑπὸ πνοιῇ βορέαο
κεκλιμένη φέρεται· τὸ δέ οἱ νότος ἐχθρὸν ἀπαυγεῖ
κῆτος ὑπὸ κριῷ τε ἰχθύσιν ἀμφοτέροισιν
βαιὸν ὑπὲρ ποταμοῦ βεβλημένον ἀστερόεντος.
οἷον γὰρ κἀκεῖνο θεῶν ὑπὸ ποσσὶ φορεῖται
λείψανον ἠριδανοῖο πολυκλαύστου ποταμοῖο.
καὶ τὸ μὲν, ὠρίωνος ὑπὸ σκαιὸν πόδα τείνει.
δεσμοὶ δ᾽ οὐραῖοι τοῖς ἰχθύες ἄκροι ἔχονται
ἄμφω συμφορέονται ἀπ᾽ οὐραίων κατιόντες
κητείης δ᾽ ὄπιθεν λοφιῆς ἐπιμὶξ φορέονται.
εἰς ἓν ἐλαυνόμενοι ἑνὶ δ᾽ ἀστέρι πειραίνονται
κήτεος, ὃς κείνου πρώτῃ ἐπικέκλιται ἀκάνθῃ.
οἱ δ᾽ ὀλίγῳ μέτρῳ. ὀλίγῃ δ᾽ ἐγκείμενοι αἴγλῃ,
μεσσόθι πηδαλίου καὶ κήτεος εἱλίσσονται·
γλαυκοῦ πεπτηῶτες ὑπὸ πλευρῇσι λαγωοῦ
νώνυμοι. οὐ γάρ τοί γε τετυγμένου εἰδώλοιο
βεβλέαται μελέεσσιν ἐοικότες, οἷά τε πολλὰ

Ἡ μὲν γὰρ θρηΐκιος. τὸ διάστημα τοῦ κήτους καὶ τῆς ἀνδρομέδης. φησὶν ἡ μὲν γὰρ ἀνδρομέδη βόρειος ἐστί. τὸ δὲ κῆτος πολέμιον τῇ ἀνδρομέδῃ. ὅπερ θηρίον ἐστὶν εἰς τὰ νότια ὄν. κάτω τοῦ κριοῦ καὶ τῶν ἰχθύων ἀμφοτέρων. ὀλίγον ἄνω κείμενον τοῦ ἀστερώδους ποταμοῦ. ἔστι γάρ τι σύστημα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων, ὕδατος ῥύσιν μιμούμενον. ὅπερ φησὶν ἠριδανοῦ λείψανον καὶ γὰρ ἐκεραυνώθη. μεταχθὼν τοῦ κεραυνοῦ τοῦ φαέθοντος. εἰς αὐτὸν γὰρ κατηνέχθη ὁ φαέθων ὑπὸ διὸς καταφλεχθείς. διὰ τὸ ἐπιβῆναι τῷ τοῦ ἡλίου ἅρματι. Οἷον γὰρ κἀκεῖνο. θαυμαστικῶς ἐδέξατο ἐπὶ τοῦ κήτους διδάξαι τὸν παρακείμενον ποταμόν. καὶ τὸ μὲν ἠριδανοῦ καλούμενον λείψανον, ὑπὸ τὸν τοῦ ὠρίωνος κεῖται ἀριστερὸν πόδα. αἱ δὲ οὐραῖοι δεσμοὶ τῶν ἰχθύων. οἷς ἀμφότεροι δέδενται, συμπεριφέρονται καὶ ἐπιψαύουσι τῆς τοῦ κήτους ἀκάνθης. ἡ γὰρ τοῦ θηρίου ἄκανθα ἡ περὶ τὴν οὐρὰν σεληνοειδὴς οὖσα ἄκρως ἐπιψαύει ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν. οἷς καὶ αἱ τῶν ἰχθύων οὐραὶ δέδενται. ἔστι δὲ ὁ ἠριδανὸς τῆς γειτνιώσης τῇ ἰταλίᾳ θαλάσσης. καλεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων βόχερνος. αἰγύπτιοι δέ φασι, νεῖλον αὐτὸν εἶναι τὸν κατηστερισμένον. Κητείης δ᾽ ὄπιθεν λοφιῆς ἀναμὶξ φορέονται, οἱ δεσμοὶ δηλαδή, εἰς ταύτην περατούμενοι. καὶ εἰς τέλος ἐρχόμενοι. τὸ δὲ ὃς κείνου. ἀντὶ τοῦ ὅστις ἀστὴρ ἐπίκειται τῇ ἀκάνθῃ τοῦ προειρημένου κήτους. ὁ γὰρ ἐπὶ τῆς ἀκάνθης ἀστὴρ, πέρας ἐστὶ τῶν δεσμῶν τῶν ἰχθύων. Οἱ δ᾽ ὀλίγῳ μέτρῳ. μέτρον λέγει τὸ μέγεθος. λέγει δὲ ὅτι μικροί εἰσι καὶ ἀμυδροί. φησὶ δὲ περὶ τῶν νοτίων ἀστέρων, τῶν μεταξὺ τοῦ πηδαλίου καὶ τοῦ κήτους διηκόντων κατὰ τῶν τοῦ λαγωοῦ πλευρῶν. οὗτοι δὲ οἱ ἀστέρες παρὰ τῶν παλαιῶν ἀστρονόμων οὐδὲν ἐτυπώθησαν οὐδὲ εἰδώλοις πεποίηνται. ὥσπερ ἅπαντα τὰ προειρημένα. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἀφανεῖς εἰσιν, ὄντες σφόδρα νότιοι, διὰ τοῦτο οὐ τυπώσεως ἔλαχον παρὰ τῶν παλαιοτέρων. οὕτω δὲ αὐτῶν ψιλῶς μνημονεύει ὑπὲρ τοῦ μήτινας ἐν τοῖς νοτίοις τούτους τοὺς ἀστέρας θεασαμένους πλανηθῆναι. τίνες δὲ εἰσὶν οἱ ἀστέρες. οὗτοι οὐ λέγει ἀλλὰ διδάσκει ὅτι μάτην φέρονται. ἀμυδροὶ δέ εἰσιν οἱ νοτιώτεροι ἀστέρες ἐπειδὴ προσγειότεροι εἰσὶ τῶν βορείων. αἱ δὲ τῆς γῆς ἀναθυμιάσεις διδόμεναι, ἀμαυροῦσι τοὺς ἀστέρας. Οὐ γάρ τοι γε τετυγμένου. οὐ γὰρ μορφωθέντος εἰδώλου ὁμοῖοι τοῖς μέλεσιν. ὁποῖα πολλὰ εἴδωλα τὰ προειρημένα πάντα ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν κείμενα, αὐτὰ τὰς αὐτὰς ὁδοὺς ἐπερχόμενα τῶν χρόνων. ἐδίδαξεν οὖν ἡμᾶς ὅτι εἰδωλοποίησαν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἀστέρας, ὑπὲρ τοῦ δισυνό-

πλείους εἶναι. οὗτοι δὲ οὐκ εἰδωλοποιήθησαν, ὡς τὰ προειρημένα.

ἑξείης στιχόωντα παρέρχεται αὐτὰ κέλευθα
αἰνυμένων ἐτέων· τά τις ἀνδρῶν οὐκέτ' ἐόντων
ἐφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν ἅπαντ' ὀνόμασι καλέσσαι
ἤλιθα μορφώσας. οὐ γὰρ κ' ἐδυνήσατο πάντων
οἰόθι κεκριμένων ὄνομ' εἰπεῖν, οὐδὲ δαῆναι.
πολλοὶ γὰρ πάντη, πολέων δ' ἐπὶ ἶσα πέλονται
μέτρα τε καὶ χροιή· πάντες γε μὲν ἀμφιέλικτοι.
τῷ καὶ ὁμηγερέας ἐείσατο ποιήσασθαι
ἀστέρας, ὄφρ' ἐπιτὰξ ἄλλῳ παρακείμενος ἄλλος
εἴδεα σημαίνοιεν. ἄφαρ δ' ὀνομαστὰ γένοιτο
ἄστρα· καὶ οὐκέτι νῦν ὑπὸ θαύματι τέλλεται ἀστήρ·
ἀλλ' οἱ μὲν, καθαροῖς ἐναρηρότες εἰδώλοισι
φαίνονται. τὰ δ' ἔνερθε διωκομένοιο λαγωοῦ
πάντα μάλ' ἠερόεντα, καὶ οὐκ ὀνομαστὰ φέρονται.

Ἑξείης στιχόωντα. περὶ τῶν λοιπῶν διαλέγεται ἀστέρων. ὅτι ἕκαστος αὐτῶν τὰς αὐτὰς ὁδοὺς καὶ περιφορὰς ἔχει. ἀφ' οὗ γὰρ ἂν σημείου τοῦ ὁρίζοντος ὁ ἀστὴρ ἀνατέλλῃ, εἰς ἐκεῖνο πάλιν τὸ σημεῖον ἀνατέλλει. καὶ εἰς οἷον ἂν μέρος δύσιν ποιήσηται, πάλιν δυόμενος, οὐκ εἰς ἕτερον μέρος δύσεται. τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐπὶ πάντων· ἕκαστον γὰρ κατὰ τὰ αὐτὰ σημεῖα ἀνατέλλει καὶ δύει.

Τά τις ἀνδρῶν οὐκέτ' ἐόντων. τὰ εἴδωλα τῶν οὐκέτι ὄντων ἀνδρῶν παλαιός τις ἀνὴρ ἐσκέψατο, καὶ διενοήθη ἅπαντα ἀθρόως ὁμοῦ μορφώσας καὶ ὄνομα θεὶς ἑκάστῳ. οὐ γὰρ ἠδυνήθη πάντων τῶν ἀστέρων καθ' ἕνα διακεκριμένων ὄνομα εἰπεῖν ἢ μαθεῖν. ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν Κηφέα λέγει καὶ τοξότην. εἰπὼν δὲ τὰ ἄλλα πάντα, διετύπωσε. καὶ προσηγορίαν πάσῃ τῇ διατυπώσει δέδωκε τοξότην. εἰπὼν καὶ λέοντα, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐδίδαξεν ἡμᾶς καὶ πῶς εἰδωλοποιήθησαν, καὶ δι' ἣν χρείαν.

Ἤλιθα μορφώσας. πολλοὶ γάρ εἰσιν ἀστέρες κατὰ πᾶν μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ πολλῶν ἴσα τὰ μεγέθη εἰσί. καὶ τὸ φῶς καὶ αἱ χρόαι ὅμοιαι, καὶ πάντα εἰσὶν ἀμφιέλικτοι, οἷον συμπεριφερόμενοι τῷ οὐρανῷ ἀνατέλλοντές τε καὶ δύοντες. ἐπεὶ οὖν πολλά ἐστι τὰ ὁμοιούμενα αὐτῶν, οὐκ ἠδύνατο ἰδίως, καὶ καθ' ἓν σκοπεῖν. διὸ καὶ περὶ τὸ αὐτὸ ἔδοξεν αὐτοῖς συναγαγεῖν ἀστέρας πλείους. εὐεπίγνωστον τὸ σχῆμα ἀπεργαζομένους.

Τῷ καὶ ὁμηγερέας. διὰ ταύτην φησὶ τὴν αἰτίαν αὐτοῖς ἐξ ἀρχῆς τὴν διατύπωσιν ποιησαμένοις ἔδοξεν ὁμηγερέας καὶ ἅμα πλείονας ποιήσασθαι καὶ διατάξαι ἀστέρας, ὅπως ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν ἄλλῳ παρακείμενος ἄλλος ἰδέας καὶ μορφώσεις ἀποτελοίη. εὐθέως οὖν ἐγένετο τὰ εἴδωλα, τὰ προειρημένα. ταῦτα τὰ παρ' ἐκείνων μορφωθέντα ὀνομαστά. καὶ νῦν οὐκέτι ἐν θαύματι ἀνατέλλει ἀστήρ. οὐ καινίζεται τῇ καινότητι δι' ὅλως. πάλαι γὰρ τὴν ὄψιν ἔχομέν τε καὶ ἔγνωμεν. εἴδεα σημαίνοιεν. τοῖς προειρημένοις εἰδώλοις. ἢ σαφεστέρως εἰπεῖν τὰς ἰδέας αὐτῶν. τὸ δὲ ἄφαρ. οὐ γὰρ ἐδύναντο πάντας ἰδίᾳ καὶ καθ' ἕνα κεχωρισμένον ὀνομάσαι, οὐδὲ μαθεῖν ἕκαστον καὶ γνῶναι οὕτω μεμιγμένων ὄντων δυνατὸν ἦν. Ἀλλ' οἱ μὲν καθαροῖσιν. περὶ τὸ ἑξῆς κατὰ τάξιν ἦλθε λοιπὸν εἰς τὸ προκείμενον. ἀλλ' οἱ μὲν προειρημένοι ἀστέρες εὐσυνόπτοι οὕτως, εἰδώλοις ἡρμοσμένοι, καὶ ἡμῖν φανεροί εἰσι. τὰ δὲ προκείμενα ἄστρα κατωτέρω κείμενα τοῦ ὑποδιωκομένου λαγωοῦ. εἴπομεν δὲ, πῶς διώκεται πάντα ἐστὶ σκοτεινὰ καὶ ἀνονόμαστα. οὐ γὰρ μορφωθέντα ὀνομασίας ἔχει. ἀλλ' ἀχλυώδη ὄντα. διὰ τὸ εἶναι νότια καὶ ἀπροσηγόρευτά ἐστι. δι' ἣν δὲ αἰτίαν μέμνηται μόνον αὐτῶν προεξεθέμεθα.

νότι

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0668
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

νειόθι δ' αἰγοκερῆος ὑπὸ πνοιῇσι νότοιο
ἰχθὺς ἐς κῆτος τετραμμένος αἰωρεῖται.
οἶος ἀπὸ προτέρων νότιον δέ ἑ κικλήσκουσιν
ἄλλοι δὲ σποράδην ὑποκείμενοι ὑδροχοῆϊ
κήτεος αἰθερίοιο καὶ ἰχθύος ἠερέθονται
μέσσοι νωχελέες καὶ ἀνώνυμοι. ἐγγύθι δέ σφων
δεξιτερῆς ἀπὸ χειρὸς ἀγαυοῦ ὑδροχόοιο
οἵη τίς τ' ὀλίγη χύσις ὕδατος ἔνθα καὶ ἔνθα
σκιδναμένου χαροποὶ καὶ ἀναλδέες εἱλίσσονται.
ἐν δέ σφιν δύο μᾶλλον ἐειδόμενοι φορέονται.
ἀστέρες οὔτε τι πολλὸν ἀπήοροι, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
εἷς μὲν ὑπ' ἀμφοτέροισι ποσὶ καλός τε μέγας τε
ὑδροχόου· ὁ δὲ κυανέου ὑπὸ κήτεος οὐρῇ
τοὺς πάντας καλέουσιν ὕδωρ, ὀλίγοι γε μὲν ἄλλοι
νειόθι τοξευτῆρος ὑπὸ προτέροισι πόδεσσι
δινωτοὶ κύκλῳ περιηγέες εἱλίσσονται.
αὐτὰρ ὑπ' αἰθομένῳ κέντρῳ τέραος μεγάλοιο
σκορπίου ἄγχι νότοιο θυτήριον αἰωρεῖται.
τοῦ δ' ἤτοι ὀλίγον μὲν ἐπὶ χρόνον ὑψόθ' ἐόντος
πεύσεαι. ἀντιπέρην γὰρ ἀείρεται ἀρκτούροιο

Νειόθι δ' αἰγοκερῆος. περὶ τοῦ νοτίου ἰχθύος διαλαμβάνει. τοῦτο πάλιν ἀπὸ τῶν προεγνωσμένων διδάσκει, ἀπὸ τοῦ αἰγοκέρωτος ἐν ταῖς τοῦ νότου πνοαῖς. σφόδρα γὰρ νότιός ἐστιν ὁ τοῦ αἰγοκέρωτος ἰχθύς. οὗτος δὲ ὁ ἰχθύς ἐστιν ὁ μέγας καλούμενος. ὃς καὶ μέχρι τοῦ λέγεται ὕδωρ, ἀπὸ τῆς τοῦ ὑδροχόου χύσεως. τούτου δὲ ἐκγόνους τοὺς δύο ἰχθῦς εἶναι λέγεται. Ἐς κῆτος τετραμμένος. τὴν γὰρ ὄψιν πρὸς τὸ κῆτος ἔχει ἀφορῶσαν. δύο οὖν δίδωσι τεκμήρια τῆς καταλήψεως, ἀπὸ τοῦ αἰγοκέρωτος. τὸ δὲ αἰωρεῖται, ἤτοι ἀπ' ἄλλων φέρεται, ἢ τὸ κυριώτερον τῶν νότων ἐστὶν ἀναμετεωριζομένην ἔχων τὴν ὄψιν ὡς πρὸς τὸ κῆτος. Οἶος ἀπὸ προτέρων. σφόδρα ἀκριβῶς, ἵνα μὴ περὶ ἰχθύος διαλαμβάνων, λίαν πλανᾷ τὸν ἀκούοντα, ὡς πρὸς τοὺς προειρημένους προστίθησι τὸ οἶος, ἀπὸ τῶν προτέρων δηλαδὴ τῶν προεγνωσμένων ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ. καλοῦσι δὲ τὸν ἰχθὺν νότιον ἀπὸ τῆς θέσεως, ἢ ὅτι πρὸς τὸν νότιόν ἐστι κύκλον.

Ἄλλοι δὲ σποράδην. πάλιν διαλαμβάνει περὶ τῶν ἀστέρων κειμένων ἐν τῷ νοτίῳ μεταξὺ τοῦ τε ἀστέρος τοῦ ὑδροχόου καὶ τοῦ κήτους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν πάλιν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν ὑπὲρ τοῦ μή τινα πλανηθῆναι ἰδόντα αὐτοὺς ἐν τῷ νότῳ κειμένους. φησὶν δὲ ὅτι ἀνονόμαστοί εἰσι. Νωχελέες. βραδεῖαν ἔχοντες τὴν κατάληψιν. ἀμυδροὶ γὰρ διὰ τὸ εἶναι περιγειοτέρους. τὸ δὲ ἐγγύθι, ὅτι ὁ ὑδροχόος ἔχει ὥσπερ ὑδρεῖον ἀπὸ ἀστέρων. ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐξ κάτω ἀστέρες φέρονται, ὕδατος χύσιν ἀπομιμούμενοι. ἔνθα δὲ καὶ ἔνθα φησί, διὰ τὰς καμπὰς τῶν ἐκχεομένων ὑδάτων τῇ δὲ κἀκεῖσε. οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἀστέρες ἐκεῖνοι. Χαροποὶ καὶ ἀναλδέες. οὐ πυροειδεῖς καὶ ἔκλαμπροι. ἢ οἱ μὴ μεγάλοι. ἀναλδέες γὰρ, τὸ αὐξάνεσθαι. τὸ δὲ ἐν σφίσιν, ἐν πᾶσι τοῖς τὸ ὕδωρ ἀποτελοῦσιν ἄστρασι μᾶλλον τῶν ἄλλων δύο ἀστέρες φανότεροι καὶ λαμπρότεροι φέρονται, οὔτε πολὺ ἀπ' ἀλλήλων διεστηκότες, οὔτε ἐπὶ πολὺ ψαύοντες ἀλλήλων. Εἷς μὲν ὁ μὲν εἷς καὶ πάνυ ἐστὶ φαιδρός, ὑπὸ τοῖς τοῦ ὑδροχόου ποσίν, ὁ δὲ ἕτερος τοῦ κυανέου κήτους ὑπὸ τὴν οὐράν.

Νειόθι τοξευτῆρος. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ὁμοίως ἀφανέστεροι ἐν κύκλου περιγραφῇ, οὓς τῶν νεωτέρων τινὲς οὐρανίσκον καλοῦσι. οἱ δὲ νότιον στέφανον. εἶναι δὲ αὐτούς, οἱ μέν, προμηθέα φασίν, οἱ δέ, ἰξίονος τροχόν. κεῖνται δέ, ὑπὸ τοῖς ἐμπροσθίοις ποσὶ τοῦ τοξότου. καὶ εἰσὶν

ἀστέρες ιθ. τὸ δὲ δινωτοί, περιηγμένοι εἰς κύκλον περὶ τὸ δῖνον τὴν ἐγκύκλιον φοράν. ὑπαιθομένῳ κέντρῳ. λαμπρῶν. λαμπρότεροι γάρ εἰσιν οἱ ἐπὶ τοῦ κέντρου ὑποκείμενοι ἀστέρες. μέγα δὲ τέρας τὸν σκορπίον φησί. διὰ τὰ προειρημένα. ὅτι δύο ζωδίων ἐπέχει τάξιν. ξ γὰρ μοιρῶν ἐστι τὸ ζώδιον. αἰθόμενον δὲ αὐτοῦ φησι τὸ κέντρον. ὡς πρὸς τοῦ σκορπίου τὰ σήματα. ἔνιοι γὰρ σφόδρα διάπυρον ἔχουσι τοῦ κέντρου τὸ τμῆμα, ὁ δὲ νοῦς, κάτω δὲ τοῦ διαπύρου κέντρου τοῦ σκορπίου θυτήριον αἰωρεῖται. ὅ ἐστιν ἤρτηται. φέρεται. τὸ δὲ ἄγχι νότοιο, ἀντὶ τοῦ σχεδὸν τοῦ νότου. νοτιώτερον γάρ ἐστι πάντων τῶν ζωδίων τὸ θυτήριον. τοῦ νοτίου πόλου ἐπιψαῦον. τὸ δὲ θυτήριον λιβανωτίδι ὅμοιόν ἐστιν ᾧ φασὶ τοὺς θεοὺς χρήσασθαι, ὅτε τοὺς τιτᾶνας κατηκοντίσαντο. ἐρατοσθένης δέ φησι, τοῦτο τὸ θυτήριον εἶναι ἐφ' ᾧ τὸ πρῶτον οἱ θεοὶ συνωμοσίαν ἐποιήσαντο, ὅτε ἐπὶ τοὺς τιτᾶνας ἐστράτευσεν ὁ ζεύς, κυκλώπων κατασκευασάντων, ἔχον ἐπὶ τοῦ πυρὸς κάλυμμα. ὅπως μὴ ἴδωσι τοῦ τοῦ κεραυνοῦ δύναμιν. ἐπιτυχόντες δὲ τῆς πράξεως, ἔθηκαν καὶ εἰς οὐρανὸν τὸ αὐτὸ κατασκεύασμα. ὃ καὶ εἰς τὰ συμπόσια φέρουσιν οἱ κοινωνεῖν βουλόμενοι, ἢ αὐτοὶ αἱρούμενοι ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς ὀμνύειν δίδοται βουλομένοις ὡς δικαιοτάτην πίστιν τηροῦσι. ἐπὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται. δεικνύντες εὐσυνωμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντεις τοῦτο ποιοῦσι. τοῦ δ' ἤτοι ὀλίγον ἀντὶ τοῦ ἐπ' ὀλίγον χρόνον τοῦτο ἐπὶ τῆς φερόμενον θεάσῃ ἑσπερίαν. ἀλλὰ δὲ, τὴν δύσιν λέγει. τὸ δὲ ἀντιπέρην ἀείρεται. ἤγουν εἰς τὸ ἐναντίον. ἐπεὶ δὲ τὸ ἐναντίον τὰς περιφορὰς ἔχει διδάσκει.

Κέλευθοι ἀρκτούρῳ τῷ μὲν ἀρκτούρῳ σφόδρα μετέωροι καὶ μεγάλαι εἰσὶν αἱ περιφοραί, ἅτε δὴ καὶ βορείῳ ὄντι. τὸ δὲ θυτήριον ταχέως ὑπὸ τὸν ἑσπέριον ὠκεανὸν δύεται. ἔλαβε δὲ τὸν ἀρκτοῦρον. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἐπιψαύει τοῦ βορείου κύκλου ἢ ἄλλου. ὥσπερ καὶ τὸ θυτήριον τοῦ ἀνταρκτικοῦ. καὶ

καὶ τῷ μὲν μάλα πολλὰ μετήοροί εἰσι κέλευθοι
ἀρκτούρῳ. τὸ δὲ θᾶσσον ὑφ' ἑσπερίην ἅλα νεῖται.
ἀλλ' ἄρα καὶ περὶ κεῖνο θυτήριον ἀρχαίη νὺξ
ἀνθρώπων κλαίουσα πόνον χειμῶνος ἔθηκεν
εἰνάλιον μέγα σῆμα. κεδαιόμεναι γὰρ ἐκείνῃ
νῆες ἀπὸ φρενός εἰσι. τὰ δ' ἄλλοθεν ἄλλα πιφάσκει
σήματ' ἐποικτείρουσα πολυρροθίους ἀνθρώπους
τῷ μή μοι πελάγει νεφέων εἰλυμένον ἄλλων
εὔχεο μεσσόθι κεῖνο φανήμεναι οὐρανῷ ἄστρον.
αὐτὸ μὲν ἀνέφελόν τε καὶ ἀγλαόν ὕψι δὲ μᾶλλον.

ἔστιν οὗτος. ἀνατέλλει μετὰ λέοντος ὁ ἀρκτοῦρος. ἰδοὺ δύο ὧραι, εἶτα παρθένος ἰδοὺ δ. εἶτα ζυγός, ἰδοὺ ὧραι ς. εἶτα σκορπίος ἰδοὺ ὧραι η, καὶ τότε μετὰ ὥραν ὀγδόην τὸ θυτήριον ἀνατέλλει. εἶτα τοξότης ὧραι ι. αἰγόκερως ιβ. ὑδροχόος ιδ. εἶτα ἰχθύες, ὧραι ις. ἐπὶ τοῦ θυτηρίου, ὧραι η. ὀκτὼ οὖν ὥρας ποιήσαν, δύεται τὸ θυτήριον. ὁ δὲ ἀρκτοῦρος, ις. ὑπέργεος μὲν γάρ ἐστιν οὗτος. ὑπόγειον δὲ ἐκεῖνο. καὶ ἐναντίον τούτου πρόεισι. διὸ καὶ τὸ μὲν θᾶττον δύεται. ὁ δὲ, μείζονας ἔχει τὰς περιφοράς. Ἀρχαίη νὺξ ἀρχαιοτέρα γάρ ἐστι τῶν θεῶν. καὶ περὶ ἡσιόδῳ. ἐκ χάεος δ' ἔρεβός τε μέλαινά τε νὺξ ἐγένοντο. φασὶ δέ τινες, ὅτι μυθικῶς τι ἐπιψαύων καὶ φυσικῶς ἅπτεται. ὅτε ἡ νὺξ ὀδυρομένη τὴν τῶν αὐτῶν ταλαιπωρίαν. τοῦ θαλαττίου χειμῶνος ἐπὶ τοῦ πάθους σημεῖον ἔθηκεν ἐκεῖνο τὸ θυτήριον. ὅτε ὁ ἥλιός ἐστιν ἐν αἰγόκερωτι τῷ τυβὶ μηνί. ὅς ἐστι παρὰ ῥωμαίοις ἰανουάριος. ὅτε ἐπὶ ὁ νότος ἐν χειμῶνι πνεῖ. Νῆες ἀπὸ φρενός, αἱ νῆες γὰρ ἀποφθειρόμεναι ἐκείνῃ ἤγουν τῇ νυκτί. οὐκ ἀρέσκονται αὐτῇ. ἀλλ' ἄχθεται

λάχεται ἐφ' οἷς κινδυνεύουσιν οἱ ἀεὶ περὶ τὸ πέλαγος. οὐκ ἀρέσκουσιν οὖν αὐτῇ. ἀποθύμιαι γάρ εἰσι τὰ δ' ἀγορεύω ἀγαθοφάσης. ἤγουν τὸ βιωφελές. ὡς γὰρ προείπομεν. καὶ φυσικῶς ἅπτεται. ὅτι ἡ νὺξ πολλὰ τεκμήρια ὑποδείκνυσιν. οἰκτείρουσα τοὺς ἀνθρώπους. τοὺς περικλυζομένους καὶ κινδυνεύοντας. δι' ὧν δὲ προεπιδείκνυσι, προσκέψασθαι τὰ μέλλοντα. τὸ δὲ παλιρροθίους. περικλυζομένους ἀνθρώπους. ῥόθια γὰρ τὰ ῥεύματα. κινεῖ δὲ αὐτοὺς κλύδωνος ὁρμαί. ὅταν οὖν συνεφὴς ὁ ἀὴρ ᾖ. φανῇ δὲ τὸ θυτήριον καθαρὸν καὶ ἀνέφελον. τὰ δὲ ἄνω νέφη κατέχηται, οἷα πολλάκις γίνεται, μάνθανε ὅτι χειμὼν ἔρχεται παραυτίκα. ἔνιοι δέ, τὸ ἐλσόμενον κεκλιμένον γράφουσι καὶ συνάπτουσι τῷ πελάγει. ἵνα ᾖ μή μοι κεκλιμένος τῷ πελάγει. σημεῖον δέ φησιν αὐτὸ νότου πνέοντος, ὁ νοῦς δὲ οὗτος μή μοι ἐν τῷ πελάγει ὤν, τὸ πλησίον τοῦ θυτηρίου καὶ ἀνωτέρω ἄγων ἀστέρων ὑπὸ νεφέλῃ κεκαλυμμένων, εὔχου αὐτὸ ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ ἀνέφελον καὶ εὐσώματον ἰδεῖν. τότε δὲ σφοδρὸς χειμὼν ἔσται. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ τὸ θυτήριον σφόδρα πλησιάζει αὐτῷ τῷ νότῳ. διὰ τοῦτο ὅταν τὰ ὑπωθῇ εἰς αὐτὸν νέφη ὁ νότος κάτωθεν πνέων, ἀποπέμπει ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτά, αὐτὸς δὲ μένει ἀνέφελος, κἀκεῖνο ἀνέφελον μένει. μὴ οὖν φησιν ἐν μέσῳ πελάγει ὢν εὔχου ἰδεῖν. τὰ μὲν ἀνωτέρω αὐτοῦ ἄστρα κεκαλυμμένα νέφεσιν. αὐτὸ δὲ ἀνέφελον. τότε δὲ χειμὼν καὶ μόχθος οὐδενὸς ἀήτης. ὅστις ὅθεν ἐκ θαλάσσης ἐμπίπτει δ' αὐθιὸς ὄμβρος. εἰλυμένον δὲ ἄγων, τουτέστιν ἐκ νεφελῶν ἄγων εἰλυμένον τὸ θυτήριον.

κυμαίνοντι νέφει πεπιεσμένον οἷά τε πολλὰ
θλίβει ἀντέλλοντος ὀπωρινοῦ βορέαο.
πολλάκι γὰρ καὶ τοῦτο νότῳ ἔπι σῆμα τιτύσκει
νὺξ αὐτή, μογεροῖσι χαριζομένη ναύτῃσιν.
οἱ δ' εἰ μέν κε πίθωνται ἐναίσιμα σημαινούσῃ
αἶψά τε κοῦφά τε πάντα, καὶ ἄρτια ποιήσωνται,
αὐτίκ' ἐλαφρότερος πέλεται πόνος· ἢν δέ κε νηὶ
ὑψόθεν ἐμπλήξῃ δεινὴ ἀνέμοιο θύελλα
αὔτως ἀπρόφατος, τὰ δὲ λαίφεα πάντα ταράξῃ,
ἄλλοτε μὲν καὶ πάμπαν ὑπόβρυχα ναυτίλλονται.
ἄλλοτε δ' εἴ κε Διὸς παρανισσομένοιο τύχωσιν
εὐχόμενοι, βορέω δὲ παραστράψῃ ἀνέμοιο,
πολλὰ μάλ' ὀτλήσαντες, ὅμως πάλιν ἐσκέψαντο
ἀλλήλους ἐπὶ νηί. νότον δ' ἐπὶ σήματι τούτῳ
δείδιθι μέχρι βορῆος ἀποστράψαντος ἴδηαι.

Κυμαίνοντι θλίβει προπέμπει ὁ μέλλων πνεῖν ἄνεμος τὰ ὑποκείμενα νέφη.

Πολλάκι δὲ τουτέστι σημεῖον αὐτὸ ποιεῖ ὑπὸ νότον. φοβοῦ τοίνυν ὑπὸ τῷ σημείῳ τοῦ θυτηρίου πνέοντα νότον, ἕως ἂν ἐπιστρέψαντος τοῦ βορέου αἰσθήσῃ. Οἱ δ' εἰ μέν κεν πείθονται. οἱ δὲ ναῦται ἐὰν μέν, πιστεύσωσι τῇ νυκτί, καθήκοντα καὶ ὠφέλιμα δηλούσῃ, καὶ εὐθέως τεκμήριον εἰδότες. ὅτι ταραχὴ ἔσται τῶν ὑδάτων, κοῦφα τὰ πάντα ταῦτα νηὶ ποιήσωνται, πρὸς σωτηρίαν τείνουσι, λέγει δὲ κοῦφα, τὸ ἐγχαλάσαι τὸ τοῦ ἀρμένου ποδί, καὶ μὴ θελονεικεῖν ἐναντίον τοῖς πνεύμασι. καὶ ὁ πόνος ἐλαφρότερος ἔσται, εἰ δὲ μὴ ἀπρόσφατος, ἤγουν ἀπροσδόκητος ἐμπεσεῖται, καὶ διαταράξει τὰ ἄρμενα μὴ χαλασθέντα. ἀλλ' ἐναντιούμενα τῷ κακῷ. τότε δὲ οἱ πλέοντες. ἔστιν ὅτε ὑπόβρυχοι, καὶ ὑπ' αὐτὸ τὸ ὕδωρ πλέουσιν, οὐχ ὑπὸ νηός, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ὑδάτων φερόμενοι. ἔστι δὲ ὅτε δὲ ἐὰν ἐπιτύχωσι τοῦ Διὸς παριόντος. ῥύονται, τοῦτο δὲ ὡς ἐν θαύματι φησὶν ὅτι εἰ μὴ ἄρα ὁ Ζεὺς παριὼν τύχῃ, καὶ εὐχομένοις ἐπέλθῃ, καὶ τοῦ βορέου ἡ δύναμις ἐναντίον τῇ τοῦ νότου πνεύσῃ, καὶ διασκορ

πίσῃ τὰ νέφη καὶ αἰθρίαν ποιήσῃ, πνεύσας γὰρ ὁ βορέας ἀεὶ σκεδαννύει τὰ νέφη, ὅμηρος, αἰθρηγενέος βορέαο. οἱ τότε πολλὰ παθόντες, πάλιν ὁρῶσιν αὐγὰς ἐν τῇ νηὶ ὄντες, καὶ ἴσασιν ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ὅπου ἂν ὦσιν.

Εἰ δέ κεν ἐν πελάγει· εἰ δὲ μεσουρανίσῃ ὁ τοῦ κενταύρου ὦμος. ὀλίγη δὲ περὶ αὐτὸν ἀχλὺς εἴη, ἤγουν τὸν ὦμον ἢ τὸν κένταυρον, τὰ δὲ ἐπὶ τῷ θυτηρίῳ σημεῖα ὅμοια εἴη, οὐ χρὴ σε νότον φαντάζεσθαι, ἀλλ' εὖρον. ὥσπερ δὲ προτέρης συνεκτέον θαλάσσης. τὸν γὰρ ὁρίζοντα καὶ ὠκεανὸν, καὶ θάλασσαν καλεῖ, ὁ δὲ νοῦς, ἐὰν δὲ τοῦ νοτίου κενταύρου ὁ ὦμος τοσοῦτον ἀπέχῃ τῆς ἀνατολῆς, ὅσον ἐπὶ τῆς δύσει, ἀντὶ τοῦ ὅτε μεσουρανῶν γάρ ἐστι, καὶ αὐτὸ μὲν τὸν κένταυρον ἢ τὸ πᾶν τὸ ἄλλο σῶμα περιβάλῃ ἐκ νεφελῶν ὀλίγη ἀορασία, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπὶ τῷ θυτηρίῳ τὰ προειρημένα σημεῖα ἀποτελοίη ἡ νύξ. οὐκέτι φησὶ νότον προσδοκᾶν, ἀλλ' αὐτὸν εὖρον ἐπὶ τῆς, ὃς ἀπὸ χειμερινῆς ἀνατολῆς πνεῖ.

εἰ δέ κεν ἐν πελάγει μὲν ἁλὸς κενταύρου ἀπείη
ὦμος. ὅσον προτέρης ὀλίγη δέ μιν εἰλύοι ἀχλὺς
αὐτὸν ἀτὰρ μετόπισθεν ἐοικότα σήματα τεύχοι
νὺξ ἐπὶ παμφανόωντι θυτηρίῳ, οὔ σε μάλα χρὴ
ἐς νότον. ἀλλ' εὔροιο περισκοπέειν ἀνέμοιο
δήεις δ' ἄστρον ἐκεῖνο δύω ὑποκείμενον ἄλλοις
τοῦ γάρ τοι τὰ μὲν ἀνδρὶ ἐοικότα νειόθι κεῖται
σκορπίου. ἱππουραῖα δ' ὑπὸ σφίσι χηλαὶ ἔχουσιν.
αὐτὰρ ὁ δεξιτερὴν αἰεὶ τανύοντι ἔοικεν,
ἀντία δινωτοῖο θυτηρίου. ἐν δέ οἱ ἀπρὶξ
ἄλλο μάλ' ἐσφήκωται, ἐληλάμενον διὰ χειρὸς
θηρίον. ὣς γάρ μιν πρότερον ἐπεφημίξαντο.
ἀλλ' ἔτι γάρ τι καὶ ἄλλο παραὶ βιὸν ἕλκεται ἄστρον
ὕδρην μιν καλέουσι. τὸ δὲ, ζώοντι ἐοικὸς
ἠνεκὲς εἰλεῖται, καί οἱ κεφαλὴ ὑπὸ μέσσον
καρκίνον ἱκνεῖται. σπείρη δ' ὑπὸ σῶμα λέοντος.
οὐρὴ δὲ κρέμαται ὑπὲρ αὐτοῦ κενταύροιο
μέσσῃ δὲ σπείρῃ κρητήρ. πυμάτῃ δ' ἐπίκειται

Ἀτὰρ μετόπισθεν· μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς διασαφεῖ εἶναι τὸν κένταυρον ἐπὶ τῷ λάμποντι θυτηρίῳ, εἶπε μὲν δὲ ὅτι ἂν εἴη αὐτὸ μόνον ἀνέφελον. τὰ ὑπεράνω δὲ αὐτοῦ νεφελώδη ἔφη τὰ ἐοικότα σημεῖα. Δήεις δ' ἄστρον· ὁ κένταυρος δυσὶ ζῳδίοις ὑπόκειται. τὰ μὲν γὰρ ἀνδρὶ εἴκελα αὐτοῦ ὑπὸ τῷ σκορπίῳ κεῖται. τὰ δὲ ἵππῳ παραπλήσια ὑπὸ ταῖς χηλαῖς. αὐτὸν μὲν οὖν ἕρμιππος χείρωνα φησὶν εἶναι. τὸ δὲ θηρίον, σύμβολον θήρας. τὸ δὲ θυτήριον, τοῦ πηλέως γάμου σημεῖον. ὁ δὲ χείρων ἐν τῷ σπηλαίῳ κατοικήσας, δικαιοσύνῃ συνέζη καὶ παιδεύσας ἀσκληπιὸν τὸν υἱὸν ἀπόλλωνος καὶ ἀχιλλέα τὸν πηλέως τὴν ἰατρικὴν καὶ ἰάσονα, πρὸς τιμὴν κατηστερίσθη. τὸ δὲ ἐσφήκωται, δυσαποσπάστως καὶ ἀσφαλῶς ἐστήρικται ἐρήρεισται. Ἀντία δινωτοῖο· ἐνταῦθα συνέλαβε σώματι ἀδιαρθρώτῳ. ὃ γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θηρίον προσηγορεύθη. Ἄλλο μάλ' ἐσφήκωται· τὸ λεγόμενον ἄγος θηρίον, οὐ πρὸς αὐτὸν τὸν κένταυρον ἀντιδιέστειλεν. ἄγρην γὰρ θηρίον λέγεται κένταυρον χείρωνα, πάντων κενταύρων λογιώτατον καὶ δικαιότατον, ἀγαγὰ πρὸς αὐτὸν διὰ στολὴν τοῦ σκορπίου. ὃς ὑπέρκειται τοῦ κενταύρου. τὸ ἄγος θηρίον εἶπεν. ἄμεινον γὰρ οὕτως ἀκούειν. Περαιόθεν· περαίω λέγεται ἡ ἀνατολὴ καὶ ὅμηρος· νῦν κεῖται μὲν περαίη δολιχή. λέγεται δὲ περαία καὶ ἡ δύσις. πέρα γὰρ τῆς γῆς ἐστι. τὸ δὲ ἕλκεται, σφόδρα κυριολεκτήσας εἶπε. λίαν γὰρ καὶ πάνυ ἐπιμήκιστον ἐκτέταται ἡ ὕδρα, ὡς τριῶν ζῳδίων μοίρας ἐπέχουσα, τοῦτ' ἔστι καρκίνου καὶ τοῦ λέοντος, καὶ τῆς παρθένου. τοῦτο δὲ τὸ ζῷον οἱ ἕλληνες ὕδραν ἐκάλεσαν, ὑπὸ ἡρακλέους κατηκοντισμένην. οἱ μέντοι αἰγύπτιοι νεῖλον εἶναι τὸ ἄστρον τοῦτο λέγουσι. ἀλόγους πιθανότητας προφέρουσι. ἡ γὰρ κεφαλὴ τοῦ ζῳδίου οὐκ ἐστὶ περὶ τὴν ἱερὰν μοῖραν τοῦ καρκί-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0672
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

νου περὶ τὸν ὕστερον μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ ῥωμαίους αὔγουστος, ὅτε τὸ μεσαίτατον ἐστὶ τῆς τοῦ νείλου ἀναβάσεως. τὰ δὲ τελευταῖα αὐτοῦ περὶ τὴν παρθένον τὸν θωθ, ὅς ἐστι σεπτέμβριος, ὅτε καὶ τὰ τελευταῖα ἐστὶ τῆς τοῦ νείλου ἀναβάσεως. ἡ δὲ οὐρὰ αὐτοῦ περὶ τὴν κεφαλὴν ὀφείλει εἶναι τοῦ κενταύρου. ἵνα καὶ ὑπὸ τὰς χηλὰς ᾖ τὸ τέλος αὐτοῦ. τῷ γὰρ φαωφὶ παύεται ὁ νεῖλος, ὅς ἐστι κατὰ ῥωμαίους ὀκτώβριος. ἄλλως τε ὁ κόραξ ἐπὶ τὴν οὐρὰν αὐτοῦ, τὸν ἐμφανῆ ἡμῖν περιΐστησι. καὶ γὰρ τῆς χροιᾶς αὐτοῦ δηλονότι τοῦ κόρακος μελαινούσης, νοοῦμεν ὅτι, τότε ἀφανὴς γίνεται ὁ νεῖλος. καὶ ὁ κρατὴρ δὲ οἰκεῖος τῇ γῇ.

εἴδωλον κόρακος, σπείρῳ κόπτοντι ἐοικός.
καὶ μὴν καὶ προκύων διδύμοις ὑπὸ καλὰ φαείνει.
ταῦτά κε θηήσαιο παρερχομένου ἐνιαυτοῦ
ἑξείης πάλιν ὥρια· τὰ γὰρ καὶ πάντα μάλ' αὔτως
οὐρανῷ εὖ ἐνάρηρεν ἀγάλματα νυκτὸς ἰούσης.
οἳ δ' ἐπιμὶξ ἄλλοι πέντ' ἀστέρες οὐδὲν ὁμοῖοι
πάντοθεν εἰδώλων δυοκαίδεκα δινεύονται.

Εἴδωλον κόρακος. τινές φασι τὸν κόρακα θεράποντα ἀπόλλωνος ὄντα, ὑπ' αὐτοῦ πεμφθῆναι, σπονδῶν χάριν, ἔκ τινος κρήνης κομιοῦντα καθαρὸν ὕδωρ ἐν κρατῆρι. ἰδόντα δὲ συκῆν ὀλύνθους ἔχουσαν, ἀναμεῖναι μέχρι πεπανθῶσι, φαγόντα δὲ οὕτω καὶ τὸ ἁμάρτημα συνθήσαντα, ἁρπάσαντά τε ὕδρον ἐκ τῆς πηγῆς ὁμοῦ τῷ κρατῆρι φέρειν καὶ λέγειν ὡς διεκώλυεν ὑδρεύσασθαι ὑπ' αὐτῆς, ἀπόλλωνα δὲ γνόντα τὸ ἀληθές, εἰς ὄρνεον αὐτὸν μεταμορφῶσαι. καὶ ποιῆσαι διψᾶν περὶ τὴν ἀκμὴν τῆς ὀπώρας. Καὶ μὴν καὶ προκύων. λοιπός ἐστι προκύων ὑπὸ τοῖς διδύμοις κείμενος. καλεῖται δὲ οὕτω. ἐπειδὴ πρὸ τοῦ κυνὸς ἑῷος ποιεῖται ἀνατολήν. ἐν τῷ δι' ἑλλάδος κλίματι. ὅτε τοῦ κυνὸς ἀνατολικώτερός ἐστι. ἀστὴρ δέ ἐστι δεκαλαμπρὸς οὗτος. ὢν εἷς ὁμωνύμως προκύων. οὗτος δὲ πρὸ τοῦ μεγάλου κυνός ἐστι. ὠρίωνος δὲ λέγεται κύων, ἐπειδὴ φιλοκύνηγος ἦν. διὸ καὶ ταῦτα οὕτω περιτίθενται τὰ σημεῖα. καὶ γὰρ ἄρκτος συνορᾶται. καὶ θηρία περὶ αὐτόν. Ταῦτά κε θηήσαιο. πληρώσας τὰ περὶ τῶν ἀστροθεσιῶν ἐπιφέρει λέγων. ταῦτα τὰ προειρημένα θεωρήσειας, τῶν ἐνιαυτῶν ἀνυομένων, ἐφεξῆς κείμενα, καὶ κατὰ τάξιν τὰς αὐτὰς ὥρας ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα. ἥ τε γὰρ παρθένος ἀεὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ ἀνατέλλει καὶ δύνει. καὶ ὁ λέων ὡσαύτως, καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ἀπλανῆ. τοῦτο γὰρ εἶπε πρὸς τοὺς πλανήτας ὅτι ἄτακτοι ἐκεῖνοι, καὶ τὴν αὐτὴν ἀφωρισμένην ἔχουσι φοράν. τὰ δὲ κατὰ τάξιν κείμενά ἐστιν. οἱ γὰρ πλάνητες οὐκ ἔχουσι τάξιν τῆς θέσεως τοιαύτην, ἀλλὰ παραμειβόμενοι καὶ μετανάσται εἰσίν. Οἱ δ' ἐπιμὶξ ἄλλοι πέντε. προειπὼν περὶ τῶν ἀπλανῶν, μεταβαίνει ἐπὶ τὸν περὶ τῶν πλανήτων λόγον. πέντε δὲ τούτους φησὶν εἶναι, δηλονότι ὑπεξαιρουμένου ἡλίου καὶ σελήνης. οὗτοι γὰρ οἱ δύο τὸ ἀνάπαλιν πορεύονται, ἀπὸ καρκίνου ἐπὶ λέοντα. καὶ ἀπὸ λέοντος ἐπὶ παρθένον. οἱ δὲ ἄλλοι ἀτάκτως φέρονται, ὅτε μὲν τοῦ ἡλίου προβαίνοντος ρκ' μοίρας. ὅτε δὲ ὄπισθεν ἀπομένοντες. ὁ δὲ λόγος, οἱ δὲ ἄλλοι πέντε πλάνητες ἐπιμὶξ δινεύονται. ἀντὶ τοῦ ἀναμεμιγμένως, οὐκ ὄντες ὅμοιοι τοῖς προτέροις ἀπλανέσι, διὰ δὲ τῶν ιβ' ζωδίων πλανῶνται. τὸ δὲ πάλιν ὥρια, πάλιν τὰς ὥρας, ἢ πάλιν κατὰ τὰς ὥρας ἀνατέλλονται καὶ δύονται. πάντοθεν εἰδώλων, πάντοθεν φέρονται ἡρμοσμένα μὴ ἔχοντα τάξιν. ἔχει γὰρ ὁ οὐρανὸς ζ'. ζώνας, οὐκ ἐπιφαινούσας τῷ ζωδιακῷ, ὧν τὴν μὲν πρώτην ἔχει ὁ κρόνος. τὴν δὲ δευτέραν, ὁ ζεύς, τὴν δὲ τρίτην. ὁ ἄρης. τὴν δὲ τετάρτην, ὁ ἥλιος. τὴν δὲ πέμπτην ἡ ἀφροδίτη. τὴν δὲ ἕκτην ὁ ἑρμῆς. τὴν δὲ ἑβδόμην ἡ σελήνη. ὁ μὲν δὴ ζωδιακὸς κύκλος αἰω-

πέρας ἐστὶ πάντων. αὗται δὲ εἰς ἰδίους κύκλους κινοῦνται. ὑποκάτω δὲ εἰσὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου ταπεινότεροι τῶν ἀπλανῶν. ἄγονται δὲ ἐν αὐτῷ ὑπὸ τῆς περὶ τὸν ζωδιακὸν κύκλον πλανώμενοι. ἐκπεπταμένοι διὰ ἴσης ὁδοῦ. δι' ἧς τὸν ἥλιον ὑπονοοῦμεν φερόμενον. καὶ ὁ μὲν κρόνος εἰς ἕκαστον ζώδιον ποιεῖ ἐνιαυτοὺς δύο, καὶ μῆνας ἕξ. μείζων γὰρ αὐτοῦ ἡ περιφορά. καὶ αὐτὸς πάντα τὸν ζωδιακὸν κύκλον διέρχεται διὰ τῶν λ̄. ὁ δὲ ζεὺς διὰ τῶν ιβ̄. ὁ δὲ ἄρης εἰς ἕκαστον ζώδιον ἡμέρας σδ̄ ποιεῖ. καὶ πάντα τὸν κύκλον αὐτὸς εἰς δύο ἐνιαυτοὺς καὶ μῆνας ε̄. ὁ δὲ ἥλιος εἰς ἕκαστον ζώδιον ποιεῖ μῆνα. καὶ τὸν κύκλον εἰς ἐνιαυτὸν πληροῖ. ἡ δὲ ἀφροδίτη κατά τινας μὲν ἐνιαυσιαίαν, κατὰ δὲ ἐνίους ὀκτωμηνιαίαν τὴν περίοδον ποιεῖ. ὁ δὲ ἑρμῆς εἰς ἓξ μῆνας, καὶ ἡμέρας ἓξ τὸν ἴδιον κύκλον ἀπαρτίζει. ἡ δὲ σελήνη εἰς ἕκαστον ζώδιον δύο ἥμισυ ἡμέρας ποιεῖ. ἐπειδὴ καὶ πάντων βραχύτερος ἐστὶν αὐτῆς ὁ κύκλος. ὡς καὶ τὸν πάντα ζωδιακὸν αὐτὴ ἐν μηνί. αὕτη μὲν ἡ τῶν πλανήτων διακόσμησις. αὐτὴ δὲ ἡ σελήνη καθ' αὑτὴν ἀφανὴς ἡμῖν ἐστιν. ὑπὸ δὲ τοῦ ἡλίου φωτιζομένη, φανερὰ ἡμῖν γίνεται. καὶ ὅτε μὲν αὐτῷ πλησιάσει, τότε καὶ φαίνεται. ὅτε δὲ αὐτοῦ χωρίζεται, κατ' ὀλίγον ἀπολήγει. καὶ πάλιν ὅσον πλησιάσει, γίνεται. διὸ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς ἡλίου θυγάτηρ λέγεται. ἐπειδὴ τὸ φῶς ἐξ αὐτοῦ ἔχει.

Οὐκ ἂν ἔτ' εἰς ἄλλους ὁρόων.

οὐκ ἂν ἔτ' εἰς ἄλλους ὁρόων ἐπιτεκμήραιο
κείνων, ἧχι κέονται, ἐπεὶ πάντες μεταναστοί.
μακροὶ δέ σφεων εἰσὶν ἑλισσομένων ἐνιαυτοί.
μακρὰ δὲ σήματα κεῖται ἀπόπροθεν εἰς ἓν ἰόντων.
οὐδ' ἔτι θαρσαλέος κείνων ἐγὼ ἄρκιος εἴην
ἀπλανέων. τά τε κύκλα τά τ' αἰθέρι σήματα δεῖξαι.

ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν τῶν φαινομένων ἐποιήσατο ἀπάντων καὶ ἀπὸ μὲν βορείων τὴν παρθένον, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄρκτου, καὶ τοῦ δράκοντος γοῦν ἐν σώμασι τὰ δ' ὅλως ἀπὸ τῶν παρακειμένων καὶ προεγνωσμένων τὰ ἑξῆς ἐδίδαξε, νῦν φησιν ὅτι περὶ τῶν πλανήτων οὐκ ἔστι τοσοῦτον εἰπεῖν. αἱ δὲ δὴ εἰς αὐτοὺς ἀφορῶν, καὶ τοὺς πλησίον αὐτῶν, ἐκείνους ἂν εὕροις· ποῦ ποτε κεῖνται. ἐπειδὴ πάντες μετανάσται, καὶ οὐκ ἐν ταυτῷ κείμενοι. ὥστε οὐκ ἂν αὐτοὺς σημειώσαιτό τις ἔκ τινος τῶν ἀπλανῶν. ὥσπερ τῇ κεφαλῇ τῆς ἀνδρομέδης τὸν ἵππον σημειούμεθα. καὶ τοῖς ποσὶ τὸν περσέα. οὐ γὰρ τῶν μενόντων εἰσίν, ἀλλὰ ἀντιφέρονται τῷ κόσμῳ.

Μακροὶ δέ σφεων εἰσί. μακροὶ δὲ καὶ πολλοὶ κυκλουμένων αὐτῶν ἐνιαυτοὶ ἔσονται. καὶ σφόδρα πολὺς ὁ τοῦ χρόνου λόγος. καὶ μακρὰ τὰ τεκμήρια, ἀπόπροθεν εἰς ἓν αὐτῶν ἰόντων, ἀντὶ τοῦ διὰ μακροῦ χρόνου κατὰ τὴν περιφορὰν εἰς ταυτὸν συνερχομένων. ἐκ τοῦ διεστηκέναι αὐτὰ τὸ μεταπολύ. αἰνίττεται δὲ τὸ εἰρημένον ὑπὸ τῶν φυσικῶν φιλοσόφων καὶ μαθηματικῶν. ὧν ὁ δοκιμώτερος πλάτων. ἐκεῖνον γὰρ εἶπον μέγαν ἐνιαυτόν, ὅταν συνέρχωνται οἱ ζ̄ οὗτοι ἀστέρες ἐν ἑνὶ ζωδίῳ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μοῖραν. τότε γὰρ συμπέρασμα τῆς οἰκουμένης γίνεται. καὶ ἀπόλλυται ὅλος ὁ κόσμος συνελθόντων αὐτῶν καὶ πάλιν κινηθέντων ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ἀναίνεσιν καὶ κτίσιν εἶναι κόσμου ἄλλου ἔφασαν. ἐψήφισαν δὲ καὶ εὗρον γίνεσθαι ἐν μυριάσι πολλῶν ἐνιαυτῶν. ὅταν οὖν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου, ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον καταντήσωσιν οἱ πάντες, ἐνιαυτός ἐστιν. ὅταν γὰρ ἀφ' οὗ τις ἄρξηται σημείου ὁ χρόνος ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάλιν ἔλθῃ, ἐνιαυτός ἐστιν. Οὐκέτι θαρσαλέος κείνων ἐγώ. μέχρι τούτου στικτέον. εἶτα πάλιν ἀρκτέον τὸ ἄρκιος εἴην ἀναγνωστέον. ἵν' ᾖ ἤδη ἂν δυνατὸς

περὶ

περὶ τῶν πλανήτων εἰπεῖν. ἀρκεῖ δὲ αὐτῷ ἔμοιγε τὸ περὶ τῶν ἀπλανῶν μάθημα. γνώριμον δὲ φησὶν αὐτάρκης καὶ τῶν ἀπλανῶν τάς τε περιστροφὰς καὶ περιφορὰς καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ σημεῖα εἰπεῖν. αἰτία δὲ τούτων. ἡ τῶν περὶ αὐτὰ γινομένων ποικιλία. στηριγμοί. προηγήσεις. ὑπολείψεις. ὑπὸ πολλοὶ ἑωθινοί τε καὶ ἑσπέριοι. καὶ τὰ τούτων ἀδελφά. φαίνονται δὲ ἀνώμαλοι. καὶ τοῖς χρόνοις ἀνόμοιοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ ἴσως οὐδὲ προηκριβώσατο περὶ τούτων. ἐπεὶ οὐδὲ ῥᾴδιόν ἐστι τὸ περὶ τούτων θεῖναι εἰς ποίησιν. ἐχώρει γὰρ ἂν εἰς ἀριθμοὺς καὶ μέτρα καὶ λεπτὰ καὶ μόρια. ὅταν δὲ τῶν πλανήτων, οὐ δυνατόν ἐστι τοὺς κύκλους εἰπεῖν. εὔδηλον ὅτι οὐδὲ τὰ ἐν τῷ αἰθέρι σημεῖα. ὅθεν καὶ εἰκότως ὑποτιμᾶται τὴν αὑτοῦ ἀδυναμίαν. φήσαντι ἀδύνατον εἶναι περὶ τούτων λέγειν. ἅπαξ ἁπλῶς προθέμενος περὶ τῶν φαινομένων εἰπεῖν. ἡ δὲ φράσις πέπλεκται. καὶ δεῖ κοινὸν τά τε κύκλα καὶ τὰ σημεῖα εἰπεῖν. ἵν' ᾖ τῶν μὲν πλανήτων τὰ σημεῖα καὶ τὰ κύκλα οὐ θαρρῶ εἰπεῖν. ἐκείνων δέ, τουτέστι τῶν ἀπλανῶν, ἀρκιός εἰμι.

ἤτοι μέν, τάγ' ἔκειται ἀλίγκια δινωτοῖσι
τέσσαρα. τῶν κε μάλιστα ποθὴ ὄφελός τε γένοιτο
μέτρα περισκοπέοντι πλανομενάων ἐνιαυτῶν
σήματα δ' εὖ μάλα πᾶσιν ἐπιρρήδην περίκειται
πολλά τε καὶ σχεδόθεν πάντῃ συνεργμένα πάντα.

Ἤτοι μέν, τάγ' ἔκειται. διδάξας τὰ περὶ τῶν φαινομένων, ἦλθε πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν κύκλων διδασκαλίαν. οἵτινες αὐτοὶ μὲν καθ' αὑτοὺς ἀφανεῖς εἰσιν ἡμῖν, πλὴν τοῦ γαλαξίου. ὅτι ἐστὶ νεφελώδης. ἀπὸ τῶν ἐπιφαινομένων ἢ αὐτῶν ζῳδίων, γίνεται τὴν κατάληψιν. ποιεῖται δὲ λόγον περὶ τῶν τεσσάρων κύκλων. τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ καὶ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ χειμερινοῦ καὶ τοῦ ζῳδιακοῦ. οὗτοι γάρ εἰσι μάλιστα βιωφελεῖς. ὁ δὲ ἀρκτικὸς καὶ ἀνταρκτικὸς καὶ ὁ γαλαξίας, οὐδεμίαν τροπῆς ὠφέλειαν ἔχουσι. καὶ ὁ μὲν θερινὸς τροπικός, ὅτι ἐν καρκίνῳ γενόμενος ὁ ἥλιος ἄρχεται τὸ θέρος ποιεῖν. ὁ δὲ ἰσημερινός, ὅτι δύο ποιεῖ ἰσημερίας. μία μὲν ἐαρινὴ τῷ κριῷ φαμενώθ, ὅς ἐστι κατὰ ῥωμαίους μάρτιος. ὅτε προσθήκην λαμβάνουσιν αἱ ἡμέραι. ἑτέρα δέ, χειμερινὴ ἐν ταῖς χηλαῖς, ἐν τῷ ζυγῷ τοῦ φαωφὶ μηνί, ὅς ἐστιν ὀκτώβριος. ὅτε καὶ αἱ νύκτες προσθήκην λαμβάνουσιν. ὁ δὲ χειμερινός. ὅτι ἐν αἰγοκέρωτι ἄρχεται τὸν χειμῶνα ποιεῖν. ὁ δὲ ζῳδιακός, ὅτι διαπορευόμενος τούτου ὁ ἥλιος ἐνιαυτὸς τοῦ χειμῶνός τε καὶ τοῦ θέρους ἀεὶ προσγίνεται. τὸ δὲ ἐναλίγκια δινωτοῖσιν, ἤγουν ὅμοια ὄντα περιφερέσιν, οἱονεὶ τροχοῖς διὰ κυκλοτερῆ. Τῶν καὶ μάλιστα. τούτων τῶν τεσσάρων κύκλων φησί. ποθὴ γένοιτο καὶ ὄφελος. ποθὴ μέν, ὅτι δεῖ εἰδέναι ποίου ἐπιφαύσας ποίαν τροπὴν ποιεῖ. ὠφέλεια δέ, ὅτι τοῖς πράγμασιν εὐκαίρως ἐπιβαλλόμενοι. ἢ ἐν τῷ γεωργεῖν ἢ ἐν τῷ πλεῖν. Μέτρα. ἤγουν τὰς τοῦ ἡλίου τροπὰς καὶ περιόδους περισκοποῦντι, ἀνομένων τῶν ἐνιαυτῶν. ἑκάστου γὰρ τροπὴ ἡ περίοδος. Σήματα δ' εὖ μάλα. ἐπειδὴ οὐχὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀόρατοί εἰσι καὶ οὐ καταλαμβάνονται. διὰ τοῦτό φησιν, ὅτι σημεῖα ἑκάστου ἐπιρρήδην καὶ δυνάμενα ληφθῆναι ἐκ τοῦ συνεχοῦς καὶ πανταχόθεν συνημμένα κεῖνται. ἐρεῖ δὲ τὰ σημεῖα κατωτέρω. λέγει δὲ σήματα αὐτοὺς τοὺς ἀστέρας τῶν κύκλων. δι' ὧν γράφονται σαφῶς, ὧν τὰ μέν, περὶ αὐτούς. τὰ δὲ ἐπ' αὐτούς. τὰ δὲ συνεχῶς. συνεργμένα δέ, ἀντὶ τοῦ συνηρμοσμένα.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0675
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

αὐτοὶ δ' ἀπλανέες καὶ ἀρηρότες ἀλλήλοισι
πάντες. ἀτὰρ μέτρῳ γε δύω δυσὶν ἀντιφέρονται.
εἴποτέ τοι νυκτὸς καθαρῆς ὅτε πάντας ἀγαυοὺς
ἀστέρας ἀνθρώποις ἐπιδείκνυται οὐρανίη νύξ.
οὐδέ τις ἀμβλείων φέρεται νεομήνι σελήνῃ
ἀλλὰ τάγε κνέφαος διαφαίνεται ὀξέα πάντα.
εἴποτέ τοι τῆμος δὲ περὶ φρεσὶν ἵκετο θαῦμα.
σκεψαμένῳ πάντῃ κεκεασμένον εὐρέι κύκλῳ
οὐρανόν. εἰ καί τις τοῦτο ὑποστὰς ἄλλος ἔδειξε
κεῖνο περιγληνὲς τροχαλὸν γάλα μιν καλέουσι.
τῷ δ' ἤτοι χροιὴν μὲν ἀλίγκιος οὐκέτι κύκλος
δινεῖται. τὰ δὲ μέτρα τόσοι πισύρων περ ἐόντων
οἱ δύο. τοὶ δὲ σφέων μέγα μείονες ἐλίσσονται.

Αὐτοὶ δ' ἀπλανέες. αὐτοὶ δὲ οἱ κύκλοι ἀπλανεῖς καὶ προσηρμοσμένοι ἀλλήλοις εἰσίν. ἐγγὺς καὶ παραλλήλους αὐτοὺς εἰρήκασιν εἶναι. ἀρηρότες οὖν, ἤγουν ἡρμοσμένοι ἀλλήλοις κατὰ τὸ μέγεθος. πλὴν οὐχὶ πάντες ἴσοι εἰσίν. ἀλλ' ὁ μὲν ἰσημερινός, τῷ ζωδιακῷ. οὗτοι γὰρ μεσάζουσι τὴν σφαῖραν. ὁ δὲ θερινὸς τροπικὸς τῷ χειμερινῷ. καὶ ὅτι τοῦτο ἐστίν, ἀντιφέρεται αὐτός. αὐτὰρ μέτρῳ γε δύω δυσὶν ἀντιφέρονται. τινὲς δὲ οὕτως ἤκουσαν τὸ ἀντιφέρονται. ἀντὶ τοῦ ἐναντιοῦνται. καὶ γὰρ ἀντιφερίζειν, τὸ ἐναντιοῦσθαι, ἵν' οὕτως ἀκούωμεν. ὅτι ὁ ζωδιακὸς καὶ ὁ θερινὸς ἐναντίοι εἰσίν. ὁ μὲν γὰρ ζωδιακὸς μείζων. ὁ δέ, ἐλάσσων. καὶ πάλιν ὁ μὲν ἰσημερινὸς μείζων. ὁ δὲ χειμερινὸς ἐλάσσων. εἴποτέ τοι. εἴποτέ σοι ἀνεφέλου νυκτὸς οὔσης. ὅτε γὰρ τοὺς ἀστέρας ἀκριβέστερον ἐπιδείκνυται ἡ νύξ. καὶ οὐδεὶς τῶν ἀστέρων ἀμαυροῦται διὰ τὸ φῶς ἐκ τῆς ἡλίου περιφορᾶς. ἀλλὰ πᾶς φαίνεται, εἴποτε οὖν σοι τηνικαῦτα ἔκπληξις ἦλθε καὶ θαυμασμός. κατανοήσαντι τὸν οὐρανὸν πανταχόθεν ἡπλωμένον σφαιροειδῶς καὶ περιφερῶς, ἢ καὶ ἄλλος τις παρεστηκὼς ἔδειξεν ἐκεῖνο τὸ περίβλεπτον, ὅπερ καλοῦσι γάλα. λέγει δὲ τὸν γαλαξίαν κύκλον. οὗτος γὰρ μόνος τῶν ἄλλων ἐστὶ καταληπτός, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὥσπερ νεφελώδη πλῆσιν, ἴσθι ὅτι τούτῳ τῷ γαλαξίᾳ ὁμόχρους ἄλλος οὐδεὶς κύκλος ἐστί. τὸ οὖν ὅτε πάντας ἀγαυούς, ἤγουν ὅτε τὰ οὐράνια ὁρῶνται. ἢ ἐφ' ἧς μάλιστα ἐμφανὴς ὁ οὐρανός. ἢ τάχα κατὰ τὸ μεσονύκτιον. τότε γὰρ ἀκριβοῦνται μάλιστα τὰ ἄστρα ὀξέα φαινόμενα. τὸ δὲ ἀμβλείων, ἤγουν ἐκ τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου ἀμαυριζόμενος. τὸ δὲ διχόμηνι. γράφεται καὶ νεομήνι. ἤγουν τῇ νεωστὶ καὶ πρώτως ἐκ συνόδου φαινομένῃ. ἐπειδὴ τότε ἐμφανῆ εἰσι τὰ ἄστρα, μὴ καταυγαζόμενα ὑπὸ τοῦ σεληνιακοῦ φωτός. πάντῃ γε κεκασμένον. εἰ τοίνυν ἀσελήνου νυκτὸς οὔσης θελήσεις τὸν γαλαξίαν σκέψασθαι, ᾧ πᾶς διχοτομεῖται οὐρανός. ἔστι γὰρ τῶν μεγίστων κύκλων φανήσεταί σοι ὅμοιος γάλακτι. ἔστι γὰρ οὗτος λευκὸς λοξούμενος διὰ τῶν τροπικῶν. καὶ μικρὸν ὑπερπίπτων αὐτούς, τέμνει τὸν ζωδιακὸν κύκλον κατὰ διδύμους καὶ τοξότην. εἴρηται δὲ οὕτω. διὰ τὸ λευκαῖς νεφέλαις σημαίνεσθαι τὴν περιγραφὴν αὐτοῦ. ἐρατοσθένης δέ φησι μυθικῶς αὐτὸν διηγούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς ἥρας γάλακτος γεγονέναι ἐκχυθέντος. ἤκουσε γὰρ παρὰ τοῦ ἑρμοῦ, ὅτι οὐκ ἴδιος ἐστί. θεάσῃ οὖν ἐκεῖνο τὸ περιγληνές, τὸ καλούμενον γάλα. ὅπερ κύκλῳ τὸν οὐρανὸν περιλαμβάνει. καὶ γὰρ τοῦ ζωδιακοῦ μᾶλλον περιέλαβε τὸν οὐρανόν. ὁ μὲν γὰρ ζωδιακὸς μέχρι τῶν τροπικῶν κατείσιν. ὁ δέ, καὶ τῶν λοιπῶν σχεδὸν ἐπιψαύει. Τῷ δ' ἤτοι χροιήν. νοοῦνται μὲν καὶ ἄλλοι κύκλοι ἄπειροι, ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀστέρων τῇ περιφορᾷ γραφόμενοι. παράλληλοι περὶ τοὺς αὐτοὺς τοῦ κόσμου πόλους κείμενοι. ἄπειροι δέ, καὶ οἱ διὰ τῶν πόλων ὀρ-

θοι πρὸς τοὺς παραλλήλους καλούμενοι κόλουροι. ἄπειροι δέ. καὶ οἱ μήτε παράλληλοι. μήτε διὰ τῶν πόλων, ἀλλὰ λοξοί, πεπερασμένοι ἢ ἐν τοῖς ἀπείροις κόλουροι ἤ, ὅτι τὸ μέρος αὐτῶν ἀφαιρεῖται καὶ ἔστιν ὑπὸ γῆν. ὁ δ' ἄρατος τούτων οὐκ ἐμνήσθη οὐδενός. ὁ δὲ νοῦς, τούτῳ δὲ τῷ γαλαξίᾳ οὐδεὶς ἄλλων ἐστὶ τὴν χροιὰν ὅμοιος. διὸ καὶ οἱ ἄλλοι ἀφανεῖς. αὐτὸς δὲ φανερός ἐστι. τὸ δὲ δινεῖται συμπεριφέρεται τῷ οὐρανῷ, τῷ δὲ γαλαξίᾳ. οἱ δύο τῶν εἰρημένων τεσσάρων ἰσόμοιροί εἰσιν, ὅ τε ζωδιακός, καὶ ὁ ἰσημερινός. καὶ γὰρ καὶ οὗτοι μέγιστοι. οἱ δὲ λοιποὶ τούτου μείονες. ὅ τε χειμερινὸς καὶ θερινὸς τροπικός.

Τῶν ὁ μὲν ἐγγύθεν ἐστὶ κατερχομένου βορέαο
ἐν δέ οἱ ἀμφότεραι κεφαλαὶ διδύμων φορέονται.
ἐν δὲ τὰ γούνατα κεῖται ἀρηρότος ἡνιόχοιο.
λαιὴ ἡ κνήμη, καὶ ἀριστερὸς ὦμος ἐπ' αὐτῷ
περσέος. ἀνδρομέδης δὲ μέσην ἔχει ἀγκῶνος ὑπερθεν
δεξιτερὴν ἐπέχει. τὸ μὲν οἱ θέναρ ὑψόθι κεῖται.
ἀσσότερον βορέω γε, νότῳ δ' ἐπικέκλιται ἀγκών
ὁπλαὶ δ' ἵππειοι, καὶ ὑπαύχενιον ὀρνίθειον
ἄκρῃ σὺν κεφαλῇ. καλοί τ' ὀφιούχου ὦμοι,
αὐτὸν δινεύονται, ἐληλάμενοι περὶ κύκλον.
ἡ δ' ὀλίγον φέρεται νοτιωτέρη. οὐδ' ἐπιβάλλει
παρθένος. ἀλλὰ λέων καὶ καρκῖνος. οἱ μὲν ἄρ' ἄμφω
ἑξείης κέαται βεβλημένοι. αὐτὰρ ὁ κύκλος
τὸν μὲν ὑπὸ στῆθος καὶ γαστέρα μέχρι παρ' αἰδῶ
τέμνει. τὸν δὲ διηνεκέως ὑπένερθε χελείου
καρκῖνον. ᾗχι μάλιστα διχαιόμενόν κε νοήσῃς
ὀρθόν. ἵν' ὀφθαλμοὶ κύκλου ἑκάτερθεν ἴοιεν.
τοῦ μὲν ὅσον τε μάλιστα δι' ὀκτὼ μετρηθέντος.
πέντε μὲν ἔνδια στρέφεται καθ' ὑπέρτατα γαίης

Τῶν ὁ μὲν ἐγγύθεν. λοιπὸν ἑξῆς διδασκαλίαν ποιεῖται. ἀκολούθως πάλιν ἀπὸ τοῦ βορείου κύκλου, καί φησιν, ὁ μὲν θερινὸς πλησίον ἐστὶ τοῦ βορέου. ἐν δέ οἱ ἀμφότεραι. ἐν αὐτῷ δὴ καὶ τοῦ ἡνιόχου τὰ γόνατα. ἀρηρότος δέ, ἤγουν συνηρμοσμένου καὶ συμπεφυκότος τῷ ταύρῳ.

Ὁπλαὶ δ' ἵππειοι. αἱ δὲ τοῦ ἵππου ὁπλαὶ καὶ ὁ τοῦ ὄρνιθος αὐχὴν, σὺν αὐτῇ τῇ ἄκρᾳ κεφαλῇ. καὶ οἱ λαμπροὶ τοῦ ὀφιούχου ὦμοι, περὶ τὸν κύκλον κινοῦνται. περιελαθέντες καὶ ἐγκείμενοι.

Ἡ δ' ὀλίγον φαίνεται, σημειοῦται καί φησιν, ἡ δὲ παρθένος ὀλίγον εἰς τὸ νοτιώτερον τοῦ κύκλου φαίνεται. καὶ οὐκ ἐπιψαύει αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ λέων καὶ ὁ καρκῖνος ἐπιψαύει αὐτοῦ. ὁ γὰρ κύκλος τὸν μὲν λέοντα ὑπὸ τὸ στῆθος, καὶ τὴν γαστέρα, καὶ μέχρι τῶν αἰδοίων τέμνει. τὸν δὲ καρκῖνον δι' ὅλου τέμνει, ἄχρι τοῦ νοτίου ὀστράκου. ὑπὸ γὰρ τὰ ζώδια ἐστὶν ὁ κύκλος. αὐτὰ γὰρ ὑπέρκειται ὑπεράνω. Ἧχι μάλιστα. ὅπου μάλιστα ἐν τούτῳ τῷ ζωδίῳ συνοείσῃ, καὶ διχῶς τεμνόμενον θεωρήσεις τὸν καρκῖνον, ὀρθὸν καὶ σφόδρα καλῶς. Πέντε μ' ἔνδια στρέφεται. πρὸς τὸ κλίμα τὸ ἑλλησπόντιον καὶ λακεδαιμόνιον δοκεῖ τὴν τῶν φαινομένων πραγματείαν συντεθεῖν, καὶ ἔστι πιθανὸν ἐκεῖσε διατρίβειν. ἔνθα καὶ τοὺς λόγους ἐποίησεν, αὐτίκα ἐπεὶ τὸ ῥηθὲν αὐτοῦ. κεῖνος ὑπὸ κεφαλὴν τῆς νίσσου ἧχί περ ἄκραι. τουτέστιν ὑπὸ τοῦ ἀρκτικοῦ φέρεται κύκλου. κατὰ τὸ κλίμα ἡ μεγίστη ἡμέρα ὡρῶν δέκα τεσσάρων, καὶ τρίτου πεμπτημορίου ὥρας. τουτέστι καθότι τὰς ἀθήνας καὶ τὴν ἔφεσον κλίματος φασί. καὶ ὁ κύκλος διήρηται μοίρας. Τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ. τούτου φησὶ τοῦ κύκλου. εἰ κατὰ τὰς καταλήψεις, τὰ ιβʹ ζώδια ἢ σημεῖα, εἰς η μετρηθέντα καὶ μερισθέντα. τὰ μὲν πέντε μέρη ὑπέργεια εὑρεθήσεται, καὶ ἐν ὕψει κινούμενα, τὰ δὲ τρία, ἐν δύσει καὶ ὑπόγεια. ἐν δὲ τούτῳ τῷ κύκλῳ τροπαὶ θεριναὶ γίνονται. ἐκ δὲ τούτου τοῦ μέτρου, ἔστιν οὕτω συνιδεῖν. θῶμεν τὰς νυχθημέρου ὥρας, αἵ εἰσι κδʹ, ὧν οὖν τὸ ἐκ τῶν μερῶν αὐ-

τοῦ τὰ πέντε ἐνδιωκῶς ὑπέργεια. τὰ δὲ τρία ὑπόγεια, ἀριθμήσωμεν ἕκαστον μέρος. εἰς τρεῖς ὥρας συμπληρούμενον, ὥστε γ. ε. ιε. ὥστε εἶναι τὴν θερινὴν ἡμέραν ὡρῶν ιε. πάλιν τὰ ὑπόγεια μοίρας ἔχουσι τρεῖς, ὥστε γ. γ. θ. ὥστ᾽ ἔστιν ἡ θερινὴ νὺξ ὡρῶν θ. τὸ δὲ ἀνάπαλιν ἐπὶ τοῦ χειμῶνος, τὴν μὲν ἡμέραν ὡρῶν θ. τὴν δὲ νύκτα ιε συμβαίνει γίνεσθαι. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τόποις τοῖς ἀρκτικωτέροις, ἥ τε θερινὴ ἡμέρα καὶ ἡ χειμερινὴ νὺξ πλείων ἐστὶν ὡρῶν ιε, διὰ τὸ πλείους μοίρας τῶν πέντε ὑπεργείους εἶναι. ὅθεν εἰ καὶ ἕκαστον ζῴδιον δύο ὥρας ἐπέχει, καὶ ἥ τε χειμερινὴ νύξ, ἥ τε θερινὴ ἡμέρα δωδεκάωρος ὀφείλει εἶναι, ὅμως διὰ τὰς διαφόρους περιφοράς, ἀλλαχοῦ μὲν μείζων, ἀλλαχοῦ δὲ ἐλάττων γίνεται. τὸ δὲ ἔνδια ἡμερινά. ὑψηλὰ ὑπὲρ γῆν, παρὰ τὸν ἔνδιον καιρὸν τὸν μεσημβρινόν, ἐπεὶ ἡ μεσημβρία μεσαίτατόν ἐστι πάσης τῆς σφαίρας.

ὅσον τὰ τρία δ᾽ ἐν περάτῃ. θέρεος δέ οἱ ἐν τροπαί εἰσιν.
Ἄλλος μὲν βορέω περὶ καρκίνον ἐστήρικται.
Ἄλλος δ᾽ ἀντιόωντι νότῳ μέσον αἰγοκερῆα
τέμνει. καὶ πόδας ὑδροχόου καὶ κήτεος οὐρήν.
ἐν δέ οἱ ἐστὶ λαγωός. ἀτὰρ κυνὸς οὐ μάλα πολλήν
αἴνυται. ἀλλ᾽ ὁπόσην ἐπέχει ποσίν. ἐν δέ οἱ Ἀργώ
καὶ μέγα κεν Ταύροιο μετάφρενον. ἐν δέ τε κέντρον
σκορπίου. ἐν καὶ τόξον ἀγαυοῦ τοξευτῆρος.
τὸν πύματον καθαροῖο παρερχόμενος βορέαο

Θέρεος δέ οἱ ἐν τῷ θερινῷ κύκλῳ τροπαί εἰσι τοῦ ἡλίου κατὰ λόγον. αἱ γὰρ θεριναὶ τροπαὶ ἐν τῷ καρκίνῳ γίνονται, ἡ μοῖραν αὐτοῦ τοῦ ἡλίου ἐπέχοντος. ὃ δὲ ζῴδιον ἐν τούτῳ τῷ κύκλῳ ἐστί. μετὰ δὲ τὴν η. μοῖραν τοῦ καρκίνου, ταπεινότερος ὁ ἥλιος πρὸς ἀνάλογον ἄρχεται γίνεσθαι. καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι ἐπιδίδωσιν ἡ ἡμέρα, ἀλλ᾽ ὑφαιρεῖται. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ διὰ τῶν ὡρολογίων ἐνέργεια. ἡ γὰρ σκιὰ τοῦ γνώμονος, μετὰ τὸ παραλλάξαι τὸν ἥλιον τὴν ὀγδόην μοῖραν τοῦ καρκίνου, οὐκέτι ἐπικτείνεται. ἀλλ᾽ ἀναστέλλεται. τὸ δὲ ἐν τροπαί, τουτέστιν ἐν τῷ ζῳδίῳ τούτῳ τὸ τέλος τοῦ ὕψους καταλιμπάνει, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ νοτιώτερον τροπὴν ποιεῖται.

Ἄλλος μὲν ἐν βορέω. οὗτος μὲν οὖν φησιν ὁ κύκλος, ὡς εἴρηται ἐπὶ τὸν καρκίνον ἐστήρικται. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ ἥλιος ὑψούμενος, ποιεῖ τὴν θερινὴν τροπικὴν ὥραν. Ἄλλος δ᾽ ἀντιόωντι. περὶ τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ διαλαμβάνει καί φησιν, ἄλλος δὲ κύκλος ἐν τῷ νότῳ ἀντιόωντι. ἤγουν τῷ ἐξ ἐναντίου τοῦ βορέω. ὃς τέμνει τὸν αἰγόκερων. ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ζῳδίῳ τροπαὶ χειμεριναὶ γίνονται. τινὲς δὲ ἀντιόωντι νότου ἀμαθῶς ἔγραψαν. ἵν᾽ ἡ μετὰ λαμβάνοιτο τοῦ τοῦ νότου πνεύματος. ὅμηρος, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. οὐκ ἔστι δέ, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἄνω πλησίον βορέου ἔφη. λέγει καὶ νῦν ἐν τῷ νότῳ, ὡς ἐναντίαν θέσιν ἔχοντι τοῦ βορέω. διὰ δὲ τούτου δηλοῦται, ὅτι ὁ χειμερινὸς τροπικός, νοτιωτέραν ἔχων τὴν θέσιν ἐναντίος ἐστὶ τῷ θερινῷ τροπικῷ καὶ περιγράφει τὸν αἰγόκερων. λοιπὸν δὲ ἀπὸ τῶν ἐπιφανέντων δίδωσιν αὐτοῦ τὴν κατάληψιν.

Ἀτὰρ κυνὸς οὐ μάλα πολλὴν αἴνυται. ἤγουν μερίδα τοῦ σώματος λαμβάνει. αἴνυσθαι γὰρ τὸ λαμβάνειν. ἀλλ᾽ ὀλίγην μερίδα ἐπέχει τοῦ σώματος τοῦ κυνός, ἄχρι τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. τοσαύτην οὖν αἴνυται μερίδα, ὅσην οἱ ἄκροι οὗτοι πόδες τοῦ κυνὸς ψαύουσι. μετάφρενον. αἱ φρένες ἐν τῷ στήθει παράκεινται. μετάφρενον οὖν. τὸ μετὰ τὴν φρένα. ἤγουν τὸ ὄπισθεν τῆς φρενός, τουτέστι τὸ δίμοιρον τῆς ῥάχεως. Τὸν πύματον τοῦ τοξότου οὐκ ἔστι νοτιώτερος ἄλλος. τοῦτο οὖν φησιν. ὅτι εἰς τὸν τοξότην πύματον καὶ ἔσχατον φέρεται ὁ ἥλιος. ὡς ἐπὶ τὸν νότον κατιών, ἀπὸ τοῦ καθαροῦ βορέου. κἀκεῖνον διελθών. ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ἔρχεται ἄνω ἀπὸ τοῦ αἰγοκέρωτος. τὸ δὲ καθαροῖο, ὅτι αἰθρηγενέτης ὁ βορέας.

ἐς νότον ἠέλιος φέρεται, τρέπεταί γε μὲν αὐτοῦ
χειμέριος. καί οἱ τρία μέν, περιτέλλεται ὕψου
τῶν ὀκτώ. τὰ δὲ πέντε. κατώρυχα δινεύονται.
μεσσόθι δ' ἀμφοτέρων ὅσσος πολιοῖο γάλακτος
κύκλος ὑποστρέφεται κύκλος διχάοντι ἐοικώς.
ἐν δέ οἱ ἤματα νυξὶν ἰσαίεται ἀμφοτέρῃσιν
φθίνοντος θέρεος. τοτὲ δ' εἴαρος ἱσταμένοιο
σῆμα δέ οἱ κριὸς ταύροιό τε γούνατα κεῖται.
κριὸς μὲν κατὰ μῆκος ἐληλαμένος διὰ κύκλου.
ταύρου δὲ σκελέων. ὅσση περιφαίνεται ὀκλάξ
ἐν δέ τέ οἱ ζώνη εὐφεγγέος ὠρίωνος
καμπή τ' αἰθομένης ὕδρης ἔνι οἱ, καὶ ἐλαφρὸς
κρητήρ. ἐν δὲ κόραξ. ἐν δ' ἀστέρες οὐ μάλα πολλοὶ
χηλάων. ἐν τῷ δ' ὀφιούχεα γοῦνα φορεῖται.
οὐ μὴν αἰητοῦ ἀπαμείρεται. ἀλλά οἱ ἐγγὺς
ζηνὸς ἀητεῖται μέγας ἄγγελος. ἡ δὲ κατ' αὐτὸν
ἱππείη κεφαλή. καὶ ὑπαύχενιον εἱλίσσονται.

Τρέπεταί γε μὲν αὐτοῦ. ἐν αὐτῷ γὰρ τῷ τοξότῃ ἐν τοῖς τελευταίοις χειμερινὸς τρέπεται ὁ ἥλιος, ἀπὸ τοῦ τοξότου τελευτῶν. καὶ ἄρχεσθαι μέλλων τῷ αἰγοκέρωτι.

Καί οἱ τρία μέν. ἤτοι ἴσοι ὄντες κατὰ τὸ μέγεθος, ὁ χειμερινὸς τροπικὸς. καὶ ὁ θερινός, ὅμως ἐναντίον τι πέπονθεν ὁ χειμερινὸς τῷ θερινῷ κατὰ τὴν θέσιν. τρία μὲν γὰρ αὐτοῦ διαστήματα ὑπέργεια. τὰ δὲ πέντε ὑπόγεια. διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἥλιος αἰγοκέρωτος ἐπέχων μοῖραν η. θ, μὲν ὡρῶν τὴν ἡμέραν ποιεῖ. ιε δὲ τὴν νύκτα.

κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν τροπήν, τὰ μὲν ε ὑπὸ γῆν. τὰ δὲ γ, ὑπὲρ γῆν. Μεσσόθι δ' ἀμφοτέρων. διαλαμβάνει περὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. καὶ τούτου τὸ μέγεθος δίδωσιν ἀπὸ τοῦ ἤδη ἐγνωσμένου κύκλου τοῦ γαλαξίου. ἴσον γὰρ ἀποφαίνεται εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος τὸν ἰσημερινόν, τοῦ τε γαλαξίου καὶ τοῦ ζωδιακοῦ. πάντες γὰρ διχῶς τέμνουσι τὴν σφαῖραν. ὁ δὲ νοῦς ἀμφοτέρων τοῦ τε θερινοῦ τροπικοῦ, καὶ τοῦ χειμερινοῦ. κατὰ τὸ μέσον ἐστὶν ὁ κύκλος, ὅσος ἐστὶν ὁ τοῦ γαλαξίου. Ἐν δέ οἱ ἤματα. ἀμφότεραι δὲ αἱ ἰσημερίαι ἐν αὐτῷ γίνονται. αἱ ἡμέραι δηλαδὴ ἴσαι ταῖς νυξίν. ἰσοῦνται γὰρ περὶ μόνας τὰς πρώτας μοίρας. δύο δὲ γίνονται ἰσημερίαι, μία μέν, ὅτε φθίνει τὸ θέρος. τῇ γὰρ κε, τοῦ θώθ, ὅ ἐστι κατὰ ῥωμαίους σεπτέμβριος. γίνεται δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν χηλῶν ἡ τροπή. ἐστὶν ἰσημερία ἐστὶ μέχρι μιᾶς τῆς ἡμέρας. ἑτέρα δέ, κατὰ τὸν μάρτιον, μέχρι μὲν τῆς νυκτός. Σῆμα δέ οἱ κριός. τὴν κατάληψιν αὐτοῦ δίδωσιν ἐκ τῶν ἐπιφαινόντων αὐτῷ ζωδίων. σημεῖον δὲ ὁ κριός. ὅπου καὶ τὰ τοῦ ταύρου γόνατα κεῖνται. ἀλλ' ὁ μὲν κριὸς κατὰ τὸ μῆκος καὶ δι' ὅλου ἡρμοσμένος φέρεται τῷ κύκλῳ. τοῦ δὲ ταύρου ὅσον ἐστὶν ὀκλάσις καὶ καμπὴ τῶν σκελῶν ἅπτεται. ὁ μὲν γὰρ κριός. ὅλος ἐστὶ τῷ κύκλῳ προσηρμοσμένος. ὁ δὲ ταῦρος κατὰ μόνην τὴν τῶν σκελῶν καμπήν. Καμπή τ' αἰθομένης ὕδρης. ἡ ἀπὸ κεφαλῆς πρώτη καμπή. αἰθομένης δέ, ἤγουν ἐχούσης καυσώδη ἰόν. καυστικὸς γάρ ἐστιν αὐτῆς ὁ ἰός, καὶ εὔφορος. ἢ μὲν παρὰ τοὺς τυφῶνας ἀμβλὺ ἄλλα. ἢ φυλλοῦντες ἢ ποίην. ὅτε ἐχείμαινε, λυθὲν ὡς πυρὶ καταφλεγόμενον. ψαφαρὴ ἰνδάλλεται πέφρικεν ἢ αἰθομένης καιομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου. σφόδρα γὰρ καταλάμπεται ὑπὸ τὰ ζώδια ταῦτα οὖσα. Καὶ ἐλαφρὸς κρητήρ. ἐν αὐτῷ τῷ ἰσημερινῷ φησὶ κύκλῳ, καὶ ὁ ἐλαφρὸς κρατήρ ἐστιν. ἐλαφρὸς δὲ ὁ ἐλαφρὸς ἐγκείμενος τῷ τῆς ὕδρας σώματι. ἢ ὁ ἀλαμπής. ἀμυδροὺς γὰρ ἔχει τοὺς ἀστέρας. ἐν δ' ἀστέρες οὐ· τοῦτό φησιν ὅτι οὐ πολλοὶ ἀστέρες εἰσὶ τῶν χηλῶν. εἰσὶ γάρ, ἀλλ' ὅτι οὐ πολλοὶ τῶν ἐν χηλαῖς ἀστέρων ἐπιψαύουσι τοῦ κύκλου. αἱ γὰρ ἄκραι χηλαὶ ἐπιψαύουσιν. Οὐ μὴν αἰητοῦ. ἤγουν οὐκ ἀπολαμβάνει τινὰ μοῖραν τοῦ ἀετοῦ ὁ κύκλος. ἀλλ' ἔστιν ἐγγὺς αὐτοῦ ὁ τοῦ διὸς ἄγγελος ἀετός.

Τοὺς μὲν παραλλήλους ὀρθοὺς περιβάλλεται ἄξων
μεσσόθι πάντας ἔχων. ὁ δὲ τέταρτος ἐσφήκωται
λοξὸς ἐν ἀμφοτέροις. οἱ μέν ῥ' ἑκάτερθεν ἔχουσι
ἀντιπέρην τροπικοί, μέσσος δέ ἑ μεσσόθι τέμνει
οὔ κεν ἀθηναίης χειρῶν δεδιδαγμένος ἀνὴρ
ἄλλῃ κολλήσαιτο. κυλινδόμενα τροχάλεια
τοῖά τε καὶ τόσα πάντα περισφαιρηδὸν ἑλίσσων,
ὥς τά γ' ἐν αἰθέρι πλάγια συναρηρότα κύκλα
ἐξ ἠοῦς ἐπὶ νύκτα δινεῖται ἤματα πάντα.
καὶ τὰ μὲν, ἀντέλλει τε καὶ ἀντία νεῖσθαι δύνει
πάντα παραβλήδην μία δ' ἐν σφίσιν ἐστὶν ἑκάστου
ἑξείης ἑκάτερθε κατήλυσις ἄνοδός τε

Τοὺς μὲν παραλλήλους. Τοὺς μὲν οὖν τρεῖς κύκλους φησί. τουτέστι τροπικούς, καὶ τὸν ἰσημερινὸν ὁ ἄξων παραλλήλους κειμένους ἔχει. περιβάλλεται γὰρ αὐτοὺς καὶ περιέχεται ὑπ' αὐτῶν. διαπείρων αὐτούς. οἱ δὲ ὡς περὶ ἄξονα ὀρθοὶ μένοι εἰσὶν ἐπ' αὐτῷ. ἢ ὅτι τούτους τοὺς κύκλους παραλλήλους, ὥστε νεῖ παραβλητικῶς καὶ παραλλήλως κειμένους ὁ ἄξων τοὺς ὀρθοὺς περιφέρει. διαπείρων γὰρ τοὺς πάντας, μόνους τούτους τοὺς ὀρθοὺς κύκλους παραλλήλους ἔχει τῷ κειμένους. Ὁ δὲ τέταρτος ἐσφήκωται. περὶ τοῦ ζῳδιακοῦ λέγει. ἐπειδὴ περὶ τῶν ἄλλων τριῶν διέλαβε. τὸ δὲ ἐσφήκωται ἀντὶ τοῦ συνέχεται. ὅμηρος πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. ὁ δὲ λόγος. ὁ δὲ ζῳδιακὸς ὁ τέταρτος, συνέχεται ὑπ' ἀμφοτέρων τοῦ χειμερινοῦ καὶ τοῦ θερινοῦ λελοξωμένος. διὰ γὰρ τοῦτο ὑπὸ τῶν κύκλων συνέχεται. ἐπειδὴ λελόξωται καὶ οἱ μὲν τροπικοὶ ἀντιπέρην καὶ ἐναντίοι ἀλλήλοις κείμενοι. ὁ μὲν γὰρ βόρειος. ὁ δὲ νότιος ἑκατέρωθεν αὐτὸν ἔχουσι. καὶ ὁ μὲν θερινός, τοῦ καρκίνου ἐφάπτεται. ὁ δὲ χειμερινὸς τοῦ αἰγοκέρωτος.

Οὐκ ἂν ἀθηναίης. οὐκ ἂν παρὰ τῆς ἀθηνᾶς ἀνὴρ ζωγράφος μαθὼν, τοιαύτην σφαῖραν οὕτω γράψειεν, ὡς ἔστιν ἐν τῷ οὐρανῷ. λείπει ἡ ὑπὸ πρόθεσις, ἵν' ᾖ ὑπὸ τῶν χειρῶν τῆς ἀθηνᾶς. τὸ δὲ κολλήσειεν ἀντὶ τοῦ κατασκευάσειεν. οὐκ ἂν οὖν ὁ τεχνικώτατος τῆς ἀθηνᾶς μαθητὴς ἄμεινον συνήρμοσε τοὺς κύκλους ἢ εἰσίν. ἢ οὐκ ἂν ὑπὸ τῶν χειρῶν τῆς ἀθηνᾶς δεδιδαγμένος ἀνήρ τις, ἄλλως κολλήσειε κυλιομένους τοὺς κύκλους. ὡς αὐτοὶ ἐν τῷ αἰθέρι περὶ τὸν πλάγιον κύκλον τὸν ζῳδιακὸν ἀφ' ἡμέρας εἰς νύκτα κεκόλληνται. εἴη δ' ἂν τὸ χειρῶν δεδιδαγμένος καὶ ἑλληνισμός. ἀντὶ τοῦ κατὰ χεῖρας μαθὼν καὶ παρὰ τῆς ἀθηνᾶς διδαχθείς. καὶ ὅμηρος εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων. οὐκ ἂν οὖν ἄλλος τις κατασκευάσῃ περιφερεῖς τροχοὺς οὕτως ὡς ἔχουσιν οἱ κύκλοι. τὸ οὖν κυλινδόμενα, ἀντὶ τοῦ περιφερῆ. τροχάλεια. ἀντὶ τοῦ τροχούς. τὸ δὲ τοῖά τε καὶ τόσα, ἀντὶ τοῦ τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα κυκλοτερῆ, περιέχων καὶ περιγράφων τροχάλεια. τὸ δὲ περισφαιρηδόν. ἤγουν περὶ τὴν σφαῖραν. συναρηρότως δὲ, συνηρμοσμένως. λέγει δὲ τοῦτο ὅτι ἀκίνητά εἰσι τὰ τροπικὰ σημεῖα. ἐξ ἠοῦς ἐξ ἀνατολῆς ἐπὶ νύκτα. ἐπὶ τὴν δύσιν. ἤματα πάντα, ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τῶν ἑλλήνων ἀεικίνητός ἐστιν ὁ κόσμος.

Καὶ τὰ μέν. καὶ τὰ κύκλα μὲν ταῦτα ἀνατέλλει καὶ δύνει. τὰ πάντα κείμενα παραλλήλως. μία δὲ ἐστὶν ἑκάστου ἄνοδος καὶ δύσις. ἕκαστος γὰρ τῶν κύκλων τὸ αὐτὸ σημεῖον ἔχει, ὅθεν ἀνατέλλει καὶ ὅπου δύνει. τὸ δὲ ἑξείης ἑκάτερθεν. ἀντὶ τοῦ ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ ἐκ δύσεως καὶ ἐξ ἀνατολῆς

ἀνατολῆς ἑκάστου κύκλου, ἓν σημεῖον τὸ αὐτὸ ἀνατέλλειν καὶ δύνειν νομίζεται. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐν παραλλήλῳ σχήματι κατεστηριγμένοι, ἀνατέλλουσί τε καὶ δύνουσιν, ὁ μέντοι ζωδιακὸς οὐκέτι.

αὐτὰρ ὅ γ' ὠκεανοῦ τόσσον παραμείβεται ὕδωρ,
ὅσσον ἀπ' αἰγοκερῆος ἀνερχομένοιο μάλιστα.
καρκίνον εἰς ἀνιόντα κυλίνδεται ὅσσον ἁπάντη
ἀντέλλων ἐπέχει, τόσσον γε μὲν αὖθι δύνων.
ὅσσον δ' ὀφθαλμοῖο βολῆς ἀποτέμνεται αὐγή
ἑξάκις ἂν τόσση μιν ὑποδράμοι αὐτὰρ ἑκάστη
ἴση μετρηθεῖσα. δύω περιτέμνεται ἄστρα,

Αὐτὰρ ὅ γ' ὠκεανοῦ. ὁ ζωδιακὸς κύκλος κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ κόσμου κίνησιν. ἢ φασὶν ἄλλως, ἀπὸ ἀνατολῆς περὶ τὴν ἑξῆς ἀνατολήν. ὠκεανὸς γὰρ ὁ ὁρίζων. ὅσον ἔχει διάστημα ἀπὸ αἰγοκέρωτος ἀνατέλλοντος, ἕως ἀνατέλλοντος καρκίνου, ἀπὸ αἰγοκέρωτος μὲν χειμερινοῦ τροπικοῦ, μέχρι καρκίνου θερινοῦ τροπικοῦ, ὑπὲρ γῆν, τοσοῦτον πάλιν ἀπὸ τοῦ καρκίνου μέχρι τοῦ αἰγοκέρωτος ὑπὸ γῆν διηνεκῶς γίνεται. ἴσον γὰρ αὐτοῦ τὸ ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα τμῆμα, τῷ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα. ὅσον δὲ ἡ ἀνατολὴ τῆς δύσεως ἀπέχει, τοσοῦτον ἡ δύσις τῆς ἀνατολῆς. τὸ δὲ ὅσσον ἁπάντη, ἤγουν ὅσον ἀπὸ ἀνατολῆς ἔχει τοῦ ὁρίζοντος τοῦτον, καὶ ἐν τῇ δύσει ἐν τῷ καταφέρεσθαι. τὸ οὖν μία δέ σφεων, ἔοικε πρὸς αὐτὸ διαστολὴν εἰρῆσθαι τοῦ ζωδιακοῦ, διὰ τὸ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπὸ ἑνὸς σημείου ἀνατέλλοντας, εἰς ἓν πάλιν δύειν, τὸν δὲ ζωδιακὸν πλάτος ἀξιόλογον ἔχειν. Ὅσσον δ' ὀφθαλμοῖο. ἑξάγωνον ἐστὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, καὶ φυσικώτατον. καὶ γὰρ αἱ μέλισσαι φύσει ζῶσαι, καὶ ἄλογα τὰς κατασκευάσεις τῶν κηρίων ἑξαγώνους ποιοῦσι. τὸν μὲν οὖν κόσμον σφαιρικὸν συμβέβηκεν εἶναι. τὴν δὲ γῆν, κέντρον. ἀνάγκη οὖν ἐκβαλλομένας ὑπὸ τῆς ὄψεως περὶ τὸν οὐρανὸν εὐθείας, βεβηκότων ἡμῶν περὶ τῆς γῆς. καὶ τοῦ σχήματος τυγχάνοντος σφαιροειδοῦς ἴσας πάσας εἶναι. ἴση οὖν φησὶν ὄψεως γίνεται εὐθεῖα, ἀναβλεπόντων ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, τοσαῦται ὀφείλουσιν ἐκνεῖσθαι διὰ ὅλης τῆς περιφερείας. αὗται δὲ λαμβανόμεναι κατὰ παράλληλον σχῆμα, καὶ ἴσον ἀλλήλων ἀφεστῶσαι, δύο παραλαμβάνουσι κατὰ τὴν ἑαυτῶν μεσότητα ζώδια. οὕτω γὰρ ἀποτελοῦσι τὸ ἑξάγωνον σχῆμα. πάνυ οὖν τεχνικῶς καὶ γεωμετρικῶς διήρηκε τὸν ζωδιακὸν κύκλον εἰς τὰ δωδεκατημόρια. λέγει γὰρ ὅση ἡ ὁρατικὴ ὄψις ἐστί, τουτέστιν ἡ ἀκτὶς ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀφιεμένη, περὶ τὴν ἄνω ταύτην τοῦ οὐρανοῦ ἐπιφάνειαν, τηλικαύτην εὐθεῖαν ἐγγράψας τῷ κύκλῳ ἑξάκις. εἶτα ἑκάστην αὐτῶν τεμὼν διχῶς, εὑρήσεις ιβ τῶν ζωδίων δωδεκατημόρια. εἶτα καταριθμοῦνται τὰ ζώδια. τὸ δὲ θεώρημα. ὡς ἄρα ἡ ἐκ τοῦ κύκλου τοῦ κέντρου, ἴση ἐστὶ τῇ ἐγγραφομένῃ ἐν κύκλῳ ἑξαγώνῳ πλευρᾷ. ἀποτέμνεται δὲ αὐτὴ τοῦ περιγράφεσθαι καὶ δεικνύει. μὴ θαυμάζωμεν δέ, εἰ ἕκαστον τῶν ζωδίων τηλικοῦτον ὂν κατὰ τὸ μέγεθος, ὡς τὸ ἥμισυ ἐπέχειν τοῦ ἀπὸ γῆς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν διαστήματος, σμικρότατον ὁρᾶται. διὰ γὰρ τὸ πόρρωθεν ἡμᾶς εἶναι ἐκείνων, διὰ τοῦτο ἡμῖν μικρὰ φαίνεται, καίπερ ὄντα μεγάλα. ὡς ὁ ἥλιος παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς ἐπιστεύθη τῆς γῆς ὀκτωκαιδεκαπλασίων. καὶ ἡ πᾶσα γῆ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ὀκτωκαιδέκατόν ἐστι. καὶ ὅμως ἡ περιφέρεια αὐτοῦ οὐ πάνυ δοκεῖ μεγάλη εἶναι, ἐπειδὴ σφόδρα αὐτοῦ ἐσμὲν κεχωρισμένοι. οὕτω καὶ τὰ ἄστρα μεγάλα ἐστὶ σφόδρα καὶ ἐπὶ πολὺ ἐκτείνεται. διὰ τὸν χωρισμὸν ἡμῖν βραχέα φαίνεται ὁ ἀστὴρ δέ, ὅτι παρέλαβεν. ὅσον δὲ τῆς ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ βολίδος καὶ ἀκτῖνος, ἀποτέμνεται καὶ ἀφαιρεῖται ἡ αὐγὴ τοῦ αἰθέρος. ἑξάκις ἂν ὑποδράμῃ τὸν ζωδιακὸν ἀπαρτισμένον. ἕκαστον δὲ τῶν ἓξ εἰς δύο τεμὼν, περιτέμνει ἂν καὶ περιλάβῃ τὰ ὑπο-

κείμενα ιβ΄ ζώδια. ἐπειδὴ γὰρ ἐν παντὶ κύκλῳ ἡ ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν ἀχθεῖσα εὐθεῖα, ἑξάκις ὑποτείνει τὴν ὅλην περιφέρειαν, διὰ τοῦτο χρησάμενος τῷ πρὸς γῆν σημείῳ τῆς ἡμετέρας ὄψεως. ἥτις ἡ ἐκ κέντρου λόγον ἐπέχει πρὸς τὴν τῶν ἀπλανῶν ἄστρων σφαῖραν. ἡ δὲ ἡμετέρα ὄψις οὐδὲν τοῦ κέντρου τῆς σφαίρας διαφέρει, κατά τε τὴν θέσιν πρὸς τὸ πᾶν, καὶ ὅτι οὐδὲν διαφέρει, ἀπό τε τοῦ κέντρου τουτέστι τῆς γῆς ὁρᾶν τὰ οὐράνια, ἢ ἀπό τινος τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας κειμένων, οὔτε δὴ μικροῦ τοῦ σημείου λόγον ἐπέχοντος, χρησάμενος οὖν ὡς σημείῳ τῇ ἡμετέρᾳ ὄψει, οὕτω τὴν τοῦ ζωδιακοῦ πεποίηται περιμέτρησιν.

Ζῴδιον δέ ἑ κύκλον ἐπίκλησιν καλέουσι.
Τῷ ἔνι καρκίνος ἐστί. λέων ἐπὶ τῷ καὶ ὑπ᾽ αὐτὸν
παρθένος. αἱ δ᾽ ἐπί οἱ χηλαί, καὶ σκορπίος αὐτὸς
τοξευτής τε καὶ αἰγόκερως, ἐπὶ δ᾽ αἰγοκερῆι
ὑδροχόος. δύο δ᾽ αὐτὸν ἐπ᾽ ἰχθύες ἀστερόωνται.
τοῖς δ᾽ ἔπι κριός. ταῦρος δ᾽ ἐπὶ τῷ, δίδυμοί τε.
ἐν τοῖς ἠέλιος φέρεται δυοκαίδεκα πᾶσι.
πάντ᾽ ἐνιαυτὸν ἄγων. καί οἱ περὶ τοῦτον ἰόντι
κύκλον, ἀέξονται πᾶσαι ἐπικάρπιοι ὧραι.

Ζώδιον δὲ ἑ κύκλον. λοιπὸν τῶν ιβ΄. ζωδίων ὀνομασίαν ποιεῖται, καὶ ἄρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐπισημοτέρου ἐν τοῖς βορείοις τοῦ καρκίνου. διὰ τί δὲ ἀπὸ τοῦ καρκίνου ἤρξατο, καὶ ταῦτα τῶν αἰγυπτίων ἀεὶ ἀπὸ κριοῦ λαμβανόντων τὴν ἀρχήν, ὅτι εἰώθει ἀεὶ ἀπὸ τῶν βορείων ἄρχεσθαι. βορειότερος δὲ ἐστι πάντων ὁ καρκίνος. οἱ δὲ αἰγύπτιοι εἰκότως ἀπὸ τοῦ κριοῦ ποιοῦνται τὴν ἀρχήν, πάντα τὰ ζώδια κατὰ ἀναλογίαν λαμβάνοντες τῶν μελῶν. καὶ δὴ τὸν μὲν κριὸν κεφαλὴν εἶναί φασιν. ἐν ᾗ τὸ ἡγεμονικόν. ἐπειδὴ ὁ κριὸς τῶν προβάτων ἡγεμὼν καὶ πρόοδος ἐστι, καὶ ὅτι ἐν τῷ κριῷ ὁ ἥλιος ἰσημερίαν ποιεῖται. ταῦρον δὲ τὸν αὐχένα ἄχρι τῶν ποδῶν. οἷς εἰσιν οἱ ἰχθύες. πολλὰ δὲ αὐτῶν καθ᾽ ὁμοιότητα εἰσίν. ἔνια δέ, καὶ κατὰ πάθος ὡς ὑδροχόος, πολλῶν τὸ τηνικαῦτα καταφερομένων ὑετῶν, τοῦ ἡλίου διαβαίνοντος αὐτόν. διαφέρει δὲ ζώδιον δωδεκατημορίου, τῷ μὴ συναπαρτίζειν ἕκαστον ζώδιον τὸ δωδέκατον τοῦ ζωδιακοῦ. ἀλλ᾽ ἔνια μὲν ἐλλείπει. ὡς ἐπὶ τοῦ κριοῦ καὶ καρκίνου. ἔνια δὲ ὑπερβάλλει, ὡς ἐπὶ τοῦ σκορπίου καὶ τῆς παρθένου.

Ἐν τοῖς ἠέλιος φέρεται. ἐναντίαν τῷ παντὶ κίνησιν ποιεῖται ὁ ἥλιος, ἑκάστης ἡμέρας μίαν μοῖραν οὐχ ὅλην κινούμενος. τξε΄. οὖν πασῶν οὐσῶν τοῦ κύκλου μοιρῶν, ἐν τξε΄ ἡμέραις καὶ δ΄ μάλιστα μέρει τοῦ νυχθημέρου ὁ ἥλιος διανύει πάντα τὸν ἐνιαυτόν, ἐν τούτοις οὖν τοῖς δώδεκα ζωδίοις ὁ ἥλιος φέρεται, τὸν ἐνιαυτὸν συντελῶν ἅπαντα. ἐν ἑκάστῳ γὰρ ζωδίῳ ποιεῖ μῆνα καὶ ια΄ που ὥρας. ἐφ᾽ ἑκάστης γὰρ μοίρας μίαν ἡμέραν καὶ μικρόν τι πρὸς ἀπολεῖ. περιδινεῖται δὲ τὴν μέσην γραμμὴν τοῦ ζωδιακοῦ πρὸς μῆκος κινούμενος, καὶ οὐχ ὡς οἱ ἄλλοι πλανῆτες εἰς πλάτος. ποιεῖται δὲ τὴν πορείαν ἐναντίαν τῷ παντὶ κύκλῳ. ὁ μὲν γὰρ κύκλος ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δύσεως φέρεται. ὁ δέ, ὡς ἐπὶ ἀνατολάς, τὸ δὲ ταῦρος δ᾽ ἐπὶ τῷ, ὅτι τοῦ κριοῦ ὁ ταῦρος βραδύτερον δύνει, ἔσω καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ ἐστι. καὶ καταφερομένου τοῦ ταύρου οἱ δίδυμοι, καὶ ἑξῆς τὰ λοιπά. διὰ τοίνυν καταφορᾶς καὶ δύσεως τοῦ παντός, ἀεὶ ὑψηλότερος καὶ ἀνώτερος φαίνεται ὁ ζωδιακός, ὡς ἐπὶ τὸ φανερὸν τοῖς ἀνθρώποις. Καί οἱ περὶ τοῦτον ἰόντι. τὰς ὥρας τὰς μεταβολάς, ἃς ἡ τοῦ ἡλίου κίνησις ποιεῖ. ἃς ἐπικαρπίους καλεῖ, διὰ τὸ μητέρας εἶναι τῶν καρπῶν. καιροὶ γὰρ καρπῶν γεννήτορες. αὔξονται δέ, διανύοντος τοῦ ἡλίου τὸν πάντα κύκλον.

Τοῦ

τῶν δ' ὅσον κύλοιο κατ' ὠκεανοῖο δύνηται,
τόσσον ὑπὲρ γαίης φέρεται. πάσῃ δ' ἐπὶ νυκτὶ,
ἓξ αἰεὶ δύνουσι δυωδεκάδος κύκλοιο.
τόσσαι δ' ἀντέλλουσι. τόσον δ' ἐπὶ μῆκος ἑκάστη
νὺξ αἰεὶ τετάνυσται, ὅσον τέπερ ἥμισυ κύκλου
ἀρχομένης ἀπὸ νυκτὸς, ἀείρεται ὑψόθι γαίης.
οὔκεν ἀπόβλητον δεδοκημένῳ ἤματος εἴη
μοιράων σκέπτεσθαι, ὅτ' ἂν τέλλησιν ἑκάστη.

Τοῦ δ' ὅσον κοίλοιο. κοῖλον ὀρθῶς ἔφη τὸν ὁρίζοντα. τῷ μὲν γὰρ ἔξωθεν νοοῦντι, κυρτὸς φαίνεται. τῷ δὲ ἔνδοθεν καὶ ἀπὸ γῆς, κοῖλος. ὁ δὲ νοῦς, ὅσον δ' αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα ἐστί, τοσοῦτον καὶ ὑπὲρ γῆν ἀναφέρεται. ἀεὶ γὰρ κατὰ τὸ ἀκριβές. ἓξ μὲν ὑπὲρ γῆν ζώδια, ἓξ δὲ πάλιν ὑπὸ γῆν. γεωμετρικῶς οὖν καὶ ἀστρονομικῶς τοῦτο ἔφη.

Δυωδεκάδος κύκλοιο. τὰ μὲν γὰρ ζώδια οὔτε ἐν τῷ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου ἐστὶν ἴσα, οὔτε ἐκπεπλήρωται λ' μοιρῶν. ἔστι δὲ ἃ καὶ ὑπερπέπτωκε. τὰ δὲ πολλὰ αὐτῶν καὶ πολλαχῇ κατὰ δύσιν, καὶ οὐκ ὀρθὰ ἀναφέρεται. ὥστε οὐκ ἄν τις ἐξ αὐτῶν λάβοι τὸ ἀκριβές. τῶν δωδεκατημορίων δὲ ἕκαστον, λ' μοίρας ἔχει. καθ' ὃ γὰρ καὶ τὸν ἡλιακὸν λογίζηταί τις κύκλον. εὑρήσει μόνας ρπ' ὑπὲρ γῆς ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς μοίρας. Τόσον δ' ἐπὶ μῆκος. διὰ συντομίαν εἶπε τὰ τῶν νυκτῶν τὰ διαστήματα. ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῶν ἡμερῶν νοητέον. ὅμοιον γὰρ ὁ δὲ λόγος, ἑκάστη νὺξ ἐπὶ τοσοῦτον μῆκος γίνεται, ἢ τοσοῦτον ἔχει διάστημα τῆς περιφερείας, ὅσον ἀπὸ νυκτὸς ἀρχομένης ἐπαίρεται καὶ περιάγεται μέρος τοῦ κύκλου τὸ ἥμισυ, ἐπέχον ἓξ ζώδια. οἷον, εἰ ἀρχομένης τῆς νυκτὸς, ἀνατέλλει καρκῖνος περὶ α' καὶ δευτέραν ὥραν, τοσοῦτον ἔχει διάστημα, ἕως οὗ πάλιν ἐπὶ δύσιν ἔλθῃ. καὶ ἀνυσθέντος τοῦ ἡμικυκλίου ἀπὸ καρκίνου ἕως τοξότου, τὸ πᾶν τῆς νυκτὸς μῆκος τελεῖται. πάλιν ἢ ἀνατέλλει ἀπὸ αἰγοκέρωτος ἤρχετο ἡ νύξ. κατὰ διάμετρον οὖν ἕως τῶν διδύμων ἔχει τὴν περιφοράν. φησὶν οὖν ὅτι ἑκάστης νυκτὸς τοιοῦτόν ἐστι τὸ μῆκος, οἷον ἐπαίρεται μέρος τοῦ κύκλου, λέγω δὴ τὸ ἥμισυ, ἀρχομένης αὐτῆς. καλῶς δὲ εἶπεν, ὅσον ἄρ' ἥμισυ. ἐπειδὴ τὰ μὲν, μεγάλην ἔχει τὴν περιφοράν. τὰ περὶ τὰ βόρεια, τὰ δὲ ἥμισυ, ἐλάττονα, τὰ περὶ τὰ νότια. ἐφ' ὧν τοσοῦτον ἔσται τὸ μῆκος, ὅσον καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἡμικύκλιον. Ὅσον ἄρ' ἥμισυ κύκλου, ἀρχομένης ἀπὸ νυκτός. τοσοῦτον ἐπὶ μῆκός φησιν ἑκάστη νὺξ ἀεὶ τείνεται, καθ' ὅσον καὶ τὸ ἡμικύκλιον. διὰ δὲ τὸ τὰς νύκτας, ποτὲ μὲν, μείζους εἶναι, ποτὲ δ' ἐλάττους, καὶ μὴ φθάνειν τὸν κύκλον περιλαμβάνεσθαι πάντως, διὰ τοῦτο προσέθηκε, τὸ ἀείρεται ὑψόθι γαίης, ὡς τῶν βορείων ἅτε ὑψηλοτέρων ὄντων, καὶ τὸ ὅλον ἡμικύκλιον διὰ τῆς νυκτὸς περιλαμβανόντων.

Οὔκεν ἀπόβλητον. σφόδρα φροντίζει ὁ ἄρατος τῶν ναυτιλλομένων, καὶ διὰ πολλῶν τεκμηρίων πειρᾶται αὐτοῖς χειμαζομένοις καθ' ὅσον ἔξεστι βοηθεῖν, παρόμοιόν τι ποιῶν ἡσιόδῳ. ὁ μὲν γὰρ σφόδρα τῶν γεωργικῶν, ὁ δὲ, τῶν ναυτιλλομένων ποιεῖται ἐπιμέλειαν. οὐκ ἀδόκιμον οὖν. οὐ δὲ πάρεργον σημεῖον λέγει τοῖς ναυτιλλομένοις. ὅτι ἐὰν νυκτὸς συμβαίνῃ τι κινδυνεύσαι, ἀφοράτω, ἵνα μάθῃ, μετὰ πόσας ὥρας ἔσται ἡμέρα. καὶ ἐκ τούτου γινωσκέτω τί δεῖ ποιεῖν. ὁ δὲ νοῦς. οὐκ ἂν εἴη σοι ἀδόκιμον, τῷ τηροῦντι τὴν ἡμέραν τῆς ἐκ δεχομένω περισκοπεῖν ἕκαστον τῶν ἄστρων. ἐπειδὰν ἀνατείλῃ. ἀλλὰ τοὐναντίον ὠφέλιμον

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0683
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ἂν εἴη. ἢ οὐκ ἀδόκιμον ἔσται σοι τοῦτο παρατηροῦντι, σκέπτεσθαι τὰς τῶν ζωδίων ἀνατολάς, καὶ ἐν ποίῳ τούτων ἐστὶν ὁ ἥλιος. μαθὼν γὰρ ἐν κριῷ εἶναι αὐτόν, ἔαρος ἀρχὴν γνώσῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ταῦτα δέ τις γνούς, πότε δεῖ σπείρειν καὶ θερίζειν εἴσεται. ἕτεροι δέ, οὕτως ἐξέλαβον. ἐπιτηρεῖ πότε ἡ ἡμέρα ἐστίν, ἤγουν ἐν τίνι ζωδίῳ ἐστὶν ὁ ἥλιος. ὁ γὰρ εἰδὼς τοῦτο, εἴσεται πόση τῆς νυκτός ἐστιν ἡ ὥρα. ἐκ γὰρ τούτου καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν ἀνατολῶν καὶ συγκαταδύσεων. μοίρας δὲ εἶπε νῦν τὰ ζῴδια, δι' ὧν ὁ ἥλιος φέρεται. ἐν γὰρ τῷ, ἤματος εἴη, λείπει ἡ περί. ἵν' ᾖ, περὶ τοῦ ἤματος τῶν μοιρῶν τουτέστι τῶν ζωδίων, οὐκ ἀδόκιμον ἔσται ἐννοοῦντι καὶ θεωροῦντι σκέψασθαι καὶ διαγνῶναι, πότε ἀνατέλλει ἑκάστη μοῖρα. ἤγουν ἕκαστον ζώδιον. τὸ γὰρ καθ' ἓν ζώδιον μοῖρά ἐστι τοῦ ὅλου κύκλου. λέγονται μὲν γὰρ μοῖραι, αἱ διαιρούμεναι εἰς λεπτὰ ἑξήκοντα. λέγονται καὶ αὐτὰ τὰ ζώδια. νῦν οὖν τὴν ὅλην τοῦ ζωδίου περίληψιν μοίραν ὠνόμασεν.

αἰεὶ γὰρ τάων γε μιῇ συναέρχεται αὐτὸς
ἠέλιος. τὰς δ' ἄν γε περισκέψαιο μάλιστα
εἰς αὐτὰς ὁρόων. ἀτὰρ εἰ νεφέεσσι μέλαιναι
γίνοιτ', ἢ ὄρεος κεκρυμμέναι ἀντέλλοιεν,
σήματ' ἐπερχομένοισιν ἀρηρότα ποιήσασθαι,
αὐτὸς δ' ἂν μάλα τοι κεράων ἑκάτερθε διδοίη
ὠκεανός. τά τε πολλὰ περιστρέφεται ἑοῖ αὐτῷ.
νειόθεν ὁππῆμος κείνων φορέῃσιν ἑκάστην.
οὗ οἱ ἀφαυρότατοι ὅτε καρκίνος ἀντέλλῃσιν
ἀστέρες ἀμφοτέρωθεν ἑλισσόμενοι περίκεινται,
τοὶ μὲν δύνοντες. τοὶ δ' ἐξ ἑτέρης ἀνιόντες.

Αἰεὶ γὰρ τάων. τούτων γὰρ τῶν μοιρῶν, ἀντὶ τοῦ τούτων τῶν ζωδίων ἐνὶ ἀεὶ συνανατέλλει ὁ ἥλιος. σὺν αὐτῷ γὰρ πάλιν ἐκείνῳ τῷ ἄστρῳ. ἤγουν ζωδίῳ. δύνοντος τοῦ ἡλίου, τὰ ἄλλα ἐκ τῆς νυκτὸς αὐτόν τα, δυνατὸν περισκοπεῖν. Τὰς δ' ἄν κε περισκέψαιο. ταύτας δὲ τὰς μοίρας περισκοπούμενος ἀκριβῶς, καὶ εἰς αὐτὰς ὁρῶν, ἤγουν εἰς ἓν ἕκαστον τῶν δώδεκα ζωδίων ἀφορῶν, πάνυ ἂν δύναιο καταλαβέσθαι αὐτάς. εἰ δὲ ἐξ ὄμβρων καλύπτοιντο, ἢ ἐκ τῶν περικειμένων ὀρῶν γίνονται ἀφανεῖς κεκρυμμέναι, ἢ ἀπὸ ὄρους ἔχοιεν τὰς ἀνατολάς, ὥστε συνορᾶν ἡρμοσμένα καὶ ἀσφαλῆ, πάλιν ποιοῦσι τεκμήρια τοῖς ἐπερχομένοις, τοῖς συνανατέλλουσι τοῦ ζωδιακοῦ, περὶ ἑκάτερα, ἔν τε τῷ νοτίῳ καὶ ἐν τῷ βορείῳ καὶ ἐν ἄλλοις ἄστροις.

Αὐτὸς δ' ἂν μάλα τοι. περὶ τοῦ ὁρίζοντός φησιν, οὗ κέρατα τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν λέγει. καὶ γὰρ περιφερεῖς οὖσαι ἥ τε δύσις καὶ ἡ ἀνατολή, κέρασιν εἰσὶ παραπλήσιαι. ὁ δὲ νοῦς. αὐτὸς γὰρ ὁ ὠκεανός, ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους καὶ τοῦ δυτικοῦ τεκμήρια δίδωσιν ἔκδηλα, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα, τῶν ζωδίων καὶ τῶν λοιπῶν. καὶ γὰρ εἴτε τῆς ἀνατολῆς ἄστρα κατέχοιτο, ἐκ τῶν δύσεων τεκμήρια αὐτοῖς δίδωσιν, εἴτε τὰ ἐκ τῶν δύσεων, ἐκ τῆς ἀνατολῆς. Τά τε πολλὰ περιστρέφεται. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν δηλαδὴ τοῦ ὁρίζοντος, ἔκ τε τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου, καὶ τῶν λοιπῶν ζωδίων. λέγει δὲ τῶν ἄστρων τουτέστιν ὁ ὠκεανὸς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀρκτικῶν ἄστρων παρέχει τεκμήρια διὰ ἄστρων. ἅπερ ἕκαστον ἐκ τούτων πολλὰ περιστεφανοῦται ἑαυτῷ, καὶ περιέχεται. σὺν ἑκάστῃ γὰρ μοίρᾳ ἕκαστον ἄστρον ἀναφέρεται. ἐν τῷ ὑπογείῳ οὖν κύκλῳ ὑποτίθεται εἶναι τὸν ἥλιον καρκίνῳ. πρὶν δὴ ἀνέλθῃ, δεῖ σκοπεῖν, τά τε ἄστρα συμβαίνει,

ὅτι

ὅτι μέλλει ἡ ἡμέρα γίνεσθαι. εἶτα μεταφέρει τὸν ἥλιον ἐπὶ τὸν λέοντα. καί φησι πρὶν ἀνελθεῖν τὸν λέοντα, σκόπει τὰ παρακείμενα ἄστρα, καὶ συμβαλεῖς. εἶτα ἐπάγει ἐπὶ τὴν παρθένον τὸν ἥλιον. τὸ δὲ ὀππῆμος ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· αὐτὸς δέ σοι ὁ ὁρίζων κατὰ ἀνατολὴν καὶ δύσιν δείξει τὰ ζώδια, ἃ περιστρέφει ἐν ἑαυτῷ. τὸ δὲ περιστρέφεται ἀντὶ ἐνεργητικοῦ ἐστι. δείξει οὖν ὁπότε ἑκάστην τῶν μοιρῶν, ἀντὶ τοῦ δωδεκατημορίων ἀναφέρει, ὁπότε ἀνατέλλουσιν ἄρχεται. οὐ μὲν ἀφαυρότατοι. μέλλων διεξέρχεσθαι τὸν περὶ ἀνατολῶν καὶ δύσεων λόγον, καὶ συνανατελλόντων καὶ συγκαταδυόντων τὴν ἀρχὴν ἀπὸ καρκίνου ποιεῖται. ὃν καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου πρῶτον ὠνόμασε. καί φησιν ὅτι καρκίνου ἀνατέλλοντος, οὐκ ἀμαυρὰ οὐδὲ ἄσημα ἄστρα συνανατέλλει αὐτῷ, καὶ αὐτίκα καταδύνει. δύνειν δὲ τὸν στέφανον φησὶ κατὰ τὸ ἥμισυ. καὶ τὸν νότιον ἰχθὺν, κατὰ ῥάχιν, κατὰ ἀνακλάσεις ἐστραμμένων αὐτοῦ τῶν περὶ τὴν γαστέρα μερῶν. καὶ ἀντικαταδύνειν δέ φησι τὸν ὀφιοῦχον ἀπὸ ποδῶν μέχρι ὤμων, καὶ τὸν ὄφιν, ὃν ἔχει ἐν ταῖς χερσί, μέχρι τραχήλου.

Δύνει μὲν στέφανος. δύνει δὲ κατὰ ῥάχιν ἰχθύς.
ἥμισυ μέν κεν ἴδοιο μετήορον. ἥμισυ δ' ἤδη,
ἐσχατιαὶ βάλλουσι κατερχομένου στεφάνοιο.
αὐτὰρ ὁ γ' ἐξόπιθεν τετραμμένος, ἄλλα μὲν οὔπω
γαστέρι νειαίρῃ τὰ δ' ὑπέρτερα νυκτὶ φορεῖται
τὸν δὲ, καὶ ἐς ὤμους κατάγει μογερὸν ὀφιοῦχον
καρκίνος ἐκ γονάτων. κατάγει δ' ὄφιν αὐχένος ἐγγύς.
οὐδ' ἂν ἔτ' ἀρκτοφύλαξ εἴη πολὺς ἀμφοτέρωθεν
μείων ἤματος. τὸ δ' ἐπὶ πλέον ἔννυχος ἤδη.

Κατὰ ῥάχιν ἰχθύς. εἰς δυσμὰς φέρεται ὡς ἐπὶ τὴν ῥάχιν ὁ νότιος ἰχθύς. ἄνω δὲ νένευκεν. δύεται δὲ ταύτῃ, ἀνατέλλοντος τοῦ καρκίνου πρώτῃ ἢ δευτέρᾳ ὥρᾳ νυκτός. Ἐσχατιαὶ βάλλουσι. πάλιν περὶ τοῦ στεφάνου ἀναλαμβάνει. μέλλοντος οὖν ἀνατέλλειν τοῦ καρκίνου, τὸ ἥμισυ τοῦ στεφάνου ἴδοις ἂν ὑπέργειον. τὸ δ' ἄλλο ἥμισυ αἱ δύσεις περιέλαβον, καὶ ἀφανίζουσιν, εἰς δύσιν τοῦ στεφάνου κατιόντος. ἐσχατιὰς δὲ τὰς δύσεις φησὶν, ἐπειδὴ καὶ προτέραν τὴν ἀνατολὴν λέγει. Αὐτὰρ ὁ γ' ἐξόπιθεν, ὁ νότιος ἰχθύς. εἰς τοὐπίσω στραφεὶς καὶ οὕτως ἔχων τὴν θέσιν, τὰ μὲν ὑπέρτερα τὰ οὐραῖα, ἐν τῷ ἀφανεῖ ἔχει. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γαστέρα, ἐν τῷ μετεώρῳ. ὅπερ βίαιόν ἐστι, τὸ τὰ ὑπέρτερα λέγειν τὰ οὐραῖα· τοὐναντίον γὰρ ἔδει. διό τινες ἐπὶ τοῖς ἐναντιώμασι τοῦτο μετενηνόχασι. τὰ γὰρ ὑπέρτερα αὐτοῦ ἐπὶ κεφαλὴν ἤδη δέδυκεν, ὅτε καὶ τοῦ στεφάνου. τὰ δὲ κάτω περὶ τὴν ἐσχάτην γαστέρα ἐν τῷ μετεώρῳ ἔχει.

Τὸν δὲ καὶ ἐς ὤμους, τὸν δὲ ὀφιοῦχον ἀπὸ γονάτων μέχρι τῶν ὤμων ἐπὶ δυσμὰς ἄγει ἀνατέλλων ὁ καρκίνος, καὶ τὸν ὄφιν ἄχρι αὐχένος. μογερὸν δὲ αὐτὸν λέγει. ὅτι ὅλος περὶ τὸν ὄφιν πονεῖ. τὸ δὲ αὐχένος ἐγγὺς, ἤγουν μέχρις αὐχένος αὐτοῦ τοῦ ὀφιούχου. προσλαβεῖν δὲ τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅτι ὁ ὀφιοῦχος ἅμα διδύμοις ἀναφερομένοις, ἄρχεται δύνειν ἀπὸ ποδῶν μέχρι γονάτων. ὥστε ἀκόλουθόν ἐστι τὸ νῦν εἰρημένον. οὕτως ἔχει ὁ λόγος, μέχρι τῶν ὤμων καταφέρεται, καὶ μέχρι τοῦ αὐχένος τοῦ ὄφεως. ὀρθοῦ γὰρ αὐτοῦ δύνοντος, μέχρι τῶν γονάτων ἀπὸ τῶν ποδῶν προκαταδέδυκεν ἤδη τῶν διδύμων ἀναφερομένων. Οὐδ' ἂν ἔτ' ἀρκτοφύλαξ. οὐ πολὺς ὁ δεξιὸς οὐ φαίνεται ἀμφοτέρωθεν, τουτέστιν ἐκ τῶν ὑπὲρ γῆν καὶ τῶν ὑπὸ γῆν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὀλίγον μένει ἄνω ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ πλέον ὑπὸ γῆν. ἠμάτιος οὖν, ὑπέργειος. ἔννυχος, ὑπόγειος. οὐκ ἂν οὖν ἔτι πολὺς εἴη

οὔτε ὑπὲρ γῆν οὔτε ὑπὸ γῆν, τοῦ καρκίνου ἤδη ἀρξαμένου ἀνατέλλειν. ἀνατείλαντος δὲ, τὸ πλεῖον αὐτοῦ δεδυκός ἐστιν. ἔλαττον γάρ ἐστι τὸ ὑπὲρ γῆν. ἐπειδὴ γάρ φασιν αὐτὸν τέσσαρσι ζωδίοις ἀνατέλλουσιν αὐτίκα καταδύεσθαι, ταύρῳ, διδύμοις, καρκίνῳ, λέοντι, ὅταν ὁ καρκῖνος ἀνατέλλειν ἄρχεται, οὔθ᾽ ὑπὲρ γῆν πολύς ἐστιν, οὐδ᾽ ὑπὸ γῆν. δύο μὲν γὰρ αὐτοῦ παρεληλύθασιν ἤδη μοῖραι. δύο δέ τι λείπονται. ὅταν δὲ ἀνενεχθῇ, τρεῖς μὲν αὐτοῦ δεδύκασι, μία δέ τι ὑπολέλειπται. ταύρου δὲ ἀνατέλλοντος, αὐτὸς δύειν ἄρχεται.

τέτρασι γὰρ μοίραις ἤδη κατιόντα βοώτην
ὠκεανὸς δέχεται. ὁ δ᾽ ἐπὴν φάεος κορέσηται
βουλυτῷ ἐπέχει πλεῖον δίχα νυκτὸς ἰούσης
ἦμος ὅτ᾽ ἠελίοιο κατερχομένοιο δύηται.

Τέτρασι γὰρ μοίραις. τοῦτο ἐστὶν αἴτιον. τοῦ ἀνατείλαντος καρκίνου, τὸ φαινόμενον ὀλίγον ἔχειν ὑπὲρ γῆν τὸν βοώτην. μοίραις δὲ νῦν τοῖς ζωδίοις. ὁ δὲ λόγος, τέτρασι ζωδίοις ὁμοῦ κατιόντα τὸν βοώτην ὑποδέχεται ὁ ὁρίζων. ὁ γὰρ βοώτης ἐπιψαύει τῆς δύσεως, μετὰ χηλῶν, εἶτα μετὰ σκορπίου καὶ τοξότου. καὶ ὅτε ὁ αἰγόκερως δύει, τότε δύσιν καὶ αὐτὸς τελέως καὶ ὁλοσχερῶς δύεται. καὶ οὕτω τεσσάρων ζωδίων ἐπέχει χρόνον ἐν τῷ δύεσθαι. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ αἰγοκέρωτος ἐλθόντος εἰς δύσιν, ὁ βοώτης τελέως δύεται, ὁ δὲ καρκῖνος τότε κατὰ διάμετρον γίνεται τοῦ αἰγοκέρωτος, διὰ τοῦτο φησὶν, ὅτι ὁ βοώτης τηνικαῦτα ἠμάτιος ὀλίγον ἀείρει. ἐπειδὴ ἐν τέτρασι μοίραις δέχεται αὐτὸν ὁ ὠκεανός. διηνύθησαν δὲ λοιπὸν τοῦ καρκίνου ἀνιόντος. Ὁ δ᾽ ἐπὴν φάεος. ὁ δὲ βοώτης ἐπειδὰν τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ φαίνεσθαι κορεσθῇ ὑπέργειος ὢν, πρὸς δύσιν βαδίζει. καλῶς δὲ εἶπε κορεσθῇ. ἐπειδὴ ὑπέργειος φαινόμενος, πολὺν χρόνον ἀναλίσκει. τῆς μὲν ἡμέρας ὥρας ἕξ. τῆς δὲ νυκτὸς πάσης τὰς ιβ. διὸ χαριέντως εἶπεν, ἐπὴν κορέσηται, ὅτι τοσοῦτον χρόνον ἀναλίσκει φαινόμενος. ἀνατέλλει γὰρ τῇ παρθένῳ περὶ ἕκτην ὥραν ἡμερινὴν, εἰ καθ᾽ ὑπόθεσιν ἐν καρκίνῳ λάβωμεν τὸν ἥλιον. δύο γὰρ ὧραι καρκίνου, λέοντος δύο. παρθένου δύο ὥστε περὶ ἕκτην ὥραν ἀνατέλλει. ἐπεὶ τοίνυν τὰς τῆς ἡμέρας λοιπὰς ἓξ ὥρας ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἐστι, καὶ τὰς τῆς νυκτὸς δώδεκα, ἕως αὖθις τελείαν δύσιν ἔλθῃ, ἕως γὰρ αὖ οἱ δίδυμοι ἀνέλθωσι φαίνεται. ἐν δὲ τοῖς διδύμοις τὸ τῆς νυκτὸς συμπέρασμα, ἐπεὶ οὖν ὅλας ιη ὥρας μένει φαινόμενος, καὶ ὑπέργειός ἐστιν, διὰ τοῦτο εἶπεν ἐπειδὰν τοῦ φωτὸς κορεσθῇ, λοιπὸν πάλιν μέλλοντος καρκίνου ἀνατέλλειν, τῇ δύσει πλέον ἔχει τοῦ σώματος. Βουλυτῷ ἐπέχει. τουτέστιν ὅταν ἀναχωρήσῃ τοῦ ὑπὲρ γῆν μέρους καὶ παντελῆ δύσιν ποιήσῃ, προσλαμβάνει τῷ μεσονυκτίῳ, τουτέστι ταῖς ς ὥραις τῆς νυκτὸς ἄλλας ὥρας δύο. ὥστε ἐν ὀκτὼ ὅλαις ὥραις γίνεσθαι αὐτοῦ τὴν παντελῆ κατάδυσιν. διὸ εἶπε κἀκεῖ· αἵ τοι ἀνύκτες ἐπὶ δύοντι λέγονται. ἐπεὶ μακροτάτην ποιεῖται τὴν κατὰ δύσιν. βουλυτὸν δὲ λέγει τὴν ἑσπέραν, καθ᾽ ἣν οἱ βόες λύονται. ἢ τὸ δίχα νυκτὸς ἰούσης, τοῦτό φησιν, τὸ διπλάσιον τῆς νυκτὸς καιρὸν αὐτὸν πορευόμενον τοῦ τῆς ἡμέρας. καὶ ἀπὸ τούτου ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὅτι ἓξ ὥρας ποιεῖται τῆς ἡμέρας, τῆς δὲ νυκτὸς ιβ. φησὶν οὖν ἐπειδὰν τοῦ φωτὸς κορεσθῇ, ἐν τῇ δύσει λοιπὸν ἔχει τὸ πλεῖον τοῦ σώματος. ἐπειδὴ ἄκρα αὐτοῦ ἡ κεφαλὴ ἀπολείπεται, καὶ χεῖρες, τῆς νυκτὸς τηνικαῦτα διπλάσιον ἰούσης τῶν ἓξ ἡμερινῶν ὡρῶν. ἢ ὅτε τὸ πλέον τοῦ ἡμίσεος τῆς νυκτὸς παρέλθῃ εἰς δύο αὐτῆς τεμνομένης, τοῦ καρκίνου ἀνατέλλοντος. τότε ὁ ἀρκτοφύλαξ, τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν ὀλίγον, τὸ δὲ ἐν τῷ βουλυτῷ, τουτέστιν ἐν τῇ δύσει καὶ ὑπὸ γῆν, πλέον ἔχει. ἐμβραδύνει δὲ καὶ ἐγχρονίζει τῷ βουλυτῷ

ἤγουν

ἥξουσι τῇ δύσει, δύων πλέον τοῦ ἡμίσεος τῆς νυκτός, εἰς δύο αὐτῆς τεμνομένης, ὁπηνίκα τοῦ ἡλίου δύοντος καὶ αὐτὸς δύηται.

κεῖναί τοι καὶ νύκτες ἐπ᾽ ὀψὲ δύοντι λέγονται
ὡς οἱ μὲν δύουσιν. ὁ δ᾽ ἤματος οὐδὲν ἀφειδής.
ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ζώνη τε καὶ ἀμφοτέροισι φαεινὸς
ὤμοις ὠρίων, ξίφεος γε μὲν ἶφι πεποιθὼς
πάντα φέρων ποταμὸν, κέρας παρατείνεται ἄλλου.
ἐρχομένῳ δὲ λέοντι τὰ μὲν κατὰ πάντα φέρονται
καρκίνῳ ὅσσ᾽ ἐδύοντο καὶ αἰετός. αὐτὰρ ὅ γε γνὺξ
ἥμενος, ἄλλα μὲν ἤδη, ἀτὰρ γόνυ καὶ πόδα λαιὸν
οὔπω κυμαίνοντος ὑποστρέφει ὠκεανοῖο.
ἀντέλλει δ᾽ ὕδρης κεφαλὴ χαροπός τε λαγωὸς.
καὶ προκύων, πρότεροί τε πόδες κυνὸς αἰθομένοιο.
οὐ μέν θην ὀλίγους γαίης ὑπὸ νείατα βάλλει
παρθένος ἀντέλλουσα. λύρη τότε κυλληναίη.
καὶ δελφὶς δύνουσι, καὶ εὐποίητος ὀϊστός.
σὺν τοῖς, ὄρνιθος πρῶτα πτερὰ μέσφι παρ᾽ αὐτὴν
οὐρὴν, καὶ ποταμοῖο παρηορίαι σκιόωνται.
δύνει δ᾽ ἱππείη κεφαλὴ, δύνει δὲ καὶ αὐχὴν,
ἀντέλλει δ᾽ ὕδρη μὲν, ἐπὶ πλέον ἄχρι παρ᾽ αὐτὴν

Ὀψὲ δύοντι λέγονται. ὀψὲ δύνων ἐστὶν ὁ βοώτης διὰ τῶν φερόντων τεσσάρων μοιρῶν, τουτέστιν ἡ ὥρας ἐπέχει. ὃν καὶ ὅμηρος, ὀψὲ δύοντα βοώτην φησίν, ἀντὶ τοῦ βραδέως δυόμενον. αὗται δὲ μάλιστα αἱ περιφοραὶ ὀψὲ δύνοντος αὐτοῦ κληθήκασιν, οὐ μόνον διὰ τὸ ἐν τῷ κατωφέρεσθαι ὀκτὼ ὥρας ἐπέχειν. ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἡ ὥραι γίγνονται, ἕως ἂν δύηται παντελῶς. αὗται δὴ οὖν αἱ νύκτες μάλιστα ἐπ᾽ ὀψὲ δύοντι αὐτῷ κληθήκασιν. ὡς οἱ μὲν, δύουσι. τοῦτον τὸν τρόπον οἱ προειρημένοι δύουσιν, ὁ στέφανος, ὁ ἐν γόνασι. καὶ ὅσα προεῖπεν. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν ἀπὸ δύσεως δώδεκα ζωδίων σημείων, νῦν τὰ περὶ τῆς ἀπ᾽ ἀνατολῆς λέγει. ἀνατέλλει οὖν φησιν ὁ ὠρίων λαμπρὸς ὢν κατὰ τὴν ζώνην καὶ τοὺς ὤμους, ἔχων δὲ τὰ ἐν τῷ ξίφει λαμπροὺς ἀστέρας, καὶ συναναφέρων ποταμὸν, κέρας ἄλλου, τουτέστι τοῦ ἀνατολικοῦ. Ὁ δ᾽ ἤματι. τὰ μὲν οὖν προειρημένα ζώδια ἀνατέλλοντι τῷ καρκίνῳ αὐτίκα δύνει. ὁ δὲ ὠρίων συνανατέλλει αὐτῷ, οὐκ ἀπρεπὴς, ἀλλὰ καὶ τὴν ζώνην εὐδηλοτάτην ἔχων, καὶ τοὺς ὤμους καὶ τὸ ξίφος. ἀνατέλλει δὲ σὺν τῷ ἠριδανῷ ποταμῷ, ὅλος θεωρεῖται ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα. Ἐρχομένῳ δὲ λέοντι, ἀνατέλλοντι δὲ τοῦ λέοντος. ὅσα μὲν αὐτίκα τέδυκε τῷ καρκίνῳ, παντελῆ ποιεῖ τὴν κατάδυσιν. δύνει δὲ καὶ ὁ ἀετὸς ὅλος. τοῦ δὲ ἐν γόνασι, τὰ μὲν ἄλλα μέρη δέδυκε. τὸ δὲ γόνυ τὸ λαιὸν καὶ ἡ κνήμη καὶ ὁ πούς ἀκμὴν εἰσὶν ὑπὲρ γῆν. Ἀντέλλει δ᾽ ὕδρης κεφαλή. συνανατέλλει δὲ τῷ λέοντι ἡ κεφαλὴ τῆς ὕδρας, ὁ λαγωὸς, ὁ προκύων, καὶ τοῦ μεγάλου κυνὸς οἱ ἔμπροσθιοι πόδες. τὸ δὲ χαροπὸς, ἤγουν λαμπρὸς, τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ δὲ τοῦ καρκίνου, ἡ κεφαλὴ τοῦ λαγωοῦ ἀκριβῶς ἀνατείλασα. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οὐδὲ φανερὰ τὴν ἄκραν μόνης κεφαλῆς μνημονεύσαι, οὕτω μικροῦ ἀστέρος, ὅτε σὺν τῷ λέοντι πᾶσαν ἀνῆλθεν, εἶπε καὶ ἐμνημόνευσεν. Οὐ μέν θην. περὶ τοῦ λέοντος φανέντος ἱκανῶς εἰπὼν, λοιπὸν τὰ περὶ ἀναφορᾶς τῆς παρθένου τεκμήρια δίδωσιν. ἡ δὲ παρθένος ἀνατέλλουσα, οὐκ ὀλίγους ἀστέρας ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα βάλλει. ἀλλὰ πολλοὺς εἰς δύσιν κατάγει, τὰ λέγει ποῖος. ἡ γὰρ ἀρκαδικὴ τοῦ ἑρμοῦ λύρα. καὶ ὁ δελφὶς. τὰ ὁ ὑπὸ τὸν ἀετὸν ὀϊστός. οὗτοι γὰρ ὑπὸ δυσμὰς φέρονται. σὺν τούτοις καὶ τοῦ κύκνου τὰ πρῶτα πτερὰ περὶ ἄκρων τῶν ὤμων ἄχρι τῆς οὐρᾶς δύνει. καὶ τοῦ ἠριδανοῦ τὰ ἄκρα ἄρχεται σκιάζεσθαι. λοιπὸν γὰρ καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἠριδανοῦ πρὸς δυσμὰς φέρεται. παρηορίας γὰρ τὰς ἄκρας φησίν.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0687
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

τοῦ ἵππου ἡ δὲ κεφαλὴ δύνει. ἀνατέλλει δὲ ἡ ὕδρα ἐπὶ πλέον, ἕως τοῦ κρατῆρος. ἀναφέρονται δὲ οἱ ὀπίσθιοι πόδες τοῦ κυνός. καὶ ἡ πρύμνα τῆς ἀργοῦς. ἐμφαντικῶς δὲ εἶπεν, ἕλκων ἐξόπιθεν πρύμναν. ἡ δὲ, ἡμίτομος οὖσα, καὶ μέχρι τοῦ ἱστοῦ κατηστερισμένη φαίνεται, ὅταν ἀνατέλλῃ ὅλη ἡ παρθένος. Ὑπὲρ γαῖαν ἀναβαίνει. καὶ διὰ τὸ περὶ τῆς ἀνατολῆς παρθένου τεκμηρίων ὑπεξελθὼν, ἐπὶ τὰς χηλὰς ἔρχεται. φησὶν. ἐπερχόμεναι δὲ αἱ χηλαὶ, καὶ μέλλουσαι ἀνατέλλειν, εἰ καὶ λεπτὰ φαίνουσι καὶ εἰσὶν ἀμαυραὶ, ἀλλ' οὖν οὐδαμῶς ἀγνοοῦσι τὰ ἀνατολὴν τινὶ ἐπέρχονται. ἐπειδὴ μετ' αὐτῶν τεκμήριον ὁ βοώτης ἀπ' αὐτῶν ἀνατέλλει, καταλαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρκτούρου, ὅς ἐστι μέρος αὐτοῦ. κεῖται γὰρ παρὰ τὸ ἐν τοῖς μηροῖς ζῶμα.

Φθίμενος δὲ κύων. ὁ δὲ σείριος τοὺς ὀπισθίους πόδας ἀναιρεῖται, ἀνατειλάντων τῶν ἔμπροσθεν, διὰ τοῦτο οὖν φησὶ φθίμενος, ὅτι τοὺς ὀπισθίους πόδας φθάνει ἀνατέλλειν. Ἡ δὲ, θέει γαίης. λείπει ἡ ὑπὲρ πρόθεσις. ἵν' ᾖ ὑπὲρ γαίης. ἡ δὲ ἀργὼ φέρεται ὑπὲρ γῆς, κατὰ τὸ ἴσον διχαζομένη. ὁ δὲ ἴσος ἐπανήκει ἐστὶ τὸ διχοτόμημα τοῦ, ἐπεὶ ἡμίτομός ἐστιν, ὁ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τῆς νηός ἐστι, διὸ καὶ ὁ ἱστὸς ἐνθάδε κεῖται, μεσόδμη καλεῖται. ὁ δὲ λόγος, ἡ δὲ ἀργὼ πᾶσα ὑπὲρ γῆν φέρεται, ἥτις κατὰ τὸ ἴσον ἔχει διχοτόμημα,

κρητῆρα. φθίμενος δὲ κύων πόδας ἄννυται ἄλλους
ἕλκων ἐξόπιθεν πρύμναν πολυτειρέος ἀργοῦς.
ἡ δὲ, θέει γαίης ἴσον διχόωσα κατ' αὐτὸν
παρθένος. ἦμος ἅπασα περαιόθεν ἀρτιγένηται.
οὐδ' ὀλίγαι ἐπερχόμεναι χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι
ἄφρασοι περίοισιν ἐπεὶ μέγα σῆμα βοώτης
ἀθρόος ἀντέλλει βεβολημένος ἀρκτούροιο.
ἀργὼ δ' οὐ μάλα πᾶσα μετήορος ἔσσεται ἤδη
ἀλλ' ὕδρη. κέχυται γὰρ ἐν οὐρανῷ ἤλιθα πολλή
οὐρῆς ἂν δέοιτο μόνον δέ τοι χηλαὶ ἄγουσιν.
δεινὸν ἐφεσπόμενον τὸ ἐσούχατα τοι μὲν ἔπειτα
δεξιτερὴν κνήμην αὐτῆς ἐπιγουνίδος ἄχρις
αἰὲν γνὺξ. αἰεὶ δὲ λύρη παραπεπτηῶτα
ὄντινα τοῦτον ἄϊσον ὑποσωΐων εἰδώλων
ἀμφότερον δυώονται καὶ ἐξ ἑτέρης ἀνιόντα

ὁπηνίκα πᾶσα ἡ παρθένος ἀνατείλῃ. προσλείπεται δὲ, ἤγουν εἰς τὸ ὑπὲρ γῆν μέρος ἀνέλθῃ εἰς ἀνατολήν.

Οὐδ' ὀλίγαι ἐπερχόμεναι. ἀλλὰ καὶ αἱ χηλαὶ ἐπερχόμεναι, τουτέστιν ἀνατέλλουσαι, ἀσημότεραί εἰσι. συνανατέλλει γὰρ αὐταῖς ὁ βοώτης. ἀθρόος δὲ εἶπε τὴν ἰδιότητα τῆς ἀνατολῆς δηλῶν, ὅτι τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ δύνοντα ἀθρόως ἀνατέλλει. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, τὰ ταχέως δύνοντα, πλείονι χρόνῳ ἀνατέλλει, ὥσπερ ὁ ὠρίων. ἡ δὲ ἀργὼ μετήωρος ἤδη πᾶσα. μέρη γὰρ αὐτῆς συνανατέλλει τῷ λέοντι. ὥστε ἐπὶ μὲν τῶν χηλῶν πᾶσαν ἀνατεταλκέναι. τὸ δὲ οὐ μάλα πᾶσα, φησὶν, ἐπειδὴ οὐχ ὅλη κατηστέρισται, καθὼς εἴπομεν. ἀλλ' ἡμίτομος. τὸ δὲ βεβολημένος, ἀντὶ τοῦ καταλαμβανόμενος ἢ καταλαμβανόμενος τῷ ἀρκτούρῳ. Χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι. ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτε ἄνεισιν ὁ λέων, ἡ κεφαλὴ τῆς ὕδρας φαίνεται, ὅτε ἡ παρθένος, ἀνατέλλει μέχρι τοῦ κρατῆρος, ὅτε αἱ χηλαὶ, λοιπὸν ἅπαν τὸ σῶμα πλὴν μόνης τῆς ἄκρας οὐρᾶς, ἐπάγει εἰκότως. ὅτι πολλή τις ἐν οὐρανῷ κειμένη. οἱ δὲ, τὸ ἀργὼ δ' οὐ μάλα πᾶσα, οὕτως ἤκουσαν. ὅτι οὔπω τηνικαῦτα ἡ ἀργὼ ἐστὶ μετήορος, ἀλλὰ πρὶν τὴν πᾶσαν ἀνελθεῖν παρθένον. ὅτε μέντοι ἡ πᾶσα ἀνέρχεται, τότε κἀκείνη καὶ ἡ ὕδρα ὁλοσχερῶς φαίνεται. Αἰὲν γνύξ. τοῦ δὲ διαπαντὸς γνὺξ τὴν πρώτην, λέγει δὲ τοῦ ἐνγόνασιν, αἱ χηλαὶ ἀνιοῦσαι, μόνην τὴν δεξιὰν περὶ κνήμην μέχρι τῆς ἐπιγουνίδος ἄγουσι. τὸ δὲ αἰεὶ λύρη, πρὸς τὴν δυσκαλίαν ἐστὶ τῆς θέσεως. πλησίον γάρ ἐστι τῆς λύρας. καὶ ἔοικεν ὀκλάζοντι πλησίον αὐτῆς. ἐν τοῖς πρώτοις δὲ εἶπεν, γούνατί οἱ σκαιῷ πελάει. Ἀμφό-

περὶ δυόντων. δύνει φησὶ τὸν ἐνγόνασι ἅμα διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς ἀνιέναι. ἐπειδὴ τῶν ἀμφιφανῶν ἀστέρων οὗτός ἐστιν, ὃν συμβέβηκε διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς θεωρεῖσθαι ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα. ἀμφιφανῆ δὲ τὰ ὑπὸ δεξιὰ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ὅσα ἀρχομένης νυκτὸς ἀνατέλλοντα φαίνεται. ὥσπερ καὶ ὁ ἀρκτοῦρος. τὸ δὲ πολλάκις αὐτῇ νυκτὶ, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα. μεταξὺ δὲ τοῦ ἀρκτικοῦ κατηστέρισται, ὃν εἴρηκεν ἀμφιφανῆ τυγχάνειν, μεταξὺ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ὃν προέδωκε πέντε μέρη τῶν ὀκτὼ ὑπέργεια ἔχειν, καὶ τρία ὑπόγεια. ὅταν οὖν ὁ ἥλιος τὸν χειμερινὸν τροπικὸν διοδεύῃ, ἔχοντος αὐτοῦ τῶν ὀκτὼ μερῶν τὰ πέντε ὑπόγεια, τὰ δὲ τρία ὑπέργεια, τῆς νυκτὸς κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ιε ὡρῶν γινομένης, ὁ ἐνγόνασι μεταξὺ τοῦ θερινοῦ καὶ τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου τεταγμένος καὶ προειρημένος, ἤδη διὰ τῆς ἡμέρας τὸ ὑπέργειον μέρος ποιούμενος δύνας ἀπὸ α ὥρας τῆς ἡμέρας, ἀναγκαίως καὶ περὶ ὥραν θ τῆς ἡμέρας ἀνατέλλων εὑρίσκεται σὺν ταῖς χηλαῖς καὶ τῷ τοξότῃ. οἷς συνανατέλλει καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ στεφάνου. καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ ταύρου.

πολλάκις αὐτοῖν χρεὼ θηεύμεθα. τῷ μὲν ἀροίη
κνήμη σὺν χηλῇσι φαείνεται ἀμφοτέρῃσι
αὐτὸς δ᾽ ἐς κεφαλὴν ἔτι που τετραμμένος ἄλλη
σκορπίον ἀντέλλοντα μένει καὶ ῥυτῆρα τόξου.
οἳ γάρ μιν φορέουσιν ὁ μὲν μέσον, ἄλλα δὲ πάντα.
χεῖρα δέ οἱ σκαιὴν κεφαλῆς θ᾽ ἅμα τόξον ἀγινεῖ
ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ὡς τρίχα πάντα κατὰ μελεῖσι φορεῖται
ἥμισυ δὲ στεφάνοιο καὶ αὐτὴν ἔσχατον οὐρὴν,
κενταύρου φορέουσιν ἀνερχόμεναι ἔτι χηλαί.
τῆμος ἀποιχομένην κεφαλὴν μετὰ δύεται ἵππος,
καὶ προτέρου ὄρνιθος ἐφέλκεται ἔσχατος οὐρή
δύνει δ᾽ ἀνδρομέδης κεφαλή. τὸ δέ οἱ μέγα δεῖμα
κήτεος ἠερόεις ἐπάγει νότος ἀντία δ᾽ αὐτός.
κηφεὺς ἐκ βορέω μεγάλῃ ἀνὰ χειρὶ κελεύων
καὶ τὸ μὲν ἐς λοφιὴν τετραμμένον ἄχρι πρὸς αὐτὴν
δύνει. ἀτὰρ κηφεὺς κεφαλῇ καὶ χειρὶ καὶ ὤμῳ.

Τοῦ μὲν ἀροίη. σὺν ταῖς χηλαῖς φησὶ τῷ ἐνγόνασι ἡ κνήμη φαίνεται. μελλουσῶν ἀνιέναι τῶν χηλῶν. Αὐτὸς δ᾽ ἐς κεφαλήν. κείμενός φησιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐκδέχεται τὰς τοῦ σκορπίου ἀνατολὰς καὶ τοῦ τοξότου. οὗτοι δὲ τέλεον αὐτὸν ἄγουσι. τοῦ μὲν γὰρ χηλῶν ἡ κνήμη αὐτοῦ συνανα φαίνεται. τὰ δὲ μέσα τῷ σκορπίῳ. ἡ δὲ ἀριστερὰ χεὶρ ἅμα τῇ κεφαλῇ τοῦ τοξότου. ὥστε τρισὶ ζῳδίοις αὐτὸν συνανα φαίνεσθαι. Τῆμος ἀποιχομένην. ἐν τῷ ἀνιέναι μέλλειν τὴν παρθένον, ἡ κεφαλὴ τοῦ ἵππου εἰς δυσμὰς κατενεχθεῖσα μόνη, νῦν μελλουσῶν τῶν χηλῶν ἀνιέναι σὺν ἡλίῳ, ἔστιν ἰδεῖν τὸν πάντα ἵππον σὺν ἡλίῳ δύνοντα. διό φησι τότε καὶ αὐτὰ μετὰ τὴν προειλῦσαν ἑαυτοῦ κεφαλὴν καὶ δύσασαν ὁλοσχερῶς ὁ ἵππος ὅλος δύεται. τὸ δὲ προτέρου ὄρνιθος ἐφέλκεται ἔσχατος οὐρή, ἀντὶ τοῦ, ἢ διὰ τὴν θέσιν, τοῦ γὰρ ἵππου ἐπὶ προσθέν ἐστι κατὰ τὴν θέσιν, ἢ πρὸς ἀντιδιαίρεσιν καὶ σύγκρισιν τοῦ ἀετοῦ. βορειότερος γὰρ αὐτοῦ ὁ κύκνος. τὰ δὲ βορειότερα, καὶ ἀνώτερα, ἐπεὶ προανατέλλει τῶν νοτίων. ἄνω δὲ τὰ βόρεια. ὅτι μετεωρότερα ὡς πρὸς τὸ ὁρίζον. Δύνει δ᾽ ἀνδρομέδης. δύνει δὲ ἡ τῆς ἀνδρομέδης κεφαλή. τῶν δὲ νοτίων τὸ κῆτος, ὥσπερ ἐπ᾽ αὐτὴν καταφέρεται. ὁ δὲ κηφεύς, ὥσπερ ἀποσοβῶν τὸ κῆτος φαίνεται. τοῦ μὲν οὖν κήτους τὰ μέχρι τῆς λοφιᾶς δύνει. τοῦ δὲ κηφέως ἡ κεφαλή. Τὸ δέ οἱ μέγα δεῖγμα. ἐπάγει τῇ ἀνδρομέδῃ ὁ νότος τὸ κῆτος. συνδυόμενον γὰρ δοκεῖ ὥσπερ ἐπ᾽ αὐτὴν σπεύδειν. τὸ δὲ ἠερόεις, ἀχλυώδης. καὶ χειμέριος, καὶ σκοτεινός. ἐν γὰρ τῷ χειμῶνι πνεῖ μᾶλλον. Ἀντία δ᾽ αὐτός. κινητικὸν δύεται. καί φησιν ἐκτείνειν τὸν κηφέα τὴν χεῖρα, ὥσπερ παρακελευόμενον τῷ παιδὶ ἐκκλίνειν τὸ κῆτος, ἐπειδὴ σὺν αὐτῇ κατῆλθε. Καὶ τὸ μὲν, ἐς λοφιήν. καὶ τὸ)

μὲν ἤπατος μέχρι ὤμων καὶ στήθους, δύεται ὁ δὲ κηφεὺς μόνῃ τῇ κεφαλῇ. τὰ δὲ λοιπὰ αὐτοῦ ἄδυτα, ὅτι ἔνδον ἐστὶν ἐν τῷ βορείῳ.

καμπαὶ δ' ἂν ποταμοῖο, καὶ αὐτίκ' ἐπερχομένοιο,
σκορπίου ἐμπίπτοιεν ἐϋρρόου ὠκεανοῖο.
ὃς καὶ ἐπερχόμενος, φοβέει μέγαν ὠρίωνα
ἄρτεμις ἱλήκοι. προτέρων λόγος. οἵ μιν ἔφαντο
ἑλκῆσαι πέπλοιο χίῳ, ὅτε θηρία πάντα
καρτερὸς ὠρίων στιβαρῇ ἐπέκοπτε κορύνῃ,
θήρης ἀρνύμενος, κείνῳ χάριν οἰνοπίωνι.
ἡ δέ οἱ ἐξ αὐτῆς ἐπετείνατο θηρίον ἄλλο.
νήσου ἀναρρήξασα μέσας ἑκάτερθε κολώνας
σκορπίον. ὅς ῥά μιν οὖτα. καὶ ἔκτανε πολλὸν ἐόντα,
πλειότερος προφανείς. ἐπεὶ ἄρτεμιν ἤκαχεν αὐτήν.
τοὔνεκα δὴ καί φασι περαιόθεν ἀρχομένοιο
σκορπίου ὠρίωνα περὶ χθονὸς ἔσχατα φεύγειν.

Καμπαὶ δ' ἂν ποταμοῖο. ἅμα τῷ σκορπίῳ ἀνατέλλοντι αἱ τοῦ ποταμοῦ καμπαὶ δύουσι. καὶ ὁ ὠρίων, ὅς ἦν κυνηγὸς περὶ χίον, τὴν ἄρτεμιν ἐθεάσατο, καὶ τοῦ πέπλου αὐτῆς ἐλάβετο. ἡ δὲ θυμωθεῖσα, τὸν αὐτὸν σκορπίον ἐκ τῆς γῆς ἀνέδωκεν. ὑφ' οὗ ἐπλήγη ὁ ὠρίων. καὶ νῦν οὖν ὡς διὰ φόβον ἀνατέλλοντος σκορπίου, ὁ ὠρίων δύνει. ὃς καὶ ἐπερχόμενος· ὅστις ὁ σκορπίος ἀνατέλλων, ἐκφοβεῖ καὶ εἰς δυσμὰς ἄγει τὸν ὠρίωνα. εἶτα ἐπεὶ ἔγραφε βιωφελῆ τὴν ἱστορίαν, δεικνὺς ὅτι δεῖ μὴ ἀσεβεῖν, ἐξ ὧν ὁ ὠρίων πέπονθεν. ἀρχόμενος δὲ τῆς ἱστορίας, ἐξευμενίζεται τὴν ἄρτεμιν, ὅτι ἄρχεται λέγειν ὡς ὑπ' αὐτοῦ ἐβιάζετο. καὶ ἀφοσιοῦται αὐτὴν λέγων, ὅτι τῶν παλαιοτέρων ἐστὶν ἡ φήμη, καὶ οὐκ ἐμή. καὶ σφόδρα ἀστείως αὐτὸ πεποίηκε. βιωφελῆ δὲ ἐκτιθέμενος τὴν ἱστορίαν, ἐξ ὧν προευμενίζεται δείκνυσιν. ὅτι οὐ δεῖ λέγειν θέμις τὸν τὰ τοιαῦτα λέγοντα, μήτε δὲ καὶ πράττειν. ἔχει δὲ ὧδε ἡ ἱστορία ἀπὸ τῆς χίου. οἰνοπίων ὁ διονύσου καὶ ἀριάδνης παῖς ἐν χίῳ τῇ νήσῳ ᾤκει, ταύτης βασιλεύων. αὕτη ἡ χίος ἔχει πολλὰ θηρία ἑρπετά. ὡς καὶ διὰ τὸ πολύθηρον αὐτὴν εἶναι, ὀφιοῦσαν κληθῆναι. πρὸς χάριν τοίνυν οἰνοπίωνος ἦλθεν ἀπὸ βοιωτίας ὠρίων, ἄριστος ὢν κυνηγός, ὥστε καθαίρειν τὴν νῆσον. ἔχων δὲ σὺν αὐτῷ τὴν ἄρτεμιν κυνηγετοῦσαν, ἀκόσμως ἐβιάζετο. ἡ δέ, κολώνην τῆς νήσου ἐποίησε διαρραγῆναι, καὶ ἀναδοθῆναι τὸν σκορπίον. ὑφ' οὗ ὁ ὠρίων πληγεὶς ἀπώλετο. καὶ κατηστερίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ὁ σκορπίος. ὥσπερ δὲ καὶ ἐν οὐρανῷ δεδοικὼς αὐτὸν ὁ ὠρίων, ἀεὶ φεύγει. καὶ ὅτε ἐκεῖνος ἀνατέλλει, ὁ ὠρίων δύνει. ὅτε δὲ δύνει ὁ σκορπίος, ὁ ὠρίων ἀνατέλλει. ὁ μὲν οὖν νίκανδρος, τῆς τῶν θεῶν δυσσεβείας γινόμενος, βραχύν τινά φησιν εἶναι τὸν σκορπίον, δεικνὺς ὅτι θεῶν βουλήσει καὶ μικρὸς ὢν ἰσχύει κατὰ μειζόνων. οὗτος δὲ ὁ ἄρατος ἐκ τῆς ἀστροθεσίας κατανοήσας τὸ μέγεθος, φησὶν ὅτι καὶ ὅλον ὄρος ἀνέρρηξεν, ἵνα ἀναδοθῇ ὁ σκορπίος. Θήρης ἀρνύμενος. ἤγουν περιποιούμενος. ἀντικαταλλασσόμενος, διὰ τὸ φονεύειν τὰ ζῷα, χάριν οἰνοπίωνος. εἰ δὲ αἰνύμενος γράφοιτο, σημαίνει τὸ λαμβάνων. ἔστι δὲ ὁ ὠρίων κατὰ διάμετρον τοῦ σκορπίου.

Ἡ δέ οἱ ἐξ αὐτῆς. ἡ ἄρτεμις φησὶν ἐξ αὐτῆς τῆς χίου ἐπετείλατο ἀναδοθῆναι. τουτέστιν ἐπίσης θηρίον ἄλλο, ὡς πρὸς τὰ ὄντα ἐν τῇ χίῳ, ὧν φόνον εἰργάσατο ὁ ὠρίων. τὸ οὖν ἐπετείνατο, γράφεται καὶ ἐπετείλατο. Πολλὸν ἐόντα. ὅτι γὰρ σφόδρα μέγας ἦν ὁ ὠρίων, καὶ κατὰ τὸν ὅμηρον ἔξεστι μαθεῖν, λέγοντα τὸ μέγεθος τῶν παίδων τῆς ἰφιμεδείας. ἐννεόργυιον κατὰ τὸ μῆκος ὑπερφέρει μετά γε κλυτὸν ὠρίωνα. πλειότερα προφανείς, τὸν σκορπίον φησὶ πλείονα αὐτοῦ καὶ μείζονα, στοχαζόμενος, ὅτι καὶ δύο ἄστρων μῆκος ἐπέχει, καὶ ἑξηκοντόμοιρός ἐστι μόνος. Ὠρίωνα περὶ χθονός. καὶ αὐτὸς ἀπ' αὐτῶν τῶν λέξεων σφόδρα ὑπογράφει τὸν ὠρίωνα δεδοικότα, τὰ τῆς γῆς ἔσχατα καταλαμβάνειν, ὑπερβολῇ τοῦ φόβου καὶ τῆς δειλίας.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0690
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

οὐδὲ μὲν Ἀνδρομέδης καὶ κήτεος ὅσσ᾽ ἐλέλειπτο
κείνου δ᾽ ἀντέλλοντος ἀπευθέες, ἀλλ᾽ ἄρα καὶ τοὶ
πανσυδίῃ φεύγουσιν. ὁ δὲ ζώνῃ τότε Κηφεὺς
γαῖαν ἐπιξύει, τὰ μὲν εἰς κεφαλὴν μάλα πάντα
βάπτων ὠκεανοῖο, τὰ δ᾽ οὐ θέμις, ἀλλὰ τά γ᾽ αὐταὶ
ἄρκτοι κωλύουσι πόδας καὶ γοῦνα καὶ ἰξύν.
ἡ δὲ καὶ αὐτὴ παιδὸς ἐπείγεται εἰδώλοιο
δειλὴ Κασσιέπεια. τὰ δ᾽ οὐκέτι οἱ κατὰ κόσμον
φαίνεται ἐκ δίφροιο πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν.
ἀλλ᾽ ἥ γ᾽ ἐς κεφαλὴν ἴση δύεται ἀρνευτῆρι
μειρομένη γονάτων, ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλεν ἐκείνη
Δωρίσι καὶ Πανόπῃ μεγάλων ἄτερ ἰσώσασθαι.
ἡ μὲν ἄρ᾽ εἰς ἑτέρην φέρεται. τὰ δὲ οἱ νόθι μᾶλλον
οὖρος ἀντιφέρει, Στεφάνοιό τε δεύτερα κύκλα
Ὕδρης τ᾽ ἐσχατιὴν φορέει, τὰ δὲ Κενταύροιο
σῶμά τε καὶ κεφαλὴν καὶ θηρίον ὅ ῥ᾽ ἐνὶ χειρὶ
δεξιτερῇ Κένταυρος ἔχει. τοὶ δ᾽ αὖθι μένουσι

Οὐδὲ μὲν Ἀνδρομέδης. τότε καὶ τῆς Ἀνδρομέδης καὶ τοῦ κήτους ὅσα ὑπελείπετο. τῇ τῶν χηλῶν ἀνατολῇ ταῦτα δύνει. τοῦ δὲ Κηφέως τὰ μέχρι ζώνης δέδυκε. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἀπὸ τῶν ποδῶν μέχρι τῆς ἰξύος ἐν ᾧ ἀεὶ φανερῷ ἐστι κύκλῳ· ἡ δὲ ζώνη ἅπτεται τοῦ ὁρίζοντος. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ γαῖαν ἐπιξύει. ἄρκτους δὲ εἶπε τὸν ἀρκτικὸν κύκλον. Πανσυδίῃ φεύγουσιν. ἤγουν σὺν παντὶ τῷ πλήθει κατὰ ταὐτό. ὁ γὰρ Ὠρίων δυόμενος, ἐκ τοῦ συνδεῖν καὶ δεδυκέναι, τὰ προειρημένα αὐτῷ πάντα ἄστρα διώκει καὶ προωθεῖ. διὸ εἶπε σὺν πᾶσι τοῖς μετὰ Ὠρίωνος κατιοῦσι, ὧν δὲ λέγω τῶν, τῷ Ταύρῳ, τῷ Κηφεῖ. ὧν προσεῖ. τὸ δὲ ἀπευθέες, ἄσκεπτοι καὶ ἀτημέλητοι μένουσι. δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι καὶ αὐτοί τό τε κῆτος καὶ ἡ Ἀνδρομέδη καταδεδύκασιν. Ἡ δὲ καὶ αὐτὴ παιδός. λείπει ἡ μετά, ἵν᾽ ᾖ μετὰ τοῦ εἰδώλου τῆς θυγατρὸς αὐτῆς φέρεται ἡ Κασσιέπεια. οἱ δὲ πόδες αὐτῆς καὶ τὰ γόνατα οὐ κοσμίως φέρονται, ἀλλὰ ἀκόσμως. ἐπὶ κεφαλὴν γὰρ δίκην κυβιστῆρος δύεται. Μειρομένη γονάτων. ἤγουν ὑπὸ τῆς δύσεως μεριζομένη κατὰ τὰ γόνατα. ὁ γὰρ ὁρίζων οὐ δέχεται αὐτῆς τὰ γόνατα, ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ὄντα. Ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλεν. ἐπειδὴ ἐκείνη ἡ Κασσιέπεια οὐκ ἔμελλεν ἰσώσασθαι καὶ περικαλλὴς ἐναντιωθεῖσα ταῖς Νηρηίσιν, ἄνευ μεγάλων τιμωριῶν καὶ ζημιῶν. διὰ γὰρ τὴν αἰτίαν ταύτην, καὶ ὁ Ποσειδῶν ἀνέπεμψε τὸ κῆτος τῇ χώρᾳ αὐτῆς, ὡς ἀναγκασθῆναι θοίνην αὐτῷ προθεῖναι τὴν Ἀνδρομέδην. Ἡ μὲν ἄρ᾽ εἰς ἑτέρην φέρεται. αὕτη μὲν οὖν ἡ Κασσιέπεια ἐπὶ δυσμὰς κατάγεται. νῦν γὰρ ἑτέρην τὴν δύσιν φησίν, ὁ δὲ οὖρος κάτωθεν ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος ἄστρα ἀνὰ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς φέρει. ὡσανεὶ τὰ μὲν ἀνατέλλει, τὰ δὲ δύνει. Στεφάνοιό τε δεύτερα κύκλα. ἀντὶ τοῦ δεύτεροι περίοδοι. ἐν γὰρ τῷ ἀνιέναι τὸν καρκίνον, εἶπεν ὅτι ὁ στέφανος δύεται. νῦν οὖν ἐπειδὴ ἀνῆλθεν, εἶπε δεύτερα κύκλα. ἢ ἐπειδὴ μελλουσῶν τῶν χηλῶν ἀνιέναι, ἡ τοῦ Κενταύρου οὐρὰ ἐφαίνετο, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ἦν φανερόν, νῦν δὲ ὅτε ὁ σκορπίος ἀνῆλθεν, ὅπως φαίνεται, διὰ τοῦτο δεύτερα κύκλα. ἢ τοῦτό φησι δύο κύκλα, ὅταν δύνῃ εἷς κύκλος, καὶ ὅταν μέλλῃ ἕτερος ἀνατέλλειν. καὶ λοιπὸν δύο εἰσὶ κύκλοι. Ὕδρης τ᾽ ἐσχατιήν. καὶ τὴν οὐρὰν τῆς ὕδρας. ὅτε γὰρ ἔμελλον αἱ χηλαὶ ἀνιέναι, εἶπεν αὐτὴν ἀνεληλυθέναι. νῦν δὲ καὶ τὰ ἔσχατα μέρη αὐτῆς φησι συναναβαίνειν. καὶ τοῦ Κενταύρου τὸ λοιπὸν σῶμα μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς δεξιᾶς, ἐν ᾗ τὸ θηρίον κρατεῖ. οἱ δὲ ἐμπρόσθιοι πόδες τεκμήριον τοῦ μέλλειν ἀνιέναι σὺν ἡλίῳ.

τόξον ἐπερχόμενον πρότεροι πόδες ἱππότα φηρός·
τόξῳ καὶ σπείρη ὄφιος καὶ σῶμ' ὀφιούχου
ἀντέλλει ἰόντι. κάρη γε μὲν αὐτὸς ἐπάγει
σκορπίος ἀντέλλων, ἀνάγει δὲ καὶ αὐτὰς ὀφιούχου
χεῖρας. καὶ προτέρην ὄφεος πολυτειρέος ἀκρήν.
τοῦ γε μὲν ἐνγόνασιν, περὶ γὰρ τετραμμένος αἰεὶ
ἀντέλλει, τότε μὲν περὶ αὐτῆς ἐξέρχεται ἄλλα
γυῖά τε καὶ ζώνη. καὶ στήθεα πάντα καὶ ὦμοι
δεξιτερῇ σὺν χειρί. κάρη δ' ἑτέρης μετὰ χειρὸς
τόξῳ ἀνέρχονται καὶ τοξότῃ ἀντέλλοντι.
σὺν τοῖς ἑρμαίη τε λύρη καὶ στήθεος ἄχρις
κηφεὺς ἠῴου παρελαύνεται ὠκεανοῖο.
ἦμος καὶ μεγάλοιο κυνὸς πᾶσαι ἀμαρυγαὶ
δύουσι. καὶ πάντα κατέρχεται ὠρίωνος
πάντα γε μὴν ἀτέλεστα διωκομένοιο λαγωοῦ.
ἀλλ' οὐχ ἡνιόχῳ ἔριφοι, τοῦ ὠλενίη αἴξ.

Ἱππότα φηρός. παρὰ τὸ ὁμοεικὸν ἔθος. ὧν δὲ ἱππότα ἀντὶ εὐθείας ἐχρήσατο ὁ ποιητής. ἔστι δὲ ἀντὶ γενικῆς. φῆρα δὲ λέγει τὸν κένταυρον ποιητικῶς. Τόξῳ καὶ σπείρη ὄφιος. ἐπιόντος δὲ τοῦ τοξότου καὶ ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει ἡ τοῦ ὄφεως σπεῖρα. καὶ τὸ σῶμα τοῦ ὀφιούχου. ἀνάγει δὲ αὐτὰς τὰς τοῦ ὀφιούχου χεῖρας καὶ τὴν προτέραν περίκλασιν καὶ καμπὴν τοῦ δράκοντος. τὸ δὲ πολυτειρέος οὐ τοῦ πολλὰς καμπὰς ἔχοντος ἢ τοῦ φέροντι κόπον, παρὰ τὸ τείρειν, οὐ γὰρ φυσικὸν τὸ οὕτως ἐξηγεῖσθαι. ἀλλὰ πολυτείρεος τοῦ πολυάστρου. τοῦτο γὰρ μᾶλλον θεωρηματικόν.

Τοῦ γε μὲν ἐνγόνασιν. ἔστι καὶ περίθεσις. ἀεὶ δὲ ἀνατέλλει εἰς τὸ ἐναντίον προβαπτεῖ. οἱ γὰρ πόδες πρῶτοι ἀνατέλλονται. ὕστερον δὲ ἡ κεφαλή. ὁ δὲ λόγος, τοῦ γε μὴν ἐνγόνασιν ἀνατέλλει τὰ γόνατα καὶ ἡ ζώνη καὶ ὁ ὦμος, σὺν τῇ δεξιᾷ χειρί, τίνος δὲ ἕνεκεν οἱ πόδες πρῶτοι ἀνατέλλουσιν, εἶπεν. ἀεὶ γὰρ περιτετραμμένος ἀνατέλλει. καὶ οὐχ ὅτι ζώνην ἔχει. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ζώνης τὸν τόπον ἴσον ἐκτίθεται. δῆλον δέ. ἐπήγαγε δὲ καὶ στήθεα μέχρι. κάρη δ' ἑτέρης μετὰ χειρός. ἡ δὲ κεφαλὴ μετὰ χειρὸς τῆς ἑτέρας, τουτέστι τῆς ἀριστερᾶς, τῷ τόξῳ ἀνέρχονται. καὶ τῷ τοξότῃ ἀνατέλλοντι. ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐνγόνασι μετὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς σὺν τῷ τοξότῃ ἀνέρχεται. Σὺν τῇ ἑρμαίῃ λύρᾳ. σὺν δὲ τῇ προειρημένῃ, ἤτοι ἑρμοῦ λύρᾳ, καὶ ὁ κηφεὺς ἄχρι τοῦ στήθους, ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ ὠκεανοῦ ἀναπέμπεται. καλῶς δὲ εἶπε τὸ παρελαύνεται, ὥσπερ καὶ παρωθεῖται, ἐπειδὴ γὰρ τὰ αὐτοῦ βόρεια ἄπειμι καὶ δύεσθαι. διὸ καὶ ὀλίγον παντελῶς μέρος χρόνου ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα. τὸ οὖν στήθεος ἄχρι, διότι τὰ ἄλλα αὐτοῦ ἄδυτα. τοῦτο δὲ μόνον αὐτοῦ τὸ ἄχρι στήθους καὶ δύει καὶ αὖθις.

Ἦμος καὶ μεγάλοιο κυνός. τότε τηνικαῦτα φησὶν καὶ τοῦ σειρίου αἱ λαμπηδόνες εἰς δύσιν φέρονται ὅτε ὁ τοξότης ἀνατέλλει. μεγάλοιο δὲ εἶπεν ἀμαρυγαί, διὰ τὸν σείριον αὐτοῦ ἀστέρα. καὶ τὸ πᾶν σῶμα τοῦ ὠρίωνος δέδυκε, πλὴν τῆς δεξιᾶς χειρός. ἀνερχομένου γὰρ τοῦ τοξότου, τὰ τοῦ ὠρίωνος πάντα δύει, πλὴν τῆς δεξιᾶς χειρός. αὕτη γὰρ μένει ὡς βορειοτέρα. Πάντα γε μὲν ἀτέλεστα. τοῦ παραλλήλου τοῦ αὐτοῦ εἰσιν, ὅ τε λαγωὸς καὶ ὁ κύων. ὥστε προανατέλλειν ἀεὶ τὸν λαγωὸν καὶ προκαταδύειν, καὶ μηδέποτε ἐπιτρέχειν, ὡς ἐν ἀγῶνι. τὸ δὲ ἀτέλεστα, ἐπειδὴ οὐδέποτε καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ κυνός. οὕτω γὰρ κατηστέρισται ὑπὸ τοῦ κυνὸς διωκόμενος.

Ἀλλ' οὐχ ἡνιόχῳ ἔριφοι. οἱ ἔριφοι καὶ ἡ αἴξ κατὰ τὴν χεῖρα τοῦ ἡνιόχου, σημεῖα μὲν χειμῶνος φέρουσιν, ὅταν ἑσπερίαν δύσιν ποιῶνται. ἐμπρόσθιοι εὐθὺς δύονται. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἡνιόχου. καὶ τὴν χεῖρα τὴν ἑτέραν, καὶ τὴν ἰξὺν τῷ αἰγοκέρωτι κατέρχεται. τὰ δὲ λοιπὰ τῷ τοξότῃ ἀνατέλλοντι. ὁ μέντοι περσεὺς ὅλως ἄνευ τοῦ γόνατος καὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς δύει. καὶ

καὶ

τῆς ἀργοῦς ἡ περιφέρεια κατὰ τὴν πρύμναν. αὐτὴ δὲ ἡ ἀργὼ ἅμα αἰγοκέρωτι ἀνιόντι κατέρχεται, καὶ ὁ προκύων. ἀνατέλλουσι δὲ, ὅ τε κύκνος, καὶ ὁ ἀετὸς, καὶ ὁ καλούμενος οἰστὸς. καὶ τὸ θυτήριον.

εὐθὺς ἀπέρχονται. τὰ δ' οἱ μεγάλην ἀνὰ χεῖρα
λάμποντ', καὶ οἱ μελέων διακέκριται ἄλλων
κινῆσαι χειμῶνας, ὅτ' ἠελίῳ συνίωσιν,
ἀλλὰ τὰ μὲν κεφαλήν τε καὶ ἄλλην χεῖρα καὶ ἰξὺν
αἰγόκερως αὐτῶν κατάγει, τὰ δὲ νείατα πάντα
αὐτῷ τόξῳ τῆμος κατέρχεται. οὐδέ τι περσεύς,
οὐδέ τι ἀκροκόρυμβα μένει πολυτειρέος ἀργοῦς
ἀλλ' ἤτοι περσεὺς μὲν, ἄτερ γουνός τε ποδός τε,
δεξιτεροῦ δύεται. πρύμνης δ' ὅσον ἐς περιαγήν.
αὐτὴ δ' αἰγοκερῆι κατέρχεται ἀντέλλοντι,
ἦμος καὶ προκύων δύεται. τὰ δ' ἀνέρχεται ἄλλα,
ὄρνις τ' ἠικτός τε τά τε πτερόεντος οἰστοῦ
τείρεα, καὶ νοτίου θυτηρίου ἱερὸς ὕδρη.
ἵππος δ' ὑδροχόοιο νέον περιτελλομένοιο
ποσσί τε καὶ κεφαλῇ ἀνελίσσεται, ἀντία δ' ἵππου
ἐξ οὐρῆς κένταυρον ἐφέλκεται ἀστερίη νύξ.
ἀλλ' οὔ οἱ δύναται κεφαλὴν, οὐδ' εὐρέας ὤμους
αὐτῷ σὺν θώρηκι καλυψέμεν. ἀλλ' αἴθοπος ὕδρης
αὐχένην κατάγει σπείρῃ καὶ πάντα μέτωπα.

Μεγάλην ἀνὰ χεῖρα. ἔχειν φησὶν τὴν χεῖρα ταύτην ἐξαίρετον διαφορὰν, πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα τοῦ ἡνιόχου. κατὰ γὰρ τὴν ἑώαν ἀνατολὴν τοῦ αἰγὸς καὶ τῶν ἐρίφων, χαλεπώτατος χειμὼν γίνεται.

Καὶ οἱ μελέων. καὶ οἱ ἔριφοι διακριτικοί εἰσιν ἀστέρες ἐν πᾶσι τοῖς τοῦ ἡνιόχου ἄστρασιν, ὡς εἶναι ἱκανὴς πρὸς τὸ κινῆσαι χειμῶνα, ὅταν σὺν τῷ ἡλίῳ ὦσι καὶ περιδύνωνται. δοκεῖ δὲ μὴ εἶναι ἀληθές. οὐ γὰρ γίνεται πλησίον τοῦ αἰγὸς καὶ τῶν ἐρίφων, μᾶλλον δὲ τοῦ ἡνιόχου, χειμὼν, ὅτε τῷ ταύρῳ ἢ τῶν διδύμων θατέρῳ ἐστίν. αἰγάφα μὲν ὅταν ὁ ἥλιος ᾖ ἐν τῷ τρόπῳ τῇ κατὰ τὴν τάξιν αὐτὴν, ἣν νῦν ἐξηγούμεθα, ἑῴου ἀνατέλλοντος ἐκείνου, ἑῷοι αὐτοὶ δύονται, καὶ χειμὼν ἄκρος ἐστίν. ἔχουσι γάρ τινα πρὸς τὸν ἥλιον κοινωνίαν ἐκ τοῦ καιροῦ, διὰ τὸ ἑῷον, ὅτι ὁ μὲν ἀνατέλλει, οἱ δὲ δύουσιν. Ἀλλὰ τὰ μὲν, κεφαλήν τε. ἀνελθόντος τοῦ χρόνου, οὐχ ὅπας ἡνίοχος εἰς δυσμὰς φέρεται. ἀλλ' ἀπὸ ποδῶν μέχρι ἰξύος. ἀνερχομένου δὲ αἰγοκέρωτος, ἡ ἄλλη χεὶρ, ἐφ' ἧς εἰσιν οἱ ἔριφοι, δύνει. λέγει δὲ τὴν ἀριστεράν· ἡ γὰρ δεξιὰ ἤδη δέδυκε. τὰ δὲ ἔσχατα μέρη τοῦ ἡνιόχου, τὰ ἀπὸ ποδῶν ἕως ἰξύος, σὺν τῷ τοξότῃ ἀνιόντι εἰς δυσμὰς καταφέρεται. Οὐδέ τι περσεύς. μέλλοντος δὲ αἰγοκέρωτος ἀνιέναι, οὔτι ὁ περσεὺς, οὔτε τὸ ἀκροστόλιον τῆς ἀργοῦς πρύμνης ἔτι φαίνεται. ἀλλ' ὁ μὲν περσεὺς δύνει, πλὴν μόνου τοῦ γόνατος καὶ τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ταῦτα γὰρ ἔχει φαινόμενα. τῆς δὲ, πρύμνης τοσοῦτον δέδυκεν, ὅσον εἰς τὴν περίκλασιν καὶ καμπὴν τῆς πρύμνης. Αὐτὴ δ' αἰγοκερῆι. αὐτὴ δὲ πᾶσα ἡ ἀργὼ ἀνατέλλοντος αἰγοκέρωτος κάτεισιν, ὅτε καὶ ὁ προκύων εἰς δυσμὰς φέρεται. ἀνατέλλοντος γὰρ αὐτοῦ, αὐτίκα δύνει ὁ κύων, καὶ ὁ ὠρίων ὅλος, καὶ ὁ λαγωός. ὃν ἀτέλεστα διωκόμενον εἶπε πιθανῶς πάνυ. ἀμετακίνητος γὰρ ἡ τῶν ἀστρωθέντος. δύνει δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἡνιόχου, ἡ ἀριστερὰ χεὶρ δηλαδὴ, ἐφ' ἧς κατεστήρικται ἡ αἲξ καὶ οἱ ἔριφοι. Ἵππος δ' ὑδροχόοιο. ἵππος δὲ τοῦ ὑδροχόου περιτελλομένου, τοῖς ποσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ ἀναδύεται καὶ ἀνατέλλει.

Ἀντία δ' ἵππου. κατὰ διάμετρον δὲ τοῦ ἵππου κατ' οὐρὰν ὁ κένταυρος δύνει. ὁ δὲ λόγος, δύνει δὲ κατ' οὐρὰν καὶ ὁ κένταυρος. οἱ μέντοι ὦμοι αὐτοῦ καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ θώραξ οὐ δύνανται ἅμα τῷ ὑδροχόῳ καταφέρεσθαι. ἀποβλέπων δὲ εἰς τὴν θέσιν, ποιητικῶς δύεται, λέγων, ἕλκουσα

αὐτὸν ἡ νύξ, ἐνδύεται αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους σὺν τῷ στήθει χωρῆσαι καὶ λάβει. ἀλλ' αἴθοπος ὕδρης διάπυρος ἡ ὕδρα. ὅτι ὑπὸ τὰ θερινὰ ζώδιά ἐστι. ταύτης οὖν τὸ τοῦ αὐχένος ἀπείρωσιν καὶ τὸ μέτωπον καταφέρει. τὰ μέχρι πλείω αὐτῆς ὑπὲρ γῆν ἐστιν. ἀναφερομένων δὲ τῶν ἰχθύων, συγκαταφέρεται ἅμα καὶ τῷ ταύρῳ. αἴθοπα δὲ αὐτὴν φησίν, ἢ διὰ τὸ εἶναι πλησίον τῶν θερινῶν ζωδίων, ὡς ἔφην, ἢ διὰ τὸ λαμπρὸν τῶν ἀστέρων αὐτῆς, ἢ διὰ τὸ δεινόν· ἐὰν γὰρ δήξῃ, ὥσπερ ἐκκαίει.

ἢ καὶ ἐξόπιθεν πολλὴ μένει. ἀλλ' ἄρα καὶ τὴν.
αὐτῷ ἐν Ταύρῳ ὁπότ' ἰχθύες αὐτέλλωσιν
ἀθρόον ἐμφέρεται. ὁ δ' ἐπ' ἰχθύσιν ἔρχεται ἰχθὺς
αὐτῶν κυανέῳ ὑποκείμενος αἰγοκερῆϊ.
οὔτι γ' ἄδην. ὀλίγον δὲ δυωδεκάδα μένει ἄλλην.
οὕτω καὶ μογεραὶ χεῖρες καὶ γοῦνα καὶ ὦμοι
ἀνδρομέδης δίχα πάντα. τὰ μὲν πάρος, ἄλλα δ' ὀπίσσω
τείνεται, ὠκεανοῖο νέον ὁπότε προγένωνται
ἰχθύες ἀμφότεροι. τὰ μὲν οἱ κατὰ δεξιὰ χειρὸς
αὐτοὶ ἐφέλκονται. τὰ δ' ἀριστερὰ νειόθεν ἕλκει
κριὸς ἀερχόμενος τοῦ καὶ περιτελλομένοιο
ἑσπερόθεν κεν ἴδοιο θυτήριον. αὐτὰρ ἐν ἄλλῃ
περσέος ἀντέλλοντος ὅσον κεφαλήν τε καὶ ὤμους
αὐτὴ δὲ ζώνη καὶ κ' ἀμφήριστα πέλοιτο
ἢ κριῷ λήγοντι φαείνεται ἢ ἐπὶ Ταύρῳ
σὺν τῷ πανσυδίῃ ἀνελίσσεται. οὐδέ τι Ταύρου
λείπεται ἀντέλλοντος ἐπεὶ μάλα οἱ συναρηρὼς

Ἡ δὲ, καὶ ἐξόπιθεν. εἰ καὶ τὰ πρῶτα μέρη δέδυκε τῆς ὕδρας. ἀλλὰ καὶ ὄπισθεν πολλή τις ἐκτεταμένη φαίνεται, ἤγουν τὰ ὄπισθεν αὐτῆς μέρη. ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτὴν πᾶσαν τὴν ὕδραν, σὺν παντὶ καὶ Ταύρῳ, ἐπειδὰν οἱ ἰχθύες ἀνατέλλωσιν, ἀθρόως ἐμφέρεται. ὁ δὲ ἐπ' ἰχθύσιν ἔρχεται καὶ φαίνεται, ὅσον ὀπίσω τοῦ αἰγοκέρωτος, καὶ νότιος. ὑποκείμενος δὲ ἤγουν ὑποκάτω κείμενος τοῦ αἰγοκέρωτος. πλὴν καὶ ὑποκάτω τῶν ἰχθύων. δύο γὰρ ζώδια ἐπέχει. ἓν μὲν ἄδην. ἤγουν ἐν μὲν τὴν παντελῶς καὶ δι' ὅλου ἀνέρχεται ὁ ἰχθύς. ἐκδέχεται γὰρ καὶ ὀλίγον ἄλλου ἄστρου ἀνατολήν. λέγει δὲ ὅτι αὐτῶν τῶν ἰχθύων ἀνελθόντων, οὐ πᾶς φανερὸς γίνεται. τῶν οὖν ἰχθύων ἀναφερομένων, ἀναφέρεται καὶ ὁ νότιος ἰχθύς, ὑπὸ τῷ αἰγοκέρωτι κείμενος, οὐχ ὅλος. μέρη γὰρ αὐτοῦ, τῷ ἑξῆς δωδεκατημορίῳ συναναφέρεται τῷ κριῷ. Οὕτω καὶ μογεραὶ χεῖρες. κακοπαθεῖς φησὶ τὰς χεῖρας τῆς ἀνδρομέδης, διὰ τὰ δεσμά, ἀπείκεται. ὥσπερ γὰρ ὁ ἰχθὺς οὐχ ἅπας ἄνεισιν, ἀλλὰ ἄλλου ἄστρου ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν προσμένει, τουτέστι τοῦ δωδεκατημορίου, οὕτω καὶ ἡ ἀνδρομέδη. καὶ ὅπως λέγει. ὅτι πάντα τὰ μέρη αὐτῆς τοῦ σώματος διχῶς ἀνέρχεται. ὥστε τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῆς ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα θεωρεῖται. τὸ δὲ ἥμισυ συγκαταλέλειπται. Τὰ μὲν οἱ κατὰ δεξιά. τὰ μὲν οὖν δεξιὰ μέρη αὐτῆς τῶν ἰχθύων ἀνατελλόντων ἀναφέρεται. τὰ δὲ ἀριστερὰ ὁ κριὸς ἀνιὼν ἕλκει. οὗ ἀνιόντος, κατὰ διάμετρον θεωρεῖσθαι ἀπὸ τῆς δύσεως τὸ θυτήριον, τοῦ δὲ περσέως καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους ἀνατέλλοντας. Καὶ κ' ἀμφήριστα. ἐπειδὴ πλησίον εἰσὶν ἀλλήλων τὰ ζώδια ταῦτα, ὅ, τε κριὸς καὶ ὁ Ταῦρος, φησὶν ὅτι ἀμφίβολον ἂν γένοιτο, πότερον καὶ αὐτὴ ἡ ζώνη λήγοντι τῷ κριῷ συνανέρχεται, ἢ τοῖς πρώτοις μέρεσι τοῦ ταύρου. ὅλως μέντοι γε ὑπέργειος γίνεται τοῦ ταύρου ἀνατέλλοντος. οὐδὲ γὰρ ταύρου λείπεται. οὐδὲ ὁ ἡνίοχος ὑστερεῖ τότε. ἀλλὰ συνανατέλλει τῷ ταύρῳ, ἐπιβεβηκὼς αὐτοῦ τῷ ἀριστερῷ κέρατι. καὶ οὐδαμῶς ἀνιόντος τοῦ ταύρου ὁ ἡνίοχος ἀπολείπεται.

μοίρης γε

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0694
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

ἡνίοχος φέρεται, μοίρῃ γε μὲν οὐκ ἔνι ταύτῃ
ἀθρόος ἀντέλλει· Δίδυμοι δέ μιν οὐλον ἄγουσιν.
ἀλλ' Ἔριφοι λαιόν τε θέναρ ποδὸς αἰγὶ σὺν αὐτῇ
ταύρῳ συμφορέονται, ὅτε λοφιή τε καὶ οὐρὴ
κήτεος αἰθερίοιο περαιόθεν ἀντέλλωσι.
δύνει δ' Ἀρκτοφύλαξ ἤδη πρώτῃ τότε μοίρῃ
τάων αἳ πίσυρές περ ἄτερ χειρὸς κατάγουσι
λαιῆς. ἡ δ' αὐτοῦ μεγάλῃ ὑποτέλλεται ἄρκτῳ.
ἀμφότεροί τε πόδες καταδυομένου Ὀφιούχου
μέσφ' αὐτῶν γονάτων Διδύμοις ἐπὶ σήματα τεύχει
ἀντιπέρην ἀνιοῦσι. τότ' οὐκέτι κήτεος οὐδὲν
ἕλκεται ἀμφοτέρωθεν. ὅλον δέ μιν ὄψεαι ἤδη.
ἤδη καὶ ποταμοῦ πρώτην ἁλὸς ἐξανιοῦσαν
καμπὴν ἐν καθαρῷ πελάγει σκέψαιτό κε ναύτης.
αὐτὸν ἐπ' Ὠρίωνα μένων, εἴ οἵ ποθι σῆμα.
ἢ νυκτὸς μέτρον γένοιτο πλόος ἀγγείλειε.
πάντῃ γάρ τά γε πολλὰ θεοὶ ἄνδρεσσι λέγουσι

Μοίρῃ γε μὲν οὐκ ἔνι ταύτῃ. ἅπας φησὶν ἅμα ἀνατέλλει ὁ ἡνίοχος τῷ ταύρῳ. μοῖραν δὲ τὸ ζώδιον εἶπεν, ἤγουν τὸν ταῦρον. ἀλλ' οὖν τὸν ἡνίοχον οἱ δίδυμοι ἀνάγουσιν. οἱ μέντοι ἔριφοι καὶ ἡ αἲξ, καὶ τὸ θέναρ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς, ἅμα τῷ ταύρῳ συναναφέρεται. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ κήτους ἥ τε λοφιὰ καὶ ἡ οὐρά. καθ' ὃν δὲ καιρὸν συμβέβηκε τοῦ κήτους τήν τε λοφιὰν καὶ τὴν οὐρὰν ἐκ τῶν νοτίων μερῶν ἀνατέλλειν, τότε δύνει ὁ ἀρκτοφύλαξ ἀρχόμενος μετὰ τοῦ πρώτου ζωδίου δύεσθαι, τουτέστι τοῦ σκορπίου. ὃς καὶ διάμετρόν ἐστι τοῦ ταύρου. εἶπε μὲν δὲ πρῶτον. ὅτι ὁ ἀρκτοφύλαξ ἐν τέσσαρσι μοίραις δύνει, ἤγουν ἐν τέσσαρσι ζωδίοις. καὶ διάμετρον τοίνυν ἄρχεται τότε δύνειν, ἀνατέλλοντος κείνου, ὅτε αἱ χηλαὶ δύουσι. πρώτη δὲ μοῖρα τῆς τοῦ βοώτου δύσεως, αἱ χηλαί. αἱ δὲ τέσσαρες μοῖραι, χηλαὶ, σκορπίος, τοξότης, αἰγόκερως, κατάγουσι τὴν δύσιν ἄνευ χειρὸς τὸν βοώτην. ἄδυτος δὲ αὐτοῦ ἡ χεὶρ, ἐπειδὴ τοῦ ἀρκτικοῦ ἐστιν ἔνδον. αὕτη γὰρ ἡ λαιὰ αὐτοῦ χεὶρ, πλησίον ἐστὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου. Ἀμφότεροί τε πόδες. οἱ δὲ τοῦ ὀφιούχου πόδες μέχρι γονάτων καταδυόμενοι, ἐσώζουσι τεκμήριον τῶν διδύμων ἀνιόντων. καθ' ὃν καιρὸν καὶ ὅλον τὸ κῆτος ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα θεωρεῖται. ἅμα σὺν αὐτῷ καὶ ὁ ἠριδανὸς ποταμὸς κατηστερισμένος, ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν πόδα τοῦ ὠρίωνος. τὸ δὲ κήτεος οὐδὲν ἕλκεται, ἤγουν τῶν διδύμων ἀνιόντων οὐδὲν τοῦ προειρημένου κήτους ἔτι ἕλκεται ὑπὸ ἀνατολάς. ἀλλ' ὅλον ἤδη ἐστὶ τὸ φανερὸν. τὸ δὲ ἀμφοτέρωθεν, ἤγουν οὔτε ἐξ ἀνατολῶν οὔτε ἐκ δύσεων. Ἤδη καὶ ποταμοῦ. τε τὴν τοῦ ποταμοῦ πρώτην καμπὴν ἐν καθαρῷ καὶ εὐδίῳ πελάγει ναύτης ἀφορῶν ἴδοι ἄν. ἐζήτηται δὲ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τούτῳ μόνῳ αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ φαμὲν ὅτι ἐπειδὴ ἐπάγει τὸν ὠρίωνα, πρὸς ὃν μάλιστα ἀφορῶντες πλέουσιν οἱ ναῦται, ὑπὸ δὲ τοὺς τοῦ ὠρίωνος πόδας αὐτός ἐστι, διὰ τοῦτο αὐτοῦ ἐμνήσθη. Αὐτὸν ἐπ' ὠρίωνα μένων. ἤγουν ἐκδεχόμενος. οἱ δὲ ναῦται δύνανται ἐν αἰθερίῳ καταστήματι ταῦτα τὰ ἄστρα ἐπιτηροῦντες, καὶ μάλιστα τὸν ὠρίωνα τεκμήρασθαι πόσον τῆς νυκτὸς ὑπολείπεται μέρος, καὶ πόσον διάστημα πεπλεύκασιν. ἰδόντες γὰρ τὴν τοῦ ποταμοῦ καμπὴν, κατανοήσουσιν ὅτι λοιπὸν ὁ ὠρίων ἀνατέλλει. τοῦ δὲ ὠρίωνος φανέντος, γνώσονται πόση τῆς νυκτός ἐστιν ὥρα. πανταχοῦ γὰρ ἐν παντὶ τῷ οὐρανῷ ταῦτα τὰ διὰ τῶν ἄστρων τεκμήρια οἱ θεοὶ παρέχουσιν. Εἴ οἵ ποθι σῆμα. ἐάν ποτε αὐτῷ ἡ νυκτὸς σημεῖον, ἢ πλοῦ μέτρον εἴποι. τεκμαίρεται γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄστρου ἀνατέλλοντος, πόσον πλοῦν περαιώσει, δύνοντος τοῦ σεσημειωμένου ἀστέρος, οἷον ἔσται δύνη ὁ δεῖνα ἀστὴρ, ἡμεῖς ἀποπλεύσομεν εἰς

τὸν δεῖνα τόπον. ἢ τοὐναντίον, ἔστ' ἂν ὁ δεῖνα ἀστὴρ μέλλῃ ἀνατέλλειν, τόδε ἔσται. παρασημειοῦνται γὰρ αὐτοὺς ὡς ἔφημεν. ἕως ὧδε τὰ περὶ τῶν ἄστρων. ἤγουν τῶν φαινομένων.

Οὐχ ὁράᾳς. διαλεχθεὶς ἡμῖν, καὶ πληρώσας τὸν περὶ τῶν ὡρῶν καὶ τῶν ἄστρων κα[...]ταλήψεως λόγον, ἔρχεται

οὐχ ὁράᾳς, ὀλίγη μὲν ὅταν κεραίῃσι σελήνη
ἑσπερόθεν φαίνηται ἀεξομένοιο διδάσκει

ἐπὶ ἄλλο βιβλίον σφόδρα βιωφελές, ὃ καλεῖται διοσημεῖα. καὶ βούλεται περὶ σελήνης διαλαβεῖν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦ τῆς σελήνης σχήματος, καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων, δηλοῖ ἡμῖν εἰ ἔσται ἢ μὴ χειμών. ἔδοξε δέ τισιν ὅτι τὸ οὐχ ὁράᾳς β' πρόσωπον, ὅν πρός τινα ἀναφέρεται, πρὸς ὃν ὁ ἄρατος διαλεγόμενος, προοιμιάζεται, ἀγκλέδῃ καλούμενον. ἢ νενόηκε δέ, ἐπεὶ οὐχ ὡς προσφωνῶν τινι, τῷ δευτέρῳ ἐχρήσατο προσώπῳ, ἀλλὰ ποιητικῷ ἔθει οὕτω τὸν λόγον ἐσχημάτισεν. καὶ ὅμηρος. ἔνθ' ἂν βρίζοντα ἴδοις. καὶ πατρόκλεες ἱππεῦ. καὶ τὸ δὲ σέθεν μενέλαε. διὰ γὰρ τῶν τοιούτων ἦθος ἐγγίνεται τοῖς ὑποκειμένοις. Ὀλίγη μέν. πειρᾶται διὰ πολλῶν παραστῆσαι, ὅτι πολλὰ τεκμήρια ἡμῖν οἱ θεοὶ παρέχουσι, καὶ οὐ μόνον δι' ἡλίου καὶ σελήνης, ἀλλ' ἤδη καὶ ζώων καὶ ἑρπετῶν, καὶ φυτῶν. καὶ ἄλλων παντοίων. δεικνὺς ὅτι διὰ πάντων προνοοῦνται ἡμῶν οἱ θεοί. ἄρχεται οὖν τὰς τῆς σελήνης φάσεις ἐκτίθεσθαι. καὶ φησὶν ὅτι μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν περὶ τῆς ἑσπέρας, ἐὰν φανῇ μηνοειδὴς καὶ λεπτὰς τὰς κεραίας ἔχουσα, αὔξησιν τοῦ αὐτοῦ φωτὸς ὑποδείκνυται. ὅταν δὲ ἄρχηται σκιὰν τῶν σωμάτων ἀποτελεῖν, τετράδα τοῦ μηνὸς σημαίνει. ὅταν δὲ εἰς ἡμικύκλιον διαιρῆται, διχότομος ὀνομάζεται, ἡ μοίρας ἐπέχουσα. πλήρης δὲ γινομένη, πανσέληνος καλεῖται. ἐντεῦθεν δὲ πάλιν μειουμένη τῷ φωτὶ, πολλὰς ἀλλάττει φύσεις. καὶ καθ' ἑκάστην φάσιν αὐτῆς διαφόρους λαμβανομένη τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας. ἡ μὲν γὰρ ἀμφίκυρτος, ἐννεακαιδεκάτην δηλοῖ. διχότομος δὲ γινομένη κβ', ἢ κγ'. μετὰ δὲ τὴν διχότομον λεπτὰς πάλιν ἔχουσα καὶ μηνοειδεῖς τὰς κεραίας, δηλοῖ τὰς περὶ ἄνοδον ἡμέρας. εἶτα συνοδεύουσα τῷ ἡλίῳ, καὶ περιφωτιζομένη ὑπ' αὐτοῦ, ἀφανὴς γίνεται ἡμέραις δυσὶ καὶ μοίραις ὀλίγαις. τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως. οὐχ ὁρᾷς ὅταν ἀπὸ δύσεως ἡ σελήνη φαίνηται, αὐξανομένου μηνός, ἤγουν τοῦ φωτός, σημεῖον διδάσκει, δ' δὲ ἡμέραν, ὅταν πρῶτον ἀποβάλλῃ σκιὰν ἀπὸ τῶν σωμάτων ἡμῶν. η' δέ, ἡμιλαμπέος ὄντος τοῦ φωτός. διχομηνίαν δέ, πανσέληνον πᾶν τὸ ἐν αὐτῇ πρόσωπον καὶ πλῆρες φωτὸς ἔχουσα. τὸ δὲ ἑσπερόθεν φαίνηται, ἤγουν ὅτε φαίνεται ἀπὸ τῆς ἑσπέρας. ἑσπέραν δέ, τὸν ὑπὸ γῆς τόπον καλεῖ. ἀποστᾶσα γὰρ ἡ σελήνη ιβ' μοίρας, τίκτεται. ἰστέον δὲ ὅτι μῆνα κυρίως ἔλεγον οἱ ἕλληνες, τὸν χρόνον, τὸν ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς συνόδου, παρὰ τὸ μήνην ἢ παρὰ τὴν μήνην μῆνα ὀνομάσαντες. ἐμέτρουν γὰρ οἱ ἕλληνες τοὺς μῆνας, πρὸς τὸν τῆς σελήνης δρόμον. αἰγύπτιοι δέ, πρὸς τὸν τοῦ ἡλίου. ἀπὸ δὲ γενέσεως τρίτην ἡμέραν ἄγουσα ἡ σελήνη, μηνοειδὴς κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ φωτὸς καλεῖται. ἡνίκα λεπτὸν φῶς τοῖς κέρασι περιέχει. ὀγδοαία δὲ οὖσα, διχότομος ὀνομάζεται, ὅταν τοῦ κύκλου αὐτῆς τὸ ἥμισυ φωτισθῇ. δεκαταία δέ, ἀμφίκυρτος. ὅταν τῷ διχοτόμῳ κυρτώσεις προσγίνωνται φωτός. ὥστε πλέον ἢ τὸ ἥμισυ τοῦ κύκλου φωτισθῆναι. πεντεκαιδεκαταία δὲ οὖσα πανσέληνος καὶ διχόμηνος, πληρωθεῖσα τῷ φωτί. πᾶσα γὰρ ἐν διαμέτρῳ οὖσα τοῦ ἡλίου, διχασθέντα ἐν ιε' ἡμέραις δηλοῖ τὸν μῆνα. ἐντεῦθεν λοιπὸν κατὰ τὸ ἀνάπαλιν, β' ἀμφίκυρτος. ϛ' διχότομος. δευτέρω μηνοειδὴς. ἔπειτα ἀρπαγμένη. ἀφανὴς

λοιπὸν

δὲ λοιπὸν γίνεται, ὑπὸ τὰς τοῦ ἡλίου αὐγὰς γινομένη. ἔπειτα συνοδική, ἡνίκα ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ τὰς αὐτὰς μοίρας ἔχει. ἐπειδὰν δὲ τὴν ἰσομοιρίαν παραλλάξῃ, τότε πάλιν γίνεται φαινομένη.

μηνὸς ὅτε πρώτη ἀνακίδναται αὐτόθεν αὐγὴ
ὅσσον ὑποσκιάειν. ὑπὸ τέρατον ἠμαρ ἰοῦσα.
ὀκτὼ δ᾽ ἐν διχόωσι διχόμηνα δὲ παντὶ προσώπῳ
αἰεὶ δ᾽ ἄλλοθεν ἄλλα παραλλάσσουσα μέτωπα
εἴρει ὁποσταίη μηνὸς περιτέλλεται ἠώς.
ἄκρα γε μὲν νυκτῶν, κεῖναι δυοκαίδεκα μοῖραι
ἀρκίαι ἐξειπεῖν. τὰ δέ που μέγαν εἰς ἐνιαυτόν,
ὥρη μὲν ταρόσσαι νειούς, ὥρη δὲ φυτεῦσαι
ἐκ Διὸς ἤδη πάντα πεφασμένα πάντοθι κεῖται

Ὅτε πρώτη. ἐν ταῖς ἀρχαῖς τοῦ μηνός, τουτέστιν ἀρχομένη ἀνακίδνασθαι φῶς ἡ σελήνη, καὶ αὐτὴ ἀπ᾽ αὐτῆς, ὅσον ἀμυδρὰν σκιὰν ἡμῖν τοῖς σώμασι ποιεῖν. ὅταν δὲ ἡ σελήνη ᾖ ἡ ὁλόκυκλος, ὅτε καὶ τὸ φῶς πλεῖον ἔχουσα, σκιὰν ἔχει μικρὰν καὶ μὴν ἀποτελεῖ. περὶ τὴν τετάρτην ἡμέραν, τουτέστι τεταρταία γινομένη ἡ σελήνη, ἄρχεται δύνασθαι σκιάζειν ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς. τριταία δὲ οὐ δύναται, διὰ τὴν περιλειπομένην τοῦ φωτὸς ἀσθένειαν. Ὀκτὼ δ᾽ ἐν διχόωσι. ὀκτὼ δὲ ἡμέρας ἄγει, διχότομος ἐστί. τὰς δὲ διχομηνίας ἄγει, ἤγουν τὴν μέσην τοῦ μηνός, ὅταν ἐν παντὶ προσώπῳ ἤγουν κύκλῳ, πληρωθῇ φωτός. τουτέστιν ὅταν ᾖ πεντεκαιδεκαταία. Αἰεὶ δ᾽ ἄλλοθεν ἄλλα. διὰ τούτου δέ, ἀλλαχόθεν καὶ πολυπλασίως τὰ πλάτη τοῦ φωτὸς ἐπεκτείνουσα, δηλοῖ καὶ λέγει ὁποία καὶ πόστη ἐστὶ τοῦ μηνὸς ἡ ἡμέρα. προειπόμενοι δέ, ὅτι τῶν μηνῶν αἱ καταλήψεις ἐκ τοῦ φωτὸς αὐτῆς γίνονται. ἡ ἀεὶ ἄλλοθεν ἄλλα δεικνῦσα πρόσωπα ἤγουν εἴδη, τουτέστιν ἐν πολλαῖς μορφαῖς γινομένη, εἴρει καὶ λέγει ἡμῖν, πόστη ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἀνατέλλει. Ἄκρα γε μὲν νυκτῶν. περὶ μὲν τῆς ἐν νυκτὶ τῶν ὡρῶν διακρίσεως, ἤδη προείπομεν, αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν ἥτις ἐστὶ τοῦ μηνὸς ἑξῆς διδάσκει. μῆνα δὲ λέγομεν τὸν ἀπὸ συνόδου σελήνης καὶ ἡλίου χρόνον ἐπὶ σύνοδον. ὅς ἐστιν ἡμερῶν κθ. ἐπὶ δὲ τῶν τριῶν συνόδων ἡμέραν ἀκούει, τὸν ἐκ τῆς νυκτὸς καὶ ἡμέρας χρόνον. τούτῳ δὲ τῷ μηνὶ ἐχρῶντο πρὸς τὴν τῆς πολιτικῆς ἡμέρας διαγωγήν. καὶ νῦν ἔτι χρῶνται πολλοὶ τῶν ἑλλήνων. ἄκρα δὲ νυκτῶν, ἡ ἑσπέρα καὶ ὄρθρος. ἀπὸ ἱκαναὶ πρὸς τὸ σαφὲς δηλῶσαι, αἱ δώδεκα μοῖραι τῶν ζῳδίων δηλονότι. τὰ δέ που μέγαν εἰς ἐνιαυτόν. μέγαν ἐνιαυτὸν τὸν ἡλιακὸν λέγει. οἱ γὰρ παλαιοὶ τρία ἤδεσαν μέτρα χρόνου. τὴν τῆς σελήνης περίοδον. τὴν ἑκάστην ὥραν τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὴν ἡλιακὴν περίοδον. μέγιστον δὲ τῶν ἄλλων, ἡ ἡλιακή. ὅτι δὲ τὸν ἡλιακὸν χρόνον λέγει, δῆλον ἐξ ὧν ἀρότου καὶ φυτείας μνήμην ποιεῖται. ἡ δὲ διάνοια ὁμοία τῇ τοῦ προοιμίου. ἐσκέψατο δὲ εἰς ἐνιαυτὸν ἀστέρας, οἵ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνοιεν. τὰ οὖν ιβ ζῴδια, οὐ μόνον τὰ ἄκρα τῶν νυκτῶν ποιοῦσι φανερά, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἐνιαυσιαίων καιρῶν διαφορὰν ἱκανῶς διασαφοῦσιν, ἔαρος δηλαδή, θέρους, μετοπώρου, καὶ χειμῶνος. διὰ γὰρ τούτων καταλαμβανόμεθα τὴν διαφορὰν τῶν κατὰ τὴν γεωργίαν ἔργων, σπόρου, φυτείας, ἀμήτου. τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἐμφανεῖς δὲ τοῖς βουλομένοις ἀκριβῶς προσέχειν τυγχάνουσιν, αἵ τε ἀνατολαὶ καὶ δύσεις τῶν ζῳδίων, διὰ τὴν τοῦ θεοῦ πρόνοιαν. ὁμοία δὲ καὶ αὕτη ἡ διάνοια τῇ τοῦ προοιμίου. ἐκ Διὸς ἤδη πάντα ἤγουν ὑπὸ τοῦ Διὸς παρεδόθη τοῖς ἀνθρώποις. ἵνα οἱ μέν, πρὸς ἀντίληψιν τῶν κατὰ γεωργίαν ἔργων ὠφεληθῶσιν. οἱ δέ, πρὸς ναυτιλίαν, φυλασσόμενοι τὰς χειμερίους ἀνατολάς τε

καὶ δύσεις τῶν ἀστέρων, οἷον ἀρκτούρου, ἐρίφων, αἰγός, ἀπό τε τῆς ἑσπέρας σημείωσιν ποιούμενοι τοῦ μέλλοντος, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρθρου, ἤγουν ἀπὸ τῆς ἑκάστης τῶν ιβ ζωδίων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως. ὁ γὰρ ἥλιος ἐν τῇ ἐνιαυσιαίᾳ περιόδῳ διεξιὼν τὸν ζωδιακὸν κύκλον, κατὰ τάξιν εἰς ἓν ἕκαστον τῶν ζωδίων μεταβαίνει. διὸ ὄγμον οὖν τὴν πορείαν αὐτοῦ ὠνόμασε, καὶ ὅμηρος. ὄγμον ἐλαύνων.

καὶ μήν τίς καὶ νηὶ πολυκλύστου χειμῶνος
ἐφράσατο δεινοῦ μεμνημένος ἀρκτούροιο
ἢ ἑτέων ἄλλων οἵτ' ὠκεανοῦ ἀρύονται
ἀστέρες ἀμφιλύκης, οἵ τε πρώτης ἔτι νυκτός.
ἤτοι γὰρ τοὺς πάντας ἀμείβεται εἰς ἐνιαυτὸν
ἠέλιος μέγαν ὄγμον ἐλαύνων ἄλλοτε δ' ἄλλῳ
ἐμπλήσει. ποτὲ μέν τ' ἀνιών, ποτὲ δ' αὖ τίνα δύων
ἄλλος δ' ἀλλοίην ἀστὴρ ἐπιδέρκεται ἠῶ.
γινώσκεις τάδε καὶ σύ. τὰ γὰρ συναείδεται ἤδη
ἐννεακαίδεκα κύκλα φαεινοῦ ἠελίοιο

Καὶ μήν τίς τε νηί. τὰ ἀπλανῆ φησι, δηλοῖ τοὺς καιρούς, καὶ τεκμήρια δίδωσι τοῖς πλέουσι. τὸ καὶ μήν τις καὶ νηὶ ἑαυτὸν δεδωκώς, τοῦ πολυκλύστου χειμῶνος ἐσκέψατο, τοῦ ἀρκτούρου μνημονεύσας, ὅτι ὀλίγη ἡ χειμερινὴ αὐτοῦ δύσις ἐστί. τοῖς γὰρ χειμῶσι συγκαταστρέφεται, τῷ σκορπίῳ, τῷ τοξότῃ, καὶ τῷ αἰγοκέρωτι. ὥστε τρεῖς μῆνας ὡσεὶ εἰσίν. ἔμαθεν οὖν περὶ τοῦ ἐσομένου χειμῶνος ὁ ναύτης, ἢ τοῦ δεινοῦ ἀρκτούρου μνημονεύσας, ἤγουν τοῦ βοώτου, ἀπὸ μέρους γὰρ τὸ πᾶν, ἢ τῶν ἄλλων ἀστέρων, οἵτινες ἐξ ὠκεανοῦ ἀρύονται. ἤγουν ἀνατέλλουσι. δεινὸν δὲ τὸν ἀρκτοῦρον εἶπεν, ἢ διὰ τὸ λαμπρόν, ἢ μᾶλλον διὰ τὸ χειμερινόν. ἀμφιλύκην δὲ τὴν ἀναγλώφησι. διὰ τὸ τὸν λύκον ἀνακεῖσθαι τῷ ἀπόλλωνι. ὡς γὰρ ἐκεῖνος μακρόθεν ὢν ὁρᾶν δύναται, οὕτω δὴ καὶ ὁ λύκος ὀξυδερκής ἐστι. διὰ δὴ τὸ ὀξυδερκὲς αὐτοῦ, προσηρμόσαν αὐτὸν τῷ ἀπόλλωνι. ταύτῃ τοι καὶ λυκόφως, τὴν αὐγὴν λέγουσιν. ἤγουν ὅταν ὁ λύκος θεᾶται. τὸ δὲ ὄγμος, σημαίνει μὲν κυρίως τὴν τάξιν τῶν θεριζόντων, ὅπου ἀμῶνται. σημαίνει δὲ καὶ τὸν μεταξὺ δύο φυτειῶν τόπον ἀργόν. ἐπεὶ οὖν τὴν μέσην γραμμὴν τοῦ ζωδιακοῦ ὁ ἥλιος πορεύεται. ἔχει δὲ ὁ κύκλος ἄλλας δύο ἑκατέρωθεν γραμμάς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὄγμον τὸν τοῦ ἡλίου κύκλον. Ποτὲ μέν τ' ἀνιών. ἢ γὰρ ἀνατέλλων, ἑώας αὐτοῖς τὰς φαύσεις παρέχει ἢ δύνων, ἑσπερίας. τὸ δὲ αὐτίκα ἐπ' ἀμφοτέρων. ἢ γὰρ αὐτίκα ἀνιὼν μετὰ τὴν ἑώαν τοῦ ἀστέρος φαῦσιν, ἢ πρὸ ὀλίγου τῆς τοῦ ἀστέρος ἑσπερίας φαύσεως δεδυκώς. Ἄλλοτε δ' ἀλλοίην ἀστήρ. ἐφ' ἕκαστον ὁ ἥλιος τῶν ἐν τῇ μοίρᾳ ἀστέρων ἔρχεται. οἷον σήμερον τυχὸν τῷ ἐν τῇ α μοίρᾳ συνανατέλλει. αὔριον τῷ ἐξῆς οὐκέτι σὺν αὐτῷ ἔρχεται. γὰρ ἐπὶ τὴν δευτέραν μοῖραν. καὶ ἐπιφαίνει τοῦ ἀστέρος τοῦ ἐν τῇ β μοίρᾳ ὄντος. διὸ εἶπεν ἄλλος δ' ἀλλοίην ἐπιδέρκεται ἡμέραν σὺν ἡλίῳ ἀστήρ. ἢ ἄλλος κατ' ἄλλην ἡμέραν τῶν ἀστέρων θεωρεῖται, κατὰ τὴν ἑώαν δηλονότι ἀνατολὴν ἢ δύσιν ἤ τινα τούτων. ἐπεί γοῦν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἕκαστος αὐτῶν ἀνατέλλει καὶ δύεται, ὡς τοῦ κόσμου καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημεῖον φερομένου. Γινώσκεις τάδε. μέτων τις γέγονε παλαιὸς ἀστρονόμος. ὃς ἀκριβῶς ἀριθμήσας, εἶπε μικρὸν ἐνιαυτόν, ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ μεγάλου. περὶ οὗ πρότερον εἴπομεν. ἤγουν ὅταν σύνοδος γίνηται ἐπὶ τὰ πολέα τοῦ παντός. οἱ δὲ μετὰ μέτωνα ἀστρονόμοι, τοὺς πίνακας ἐν ταῖς πόλεσιν ἔθηκαν, περὶ τῶν τοῦ ἡλίου περιφορῶν τῶν ἐννεακαιδεκαετηρίδων. ὅτι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, τοῖος δὲ ἔσται χειμών, καὶ τοιόνδε ἔαρ, καὶ τοιόνδε θέρος, καὶ τοιόνδε φθινόπωρον, καὶ τοιοίδε ἄνεμοι. καὶ πολλὰ πρὸς βιωφελεῖς χρείας τοῖς ἀνθρώποις. ἐπειδὴ οὖν ἤδη

ταῦτα

ταῦτα ἐγνώσθη ἐκ τῶν πινάκων, καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν ἔγνω τὰ πολλὰ ὁ Ἄρατος, φησὶν ὅτι καὶ αὐτὸς γινώσκεις αὐτά· πάλαι γὰρ ᾄδεται. καὶ ᾄδεται καὶ φανερά ἐστι τοῖς Ἕλλησι γίνεσθαι. ἐδέξαντο δὲ αὐτὰ Ἕλληνες παρ' Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων, ποῖα δὴ ταῦτα, ἃ συνᾴδεται. ἐπάγει. τὰ κύκλα καὶ αἱ περιφοραὶ τοῦ ἡλίου, αἱ διὰ ἐννεακαίδεκα ἐτῶν γινόμεναι. φησὶ δὲ ὅτι πάντας τοὺς ἀστέρας ὁ ἥλιος ἐπέρχεται καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, ἄλλοτε ἄλλῳ ἐμπελάζων. ὅτε μὲν ἀνιών, ὅτε δὲ καὶ δύων. ἡ γνώσῃς τάδε καὶ σύ, ἀντὶ τοῦ γίνωσκε. ὁρισ(τι)κὸν ἀντὶ προστακτικοῦ. συνᾴδεται δέ, ἤγουν πρόκειται. κύκλα, ἐνιαυτοί. ἀποδινεῖται, περιέρχεται. γίνωσκε οὖν φησιν, ὅτι ἀναλογοῦσιν ἀλλήλοις καὶ σύμφωνοι γίνονται οἱ τοῦ ἡλίου δρόμοι, διὰ ιθ΄ ἐτῶν ἀποθεωρούμενοι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἀνατολὴ τῆς τοῦ ὠρίωνος ζώνης, μέχρι τῆς παντελοῦς δύσεως αὐτοῦ. ἔτι γε μὴν καὶ ἡ τοῦ κυνὸς ἀνατολὴ καὶ δύσις, διὰ τῶν ἴσων ἐτῶν σύμφωνοι γίνονται. τὰς μὲν οὖν ἡμέρας τῶν ἐννεακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἐνεργείας ὑπέδειξε. τὰς δὲ νύκτας ἀπὸ τῆς τοῦ ὠρίωνος ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως. διὰ τὸ ἐκεῖνα τὰ ἄστρα καταληπτὰ τοῖς αὐτοῖς ἐν τῇ νυκτὶ μάλα γίνεσθαι.

ὅσσα τε ἀπὸ ζώνης εἰς ἔσχατον ὠρίωνα
νὺξ ἀποδινεῖται, κύνα τε θρασὺν ὠρίωνος
οἵ τε Ποσειδάωνος ἐρώμενοι ἢ Διὸς αὐτοῦ
ἀστέρες ἀνδράσι τετυγμένα σημαίνουσι.
τῶν κείνων πεπόνησο. μέλοι δέ τοι εἴ ποτε νηῒ
πιστεύοις, εὑρεῖν ὅσα που κεχρημένα κεῖται
σήματα χειμερίοις ἀνέμοις ἢ λαίλαπι πόντου.
μόχθος μὲν τ' ὀλίγος, τὸ δὲ μυρίον αὐτίκ' ὄνειαρ
γίνεται ἐπιφροσύνης αἰεὶ πεφυλαγμένῳ ἀνδρί,
αὐτὸς μὲν τὰ πρῶτα σαώτερος. εὖ δὲ καὶ ἄλλον
παρειπὼν ὤνησεν ὅτ' ἐγγύθεν ὄρορε χειμών.

Ὅσσα τε ἀπὸ ζώνης. ὅσα φησὶν ἔμαθες ἀπὸ τῶν παλαιοτέρων, ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος πάλιν εἰς αὐτὸν τὸν ὠρίωνα τὴν νύκτα ἄστρα περιφέρειν. βούλεται δὲ περὶ πάντων λέγειν τῶν ἀπλανῶν, καὶ ὅσα ἀπὸ τοῦ κυνὸς εἰς αὐτὸν τὸν κύνα. προέθεσαν γὰρ περὶ τῶν ἄλλων οἱ πρὸ Ἀράτου, Εὔδοξός τε καὶ Ἵππαρχος καὶ ἄλλοι τινές. ἤρξαντο δὲ ἀπὸ ὠρίωνος, ὅτι ὑπόκειται ἐκείνῳ, καὶ ὅτι μάλιστα εἰς αὐτὸν οἱ πλέοντες ὁρῶσι. καὶ ὅτι νότιός ἐστιν. ἐκ δὲ νοτίου μέρους ἐκδέχονται ἀεὶ ἐσόμενον χειμῶνα. ἡ γνώσῃς, καὶ ὅσα ἄστρα ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος εἰς ἔσχατον ὠρίωνα, ὅ ἐστι μέχρι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἡ νὺξ ἀποδινεῖται. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ γινώσκεις. ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστιν, ἡ τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἐπιτολή. τέλος δέ, τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἡ ἀνατολὴ καὶ τοῦ κυνός. εἰς τρία δὲ αὐτοῦ διήρηται ἡ ἐπιτολή, ὦμοι, πόδες, ζώνη.

Οἵ τε Ποσειδάωνος ἐρώμενοι ἢ Διὸς αὐτοῦ. φησὶν ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἐστὶν εὔχρηστος τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων αἱ παρατηρήσεις, τῶν τε Ποσειδῶνος καὶ τῶν τοῦ Διός. εἰσὶ δὲ Ποσειδῶνος μὲν ἀστέρες, οἱ τοὺς χειμῶνας καὶ τὰς εὐδίας δηλοῦντες. Διὸς δέ, οἱ τὰ πρὸς γεωργίαν εὔχρηστα δεικνύοντες. ὅταν οὖν μέλλῃς πλαγιοδρόμῳ σεαυτὸν ἐμπιστεύειν, πολυπραγμόνησον πρῶτον τὴν παρατήρησιν τῶν τὰς εὐδίας ἢ τοὺς χειμῶνας δηλούντων ἀστέρων. κόπος μὲν γάρ ἐστι τῷ βουλομένῳ βραχὺς τὴν τῶν σημείων μαθεῖν ἀκρίβειαν, ἡ δὲ ὠφέλεια πολλή. ἑαυτούς τε γὰρ σώζουσιν οἱ ἄνθρωποι πρῶτον, οἱ τὴν παρατήρησιν αὐτῶν ἔχοντες τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων τῶν ἄστρων, καὶ τοῖς ἄλλοις παραίτιοι γίνονται ἀσφαλείας, προμηνύοντες αὐτοῖς μελλούσας τοῦ ἀέρος ἐπιστάσεις, ἐκ τῶν περὶ οὐρανὸν σημείων.

Τῶν κείνων πεπόνησο. Διὸ ἐκείνων τῶν ἄστρων τῶν βιωφελῆ χρείαν ἐχόντων ἐπιμέλειαν ἔχε, καὶ γίνωσκε καὶ μάνθανε αὐτούς. ὀλίγος μὲν γὰρ ἐκ τού-

τῶν κάμακος, τουτέστιν ἐκ τῆς μαθήσεως. πολὺ δὲ τὸ βιωφελές ἐστι περὶ ταῦτα παρατηρεῖν τῷ ἀνδρί. ἐν ταῖς εὐφροσύναις καὶ λοισμοῖς. Μέλει δέ τοι. περὶ δὲ τούτων τῶν ἄστρων μελέτωσι, ὅσα κεχρημένα καὶ ἀσφαλῶς εἰρημένα περὶ πλοῦ ἐστιν, ὅπου ἐννήσαι τὸν πιστεύης. καὶ μέλλης ὁρῆν καὶ ὁρμᾶν, ἐπάνω τῶν κυμάτων δηλαδή.

πολλάκι γὰρ καὶ πίστε γαληναίη ὑπὸ νυκτὶ
νῆα περιστέλλει πεφοβημένος ἠοῖ θαλάσσης
ἄλλοτε μὲν τρίτον ἦμαρ ἐπιτρέχει ἄλλοτε πέμπτον
ἄλλοτε δ' ἀπρόφατον κακὸν ἵκετο. πάντα γὰρ οὔπω
ἐκ Διὸς ἄνθρωποι γινώσκομεν. ἀλλ' ἔτι πολλὰ
κέκρυπται. τῶν αἴ κ' ἐθέλῃ καὶ ἐς αὐτίκα δώσει
Ζεύς. ὁ γὰρ οὖν γενεὴν ἀνδρῶν ἀναφανδὸν ὀφέλλει
πάντοθεν εἰδόμενος πάντῃ δ' ὅγε σήματα φαίνων
ἄλλα δέ που ἐρέει ἤ που διχόωσα σελήνη
πληθούσης ἀμφοτέρωθεν ἢ αὐτίκα πεπληθυῖα
ἄλλα δ' ἀνερχόμενος. τότε δ' ἄκρῃ νυκτὶ κελεύων
ἠέλιος. τὰ δέ τοι καὶ ἀπ' ἄλλων ἔσσεται ἄλλα
σήματα καὶ περὶ νυκτὶ καὶ ἤματι ποιήσασθαι.
σκέπτεο δὲ πρῶτον κεράων ἑκάτερθε σελήνην.
ἄλλοτε γάρ τ' ἄλλῃ μιν ἐπιγράφει ἕσπερος αἴγλη
ἄλλοτε δ' ἀλλοῖαι μορφαὶ κερόωσι σελήνην
εὐθὺς ἀεξομένην. αἱ μὲν τρίτῃ. αἱ δὲ τετάρτῃ

Πολλάκι γάρ. πολλάκις δέ φησι γαλήνης οὔσης, θεασάμενός τις ἀνὴρ ἔμπειρος σημεῖον διὰ τῆς νυκτός, προεῖδε χειμῶνα ἐπιγενησόμενον. καὶ ἀσφαλισάμενος τῇ θαλάσσῃ ἐμπειρίᾳ ναυτικῇ, διεσώθη. ἢ πολλάκις γαλήνης οὔσης ἐν τῇ νυκτί, ἀσφαλίζεταί τις περὶ τῆς νηός, ἐκ τῆς περὶ τὰ μέλλοντα προγνώσεως. οὐ γὰρ ἐκ τοῦ παραυτίκα δεῖ προσμένειν τὸν χειμῶνα. ἀλλὰ πολλάκις ἐκ τῶν σημείων τεκμαιρόμεθα. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας χειμῶνα, καὶ μετὰ πέντε γενησόμενον. καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως ὁ χειμὼν ἐπέρχεται. οὐ δὲ πάντα οἱ ἄνθρωποι τὰ σημεῖα ἐπιστάμεθα. ἀλλ' ἔτι καταλείπεται ἡμῖν ἄδηλα πολλά, ἃ ἴσως καὶ ἐς ὕστερον δώσει ἡμῖν ὁ θεὸς τὴν γνῶσιν.

Ἄλλοτε μὲν τρίτον. ποτὲ μὲν μετὰ τρεῖς ἡμέρας γίνεται χειμών, ποτὲ δὲ μετὰ πέντε, ποτὲ δὲ καὶ ἀπροοράτως. ἀγνοοῦμεν ὡς ἐκ τῶν προγινομένων σημείων γινώσκομεν. Δώσει Ζεύς. ἤγουν ὁ θεὸς ὡς καὶ ἐν ἄλλοις Ζεὺς αἴτιος. καὶ ὁ μὲν οὐρανός φησιν ἐκ τῶν ἐγκειμένων αὐτῷ ἀστέρων δίδωσιν ἡμῖν σημεῖα. ἄλλα δὲ ἡμῖν παρέχει ἡ σελήνη, διχότομος γινομένη ἀμφοτέρωθεν, καὶ δὲ καθ' ἑκάστην αὐτῆς περίοδον, διχότομος γίνεται δίς, ἄλλα καὶ πεπληθυῖα, τουτέστι πλησισέληνος οὖσα. συμβάλλεσθαι δὲ οὐκ ὀλίγα εἰς πρόγνωσιν δύναταί τε καὶ χειμῶνος τὸν ἥλιον δύνοντα καὶ ἀνατέλλοντα, ἃ μέν, εἰς ὅλον μῆνα, ἃ δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν. ὁ δὲ ἥλιος ἀνατέλλων, σημεῖα τῆς ἡμέρας παρέχει χειμερίου ἢ εὐδίας, καὶ δύων γε, τῆς νυκτός. ὁ τρία μέν τρι... τοῦ μηνὸς σημεῖα ἄγεται, ὅτε τὰ ζώδια διέρχεται δείκνυσιν. ὁ δὲ εὔδοξος κριὸν μέν φησιν ἡλίου διερχομένου, μαλακὰ γίνεσθαι πνεύματα. ὁμοίως δὲ καὶ ταύρου. διδύμους δέ, ζέφυρόν τε πνεῖν καὶ βορέαν ψυχρόν. Ὁ δὲ οὖν γενεήν. οὗτος δὲ ἀεὶ ὁ Ζεὺς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ὠφελεῖ, πανταχόθεν καὶ ἐν παντὶ ὁρώμενος, καὶ παρέχων τὰ φανερὰ σημεῖα. τὸ οὖν πάντοθεν εἰδόμενος, οἱ μὲν οὕτως ἐξέλαβον. ἤγουν διὰ γῆς. διὰ θαλάσσης. διὰ παντὸς μέρους τοῦ κόσμου. οἱ δέ, οὕτως, ἤγουν διὰ κληδόνων. διὰ μαντειῶν. δι' ὀνείρων. διὰ σημείων, καὶ διὰ τῶν παραπλησίων πάντων. Σκέπτεο δέ. περισκέπτου δὲ πρῶτον, τουτέστιν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. ἐν ᾗ καὶ φαίνεται τὰ κέρατα αὐτῆς τῆς σελήνης. δεῖ γὰρ αὐτῆς καταλαβεῖν τὰ ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις, τουτέστι χειμῶνος καὶ εὐδίας. Ἄλλοτε δὲ ἄλλην μιν πρὸς τὴν ἑσπέραν ἤγουν δύσιν. ὅτε καὶ ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ συνόδου. συναδούσα

δὲ πλησίον τοῦ ἡλίου, πρὸς τὴν ἑσπέραν φαίνεται εἰκότως. εἰ γὰρ νομίζεται Ταύρῳ εἶναι ὁ ἥλιος περὶ τρίτην ἢ τετάρτην μοῖραν. αὕτη δὲ τοῦ Ταύρου περὶ τριακοστὴν μοῖραν, δύνοντος τοῦ ἡλίου, λοιπὸν αὕτη πρὸς τὴν δύσιν φαίνεται, ἕως οὗ ὅλος ὁ Ταῦρος κατενεχθῇ. ἐὰν δὲ ᾖ ἐν Διδύμοις, τοῦ ἡλίου μετὰ τοῦ Ταύρου δύναντος, αὕτη ἄχρις δύο ὥρας ἔχει ὑπὲρ γῆν, ἕως καὶ οἱ Δίδυμοι κατέλθωσι. καὶ οὕτως ὅσον αὐτῆς ἀποκλίνει, μεῖζον τὸ φῶς αὐτῆς γίνεται, καὶ ἀνώτερον φαίνεται τῆς δύσεως. ὅτε δὲ ἀπὸ συνόδου ἐστὶν, ἄγει τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν, καὶ ἔχει λαμπρὸν τὸ φῶς, εὐδίας ἐστὶ σημαντική. ἢ πολλὰς φαντασίας ἔχει, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων. ὡς δὲ ἂν ταῦτα ἔχει φύσεως, οὕτω καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν προσπίπτει. αἰτία γοῦν τὰ ἐν θολερῷ καὶ παχεῖ τῷ ὕδατι. αἴτια δὲ τὰ ἐν καθαρῷ. ποτὲ μὲν οὖν διαφοροῦσι τὸ φῶς. ποτὲ δὲ καὶ ἡ μορφή. ὅτε μὲν γὰρ κερασφορεῖσθαι, ὅτε δὲ αἰτία καὶ διάφορος. ὁ δὲ νοῦς, εὐθὺς ἀπὸ συνόδου ἐστὶ καὶ γεννήσεως περὶ γ καὶ δ ἡμέραν, διάφορον τῶν περάτων αὐτῆς ἔχει σχῆμα. τὸ δὲ ἐπιγράφει, ἐπιχρωματίζει ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σωμάτων. κερόωσι δὲ, κερατοποιοῦσι, σχηματίζουσιν εἰς κεραίας.

τάων καὶ περὶ μηνὸς ἐφεσταότος κε πύθοιο.
λεπτὴ μὲν καθαρή τε περὶ τρίτον ἦμαρ ἐοῦσα
εὔδιός κ' εἴη· λεπτὴ δὲ καὶ εὖ μάλ' ἐρευθὴς
πνευματίη· παχίων δὲ καὶ ἀμβλείῃσι κεραίαις,

Τέως μὲν περὶ μηνός· ἀπὸ δὲ τοῦ περὶ τὴν αὔξησιν αὐτῆς σημείου, δυνήσῃ μαθεῖν περὶ ὅλου τοῦ μηνός, εἰ ὁ μὲν ἐσόμενος ἀνεμώδης, ἢ αὐχμηρός, ἢ νιφετώδης ἔσται.

Λεπτὴ μὲν, καθαρή τε. τουτέστι τριταία οὖσα, εἰ μὲν λαμπρὸν ἔχει τὸ φῶς, εὐδίας ἐστὶ σημαντική. εἰ δὲ πυρρὸν καὶ ξανθὸν, ἄνεμον δηλοῖ. εἰ δὲ μέλαν καὶ ζοφῶδες, χειμῶνας καὶ ὑετούς. ἔστι μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς δι' ὅλου ἀπαθὲς καὶ λαμπρόν. ἄτοπον δὲ τοῖς στοιχείοις διδόναι πάθη. ὁ δὲ περικείμενος ἡμῖν ἀὴρ πρὸς πάντα συμπάθειαν ἔχων, τοιοῦτον αὐτῆς ἀποδείκνυσι τὸ φῶς. ὅταν δὲ πνεῖν μέλλωσι ξηροὶ ἄνεμοι, τῆς ξηρότητος τῆς ἐσομένης ἀντιλαμβανόμενος ὁ ἀὴρ πυρρὸς γίνεται καὶ ξανθός. καυστικὸν δὲ ἀεὶ τὸ ξηρὸν καὶ πυρῶδες. καὶ οὕτως ὁ ἀὴρ τοιοῦτος γενόμενος, σφαίρει ἡμῶν τὴν ὄψιν οὕτως ὁρᾶν τῆς σελήνης τὸ φῶς. καὶ ἔστι σημεῖον ἀνέμων ξηρῶν. ἢ τριταία ἐστὶ, ἤγουν γ ἡμέραν ἄγουσα ἀπὸ συνόδου, καὶ οὖσα λεπτή. τριταία δὲ ἐστὶ τριταία οὖσα, καθαρὸν καὶ διαυγὲς τὸ φῶς ἔχουσα, εὐδίας ἐστὶ σημαντική. λεπτὴ δὲ οὖσα, τουτέστι τριταία, καὶ σφόδρα ἐρυθρὰ οὖσα, καὶ πυρῶδες τὸ φῶς ἔχουσα, πνευμάτων ἐστὶ δηλωτική. Πνευματίη. ὅταν ἄνεμοι μέλλωσι πνεῖν, πάλιν τῆς ἐσομένης ὑγρότητος ὁ ἀὴρ ἀντιλαμβανόμενος, παχυμερής τις ἐκ τῆς ὑγρότητος γίνεται καὶ ζοφώδης. καὶ τοιοῦτον ἡμῖν δείκνυσι μέλαν καὶ ζοφῶδες τὸ τῆς σελήνης φῶς. καὶ δὲ καὶ τὰς μελαίνας τῶν νεφελῶν καὶ ζοφώδεις ὑετοῦ αἰτίας φαμὲν εἶναι. τὰς δὲ καθαρὰς, ἀνέμων. τὰ δὲ πνεύματα, ἃ σίφωνας καλοῦσιν οἱ ναῦται, συστρεφόμενα ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀναμοῦται τὸ ὕδωρ. καὶ συνιστάμενα, παχέα καὶ ζοφώδη γίνεται, καὶ ἀποτελοῦσι πηλώσεις νεφελώδεις. ἐξ ὧν φέρεται καὶ ὁ ὑετός. σίφωνας δὲ αὐτοὺς λέγουσιν οἱ ναῦται, ἐπειδὴ πολλάκις καὶ αὐτανδρον τὸ σκάφος μετὰ τοῦ ὕδατος ἀνιμῶνται εἰς ὕψος. καὶ πάλιν ἐξαφθέντες, ἀφιᾶσι κάτωθεν. ἐκ γὰρ τούτων πολλαὶ ἀναθυμιάσεις γίνονται, αἳ τὸν ἀέρα μεταβάλλουσι. Παχίων δὲ καὶ ἀμβλείῃσι. παχυμερὴς καὶ ζοφωδεστέρα φαινομένη, καὶ ἔχουσα τὰς κεραίας ἀμβλυτέρας καὶ ἀμαυροτέρας, ἐν δ ἡμέρα, ὅτε οὐκ ἔδει, εἴγε καὶ σκιὰν πέμπειν τεταρταίαν οὖσαν εἰκός. ὑπὸ νότου ἀμβλύνεται. ὑγρὸς γὰρ καὶ χειμερινὸς οὗτος. καὶ δηλονότι παχυμερῆ ποιῶν τὸν ἀέρα τῇ ὑγρότητι, τοιαύτην ὁρᾶσθαι ποιεῖ τὴν σελήνην. ἢ οὖν ὑπὸ νότου ἀμβλύνεται ἢ ὑετοῦ ἐ-

πηγνυμένου. ἢ καὶ οὕτως. ὅταν δὲ παχεῖα ᾖ, καὶ ἀμβλυτέρας τὰς κεραίας ἔχῃ, νότου προσδοκᾶν ἢ ὄμβρον. ὅταν δὲ τρίτην ἄγουσα ἡμέραν, μήτε περικεκλασμένας ἔχῃ τὰς κεραίας, μήτε ὑπτιάζηται, ζεφύρου σημαντική. εἰ δὲ ἀπὸ γ ἡμέρας μέχρι δ, τὸ αὐτὸ τηρήσει σχῆμα, χειμῶνος ὑγροῦ σημαντική ἐστιν. ὅθεν κελεύει θεωρεῖν αὐτὰς ἀμφοτέρας τὰς κεραίας ἀπὸ πρώτης αὐξήσεως.

Τέτρατον ἐκ τριτάτοιο. ἐν δ ἡμέρᾳ οὖν εἰ ἔδει ἐὰν τὸ φῶς αὐτῆς ἀμενηνὸν. ἀειδὲς καὶ σκιὰν ἀποπέμπειν διὰ αὐτῆς. ἢ δηλονότι ὀφείλουσα ἔχειν ἰσχυρὸν τὸ φῶς, ἀμενηνὸν ἔχει. ἄρα οὖν διὰ αἰτίας τινὸς τοῦτο πέπονθεν. ἢ γὰρ νότῳ ἀμβλύνεται. ἢ ἐσομένῳ

Τέτρατον ἐκ τριτάτοιο φόως ἀμενηνὸν ἔχουσα,
ἢ νότῳ ἀμβλύνεται, ἢ ὕδατος ἐγγὺς ἐόντος.
εἰ δέ κ' ἐπ' ἀμφοτέρων κεράων τρίτον ἦμαρ ἄγουσα
μήτ' ἐπινευστάζοι μήθ' ὑπτιόωσα φαείνοι,
ἀλλ' ὀρθαὶ ἑκάτερθε περιγναμπτῶσι κεραῖαι,
ἑσπέριοί κ' ἄνεμοι κείνην μετὰ νύκτα φέροιντο.
εἰ δ' αὔτως ὀρθὴ καὶ τέτρατον ἦμαρ ἄγοισιν,
ἦ τ' ἂν χειμῶνος συναγειρομένοιο διδάσκοι.

ὕδατι. καὶ γὰρ ὁ νότος διὰ ὑγροῦ ἀέρος συνίσταται. διὸ καὶ καρηβαρής. πάντα δὲ τὰ πυρώδη, διὰ μὲν πυκνοῦ τοῦ ἀέρος ὁρώμενα, ἐρυθρὰ φαίνεται. διὰ ὁρατοῦ δὲ καθαρά. καὶ ἡ σελήνη δὲ καὶ οἱ ἀστέρες πάντες φλογώδεις ὄντες κεκοινωνήκασι καὶ αἰθέρος εἰσὶν ἀπολείμματα. διαυγὴς τοίνυν καὶ αὐτὴ φαινομένη, σημαίνει εὐδίαν, ἅτε διὰ ξηροῦ τοῦ ἀέρος φαινομένη. ἐρυθρὰ δὲ, κίνησιν πνευμάτων, διὰ τὴν περὶ τὸν ἀέρα πύκνωσιν. ὃς διαχεόμενος ἀνέμους ποιεῖ. οὐ γὰρ ἕτερόν ἐστιν ἄλλο ἄνεμος, ἢ ῥύσις ἀέρος. Εἰ δέ κ' ἐπ' ἀμφοτέρων. οἱ ἄνεμοι πάλιν οἱ πνέοντες τοῦτον τὸν περικείμενον ἡμῖν ἀέρα, ἐπὶ τὸ πρόσθεν ἑαυτῶν ὠθοῦνται. καὶ εἰ μὲν ζέφυρος πνεύσῃ, ἀπὸ τῆς δύσεως ἐπὶ τὸ πρόσθεν αὐτοῦ διωθούμενος τὸν ἀέρα, ἔμφασιν ἡμῖν παρέχει, τοῦ δοκεῖν τῆς σελήνης τὰ κέρατα ὡς ἐπὶ ἀνατολὰς πρηνῆ φέρεσθαι, ἐὰν δὲ ἀπηλιώτης πνεύσῃ, τότε ἀνάπαλιν νενευκότα τὰ κέρατα φαίνεται ὡς ὑπτιούμενα. ἐὰν δὲ βορέας πνεύσῃ, τὸ μὲν κέρας τὸ βόρειον ἐπικαμπὲς γίνεται. πάλιν ἐὰν νότος, τὸ πρὸς νότον κέρας καμπτόμενον. ὡς οὖν εἴπομεν ὁ ἀήρ ἐστιν αἴτιος. ἐὰν οὖν φησι γ ἡμέραν ἀπὸ συνόδου ἔχουσα, ἀμφοτέροις τοῖς κέρασι μήτε νευστάζῃ, ὡς ἐπὶ ἀνατολὰς, μήτε ὑπτία φαίνηται, ἀλλ' αἱ κεραῖαι αὐτῆς ὀρθαὶ οὖσαι, κυκλοτερεῖς φαίνωνται. τότε μὲν οὐκ ἔστιν ἄνεμος δηλονότι. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ πρὸς τὴν ἑσπέραν μετ' ἐκείνην τὴν νύκτα, ἐν ᾗ τοιάδε ἐφάνη ἡ σελήνη, γενήσεται. καὶ ζέφυροι δέ φησι πνεύσουσι. Μήτ' ἐπινευστάζῃ. ἐὰν φησὶ τριταίαν ἡμέραν ἄγουσα, μήτε ὑπτιάζῃ μήτε ἐπινεύῃ τοῖς κέρασι, τότε προσδέχου τοὺς ἑσπερίους ἀνέμους, οἵτινές εἰσι τοὺς ἀπὸ τῆς δύσεως, οἷον ζεφύρους καὶ ἀργέστας. ξηρὸς γὰρ ὢν ὁ ἀὴρ, εἰς τὰ τοιαῦτα πνεύματα τὴν μεταβολὴν λαμβάνει, διὰ τὴν ἑσπερινὴν ψύξιν. ἐὰν μέντοι ἐπιμείνῃ, καὶ τῇ δ ἡμέρᾳ ταύτας τὰς κεραίας ἔχουσα, λέγω δὴ ὀρθάς, χειμῶνός ἐστι σημαντική. πολλῇ γὰρ ἡ ξηρασία ἐπιμένουσα, κατὰ τὴν ἐπὶ πολὺ ἐκπύρωσιν, εἰς αὐτὴν ἕλκει τὸ ὑγρόν. καὶ ἡ μεταβολὴ τῶν τῆς σελήνης κεράτων, κατὰ διαφόρους καιρούς. ἐν μὲν τοῖς βορείοις καταστήμασι, λεπτότερος ὁ ἀὴρ ὑπάρχων, ἀκριβῆ τὴν θέαν ἡμῖν παρέχει τότε. διὸ καὶ ἐπινεύειν πρὸς τὴν ἑαυτῆς δοκεῖ τὰ κέρατα αὐτῆς. ὅταν δὲ καὶ ἰκμάδος τινὸς πλήρης ὁ ἀὴρ ᾖ, τότε φαίνονται ἀμβλύνουσαι αἱ κεραῖαι. ἐπεὶ καὶ πάντα τὰ κάθυγρα πλατύτερα φαίνεται. Εἰ δ' αὔτως ὀρθή. εἰ δὲ τὴν ὁμοίαν φαντασίαν καὶ τεταρταία οὖσα παρέχοιτο, ἀρχὴν χειμῶνος

ἀθροιζομένου

ἀθροιζομένους μαντεύῃ, ἐμοὶ δοκεῖ πυκνουμένου τοῦ ἀέρος, διὰ τὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας πνευμάτων ῥύσιν. αἴτιον δὲ τῆς πυκνώσεως, τὸ διὰ πολλοῦ τοῦ διαστήματος ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ τὸ φερόμενον πνεῦμα. ἀδυνατεῖν τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος ὠθεῖν. ὅθεν ἱσταμένου καὶ ἀντιχομένου ἀπαντᾷ ἡ πύκνωσις. διατί δὲ ἐν μὲν τῇ γ΄ ἡμέρᾳ ἄνεμος. ἐν δὲ τῇ δ΄ χειμών. ἐν μὲν τῇ γ΄, ὅτι τὸ συνιστάμενον μήπω πεπιεσμένον, εὐκίνητόν ἐστιν. ἐν δὲ τῇ δ΄, ἀδιάλυτον γενόμενον, πύκνωσιν δηλοῖ.

εἰ δέ κεν οἱ κεράων τὸ μετήορον εὖ ἐπινεύοι
δειδέχθαι βορέω· ὅτε δ᾽ ὑπτιάῃσι νότοιο.
αὐτὰρ ἐπὴν τριτόωσαν ὅλος περὶ κύκλος ἑλίσσῃ
πάντῃ ἐρευθόμενος μάλα κεν τότε χείμερος εἴη.
μείζονι δ᾽ ἂν χειμῶνι πυρώτερα φοινίσσοιτο.
σκέπτεο δ᾽ ἐς πληθύν τε καὶ ἀμφότερον διχόωσαν
ἠμὲν ἀεξομένην, ἠδ᾽ ἐς κέρας αὖθις ἰοῦσαν
καί οἱ ἐπὶ χροιῇ τεκμαίρεο μηνὸς ἑκάστου.
πάντῃ γὰρ καθαρῇ κε μάλ᾽ εὔδια τεκμήραιο.
πάντα δ᾽ ἐρευθομένῃ δοκέειν ἀνέμοιο κελεύθους
ἄλλοθι δ᾽ ἄλλῃ μελαινομένῃ δοκέειν ὑετοῖο.
σήματα δ᾽ οὐ τὰ ἐπὶ πᾶσιν ἐπ᾽ ἤμασι πάντα τέτυκται.

Εἰ δέ κεν οἱ κεράων. κέρας φησὶ ὑψηλὸν τὸ βόρειον. ὁ δὲ λόγος, τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς τῶν κεράτων, ἐὰν συννεύῃ ὡς ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν ὀξυνόμενον, προσδόκα τὸν βορέαν πνευσόμενον. ὅτε δὲ ὕπτιόν ἐστι τὸ προκείμενον κέρας, τὸν νότον. ἀντίπνους γὰρ ὁ νότος τῷ βορρᾷ. καὶ ὁ μὲν, ὕπτιον ποιεῖ τὸ κέρας. ὁ δὲ βορρᾶς, πρηνές. ἢ τὸ μετέωρον κέρας τῆς σελήνης, τουτέστι τὸ βόρειον, ἐὰν μὲν ἐπινεύῃ, προσδέχου πνεύσεσθαι βορέαν. ἐὰν δὲ ὑπτιάζῃ, νότον. μετέωρον δὲ κέρας τὸ βόρειον κέκληκεν, ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν φαντασίαν. Αὐτὰρ ἐπὴν τριτόωσαν. διχοτόμου μὲν οὔσης τῆς σελήνης τὸ πρὸς εὐδίαν καθαρὸν, περιλαμπές ἐστι. τὸ δὲ ἐρευθόμενον, ἀνεμῶδες. τὸ δὲ διασπάσματα ἔχον, καὶ μελανίαν λαμβάνον, ἐπομβρίαν δηλοῖ. ἐπὰν δὲ τριταίαν οὖσαν ἀπὸ συνόδου, ὅλην τὴν μηνοειδῆ κύκλος περιλάβῃ, πανταχόθεν φοινισσόμενος, σφόδρα ἂν τότε χειμερινὸς εἴη καιρός. ὡς ἐν τοῖς πρώτοις εἴπομεν, λεπτὴ δὲ καὶ εὖ μάλα ἐρευθής, πνευματική. ἐκ δὲ τῶν πνευμάτων τεκμαίρεται τὸ καὶ χειμῶνα γενέσθαι. Περὶ κύκλος ἑλίσσῃ. ὅταν ἴδῃς φησὶν περὶ τρίτην ἡμέραν κύκλον τινὰ ἐρυθρὸν περὶ αὐτὴν ἔχουσαν, σημεῖον χειμῶνος. καὶ ὅσῳ μᾶλλον πυρρότερος ὁ κύκλος θεωρεῖται, χειμῶνα σημαίνει σφοδρότερον. ἢ ἐὰν αὐτὴν τριταίαν οὖσαν κύκλος περιέχῃ ἐρευθόμενος πανταχόθεν, χειμῶνα γενησόμενον ἴσθι. σαφὴς δὲ ἡ τούτου αἰτία. συγκαταδυόμεναι γὰρ αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης ὑγροῖς τοῖς νέφεσι, κωλύονται μὲν, ἐξικνεῖσθαι μέχρις ἡμῶν, διὰ τὴν παχύτητα τῶν νεφῶν. αὐτὰ δὲ τὸν κύκλον. τὰ νέφη διαυγάζουσι καὶ ἀλδαίνουσι. Σκέπτεο δ᾽ ἐς πληθύν τε. περισκόπει δὲ ἐς τὴν πανσέληνον καὶ ἐς ἀμφότερα αὐτῆς τὰ διχάσματα, αὐξομένης τε, καὶ πάλιν ἐς μηνοειδῆ ἐρχομένης. πληθὺν μὲν οὖν τὴν πανσέληνον λέγει, τὴν διχόμηνον. πεπλήρωται γὰρ τότε ἡ καυτῆς φωτός. ἀμφότερον δὲ διχόωσαν, τὴν διχότομον ἐξ ἀμφοτέρων. ἵνα λέγῃ τὴν ἀπὸ συνόδου ὀγδοαίαν οὖσαν διχότομον, καὶ τὴν ἐν τῇ ἀποφθίσει ἑτέραν διχότομον. ἢ φησιν ἀπιόντος τρίτην. ὁ δὲ λόγος, ὅταν τὴν σελήνην διχότομον ἴδῃς ἀμφότερον, δὶς γὰρ τοῦ μηνὸς γίνεται τοιαύτη, σκέψαι τὴν χρόαν αὐτῆς ἐν ταῖς φαύσεσιν, ὅταν μὲν γὰρ καθαρὰ ᾖ δι᾽ ὅλου τοῦ κύκλου, εὐδίαν σημαίνει. ἐρυθρὰ δέ, ἀνέμους. ὅταν δὲ ἄλλο μέρος τοῦ κύκλου μελαίνηται, ὄμβρον δεῖ προσδέχεσθαι. Σήματα δ᾽ οὐ τὰ ἐπὶ πᾶσιν. οὐ πάσαις ἡμέραις φησὶν ἐφαρ-

μόζεται τὰ σημεῖα ταῦτα. ἀλλὰ τὰ περὶ τρίτην ἢ δευτέραν ἡμέραν γινόμενα τοῦ μηνὸς σημεῖα μέχρι ὀγδόης δεῖ παρατηρεῖν. τουτέστιν αὐξανομένης διχοτόμου. ἀπὸ δὲ διχοτόμου, μέχρι πανσελήνου. καὶ ἀπὸ πανσελήνου, μέχρι διχοτόμου φθινούσης μηνός. εἶτα ἀπὸ ταύτης, μέχρι ἡμερῶν πρὸ τῆς συνόδου τριῶν ἢ τεσσάρων. ἢ γὰρ σημεῖον τὸ γινόμενον ἀπὸ γ΄ ἢ δ΄ ἡμέρας τῆς σελήνης, μὴ ἔλπιζε τοῦτο ἕως τέλους ἐκβῆναι. ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τρίτης ἢ τετάρτης, ἕως ὀγδόης. τὰ δὲ ἀπὸ η΄ ἕως ιε΄. τουτέστι διχομήνου οὔσης.

ἀλλ᾽ ὅσα μὲν τριτάτη τετραταίη τε πέληται
μέσφα διχαιομένης διχάδος γε μὲν ἄχρις ἐπ᾽ αὐτήν.
σημαίνει διχόμηνον ἀτὰρ πάλιν ἐκ διχομήνης
ἐς διχάδα φθιμένην. ἔχεται δέ οἱ αὐτίκα τετρὰς
μηνὸς ἀποιχομένου. τῇ δὲ τριτάτῃ ἀπιόντος
εἰ δέ κέ μιν περὶ πᾶσαν ἀλωαὶ κυκλώσονται,
ἢ τρεῖς, ἠὲ δύω περικείμεναι, ἠὲ μί᾽ οἴη.
τῇ μὲν ἰῇ ἀνέμοιο γαληναίης τε δοκεύειν.
ῥηγνυμένῃ ἀνέμοιο, μαραινομένῃ δὲ γαλήνης.
ταὶ δύο δ᾽ ἂν χειμῶνι περιτροχάοιτο σελήνη
μείζονα δ᾽ ἂν χειμῶνα φέροι τριέλικτος ἀλωή,
καὶ μᾶλλον μελανεῦσα, τὰ εἰ ῥηγνύατο μᾶλλον.
καὶ τὰ μὲν οὖν ἐπὶ μηνὶ σεληναίης κε πύθοιο.

Ἀλλ᾽ ὅσα μέν. ἤγουν τὰ μὲν ἀπὸ τρίτης ἢ δ΄, μέχρι ὀγδόης. τὰ δὲ ἀπὸ ταύτης, μέχρι ιε΄. ἀπὸ δὲ ταύτης, μέχρι τῆς β΄ διχοτόμου. ἀφ᾽ ἧς μέχρι τρίτης ἢ τετάρτης φαινούσης. συμπίπτει γὰρ οὕτω κατὰ τάξιν αὐτά. τούτων δὲ αἰτίαν οἱ πυθαγορικοί, τὸν ζ΄ ἀριθμὸν ὑποτίθενται, φυσικώτατόν τε καὶ θαυμαστὸν εἶναι λέγοντες. τοῦ δὲ ἐν διαφόροις μέρεσι μελαίνεσθαι τὴν σελήνην αἴτιον, τὸ μὲν πλησίον τοῦ ἄστρου λευκὸν φαίνεσθαι. διὰ τὴν τοῦ φωτὸς ἐπικράτειαν, τὸ δὲ ἑξῆς τούτου μέλαν, διὰ τὴν πρὸς τὰ νέφη πρόσθεσιν. Εἰ δέ κέ μιν. ἐὰν δὲ κύκλῳ περὶ πᾶσαν τὴν σελήνην, ἀλωαὶ κείμεναι περιφέρωνται, ἢ β΄, ἢ γ΄, ἢ δ΄, ἐπεὶ γίνονται πολλάκις καὶ τέσσαρες, ἀπὸ μὲν τῆς μιᾶς, ἐὰν μὲν ῥήγνυνται, ἄνεμον ἀπὸ τῆς λύσεως προσδοκᾶν. ῥηγνυμένην δέ, τὴν διχομένην λέγει. ἐὰν δὲ κατ᾽ ὀλίγον μαραίνηται, γαλήνην δεῖ προσδοκᾶν. ἐὰν δὲ δύο γίνονται περὶ αὐτὴν κύκλοι, χειμῶνα σημαίνει. ἐὰν δὲ καὶ τρεῖς ἢ τέτταρες, μείζονα τὸν χειμῶνα. τὰ μὲν περὶ τὴν σελήνην λαμβανόμενα σημεῖα ἐπὶ τοῦ καταστήματος τοῦ ἀέρος, ταύτην ἔχει τὴν κατάληψιν. τῶν δὲ γινομένων ἐν τῷ μετεώρῳ συνισταμένων, μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τὰ μὲν κατ᾽ ἔμφασίν ἐστι. τὰ δὲ μικτά. τὰ δέ, καθ᾽ ὑπόστασιν. κατ᾽ ἔμφασιν μέν, οἷον ἴρις. μικτὰ δέ, παρήλιος. καθ᾽ ὑπόστασιν δέ, κομῆται. πωγωνίαι, δοκίδες, λαμπάδες, ἄττοντες. τὰς δὲ ἀλωὰς τῷ σχήματι κυκλοτερῶς διαγράφουσι. καὶ ἔστιν ἄλλος περὶ τὴν σελήνην κύκλος. καὶ αὐτὴ ἐν μέσῳ ἀμυδροτέρα φαίνεται. ἡ τοίνυν ὄψις κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἀέρος, τραχεῖ μὲν προσπεσοῦσα, αὐτοῦ που καταπαύεται, μηκέτι λαμβάνουσα ἑτέρας φορᾶς ἀρχήν. λείοις δὲ καὶ ὁμαλοῖς προσφερομένη, οἷα δὴ τὰ ἔσοπτρα καὶ ὕδατα, ἤτοι ἐνδοτέρω διαδύεται. οἱονεὶ ἐγκατακλωμένη, ἢ εἴπερ τοῦτο ἀδυνατεῖ ποιεῖν διὰ τὴν ἀντιτυπίαν τῶν σωμάτων, ἀνακλᾶται ἐμφανίζουσα τὰ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν τόπον ὁρώμενα, ἀφοῦ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνακλάσεως ποιεῖται. ὅταν τοίνυν περί τι ἄστρον νέφωσις συνεχὴς καὶ κοίλα, ἐνταῦθα δὲ ὁ ἀὴρ περὶ τοῦ

τα, ἔτι κατὰ τὰς κλάσεις τὰς εἰς αὐτὸ τὸ ἄστρον, ἐμφαίνεται τοῦτο καθ᾽ ἑκάστην ἀνάκλασιν. καὶ οὕτως ἡ ἅλως ἀποτελεῖται, καὶ τὸ μὲν πλησίον τοῦ ἄστρου φαίνεται λευκόν, διὰ τὴν τοῦ φωτὸς ἐπικράτειαν. τὸ δὲ ἔξω τούτου μέλαν, διὰ τὴν πρὸς τὰ νέφη παράθεσιν. γίνεται δὲ περὶ τὴν σελήνην. καὶ ἐὰν μία γένηται, εὐδίαν προσδόκα. διαλύεται γὰρ ἐκ τοῦ κατ᾽ ὀλίγον ἡ πύκνωσις. εἰ δὲ ῥήγνυνται, ἄνεμον δὲ ἐκεῖνου τοῦ μέρους καθ᾽ ὃ τὴν ῥῆξιν λαμβάνει. εἰ δὲ δύο, χειμῶνα προσδόκα. καὶ ἔτι μείζονα ἐὰν τρεῖς καὶ ἔτι μᾶλλον μελαινόμεναι καὶ ἔτι μᾶλλον, εἰ ῥήγνυνται. ἡ δὲ αἰτία, διότι διακρινόμεναι μᾶλλον ἀπολύονται, μὴ δυνάμεναι διϊκνεῖσθαι. διὸ καὶ πλείονα τὴν ὑποκειμένην παχύτητα τοῦ ἀέρος δεικνύει. οὐ μόνον δὲ περὶ σελήνην, ἀλλὰ καὶ ἥλιον γίνεται καὶ ἀστέρας. γίνεται δὲ οὕτως. ἅλως ἐστίν, ὑγροῦ τοῦ ἀέρος ὑποκειμένου καὶ παχέος ὄντος, φαντασία φωτὸς κυκλοειδοῦς, περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην συνισταμένη. ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν ἀπὸ σελήνης σημείων.

821 ἠελίοιο δέ τοι μελέτω ἑκάτερθεν ἰόντος·
ἠελίῳ καὶ μᾶλλον ἐοικότα σήματα κεῖται
ἀμφότερον δύνοντι καὶ ἐκ περάτης ἀνιόντι.
μή οἱ ποικίλλοιτο νέον βάλλοντος ἀρούρας
κύκλος ὅτ᾽ εὐδίου κε χρηιζόμενος ἤματος εἴης.
μηδέ τι σῆμα φέροι φαίνοιτο δὲ λιτὸς ἁπάντη.

Ἠελίοιο δέ τοι μελέτω. πληρώσας τὸν περὶ τῆς σελήνης τεκμηρίων λόγον, ἐπὶ τὰ τοῦ ἡλίου σημεῖα ἔρχεται. ἅπερ καὶ αὐτὰ ἀκολούθως καὶ ἀκριβῶς διδάσκει. τὸ δὲ ἑξῆς περὶ τοῦ ἡλίου φησὶ μελέτω σοι, ἑκατέρωθεν ἐρχομένου. ἔστι δὲ ἡλίῳ μᾶλλον τῆς σελήνης ἐπικείμενα τεκμήρια ἐοικότα, καὶ ἁρμόζοντα τοῖς σκοποῦσι τὰ ἀληθῆ. καὶ δύνοντος οὖν καὶ ἀνατέλλοντος, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἑκάτερθεν ἰόντος, σκόπει. καὶ γὰρ ἀνατέλλοντος αὐτοῦ, ἔστιν ἰδεῖν τεκμήρια, καὶ δυομένου, ὁμοίως. παρατήρει οὖν φησι μάλιστα τὰ περὶ τὸν ἥλιον γινόμενα σημεῖα. καὶ γὰρ ἀνατέλλων καὶ δύνων, ἀληθῆ τεκμήρια μᾶλλον παρέχει. διατί δὲ τὰ τοῦ ἡλίου σημεῖα βεβαιότερα τῶν σελήνης; ἐπειδὴ πολλὴν ἔχων ἰσχύν, πρὸς τὸ διαλύειν ταῖς ἀκτῖσι τὰ ὑποπίπτοντα παχέα, νικώμενος ὑπ᾽ αὐτῶν, μείζονα τὸν χειμῶνα προσαγγέλλει. ἢ ὅτι αἱ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἀέρα διαφοραί, κυριώτεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσί. δυναστεύων γὰρ ἡμέρας, σαφέστερα δείκνυσι τὰ τεκμήρια. ἢ ὅτι λαμπρότερός ἐστι. καὶ εἰ μὴ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ τοῦ ἀέρος εἴη μεταβολή, οὐκ ἂν κρατηθείη. τὰς γὰρ μικρὰς καὶ ἐλαφρὰς, ἀνατέλλει. οὕτω πλούταρχος. διατί δὲ ἀνατέλλοντος μόνον καὶ δύνοντος, καὶ οὐ καὶ μεσουρανοῦντος; ἢ ὅτι τότε φαίνεται διὰ τοῦ ὑπεργείου ἀέρος, τοῦ δεχομένου τὰς ἀρχὰς τῶν μεταβολῶν. διὰ τὰς ἀναθυμιάσεις, ἃς ἡ γῆ ἀναδίδωσι, τοῦ ἡλίου ταύτας κινοῦντος. ἐξ ἀρχῆς δὲ καὶ ὑψωθείς, τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ χρῶμα εἰλικρινὲς ἐμφαίνει. Μή οἱ ποικίλλοιτο. ἐὰν μέλλοντος αὐτοῦ ἀνατέλλειν, ἴδῃς τὸν κύκλον μὴ ἔχοντα λαμπρὸν καὶ εἰλικρινὲς τὸ φῶς, γίνωσκε χειμῶνα ἐπιγενησόμενον. ἐὰν δὲ δύειν μέλλων, καθαρὸς καὶ ἀνεπιθόλωτος ἐπὶ τὴν δύσιν χωρῇ, τῆς ἑξῆς ἡμέρας εὐδίαν προσδόκα. ὅταν δὲ μέλλοντος ἀνατέλλειν, κοιλότητος φαντασίαν ὁ κύκλος ἐμφαίνῃ, καὶ τῶν ἀκτίνων τινὲς μὲν πρὸς νότον, τινὲς δὲ πρὸς βορρᾶν τρέπωνται, τινὲς δὲ κατὰ μέσον τὸν κύκλον, ἄνεμον ἢ ὄμβρον δεῖ προσδοκᾶν. τὸ δὲ ἀπαγορευτικῷ μὲν ἐξ ἀρχῆς χρησάμενος, ἐμφαίνει τὸ ἀπευκταῖον, καὶ φησὶ μηδαμῶς ποικίλος καὶ κατάστικτος φανήσοιτο ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος νεωστὶ ἀνατέλλοντος. ὁπόταν εὐδιεινῆς ἡμέρας εἰς χρείαν ἔλθῃς. διὰ γὰρ τὴν τοῦ ἀέρος παχυμέρειαν ἐμπίπτων ὁ ἥλιος, ἀποτελεῖ τὴν τοιαύτην ποικίλην

ἢ κατάστικτον ἔσται. περὶ ἧς καὶ ἑξῆς διαλαμβάνει. τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὴν τῶν ἀνέμων πρόσωθησιν. ἥτις οὐκ ἐᾷ καθαρὸν ἡμῖν φαίνεσθαι αὐτόν. καθαρὸς μὲν οὖν φησὶν ἀνατέλλων, καὶ μηδὲν ἔχων σημεῖον, εὐδίας ἐστὶ σημαντικός. ὁμοίως καὶ δύνων καθαρὸς καὶ ἀνέφελος, τὴν ἐπιοῦσαν ἀπαγγέλλει ἡμέραν εὐδεινήν. εἴθε δέ φησι φαίνοιτο λιπαρὸς ἀπαντῆ· ὁ γὰρ λιπαρὸς ἢ ἁπαλὸς, διὰ καθαροῦ ἀέρος στίλβει. διὸ καὶ εὐδίας ἐστὶ σημαντικός.

εἰ δ' αὔτως καθαρόν μιν ἔχοι βουλύσιος ὥρη,
δύνοι δ' ἀνέφελος μαλακὴν ὑποδείελος αἴγλην,
καί μιν ἐπερχομένης ἠοῦς ἔθ' ὑπεύδιος εἴη.
ἀλλ' οὐχ ὁππότε κοῖλος ἐειδόμενος περιτέλλοι
οὐδ' ὁπότ' ἀκτῖνες αἱ μὲν νότον αἱ δὲ βορῆα

Εἰ δ' αὔτως καθαρόν μιν. ὁ ὄντως οὕτως, ἢ κατὰ τὸ δειλινὸν καθαρὸς φαίνοιτο, ἢ ἀνέφελος δύνοι, ἢ ἠοῦς ἐπερχομένης, ἤγουν ὑπὸ τὴν αὔριον εὐδία ἔσται. δείελον δέ φησιν αὐτόν, ἐπειδὴ ἀπόκλισιν ἀπολαμβάνων, ἀμβλύνεταί πως τὸ τῆς ἀκτῖνος καὶ λείαν τὴν ἐπιφάνειαν. μαραίνεται γὰρ τὸ τῆς θερμότητος. διὸ καὶ δείελος ἐκλήθη, ὡς ἐνδεῶς ἔχων τῆς ἕλης, ἤγουν τῆς θερμασίας. ὅταν οὖν μάλιστα τοῦ θερμοῦ ἐξασθενοῦντος, διαφανὴς ὁ ἀὴρ ᾖ, ἔοικε κεκρατῆσθαι βιαίως ἡ ἄγουσα τὰ νέφη περίψυξις. διὸ καὶ εὐδίας ἐστὶ τὸ σημεῖον. βουλύσιον δὲ ὥραν, τὴν δύσιν κέκληκε. μαλακὴν δὲ αἴγλην, ἐπειδὴ τὸ πολὺ τοῦ πυρώδους αὐτοῦ πρὸς ἑσπέραν πέπαυται. τοῦ γὰρ περὶ αὐτὸν ἀέρος μηδεμίαν ἔχοντος πύκνωσιν, ἀλλ' ὄντος ἀτρέπτου, καθαρὰ καὶ ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ δύσις γίνεται αὐτοῦ.

Ἀλλ' οὐχ ὁπότε κοῖλος. αἱ ἐν τῷ ἡλίῳ κοιλότητες, οὐκ εἰσὶν αὐτοῦ. φαντασίαι δέ εἰσι τῆς ὄψεως, κατὰ πρόσωθησιν ζοφεροῦ ἀέρος. οὐ γὰρ τὸ μέσον ὁρᾶται, ἀλλ' ἡ κύκλῳ ἀψὶς λαμπρὰ δὲ οὖσα. δοκεῖ περιφλέγειν εἰς τὸ ἐκλαμπές, ὡς ἔμφασιν κοιλότητος παρέχειν, ὃν τρόπον γὰρ οἱ ζωγράφοι ἀντρώδεις τόπους γράφοντες, φωτὶ τραχύνουσι τὴν ὄψιν, ἅτε φύσει τοῦ μὲν λαμπροῦ προσβάλλοντος ἔξω καὶ διωθοῦντος τὴν φαντασίαν, τοῦ δὲ μέλανος ὑποσκιάζειν καὶ βαθύνεσθαι δοκοῦντος, οὕτω καὶ περὶ τὸν ἥλιον, τὸ φαινόμενον τῆς ὄψεως κατὰ ἀντίφραξιν τοῦ ἀέρος, ἐκκοπέντος τοῦ μέσου λαμπροῦ διὰ τὴν σκιάν τινα ὑποφαίνεσθαι. ἢ ὅτι τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἱστάμενα νέφη μελαινόμενα, διὰ τὴν πολλὴν πύκνωσιν, τὴν κοιλότητα ἀποτελεῖ. πέφυκε γὰρ πάντα τὰ διὰ τῶν μελανῶν ὁρώμενα, κοιλότητος φαντασίαν ποιεῖν. καὶ γὰρ καὶ οἱ ζωγράφοι, ὅσα μὲν βούλονται προσεχῆ δεικνύναι, τῷ λευκῷ ἀπογράφουσιν. ὅσα δὲ κοῖλα καὶ ἐν βάθει τῷ μέλανι. ἐὰν οὖν φησι τοιοῦτον τυγχάνῃ, ἢ τὰς ἀκτῖνας μὴ κατ' εὐθεῖαν φερομένας ἔχῃ, ἀλλ' ἐσχισμένας, καὶ τὰς μὲν τῇδε τετραμμένας, τὰς δὲ τῇδε, ὅπερ συμβαίνει ὑπὸ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος, οὐκ ἐῶντος αὐτὰς κατ' εὐθεῖαν φέρεσθαι, ἢ ἄνεμον ἰδὲ γενησόμενον ἢ ὑετόν. ἀπὸ κοινοῦ τὸ εὔδιος, ἵν' ᾖ, οὐκ ἔσται εὔδιος, ὅταν ἀνατέλλων κεκοιλωμένον ἔχῃ τὸ μέσον τοῦ κύκλου. δηλονότι ὥσπερ κακωθέντος τοῦ φωτός. ὃ δὴ συμβαίνει ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος δυσκρασίας. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὅταν συμβαίνῃ κοιλαίνεσθαι αὐτούς, δηλονότι ἐξασθενήσαντος τοῦ σώματος, ἢ ὥσπερ ὅταν βλέφαρα κατάσχωσι, ἢ προθλίψαντες τὴν ὄψιν, τῷ λύχνῳ προσβάλωμεν, ἐφαίνετο συνεχῶς τὸ φῶς. ἀλλὰ πολλαὶ γὰρ καὶ σποράδες αἱ αὐγαί, οὕτως ὅταν ἀχλὺς ἢ νέφωσις ἀνώμαλος πρὸ τοῦ ἡλίου στᾶσα, περιθλίψασα σείσῃ τὸν τῆς ὄψεως κῶνον, εἰς λοξὰς ἀκτῖνας καὶ ῥομβοειδεῖς, ὃ πάσχομεν αὐτοὶ τῇ αἰσθήσει, τοῦτο περὶ τὸν ἥλιον εἶναι δοκοῦμεν. οὕτω Πλούταρχος.

σχιζόμεναι βάλλωσι τὰ δ' αὖ περὶ μέσσα φαείνῃ
ἀλλάων ἢ ὑετοῖο διέρχεται ἢ ἀνέμοιο.
σκέπτεο δ' εἴ καί τοι αὐγαὶ ὑπείκωσ' ἠελίοιο
αὐτὸν ἐς ἠέλιον. τοῦ γὰρ σκοπιαὶ καὶ ἄρισται.
εἴ που ἔρευθος ἐπιτρέχει οἷά τε πολλὰ
ἑλκομένων νεφέων ἐρυθραίνεται ἄλλοθεν ἄλλα,
ἢ εἴ που μελανεῖ, καί σοι τὰ μὲν, ὕδατος ἔστω
σήματα μέλλοντος. τὰ δ' ἐρεύθεα πάντ' ἀνέμοιο
εἰ γε μὲν ἀμφοτέροις ἅμυδις κεχρωσμένος εἴη.
καί κεν ὕδωρ φορέοι, καὶ ὑπηνέμιος τανύοιτο.
εἰ δέ οἱ ἀνιόντος ἢ αὐτίκα δυομένοιο
ἀκτῖνες συνίωσι καὶ ἀμφ' ἑνὶ πεπλήθωσι.
ἤ ποτε καὶ νεφέων πεπιεσμένος ἢ ὅτ' ἐς ἠῶ
ἔρχηται παρὰ νυκτὸς ἢ ἐξ ἠοῦς ἐπὶ νύκτα.
ὕδατί κεν κατιόντι παραβρέχει ἤματα κεῖνα.

Σχιζόμεναι βάλλωσιν. εἰ τὴν ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος δι' ὅλου τοῦ κύκλου αἱ ἀκτῖνες ἀποφέρονται, καὶ αἱ μὲν, πρὸς νότον. αἱ δὲ, πρὸς βορρᾶν βάλλουσι· τὸ δὲ μέσον τοῦ δίσκου φαίνεται ἀδυνατικὸν ἀκτίνων, τότε δι' ὕδατος ὁ ἥλιος ἔρχεται ἢ ἀνέμου.

Τὰ δ' αὖ, περὶ μέσσα. εἰ οὖν τὸ μέσον αὐτοῦ φαίνοιτο μόνον, τὸ δὲ ἑκατέρωθεν διὰ νέφους πυκνότητα μὴ ὁρῶτο, σχιζομένων, τῶν ἀκτίνων, καὶ πρὸς βορρᾶν καὶ νότον πεμπομένων, καὶ τοῦτο σύνθημα πνεύματος ἢ ὑετοῦ. Σκέπτεο δ' εἴ καί τοι αὐγαί. κατανοεῖν δεῖ φησι τὰ περὶ τὸν ἥλιον σημεῖα, ἐνατενίζοντας αὐτῷ τῷ κύκλῳ, οὕτω γὰρ γνωσθήσεται σαφῆ τὰ τεκμήρια. ἐὰν οὖν φησιν ἐρευθὴς γένηται, οἵαν χροιὰν συμβαίνει γίνεσθαι πολλάκις περὶ τοῖς νέφεσι, δύνοντος αὐτοῦ, ἢ μελανίζων, ὅταν μὲν ἀχλυωδέστερος θεωρῆται, ὕδωρ σημαίνει. ὅταν δὲ ἐρευθὴς, ἀνέμους. ὅταν δ' ἀμφότερα τὰ σημεῖα περὶ τὸν ἥλιον φαίνηται, ὥστε μέρη μὲν αὐτοῦ κύκλου μελαίνεσθαι, μέρη δὲ φοινίσσεσθαι, τότε δεῖ καὶ ἄνεμον καὶ ὄμβρον προσδοκᾶν. ἢ ὅτι τὸ τοῦ ἡλίου φῶς ὅταν καθαρὸν ᾖ, οὐ συγχωρεῖ αὐτῷ ἐνατενίζειν πρὸς τὰς ἀκτῖνας. ὅταν δὲ ἐξ ἀκρασίας ἀέρος ἐξασθενῇ, τότε δυνατὸν αὐτῷ προσβλέπειν. φησὶν οὖν περισκέπτου εἰς αὐτὸν, εἰ αὐγαὶ αὐτοῦ εἴκουσι τοῖς ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐκ τούτου γνώσεις, ἀκρασίας οὔσης. ὡς χειμῶνός ἐστι σύμβολον. ὁ οὖν πεπυκνωμένος ἀὴρ τῇ πρὸς τὸ φῶς μίξει, ἐρυθραίνεται. καὶ διὰ λεπτότητα πρὸς γένεσιν ἀνέμων ὀξύρροπός ἐστιν. ὁ δὲ συνηγμένος μᾶλλον ὡς ἐπιμελαίνει, οὐ μακρὰν ἐστι τῇ διαθέσει τῆς εἰς τὸ ὕδωρ μεταβολῆς. Τοῦ γὰρ σκοπιαί. τοῦ ἡλίου ἐξοχοί εἰσι καὶ εὐσύμβολοι αἱ σκοπιαί. οἷον τὸ σκοπεῖν εἰς ἥλιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ δέχεσθαι τεκμήρια, ἀεὶ σόν ἐστι. προεῖπε δὲ ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ἡλίῳ καὶ μᾶλλον ἐοικότα σήματα κεῖται. εἴ που ἢ καὶ ἔρευθος. εἰ δέ τι αὐτῷ ἢ ἔρευθος ἐπίκειται τοιοῦτον οἷον ἔχουσι καὶ αἱ νεφέλαι, ὅταν αὐτὸν τὸν ἥλιον περιτρέχωσι, λαμπόμεναι γὰρ ἐξ αὐτοῦ, τοιοῦτο χρῶμα ἀποτελοῦσι, σκόπει δὴ τὸ τοιοῦτο, καὶ εἰ ἐπιμελαίνει, σκόπει ἀπὸ κοινοῦ. μελάντερον δὲ καὶ ζοφωδέστερον εἶναι δοκεῖ αὐτοῦ τὸ φῶς ἐκ τῆς πολλῆς τοῦ ἀέρος ὑποκειμένης ὑγρότητος. τὸ οὖν τεκμήριον τοῦ εἶναι αὐτὸν ζοφώδη, ὑετοῦ ἔστωσαν σημεῖον. τοῦ δὲ ἐρυθρὸν ἀνέμων, εἰ γε μὲν ἀμφοτέροις. ἐὰν δέ φησιν ἀμφοτέροις τοῖς κατὰ σήματα τε τοῦ μέλανι καὶ τοῦ ἐρυθροῦ, ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐμπεριέχηται ὁ ἥλιος, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μέλαν φαίνηται, τὸ δὲ ξανθὸν, ἐκ τοῦ ποικίλου δὴ τούτου ἀμφότερα προσδόκα καὶ ὑετὸν ἐσόμενον καὶ ἄνεμον. Εἰ δέ τοι ἀνιόντος. ἐὰν δέ φησιν ἀνιόντος τοῦ ἡλίου ἢ καὶ δύνοντος, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον

συνίοιεν αἱ ἀκτῖνες ἢ νέφεσιν αὐτὸς εἴη πεπιεσμένος, τὸ τοιοῦτον πολλοῦ ὕδατός ἐστι σημεῖον, κατανικωμένης δηλονότι τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῆς περὶ τὰ νέφη παχύτητος. τὸ δὲ ἀμφ' ἓν πεπλήθωσιν, αὗται εἰς ἓν κέντρον περιστρέφονται, ὅταν πεπλησμένος ὑπὸ νεφῶν, ἧττον ἐκφαίνῃ διὰ τῆς θερμότητος τὰς ἀκτῖνας. τὸ δὲ ὑδατικὸν ἐγκατιόντι, ἐὰν ἀνατέλλοντός φησιν ἢ δύνοντος τοῦ ἡλίου, αἱ ἀκτῖνες ἐκ τῆς περιφερείας εἰς τὸ μέσον ἕλκονται, ἤγουν εἰς ἓν κέντρον συστρέφονται, κωνοειδὲς τὸ σχῆμα ποιοῦσαι, ἢ ὁ κύκλος ὑπὸ τοῦ νέφους ὑποπροσθῆται ἀνατέλλοντος ἢ δύνοντος, ὑετὸν δεῖ προσδοκᾶν.

μηδ' ὅτε οἱ ὀλίγη νεφέλη πάρος ἀντέλλῃσι
τὴν δὲ μετ' ἀκτῖνι κεχρημένος αὐτὸς ἀερθῇ,
ἀμνηστεῖν ὑετοῖο. πολὺς δ' ὅτε οἱ περὶ κύκλος
οἷον τηκομένῳ ἐναλίγκιος εὐρύνηται
πρῶτον ἀνερχομένοιο καὶ ἂψ ἐπὶ μεῖον ἵκηται
εὔδιός κε φέροιτο καὶ εἴ ποτε χείματος ὥρῃ

Μηδ' ὅτε οἱ ὀλίγη νεφέλη. ἤγουν ὅταν προανατείλῃ ὀλίγη νεφέλη τοῦ ἡλίου, εἶτα αὐτὸς ὑποφέρηται κεχρωσμένος, ὑετὸν προσδόκα. οὐ γὰρ ἂν οὕτω ταῖς ὄψεσιν ἡμῶν προσέπιπτεν, εἰ μὴ ἐπεπάχυντο ὁ ἀήρ. ἢ οὕτως. ἐὰν ἀνατεῖλαι μέλλοντος τοῦ ἡλίου, νεφέλη προανατέλλῃ μέλαινα ἐπισκιάζουσα, καὶ σχίζωνται περὶ αὐτὴν αἱ ἀκτῖνες, μεσοσυλλαβοῦσαι τὴν νεφέλην, καὶ χρώζουσαι, τὸ συμβρέχειν εἰς ταύτην τὰς ἀκτῖνας, ὑγρότητα κατηγορεῖ τοῦ ἀέρος. λεῖος γὰρ ὢν ὑποταράττει τὴν ὄψιν, ὡς ἐν τοῖς δακρύουσι φαίνεσθαι τὸ φῶς οὐ καθεστηκός, ἀλλ' ἐφαλλόμενον καὶ τρεμῶδες, εἴτε τοῦ λαμπροῦ ἐκ τοῦ ὑγραίνεσθαι σβεννυμένου περὶ αὐτόν, εἴτε κλωμένης πρὸς τὸ ὑγρὸν αὐτῆς διὰ τὴν ἀνωμαλίαν. ὁ δὲ λόγος αὐτόθεν, οὕτως. σκόπει χειμῶνος σημεῖον, ὅταν ἢ ἀνατέλλοντος ἢ δυομένου ἡλίου, αἱ ἀκτῖνες συνέρχωνται, ἤγουν ἓν μέρος τοῦ δίσκου πᾶσαι πληρούμεναι φαίνωνται. ἐκ γὰρ τῆς τοῦ ἀέρος παχυμεροῦς συστάσεως, ἀνατρεπόμεναι αἱ ἀκτῖνες, εἰς ἓν μέρος τοῦ δίσκου φαίνονται, καὶ ἀφ' ἑνὸς μέρους φαίνουσιν. ἢ καὶ ὅταν ὑπὸ νεφῶν πιεσθεὶς ἔρχηται ὑπὸ τὰς ἀνατολάς, ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἢ ὅταν ἐξ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν. τεκμήριον γὰρ ὡς ἐκεῖναι αἱ ἡμέραι ὑετοῦ εἰσι. καὶ ἔτι ὑετοῦ σημεῖον, ἐὰν πρὸ μὲν ἀνατολῆς ἡλίου νεφέλη ἀνέλθῃ, εὐθὺς δὲ μετ' αὐτὴν ἐκεῖνος ἀνατείλῃ. Πολὺς δ' ὅτε οἱ περὶ κύκλος. περὶ τὰς ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις δοκεῖ ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος μείζων φαίνεσθαι. καὶ ἔστιν ἡ αἰτία, γε αὕτη. αἱ γὰρ τῆς περὶ ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἀναθυμιάσεις, ἀερώδεις εἰσὶ καὶ παχεῖαι. διὰ μέσων οὖν αὐτῶν αἱ ὄψεις προσβάλλουσαι τῷ ἡλίῳ, παχύτερον δοκοῦσιν ὁρᾶν αὐτόν. ἀνιὼν δὲ ὁ ἥλιος καὶ ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων χωριζόμενος, καὶ εἰς τὸ ὕψος χωρῶν εὑρίσκει καθαρὸν τὸν ἀέρα. καὶ ταύτῃ δοκεῖ πάλιν ὁ κύκλος αὐτοῦ ἐλάττων φαίνεσθαι. ὅταν οὖν φησιν ὁ κύκλος πολὺς εὐρύνηται καὶ πλατύνηται, τηκομένῳ ἤγουν διαλυομένῳ ὅμοιος, ἀνερχομένου τοῦ ἡλίου, ἔπειτα μειῶται, εὐδεινῶς ἂν δοκιμάζοιτο. καθαροῦ ὄντος τοῦ ἀέρος. ὁ δὲ νοῦς, ἐὰν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, νέφος προανατεῖλαν κύκλῳ περιαγόμενον, ἐπὶ πλέον εὐρύνηται, εὐδίαν προσδόκα. διαχεῖται γὰρ ὁ κύκλος οὗτος, νικώμενος ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. τὸ δὲ ὅμοιον φησὶ γίνεσθαι, καὶ ἐὰν χειμῶνος ὠχρὸς δύνηται, τῶν νεφῶν ὥσπερ διακαιομένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ διαλυομένων. ἐὰν μέχρι γε δύοντος αὐτοῦ ὑποσυνιστῶνται νέφη, τῇ ἑξῆς ὕδωρ προσδέχου. πιλουμένου γὰρ ἱκανῶς τοῦ ἀέρος. ἡ μεταβολὴ αὐτοῦ γενήσεται εἰς τὴν συγγενεστάτην αὐτοῦ τοῦ ὕδατος φύσιν. καὶ γὰρ ἡ τῶν

νεφῶν

νεφῶν πύκνωσις, οὐδέν ἐστιν ἄλλο, ἢ πάχος ἀέρος ὑπὸ ὑγροῦ πεπαχυμμένου. ἐντεῦθεν τὰ σημεῖα, ἢ ὄμβρων γίνεται διὰ τὴν σύγχυσιν, ἢ ἀνέμων. καὶ γὰρ ὁ ἄνεμος οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ ἀὴρ ῥέων καὶ πλείω λαμβάνων κίνησιν, ὅπερ ἐκ τῆς αὐτοῦ τροπῆς συμβαίνει γίνεσθαι.

ὀχθήσῃ κατιών, ἀτὰρ ὕδατος ἠμερινοῖο
γινομένου κατόπισθε περὶ νέφεα σκοπέεσθαι
καὶ δὴ δυομένου τετραμμένος ἠελίοιο,
ἢν μὲν ὑποσκιάῃσι μελαινομένη ἐϊκυῖα
ἠέλιον νεφέλη, ταὶ δ' ἀμφί μιν ἔνθα καὶ ἔνθα
ἀκτῖνες μεσσηγὺς ἑλισσόμεναι διχόωνται
ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς ἠῶ σκέπαος κεχρημένος εἴης.
εἰ δ' ὁ μὲν ἀννέφελος βάπτοι ῥόου ἑσπερίοιο,
ταὶ δὲ, κατερχομένου νεφέλαι καὶ οἰχομένοιο
πλησίον ἑστήκωσιν ἐρευθέες, οὔ σε μάλα χρὴ
αὔριον, οὐδ' ἐπὶ νυκτὶ περιτρομέειν ὑετοῖο.

Ὀχθήσῃ κατιών. ἀπὸ κοινοῦ τὸ εὔδιος φέροιτο. παραδίδωσι δὲ ἑτέραν κατάληψιν εὐδίας. ὅταν γὰρ διαλυομένης τῆς ὑγρότητος ἐκείνης, καὶ τῆς παχύτητος τοῦ ἀέρος, πρὸς δυσμὰς ὁ ἥλιος χωρῶν ὠχρὸν ἔχῃ τὸ φῶς, εὔδιός ἐστιν ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος λοιπὸν διάλυσιν.

Αὐτὰρ ὕδατος· δυομένου δὲ τοῦ ἡλίου σκόπει, εἰ ἔστι περὶ αὐτὸν νέφη συνεχῆ. ἃ δὴ ὕδατος ἡμερινοῦ μετὰ ταῦτά ἐστι σύμβολα ἤγουν μετὰ τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τὴν ἑσπέραν, ὅτε συνίστανται περὶ τὸν ἥλιον τὰ νέφη. ἠμερινοῖο οὖν, τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ φαινομένου. καὶ δὴ δυομένου τετραμμένος. ἐὰν γὰρ δύνοντα τὸν ἥλιον ὑποσκιάζῃ μέλαινα νεφέλη. ταὶ δ' ἑκατέρωθεν αὐτοῦ περιλαμβάνουσιν ἀκτῖνες, ἴσθι κατὰ τὴν ὑστεραίαν ἐσόμενον ὑετόν. ἢ οὕτως. εἰ δύνοντα τὸν ἥλιον ἐπίπροσθεν ἱσταμένη νεφέλη ὑποσκιάζει, αἱ δὲ ἀκτῖνες αὐτοῦ ἑκατέρωθεν τοῦ νέφους σχίζονται, χειμῶνα προσδέχου. ἀδυνάτως γὰρ ἔχοντος ὁ ἥλιος διαχέαι τὴν πύκνωσιν. ἐντεῦθεν καὶ σχίζονται περὶ τὴν νεφέλην αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου τῆς κατ' εὐθεῖαν φορᾶς ὑπὸ τῆς περὶ τὸν ἀέρα πυκνώσεως διακοπτομένης. ἢ οὕτως. καὶ δὴ πρὸς δυόμενον τὸν ἥλιον ἀφορῶν, ἐὰν αὐτὸν σκιάζῃ νεφέλη μέλαινα τὴν χροιάν, αἱ δὲ ἀκτῖνες ἅπασαι κατὰ μέσον τὸν δίσκον ἑλισσόμεναι, εἰς δύο μέρη τοῦ δίσκου διασχίσωσι, καὶ αἱ μὲν, ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος, αἱ δὲ, ἐπὶ τοῦτο χωρήσωσιν, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν, σκέπης ἂν χρῄζοις. χειμὼν γὰρ ἔσται. ἢ τὸ ὑποσκιάῃσι. ὥστε δύνειν περὶ αὐτὸν καὶ ἀμαυροῦσθαι μάλιστα. ὡς ὅταν σκιάζῃ κατ' εὐθὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἡ σελήνη ἐν τῇ ἐκλείψει. ὅταν οὖν κατ' εὐθὺ τοῦ ἡλιακοῦ κώνου καὶ τοῦ γηΐνου ταῦτα ἴδῃς τὰ σημεῖα, χειμῶνα προσδόκα. εἰ δ' ὁ μὲν, ἀννέφελος, ἐὰν δέ φησιν ὁ ἥλιος αὐτὸς δίχα νεφελῶν δύνηται, ἀνώτερον δὲ αὐτοῦ νεφέλαι ὑπάρχωσιν ἐρυθραί, καταδύοντος αὐτοῦ καὶ ἤδη δεδυκότος, εὐδίαν ἴσθι ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ γενησομένην. αἴτιον δὲ τούτου, τὸ μὴ σφόδρα πυκνὰ εἶναι τὰ νέφη, ἀλλ' ἀραιά, καὶ οὕτως ἐνδιαυγεῖσθαι. ὑπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ ἡλίου νεφέλαι φαίνονται. καθάπερ χρυσίζουσαι, ὅταν σφόδρα αὐταὶ καθαρὸν δέχωνται τὸ φῶς. ὅταν δὲ πυρῶνται, οὐ πάνυ τοι καθαρὸν δέχονται τὸ φῶς. ὅταν δὲ πυρῶνται, οὐ πάνυ τοι καθαρόν, ἀλλ' ἔστι μὲν εὐδία τῇ ἐπιούσῃ νυκτί τε καὶ ἡμέρᾳ. οὐχ ἑξῆς δὲ ἄλλων ἡμερῶν, ὅταν δὲ χρυσίζωσι, καθαρὸν ἐδέξαντο τὸ φῶς. διὸ καὶ ἑξῆς εὔδιος ὁ καιρὸς ἔσται. ῥόον δὲ ἑσπέριον, φησὶ τὸν ὁρίζοντα. ἐὰν οὖν καθαρὰν καὶ ἀνεπιθόλωτον νέφους ὁ ἥλιος τὴν δύσιν ποιήσῃ, αἱ δὲ πλησίον τοῦ ὁρίζοντος νεφέλαι, ἐρυθραί, προσδόκα εὐδίαν.

ἀλλ' ὁπότ' ἠελίοιο μαραινομένῃσιν ὁμοῖαι
ἐξαπίνης ἀκτῖνες ἀποσωθέντα γίνονται,
οἷον ἀμαλδύνονται ὅτε σκιάῃσι κατ' ἰθὺ
ἧστε μένη γαίης τε καὶ ἠελίοιο σελήνη.
οὐδ' ὅτε οἱ, ἐπέχοντι φαινόμεναι ἠῶθι πρὸ
φαίνονται νεφέλαι ὑπερευθέες ἄλλοθεν ἄλλαι
ἄρραντοι γίνονται ἐπ' ἤματι κείνῳ ἄρουραι.
μὴ δ' αὕτως ἐπιόντι πέρην ὁπότε προταθεῖσαι
ἀκτῖνες φαίνονται ἐπίσκιοι ἠῶθι πρὸ
ὕδατος ἢ ἀνέμοιο κατοισομένου λελαθέσθαι.
ἀλλ' εἰ μὲν κεῖναι μᾶλλον κνέφας φορέοιντο
ἀκτῖνες, μᾶλλόν κεν ἐφ' ὕδατι σημαίνοιεν,
εἰ δ' ὀλίγος τανύοιτο περὶ δνόφος ἀκτίνεσσιν,
οἷόν που μάλα λεπταὶ νεφέλαι φορέουσι μάλιστα,
ἢ τ' ἂν ἐπερχομένοιο περὶ δνοφέοντ' ἀνέμοιο.

Ἀλλ' ὁπότ' ἠελίοιο μαραινομένῃσιν. ἤγουν σκοτεινοτέραις. ὅταν γὰρ ὑπὸ μιᾶς καθέτου τὰ τρία ἄστρα γένηται, γῆ, ἥλιος, σελήνη, καὶ λάθωσι τὸ ἓν ἐγγὺ ἄστρον, ἀνάγκη τότε εἰ μὲν μέση ἡ γῆ εὑρίσκοιτο, σελήνης ἔκλειψιν γίνεσθαι, ἐμπιπτούσης αὐτῆς εἰς τὸν σκιερὸν κῶνον, ὃν ἀποτείνει ἡ γῆ. μέσης δ' αὐτῆς σελήνης εὑρισκομένης, ἡλίου μέρει τινὶ ὑπὸ προσελθούσης, τὸ τηνικαῦτα ἡλίου σκότωσιν ὑπογίνεσθαι. ἣν δὴ ἀγνοοῦσαν ἔκλειψιν οἱ παλαιοὶ κεκλήκασι. κυρίως δὲ ἡ λέξις κέχρηται, ἐπειδὰν ὅτε σκιάῃσι κατ' ἰθύ. ὅπερ ἐστὶν ὑπὸ προσθουμένῳ αὐτῷ, ὑποθέσει τῆς σελήνης. ὅλος δὲ οὐδέποτε ἐκλείπει. διὰ δὲ τὸ πολλῶν μείζονα εἶναι τὴν σελήνην τῆς ὄψεως ἡμῶν ἐπισκοτεῖται πάντα ὑπ' αὐτῆς. ἢ οὕτως. ὅτε κατὰ κάθετον ἰσομοιρίᾳ ἡ σελήνη πρὸς τὸν ἥλιον ἔρχεται, τότε ἀποφράττει αὐτὸν καὶ ἀφανῆ ποιεῖ. καὶ γίνεται τὸ τηνικαῦτα ἡλίου ἔκλειψις, ἐπὶ δύο ἢ καὶ τρεῖς ὥρας, ἕως οὗ ἡ σελήνη τὴν ἰσομοιρίαν παραδράμῃ. γίνεται δὲ τοῦτο πολλάκις καὶ δεύτερον τοῦ ἐνιαυτοῦ, πολλάκις καὶ διὰ πλείστου χρόνου πρὸς τὴν τῆς σελήνης κίνησιν. καὶ γίνεται μὲν αὐτῆς κατὰ μῆνα ὑπὸ τὴν ἰσομοιρίαν ἡ σελήνη, ἀλλ' οὐ κατὰ κάθετον τῆς μέσης γραμμῆς τοῦ ζῳδιακοῦ. ἀλλὰ καὶ κατὰ πλάγος κινεῖται ἢ τὰ πρὸς βορρᾶν ἡλίου, ἢ τὰ πρὸς νότον. ὅτε μέντοι ἰσομοιρεῖ κατὰ κάθετον, αὐτὴ μὲν ἐν τῇ ἑβδόμῃ ζώνῃ οὖσα, αὐτῷ δὲ ἐν τῇ β. ὄντι κατὰ κάθετον, ἀφανὴ ποιεῖ αὐτόν. καὶ αὕτη ἡλιακὴ ἔκλειψις. τοῖς μὲν οὖν τελεία. τοῖς μερική. τοῖς δὲ ὅλως πελικνουμένη ἡ ἀκτὶς παρέχει τηγιστην. τὸ δὲ οἷον ἀμαλδύνονται, ἀντὶ τοῦ ὥσπερ ἀμαυροῦνται, ὅτε ὑπὸ τῆς σελήνης ἐκλείπει. σφόδρα γὰρ ὥσπερ μαρανθεῖσαι καὶ ἀποσβεσθεῖσαι ὁρῶνται. ὅτε σκιάῃσι κατ' ἰθύ, οἷον κατὰ κάθετον γῆς καὶ ἡλίου. καὶ παρὰ τὴν ὄψιν ἡμῶν πολὺ μείζων ἐστὶν ἡ σελήνη. ὥστε ἀποφράττει ἡμῶν τὰς ὄψεις μὴ ὁρᾶν αὐτόν, ἐν ἰσομοιρίᾳ κατὰ κάθετον γινομένη. αἱ δὲ ἡλιακαὶ ἐκλείψεις φθίνοντος μηνὸς γίνονται. τὸ δὲ ἱσταμένη, ἤγουν ὅταν κατὰ τὸν οἰκεῖον δρόμον ἡ σελήνη ἐν μηνὶ γινομένη ἐπισκιάζῃ τὸν ἥλιον, ἱσταμένη κατ' εὐθὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου. οὐδ' ὅτε οἱ ἐπέχοντι. οὐδ' ὅτε φανῶσιν αὐτῷ ἐπέχοντι καὶ μέλλοντι ἀνατεῖλαι, πρὸ τοῦ ὄρθρου φανῶσιν αἱ νεφέλαι ὑπέρυθροι πανταχοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἄρραντοι μένουσιν αἱ γαῖαι. ἀλλ' ὑετῷ περιρραίνονται, ὄμβρου κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν γινομένου. Μὴ δ' αὕτως ἐπιόντι. οὐδ' ὅταν τοῦ ἡλίου μέλλοντος ἀνατέλλειν, οἷον μήπω δὲ ὄντος ὑπὲρ τῷ ὁρίζοντι, αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ περὶ τὸν ὄρθρον προαναφερόμεναι, θεωροῦνται ὑπονέφελοι καὶ ζοφώδεις, οὐδ' ἂν δεῖ προσδοκᾶν, ἀλλ' ὄμβρον ἢ ἄνεμον. μελαινομέ-

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0710
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

νων μὲν ἄγαν ὄμβρον. ἐπολίζουσι δὲ σκιαζομένων καὶ ὁμοίων τυγχανουσῶν ταῖς διαυγέσι νεφέλαις, ἄνεμον. ὁ δὲ νοῦς. μὴ δὲ τοῦ ἡλίου ἔτι ἔνερθεν ἀνατέλλοντος, ὁπόταν ἀπὸ τοῦ δίσκου προπεμφθεῖσαι αἱ ἀκτῖνες, πρὶν τελέως ἡμέραν φανῆναι, ὥσπερ ἐσκιασμένον καὶ οὐ πάνυ φαιδρὸν φαίνωσιν, ὕδατος ἐσομένου ἢ ἀνέμου ἐπιλανθάνου. ἀλλ' εἰ μὲν ἀκτῖνες ἐκεῖναι πάνυ ζοφώδεις φαίνονται, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ κνέφας μᾶλλον, ἐπὶ πλείονι ὕδατι τὴν σημασίαν ἔχουσιν. εἰ δὲ ὀλίγος γνόφος καὶ ὀλίγη ἀμαύρωσις περὶ τὰς ἀκτῖνας κεῖται, ὁποία περὶ τὰς πεπιλημένας νεφέλας ἀμαύρωσις φαίνεται, ἐπερχομένου ἀνέμου σημεῖον. τὸ δὲ ἐπίσκιοι, οὐ καθαραί, ἀλλ' οἷον σωματώδεις καὶ παχεῖαι. τὸ δὲ μᾶλλον κνέφας φορέοιντο. ἀντὶ τοῦ μᾶλλον μελαινόμεναι. ὅτι ἢ ὕδωρ σημαίνουσιν. εἰ δὲ βραχύς τις σκιασμὸς περὶ αὐτὰς εἴη, οἷος ἐκ μαλακοῦ νέφους ἐπιγίνεται, ἄνεμος ἔσται.

οὐδὲ μὲν ἠελίου σχεδόθεν μελανεῦσαι ἅλωαι.
ἐγγύθι κἀπότεραι δέ, καὶ ἀστεμφὲς μελανεῦσαι
μᾶλλον χειμέριαι. δύο δ' ἂν χαλεπώτεραι εἶεν.
σκέπτεο δ' ἢ ἀνιόντος ἢ αὐτίκα δυομένοιο,
εἴ που οἱ νεφέων τὰ παρήλια κικλήσκονται.
ἢ νότου ἢ βορέαο ἐρεύθεται ἢ ἑκάτερθεν
μηδ' οὕτω σκοπιὴν ταύτην ἀμενηνὰ φυλάσσειν.
οὐ γὰρ ὅτ' ἀμφοτέρωθεν ὁμοῦ περὶ μέσσον ἔχωσιν
ἠέλιον κεῖναι νεφέλαι σχεδὸν ὠκεανοῖο
γίνεται ἀμβολίη διόθεν χειμῶνος ἰόντος,
εἴ γε μὲν ἐκ βορέαο μί' οἴη φοινίσσοιτο
ἐκ βορέω πνοιὰς κε φέροι, νοτίη δ' ὑετοῖο.

Οὐδὲ μὲν ἠελίου. αἱ περὶ τὸν ἥλιον ἅλωες συνίστανται, ὥσπερ καὶ περὶ τὴν σελήνης ἔφημεν. ὁ δὲ λόγος. οὐδὲ πλησίον τοῦ ἡλίου μελαινόμεναι ἅλωες, οὐδ' αὗται ἄσημαντικαί. πλησίον δὲ μᾶλλον τυγχάνουσαι. καὶ διηνεκῶς μέλαιναι, ἐπίτασιν ἔχουσι χειμῶνος. πλῶ δὲ μᾶλλον, ἐὰν δύο τυγχάνωσι. τὸ δὲ ἀστεμφές, ἀμετακινήτως καὶ σκληρῶς. τοιαῦται γὰρ οὖσαι, μᾶλλον πιστοῦσι χειμῶνα. εἰ γὰρ ὡς προείπομεν ὁ χειμερινὸς ἀὴρ ἀπὸ τοῦ πλήθους ἀναδίδωσιν αὐτὰς εἰς ὕψος, αὗται δ' ἐλθοῦσαι ἐπὶ τοὺς ἡλίου, μὴ καταφλεχθῶσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς στερεότητος μένωσιν οὕτω, πάντως μέγαν πάνυ χειμῶνα σημαίνουσι. καὶ μᾶλλον, ἐὰν δύο γίνωνται.

Σκέπτεο δ' ἢ ἀνιόντος. διὰ τούτων παραινεῖ ἐπιμελέστερον ἀεὶ σκέπτεσθαι περὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα ἢ μέλλοντα δύνειν, εἰ θεωρεῖται τὰ παρήλια λεγόμενα νέφη, καὶ παρατηρεῖν πότερον τὸ πρὸς βορρᾶν νέφος ἐρυθραίνεται, ἢ τὸ πρὸς νότον, ὡς ἀπὸ τούτων σημειώσεως βεβαίας οὔσης. ὅταν μὲν γὰρ ἐξ ἑκατέρων μερῶν βορέου καὶ νότου τὰ παρήλια φοινισσόμενα φαίνοιτο, ἐπίγειον χειμῶνα βαρὺν σημαίνει. ἐὰν δὲ μόνον τὸ βόρειον τοιοῦτον ᾖ, βορέαν ἄνεμον μηνύει. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ νότου, νότον. ἐὰν δέ ποτε καὶ σέλας πολλοὶ μεγάλοι ῥαγδαῖοι περὶ τὴν ἑσπέραν γίνωνται, χειμῶνα σημαίνουσιν. εἰσὶ μέντοι ἀκριβέστερα τὰ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου συνιστάμενα σημεῖα. παρήλια δέ, ὥς φησι Διονύσιος φησὶ νέφη εἶναι στρογγύλα, περὶ τὴν τοῦ ἡλίου ἔλλαμψιν, ἐκ τοῦ ἡλίου λαμπόμενα. οὐ γὰρ ἰδίῳ φωτὶ κέχρηται, ἀλλὰ τῷ τοῦ ἡλίου, ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη. διὸ καὶ παρήλια εἴρηται, διὰ τὸ στρογγύλα εἶναι, καὶ τῷ ἐλλάμπεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ὅμοια οὖν αὐτὰ γίνεται, παρεπόμενα τῷ ἡλίῳ, παρ' ὅσον ἐκ πλαγίου αὐτοῦ ὁρᾶται. διὸ καὶ λευκὰ φαίνεται. περὶ δὲ ἔλλαμψιν τοῦ ἡλίου. τὰ τοιαῦτα αὐτῷ συμπίπτει. πέφυκε γὰρ

ἐκ πλαγίου τοῦ ἡλίου ταῦτα γίνεσθαι. ἐπεὶ τὰ μὲν ὑπὸ τὸν ἥλιον νέφη τὰς χροιὰς λαμβάνει τὴν διάκλασιν. τὰ δὲ πολὺ ἀπηρτισμένα, οὐ δύναται τὴν ἀνάκλασιν τῶν ἀκτίνων δέχεσθαι. ἐκ δὲ τῶν πλαγίων ῥᾳδίαν τὴν ἔκλαμψιν συμβαίνει γίνεσθαι. ὅθεν τὰ δυομένου ἢ ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου ταῦτα συνίσταται, ὧν λοξὰς ἐμπίπτει εἰς αὐτὰ τὰς ἀκτῖνας μὴ οὔσας καθετικάς. συνίσταται δὲ ταῦτα ἑκατέρωθεν τοῦ ἡλίου πολλάκις. ἀριστοτέλης δὲ τὰ παρήλια φησὶν ἔμφασιν εἶναι μὴ ἔχουσαν ὑπόστασιν. ἢ παρήλια καλοῦνται νεφέλαι, αἱ περὶ ἡλίῳ παρεοικυῖαι, οὐ μόνον κατὰ τὴν χροιάν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ κυκλοτερὲς τῆς θέσεως αὐτοῦ. πλησίον δὲ αὐτοῦ τοῦ ἡλίου εἰσὶν αἱ νεφέλαι αὗται. καὶ δι' αὐτοῦ φωτιζόμεναι, τὴν χροιὰν αὐτοῦ ἀπομιμοῦνται. εἰσὶ δὲ κυκλοτερεῖς τὸ σχῆμα. διὸ παρήλιοι ἐκλήθησαν φερωνύμως. παρεοίκασι γὰρ ἡλίῳ. ἢ παρήλιά ἐστιν, ἔμφασις ἡλίου περιφερὴς ὁμοία καὶ ἴση αὐτῷ περὶ πεπληρωμένου νέφους τὰς ἀκτῖνας ὑποδεχομένου, καὶ διὰ τῆς ἐκλάμψεως ἡλιοειδῆ παρέχοντος τὴν φαντασίαν, καὶ οἷον αὐφλογοειδῆ, τὰ εἰς ἓν συνηγμένα, καὶ μεταξὺ μηδὲν παραλείπουσαν διάστημα, περιτεμνομένην τῇ τοῦ ἡλίου περιφορᾷ, ἢ τὰ παρήλια καλεῖται ἀνθήλια. νέφη δέ εἰσι στρογγύλα, ἀντιλάμποντα τῷ ἡλίῳ· ὥστε δοκεῖν ἡλιοειδῆ ὄντα ἥλιον εἶναι. γίνεται δὲ τὰ παρήλια ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν θάλασσαν ὑγροῦ ἀέρος. ὃς ἀναδιδόμενος εἰς νέφη διαφορεῖται. ψυχρὸς δὲ ἄνεμος ἐμπεσὼν, πιλοῖ αὐτά. κἀκεῖνα ἅτε δὴ κατὰ τὰς ἀκτῖνας δυνάμενα δέχεσθαι, ἐρυθραίνονται. διὸ καὶ ἀνέμων φησὶν αὐτὰ σημεῖα. ὕλης δὲ πυκνῆς δεῖται ἡ τούτων σύστασις καὶ πολλῆς. διὰ περὶ τοῦ τὸν ἀμφὶ τὸν εὔξεινον πόντον τὰ πολλὰ φαίνεται συνιστάμενα. σπανίως δὲ κατὰ τὴν ἑλλάδα. σημεῖον δέ ἐστιν ἐνδείας χειμῶνος. ὅ, γοῦν, περισσότερον δὲ, ἢ αἱ ἀνατέλλοντος ἢ εὐθέως δυομένου τοῦ ἡλίου, ὑπὸ αὐτὸν εἰσὶ νεφέλαι πλησίον, αἳ παρακαλοῦνται παρήλιοι, ἐκ τῶν νοτίων μερῶν τοῦ ἡλίου, ἢ ἐκ τῶν βορείων, ἢ δὲ ἑκατέρου μέρους. καὶ ἐκ νοτίου καὶ ἐκ βορείου. μηδαμῶς δὲ τὴν ὄψιν ταύτην τῶν παρηλίων νεφῶν ἀμελῶς καὶ ὡς ἔτυχε φυλάσσου, ἀλλ' ἐπιμελῶς. ἔστι γὰρ χρειῶδες καὶ κάλλιστον τεκμήριον. οὐ δὲ γὰρ ὅτε ἐκεῖναι αἱ παρήλιοι νεφέλαι δὲ ἑκατέρου μέρους ἔχουσι τὸν ἥλιον, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ ἢ τοῦ ἀνατολικοῦ ἢ τοῦ δυτικοῦ, γίνεται παρὰ Διὸς ἀναβολὴ χειμῶνος. ἀλλ' εὐθέως ἐπιπεσεῖται μέγας χειμών. ὁρίζονται οὖν τὸν ὠκεανὸν λέγει. τόν τε ἀνατολικὸν καὶ τὸν δυτικόν. τὰ γὰρ ἐν τῇ ἀνατολῇ τὰ ἐν τῇ δύσει φαίνεται τὰ παρήλια ἑκατέρωθεν τοῦ ἡλίου. καὶ εἰ μὲν ἐκ τοῦ βορείου ἡ νεφέλη φοινίσσοιτο, βορέαν δηλοῖ· εἰ δὲ ἐκ νότου, νότον.

Ἔσθ' ὅτε ῥαθάμιγγες. γράφεται, ἐκ δ' αἶνυ ῥαθάμιγγας. ὃ καὶ ἄμεινον. ἐὰν καί που οὖν ῥαθάμιγγες καὶ

ἢ καί που ῥαθάμιγγες ὑποτρέχωσ' οὐ τοῖο.
ἑσπερόθεν γὰρ ὁμῶς σημαίνεται ἐμμενὲς αἰεί.

σταγόνες ὑετοῦ ἐπιτρέχωσι μετ' αὐτῶν τῶν παρηλίων, κατὰ κοινοῦ οὐ γίνεται ἀναβολὴ τοῦ σχεδὸν ὄντος ἤτοι ἐκ Διὸς ἐπερχομένου χειμῶνος, ἢ ἐὰν δέ ποτε σταλαγμοὶ μεγάλοι καὶ μέλανες δοῖοι περὶ τὴν ἑσπέραν γίνονται χειμῶνα σημαίνουσιν. Ἑσπερίοις καὶ μᾶλλον ἐνθέμενος πάντα τὰ ἐκ τοῦ ἡλίου τεκμήρια, παραγγελίαν τινὰ ἀσάγει. καὶ παραινεῖ μᾶλλον τοῖς πρὸς τῇ δύσει τεκμηρίοις προσέχειν τὸν νοῦν. ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ ἀνατολῇ συνιστάμενα τεκμήρια, ἢ ἀπὸ νεφῶν, ἢ ὑπό τινων ἄλλων, ἀνιόντος τοῦ ἡλίου, εὐθέως διαλύεται καὶ πολλάκις. οὐ δὲ πάντοτε τὴν κατάληψιν δέχεται. τὰ γὰρ μὲν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου συνιστάμενα σημεῖα, ἀληθῆ. ἐπείραμεν ἐνταῦθα τὸν ἀέρα ἐπὶ πλεῖον συνέχεσθαι κρατηθέντα τῇ ἀναθυμιάσει.

θυμιάσει. διὸ καὶ παχύτερον λέγομεν τὸν νότιον ἀέρα, ὅτι πορρωτέρω ἐστὶ τῆς ἡλιακῆς περιόδου. ἐπιπρέχει οὖν τινὶ τῶν σημείων κεῖσθαι. τὸ δὲ ἔχειν ταῦτα ἀκριβῶς, αἱρεῖσθαι ἐστί τινα διακρίνοντα τὸ ἀμφισβητήσιμον. τὸ δὲ ἑσπέρας σημεῖον τοιοῦτόν ἐστι, μόνον ἀεὶ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον ὂν μᾶλλον, ἢ τὸ ἑωθινόν.

σκέπτεο καὶ Φάτνην· ἡ μέν τ' ὀλίγῃ ἐϊκυῖα
ἀχλύϊ βορραίη ὑπὸ καρκίνῳ ἡγηλάζει.
ἀμφὶ δέ μιν δύο λεπτὰ φαεινόμενοι φορέονται
ἀστέρες. οὔτέ τι πολλὸν ἀπήοροι οὔτε μάλ' ἐγγύς.
ἀλλ' ὅσσον τε μάλιστα πυγούσιον οἰήσασθαι
εἷς μὲν βορρεῖος. νότῳ δ' ἐπιέρχεται ἄλλος.
καί τοι μὲν καλέονται ὄνοι μέσση δέ τε φάτνη
ἥτε καὶ ἐξαπίνης πάντη διὸς εὐδιάοντος
γίνετ' ἄφαντος ὅλη. τοὶ δ' ἀμφοτέρωθεν ἰόντες
ἀστέρες· ἀλλήλων αὐτοσχεδὸν ἰνδάλλονται.
οὐκ ὀλίγῳ χειμῶνι τότε κλύζονται ἄρουραι.

Σκέπτεο καὶ φάτνην. θεωρεῖταί τις ὑπὸ τῷ καρκίνῳ φάτνη, νεφελώδης τὴν συστροφήν, μικρὰ καὶ μάλα ἀμυδρά, ὑπὸ τὸ νοτιαῖον ὄστρακον τοῦ καρκίνου· ἥτις ὑπὸ τῶν προτέρων φιλοσόφων οὕτω φάτνη προσηγόρευται. εἰσὶ δὲ καὶ περὶ ἑκάτερα τῆς φάτνης δύο ἀστέρες, ὁ μὲν, βόρειος. ὁ δὲ, νότιος. οὓς ὄνους ἐκάλεσε. διὰ τὸ παρακεῖσθαι τῇ φάτνῃ. δίδωσι δὲ ἡμῖν ἐκ ταύτης τῆς φάτνης τεκμήρια χειμῶνος ὁ θαυμάσιος. Ἡ μέν τ' ὀλίγῃ ἐϊκυῖα. ἥτις ἡ φάτνη ὀλίγῃ ἀορασίᾳ ἐοικυῖα, οἷον μὲν μάλα τις ἀμυδρὰ οὖσα, ὑπὸ τῷ καρκίνῳ συνῆπται καὶ συνέσταπται. τὸ δὲ βορραίη, ἀντὶ τοῦ βορείη, εἰκότως. εἰ δ' ὑπὸ τὸ νοτιαῖον ὄστρακόν ἐστι τοῦ καρκίνου, ὅς ἐστι παντὸς τοῦ ζωδιακοῦ βορειότερος, εἰκότως ἂν εἴη βορείη ὑπὸ καρκίνῳ. Ἡγηλάζει. ὁ καρκίνος ὡς πρόσωπόν ἐστιν ἐμπεπηγὼς τῶν ὄνων. ὑποκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ νοτιαίῳ ὀστράκῳ δηλονότι ἡ φάτνη ἀγηλάζει, ἤγουν συνέσταπται. συνέσταλται, ἢ ὑπόκειται. ἐν ὀλίγῳ γάρ ἐστιν ἡ κίνησις καὶ συστροφὴ αὐτῆς καὶ ἡ νεφελώδης ἔπλασις.

Ἄλλως περὶ φάτνης. ἐν τῷ δωδεκατημορίῳ τοῦ καρκίνου, νεφέλιόν τι ἐστὶ προσεοικὸς τῷ γαλαξίᾳ, μεταξὺ ἀστερίσκων κείμενον. οἳ δοκοῦσιν ὀφθαλμοὶ εἶναι καρκίνου. καλεῖται δὲ, τὸ μὲν νεφέλιον, φάτνη. οἱ δὲ ἀστέρες, ὄνοι, καὶ ὁ μὲν, βόρειος, ὁ δὲ, νότιος, μεταξὺ δὲ αὐτῶν διάστημα, ὅσον πυγῶνός ἐστιν. Ἀμφὶ δέ μιν δύο λεπτά. τὸ λεπτὰ, ἀντὶ τοῦ λεπτῶς καὶ ἀμυδρῶς. εἰσὶ γὰρ οὐχὶ οἱ ἀστέρες οὐ μάλα λαμπροί. τὸ δὲ φαεινόμενοι φορέονται, ἀντὶ τοῦ φαίνονται. ὁ δὲ νοῦς περὶ δὲ τὴν φάτνην δύο ἀστέρες λεπτῶς φαίνονται, οὔτε σφόδρα ἀλλήλων ἀπηρτημένοι, οὔτε μὴν συνηγμένοι. ἐν τῷ συνορᾶσθαι δὲ τοσοῦτον φαίνονται ἀφεστηκότες. ὅσον ἐστὶ πυγούσιον ὑπονοῆσαί τινα. πυγούσιον δὲ, ἤγουν πυγῶνα. πυγὼν δέ ἐστι, τὸ ἀπὸ τοῦ ὀλεκράνου ἕως τὸν μικρὸν δάκτυλον τῆς χειρὸς κεκραμμένον μέτρον. εἷς μὲν τῷ βορείῳ. καὶ ὁ μὲν εἷς αὐτῶν βορειότερός ἐστιν. ὁ δὲ ἕτερος νοτιώτερος. οὗτοι δὲ καλοῦνται ὄνοι. ἀνὰ μέσον δὲ αὐτῶν ἡ φάτνη ἐστί. Ἥτε καὶ ἐξαπίνης. ἥτις ἡ φάτνη καὶ παντελῶς οὔσης εὐδίας αἰφνιδίως ἀφανὴς γίνεται. οἱ δὲ ἑκάτεροι περὶ αὐτὴν ἀστέρες ὥσπερ συνεχόμενοι πλησίον ἀλλήλων φαντασίαν παρέχουσιν. ὅταν δὲ τοῦτο γένηται, καὶ τὸ τὴν φάτνην ἄφαντον γενέσθαι αἰφνιδίως εὐδίας οὔσης, μέλλοντος χειμῶνος ἔσεσθαι σημεῖόν ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, τοιοῦτο. ὑγρότης ἀέρος γίνεται ἡμῖν ἀνεπαίσθητος. καὶ ἐκ τῆς παχύτητος καὶ ὑγρότητος ἐκείνης ἡ φάτνη οὖσα κατὰ φύσιν ἀμυδρὰ, ἀφανὴς γίνεται. διέρχονται

δὲ τοὺς ὄνους, ὅτε ἀφανοῦνται, ὑπόνοιαν ἡμῖν παρέχει τοῦ πλησιάζειν ἀλλήλοις. ὁ δ' οὖν νοῦς, ἐὰν φησὶν οἱ μὲν ἀστέρες ἐγγὺς ἀλλήλων φαίνωνται, ἀφανὴς δ' ἡ φάτνη, τηνικαῦτα βραχὺν χειμῶνα προσδόκα. αἴτιον δὲ, τοῦ μὴ τὴν φάτνην ὁρᾶσθαι, τοὺς δὲ ἀστέρας ἐγγὺς ἀλλήλων εἶναι, τὸ διὰ νεφώδους αὐτοὺς ἀέρος ὁρᾶσθαι, καὶ ὅσον οὐδέπω μεταβαλόντος εἰς ὕδωρ συγκαλύπτεσθαι γὰρ θέλει τὸ μεταξὺ διάστημα τῶν δυσδύτων ἐρομένων. ὁμοίως δὲ κἂν μελαίνηται μὲν ἡ φάτνη, οἱ δὲ ἀστέρες καταφαίνωνται τὴν αὐτὴν θέσιν ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους, ὑετὸν προσδηλοῖ. πάλιν γὰρ ἡ φάτνη μελαίνεται, τοῦ ἀέρος εἰς αὐτὴν στελλομένου. ἐὰν δὲ τῶν ἀστέρων τούτων ὁ μὲν βόρειος ἀμαυρὸς φαίνηται, ὁ δὲ νότιος λαμπρός, νότον ἴσθι πνευσόμενον. τὸ ἔμπαλιν, ἐὰν μὲν ἀμαυρὸς ὁ νότιος, λαμπρὸς δὲ ὁ πρὸς βορέαν, βορέαν προσδέχου πνευσόμενον. ἢ, ἐὰν εὐδίας οὔσης ἴδῃς τὴν φάτνην αἰφνιδίως γινομένην ἀφανῆ, τοὺς δὲ ὄνους ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν φαινομένους λαμπρούς, μέγαν χειμῶνα προσδόκα. εἰ δὲ μὴ ἀφανὴς μὲν γίνηται ἡ φάτνη, ἀλλὰ μελαίνηται ὁ τόπος, ἐφ' ᾧ κατεστήρικται, οἱ δὲ ὄνοι οὐκ ἀμαυροὶ φαίνονται, ὄμβρον προσδόκα. ὥστε, εἰ μὲν ἐξαίφνης ἀφανὴς ἡ φάτνη γένηται, οἱ δὲ ἀστέρες ἐγγύτερον ἀλλήλων φανῶσι, χειμῶνα ἔπομβρον δηλοῖ. εἰ δὲ μέλαινα μὲν ἐκείνη τῇ φαντασίᾳ, οἱ δὲ ἀστέρες τὴν αὐτὴν θέσιν πρὸς ἀλλήλους ἔχωσιν, ὑετὸν προσδόκα.

Εἰ δὲ μελαίνηται. ἐὰν δὲ μέλαιναν καὶ ζοφώδη ἔχῃ τὴν χροιὰν ἡ φάτνη, καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος γίνεται, οἱ δὲ ἀστέρες ὦσιν ἐοικότες αὐτοῖς, μηδέν τι περὶ τὸ φῶς ἀμαυρούμενοι, τότε σημεῖόν ἐστιν ὄμβρου ἐσομένου. τὰ γὰρ ζοφώδη τῶν διαστημάτων πολλάκις ὡς προείπομεν δηλωτικά ἐστιν ὕδατος.

εἰ δὲ μελαίνηται· τοὶ δ' αὐτίκ' ἐοικότες ὦσιν
ἀστέρες ἀμφότεροι, περὶ χεύματι σημαίνοιεν.
εἰ δ' ὁ μὲν ἐκ βορέω Φάτνης ἀμενηνὰ φαείνοι
λεπτὸν ἐπαχλύων, νότιος δ' ὄνος ἀγλαὸς εἴη,
δειδέχθαι ἀνέμοιο νότου. βορέω δὲ μάλα χρὴ
ἔμπαλιν ἀχλύοντι φαεινομένῳ τε δοκεύειν.
σῆμα δέ τοι ἀνέμοιο καὶ οἰδαίνουσα θάλασσα
γινέσθω, καὶ μακρὸν ἐπ' αἰγιαλοὶ βοόωντες,
ἀκταί τ' εἰνάλιοι, ὁπότ' εὔδιοι ἠχήεσσαι
γίνονται, κορυφαί τε βοώμεναι οὔρεος ἄκραι.

Εἰ δ' ὁ μὲν, ἐκ βορέω. προείπομεν ἐν φαινομένοις, ὡς ἐπὶ τοῦ θυτηρίου καὶ τοῦ κενταύρου. ὅταν μέλλωσι πνεῖν ἄνεμοι, τοῖς πλησίον αὐτῶν ἄστροις ταχὺ μορφῆς συστάσεις προανατέλλουσιν, αὐτὰ δὲ λαμπρὰ ἐπιδείκνυται. οὕτως οὖν καὶ νῦν. ἐὰν φησὶν ὁ ἐκ βορείου μέρους τῆς φάτνης ἀστὴρ ἀμαυρὸς φανῇ, ἠρέμα πως ἀχλυώδης ὤν, ὁ δὲ νότιος ὄνος φαίνηται, τότε ἐπισκόπει καὶ ζήτει πνευσόμενον τὸν νότον. τὰ γὰρ πρὸ ἑαυτοῦ ὁ ἄνεμος ἀναστείλας, τὸν νότιον ὄνον φανερώτερον πεποίηκε. τὸν βορρᾶν δὲ ἐπιτηρεῖν χρὴ πνέοντα, ὅταν τὸ ἔμπαλιν τοῦ εἰρημένου γίνηται, ἀχλυώδους μὲν δηλαδὴ τοῦ νοτίου, λάμποντος δὲ τοῦ βορείου. Σῆμα δέ τοι ἀνέμοιο. ἀπὸ τῶν οὐρανίων σημείων μεταβέβηκεν εἰς τὰ ὑπέργεια. καὶ ἀπὸ πρώτης ἄρχεται θαλάσσης. ὁπόταν γάρ φησιν εὐδίας οὔσης ἡ θάλασσα μετεωρίζηται, καὶ μακροὺς ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν ἤχους ἀποτελῇ, ἄνεμον δεῖ προσδοκᾶν. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ πλησίον τῆς θαλάσσης ἀκταί, πλεῖον τοῦ κατὰ φύσιν ἠχοῦσαι, μέλλοντας ἀνέμους σημαίνουσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν αἱ ἀκρώρειαι τῶν ὀρῶν βοὴν ἀποτελῶσιν. ἀρξάμενος οὖν ἀπὸ τοῦ κρατίστου τῶν ἐπὶ γῆς στοιχείων πρὸς τὸ σημαίνειν φυσήσοντα τὸν ἄνεμον, τοῦ θαλασσίου δηλαδή φησιν ἐπαιρομένη τοῖς ὕδασιν ἡ θάλασσα, σημεῖόν σοι ἔστω ἀνέμου. καὶ οἱ αἰγιαλοὶ μέγα κράζονται ὑπὸ τῶν κυμάτων δηλονότι. καὶ ὅμηρος· αἰγιαλῷ

μεγάλω βρέμοντι. σμαραγεῖ δέ τε πόντος, ῥοχθεῖ δὲ μέγα κῦμα περὶ ξηρῆς ἠπείροις. συμβαίνει δὲ ταῦτα, διότι ἀπροσφαλὴς ἡ γειτνίασις τοῦ ἀέρος καὶ τῷ ὕδατι καὶ τῇ γῇ πρὸς ἠρεμίαν τε οὖσιν. ἀρχομένου οὖν τοῦ ἀέρος ἡσυχῆ ῥεῖν, σημεῖον ὁ ψόφος. καὶ γὰρ μεταβολὴ μὲν γίνεται ἀέρος· οὐδέπω μέντοι γε ἡμῖν αἰσθητή. καὶ γὰρ ἡ θάλασσα διοιδαίνουσα, τοῦ τὸ πρῶτον καταπίπτωσιν ἀνέμων, αἵ τε ἀκταὶ ἠχοῦσιν. ἡ γὰρ λαλιὰ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἐᾷ τὴν τοῦ ἀέρος κινήσεως αἴσθησιν λαμβάνειν, μὴ σφοδρᾶς ὑπαρχούσης. ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις τοῦτο συμπίπτει. Ἄλλως. εἰρήκαμεν πολλάκις ὅτι σφόδρα πεφρόντικε τοῦ ἐπιδεῖξαι τεκμήρια πολλὰ χειμῶνος ὁ ἄρατος, προνοούμενος τῶν ἀνθρώπων. δεδωκὼς οὖν ἐξ ἄστρων καὶ σελήνης καὶ ἡλίου καὶ τῶν φαινομένων τεκμήρια θεῖά τε καὶ ἀληθῆ, γινώσκων ὡς ἐλάχιστοί εἰσιν οἱ ἐπιστήμονες τῶν οὐρανίων, ὅτε ἀκριβέστατα πεπαιδευμένοι εἰς τὸ καταλαμβάνειν τὰ ἐν οὐρανῷ τεκμήρια, τὰ ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς ὄντων μᾶλλον ἡμῖν γνωστῶν τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται. οἷον, ἐκ θαλάσσης, ἐκ πτηνῶν, ἐκ πυρός, ἐκ ζώων, καὶ ἐξ ἄλλων. καὶ ἐκ πάντων τὴν κατάληψιν ἡμῖν παρέχει τοῦ χειμῶνος.

Καὶ δ' ἂν ὑπὲρ ξηρὴν ὅτ' ἐρωδιὸς οὐ κατὰ κόσμον
ἐξ ἁλὸς ἔρχηται φωνῇ περὶ πολλὰ λεληκώς
κινυμένου κε θάλασσαν ὑπὲρ φορέοιτ' ἀνέμοιο.

Καὶ δ' ἂν ὑπὲρ ξηρὴν ὅτ' ἐρωδιός. ὅταν ὁ ἐρωδιὸς ἐκ τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν ξηρὰν σφόδρα κραυγάζων ἔρχηται, γίνωσκε ὅτι ἀνέμου κινουμένου σημεῖόν ἐστι. ὁ δὲ ἐρωδιὸς τὸ ὄρνεον τῶν ἀμφιβίων ἐστί, ποτὲ μὲν ἐν ξηροῖς, ποτὲ δὲ ἐν ὑγροῖς διάγων. πολλάκις οὖν ἐπὶ θαλάσσης διατρίβων, αἰσθόμενος πνεύματος μέλλοντος κατιέναι, καὶ δεδιὼς μήποτε αὐτὸν ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης τρικυμία περιέχῃ, τεθορυβημένος ἐξέρχεται ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ κραυγάζων τῇ φωνῇ καὶ τῇ ἀτάκτῳ πτήσει, τὸν φόβον δηλοῖ. γίνονται δὲ αἱ τῶν ζώων προσημασίαι, ἤτοι νοῦ ὀξύτητι, ἢ αἰσθήσεως ταχύτητι, ἡ δὲ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως διαιρεῖται. ἢ γὰρ ἁφῇ, ἐν τῷ ψυχρότητος περιπολῆς, ἢ ἀπὸ ἀναθυμιάσεως, ὀσφρήσει. ὁ μὲν οὖν αἰὼς διὰ τὰ σκεπάσματα τοῦ ψύχους παραλλαγὰς οὐκ αἰσθάνεται, οὐδὲ τῇ ὀσφρήσει διὰ μίξιν τῶν χυμῶν ἀντιλαμβάνεται. τὰ δὲ θηρία διὰ συναισθησίαν προφοιτοῦντα, σημαίνει τὰ ἐσόμενα. φεύγει τοίνυν ὁ ἐρωδιὸς τὴν θάλασσαν, τὸν χειμῶνα προαισθόμενος. τὸ δὲ κινουμένου κε θάλασσαν, ἤγουν κινουμένου καὶ πνεῖν μέλλοντος ἀνέμου, ὑπὲρ τὴν θάλασσαν φορέοιτο καὶ κομίζοιτο ἐπὶ τὴν ξηρὰν ὁ ἐρωδιός. Καί ποτε καὶ κέπφοι. ἀπὸ κοινοῦ τὸ κινουμένου ἀνέμου καὶ τὸ δεδεῖσθαι σημεῖον. ὁ δὲ κέπφος τὸ ὄρνεον τῶν λεπτοσάρκων ἐστί, σφόδρα γὰρ αὐτὸν ἀπολείπει ἡ σάρξ. καὶ ἔστιν ὀστέον μόνον σχεδὸν καὶ πτερά. ἔστι δὲ ὅλον τὸ ὄρνεον ἰσχνόν. ἀεὶ δὲ φιληδοῦν τῷ ἀφρῷ. τοῦτον γὰρ καὶ σιτεῖται περὶ τὰ ὕδατα ἀναστρεφόμενον. ὡς καὶ νίκανδρος, θηρίων ἀφροῖο νέῳ κλύδωνι λευκαίνουσαν. ἐπειδὰν οὖν αἴσθηται ὀλίγου πνεύματος πνεῖν μέλλοντος, ἵπταται οὐ φεύγων τὸν ἄνεμον, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἀνέμου ἀντιπρόσωπος, ἵνα πνέων ἐκεῖνος, τούτου ὡς ἐπ' αὐτὸν φερομένου, σκέπῃ αὐτὸν τοῖς πτεροῖς. τέχνη δὲ αὐτῷ ποιεῖ ὁ κέπφος. εἰ γὰρ ἐπὶ πρόσθεν ἔφευγεν, ὄπισθεν ἔχων τὸν ἄνεμον, ἀναστελλομένων τῶν περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ πτερῶν ἐκ τοῦ ἀνέμου, κακῶς ἂν διετίθετο. νῦν δὲ ἀντιπρόσωπος ἵπταται, ἵνα πνέων ὁ ἄνεμος, σκέπῃ αὐτοῦ τὰ πτερά, καὶ οὕτως ἐνέγκῃ τὸ πνεῦμα. ὅταν οὖν ἐναντίοι τῶν μελλόντων ἀνέμων πνεῖν οἱ κέπφοι εἰληδὸν πέτωνται, τουτέστι κατὰ συστροφὴν κατ' ἀγέλην κινῶνται, τότε πνεύσεται ἄνεμος.

καὶ ποτε κὴξ ἢ κέπφοι, ὁπότ' εὔδιοι ποτέονται
ἀντία μελλόντων ἀνέμων εἰληδὰ φέρονται.
πολλάκι δ' ἀγριάδες νῆσσαι ἢ εἰναλίδιναι
αἴθυιαι χερσαῖα τινάσσονται πτερύγεσσιν,
ἢ νεφέλη ὄρεος μηκύνεται ἐν κορυφῇσιν.
ἤδη καὶ πάπποι λευκῆς γήρειον ἀκάνθης
σῆμ' ἐγένοντ' ἀνέμου κωφῆς ἁλὸς ὁππότε πολλοὶ
ἄκρον ἐπιπλείωσι. τὰ μὲν πρόσθ', ἄλλα δ' ὀπίσσω.
καὶ θέρεος βρονταί τε καὶ ἀστραπαὶ ἔνθεν ἴωσιν,
ἔνθεν ἐπερχομένοιο περισκοπέειν ἀνέμοιο.
καὶ διὰ νύκτα μέλαιναν ὅτ' ἀστέρες ἀίσσωσι

Εὔδιοι ποτέονται. εὐδιεινῶς φέρονται, ὅταν προαισθῶνται τῶν ἀνέμων ὅτι πνεύματα ἔσται. τότε δὲ ἀντιπρόσωποι τῶν ἀνέμων ἵπτανται. φέρονται ἀεὶ γὰρ ἀντιπρόσωποι, ὥσπερ καὶ οἱ ἰχθύες, πρὸς ἄνεμον νηχόμενοι. κατὰ στέλεχος γὰρ τὸ κῦμα τὴν φρίκην τῆς λεπίδος, ἐκ κεφαλῆς ἐπερχόμενον. Πολλάκι δ' ἀγριάδες νῆσσαι. νήσσας νῦν ἀγριάδας τὰς ἐν ταῖς νήσοις διατριβούσας ὄρνιθας λέγει, τὰς ἀνημέρους καὶ ἀγρίας. τὰς δὲ αἰθυίας εἰναλιδίνας φησίν, ἐπειδὴ δινοῦσιν αὑτὰς τῇ θαλάσσῃ περὶ γίνεταί τις δῖνος, τουτέστι κυκλοτερὴς τοῦ ὕδατος φορά. ταῦτα περὶ τῆς χέρσου φησίν, ὅταν τινάσσηται τὰ πτερά, ἄνεμον σημαίνει. φεύγουσι γὰρ τὸν θαλάττιον χειμῶνα, τὴν ἐκ τῆς θαλάττης ὑγρότητα ἀποβαλοῦσαι, περὶ τὴν χέρσον περιεχόμεναι. ἡ νεφέλη ὄρεος, καὶ τὰς περὶ τῶν ὀρῶν δὲ μηκυνομένας νεφέλας, πνευμάτων εἶναί φησι σημαντικάς. καὶ φέρονται εἰς μῆκος παρὰ διδόασι κατὰ πύκνωσιν τοῦ ἀέρος. ἴσμεν δὲ ὅτι συνιστάμεναι νεφέλαι περὶ ταῖς τῶν ὀρῶν ἀκρωρείαις, ἀναπαύονται, ἕως ἂν ἄνεμος πνεύσας, ὠθήσῃ αὐτάς. ὅταν οὖν ἄνεμος ἄρξηται διώκειν τὴν νεφέλην ἐπεκτείνει αὐτήν. καὶ τοῦτο τεκμήριον τίθησιν ἀνέμου μηκυνομένης τὴν νεφέλην. Ἤδη καὶ πάπποι λευκῆς ἡ ἄκανθα ἡ καλουμένη κινάρα, ἐπειδὰν ἐξανθήσῃ, ἀνελίττεται. γῆρας μὲν δὲ αὐτῆς ἐστιν, ὁ καλούμενος πάππος. ἐν δὲ τοῖς παραθαλαττίοις χωρίοις, ἐπειδὰν πνεύσῃ ἄνεμος, οἱ πάπποι κοῦφοι ὄντες καὶ εὐεπτοι οἱ εὔθρυπτοι, καὶ ὑπὸ ὀλίγου ἀνέμου ἀναρπαζόμενοι, ἐμπίπτουσι τῷ ὕδατι. καὶ ἐπιπλέοντες, δῆλοί εἰσιν, ὅτι ἀνέμου κατιόντος σημεῖον εἰσίν. ὁ δὲ λόγος, καὶ οἱ πάπποι οἵτινές εἰσι γηράματα ἀκάνθης, σημεῖον ἐγένοντο ἀνέμου, κωφῆς καὶ ἀναισθήτου οὔσης τῆς θαλάσσης. τὸ οὖν κωφῆς ἁλὸς, τῆς ἀναισθήτου, ἀνέμου. καὶ Ὅμηρος, κύματι κωφῷ τῷ ἠρεμοῦντι δηλαδή. τὰ μὲν, πρόσθ', ἄλλα δ' ὀπίσσω. ὅταν πολλὰ γηράματα τῆς ἀκάνθης εἰς τὸ ἄκρον ὕδωρ πλέωσι, τότε ἄνεμον δηλοῖ, τὰ μὲν, καταπίπτοντα εἰς τὸ ὕδωρ, ἄλλα δὲ ὕστερον καταφερόμενα. πάππος δέ ἐστιν, ὑμὴν κελυφανώδης.

Καὶ θέρεος βρονταί τε. παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις κεκριμέναι εἰσὶν αἱ ὧραι τοῦ ἔτους. καὶ ὁ χειμὼν ἔχει τὰ προσήκοντα. οἷον ἀστραπὰς καὶ βροντάς. καὶ θέρος ὁμοίως. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν, ἄκριτοι εἰσὶ καὶ ἀόριστοι. καὶ πολλάκις ἐν καιρῷ θέρους βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ γίνονται καὶ ὑετός. τοῦτο οὖν φησι, καὶ θέρους δέ, ὅθεν αἱ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ γίνονται, καὶ ἢ ἐκ νοτίων, ἢ ἐκ βορείων, ἢ ὅθεν δήποτε, ἐκ τούτου τοῦ μέρους σκόπει ἐσόμενον ἄνεμον. τὴν βροντὴν μὲν οὖν φασι κατὰ ῥῆξιν γίνεσθαι τῶν νεφῶν. τὴν δὲ ἀστραπὴν κατὰ παράτριψιν τῶν ῥησσομένων νεφῶν. τούτων οὖν φησι θέρους γινομένων, ἄνεμον ἴσθι πνευσόμενον ἐκεῖθεν ὅθεν αἱ πνοαί. ἡ γὰρ τοῦ θέρους ἔκκαυσις ἐκκαίουσα τὸν παχὺν ἀέρα, τὴν μὲν εἰς ὕδωρ οὐ ποιεῖ μεταβολήν. λεπτύνουσα δὲ αὐτόν, ἀραιοῖ. καὶ εἰς ἄνεμον διαλύει. Καὶ διὰ νύκτα μέλαιναν. ὁ αἰθὴρ σφόδρα ἐστὶ διάπυρος. ὃ δὴ καὶ ὠνόμασται παρὰ τὸ αἴθω. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου

ξηρὰς

ξηρὰς ἀναθυμιάσεις δέχεται ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ξηρὸς ὢν καὶ πυρώδης, πυκνουμένας, ἀποπέμπει τινάς, ὥσπερ σπινθῆρας. οὓς δὴ ὑπονοοῦσιν ἀστέρων εἶναι διαδρομάς. οὐκ εἰσὶ δέ. οὐ γὰρ οἱ ἀστέρες κινοῦνται. ἀλλὰ στιλβηδόνες πυρώδεις εἰσίν. ἃς ὡς ἔφην ἀποπέμπει ὁ αἰθήρ. διὸ καὶ ὀλίγον δραμοῦσαι, παύονται, ὥσπερ καὶ οἱ σπινθῆρες. ὥστε τοῦ αἰθέρος ἐστὶ πύρωσις τὸ τοιοῦτο. ἐν νυκτὶ οὖν φησιν, ὅταν τοιαῦται μεταβάσεις γίνωνται οἱ ἀστέρες. τοῦτο γὰρ λέγει τὸ ἀΐσσωσι ταρφέα. ὄπισθεν δὲ αὐτῶν οἱ ὁλκοὶ λαμπροὶ φαίνονται, προσδοκᾶν δεῖ αὐτοῖς τοῖς ἄστρασι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐρχομένου πνεύματος. οἷον ἐὰν ἀπὸ τῶν βορείων τὰς ὁρμὰς ποιῶνται, βορέας πνεύσεται. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν νοτίων, νότος. κατὰ τὴν τῶν ἄστρων κίνησιν.

ταρφέα, τοὶ δ' ὄπιθεν ῥυμοὶ ὑπολευκαίνωνται,
δειδέχθαι κείνοις αὐτὴν ὁδὸν ἐρχομένοιο
πνεύματος. ἢν δὲ καὶ ἄλλοι ἐναντίοι ἀΐσσωσιν,
ἄλλοι δ' ἐξ ἄλλων μερέων, τότε δὴ πεφύλαξο
παντοίων ἀνέμων. οἵ τ' ἄκριτοί εἰσι μάλιστα.
ἄκριτα δὲ πνείουσιν ἐπ' ἀνδράσι τεκμήρασθαι.
αὐτὰρ ὅτ' ἐξ εὔροιο καὶ ἐκ νότου ἀστράπτῃσιν
ἄλλοτε δ' ἐκ ζεφύροιο, καὶ ἄλλοτε πὰρ βορέαο,
δὴ τότε τις πελάγει ἔνι δείδιε ναυτίλος ἀνὴρ
μή μιν τῇ μὲν ἔχῃ πέλαγος, τῇ δ' ἐκ Διὸς ὕδωρ.
ὕδατι γὰρ τοσσαίδε περὶ στεροπαὶ φορέονται.

Ῥυμοὶ δέ. ἤγουν ὁλκοί, ἐκ μήκους τοῦ πυρὸς ἐκτάσεις. ὑπολευκαίνονται, λευκανθίζονται. τουτέστιν οἱ ἀστέρες τὸν ὄπισθεν συρμὸν ἢ συρμὸν λευκόν. λέγει δὲ τοὺς διάττοντας. οἱ ἀστέρες μὲν οὐκ ἐπιλύεσθαι δὲ τοῦ πυρὸς φερομένου ἐκ παρατρίψεως ἀστέρος. σημεῖον δέ ἐστι πνεύματος. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ καὶ ἡ βροντὴ γίνεται ἐκ τῆς τῶν νεφῶν παρατρίψεως. γὰρ ἡ ἔκθλιψις ἑκάστου σημεῖον τοῦ πλησίον γίνεται πνεύματος. γὰρ οἱ διάττοντες τῶν ἀστέρων ὅθεν ἐκπηδῶσιν, ἐκεῖθεν δεῖ τὸ πνεῦμα προσδοκᾶν. ὠθεῖ γὰρ αὐτοὺς ἐκεῖθεν. ὅθεν γὰρ ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν λευκότης φαίνεται. δεξώμεθα γὰρ ὑπὸ πνοῆς ἀστέρων, γὰρ πιπτόντων ὀλίγον ἐκ τοῦ αἰθέρος εἰς τὸν ἀέρα, τὸ πνεῦμα. ὅθεν ἂν μέλλῃ πνεύσειν, κινεῖ ἐκεῖθεν αὐτά, καὶ ἡ τρεία, καθ' ἣν χωροῦσι, λευκαίνεται, κατὰ φύσιν τούτων τῶν ἀστέρων ποιούντων. μέχρι τε ἐπ' ὀλίγον, ἄχρις ἂν πάλιν εἰς τὸν αἰθέρα ἀνελθόντων, ἡ ἔκλαμψις σβεσθῇ, ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ αἰθέρος. Εἰ δέ κεν ἄλλοι. ἐὰν δὲ γὰρ ἄλλοι ἀστέρες ἐναντίοι τῶν προειρημένων ὁρμῶσι, καὶ ἄλλοι δὲ ἄλλων μερῶν, τότε τὴν ἐκ αὐτῶν φυλάσσου παντοίων ἀνέμων. οἵτινες ἀναπνέοντες, ἄτακτοι καὶ ἀδιάκριτοί εἰσι, γὰρ πνέουσιν ἅμα ἔνθεν κἀκεῖθεν, ὥστε μὴ διακρίνεσθαι. τὸ δὲ ἄλλοι δ' ἐξ ἄλλων μερῶν, τουτέστιν ἐκ παντὸς μέρους τοῦ κόσμου. ἀπὸ ἀνατολῶν. δύσεως. ἄρκτου, μεσημβρίας. τὸ δὲ ἐπ' ἀνδράσι τεκμήρασθαι, ἤγουν ὅσοι κατὰ τὴν τῶν ἀστέρων κινήσει καὶ σημειώσει, συγκεχυμένους ἀνέμους ἀεὶ προσδόκα. οὐ γὰρ δύναται ἄνδρες τεκμήριον δυνηθῆναι λέγειν, κατὰ τὴν τούτων σύγχυσιν καὶ ἀκρισίαν. Αὐτὰρ ὅτ' ἐξ εὔροιο. ἐπειδὰν δὲ ἐκ τοῦ εὔρου ἀστράπτῃ, καὶ ἐκ τοῦ νότου, πάλιν δὲ ἐκ τοῦ ζεφύρου καὶ τοῦ βορέου, τότε ἐν πελάγει ναύτης τις ὢν φοβεῖται, μήποτε ὁ καιρὸς αὐτὸν ἐκβάλλῃ, τῷ τε ἐκ τοῦ πελάγους ὕδατι, καὶ τῷ ἐκ τοῦ Διός. εἰ γὰρ ἀστραπαὶ αὗται, τότε ἐσομένους σφόδρα πολὺ ὑετοὺς γίνονται. φαίνονται γὰρ πανταχόθεν ἀστραπαί, διέξοδον οὐ διδόντος τῇ πυκνότητι τοῦ ἀέρος. καὶ χειμέριον διὰ τοῦτο τὸ σημεῖον, μηνυούσης τῆς συστάσεως. Μή μιν τῇ μὲν ἔχῃ πέλαγος, ἄπορον ἐνταῦθά φησιν, εἰπών, μὴ αὐτὸν ποτὲ ἔχῃ τὸ πέλαγος. εἴασε γὰρ ἀτελῆ τὸν λόγον. τοῦτο γὰρ ἔδει, μὴ δὲ τὸ πέλαγος, μὴ δὲ ὁ τοῦ Διὸς ὄμβρος, ἢ τοῦ οὐρανοῦ. εἰπὼν γὰρ τῇ δ' ἐκ Διός, εἴασε τὸ λοιπόν. σὺ δὲ νόει μὴ πέλαγος, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος, ὄμβρον. τῷ γὰρ οὐρανῷ οὐ πέλαγος, ἀλλ' ὄμβρος παρέπεται.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0717
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

πολλάκι δ' ἐρχομένων ὑετῶν νέφεα προπάροιθεν
οἷα μάλιστα πόκοισιν ἐοικότα ἰνδάλλονται.
ἢ διδύμη ἔζωσε διὰ μέγαν οὐρανὸν ἶρις.
ἢ καί που τις ἅλωα μελαινομένην ἔχει ἀστήρ.
πολλάκι λιμναῖαι ἢ εἰνάλιαι ὄρνιθες
ἄπληστον κλύζονται ἐνιέμεναι ὑδάτεσσιν,
ἢ λίμνην περὶ δηθὰ χελιδόνες ἀΐσσονται
γαστέρι τύπτουσαι αὔτως εἰλυμένον ὕδωρ

Πολλάκι δ' ἐρχομένων ὑετῶν. πολλάκις δὲ γινομένων ὑετῶν, προπάροιθεν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὸν ὑετόν, φαίνεται νέφη ὁποῖα πόκοι ἐρίων. ἵνα λέγῃ νέφη τὰ μὴ πάνυ ζοφώδη. ἐκεῖνα γὰρ ἐλθόντος ἤδη ὑετοῦ ἐστιν. ἀλλὰ μᾶλλον ὀλίγον λευκά, καὶ μὴ πάνυ συνεστραμμένα, οἷά ἐστι καὶ τὰ ἔρια· καὶ δηλονότι προϊόντος τοῦ καιροῦ, ὡς ἐπὶ ζοφωδέστερον χωροῦσι, κατ' ὀλίγον τοῦ ὕδατος πυθμένος αὐξομένου. ἢ ὅτι τὰ ὑγρὰ νέφη σημεῖά ἐστιν ὑετοῦ. αἱ δὲ πόκοις προσέοικασι. χεδὸν γὰρ ἀπογίοις ἔοικεν ἀβρόχοις. Ἢ διδύμη. καὶ τὴν διδύμην ἶριν ἀκριβέστερον ὄμβρου σημεῖον ἡμῖν δίδωσιν. ἐπὶ γὰρ ὀλίγης τοῦ ἀέρος συγχύσεως μίαν ἶριν συμβαίνει γίνεσθαι. ὅταν δὲ πολὺ τὸ πύκνωμα ᾖ τῶν νεφῶν, ἀπὸ τῆς πρώτης γινομένης ἴριδος, ἄλλη γίνεται ὁμοία τῇ περιγραφῇ, ὄμβρου πολὺ σημαίνουσα. διδύμη δὲ ἡ διπλῆ. τοῦτο γὰρ αὐτῆς ἐστιν ἡ σύστασις τῆς χροιᾶς. ἡ δὲ ἶρις οὐ μονόχροός ἐστι. συνίσταται γὰρ ἐξ ὑγρότητος καὶ παχύτητος τοῦ ἀέρος. ἐμπίπτουσα γὰρ ἡ τοῦ ἡλίου ἀκτίς, καὶ ἐκ τῆς παχύτητος διικνεῖσθαι μὴ δυναμένη, ἐπὶ πολὺ ἁπλοῦται, καὶ ἀποτελεῖ τὴν ζώνην ταύτην. ἥτις ἐκ τῆς τῶν νεφῶν ὑγρότητος καὶ παχύτητος τοῦ ἀέρος, καὶ τὸ ποικίλον ἔχει. Ἀναξιμένης δὲ τὴν ἶριν φησὶ γίνεσθαι, ἡνίκα αἱ περιπέσωσιν αἱ τοῦ ἡλίου αὐγαὶ εἰς παχὺν καὶ πυκνὸν ἀέρα. ὅθεν τὸ μὲν πρότερον αὐτοῦ τοῦ ἡλίου φοινικοῦν φαίνεται, διακαιόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων. τὸ δὲ μέλαν, κρατούμενον ὑπὸ τῆς ὑγρότητος, καὶ νυκτός φησι γίνεσθαι τὴν ἶριν ἀπὸ τῆς σελήνης. ἀλλ' οὐ πολλάκις, διὰ τὸ μὴ πανσέληνον εἶναι διὰ παντός, καὶ ἀσθενέστερον αὐτὴν φῶς ἔχειν τοῦ ἡλίου. Μητρόδωρος δὲ τὴν ἶριν αἰτιολογῶν, φησὶν ὅταν ἐξεναντίας τοῦ ἡλίου ἐνσταθῇ νέφος πεπυκνωμένον, τηνικαῦτα ἐμπιπτούσης τῆς αὐγῆς, τὸ νέφος κυανοῦν διὰ τὴν κρᾶσιν γίνεται. τὸ δὲ περιφαινόμενον τῇ αὐγῇ, φοινικοῦν, τὸ δὲ ὂν κάτω, λευκόν. τοῦτο εἶναι ἔθεσαν ἡλιακὸν φῶς. Ἀριστοτέλης δέ, κατοπτικὴν ἐποιήσατο ἔμφασιν. πέφυκε γὰρ τοῦτο, ἄγειν τὴν ὄψιν προσπίπτουσαν τοῖς λείοις σώμασι, καὶ κατακλωμένην καὶ ἀνακλωμένην. τοιοῦτον δὲ εἶναι τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ. ἐπὰν τοίνυν ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου νέφος συστῇ, συνεστὼς κατὰ ῥανίδας, συμβαίνει τὴν ὄψιν καθ' ἑκάστην ῥανίδα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀνάκλασιν ἴσχειν. δόξαι δὲ μὴ ποιεῖν τοῦ συνεχῆ εἶναι τὰς ἐμφάσεις, κἂν ὑπόστασιν ἔχωσι διάστασιν, διὰ τὸ ἀφ' ἡμῶν ἐπ' ἐκείνους τοὺς τόπους διάστημα. Ἢ καί πού τις ἅλωα. οἱ λαμπροὶ τῶν ἀστέρων ὡς πῦρ εἰσὶ καὶ μαρμαρυγὰς ἔχουσι καὶ παρέχουσιν, ὥσπερ ἡ σελήνη καὶ ὁ ἥλιος, ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος, καὶ αὐτοὶ ἅλωας ἔξωθεν αὐτῶν ἔχουσι. δῆλον οὖν ὅτι ἡ μέλαινα ἅλως, ὕδατός ἐστι ποιητικὴ καὶ σημαντική. Πολλάκι λιμναῖαι. ὅταν γὰρ αἴσθηται ἐσομένου χειμῶνος τὰ ὄρνεα, τὰ φιληδοῦντα τοῖς ὕδασιν, ἐπειδὴ μετ' οὐ πολὺ ἔσται χειμών, καὶ μέλλουσιν ἀφίστασθαι τῶν ὑδάτων, πρὶν οὖν ἐλθεῖν τὸν χειμῶνα, ἀπολαύουσι τῶν ὑδάτων, ὡς μέλλοντα αὐτῶν ἀφίστασθαι. ἢ ἀποχρονίζεσθαι καὶ ἀποχωρίζεσθαι. τὸ δὲ ἐνιέμεναι ὑδάτεσσιν, ἤγουν ἐγκαθεῖσαι ἑαυτὰς τοῖς ὕδασιν. Ἢ λίμνην περὶ δηθά. ἐὰν δὲ περὶ λίμνην χελιδόνες συνεχὲς ὁρμῶσιν, ἐν τῷ ἵπτασθαι, τῇ γαστέρι τύπτουσαι τὸ λιμναῖον ὕδωρ, τότε ἔσται χειμών. εἰλυμένον δὲ ὕδωρ,

τὸ ἤδη

τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀνέμου συστραφὲν, καὶ ἤδη ἀρξάμενον κινεῖσθαι.

ἢ μᾶλλον δειλαὶ γενεαὶ ὕδροισιν ὄνειαρ
αὐτόθεν ἐξ ὕδατος, πατέρες βοόωσι γυρίνων
ἢ τρύζει ὀρθρινὸν ἐρημαίη ὀλολυγὼν
ἤπου καὶ λακέρυζα παρ' ἠϊόνι προὐχούσῃ
χείματος ἀρχομένου χέρσῳ ὑπέκυψε κορώνη
ἤπου καὶ ποταμοῖο ἐβάψατο μέχρι παρ' ἄκρους
ὤμους ἐκ κεφαλῆς. ἢ καὶ μάλα πᾶσα κολυμβᾷ
ἢ πολλὰ στρέφεται παρ' ὕδωρ παχέα κρώζουσα

Ἢ μᾶλλον δειλαὶ γενεαὶ ὕδροισιν. ὁ ὕδρος οὗτος εἶδός ἐστιν ὄφεως. ὃς τοῖς βατράχοις σιτεῖται. ὥστε εἰ χειμῶνα προμαντεύονται διὰ τοῦ τοὺς ὕδρους ὄνειαρ τὸ τῶν βατράχων γένος. αὐτοῖς γίνεσθαι. ὁ δὲ λόγος, ἔστι φησὶ τεκμήρια χειμῶνος, ὅταν μᾶλλον παρὰ τὴν συνήθειαν κραυγάζωσιν οἱ βάτραχοι. οἵτινές εἰσιν ὕδροις ὄνειαρ. παρὰ αἰγυπτίοις δὲ, ἐν τῷ θέρει μεῖζον κραυγάζουσι, προσδοκίᾳ τῶν πλειόνων ὑδάτων, οἷς φιληδοῦσι, καὶ ἀφ' ὧν ζῶσι. σημεῖον δὲ χειμῶνος αἱ φωναὶ τῶν βατράχων. ἐπειδὴ προαισθάνονται μὲν ἀπιόντος τοῦ ὕδατος μεταβαλλομένου εἰς ψυχρότητα. χαίροντες δὲ πάνυ βοῶσιν ὁμοῦ. εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ φιλύδροι, μάλιστα δὲ φιλοῦσι τὸ ὄμβριον. γλυκύτερον γάρ ἐστι τοῦ ποταμίου. διὸ εὐφραίνει αὐτοὺς, καὶ πλέον ζωογονεῖν ποιεῖ. ὡς καὶ τὰ φυτὰ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου θάλλουσι. γυρῖνοι δὲ λέγονται, οἱ ἀδιάπλαστοι βάτραχοι. τουτέστι τὰ γεννήματα τῶν βατράχων. ἀδιάπλαστα γὰρ τίκτονται καὶ ἄποδα, ὡς ἐπὶ τῆς ἄρκτου. Ἢ τρύζει. ἡ ὀλολυγὼν ὄρνεόν ἐστι, κατὰ τὴν τρυγόνα τῇ ἐρημίᾳ φιληδοῦν. ἐν ἐρήμοις τοίνυν οὖσα, καὶ ὑπὸ ψυχροῖς τόποις, ἀντιλαμβάνεται τοῦ κρύους, καὶ τρύζει τὰ προσόρθρια. οἱ δέ φασιν ὅτι καὶ ὀλολυγὼν ὁμοίως ἐπὶ τοῖς ὕδασι χαίρουσα, κράζει ἡμερεία, ζῶον οὖσα λιμναῖον καὶ φιλόψυχρον. ἔστιν οὖν ὑπομῆκες, ἀδιάρθρωτον, ὅμοιον γῆς ἐντέρῳ, πολὺ μέντοι ἰσχνότερον. ἀριστοτέλης δὲ ταῦτα ἐπ' οὐδέν. ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄρρενος βατράχου φωνὴν, σημεῖον εἶναί φησι πρὸς συνουσίαν ὀργῶντος ἐπὶ τὴν θήλειαν. Ἤπου καὶ λακέρυζα. ὑπέκυψεν, ἀντὶ τοῦ ὑπῆλθεν. λέγει δὲ τὴν χερσαίαν κορώνην. εἰσὶ γὰρ καὶ θαλάττιαι, καθ' ὅμηρον, τανύγλωσσοί τε κορῶναι. ὁ δὲ νοῦς, καὶ ἡ κορώνη ἡ χερσαία ἐν αἰγιαλοῖς προσῆλθε, καὶ παρὰ τῇ θαλάσσῃ ὤφθη, ἀρχομένου χειμῶνος. φιληδεῖ γὰρ τοῖς ὕδασιν. Ἤπου καὶ ποταμοῖο. καὶ ἡ κορώνη καὶ ὁ ἱέραξ. τοῦ γὰρ αὐτοῦ γένους εἰσὶ, σφόδρα κατάξηρον τὸ σῶμα ἔχοντες, τοῖς ὑγραίνουσι σφόδρα φιληδοῦσιν. ὅταν οὖν ἀρχῆς χειμῶνος ἐπαισθάνωνται, καὶ ὑγραίνηται αὐτῶν τὰ περιέχοντα σώματα, τότε καὶ ἐπινήχονται τοῖς ὕδασι. σφόδρα γὰρ χαίρουσιν αὐτοῖς. ἀλλ' ἦ γὰρ χειμὼν ἐστὶ, τοσοῦτον τὸ ὕδωρ τὸ ποτάμιον ἢ τὸ θαλάσσιον αὐτὰς ὀνίνησιν, εἰ μὴ καὶ τὸ περιέχον ὑγρὸν ὑπάρχει. ὁ δὲ λόγος πολλάκις καὶ ἐντεταμένως ἀπὸ κεφαλῆς ἄχρι τῶν ὤμων ἐβάπτισεν αὐτήν. ἔσθ' ὅτε καὶ πᾶσα νήχεται. Ἢ πολλὴ στρέφεται. ἢ πολλάκις ἐὰν ἀναστρέφηται ἐν ποταμίοις ὕδασιν ἢ θαλασσίοις, παχεῖα τῇ φωνῇ κρώζουσα. τὸ δὲ τοι αὐτὴν ἀφιέναι φωνὴν, δηλοῖ τὴν ἐκ παντὸς τοῦ στόματος ἐκ διαθέσεως κραυγὴν, ἐπὶ τοῖς γινομένοις καθ' ἡδονὴν ὕδασιν. Ἄλλως. ὅσαι τῶν ὀρνίθων βρέχουσιν ἑαυτὰς τῷ ὕδατι, προσημαίνουσιν ὑετοὺς, ὑπομιμνήσκονται τοῦ πάθους διὰ τὸν μέλλοντα ὄμβρον, καθάπερ τὰ ἀποροῦντα τῶν ὑποζυγίων ἐν ταῖς διαβάσεσι τῶν ποταμῶν. λιμναῖαι μὲν οὖν ὄρνιθες, νῆτται, χῆνες, ἐρωδιοί. ἐνάλιαι δὲ, αἴθυιαι. γυρῖνοι δὲ, οἱ ἀδιάπλαστοι βάτραχοι. κεκράγασι δὲ οἱ βάτραχοι, χαίροντες τῷ ὑγρῷ. τὴν δὲ ὀλολυγόνα φασὶν εἶναι ζῶον, λιμναῖον, ἄπουν, ἰχθύν. βάπτει δὲ ἑαυτὴν ἡ κορώνη, ψῦχος ζητοῦσα, ἤτοι ψυχομένου τοῦ ἔξω ἀέρος, καὶ εἰς τὸ βάθος περιωθουμένης τῆς θερμότητος τοῖς ζώοις, ἢ καὶ διὰ τὴν ἔξω θερμότητα. ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ πρὸ τῶν ὑετῶν θερμότερος αὐτὸς ἑαυτοῦ ὁ περίγειος ἀὴρ, ἐκθλιβομένου τοῦ πυρώδους ἐκ τῆς ψυχομένης νεφέλης

ἢ εἰς ὕδωρ μετὰ βαυβόσης, καὶ εἰς τὸν περίγειον χωροῦντος τόπον, ἢ παρ' ἄλλα χαίρει τε καὶ σκιρτᾷ, ἐπειδὴ φιλεῖ τὰ ψυχρὰ, διὰ τὸ φλέγμα. ἔστι γὰρ ἡ κορώνη φυσικῶς θερμή.

ἢ βόες. ἤδη τοι πάρος ὕδατος εὐδίοιο
οὐρανὸν εἰσανιδόντες, ἀπ' αἰθέρος ὠσφρήσαντο.
καὶ κοίλης μύρμηκες ὀχῆς ἐξ ὠεὰ πάντα
θᾶσσον ἀνηνέγκαντο καὶ ἀθρόοι ὤφθησαν ἴουλοι.
τείχεα ἂν ἕρποντες. καὶ πλαζόμενοι σκώληκες
κεῖνοι, τοὺς καλέουσι μελαίνης ἔντερα γαίης.
καὶ τιθαὶ ὄρνιθες. ταὶ ἀλέκτορος ἐξεγένοντο,
εὖ ἐφθειρήσαντο καὶ ἔκρωξαν μάλα φωνῇ,

Καὶ βόες ἤδη τοι. οἱ βόες ἠρεμοῦντες καὶ διαχάσκοντες ἔχοντες τοὺς μυκτῆρας, αἰσθητικώτεροι μᾶλλόν εἰσι. καὶ πᾶν μὲν τὸ περιέχον τὸ αἰσθητικώτερόν ἐστιν. ἐξαιρέτως δὲ οἱ βόες διὰ τὴν τῶν μυκτήρων ἀραίωσιν. ὅταν τοίνυν ἀναθυμίασις ἐπὶ γῆς ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος ἀκρασίας αἰσθῶνται, ἀφορῶντες ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν, ὀσφραίνονται τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος, πρὶν γενέσθαι τὸν ὄμβρον. καὶ δηλοῦσιν ἐκ τῆς ὀσφρήσεως, ὅτι ἔσται χειμών. διὸ καὶ εὐρύτεροι οἱ μυκτῆρες γεγόνασι, παχυνομένου τοῦ ἀέρος, καὶ οὐ λεπτῶς ἑλκομένου, ἀλλὰ βιαιότερον. ὅθεν τὸν ἄνωθεν ἕλκουσιν ἀέρα μᾶλλον ἐψυγμένον. ἢ ὅτι τὸ δέρμα τούτων μᾶλλον πεπιλημένον, καὶ τοῦ θερμοῦ ἐναποκλειομένου, δεόμενοι πλείονος ἐμψύξεως, τὸν κατεψυγμένον ἕλκουσιν ἀέρα. ἢ οἱ βόες ἐν τῇ ὀσφρήσει ἄνωθεν ἕλκοντες τὸν ἀέρα χειμῶνα σημαίνουσι· πυκνουμένου γὰρ τοῦ περιγείου ἀέρος, καὶ θερμοτέρου γινομένου, τὸν λεπτότερον καὶ ψυχρότερον ποθοῦσιν ἀναπνεῖν τε καὶ ἕλκειν ἔξωθεν. τὸ δὲ ὕδατος εὐδίοιο, ἢ μεσημβρινοῦ καὶ ὀψίου. ὁ δὲ λόγος· ἐπὶ γῆς καθεστῶτος ὄμβρου, οἱ βόες πρότερον ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπισπῶνται τὸν ἀέρα. καὶ παραπλήσιοι γίνονται ὀσφραινομένοις. Καὶ κοίλης μύρμηκες. ἡ ἀπὸ στόματος μάχη διαπετόν. τὸ ἀναγκαῖον σῶμα αὐτῶν ἐστι, κεκραμένον ὑγρῷ τε καὶ θερμῷ, ὅθεν οἱ τόποι αὐτῶν, καπνὸν ἀφιᾶσιν. αἵ τε φρέατα καὶ ὕδατα. τὸ δηλονότι κέκραται τῶν ὀφθαλμῶν. τὸ ἐν μὲν τῷ θέρει, ἐν βάθει αὐτῶν ἐστιν ἡ ψυχρότης. τὰ δὲ ἄνω θερμά. τὸ δὲ χειμῶνι τὸ ἔμπαλιν. τὰ μὲν βαθέα, σφόδρα θερμά. κατὰ βάθος γὰρ αὐτῶν ἡ θερμότης χωρεῖ. τὰ δὲ ἄνω ἔψυκται. ὥσπερ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων. τὰ μὲν γὰρ ἔνδον τῷ χειμῶνι θερμαίνεται, ὥστε καὶ ἐκ τῶν στομάτων ἐκ τῶν σκυβάλων καπνὸν ἀφιέναι. διὰ τοῦτο οἱ αὐχμοὶ καὶ τὰ ὀρύγματα χειμῶνι, ἐπειδὴ ἐν βάθει, θερμά. τῷ δὲ θέρει ψυχρά. οἱ τοίνυν μύρμηκες ἐπειδὴ ἐν βάθει τῆς γῆς εἰσι. τῷ δὲ χειμῶνι τὰ ἐν τῷ βάθει πάντα πυροῦνται, τὴν θερμότητα τὴν ὑπὸ γῆν οὐ φέροντες, χειμῶνος ὄντος ἀνέρχονται. καὶ τὰ ὠὰ αὐτῶν μετάγουσι. καὶ ἔστι σημεῖον χειμῶνος. εἴπομεν δὲ ἐν οἷς τῶν φιλοσόφων ὅτι ἐκ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως τοῦτο συμβαίνει. ὅτε γὰρ χειμών ἐστι, τότε καὶ περιγειότερος γίνεται, νότιος ὤν. τὰ δὲ νότια χαμαλά, καὶ τὴν γῆν θερμαίνει. τῷ δὲ θέρει, βορειός ἐστιν. ὅθεν τὰ μὲν ἄνω θερμαίνεται. τὰ δὲ κάτω, ἔψυκται. διὸ καὶ οἱ κρηνταὶ ἀστειζόμενοι. ἐν ἀρχαῖς τῶν πηγῶν χειμῶνος θερμὸν ῥεῖν εἰπόντες, θέρει δὲ ψυχρόν. ἢ οἱ μύρμηκες ἐκ τῶν μυρμηκιῶν διὰ ταῦτα ἔξω φέρουσι τὰ ὠὰ, ψύχοντος ὑπὸ τὴν σηπεδόνος. ἀντιπεριισταμένου γὰρ τοῦ θερμοῦ τῷ ψυχρῷ, τὰ τῶν μυρμηκιῶν πυρουμένων, αἰσθάνονται, ὅτι ψῦχος ἔσται, οἱ μύρμηκες. Ἴουλοι. ὁ ἴουλος, σκώληξ ἐστὶ πολύπους. μυελοὶς γὰρ πρόσεχει τι, ὁμοίως τῶν σκολοπενδρῶν. οἱ δὲ, αὐτὰς τὰς σκολοπένδρας ἰούλους φασί. τὰ δὲ τῆς γῆς ἔντερα οὕτω καλοῦνται, πρῶτον μὲν, ὅτι οὕτω πεφύκασι, καὶ οὕτω φύσεως ἔχουσιν, ἐντέροις γὰρ ἐοίκασι, ἐπιμήκεις ὄντες, καὶ ὅτι ἐν βάθει τῆς γῆς εἰσιν ὥσπερ ἔντερα. σημεῖον οὖν χειμῶνος καὶ τὰ τῆς γῆς ἔντερα. πάντων δὲ τούτων αἴτιον, ὁ διὰ τῆς ἔξω κινήσεως τοῦ ὑπεργείου θερμοῦ πλεονασμός. Καὶ τιθαὶ ὄρνιθες. τὰς κατοικιδίους ὄρνιθας λέγει. ἐδήλωσε γὰρ εἰπὼν, αἵτινες ἐκ

οἷόν τε σταλάον ψοφέει ἐπὶ ὕδατι ὕδωρ
ἤ ποτε καὶ γενεαὶ κοράκων καὶ φῦλα κολοιῶν
ὕδατος ἐρχομένοιο Διὸς παρὰ σημαίνοντο
φαινόμενοι ἀγεληδὰ καὶ ἰρήκεσσιν ὁμοῖον
φθεγξάμενοι. καί που κόρακες δίους σταλαγμοὺς
φωνῇ ἐμιμήσαντο σὺν ὕδατος ἐρχομένοιο
ἤ ποτε καὶ κρώξαντε βαρείῃ δισσάκι φωνῇ
μακρὸν ἐπιρροιζεῦσι τιναξάμενοι πτερὰ πυκνά.
καὶ νῆσσαι οἰκουροὶ ὑπωρόφιοί τε κολοιοὶ
ἐρχόμενοι κατὰ γεῖσα τινάσσονται πτερύγεσσιν
ἢ ἐπὶ κῦμα διώκει ἐρωδιὸς ὀξὺ λεληκώς.
τῶν τοι μηδὲν ἀπόβλητον πεφυλαγμένῳ ὕδωρ
γινέσθω. μηδ᾽ εἴ κεν ἐπὶ πλέον ἠὲ πάροιθεν
δάκνωσι μυῖαι καὶ ἐφ᾽ αἵματος ἱμείρωνται.

τοῦ ἀλέκτορος ἐγγόνων. τιθασοὶ δὲ λέγονται αἱ ἥμεροι καὶ πρᾶξαι. ἁπαλὸν δὲ τὸ σῶμα ἔχουσιν αἱ κατοικίδιοι ὄρνιθες καὶ ἐπειδὰν ἀέρος ὑγρότητος αἴσθωνται, ἡ ψύξις ἐμπέσῃ, διὸ περὶ τὸ σῶμα δήξεως τινὸς ἀντιλαμβάνονται καὶ αἰσθάνονται, καὶ συνεχέστερον φθέγγονται, τῇ δήξει συνεχόμεναι. πιεζόμεναι δὲ μᾶλλον τῇ δήξει καὶ μεγάλα κρώζουσιν, ἔπειτα διδοῦσι μίμησιν τῆς πτώσεως φωνῆς αὐτῶν φησιν, ὥσπερ ὕδωρ ἐπὶ ὕδατι καταστάζον. Δή ποτε καὶ γενεαὶ κοράκων. ὁμοίως καὶ οἱ κόρακες καὶ οἱ κολοιοὶ κατὰ συστροφὰς καὶ ἀγέλας φαινόμενοι, τοῦ ἔνδιος ἐρχομένου ὕδατος· οἷον χειμῶνος ἐσομένου σημεῖόν εἰσι, τοῖς ἱέραξιν ὁμοίως φθεγξάμενοι, δηλονότι ὀξέα φωνῇ κραυγάζοντες. τοιαύτη γὰρ ἡ τῶν ἱεράκων φωνή. ἀγελαῖοι. καὶ κολοιοὶ δὲ ὅτε καὶ κόρακες ἀγεληδὸν πετόμενοι, καὶ ἱέραξιν ὁμοίως φθεγγόμενοι, καὶ μιμούμενοι τὸν ἀπὸ τῶν σταλαγμῶν ψόφον οἱ κόρακες, ὑετὸν προδηλοῦσιν. ἢ καὶ ἀνακρώζοντες μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ τὰς πτέρυγας τινάσσοντες. καὶ αἱ κατοικίδιοι δὲ νῆσσαι καὶ οἱ κολοιοὶ τινάσσοντες τὰ πτερά, τὰ ὅμοια δηλοῦσι. Δίους σταλαγμούς. καὶ οἱ κόρακες ὕδατος καὶ ὄμβρου γινομένου, ἐμιμήσαντο τῇ φωνῇ τοὺς μεγάλους σταλαγμούς. ὅτω, κλάζουσι. δίους δέ, ἀντὶ τοῦ μεγάλους. καὶ ὄμβρου, εἰς ἄλλα διαιρεῖ. ἢ οὕτως. ἐὰν συνεχῶς τὴν φωνὴν ἔχωσιν, ὁμοίαν σταλαγμοῖς ὄμβρου, χειμῶνα σημαίνουσιν. Ἤ ποτε καὶ κρώξαντε. καί ποτε πάλιν βαρέα τῇ φωνῇ καὶ συνεχεῖ τῇ κραυγῇ, ἐσομένου χειμῶνος σημεῖον γίνονται. ἐνδιαθέτως γὰρ αὐχμοῦ βοῶντες παραδηλοῦσιν. φιληδοῦσι γὰρ τοῖς ὑγροῖς. τὸ δὲ μακρὸν ἐπιρροιζεῦσιν, ἀντὶ τοῦ μεγάλην ἠχοῦσι τοῖς πτεροῖς, παρ᾽ αὐτῶν τὰ πτερὰ ἀνατιναξάμενοι. Καὶ νῆσσαι οἰκουροί. νῆσσαι εἶδος ὀρνέου. ὁ δὲ λόγος, καὶ αἱ τῶν νησσῶν οἰκουροί, καὶ οἱ περὶ τὰς ὀροφὰς ἀναστρεφόμενοι κολοιοὶ κατὰ τὰς τῶν οἰκημάτων ἐξοχάς, ὑπὲρ τοῦ ζητεῖν σκέπας, ἀνατινάσσοντες τὰ πτερά, σημεῖά εἰσι χειμῶνος. πάντα γὰρ τὰ ὄρνεα διαινόμενα, τινάσσουσι τὰ πτερά. γεῖσα δέ, αἱ τῶν οἰκημάτων ἐξοχαί. εἰς ἃ ἐπικαθέζονται, ζητοῦντες σκέπας. ἢ τὰ λεγόμενα σκόμια. καὶ ὁ Εὐριπίδης, ῥήξας παλαιὰ γεῖσα τεκτόνων πόνον. διατινάσσουσι δὲ τὰς πτέρυγας, διὰ τὴν τοῦ ἀέρος ὑγρότητα. Ἢ ἐπὶ κῦμα διώκει. ἢ ὅταν ἐρωδιὸς μετὰ πολλῆς κλαγγῆς ἐπὶ τὴν θάλασσαν σπεύδῃ, τὸ αὐτὸ δηλοῖ. Τῶν τοι μηδέν. τούτων πάντων τῶν προειρημένων τεκμηρίων, μηδὲν ἔστω ἀπόβλητον, τῷ τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ σκοπουμένῳ, καὶ ἐπιτηροῦντι χειμῶνα ἐσόμενον. Μηδ᾽ εἴ κεν ἐπὶ πλέον. αἱ μυῖαι τοῖς ὑγροῖς σφόδρα χαίρουσι, καὶ ἀεὶ τοὺς ὑγροὺς τόπους διώκουσι· ὅτε τοίνυν ὑγροῦ ἀέρος αἰσθάνονται χειμῶνος ἐσομένου, καὶ τὸ σῶμα ὑγραίνεται, τότε μᾶλλον καθάπτονται τοῦ αἵματος ὑγραινομένου ἐκ τοῦ περιέχοντος. ὁ δὲ λόγος, μηδ᾽ ἐὰν πλέον τοῦ προτέρου αἱ μυῖαι δάκνωσι, καὶ ἐπιθυμῶσι τοῦ αἵματος καὶ σαρκός, μηδενὸς τούτων καταφρόνει. ἢ διὰ τοῦτο αἱ μυῖαι σφοδρότεροι δάκνουσι. πνίγωσιν τοῦ ἀέρος δηλοῦσιν, ἐπειδὴ ἀνακοπτομένου τοῦ ὕδα-

τος μέγα τὸ σφοδρότερον νύσσουσιν, ἢ τὸ πλείονος ὑγροῦ δέονται διὰ τὴν θερμότητα. ἢ ἐν βάθει τοῦ αἵματος χωροῦντος, δάκνουσι μᾶλλον διὰ τὴν πύκνωσιν τοῦ δέρματος, ἵνα ἐφέλκωνται τοῦ αἵματος. ἢ καὶ δι' αὐτὴν τὴν τοῦ δέρματος πύκνωσιν πλείονος δέονται πληγῆς. ἠραιωμένου δὲ τοῦ δέρματος, ἐκ τῶν ἀδήλων πόρων ῥᾳδίως ἑλκούσαις εἴκει τὸ αἷμα.

ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρονται περὶ μύξαν
νύκτα κατὰ σκοτίην μηδ' ἢν ὑπὸ χείματος ὥρῃ
λύχνων ἄλλοτε μέν τε φάος κατὰ κόσμον ὀρώρῃ
ἄλλοτε δ' ἀΐσσωσιν ἀπὸ φλόγες ἠΰτε κοῦφαι
πομφόλυγες. μηδ' εἴ κεν ἐπ' αὐτόφι μαρμαίρωσιν
ἀκτῖνες. μηδ' ἢν θέρεος μέγα πεπταμένοιο
νησαῖοι ὄρνιθες ἐπασσύτεροι φορέονται.
μηδὲ σύ γ' ἢ χύτρης ἠὲ τρίποδος πυριβήτεω
σπινθῆρες ὅτ' ἔωσι περιπλέονες λελαθέσθαι.
μηδὲ κατὰ σποδιὴν ὁπότ' ἄνθρακος αἰθομένοιο
λάμπηται περὶ σήματ' ἐοικότα κεγχρείοισιν.
ἀλλ' ἐπὶ καὶ τὰ δόκευε περισκοπέων ὑετοῖο.

Η λύχνοιο μύκητες. τὸ μὲν πῦρ ὡμολόγηται ξηρᾶς οὐσίας· ὑγρὸς δὲ ὁ ἀήρ, πολλάκις οὖν ἐν χειμῶνι ἐμπίπτων τῷ πυρὶ, ἀποτελεῖ τούτους τοὺς σπινθῆρας. δύο γὰρ οὐσίαι ἐναντίαι ἀλλήλαις ἐμπίπτουσαι, τοῦτο ἀποτελοῦσι. τὸ μὲν πῦρ μὴ φέρον τὸ ὑγρὸν τοῦ ἀέρος τοῦ ἐμπεσόντος, ἀφίησί τινας σπινθῆρας. ὅπερ καὶ ὁ καλλίμαχος νοήσας, εἶπεν. οὔ τοι λύχνου δαιομένου ἄδηλον ἐγένοντο μύκητες. προσέχειν οὖν δεῖ. ὅταν καὶ περὶ τὰς μύξας τοῦ λύχνου μύκητες ἀθροίζονται. συμβαίνει δὲ τοῦτο διὰ τὸ πάχος τοῦ ἀέρος. τὸ δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν, τὸ περὶ τοῦ λύχνου φῶς ποτὲ μὲν, ἐν τάχει φέρεται, ποτὲ δὲ πομφόλυξιν ὅμοια ἀναβάλλει. παχύτητος δὲ ἀέρος αὐτὰ σημεῖα. Μηδ' ἢν ὑπὸ χείματος. μὴ δὲ τοῦτό φησι τὸ τεκμήριον παραπέμπου, ὅταν ἐν καιρῷ χειμῶνος τὸ ἀπὸ τοῦ λύχνου φῶς, ἔσθ' ὅτε μὲν κοσμίως φαίνηται, ἄλλοτε δὲ πολλῆς ὑγρότητος ἀέρος ἐμπιπτούσης, ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὥσπερ τινὰ πυρώδη ἐπαναστήματα ὁρμᾷ καὶ φαίνεται. κυρίως μὲν οὖν πομφόλυξ ἐστὶν, ἡ ἐπιπεσόντος ὕδατος ἐν ὑποκειμένῳ ὕδατι ἐπανάστασις. νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ πυρὸς κατεχρήσατο. ὥσπερ οὖν ἐν πυρὶ ἢ λύχνῳ καιομένῳ ἐὰν ὕδωρ ἐπιρραίνωμεν, εὐθέως τοῦ πυρὸς φλογώδεις γίνονται ἐπαναστάσεις, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑγρότητος ἐμπιπτούσης μετά τινος ὀλίγου ἤχου, αἱ τοῦ πυρὸς γίνονται περὶ τὸν λύχνον πομφόλυγες. οἷαι οὖν περὶ ἁπτομένων λύχνων μύκητες συνίστανται περὶ χειμῶνος ὥραν, τὸ ὅταν αἱ πομφόλυγες ποτὲ μὲν τεταγμένως καὶ κατὰ φύσιν εἰς ὕψος ἀναφέρονται, ποτὲ δὲ πλανάζονται, καὶ λεπταὶ πομφόλυγες περὶ αὐτὰς γίνονται. τὸ σπινθῆρ ἀπορρέωσι, μηδὲ τοῦτο ἔστωσαν ἀπόβλητον κατὰ κοινοῦ σημεῖον. Μηδ' εἴ κεν ἐπ' αὐτόφιν. ἤγουν ἐπ' αὐτὸν τὸν λύχνον. διὰ παχύτητος καὶ ὑγρότητος ἐκνικώσης σφόδρα, δι' ὅλου ὁ λύχνος λάμπειν οὐ δύναται. ἀλλ' ἀκτῖνας ἀφίησι λεπτὰς τὸ ἐσκορπισμένας. τὸ ἔστι μὴ ἰδεῖν πόρρωθεν τοῦ λύχνου ἀποστάντας. διηκούσας λεπτὰς ἀπ' αὐτοῦ ἀκτῖνας. διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δι' ὅλου λάμπειν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἀέρος. μὴ δὲ τούτου οὖν τοῦ σημείου καταφρόνει. Μηδ' ἢν θέρεος. εἴρηται μὲν ὅτι ἀδιάκριτοι εἰσὶν αἱ τοῦ ἔτους ὧραι ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις. μὴ καταφρονήσῃς οὖν τούτου τοῦ σημείου, ἐάν ποτε θέρους ἀναπεπταμένου καὶ πάνυ καθαροῦ ὄντος, τοὺς νησαίους τοὺς ὄρνεις ἀλλεπαλλήλους θεάσῃ ἀνερχομένας, μὴ δὲ παραπέμψῃς. χειμὼν γὰρ ἔσται. ἢ ἐὰν εὐδίας οὔσης ὡς ἐν θερινῷ καταστήματι, αἱ νῆσσαι κατὰ πλῆθος συνηθροισμέναι φέρονται ἐπ' ἀλλήλαις, χειμῶνα ἐκδέχου ἐσόμενον. Μηδὲ σύ γ' ἢ χύτρης. μὴ ἀμελήσῃς δέ φησιν μηδὲ τῶν περὶ ταῖς χύτραις καὶ

τοῖς πνευματίαις ζέουσι συμβαινόντων, ὅπου σπινθήρων πλῆθος περὶ αὐτοὺς βλέπεται. Μὴ δὲ κατὰ σποδιάν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ σποδιᾷ ὑπὸ τοῖς διαπύροις ἄνθραξιν ἐὰν ἀπόρροιαι φαίνωνται κέγχροις ὅμοιαι, ὄμβρους δεῖ προσδοκᾶν καὶ χειμῶνα. τὸ γὰρ τοιοῦτο συμβαίνει διὰ τὴν πολλὴν τοῦ ἀέρος ἀπωγήν. ἐὰν οὖν καιομένων τῶν ἀνθράκων ἐπὶ τῇ σποδιᾷ, οἱονεὶ κέγχροις ὅμοιοι σπινθῆρες ὁρῶνται, ὄμβρους ἐκδέχου. σποδιὰν δὲ λέγει, αὐτὴν τὴν ἐσχάραν, τὴν ἑστίαν.

Εἰ γε μὲν ἠερόεσσα πάρεξ ὄρεος μεγάλοιο
πυθμένα τείνηται νεφέλη, ἄκραι δὲ κολῶναι
φαίνονται καθαραί, μάλα κεν τόθ' ὑπεύδιος εἴης.
εὔδιος κ' εἴης, καὶ ὅτε πλατέος παρὰ πόντου
φαίνηται χθαμαλὴ νεφέλη, μηδ' ὑψόθι κύρῃ,
ἀλλ' αὐτοῦ πλαταμῶνι παραθλίβηται ὁμοίη.
σκέπτεο δ' εὔδιος μὲν ἐὼν ἐπὶ χείματι μᾶλλον,
ἐς δὲ γαλήνην χειμῶνόθεν. εὖ δὲ μάλα χρὴ
ἐς φάτνην ὁράαν, τὴν καρκίνος ἀμφιελίσσει,
πρῶτα καθαιρομένην πάσης ὑπένερθεν ὁμίχλης.

Εἴγε μὲν ἠερόεσσα. ἤγουν λεπτομερής. ἐὰν οὖν τοιαύτη νεφέλη ταῖς ὑπωρείαις παρεκτείνηται, αἱ δὲ ἀκρώρειαι καθαραὶ φαίνωνται, εὐδίαν ἴσθι γινομένην. ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν ἐν τῇ θαλάσσῃ ὁμοία πλαταμῶνι ἐπικάθηται νεφέλη λεία καὶ λευκή, καὶ αὐτοῦ οὐ μετεωρίζηται, εὐδίαν προσδόκα. αἱ γὰρ τοιαῦται, διὰ τὴν λεπτομέρειαν εὐδίαν μᾶλλον καὶ συστολὴν τοῦ ἀέρος ἐμφαίνουσι. τὸ δὲ πάρεξ, ἡ μὲν παρὰ τὴν ἐγγύτητα σημαίνει, ἡ δὲ ἔξω, τὴν ὀλίγον ἀπὸ τοῦ ὄρους ἀποχήν. πυθμένα δὲ, τὴν ὑπώρειαν λέγει. πυθμένες γὰρ ὀρῶν καλοῦνται, αὗται αἱ ὑπώρειαι. μεταβεβηκὼς οὖν ἐπὶ τὰ περὶ εὐδίας σημεῖα, φησὶν ὅτι καὶ ἐὰν ἀχλυώδης νεφέλη παρὰ τὸν πυθμένα, καὶ τὴν πεδιάδα τοῦ μεγάλου ὄρους τείνηται καὶ φέρηται, τὰ δὲ ἐν ὕψει τοῦ ὄρους καθαρεύοντα νεφῶν φαίνηται, σφόδρα εὔδιον ἂν εἴη τὸ κατάστημα τοῦ ἀέρος. ἤ, ἐὰν αἱ νεφέλαι τὰ ἔσχατα τῶν ὀρῶν τὰ παρὰ τοῖς πυθμέσι σκεπάσωσιν, αἱ δὲ ἀκρώρειαι καθαραὶ θεωρῶνται, εὐδίαν δεῖ προσδοκᾶν. ὡσαύτως, καὶ ὅταν παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς νέφος οἷα ἀγχιβαθὴς καὶ ἐπιμήκης πέτρα θεωρῆται, εὐδίαν σημαίνει. ἢ ἐὰν ἐπὶ τὸν πόντον χθαμαλὴ νεφέλη φέρηται, ἀνέμων μὴ ἀναρριπιζόντων αὐτήν, ἐν ταπεινώσει οὖσα σχεδὸν καὶ πλησίον τοῦ ὕδατος, εὐδίαν σημαίνει. πλαταμὼν δέ ἐστι πέτρα, ὀλίγον ὑπερέχουσα τῆς θαλάσσης, λεία τις οὖσα καὶ ὁμαλὴ καὶ πλατεῖα. Ἀπολλώνιος, ἥματα ἔσσατο λείῳ ἐπὶ πλαταμῶνι. τόν, ἐκ ἀπέβαψε θάλασσα κύμασι, χειμερίη δὲ πάλαι ἀπέκλυζεν ἅλμη. ὁ δὲ λόγος, εὔδιον ἂν εἴη τὸ κατάστημα τηνικαῦτα, ὅταν ἐπὶ τὸν πόντον φαίνηται νεφέλη, καὶ μὴ ἐν ὕψει ὑπάρχῃ, ἀλλ' αὐτοῦ πλησίον τοῦ πόντου παραθλίβηται, τῷ πλαταμῶνι ὁμοία. ἔστι γὰρ αὐτὴ ἡ νεφέλη ὁμοία ὀλίγον προσενηνεγμένη τῆς θαλάσσης ὑπάρχει, καθάπερ ὁ πλαταμών. ἔστι γὰρ πλαταμὼν ὡς ἔφη, ἡ ὀλίγον ὑπερέχουσα τῆς θαλάσσης ὁμαλὴ πέτρα καὶ ὕφαλος. Σκέπτεο. εὐδίας μὲν οὔσης, σημεῖον λάμβανε χειμῶνος. χειμῶνος δὲ ὄντος, σημεῖα ζήτει γαλήνης. μάλιστα δὲ πάντων σκόπει τὴν φάτνην καὶ ζήτει καθαιρομένην. γὰρ τῆς ἀχλύος, μεταβολὴν τὴν ἐκ χειμῶνος εἰς εὐδίαν ὑποδηλοῖ. περισκόπει οὖν τὰ τεκμήρια τοῦ χειμῶνος, ὅταν ἂν εὐδία ᾖς, ἀπὸ δὲ χειμῶνος λήγοντος τὰ περὶ γαλήνην. σφόδρα δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀφορᾶν πρὸς τὴν φάτνην, ἣν ὁ καρκίνος περικυκλῶν περιέχει. περισκόπει δὲ αὐτὴν πρῶτα καθαιρομένην. ἢ ἤδη

ἀρχομένην αὐτὴν τοῦ καθαίρεσθαι, πάσης ὁμίχλης ὑπένερθεν γινομένης, ἐκτὸς αὐτῆς.

κείνη γὰρ φθίνοντι καθαίρεται ἐν χειμῶνι.
ἢ φλόγες ἡσύχιαι λύχνων, ἢ νυκτερίη γλαὺξ
ἥσυχον ἀείδουσα μαραινομένου χειμῶνος
ἠὲ θῶ τοι σῆμα καὶ ἥσυχα ποικίλλουσα
ὄρη ἑσπερίη κρώζῃ πολύφωνος κορώνη.
ἢ κόρακες μοῦνοι μὲν, ἐρημαῖοι βοόωντες
δισσάκις. αὐτὰρ ἔπειτα μέγα θρόα κεκλήγοντες
πλειότεροι ἀγεληδὸν ἐπὴν κοίτοιο μέδωνται
φωνῆς ἔμπλειοι, χαίροι κέν τις οἴοιτο.
οἷά τε μὲν βοόωσι λιγαινομένοισιν ὁμοῖα.
πολλὰ δὲ δενδρείοιο περὶ φλόον ἄλλοτ' ἐπ' αὐτοῦ
ἧχί τε κείουσι καὶ ὑπότροποι ἀπτερύονται

Κείνη γὰρ φθίνοντι. ἐκείνη γὰρ ἡ φάτνη φθίνοντος χειμῶνος καθαίρεται. καὶ δῆλον ὅτι σφόδρα ἀληθὲς τὸ σημεῖον ἐστὶν εὐδίας. ἡ γὰρ φάτνη σφόδρα ἐστὶν ἀμαυρὰ καὶ δυσκατάληπτος, καὶ ὑπὸ ὀλίγης δυσκρασίας ἀέρος ἀφανιζομένη. ὅτε δὲ φαίνεται καθαρὰ, δῆλον ὅτι, οὐδὲ τῆς τυχούσης ὑπόκειται δυσκρασίας. ἀλλὰ πάντη καθαρός ἐστιν ὁ ἀήρ. τὸ δὲ πάσης ὑπένερθεν ὁμίχλης, οὐ τὴν φάτνην κατωτέρω πάσης ὁμίχλης φησίν. ἡ γὰρ τῶν ἀέρων δυσκρασία πολὺ τοῦ οὐρανοῦ κατωτέρω. ἀλλὰ πάσης ὁμίχλης κατωτέρω καὶ ἐκτὸς γινομένης τοῦ καρκίνου καὶ τῆς φάτνης. Καὶ φλόγες ἡσύχιαι. προείπομεν τίνα συμβαίνει τῷ λύχνῳ ἐν τῷ χειμῶνι. ἥσυχα οὖν φαίνων, δηλοῖ εὐδίαν. ὁ δὲ νοῦς, καὶ τὰς τῶν λύχνων φλόγας, ἡσυχίους· τουτέστι μὴ ἀπινθηροπομένους ἴσας, μηδὲ κινύσσας, σημεῖον εὐδίας ἴσθι. καὶ τὰς νυκτερινὰς γλαῦκας ἀταράχως βοώσας. ἐν γὰρ τῷ χειμῶνι περιεχομένας τῷ κρύει ἴδοι τις ἂν κραυγαζούσας ἀτάκτως. καὶ τὰς κορώνας δὲ ἠρέμα καὶ ποικίλῃ τῇ φωνῇ χρωμένας. αἵ τε γὰρ φλόγες ὑπ' οὐδενὸς ταρασσόμεναι, κατὰ τὸν ἴδιον φέρονται θεσμόν, τά τε ὄρνεα ἀταράκτως ὑφ' ἡδονῆς γοῦν τοῦτο πάσχει. τὸ δὲ ἥσυχα ποικίλλουσα, τουτέστι ποικίλλουσα τὴν φωνὴν αὐτῆς εἰς διαφορὰς φωνῶν, καὶ πολύφωνα κρώζουσα. προείπομεν δὲ, ὅτι καὶ οἱ κόρακες καὶ αἱ κορῶναι, ἀρχομένου χειμῶνος εὐφραινόμενοι φαίνονται. λοιπὸν δὲ προϊόντος καὶ ἐπίτασιν τοῦ κρύους ἔχοντος, οὐκέτι χαίρουσιν. ἀλλ' ἀρχομένου θέρους, πάλιν ἐφάνησαν ἡδόμεναι. τὰς γὰρ τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσι. φασὶ δὲ ὅτι ὅταν ἡ κορώνη τῇ φωνῇ ποικίλῃ καὶ ἥσυχα κρώζῃ καὶ μὴ τραχέα, δηλοῖ ὑφ' ἡδονῆς εὐδίαν. Καὶ κόρακες μοῦνοι. τὴν αἰτίαν αὐτὸς εἶπε. χαιρόντων γὰρ αἱ τοιαῦται φωναί. καὶ αἱ κινήσεις ἐκθρησκευόντων τῇ καθαρότητι τοῦ ἀέρος. πρῶτον δὲ ἰδίᾳ βοῶσιν, ἀλλήλοις προσημαίνοντες. εἶτα πιστεύσαντες, ἅμα καὶ γεγηθότες δίπλανται. ὁ δὲ νοῦς· καὶ οἱ κόρακες αἰφνιδίως φθεγγόμενοι, καὶ ἐπαναδιπλοῦντες τὴν φωνήν, ἔπειτα λαμπροτέρᾳ τῇ φωνῇ χρώμενοι, καὶ περὶ τὴν τοῦ ὕπνου ὥραν συνουσιαζόμενοι, καὶ μετὰ γεγωνοτέρας φωνῆς ἐπὶ τὴν ἀνάπαυσιν χωροῦντες, παραπλήσιοι ἡδομένοις ἐπὶ τῷ εὐδιεινῷ καταστήματι, καὶ ἐν τῇ ἐγρηγόρσει τῇ φωνῇ τερπόμενοι, ἐν δὲ τῷ ἑσπερινῷ καιρῷ. πολλοὶ μὲν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν δένδρων, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τοῖς ἀκρέμοσι πεφρικότες τὰ πτερά, ἢ ἥσυχα διατελοῦντες, εὐδίαν σημαίνουσι. τὸ δὲ πλειότεροι ἀγεληδὸν, ἤγουν πλειοτέρας φωνῆς ἐχόμενοι, τουτέστιν ἔμπλεοι γενόμενοι, ἀγεληδὸν ὄντες, ἐπειδὰν τοῦ κοίτου φροντίσω-

τίδα ποιήσωσι. τὸ δὲ χαίρειν κέ τις ὠΐσαιτο, ὡς ἐπὶ τοῦ φθέγματος, δηλαδὴ χαίρειν αὐτὴν ὑπολάβοι αὐτούς, ὅπως κρώζουσιν ἥσυχα καὶ ἡδόμενα. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λιγαινομένοισιν ὁμοῖα. τὸ δὲ πολλὰ δενδρείοιο, ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ ὅταν ἐν τῷ δένδρῳ, εἰς ὃ αὐλίζονται, περὶ τὸν φλοῦν, ἢ τὸν στέλεχον καθεσθέντες, κρώζωσι, καὶ μέλη ἅμα λέγωσιν εὐδίαν σημειούμενοι. τὸ δὲ ἠχιπετήεσσιν, ἤγουν ἐν ᾧ αὐλίζονται. καὶ καθέζονται ἐὰν δὲ ἀπ' αὐτοῦ αἰρόμενοι καὶ πετασθέντες, πάλιν ἐπ' αὐτὸ ὑποστραφῶσιν, εὐδίαν τὸ περὶ τὸν ἀέρα κατάστημα γνώσῃ. χαιρόντων δὲ αἱ τοιαῦται φωναί, καὶ κινήσεις ἐνθαρσησάντων τῇ καθαρότητι τοῦ ἀέρος. δηλῶσαι οὖν βουλόμενος τὸ δένδρον, ἔφη ὅπου πετέουσι. τινὲς οὖν τὸ ἠχιπετήουσιν εἰς δύο μέρη διαιροῦντες, τὸ, πετέουσι, ῥῆμά φασιν, ἀπὸ τοῦ πετέω. ἵν' ᾖ ὅπου γίνονται. κρεῖττον δὲ λέγειν ἠχιπετήουσιν, ἤγουν ὅπου κοιμῶνται, ἀπὸ τοῦ κέω τοῦ τε συνδέσμου ὄντος. ἵν' ᾖ ὅπου καὶ τὴν κοίτην ἔχουσι, καὶ ὅπου αὐλίζονται, καὶ διὰ τῆς πτήσεως παύονται. τὸ δὲ ἀπτερύονται, οἱονεὶ τὰ πτερὰ χαλῶσιν. ἢ διασείουσι τὰς πτέρυγας ὑποστρέψαντες. διακινοῦσι γὰρ τὰς πτέρυγας οὗτοι ὑφ' ἡδονῆς τῆς κοίτης καταλαβόντες, ἢ τὴν ἐκ τοῦ ἀέρος ἰκμάδα διατινάσσοντες. καὶ παρ' Ἀρχιλόχῳ, ὑφ' ἡδονῆς σαλευομένη κορώνη. τὸ δὲ ὑπότροποι, ἀντὶ τοῦ τραπέντες ἀπὸ τοῦ νομοῦ πάλιν ὡς ἐπὶ τὴν κοίτην. ἐν δὲ τῷ ἀπτερύονται, προσέθηκε τὸ α, διὰ τὸ μέτρον. πτερύσσεσθαι γάρ ἐστι καὶ πτερύσσειν. ἐτυμολογεῖται δέ, οἱονεὶ πτεροσείειν.

καὶ δ' ἄν που γέρανοι καὶ μαλακῆς προπάροιθε γαλήνης
ἀσφαλέως τανύσαιεν ἕνα δρόμον ἤλιθα πᾶσαι.
οὐδὲ παλιρρόθιαι κεν ὑπεύδιοι φορέοιντο
ἦμος δ' οὐρανόθεν καθαρὸν φάος ἀμβλύνηται,
οὐδέ ποθεν νεφέλαι πεπιεσμέναι ἀντιόωσιν,
οὐδέ ποθεν ζόφος ἄλλος ὑποτρέχει, οὐδὲ σελήνη.
ἀλλὰ τά γ' ἐξαπίνης αὔτως ἀμενηνὰ φέρονται
μηκέτι τοι τόδε σῆμα γαληναίης ἐπικείσθω.

Καὶ δ' ἄν που γέρανοι. καὶ γέρανοι συνηθροισμένοι, ὅταν μακρὰν τὴν πτῆσιν ἀνύσωσι, καὶ μὴ εἰς τοὐπίσω ὑποστραφῶσιν, εὐδίαν δηλοῦσι. προγινώσκουσαι δὲ πολλῶν ἡμερῶν εὐδίαν γενησομένην, αἴρονται εἰς ὕψος, καὶ ἐπιθαρροῦσι τῷ διαστήματι τῆς πτήσεως, αἱ δὲ γέρανοι τὰς τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσιν, ἀλλὰ χειμῶνος μὲν, ἀπὸ Θρᾴκης ὡς ἐπὶ τὰ βορειότερα φεύγουσι, καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον διαβαίνουσι. πάλιν δὲ, ὅτε χειμών, τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον. καὶ ἐὰν περὶ μέσον αὐτῶν, πνεύματα ἀνεμητικὰ ἐμπέσῃ χειμῶνος, οὐκέτι ἅπασαι τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον. ἀλλὰ φεύγουσι τὰ πνεύματα ἐξ ὑποστροφῆς, ἀτάκτως ποιοῦσαι τὰς πτήσεις μετὰ κλαγγῆς καὶ ψόφου, δεδοικυῖαι τὸν χειμῶνα. βοῶσι δὲ πάλιν ὡς ἡδόμεναι, ὅταν εἰς τὰ θερμὰ τῶν τόπων ἐν χειμῶνι γίνωνται. φησὶν δὲ καὶ ὅτε τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον, εὐδίαν δηλοῦσιν. ἐπάγει γάρ, οὐδὲ παλιρρόθιαι κεν ὑπεύδιοι φορέοιντο. καὶ Ὅμηρος, κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων. καὶ Ἡσίοδος, φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης. ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει καὶ χείματος ὥρην δεικνύει ὀμβρηροῦ. ἐν εὐδίᾳ οὖν καὶ παλιρρόθιοι καὶ ἄτακτοι φέροιντο, ἀλλὰ λεῖόν τινα καὶ τὸν αὐτὸν ἁπλοῦσι δρόμον. ἢ ὅτι πνεύματος μὲν σκληροῦ ὄντος, διὰ τὴν πύκνωσιν τοῦ ἀέρος, παλινδρομοῦσιν αἱ γέρανοι. ἐν δὲ ἀκύμονι καὶ κεχυμένῳ καὶ λείῳ καὶ ἀπταίστῳ, εὐδρομοῦσιν. Ἦμος δ' οὐρανόθεν. μεταβέβηκε πάλιν ἐπὶ τὰ τοῦ χειμῶνος σημεῖα. καὶ φησὶν ὅταν ἴδῃς ἐν καθαρῷ ἀέρι αἰφνιδίως ἀμβλυνομένους ἀστέρας, μήτε νέφους μήτε ἀχλύος τινὸς ἄλλου ἐπισκιαζούσης, μήτε σελήνης ἐπιπροσθούσης, χειμῶνα προσδόκα. δηλοῖ δὲ ὅτι ἡμῖν ἀνεπαίσθητος ὁ ἀὴρ παχυμερὴς

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0725
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

κινούμενος, τοῦτο ποιεῖ. γίνεται δὲ τοῦτο, αὐχμοῦ ὑποπροσθοῦντος τοῖς ἄστροις, καὶ τὸ λαμπρὸν αὐτῶν ἀμβλύνοντος. τὸ δὲ, οὐδὲ σελήνη προσέθηκεν, ἐπειδὴ ἡ σελήνη σκέπει τῷ ἰδίῳ φωτὶ καὶ ἀμαυροῖ τοὺς ἀστέρας. εἰ οὖν αὐτὴ τούτων δίχα ἀφεγγὴς σκοτεινὰ τὰ ἄστρα γίνονται, χειμὼν ἔσται.

ἀλλ' ἐπὶ χεῖμα δύηνε. καὶ ὁππότε, ταὶ μὲν ἔωσιν
αὐτῇ ἐν χώρῃ νεφέλαι, ταὶ δ' ἄλλαι ἐπ' αὐταῖς,
ταὶ μὲν ἀμειβόμεναι, ταὶ δ' ἐξόπιθεν φορέονται.
καὶ χῆνες κλαγγηδὸν ἐπειγόμεναι βρωμοῖο,
χειμῶνος μέγα σῆμα καὶ ἐννεάγηρα κορώνη
νύκτερον ἀείδουσα καὶ ὀψὲ βοῶντε κολοιοί,
καὶ σπίνος ἠῷα σπίζων καὶ ὄρνεα πάντα
ἐκ πελάγους φεύγοντα, καὶ ὀρχίλος, ἢ καὶ ἐριθεὺς
δύνων ἐς κοίλας ὀχεὰς καὶ φῦλα κολοιῶν
ἐκ νομοῦ ἐρχόμενα τραφεροῦ ἐπὶ ὄψιον αὖλιν.
οὐδ' ἂν ὑπεξουθαὶ μεγάλου χειμῶνος ἰόντος
πρόσσω ποιήσαιντο νομὸν κηροῖο μέλισσαι.
ἀλλ' αὐτοῦ μέλιτός τε καὶ ἔργων εἱλίσσονται.

Καὶ ὁππότε, ταὶ μὲν ἔωσιν. ὡσαύτως καὶ ὅταν τῶν νεφῶν αἱ μὲν ὑψηλότεραι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μένωσιν ἀκίνητοι. αἱ δὲ, ὑπ' αὐτὰς ὑπορριπίζονται, αἱ μὲν προκινούμεναι, αἱ δὲ, καταλαμβάνουσαι, ὡσαύτως χειμῶνας, ὅταν ἔν τινι τόπῳ τῶν νεφελῶν, αἱ μὲν, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μένωσιν ἀκίνητοι. ἄλλοι δὲ, ἀπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς χώρας καὶ τοῦ τόπου ἐκείνου διέλθωσιν, αἱ μὲν τὰς ἱσταμένας παρατρέχουσαι, αἱ δὲ ὄπισθεν ἐρχόμεναι. Καὶ χῆνες. τὰς χῆνας, καὶ τὰ λοιπὰ ἐφεξῆς, ἃ καταλέγει ὄρνεα, ταραχωδῶς καὶ μετὰ πολλῆς κινούμενα κραυγῆς, σύμβολά φησι γίνεσθαι χειμῶνος. καὶ γὰρ τοῦ ἀέρος ἀκρασίαν αἰσθανόμενα, οὐ φυλάττουσι τὴν προτέραν εὐκοσμίαν. τὸ δὲ ἐπειγόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐξίασιν εἰς νομὴν, μετὰ φωνῆς πλείονος, τοῦ εἰωθότος βοσκόμενοι. διὰ τὸ μηκέτι δύνασθαι εὐχερῶς ἐξελθεῖν καὶ βοσκηθῆναι ἐκ τοῦ χειμῶνος τοῦ γινομένου.

Καὶ ἐννεάγηρα κορώνη. ἐννέα γὰρ γενεῶν ἔτη ζῇ ἡ κορώνη. ἢ τὸ ἐννέα ἀντὶ τοῦ πολλὰ ποιητικῶς ληπτέον. ἤγουν ἡ πολύγηρα κορώνη ὀξέα κρώζουσα νυκτὸς, χειμῶνός ἐστι δηλωτική.

Καὶ ὀψὲ βοῶντε. καὶ πρὸς τὴν ἑσπέραν βοῶντες οἱ κολοιοί, σημεῖόν εἰσι χειμῶνος, ὅτε δηλαδὴ ἑσπερίζοντος τοῦ καιροῦ κοίτης χρῄζωσι. βοῶσι γὰρ χάριν τῆς αὐτῶν κοίτης. ὡς γὰρ εἴπομεν πρὸ τοῦ χειμῶνος ἔρχονται αὐτοί. τῷ δὲ, βοῶντε. δυϊκῷ ἀριθμῷ ἐχρήσατο ἀντὶ πληθυντικοῦ. τοῦτο γὰρ ἔθος αὐτῷ. ὃ καὶ ὅμηρος οἶδε. Καὶ σπίνος. εἶδος ὀρνέου καὶ ὁ σπίνος. τὸ δὲ ἠῷα σπίζων, ἤγουν ὁ σπίνος ὑπὸ ὄρθρου φθεγγόμενος. Καὶ πάντα. καὶ πάντα τὰ ὄρνεα φησὶν ἐκφεύγοντα τὸ πέλαγος διὰ τὴν ψύξιν, σημεῖόν εἰσι χειμῶνος. Καὶ ὀρχίλος ἢ καὶ ἐριθεύς. καὶ ταῦτα εἴδη εἰσὶν ὀρνέων. δῆλον δὲ ὅτι εἰς φωλεοὺς καταδυόμενα, γὰρ ὑπιόντα προδεικνύουσι καὶ προσημαίνουσι χειμῶνα. Καὶ φῦλα κολοιῶν. καὶ τὰ συστήματα τῶν κολοιῶν πρὸς τὴν ἑσπέραν ἐπὶ κοίτην ἐρχόμενα ἀπὸ τῆς ἐν τῇ γῇ κατανομῆς, χειμῶνα δηλοῦσι. τραφεροῦ δὲ, τῆς γῆς. ἐπειδὴ τὰς ἀρούρας βόσκονται, τὰ ἀναβαινόμενα ἢ ἐκπίπτοντα τῶν καρπῶν διεσπώμενοι ἐπὶ ὄψιον δὲ αὖλιν, τὴν ἑσπερινὴν κοίτην. Οὐδ' ἂν ὑπεξουθαί. ἤγουν αἱ κατάστικτοι μέλισσαι. ὅ ἐστιν οὖν, μεγάλου χειμῶνος ἰόντος, οὐδὲ αἱ ξουθαὶ μέλισσαι ὑπὸ τὸ πρόσω ἤτοι εἰς τὸ τὴν κατανομὴν τῶν σίμβλων ποιοῦνται. ἀλλ' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ εἱλίσσονται καὶ ἀναστρέφονται. ἢ εἱλίσσουσι τὰ τοῦ μέλιτος καὶ τῶν ἔργων φροντίσματα. οἱ δὲ, ἔργων, τῶν γεωργικῶν ἀνθῶν. ἐν γὰρ τοῖς ἀγροῖς καὶ μόνον αὐτῶν εἰσιν αἱ ὁδοί. ἐξιοῦσαι οὖν τῶν σίμβλων, εὐθέως ἔρ

χονται

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0726
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

χονται ἐπὶ τοὺς ἀγρούς, ἢ πλησίον βόσκονται, μήποτε ἄφνω ἐπιγένηται χειμών, ἵνα ἐγγὺς ὦσι τῶν σίμβλων. ἢ ὅτι αἱ μέλιτται εἴσω τῶν κυψελῶν ἀναστρεφόμεναι, καὶ μὴ πόρρω τὴν νομὴν ποιοῦσαι, δυσελπώτατοι γάρ, χειμῶνα προδηλοῦσι καὶ προφαίνουσιν ἐσόμενον.

οὐδ᾽ ὑψοῦ γεράνων μακραὶ στίχες αὐτὰ κέλευθα
τείνονται· στροφάδες δὲ παλιμπετὲς ἀπονέονται
μηδ᾽ ὅτε νηνεμίῃ ἐν ἀράχνια λεπτὰ φέρηται,
καὶ φλόγες αἰθύσσωσι μαραινομένοιο λύχνοιο
ἢ πῦρ ἅπτηται σποδιῇ καὶ ὑπεύδια λύχνα
πιστεύειν χειμῶνι. τί τοι λέγω ὅσσα πέλονται
σήματ᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπους. δὴ γὰρ καὶ ἀεικέι τέφρῃ
αὐτοῦ πηγνυμένῃ νιφετοῦ ἐπιτεκμήραιο

Οὐδ᾽ ὑψοῦ γεράνων. καὶ ταῦτα δὲ σημεῖα χειμῶνος· γέρανοι μὴ εὐθυπορῶσαι ἱπτάμεναι· ἀράχνια νηνεμίᾳ μετακινούμενα. φλὸξ ἀπὸ λύχνου μὴ καθαρά. ἢ μόλις ἁπτόμενον πῦρ. πῆξις δὲ τέφρας, νιφετοῦ σημεῖον. καὶ τὰ περὶ τὰς μύξας τῶν λύχνων κέγχροις ὅμοια φαινόμενα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο νιφετοῦ σημεῖον. χαλάζης δέ, διάπυροι ἄνθρακες τὸ μέσον νεφελῶδες. φασὶ δὲ τὰς γεράνους, ὄμβρων μελλόντων καταφέρεσθαι, ἢ μετεώρους αἴρεσθαι ἀλλὰ καὶ τὸ εὐθείας ἐμποδίζεσθαι πτήσεως. αὕτη γὰρ ἡ γέρανος δυσπαθὲς ἔχει τὸ σῶμα. καὶ πρὸς τὰς τῶν ὡρῶν ὑπερβολὰς ἀντέχειν οὐ δύναται. ὁ δὲ νοῦς, αἱ δὲ τῶν γεράνων μακραὶ τάξεις τὰς αὐτὰς ὁδοὺς τείνουσαι οὔ, τοῦτο γὰρ ἦν εὐδίας σύμβολον, ἀλλὰ ἀποστρέφουσι τὸ ὑγρὸν πνεῦμα, ἢ ἐξ ὑποστροφῆς πορευόμεναι, τὸ αὐτὸ σημεῖόν ἐστι. καὶ γέρανοι οὖν μὴ διαιρόμεναι εἰς ὕψος, μηδὲ ἐπ᾽ εὐθείας ποιούμεναι τὴν πτῆσιν. ἀλλ᾽ ὑποστρέφουσαι εἰς τοὺς τόπους, ὅθεν ἐκινήθησαν, τὸ αὐτὸ σημεῖόν ἐστι. Μηδ᾽ ὅτε νηνεμίῃ. ἢ ὅταν τὰ ἀράχνια νηνεμίας οὔσης ἐν τῷ ἀέρι πλάζονται. ὡσαύτως καὶ ὅταν ἀμαυρὸν ᾖ τὸ περὶ τοὺς λύχνους φέγγος, καὶ μὴ εἰς ὕψος ἀνάπτηται, ἀλλὰ περιστρέφηται, ὅμοιον γινόμενον τοῖς ἐπὶ τῶν θερμοτέρων αἱμῶν τιθεμένοις λύχνοις, τὸ αὐτὸ σημεῖον. καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τῆς σποδιᾶς ἀφανιζόμενον. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ σημεῖα γίνεται ἐπὶ τῆς χειμερινῆς καταστάσεως. ἄλλως. ἡ ἀράχνη λεπτή ἐστι καὶ ἰσχνή. ἢ ἐν μετεώρῳ ἐστί. ἢ ἔτι ἡμῖν ἀνεπαισθήτου ὄντος τοῦ πνεύματος, αὕτη καὶ ἐκ βραχείας κινήσεως φέρεται καὶ κινεῖται. ὁ δὲ λόγος, ἐν νηνεμίᾳ δέ, ὅτε ἡ ἀράχνη κινεῖται, μὴ καταφρόνει τοῦ σημείου. εἰ γὰρ καὶ αὐτίκα νηνεμία ἐστίν, ἀλλ᾽ οὖν γε προδηλοῖ τὸν ἐσόμενον χειμῶνα. Καὶ φλόγες αἰθύσσωσι. λύχνων φλόγες ἠρέμα περιφερόμεναι, πῦρ τε μόγις ἀναπτόμενον. ἢ τὰ ἐλλύχνια φῶτα, χειμῶνος σημεῖον. συμπίπτει γὰρ τὰ ὑποκείμενα ὑπὸ τοῦ ἀέρος. Ἢ πῦρ ἅπτηται. ἀπὸ κοινοῦ τὸ μηδὲ τότε πίστευε τῷ χειμῶνι, ὅταν πῦρ ἐφάπτηται μετὰ κακοπαθείας καὶ βραδέως, καὶ τὰ ὑπαίθρια λύχνα. δῆλον γὰρ ὅτι πολλοῦ ὄντος τοῦ περιέχοντος ὑγροῦ, βραδύτερον τὸ πῦρ ἐφάπτεται καὶ τὰ λύχνα. ἅπτηται οὖν ἀντὶ τοῦ ἐφάπτηται. Πλούταρχος δέ φησι, τὰ καυστὰ βραδέως ἐξάπτεσθαι, παχυμεροῦς τοὺς πόρους ὑπὸ φράττοντος ἀέρος. διόπερ οἱ τὰς δᾷδας ἅπτοντες, προστρίβουσιν ἐν τῇ τέφρᾳ, ἵνα ἀποκρουσθῇ, ἔτι ἔνικμον ᾖ. καὶ τὸ πῦρ διὰ ὕλης μᾶλλον ἅψῃ. Τί τοι λέγω. τίσι καταλέγω, ὅσα σημεῖα γίνεται ἐπ᾽ αὐτοῖς χειμῶνος καὶ εὐδίας. καὶ γὰρ ἐν τῇ ἁπάντων ἀσφαλεστάτῃ τέφρᾳ, περὶ ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐνθάδε πηγνυμένῃ χειμὼν ἔσται. πολλοῦ γὰρ τοῦ περὶ τὸν ἀέρα νοτισμοῦ τὸ τοιοῦτο σημεῖον. ἡ τέφρα γὰρ μὴ διαλυομένη καὶ ὥσπερ πεπηγυῖα, σημαντικὴ χειμῶνος. καὶ κέγχροι πολλοὶ ἐπὶ τοῦ τοῦ λύχνου φωτὸς ἐπανιστάμενοι, νιφετὸν σημαίνουσιν. ὅταν δὲ τοῦ διαπύρου ἀν-

θρακος ἡ μὲν ἐπὶ φαίνεται λαμπρὰ τυγχάνῃ, ἡ δὲ μεσότης μελαίνηται, χάλαζαν ἐσομένην δεῖ σημειοῦσθαι.

Καὶ λύχνῳ χιόνος. καὶ ἐπὶ τοῦ λύχνῳ χιόνος γνῶσις σημεῖον, ἐὰν κέγχροις ἐοικότα σημεῖα πανταχοῦ καὶ κύκλῳ ἔχῃ, ἐγγὺς τῆς πυριλαμποῦς μύξης. ἐὰν οὖν καὶ περὶ τὰς μύξας κέγχροις ὅμοια σημεῖα γένηται, καὶ ταῦτα σημεῖον ἐστὶ χειμῶνος.

Ἄνθρακι ζώοντι. ἤγουν τῷ ἄνθρακι μὲν ὄντι καὶ καίοντι. ἐὰν οὖν ζῶντος ἄνθρακος ἤγουν καιομένου, τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φλογὸς μεταξὺ ὥσπερ νεφέλη τις γένηται, χαλάζης τὸ τοιοῦτον σημεῖον. λευκὸν δὲ δεῖ φαντάζεσθαι τὸν ἄνθρακα, διὰ τὸ περιπεπηγέναι τέφραν. καὶ εἰκότως τὸ τοιοῦτον σημεῖον χειμῶνος. ἡ γὰρ τοῦ ἀέρος ψύξις τοιαύτη ἐστὶν, ὡς τὰ μέχρι τοῦ πυρὸς διήκειν. Πρῖνοι δ' οὐ καρποῖο. ἄρχεται λοιπὸν ἀπὸ δένδρων τεκμήρια ἡμῖν διδόναι περὶ χειμώνων καιρῶν. ἐπιτήδεια πρὸς γεωργίαν. δεῖ οὖν λαβεῖν ἀπὸ πρίνου τὰ σχίνου σημεῖα. ὁ γὰρ τῆς πρίνου καρπὸς σύμμετρος ὢν, τοιοῦτον χειμῶνα δηλοῖ. ὁ δὲ πλείων τοῦ συνήθους, πλείονα αὐχμόν. μεταβὰς οὖν ἐπὶ τὰ τῆς γεωργίας σημεῖα, πειρᾶται διδάσκειν ἡμᾶς. καὶ φησὶν, ὅτι πρῖνοι τὰ σχῖνοι μετρίαν τὴν καρποφορίαν ὅταν ἔχωσιν, αὐχμηρὸν τὸ τέλος σημαίνουσιν. αἱ μὲν οὖν πρῖνοι μὴ ὑπὲρ τὸ δέον εὐφοροῦντες, μακρὸν ἐσόμενον τὸν χειμῶνα σημαίνουσιν. ἐὰν δὲ πολυφορῶσι περὶ τὰ ἔσχατα μέρη τοῦ θέρους, βλάβη τοῦ σιτικοῦ καρποῦ γινομένην ὑπὸ αὐχμοῦ. ἡ δὲ τοῦ σχίνου καρποφορία, τριστὴ τυγχάνει. τρὶς γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνθεῖ. καὶ τρὶς τελεσφορεῖ. ἑκάστη γὰρ καρποφορία ἴδιον σημεῖον ποιεῖ. ἐὰν γὰρ ὁ πρῶτος καρπὸς κατὰ πρέπον γένηται, πρώϊμον δεῖ θέρος προσδοκᾶν. ἐὰν δὲ ὁ δεύτερος, κατὰ μέσον καιρὸν τῆς θερείας κρείσσονα σημαίνει. ὁ δὲ τρίτος, τὸν ἔσχατον. ἡ δὲ σύνταξις, οὕτως. κατηφέες καρποῖο, τουτέστι βεβαρημέναι τῷ καρπῷ, οὐκ ἀπείρητοί εἰσι χειμῶνος. ὅσα δὲ τῶν σχίνων ἐκ τοῦ ἀέρος ὠφελεῖ ταῦτα τὰ τὸν σῖτον. ὁμοίως τὰ τὰ βλάπτοντα. δέχεται μὲν οὖν τῶν πρώτων ἀρότρων ὁ πρῶτος ἐν τῇ σχίνῳ ἐστὶ τὰ τῶν μέσων ὁ μέσος. ὁ δὲ τρίτος τῶν τελευταίων. οὕτω πλούταρχος. Πολλὸς δ' ἀλωεύς. ὁ σπουδαῖος γεωργὸς τὰ ὁ ἀροτριεὺς ἀφορᾷ ἐπὶ τὰ σημεῖα τῆς γεωργίας. τὸ δὲ μή οἱ θέρος ἐκ χειρὸς ἔρρῃ, ἀντὶ τοῦ ῥεύσῃ φθαρῇ. ὁ δὲ σῖτος ὅταν ἀρχὴν ἔχῃ τοῦ ἀναφύεσθαι, οὔτε ὑπερβολὴν χειμῶνος δύναται βαστάζειν, οὔτε αὐχμοῦ συμπεσόντος. ἐν ἔαρι δὲ φυόμενος, τοῦτον δοκεῖ ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλ' ἐπειδὰν ἐμπέσῃ, ἀπόλλυται. φησὶν οὖν ὅτι καὶ πρῖνοι ἀμέτοχοι καρποῦ οὖσαι, τὰ μέλαιναι σχῖνοι οὐκ ἀπείρητοί εἰσι χειμῶνος. δυνατὸν οὖν ἐκ τῆς τῶν καρπῶν αὐτῶν ἀναφύσεως συμβάλλειν καὶ χειμῶνος καιρούς. λέγει οὖν ὁ μὲν τῆς πρίνου καρπὸς σύμμετρος ὢν, χειμῶνα δηλοῖ. ὁ δὲ πλείων τοῦ συνήθους, αὐχμόν. Πρῖνοι μὲν θαμινῆς. ὁ πρῖνος τὸ δένδρον, τῶν πάνυ καταξήρων ἐστί. καὶ μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστοφάνης, λέγων· οὐδ' ὥσπερ πρῖνος εὐθὺς ἐμπρησθεὶς, βοᾷς. τὰ ξύλα γὰρ τὰ κατάξηρα ἐμπρησθέν

καὶ λύχνῳ χιόνος κέγχροις ἐοικότα πάντη
κύκλῳ σήματ' ἔχῃ πυριλαμπέος ἐγγύθι μύξης.
ἄνθρακι δὲ ζώοντι χαλάζης, ὁππότε λαμπρὸς
αὐτὸς ἐείδηται. μέσσῳ δέ οἱ ἤυτε λεπτὴ
φαίνηται νεφέλη. πυρὸς ἔνδοθεν αἰθομένοιο,
πρῖνοι δ' οὐ καρποῖο κατηφέες οὐδὲ μέλαιναι
σχῖνοι ἀπείρητοι. πάντη δέ τε πολλὸς ἀλωεὺς
αἰεὶ παπταίνει μή οἱ θέρος ἐκ χερὸς ἔρρῃ.
πρῖνοι μὲν θαμινῆς ἀκύλου κατὰ μέτρον ἔχουσαι
χειμῶνός κ' ἐλέγοιεν, ἐπὶ πλέον ἰσχύσοντος.

ται καὶ

ται καὶ καυθέντα, τῇ ξηρότητι ἀντέχει τῷ πυρί. αὐτὴ γοῦν ἡ πρῖνος ξηρά τις οὖσα τὴν φύσιν, τοῖς ὑγραίνουσι τέρπεται. τοῦ χειμῶνος ὄντος, σφόδρα ὑγροῦ τοῦ περιέχοντος γινομένου, τῇ ὑγρότητι κιρνῶσα, καρποφορεῖ, καὶ δηλοῖ τὸν ἐσόμενον μέγαν χειμῶνα. ὑφ' οὗ τῆς ὑγρασίας μεταλαβοῦσα ἐκαρποφόρησε. θαμινῆς δὲ, τῆς συνεχῶς φυομένης. πρῖνον γὰρ τοῦ χειμῶνος φύεται. ὁ δὲ ἄκυλος, καρπός ἐστι τῆς πρίνου. καὶ Ὅμηρος. παρὰ δ' ἄκυλον, βάλανόν τε καὶ τὰ μέτρον δὲ ἔχουσαι, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως ἔχουσαι τῶν καρπῶν. φησὶν οὖν καὶ Θεόφραστος, ὅτι ἡ πρῖνος καὶ ἡ σχῖνος, αὐχμηραὶ τῇ κράσει καὶ ξηρότεραι τῶν ἄλλων πεφύκασι. πολὺν οὖν καρπὸν οὐ φέρει, εἰ μὴ εἰς βάθος ὑγρανθῇ. εἰκότως οὖν τῇ τούτων ἀφθονίᾳ, καταμαντεύονται περὶ τῶν σπερμάτων, μιᾶς αἰτίας οὔσης, δι' ἧς ἀμφοτέρων ἡ πολυκαρπία ἐπέρχεται. εἰ δὲ ὑπερβάλλει τοῦ καρποῦ τὸ πλῆθος, οὐκ ἀγαθὸν σημεῖον· μᾶλλον γὰρ ἐπομβρίαν καὶ πλεονασμὸν ὑγρότητος, ἢ περὶ τὸν ἀέρα ἄνεσις καὶ θηλύτης δηλοῖ. οὕτω καὶ Πλούταρχος.

μὴ δὲ λίην ἔμπλεια περιβρίθοιεν ἁπάντῃ,
τηλοτέρω δ' αὐχμοῖο συνασταχύοιεν ἄρουραι.
τριπλόα δὲ σχῖνος κυέει. τρισσαὶ δέ οἱ αὖξαι.
γίνονται καρποῖο. φέρει δέ τε σήματ' ἑκάστη
ἑξείης ἀρότῳ. καὶ γὰρ τ' ἀροτήσιον ὥρην
τριπλόα μείρονται μέσσην. καὶ ἐπ' ἀμφότερ' ἄκρα.
πρῶτος μὲν πρώτην ἄροσιν. μέσσος δέ τε μέσσην
καρπὸς ἀπαγγέλλει πυμάτην γε μὲν ἔσχατος ἄλλων.
ὅντινα γὰρ κάλλιστα λοχαίη σχῖνος ἀρῆται.
κείνῳ γ' ἐξ ἄλλων ἄροσις πολυλήιος εἴη.
τῷ δὲ γ' ἀφαυροτάτῳ ὀλίγη. μέσσῳ δέ τε μέσση.
οὕτως δ' ἀνθέρικος τριχθὰ σκύλλης ὑπεραρθεὶς,
σήματ' ἐπιφράσσασθαι ὁμοίιον ἀμήτοιο.
ὅσσα δ' ἐπὶ σχίνου ἀροτὴρ ἐπεφράσσατο καρπῷ,
τόσσα καὶ ἐν σκύλλης τεκμαίρεται ἄνθει λευκῷ.

Μὴ δὲ λίην ἔμπλεια. μηδὲ λίαν κορεστικῶς καὶ ὑπερόχως βαρυνθεῖεν ὑπὸ καρπῶν πάντη. ἤγουν μὴ λίαν ἔχοιεν καρπὸν, ἀλλὰ σύμμετρον. ὥστε γὰρ ἐκ τοῦ αὐχμοῦ αἱ ἄρουραι θάλλουσαί εἰσι. τὸ οὖν τηλοτέρω ἀντὶ τοῦ πορρωτέρως· ὅσον αἱ ἄρουραι τοῦ αὐχμοῦ πληθύνουσι τῶν ἀσταχύων. Τριπλόα δὲ σχῖνος κυέει. τρίχα φησὶ φέρειν τὴν σχῖνον καρπόν. ἕκαστον δὲ τούτων σημεῖον εἶναι σπόρου. καὶ γάρ φησι τοῦ σπόρου τρεῖς εἶναι. πρώϊμον, δεύτερον, ὕστατον. ὃν αὖ οὖν καρπὸν εὐφορήσῃ μάλιστα ἡ σχῖνος, κατὰ λόγον καὶ τὸν σπόρον ἐκεῖνον γίνεσθαι ἄριστον. τὸ δὲ λοχαίη σχῖνος, βαθεῖα καὶ ὑψηλή, ἀπὸ τοῦ λόχους δύνασθαι καὶ ἐνεδρεύουσι ἐν αὐτῇ κρύπτεσθαι. οὕτως Ἀπολλινάριος. τὸ δὲ ἀρῆται, ἀντὶ τοῦ ἐνέγκῃ. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ καρπῷ καὶ ἡ ἄροσις πολὺ κρείττων ἔσται. οὐ γὰρ μόνον ἐν τοῖς ζώοις συμπάθεια γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς. ὅταν οὖν κεκραμένην τῇ ὑγρότητι καὶ ψυχρότητι παραπλησίως ἔχῃ τὴν ἕξιν, καὶ τρέφεται ἀπὸ τῶν ὁμοίων καὶ τοῖς αὐτοῖς εὐθαλεῖ καὶ μαραίνεται. διὸ πολλὰ μετ' ἀλλήλων συνακμάζει καὶ καρποφορεῖ, τὰ μὲν, θέρει, τὰ δὲ, χειμῶνι τὰ δὲ καὶ ἔαρι. τῶν μὲν οὖν αἱ κράσεις διάφοροι. τῶν δὲ, ὅμοιαι καὶ συγγενεῖς σφόδρα. τῶν οὖν μίαν κρᾶσιν ἐχόντων, εἰσί. πρῖνος, σχῖνος, σκύλλα, πυρὸς, κατὰ Πλούταρχον. Οὕτως δ' ἀνθέρικος. ἀνθέρικον νῦν εἴρηκε τὸ ἄνθος τῆς σκύλλης. κυρίως γὰρ τὸ ἄκρον τῶν ἀσταχύων. ἀκολούθως δέ φησι καὶ τὸ τῆς σκύλλης ἄνθος τεκμαίρεσθαι περὶ τῶν ἐσομένων καρπῶν. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἄνθος περὶ τοῦ πρώτου σπόρου διδάσκει ἡμᾶς. τὸ δὲ δεύτερον, περὶ τοῦ δευτέρου. καὶ τὸ τρίτον περὶ τοῦ τρίτου.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0729
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

αὐτὰρ ὅτε σφῆκες μετοπωρινὸν ἤλιθα πολλοὶ
πάντῃ βεβρίθωσι καὶ ἑσπερίων προπάροιθεν
πληϊάδων, εἴποι τις ἐπερχόμενον χειμῶνα
οἷος ἐπὶ σφήκεσσιν ἑλίσσεται αὐτίκα δῖνος.
θήλειαι δὲ σύες. θήλεια δὲ μῆλα καὶ αἶγες·
ὁππότ' ἀναστρωφῶσιν ὀχῆς, τὰ δ' ἄρ' ἄρρενα πάντα
δεξάμεναι πάλιν αὖτις ἀναβλήδην ὀχέονται
αὔτω καὶ σφήκεσσι μέγαν χειμῶνα λέγοιεν.
ὀψὲ δὲ μισγομένων αἰγῶν μήλων τε συῶν τε
χαίρει ἄνολβος ἀνήρ, ὅ οἱ οὐ μάλα θαλπιόωντι
εὔδιον φαίνουσι βιβαιόμεναι ἐνιαυτόν.
χαίρει καὶ γεράνων ἀγέλαις ὡραῖος ἀροτρεύς·

Αὐτὰρ ὅτε σφῆκες. ὅταν ἐν φθινοπωρινῇ τοῦ ἔτους ὥρᾳ, σφῆκες κατὰ πλῆθος συνηθροισμένοι, ἐν πολλοῖς τόποις βλέπωνται, καὶ πρὸ τῆς ἑσπερίου τῶν πλειάδων ἀναγολῆς, δεῖ προσδοκᾶν χειμῶνα. προείρηται δ' ὅτι ἡ ἑσπερία πλειάδων ἀνατολὴ χειμῶνα ἐπιφέρει. τὸ δὲ ἑσπερίων προπάροιθεν, ἤγουν τῶν ἀπὸ ἑσπέρας ἀνατελλουσῶν. ἑῶαι γὰρ ἀνατέλλουσι θέρει. ὅτε οὖν ἐστὶ πρὸ τῶν ἑσπερίων πλειάδων οἱ σφῆκες βλέπονται συνηθροισμένοι, εἴποι τις αὐξήσεσθαι χειμῶνα. ἴνοι δὲ οἱ σφῆκες γὰρ ἐκ τοῦ εὐφυοῦς πρὸς τὸ γίνονται τὰ τοιαῦτα ἤδη, ὅταν ἰκμαδώδης ᾖ. Θήλειαι δὲ σύες. ἡ ὑγρότης ἐστὶ τὸ γόνιμον καὶ κινητικὸν σπερματικῆς δυνάμεως. διαχυθὲν γὰρ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῇ ἀνέσει ἀργὸν γίνεται, καὶ ὑπόθερμον εἰς ὁρμὰς ἀγαγοῦσα ἐπὶ τὸ τῆς γενέσεως ἔργον. διὸ καὶ οἱ παλαιοὶ τὸν διόνυσον τῇ δήμητρα συγκαθιέρωσαν, αἰνιττόμενοι τὸ γόνιμον τῆς ὑγρότητος. ὥσπερ γὰρ τὰ φυτὰ ἐξασθενήσαντα διανθεῖ τῇ εὐκρασίᾳ, ἐπελθούσης τῆς ὑγρᾶς καὶ ἐπιρρεούσης τροφῆς, οὕτω καὶ τὰ ζῶα ἐν ὑγρῷ τῷ ἀέρι καὶ μαλακῷ μάλιστα πρὸς συνουσίαν κινεῖται. αἱ οὖν θήλειαι σύες καὶ πρόβατα καὶ αἶγες, ὅταν ὑπομείνασαι τὴν τῶν ἀρρένων ὀχευσιν, ὑποστρέψαντα ἐπιβαίνῃ τοῖς ἄρρεσι, μέγαν χειμῶνα ἐστὶν οὐκ ἐλάσσονα τοῦ ἀπὸ τῶν σφηκῶν σημαίνουσιν. ὅταν δὲ μὴ προλαμβάνῃ τὰ προειρημένα τὴν μίξιν, ἀλλὰ βράδιον τοῦ εἰθισμένου ὀψὲ δή, εὐθυμίαν τοῖς πένησι παρέχονται, ὅτι μὴ ἔχοντες εὐπορεῖν ἐσθημάτων προσδοκῶσιν εὐδιεινότερον ἔσεσθαι τὸν χειμῶνα· ἢ ταῦτα τὰ ζῶα ἐπιθυμητικῶς ἔχουσι συνουσίας ἐν χειμῶνι, ἐπειδὴ ἔξωθεν τότε τοῦ ὑγροῦ ὄντος, τὸ θερμὸν ἔνδοθεν ἐστί. καὶ φλέγον αὐτά, ἐγείρει πρὸς συνουσίαν. διὸ καὶ ἑξῆς φησιν, ὅτι ἐὰν βραδέως καὶ οὐ συνεχῶς συνουσιάζωσι, δηλοῦσιν οὐ ψυχρὸν τὸν χειμῶνα ἀλλ' εὔκρατον. ὅθεν καὶ τὸν πένητα χαίρειν ποιοῦσιν. ἢ ἐν τοῖς αὐχμηροῖς καὶ ἀνόμβροις ἔτεσι, τὰ ζῶα πρὸς συνουσίαν οὐ πρόθυμα. διὰ γὰρ τὴν τῶν σωμάτων ὑγρότητα ὀλίγην οὖσαν, βραδύτερον τοῦτο δρᾷ. διό φησιν, ὀψὲ δρῶντα τὴν συνουσίαν, εὐθυμίαν παρέχουσι τοῖς γεωργοῖς. ἡ γὰρ πλείων ἐπιθυμία ἐξ ὑγρότητος πλεοναζούσης γίνεται. χαίρει οὖν ὁ ἄνολβος ἀνήρ, ἤγουν ὁ πένης ἐστὶν ἀνείμων, ὅτι ὃ πλέον αὐτῷ θερμαινομένῳ ὑπὸ ἀμφίων, εὔδιον τὸν ἐνιαυτὸν γενήσεσθαι ὑποφαίνουσι. τὸ δὲ βιβαιόμεναι ἀντὶ τοῦ βιαζόμεναι πρὸς συνουσίαν. Χαίρει καὶ ὅταν αἱ τῶν γεράνων ἀγέλαι ὑπὲρ τὸ εἰθισμένον τὴν μετάβασιν προσλαμβάνουσιν, ὁ ἐπιθυμῶν γεωργὸς ἐν τοῖς χειμῶσι καὶ τὸ πρῶτον ἀμῆσαι, γέγηθεν. ὅταν δὲ βραδύτερον διαίρωνται, ὁ βουλόμενος βραδύτερον ἀμῆσαι τὴν θερείαν γεωργὸς γέγηθεν. ἀκόλουθος γὰρ χειμὼν γίνεται τῷ τῶν γεράνων διάρματι. ὅταν μὲν γὰρ προλαμβάνωσι τὴν μετάβασιν, καὶ κατὰ μείζονα συστήματα ποιῶνται τὴν πτῆσιν, πρώιμον δηλοῦσι τὸ ἔτος, ὅταν δὲ τοῖς αὐτοῖς τόποις ἐμβραδύνωσι, καὶ ἀναχωροῦ-

σιν

σαι βραδεῖαν τὴν ἀπόπτησιν ποιῶνται, καὶ μὴ συνηθροισμέναι φέρωνται, ὀψὲ γινόμενον τὸν χειμῶνα σημαίνουσι, καὶ τὴν προβολὴν τῶν γεωργῶν χρησιμωτέραν οὖσαν τοῖς γεωργοῖς.

ὥριον ἐρχομένοις. ὁ δ᾽ ἀώριος αὐτίκα μᾶλλον·
αὕτως γὰρ χειμῶνες ἐπέρχονται γεράνοισι.
πρώϊα μὲν μᾶλλον ὁμιλαδὸν ἐρχομένῃσι
πρώϊον αὐτὰρ ὁ ὀψὲ καὶ οὐκ ἀγεληδὰ φανεῖσαι,
πλειότερον φορέονται ἐπὶ χρόνον οὐδ᾽ ἅμα πολλαὶ
ἀμβολίῃ χειμῶνος ὀφέλλεται ὕστερα ἔργα.
εἰ δὲ βόες καὶ μῆλα μετὰ βρίθουσαν ὀπώρην,
γαῖαν ὀρύσσωσι κεφαλὰς δ᾽ ἀνέμοιο βορῆος
ἀντία τείνωσιν, μάλα κεν τότε χείμερον αὐταὶ
πληϊάδες χειμῶνα κατερχόμεναι φορέοιεν.
μηδὲ λίην ὀρύχοιεν· ἐπεὶ μέγας οὐ κατὰ κόσμον
γίνεται, οὔτε φυτοῖς χειμὼν φίλος, οὔτ᾽ ἀρότοισιν.
ἀλλὰ χιὼν εἴη πολλὴ μεγάλαις ἐπ᾽ ἀρούραις
μήπω κεκειμένῃ, μηδὲ βλωθρῇ ἐπὶ ποίῃ.

Ὥριον ἐρχομένοις. ταῖς καθ᾽ ὥραν ἐρχομέναις γεράνοις, ὁ βουλόμενος καθ᾽ ὥραν τῶν ἔργων ἅπτεσθαι γεωργὸς χαίρει. ὁ βουλόμενος δὲ ὀψιαίτερον σπείρειν, ταῖς ὀψιμωτέραις, ἐπειδὴ γὰρ αὐτῶν τῇ ἀφίξει πέφυκεν ὁ ὄμβρος· καὶ γὰρ αὗται αἰσθανόμεναι περὶ τὸν ἀέρα ψύξεως, ἐκ τῶν συνήθων ἐπὶ τοὺς ἀλθεῖς μετέρχονται τόπους.

Πρώϊα μὲν, καὶ μᾶλλ. ταῖς μὲν θᾶττον καὶ κατὰ πλῆθος φαινομέναις, θᾶττον καὶ πλείων ὁ χειμὼν ἐπιφαίνεται. ὅταν δὲ ὀψὲ καὶ μὴ ἀγεληδὸν φανῶνται, ἀλλὰ καὶ κατ᾽ ὀλίγον καὶ ἐκ διαστημάτων, οὐδ᾽ ἅμα πολλαί, ἀναβολὴ χειμῶνος, ὠφελοῦσα τὰς ὑστέρας σποράς. εἰ δὲ βόες καὶ μῆλα. εἰ δὲ οἱ βόες καὶ τὰ μῆλα, ἤγουν τὰ πρόβατα ἐν τῇ παρακμῇ τοῦ φθινοπώρου τὴν γῆν τοῖς ποσὶν ὀρύσσουσι, τὰς δὲ κεφαλὰς πρὸς βορέαν ἀνατείνουσι, χειμὼν γενήσεται μέγας κατὰ τὴν τῶν πλειάδων δύσιν. ἐὰν δὲ μᾶλλον ὀρύττωσι, μείζονα δεῖ τὸν χειμῶνα προσδέχεσθαι, καὶ ἀσύμφορον φυτοῖς τε καὶ σιτικῷ καρπῷ. πολλὴν γὰρ ἐσομένην χιόνα σημαίνει. ὥστε συμβήσεται τὸν ἐν ταῖς χώραις πυρὸν ζυφερὸν ὄντα, καὶ μηδέπω ἐπὶ τοσοῦτον ηὐξηκότα, ὥστε μὴ μαραίνεσθαι, ξηρανθῆναι ὑπὸ τῆς ψυχρότητος. εἰ δὲ ἐτύγχανεν ἰσχυρός, ὁ γεωργὸς οὐκ ἂν ἐδεδοίκει τὴν ἐκ τῆς χιόνος βλάβην. τότε οὖν κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔσωσαν οἱ ἀστέρες τὸ κατὰ φύσιν σώζοντες κατάστημα καθαρὸν καὶ ἀνεπιθόλωτον. εἰ μὴ δὲ οἱ καλούμενοι κομῆται θεωρηθείησαν, ἢ εἷς, ἢ δύο, ἢ καὶ πλείους. φανέντες δὲ οὗτοι, αὐχμηρὸν τὸ ἔαρ σημαίνουσιν. ἡ δὲ ὑπὸ τῶν ζώων ὀρυσσομένη γῆ χειμῶνα δηλοῖ, ἐπειδὴ μανθάνονται δεῖσθαι ψύξεως, διὰ πλῆθος θερμότητος ἥτις διὰ τὴν ἔξωθεν πυκνότητα ἐγκλείεται τοῖς ζώοις. εἰ δὲ πλέον ὀρύττοιεν τὴν γῆν τὰ ζῷα, ὁ χειμὼν βλαβερώτερος καὶ φυτοῖς καὶ ἀρότοις. ἔχει δὲ πλείονα χιόνα γενέσθαι. σημεῖον γὰρ καρποῦ. ἐπειδὴ ῥιζοῦνται τὰ σπέρματα μᾶλλον, ἐπεχόμενα διὰ ἐπὶ τὰ ἄνω αὐξήσεως. οἱ δὲ κομῆται ἀστέρες, αὐχμοῦ σημεῖον, ὑπερβάλλοντος τοῦ θερμοῦ τὸ ψυχρόν.

Πληϊάδες χειμῶνα. εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι καὶ φθινοπωριναὶ ἀνατέλλουσιν αἱ πλειάδες. αὗται οὖν κατερχόμεναι, χειμῶνα φέρουσιν. ἐὰν οὖν εἰς τὸν καιρὸν ὅτε δύουσιν αἱ πλειάδες, αἱ αἶγες καὶ τὰ μῆλα κερατίζωσι τὴν γῆν, χειμὼν γενήσεται μέγας.

Ἀλλὰ χιὼν εἴη πολλή. ἀλλὰ χιὼν ἔστω πολλή φησιν ἐν ταῖς μεγάλαις ἀρούραις, περὶ τὴν μήπω κειρθεῖσαν, καὶ οἱονεὶ διακεῖσθαι καὶ ἰσχὺν λαβοῦσαν πόαν, οὐ δὲ τὴν βαθεῖαν, ἀλλ᾽ ἔτι ἁπαλὴν οὖσαν. ἤγουν ἐὰν ἡ χιὼν πίπτῃ, γινέσθω μὴ ἤδη εἰς πολὺ διὰ πόας ηὐξημέ

γῆς. ἵνα μὴ κλᾶται αὐτή. ἀλλ' ἔτι ἁπαλῆς, ἡ δὲ χιὼν ἐπικειμένη κατέλιπεν, καὶ θάλπουσα τὴν γῆν, πρόσφορος ἐστὶ τοῖς ἐσπαρμένοις.

ὄφρα τις εὐετίῃ χαίρῃ ποτιδέγμενος ἀνήρ.
μὴ δεῖξαι καθύπερθεν ἐοικότες ἀστέρες αἰεί.
μηδεὶς, μήτε δύω, μηδὲ πλέονες κομόωντες.
πολλοὶ γὰρ κομόωσιν ἐπ' αὐχμηρῷ ἐνιαυτῷ.

Ὄφρα τις εὐετίῃ χαίρῃ· τῇ εὐετηρίᾳ τοῦτο ἀκολουθεῖ, τὸ χαίρειν τὸν γεωργόν. ὁ δὲ νοῦς, ὅπως τις εὐθέως προσδεχόμενος χαίρῃ. μὴ ἐν ὀρωρυχίᾳ λίαν οἱ βόες. οὐ γὰρ κατὰ κόσμον, ἀλλὰ χαλεπὸν καὶ τεταραγμένον τὸν ἀέρα μηνύουσι. καὶ χειμὼν αὖ εἴπολυς ἐν ταῖς ἀρούραις, περὶ τὴν μήπω κεκειμένην ἰσχυρὰ πόα τῶν ἀσταχύων, πρὸς τὸ χιόνα δύνασθαι φέρειν, καὶ τοιοῦτο ψύχος ἀναδέξασθαι.

Μὴ δεῖξαι καθύπερθεν. τοὺς κομήτας οἱ πυθαγορικοὶ τοῖς πλανωμένοις συγκατηρίθμουν, κατὰ μακρὰς ἀνακυκλήσεις χρόνον, ἄλλοτε ἄλλῃ περιφαινομένους, ἕνα τοῦτον ὑποτιθέμενοι κατὰ τὰ βόρεια, ἐκτὸς τοῦ ζωδιακοῦ καὶ τῶν φαινομένων. οἷς αὐτὸ τοῦτο ἀντιπίπτει. τοῖς γὰρ πλανήταις ὡρισμένος τόπος ἐστὶν ὁ ζωδιακὸς κύκλος. οὗτος δὲ οὐκ ἂν εἴη τῶν πλανήτων, ἐκτὸς τούτου τοῦ τόπου φαινόμενος. καὶ ἅμα εἴπερ εἷς τῶν πλανήτων ἦν, πάντως ἂν καὶ τὰς τούτου περιόδους οἱ περὶ τὰ μαθήματα δεινοὶ παρετήρησαν, ὡς καὶ τῶν πλανήτων. ἀλλ' οὐδὲ εἷς ἐστιν. ἀλλὰ πλείονες, καὶ οὐχ οἱ αὐτοὶ ὁρώμενοι. τοὺς μὲν οὖν ἄνω τῶν ἀστέρων ἔχοντας τὴν κόμην, κομήτας ἐκάλεσαν. τοὺς δὲ κάτω, πωγωνίας. ξιφηφόρους δὲ, τοὺς κατόπισθεν. δημόκριτος δὲ καὶ ἀναξαγόρας, κατὰ σύλληψιν δύο πλανωμένων, ἐπειδὰν πλησίον ἀλλήλων γένωνται, καθάπερ ἐσόπτρων ἀντιλαμπόντων ἀλλήλοις, τοὺς κομήτας συνίστασθαι λέγουσι. καὶ οὗτοι δὲ πλανώμενοι τοῦτο λέγουσιν. οὔτε γὰρ ἐν τῷ ζωδιακῷ μόνῳ φαίνονται, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βορείοις καὶ τοῖς νοτίοις. τρεῖς τε ἐν τῷ αὐτῷ πολλάκις ὁρῶνται κομῆται. πέντε δὲ ὄντων πλανήτων, τρεῖς ὁρᾶσθαι κομήτας ἀδύνατον. καὶ τῶν ἀπλανῶν δέ τινες ὁρῶνται κόμας ἔχοντες. ἐπὶ γοῦν τῷ ἰσχίῳ τοῦ κυνὸς ἀριστοτέλης φησὶ τετηρηκέναι κομήτην, καὶ τοῦτο προσιστορῶν. ὅτι χωρὶς δύσεως οἱ κομῆται παρὰ μικρὸν ἀπομαρανθέντες ἀφανίζονται. πολλάκις τε ἐπ' ἴσης ἀλλήλων ἐγένοντο κομῆται καὶ πλανῆται, ὡς ἔστι σκοπεῖν. ὁ δὲ ποσειδώνιος ἀρχὴν γενέσεως ἴσχειν φησὶ τοὺς κομήτας, ὅταν τι τοῦ ἀέρος παχυμερέστερον ἐκθλιβὲν εἰς τὸν ἀέρα, τῇ τοῦ ἀέρος δίνῃ ἐνδεθῇ. εἶτα πρὸς πλείονα δῖνον περιρρεούσης τῆς συστροφῆς φέρονται. διὸ συμβαίνει αὐτοὺς καὶ μείζονας αὐτῶν ὁρᾶσθαι καὶ ἥττονας, ὡς ἂν ποτὲ μὲν ἐπιδηλούσης τῆς συστροφῆς αὔξεσθαι, ποτὲ δὲ λειπούσης συστέλλεσθαι. ταύτῃ γοῦν καὶ εἰς τὸν ἀρκτικὸν οὐ συνίστανται μάλιστα τόπον. ἀλλ' εἴωθε πεπιλημένος καὶ παχυμερής ἐστιν ὁ ἀήρ. κατὰ δὲ τὰς φαύσεις αὐτῶν καὶ πάλιν διαλύσεις, τροπὰς συμβαίνει γίνεσθαι τοῦ ἀέρος, αὐχμούς τε, καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων ῥαγδαίους ὄμβρους κατὰ διάλυσιν γίνεσθαι αὐτῶν, ἅτε δὴ ἐνδείᾳ τῆς συστάσεως αὐτῶν γινομένης. ὅπερ καὶ ὁ ἄρατος λέγει, αὐχμῶν αὐτοὺς σύμβολα παραδιδοὺς ὑπάρχοντας. ἱπποκράτης μὲν γὰρ ὁ πυθαγορικὸς ἕνα λέγει τὸν κομήτην. καὶ οἱ μὲν λοιποὶ ἰδίας αὐτῶν τὰς κόμας ἀποφαίνονται. ὁ δὲ, κατὰ ἀνάκλασιν, τὴν ὄψιν περὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τῶν ἴφεων, διὰ τὴν τῶν ὑγρῶν ἀναθυμίασιν, εἰς αὐτὸν ὅλως φαίνεσθαι. στράτων δέ φησιν, ὅτι ἐξηρὰ ἀναθυμίασις, ξηρᾶς τῆς γῆς καὶ αὐχμηρᾶς τυγχανούσης, ἀναδιδομένη, ποιεῖται κομήτας,

ἀστέρα ς

ἀστέρας, καλουμένους. ὑπὸ γὰρ τῆς ἰδίας θερμότητος ἐξαπτομένη ῥαδίως ἐκ τῶν ὑποκειμένων, οἷον ἀστέρας ἢ ἀκτῖνας ἀναπέμπει πρὸς τὸ ἄνω. τὸ γὰρ πῦρ ἄνω πέφυκε φέρεσθαι. τὰς δὲ ἀκτῖνας τοῦ φανέντος ἀστέρος κόμας εἶναι νομίζουσιν.

οὐδὲ μὲν ὀρνίθων ἀγέλαις ἠπειρόθεν ἀνήρ,
ἐκ νήσων ὅτε πολλαὶ ἐπιπλήσσωσιν ἀρούραις
ἐρχομένου θέρεος χαίρει. περιδείδιε δ' ἀμήτῳ
μή οἱ κενεὸς καὶ ἀχυρμιὸς ἔλθῃ
αὐχμῷ ἀνιηθείς. χαίρει δέ που αἰπόλος ἀνήρ
αὐταῖς ὀρνίθεσσιν ἐπὴν κατὰ μέτρον ἴωσιν
ἐλπόμενος μετέπειτα πολυγλαγέος ἐνιαυτοῦ.
οὕτω γὰρ μογεροὶ καὶ ἀλήμονες ἄλλοθεν ἄλλοι
ζώομεν ἄνθρωποι. τὰ δὲ παρ ποσὶ πάντες ἕτοιμοι.
σήματ' ἐπιγνῶναι. καὶ ἐς αὐτίκα ποιήσασθαι.

Οὐδὲ μὲν ὀρνίθων. ὅταν πολλαὶ ὀρνίθων ἀγέλαι ἀπὸ τῶν νήσων ἔρχωνται ἐπὶ τὴν χέρσον, οἱ γεωργοὶ περὶ τοῦ θέρους ἀγωνιῶσιν, αὐχμηρὸν τεκμαιρόμενοι γενήσεσθαι. οἱ δὲ βουκόλοι γεγήθασι μάλιστα, ὅταν μὴ κατὰ πλῆθος συνηθροισμέναι γίνωνται ἐπὶ τὴν γῆν. ἀλλὰ τεταγμένως ἱπτάμεναι ὦσι. πολυγάλακτον γὰρ προσδοκῶσι τὸν ἐνιαυτόν. εἶτα ἐπιφέρει οἶκτόν τινα τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενείας. καί φησιν ὅτι τούτῳ τῷ τρόπῳ ζῶμεν οἱ ἄνθρωποι, καὶ κακοπαθοῦντες, καὶ μηδὲν βέβαιον ἔχοντες ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ μόνα τὰ περὶ τὸν κόσμον σημεῖα, ἃ μὲν, κατειληφότες ἐκ διηνεκοῦς ἐμπειρίας, ἃ δὲ καὶ προσδοκῶντες διὰ τῆς μελλούσης παρατηρήσεως γνώσεσθαι. περὶ δὲ τῶν ὀρνίθων Ἀριστοτέλης φησὶν, ὅταν μὲν ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς ᾖ ὁ ἀήρ, τότε καὶ αὐταὶ αἱ νῆσοι βρεχόμεναι, ἀναφύουσι, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ὄρνεα ἀνατρέφουσιν. ὅταν δὲ αὐχμώδης ᾖ καὶ ξηρὸς, τότε παντελῶς τῶν νήσων μὴ ἀναφυουσῶν, ἐπὶ τὴν γῆν τὰ ἐν ταῖς νήσοις ὄρνεα φεύγουσιν, εἰς ἣν δύνανται καὶ ἐξ ὀλίγου τρέφεσθαι. οἱ κολοιοὶ δὲ ἐκ τῶν νήσων πετόμενοι, τοῖς γεωργοῖς σημεῖον αὐχμοῦ καὶ ἀφορίας εἰσίν. ἐὰν δὲ ἔμμετροι χωρῶσιν, εὐκαρπίαν δηλοῦσι. τὸ δὲ αὐχμῷ ἀνιηθεὶς, ἤγουν βλαβεὶς ὑπὸ τοῦ αὐχμοῦ. ξηρότεραι γὰρ αἱ νῆσοι τῶν ἠπείρων τυγχάνουσαι, ὥς φησι Πλούταρχος, θᾶττον καὶ ῥᾷον τοῦ αὐχμηροῦ καταστήματος ἀντιλαμβάνονται. διὸ καὶ τὰ ὄρνεα φεύγει, καὶ ταῖς ἠπείροις προσπελάζει. καὶ ἄχθεται μὲν ὁ γεωργὸς τῇ τῶν ὀρνίθων ἐπιδημίᾳ τὸν αὐχμὸν ὑποπτεύων. χαίρει δὲ ταῖς αὐταῖς ὄρνισιν ὁ αἰπόλος, ὅταν ἐν κόσμῳ τεταγμένως φέρωνται, ὡς πλείονος γάλακτος γενησομένου, διὰ τὸ εὔθερμον εἶναι τὸν ἀέρα. Οὕτω γὰρ μογεροί, ἤγουν καματηροὶ καὶ πλανώμενοι ἐν πολλοῖς πράγμασιν. ἄλλος ἐξ ἄλλων ἔργων καὶ ἐλπίδων ζῶντες. ὁ μὲν γεωργὸς ἀπὸ σπερμάτων, ὁ δὲ αἰπόλος ἀπὸ τῶν αἰπολίων, οἱ δὲ ναῦται ἀπὸ θαλάσσης. καὶ τὰ παρὰ ποσὶ σημεῖα. τουτέστι τὰ πλησίον γνωσθῆναι πάντες ἕτοιμοι. ἐξ ὧν μεταχειρίζονται καὶ τὰ ἐκ τῆς σημειώσεως, ἤγουν ἅπαντα ἀποβάντα, δυνατὸν εἰς πρόγνωσιν ἀγαγεῖν ὕστερον. εἶτα ἐπέξεισι τὰ ἑκάστου.

Ἄρνασι μέν. οἱ ποιμένες φησὶν ὅταν θεάσωνται τοὺς ἄρνας μετὰ κατεπείξεως ἐπὶ τὴν νομὴν ἐρχομένους, χειμῶνα τεκμαίρονται.

ἄρνασι μὲν χειμῶνας ἐτεκμήραντο νομῆες,
ἐς νομὸν ὁππότε μᾶλλον ἐπειγόμενοι τροχόωσιν.
ἄλλοι δ' ἐξ ἀγέλης κριοί, ἄλλοι δὲ καὶ ἀμνοὶ
εἰνόδιοι παίζωσιν ἐρειδόμενοι κεράεσσιν.
ἢ ὁπότ' ἄλλοθεν ἄλλοι ἀναπλήσσωσι πόδεσσι
τέτρασιν οἱ κοῦφοι, κεραοί γε μὲν ἀμφοτέροισιν.
ἢ καὶ ὅτ' ἐξ ἀγέλης ἀεκούσια κινήσωσι
δείελον εἰσελάοντες ὁμῶς. τὰ δὲ πάντοθι ποίης
δάκνωσιν πυκινῇσι κελευόμενα λιθάκεσσιν
ἐκ δὲ βοῶν ἐπύθοντ' ἀρόται καὶ βουκόλοι ἄνδρες,
κινυμένου χειμῶνος. ἐπεὶ βόες ὁππότε χηλὰς
γλώσσῃ ὑπωμαίοιο ποδὸς περιλιχμήσωνται.
ἢ κοίτῳ πλευρὰς ἐπὶ δεξιτερὰς τανύσωνται,
ἀμβολίην ἀρότοιο γέρων ἐπιέλπετ' ἀροτρεύς.

Ἄλλοι δ' ἐξ ἀγέλης κριοί. ὡσαύτως δὲ ὅταν κριοὺς ἢ ἀμνοὺς ἐν ταῖς διόδοις ἴδωσι τοῖς κέρασι διερειδομένους, τινὰς δὲ τοῖς ποσὶν αἰρομένους, τοὺς μὲν ἄρνας τοῖς τέτρασι, τοὺς δὲ τελείους τοῖς ἐμπροσθίοις. καὶ ὁμοίως γινομένους ὀρχουμένοις, χειμῶνος ἤδη τοῦτο σημεῖον. τὸ μὲν ἐν τοῖς κέρασιν ἐρείδεσθαι, πάσχουσι, διὰ τὸ περὶ τὸν ἀέρα αἰσθανόμενοι ψύξεως. ψυχραινόμενα γὰρ αὐτῶν τὰ κέρατα, κνησμώδη γίνεται. τὸ δὲ ἀναπηδᾶν τοῖς ποσίν, ὁπόταν κατὰ τὴν ἀγέλην ὦσι, τοὺς μὲν τοῖς τέτρασιν ἀλλομένους ποσὶ τοὺς κουφοτέρους, τοὺς δὲ τελείους τοῖς δυσίν, ἅτε βαρυτέρους, χειμῶνός ἐστι σημεῖον. ταράττονται γάρ, τοῦ μέλλοντος καταρρήξειν ὄμβρου αἰσθανόμενοι. ἡ μὲν οὖν μάχη, ὑγρότητα τοῦ ἐγκεφάλου δηλοῖ. ἡ δὲ ἐπὶ τὴν νομὴν ἄθιξις, ὅτι πλεῖον τὸ θερμὸν διὰ τὴν ἀντιπερίστασιν ἀθροίζεται εἰς βάθη χωροῦν. καὶ ὅταν ἔτι ἐκ τῆς ἀγέλης ἄκοντες ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐπείγωνται, εἰωθότες δείλης ὑπὸ τοῦ ποιμένος ἐλαύνεσθαι, αὐτοὶ δὲ πλησίον ὄντες τῶν ποιμένων, ἀπληστότερον πανταχόθεν τὴν νομὴν προσφέρονται, καίπερ ὑπὸ τῶν ποιμένων τυπτόμενοι τοῖς λίθοις, πάντα ταῦτα σημεῖα χειμῶνος. δείελον εἰσελάοντες, ἤγουν κατὰ τὴν δείλην ἐλαύνοντες αὐτούς. ἀκούσια δὲ εἰσέρχονται, ἐπειδὴ αἰσθανόμενα τῆς ταραχῆς τοῦ ἀέρος, ἐμφορεῖσθαι βούλονται τροφῆς. ὅταν οὖν οἱ νομεῖς ἴδωσι τοὺς ἄρνας ἐπὶ τὰς νομὰς προθυμότερον ὁρμῶντας, χειμῶνα σημειοῦνται, ἐκ τοῦ βούλεσθαι δεδοικότα τὰ θρέμματα, μήποτε συγκλεισθέντα κωλυθῇ ἀπολαύειν τροφῆς. Ἐκ δὲ βοῶν ἐπύθοντο. καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν σημειοῦνται οἱ γεωργοὶ γινόμενον χειμῶνα, ὅταν τὰς χηλὰς τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῇ γλώσσῃ περιλείχωσιν, ἢ κατὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν ἀνακλίνωνται. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος ψυχρὰ ἡ γῆ γίνεται, ὁ βοῦς ψυχομένην τὴν χηλὴν τὴν ἐμπροσθίαν, τῇ περιλιχμήσει πειρᾶται θερμαίνειν. τοῦ γὰρ ὀπισθίου ποδὸς οὐ δύναται τῇ γλώσσῃ ἐφικέσθαι. φησὶν οὖν τοῦτο ἀρχὴν χειμῶνος. Ἐπὶ δεξιτεράς. τὸ γὰρ φυσικὸν σχῆμά ἐστιν αὐτῶν. τὰ εὐώνυμα. προθερμαίνουσι δὲ αὐτῶν οἱ βόες τὸ ἧπαρ, ἐν τοῖς δεξιοῖς τόποις καὶ μέρεσι κείμενον, οὕτω κατακείμενοι. τὸ δὲ ἀμβολίην ἀρότοιο ἔπει, ἐπει-

δὴ

δηλονότι εὔδιος ἀροτριῶμεν, εἰ μὴ καὶ βροχὴν ὀλίγην ἴσμεν. ὁ δὲ ἕως ἐν ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος τοῦτο ποιεῖ, τὴν μέλλουσαν ψῦξιν προφυλαττόμενος. ἀναβολὴν οὖν ἀρότρου ἀπὸ τούτου ὁ ἔμπειρος ἀροτρεὺς ἐτεκμήρατο.

ἢ δ᾽ ὅτε μυκηθμοῖο περίπλειοι ἀγέρωνται,
ἐρχόμεναι σταθμόνδε βόες βουλύσιον ὥρην,
σκυθραὶ λειμῶνος κορέσαι καὶ βουβοσίοιο,
αὐτίκα τεκμαίρονται ἀχείμεροι ἐμπλήσεσθαι.
οὐδ᾽ αἶγες πρινοῖο περισπεύδουσαι ἀκάνθαις,
εὔδιοι. οὐδὲ σύες φορυτῷ ἐπιμαργαίνουσαι.
καὶ λύκος ὁππότε μακρὰ μονόλυκος ὠρύηται.
ἢ ὅτ᾽ ἀροτρήων ὀλίγον πεφυλαγμένος ἀνδρῶν
ἔργα κατέρχηται σκέπαος χατέοντι ἐοικώς
ἐγγύθεν ἀνθρώπων. ἵνα οἱ λέχος αὐτόθεν εἴη,
τρὶς περιτελλομένης ἠοῦς, χειμῶνα δοκεύειν
οὕτω καὶ προτέροις ἐπὶ σήμασι τεκμήραιο
ἐσσομένων ἀνέμων ἢ χείματος ἢ ὑετοῖο,
αὐτὴν ἢ μετὰ τὴν, ἢ τριτάτην ἔτ᾽ ἐς ἠῶ.
ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ μύες τετριγότες εἴ ποτε μᾶλλον
εὔδιοι ἐσκίρτησαν, ἐοικότες ὀρχηθμοῖσιν,
ἄσκεπτοι ἐγένοντο παλαιοτέροις ἀνθρώποις

Η δ᾽ ὅτε μυκηθμοῖο. ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν μετὰ πλείονος μυκηθμοῦ οἱ βόες ἐπίωσιν ἐπὶ τὸν σταθμόν, αἱ δὲ δαμάλεις ἐναγῶσι τοῖς ποσί, καθὼς περὶ τῶν τῶν κηλῶν, χειμῶνα σημαίνει. τὸ δὲ περίπλειοι, ἀντὶ τοῦ πεπληρωμέναι. σκυθραὶ δέ, σκυθρωπαί. τὴν δὲ δείλην σκυθρωπαὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βουβοσίου, ἤγουν τοῦ τὴν βόσιν καὶ τροφὴν περιέχοντος τόπου, ἐπὶ τὸν σταθμὸν παραγενόμεναι, ὡς πολυχείμεροι βουλόμεναι ἐμπλήσεσθαι, καὶ διὰ τοῦ ὀκνηρῶς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐρχόμεναι, χειμῶνα προσδέχονται καὶ συγκλεισμόν. διὸ βούλονται ἐμπλησθῆναι.

Οὐδ᾽ αἶγες πρινοῖο. καὶ αἱ αἶγες δέ, ὅταν μετά τινος ἐπείξεως δρέπωνται τὰς πρίνους, καὶ τοὺς κλάδους ἀποσπῶσι, χειμῶνα σημαίνουσι, προσλαμβάνουσαι τὸν ἀπὸ τῆς νομῆς κόρον. Οὐδὲ σύες φορυτῷ. καὶ οἱ σύες δὲ πρὸς τὸν φορυτόν, ὅ ἐστι βόρβορον, ὅταν ἀπληστίαν ἔχωσι, τὰ ὅμοια σημαίνουσι. τὸν γὰρ ἐσόμενον δεδοικότες χειμῶνα καὶ συγκλεισμὸν τοῖς βοσκήμασιν ἐγχρονίζειν βούλονται. Καὶ λύκος ὁππότε. καὶ λύκοι ὅταν κατὰ μόνας γινόμενοι ἐπιμηκέστερον ὠρύωνται, καὶ ὅταν συνεχῶς παραγίνεσθαι τοῖς τῶν γεωργῶν ἔργοις τολμῶσι, μὴ καταπλησσόμενοι τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὸ χρείαν εἶναι αὐτοῖς σκέπης, χειμῶνα σημαίνουσι μέχρι τρίτης ἡμέρας. καὶ ἐπὶ τῶν προειρημένων δὲ πάντων τὸ αὐτὸ δεῖ παρατηρεῖν, ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης ἡμέρας μέχρι τῆς δευτέρας ἢ καὶ τρίτης. λέχος δέ, οἱ μέν, τὴν κοίτην, οἱ δέ, τὴν ἐνέδραν ἐξέλαβον. ἵνα τι ἁρπάσῃ. ὥστε οὖν χειμῶνα δεῖ προσδοκᾶν τρίτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο γὰρ ποιεῖ, ὑπὲρ τοῦ προλαβεῖν τὴν τοῦ ἀέρος ταραχήν. καὶ πρὶν ἢ συγκλεισθῆναι τὰ θρέμματα, ἁρπάσαι τι καὶ παρασχεῖν ἑαυτῷ τροφήν. τὸ δὲ τρὶς περιτελλομένης ἠοῦς, ἀντὶ τοῦ τρίτης τῆς ἡμέρας περιελθούσης, ἤγουν μετὰ γ ἡμέραν. Οὕτω καὶ προτέροις. ὁμοίως φησὶ καὶ περὶ τῶν προειρημένων σημείων ἔχει, ὡς ἢ παραχρῆμα τοῦ ἀέρος σημαινομένου, ἢ περὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ μύες. καὶ οἱ μύες φθεγγόμενοι καὶ σκιρτῶντες, ὅμοιοί τε γινόμενοι ὀρχουμένοις, χειμῶνα σημαίνουσιν. καὶ γὰρ καὶ οὗτοι τῆς τοῦ ἀέρος πλήσεως αἰσθανόμενοι, τοῦτο ποιοῦσιν. ἢ ὅτι ἀσθενὲς καὶ λεπτὸν τὸ δέρμα ἔχοντες, ἐπειδὰν ψυχρὰ γινομένην τὴν γῆν πατήσωσι, μὴ φέροντες τὸ κρύος, ἅλλονται.

Οὐδὲ κύνες. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἄσκεπτοι. καὶ οἱ κύνες ἐν τοῖς ἐμπροσθίοις ποσὶ τὴν γῆν ὀρύττοντες, καὶ οἷον εἰς βαθεῖαν ἑαυτοῖς κοίτην εὐτρεπίζοντες, χειμῶνα σημαίνουσιν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀέρος ὑγρασίας, ὥσπερ κατάδυσίν τινα ζητοῦντες, τὰ αὐτὰ σημαίνουσιν. ἢ ὅτι φιλόψυχος ὢν ὁ κύων, καὶ χαίρων ἐπὶ τῷ ἐσομένῳ χειμῶνι, σκάπτει τὴν γῆν παίζων. τινὲς δὲ τὸ ὠρύξατο, ὠρέξατο γράφουσιν. ἵν᾽ ᾖ ἀντὶ τοῦ ἐξέτεινεν. ἀρχομένου γὰρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ψύχους πυκνοῦσθαι, ὄντος κατὰ φύσιν ψυχροῦ, βουλόμενος τὸ σῶμα διαλῦσαι ἐκτείνει αὐτό, ὡς ἡμεῖς μετὰ τὸν ὕπνον.

οὐδὲ κύνες. καὶ γάρ τε κύων ὠρύξατο ποσσὶν
ἀμφοτέροις χειμῶνος ἐπερχομένοιο δοκεύων.
καὶ μὴν ἐξ ὕδατος καὶ καρκίνος ᾤχετο χέρσω.
χειμῶνος μέλλοντος ἐπαΐσσεσθαι ὁδοῖο.
καὶ μύες ἡμέριοι ποτὶ στιβάδα στρωφῶντες
κοίτης ἱμείρονται, ὅτ᾽ ὄμβρου σήματα φαίνοι.
κἀκεῖνοι χειμῶνα μύες τότε μαντεύονται.
τῶν μηδὲν κατόνησο· καλὸν δ᾽ ἐπὶ σήματι σῆμα
σκέπτεσθαι. μᾶλλον δὲ δυοῖν εἰς ταὐτὸν ἰόντων,
ἐλπωρὴ τελέθοι. τριτάτῳ δέ κε θαρσήσειας.
αἰεὶ δ᾽ ἂν παριόντος ἀριθμοίης ἐνιαυτοῦ
σήματα, συμβάλλων εἴπου καὶ ἐπ᾽ ἀστέρι τοίη
ἠὼς ἀντέλλοντι κατέρχεται ἢ κατιόντι
ὁπποῖον καὶ σῆμα λέγοι. μάλα δ᾽ ἄρκιον εἴη
φράζεσθαι φθίνοντος, ἱσταμένοιό τε μηνὸς
τετράδας ἀμφοτέρας. αἱ γάρ τ᾽ ἄμυδις συνιόντων
μηνῶν πείρατ᾽ ἔχουσιν, ὅτε σφαλερώτατος αἰθὴρ
ὀκτὼ νυξὶ πέλει χήτει χαροποῖο σελήνης.

Τῶν μηδέν. τῶν κατηριθμηθέντων σημείων μηδὲν καταμέμψῃ μηδὲ προσδοκήσῃς, ἀλλὰ καὶ δύο σοι ἐν τῷ αὐτῷ γένωνται σημεῖα, βεβαιοτέρα σοι ἔστω ἡ πρόγνωσις. μᾶλλον δὲ τῶν δύο, ἢ εἰς ταὐτὸν συνέλθωσι τρία. τὴν γὰρ σημείωσιν ἐβουλόμεθα βεβαίαν καὶ ἀκριβῆ ἔσεσθαι, ὅτι ὀφείλομεν ἐν ἑνὶ σημείῳ πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ δευτέρῳ. ἐὰν μέντοι καὶ τρίτον προστεθῇ, βεβαιοτέρα γενήσεται ἡ κατάληψις. Αἰεὶ δ᾽ ἂν παριόντος. χρήσιμον δὲ καὶ τοῦτο, τὸ τὰ σημεῖα τοῦ παρελθόντος χρόνου μεταβάλλειν πρὸς τοῦ ἐνεστῶτος. καὶ ἀπὸ γὰρ τῶν ἀστέρων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως στοχάζεσθαι περὶ τοῦ μέλλοντος, εἰ τοῖς προλαβοῦσιν ὅμοια γένηται τὰ σημεῖα. Εἴπου καὶ ἐπ᾽ ἀστέρι. ἢ εἰ τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος ἀνατέλλοντος καὶ δύνοντος τὰ αὐτὰ σημεῖα δείξει. ἢ εἰ πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ ἀστέρος τοιαύτη καὶ ἡ ἡμέρα φανήσεται. οἷον ἂν ὁ ἀστὴρ χειμῶνα δηλώσει, εἰ καὶ ἡ ἡμέρα εὑρεθείη σκοτεινὴ καὶ χειμερινή. ἢ ἐάν που καὶ ἐπ᾽ ἀστέρι ἀνατέλλοντι ἢ δύνοντι τοιαύτη γένηται ἡ ἡμέρα, οἵαν λέγει καὶ τὸ σημεῖον. ἢ ἐὰν πρὸς τὸ σημεῖον, ἢ πρὸς ἃ λέγει τὸ σημεῖον, τὰ αὐτὰ σύμβολα καὶ τῷ ἀστέρι ἀνατέλλοντι ἢ δύνοντι εἴη. ἢ ἐὰν τῷ τοιούτῳ ἀστέρι προσφόρῳ ἀνατέλλοντι ἢ δύνοντι, ὁποῖον λέγει τὸ σημεῖον ἡ ἡμέρα ἔλθῃ. ἢ ἐὰν πρὸς τὰ σημεῖα καὶ ἀστὴρ ἀνατέλλων ἢ δύνων, σύμβολον ἡμῖν δείξῃ τοιαύτης γινομένης ἡμέρας. Μάλα δ᾽ ἄρκιον. χρὴ δέ φησιν πρὸ πάντων τὰς τετράδας τοῦ μηνὸς παρατηρεῖν, ἀρχομένης τε καὶ ληγούσης τῆς σελήνης. αὗται δέ εἰσιν ὀκτὼ ἡμέραι, δ᾽ ἀρχομένου μηνός, καὶ ζ᾽ καὶ εἰκάδι λήγοντος, ἃς ἀκριβεστάτην ἔχουσι τὴν παρατήρησιν, διὰ τὸ τὴν σελήνην ἐνδεῖν ἐν αὐταῖς, ὡς πρὸς τὴν πανσέληνον. ἢ προσέχειν τὰς τετράδας τῶν μηνῶν φθινόντων τε καὶ ἱσταμένων προορᾶν. ἐν γὰρ ταύταις καὶ σύνοδοι ἐπέρχονται σελήνης. ὅτε καὶ μάλιστα ὁ ἀὴρ μεταβολὰς ποιεῖ τῇ νυκτί, διὰ τὸ μὴ ἐπιλάμ-

πειν

πτειν τὴν σελήνην, μὴ δὲ θερμαίνειν τὸν ἀέρα παχὺν ὄντα. ὁ δὲ νοῦς, φυλάσσου τὰς τετράδας τὰς δύο, ἐπεὶ πέρατα τῶν δύο μηνῶν εἰσὶν ὁμοῦ συνερχομένων, ὡς οἷον μεθορίους ὑπαρχούσας, ὅτι καὶ ὁ αἰθὴρ σφαλερός ἐστι καὶ ὀμβροφόρος. σφαλερὰ γὰρ τὰ περὶ τὸν ἀέρα, ἐν ταῖς ἐκ τῶ ταύταις ἡμέραις, διὰ τὸ ἀπεῖναι τὴν σελήνην. καὶ καταψύχειν ἅπαντα τὸν ἀέρα. ἐνδεεῖς γὰρ τοῦ σεληνιακοῦ φωτὸς αἱ ὀκτὼ νύκτες εἰσί, καὶ αὗται σφαλεῖς, διὰ τὸ ἄνευ φωτὸς εἶναι καὶ καταψύχειν.

Τῶν ἀμυδὶς πάντων ἐσκεμμένος εἰς ἐνιαυτόν,
1154 οὐδέποτε σχεδίως κεν ἐπ' αἰθέρι τεκμήραιο.

Τῶν ἀμυδὶς πάντων. τούτων ἀθρόως ὡς ἑπομένων συνελθόντων, τῶν τε ἀπὸ τῶν μετεώρων καὶ τῶν περιγείων ζώων καὶ φυτῶν, οὐκ ἂν σχεδίως τεκμήραιο, ἤτοι ταῖς γινομέναις τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος μεταβολαῖς, ἀλλ' ἀκριβώσεις τὰ περὶ αὐτόν. ἢ τούτων πάντων εἰ ἐποιήσω κατάληψιν καὶ παρατήρησιν ἀκριβῆ, τῶν τε ἀπὸ τῶν μετεώρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων, οὐδέποτε πλανηθήσῃ περὶ τὸν ἀέρα, ἢ περὶ τὴν πρόθεσιν τοῦ καταστήματος. τὸ οὖν οὐδέποτε σχεδίως, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν σχεδιάσαις εἰκῆ τι σημειώσαιο, ὅταν ταῦτα μὲν σκοπῇς, μέχρι δὲ τῆς τηρήσεως, τοῦ ἐνιαυτοῦ συνεχῶς. τὸ σχεδίως οὖν ἀντὶ τοῦ προσφάτως. ἀσκόπως. ἀπείρως. προπετῶς. καὶ ὡς ἔτυχε.

Ἐπίλογος.

Ταῦτά σοι ὦ Ἰκλιανὲ συναγαγόντες, τάχιον πεποιήμεθα τὴν ἐπαγγελίαν. ἄλλοις μὲν μελέτω γραφὰς ἀλλοίας ποιεῖν, καὶ εἰ μὲν περὶ περσέως ὁ ἄρατος μνησθείη, πάντα τὰ περὶ περσέως διερευνᾶν. εἰ δὲ περὶ βοώτου, τὰ περὶ ἐκείνου, εἰ δὲ περὶ ἀργοῦς, τὰ περὶ τοὺς ἀργοναύτας. τοῖς γὰρ βουλομένοις τὰ περὶ μήκιστα βιβλία καταλιπεῖν, καὶ πλείονα καὶ τοῦ ἀναγκαίου ἔργον, ταῦτα δὲ ἔδει. ἡμεῖς δὲ ἐγκαίρους τὰς ἐξηγήσεις ποιησάμενοι, κατελίπομεν τὸ περιττὸν τῆς συνταγματικῆς ἐκδόσεως. εἴρηται δὲ πάντα τὰ ἀναγκαῖα καὶ συντελοῦντα πρὸς τὸ σαφές, ἀπεριέργως, καὶ ὡς ἂν ἀνδρὶ διὰ τῶν μαθημάτων φιλοσοφοῦντι ἐξηγήσασθαι πρέπον ἦν. τὰ ποιήματα δὲ λίαν φανερῶς ὡς λέγουσιν ἐξ ἀπωνίας παραλέλειπται. τί γὰρ ἢ πειρῶ ἄκαιρον ἐνδείκνυσθαι πολυμάθειαν, καὶ καταλέγειν ὅσων καὶ ἡλίκων ἀστέρων ἕκαστον ἄστρον, καὶ θέσεις διηγεῖσθαι κύκλων πολλῶν, μηδὲν εἰς τὸ ποίημα συντελούντων, καὶ τὰ ὅλα ὅσοι γράφουσιν ἀμέτρως, οὐ πολυμάθειαν τὴν αὐτῶν εἰς μέσον τιθέντες, πάντες δὲ φιλόσοφοι θέλοντες εἶναι.

Τέλος τῶν τοῦ Ἀράτου
φαινομένων καὶ
διοσημειῶν.
καὶ τῶν τοῦ Θέωνος σχολίων.

ΠΡΟΚΛΟΥ ΣΦΑΙΡΑ.

Περὶ ἄξονος καὶ πόλων.

Ἄξων καλεῖται τοῦ κόσμου ἡ διάμετρος αὐτοῦ, περὶ ἣν στρέφεται. τὰ δὲ πέρατα τοῦ ἄξονος πόλοι λέγονται τοῦ κόσμου. τῶν δὲ πόλων, ὁ μὲν λέγεται βόρειος, ὁ δὲ νότιος. βόρειος μὲν, ὁ διὰ παντὸς φαινόμενος, ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν οἴκησιν· νότιος δὲ, ὁ διὰ παντὸς ἀόρατος ὡς πρὸς τὸν ἡμέτερον ὁρίζοντα. εἰσὶ μέντοι γέ τινες τόποι τῆς γῆς, ὅπου συμβαίνει τὸν παρ' ἡμῖν πόλον τὸν ἀεὶ φανερὸν ἐκείνοις ἀόρατον εἶναι· τὸν δὲ παρ' ἡμῖν πόλον ἀόρατον ἐκείνοις φανερὸν εἶναι. καὶ πάλιν, ἔστι τις τόπος ἐπὶ τῆς γῆς ὅπου δύο πόλοι ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος κεῖνται.

Περὶ σφαίρας κύκλων.

Τῶν δὲ ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλων, οἱ μέν εἰσι παράλληλοι, οἱ δὲ λοξοί, οἱ δὲ διὰ τῶν πόλων. παράλληλοι μὲν οὖν, οἱ τοὺς αὐτοὺς πόλους ἔχοντες τῷ κόσμῳ. εἰσὶ δὲ παράλληλοι κύκλοι ε. ἀρκτικός. θερινὸς τροπικός. ἰσημερινός. χειμερινὸς τροπικός. ἀνταρκτικός. ἀρκτικὸς μὲν οὖν ἐστι κύκλος ὁ μέγιστος τῶν ἀεὶ θεωρουμένων κύκλων ὁ ἐφαπτόμενος τοῦ ὁρίζοντος καθ' ἓν σημεῖον, καὶ ὅλος ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβανόμενος. ἐν ᾧ τὰ κείμενα τῶν ἄστρων, οὔτε δύσιν, οὔτε ἀνατολὴν ποιεῖται, ἀλλὰ δι' ὅλης νυκτὸς περὶ τὸν πόλον στρεφόμενα θεωρεῖται. οὗτος δὲ ὁ κύκλος ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένῃ ὑπὸ τοῦ ἐμπροσθίου ποδὸς τῆς μεγάλης ἄρκτου περιγράφεται. Θερινὸς δὲ τροπικὸς κύκλος ἐστὶν ὁ βορειότατος τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου γραφομένων κύκλων. ἐφ' οὗ γενόμενος ὁ ἥλιος τὴν θερινὴν τροπὴν ποιεῖται. ἐν ᾗ ἡ μεγίστη μὲν πασῶν τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἡμέρα, ἐλαχίστη δὲ νὺξ γίνεται. μετὰ μέντοι τὴν θερινὴν τροπὴν, οὐκέτι πρὸς τὰς ἄρκτους παροδεύων ὁ ἥλιος θεωρεῖται, ἀλλ' ἐπὶ θάτερα μέρη τρέπεται τοῦ κόσμου. διὸ κέκληται τροπικός. Ἰσημερινὸς δὲ κύκλος ἐστὶν ὁ μέγιστος τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων, ὁ διχοτομούμενος ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος, ὥστε ἡμικύκλιον μὲν ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεσθαι, ἡμικύκλιον δὲ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα. ἐφ' οὗ γενόμενος ὁ ἥλιος τὰς ἰσημερίας ποιεῖται, τήν τε ἐαρινὴν καὶ τὴν φθινοπωρινήν. Χειμερινὸς δὲ τροπικὸς κύκλος ἐστὶν ὁ νοτιώτατος τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου γραφομένων κύκλων, περὶ τὴν ὑπὸ τοῦ κόσμου γινομένην περιστροφήν. ἐφ' οὗ γενόμενος ὁ ἥλιος τὴν χειμερινὴν τροπὴν ποιεῖται. ἐν ᾗ ἡ μεγίστη μὲν πασῶν τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ νὺξ ἀποτελεῖται, ἐλαχίστη δὲ ἡμέρα. μετὰ μέντοι τὴν χειμερινὴν τροπὴν, οὐκέτι πρὸς μεσημβρίαν παροδεύων ὁ ἥλιος θεωρεῖται, ἀλλ' ἐπὶ θάτερα μέρη τρέπεται τοῦ κόσμου. διὸ κέκληται καὶ οὗτος τροπικός. Ἀνταρκτικὸς δέ ἐστι κύκλος ἴσος καὶ παράλληλος τῷ ἀρκτικῷ, καὶ ἐφαπτόμενος τοῦ ὁρίζοντος καθ' ἓν σημεῖον, καὶ ὅλος ὑπὸ γῆν ἀπολαμβανόμενος, ἐν ᾧ τὰ κείμενα τῶν ἄστρων διὰ παντὸς ἡμῖν ἐστιν ἀόρατα. τῶν δὲ προειρημένων ε κύκλων, μέγιστος μέν ἐστιν ὁ ἰσημερινός. ἑξῆς δὲ τῷ μεγέθει οἱ τροπικοί, ἐλάχιστοι δὲ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν οἴκησιν οἱ ἀρκτικοί. τούτους δὲ τοὺς κύκλους δεῖ νοεῖν ἀπλατεῖς, λόγῳ θεωρητούς, ἐκ τῆς τῶν ἄστρων θέσεως καὶ τῆς δι' αὐτῆς διοπτρείας θεωρουμένους, καὶ τῆς ἡμετέρας ἐπινοίας διατυπουμένους. μόνος γὰρ ἐν τῷ κόσμῳ κύκλος ἐστὶν αἰσθητὸς ὁ τοῦ γάλακτος. οἱ δὲ λοιποὶ λόγῳ εἰσὶ θεωρητοί.

Διὰ τί πέντε μόνον παράλληλοι ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλοι.

Πέντε δὲ παράλληλοι μόνοι καταγράφονται κύκλοι ἐν τῇ σφαίρᾳ, οὐ διὰ τὸ μόνους ἐν τῷ κόσμῳ παραλλήλους εἶναι. ὁ γὰρ ἥλιος καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὡς πρὸς αἴσθησιν κύκλον παράλληλον περι-

στρέφεται

στρέφεται τοῦ ἰσημερινοῦ κατὰ τὴν τοῦ κόσμου γινομένην περιστροφήν. ὥστε μεταξὺ τῶν τροπικῶν κύκλων ρπ΄ δεῖ κύκλους παραλλήλους γράφεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τοσαῦται γὰρ ἡμέραι εἰσὶν αἱ μεταξὺ τῶν τροπῶν. φέρονται δὲ καὶ πάντες οἱ ἀστέρες ἐπὶ παραλλήλων κύκλων, καθ' ἑκάστην ἡμέραν οὐ συγκαταγράφονται δὲ οὕτως πάντες εἰς τὴν σφαῖραν. διὰ τὸ πρὸς ἄλλας πραγματείας τῶν ἐν τῇ ἀστρολογίᾳ πολλὰ συμβάλλεσθαι. οὐ δεῖ γὰρ κατασκευασθῆναι δυνατὸν καλῶς τὴν σφαῖραν αὐτῶν πάντων τῶν παραλλήλων κύκλων. οὐ δὲ τὰ μεγέθη καὶ τῶν νυκτῶν τῶν ἡμερῶν ἀκριβῶς εὑρεθῆναι, αὐτοῖς τῶν προειρημένων κύκλων. πρὸς μέντοι τὴν πρώτην εἰσαγωγὴν τῆς ἀστρολογίας οὐδὲν ἀποτέλεσμα φερόμενον οὐ καταγράφονται ἐν τῇ σφαίρᾳ. οἱ δὲ πέντε παράλληλοι κύκλοι, διὰ τὸ ἀποτελέσματά τινα προσφέρεσθαι διωρισμένα εἰς τὴν πρώτην εἰσαγωγὴν τῆς ἀστρολογίας κατεγράφησαν εἰς τὴν σφαῖραν. ὁ μὲν γὰρ ἀρκτικὸς κύκλος ἀφορίζει τὰ ἀεὶ θεωρούμενα τῶν ἄστρων. ὁ δὲ θερινὸς τροπικὸς κύκλος τὴν τροπὴν περιέχει. καὶ πέρας ἐστὶ τῆς τοῦ ἡλίου πρὸς ἄρκτον μεταβάσεως. ὁ δὲ ἰσημερινὸς κύκλος τὰς ἰσημερίας περιέχει. ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικὸς κύκλος πέρας ἐστὶ τῆς πρὸς μεσημβρίαν προόδου τοῦ ἡλίου καὶ τὴν χειμερινὴν τροπὴν περιέχει. ὁ δὲ ἀνταρκτικὸς κύκλος τὰ μὴ θεωρούμενα τῶν ἄστρων ἀφορίζει. ἔχοντες οὖν κεφάλαια ὡρισμένα καὶ ἀποτελέσματα πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀστρολογίας, εὐλόγως κατεγράφησαν εἰς τὴν σφαῖραν.

Περὶ τῆς φανέσεως καὶ κρύψεως τῶν ε΄ παραλλήλων κύκλων.

Τῶν δὲ προειρημένων πέντε παραλλήλων κύκλων. ὁ μὲν ἀρκτικὸς κύκλος ὅλος ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεται. ὁ δὲ θερινὸς τροπικὸς κύκλος, εἰς δύο μέρη ἄνισα τέμνεται ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος. καὶ τὸ μὲν μεῖζον τμῆμα ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεται. τὸ δὲ ἔλασσον ὑπὸ τὴν γῆν. οὐ κατὰ πᾶσαν δὲ χώραν καὶ πόλιν ὁμοίως ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος τέμνεται ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος. ἀλλὰ παρὰ τὰς τῶν κλιμάτων παραλλαγάς, διαφορὰν τὴν τῶν κλιμάτων ὑπεροχὴν συμβαίνει γίνεσθαι. καὶ τοῖς μὲν πρὸς ἄρκτον μᾶλλον ἡμῶν οἰκοῦσιν εἰς ἀνισώτερα μέρη συμβαίνει τέμνεσθαι τὸν θερινὸν ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος, καὶ πέρας ἐστὶ χώρα τις ἐν ᾗ ὅλος ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπὲρ γῆν γίνεται. τοῖς δὲ πρὸς μεσημβρίαν μᾶλλον ἡμῶν οἰκοῦσιν εἰς ἰσώτερα μέρη. ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος τέμνεται καὶ πέρας ἐστὶ χώρα τις πρὸς μεσημβρίαν ἡμῶν κειμένη, ἐν ᾗ διχοτομεῖται ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος· τέμνεται οὕτως· ὥστε τοῦ ὅλου κύκλου διαιρουμένου εἰς η΄ μέρη. ε΄ μὲν τμήματα ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεσθαι. γ΄ δὲ ὑπὸ γῆν. πρὸς δὲ τοῦτο τὸ κλίμα δοκεῖ καὶ ὁ Ἄρατος συντετυχέναι τὴν τῶν φαινομένων πραγματείαν. περὶ γὰρ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ κύκλου διαλεγόμενος φησὶν οὕτως· τοῦ μὲν ὅσον τε μάλιστα δι' ὀκτὼ μετρηθέντος. πέντε μὲν ἔνδια στρέφεται καθ' ὑπέρτερα γαίης. τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ θέρεος δέ οἱ ἐν τροπαί εἰσιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς διαιρέσεως ἀκολουθεῖ τὴν μεγίστην ἡμέραν ὡρῶν ἰσημερινῶν γίνεσθαι ιε΄. τὴν δὲ νύκτα ὡρῶν ἰσημερινῶν θ΄. ἐν δὲ τῷ κατὰ Ῥόδον ὁρίζοντι, ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος τέμνεται οὕτως, ὥστε τοῦ ὅλου κύκλου διῃρημένου εἰς μέρη μη΄. τὰ μὲν κθ΄ τμήματα ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα ἀπολαμβάνεσθαι. τὰ δὲ ιθ΄ ὑπὸ γῆν. ἐκ δὲ τῆς διαιρέσεως ταύτης, ἀκολουθεῖ τὴν μεγίστην ἡμέραν ἐν Ῥόδῳ γίνεσθαι ὡρῶν ἰσημερινῶν ιδ΄ καὶ ἥμισυ. τὴν δὲ νύκτα ὡρῶν ἰσημερινῶν θ΄ καὶ ἥμισυ. ὁ δὲ ἰσημερινὸς κύκλος καθ' ὅλην τὴν οἰκου-

μέσην διχοτομεῖται ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος. ὥστε ἡμικύκλιον μὲν ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεσθαι. ἡμικύκλιον δὲ ὑπὸ γῆν. δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ τοῦ κύκλου τούτου αἱ ἰσημερίαι γίνονται. Ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος τέμνεται οὕτως, ὥστε τὸ μὲν ἔλασσον τμῆμα ὑπὲρ γῆν γίνεσθαι. τὸ δὲ μεῖζον ὑπὸ γῆν. ἡ δὲ ἀνισότης τῶν τμημάτων τὴν αὐτὴν παραλλαγὴν ἔχει ἐπὶ πάντων τῶν κλιμάτων, ἥτις ἐγίνετο καὶ ἐπὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ κύκλου. διὰ παντὸς γὰρ τὰ ἐναλλὰξ τμήματα τῶν τροπικῶν κύκλων ἴσα ἀλλήλοις ἐστί. δι' ἣν αἰτίαν ἡ μεγίστη ἡμερινή, ἴση ἐστὶ τῇ μεγίστῃ νυκτερινῇ. καὶ ἡ ἐλαχίστη ἡμερινή, ἴση τῇ ἐλαχίστῃ νυκτερινῇ. ὁ δὲ ἀνταρκτικὸς κύκλος ὅλος ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα κρύπτεται.

Περὶ μεγέθους τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων.

Τῶν δὲ προειρημένων πέντε παραλλήλων κύκλων. τινῶν μὲν τὰ μεγέθη ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην διαμένει τὰ αὐτά. τινῶν δὲ τὰ αὐτὰ μεγέθη μεταπίπτει παρὰ τὰ κλίματα. καὶ οἷς μὲν μείζονες οἷς δὲ ἐλάττονες οἱ κύκλοι γίνονται. οἱ μὲν γὰρ τροπικοὶ κύκλοι καὶ ὁ ἰσημερινὸς καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἴσοι εἰσὶ τοῖς μεγέθεσι. οἱ δὲ ἀρκτικοί, μεταπίπτουσι κατὰ τὰ μεγέθη. καὶ οἷς μὲν μείζονες, οἷς δὲ ἐλάττονες γίνονται. τοῖς μὲν γὰρ πρὸς ἄρκτον οἰκοῦσι μείζονες οἱ ἀρκτικοὶ κύκλοι γίνονται. τοῦ γὰρ πόλου μετεωροτέρου φαινομένου, ἀνάγκη καὶ τὸν ἀρκτικὸν κύκλον τὸν ἐφαπτόμενον, τοῦ ὁρίζοντος μείζονα ἀεὶ μάλιστα γίνεσθαι. τοῖς δὲ ἔτι πρὸς ἄρκτον οἰκοῦσι γίνεται ποτὲ ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ἀρκτικός. ὥστε τοὺς δύο κύκλους ἐφαρμόσαι ἀλλήλοις τόν τε θερινὸν τροπικὸν κύκλον καὶ τὸν ἀρκτικόν. καὶ μίαν ἀναλαβεῖν τάξιν. πρὸς δὲ τοὺς ἀρκτικοτέρους τόπους καὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ κύκλου μείζονες οἱ ἀρκτικοὶ κύκλοι γίνονται. πέρας δέ ἐστι χώρα τις πρὸς ἄρκτον κειμένη. ἐν ᾗ ὁ μὲν πόλος κατὰ κορυφὴν γίνεται. ὁ δὲ ἀρκτικὸς κύκλος τὴν τοῦ ὁρίζοντος ἐπέχει τάξιν, καὶ ἐφαρμόζει αὐτῷ μετὰ τὴν συστροφὴν τοῦ κόσμου. καὶ τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνει τῷ ἰσημερινῷ. ὥστε τοὺς τρεῖς κύκλους τόν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν ἰσημερινὸν καὶ τὸν ὁρίζοντα τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ θέσιν λαμβάνειν. πάλιν δὲ τοῖς πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦσιν οἱ μὲν πόλοι ταπεινότεροι γίνονται. οἱ δὲ ἀρκτικοὶ κύκλοι ἐλάσσονες. καὶ πέρας ἐστί τις χώρα πρὸς μεσημβρίαν κειμένη. αὕτη δέ ἐστιν ἡ λεγομένη ὑπὸ τὸν ἰσημερινόν. ἐν ᾗ οἱ μὲν πόλοι ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα γίνονται. οἱ δὲ ἀρκτικοὶ κύκλοι καθόλου ἀναιροῦνται. ὥστε ἀντὶ τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων τρεῖς παραλλήλους γίνεσθαι, τούς τε τροπικοὺς καὶ τὸν ἰσημερινόν. διὰ γὰρ τὰ προειρημένα οὐχ ὑποληπτέον καθολικῶς γίνεσθαι τοὺς πέντε παραλλήλους, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν οἴκησιν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐκκεῖσθαι. εἰσὶ γάρ τινες ὁρίζοντες ἐν οἷς τρεῖς μόνοι παράλληλοι γίνονται κύκλοι. εἰσὶ δὲ οἰκήσεις ἐπὶ γῆς ὧν πρώτη μὲν οἴκησις παρ' οἷς ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος ἐφάπτεται τοῦ ὁρίζοντος. καὶ τὴν τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου τάξιν λαμβάνει. δευτέρα δὲ οἴκησις ἡ λεγομένη ὑπὸ τῶν πόλων. τρίτη δέ ἐστιν οἴκησις ὑπὲρ ἧς μικρὸν ὕστερον εἰρήκαμεν. ἡ προσαγορευομένη ὑπὸ τὸν ἰσημερινόν.

Περὶ τάξεως τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων.

Ὅθεν οὐδὲ τάξις τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων ἡ αὐτὴ παρὰ πᾶσιν ἐστίν. ἀλλ' ἐν μὲν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένῃ, πρῶτος μὲν ὀνομάζεται ἀρκτικός. δεύτερος δὲ ὁ θερινὸς τροπικός. εἶτα ἰσημερινός, καὶ χειμερινός. πέμπτος δὲ ὁ ἀνταρκτικός. τοῖς δὲ πρὸς ἄρκτον μᾶλλον ἡμῶν οἰκοῦσιν, γίνεται ποτὲ πρῶτος, ὁ θερινὸς τροπικός. δεύτερος δὲ ὁ ἀρκτικός. τρίτος δὲ ὁ ἰσημερινός. τέταρτος δέ, ὁ ἀνταρκτικός. πέμπτος δὲ ὁ χειμερινὸς τροπικὸς

παρ' οἷς

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0740
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

παρ' οἷς γὰρ ὁ ἀρκτικὸς κύκλος μείζων γίνεται τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ἀνάγκη τὴν προειρημένην ὑπάρχειν.

Περὶ δυνάμεως τῶν ε΄ παραλλήλων κύκλων.

Ὁμοίως δὲ οὐδ' αἱ δυνάμεις τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων αἱ αὐταί εἰσιν. ὁ γὰρ παρ' ἡμῖν θερινὸς τροπικὸς κύκλος τοῖς ἀντίποσι χειμερινὸς τροπικὸς κύκλος γίνεται. ὁ δὲ παρ' ἐκείνοις θερινὸς τροπικὸς κύκλος, παρ' ἡμῖν γίνεται χειμερινὸς τροπικός. τοῖς δὲ ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν οἰκοῦσι, τῇ μὲν δυνάμει οἱ β΄ ὡς κύκλοι θερινοὶ εἰσὶ τροπικοί. ὑπ' αὐτὴν τὴν πάροδον τοῦ ἡλίου κεῖνται. τῇ δὲ πρὸς ἀλλήλους παραλλαγῇ γίνοιτ' ἄν, θερινὸς μὲν τροπικός, ὁ παρ' ἡμῖν ἰσημερινός· χειμερινοὶ δὲ οἱ δύο τροπικοί. φύσει γὰρ λέγοιτ' ἂν καὶ καθολικῶς πρὸς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην θερινὸς τροπικὸς κύκλος ὑπάρχειν, ὁ ἔγγιστα τῆς οἰκήσεως ὑπάρχων. δι' ἣν αἰτίαν τοῖς ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν οἰκοῦσι θερινὸς τροπικὸς γίνεται ὁ ἰσημερινός. τότε γὰρ αὐτοῖς κατὰ κορυφὴν γίνεται ὁ ἥλιος. ἰσημερινοὶ δὲ κύκλοι γίνονται παρ' αὐτοῖς πάντες οἱ παράλληλοι. ἰσημερία γὰρ διὰ παντός ἐστι παρ' αὐτοῖς. πάντες γὰρ οἱ παράλληλοι κύκλοι διχοτομοῦνται ὑπὸ τοῦ ὁρίζοντος.

Περὶ διαστάσεως τῶν πέντε παραλλήλων κύκλων.

Οὐ δὲ αἱ διαστάσεις αἱ ἀπ' ἀλλήλων τοῖς κύκλοις αἱ αὐταὶ διαμένουσι καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἀλλὰ πρὸς τὴν καταγραφὴν τῶν σφαιρῶν διαιρεῖται οὕτως. τοῦ γὰρ ὅλου παντὸς μεσημβρινοῦ κύκλου διαιρουμένου εἰς μέρη ξ΄. ὁ ἀρκτικὸς ἀπὸ τοῦ πόλου καταγράφεται ἀπέχων ϛκ΄. ὁ δ' αὖ τροπικὸς ὢν θάτερα μέρη ἀπὸ τοῦ θερινοῦ καταγράφεται ἀπέχων ξξ ε΄. ὁ δὲ ἰσημερινὸς ἀφ' ἑκατέρου τῶν τροπικῶν ξξ δ΄. ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικὸς κύκλος ἀπὸ τοῦ ἀνταρκτικοῦ ἀπέχων ξξ ε΄. ὁ δὲ ἀνταρκτικὸς ἀπὸ τοῦ πόλου ξξ ϛ΄. κατὰ πᾶσαν δὲ χώραν καὶ πόλιν οὐ τὰς αὐτὰς διαστάσεις ἔχουσιν ἀπ' ἀλλήλων οἱ κύκλοι. ἀλλ' οἱ μὲν τροπικοὶ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ κατὰ πᾶν ἔγκλιμα, οὐ τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν ἔχουσιν. οἱ δὲ τροπικοὶ κύκλοι ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν οὐ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν διάστασιν κατὰ πάντας τοὺς ὁρίζοντας. ἀλλ' οἱ μὲν ἔλασσον, οἱ δὲ πλεῖον διεστᾶσιν. ὁμοίως δὲ οἱ ἀρκτικοὶ ἀπὸ τῶν πόλων, οὐ τὴν ἴσην ἀπόστασιν ἔχουσι κατὰ πᾶν ἔγκλιμα. ἀλλ' οἱ μὲν ἐλάττω, οἱ δὲ πλείω. καταγράφονται μέντοι πᾶσαι αἱ σφαῖραι πρὸς τὸν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὁρίζοντα.

Περὶ κολούρων κύκλων.

Διὰ τῶν πόλων δέ εἰσι κύκλοι ὑπό τινων κόλουροι προσαγορευόμενοι, οἷς συμβέβηκεν ὑπὸ τῶν ἰδίων περιφερειῶν τοὺς τοῦ κόσμου πόλους ἔχειν. κόλουροι δὲ κέκληνται διὰ τὸ μέρη τινὰ ἀθεώρητα αὐτῶν γίνεσθαι. οἱ μὲν γὰρ λοιποὶ κύκλοι κατὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ κόσμου ὅλοι θεωροῦνται. τῶν δὲ κολούρων κύκλων μέρη τινά ἐστιν ἀθεώρητα, τὰ ἐντὸς τοῦ ἀρκτικοῦ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα ἀπολαμβανόμενα. γράφονται δὲ οὗτοι οἱ κύκλοι διὰ τῶν τροπικῶν σημείων, καὶ εἰς μέρη δ΄ ἴσα διαιροῦσι τὸν διὰ μέσων τῶν ζῳδίων κύκλον.

Περὶ ζῳδιακοῦ κύκλου.

Λοξὸς δέ ἐστι κύκλος, ὁ τῶν ιβ΄ ζῳδίων. αὐτὸς δὲ ἐκ τριῶν κύκλων παραλλήλων συνέστηκεν. ὧν οἱ μὲν τὸ πλάτος ἀφορίζειν λέγονται τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου. ὁ δὲ διὰ μέσων τῶν ζῳδίων καλεῖται. οὗτος δὲ ἐφάπτεται δύο κύκλων ἴσων καὶ παραλλήλων. τοῦ μὲν θερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τὴν τοῦ καρκίνου πρώτην μοῖραν. τοῦ δὲ χειμερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τὴν τοῦ αἰγοκέρωτος πρώτην μοῖραν, καὶ κατὰ τὴν τοῦ ζυγοῦ πρώτην μοῖραν. τὸ δὲ πλάτος τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου ἐστὶν μοῖραι ιβ΄. λοξὸς δὲ κέκληται ὁ ζῳδιακὸς κύκλος, διὰ τὸ τέμνειν τοὺς παραλλήλους κύκλους.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0741
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Περὶ ὁρίζοντος.

Ὁρίζων δέ ἐστι κύκλος ὁ διορίζων ἡμῖν τό τε φανερὸν καὶ τὸ ἀφανὲς μέρος τοῦ κόσμου, καὶ διχοτομῶν τὴν ὅλην σφαῖραν τοῦ κόσμου. ὥστε ἡμισφαίριον μὲν ὑπὲρ γῆν ἀπολαμβάνεσθαι, ἡμισφαίριον δὲ ὑπὸ γῆν. εἰσὶ δὲ ὁρίζοντες δύο. εἷς μὲν ὁ αἰσθητός. ἕτερος δὲ ὁ λόγῳ θεωρητός. αἰσθητὸς μὲν οὖν ἐστιν ὁρίζων ὁ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ὄψεως περιγραφόμενος κατὰ τὸν ἀποτερματισμὸν τῆς ὁράσεως, ὡς οὐ μείζονα τὴν διάμετρον ἔχειν σταδίων δισχιλίων. ὁ δὲ λόγῳ θεωρητὸς ὁρίζων ἐστὶν ὁ μέχρι τῆς τῶν ἀπλανῶν ὁράσεως ἀστέρων σφαίρας διήκων καὶ διχοτομῶν τὸν ὅλον κόσμον. οὐ κατὰ πᾶσαν δὲ χώραν καὶ πόλιν ὁ αὐτός ἐστιν ὁρίζων, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὴν αἴσθησιν σχεδὸν ὑπὸ σταδίους τετρακοσίους ὁ αὐτὸς ὁρίζων διαμένει. ὥστε καὶ τὰ μεγέθη τῶν ἡμερῶν, καὶ τὸ κλίμα καὶ πάντα τὰ φαινόμενα, τὰ αὐτὰ διαμένει. πλειόνων δὲ σταδίων γινομένων κατὰ τὴν παραλλαγὴν τῆς οἰκήσεως, ἕτερος ὁρίζων γίνεται καὶ τὸ κλίμα διάφορον καὶ πάντα τὰ φαινόμενα μεταπίπτει. δεῖ μέντοι γε τὴν παραλλαγὴν τῆς οἰκήσεως τὴν ὑπὲρ τετρακοσίους σταδίους διαλαμβάνεσθαι, κατὰ τὴν πρὸς ἄρκτον μεσημβρίαν τε πάροδον. τοῖς μὲν γὰρ ὑπὸ τὸν αὐτὸν παράλληλον οἰκοῦσιν ἀπὸ μυρίων σταδίων ὑπάρχουσιν. ὁ μὲν ὁρίζων ἐστὶ διάφορος. τὸ δὲ κλίμα τὸ αὐτὸ καὶ πάντα τὰ φαινόμενα παραπλήσια. αἱ μέντοι ἀρχαὶ καὶ τελευταὶ αἱ τῶν ἡμερῶν οὐχ ἅμα πᾶσιν ἔσονται τοῖς ὑπὸ τὸν αὐτὸν παράλληλον οἰκοῦσι, κατὰ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀκρίβειαν, ἅμα τῷ στιγμιαίαν πρόοδον γίνεσθαι, καθ' ὃ ποιονοῦν μέρος τοῦ κόσμου μεταπίπτει καὶ ὁ ὁρίζων καὶ τὸ ἔγκλιμα καὶ πάντα τὰ φαινόμενα διάφορα. οὐ καταγράφεται δὲ ὁ ὁρίζων ἐν ταῖς σφαίραις δι' αἰτίαν τοιαύτην. οἱ μὲν λοιποὶ κύκλοι πάντες φερομένου τοῦ κύκλου ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ τὴν δύσιν συμπεριστρέφονται. καὶ αὐτοὶ ἅμα τῇ τοῦ κόσμου κινήσει. ὁ δὲ ὁρίζων ἐστὶ φύσει ἀκίνητος, τὴν αὐτὴν τάξιν διαφυλάττων διὰ παντός. εἰ δ' ἦν κατεγράφοντο οἱ ὁρίζοντες ἐν ταῖς σφαίραις, στρεφομένων αὐτῶν συνέβαινεν ἂν τὸν ὁρίζοντα κινεῖσθαι καὶ κατὰ κορυφήν ποτε γίνεσθαι. ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον καὶ ἀλλότριον τοῦ σφαιρικοῦ λόγου. ὑπὸ μέντοι γε τῆς σφαιρικῆς θήκης ἡ τοῦ ὁρίζοντος θέσις κατανοεῖται.

Περὶ τῶν μεσημβρινῶν κύκλων.

Μεσημβρινὸς δέ ἐστι κύκλος ὁ διὰ τῶν τοῦ κόσμου πόλων καὶ τοῦ κατὰ κορυφὴν σημείου γραφόμενος κύκλος. ἐφ' οὗ γινόμενος ὁ ἥλιος τὰ μέσα τῶν ἡμερῶν καὶ τὰ μέσα τῶν νυκτῶν ποιεῖται. καὶ οὗτος δέ ἐστιν ὁ κύκλος ἀκίνητος ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν διαφυλάσσων ἐν ὅλῃ τῇ τοῦ κόσμου περιστροφῇ. οὐ καταγράφεται δὲ οὗτος ὁ κύκλος ἐν ταῖς καταστηριζομέναις σφαίραις, διὰ τὸ καὶ ἀκίνητος εἶναι. καὶ μηδεμίαν ὑποδέχεσθαι μετάπτωσιν. ἀλλὰ πρὸς μὲν τὴν αἴσθησιν σχεδὸν ὑπὸ σταδίους τριακοσίους ὁ αὐτὸς μεσημβρινὸς διαμένει. πρὸς δὲ τὴν ἐν τῷ λόγῳ ἀκρίβειαν ἅμα τῷ τὴν ποσοῦν γίνεσθαι πάροδον. ἢ πρὸς ἀνατολήν, ἢ πρὸς δύσιν, ἕτερος γίνεται μεσημβρινός. κατὰ μὲν γὰρ πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν πάροδον, κἂν μεταξὺ μύριοι στάδιοι ὑπάρχουσιν, αὐτὸς μένει μεσημβρινός. κατὰ δὲ τὴν ἀπ' ἀνατολῆς πρὸς δύσιν πάροδον, διαφοραὶ μεσημβρινῶν.

περὶ

Περὶ γαλακτικοῦ κύκλου.

Λοξὸς δ' ἐστὶ κύκλος καὶ ὁ τοῦ γάλακτος. οὗτος μὲν οὖν μείζονι πλάτει λελόξωται τῷ τρο-
πικῷ κύκλῳ. συνέστηκε δὲ ἐκ βραχυμερείας νεφελοειδοῦς, καὶ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ μόνος
θεωρητός. οὐχ ὥρισται δὲ αὐτοῦ τὸ πλάτος, ἀλλὰ κατὰ μέν τινα μέρη πλατύτερός ἐστι.
κατὰ δέ τινα, στενότερος, δι' ἣν αἰτίαν ἐν ταῖς πλείσταις σφαίραις οὐ καταγράφεται
ὁ τοῦ γάλακτος κύκλος. ἔστι δὲ καὶ οὗτος, τῶν μεγίστων κύκλων. μέγιστοι γὰρ ἐν σφαί-
ραις λέγονται κύκλοι οἱ τὸ αὐτὸ κέντρον ἔχοντες τῇ σφαίρᾳ. εἰσὶ δὲ μέγιστοι κύκλοι ἑ-
πτά. ἰσημερινός. ζωδιακός, ἤτοι ὁ διὰ μέσων τῶν ζωδίων. ὁ διὰ τῶν πόλων. ὁ καθ' ἑκάστην οἴ-
κησιν ὁρίζων. ὁ μεσημβρινός. ὁ τοῦ γάλακτος.

Περὶ τῶν πέντε ζωνῶν.

Ἡ δὲ συμπάσης τῆς γῆς ἐπιφάνεια σφαιροειδὴς ὑπάρχουσα, διαιρεῖται εἰς ζώνας πέντε. ὧν δύο
μὲν αἱ περὶ τοὺς πόλους. πορρωτάτω τε δὲ κείμεναι τῆς τοῦ ἡλίου προσόδου κατεψυγμέναι
λέγονται. καὶ ἀοίκητοι διὰ τὸ ψύχος εἰσίν. ἀφορίζονται δὲ ὑπὸ τῶν ἀρκτικῶν πρὸς τοὺς πό-
λους. αἱ δὲ τούτων ἑξῆς. συμμέτρως δὲ κείμεναι πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου πάροδον εὔκρατοι
καλοῦνται. ἀφορίζονται δ' αὗται ὑπὸ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀρκτικῶν καὶ τροπικῶν κύ-
κλων μεταξὺ κείμεναι αὐτῶν. ἡ δὲ λοιπὴ μέση τῶν προειρημένων κειμένη δέ. ἐπ' αὐ-
τὴν τὴν τοῦ ἡλίου πάροδον διακεκαυμένη καλεῖται. διχοτομεῖται δ' αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐν
τῇ γῇ ἰσημερινοῦ κύκλου. ὃς κεῖται ὑπὸ τὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἰσημερινὸν κύκλον. τῶν δὲ
εὐκράτων δύο ζωνῶν ὑπὸ τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένῃ κατοικεῖσθαι συμβέβηκεν. ταύτης μὲν
τὸ μῆκος οὔσης ὡς ἔγγιστα περὶ δέκα μυριάδας σταδίων. ταύτης δὲ τὸ πλάτος ὡς ἔγγιστα τὸ ἥ-
μισυ.

Περὶ τῶν κατεστηριγμένων ζωδίων.

Τὰ κατεστηριγμένα ζώδια διαιρεῖται εἰς μέρη τρία. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ζωδιακοῦ
κύκλου κεῖται. ἃ δὲ λέγεται βόρεια. ἃ δὲ προσαγορεύεται νότια. τὰ μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ ζω-
διακοῦ κύκλου κείμενα, ἐστὶ τὰ ιβ ζώδια, ὧν τὰς ὀνομασίας προειρήκαμεν ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν
τοῖς ιβ ζωδίοις, τινὲς ἀστέρες διὰ τὰς ἐπ' αὐτοῖς γινομένας ἐπισημασίας, ἰδίας προσηγο-
ρίας ἠξιωμένοι εἰσίν. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ ταύρου, ἐπὶ τοῦ νώτου αὐτοῦ κείμενοι ἀστέρες τὸν
ἀριθμὸν ἕξ, καλοῦνται πλειάδες. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ βουκράνου τοῦ ταύρου κείμενοι ἀστέρες,
τὸν ἀριθμὸν καὶ αὐτοὶ ε. καλοῦνται ὑάδες. ὁ δὲ προηγούμενος τῶν ποδῶν τῶν διδύ-
μων ἀστὴρ προσαγορεύεται πρόπους. οἱ δὲ ἐν τῷ καρκίνῳ νεφελοειδεῖ συστροφῇ ἐοικότες
καλοῦνται φάτνη. οἱ δὲ πλησίον αὐτῆς δύο ἀστέρες κείμενοι, ὄνοι προσαγορεύονται. ὁ δὲ ἐν
τῇ καρδίᾳ τοῦ λέοντος κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ ὁμωνύμως τῷ τόπῳ, ἐφ' οὗ κεῖται, καρ-
δία λέοντος προσαγορεύεται. ὑπὸ δέ τινων βασιλίσκος καλεῖται. ὅτι δοκοῦσιν οἱ περὶ τὸν τόπον
τοῦτον γινόμενοι, βασιλικὸν ἔχειν τὸ γενέθλιον. ὁ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τῆς παρθένου
κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ στάχυς προσαγορεύεται. ὁ δὲ παρὰ τὴν δεξιὰν τῆς παρθένου πτέρυγα κείμε-
νος ἀστερίσκος προτρυγητὴς ὀνομάζεται. οἱ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ δεξιᾷ χειρὶ τοῦ ὑδροχόου
τέσσαρες ἀστέρες κάλπη καλοῦνται. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν οὐραίων μερῶν τῶν ἰχθύων κα-
τὰ τὸ ἑξῆς κείμενοι, ἀστέρες λίνοι προσαγορεύονται. εἰσὶ δὲ ἐν μὲν τῷ νοτίῳ λίνῳ ἀστέρες
θ. ἐν δὲ τῷ βορείῳ λίνῳ ε. ὁ δὲ ἐν ἄκρῳ τῷ λίνῳ κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ σύνδεσμος
προσαγορεύεται. βόρεια δέ ἐστιν ὅσα τοῦ τῶν ζωδίων κύκλου, πρὸς ἄρκτους κεῖται. ἔστι
δὲ τάδε. ἡ μεγάλη ἄρκτος. ἡ μικρά. δράκων ὁ διὰ τῶν ἄρκτων. ἀρκτοφύλαξ. στέφα

νος. οἰστός. ἀετός. δελφίς. προτομὴ ἵππου καθ᾽ Ἵππαρχον, ἵππος. κυφεύς. κασσιέπεια. ἀνδρομέδα. περσεύς. ἡνίοχος. δελτωτὸν. καὶ ὁ ὕστερον κατηστερισμένος ὑπὸ Καλλιμάχου βερενίκης πλόκαμος. πάλιν δὲ καὶ ἐν τούτοις ἀστέρες τινὲς, ἰδίας ἔχουσι προσηγορίας διὰ τὰς ὁλοσχερεστέρας ἐπ᾽ αὐτοῖς γινομένας ἐπισημασίας. ὁ μὲν γὰρ ἀνὰ μέσον τῶν σκελῶν τοῦ ἀρκτοφύλακος κείμενος ἐπίσημος ἀστὴρ ἀρκτοῦρος ὀνομάζεται. ὁ δὲ παρὰ τὴν λύραν κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ ὁμωνύμως ὅλῳ τῷ ζωδίῳ λύρα προσαγορεύεται. οἱ δὲ ἐν ἀριστερᾷ ἄκρᾳ χειρὶ τοῦ περσέως κείμενοι ἀστέρες γοργόνιον καλοῦνται. οἱ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ δεξιᾷ χειρὶ τοῦ περσέως κείμενοι ἀστερίσκοι πυκνοὶ καὶ μικροὶ εἰς τὴν ἅρπην κατηστερίζονται. ὁ δὲ ἐν τῷ εὐωνύμῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ, αἲξ προσαγορεύεται. οἱ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ αὐτῇ χειρὶ ἀστερίσκοι δύο, ἔριφοι καλοῦνται. νότια δέ ἐστιν ὅσα τοῦ τῶν ζωδίων κύκλου πρὸς μεσημβρίαν κεῖται. ἔστι δὲ τάδε. ὠρίων. προκύων. λαγωός. ἀργώ. ὕδρος. κρατήρ. κόραξ. κένταυρος. θηρίον ὃ κρατεῖ ὁ κένταυρος. θυρσολόγχης ὃν κρατεῖ ὁ κένταυρος. θυμιατήριον. νότιος ἰχθύς. κῆτος. ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ ὑδροχόου. ποταμὸς ὁ ἀπὸ τοῦ ὠρίωνος. νότιος στέφανος. ὑπό τινων δὲ οὐρανίσκος προσαγορευόμενος. κηρύκιον καθ᾽ Ἵππαρχον. πάλιν δὲ καὶ ἐν τούτοις τινὲς ἀστέρες ἰδίας ἔχουσι προσηγορίας. ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ προκύωνι ὢν λαμπρὸς ἀστὴρ, προκύων καλεῖται. ὁ δὲ ἐν τῷ στόματι τοῦ κυνὸς λαμπρὸς ἀστὴρ, ὃς δοκεῖ τὴν ἐπίτασιν τῶν καυμάτων ποιεῖν, ὁμωνύμως ὅλῳ τῷ ζωδίῳ κύων προσαγορεύεται. ὁ δὲ ἐν ἄκρῳ τῷ πηδαλίῳ τῆς ἀργοῦς κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ, κάνωβος ὀνομάζεται. οὗτος μὲν ἐν ῥόδῳ δυσθεώρητός ἐστιν, ἢ παντελῶς ἀφ᾽ ὑψηλῶν τόπων ὁρατός. ἐν ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐστὶ παντελῶς ἀφανής. σχεδὸν γὰρ τέταρτον μέρος ζωδίου ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος μετεωρισμένος φαίνεται.

Τέλος τῆς τοῦ πρόκλου σφαίρας.

*

*

*

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0744
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

PROCLI DIADOCHI SPHAERA, ASTRONOMIAM DISCERE INCIPIENTIBVS VTILISSIMA. THOMA LINACRO BRITANNO INTERPRETE, AD ARCTVRVM, CORNVBIAE, VALLIAEQVE ILLVSTRISSIMVM PRINCIPEM.

****

*****

***

*

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0745
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Aldus Manutius Ro. Alberto Pio Carporum principi. S. P. D.

Et si scio a plerisq; me tarditatis crimine accusari Alberte, præsidiũ meũ, ꝙ plurimũ differre uidear, q̃ toties pollicitus sũ studiosis dare, tñ has literatoꝝ q̃relas æquo aïo ferendas ducimus, tũ q̃a possum uel grauiora ꝑferre, dũ prosum, tum ẽt, ꝙ sum ipẽ mihi optimus testis, me semp hr̃e comites (ut oportere aiunt) Delphinũ & Ancorã. Nam & dedimus multa cunctando, & damus assidue. Cũ igr̃ superioribus diebus curassem ïprĩméda Arati Phænomena cum Theonis enarratione, uisum est illis adiungere Procli Sphærã, & eo magis, ꝙ eã Thomas Linacrus Britannus docte, & elegãter latinã nup fecerit, admeq; nostris excudendã formis miserit. Est. n. opusculũ iis, qui in Astronomiã induci, atq; imbui cupiunt, utilissimum. Quod cũ ipse Linacrus nr̃, acri uir iudicio ꝑcéseret, Arcturo Principi suo, hoc a se tralatum opusculum nuncupauit. ꝙ adolescẽs ille bonaꝝ literaꝝ studiosus astrologiæ operam daret. Quam obrem & nos id ipm̃ opusculum nr̃a cura ïpressum, ad te legẽdũ mittimus, ꝙ iã peripateticus mathematicis disciplinis nauare opam cœpis. Quod eo ẽt libentius leges, ꝙ sit a Thoma Linacro summa tibi familiaritate coniũcto interpretatum. Qui utinã & Simpliciũ in Aristotelis physica, & in eiusdẽ meteora Alexandrũ, quos nunc sũma cura latinos facit, ad me dedisset, ut & illos una cũ Proclo ad te mitterem. Quãq; (ut spero) eosq; & alios in phïa, medicinaq; perutiles libros aliqñ dabit, ut ex eadẽ Britannia, uñ olim barbaræ, & indoctæ lr̃æ ad nos ꝑfectæ, Italiã occuparũt, & adhuc arces tenẽt, latine & docte loquentes bonas artis accipiamus, ac britannis adiutoribus fugata barbarie, arces nostras recipiamus, ut eadẽ hasta sanet̃, a qua illatũ est uulnus. Hoꝝ ego latinitatẽ & eloquẽtiã admiratus, Gulielmi Grocini uiri græce ẽt, nedũ latïe pitissimi, atq; undecunq; doctissimi, quã ad me doctã q̃dẽ & elegantẽ dedit epistolã subiũgere placuit, ut pudeat phõs nr̃os barbare & inepte scribere, æmulatiq; britãnos, non dico Grandæui, γρέιτιον γὰρ φιλιππικὸς ἀμελεῖ σκυπάλω, sed cæteri oẽs latine & docte philosophentur, Sed ꝙ in ea me plurimũ laudat, facit amice. Vene. pridie Idus Octob. M.ID.

Gulielmus Grocinus Britannus Aldo Manutio Romano .S. P. D.

Rediit in Britanniã nup amicus meus summus, idemque tuus Alde humanissime Thomas Linacrus, Saluus (est deo gratia) & incolumis. Is cum tua singularia in se merita abunde mihi exposuisset, facile perfecit, ut te uel hoc solo nomïe mirifice diligerem, Perïde gratũ existimans quicquid in eũ contuleris officii, ac si ï me ipsum cõtulisses. Debent

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0746
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Debent enim ẽsse τὰ τοῦ φιλωνικονία. Quanq̃ (Neq; enim dissimulare fas
est) non nihil iam in meipsum profiteor eẽ a te & priuatĩ & publice col
latum. Adeo me tibi iã triplici nomine, uel amici, uel meo, uel (qđ oĩa
complectitur) publico, debere p̃mefero. Atq; , ut de publico in omnes
beneficio pauca commemorem, id mihi uidetur eiusmodi, ut haud sciã
quid potissimum mirer, aut laudẽ. Ingenium, an iudicium. Fiduciã,
an industriam. fœlicitatem, an benignitatem. Nõ.n. potuisses neq; sine
summo ingenio mirũ illud artificium ad imprimendas p̃sertim græcas
literas excogitatũ assequi. Neq; sine acerrimo iudicio in deligendis au-
thoribus, quorũ impressa uolebas opa, idq; contra Ciceronis censuram,
Aristotelẽ Platoni an̄ponere. (In quo etiã ego tuæ nimirũ accedo s̃niæ,
ut qui inter summos phõs Aristotelem & Platonẽ tantum ĩteresse arbi
trer, quãtum (pace omnium dixerim) inter πολυμαθῆ καὶ πολυμυθῆ.) Neque
sine incredibili fiducia rem tantam p̃sertim in maximis difficultatibus
temporum aggredi. Neq; sine mira diligentia, inchoatam ĩter tot impe
dimẽta p̃sequi. Deniq; quid uideri potest, aut fœlicius q̃ posse, aut beni
gnius q̃ uelle literatissimos quosq; tuo demereri obsequio? Quocirca
cum tuum istud tam late pateat munus amplissimum, ut orbem ter-
rarum propemodum obstrixeris memoria beneficii sempiterna, Cũq;
p̃terea huc accesserit tuum in nos, nos inq̃ diuisos toto orbe Britannos,
priuatum munus, idẽq; cum ipso publico munere cõiunctissimum, fa
tear necesse est nos (si modo grati esse uolumus) non solum cum cæteris
omnibus, sed etiam plus q̃ cæteros omnes tibi debere. Et q̃q̃ maior ẽ ma
gnitudo beneficii tui, q̃ ut parem tibi pro eo gratiam referre possimus,
nos tamẽ nunq̃ pudebit accepti, magis q̃ te pœnitebit collati. quod ne
fiat summopere curabimus. Noster item Linacrus nuntiauit mihi te rẽ
multo magis admirãdam moliri, iãq; statutum habere, ut libros sacros
ueteris quidem testamenti trifariam, latine, græce & hebraice, Noui au
tem bifariam græce & latine imprimas, Opus plane arduum & christia
no uiro dignissimum. In quo, si modo perficere licebit, non modo cæ-
teros omnes, qui unquam in hoc genere floruerunt, sed etiam te ipsum
longo interuallo superabis. Age igitur mi Alde auspicare tãdem opus,
quod cogitas, & quod iandiu parturis, aliquando parias. Non enim ad
duci possum, ut credam, posse opus tam diuinum secũdis carere succes
sibus. Nam quod ad nos attinet, nihil plane p̃termittemus, quod huic
rei futurum adiumento uidebitur. De iis, quæ tibi a nobis priuatim de
bentur, noli laborare. Curauimus, ut propediem satis tibi fiat. Vale.
Ex Vrbe Londino. vi. Calen. Septẽbr.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0747
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

Ad Illustrissimum Arcturum Cornubiæ Valliæq; Principem, Thomæ Linacri Britanni in Procli Diadochi Sphæram præfatio

C Vm statuissẽ Arcture Prĩceps Illustrissime, & totius æui tui decus, pro mea ĩcredibili erga te pietate, sũmaq; obseruantia, mearum lucubrationum monumentum aliqđ, tibi nũcupare, succurrebat ĩ primis Procli Sphæra, dignum ni fallor opus, cui tu p̃sertim aliquam partem studio℞ tuo℞ impertias. Quippe qui secundus ex oĩ maio℞ numero extitisti, qui gentili syderis noĩe uocarere. huc accedit quod nõ pa℞ adiumenti præstabit, uel ad poetarum lectionem (cui te ĩcũbere miro iã successu cœpisse ĩtelligo) uel ad celebrium loco℞ situs, naturæq; cognitionem. quæ reliquam quoq; ætatem, post publicas sollicitudines iucũdissima uoluptate, recreet atq; reficiat. Neq; enim ea cognitio alia rõne, parabilis ẽ præsertim tibi, cui per occupatiões regni, peragrare orbem minime licebit, q̃ ex iis libris, qui prorsus intelligi sine sphæræ notitia nõ possunt. Id quod firmissimis rõnibus addicerem, nisi uererer ne nimium longa præfatio, operis compendio parum quadraret. Feci itaq; tibi e græco latinum Proclum de sphæra differentem. nõ quod antea latine de ea proditum etiam ab homine nostrate non sit, Sed qđ multo certe melius a Proclo. ut taceam, si quid in nostrate requirimus, quod etiam per alium e nostris quoquo mõ sarciri, nõ fuerit fortassis alienum. Hanc ĩclyte Princeps tua occasione legẽt studiosi. leges & tu cum tibi commodum uidebitur maxima indidem (nisi nimium operis amore labor) cũ spe fructus. Simul illud ĩterim admonitus, si qđ ex ea lingua desideras, in qua omnis humanitatis monumenta sunt cõdita, quod uel tuo℞ publicis studiis, uel tuis, q̃ magis ẽt publica sũt, cõducere putaris, non deesse ex Britannis tuis, qui tibi non nihil fortassis ĩ ea re gratificari possint. Vtinam tam possint q̃ uelint. Sed nunc Proclũ ipsum, si libet loquẽtem audies, perinde tamen, ac si in græcia esset. Ad cuius certe horizonta sphæram pinxit. Quod ita statim in ingressu operis significasse, non fuerit fortassis ab re.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0748
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

PROCLI DIADOCHI SPHAERA THOMA LINACRO BRITANNO INTERPRETE

De axi & polis.

Xis mundi uocatur demetiens ipsius, circa quã uoluitur. Axis extrema poli mundi seu uertices sunt nominati. ho-
a rũ alter septentrionalis, alter austrinus dicitur. Septẽtrionalis qui semp̃ ĩ nostra habitatiõe apparet. Austrinus cõtra, q semp̃, ut ad nostrum horizonta, condit᷑. Sũt tñ in terra loca q̃dam, in quibus polus, qui semp̃ nobis conspicuus est, iis qui ibi degunt haud quaq̃ cernitur. Qui uero nobis p̃petuo occultus est, iisdem cõspicuus euadit. Rursus quoq; locum quẽpiam in terris inuenias, ubi ambo poli æquabilem in horizonte situm habent.

De circulis Sphæræ.

Irculorũ sphæræ, alii paralleli siue æquidistãtes sunt, alii obliq̃.
c alii per polos ducti. æquidistantes sunt, quibus iidem cum mũdo poli sunt. Sunt autem ii numero quinq;. Septẽtrionalis. Solsticialis. Aequator. Brumalis. Antarcticus. Septentrionalis igitur circulus is est, qui omnium, quos perpetuo cernimus, plane maximus ẽ, q.q; horizonta solo puncto contingit, totus supra terram interceptus. In hoc quæcũq; clauduntur astra, nec ortum nec occasum norunt. sed circa polum uerti tota nocte cernuntur. porro is circulus in nostro tractu, a priore maioris ursæ pede describitur. Solsticialis autem circulus is est, qui omnium, qui a sole describunt᷑ maxime septẽtrionalis habetur. In quẽ cum se sol recepit, æstiuam reciprocationem peragit. Lõgissimusq; totius anni dies, breuissimaq; nox exit. Post hãc autem reciprocationem nequaq̃ ultra septentriones uersus solem progredi, quin potius ad diuersa mũdi regredi, cernas. Vnde & tropico græce nomen. æquator circulus is est, qui maximus æquidistantium circulorũ statuitur. Ita nimirũ ab horizonte dissectus, ut alter eius semicirculus supra terram, alter sub terra cõdat᷑. In hoc sol duplex æquinoctium uernum, autũnaleq; facit. Brumalis circulus is ẽ, qui oĩum circulorũ, qui a sole mũdi circũactu describuntur, maxime ad austrum pertinet. In quo sol brumalem reciprocationẽ facit. maximaq; totius ãni nox, minimusq; dies effici᷑. Post hãc metã nequaq̃ ultra progreditur sol, sed ad alteras mũdi partes reuerti᷑. Vñ tropicus hic quoq;, quasi uersilis appellatur. Antarcticus uero circulus æq̃lis & æq̃distãs septẽtriõali circulo ẽ, & horizõta uno pũcto cõtigẽs, totus p̃terea sub terris mersus, ĩ quo sita astra sp̃ nobis occulta manẽt. Maxĩus ãt ex qnq; memoratis circulis ẽ æq̃tor. deĩde tropici. Mĩmi

uero (quod ad nostram habitationem dixerim) arctici. Porro hos circulos citra omnem latitudinem intelligi conuenit ratione cognobiles ex astrorum situ, & eodem dioptre obtutu, & nostro intellectu deliniatos. Sensu enim unus lacteus discerni in cœlo potest. Reliqui oẽs ratione.

Cur quinq; dũtaxat æquidistantes in sphæra.

q Vinq; uero dũtaxat aequidistãtes circuli describi in sphæra solent. quod tamen non eo ualet, quasi ii soli in mundo æquidistantes sint, quippe, cum sol quotidie æquidistanté æquatori circulum (quod sensu animaduerti licet) mũdi rotatu peragat. Quo fit, ut bis centum nonaginda duos æquidistantes circulos ĩtra tropicos describat. totidem enim dies intra reciprocationes numerant᷑, quin & stellæ ipsæ uniuersæ in æquidistantibus circulis quotidie feruntur. non tamen hi omnes in sphæram adhibentur. Quod tametsi multis aliis rebus in astrologia conducant (siqdem fieri nequit, ut uel astra ꝓbe ĩ sphæra locentur sine omnibus æqdistãtibus circulis, uel examussim dierum noctiũq; magnitudines sine iisdem ĩueniantur.) tñ quod ad prima astrologiæ rudimenta non adeo utiles existimati sunt, paꝝ uisum est eos in sphæram adscribi. Quinq; uero æquidistantes circuli ob certa compendia, quæ astrologiæ tyronibus afferunt, optimo iure in sphæram sunt adhibiti. Septentrionalis enĩ astra, quæ nobis perpetuo cernũtur, definit. solstitialis tropicus, solis reciprocationẽ continet. finisq; est eiusdem ad boream transitus. Aequator circulus æquinoctia cõplectitur. Brumalis tropicus solis ad austrum progressi meta est. & brumalem eius reciprocationẽ in se habet. Antarcticus circulus astra quæ nostrum cõspectum fugiunt determinãt. Itaq; cũ iis, q̄ primis astrologiæ rudimentis imbuendi sũt, certa emolumenta suggerant, merito ĩ sphæram cõiectos, q̄s dubitet?

De occultatione & emersu æqdistantium.

u Eꝝ ex memoratis quinq; æquidistantibus circulis, Arcticus sane supra terram totus existit. Solsticialis aũt tropicus biptito ab horizonte scĩditur. maiore eius parte supra terrã cõspicua. minore subter occulta. Neq; tñ ĩ oĩ tractu, urbeue similiter circulus hic ab horizonte secat᷑, Sed pro climatum uarietate, uariam sectionum exupantiam sortitur, iis quoq;, qui propius septẽtriones agũt, ĩæquabilius ab horizonte scinditur. Nec finis, donec eo loci uẽtum sit, ubi totus supra terrã emineat. Qui uero ad austrum magis uergunt, iis profecto per æquabiliores partes ab horizõte diuiditur. donec ad plagam quandam uentum sit, nobis certe australem, in qua tropicus ab horizonte per æq̄s partis secatur. At in nostra habitatione, ita solstitialis ab horizonte scĩdit᷑, ut uniuerso circulo ꝑ octo ptis dissecto, q̄nq; supra terrã appareant, tres sub terra lateant. Sane ad hoc clima direxisse stilum Aratus uidetur, cũ phænomena

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0750
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

phaenomena cõscriberet. In quibus cum de solstitiali tropico disserit, ita ait.

του μὲν ὅσον τε μάλιστα δὶ ὀκτὼ μετρηθέντος
πέντε μὲν ἐν διαστρέφονται καθ' ὑπέρτερα γαίης.
τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ θέρεος δέ οἱ ἐν τροπαί εἰσι.

Quos uersus nos ita uertimus.

Huius in octonis dissecti partibus alta
Terrarum inuisunt quinq; tres ima frequentant.
Alterni & phœbi reditus celebrantur eodem.

Quãq̃ ne dissimulandum censuerim eosdem antea a Germánico Cæsare in Arato suo latinos in hunc modum factos.

Hunc octo in partis siquis diuiserit orbem,
Quinq; super terras semper fulgere notabit,
At tres sub terris, breuibusq; latere sub umbris.
Hoc Cancrum tetigit cum Titan orbe, timete
Aestatem rapidam, & soluentes corpora morbos.

Quos eo libẽtius Arcture decus commemoraui, ut ĩtelligas maximos principes, quorum gloriam te non solum æquaturum, sed etiam superaturum auguror, huiuscemodi studiis fuisse delectatos. Ex hac diuisione sequit̃ maximum diem horarum æquinoctialium quindecim esse, noctem uero nouem. In Rhodio autem horizonte ita tropicus ab horizonte dirimitur, ut cum circulus uniuersus ĩ octo & quadraginta partis secetur, undetriginta sectiones supra horizontem appareant, undeuiginti sub terra lateant. Ex qua diuisione fit, ut apud Rhodios longissimus dies horas æquinoctiales quatuordecim habeat, nox nouem. additis hinc inde semissibus unius horæ singulis. Aequator uero circulus per uniuersum terrarum orbem ita ab horizonte diuiditur, ut semicirculus eius supra terram extet, semicirculus sub terra liquatur. Quo fit, ut ĩ hoc circulo æqnoctia fiant. Brumalis autem tropicus ea ratione ab horizonte intersectus est, ut minor e sectionibus supra terram habeatur, maior sub terra. Inæquabilitas uero sectionũ eandem ĩ omnibus climatibus uarietatẽ habet, quã etiã in solstitiali tropico diximus. semp enim respondentes ex aduerso tropicorum sectiones æq̃les inter se sunt. Eoq; fit ut maximus dies maximæ nocti æqualis euadat. Antarcticus autem circulus totus sub horizonte latet.

De magnitudine æquidistantium.

sEd ex quinq; iam memoratis circulis, quorũdam magnitudines per uniuersum terrarum orbem eædem sibi constant. Nõnullorum pro climatibus mutantur. Aliisq; maiores, aliis minores circuli euadũt. Tropici.n.& æquator pares p totũ orbẽ magnitudi-

nes seruant. Arctici magnitudine euariāt. cū alibi maiores, alibi minores cernantur. Quippe iis qui septentriones uersus degūt, maiores septentrionales fiunt. cum polo magis in altum sublato arcticum circulū, qui horizonta contingit, necesse sit assidue maiorē fieri. Hiis uero qui magis ēt ad septentriones uergunt, interdū solstitialis tropicus in arcticum plane abit. Fitq; ut duo circuli septentrionalis, tropicusq; coeant, pro unoq; habeantur. Adeo cum magis ēt ad septeutriones acceditur, maiores solstitiali tropico septentrionales reddūt. Nec finis, donec eo uentum sit, ubi qm̄ polus supra uerticem conspicit, septētrionalis in horizontis locū cædit, eiq; in mundi rotatu coniungitur æquatoris plane magnitudīe. fitq; ut tres circuli septentrionalis. æquator. & horizon eundum situm positūq; optineant. Rursus aūt iis, qui ad austrū habitant, poli humiliores fiunt. septentrionales uero circuli minores. finis aūt decrementi est locus ad austrum nobis situs sub æquatore, in quo poli sub horizonte habentur. Septentrionales āt circuli prorsus euanuere. Ita ex quīq; æquidistātibus tres deniq; superant. nēpe cum æquatore, tropici duo.

De numero æquidistantium.

n Eq; enim ob ea quæ dicta sunt quīq; perpetuos æquidistantes existimandum, Sed pro nostra habitatione numerum eorum existere. quippe quibusdam in horizontibus tris dūtaxat æquidistantes inuenias. Sunt sane & supra terram habitatiōes, quarum prima est, in qua solstitialis circulus horizonta contīgit, & pro arctico plane habetur. Secunda, quā sub polo appellāt. Tertiā, de qua pauloante retulimus, quā sub æquatore nominant.

De ordine æquidistantium.

q Vo circa nec ordo quīq; æq̄distantiū circulorū idē apud oēs ē. sed in nostro tractu primum sane septentrionalem dixeris. Secūdum solstitialem. Tertiū æquatorē. Quartū brumalē. Quītum antarcticū. At iis, qui propius, quā nos septentriones incolunt, primus interdum solstitialis tropicus numeratur. Secūdus septentrionalis. Tertius æquator. Quartus antarcticus. Quintus brumalis circulus. Cū nanq; septentrionalis solstitiali capacior euadit, necesse est memoratū ordinem seruari.

De potestate æquidistantium.

i Am uero nec ptātes eorūdē æquidistantium eædē. Nā qui nobis solstitialis circulus habetur, Antipodibus certe brumalis efficitur, cōtra qui illis solstitialis ē, nobis brumalis redditur. Sed q sub æquatore degūt, iis uniuersi tres circuli uiribus plane solstitiales sūt, utpote sub ipsam solis orbitam incolentibus. Quāquā si ad se inuicem cōferantur, qui nobis pro æquatore statuitur, solstitialis uicem optinet. Ambo uero tropici pro brumalibus censentur, Nāq; is demum natura solstitialis

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0752
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

solstitialis circulus,perpetuaq; rõne in toto terrarũ orbe dici potest,q̃ p̃ximé habitationem habetur. Quo fit ,ut iis,qui sub æquatore agũt ,æq̃tor ipse pro solstitiali statuať.utpote in quo sol supra uerticem agitur. pro æquatoribus aũt oẽs æquidistantes circuli, uelut p̃ æquas partis ab horizonte dissecti.

De interuallo æquidistantium.

S Ed nec ĩterualla circulorũ in toto orbe a se ĩuicẽ stata sunt. Verũ pro sphærarũ descriptione ad hunc modũ dispensari solẽt. Diuiso ĩ sexagĩta partis meridiano quouis circulo, septentrioãlis circulus a polo sexagesimarũ partiũ sex interuallo describiť. Idem in alterã partẽ a solstitiali circulo sexagesimarũ partiũ quinq; ĩteruallo notať. Aequator ab utroq; tropicorũ sexagesimis quaternis distat. Brumalis circulus ab antarctico sexagesimis q̃nq;. Antarcticus a polo sexagesimis sex. Neq; tamen ĩ oĩ plaga urbeue eãdẽ ĩtercapedinẽ inter se seruãt. Sed tropici ab æq̃tore parem in oĩ inclinatione distãtiã uendĩcant. Iidem aũt ab arcticis non parẽ p̃ oẽs horizõtas, sed alibi minorẽ, alibi maiorẽ. Ita demũ & arctici a polis non parẽ in quauis inclinatione distantiã seruant, sed alibi maiorẽ alibi minorẽ hñt. Sphæræ tamen omnes ad græciæ horizonta describuntur.

De coluris.

S Vnt & p̃ polos ducti circuli quos nonnulli coluros uocant. Iis accidit, ut ĩ ambitus suos, mũdi polos recipiant. Coluri autem dicti sunt, quod partis aliquas in se minime cõspectas habent. Reliqui enim circuli in mundi circũactu integri cernũť. Sed colurorũ partes quæpiã, quæ uidelicet, ab antarctico sub horizonte latẽt, cerni nõ possunt. signãtur autẽ ii circuli per tropica puncta. diuidũtq; per duas æquas partis circulũ, qui per media signiferi duciť.

De signifero.

O Bliquus circulus is est, q̃ duodecim signa cõtinet ex tribus æq̃distantibus circulis constans. Quorũ duo latitudinẽ signiferi determinãt, unus p̃ media signa ductus uocať. hic adeo duos pares & æq̃distãtes circulos attingit, solstitialem in prima Cancri parte, brumalem in Capricorni principio. latitudo signiferi continet partes duodecim. Dictus est autem hic circulus obliquus, quod æquidistãtes ad inæquales angulos intersecet.

De horizonte.

H Orizõ uero circulus est, qui conspectã mũdi partẽ ab ĩcõspectã dirimit. Itaq; ĩ duas p̃tis uniuersã sphærã secat, ut alterũ hemisphæriũ supra terrã, alterũ sub terra relinquat. Est uero horizõ duplex

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0753
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

alter q̄ sensu usurpatur, alter qui sola rõne percipitur. Ergo sensilis horizon est, q a nostro uisu ĩ termino uisionis circũscribitur. Hic adeo non amplius duum milium stadiorum dimetientem habet. Qui autem rõne percipitur, ad fixarum stellarum sphæram pertinet, mundũq; totũ in duo secat. Nec uero per omnem tractum urbemue, idẽ horizon est. Sed sensu idem quadrigentis fere stadiis manet. Quo fit, ut dierꝝ longitudo, & clima, & apparentiae omnes eædem sibi cõstent. Aucto uero stadiorum numero, pro habitationis diuersitate, Horizon, Clima. omnes deniq; apparentiae, mutantur. Conuenit tamen, ut habitationis ultra q̄drigenta stadia mutationem ad austrum boreamue accipiamus. Siquidem. qui eundem aequidistantem incolunt, ĩ quãlibet magno stadiorꝝ numero, horizonta quidem diuersum habent, clima uero idem, & apparentias omnes similes. Dierum tamen exitus initiaq; haud quaq̄ iis q eundem aequidistãtem habitant, eodem temporis momento eueniẽt. Verꝝ si exactae rationis examini stare uelimus, pro quolibet puncto, ĩ quauis orbis parte mutati situs Horizon, Clima & apparentiae oẽs euariant. Horizõ uero ea rõne in sphaerarum descriptionem nõ adhibetᷣ, q̄ꝺ reliqui circuli oẽs ab ortu ad occasum circũacto mundo una rapiũtur. Horizon suapte natura quietem amat, eodem semper seruato situ. Si itaq; Horizon in sphaeras adderetur, circũactis iis etiam eum moueri, & nonnũq̄ supra uerticem esse, accideret. Id quod certe tum captum omnem superat, tũ a sphæræ rõne abhorret. Verꝝ non incommode situs eius ab alueo in quo sphæra reuoluitur, intelligi solet.

De meridianis circulis.

m Eridianus circulus est, qui per mundi polos & punctum quod nobis supra uerticem ęminet, ducitur. In quem cum sol incidit, medios dies. mediasq; noctes efficit. Hic etiam circulus, immotus in mundo est. Vno eodemq; in tota mundi uertigine seruato po situ. Nec in sphæris, qui astris insigniuntur adscribitur. quod & immotus sit, & nullam mutationem recipiat. sed (quod sensu usurpari possit) trecentis fere stadiis idem meridianus manet. Rationis tamen scrupulosiore indagine ad quẽuis gressum, qui ortum uersus occasum ue dirigitur, nouus meridianus notatur. Ad austrum enim boreãue quantũuis progrediare, etiam si decem milium stadiorum interuallum intersit, idẽ meridianus seruatᷣ. cũ ab ortu ad occasum itur, mutatᷣ.

De lacteo circulo.

o Bliquus etiam est & lacteus circulus, hic itaq; supra tropicos obliquatus cernitur. Constat autem ex-

tenui nebulosa substantia. Vnus certe cælestium circulorum conspicu us. nec certa latitudine definitus, sed aliqua sui parte latiore, aliqua angu stiore. Quo minus equidem in plerasq; sphæras adscribi solet. Est autem unus e nũero maxio᷑ circulo᷑. quippe cũ maximi circuli in sphæris dicantur, q̄bus idem centrum cũ sphæra est. Sũt porro maximi circuli septẽ. Aequator. Signifer. Qui ꝑ media signa ducitur. Qui ꝑ polos du cit᷑. Cuiusq; habitationis Horizon. Meridianus. Lacteus.

De quinq; zonis.

t Otius terræ superficies sphærica ẽ. & diuiditur in zonas quiq;. Ex quibus duæ sunt, quæ circa polos describunt᷑, Frigidæ di ctæ q̄d maxime absunt a solis orbita. Eædem ob frigoris iniu riam parum habitatæ. Determinantur autem polos uersus, arcticis circu lis. Quæ uero post has deinceps habentur, q̄d mediocriter ad prætereun tem solem sunt sitæ, tempatæ appellantur. Habentq; ĩ cœlo limites arcti cos, tropicosq; circulos, quibus interiacent. Reliqua, quæ inter memo ratas quatuor mediũ locum tenet, quod sub ipõ solis transitu iacet, torri da nuncupatur, A terrestri æquatore in duas partis diuisa. Is porro sub mundi æquatore porrigitur. sed ex tempatĩs altera a nostri orbis homi nibus incolitur. ipsa longa prope centum milibus stadiorum, lata fere dimidio.

De signis cælestibus.

ſ Igna stellis insignita diuiduntur in partis tris. Quædam enim ĩ signifero locata sunt, quædam septentrionalia uocantur, quæ dam austrina. Quæ itaq; in signifero sita sunt, duodecim anima lia sunt, quorum nomenclaturas alibi diximus. In iis duodecim stel læ quædam sunt, quæ ob quasdam quas referunt notas, ꝓprias appella tiones meruerũt. Siquidem sex nũero, quæ in tauri dorso uisuntur, Ple iades nominantur. Quĩq; uero, quæ in capite tauri cernuntur, Hyades dicuntur. stella uero, q̄ pedes geminorum præcedit, Propus quasi præ pes uocatur. quæ uero in Cancro nubeculam referunt, Præsepe uocãt. At duæ quæ iuxta præsepe collocatæ sũt, Aselli dicuntur. prænitẽs aũt sydus, q̄d ĩ corde leonis notat᷑, gẽtili cũ loco noĩe leonis cor dr̃. a nõnul lis regia stella, quod q̄ sub ea nascũt᷑, regiam natiuitatem sint nacti. Sed quæ in uirginis summa, sinistra manu hæret, fulgida sane stella, spicam nominant. Stellula uero, quæ iuxta uirginis dextrã alam figitur, Protri getes dr̃. At quatuor stellæ, q̄ in summa aquarii dextra uisunt᷑, Vrnæ no mẽ hñt. Quæ uero a pisciũ caudæ partibus sitæ deinceps sũt, græce lini, latĩe lineæ, uel, ut quibusdam placet, lineolæ nũcupant᷑. Sũt itaq; in au strina linea stellæ nouẽ. in septẽtrionali quĩq;. Sed ꝑfulgens sydus, q̄d ĩ

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0755
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

summa linea conspicit̃,græce, syndesmos, latine nodus nũcupat̃. Septẽ trionalia sunt, quæcũq; ad septentrionẽ signiferi situm habent. Sũt aũt hæc, ursa maior. ursa minor. draco, q̃ iter ursas locat̃. Arctophylax. Corona. Engonasin. Serpentarius. Serpens. Lyra. Auis. Sagitta. Aquila. Delphinus. protome hippi. hoc est prior equiportio. Iuxta hipparchum equus. Cepheus. Casiepeia. Andromeda. Perseus. Auriga. Deltoton. Et qui postea a Callimacho in astra relatus est, Berenices crinis. In iis rursus stellæ q̃dam, ob notas quasdam integras, quas in se continent ꝓprias appellationes sunt sortitæ. Nã insigne sydus, qđ supra media arctophylacis crura iacet, Arcturus appellat̃. Clara aũt stella, q̃ iuxta lyrã posita est, totius signi noĩe lyra dr̃. Quæ uero ĩ Persei sũma sinistra spectãtur, gorgoneæ nomẽ habent, sed q̃ in sũma eius dextra notant̃, Stellulæ certe crebræ, paruæq; falcem cõficiunt. At illustre sydus, qđ in aurigæ sinistro humero cernimus, capram nominamus. Duas uero exiguas stellas q̃ in summa eiusdem aurigæ manu figuntur, hedos dicimus. Austria signa sunt, quæcũq; ad meridionalem signiferi partem sunt posita. Eoꝝ nomina hæc sunt. Oriõ. Procyon. Lepus. Argo. Hydra. Cratera. Coruus. Centaurus. Fera, quã centaurus tenet. Thyrsqlochus, quẽ cẽtaurus p̃fert. Thuribulũ. Austrinus piscis. Cetus. aqua, quæ ab aquario fundit̃. Flumẽ qđ ab Oriõe defluit. Australis corona, quã nõnulli uraniscũ uocauere. ac si a cœlo diminutiuũ declines, & iuxta hipparchũ caduceus. In iis quoq; stellæ quædam propria sibi nomina uendicauere. Quippe lucida stella, quæ in procyone cernitur, procyon appellat̃. quæ uero in ore canis conspicuo splendor̃ aspicitur, quodq; æstus ĩcrementa secũ afferre putatur, canis eodem quo totum signum nomine censetur. At sydus qđ in summo argus gubernaculo fulget, canobus nominatur. hic in Rhodo ægre conspicitur, aut certe ab editis locis. In Alexandria uero ꝓrsus non cernitur. Vtpote uix quarta signi portione, supra horizõtem extante.

FINIS.

a

IVLII FIRMICI
mordiis con
lum ruperit
per illum
dæ noctis

b

colore sor
nis fœlici
stellarum domici
signorum decani
♋.domina

c

.S.climata
perhibeant
secundus
possideant
sagittarii

d

ne.♂. radiis
tas nec
uideamus itaq;
dam moderatione
res ac desti

e

interemptus
autem propter
thanatos facit
in quinto loco
dem eorum

f

turæ locum
tores absconsos
in.iii.ab ho
lorum faciet
aut coriorum

g

Iulii firmici
coniungit
secundo siue
na præsidia
lunæ defluxio

h

ad cursum suum
liter tuncq;
omnia quæ
principalia
si uero in
signatum

aa

Iuili firmici
iusdam gloriæ
tus ac beneuo-
erunt etiam
nabit ut

bb

nunquam capi
stantia dissi
In.♓.♄.
mis gloriis
illis commit

cc

spera.♃:
institutionem
ctabiles
tent erunt
familiaritate

dd

dissensionibus
putabit
uirorum
ueneri si
mortes ista

ee

♄.&.♂.
ne respexerit
litate perscribat
pindari &
gloriosa &

ff

colligere
trogradus
concordialibus
necessitatis
soli ex

gg

ros loco
tutus seruos
facient &
eos quacunq;
stitutum aut

hh

loco synodus
Iulii firmici
ex singulis
VIDENTIA
cantur

ii

tunc natus
natorem seu
semper filii
decimaquinta

kk

qui nudato
Quinta pars
in ore canis
fortunia

A

MARCI MANILII
Tempora
Conuenit,
Quæ cum
Qua duce

B

Tydidemq;
Quadratam
Restabant
Omnia
Notitiamq;

C
Corpora
Quam quæ
Hinc uerbis
Vtrunq; ad
Sedibus ex
D
Vicino tri
Respondent
Lætius in
Extenditq;
Totq; super
E
Centauri
Tanta erit
Et genitrix
Dispositum
Proximaq;
amissas quæ
F
Nec te præ
Gaudebunt
Bis sex in
G
ARATI
Hic est stel-
cere. Nam
uertices
sis heracleas
H
porro taurum
cepheus in
a Perseo autem
aries ut
nondum stella
I
quoq; eorum
uulpem in
dolorem
collocatus est

piscis magnus
K
Equinoctium
his nunc di
Vertices ex
Hæ tenues
Suspensos
L
ARATI
O permulta
Vertitur
Asperaque
Culta se
M
Et designandis
Interualla
HYDRA
Virgineusq;
Dirigat
N
Induit &
Orbe quasi
Sæpe etiam
N
ΑΡΑΤΟΥ
φαθαι, ἔπι
κλεις ἔτε
τῷ πρόσω
ΑΡΑΤΟΥ
O
καὶ τὰ ἑξῆς
γάτας βοῦς
πῶς αὐτὸ
καὶ λίην
οἴω δὲ
P
ἔνθα μόνους
ἢ μὲν γὰρ
μέσθι δὲ
λάχεται

νουπερὶ
Q
ὅτι μέλλει
ἤπω τῶ
περὸν δινώονται
ὃ δὲ μὲν
ἐπ᾽ ἀργυρό
R
τά, ἕπτα
χιζόμεναι
νεφῶν
νων μὲν
θυμιάσει
S
πόδα πρὶν
χονται τῶν
τὰ καὶ κα
σαι βραδεῖαι
ἀστέρας κα
T
Procli Sphæra.
Debent enim
Procli diadochi.
uero (quod

Venetiis cura, & diligentia Aldi Ro. Mense octob.
M.ID. Cui concessum est ab Ill. S. V. ne hos
quoq; libros alii cuiquam impune for-
mis excudere liceat.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0759
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Venetiis cura, & diligentia Aldi Ro. Mense Octob.
M.ID. Cui concessum est ab Ill.S.V. ne hos
quoque libros alii cuiquam impune for-
mis excudere liceat.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0760
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0761
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0762
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0763
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0764
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

85

D
421

Ink. 4°
D
421

BV.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0765
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0766
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch
Baden-Württemberg

Collectio
Scriptorum [illegible]
et Latin[illegible]
Venet. [illegible] 1499

Ink. 4°
D
421

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0767
© Universitätsbibliothek Freiburg

835

D
421

Ink. 4°
D
421

BV.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0768
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/firmicus1499/0769
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg